Napredak

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1908**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:875432

Rights / Prava: Public Domain Mark 1.0/Javno dobro. Autorsko pravo je isteklo.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-29**

Repository / Repozitorij:

Croatian Emigrant Press - Repository

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JAN. 1, 1908. (No. 1.) Broj 1.

Pocetak Nove Godine.

Na isti nacin kako je "Napredak" navrsio svoju prvu godinu od kada je utemeljen, na isti nacin evo smo sretno zapoceli novu Godinu 1908, te Svemoguci. Bog dopustio da s'vami zajedno budemo napredovali u zdravlju i svakom zadovoljstvu za mnogo ljeta i godina. Neznamo, niti ce mo nista spomenuti koliko obilnog ploda prosla god. 1906 jest donila Hrvatskom narodu u ovem daleku svietu od Nove Zelande. Ali istinito jesmo uvjereni da prosla godina kao nikakva druga prije, jest na sve strane doniela svakog obilnog Bozjeg blagoslova za ovu zemlju od Nove Zelande. Nema tome vec 60 godina od kada se je ova zemlja pocela napucivati, sto dandanas kroz ovo malo godina moze se dokazati da nikakva druga zemlja na svietu nije tako napredovala kao sto je Nova Zelanda.

Sasvim bi nas daleko odnilo kad bi mo otisli u povjest od ove zemlje malene ostrve od Nove Zelande ; ali ne samo vami, dali svemu izobrazenom svietu jest na ocigled koliko i kako ova zemlja vazda napreduje. Mozda da se nadjete prevareni kad bi ste nam kazali da nista drugo nego da kaurska smola uzdrzi ovu zemlju. Istina je da na hiljade osoba smola daje samo privremeno zivljenje ; ali s' druge strane da upravo nigda nije bilo kaurskc smole u ovoj zemlji viseg bozjeg bligoslova bilo bi za ovu zemlju kao isto i za njezin stanujuci narod. Narod na kopanju smole sa svojim radom ima privremeno prilicno zivljenje, ali kad se je smola izkopala onda gdje i na koju stranu mora se tuzni radnik obratiti?

Otici u svoju staru domovinu te je sasvim dobro, i svakoga jest duznost da pohodi svoj rodni zavicaj ili prije ili poslje, ali nasa misao jest, da zasto i za koji uzrok nebi mogao svaki hrvatski radnik povratiti se u svoju domovinu u mnogo boljem polozaju i stanju nego se u danasnjim prilikama povracaju. Svakomu pojedinom hrvatskom radniku jest poznato kukavno stanje u domovini, sto neobstoji u nicem drugo nego da zive od obecanju sto mu Austrinska vlada daje. A kada se siromah radnik kuci povrati sa malo zastednjenog novca zarade u tudjem svietu nemozo dugo vremena trajati, pak opet siromasni covjece hajde, pak se pribijaj od nemila do nedraga u tudjeno svietu. Mi zelimo dati, uzrokom naseg savjeta da svaki hrvatski radnik bude se kad mu vrieme dodje povrati u svoju domovinu mnogo vise izobrazeniji i vise novca nego ima suda prilike. Vrieme nam nedopusta za sada nista bavit se, ali netom prodju ove svetkovine, eto nas spravnih sa nasim cclanim iz kojih mozete crpitisvaku vasu bolju buducnost budete li jednom odluciti napredovati kao prava Hrvatske braca u slogi i ljubavi, sto mi iz svega vam srca zelimo, i ponovno nazivljemo svaku srecu za ovu tekucu godinu 1908.

U Moskvi (Ruski) iznasli su kako se moze mrtvo tielo u cielosti uzdrzati za vazda. Najprvo mrtvo tielo polije se sa finim mekim caklom, pak onda opet postavi se i zalije u stakleni lies tako da nikakvog zraka nema. Na ovaj nacin tielo se vidi kroz caklo te moze se uzdrzati vjekovito na pogled svoje rodbine.

Brzojavko iz Sydney (Australia) donasa viesti da nekoliko nesreca proslih svetkovina jest se dogodilo u onim mjestim. Na jednom morskom kupalistu u Newcastle dvije sestrice od bolnice jesu se bilo utopile. Jedan covjek imenom Martin skoci u pomoc nesretnim sestricam (nurses) te obodvoje dovede na obalu, ali sestrica Quayle bi dovedena mrtva, a drugu sestrica Bertram bi dovedena u kriticnom polozaju kojog nema spasa. Nakon jednog sata vremena iza ove nesrece druge dvije muzke osobe na istom mjestu utope se, koje su bili dovedeni na obalu u sasvim opasnom stanju.

Inos trane Brzojavne Viesti

Zeljezuicka nesreca. — Bombay, brzojavka donasa viesti da sjeverozapadna zeljeznica udari se sa drugom zeljeznicom kod mjesta Lahore u Indijam. Dvadeset putnika jest ubijeno, i upravitelj od stacije ujamcen uzrokom da je on bio u dogovoru da se ova nesreca dogodi.

Stuva se upalila.—Sydney, U proslu Subotu brzojavka donasa viesti da u jednoj obitelji kod mjesta Healesville u Austriliji velika se nesreca dogodi. Djecak od 11 godina imenom Moyes stao je u kuhinji sa sluzbenicom pokraj stuve od petrulja kad se rucak gotovio. Na jednom stuva se upali i uhvati vatra odjecu sluzbenice Alice Currie i djecaka, sto nakon malo casa obodvojica nesretni budu u plamenu. Nesretnjaci u velikoj bolesti bez mogucnosti spasiti zivot umru u prisutnosti velike zalosti njihove obitelji.

Iztraga Port Arthura.—Petrograd, brzojavka donasa viesti da se sada u onem gradu iztraga na velikom sudu jest zapocela proti generalu Stosselu i drugim generalim sto su pustili pasti Port Arthur. General Kuropatkin dokazao je sudu da u povjesti nikakvog drugog sramotnog djela nema, sto je bilo kad je Part Arthur pao u ruke neprijatelja. U sliedecem stanju mjesto se nalazilo kada su se vrata neprijatelju otvorila od generala Stossela. Topova 528, sa prahom u broju od 206.734 puta pucanja, malih pusaka u broju od 36.598 sa prahom, da se je moglo pucati 5.436.240 puta ; tamnicara u broju od 41.641 vojnika od kojih 15.307 jesu bili bolestni ili ranjeni, brasna je bilo 1.475.000 litara jecma je bilo 123.000 litara; kukuruza 23.333 litara ; razi 2250 litara ; hljeba 1,000.000 litara ; mesa u tinam 58.000 litara ; soli 500.000 litara ; cukra 33.300 litara i.t.d. Takodjer se dokazuje da general Kondrackenko bio je jedini junak koji je uzdrzao Port Arthur i bio je srce i dusa svojih vojnika, ovaj je bio ubijen na 18 Prosinca god. 1904, a da nije bio za ovog generala nekoliko sedmnica prije bio bi se Port Arthur predao nego jest u ruke neprijatelja.

Nesretna Poljska zemlja. Petrograd, brzojavka donasa viesti da Ruska vlada jest unistila iz temelju "Poljsko Skolsko Druzstvo" u Warsavi. Ovo je druzstvo bilo je utemeljilo 18 skola sa 76,000 ucenika. Nije se ni cuditi da ovako ruska vlada postupa, kako ce dopustiti izobrazenosti u tudjoj zemlji kada siromasnom narodu nedopusta u svojoj istoj zemlji.

Iztraga Ruskih Zastupnika. Petrograd brzojavka donasa viesti da 169 zastupnika na prvasnjem Douma (Saboru) koja se je bila razpustila jesu sada dovedeni pod veliku iztragu. Svi zastupnici jesu dokazali "da nisu krivci" u nikakvoj stvari ako se jesu protivili usupot vladinim zakonim, da oni nisu pretjerali nikakvu tocku od uvriede cara ili pravice.

Split ratna luka.—Pogovara se, da ce Split sa Poljudom postati ratna luka, jer se je odustalo od namjere, da se takova luka uredi u Sibeniku. Uslied proucavanja raznih polovaja, izgleda, da bi za veliku ratnu luku bio puno podesniji Split sa Poljudom. Prema tomu ce biti nastavljeni i doticni izvidi.

Hrana na najvecem svjetskom parobrodu.—Da nasi citatelji dobiju priblizno pojam o ogromnosti preko oceanskih parobroda, donosimo za ilustraciju nekoliko brojeva o hrani, koja se za vrieme jedne voznje potrosi na ovakovom prekooceauskom gorostasu. Parobrod "Lusitanija" ponio je sobom na put u Ameriku: secera 5000 kg , kave 1500 kg., soli 4500 kg., svjeze govedine 12000 kg., ovnovine 3000 kg., janjetine i svinjetine 1500 kg., krumpira 20000 kg., tjestenine 1500 sira 500 kg., marmelade 2500 kg., papra 150 kg., 50 bacava engleskog grozdja, 121 bacvu inozemskog grozdja., 50 bacava jabuka, 250 bacava brasna, 30000 jaja. 2500 kg., ribe, 400 komada peradi, 18000 boca pive, 15000 boca alkoholicnog ostalog pica i 6000 boca vina. Dobar tek !

Najveca zaliha zlata na svietu.—Na 16. veljace 1905, iznosila je blagajnicka zaliha zlata u franceskoj banci 2,823,082,584 franaka. To je prvenstvo, koje do sada nije postigla ni francuska banka ni ikoji novcani zavod svijeta. Posto kilogram unovcenog zlata vrijedi 3100 franaka, to je zaliha zlata tezila 907.446 kilograma. Da se odpremi ovu zalihu trebalo bi dva podpuna vlaka sa 45 vagona svaki ; vagon bio bi obterecen sa 10 tona, a ostao bi jos uvjek nenatovaren jedan bio od 7446 kilograma. Tovar svakoga vagona vriedio bi 31 miljun franaka, a mogao bi se inace spremiti u bacvu od 551 litre. 2813 milijuna franaka zlata predstavljaju naime volumen od 50 kubicnih metara ili objam jednoga basina, koji je pet metara dug, a dva metra dubok. 2,823,082,540 franaka zlata iznasaju tocno 140,652,127 zlatnika po 20 franaka. Svaki zlatnik ima promjer od 21 milimetra, pa kad bi se slovili jedan do drugoga iznasala bi daljinu od 2,953,636 metara, za 50 kilometara vise, nego ste je razmak od Madrida preko Pariza u Rim.

Jedna djevojka 23 god. stara imenom Maud Reid koja je stanovala u svoje telke gospodja Moore, Haydn-street, Auckland, otrovala se je sa zigicam u proslu Subotu. Bila je odvedena u bolnicu pak nakon malo sati umrla. Uzrok djevojke samoubojstva jest stoje bila iznevjerena od svoga zaruc-nika.

Dokazazo nam je od jennog naseg domorodca koji je bio na zeljeznickoj radnji u King country, da jednog naseg domorodca imenom Nikola Segetin rodom iz Zrnova (Dalmacija) jest nesreca uhvatila. U Cetvrtak na 19 p.m. Segetin vozio je vagun sa konjem po zeljeznickoj prugi kad padne, i vagun mu propje preko noge ispod kolina. Siromasni Segetin odma je odveden u bolnicu kod Wanganui gdje mozebiti izgubi nogu. Nas domorodoc prima nase sazaljenje.

Veliki milodar za skolu.—London, brzojavka dokazuje da pok. Sir William G. Pearce u svojoj zaddjoj odluci jest ostavio da za skolu Trinity College, Cambridge, njegova zena bude dati svotu novca od £400,000 sterlina.

Amerikanski slabi polozaj—New York, brzojavka donasa viesti da gosp. Ernest Stadman podpredsjednik od J. C. Lyons Building Company of New York, koje druzstvo jest falilo sa preko jedan i pol milijuna sterlina, a on isti izgubio jednu polovicu milijuna sterlina jest pocinio samoubojstvo otisavsi bacit se na zeljeznicku prugu kad je zeljeznica prolazila. Deset hiljada osoba u iztocnoj strani u New York, koji imaju kuce u najmave jesu zaustavili placati renditu do onog vremena dokle se placanje rendite bude sniziti na najmanju cienu.

Taljanska crna ruka—New York, brzojavka donasa viesti da glavnu skupstina od Taljanskog ubojackog druzstva jest iznadjena u mjestu Pittsburg od policije. Devetnaest taljanaca jesu ujamceni u kuci koja izgleda kao Restaurant, a u ovoj kuci bilo je izpod zemlje ucinjeno toliko prostanih dvorana koji su sluzile kao skola za nauk ubojstva, i kako se ima ubosti sa nozem. Pulicija je sretna kada je srusila glavno sjediste od ovog prokletog druzstva.

Ustrijelio se glavi urednik "Pester Lloyd"—Nazad malo dana ustrijelio se u svojoj urednickoj sobi glavni urednik "Pestor Lloyda" dr. Feigelsberg. Samoubojica ostao je na mjestu mrtav. Kao uzrok navadja se nervoznost. Samoubojstvo ovog nojuglednijeg pestanskog novinara probudilo je u svim krugovima veliku senzaciju.

Magjari krvopije i tlacitelji—U Cernovi imala se je obaviti posveta crkve, koju svecanost je imao obaviti zupnik Hlinka. Oblast je odredila drugog svecenika da posvetu crkve obavi, uz asistenciju 12 oruznika. Tamosnji slovacki narod tome se je usprotivio pak je doslo do sukoba, u kome su oruznici pucali na Slovake te 13 usmrtili a mnogo ranili. Radi toga vlada u Cernovi velike uzrujanosti ti je pozvano i vojnistvo. Osim stavljenih interpelacija u zajednickom saboru i careuinskom vijecu, upravljena je adresa na Njeg. velicanstvo i sv. oca Papu, kojom mole obranu proti divljackim napadajima i proganjanju sa strane magjara.

Postarski Ured u Aucklandu dokazuje da proslish svetkovina jest mnogo vise poslova uradjeno nego prije ikakvu godinu. Proslu god. 1907 nadmasila je sve ostale drugo godine u postarskim poslovim. Ne manje od 43.692 brzojava jest proslo, prama 37.944 god. 1906. U Chrstchurch proslo je brzojava 35.430 prama 34.490 god. 1906. U Dunedinu 30.555, prama 28.197 god. 1907. U Wellingtonu 64.003, prama 59.919 god. 1906. Sve drugo postarske stvari po svakim mjestim god 1907 jest nadmasila postarske poslove. Kao isto u Aucklandu paketa proslo je 8.550, prama 3392 god. 1906. U Wellingtonu 11,209, prama 5418 god. 1906. Dakle ovu su dokazi kada Postarski Ured napreduje i narod u ovoj zemlji napreduje.

Brzojavka iz New York donasa viesti da "National Bank" kod Atteboro u Massachusetts jest zatvorio vrata sa £600,000 sterlina izgubljeno povjerenicim. Bljaganik je pocinio samoubojstvo.

Napredku !

Rodoljubi mileni Hrvati
Vec s' tminam se nemojte hrvati,
Mate Ferri novinu osnovi,
Sad, je vrieme Hrvatski sinovi—
Da, tu zraku u ovoj tamnosti
Zagrlite bratskom srcanosti
Zato prvi kad stupi nove godine,
Harni se kazite novine.
Svaki "Liru" nek u listak sputi,
Uredniku Ferri—u je uputi,
Nek mu salje "Napredak" novinu
U buduce za novu godinu.
Gh ! nemojte za hrvatsko ime
Ta, novina da se sad ukine,
Jer, njezina buduca je misa
U Zelandi da dieli mirisa.
I, cilj bude svemu puku svomu
U tudjemu svietu dalekomu,
Kako ce mo moci slozenju
Doprit srici i boljem zivljenju
Zar, zastava sto se sada vije
I, stan naseg urednika krije,
Da se ukine, i baci u tmine
Ti, Hrvatski ponos od starine.
O, nemojte imate ljubavi
Napram Ferri stoje na upravi,
Koji danom i nocu se bije
Pod zastavom stoga sada krije.
U novinu rado slovca reda
On nikomu u oci negleda,
Spravnim srcem svakom odgovara
I, s' najvisim se licem pregovara.
Kroz 'Napredak' svakomu se javlja
Stranputicne da pute izpravlja,
Pravom crti da se svaki mice
Stose cilja pravednosti tice.
Nije hvajde dvojumit od njime
Njega resu pametne vrline,
On ce svome pripomoci puku
Budemoli snjime na okupu.
Sam nemoze niti je moguce
S'njim, moramo se slozit vruce,
Pjesmu kljucim premda je malena
Jer, nije drugo nego opomena.
Koju sam je zelio sloziti
Za nasemu puku priloziti,
Nek znade sretnog da nije zivljenja
Gdje ne raste sloga od zdruzenja
Misli moje sad primite na znanju
I cestitam svakom sretnu godinu,
Svakom domorodcu ali Ferri ti si prvi
Slavni sine Dalmatinske krvi.
Devetdeset osmuti nemecem
Jos stotinu dozivio vece,
Tvoje misli temelj od prosvite
Koje sada 'Napredak' ti kite :
Da Bog da ti usrecite bile
Izmedj naseg puka urodile,
Od njizi ti ostala uspomena
Nad potomcim tvojega plemena.

Ante Kosovich.

Izum Hrvata u Americi.—Gjuro Kukovac, rodom iz Gornjeg Sarampova, obcine Klostar Ivanic, koji zivi u Sjedinjenim Drzavama americkim, izumio je mehanizam (zapor) za dvokolice, motore. S tim zaporom dadu se veoma lahko i dapace odmah zaustaviti dvokolice, motor ili automobil, pa makar vozili velikom brzinom, ako slucajno nadodje kakova pogibelj. Tako isto sluzi ovaj stroj za ravnanje brzine, kada se dvokolice ili drugi motori voze niz veliku strminu.—Patentni ured u Washingtonu odobrio je Kukovcev izum i izdao mu-povelju.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 5 Siecnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Oruba ,, 11 Siecnja

Orotava ,, 8 Veljace

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

PETAR KATAVICH,

Gum Broker & Commisslon Agent,

FORT STREET, AUCKLAND.

Dajem na znanje svim znancem i prijateljem da sam se priselio sa starog mjesta. Uzeo sam mjesto u zgradji, gdi se je nahodio g. A. S. Paterson, koji se je bavio istim prometom, u Fort Street, najboljem sredistu za promet. Kojigod salje smolu name, po njegovom nalogu i zahtjevu svaku izpunjam sa najboljom zadovoljnoscu istoga.

Takodjer kome je potrebito stogod za prijevod na ingleski ili hrvatski jezik, moze se obratiti na gore spomenutu Adresu. Svjedocanstvo od nauka imam od profesora Keesing kod koga sam skolu pohadjao.

ZA ZNANJE.

NALAZI se kod Urednictva razlicita mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Aucklanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na

Ured "Napredka."

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 1, 1908.

Na noge hrvatski sokolovi!

Eto sada na pocetku nove godine sjetitese ljubavi bratske, te hrabro gorucom ljubavlju nastojmo koraknuti novim slobodnim korakom. Istina da imamo kao u svakoj drugoj narodnosti vriednih i nevriednih osoba, stoga smo siguri, ako ne u velikom ali u malom broju, ima nas da smo vriedni naseg slavnog imena, i da necemo pokvariti nasu starinu, gdje bili da bili Bili smo u razgovoru vise neg jednog puta sa odlicnim osobam pak nismo nikakve protivstine culi protiv hrvatskom narodu u ovoj zemlji, nego dapace oni nas drze da jesmo svi vriedni i posteni radnici bolji nego ikakva druga narodnost, Ima dakako ingleskog naroda, koji nas zlo gledaju i mrze, ali koji je taj narod? To su opet oni nevriedni slabi ingleski smolokopci i siromasni farmeri, cigov se glas u nikakvoj stvari nigda ni najmanje necuje.

Da je srece da mi uzimljemo stope od postupanja ovdjesnog naroda, mi bismo se mogli sa sretnim nazvati, jer nam oni otvaraju puteve kao i svome narodu, samo da prigodu uzmemo. Zalosno je ali istinito kako svi znate, da nismo svi jednaci, jer da je to moguce da bude, onda ni malo straha nebismo imali za nase buducnosti. Srdce nam se grozi kad vidimo kako ova zemlja napreduje, kad promislimo na one nase domorodce, koji su nazad petnaest dvadeset godina boravili u ovoj zemlji sta jesu mogli biti i koliko imucnog stanja imati, samo da su izgled od drugog naroda uzimali. Ne samo u gradu Auckland imati zemljista i kuca, sto bi danas bilo od velike vriednosti dali na sve ostale strane ove zemlje. Nemozemo dokuciti da u krvi sastoji nemarnost u hrvatskom narodu, ali izgleda da smo uzeli bili bismo na velikoj slavi i imenu danas. Nije sve radnja u kopanju smole, ali za privremeno zivljenje imati nema druge bolje radnje, kao sto je na kopanju gome, ali netom se zastedi koji novac, imali bismoga uvrstiti u koje druge dobre svrhe, a ne bacati ga bez koristi gdje nam donasa kvara. Eto mozete opaziti kada je gomi ciena snizena da je odma tesko siromasnom radniku, a kod opet nestane gome, kamo se onda okrenuti bez novca i izobrazenosti. Ako se u staru domovinu otidje, onda znate da vam valja zivjeti o obecanju Austrijske Vlade, znamo obecanje kako se izpunja. Akoli tome nismo zadovoljni, treba nam opet u sviet, trbuhom za kruhom, pak je sasvim tesko bez novca i izobrazbe.

Amerika za neizobrazeni narod vec je vrata zatvorila svakom, te na hiljade od svake narodnosti opet se natrag povraca odklen su i dosli. U Australiji je takodjer sasvimtesko zivjeti, te bez ikakve sumnje za naseg radnika ovo je najbolja zemlja na svietu sto se moze nac. Od prosta siromaha, ako imamo oci otvorene, ima svaki prigoda da se uzdigne do boljega stanja, nego igda bi mu bilo moguce da bi mogao postignuti u staroj domovini.

Mi nekazemo nikome, da se nepovraca u svoj rodni zavicaj, nego kad mu svoje vrieme dodje, mi bi smo zelili da se povrati u mnogoboljem stanju i svakoj mogucoj izobrazbi nego kad je od kuce posao. Imali smo jednu veliku sricu, kad se je ova novina ustanovila, jer je ovo jedino sredstva koje otvara puteve do svake izobrazenosti. Sve naradnosti svieta imaju potrebu od novine i kako vidimo dandanas sve to vise broj novina povecajese, i to sa jedinim uzrokom, kako mogu biti u razlicitim stvarim na koristi svome narodu.

Kada smo putovali u zeljeznici nazad malo dana, bilo je nekoliko domorodaca, pak je Urednik dao svakom po jedan iztisak "Napredka" te je bilo ljepota viditi uzpored ingleskog naroda, koji su citali njihove novine pak smo culi na svoje usi gdje inglezi govore, da i Austrijci imaju sada njihovu novinu. Dakle jeli ovo krasno da u zeljeznici narod je bio zabavljen novinom citajuc. Opet ovaje novina tako razglasena, da u Zagrebu i na sve strane stare domovine zude znati sto se od nama dogadja. Bili bilo sasvim grozno da ovo narodno poduzece imalo bi se sasvim unistiti? Koliko od nama u Zagrebu ljubavi imaju, pisali su nam, da im posaljemo po toliko omotaka od svih brojeva od kad je novina pocela izlaziti, pak da ce ih gospoda u jednu knjigu dati svezati, te dati na dar razlicitim citaonicam i drugim zavodim u gradu Zagrebu, Becu i Trstu. Sto bi bilo od nas kad bismo ovakovu uspomenu sada odbacili? Nevjerujemo da je moguce, da bi se to moglo dogoditi niti smo jos klonuli duhom sa nasim radom: ali stavno smo uztrpljivost izgubili, uzrokom vase nemarnosti. Novca vaseg za pridbrojbu nemamo, za staro dugovanje niti imamo novi predbrojnika, usuprot da imamo njekog broja vriednih redoljuba, koji nam kazu da novinu podniposto nepustamo, da ce nam oni biti pri ruci novcanom pomoci od 10 do 50 lira. Do sada nismo od nikog nista zahtievali, nego samo budi predplatnik, to nom je bilo dostatno, ali buduci da nismo imali odziva, pozivljemo one rodoljube da se ukazu u djelim svoga obecanja, jer svaki oni koji bi nam sada pomogao, budite stavno uvjereni, da kad bi novina napredovala, da svakom svoje sa zahvalnoscu bismo povratili. Uzdrzat ce mo sto bude moguce nadalje, te sada apeliramo na hrvatski narod, da se odazove sa svojom pridbrojbom. Nadjite se po jedan u svakom kampu, te saberite predbrojbu, tko znao i neznao citati, jer novina donosi korist svakome, pak nam posaljite u jednoj svoti, a ne kao do sada.

Apeliramo na odlicne izobrazene i vriedne osobe u staroj domovini, da se nadje tkogod od iskrene hrvatske krvi, pa da nas dodje pohoditi dobrovoljno, te vidjeti u ovoj zemlji stanje hrvata, nebili nam oni s njihovom pomoci te slogom pomoci mogli. Uprav istinito nevoljni hrvatski narod u ovoj zemlji nema nikoga. Nemamo Konsula, nemamo zupnika, nemamo liecnika, nemamo odvjetnika, nemamo trgovaca ni drustava, jedno s drugim nista kad bi smo jos izgubili ovu hrvatsku novinu. Jest! imamo Konsula, liecnika i zupnika, ali to zalosno samo na imenu, jer nitko od ove gospode nije se nista zauzeo niti mare za nikakvo dobrocinstvo hrvatskog naroda. Da ima u njima ikakve kaplje hrvatske krvi, ovakova gospoda da hoce mogli bi biti na koristi nasem narodu, ali koja je hvajda, kad oni jesu tudjinci i vazda spravni sisati hrvatsku krv radnicku. Kad je kome sto potrebito do Konsula, mora da mu svaku zaradu skupo plati, tako isto i zupniku, kad mu se milostinja nedade pak se potuzi da mu je krivo. A od liecnika sto ce mo kazati, kad sam sebe pomoci nemoze, koga ce drugoga. Dakle hrvatski radnici i hrvatski sinovi ovo su uzroci kad nemamo nikoga, mora da se mi sami organizujemo i odlucimo bolji napredovati, dok nam ne stignu bolje danci. Necemo vam sada nista kazati, ali tudja gospoda imaju vas na pameti, tako da kroz kratko vrieme budemo uspjeli, da inglesko hrvatsko pomagajuce drustvo bude se ustanovit u gradu Auckland, i to pod jednim krovom da vasi trudi za vasu korist budu se prodavati. Nismo u stanju sada raztumaciti nista jer ce te primiti veliki Oglas, te ce vam biti sve raztumaceno u posebnom listu „Napredka". Mi vas necemo nigda zaboraviti ni zapustiti, vec vam stati na braniku, ako nas vi nezapustite, jer nitko za vas nehaje kako isti zupnik osobno nam je dokazao, da do mjesec dana bude Primjescen od hrvatskog naroda, te onda da ce zapjevat „Te Deum". Mislimo da smo vam dostatno svaku razpolozili, te sada i u buduce necemo se od nikog strasiti, vec vazda pravicu voditi, a stavni smo vaseg odziva ovog puta naci, da ova novina „Napredak" bude ne samo za ovu godinu nego za mnogo ljeta i godina obstojala.

KRATKE VIESTI.

Pocetak Nove Godine.

Uzrokom svetkovina tiskarni nije moguce bilo izdati novinu u dojduci Petak sa sest stranica kako smo bili javili u proslom broju.

Izgubili smo uzstrpljenje od vase nemarnosti za predbrojbu, gdje su hrvatski vriedni sinovi?

Ako nam kroz ovu godinu budete dopustiti suradnika imati mozete ostati uvjereni da ova novina bit ce najbolja na hrvatskom jeziku.

Ne, dao Bog da bude istinito ali smo opazili u toliko novina da ova tekuca godina 1908 bit ce sasvim slabo za siromasni narod u Europi. Prorokuje se da se biti mnogo naroda bez ikakve zarade, i mnogo se glada pretrpiti. Mi hrvati, stavimo se na put dok nam je na vrieme.

Primilismo za Spomenik dr. J. J. Strossmayeru od gosp. Miroslava Garmaza £1 i Marko Zurach 10s iz Tangaihi, ovo je dobar pocetak, ali u isto vrieme nebi smo imali zaboraviti bolnicu od koje svaki smo njome podlozni.

Pera od acala jesu najprvo bila izumljena u Birmingham (Englezkoj) god 1803.

Igra na karte jest najprvo zapoceto u Englezkoj god. 1350.

Igranje na biljardu jest najprvo zapoceto u Francuzkoj od Francuza imenom Devigne god. 1572.

Rakija god 1735 bila je tako nizko u cieni da se siromah mogao opiti za jednu penu vriednosti.

Samo jedan par od 1000 ozenjenih osoba dozivu za imati zlatni pir.

Za sebi moci imati imanje jedan Amerikanac ozenlo je svoga djeda drugu zenu.

Jedan djecak imenom Bobby Owens dokazuje se da je najmladje diete na svietu koji znade hoditi na dvokolicu. Ovemu djecaku sada je stoprv navrsio 2 god i 1 mesec.

U Parizu mastiti dlaku na glavi i obrazu dokazuje se da skodi zdravlju, pak za ove osobe osiguravajuca druzstva nehocu im osigurati zivot.

U Proslu Subotu stiglo je u ovu zemlju nekoliko nasih domorodaca od kojih jest i gospodja zena Jure Pribicevica sa malenim sinom od devet godina iz Zaostroga.

Jednoj zenskoj u mjestu Serkstroom u Africi kad joj je nenadajuci se bilo ostavljeno £3000 sterlina od njezine rodbine od radosti i misli nije znala sto je cinila, pak najposlje pocini samoubojstvo.

U Ugarskoj jest izumljeno pranje robe sa elektricnom vodom, dokazuje se da sva necistoca od 300 komada robe bude oprane u vrieme manje od 15 casa, sapuna nije opotrebito.

U Ruskoj koja ima 127,000,000 milijuna stanovnika ima samo 18,354 ljekara. A u Sjedinjenim Drzavam od Amerike sa 75 milijuna stanovnika ima 12,000 Liecnika.

Japanske djevojke prikazuju veliku straha kad se otidju vjencati kao da idje na smrtnu postelju na otar pokazuje da je nezadovoljna

Pisu nam iz Igrana (Dalmacija) da se je ondje ustanovila seoska blagajna. Ravnateljem blagajne izabran je g. Petar Anticich.

Nemojte zaboraviti milodar za spomenik dr. J. J. Strossmayeru velikom glasovitom hrvatskom sinu. Banice, grofice jesu na odboru od visokih gospodja, te milodar stignut ce sa svih strana hrvatskog svieta, mislimo da Hrvati u Novoj Zelandi nece biti od zadnjih.

Jedan nas domorodac pise nam da u staroj domovini dogodio se cudnovati dogodjaj. Ivan Peke rodom iz Graca, a nastanjen u Kominu (Dalmacija) bio je udovac, pak je ozenio jednu mladu djevojku od 26 god. koja mu je rodila troje djece. Ovi su samo dva dana zivljeli pak svi troje umrlo.

Sasvim nam je zao spomenuti da sasvim kratak zivot jest imao druzstvo „Udruzenje Sjedinjene Hrvatske Mladosti", dakle je vrieme da se stogod maknemo, a ne vazda svaku stvar zapustati.

Parobrod "Athenic" koji je sada na putu iz Londona za Novu Zelandu vodi 700 Englezkih putnika kao radnici na razlicite rabote u ovoj zemlji.

Glavni Postarski Ured u Sydney bio je toliko zaposlen proslih svetkovina taka da za kratko vrieme trebalo je prestati djeliti pol milijuna razgladnica koje su tezile 4000 litara.

Tamnicar Loyson osudjen na 12 meseci tamnice za kradju banka u Bruselu (Belgia) a oni koji su bili u druzstvu kradnje na dvije godine tamnice.

Kod mjesta Hawera jedan neozenjeni covjek imenom Matther Barrett 40 god.

star jest se svojevoljno utopio. Ovo je treci put sto je kusao samoubojstvo pak ovoga puta otidjemu za rukom.

Jedna osoba kupajuci se u luci Sydney brzojavka dokrzuje bila je napadnuta od velikog morskog pasa. Prije nego je pomoc mogla doci nesretnjaku vec riba ga pojede.

U proslu Subotu izmedju ostalih putniko doslo je 13 Bugara, dakle i ovaj narod sada je dosao upoznati da Nova Zelanda jest izvrstna zemlja.

Gosp. Petar Katavich moli nas da mu milodaritelji dokazu za svotu novcu sakupljeno dok u zivotu pok. Petar Gojak bili se sada ulozilo za staviti pokojniku na grobiste kroz.

Brat pok. Petra Gojak, Marin koji je sada u siromasnom stanju zelio bi imati koju pripomoc od svojih poznatih domorodaca uzrokom da moze pohoditi svoju domovinu.

Najstarije stablo na svietu jest cemprs u Lombardiji Italija. Gvo stablo dokazuje se da je poznato u vrieme cesara Julia (42 god. prije I.) sto danas se racuna 1950 godina.

Imali smo dokaza kada jedan domorodac znade za drugog domorodac da je predbrojnik novine onda kada otidje na drugo mjesto pise nam list na tudje ime da mu se novinaisalje gdje on boravi. Cuvajte se ovakovog postupanja jer su tezki postarski zakoni kad se pogriesi.

Nigda prije kao ove prosle godine nije doslo manje hrvatskog naroda u gradu Aucklandu za svetkovine Bozicne. Ciena smole gume jest bio uzrok, jer od nazad tri meseca u nekojim slucajevim smola nije bila prodana.

Gosp. Ivan A. Nobilo, Port Albert, po naredbi koju smo primlli vasa je novina hodila u Aratapu Boz 10 nasa nije pogreska.

Dopisnica Uprave.

Gosp, Jakov Mateljan, Kauerenga, mirno do 13-6-08.

Gosp. Luka Lendich, G.P.O. Auckland, mirno do 1-6-08.

Gosp. S. Lipanovich, Port Albert, mirno do 14-5-08.

Gosp. J. M. Katavich, Matakana, mirno do 1-7-08.

Gosp. Dick Bercich, Otamakitai, mirno do 1-6-08.

Gosp. Ivan Urlich, Aponga, mirno do 11-6-08.

Gosp. Frank Raos Jukin, Babylon, mirno do 1-6-08.

Gosp. Bozo Lukich, Poroti, vase je predbrojba podmirena do 1-12-07.

Gosp. Jakov Brajkovich, Poroti, vasa je predbrojba podmiram da 30-7-08.

Gosp. Ante Glamuzina, Poroti, vasa je predbrojba mirno do 1-7-08.

Gosp. Toma Jerkovich, Helensville, mirno do 9-4-98.

Gosp. Nikola Sain, Markov, Kaikohe, mirno do 14-6-08.

Gosp. Miroslav Garmaz, Tangaihi, mirno, do 1-7-09.

Pise nam domorodac iz Red Hill 25/12/07 sliedece—Gosp. Urednice ! Radostnu viest koju ste vi izprosili kod Englezke vlade za prosti ulazak nepismenih osoba stoga mi svi braca Hrvati mnogo vam zahvaljujemo na vasem iskrenom zanzecu sto kod drugoga nikoga nemozemo imati. Ja prvi, pak svaki zamnom brat Hrvat opet vam ponovno zahvaljujemo kad ste se za nas tako pobrinuli. Svaki brat Hrvat, a osobita oni koji misle pribavit ovamo svoju obitelj imao bi poslat stogod dara svome mnogo vriednom Uredniku. Sa stovanjem.—J. Orsulich.

Zahvaljujemo, nezahtjevamo nikakvog dara, nego samo bratske sloge i ljubavi. Vazda smo spravni za poboljsanje hrvatskog naroda, jer istinito vidimo da nemate nikoga koji imaju milosrdja prama vami, osim onih koji gledaju vasu kesu. Kad bi ste ovoga puta propustili ovo narodno glasilo onda svaka vasa buducnost jest izgubljena.

Do malo vremena ima se otvoriti nekoliko zemljista u King country od strane vlade, pak za ove stvari priporucujemo nusim domorodcim koji imaju stogod svoga novca da ga budu uloziti u zemlju jer nece pogriesiti. Sada mozebiti da se zemlja bude imati za £1 5s svaku ekru, a kasnje netom sa zemlja ocisti i bude pod travom zemlja vriedit ce £10 svaka ekra. Evo vam izvrstne spekulacije sto mozete postaii bogati ljudi. Uzmite u vasem zivotu malo okretnosti, te sa ocim otverenim probudite se iz nehajstva "da vas starost nebude pitati gdje vam je bila mladost."

Dokazi !

Kako smo spomenuli u proslom broju da smo za svaku nasu hrvaticu izprosili kod vlade prosti ulazak u ovu zemlju u slucaju kada zenska nezna citati ni pisati. U proslu Subotu nista neznajuci prvo, ali na brzu ruka putem brzojavne zice na vladu u Wellingtonu izprosili smo slobodu bez ikakve zaprieke zeni naseg domorodca gosp. Jure Pribicevica koja je dosla iz stare domovine nakon osom godina odsutnosti svoga muza. U prosli Cetvrtak gosp. Pribicevich dosao nas je pohoditi do Urednistva sa cestitanjem sretne nove godine, i dao nam je na dar jednu malu knjigu od smole izvrstno izradjena i sa nadpisem u Englezkim slovim ovako "The Compliments of the Season 1907—1908." Ovaj ce mo dar drzati kao nezaboravnu uspomenu, da imamo domorodaca koji nas imaju na pameti. U razgovoru sa malo casa gosp. Pribicevich dokazuje nam da ocekuje svoju zenu koja dolazi do dva dana iz stare domovine. Upitas mo ga da jeli imao pismenu dozvolu u slucaju kada mu zena nezna pisati. Na ovo nam odgovori—da mu je kazao Postmaster u Mongonui da kada se osjegura svoj zivot da zenska glava moze slobodno doci u ovu zemlju. Sto siguracija zivota moze ciniti sa zakonim ulazka u ovu zemlju ? Neznamo koliko jesmo na istini da je ovo Postmaster izkazao, jer protivno i njemu jesmo zgrijati malo usi na stariju vlast jer nitko nesmije lazbeno nagovarati narod. Da nam nas domorodac nije ovo dokazao, bilo bi nam zao kad njegova ljubezna zena imala bi zaprieka za izkrcat ce na obalu. Vazda spravni za sluzbu naroda, i nebudi lieni otisli smo do glavnog upravltelja luke Auckland koji nas prijazno primi. Pokazali smo mu list od Ministra-Predsjednika da smo izprosili prosti ulazak za zenske koje neznaju pisati da hoce li on pristati i poslati brzojav u Wellington da nasoj hrvatici nebude nikakve zaprieke. Odgovori nam da hoce i da mu kozemo sto ce mo pitati u brzojavu. Urednik mu dolaze sto opotrebuje i gosp. Mills porezni upravitelj podpise brzojav na kojomu mnogo mu zahvalimo, poznajuci kako srce kuca u nasem domorodcu da sto prije moze vidjeti svoju ljubeznu zenu. Gosp. Mills dade nam na razstanku saku desnice ruke i cestita nam sretnu novu godinu govoreci—gosp. Ferri samo kratko vrieme dosao sam u grad Auckland te do sada nisi mi osobno bio poznat, ali za tvoje ime vazda sam cuo govoriti kod odlicnih osoba, te nista mi nije poznato da sto pitas, i gdje kucas da ti nije uslisano, mislim da ce mo imati ne protivni odgovor iz Wellingtona, kada dodje bit cas obaviesten kroz telefon.

Jest, odgovor dodje te kroz telefon gosp. Mills nam kaze da je primio dobru viest da nasoj hrvatici jest prosti ulazak. Ovu radostnu viest za naseg domorodcu odma smo osobno priobcili na kojem je ostao mnogo miran u svome srcu. Ovu su istiniti dokazi da smo bili pri ruci nasem domorodcu u ovem slucaju, pitali smo prost ulazak za zenske glave po prosnji jednog drugog naseg domorodca, a gosp. Jure Pribicevich bio je prvi na njegovo svjedocan stvo da smo mu uslugu ucinili.

Ako nam dopustite da novinu budete uzdrzati kako sve ostale narodnosti uzdrze svoje novine, jesmo za vasu bolju izobrazbu odlucili imati jednu suvise sobu u koju ce mo postaviti svakih vrsti novina i knjiga na hrvatskom jeziku, kako isto dostatna papira i crnila gdje ce te moci pisati listove i druge vase potrebne svrhe. Kada nas dodjete pohoditi do Urednistva u ovu sobu mozete se otici odmoriti i svakog nauka dobiti. Takodjer jesmo u dogovoru sa jednim profesurom koji ce pohadjati jedau ili dva puta na sedmnicu u vecer za uciti na Englazkom jeziku svakog naseg domorodca koji bude zelio. Dakle evo vam dajemo i ovu prigodu sto vam opotre buje za vasu izobrazbu, jer poznajuci kada ste u gradu trosite bezkoristna vremena, a opet kod hrvatskih gostionu nemate nekakvu sobu gdje mozete imati i citati koristne knjige i novine. Za postici svaki bolji buduci napredak izobrazba je najpotrebnija stvar na svietu svakomu.

Milodari za crkvu gospe od zdravlja u Stilju-Vrgorac. Ante Dragicevich Orah 5s, Mate Nizich Markov 3s 6d, Ivan Katavich Josipov Vrgorac 5s, Ante Roglich p. Joze Zupa 2, Kiro Dikoff Malko Zirnovo Bulgaria 5, Braiko Georgieff Bulgaria 5.

Marketa od gume sasvim je mirna i tiha nikakve promjene nema. Kroz 25 dana u mesecu Prosincu doslo je na marketu 387 tonelata.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 130
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 125 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 120 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 50.
Srednja vrsta 85.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 42.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 40.
Srednja vrsta od swampa 28.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 18.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 14.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobar chips sa prahom alislabiji 13.
Dobar prosijani prah 14.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 86.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 29.
Chips cist, i bistar 30.
Chips dobar, i cist 24.
Chips slabi, i necist 13.
Prah 3/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 160
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 100.
Sitna guma 45.

Gospodine Urednice!—Imali smo potrebu da u druztvu od nekoliko broja nasih domorodaca jesmo uzeli posebno jedan swanap za kopanje gume. Sa gospodarim od zemljista pismo je bilo ucinjeno na Englezkom jeziku od odvjetnika gosp. Coates u Dargaville za koje smo mi radnici skupo platili. U sumnji, i slucajevim do se nebi smo nasli prevareni nad uvjetim sto jesmo sa gospodarim uradili poslali smo originalno pismo na gosp. Karl Klette tajnika kod naseg konsulata da ga prouci i posalje nam prevod iz Englezkog na Hrvatski jezik. Gosp. Klette nas vriedni tajnik konsulata odgovorio je nasem odvjetniku gosp. Coates da za prevesti pismo (agreement) na Hrvatski jezik mora da mu se posalje deset ginija ili deset Lira i deset shilinga. Naravno mi smo mu odgovorili da je to nami nemoguce platiti, i tako smo opet natrag pismo dobili. Brzojavljeno je bilo Vami gasp. Urednice da otidjete pismo vidjeti kod gosp. Klette i da nam javite koliko zahtjevate za vasu radnju za prevesti pismo. Po vasem odgovoru kasnje razumili smo da vasa uljudnost nije donasala odniti jednu radnju od drugih ruku kada prije na vas nije bilo direktno poslano, Sada je pitanje evo zasto nam ured od konzula sluzi? Sluzi nam da svaku malenu stvar u kojojmudrago svrhi kad se obratimo na konzula moramo da skupo platimo. Ovo nije samo jedan slucaj dali ima i na stotine drugih dokaza sto hrvatskom radniku trebalo je platiti kad se dodje do vrata konzula. Onemu komu je krivo neka se javi kroz "Napredak" jer kako smo opazili urednik se neboji niti negleda nikoga u brk ondje gdje treba biti na braniku hrvatskom narodu. Molimo nase hrvatske zastupnike na carevinskom viecu da upitaju Ministra izvanskih posala, jeli zakonito i potrebno da Austro-Ugarski Konzulati u inostranim zemljam za svaku malenkost naplacivati hrvatu kada Vlada od Austrije vec stavlja veliki teret siromasnom narodu od troskova za uzdrzavanje Konzulata. Bit ce i drugih dopisnika od ovakom slicnom postupanjem. Sa postovanjem. M.S.B.

Milodar za kip Blazene Gospe u Vrgorcu—Ivan Grljusich Nikolin £2, Mate Granich Ivanov £2, Ivan Tolich Danin £2, Petar Cikoja £2, Mate Grljusich Antin £2, Pavo Granich Ivanov £2, Ivan Rakich Tomin £2, Mikola Tolich Josipov £1, Mate Matich Antin £1, Luka Rakich sa sinom £1, Ivan Vukovich sa bratom £1, Mate Vukovich Jurin £1, Mate Ujdur sa bratom £1, Ivan Stankovich Antin £1, Jure Stankovich pok Ivana £2, Marko Vukosov Tomin 10s, Sam Radojkovich 3s, Mate Radojkovich 3s, Ivan Mihaljevich sa bratom 5s, Ivan Vujicieh 5s, Joze Grbavac pok. Vicka 3s, Mate Katavich Ivanov 3s, Mate Katavich Ivanov 3s, Mate Vukosov Andrin 10s, Nikola Salinovich pok Ante 10s, Ante Salinovich pok Joze 10s, Ivan Salinovich pok Joze 10s, Marko Jurisich Duba 5s, Ante Zibilich Duba 3s, Stipan Kraljevich Antin 3s, Andro Sinkovich 3s, Bare Sinkovich 3s, Sakov Klinac Jurin 10s, Mate Alach 3s, Mate Granich Lukin 5s, Toni Mirko Gradac 10s, Ante Despot Zavstrog 5s, Kleme Milich, Podgora 5s, Sure Gojak Gradac 4s, Stipe Roglich, Dusme 5s, Jure Lukusich Ivanov 5s, Ivan Katavich Jurin 5s, Nikola Grljusich Antin 10s, Svota novca ukupno £30 6s, koja se sada nalazi kod gosp. Jure Stankovich pok Ivana u Okaihau.

Na Znanje.—Ovoga puta salje se novina svakom onom koji ina pravo primat je. Zaustavljeno je samo onim koji su nemarni, i koji se nisu odazvali nasoj opomeni, te u isto vrieme ako budu tvrdokorni vidit ce na svoju sramotu svoje imo u javnom glasilu. Nemojte kasnje nas kriviti da vam nismo dostatna vremena i opomene dali. Nitko nije imao pravo za toliko vremena primati i citati novinu, a sada biti nazad sa isplatom. Predbrojnici gledajte svoju adresu na postarskom uredu, nemojte da vam od drugoga bude novina dignuta. Kada nam pisete pisite tocno vasu edresu kao isto naznacite, jeste li stari ili novi predbrojnici. Nije nego jedna "Lira" pak za cielu godinu jeste podmirili racun za sve one stvari koje vam opotrebuje znati za vasu buducnost. Nije koristi da u jednom kampu od 50 osobu jedna, dvije, ili nijedna novina nego sad je vrieme da svaki zivo poduprete.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva psima adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 Queen Street - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

Milodar Miha Tvicevica.—Kako smo bili javili u poslim brojevim da je primljeno £9 od Brace Scansie za gore spomenuti milodar. Ovaj milodar jest zakupljen od gospode Jure Raesa i M. Radojkovica—Sada tiskamo imenicu kako sliedi—Jure Raos £1, Marian Radojkovich 10s, Ilija Tolich 10s, Ivan Garelja 10s, Braca Jurlina 10s, Marian Kurte 10s, Luka Rakich 5s, Ivan Huljich 5s, Marian Pasalic 5s, Mato Sumich 2s 6d, Ante Jakich 2s 6d, Nikola Covich 2s, Stjepan Mustapich 2s, Simun Viskovich 2s, Nick Kolomar 3s, Ivan Janovich 3s, Barisa Urlich 3s, Mick Srzich 2s 6d, M. M. Brajkovich 4s, Mick Zidich 2s, Mate Brajkovich 5s, Mate Gikovich 5s, Marko Pivac 2s, Ante Radalj 3s, Marko Jovich 3s, Marko Pivak 2s, Ante Vlasich 4s, Ivan Tomich 2s 6d, Marko Barbir 2s 6d, Mate Pasalich 2s, George Covich 2s 6d, Jure Granich 2s 6d, Mate Primorac 5s, Ante Borovich 5s, Stipan Prgomet 2s 6d, Srecko Pobrica 2s 6d, Ante Glamuzina 2s 6d, Braca Scansie 10s. Svega ukukno od ove liste £9.

Drugu listu koju smo primili jest od gosp. Ivana Baletica od njega sakupljeno kako sliedi.—Ivan Baletich 10s, Marko Boksich 5s, Ivan Boksich Franim 2s, Mate Maich pok. Joze 5s, Lovre Nola 1s, Mijo Nola 1s, Milan Pavlinovich 1s, Simun Dean 1s, Luka Dean 2s 6d, Simun Dean Mijin 2s, Jure Sumich 2s, Jure Vranjos 2s, Marin Marinovich 2s, Ivan Pivac Murtakovich 2s 6d, Ilija Ravlich 3s, Petar Soljak 5s, Ivan Totich 3s, Baldo Orhanovich 1s, Frank Laurich 1s, Andrija Erceg Josipov 2s 6d, Mick Juran 3s, Jack Despot 2s, T. L. Suvaljko 10s, Ivan Dominkovich 3s, Mate Kurte 3s, Luka Antunovich 2s, Ivan Jujinovich 1s, Ivan Kunac 2s, Simun Mercep 2s, Ivan Totich 2s, Ante Antunovich 2s, Ante Matkovich 2s, Dinko Fredatovich 2s, Ivan Matkovich 2s, Ivan Antunovich 2s, Ivan Rudez 2s, Marko Cepo 1s, Stipan Skurla 2s, Stipe Lucich 4s, Tome Dragicevich 2s 6d, Bartul Martinovich 3s, Frank Martinovich 2s, Mate Pucar 5s, Ante Jujinovich 5s, Vicko Jakich 4s, Jure Jakich 3s, Dujo Rosandich 2s, Bosko Rosandich 2s 6d, Mate Jurisich 5s, Jure Prodan 5s, John Jozipovich 3s, Paval Radaich 2s, Jure Garmaz 5s, John Milos 5s, Toma Lujetich 3s 5d, Mirko Kokich 5s, John Jakich Antin 2s 6d, Stipan Krzanich 4s, Jakov Maurisich 4s, Marim Puharich 5s, John Vulinovich 2s 6d, Mijo Jakich 2s, Marin Zarnich 5s, Ivan Vodanovich 5s, Silvestar Vandovich 5s, John A. Sumich 3s. Nikola Vela 5s, Klement Marinovich 5s, Nikola Sale 2s, Donko Sale 2s, Jakov Lale 2s, Tony Bilich 2s, Marin T. Radojkovich 4s, Mate Sumich 2s, Joze K. Radojkovich 4s, Mijo J. Borich 4s John Sucich 3s, John Cvitanovich 4s, Luka Covich 2s 6d, Grgo Stanich 4s, Frank Cvitanovich 5s, Barisa Covich 5s, Luka Lovich 5s, Ivan Lulich 2s 6d, Ante Radich Anton 2s 6d, Ante Jerkusich 3s, Petar Curkovich 2s, Andrija Katavich 2s, Frank Bobanac 3s, Ivan Marsich pok Mate 2s, Ivan Radich Antin 2s, Mate Pivac pok. Ivana 5s, Petar Mihaljevich 2s, Jure Stankovich Jozipov 5s, Mate Bobanac Ivanov 5s, Marko Radich 2s 6d, Braca Dropulich 5s, Ante Raos Antin 2s 6d, Ivan Brljevich 2s, Andrija Bilich 2s 6d, Mate Soljak 2s 6d, Mirko Markotich 2s, Ante Radich Ivanov 2s, Ante Tolich Jozipov 2s, Ante Radich 2s, Ivan Tolich Mijin 2s 6d, Mate Katavich ss 6d, Petar Jerkusich 2s 6d, Frane Raos 2s 6d, Marko Raos 2s 6d, Braca Radich Matina 5s, Josip Tolich 2s, Mate Vukusich 2s 6d, Grgo Priljevich 2s 6d, Vid Franich 1s, Luka Radich 2s, Ivan Prug 2s 6d, Jakov Cole Babe 2s, Ante Radich Stipanov 5s, Nicholas Pivac 3s, Braca Pivac 4s, Marijan Alerich 2s 6d, Mate Pivac pok. Ante 2s 6d, Ante Majstrovich 5s, Ivan Radalj 2s 6d, Frane Botica Borovina 2s, Petar Simunovich 2s, Toni Siavich 2s, Lujo Urlich 2s 6d, Andrija Botica 3s, Ivan Sarich 2s, Ivan Unkovich Peso 2s, Vicko Matich 2s, Marinko Matich 2s, Mate Franich Ivanov 2s, Braca Maich 2, Mate Maich Antin 2s, Joze, Mate, Maich 4s, Frane Raos 2s 6d, Ante Raos 2s 6d, Ante Jurilj 2s, Joze Majstrovich 2s, Tony Jurilj Joze Bobanac 5s 6d, Mate Milos 2s, Braca Raos 4s, Nikola Lizatovich 2s, Ivan Boksich Matin 5s, Frane, Marko Katavich Braca 10s, Jakov Boksich 5s, Mije Tamburovich Ivan Marinovich 5s, Stipe, Mate Katavich braca s8s, Ivan Cutuk 3s, Ivan Grepo 2s, Filip Juratich 3s, Zvonimir Luciel 3s, Lovre Rosich 5s, Toma Vrsaljkog 5s, Jakov Mlikota 5s, TonyVrsaljko 5s, Ivan Krzanich 3s, Mate Jakich Grgin 2s, Jure Vrsaljko 2s, Marin Vrsajko 2s, Ivau Letica Jurin 2s 6d, Ivan Tomas 2s 6d, Ante Gugich 2s 6d, Jure Majstrovich 2s 6d, Mijo Majstrovich 2s 6d, Jure Majstrovich Ivanov 2s, Mate Jelas pok. Ante 3s, Marko Radalj Antin 2s 6d, Jakov Panzich 2s, Stipe Markusich 2s, Mate Maich 2s 6d, Ante Maich 2s 6d, Ivan Pivan s'bratom 4s, Ivan Alerich 2s, Ante Jeles 2s, Petar Katich 2s 6d, Joze Begovich 5s, Mate Dragicevich 2s. Svega ukupon u ovoj listi £28 16s.

Na Prodaju.

Golden Grid Restaurant, Devon Street, New Plymouth.—Nahodi se kod Opera House gledajuci na zeljeznicki kolodvor, Post Office 75 koraka daleko, Banak 50 koraka, Marketa 180 koraka. Susjedi jesu Ljekarna, i Brijacnica. Vrata od ulazka gleda na otvorenoj ulici prama moru gdje mnogo friskog zraka ima. Velika elektricna svieca gori pred vratim od 800 kandela svietlosti, druga svieca od gasa gori pod veradom od 160 kan. snage. Iza zada jest prostrana dvorana, koja polovlca jest u cementu. Sprieda Restaurant je okviren sa bielim mramorom, te netom se unutra ulize vidi se ogledalo u velicini 6 x 4. Prozor i banak (counter) ad mramora. Tavan je pokriven sa Linoleum. Unutra ima 6 svieca od gasa, a 16 od letrike. Ima 11 trpeza t.j. 8 od mramora, a 3 od drva sa bielim pokrivacim. Na jedanput moze sjesti 76 osoba, te sve posudje jesu od nikela.

Soba za spavanje, Novcarna (safe) sa zvoncem kad se otvara i zatvara. Kuhinja sa stufom goriva crnog-uglena i druga stuva od gasa 6 noga duga. Kaldaja koja moze na jedan mah izdati 60 galluna vruce vode. Ima dvije praonice za vrucu i studenu vodu. Spremaonica za ribu i meso, i store gdje se drze stvari. Sprema za drva i crnog-ugljena. Koper za kuhanja prsuta od 16 gelluna. Dvije postelje i office fittings i.t.d.

List od kuce traje do s918 godina, pak onda moze se omaknuti na druge uvjete. Sada rendita je £2 5s, na sedmnicu, a placa se svake dvije sedmnice. Tax & rates placa gospodar od kuce. Kroz god 1905 proslo je novca £1342 16s 4d, god 1906 £1516 17s 11d, a prosle godine dokucilo je blizu £2000 sterlina. Ovu su istiniti dokazi kako posao raste na bolje. Na raboti uvjek jesu 3 dobra radnika, a u vrieme Resa i drugih blagdona uzimlje se 5—6 suvise radnika. Ciena Restaurant jest £550 sterlina. Prodao sam jednu polovicu mome radniku za £275, a drugu polovicu prodajem za istu cienu od £275 uz sliedece uvjete. Ako se odma isplatj u gotovu novcu odobrujem £5 manje. Kupaoc netom odredi kupiti mora da dade £50 kapare. Na ulazku drugih £150, a ostatak £75 za godinu dana sa 5% kamate. Odvjetnika trosak mora se platiti od strane kupaoca. Neuzimljem niti jednu penu manje nego je gore naznaceno. Sve sto sam gore naznacio garantiram da je istinito jer cu pokazati svjedocbu od Banka i knjigam registranim. Za dalje potankosti dodjite osobno do mene, ili obratite se na Urednictvo ovog lista.

J. W. KURTA
Vlastnik polovice - Restauranta,
New Plymouth.

Primili smo sa svih strana od ove zemlje velikog broja "cestilkah" za prosle svetkovine u listovim i brzojama. Takodjer ni vlada od ove zemlje nije zaboravila "Napredak," jer nam je Ministarstvo poslalo svoju cestitku sa svakom dobrom pozudom od naseg napredovanja. Svima iskreno zahvaljnjemo koji su nas imali na pameti sa dobrom voljom.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,
GENERAL AGENTS & INTERPRETERS
TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

NA ZNANJE!

Bit ce nam drago da se sa s' nami sluzite. Imamo u ducanu sve stvari za vasu potrebu. Bit ce te dobro posluzeni, i imati cienu na vasem zadovoljstvu.

CHADWICKS LIMITED,
Dargaville & Aratapu.

Izvrstna Gostlona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JAN. 1, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JAN. 8, 1908. (No. 2.) Broj 2.

Sjetimo se naseg patriotizma.

Svakoj izobrazenoj osobi poznato je da svaka narodnost jest se uzdigla na danasnju izobrazenost uzrokom samih pojedinih njihovih novina. Svaka narodnost, koja broji i manje pucanstva od Dalmacije, ima visi broj novina negoli mi imamo ; tako da Turska i hrvatska narodnost jesu od upravo najzadnji, sto se tice novinarstva. Da je srece da nas siromasni radnik kad u sviet putuje, pa da je u svome jeziku malobolje izobrazeniji, bilo bi mu drugcije kad bi u sviet dosao, nebi odma bio rob nikome, vec bi se sam skrbio za svoje koristi

Kako se moze uhvati da novinarstvo napreduje, kad mjesta, koja broje na hiljade dusa, neimaju pucke skole po nesretnoj Dalmaciji. Niji se ni cuditi, da nas narod nije privinut za citanjem novina, buduc da nema pravog uputka, koji ga vodi prosveti.

Nije samo tesko seljaku kod nase stare domovine, dali kako vidimo u broju 44 nase novine sto izlazi u Varazdinu, pod naslovom "Nase Pravice" da i obrtnicim je doslo sasvim tesko, te su se i oni poceli seliti, i to oni koji su ustanovljeni od nazad dvadeset godina, sa njihovim obrtom.

Amerika je najbolji put otvorila za hrvatski narod, u kojoj nas zemljak netom stupi nadje se prosvjete i slobode ; te za stititi jedan drugog u svakoj potrebi, razlicita drustva i mnogi broj novina jest utemeljeno. Kad nas zemljak tamo stigne, isto kao da je dosao u svoju domovinu. Napredak hrvatskog naroda u Americi vidi se u tom, da sve visi i visi broj novina raste u svakom gradu.

"Narodni List" koji izlazi u New York, njegov pocetak bio je dosta manji nego li jedna polovica "Napredka," pa kako je narod rastao, tako je i novina napredovala. Nema tome vele vremena, da je "Narodni List" postao dnevnikom, i to kao prvi jedini hrvatski dnevnik u Americi. Bio je do nazad malo dana sa cetiri stranice, te uzrokom da kroz mjesec dana dobio je hiljadu predbrojnika, sada jest u mogucnosti da izlazi su osam stranica.

A mi u ovaj zemlji cim da se mozemo pohvaliti ? Drustva temeljnog nikakvog, nemamo, a novina jedina koja sad obstoji, predbrojnici se nepovecavaju niti zaliboze stari da izplacuju svoje dugovanje. Budite siguri da nigda vise necemo vam zapitati, jer sami znadete vase duznosti, ako osjecate u sebi i malo patriotizma. Nastojat ce mo i radit ce mo kako smo i do sada radili, ali stavite u srdce i pamet nasa sliedeca pitanja : Uredniku je sasvim tesko obavljati sve poslove, te treba i mora da mu se nadje zamjenika ; a to bi se jedino slucilo, povisenjem vase predbrojbe. Drugo : promislite u slucaju bolesti, kad novina nebi mogla izlaziti, onda bi ste kazali da je propala, sto niposto to nebi moglo biti kad bi suradnika imali. Trece : mozemo i slagara imati, sto bi novina u boljem redu izhodila, za vase koristi a bez ikakve vase stete. Bili vam bilo casna i velika slava, da kod urednistva rabota vise hrvatski rodoljuba ; a ne da vazda stojimo na mjestu. Nista vam se drugo nepita, vec budite godisnji predplatnici, pak ce mo vam zadobiti sve sto smo gore spomenuli.

Novini se nemoze nista ukrasti, jer kad se predbrojba povecaje i list mora da napreduje, Necemo vam nista kazati, jer sami znate u koliko slucajeva jeste imali koristi uzrokom novine, te sa svim sramotno bi bilo od vase strane, sad kad je novina razglasena na sve strane, da je pustite propasti. Mi ce mo vrsiti nase duznosti dok budemo mogli ; ali ako postavite crno ruho na vasa srdca, na pokopu "Napredka" budite sjegurni, da ako je vasim srdcim zakopana njegova uspomena ostat ce neumrla od druge narodnosti.

Za sebe svoju buducnost jesmo ustanovili, te i vama rada bi smo biti pri ruci u svakoj prigodi i potrebi. Ako nam nedopustite, da vam budemo na koristi, onda ce mo biti usilovani skinuti ona zlatna slova, sto stoje nad urednistvom "Bog i Hrvati." Ako bi se ovo dogodilo, slabo bi bilo za svih vas. Gledajte sada sto ce te odluciti, te nemojte s uzrokom malog broja, koji nezude izobrazenosti, da budete svi patiti.

Odgovor na clanak Br. 37 pod naslovom K.R.D. Druzstvo.

Opazeci dje je straha od njeki iskrenih Hrvata dace se novci od zadruge pokrasti, ili za bolje razumjet, da ce tajnik sa novcem trgovati. Takovo izrazenje moralo se cuti od koje kakove isipidane osobe, jerbo za moj promet kojim se bavim novca mi nije treba ; a u slucaju dabih i trebao nebih se upustio necovjectvu. Takovo porieklo nije poteklo od nikakvog obljubitelja druzstva, nego od koji individjuole koja nehoje za takovom materialnosti, te u svojoj gluposti izrazi se takovom postenim rijeci za nanieti stetu cielom druzstvu. Kad je bilo vjecanje nisam se starao za biti na upravi nego me je druzstvo odabralo, te ako je bistrog razuma imali bi ostati zahvalni sto sam se zauzeo kao muktice poslovati.

Pa nakanom kojom sam uhvatio za pero; ja sam vam svojevoljno naklonjen transferirati upravu na kog drugog, jerbo uz takovo cjenjene nije srdacnog osjecaja ni za placu poslovati, a kamo da muktice, uz takove ocjene. Ja sam veoma zadovoljan biti prostim clanom druzstva kao sto sam kazao na sjednici, samo da budemo sretni imati druzstvo, a na upravi tko bio da bio za mene ne cini razlike samo kad vrsi svoje duznosti. Sramotno je dokozati da jedan u drugom nema povjerenstva ili se uz prkos bruljira ili kako mu drago vazda se ima cega govorit, pak na upravi tko bio da bio.

Eto se toliko puta kusalo doci do bolje buducnosti sa druzstvima i sa novinama, pak od sveg je izaslo nista, a u koliko se moze dokucit uz ovaj uvjet : izmedu stotinu osoba, ima ih mozda deset ili dvadeset koji nehaju za nikakvom organizacijom ili za bolje reci mozda da se i nerazumu te ciela stotina mora da se predruzi k' dvadesetorici i tako svi ostanemo u tamnosti.

Ovog puta se je osnovalo druzstvo bolje neg prije ikada, a novina je takodjer u boljem stanju nego je ijedna od prvih bila, ali ako nebudimo marljivi vrsiti svoje duznosti isto necemo nikad nista imati. Jedna plodna stablika, ako se nije obradila nije se njezinu plodu nadati. Ako necemo sami sobom gledati da se uzporedimo barem ikoliko ostaloj braci Hrvatim u drugim stranom svieta, nemamo zaista nikakove vise licnosti koja da nas organizaju. Stose tice ljecknistva nemamo, sto duhovne parstirnosti i od tog smo kratki, nikog nemamo od Hrvatske krvi, a sto nam najvise opotrebuje nemamo Konzula, da se za nas ni najmanje skrbi, sto od ovom kad s vriemenom mislim obsirje izviestiti na zahtjev gosp. Peroslava Paskievica u br. 35 "Napredka."

T. L. Suvaljko.

Dargaville, Prosinca 30, 1907.

Nevalja jednom zvonu sve virovati.

U proslim brojevim "Napredka" bili smo u kratko spomenuli kako pisac Dr. Matija Pavelic kroz Amerikanske "Radnicke Novine" jest sasvim strahovito napadao na vlastnika "Narodnog Lista" koji izlazi u New York. Nismo nista odma povjerovali jer vazda je opotrebito znati kako i drugo zvono zvoni. Sada imamo kod ruka nekoliko brojeva "Narodnog Lista" koji u svojim clancim dokaznje da Dr. Matija Pavelich bivsi jednom glavni urednik istog lista jest osudjen na jednu godinu zatvora. Sasvim su dugi ovi clanci za daljnje opisivanje sto nas ovam u ovim stranam malo zanima jer "tko sto trazi vazda i nadje." Kako "Narodni List" dokazuje Dr. Pavelic pocinio je u domovini vise zlocina pronevjerenja za koje onamo morao je biti u tamnici. Mi neznamo nista poznata od Dr. Pavelica niti od gosp. F. Zotti vlastnika "Narodnog Lista" ali sto Amerikanske novine jesu iznosile na javnost mislimo da preko mora nasa braca u Americi jesu sa obe stranke bili mnogo znatizeljni svrsetka parnice od pronevjerenja koje su pocinjene od odlicnih osoba. Dokazuje se da jednom Dr. Matija Pavelic bivsi odvjetnik, biljeznik, narodni zastupnik i hrvatski delegat, te nacelnik grada. Koprivnice. Ako je dr. Pavelic pravedan kako je dokazao u ,'Radnickim Novinam" istinito ima nase sazaljenje ; ako li je krivac onda je zasluzio godinu dana zatvora.

Imajte pomnju na Posti da drugi nebudu vam listove dizati, jer Urednistvo neuzimlje odgovornosti kada novina se posalje iz ovog Ureda. Takodjer nemojte kriviti Urednistvo kada budete vidjeti na javnost veliki broj domorodacu koji nisu izvrsili svoje duznosti. Mi jesmo svakom hrvatskom radniku na obranu ; ali uvidit ce te da ce se prevarsti svi oni koji spavaju i koji se s nami sale.

Smrt Petra Zrinskog i Krste Frankapana.

Tuznih li slika malo naprijed ! Na sirokoj a niskoj skrinji prevucenoj sa crnim suknom klece dva nasa velikana hrvatska : ban grof Petar Zrinski i knez Krsto Frankapan, a uz njih krvnik s macem, da im sad na odsijece glavu. Ne ce proci cas, da se zareze u vratne zile, a onj da ispuste dusu. I zazvizdi mac zrakom, i padne na ogoljeno tijelo, a crna smrt zatvori oci obojici nesrecnika. Grozno! Srce trne na pogled taj, a oko se jedva suzdrzava od gorkih suza. Pa sto su skrivili ?—Samo taj upit javlja se u dusi gledaocevoj. Jer strasna je to kazan, kazan koja se daje samo teskim grjesnicima. Sto su dakle takva zgrijesili ova dva nasa hrvatska muza ? Jesu li doista cime zasluzili kazan smrti ?

Hajde da vidimo, sto je to bilo i o cemu se radilo prije dvije stotine trideset i sest godina, Najprije treba reci, zasto su ih u Becu odsudili na smrt. Rekose, da su se jedan i drugi, Petar Zrinski i Krsto Frankapan, bunili protiv cara, i da su se sami, a osobito Petar, htjeli naciniti hrvatskim kraljevima.—Sto je na tom istine, znat ce se, kad se rastunmaci ono, sto se dogodilo prije godine 1671, a to je ona godina, kada su im u Beckom Novom Mjestu 30. travnja odsjekli glavu.

Vec su godine i godine, vise od sto godina, nase hrvatske zemlje i hrvatski narod u njima mnogo trpjeli od krvnih navala Turaka. Otkad su ono Turci prvi put dosli iz Azije i stupili na zemlju Europe, u kojoj smo i mi, od onda su se sve vise i vise priblizavili k nama. I nije potrajalo dugo, kad posvojise nasu Bosnu i Hercegovinu, pa onda dalje ravnu nasu Slavoniju, gorovitu Liku i Krbavu, te prodrese u Ugarsku i zavladase samim glavnim gradom Budimom. U sve to vrijeme narod se nas tesko i ocajno borio s turskim bijesnim cetama, ali je cesto morao podleci velikom broju njihove vojske. No ipak je narod sacuvao jedan dio svoje rodjene grude, svoje slatke hrvatske domovine, kojom nije nikad Turcin zavladao, a to je onaj dio, koji se bas zove Hrvatska, koja je onda po prilici oduhvatala danasnju zegrebacku, varazdinsku i krizevacku zupaniju.

Da je tomu tako, t. j. da nije Turcin nikad podjarmio i ovaj dio nase domovine, velika je zasluga bas hrvatskih velmoza Zrinskih i Frankapana. Mnogi clanovi od ovih slavnih porodica borili su se cesto i cesto kao lavovi protiv Turak, i mnogi su izgubili svoje junacke glave srcuci u ljuto kresevo, e da odbiju svoje junacke glave srcuciju ljusto kresevo, e da odbiju neprijatelje od svoje zemlje i tako obrane sav narod od nesmiljenoga turskoga kopita i ocuvaju sveti kriz od sramote. Dosta je spomenuti samo Jurja Zrinskoga, pa Nikolu Zrinskoga Sigetskoga i Nikolu, brata nasega Petra, koji su odbili mnogu i mnogu tursku navalu, odsjekli mnogu tursku glavu, te tako na toliko oslabili njihovu moc, da je ta moc pred Becom mogla biti silno oslabljena i spasena sva zapadna Evropa.

Medju prvim junacima porodice Zrinskih bio je Petar Zrinski, slavni potomak svojih slavnih predaka. Ali on je ujedno i posljedni, koji je junacki branio svoju domovinu Hrvatsku od turskih dusmana, jer su becki suci, kako cemo poslije cuti, odsudivsi njega na smrt zatrli tako za sve vijeke dicnu ovu porodicu.

Sto im se tako zamjerio? Cujmo dakle!

Nakon mnogih okrsaja s Turcima doslo je do velike bitke kod sv. Gotharda. Carska vojska nadjaca Turcina. Turci su bili potuceni. S nase strane bio je glavni general Montekukoli, a s turske Ahmed Kokroli. Toj pobjedi krscanske vojske svak se veselio. Mislilo se i nadalo se, da je doslo vrijeme, kad bi se Hrvatska mogla za vazda osloboditi od Turcina i jednom odahnuti od neprestanih bojeva, u kojima se tolika krv prolijevala. Svaki je ocekivao, da ce carska vojska odmah na novo udariti na tursku vec jedanput potucenu vojsku, pa da ce joj tako zadati smrtni udarac.

Ali svi se prevarise. Car Leopold sklopi s Turcima iznenada mir u Vasvaru, te tim spasi tursku vojsku od ocite propasti i ostavi Turcima sve ono, sto su prije rata osvojili. Sav se je svijet prenerazio nad tim cinom, a najvise hrvatski i ugarski velikasi. Nijesu mogli vjerovati svojim usima, da je doista sklopljen tako sramotni mir. Ali tako je doista bilo. Car Leopold nije htio rata, jer se htio mirno vjencati sa spanjolskom princesom Margaretom, i jer je htio, da Hrvatska, a narocito porodica Zrinski, da pate i trve od Turaka, te da tako bubu uvijek sto ponizniji. Nikola i Petar Zrinski bili su poradi togo ogorceni.

Ali njihovu ogorcenju bilo je i drugih razloga. Becki dvor drzao je uvijek u Hrvatskoj svoje njemacke cete, a nije ih uredno placo. S toga su ti njemacki vojnici cesta gore otimali, krali i pljackali nase seljacke kuce, nego li sami Turci. A osim toga casnici njihovi (cifraki) bili su do zla boga pokvareni i necudoredni obescascujuci na ilnim nacinom dobre seljacke zene. Nasi velikasi htjeli su vise puta u saboru stvoriti zakljucak, kojim bi tomu velikomu zlu doskocili, ali kralj nije htio nikada sazvati sabora. Tako je Hrvatska trpjela teske muke od Turaka i tih njemackih vojnika.

Kada se nije moglo milom nista dobiti od beckoga dvora, odlucise neki nasi hrvatski velikasi, a s njima i neki ugarski, da to ucine silom. Odlucise skinuti kralja Leopolda s prijestolja i izabrati novoga kralja Leopolda s prijestolja i izabrati novoga kralja. Na celo nezadovoljnicima stupi Petrov brat ban Nikola Zrinski, a uz njega Petar Zrinski, mudra njegova zena Katarina Frankapanska, Krsto Frankapan (nesto kasnije), onda Madzari palatin Franjo Veselenji i nadbiskup ostrogonski Gjuro Lipaj. Kraljem htjedose uciniti Nikolu Zrinskoga, ali kad on to nije htio, onda se dogovorise, da ce poslije svrgnuca Leopoldoaa pozvati na prijestolje francuskoga kralja Ljudevita Cetrnaestoga ili kojega francuskoga princa. U to se ime stadose dogovarati s francuskim kraljem i traziti od njega vojne i novcane pomoci.

(Nastavit ce se).

SALOMONSKI ODGOVOR.

Kod neke zeljeznicke nesrece pogine i vruee ljubljeni muz gospodje A., te je ona kao odstetu dobila 15,000 kruna. Ona je bila zadovoljna, Ne dugo iza toga dogodi se kod iste zeljeznice i opetnesreca, kod koje je makinista izgubio jednu nogu. On dobije 20,000 K. Cim je to cula gospodja A., doleti k ravnatelju vicuci : "Masinisti otkinuta je samo jedna noga, pa je dobio 20,000 K, a ja sam izgubila svoga vruce ljubljenoga muza — pa mi dajete samo 15,000 K." Ravnatelj je mirno slusao. Kad je svrsila, odgovori on : "Draga gospodja, taj siromasni masinista ne moze si ni za 20,000 K kupite novu nogu, a vi s 15,000 mozete lako dobiti muza, jos tomu mladjega, nego je bio prvi."

RIETKE DRAGOCIENOSTI.

Perzijski sah upotrebljava kod svecanih zgoda najskuplju lulu na svijetu. On je za svoju lulu platio 2,500,000 kruna. Ta lulu je deset puta skuplja od maca, sto ga je nosio nedavno preminuli vlada Irana. Mac pako vladara od Barode stoji 5,800,000 k Knez od Genada u Indiji posjeduje najskupaejeniju kociju. Kvake na vratima su iz tezka zlata, o kola sama iz srebra. Marokanski sultan posjeduje najcudnovatiji glasovir jer se dade razstaviti na nebrojeno malih komadica. Sultana naime niesu mogli sklonuti, da njegov glasovir nose deve, jer se nije usudio povjeriti tako skupocjenu stvar "ladjama pustinje." Glasovir prenasaju samo robovi, a nacinjen je iz najfinijeg drva, okovan i naresen zlatom tako da sultana taj glasovir stoji 70,000 K.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

ZA ZNANJE.

NALAZI se kod Urednictva razlicita mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Aucklanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na

Ured "Napredka."

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 8, 1908.

Hrvati i Madjari u zajidnickom Saboru Budimpisti.

Mislim dace nasu bracu Hrvate na ovem kontingentu mnogo zanimati a ko u par redaka iznese se u "Napredku"! Borbu Hrvatske Srpske koalicija na zajdnickom saboru u Budimpesti, proti nasilnosti Madjarskog azijatskog na nase svetosti, zakoji su se nasi ocevi Macom u ruci borili, a da svojem potomstvu spasi i ocuva milu nam Domovinu i Materinsku riec. A li nasilnici Madjarskog svetog sovinizma a na celu jim Grof Minister Alpoya "Uzdignute glave." Kako ga nazva Norveski slavni pjesae Bjornson! Hoci da svojim nozakonitim postupkom, ne samo narodnosti u Kraljivini Ungariji, dapace ti isti Madjarski sovinisti neobazirue se nagodbu iz medju Hrvata i Madjara g. 1868 u tanacenu a po Kralju sakcioniranu! vec da je nogama gaze, te da u zakone svoj azijatski jezik na svim zajednickim uredim na teritaju Kraljivine H. i 'Slavoniji, te tizim hoce da krnje palagraf 48. nagodbe od g. 1868 Naravno daji Hrvatska i Srpska koalicija naj odresitiji protestirala, te povela obsrukuju na zajednickom saboru Budimpesti, te Madjarsko Ministarstvo prisilovalo da povuce pragmatiku. Naravno da Madjarski Ministar trgovine, Franjo Kosutt koji se je toliko borio za emancipaciju od Austriji, te dje su ga Hrvati u patrioticnom radu uprav sipaticno podupirali, Ipak se osudjuje naredbenim putem, da protura pragmatiku te u zakoni Azijatski jezik na svim zeljeznickim prugama Kraljivine H i Slavonije. Pa ne samo Ministar Kosuti, vec istih Ministar Presjednik Verkerle, koji je i H. Presjednik! te da pozakonu daji direkciju toli Kraljevini H. toli Kraljevini Ungarskoj, a isti taj poluzinske glave (postovani Premier Vekerle! prieteci se svojom armatu rom, te sakama razbijajue Ministarske stolice, te spiritizmon Arpadovca pokazati") koji ce Hrvate prisilovati da se odreknu svoji Kraljevine Hrvatske i svoga Materinskog jezika. pa ne samo dji taj Gosp. Premier hoce, da protura protuzakonitu pragmatiku, Vec jos ima toliko kuraze, da od H. i Slavonije ucini jedinstvo Madjarske drzave. Ah, kiseloje Gosp. Vekerle za taj vas progutljivi Magyarorszag! A tim vise dje Hrvatska i srpske koaliciji, niji sliena Egersdorferu Jozipovicu i ostalimi! te za komad kruha da izdadu svoj narod i Kraljivinu Hrvatsku.

Valjda se Gosp. Vekerle uzda u komisara Rakdszaya nezakonitog poslana pod maskom H. Banova! da sastavi vecinu u Hrvatskom saboru, koji ce sipantizovati za ideje Madjarsko jedinstvene drzave, Vjerni u cuvstva te patriotizam Hrvatske i srpske koalicije! A poduprta cielim narodom Kraljivine H. i Slavoniji, dace to mu Gosp. Vekerlu ciela armatura naperena proti Hrvatima, ostah nzpjisna Welmanovoj espediciji na sjeverni pol! Pa cemu se ti Madjarski Ministri nadaju, zar namigaju Beca, zar necuju grmljavinu na Carevinskom viecu, od zastupnika Jugoslavljanskog kluba, a podaprti od brace dcha, te Njsmacke krscanske socijalne demokranske stranke, a na celu joj Becki Naeclnik Ruger, te cujuli ti opojenci svetog Madjarskog sovinizma cielu Evropeljskn stanpu, koja je na strani Hrvata, te Hrvatsku delegaciju u Budimpesti dobri na njinom Patrioticnom radu, a klevece Madjarske drzavnike i njihovo zakonslomstvo te jih naj gore nazivlju tlaciteljom nasi prava nasi zakona. Donosimo ovdje citateljem ,Napredka" jednu sliku Madjarske brutalne nasilonosti, na nase Hrvaske i srbske deligate na Saboru u Budimpesti. Madjarski Zastu. Toma Visontai: Tramotaji sto se u Ugarskom saboru kroz citave nedjelje huska proti Ugarskoj drzavi. (Buka.) Narodnosti i Hrvati dolaze samo radi toga ovamo, da oklevecu madjarski narod! (Buka.)—Hrvati vicu.—Presjeolnik: Zahtjeva strpljivosti za madjarski jezik!—Odobravanji.) Ako Hrvati tako bezobrazno buce....(Presjidnik poziva govornika neka bolji bira izraze.—Buka.—Hrvati, Banjanini: Ti korjeniti Madjaru iz Palestine!—Buka i odabravanji) Vi bunite proti drzavnom jedinstvu, vi govori te samo Hrvatski. (Supilo: Mismo se sluzih svojim Hrvatskim pravom!— Buka.— Povici spijim! Spijim! Presjednik zvoni.—Madjar Gul Markus se u obcenitoj buci osobito iztice, te vice pram Supilu: Lazac!—Presjednik poziva Markosa na red, te iz javljuje, da ce ga ponasali se i nadalje tako predati imunitetnom odboru). Gosp. Supilo....(Forster: Radi toga izraza valja ga pozvati na red!— Veselosti kod Madjara.—Presjednik zvoni, te si i Fosteru zaprieti imunitetnom odboru.) Ako bude dalji cinio takovih sala.) Supilo konspirira proti Madjarim. (Supilo: Zaze!— Uzasna buka.—Presjednik poziva Supila na red) tose nesmji dalje dozvoliti, da se suvereniteti Ugarske gazi nogama! (Dr. Politi: Toji kultura! olay: suti ti placenice!) U inozemstvu Agitirate proti nama! (Dr. Politi: to treba dokazati!—Grof Peodor Batthyany skoci i vise prama Politi: Toji dokazao Grof Stjepan Bethelen u svojom Interpelaciji!—Uzasna buka i povici: Tako je! Dr. Politi ustaji.— Povici: Sjidni! Sjidni! Buka i vika kod madjara, Presjedniku nakom peti minuti nopjelo uzpostaviti red

Mozemoli mi Hrvati u New Zealand, na ove Madjarske skanolalozne izrazaji mukom mi moici, a da neizkazemo ogorcenosti na madjarsku brutalnosti. Te pozivljimo u ime patriotigma nasu Hrvatsku bracu na ovem teritoriju! da si odasaljimo njekoliko pozdrava na Dr. Trubica u Spljet da izkaze H i S. deligaciji na zajnickom Saboru u Budimpisti nase Iskrene Sipantije i li direktno na Dr. Medekovica Presjidnika Hrvatskog Sabora a Zagreb!

KRATKE VIESTI.

Nemislimo da je milodar za Bolnicu zaspao.

Neozenjeni ljudi mogu zadovoljno zivljeti, ali neozenjene zenske neviruju.

U Australiji ima sagradjene fense za 2000 milja u duljini.

Za samo imati jednu litru meda pcele moraju da sisaju tri milijuna cvietova.

Oblaci nigda se vise od osam milja neuzdizu povrh zemlje.

U Sjedinjenim Drzavam od Amerika ima 139,817 skola od vjeronauka sto se pohadja u Nedjelju, ili za jednu polovicu vise nego ima u cielom svietu.

Za svaku radnju sto Njemacki zenske dobivaju za njihovu radnju nije vise preko devet snilinga na sedmnicu.

Japanci kada porine brod u more puste vanka golube na mjesto svecanosti razbiti butilju vina.

U New Yorku otrovao se je covjek, jer je volio umrieti nego raditi.

Sudac u New Yorku, odsudio je dva bogatasa radi pijancevanja, na jedan cent globe.

Pri krstu u jednoj talijanskoj obitelji doslo je do svadje izmedju dva surjaka, te je jedan drugoga ustrilio samokresa.

Americka ratna uprava izdati ce ove tekuce godine 5½ milijuna dolara za obalne utvrde.

Koliko Hrvatski narod u Amerikam ljubi svoju novinu dokazuje se, da "Narodni List" koji izlazi u New York kroz samo jedan mjesec dana zadobio je 1000 predplatnika.

Hrvatski radnik moze samo citanjem doci k prosvjeti, a samo prosvjetom k' slobodi.

Najbolji sir jest u Svojcarskoj koji se vazda proizvodi, te u istoj zemlji riedko se nadje na trpezam od boljeg razreda gostiona.

Republika od Paname ima samo jednu zeljeznicu koja je u duljini 47 milja, u velicina zemlje jest 31,500 cetvornih milja.

Grad Madrid u Spanjolskoj jest u visini vise nego ikakvi drugi grad u Europi, koji stoji 2200 mogu povrh mora.

Banak od New York ima podzemne sobe sa vratim od zeljeza za jednu nogu u debljini.

Austria jest sada prva narodnost za tvornica rukavica. God 1880 bilo je uradjeni 500,000 duzina; a god. 1900 otislo je vanka zemlje dva milijuna duzina.

Grad Madrid sada se racuna da je najnezdraviji od svih glavnih gradova u Europi. Prosle godine umrlo je 9374 osoba od pucanstva sto broji malo vise od pol milijuna.

U Ruskoj kada se covjek ozeni za jednu bogatasicu on nema zapovjed od njezina novca. Zena stavi na stranu njezin novac pak zapovida sa svojim imanjem kao kad je bila neozenjena.

Kroz proslih 50 godina Nova Zelanda izdala je vanka 18,318,678 unaca zlata u vriednosti od £71,528,978 sterlina. Proslog meseca Prosinca izdalo se zlata 45,839 unaca u vriednosti £181,749 sterlina.

Sasvim nam je milo da se je gosp. zupnik Don Joze Zanna odazvao, nasim dopisnicim nije opotrebito odgovarati, jer u ime svega hrvatskog naroda u ovoj zemlji bit ce dostatno kad bude odgovoreno od strane Urednistva. Samo za privatne svrhe moze nam koji dopisnik stogod pisati, ali nikakvi izvanski dopis nece otici u tisak.

U raznim predjelima ceske zavladao je glad i usljed toga pobuna pucanstva, tako da je moralo otici redarstvo do uzpostavi red.

Jer vlada vazda u Becu pogodjuje Talijanom, zatrali su sada i Slovenci, da im se dade Sveuciliste u Trstu.

Prefekt grada Petrograda, Dratsefsky izdao je stroge odredbe, kojimi hoce da stane na put sirenju socijalizma u Petrogradu.

Raznasaju se glasovi, da princ Arnulf bavarski nije umro naravnom smrcu, nego da je pao u dvoboju od ruke vojvode od Genua.

Bolest Saske kraljice Karole krenula je jako nu zlo, pa nema nade da ce ostati na zivotu.

Njemacki je car u Londonu primio odaslanstvo englezkih novinara, te ih je odlikovao osobite ljubeznim docekom.

Doseljenicki ured u San Francisco opazio je, da se Japanci useljuju u Ameriku nedozvoljenim nacinom, pa je poprimio mjere, da ovumu stene na put.

U Carskom selu otrovala se je jedna nihilistica, koju je zapala duznost da pocini atentat nu cara Nekolu. U zadnji cas ostavila ju hrabost, pa se je sama usmrtila.

Austrijski poklisar grof Berchtold zadobio je ozledu od kamena, bacenog u brzi vlak, kojim se je on vozio.

Njemacki car Vilim dao je na svom polazku sluzbenikom dvorca Windsora koji su ga dvorili zadnjeg posjeta u Lodanu, napojnicu iznosom od 10,000 dolara.

U Rimu uapseno je 50 anarkista, koji su prisustvovali demostraciji proslave smaknuca anarhista u Chicagu.

U Tokiju upriliciti ce japanska vlada godine 1912 veliku svjetsku izlozbu.

U Becu uapsen je jedan tvornicar zidov, posto je pobjegao iz Budimpeste i pocinio tamo velikih prevara.

Kod Pulja nasukala se jedna ratna torpiljarka na podmorski greben paje jako ostecena.

U zadru napala je ceta talijanskih fakina dva mlada Hrvata, te ih ja nabacivala kamenjem.

U okruzju Besarabije strasno se je pocela da siri kolera. Rumunjska je vlada zabranila izvoz ikakove trgovine iz Rusije.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Ante Autunovich, Jozin, Parua Bay, mirno do 10/6/08.

Gosp. Ivan Vukovich Josipov, Matakuna, mirno do 1-6-08.

Gosp. Karl Klette tujnik kod Austro-Ugarskoj Konsulata, Auckland, mirno do 1-6-08.

Gosp. Anton Cikoja, Ohahukura mirno do 1-4-08.

Gosp. Joze Tesvich, Parenga, Vasa je predbrojba podmirena do 1 tek. od gosp Franja Modrica iz Otamakitai.

Gosp. Jure Rudez, Vasa je predbrojba podmirena do I0-6-08.

Gosp. Ivan Marsich pok Stiprna, Port Albert mirno do 1-7-08.

Gosp. Joze Jerkovich, Helensville mirno do 1-4-08.

Gosp. Jure Vukovich, Towai, mirno do 1-3-08.

Gosp. George Erceg, Mangawai, mirnodo 1-12-08.

U prosli Ponedjeljak na 6 tek. odputovalo je za staru domovinu 12 domorodaca sto svakog po imenu nije nam poznato. Ali u proslim brojevim ovog lista bili smo napomenuli da svakog puta kada nasi domorodci kuci putuju da bi smo rado tiskali njihova imena tako da bude svakomu na znanje. Umoljavamo svakog pojedinog hrvatskog gostionicara u gradu Aucklandu da kada iz njihovi kucu nasi domorodci odputuja da na isti naci kako Englezke gostione daju svojim novinam svih putnika koji dolaze i odlaze.

Mislimo da je "Napredak" uhvatio cvrst koren medju nasim radnicim u Novoj Zelandi, da je nasao medju nasim narodom veliki broj prijatelja koji ga citaju, i koji ce ga pedupirati.

Pokazimo se u delim, a ne nigda u jeziku. Nebudimo skrti sto nam treba prosvete, a sasvim razjipni ondje gdje nam stetu donasa. Organizajmo se za nase bolje buduce zivljenje, jer nam se pripravlja slabo stanje ako mi sami neokrenemo sa boljim putem. Novina donosi svakomu koristi, jer kada se kojamudrago stvar izprosi za svakoga vriedi, stoga za ovo narodno poduzece imao bi se svaki skrbiti pak tko znao i neznao citati.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 135.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 155
Dobra vrsta bez sitne gume od 140.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 120 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 110 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 50.
Srednja vrsta 90.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 22.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 15.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 86.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 21.
Sitna guma bez biti ostrugana 29.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 20.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 4/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 110.
Sitna guma 50.

Bjelovarcanin izumio zrakoplov—Gosp. Selak u Bjelovaru u Hrvatskoj obican je brijacki obrtnik. Nije ucio visih skola. Nu, vec od rane svoje mladosti bavio se matematickim i tehnickim proucavanjima. Osam godina bavio se rjesavanjem najvaznijeg problema danasnje tehnike: zrakoplova, koji se upravljati dade. Iznasao je model, koji odgovara dobrim nadama. Zrakopjov imade oblik dugoljaste cigare, a tik kraj samog balona nalazi se. kao podpuna novost u dosadasnjoj tehnici, sprava za ravnanje, koje se izpod zrakoplova nalazi. Sav zrakoplov je iz aluminiuma. Puni se vodikom ili sa obicnim razsvjetnim plinom.

Dosadasnji pokusi uspjeli su u svakom pogledu. Gosp. Selak, podpomozen pozrtvovnim trgovcima bjelovarskim, dao je patentirati sa troskom od K 1000 svoj zrakoplov. Strucnjaci izjavili su se o izumu veoma povoljno. Ali, posto je kraj silnih izuma na polju zrakoplovstva zavladao obci skepticizam, zahtjeva se od izumitelja, da izvede podpuni model svoga izuma, a taj stoji do K 12,000. Tu svotu g. Selak nema. Ne bi li se nasao ko god, da g. Selaka pomogne ? !

Tko bi bio kriv da zapustimo novinu ?—Ovo je sasvim vazno pitanje, ali mi nalazimo da nitko drugi nebi bio kriv nego onaj narod koji su primali novinu proslu godinu a svoje duznosti nisu izvrsili. Sada opet ponovno primanio listove da im saljemo novinu u veresiju. Zao nam je ovo nemozemo nikomu ugoniti, pak bili nam najbolji osobni prijatelji, posto mi moramo isplacivati velike troskove. "Napredak" ne treba preporuke ! jer se ovaj list sam preporuca sa svojim radom, ovaj se list nije nikada uikoga bojao ni u brk gledao kad je to bilo u obranu naseg radnika i "Napredak" nece se bojati ni u buduce to raditi. "Napredak" od pocetkr uvjek je stajao uz radnik te mislimo da ce narod stajati uz "Napredak" Program ovog lista jest sluziti nikomu dali svome narodu.

Inostrane Brzojavne Viesti.

SNEDSKI KRALJ NEHOCE BITI OKRUNJEN.

Stockholm 6 tek.—Kralj Gustav V novi kralj koji je sada na priestolju, nehoce biti okrunjen. Njegovo Velicanstvo iznasao je da okrunjenje vladara nije potrebito da bude ovakove suecanosti.

MILIJUNASA DRUGA IZTRAGA.

New York 6 tek.—Druga iztraga za ubojstvo milijunasa Harry Thaw sada je spravno za poceti. Ima tri stotine svjedoka za ispitivanje, kao isto dokazuje se da ce biti sasvim tezko sastaviti ginrate. Sudac Dowling kaze da ce uraditi da parnica sa odsudom bude najbolja u povjesti, i da ce sjediti u sudu do kasne veceri ako bude potrebito.

VELIKI GLAD U INDIJAM.

Bombay 6 tek.—Veliki gled jest zavladao u kotarim Agra, Oudh, i Delhi. Takodjer se je mnogo bojati da kroz ovu tekucu godinu veliki glad pokaze se u kotarim Bengal, Punjah, Bombay, Rajputna gdje narod ce padati mrtvih na stotine ako boze pomoci ne stigne.

PRIKAZ VANKA CRKVE.

Pariz 4 tek.—Vanka crkve u Parizu koju gespoda pohadjaju bio je cudnovati prizor vidjeti. Konte i Princip bili su na sluzbi bozjoj za spoment mrtvih ka kod su izasti vanka Konte Beni Castellani nasrnio je na principa de Sagan kojeg baci na zemlju lupajuci ga sa nogam dokle je princip na zemlji stojao. A ovo je bio uzrok da princip ina namjeru ozeniti gospodju Anu Gould, konta prijasnu zenu.

HILJADU OSOBA NA STRAJKU.

London 4 tek.—Hiljadu osoba koji sluze kao kocijasi na Motor boznji jesu u Londonu otisli na strajk, uzrokom da gospodari odlucise im placati toliko za svaku voznju na mjesto toliko za svaku voznju na mjesto toliko za svaku nadnicu.

TURSKA I MACEDONIJA.

London 4 tek.—Dolaze viesti da skupa zajedno nekoliko drzava jesu odlucile uciniti manovru sa ratnim brodovim blizu Carigrada uzrokom da Sultan jednom za vazda bude odluciti dati promjenu zakona u Macedoniji. Dokazuje se da ondje narod sasvim trpi mnogo nepravica od turskog zuluma.

STRAJK U PORT SAIDU.

London 6 tek.—Dolaze viesti iz Port Saidu da strajk od osoba koji su radili na crnom ugljenu za brodove jest sada dovrsen. Narod je pitao pet pena suvise po svakoj tonelati crnog ugljena pri krcanju ili izkrcivanju istog, pak sada sto jesu pitali bilo im je uslisano.

PREPUNE NARODA RUSKE TAMNICE.

Petrograd 5 tek.—Dokazuje se da u Ruskoj drzavi sada ima ukupno 140,000 tamnicara po razlicitim tamnicam. Tolike tamnice jesu tako prepune da nezna se kamo uputiti tamnicare. Kaka sada poslovi sastoje 34,000 osoba jest zatvorena povise prostora sto tamnice mogu uzdrzati. Ovo je i od zdravstenog pogleda sasvim naopako u Ruskoj zemlji.

VELIKA STUDEN U EUROPI.

London 4 tek.—Nigda prije kao sada viesti dolaze od velike studeni u Europi. U Belgiji, u Austriji, i drugim mjestim studen je tako strahovita da je doslo do nistice u barometra. Mnogo osoba jesu poginuli od studnog vremena. Zemlje su pokrivene sa sniegom i ledom i mnogo zivotinje poginuto.

Blagajna pokradjena.—Brzojavka iz Beca donasa viesti da jedan lupez na Bozic jest pokrao blagajnu kod Arsenala u Becu u kojoj je nasao £1200 sterlina. Kad ujamcen na njemu nasli su £1000 iza kako je je podmirio jednu zenu koju je bio pokrao. Lupoza ime jest Coldschmidt koji je bjegunac iz vojnictva.

Iztraga proti Stosselu.—Brzojavka iz Petrograda od 29 p.m. dokazuje da iztraga na velikom sudu koja sada traje proti Generalu Stosselu stoje pustio Port Arthur u ruke neprijatelja da sada sve stvari idju protiva Stosselu. Takodjer Stossei nemoze nista protivno dokazati kada je dao zapovjedniku tvrdjava Generalu Smirnoff naopaku zapovjed. Ovo je onaj general kojega su u pecetku u zviezde kovali.

Ispravak.—U proslom broju "Napredka" dokazano nam je sa pogreskom stose tice nesrece jednog naseg domorodca Nikole Segetina u King country, sada uzmite na znanje da na mjesto Nikola Segetin nesreoa dopala je Ivana Matkovica.

Prosta vremena do sada nismo imali za sastaviti pravila H. R. D. Druzstva, ali dojduce sedmnice nastojat ce mo vecerom uloziti nas rad tako da sto skorije druzstvena knjiznica bude pod tiskom. U isto vrieme priporucujemo da radnici bude se upisalisto vise u visem broju i na zahtjev dobit ce od tajnika svaku obznanu.

Do sada medju Hrvatskim narodom u Novoj Zelandi nije nista obstojalo, a bez novine istinito nikakva druga zadruga nemoguce uspjeti. Ako sada hrvatski radnici dadu lijepog odziva sa strane nasih predplatnika i prijatelja kada budemo suradnika imali onda i novina bit ce povecana.

Za Strossmayera spomenik.—Za ovu plemenitu svrhu primili smo sliedeci milodar—M. R. Redley 2/6., Joze Antunovich Matin 5/., Mate Marsich 5/., Nikola Marsich 5/., Jure Rudez 5/., Sakupite sto moguce prije ovaj milodar da mozemo poslati u Zagreb gosp. prof. dr. F. Bucaru i svaki milodaritelj primit ce krasni Strossmayera Kolidar za ovu godinu.

"Krv nije voda"—Braca Trojanovich iz Rijeke pisu hrvatske novine u staroj domovini, koji su dvadeset godina vec bili u Americi, te su nazad malo vremena za kratko boraviste kuci povratili majci u posjete. Bili su pozvali za Nedjelju u jutro u Rijeku hrv. opc. glazbu, da ih zabavi svojim sviranjem.

Glazba se odazvala tome pozivu te je bila od spomenute gospode lijepo primljena i prijateljski pogoscena. Dokla na Rieci braca Trojanovich ostavili su i drugih uspomena da siromatni zavodi nemogu ih zaboraviti.

Kadijin sud.—(Smjesica). Putovao kroz sumu jedan Turcin i jedan Srbin. Iduc putem cuju pjesmu jedne ptice i pocmu se prepirati : Turcin kaze, da njemu pjeva, a Srbin kaze, da njemu pjeva.

Iz te prepirke nastane i svada i dode do suda.

Prvi otide Srbin do kadije (sudca), preda tuzbu i dade mu dukat, da pravo dobije. Poslije njega dode i Turcin, da preda tuzbu, ali kadiji dade pet dukata, da on pravo dobije.

Kad su dosli na raspravu, suparnici znatizeljno cekaju, koji ce parnicu dobiti.

Najedanput kadija otvori knjigu prevrce list za listom redom, i na njihovo veliko cudo proglasi osudu, da ptica nije pjevala ni Turcinu ni Srbinu vec njemu kao kadiji.

Suparnici na to izidose van i rekose : pa i pravo nam budi, nijesmo se imali ni tuziti, kad i onako—kadiji pjeva!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

NA ZNANJE !

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvari od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

PETAR KATAVICH,
Gum Broker & Commisslon Agent,
FORT STREET, AUCKLAND.

Dajem na znanje svim znancem i prijateljem da sam se priselio sa starog mjesta. Uzeo sam mjesto u zgradji, gdi se je nahodio g. A. S. Paterson, koji se je bavio istim prometom, u Fort Street, najboljem sredistu za promet. Kojigod salje smolu name, po njegovom nalogu i zahtjevu svaku izpunjam sa najboljom zadovoljnoscu istoga.

Takodjer kome je potrebito stogod za prijevod na ingleski ili hrvatski jezik, moze se obratiti na gore spomenutu Adresu. Svjedocanstvo od nauka imam od profesora Keesing kod koga sam skolu pohadjao.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 20 Siecnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orotava ,, 8 Veljace
Orontes ,, 19 Veljace

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Izvrstna Gostlona !

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave : Najbolja vrsti jest koja je naznacena " Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE !

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

OVO JE ISTINA !

Gosp. Urednice!

S' velikom cudnosti precitao sam uvodni clanak u zadnjem broju od "Napredka, u Kojemu njeke stvari se ticu podpuna na moju ime na moj radu i duznosti. Molim vas za malo mjesta, da mogu odgovoriti na obranu i pokazati istinu. Necu ja u ovemu obraniti ne konsula ne Ljecnika, znadu i oni svoje posle.

Bitice brzo cetiri godine da sam dosao u ovu zemlju, ne od moje volje nego poslan od staresine nasega Reda, i kada sam dosao nas Provincial Dean Lightheart, izabrao je mene za hrvatski narod, koj je toliko godine bio brez svojega zupnika, znaiuc govoriti hrvatskim jezikom. Odmah sam poceo da naucim jezik, i u pet mjeseca sam mogao izpovjedati i predikati da svak je covjek, koji je htio, mogao izvrsiti crkovni duznost na uskrsu. Cuo sam u pocetko da ima 3000 Hrvati, ali ne mislim, da ima malo vise pola ovog broja ; isto velik je broji dusa za jednoga popa, osobito kad je narod tako raztrkan pod cjeljoj zemlju.

Gosp. Ured. vi sjedite u vasemu Uredu, vicujete i pisite sto njiki nasi vami propovidaju. Cujete i ovo: U tri godine i pol rekao sam svetu misu u 600 kampima, i to cesto u istom mjesto, brojim okolo 3000 Izpovjedih i Sveti Pricesti, krstio sam 16 dice od nasega naroda, pokopao sam 7 nasih i.t.d.—i pak vi pisite u zadnjem Napredku: da jesam zupnik samo na imenu, jer njesam se nista zauzco niti marem za nikakvo dobrocinstvo hrvatskog naroda." Kako mozete vi u istinu to pisati, samo u neznanju ili srdzbi. Posao sam toliko puta iz Wairoa do Parenga, ili u East Coast i.t.d. u dobra ili slaba vrjemena, gladan i zedan, u sedlo na konju cjeli dan ; zasto? Za divertimenat ili za placu. Ne, ne, gosp. Urednice ! Samo jerbo iman dobrocinstvo hrvatskog u srce da mogu ljudi izpovidati se, slusati Sv. Misu i malo nauk krcanski.

Opet istino je da "nemam u meni nikakve kaplje hrvatske krvi" ; ili kako je bio prije tiskano u Napredku da sam Dalmatinski Taljan. Hvala Bogu, da njesam "ne Taljanac ne Dalmatinac nego pravi i vjeran Tirolac, spravan za proliti moj krv za vjeru i Cara. Premda jesam tudjinac i nemam hrvatski Krv, imam najmanje krcan sku ljubav za spasenje duse od svake narodnosti. Isukrst je stanovio svetu katolicansku crkvu za sve narodnoste, ne samo za hrvatski. Zato naucim se i maorski jezik da kada je potriba, i njema mogu propovjedati ili izpovjedati. Dakle vidite da imam interesu u narod, ali ne za zemaljske potribe, nego za nebeske. Zalosno ima velik broj naroda koji ne mari vise ne za Boga, ne za svetu Katolicansku vjeru ; puno puta vjencali su se ne u crkvi kako pravi krscani nego u registru kao poganci. Cuo sam vise puta ljudi koji znadu bolje izbroiti imena od deset dobrih konjih od resa, nego pokazati deset zapovjedi bozji ; puno ljudi kad dodju u Aucklandu trazu prvo kuce od sve bludnosti i necistoce nego crkve. Vidio sam stotina i stotina narod u gradu, seta ti, igrati na karte, pije, balla kroz cjelu nedjlju ali na misu ili na vecernje sasvim mali broj dolazi. Zasto ne dodju ? Jerbo mislju, da novo krov od crkve hoce propasti na njegove glave. Kriva dusa ne cutje se sigurna u crkvi. Kad je covjek zaboravio moliti Boga, nece ne u crkvi, jer ondje mora da sjedi kao makako, koj ne pozna Boga. A ovi su ljudi koji govorju da pop nas ne mari za dobrocinstvo hrvatskog naroda, jerbo nje on zupnik nego samo na imenu, i stranac ? Sramotno ! ! !

Ali tako nje jos svak, Hvala Bogu, nego poznam stotina i stotina, koji ljubju Boga, poslusaju Sv. Katol Vieru, pocastuju njegova misnika na putu ili u kuci, i molju Boga za njega. Ovakove osobe necu nikad zaboraviti ni zapustiti, dok budem primjescan na drugu rabotu. Krivina nece biti moja, ako ikad to se dogodi. Do sada jesam zadovoljan, ali moji Provincial nece biti zadovoljan, ako vidi kao malo ljudi izvrsi svoju krcanaki duznost. Mogao sam vise puta dobiti drugo mjesto, ali njesam htio dok imade dobri ljudi izmedju nasih. Hvala Bogu, da nje svak bezbozan kao njeki zudili da budu!

Gospod Urednice, vi pisete : "Kad je komu sto potrebito do zupnika, kad mu se milosti nju nedade pak se potuzi da mu je krivo ;" i opet malo prije: „Da sam ja vazda spravan sisati hrvatsku krv. radniku. Cudno je kako vi, odgovornik Urednik, mozete brez sramote ovo tiskati ! Jesamli ikad pitao od jednoga nasega lemosinu ? Nikad ! ! Ali istino je i opet kazem, da sam prosio krumpira ili kumara i ribe od katolicanski Maori u Kaihu jerbo dosta dana nemao sam nista na trpezu. Putujem kroz cjelu godinu u razlicitim kampima za izdiliti Sv. Sakramenti, reci sv. Misu i.t.d. i pak narod skupi stogod za milostinju. U puno mjesta skupim vise buhe nego shillina ali isto zahvaljujem Boga, kad vidim da najmanje svak dodje slusati Svetu Misu. Sto je meni ostalo, ako ja se mucim i trpim malo Bog ce mene platiti, samo da narod cini svoj duznost. Kad narod nema za lemosnu ja kasem, da ima jos prigoda za dati drugi put. Ali u istinu puno naroda rece uvjek, datcu drugi put. Suvise hocu kazati, da nemam ja nikakvu salarju, nego kao svak vjerovjestnik zivljem od clemosini. Njesam dosao u ovu zemlju za skupiti vricu lire ; jer da ucinim stogod, ide mojemu. Druzstvu od Sv. Josipa za rasirenje vjere, za sgraditi crkve u maorskim selima i.t.d. Duznost je velik za svakoga da pomoze njegova misnika, jer troski za putovanje jesu veliki, na primjer, prva godine 83 lire.

Spomenite se, Gosp. Urednice, onu molbenicu, sto ste vi na Biskupa ucinili prije 10 godina, u kojemu vi ste obecali dati svaki 10 shillina na godinu za uzdrzanje jednoga vaseg popa. To su ljepi rjeci bili, ali u djelu kako stoj stvar ? Eto, u 3 godine i po jesam pri mio malo vise od 350 lire, a to od 1600 ljudi ; sada vi razdilite koliko hoce doci na svaki osobu na godinu ? Njeki kampi dadu po srak 1 ili 2 shillina (njeki i vise(, drugi 1 ili 3 penne (ili nista). Cudno je viditi, ove iste osobe nemadu za sluzbu Boziu, ali za nekoristne zlatarije, za rese za zenske, za pivu i divertimenat, za toga vavjek nadju izobilu. Zahvaljujem svima onim koji su pomogli i priznali za svoga redovnika; a one, koji me ne poznadu za nista, ja za njih isto Boga molim, da Bog ijh pomoze i vodi pravim krcanskim putim.

Na svrhu molim da pustite mene u miru vrsiti moju duznost kao isto ja pustnjem vas. Znam ja dobro, da njeke osobe potuzuju se na mene, ali kad vi bih slusali i pisali sve sto cujete ne bih bilo papira u ovu zemlju za nositi sve laze.

Biljezim se

DON JOSE ZANNA.

Milodar Miha Ivicevica.—Ovaj je milodar sakupljen od gosp. Ante Ivicevica u Matakani kako sliedi: Ivan Vukojevich Josipov 5/., Braca Mate i Stipe Perran £1., J. M. Katavich 5/., Mije Jelavich 6/., Lovre Mihaljevich 6/., Ante Jelavich 5/., Luka Katavich 5/., Ante Klinac 6/., Joze Vuksich 5/., Jure Pervan 5/., Ante Jelavich 5/., Ante Jelavich Matin 5/., Tadija Beus 3/., Mijo Bulog 3/., Andrija Vuksich 4/.' Ivan Kolak 5/., Nokola Divich 2/6., Ante Matutinovich 3/., Ivan Radich 5/., Ivan Rubich 3/., Stipan Tolj 5/., Stipe Klinac 5/., Simun Jelavich 5/., Ivan Grljusich 5/., Mate Grljusich 5/., Stipan Bulog 5/., Ivan Bajto 5/., Mate Grljusich Blazev 5/., Ante Pivac 5/., Simun Lalich 5/., J. T. Bajto 6/., Ante Divich £1. Ukupno £9 7s 6d.

Dajem na znanje mojim domorodcim koji su imali samlon parnicu od Kaukapakapa Svampa na Mangawhare: Meni nije drago da se pravdamo i trosimo uzaludno novac vec da dodjemo do nagodbe Raslike kako znate velike su medju nami ali isto se moze lahko svaka smiriti. Uvjete vam dajem sliedece na koje zelim dami odgovorite :—

Prvo: Ako hocete riec neka buda mac nek posice svaku krivnju medju nama bilo od mene ili od vas pak nek niste krivi Vi meni ni ja vami.

Drugo: Ili Vi pisite kroz nas list Napredak sva vasa prava a Ja cu moja, pak nek sude stariji nasi

JURAJ JAKSICH
42 Pitt Street
Auckland.

Upitaj za !

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za **"HIGHLANDER" CONDENSED MILK.**

Prodaja od **"Highlander"** u Novoj Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zajedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin **otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali,** pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu ! POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva psima adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 — 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti stakleni̇h posuda gvozdjeni̇h dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvari̇h posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjeni̇h cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JAN. 8, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JAN. 15, 1908. (No. 3.) Broj 3.

Budite na Oprezu! sada je, ili vise nikada Vase slavodobitno vrieme.

Sasvim je cudnovato da jedan narod, i jedan jezik u inostranoj zemlji da Hrvati imaju medju sobom nekakve posebne stranke. Ove nezrele stranke izmedju hrvatskih izroda nemaju nikakvi vodic od temelja za koristi ili izobrazenosti od njihovih istih stranaka. Narod i rad hrvata, u Novoj Zelandi jest mal da ne sveukupno jednak, pak zasto voditi razlicite stranke? Ove nepametne stranke stetuju istinito istim izrodim hrvatskog imena, pak kako oni sami jesu propalice tako bi oni zudill da cielokupni hrvatski narod u ovoj zemlji dodje do njihovog stepena.

Neznamo kakve koristi i slave imale bi one stranke koje zude da ova novina propadne? Mozda dabi bi svome zlobnom srcu i poganom krvi dali na volju kad bi se ovo dodogilo. Ali neka bude na znanje svim opakim nesretnim propalicam, da oni nemaju nikakva bolja moguca sredstva za sami sebe na bolji stepen od danasnjeg polozaja postaviti. Dakle kada sebi nemogu nikakve buducnosti otvoriti, savjetujemo da stoje daleko od svoje brace radnika, i da onaj narod koji zudi sebi bolje proslave i buducnosti budu pusceni u miru. Zlobno i naopako nagovaranje stetuje cielokupnom hrvatskom narodu u Novoj Zelandi, stoga upozorujemo svakog vriednog radnika da se budu cuvati od propalica i njihovih naopakih savjeta.

Jeli ono izobrazenost brat bratu, hrvat hrvatu pisati listove koji je predplatnik "Napredka" novine, da bi se imao sramiti citati i primati novinu? Jest! ovo su vasi dobrocinitelji, ovo su ona krvna vasa braca koji ce vam otvoriti bolju buducnost. Dakako, imao bi se sramiti citati novinu koji su dobrovoljno za svoj novac predplatili se u novinu! Jeli ovo dobar ili zlobni savjet? Nije se opotrebito propalicam misliti, koji citaju ovu novinu, jer kada njima nevriedi, vriedi onim odlicnim osobam koji su u mnogom boljem polozaju, nego li nasi pametnjaci igda moguce da budu.

Neuzimljemo takodjer u obzir, niti nikakva odgovora necemo dati, one bezobrazne listove primljene od urednika bez ikakvog istinitog podpisa. Jeli izobrazenost napadati iz busije? Zasto se neizadje na polje od svietlosti, te sa vedrim celom i cistim dokazim izadjite osobno ili pismeno, da vas mozemo upoznati jeste li dobrocinitelji hrvatskog naroda. Kad bi ste ovo uradili nemamo niti najmanje straha da bi se nasla delija koja ce nam spocinuti ma i jedan neposten nemoralan cin, ma jedno djelo s kojeg bi smo se mogli stiditi. Nas rad, jest otvorena knjiga.

Stavimo na primjer da opaka stranka predobije i okrene sa prave staze nase vriedne radnike kakve slave oni bi zadobili kad bi se zapustila ova sadasnja novina? Kad bi se ovoga puta novina zapustila, nikakva druga stvar medju hrvati mu ovoj zemlji nebi obstojala, protivna stranka nebi imala nikakve koristi, a sveukupnom ostalom narodu bilo bi na veliku stetu. Savjetujemo nemojte se drzati protivnog nagovaranja, jer sada je zadnji cas kada imate odluciti za bolju buducnost jer kao zidovi cekajuci Mesiju nije moguce da opet dodje.

Nemojte shvatiti napako ove nase savjete budite vazda na oprezu od onih osoba koji bi vas zudili strovaljiti u najvise morske dubine. Ako li pako jeste odlucili da ti se zavesti putem vasih neprijatelja, onda dajte nam znati pak ce mo vas pustiti u miru bozjemu te nigda vam vise dodijavati o novini, niti o nikakvoj drugoj stvari.

Kada smo dosli do ovog stepena kao nigda prije, istinito siromasne hrvatske radnike koji opotrebuju naseg savjeta zao bi nam bilo zapustit vas. Dakle, sada u vami draga braco obstoji koju ce te stranku izabrati.

Nasu buducnost jesmo temeljno osigurali, pak na isti nacin zudimo i vasu buducnost emeljno osigurati. Urednik je primljem u Englezka druzstva kao drug i brat, pak sa svojim pametnim ponasanjem i postenim postupanjem nemozete se niti najmanje sramiti o njegovoj osobi, niti u nikakvoj stvari nemojte biti nenavidni od Urednika osobnih vriednosti.

Imali ste dokaza sto mozemo postignuti uzrokom javnog glasila, te podniposto nevirujemo sada u ovem zadujem casu da ce te zapustiti ovo mnogopo trebno narodno poduzece. Pokazite se sada u djelim a ne nigda u riecju, tako da vasi osobni neprijatelji budu uvidili da vasa naravska pamet jest mnogo vriednija, nego silovito nagovaranje od vasih protivnih uzbunitelja. Drzite se u snagi, i pokazite se u djelim, na skrajnom casu kada glas hrvatskog radnika mora da ostane za vazda slavodobitan.

KAKO ZIVE FRANCUZKI SVECENICI?

Od kako je u Francuzkoj provedena razstava crkve od drzave, mora si mnogo svecenika svagdanji kruh sluziti radom svojih ruku. Mnogo ih se bave pticarstvom, kao n. pr. zupnik u Castelno Bretnou. Drugi se bave slasticarstvom, mnogi su zupnici prosti radnici. Zupnik u Arandonu izradjuje koture i strojeve za sivanje. Dva zupnika zive kao fotografi, jedan je bravar, sedam ih je urara, mnogi pletu carape. Zupnik u Saint Paulu zivi od svog kista, zupnik u Magnil Reniera od dlieta kao kipar.

Dokazano nam je da gosp. Marko Glamuzinr jest sebi nabavio zemljiste u Te-Kopuru Northern Wairoa, gdje se misli nastanit sa svojom obitelji. Iz stare domovine nas Marko ocekuje svoju suprugu i djecu, a u ovoj zemlji ima vec odraslog sina kod sebe, koji ce mu pri ruci biti na njegovoj novoj postojbini. Sretno im bilo, i uspjeli u svome radu.

Novi dalmatinski namjesnik—Pod sigurno se raznasaju vidjesti, da ce dalmatinski namjesnik Nardelii doskora odstupiti a za njegovog nasljednika se jos za sigurno ne zna. Spominjali su se savjetnik Toncic, mladi Chlumetzky i dvorski savjetnici u u Becu Mazcardini i Simunelli. U najnovijoj kombinacaiji stoji dr. Matkovic, podravnatejj drzavne policije u Trstu. Dr. Matkovic bio imao policajno da pritisne "nemirnu" Dalmaciju.

Pokret Crnogora u Americi.—U New Yorku se sastadose odaslonstva gotovo svih crnogorskih organizacija rijele Amerike Svrhe je sastanku bila, da svi tamosnji Crnogorci zajednickom rezolucijom odsude nasilja u Crnoj Gori. Rezoluciju, kojom se osudjuje Tomanoviceva vladavina potpisalo je dosele 11,000 Crnogoraca te 194 Crnogorke U Americi ima svega 21,000 Crnogoraca, te ce se nastojati, da se skupe potpisi svih njih. Rezolucija ce se prevesti na engieski, francceski, ruski, njemacki i talijanski i poslati ce je svim svjetskim listovima.

Mislimo da ce se hrvatski radnici odazvati nasem pozivu u proslom broju za ponovnu predplatu, jer vise nemozete zahtjevati primati list a ne platit ga.

Ocekujemo dugovanje za proslu godinu, kao isto ponovnu predbrojbu za tekucu godinu od 286 hrvatskih radnika koji su ubilizeni u knjigam predbrojnika. Ovako nemozemo napredovati stoga u buduce posiljati ce mo nas list samo onim koji nam nista ne duguju.

Primamo sada sa svih strana hrvatskih novina, takodjer isto jesmo naredili hrvatskih knjiga. Ako ste sada odlucili za vasu bolju buducnost na Urednistvo troskove otvorit ce mo "hrvatsku citaonicu" u gradu Aucklandu. Za proci zabavno vrieme u citanju i drugim dobrim svrham mozete se slobodno doci se odmoriti gdje svakog dobrog izgleda i savjeta hocete primiti. Takodjer kako smo priji biii spomenuli u ovoj citaonici mozete po zelji imati vecernju skolu za nauk englezkog jezika. Nauka treba svakomu, stoga uzmite prigoda kada vam se prigodu pruza, jer kasnje da nebudete pokajani i zivljeti samovoljno kvari svakomu njegovu buducnost.

Smrt Petra Zrinskog i Krste Frankapana.

(Nastavak).

Medjutim zadesi nezadovoljnike tezak udarac. Kad jednom Nikola Zrinski bio u lovu, navali na njega divliji vepar te ga smrtno rani. Neki misle, da je taj vepar bila neka covjecja neprijateljska ruka.

Sada stupi na celo nezadovoljnicima Petar Zrinski, koji je postao i banom poslije smrti svoga brata, ali nije bio odmah ustolicen. Odmah se stade dogovarati s ostalim kolovodjama, sto da ucine. Prvi put se sastase prigodom zaruka njegove kceri Jelene za bogatoga Frnnju Rakocija u Stubickim Toplicama kod Trencina, a drugi put prigodom udrje u Saros Pataku 1665. Tu se zaklese, da ce svim zakonitim sredstvima nastojati spasiti domovinu od pogibelji, a podjednom su raspravljali, kako da dignu ustanak u Hrvatskoj i Ugarskoj. Oni su bili uvjereni, da na to imadu posve pravo prema 31. tocki „Zlatne bule" od god. 1222. Ta „zlatna bula" je jedan spis, u kojoj su sadrzana prava i duznosti kraljeve. A u 31. tocki stoji pisano, da ako kralj ne ce postivati slobostine narode, da se onda narod moze protiv njega oruzjem dignuti. To je potpisao sam kralj Andrija. A tada za Zrinskoga nije Leopold postivao prava narodna, pa su velikasi drzali, da mogu po zakonu ustati protiv kralja.

Najprije su se nadali pomoci od francuskog kralja Ljudevita XIV., ali tu ih nada prevari. Ljudevit je samo obecavao, ali nije svoga abecanja ispunjavao. Videci Fraujo Veselenji, da od Ljudevita nema pomoci, predlozi, da se pomoc zatrazi od samoga sultana: Neka mu se posalje poslanik, koji ce mu u ime njihovo izjavit, da ce mu se oni pokloniti i placati mu godisnji danak, ako ih inace bude pustio u miru i dao im slobodu. Na taj predlog nije Petar Zrinski htio pristati, nego je uvljek predlagao to, da se pomoc trazi samo od krscanskih vladara. Veselenji dade doista poslati poslanika Ballo-a k sultanu za pomoc. Ali je ni sultan ne dads, jer je ratovao s Kandijom U to umre Franjo Vaseienji, a poslije njega postane palatinom i glavnim kolovodjom medju nezadovoljnim Madzarima nepouzdani i neiskreni Franjo Nadazdi.

Kad se Ballo vratio iz Turski ne opravivsi nista, nada u pomoc Ljudevita XIV. poveca se pa i zatrazi, ali opet bez uspjeha. Lukavi naime francuski kralj sklopio je potajno s Leopoldom ugovor, po kojem ce si oni poslije smrti slabasnoga spanjolskoja 4-godisnjega kralja Karla II. razdijeliti spanjolsku zemlju, — pa se s toga nije htio Leopoldu zamjeriti. I premda Ljudevit nije dobio ni jednoga pedlja spanjolske zemlje, ipak se radi togo, jer se nadao nesto dobiti posle raskrsti s Petrom Zrinskim.

Medjutim se zgodise dva vazna dogadjaja. Prvi je bio taj, da je uz Zrinskoga pristao stajerski velikas Erazmo Tatenbah. Oba muza potpisase pismo za medjusobnu obranu do zadnje kapi krvi. Savez taj mogao je biti Petru Zrinskomu od velike koristi, jer je Tatenbah bio vrlo bogat covjek i susjed njegov imajuci u vlasti celjska imanja sve do blizu hrvatske granice.

Drugi dogadaj bio je vazniji, ali kobniji. Bas u to vrijeme naime bijesnio je rat medu Turcinom i Mlecanima. Mlecani su htjeli u tom ratu pridobiti Leopolda na svoju stranu. Za to je saznao veliki vezir Koproli pa da on pridobi Austriju i Leopolda za sebe odluci izdati Leopoldu, da su neki nezadovoljni njegovi velikasi trazili u Turaka pomoc, da mogu protiv njega udariti. To je po naputku Koprolijevu nacinio Grk Atanasija Panajotti. Gotovo u isto doba odase urotu i neki njeni clanovi, i to kapetan pokojnoga palatina Veselenjia Ladislav Fekete i palatinova udovica Marija Seci.

I tako su urotnici bili prije izdani, nego su isto ucinili. Beckomu dvoru bilo je to veoma ugodno, jer se nadao, da ce sto skorije lako pohvatati glavne urotnike.

Da becki dvor zavara Zrinskoga, kao da nista ne zna o tom' dade ga svecano uvesti na bansku stolicu. Kao ustoliceni ban htio je P. Zrinski najprije istjerati Turke iz Slavonije, Like i Krbave, te ove zemlji sjediniti s Hrvatskom. Ali mu zabrani becki dvor ucinio P. Zrinskomu, ogorci ga do kraja, te prouzroci u njegovoj dusi veliki preokret.

Prije nije htio on ni pomisliti na sultana, ali sada bio mu je nesto blize. Prvi put se priblizi k njemu na ovaj nacln. Petar je imao za suznja nekoga Turcina Omerspahiju, a taj je pripovijedao, kako sultan Mehmed veoma cijeni Zrinskoga, i zamoli Petra, neka ga pusti na slobodu, pa da ce mu od sultana donijeti poruku. Petar Zrinski pristane na to, misleci, da ce tako saznati, sto potajno ugovarati sa sultanom, vidi se odatle, sto je sve to pripovijedao u Becu ne znajuei sirotan, da Bec vec zna za njegovu urotu, pa da samo ceka cas, kada da ga uhvati. Lukavi Bec rece mu jos, da neka samo dopisuje sa sultanom, da se tako i u Becu bude znalo, sto on misli. No u tom dopisvanju nije bilo nista vazna.

Vaznije je nastalo skoro iza toga. Kad su Turci svrsili rat s Mlecanima sretno, zacu se, da ce sa svom silom navaliti na Hrvatsku i unistiti omrazene Zrinske (valja naime znati, da su Zrinski Turcima uza sve njihove lijepe rijeci bili ostar trn u peti). Uz to je bilo vise nego sigurno, da ce Bec posve napusiti Zrinskoga, samo da ga se i on rijesi.

U tom zdvojnom casu pomisli Petar, da je bolje, da se sam nagodi s Turcima, nego da ga uniste po zelji beckog dvora. Petar je bio veoma dobar krscanin, zarko je ljupio svoju vjeru, za to mu je bilo tesko i pretesko nagodjati se s nekrstom. Na to ga nagnase samo vrlo teske okolnosti, u kojima se nalazio; samo radi njih popustio je svomu kapetanu Bukovackomu, kad ga je ovaj nagovarao, neka njega posalje k sultanu, da se s njim dogovori.

Bukovacki dodje k sultanu u Solun, te mu u ime Zrinskoga ponudi ove tocke: 1. Ugarska i Hrvatska dolaze pod pokroviteljsvo sultanovo, te placaju godisnji danak od 12,000 talira, koja se svota nikad ne moze povecati; u ime sultanovo vladat ce Ugarskom i Hrvatskom ban Petar Zrinski i njegovl potomci. Po izumrcu njegova koljena Ugarska i Hrvatska izabrat ce sebi novoga kralja, kojega ce sultan potvrditi. 2. Sultan ima do priznade Ugarskoj i Hrvatskoj staru slobodu i ustav. 3. Zrinskoga ce pomagati budimski pasa s 30,000 momaka a ako ustreba, i sva turska vojska. 4. Grudove, koje ce turska vojska oteti Nijemcima, predat ce Turci Ugrima i Hrvatima.

Sultan je ljubezno primio Bukovackoga i nije se protivio ovoj ponudi, ali opet nije hit o nista uciniti bez velikoga vezira, koji je bio na Kandiji. Bukovacki podje onamo. No veliki vizir nije bio sklon tome, pa poruci sultanu,– a da za to nije znao Bukovacki—da neka ne vjeruje Zrinskomu, a Buckovackomu neka odgovori, da ce odgovor doci njegovu gospodaru naskoro.

Bukovacki se vrati pun nade misleci, da je uspio, te tako obavijesti i Petra Zrinskoga.

No onaj Grk Panajotti, koji je vec jedanput izdao, vidio je Bukovackoga u Solunu, saznao je, po sto je dosao, te opet sada sve izdao.

Od sada su se u Becu pripravljali, kako da Zrinskoga uhvate. Medjutim se Zrinski sigurno nadao u pomoc tursku, te se stao zivo spremati, da sto bolje izvede navalu. Svim svojim podanicima sa svoga posjeda Cakovca obeca ukinuce robote i kmetstva. Pomocu grcko-istocnoga biskupa Gavre Mijakica kasao je pobuniti i na svoju stranu privesti Arvate grcko-istocne vjere u varazdinskoj krajini. Ujedno je pisao svome zetu Rakociju i uvjeravao ga, da je savez sa sultanom sigurna stvar i da se dao pod sultanovo pokroviteljstvo uz godisnji danak od 12,000 talira.

(Nastavit ce se).

NAJNESRETNIJA ZENA NA SNIETU.

Miss Regina Goldner iz New Yorka bila je bez sumnje najnesretnija zena na svietu. Godine 1905, jedne voceri, kad je spavala, srusio se strop sobe i pokopao ju. Posto nikoga nije bilo u kuci, ostala je tri dana pod rusevinama, bez pomoci. Onda su ju izvukli i odnieli u bolnicu. Kad je ozdravila posla je da posjeti svoju sestru. U casu, kad se je htjela uzpeti na tramvay, pade i slomi nogu. Opet ju odnesose u bolnicu. Za vrieme njezine bolesti obustavila je banaka, u kojoj je ona imala svoj mali imetak, placanj, tako da je postala prosjakinjom. Unajmila se kao sluzaka. Vec drugi dan nasla ju gospodarica onesviescenu na krevetu: iz plsnske cievi izasol je toliko plina, da se skoro otrovala. Po cetvrti put posla je u bolnicu. Kad je ozdravila, stupila je u sluzbu kod jedne svelje i vec drugi dan se ubola velikom bakrenom iglom, usljed cesa je nastola otrovanje krvi. Opet bolnica, u kojoj se takodjer skoro otrovala, jer je u zabuni popila bocicu jedne tinkture. Ali sve to nije nista prama konacnoj katastrofi. Jedva je nesretnica izasla iz bolnice, uapsila ju policija radi "drzovitog ponasanja na ulici. (Ova obieda pokazala se kasnje neosnovanom). U zdvojnosti kupila si je Regina otrova i htjela se otrovati. Jedva su ju spasili i onda opet uapsili radi pokusaja samoubojstva, koji je u Americi kaznji, Doveli su ju u zensku kaznionu, gdje je konacno pocinila samoubojstvo, baciv se sa visine na kameni tarac dvorista.

Neuzimljemo u nikakvi obzir jedno bezobrazno pismo kojeg smo primili i upravljeno na urednika; ali buduc da odlicne osobe vanka ove zemlje citaju ovu novinu, dajemo na znanje da izmedju ovog naroda nismo prosti od izroda i gubavih ovoca. Nas pametni dopisnik sramio se je podpisati svoje ime, te u svojoj bezobrazenosti napada osobno na urednika bez biti na puta od istine.

Opet nas prijatelj Gosp. J. W. Kurte pise nam da mu je jedan prijatelj pisao da bi se imao sramiti pomagati i citati novinu "Napredak.' Zaliboze, da ovakovih osoba imamo u ovoj zemlji koji truju i stetuju hrvatskom naroda. Opet smo primili jedno snijesnu dopisnicu bez podpisa u kojoj se vidi da je svoga jezika zaboravio, a drugog naucio da moze biti uciteljem na sveucilistu.

Od Gosp. Karl Klette primili smo sliedeci clanak—Popravak. U prvom broju „Napredka" od ove godine propusten je jedan besmislen clanak, sa potpisom M.S.B. s'kojim se ujedno gospodin Karl Klette i c.i.k. Konzulat nesmisleno napada.

Stvari koje su na gospodin Karla Klettu privatno upucene, jest sa svim prirodno da se ni malo c.i.k. Konzulata neticu, posto iste nisu u nikakvom svojstvu sa zvanicnim Konzularskim uredom.

U ostalom svaka osoba imade potpuno pravo traziti nagradu za svoj trud, pa bilo to na obce zadavoljstvo ili obratno, do protivne strane.

Ispravak.—U Listi gosp. Baletica kao milodar za Miha Ivicevica uzrokom tiskarne pogreska izostavljena su sliedeca imena—Marko Ivan Maich, braca 16s, Mate Ancich 10s. Mate Jujinovich 5s, Petar Jujinovich £1 5s, Marko Jujinovich 2s, Mate Jujinovich 5s, Mate Granich 5s, Mijo Tomburovich 5s, Stipe Mate Sestanovich braca 10s.

"Napredka" program i njegov je cilj putiti, savjetovati, i braniti naseg radnika "Napredak" kako znate ustao je dapace proti "gospodi" kada su radnika htjeli izrabiti u svoje svrhe. "Napredak" pruzao je nasem radniku najzdravije poucno i zabavno stivo i drzao ga uvjek u rodobljubnoj svezi sa majkom domovinom, a potice ga u isto vrieme da ljubi svoju novu domovinu.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

ZA ZNANJE.

NALAZI se kod Urednictva razlicito mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Aucklanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na

Ured "Napredka."

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 15, 1908.

Pastir mora cuvat stado inace ce se razprsiti.

U proslom broju "Napredka" obecali smo dati odgovor Don Jozi Zanni, na dopis "Ovo je istina" (dakako, nece nitko kazat uprotivno sebi) te za izpunit nase obecanje, izlazi na vidilo, sa istinitim dokazim. Najprije umoljavamo gg. citatelje, a osobito odlicnu gospodu koji se nahode vanka ove zemlje, da uvide u kakvom se polozaju nahodimo, te neka sude, dali nismo imali prava spomeniti u prvom broju "Napredka" od ove godine: da nemamo nikakovih odlicnih osoba, koji bi se zauzeli za nase interese u ovoj zemlji.

Neka svaki citatelj uzme u obzir, da nemamo niti smo nigda imali nikakove osobne protivstine protiv nasem Don Jozi, niti pisemo od nikakove srdzbe. Mi postujemo njegov red, kao isto i vjeru katalicansku; ali vise smo nego siguri, da smo po sreci imali dusobriznog i dobrog hrvatskog misnika, nas narod u ovoj zemlji bio bi na mnogo boljem stepenu. Za objasniti istinito, evo vam donasamo povjest misnicku od pocetka:—

Nazad malo godina, kad je Urednik proputovao put North do u Waipapakauri, neki braj Hrvata zamolio ga je, da bi dobavio vriednog hrvatskog misnika u ovu zemlju. Videc da je potrebito, i da nitko drugi osim dobrog misnika nemoze uciniti toliko dobra nasem narodu, Urednik pristane i obeca da ce im izpuuiti zahtjev Sastanak je bio ucinjen u dvorani g. J. Evensa na kojem veliki broj naseg naroda jest prisustvovao. Na tom sastanku, svaki se je obvezao i podpisao izplacivat 10 selina godisnjo, za uzdrvanje jednog hrvatskog popa; a braca Sulente kao isto i urednik obecase i po 1 liru placati, kad bi se to izpunilo.

Ova molbenica bila je opravljena na prisvjetlog Biskupa, te nakon malo dana, Urednik primi odgovor od Biskupa, da mu je vrlo milo da je hrvatski narod to odlucio i postarao se za dobit svoga popa. Prisvjetti Biskup obecao je da ce dobavit jednoga, ako ne iz Dalmacije, da ce isto poznavat hrvatski jezik; takodjer da se uhva da ce se hrvatski narod drzat svoga obecanja. Ovaj Biskupov odgovor bio je tiskan kroz ingleske novine.

Kad je molbenica opremljena, hrvatski narod nadao se je dobiti svoga papa. Zatim je Biskup imao prigodu posjetiti S. Otca Popu u Rim, te prije njegovog odlazka, obecao je Ureduiku, dace posjetit Dalmaciju i dovesti sa sobom hrvatskog misnika. Na povratku Biskupovu, ingleski narod slavio mu je dobrodoslicu u dvorani Sv. Benedikta, nakom sastanku prigodio se je i Urednik. Kad je pozdravio Biskupa upitao ga je jeli bio u Dalmaciji, koji mu odgovori da nije imao vremena. Iza ovog nakon malo vremena. Dean Lightheart, do kazao je Uredniku da ce doci hrvatski pop, koji ce bit rodom iz Tirola, a da on nezna znade li hrvatski ili ne.

Od ovome vise nismo nista znali dak nismo doculi od hrvatskog naroda, da je dosao Don Joze Zanna u njihovo stado, koji je uzeo stan u Northern Wairoa. Prosle su blizu dvi godine da nam upoznat nije bio, usuprot da smo trazili njegova spoznanstva. Koji su ga poznavali upitali smo ih, kakav je nas pop, pak su nam odgovorili, da je od njega malo koristi, buduc da nezna naski govoriti; te nije se cuditi sto hrvatski narod nije svoje obecanje izpunio. Da im je izpunjeno sto su pitali, nebi uzkratili sto su obecali.

Dokazano je da Don Joze Zanna, kroz tri godine dana u sest stotin kanapa, ito cesce u istom mjestu ucinio je oko tri hiljade izpovjedi i sv. pricesti, po cem se vidi slabo nastojanje. Dokaza ima da bih bio kanap jedan blizu drugaga pak ih pop nebi htio pohodit. Nas zupnik kaze da ima veliki interes za hrvatski narod, dakle zasto nije stavio na pravi put i obratio one koje on zeve da su poganci i koji zivu u bludnosti i necistoci, a ne slabe izglede davat istim. Spasitelj jest vazda gledao spasiti neciste duse, pak i nasem Don Joze bila bi visa slava prid Bogom, kad bi obratio one, koji nisu krscani, na pravi put. Njegova bi duznost bila da u svaku sandu i gostionu podje osobno pohoditi jer mu se nitko nebi protivio, a dobar izgled kad bi dao narod bi ga sliedio. Ali zaliboze imamo dokaza, da u toliko mjesta nas Don Joze nije ni zavirio, stoga se njemu pricinja da nema vise od 1600 nasih zemljaka u ovoj zemlji, sto smo siguri da ima mnogo veci broj. Takodjer imamo ocevidni dokaz' obadva puta kod smo hodili na skupstinu H. R. D. Drustva u Dargaville, Don. Joze bi nas pitao, koji ce biti na skupstini "jer ako bi bio ta i ta" veli nas Don Joze "ja necu." Urednik bi ga na silu svrnio da podje jer oni koji su protivni hrvatskom napredku njegava je duznost obracat ga da se obrati na pravi put za dusevnu i tilesnu korist. Opet su nam se neki u Dargaville potuzili, da kao po obicaju nas hrvatski narod cesce bi se sastavao, pod veradom od Hotela u Dargaville pak bi gledali Don Jozu izaci proci mimo njih crvena nosa, a nenazvati ni dobro jutro ili dobar dan. Sa ovakovim postupanjem, kako ce narod da ga ljubi.

Nas Don Joze kao dusevni pastir edvise je pretjerao, zahvaljujuc Bogu da nije Dalmatinac ni Talijanac, vec pravi i vjeran Tirolac. Stime smatra Dalmatinski narod za Bog zna kakove nevaljalce. A on, kako veli, da ima interesa spram narodu, ne za potrebe zemaljske dali za nebeske, imao bi ravnopravno svakoga postovati.

Znamo kako smo mu na srdcu, ali bar vanka nebi se imao odavati. Kao nasljednik Isusov, na koje nepovoljne malenkosti, nebi se imao tuziti, dali ustrpljivo podnositi i narodu na liepo kazati, u cemu pogriesiva, tako da mogu izpraviti svoje nedotkocice. Njemu do toga nije, vec kad dodje u koje mjesto gdi ima zenskoga spola, da je i nezgodnije on ce se pribliziti, buduc da zenska povoljnije opremi svaku stvar petrebitu, negoli muski. Stim je nepovoljan nasem narodu, jer vise puta gdi je veliki kanak od nasih ljudi, morali bi ici slnsati Sv. misu u oblizni mali kanap, gdi je Don Jozi povoljnije. Ljudi videc nepodobnosti nebi se hteli ni na Sv. Misu doci i potusili bi se vecekrat na popa Don Joze obori manje da su poganci, bludnici, rasipnici i t d. a sam tome prouzrokuje. Tuzi se, da u njekim kampima, sakupi vise buha negoli selina, a vise smo nego siguri da ga ljudi svagdi docekaju pomogucnosti sto mogu bolje.

Rada bismo vidjeti jednog pravog dusobriznika i namjesnika Isusova, koji bi razborito podao svoje savjete i ucio na pravi krsconski nacin, kako bi ga nas narod postovao. Kako u svakoj narodnosti, tako i medju nasim narodom, nadje se dobrih, i zlih ali vecinom usdrzese bolje u vjeri katolicanskoj negoli druge narodnosti. A da imaje dobrog i vjernog pastira jos bi vjeru bolje postovali.

KRATKE VIESTI.

Dojduci broj primit ce samo oni predbrojnici koji jesu predplatili svoju predbrojbu.

Jedan slon moze nosite tovarine u tezini od tri tonelate.

Covjek u svome zivotu jest najtezi u dobi od cetrdeset godina.

Dokazuje se da svake godine u mornarici Sjedinjenih Drzava od Amerika pobjegne od 4000 vojnika.

Jedan ribar kod Neumunster kad je otvorio jednu komenica, nasao je u njome jednu perlu od vriednosti £250 sterlina.

Jos ima naroda u Austriji Spanjoljskoj i Italiji koji mecu grozdje sa golim nogam.

Kroz proslih 60 godina brzina od parobroda jest povecana od 8½ do 23½ milje za jedan sat.

Nastarija novina u Englezkoj jest bila utemeljena od Nathaniel Butler god. 1622.

Seljaci u Francuzkoj od siremasnog polozaja potrose u obitelji od pet osoba samo dvije pene na dan.

Dokazuje se da u Englezkoj ima preko 1000 osoba koji imaju visu placu nego prvi ministar—predsjednik.

Dva pulicmana jesu biti potjerani iz sluzbe uzrokom svadje medju njima kad na sluzbi u gradu New York.

Jedan trgovac kod County Leitrim jest bio na sudu uglobjen £50 sa troskovim uzrokom sto je poslao list sa stampom koja je prije bila uporabjena od postarskog ureda.

Najvisa pogreska u narodu na danasnja vremena dokazao je Biskup od Manchester u stolnoj crkvi jest sto narod vjeruje u Boga koji lako svakomu svaku stvar oprasti.

Grad Chicago utaplja se sve malo po malo tak da u 100 godina idje nazad devet unaca, Jedan profesur dokazuje da kroz vriema od 1500 godina grad ce biti potonut sa jezerom Michigan.

Pas zive razmjerno od deset do dvanaest godina, macka od devet do deset, kunej do sedam, zec do osam, a lisica od cetrnaese do sestnaest godina.

U nekojim Njemackim mjestim djecom jest dopusteno bezplatno putovati u tramu samo ako su po zakonitom prepisu tolika manji u visini od uzrasta.

Druzstvena brijacka stastitika dokazuje da u Americi prama pucanstvu ima 56 po stotinu koji nose same brkove, a 20 po sto koji jesu sasvim obrijani.

Upozorite trgovce kod kojih kupujete i gostionice, gdje se svracate s'kojim ste zadovoljni da oglase njihova stanista u "Napredak."

U Trientu ustrielio se je neki jednogodisnji dobrovoljac radi toga, sto je moroa sluziti jos godinu dana.

U Mostaru umro je bivsi provincijal O. Augustin Zubac.

U Studenom mesecu prosle godine rodio se je u Becu Kinez.

Dokaznje se da na otoku Hvaru u Dalmacaji prosle godine vino je sasvim izvrstno.

Za Spomenik dr. J. J. Strossmancjera primili smo 4 - od izaslag zadnjeg broja od gosp. Marina Franetovica. Nemojte zaboraviti za ovu svrhu, jer bi mo zelili oposlati u zagreb sto mozemo prije.

U Sternbergu je neka stanodavka tuzila svog stanara zato, sto joj 32 godine nije platio ni filira stanarine.

Major Heinicke u Drazdjanima pocinio je samoubojstvo zato, sto je jednomu svomu prijatelju posudio 250,000 maraka i sve izgubio.

U Sivotovcima u Dalmaciji usmrtio je grom nekog 12 godisnjeg momka, koji je lezao u postelji.

U Becu je umro generalni nadzornik c. i. kr. rezije duhana, dvorski savjetnik dr. Musil.

U blizini Opcine kraj Trsta je jedna djevojka umorila svoje novorodjence i u stali zakopala. Nju je zaveo neki zeljeznicki cinovnik, koji je ozenjen i otac sedmero djece.

U Sucurju ondjesnja nova seoska blagajna sasvim dobro napreduje, takodjer i u Drnisu ustanovljena je "Hrvatska seoska blagajna."

U Jesenicima i u Postrani (Poljica) placa se vino do K 30 za hl; u Srinjinama i Suhom Dolcu po K 26—28 za hl.

U gradu Abesonu (New Jersey, Amerika) udarise porez na nezenje. Oko stotinu dolara treba da plati onaj, koji ima trideset godina, a nije jos osnovao obitelj.

Razlicite da ce predsjednik Roosevelt, posto mu istekne vrieme predsjednikovanja preuzeti urednistvo velike republikanske novine "New York Tribune."

U Sarajevu je poceo ponovno izlaziti srpski list "Dan," u Dalju ce pako poceti izlaziti novi srpsko-radikalni tjednik "Narodni Prijatelj."

U moskovskom opernom kazalistu buknula je vatra, te je izgorjela cijela pozornica i sve dekoracije.

U Kodnju je jedan strazar htio uapsiti urednika nekog socijalistickog lista, koji je imao poci u zatvor, nu on ubi redara i sebe.

U Filadelfiji digao se u zrak najveci balon na svijetu, obuhvaca 92,000 cetvornih stopa plina.

U Nogradu u Magjarskoj nosahu 9 godisnja kci i 7 godisnji sin objed svom otcu, zeljeznickom strazaru. Tu ih vlak raspolovi na ocigled otca.

U Velikom Varadinu srusila se jedna novogradnja. ispod rusevina iskopano je 18 mrtvaca.

London je brojio pocetkom Travuja p.g. 6,217,939 stanovnika, to je sesti dio stanovnictva cijele Engleske.

U Becu obavljena je posveta prvog katolickog radicknog doma.

Umoljavamo gosp. tajnika H. R. D. Druzstva da nsm dokaze kako do sada clanovi istog naprednju, i jesu li u redu sa isplatom njihove clanarine.

Kardinal Moran iz Sydney dolazi ovdje dojduceg meseca za posvetiti crkvu sv. Patrika u ovem gradu. Kardinal Moran uzdrzat ce se u gradu i okolici za nekoliko dana. Biskup Leniban odpratiti ce Kardinala do u Sydney, koji ce kasnje odputovati za Rim da posjeti kao po obicaju sv. stolicu.

Gosp. M. Walker, Wellington-street, dokazao nam je da u nekoliko broja nasih domorodaca jesu po svome obecanju izostali sa isplatom njihovog dugovanja, kao isto izgubio i adrese od nekoliko duznika. Umoljava se da svi duznici gosp. M. Walker od hrvatskog naroda budu podmirili svoj racun da 15 dojduceg meseca Veljace.

Uspjeh Hrvata u tudjini.—Nas zemljak, poznati elektro-technicar gosp. Franjo Wolfschutz, Osjecanin, nedavno je namjesten u Buenos-Ayresu kao glavni ravnatelj elektricne sredisnjice (Siemens-Schuckert). Gosp. Wolfschuts upravo se je vratio sa naucnog putovanja po svoj Evropi, te je proucio sve vece svjetske elektricke uredbe.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 135.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 155
Dobra vrsta bez sitne gume od 140.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 120 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 110 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 50.
Srednja vrsta 90.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 22.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 15.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 20.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 12.
Slabi prah 10.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 86.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 21.
Sitna guma bez biti ostrugana 29.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 20.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 4/6.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 110.
Sitna guma 50.

Kroz 11 dana tek. meseca doslo je na marketu 110 tonelata gume. Marketa je sasvim mirno, ali danomice sada ce ocekuje ponovne naredbe kupovanja smole, s o g a priporucujemo nasim rednicim da ne gube vremena za radju niti zalostni biti jer bolja ciena gume posko ci ce.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Joze Tesvich Parenga sa novcem od vas poslano vase je predbrojba podmirena do 1/3/08. Novac za tvoj racun od gosp. Frana Modrica Otamakitai pripoznali smo u proslom broju, ali je rok vremena isplate od nase strane pogriesen Zdravstujte!

Gosp. Nikola Alac, Kaitara, mirno do 10/6/08.

Gospodu Segedin & Ostoja 36 Wellesley street Auckland, mirno do 1/6/08.

Gosp. Lui Katavich, Matakana, mirno do 4/6/08.

Gosp. Jure Milos, Matakana, mirno do 1/6/08.

Gosp. S. D. Antunovich Poroti primljeno od gosp. Marko Glamuzine mirno 2/7/08.

Gosp. Mate Klarcich Poroti primljeno od gosp. Marka Glamazine mirno do 1/6/08.

Gosp. Jure Pribicevich, Waiharara oprostite nismo mogli ispuniti obecanje sa zadnjom postom uzrokom velike neprikidne radnje, primit ce te sve dojducom postom.

Gosp. George Erceg, Mangawai, Vasu pogresku jesmo popravili te na mjesto Vas ubilizili smo novog predplatnika gosp. Andriju Lendica sto sada priznajemo.

Veliki prijatelj Naroda!

Gospodine Urednice !

Svakog puta kada dodjem u grad Auckland za moje privatne poslove, nemogu uzkratiti a da vas ne dodjem pohoditi. Istinite prama vami iskrenu hrvatsku ljubav nosim jos u prvom pocetku vaseg poznanstva od nazad nekoliko godina ; a sto vise sa s' vami dolazim u poznanstvo, nalazim i uztvrdjujem da vi jeste veliki i iskreni prijatelj hrvatskog narodu u ovoj zemlji.

Meni ste stogod u kratko dokazali od povjesti naseg naroda, kao isto jesam ocevidno vidio u velikom broju tiskanih primjeraka na engleskom jeziku kakve putuve jeste bili poceli otvarati za dobrocinstvo naseg naroda. Dokazi jesu istiniti sto jesam uvidio, i sa kojim meni je nemoguce bavit se. Ali kako ste obecali da ce te povjest naseg narod izdati kroz nas list "Napredak" bit cu sasvim znatizeljan znati, kao isto mora da bude svemu hrvatskom narodu na sve strane svieta. Od lazljivih hrdja, bili ste opisani kao najveci neprijatelj naseg naroda, jer nas je narod jos iz domovine bio uvjek neuk, a jos izgleda neukcniji ovdje gdje jezika nepoznaje pak se lako dade zavarati. Na vasu srecu odlicne osobe, sa kojima vi jeste osobno upoznaani nisu ukopani, jer kad u povjesti iznesete njihova imena narod ce opaziti, da jesu namjestnici ministri biskupi, sudci, odvjetnici, trgovci i.t.d. ; sa kojima vi jeste bili udruzeni nazad godina da se pomogne hrvatskom narodu za njihovu bolju izobrazbu. Sadasnji vas rad necu niti najmanje spomenuti, jerbo je nemoguce virovati, ali istinito mozda da nema u cielom svietu nijedna osaba koja bi takov teret na sebe uzeo. Mislim da kod svoje mile obitelji morate biti kao jedan lupez, jer vazda do kasne veceri jeste svakog dana kod urednistva. A zasto ! Za ljubav i za dobrocinstvo hrvatskog naroda gdje nemate niti najmanje koristi. Pak uz sve ove istinite dokaze i gvozdjenu narav sto u moguc-nosti mozete izvrsivati, nalazi se protivnika. Sramota ! velika sramota, da nismo slozni. U pocetku, kao i sada vazda je od protivnika govora, da ce novina propasti, a kad tamo vidu se dokazi na vasim knjigam da na stotine Lira sterlina jest narod u dugovanju, i na stostine domorodaca primali su i citali vas list a platili ga nisu. A zasto ste vi gosp. urednice radili ?

Radili ste sto nikakvi covjek na svijetu nebi imao uzstrpljivosti raditi, radili ste za ljubav bozju i za dobrocinstvo naseg naroda a svoju ste obitelj zaboravili, sve zrtvovali, pak za nagradu i zahvalu imati postavili ste sebe u veliko dngovanje.

Ja jesam vazda bio vas godisnji predbrojnik od prve i sadasnje vase novine, i vazda cu uztrajati biti, jer meni koristuju vasi savjeti. A sada pri zakljucku neka sliedece bude svakomu na znanje.

Punim pravom smijem uztvrditi, da diljem ove zemlje Nove Zelande nece biti niti jednoga Hrvata, kojemu nebi bilo poznato ime naseg uglednog zemljaka i urednika gosp. Mate A. Ferri, koji danas zauzima ugledno i odlicno mjesto izmedju Engleskog naroda, radi njegovih osobnih vrlina u velike cijeni.

Kada komu opotrebuje i da zastupa, interese svojih zemljaka Mate Ferri nikada jos nije pitao, hoce li i koliko pri tom zasluziti, njemu je probitak naseg radnickog stalisa uvjek lebdio pred ocima, i on se je uvjek posteno trsio da bude zemljaku u ovom dalekom svijetu pravi prijatelj, savjetnik a kada uztreba i pomocnik. Sve bjesomucno zavijanje necistih dusa proti Mati Ferri ovomu nemoze naskoditi. Nas narod znade tko i sto mu je urednik, nas narod vidi gdje je istina i gdje je laz, i konacko nas narod znade koji motivi vode urednika protivnike. Dok hrdje na Mata Ferri laju i napadaju, neka si on netare glave, al da ga ovi ljndi koji ga danas ruze i psuju, hvale, onda bi se Ferri sam stidio pred svojim narodom. Tako su ali njihove navale, najljepse pohvale, za patrioticni i u koristi hrv. radnika lezeci njegov rad. Dakle nas urednik jest pravi i veliki prijatelj hrvatskog naroda. Zivio !

Predbrojnik za vazda, a ne propalica.

Da li primate i citate novine? A da li ste ih platili? Dajte, saljite, jer svatko treba svoje!

Inostrane Brzojavne Viesti.

TALJANSKI NASELBENICI.

Rim 13 tek. Gosp. Zunini taljanski konzul u Perth Western Australia, jest na svome putovanju iz Rima za Londru za pohoditi generalnog agenta kojem ce predloziti pogodbu za talijanske naselbenike u zapadnoj Australiji. Ako ova pogodba bude primljena od vlade od Australije jedna posebna kolonija od stotinu obitelji bit ce utemeljena kroz tekucu godinu. Pak kasnje ako ova naselbina bude u zadovoljstvu pet stostina drugih talijanskih obitelji bit ce nastanjeno.

KAZALISTA TRAGEDIA.

London 12 tek. Veliko nasilje nerazboritog naroda za imati mjesto u kazalista kod mjesta Barnsley Yorkskire prouzrokovalo je da 16 male djece jesu smrtno satrveni, a 40 drugih tezko ranjeni, kada su se vrata od kazalista otvorila da djeca mogu prisustvati za jednu penu ulaznine. Kad su djeca bila odnesena u mrtvacku sobu srce se svakomu zgrozilo videci siromasnu mrtvu djecicu i njihove matere kad su dosle za upoznati njihovu djecu. Kralj Eduardo dokazao je kako velika nezazboritost i neizobrazba jest obstojala od strane uprave kazalista, i poslao je njegovo veliko, sazaljenje roditeljem od poginute njighove djece.

POJEDINE OSOBE GLASOVANJE U NJEMACKOJ NIJI ODOBRENO.

Berlin 12 tek. Princ von Bulow Njemacki prvi ministar-predsjednik dokazao je u saboru da on podniposto nece dopustiti da u Njemackoj bude odobreno pojedine svake osobe a glasovanje. Na ovu izjavu trideset hiljada socijalista jesu u protivnost marsirali kroz ulice grada Berlina. Procesija bila je uredna, ali drugi narod koji je dosao u tisku sa pulicijom na stotine osoba manje ili vise jesu ozledjeni.

ZDRAVSTENA KUPALISTA.

Bec 12 tek. Sa velikim uspjehom sto zdravstena kupalista jesu prouzkovali liecenja bolesti, Austrijska vlada sada temeljno gradi zdravstena kupalista u mjestu Joachimstha u Ceskoj.

RUSKA UZBUNA.

Petrograd 11 tek. Stranka buntovnika izpali li su bumbu ispod postarske zeljeznice kod mjesta Solokoff. Dva vojnika od straze bili su ubijena, i pet vojnika sa cetiri cinovnika tezko ranjeni. U trajanju uzbune naroda kod esplozije buntovnici pokrali su zeljeznicu od svega novca i drugih vriednosti.

UBOJICA DJECE.

U Monakovu uhicena je neka zena imenom Schell, koja je bila vec nekoliko puti obtuzena, da je umorila djecu, koja su joj povjerena na cuvanje. Ponajprije je umorila svoga sina, onda djecu svojih susjeda, u svemu sestero djece. Nu nikada joj se nije moglo dokazati, da je doista djecu umorila, posto se nije naslo nikakova traga nasilju ili otrovu. Najposlie je ipak zena priznala, da je svoje zrtve ubola iglom u klizini mozdjana. To je prouzrocilo polagani izljev krvi u mozak, i upalu mozdjana, uslied cesa je diete umrlo, na oko posve naravnom smrcu. Ubojica izvodila je svoja umorstva ponukana nekim nutarnjim nagnucem.

Na 11 tek meseca bilo je u tamnice Mount Eden 192 muzkih i 27 zenskih tamnicara.

U buduce nikomu nece biti osobnosti, oglasi i.t.d. tiskano ako ne bude predplaceno. Ako se nezna ciena za prostor mjesta dajte nam znati sto mislite tiskati pak ce mo vam naznaciti.

Grad Auckland ima pucanstva 37,736, t.j. 18,797 muzkih i 18,939 zenskih. U varosim grada Auckland ima pucanstva 44,365, t.j. 21,235 muzkih i 23,130 zenskih. Svega ukupno grad Auckland sa varosim ima 82,101 stanovnika ili 40,032 muzkih i 42,069 zenskih.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

PETAR KATAVICH,
Gum Broker & Commission Agent,
FORT STREET, AUCKLAND.

Dajem na znanje svim znancem i prijateljem da sam se priselio sa starog mjesta. Uzeo sam mjesto u zgradji, gdi se je nahodio g. A. S. Paterson, koji se je bavio istim prometom, u Fort Street, najboljem sredistu za promet. Kojigod salje smolu name, po njegovom nalogu i zahtjevu svaku izpunjam sa najboljom zadovoljnoscu istoga.

Takodjer kome je potrebito stogod za prijevod na ingleski ili hrvatski jezik, moze se obratiti na gore spomenutu Adresu. Svjedocanstvo od nauka imam od profesora Keesing kod koga sam skolu pohadjao.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 20 Siecnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orotava ,, 8 Veljace
Orontes ,, 19 Veljace

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovinja.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje ukontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Izvrstna Gostlona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Engleskog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave : Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

Milodar Marinu Gojaku—Ovo je milodar za naseg domorodac kojeg mislimo uputiti za staru domovinu uzrokom nesrece njegovog pok. brata. Petra koji ga je ostavio na siromasni put. Pisali smo privatni list gosp Ivanu Ujduru na Rehia dabi se zauzeo sakupi ti stogod milodara koji nam je poslao svotu od £3 16s 6d, stoga molimo kada je ovaj prvi pocetak ucinjen, da i drugi domorodci budu dali po svojoj mogucnosti nebi li siromasni Marin Gojak otisao svojoj kuci sto skorije. Ovo su milodaritelji u listi gosp. Ujdura:—Jozo Kosovich 5s, Ante i Frane Pecar Braca 8s, Pasko Mosich 4s, John Ujdur 15s, Mate Despot 3s, Mate Borich 4s, Tadija Borich 4s, Ivan Antunovich 3s, Ivan Rudez 2s, Marko Cepo 1s, A. Antunovich 1s, J. Matkovich 2s, Dick Fredatovich 1s, Stjepan Skurla 2s, Ivan A. Tolich 2s, Jure Vezich 5s 6d, John Marusich 5s, Marin Borich 2s, Jure Salacan 3s, Toni Mushan 3s, Ukupno £3 16s 6d.

Imali patriotizma u narodu? Poceli smo primati nekoje tuzbe da novina se neprima redovito, kao isto mole nas da im se novina nezaustavlja. Evo je nastao cetrnaesti mesec od kada je ova novina utemeljena, te sasvim je zalostno spomenuti da ima vec nekoliko meseca da pozivljemo sve hrvatske domorodce da pokazu patriotizam odnosno javnog glasila. Izvan pogreske od nase mlade nove poslovacice koji je strprv dosla u urednistvo do sada nikakvom nasem predbrojniku nismo zaustavili novinu koji su bili ubilizeni na knjigi od pacenih predbrojnika, a kako se moze zahtjevati udariti zdrav temelj novini bez placene predbrojbe? Proslu godinu zakljucili smo sa £155 17s 4d dugovanja. Na knjigam imamo ubilezenih 476 predbrojnika, a do danas samo 160 imaju pravo da zakonito primaju novinu Dakle svakog puta kada novina izadje, saljemo 286 vise iztisaka nasim predbrojnicim od koga ce ocekive predbrojba. Sada uzmite u obzir, kada bi ste staro dugovanje podmirili i 286 ponovno svoju predbrojbu poslili mogli bi smo uz veliki rad napredovati kao proslu godinu. Uzrokom novine poceo je hrvatski narod opet uskrisivati, jer bez novine proces narodnog oslabljivanja i raspodanja brzo bi s nama svrsio jer smo vec no ovem putu. Dakle pokazite se svi da u vami ima patriotizma, za to narode, na okup! Narode u jedno kolo! Narode slozno! Na okup, u u kolo slozno narode.

Auckland Hospital.—Primili smo £1 kao milodar od strane naseg c.i.k. konzulata. Ova svota novca bila je spomenuta u "Napredku" jos u pocetku netom je lista bila otvorena. Kako sada vidimo rek bi da je hrvatski narod stao na jednom mjestu sa milodarom za gore spomenutu svrhu. Nije potrebito da se povracamo koliko, clanaka jesmo ispisali od ovoj svrhi, jer mislimo da u proslim brojevim "Napredka" jesmo dostatno dokazali koliko je opotrebito za slavu zadobiti medju Englezkim narodom kad bi smo sakupili dostatnu svotu novca za Auckland Hospital.

Cudnovato je, da ovoliko vremena jest proslo od kada smo otvorili listu za milodar od Auckland bolnicu, te do sada jesmo mnogo daleko od prve stotine Lira sakupljenog novca a kamoli doci do £300 sterlina kako je bilo javljeno. Hvala Bogu ima nas u ovoj zemlji u dovoljnom broju, te kad bi smo hotili mogli bi smo medju na mi sasvim lasno saknpiti £300 sterlina. Od ovem necemo vise u buduce ni slovca kazati, jer jesmo stavno odlucili na svrhu dojduceg meseca veljace listu od milodara za bolnicu zakljuciti. Sada kroz ovo vrieme uzmite u obzir kako hocete, jer kada dodje svrha dojduceg meseca mi ce mo izvrsiti nasu duznost poslati onoliko novca. Upraviteljstvu bolnice kolikogod budemo sakupili pak bilo vam na slavi ili ne.

Fatalna oklada—Na Skoljicu kladio se neki Vinko Cezare, mornar od 21 god., da ce on za ciglu litru vina objesiti na visoku granu jednog jablana. Sto naumi, to pokusa da izvede nu na svoju nesrecu; grana se slomila a slomila se i njegova ruka, kad je s onolike visine ljosnuo o tle. Sada se otrieznjuje u bolnici na Rieci.

Zarucio se sa vlastitom kcerju. U Americi dogodio se ovaj slucaj: Erazmo Singer, nastanjen vec dulje godina u Americi, zarucio se sa svojom vlastitom kcerju gdjom Netti Farmer. Svi su mislili, da je on nezenja, pa ga je zenidbena jedna agentura upoznala sa gdjom Farmer. Ova mu je pisala, da je mlada udovica, dobro stojeca. Dan prije vjencanja, odsjeli su skupa kod jednog prijatelja i tu se izpostavilo, da je zarucnica njegova kcerka, koju je pred mnogo godina neki Cooper uzeo k sebi za pokcerku. Otac je nije kroz mnogo godina vidio. Zaruke su odmah prekinute.

Zadruzni Savez u Splitu.—Pocetkom mjeseca studenoga zapoceo je svoje poslovanje u Splitu Zadruzni Savez kao centrala dalmatinskih gosgodarskih zadruga. Do sada se pridruzilo do 60 zadruga, koje uplacuju K 1 za svakoga clana kao poslovni dio i suvise K 10 ulaznine. Poslovni se dio vraca u slucaju izstupa zadruge iz Saveza, docim K 10 placenih u ime ulaznine idu u pricuvu Saveza. Ovo udruzenje dalmat. zadruga uplivati ce mnogo na razvitak i poboljsanje gospod. i novcanih prilika. Savez ce primati od zadruga novce na ulozke sa 4½ o/o, a udjeljivate ce im zajmove sa samih 5 o/o. Od dosada vec pridruzenih Reiffeisenovih blagajni bit ce ulozeno do 1,000,000 sa 4½ o/o. Uz tu svotu pridruzit ce se zajam, koji ce udieliti Savezu zem. odbor u iznosu od K 300,000 sa 3 o/o. Troskovi uprave podmirit ce se iz podpora drzavnih 12 hiljada K i od zem. odbora K 5000, a ministarstvo u Becu sklono je i drugim vanrednim podporama podpomagati ovaj Savez, jer to spada u poduzetu akciju za pridignuce gospodarskih interesa Dalmacije. I s nase strane mi podpuno odobravamo ovaj podhvat i mislimo, da becka vlada, ako hoce da ucini nesto za Dalmaciju, mora najprije podupirati ovakova udruzenja, koja u sebi sacinjavaju najvecu jakost za svaki gospodarski i industrijalni rad. Nasim pak zemljacima iz Dalmacije nastanjenim u Novoj Zelandi i u drugim prekomorskim zemoljama stavljamo pred oci ovaj Savez, kao najzgodnije novcano srediste za njihove ulozke. Na upravi su Saveza veoma ugledni i i pouzdani ljudi: Dr Marovic iz Sinja, Ivanisevic Don Frane iz Poljica, Anticevic Ivo iz Janjine, Maroevic nacelnik Pucisca, Pusic N. iz Visa Gamulin Don Niko iz Hvara, Brajevic Fr. iz Splita, Bervaldi J. iz Solina, Mikacic D. iz Splita, Lukic Simun iz Zadra (okolice), Radic Ante iz Bola, Kunjasic J. nacelnik Blata.

Upitaj za!

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novoj Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zajedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva psima adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju, ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti stakleniħ posuda gvozdjeniħ dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakiħ stvariħ posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i gostionicar.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—

93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JAN. 15, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JAN. 22, 1908. (No. 4.) Broj 4.

Smrt Petra Zrinskog i Krste Frankapana.

(Nastavak).

Ali eto iznenada nevolje ! U onaj cas, kad se trebalo dignuti na oruzje, izdade piasljivi Tatenbah Becu sve svoje dogovaranje sa Zrinskim.

Kad je Zrinski docuo za to, silno se preseneti ; a kad je vidio, da mu ni turska pomoc ne dolazi, stade razmisljati, kako da se izmiri s beckim dvorom, jos ni sada jadan ne znajuci, da je njegovo dogovaranje sa sultanom do sitnice poznato becklm ljudima. A saznavsi ipak nesto o izdaji, posalje Zrinski kao posrednika svoga u Bec biskupa Martina Borkovica, neka uvjeri becki dvor o njegovoj vjernosti i pokornosti. On da se kaje za svoj cin. Oni u Becu stali su se veoma pretvarati. Uvjeravali su Borkovica, da car Leopold oprasta Zrinskome, pa neka samo dodje u Bec, gdje ce se osvjedociti, kako mu je car milostiv. Tako su govorili, a drukcije su mislili. Mislili su cim dodje Zrinski u Bec, uhvatit ce ga i odsuditi na smrt, Tako se i zbude. Kada Zrinski nije odmah dosao u Bec, poslase u Medjumurje vojsku na Petrov grad Cakovac. Ne moguci Petar vodju te vojske Spankaua odvratiti od neprijateljskih namjera. ode on i Krsto Frankapan u Bec, kamo stigose 17 travnja 1670. I cim dodjose, odmah budu uhiceni i zatvoreni u tamnicu u Beckom Novom Mjestu.

Istraga je trajala godinu dana, tako da je istom 18, travnja 1671. izrecena osuda, po kojoj se oba hrvatska velikasa osudjuju radi uvrede Velicanstva i izdajstva na smrt; sva dostojanstva i cast s njih se skidaju, imutak se njihov ima zaplijeniti, uspomena iz svijeta brisati, a tijelo predati krvniku, koji ce im odsjeci desnu ruku i glavu. Za Zrinskoga kaze odsuda, ,, da je sagrijesio vise od ostalih, jer je htio, da bude ono, sto je Njegovo Velicanstvo, to jest nezavisni kralj hrvatski, te je s toga doista vrijedan, da dobije na glavu mjesto krune krvnicki mac''.

Odsuda imala je biti izvrsena 30. travnja. Tri dana prije same smrti dojuvise obojici odluku suda. Svatko si moze pomisliti, kako li je ova vijest djelovala na njih. Uzasnom smrcu ostaviti zenu i djecu bez branitelja, bez hranitelja ! Ali se skoro smirise i predase posve u volju Bozju. Sva ova tri dana ponajvise moljahu se samo Bogu. Jos im je bilo dopusteno, da se pismom oproste od svojih zena. Osobito je ganutljivo pismo, sto ga je Petar pisao svojoj zeni Katarini. Ovo se pismo sacuvalo sve do danas, te ga evo ovdje pred Danicinim citateljima bas onakva. kako ga je njegova ruka pisala :

A da se lakse cita ovo pismo, evo ga i u stampanim slovima : ,, Moje drago srce ! Nemoj se zalostiti svrhu ovoga moga pisma niti burkati. Polag bozjega dokoncanja sutra o deseti uri budu mene glavu sekli i tulikajse naukupe tvojem bratcu. Danas smo jedan od drugoga srceno oprescenje zeli. Zato jemljem ja sada po ovom listu i od tebe jeden vekovecni valete, tebe proseci ako sam te u cem zbantuval, ali ti se u cem zameril (koje ja dobro znam) i oprosti mi. Budi bog hvaljen, ja sam k smrti dobro pripravan, niti se plasim, ja se ufam u boga vsemogucega, koji me je na ovom svitu ponlzil da se tulikajse mene hoce smilovati, i ja ga budem molil i prosil (komu sutra ufam dojti se), da mi naukupe pred njegovim svetim tronusem u diki vekivecne sastanemo. Vece nistar ne znam ti pisati, niti za druga dokoncanja nasega siromastva ja sam vse na volju bazju ostavil.''

Kakva li bol s jedne strane a s druge kakvo li milinje obuzimlje srce i dusu, kada gledamo ove poteze pera, one iste poteze. sto ih je dan prije smrti vukla ona ruka, koja je svom narodu ucinila i jos htjela uciniti toliko dobra! Gledao bi to covjek dan i noc. i ne bi se dao otrgnuti, da ga ne zovu druge duznosti.

Buduci da su im razgrabili sav imetak i pripojili carskomu fisku, ostavio je Petar svome sinu Ivanu Antunu samo jednu kuburu i buzdovan. I kubura i buzdovan bilo su od velike vrijednosti ; kubura bijase nekad svojina velikoga sultana Sulejmana, kasnije poljskog kralja Stjepana Rakocija, a ovaj je pokloni Petru radi osobitog junastva ; buzdovan oteo je Petrov djed Gjuro u boju jednom turskom pasi, te se cuvao u Zrinskoj porodici kao velika dragocjenost. I buzdovan i kubura cuvaju se danas u beckoj riznici.

(Nastavat ce se.)

RAZDERAO GA MEDVJED.

U mjestancu Gunterode dogodio se ovih dana uzasan slucaj sa jednim medvjedom. Jedna druzina, koja je vodila sa sobom cetiri medvjeda i priredjivala s njima predstave, a u kojoj su se nalazili Stanko Mitrovic iz Bosne, dvie zene i jedan 14-godisnji djecarac, posla je sa medvjedima iz Gunterode put Heilingestadta. Vodici upotriebili su put preko polja. Najednoc obori se jedan medvjed na Mitrovica, pograbi ga svojim pandzama, baci na tle i pocme s njega kidati meso i zderati. Medvjed je pozderao cielo dolnje tielo i gornje bedro do koristi. Na ostalim dielovima tiela odkidano je meso. Nekoliko puta udario je medvjed nesretnika pandzama u obraz. Vise od pol sata mrcvario je svoju zrtvu. Veli se, da je Mitrovic medvjeda razdrazio batinama, uslied cesa je ovaj pobiesnio. Zene koje mu nisu mogle pomoci, pobjegle su u Gunterode, odakle je odma ubaviesteno uruznictvo u Heiligenstadtu. Oko 10 sati na vecer dosao je jedan oruznik, a kad je prispio na mjesto nesrece, lezao je medvjed mirno na lesini svoje zrtve uz koju je bio vezan lancem, kako to obicno vodici medvjeda cina. Oruznik htio je pucati na medvjeda, ali ostalim clanovima druzine bio je medvjed suvise dragocjen, te su se oborili na nj i uhvatili ga. Kad su krvavu ljesinu nosili sa onog mjesta, htjela su se sva cetiri medvjeda, razdravena mirisom krvi i mesa, baciti na istu, ali im nije uspjelo, jer su bili vezani.

Ovoga puta salje se novina onim sto nisu odvise daleko zaostali nazad za ponovno se predbrojiti. Ali svim onim koji nam duguju za cielu proslu godinu, i za punih proslih sest meseca novina se zaustavlja. Nemojte nas nista kriviti, nismo se salili kad smo vas opetovno ponudili da podmirite svoje dugovanje, kao isto pisali smo i privatne listove pak do sada sve uzaludno do razloga nehocete doci. Sada ce nekoji nasi nemarni predbrojnici primiti naseg odvjetnika list, sto put zakona bit ce otvoren ako se dugovanje nebude podmiriti. Umoljavamo opet ponovno kao istinito zadnjeg puta, da svi predbrojnici koji nisu novinu platili da to urade cim prije, jer protivno sebi ce navesti neugodnog polozaja i podniposto sebe nece moci izbignuti javnog glasila na svoju stetu, veliko rugo i sramatu. Imate Opaz! !

Pekari u Gisbornc jesu sve medjusobno odlucili ne davati vise kruh nikomu u veresiju. Kad pekar dodje na vrata svaka obitelj i svaka osoba mora da plati u gotovu novcu za onoliko hljeba koliko zahtjeva. Kao sadasnji obicaj davati kruh u veresiju za toliku svotu da kasnje siromasnoj obitelji jest tesko isplatiti; a sada po ovem novom ustanovljenom zakonu bit ce mnogo bolje za pekare i za obitelj jer ce se kruh uzimati kako bude uztrebati i po stanju polozaju novca.

Citamo u Engleskim dnevnim novinam podulji oglas da nas konzul gosp. E. Langguth prodao je svoju privatnu kucu kod Victoria Avenue Remuera. Takodjer isto bila je jucer (Utorak 21 tek.) prodaju na drazbu cielo pokuctvo od svih stvari gosp. Langguth a. Pokuctvo sve je bilo novo i prvog razreda, pak mislimo kad je prodaja na drazbu nemoze dokuciti ni trecinu svoje vriednosti. Mozebiti da gosp. Langguth misli gdjegod na putovanje.

Velika Vrucina.

Melbourne 18 tek. Dolaze brzojavne viesti iz Australije da velika vrucina sada onamo obstoji i koliko vrucine ima narod nemoze zivljeti kao vec nekoliko jesu pomrli. Po cieloj koloniji od Victoria strahovita je vrucina da u mnogim mjestim svuda nekog broja pomiraju. Barometro registraje 112—125 gradi. Za ovoliko vremena trajne vrucine narod se ne spominje od nazad 25 godina. Kuce jesu tako vruce da se u njima spavati nemoze, svuda na otvorenom zraku narod spava, a navlastito kod morske obale dje se moze kasno vecer otici na kupaliste.

Kovacnice, i druge tvornice dopustili su njihovim radnicim da mogu ostaviti rabotu. Liecknici je su mnogo zaposleni, jer imaju mnogo bolestnika, a ima naroda koji padaju mrtvi po ulicam. Konji tezko podnose vrucinu, a nekoliko padaju mrtvi po ulicam. Tvornice mraza nemogu dokuciti naroda zelju od naredbe. Po malim mjestim u Australiji svuda vlada jednaka zestoka vrucina, i mnogo domace zivotinje padaju mrtvi u velikom broju. Takodjer u gradu Adelaide velika vrucina obstoji kao sto nije bilo za proslih 50 godina. Velikog broja naroda spavaju vanka na otvorenom zraku.

Nece latinski u crkvi.

U selu Sovinjaku nije hrvatsko pucanstvo nikako zadovoljno, sto se u crkvi pjeva latinski, jer da je to korak blize talijanstini, dakle potalijancivanju. Stoga su uviek smisljali, kako bi pjevali sv. misu hrvatski. Proslje nedjelje dodjose Hrvati ctvrt sata prije i zaposjedose kor, da pjevaju sv. misu hrvatski. No nadmudrio ih zupnik jer je odveo sve preostale vjernike u drugu crkvu, gdje je onda odsluzena obicajna misa.

Odlikovanje.

Gosp. Ante Matutinovich, Waiharara pise nam sliedece—Na 20 proslog meseca Prosinca drzao se je veliki zabavni ples u kuci gosp. McKenzie gdje je prisustvovala mnoga gospoda i mladih gospodjica. Naroda je doslo sa svih strana iz bliznjih okolica, buduc do ovom prigodom imalo se odlikovati koji ce od plesaca i plesacice uzeti prvo mjesto u plesacice uzeti prvo mjesto u plesanju. Na ovem zanimivom sastanku naseg domorodca Antu Kosovica pok. Simuna zapadne sreca da zadobije prvo mjesto od odlikovanja u plesanju. Iste veceri na 11 sati uz burno pozdravljanje svega naroda nas mladi Dalmatinac primi na dar zlatni lanac na odlikovanje prvog mjesta plesaca ; a gospodjica Julia Noble primi na odlikovanje prvo mjesto plesacice zlatne ure. Cestitamo nasem domorodcu da barem kad i kada budemo se odlikovati ne samo u pleasanju dali u svakoj drugoj stvari.

Knez Nikola od Crnegore uzrokom svoje djece devet u broju ima svoju izvrstnu povjest od udruzenja njegove obitelji. Jedna mu je kcer kraljica od Italije, druga je ruska nadvojed kinja, a treca vojvodkinja od Leuchtenberg. Jedan putnik kad u cetinje dokazao je kneuz da njegova zemlja jest sasvim krasna, ali da u njome malo proizvoda od vriednosti; na ovo knez odgovori : Gospodine, "Ti jesi zaboravio moje kceri.

Crkvena Hrvata uspomena—Doznajemo da "sv. propece" u crkvi sv. Patrika u Aucklandu povise velikog otara bit ce za bolji pogled malo podignuto. Kriz ce biti uzdignut malo visocije, a tri druge svete slike bit ce izprieda postavljene, a svetiljka bit ce stavljena povise "sv. Propeca" tako da na vecernji biti ce razsvetjeno vjekvita uspomena sto hrvatski radnici jesu ostavili u ckvi sv. Patrika poklonjeno sa milodarim uzrokom njihove novine "Napredka."

Zvi ukopan.—Jean Lachiez pastir od 65 godina u selu Saint Aubin blizu Dijon u Francuzkoj bio je nadjen u postelji izgledajuci mrtav nadgledan od dva pasa koji u pocetku nisv nikomc dopustili da dodju blizu. Liecnik kad je dosao kazao je da je pastir mrtav, i dade naredbu za pokop. Sprovod bude, te kad su polagali lies u grob cuje seukucanje i plac. Odma se lies izvuce gore, otvori ga se i nadju starca u zivotu koji je mogao sjesti u istom liesu. Odvedose ga natrag njegovoj buci, ali veliku strahu sto primi nevoljni starac premiuu za vazda iste veceri.

Ludjak sudac na iztragi.—Senor Hiliodoro Rojas, sudac od velikog suda i dobro poznati knjizevnik u Madridu (Spanjoljska) jest sad pod iztragu ubojstva. Nazad malo vremena sudac je pratio jednu dobro poznatu gospodju hodeci iz kazalista sa svojim sinom kojom je sudac prikazivao njegovu gorucu ljubav i zapali iz samokresa u njezina sina. Sin nakon duge bolesti ozdravi. Suduc bude uapsen, a ljecknici ga pronadju sa ludjakom.

Sudac Rojas dokazuje da on nije lud, i bez ikakvog odvjetnika zastupa sam sebe na parnici. Za svoju obranu dokazuje na sudu "da pamet covjecanstva nije odgovorna kad se zanese u zeljnu ljubav od zenske lepote" sto svaki se dade prevariti.

Odpustio sve za ljubav.—Uzrokom sto je ozenio jednu siromasicu kad je dasao na godine konte Erasmus Erbach ostavio £250,000 sterlina kao dohodka svake godine; ali sada kako dokazuje "Express" novina bio je uhvacen kod Frankforta i postavljen u privatnu ludnicu. Prijatelji konta dokazuju da je on podpuno zdrav i da nije zakonito da su ga postavili u ludnicu. Njegovi odvjetnici jesu ucinili molbenicu na vrhovni visoki sud da bude odpusten na slobodu. Konte je metnut u ludnicu od strane molbenice njegovog otca i rodbine uzrokom da je ludjak kad je ozenio jednu sasvim lepu siromasicu. Zenitba sada je ukinuta.

Povjest konta zenitbe jest kada mu je bilo 18 godina otisao je na setnju kroz sumu ne daleko Erbach gdje ugleda krasnu djevojku sa kojoj na prvom pogledu bude snjome u ljubavi i koju ozeni kad dodje na godine usuprot nezadovoljstva njegove obitelji. Otac konti sasvim je bogat koji ima dohodka svake godine kako je gore spomenuto.

Drama od vitriola—Parnica od iztrage Madame Valentine d'Oreville sto je bacila u obraz vitriola Markezu Louis de Legler jest dovrsena u Parizu na 26 proslog meseca studenoga, kad je djuratim doslo do suza videci kako je siromasna zena bila izidena te sa izvstnom odvjetnika obranom ostala je riesena obtuze.

Za ljubav markeza gospodja d'Oreville ostavila je svoga muza u Bordearud. Obodvojica onda otidjese zajedno u Pariz, gdje ljubav nije dugo trajala. Jedne veceri ovu ljubeznu zenu markez koju je on izdao nije hotio primiti u kucu nego ju potjera. Neznajuc sto ima raditi u njezinoj zalosti otidje natrag svome muzu, koji ju odvrati i nije hotio upoznati. Odlucila osvetit se, otidje nazad u Pariz pak svome izdajniku napise list u ime njegovog osobno prijatelja da mu dodje u susret na to mjesto gdje imaju se razgovarati. Markez nesluteci nista o prevari otidje na odredjeno mjesto. Madam d'Oreville doceka ga, pak sa botiljom vrtriola zalije markezu u obraz, koji je ostao kasnje izgrdjen za svoga zivota, i izgubio vid u jednom oku.

Kad je na iztragi Madame d'Oreville cula od sudca odsudu da je ostala slobodna svake kaznje, u velikoj zanesenosti i veselju sa obe ruke zagrili svoga odvjetnika i dade mu jedan ljubac na ocigled svega naroda u sudu.

Cuvajte Novac! Ante Mushan pise nam iz Toka Toka sliedece—Na 7 tek. Utorak jutrom otisao sam na rabotu, ali prije nego otidjem ostavio sam pod vrecu od moje postelje £2 7 0 zamotano u list brzojavnog papira. Ovaj novac bio mi je posudia gosp. Ivan Ujdur jednog dana prije. Kad se u vecer vratih sa radnje eto moje nesrece novce nisam nasao, niti brzojavni papir u kojem su bili zamotani. Moja je sanda odma uz put blizu mlikarnice, te onaj dan primio sam kruh s Naumai poslano od pekara po njegovom momku. Do sada nemogu na nikoga sumnjiti, ali da mi je vidjeti novac poznao bi jerbo jedna Lira u papiru bila je okrpljena. Dao sam na znanje redaru u Aratapu, ter ako bi se lupez nasao bit ce svakomu do znanja. Ovo malo redaka neka bude sluziti ostalim nasim domorodcim i svaki neka neostavlja po obicaju novac u sandi, nego cuvajte novac.

UAPSENJE KRIVOTVORITELJA BANKNOTA.

Javljaju iz Budimpeste: Budimpestanskoj je peliciji uspjelo da pronadje citave jednu druzbu koja se dulje vremena bavila krivotvorenjem banknota. Glava te druzbe bogati posjednik parnoga mlina u Lippi, imenom Josip Pougor, dok su ostali clanovi te druzbe svi dobro situirani trgovci sa svinjama iz Szalonta Citava je ta druzba imala namjeru, da u parnom mlinu priredi jednu makinu za banknote od sto kruna. Te ovako priredjene banknote imali su ti trgovci sa svinjama da metnu u promet. Kad je bilo sve u redu, onda se izpostavilo da im fali fotograf za snimanje matrica. Na to je trgovac sa svinjama Ivan Megery odputovao u Budimpestu i ondje se obratio na druztvo fotografickih pomocnika, da mu pribave jednoga fotografa. On je trazio sposobnog covjeka, da nauci fotografirati. Ne taj Meggery ponasao se tako sumnjivo, da su na nj upozorili budimpestansko redarstvo poslalo mu je redarstvenoga agenta Mokroga, koji je valjan fotograf, toboze kao zeljenog i trazenog pomocnika. S ovim agentom podje Meggery u Lippu i vec na putu povjerio mu je citavu osnovu. Dosavsi u Lippu podje Mokry odmah na djelo, priobciv si ali sve oruznictvu, koje odmah orudje i makine zaplienilo, a citavu druzbu uapsilo i predalo sudbenom stolu u Velikom Varadinu.

KINA I KOMET.

Pojava posljednjeg kometa izazvala je u kinezkom narodu veliki strah i trepet. Kinezi strepe u obce pred svakim nebeskim po javom, koji se ne vidjeva obicajno na nebu. U kometu oni nazrievaju predtecu svega zla i nesrece. U Kini si komet predocuju kao neke vrsti osobitog zmaja, koji donasa sa sobom susu. Kinezi u strahu od kometa polaze tako dalako, da salju na svoga cara molbenice, u kojim izrazuju zelju i molbu, da bi kralj ovu "prkosnu i bez svake mjere" pojavu strogo kaznio. Narod se od kometa stiti na svoj osobiti nacin. Kada se naime pojavi komet, onda Kinezi na krovove svojih kuca izvjesaju razne slikarije, koje bi imale predociti srecu i zivot, dakako u punoj vjeri, da onda nece zvijezda nesretno djelovati. Dzunke na kanalima nose takodjer takove sretne znakove, a uz to spreda na bokovima camca ulicene su oci novom bojom tako da ce camac na svojem putu bolje viditi i sigurnije ploviti. U takovim slucajevima, kada se pojavi komet narod je silno uzbunjen, dok se dvor nalazi u velikoj neprilici, jer svaka nesreca koja se dogodi za vrieme kometa upisuje se u grieh vladaru, a to sve zato, jer on kao "sin sunca" koj imade neogranicenu vlast, mogao bi komet uhvatiti i strogo kazniti, a ne da nosi sobom nesrecu nad kinezko carstvo.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

ZA ZNANJE.

NALAZI se kod Urednictva razlicita mjesta za nabavu zemljista, kuca trgovine, u gradu i ne daleko grada Auckalanda. Za hrvatskog radnika, za one kojih zelja vuce za drugog zivljenja imati osim kopajna gume jesu izvrstne spekulacije. Daj te se u bolju izobrazbu, pak ce te uviditi da sa vasim zastedjenim novcem vise ce te koristi imati, nego ga drzati na banku su maloj koristi, ili ga potrositi u ludosti kad opaka prigoda dodje. Garantiramo da imamo spekulacija, gdje ce vam donieti dvostruke koristi na ulozenom novcu. Iskreno dokazite nam vasu zelju, pak ce mo vam biti pri ruci u svakoj stvari. Obratite se osobno na

Ured "Napredka."

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 22, 1908.

Zasto Englezki i ostali narod ljubi Novinu?

Jest, svaka narodnost na svietu ljubi svoju novinu, jer istinito da nije novina nikakva narodnost na svietu nemoze postignuti sveukupno napredovanje. A koji se dandanas narod moze nazvati sa izobrazenim? Svi oni koji imaju i citaju razliciti broj novina. Na isti nacin moze se dandanas opaziti, da kako raste broj pucanstva u svakoj narodnosti tako isto i broj novina povecava se. Moze se takodjer dokazati da na danasnje vrieme staro, mlado, i nejako svaki cita novinu, jer sa citanjem dodje se do prosvjete, a prosvjeta vodi nas slobodi. Kako je hrana tielu potrebita, tako je i citanje za nauk dusi potrebito.

Nije opotrebito (jer svakomu nije moguce), da svaki pohadja visoke skole, jer sa uzrokom citanja novina najprostiji tezak moze znati sto se u svietu dogadja kao isto cesari, kralji, knezovi i ostali velikasi. Engleska narodnost ima najvise broja novina, pak onda dolazi biti Amerika, Francuzka, Njemacka i.t.d. A koja je narodnost da ima najmanje broja citatelja novina u svietu? Mislimo da je Turska narodnost, pak onda dolazimo mi Hrvati biti? A sto se moze dokazati sa Turskoj narodnosti izobrazbi? Upravo nikakve: A sto se moze dokazati od nasih tezaka u staroj domovini pod nesretnom vladom od Austrije? Vazda bi nazadavao da mu se nije bilo opotrebito izseliti u inostrane zemlje.

Imamo takodjer primjera kada se narod seli za traziti sebi boljeg zivljenja, u staroj domovini misle da njihovi muzevi, sinovi, braca idju na smrt pak da se vise nece nigda natrag povratiti.

Ali netom nas narod stupi u inostrane zemlje od slobode odma uvidi veliku razliku kako drugi narod jesu izobrazeni i kako napreduju. Ali koja je hvajda kad nas narod nema nauka kad odputuje, a jos vise je neukniji kad dodje a nepozna jezika. A, da je srece da nasem hrvatskom radniku jest moguce biti bolje izobrazen kad se seli, koliko i koliko bi bilo razlike snjime kad bi stupio u tudju zemlju? Kad se stupi u inostranu zemlju odma je u pocetku tudji rob, te opet ako sebi nedopusti vrieme za bolju svoju izobrazbu, onda cielo njegovo vrieme sto boravi u svietu ostane u neizobrazbi tako da se gori povracaju u svoju domovinu nego kad su iz nje otjsli. A svi oni, koji kad u slobodnom svietu je su uzeli postupanje od druge narodnosti odma uvide sto znaci izobrazenost, pak istinito povracaju se u svoju domovinu mnogo bolji nego kad su od nje otisli.

Ovem narodu koji se je ovdje u ovu zemlju nastanio nemu tome vec 60 godina, pak svaki stranac netom stupi u ovu zemlju odma uvidi kako strasno napreduje. A koji je ovo uzrok? Nista drugo nego sto u prostim slobodnim zemljam velika izobrazenost vlada.

Netom se je narod nastanio u ovoj zemlji odma su pocele izlaziti novine, tako kako je narod rastao tako isto i novine je su se sirile u svakom mjestu. Nema mjesta u Novoj Zelandi koji sadrzaje 300 stanovnika u da nema svoju mjestnu novinu, a u kojim ima i po dvije novine. U visim gradovim kao sto je Auckland, Wellington, Christchurch i Dunedin osim sto imaju veliki broj ostalih novina preko sedmnice imaju u svakom ovem gradu po dvije ili tri dnevne. Tako se moze racunati da prama pucanstvu (sto ova zemlja nebroju ni jedan milijun stanovnika) u Novoj Zelandi ima na broju vise novina nego ikakva zemlja na svietu, ili vam bolje dokazti nema vrata od nikak vog stanista gdje englezka novina neulazi.

A koliko novina za izobrazbu naroda ima u Dalmaciji? Koliko citatelja ima u Dalmaciji koji rado citaju novinu? Uzmimo primjera od Zadra, Spljeta, Sibenika, Blata, Dubrovnika Makarske, Kotora i.t.d. pak koliko navina obstoji? A opet uzmimo u pogled zalostnog prizora gdje ima mjesta u Dalmaciji koji broje hiljadu stanovnika pak ni pucke skole nema, pak narod siromasni imaju nase dazaljenje kada neznaju stiti ni pisati.

Dosli smo nenadajuci se da osbnog poznanstva od jednog naseg velikog buduceg prijatelja, Nije nam dopusteno nista spomenuti od ovem tajnom dobrocinitelju, jer na svoje vrieme sam ce se ocitovati. Ovaj za sada tajni gospodim jest od hovatske krvi pak ovako priporucuje svome narodu **"citaj, narode, rado, veoma rado citaj,"** jer nije potrebito vazda u tminam stajati. Tiskarna hrvatska mora da se ustanovi jer to opotrebuje, kao isto povecanje lista, a to se moze dogoditi kad bi svaki hrvat priskocio u pomoc sa podporom. Obecajem govori nas tajni dobrocinitelj dati na dar **£100** sterlina u racun tiskarne, samo neka svaki slozno podupre sto mogao bolje. Dakle braco hrvati nemojmo ovoga puta izgubiti ovog naseg buduceg velikog dobrocinitelja koji ce nam uputiti da se tiskarna otvori kao isto i novina poveca. Na noge svi.!

KRATKE VIESTI.

Nemojte zaboraviti da smo nasli dobrocinitelja, koji ce nam dati dobar pocetak za da se utemelji hrvatska tiskarna.

Ptica orao moze zivljeti dvadeset i osam dana bez hrane.

Razmjerno svaki ruski covjek pusi 150 cigareta na sedmnicu.

Ruska osoba nemoze doci na zakonito vrieme svoje dobi prije nego je navrsio dvadeset i sest godina.

Kralj engieski Eduardo ne doposta svojim privatnim tajnicim da budu drzali svoje privatne dnevnike.

Porodjene pucanstva u Europi dokazuje se da ima razmjerno na svako 100 zenskih porodi se 106 muzkog spola.

Dokazuje se da nu covjeku posjede vlasi prije pet godina nego na zenskoj.

Specialne ure sto se sada tvore u gradu Munich jesu da samo za jedan put opotrebuje navijati u 400 dana.

Francuzka uvozi svake godine 170 tonelata covjecanstva vlasi, te isto tako dolazi 100 tonelata iz Kinezke.

Kitice cvieca u gradu New York moze se uzeti u najam, tako da isto cviece sluzi vise uego jednoj osobi za vjencanja.

Svaki onaj koji namoze spavvti imao bi prije nego otidje u posteliju uciniti kupaliste sa toplom vodom sa malo soli.

Za uzdrzati konja od reza u Engleskoj u dobrom stanju, i dobroj paznji dolazi zapasti £325 sterlina na godinu.

Jedan veliki njemacki racunovodja dokazuje rat medju Engleskom i Boerom cielokupni trosak jest sastojao 14 shillina za svakog vojnika svakog dana.

U Abisiniji zena jest gospodarica od muza. Ako je muz stogod uvriedi ona ga moze odma potjerati zasto kuca i sve njegovo imanje njome pripada.

U Vancouveru se je ukrcalo 900 Kineza, na povratak u dosnovinu. Ovoga do sada nije jos bilo, da bi toliki broj Kineza na jedanput ostavljao zemlju od Amerika.

Zapovjednik luke u Vladivostoku barun Fersen, je svrgnut sa svoga odjicnoga injesta, jer nije znao zapricieti zadnje pobune mornara.

Markaza Delboeuf, rodjena vojvodkina Morng, ustrielila je iz samokresa svojega slugu. Govori se, da je imala s'njime ljubavni odnosaj. Redarstvo iztrazu je stvar.

Patrijarka Jermena Mikintic umro je u Petrogradu. U njemu gube Jermeni mnogo, jer je on uzivao dobar glas u Europi, te ovu nukao da pomogne potlacenom narodu.

U Turskoj vlada velika bojazan, jer je u vijaletu Erzerumskom zavladala kolera. Carigradska je luka zatvorena, za sve brodove iz maloazijskih voda.

Kad je zadnjeg puta njemacki car bio u posjetu englezkog kralja Eduarda, kaze se da je ostavu £2000 sterlina dara slugam na kraljevskom dvoru za njegovu podvorbu.

Dva jaja od orla jesu se pod kokosi izlegla kojem pripada jednom farmeru od Filadelfie. Dokazuje se da oba orla jesu dobro nagledani od majke kokosi.

Najbolja ura na svietu sto drzi dobro vrieme jest kod pomatralista u Berlinu. Ova je elektricna ura sahranjena u caklu da zrak nemoze ulizti pak podniposto nemoze se dokazoti da ura naopako idje.

Karte od igre jesu bile poznate od kineza nazada hiljada godina, te najprvo jesu donesene u Europu kao na zabavu za Francuzkog kralja.

Tezina ljudskih mozdjana nema nista ciniti sa sposobnosti viseg nauka jer ovo sastoji o podnedblju a ne od mudrosti. Sto podnedblje jest to vise studenije tako i mozdjani jesu u visoj tezini.

Vojvoda Karlo Todor od Bavarske jest jedini clan kraljske koji je liecnik. Nema tome vele vremena kad je dovrsio svoju pet hiljada operaciju svoga liecenja od mrezne na oku. Uzima placu samo od onih bolestnika koji su u dobrom polozaju, drugim sve muktice.

Ljubav koja je obstojala nezad peltdeset godina, jest se ponovno povratila nazad malo sedmnica, i koja je dovrsena u sretnu zenitbu kod Tiverton medju gosp. John Manning sa gospodjom Sarah Williams.

Turski car Sultan nepije vodu iz svoje palace koji svaki upotrebuje, njemu se donese u zatvorenim bacvam sa delokog bunara. Ove bacve od vode jesu pod velikoj paznji u slucaju da otrova nebi se metnulo.

Opet je zapodjenuta akcija od strane portugaljske vlade, da se kralj Carlo riesi dugova, koji ga jako pritisnuse.

Francuzki topovi dobavljeni u Srbiju, nisu se ukazali dobrimi. Usljed toga je doslo do nesuglasnica izmedju Francuzke i Srbije.

U Becu proslavljen je dan smrti znamenitog generala pobjednika Radeckoga na veoma dostojni nacin. I priestolnasljednik je ueestvovao u proslavi.

Za politicke krivce osnovan je u Lisboni posebni prieki sud. Ali vlada nemoze da dobije sudaca, jer se nece nijedan da prihvati ovog sudovanja.

Njeki sliepari u Carigradu raznieli su glas, da ce nihilisti dignuti u zrak katedralu. Kad je sviet poceo bjezati ulovili su lapovi priliku, te pocinuli silnu kradju.

U Rimu se veoma siri antiklerikalna struja, pa napadaju na ulici vec svecenike te ih zlostavljaju. Tako je ucinjeno nazad malo vremena opatu dominikancu, bez da ga je redarstvo stitilo.

Na sveucilistu u Monakouu promovirani su ovih dana na cast doktora sumarstva nasi mladi hrvati sumari Gjuro Nenadic i Andrija Petaacic.

Zena Mila Lukadinov iz Tordinaca ukrala je na vasaru od trgovca Fanje Kodara iz Osieka subaru u vriednosti 3 K. Trgovac je za njom trcao, ona bacila subaru pod tudja kola. Rece, da ne zna ni sama zasto je trcala pred trgovcem, a kapu da je dobila od nepoznate osobe.

Samoubojstvo mlade zene.—U varosu Mount Albert jedna mlada zena imenom Ada Lydia Skeet, jucer poslje podne pocinila je samoubojstvo sa britvom posjece si vrat. Pokojnica sa svojim muzem nazad sest meseca dodjose iz kontri mjesto Te Puke gdje su imali velibu farmu koju su prodali pak dosli stanovati kako je gore spomenuto. Dokazuje se da ova mlada zena nije bila u dobrom zdravlju on nazad vremena. Jucer poslje podne zena protestanskog popa Rev. W. C. Oliver podje u pohode zeni gosp. Skeeta. U razgovoru pokojnica tuzila se popovoj zeni da je malo bolestna koja joj dade savjeta da otidje na postelju, te obe pocmu se razgovarati o razlicitim stvarim stona licu pokojnice nije bilo vidjeti nibakve turobnosti. Onda pokojnica digne se uzme molitvenik kojeg lezeci u postelji stane ga citati. Iza citanja digne se, te pokraj postelje klecеci na kolinam bude na molitvi za dekoliko casa onda digne se otidje u ormar uzme britvu a popovo zena niju je moglu vidjeti sto je iz ormara uzela misleci da ima pero za pisanja u rukam. Netom se prihvatila britve prid ogledalom poreze sebi vrat. Popova zena odma opaziti sto se je dogodilo dok ne vidi pokojnicu mrtvu u krvi ogreznutu. Muz pokojnice bio je vanka kucu, koji kad je dosao ostao je sasvim zacudjen za gubitkom svoje mlade zene. Pojkojnici bilo je 26 godina bez djece, a danas poslje podne iztraga sliedi od njezine smrti.

Za vrijeme Francuskoga kralja Ludvika XIV. zivio je knez po imenu Vivon, kojemu je bilo najmilije zanimanje nauka i knjiga. Kralj togo nije mogao razumjete zato ce mu jedan dan. "A cemu to toliko neprestano citanje"! Nato ce knez kralju: Velicanstvo, sto su jarebice za vasa lica, to je citanje za moj duh: Sto ce to reci? Nista drugo, nego da je stivo hrana dusi, kao sto je sve sto jedemo hrana tijelu.

Svakomu bez iznimke saljemo redovito novinu koji nam nista ne duguju, kao isto i ovog puta usuprot da jesmo uzkratili nekojim zanemarenim predbrojnicim saljemo veliki broj novina onim kako sami znadu da im je predbrojba iztekla od nazad vremena. Saljemo novinu kao u nadi, da nekoji opet ce se predbrojiti, ali u buduce nemozemo uzaludno trositi stoga ako komu novina ne dodje do ruka, neka se odma predbroji i neka nam pise koje brojeve zeli imati pak ce mo mu odaslati.

U prosli Ponedjeljak na 20 tek. sa parobrodom „Manuka" doslo je iz stare domovine 15 novih mladih domorodaca. Izmedju ovog broja dosao je i mladi djecko brat naseg poznatog domorodca gosp. Petra Katavica. Svi ovi nasi novi domorodci je su otisli da kusaju svoju srecu na kopanju gume, kojima zelimo dobar uspjeh u novoj postojbiui.

Ako se pucanostvo od Nove Zeiande bude povecavati kao i do sada kada se izvrsi polovica ove tekuce godine onda ce Nova Zelanda dokuciti da jedah milijun stanovnika. Kroz prosli mjesec Prosinca doslo je u ovu zemlju 4651 osoba.

Proslog Cetvrtka viesti iz Dargaville donasaju da jednog englezkog smolokopca imenom Alexis Victor Challier, jesu ga nasli mrtva u jednoj rupi kod Te Kopuru. Nasli su ga u prignutim kolinam, gdje je bilo 19 unaca vode u rupi. Racuna se da je nesretnjak bio za 10 dana u rupi mrtav gnjio. U stedionicu na racun pokojnika nalazi se svota novca od £48 10s.

Inostrane Brzojavne Viesti!

SAPANCI SPRAVLJAJU SE ZA RAT.

Petrograd 20 tek. Razlicite novine u Petrogradu dokazuju da japanci cine veliku spravu za opet zapoceti rat. Hrana, prah, i olovo sve se sahranjiva, pak nezna se istinito dali ove sprave jesu namjenjene za Ameriku ako se stogod makne, ili u protivnom slucaju da udari na koga gdjegod blizu svoje kuce.

U ITALIJI NESRECA ZELJEZNICE.

Rim 21 tek. Milana i Rima brza zeljeznica dosla je udariti u drugu zeljeznicu kod acquabella mosta. Treca zeljeznica hodeci iz mjesta Bergamo dodje udariti u prve razbijene zeljeznice i devet putnika ostane mrtvih a mnogo ih ostane ozledjenih. Na brzom vlaku putovalo je deset talijanskih zastupnika, i jedan ministar kod vlade gosp. Carcano koji su se izbavili od pogibelji.

IZDAJICA SVOJE DOMOVINE.

Berlin 20 tek. Brzojavka dokazuje da Wihelm Michaels krojac kod mjesta Liepsic jest bio osudjen za sest godina tezke tamnice uzrokom sto je prodao neke vojnicke sprave od tajnosti Francuzkoj vladi.

BUGARSKI BRIGANDI.

Atena 21 tek. Bulgarski briganti brzojavka dokazuje da jesu nasrnili na jedno grcko selo Dragosh, u kojem mjestu jesu ubili 11 zenskih i 10 djece, pak kasnje njihova tjelesa jesu izgorili.

AMERICANSKO RATNO BRODOVLJE.

Rio Janiero 21 tek. Brzojavka donasa da tri talijanca jesu uapseni uzrokom sto su imali misli za unistiti amerikansko ratno brodovlje koje se sada nalazi u luci od Rio Janeiro. Takodjer se sumnja na dva suvise druga talijanca, jedan iz Kanade, a jedan njemac koji su svi imaii opaku misao za uciniti pogrdno djelo.

POBUNA NA RATNOM BRODU.

Pariz 20 tek. Ova brzojavka donasa viesti da makiniste na Francuzkom ratnom brodu "Victor Hugo" jesu se mnogo uzbunili kad su na moru putovali za Morocco. Lozilci vatre, i ostali castnici jesu na veliku muku doveli brod u luku Casablanca. Makinisti sada su pod iztragom.

OZENIO STOTINU ZENA.

London 17 tek. Jedan n'emacki zidov imenom Lyne koji vjeruje u vjencanje koliko se moze puta vise bio je uapsen kod Aberdeen stoje privario u Bristolu jednu zenu sa £2000 sterlina. Ovo mu je bila stota zena koju je zidov ozenio.

NOVA PRVA PJEVACICA.

New York 17 tek. Prva na svietu nova pjevocica izasla je na svietlo pod imenom gospodja Tetrazzini. U kozalistu kod New York tako je imala uspjeh u pjevanjn, da 17 puta bila je pozvana da ponovno pjeva pjesmu "Violetta." Za cuti ovu novu glasovitu pjevacicu narod je rado pred vratim kazalista stajao od 9 sati jutrom do 7 vecerom. Ulaznina bila je visoka ciena, jer za ovu glasovitu pjevacicu nije se prije znalo, a onaj koji je cuo pjeviti svakoga ga je zaneslo na njezinom glasu.

Svakomu je na ocigled koliko grad Auckland napreduje jer zgradje od trgovackih i privatnih kuca vide se na sve strane. Sada opet jest sklopljena pogodba za graditi veliku trggvacku kucu u Custom street za gosp. J. C. Spedding. Pogodba jest za zgradju ad Osam tavana za svotu od £19,787 sterlina. Kada bude nova opcinska zgradja i Generalni Postarski Ured sa svietlosti elektricne dovrseno grad Auckland bit ce najbolji u Novoj Zelandi, koji ce takodjer izgledati medju prvim Europejskim gradovim.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 165
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 130 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 125 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 50.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 22.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 15.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 16.
Dobar chips sa prahom alislabiji 15.
Dobar prosijani prah 15.
Dobar neprosilani prah od 11.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 38.
Ostrugani sugar 30.
Sitna guma ostrugana 25.
Sitna guma bez biti ostrugana 29.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 7.
Prah 4/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 180
Dobra vrsta bez sitne gume od 140.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 100.
Sitna guma 45.

Marketa je sasvim mirno, ali danomice sada ce ocekuje ponovne naredbe kupovanja smole, stoga priporucujemo nasim rednicim da ne gube vremena za radju niti zalostni biti jer bolja ciena gume posko ci ce.

Zanati kraljeva. — Car Rusije Nikola II. imade jedan zanat. Kao sto svi Romanovi odkako je pedagogija Rousseauova podrla u Rusiju so pukovnikom La Harpre, on je morao raditi svojim rukama. I on je zaista vrstan radnik. On sije, kopa bolje nego njegovi podanici. Ali nije on sam od okrunjenih glava, koji se zanatom bavi. Kralj engleski Eduardo VII radio vec i cipele. Vojvoda od Yorka bio je drvodjelac. Car Njemacki je izvrstni tipografski slagar.

Zvierska zena.—U selu Konkovi u Galiciji oruznictvo je doslo u trag groznom zlocinu. Neka tamosnja seljakmja primala je na doskrbu sitnu djecicu, koju je na doskrbu sitnu djecicu, koju je ona na zvjerski nacin polahko ubijala trujuci ju rumom i drugim zestokim picima, koja je miesala u mlieko. U njezinoj kuci pronadjose trinaestero djece u dobi od 1—5 godina u uzasnom stanju. Na djecici nasli su se tragovi strasnog zlostavljanja. Izpostavilo se je, da je ona na taj strasni nacin vec odpravila na drugi sviet u svemu petnaestero djece.

Od Kaprala, Ministar—Ceski zastupnik Prasek, kaudidat za lisnicu ministra poljodjelstva, bio je prosti trubljac kod 31, pjesacke pukovnije, te je posiije dvije godine bio odpusten iz vojnicke sluzbe kao tilularni kapral.

Drvo bez Kukaca—Jedna izmegju cudesnih prirodnih posebnosti juzne Afrike je takozvano, "kihace drvo," koje je dobilo svoje ime otud, sto ga niko ne moze pretesterati, a da ne bi kihao, posto njegov prah djeluje na nos kao pravi burmut. Ni jedan kukac, ni jedan kukac, ni jedan crv se ne priblizuje tome drvetu, jer mu je lisce gorko i dah takav odudara od njega da kukci bjeze.

Dopisnica Uprave.

Gesp. Jure Jaksich 42 Pitt street Auckland mirno da 1/3/08.

Gosp. V. B. Huljich, Otamakitai mirno do 22/6/08.

Gosp. George M. Tomich, Maropiu mirno 1/7/08.

Gosp. Jure Rakich, Boolaroo N. W. W. Australia mirno da 1/1/09. Zivili.

Gosp. Marko Maich, Babylon, Vasa je predplata primljena od gosp. M. P. Bosich mirno do 18/1/09.

Gosp. Nikola Vela, Muka mirno do 23/5/08.

Gosp. Ivan Josipovich, Muka mirno do 23/5/08.

Gosp. Anton Franetovich, Dargaville sve brojeve oveg lista jesu vam redovito poslane, opet vam ponovno saljemo te imate opazu da drugi vam nebude dizati. Ocekuje se ponovna predplata. Zivili!

Gosp. Ivan Parun, Parenga novi predplatnik mirno do 1/1/09.

Gosp. Marko Zurach, Tangaihi mirno do 1/6/08.

Gradnja hotela u Dalmaciji.—Na zadnjoj sjednici odbora „Drustva za promicanje gospodar interesa Dalmacije" u Becu, clan dr. Luxardo obsirno je izvjestio o osnovi za gradnju hotela u Dalmaciji. Becki graditelji Jelinek, Scharpeter i Peschi bave se ovim pitanjem, koje moze sretno biti rieseno, ako se uspije osnovati veliko dionicar. drustvo za gradnju hotela u Dalmaciji. Prilike su vrlo dobre. Poslje duge razprave zakljuceno je da drustvo sto zivlje moralno podupre spomenute graditelje, koji ce prouciti stvar na licu mjesta i izraditi doticne gradjevne osnove. Ne podje li stvar za rukom, osnovo ce pripasti kao svojina drustvu za promicanje gospodarskih interesa Dalmacije, koje ce ih cuvati za bolja vremena. Za ovaj veliki poriv, koji bi doista mogo biti izvorom velikoga bogatstva za Dalmaciju, izabran je nadzorni odbor, koji sastoji od sljedecih lica: predsjednik grof Harrach, podpredsjednik dr. Ivcevic, clanovi Biankini, Gelcic, Gospodnetic, Luxardo, Peric, Peric, dr. Tresic, Schrotter, Stiasny i Vukovic.

Lucke Radnje.—Osoba, koja je ovih dana bila na ministarstvu trgovine u Becu, da razpita, zasto neke lucke radje, potrebite u Dalmaciji, nisu bile uvrstene u drzavni proracun za g. 1908., javlja nam: „U vladinom programu nalaze se mal ne sve lucke radje po raznim lukama potrebite, ali program je podjeljen na 10 godina, te ce se postepeno izvadjati, jer to nije moguce ni s financijalnih ni s tehnickih razloga kroz jednu godinu. U programu je, na primjer, i uredjenje sljedeclh luka; Cavtat (600.000 K), S. Mihovio na Lastovu (40.000), Duba (40.000), Sreser, Drace. Ston-Broc, Okuklje na Mljetu, Slano, Srebrno, Velika Prapratna kod Cskorusna, Starigrad, Biograd i t. d. i t. d. Sve ove radje biti ce svakako izvdene i uvrstene u jedan od proracuna ovog desetgodista".

Primili smo tuzbu od gosp. Josipa Roglica, Muka; kao isto od gosp. Ante Franetovica, Dargaville da im se novine sa poste dizu. Od ovem smo bili siguri od nazad vremena sto obstoji izmedju nasih zemljaka dizati jednom drugom listove i novine. Postarski zakon sasvim je strog u ovoj zemlji, pak za izgled drugomu dajte nam znati krivca da mu pokazemo put, da nesmije se dizati nista ono sto njemu ne pripada. Mislimo da ce se gdjegod uhvatiti mis.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvari od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

W. G. BECKETT, L.L. B.

BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

PETAR KATAVICH,

Gum Broker & Commission Agent,
FORT STREET, AUCKLAND.

Dajem na znanje svim znancem i prijateljem da sam se priselio sa starog mjesta. Uzeo sam mjesto u zgradji, gdi se je nahodio g. A. S. Paterson, koji se je bavio istim prometom, u Fort Street, najboljem sredistu za promet. Kojigod salje smolu name, po njegovom nalogu i zahtjevu svaku izpunjam sa najboljom zadovoljnoscu istoga.

Takodjer kome je potrebito stogod za prijevod na ingleski ili hrvatski jezik, moze se obratiti na gore spomenutu Adresu. Svjedocanstvo od nauka imam od profesora Keesing kod koga sam skolu pohadjao.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 3 Veljace

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orotava ,, 8 Veljace
Orontes ,, 19 Veljace

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,

130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje ukontri.

CENTRAL HOTEL,

DARGAVILLE.

H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Izvrstna Gostlona!

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Slobodan Gum Field.

Podpisani zahtjeva 21. n.g. covjeka na novi (field) od 250 ekera Kod Waiharara hoce £10 od pojedinog, za vrime od dvije godine, slobodno Kupovati i prodavati, gje ko hoce. Sa molbenicom se ima poslati £4. Kao (deposit) ostatak sa prvom prodajom smole. Field je otvoren, na 15. Listopada o.g. obratitese.

EVANS BROS.
Waipapakauri.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DI KSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

Stara Pripovjest.

Nspisao dr. A. pl. Markovic.

U svakomu selu imade po nekoliko kuca, koje od dana na dan, od godine na godinu idu sve nize i sve vise propadaju. Ako se svratis u koje selo, moci ces cesto na prvi pogled opaziti takovu nesretnu kucu. Druge su kuce lijepo uredjene, pobijeljene, pa se odmah vidi, da u njima stanuju ljudi uredni i vrijedni. Naprotiv je kuca slaboga gazde zamazana, nepobjeljena i rascupanog krova iz kojeka viri ovdje kolac, ondje daska, te ti se cini, kao da vidis covjeka neopranog i nepocesljanog, kojemu izpod razderane kosulje proviruju prebita rebra. Ali eno tamo se je iz takove kuce pojavio covjek krvavih ociju, nepocesljan neopran, ma prava slika i prilika one kuce, iz koje je izasao! Kakov gazda, takova kuca!

Kad vam reknem, da je taj zamazani i otrcani seljak bio pred kojih pet godina jedan od najboljih i najimucnijih gazda u selu, tada cete me zacudjeno pitati kako je mogao imucan covjek za pet godina tako propasti. Hajde da Vam o tome pripovijedam. Reci ce mnogi, da je ovo, sto cu vam pripovijedati, nesto obicno sto u svakomu selu vidjeti mozes, ali tomu cu odgovoriti, da nije dosta da vidis tudju nevolju, nego treba da se od tudje nevolje naucis, sto i kako ne valja raditi, pa da od tuda crpis za sebe pouku. Onaj, koji ne uci pameti iz tudje nevolje, taj ce morati na vlastitom tijelu, imutku stetovati i placati nauke svojim vlastitim novcem, a mozda i vlastitom srecom.

Kako rekoh, bio je gazda Luka jos pred pet godina imucan i ugledan seljak, Za poslom dosao je on i u strani svijet, pa je vidio u gradu dosta ljudi, koji po citave dane ne rade nista—barem on nije vidio da bi ti ljudi sta radili. U gazdi porodi se lagodnim bezposlenim zivotnim bezposlenim zivotom, pa si mogao cesto cuti: „Eh! Da je meni onako bez brige i posla proziviti par godina, volio bih nego Bog zna sto! Ima ljudi, kojim je Bog dobro dao! Ja se tu mucnim i radim, pa sta imam od toga? Ono malo kruha i ruha i ono slamnatog krova nad glavom! Je li to vrijedno ovako se muciti? Tako je gazda Luka mudrovao, ali je zaboravio, da covjek—ako je toga imena vrijedan—ne moze ziviti bez rada. Rad je potreban, rad nas jaca i krijepi rad nas odvraca od zla i zlih misli, a radom si moramo sticati kruh svagdanji. „U radu je spas“ veli nasa poslovica sasma istinito, jer i brige nas otavljaju i tuga nas ne mori tako ostro, ako s voljom prionemo uz rad.

Na to sve je zaboravio gazda Luka i vidio je u radu samo uzaludno bedasto rabotanje. Zavidjao je svim onima, koji po njegovom mnijenju ne rade nista, nego samo dobro jedu i piju i spavaju. Svatko, tko razborito misli, znati ce, da gazda Luka—misleci ovako—nije onako marljivo nastojao oko svoga gospodarstva, kao sto je to prije cinio. Sto no se kaze: nista mu nije islo od ruke, a to se je za malo opazalo i u gospodarstvu, koje je bez pravog vidljivog razloga stalo nazadovati i propadati. Da si pomogne, uzeo si gazda Luka na svoje zemljiste uknjizbeni zajam od tri stotine forinti. Jedva je taj novac kuci donio, pocelo se je u kuci gazde Luke dobro ziviti. Zene su nosile od kramara brasno i rakije, suhoga mesa i secera, u opce svega sto si je tkogod u kuci pozelio. Tu se je peklo i kuhalo, da je mirisalo po cijelomu selu, a do kasne noci cuo si iz Lukine kuce supijane muske i zenske glasove urlikati kojekakove gadne pjesme. Tu se je jelo i pilo citav dan, pa i usred noci znao bi se Luka probuditi i pojesti stogod dobroga. Sad je gazda Luka zivio ko bubreg u loju, sad nije nista radio, nego je samo jeo i pio i spavao, docim se za gospodarstvo nije brinuo. Velim vam: za tri mjeseca nije Luka od onih tri stotine forinti imao ni pare, akoprem nije za gospodarstvo nista kupio niti je gospodarstvo popravio. Novaca vise nije bilo, ali na gruntu bio je uknjizeni dug.

Gazda Luka se je rastrijeznuo, jer nije bilo vise novaca, ni vina, ni rakije. Stao je on misliti, ali ne na to, kako bi se primio posla i kako bi marljivim radom popravio, sto je sagrijesio i kako bi opet stekao ono, sto je u ludo rastepao. Ne! On je mislio na to. kako bi dosao opet do novaca! U ono par mjeseci zaboravio je on na rad i naucio je, kako se lijepo besposleno zivi. Mislio je gazda Luka, pa je i mudro smislio. Ode on opet u grad i pozajmi na mjenicu 400 forinti. Lahko zato! Ta grunt mu vrijedi i dvije hiljade forinti!

Kad je nas Luka imao novaca, stao je opet ludovati i trositi kao da njegova kesa nema dna Opet su ljudi postojkavali pred Lukinom kucom i slusali gadne pjesme i podcikivanje pijanih ukucana. Opet su seoski psi drzali oko Lukine kuce sastanke i glodali kosti. koje su padale na dvoriste i cestu iz Lukine kuce. Opet je Luka imao dosta prijatelja, koji su snjime i u petak i u svetak u krcmi trosili njegov racun. On je svakomu rado piti placao, a osobito onomu, koji bi ga pohvalio, da je pametan i da je bogat. Dok imas novaca, dotle ces naci dosta prijatelja a Luka je imao novaca, ali ih nije imao dosta. Novci odose ko pljeva po vjetru, a nas Luka ostade zaduzen. Radio nije, pa nije mogao ni kamata platiti. Vjerovnici zatrazise drazbu nekretnina, a gazda Luka je morao prodati polja i livade. da plati dugove. Dakako, da sve to nije mogao onako dobro prodati, kako bi bio prodao, da je od svoje volje prodavao. Za polja i livade, koje su vrijedile do 1200 forinti, dobio je jedva osam sto forinti, tako da je mogao platiti dug i kamate, pa mu nije nista preostalo. Sad je imao samo kucu, dvoriste i komadic sljivska i to sve neuredjeno, zapusteno, prava slika gazde, koji je sada izderan oduvud izilazio. No trebalo je i protepsti. Sjetio se gazda Luka da to vise nista ne valja raditi na svomu gruntu, nego da je bolje uz ti zemljista u zakup. Sto je mudro smislio, to je i ucinio. Doso k Luki jedan Svabo, pa mu je ponudio za kucu sest stotina forinti. Luka pristade na tu ponudio i za dva tjedna bijase svabo gazda u Lukinoj kuci, a Luka ostade sa zenom i djecom bez krova i kucista. Onih sest stotina protepo je brze, a onda je najprije radio kao nadnicar. Po danu je radio a na vecer je ono, sto je po danu zasluzio, zapio. Napokom se je pijan smrznuo pod tudjim plotom.

Tako je eto svrsio nas gazda Luka, a Svabo na Lukinom gruntu stao je raditi ko crv, pa je za desetak godina prikupio grunta toliko, da je bio najbogatiji covjek u selu. Kad bi se seljaci sastali, reko bi ovay ili onaj: „Eto! Dotepo se Svabo, pa oteo nasemu covjeku kucu i grunt, a sada nama otimlje nase zemljiste!“

A ja vam velim: Cast onome Svabi! Kamo srece, da ste vi onakvi ljudi, kao sto je onaj Svabo! Nije Svabo nikome oteo grunta, nego je radio i stepio, a raditi i stediti zna Svabo, ali ne zna nas covjek. Nas covjek ako i hoce i moze i zna raditi i steci novaca onda ipak rijetko stece imutak, A za sto? Svabo radi, pa se najede i legne spavati. Drugi dan je frizak i krjepak, pa moze opet raditi. A sto je s nama? Ako mi radimo jedan ili dva dana, onda ces nas vec cuti: „Alaj sam se naradio kao marva: Ali sad cu si nesto priustiti!“ Tako mi velimo i mislimo, pa su nas pune birtije, a birtasi su bogati, ma da ih ima na hiljade i hiljade. Na tudjinca, koji dodje u nase krajeve, se ljutimo, jer je vredniji od nas i govorimo, da nam je oteo zem jiste. Ne! Nije nam tudjinac oteo zemljiste, nego si ga mi sami otimljemo, mi ga sami bacamo od sebe i dajemo ga za vino i za rakiju i za druge nepotrebne stvari. Kad cemo doci k sebi?

Upitaj za!

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

“Highlander” Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima “podpuni skorup”. Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za “**HIGHLANDER**” **CONDENSED MILK.**

Prodaja od “**Highlander**” u Novoj Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zajedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

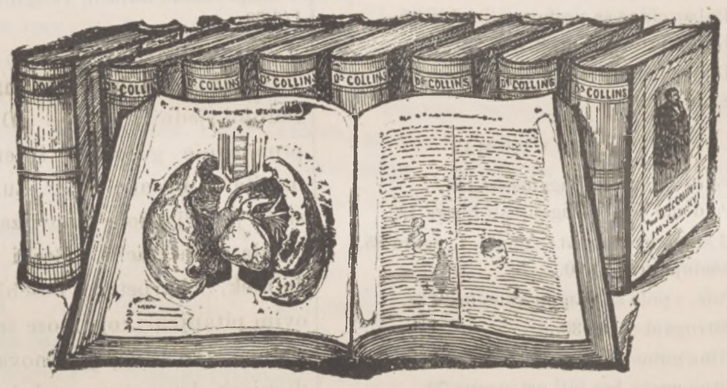

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje“

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITISH & CROATIAN AGENCY,

GENERAL AGENTS & INTERPRETERS,

TELEPHONE No. 1575 22 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND,

M. A. FERRI - Upravitelj i Tumacnik.

Posluje sa cienom od Komesije pod upravi Trgovacke Komore. Prodaja, Kupovina, i Najam za zemlje kopanja smole. Kao isto nahadjenje zemalja za otic kopati smolu Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika. Zastupa u naj podpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji Tumacnici (Interpreters) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji.

Za posteno biti posluzeni u kojojmudrago svrhi kad u potrebi, bili u zdravlju ili u bolesti obratite se na gore Spomenutu adresu.

Stvari koje su Opotrebito znati.

Da H. SIMPSON, 273 Queen Street prama ducanu Milne & Choyce ima ducan gdje vaku stvar moze se imati uz najn.cu cienuj nego u ikakvom drugom ducanu u gradu Prodaje piata, svake vrtti staklenih posuda gvozdjenih dosuda za kuhanje diruna, moza, zlica i.t.d. Takodjer svakih stvarih posrebreno, i od nikela.

Bit se vam koristno ako nasucite, oli osobno pohodite ovu gore kucu.

Upamtite adresu

273 Queen Street, Auckland

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JAN. 22, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JAN. 29, 1908. (No. 5.) Broj 5.

Pozor zemljaci!!! Spravlja se zakutna novina!! Tko hoce dobro, a tko zlo!

DJELA GOVORE.

Razboriti ljudi uvidjaju, a hrdje klevecu Uzskrsnio nam je Mesija.

Ocekujemo Naroda Odsudu.

Doslo nam je do ruka sliedeca obznana, koja ako premda jest odaslana nasim zemljacim sirom ove Aucklanda okolice, i mi jos bolje nadalje oglasujemo neka se vidi vanka ove zemlje koje poganstvo i srcba obstoji izmedju nekojih hrvatskih izroda. Sada opet ponovno pomnjivo procitate poslanu vam "obavjest" pak onda sudite.

OBAVJEST.

Prgeodom daje najvisi broj hrvatskog naroda u okolici od North Wairoa, imao sam priliku govoriti sa njekim brojem ob otvaranja novine u Dargaville, koja bih za sada izhodila dva puta na mjesec. Uz ovaj odslani cirkular, ako bih se dobila povoljni odgovora sa razliciti mjesta, novina bih izasla u mjesecu Veljaci, pod imenom

"Glas Istine"

Odredjena predplata novine jest; petnaest shillinga (15) za New Zealand, a za inozemstvo sedamnaest shillinga na god. Novina po pravilima kojlm je odredjena da bude, jest prividno dace svakom biti po zadovoljstvu—Uz bratski hrvatski pozdravbiljezim se

T. L. Suvaljko.

Box 29, Dargaville, N.W.

Mnogobrojnim citateljem diljem ove zemije od Nove Zelande, kao isto na ostale strane svieta poznato je svakomu obstanak ove mnogopotrebne novine. Nikakva prijasna novina nije bila uhvatila temeljni cvrsti koren kao sto je uhvatio "Napredak." A komu se ovo ima zahvaliti za ovaj temeljni obstanak? Nitkom drugom nego izvrstnoj upravi i nasem Uredniku, koji nije zelio svoga tezkog rada da "Napredak" novina jest razglasena po cielom svietu, i najodlicnijim osobam do ruka dosla, koju je svaki rado cita.

Na 1 Svibnja 1899 prvi broj, kao na[prva zapoceta novina u Novoj Zelandi pod imenom "Bratska Sloga," jest svietlost sunca vidjela. A tko je bio na upravi od ove prve zapocete novine? Nitko drugi nego sadasnji vas urednik od ove obljubjene novine "Napredka." Otvorenje "Bratsku Sloge" svecano se je proslavilo, te sa svih strana diljem ove zemlje doslo je cestitaka od Namjestnika Lord Ranfurly, pokojnog ministra predsjednika R. J. Seddon, svih ostalih ministara, zastupnika, odvjetnika novinara, liecnika, trgovaca i.t.d. pak do najnizeg prostog radnika. Svakomu je bilo drago vidjeti ustanovljenu "Bratsku Slogu" kao prva novina za hrvate u Novoj Zelandiji. Ako tkogod nasih citatelju ne viruje, slobodno neka dodje do Urednistva da mu dademo zaviriti u "Bratsku Slogu," i mnogobrojni broj listova sto jesu primljene za cestitanje. Istina je "Braska Slogu" ukopana je za vazda u srca hrvata, ali njezina uspomena ostaje za vazda nezaboravljena, sto vasi potomci moci ce vidjeti kad ih volja ona cetiri izasla broja.

Zaliboze da u nekim hrvatim ima otrovne krvi, sto svoju lozu vuce od pradjedova, sto u svome srcu nezeli nigda sebi prosvjete nego veliku mrznju jednom prama drugom. Samo jedan broj "Bratske Sloge" jest izasao, kad eto ti na putu za opozicuju druge zlobne novine pod imenom 'Danica, sto odma moglo se je uviditi prava "revolver zurnalistika." Prva novina kako je svaki priznao imala je podpuno pravo nadariti sa lepim mirisom njezina suradnika, sto u ovem ratu doslo se bilo do suda. A tko je na sudu podbjedio neprijatelja? Nitko drugi nego vas urednik.

Mislimo da od "Danica" novine nema nikakvog znaka ni uspomena od njezina obstanka, osim mozebiti jednog broja, koji se nalazi kod ovog Urednistva, kao na povratak od urednistva "Narodnog Lista" sto "Danica" nije bila otvorena niti primljena.

Kada su obe novine zaspale duboki san, onda je bilo sve mirno dok nije dosao pok. Petar Luksic (Bog ga pomilovao), i ustanovio prvi broj druge hrvatske novine dne 15 Kolovoza 1903 pod imenom "Hrvatsko Glasilo." Kada je ova novina za kratko vrieme izlazila, nitko nije ni pomislio za uciniti opoziciju, nego mozda bi pokojni Luksic bio uspjeo da nije preminuo. Dakle od god. 1903 do god. 1906 narod hrvatski opet je stajao u tamnosti, i bio u rukami kukuvelja koji su drzali siromasnog radnika u svoje neciste sebicne svrhe.

Prvi Prosinca god. 1906, kada je prvi broj "Napredka" izasao, nije kako sada poslala se prvo 'Obavjest' u formi cirkulara da se "dobije povoljni odgovora sa razliciti mjesta"; nego novina "Napredak" izasla je na svjetlost da ju svaki cita. Kako je „Napredak" neprikidno izlazio hrvatski radnici je su se po njihovoj zelji predbrajali, a ne kao sada govori se u "Obavjesti" kupuje su macka u vreci.

Zasto gosp. pametni Suvaljko neizadje sa novinam vanka na polje sa "Glasom Istine" ili "Glasom Lazi" bez ikakve narodne pomoci. Zasto pametnjak nebi imao uloziti badava svoj trud na korist naroda neka se njegova novina cita muktice za godinu sana ili vise meseci. Svakomu je lahko uzjahati na osedlana konja, ali su drugciji poslovi kada treba konja uhvatiti.

Svakom citatelju "Napredku" poznato je vrlo dobro njegov obstanak uz kakove borbe i ratove trebalo se vazda boriti na korist siromasnog radnika, bez da smo u ikakvom s'ucaju imali igda ikakve pomoci. Pak tko je ovo sve podbjedio? Nitko drugi nego vas urednik. Sada kada je bilo sve tiho i mirno, kada nismo stedili nikoga, kad je bilo na obranu naseg radnika, onda drugi nevoljnici poceli su se baviti sa ovakovim podhvatami. A zasto prije nije se tkogod uhvatio ovakovog poduzeca? Ali svi, je su vise nego uvjereni, da nije bilo imena "Ferri" nikakvi nikada niti jedan od nasih zemljaka nije imao pojma s ovakovim poslovim.

Mi imamo podpuno pravo dati svaku stvar nasem narodu pred oci, jer su nam vec pisali iz Dargaville, da ovo nije nista drugo nego velika zlobnost da "Napredak" propadne, jer da smeta nekojim englezim i nasim za istinite ciene gume sto ova novina javlja, da je bilo govora za staviti dojducoj zlobnoj novini "Hrvatska Sloga" pak promjenuli na "Glas Istine," ali s' druge strane da se narod buni da nece priznati drugu novinu nego "Napredak" i.t.d.

Dakle sada pitamo uljudno zasto ovakov nemir i razlicite stranke postaviti medju hrvatskim narodom. Jeli ovo bilo opotrebito? Nema zivljenja ni jednoj, a komoli da bude dvima novinama. Koje su prilike nagnale pametnog Suvaljka da govori sa njekim brojem ob otvaranju novine u Dargaville? Sa kojim brojem, ili je cieli hrvatski narod u okolici od North Wairoa? Sto! nije li gosp. Suvaljko zadovoljan u svojoj gostioni? Nije li zadovoljan da je izvrstno tumacnik i tajnik H. R. D. Druzstva? Mozda da mu je u gostioni dodijalo kuhati i ciniti osobno podvorbu cistim maorima, pak stoga zelio bi sadu gledati na veliku stolicu od urednika. A, gdje je to, i kako ce to urednistvo biti?

Mislimo da smo za sada dostatno dokazali jer stavno "kakav pocetak zakutne novine, tako mora da bude i svrsetak."

Primili smo nekoliko listova, sto ako bude u buduco uztrebovati dati ce mo na znanje, ali sada nas pitaju "tko je to Suvaljko? Na odgovor—to je vas zemljak koje je do jucer skupa s'vami gomu kopao, sto njegovi listovi nami pisane dokazuju istinu.

Da je dosla koja odlicna osoba iz stare domovine pak postavila opoziciju, nebi mo se niti najmanje protivili, kada oni bili bi vriedniji. Ali isto to njihova uljudnost nebi uradila, nego bi prvo dosla do nas za ugovoriti da se pristane, na jednu ili drugu pogodbu, Kada gosp. Suvaljko zeli tolikog silnog bogastva u kratko vrieme, te ako ima koju stotinu. Lira sterlina, mi ce mo mu ovo mjesto prodati, pak nek jase na osedlanom konju. Ali sada u ovo vrieme voditi dvije novine, to nije svima nami casno. Sto ce kazati engleski narod, i u staroj domovini kakvi smo?

Hrvatski radnice! ovo je tvoj zadnji cas da se na nogo podignes, jer smo te spravni braniti od svakog neprijatelja. Nebojte se, mi imamo praha i olova za deset dojducih godina samo u nase kolo da vas vidimo kako ste spravni borit se. Ovo je vasa korist, dakle budite svi na: okupu probudite se da ne upadnete u napast. **Pozor dakle zemljaci!!!—ovo je u vasu korist—a nasa je duznost da vas savjetnjemo i cuvamo od pogibelji—Mi to eto i cinimo.—**

Udruzenje hrvatske omladine.

Od nazad dvadeset i vece godina hrvatski narod poceo se je seliti u ove strane svieta, ter ako obratimo paznju na svu proslost i promotrimo zrelo kakov smo cilj postigli mora da se sami od sebe zastidimo! A kad promislimo na drugu narodnost, sto oni imaju suditi o nama, mora da nam srdce u grudima proplace. U nicem da nismo kadri uspjeti kod toljko zlatnih prigoda, koje su na razpolozenju stajale.

Na prvom mjestu trebali su nasi domorodci osnovati jedno udruzenje, pa ma kojem cilju isto drustvo odgovaralo. Spomocu istog udruzenja moglo se je postici i javno glasilo, koje se moze nazvati kao glasila, tielo nase organizacije. A pomocu javnog glasila, bili bismo u stanju osnovat i jednu zajednicu, koja bi igrala ulogu nekog dionicarskog udruzenja, koje bi nam na moralnoj i materialnoj visini stajalo. Evo razloga:—

U predpostavki kad bismo jeduo i drugo u podpunoj snazi imali onda stvar je sasvim prirodna, da i trece prosperiti mora, od kojeg bi bez razlike svi nastanjeni Hrvati u ovoj zemlji imali neizmjerne koristi Na pr. Svi proizvodi koji so od strane naseg naroda salju prekotudjih ruku, sve bih mogpreko nase zajednice ili tako rece "dionicarskog udruzenja," koje bi strogi nadzor vodilo, tako da bi svaki paoizvod uz najbolju cienu prodavat se mogao. A sto se tice drugih potreba, kao zivotnih namjenu sve opotrebite stvari. Svremenom kad bi ista zajednica dosla do izvjestnog kapitala, razumije se samo po sebi, da bih takodjer i novca na racun smole ili kojih drugih proizvoda davala, kako bi se trzistna kriza lakse pritrpiti mogla.

Ovo su samo duboki sanci nase proslosti, i mracna tama, koja se je navukle na oci onim koji nisu mogli uvidit, tako reci nazadak naseg naroda, kod svih tih zlatnih prigoda.

U najnovije doba dozivlli smo opet hrvatsko glasilo, kome je krsteuo ime "Napredak" na koji glas se je veciua naseg naroda obradovala, i do izvjestne granice neopisivo simpatisala. Poslje kratkog vremena ucinise nasi domorodci pokusaj za postici neku organizaciju izmedju naseg naroda, i osnovase drustvo Sjedinjenje hrvatske omladine, kome glavni cilj bijase, za organizovati drustvo i s pomocu istog poci stazom boljeg napredka i nase buducnosti.

Ali ogorcenost, tvrdokornost i stradanje obuzimlje hrvetsku savjest, tako da si u ocajnosti i tmina gubi svoju svjetlost slobode Sloboda i napredak proizhode od ljubavi i sloge bratske, kojih na zalost negojimo medju nama! Istina nismo svi jednaci, ali ima dobar dio nasih nerodoljuba koji negoje u sebi nikakovog cuvstva niti goje iskrenu ljubav spram svome hrvatskom imenu, vec nasuprot gledaju unistiti svaku stvar. Sto se tice cjeloukupne koristi naseg naroda, to njima povoljno ni pocudno nije. Samohvalisanje vecinom poradja se medju nama, a djela ostaju nesavrsena. Preziranje i podrugivanje osmihavajuc jedan drugog to su nasi izrazi, s kojima se dicimo i imamo nasladu taku, da u tom uzivamo kao u najboljom raskosju! Ali ta neprijazna i Bogu mrska djela, protivna su nasoj moralnosti.

Na posebnim sastancima, mjesto sto bih imao jedan drugog savjetovati za koju dobru svrhu, to se protresaju i omalovazuju razlicite osobe. Svakome se mane nahode, a svaki svoju taji, sto nijedan bez njih nismo. Bucno hvalisanje prodire nutarnjost covjecju, i razocara svakog pojedinog koji zna stogod shvatiti. Tko moze jace i gromovitije zaoriti, onaj dobiva razlog, jer drugi nemoze ni progovoriti.

Na ovaj nacin nemozemo biti usporedjeni sa ostalim svietom. A zasto? Zar nismo mi doselili izmedj civilizanog naroda? Nijeli nasa majka domovina u zagrljaju Europejskome? Dali se nemozemo mi pokazati i izraziti spored drugima? Jest mozemo i morali bismo na svaki nacin popraviti nasu buducnost, buduc da smo mnogo izostali nazad, a to sve zbog nase nemarnoscu. Jedan drugom nedamo prava kako tko zasluzuje, a pojedini nece da se iztakne i pokaze bolji u djelima, za koje bi mu narod ostao haran.

Nepojmljiva i neshvatljiva njekih nasih domorodaca jesu djela, kojima gone opoziciju bilo protiv mu kakove zadruge ili dobrobiti hrvatskog naroda. Nakon kratkog vremena iza osnivanja Sjedinjenja hrvatske omladine,' opaka zavjest nerazumnih nestvora, nemogase odoliti svojoj sueti, s navadom za upropastiti isto udruzenje, zapese iz petnih zila za osnovati drugo udruzenje. Premda bismo zelili, da ne samo u Aucklandu dali u svakom mjestu, gdje se vise od petdeset Hrvata nahodi, da se osnuje kakvo slicno udruzenje ili ogranak od istog, no ipak na prvom mjestu trebalo bih da imamo cvrstu podlogu, gdje bi mogli imati nasu organizaciju i centralizaciju.

Svetri pojave nikose kao jesenje pecurke sa slabom nadom za dug obstanak. Nebih ni bilo moguce polagati ikakovu nadu, da ce ikakova ustanova dug zivot imati, kad u svakoj neka struja obratnog diestva postoji.

Udruzenje hrvatske omladine, tek sto je pustilo na javnost cilj i namjeru istog, neki dio neodvisnih ili bolje reci odvisnih licnosti, stali su kopati jamu, za položiti u hladni grob gore receno udruzenje. A da ih upitame zasto, odgovora nebi znali dati, vec jednostavno drustvo nije nikakovo za nas narod, cisto iz razloga sto se njima nedopada, i na osnovu toga nema nikakove vriednosti za nikakovog drugoga.

Udruzenje stoji jos na istom stepenu, kojem ce biti diviza da svoj zeljni cilj postigne, s jednom razlikom da je drustveni stan odpusten. Sva iduca clanarina ulagat ce se na postansku stedionicu u gradu Aucklandu, sve dotle dok udruzenje izvjestni kapital i prilican broj clanova postigne koje bi se u svoje vrieme svim clanovima i neclanovima putem javnosti za glavnu skupstinu do znanja stavilo.

Upozorujemo hrvatske rodoljube koji imaju imalo osjecaja i ponosa spram svome rodu, da se odazovu na pripomoc nase zadruge. Takodjer najuljudnije umoljavamo sve clanove naseg udruzenja da bih se sjetili svoje duznosti i ponovno s clanarinom se odazvali.

Molimo da svaki nastoji sto vise clanova pribaviti, tako da si jednom uzmemo uputstvo nase hrvatske brace u Americi.

Upitaj za!

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novoj Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zajedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

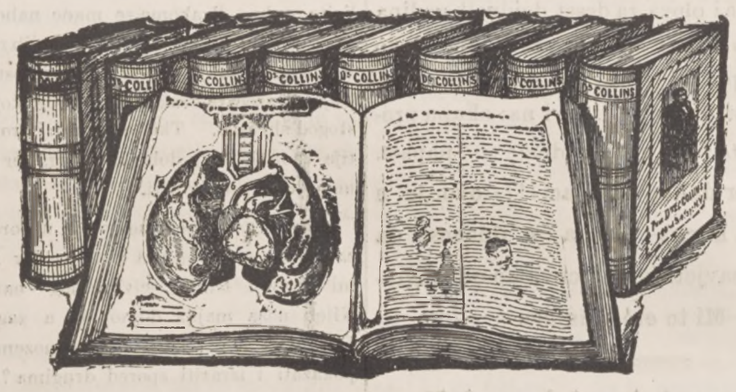

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 3 Veljace

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE koji putuju izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orotava ,, 8 Veljace
Orontes ,, 19 Veljace

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

W. G. BECKETT, L.L. B.

BARRISTER & SOLICITOR,

(ODVLETNIK)

DARGAVILLE & WHANGAREI.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan "MELROSE"

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

A CARD.

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,

125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

HOBSON RESTAURANT.

NIZE podpisani da je na znanje svojim domorodcim i svim poznatim prijateljem, da sam otvorio gore spomenutu gostionu u Hobson-street pod br. 244 prama Wellington street. Drzim svakog jestiva mesa, frizke ribe, peradi i.t.d.; kao isto izvrsujem naredbu za privatno jestivo u svako vrieme. Kuca je otvorena od 8 sati jutrom do 12 vecerom.

Svak k' svome!

IVAN LIPANOVICH,
Vlastnik.

NA PRODAJU!

Dobra prigoda se pruza nasim domorodcem, koji zele otici u trgovinu od smole. Prodaje se store sa 80 ekera vlastite zemlje koja sadrzaje dobru vrstu gume. Takodjer gumfield od 300 ekera za kopanje smole. Ciena sve ukupno £450. Ovo je mjesto koje se nebi imalo propustiti a ne otici vidjeti. Za dalje potankosti obratite se na urednistvo "Napredka."

NA ZNANZE!

Otvoreno zemljiste vlastito za gumu kopat, kod Ohia Lake dva velika swampa od cetiri stotine ekera (400). Ciena za uplatu dozvole shillinga deset (10) na sedmnicu, kao isto svaki covjek koji hoce kopat, mora da potrosi pet dana za dren. Hozvola se dobiva u Mangonui kod podpisonog.

ARTHUR G. QUARTLEY.

"Napredak."

SRIEDA, SIECNJA 29, 1908.

Negubimo Uhvanja!

Nesmeta u kojim se potezkocam i okolnostima nalazimo uhvanja nesmije se izgubiti. Kad je osoba na bolestnoj postelji, pak ipak bila na zadnjem casu moze se imati uhvanja, jer po mogacnosti Svemoguceg Boga osoba moze ozdraviti.

Imali smo dokaza vidjeti sa osobnim poznanstvom jednog mladog Engleza, koji je bio potrosio sve svoje novce a nikakve zarade nije mogao naci. Obratio se je na svoju obitelj koja se nalazila u bogatom stanju; ali cekajuci pomoci od svoje obitelji bez imati novca u zepu nas poznati mladi englez poceo je gubiti uhvanja. Cekao je i cekao pomoci svakog dana, te mnogo i mnogo puta povratio bi se sa postarskog ureda veoma turoban. Na jednom izgubi uhvanja, te na njegovu veliku nesrecu istog dana kad mu dostatne pomoci dodje pocini samoubojstvo ubije se iz revolvera u istog svojoj sobi gdje je spavao. Jutrom otidje na postarski ured zapita imali za njega lista, te kad ne nadje nista povrati se u svoju sobu kojeg nakon malo casa nadju ga mrtva. Posta nije bila dosla onog jutra, nego zakasnila do pos'je podne kjeg dana ovem mladicu dodje pomoci od njegove obitelji u svoti od £150 sterlina. Ali kasno, za nesretnog samoubojicu, jer uhvanja nije imao.

Druzstvo sjedinjene hrvatske mladosti, svi clanovi osim jednoga jesu izgubili uhvanje kao da je ovo druzstvo za vazda zaspalo. Istina je, spavalo je u nemarnosti za nekoliko meseca, te bezpotrebno hodilo sve to vise u dugovanje. Druzstvo imamo uhvanja nije sasvim umrlo, jer na zadnjem casu svoga duha dodje mu spasa. Urednik za ne vidjeti druzstvene stvari da idju u propast, kao isto predsjednik i tajnik do budu pozvani putem suda za isplatu dugovanja druzstvenog stana dodje u pomoc te podmiri cielo dugovanja ovog prvog osnovanog druzstva.

Sada isti clanovi mogu ostati zadovoljni, jer sada mozemo se uputiti za imati novi zivot, novi duh, novu upravu, novo napredovanje. Dokle se sakupi visi broj clanova moze se izabrati dan za imati dogovorni sastanak, te uputit se kako treba jer nije koristi uhvanja izgubiti pa makar bili na casu od smrti. Troskovi sada nisu nikakovi, jer nam je urednik dozvolio imati prostu sobu za sve clanove, te po zelji moze se proci zabavno vrieme kao po obicaju.

Kad imate ovakovu prigodu u zadnjim casovima vasim okolnostima nemojte uhvanja izgubiti, jer nitko nezna da "Sjedinjene Hrvatske Mladosti Druzstvo" moze uzskrnuti na veliku cast i slavu.

KRATKE VIESTI.

Citajte, i razmatrajte pomnjivo ovaj list.

Dokazi je su da mislimo napredovati, jer uzima se novo urednistvo sa vise prostora.

Za dati nauka maloj djeci samo dnevne pucke skole u Londonu dolazi biti potroska £5,000,000 sterlina svake godiue.

Najvisi drveni kip na svietu vidja se u Tokio, Japanu. Kip je u visini 54 noge, a glava moze uzdrzati 20 osoba.

Jedina zemlja na svietu jest Egipt koja sadrzaje vise muzkog spola nego zenskog. U zemlji ima 160,000 muzkih, koji nadmasuju u broju zenske.

Obicaj u nekim zemljam baciti papucu za mladom ozenjenoj djevoci govori se, da joj bila dobra sreca. Ovo nije istina, jer je ovo znak da njezini roditelji je su joj sve dali sto njome pripada.

Jedna cetvorna noga od Persijanskog prostiraca (rug) uzimlje 23 dana radnje za dovrsit ga.

Njemacka svake godine salje Englezkoj 29,000,000 komada perja za uporabu zenskih klobuka.

Kod Svajcarske vlade sastoji samo sedam zastupnika svaki od kojih prima £480 sterlina place na godinu.

Rieka Jordan tece sa najkrivijim pravcem sto se moze znati, uzimlje daljinu od 213 milja somo za 60 milja.

Jedan covjek u Portland, Maine, jest ponovno ozenio svoju zenu koju je bio razvjencao nazad 32 godine. Imao je vremena za misliti od ovemu.

Za Strossmayera Spomenik primili smo od gosp. Stjepana Kokica 3s, kao isto od gosp. Jakova Kuzmicica 2/6. Gledajmo sakupiti za ovaj spomenik sto bolje i skorije.

Kada u Svajcarskoj osoba umre njegova rodbina postave stol u crnom ruhu vanka kuce, na stol stavi se crni sud, pak u ovaj sud prijatelji i poznanci bacaju list od njihova sazaljenja.

Dokazuje se da novinari imaju dobro vrieme sa novinom, jer njihove novine izlazi jedan put na godinu, a to je su cetiri novine u sjevernim ledenim zemljam. Jedna novina ima naslov "Eskimo Bulletin."

Najvisa krugla od topa jest u tezini od 2600 litara, koje su uradjene u tvornicam Kruppa za ruskog cara. Takodjer top kroz kojeg krugle prolazo jest najvisi na svietu koji je postavljen na tvrdjavu od Kronstadt. Moze baciti daleko kruglu za 12 milja, a svaki hitac zapada £300 sterlina.

U Vladivostoku je uapsen sin jednog uglednog generala, jer mu je dokazano da je poglavicom razbojnicke cete.

U dojduci Ponedjeljak na 3 Veljace otvara se u Aucklandu veliki sud (Supreme Court), na imenici ima za iztragu 24 razlicitih zlocina.

Turska je vlada zamolila kroz svoje poslanike na europejskim dvorovima, da ovi uplivisu na grcku vladu, kako bi se obustavila naselja grckih ceta po Macedoniji.

Pravila H.R.D. Druzstva stavit ce mo ruku na posao netom budemo u prostranom urednistvu, ali kako nam tajnik dokazuje, za ovo druzstvo nitko nebi imao biti u dugovanju, jer sve to visa i visa glavnica imala bi rasti. Mi nismo izgubili uhvanje, niti virujemo da ovo mnogopotrebno drnzstvo imalo bi otici propast. Dajte se razlogu, jer uzrokom ovag druzstva kad u potrebi svaki ce imati koristi.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 125 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 95 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 75.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 15.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 15.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 12.
Dobar chips sa prahom alislabiji 10.
Dobar prosijani prah 10.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 60.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Ostrugani sugar 26.
Sitna guma ostrugana 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.
Chips cist, i bistar 26.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 8.
Prah 4/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 135.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 100.
Sitna guma 40.

Ovog tek. meseca za 25 dana doslo je 331 tonelata gume na marketu. Nema nikakve promjene na kupovanju gume, marketa sasvim mirna i tiha. Englezki kopaci dokazuju da ce otici u busak raditi ako nebude bolja ciena gumi, ali trgovci i storekeepers strasu se da nestane naroda sa gumfilova pak oni isti kazu "da se uhvaju boljem polozaju marketi od gume."

Jedan Parizki dopisnik dokaznje kako jedna visoka Francuzka osoba na povratku sa njegova putovanja bio kod sv. otca Pape koji i sada nosi svoju sinovsku ljubav prama svojim roditeljem. Ovo je jedan dokaz sto se govori. Kad je sv. otac Papa drzao audenciju sa visokim osobam sve ure u vatikann tukle su 4 sata p.p., te i on izvadi svoj satnik za vidjeti idje li mu dobro vrieme. Satnik je izgledao ne od dobre vrste, a bio je privezan na komad traka od koze. Ova prisutna gospoda ugledali su papinski satnik koji je izgledao sasvim od starine od zute tucevine boje, i kao za papu imao bi mnogo bolji biti na danasnje vriems. Jedan talijanski princip kad je ovo opazio odma ponudi svoj satnik papi, koji je od velike vrlednosti ; a da mu papa dade svoga slabog na dar. Ne, odgovori sveti otac „Ja se nemogu razstaviti sa ovim satnikom. Moja majka dala mi ga". Drzceci ljubljezivo medju prstini ovaj satnik, govori. Ja sam bio maleni djecak kad sam ovaj satnik dobio na istom lancu od koze kako sada stoji, pak sam se onda zavjetovao da cu ga vazda nositi na uspomenu moje majke doklegod bude trajao. Mozebiti da sinovsku ljubav koju nosim prama svojim roditejjem govori sveti otac papa da ovaj satnik nije pogriesio niti jednog casa s'jednog dana na drugog.

Citatelji "Napredak" Sudite!

U zadnjem casu kada nam stize sliedeci list od gosp. T. L. Suvaljka, urednik istinito nalazio se je u veoma neugodnim mislim uzrokom da prva stranica jest vec biia pridana tiskarni. Spavati bilo je nemoguce, ali drugcije nista nismo mogli uraditi, nego neka sve idje na svietlost, a nasi mnogobrojni citatelji neka sude. Po listu gosp. Suvaljka moze se opaziti da se je radilo sve skrovito, kao da necemo doci odma znati. Sasvim nam je zao ako smo osobno uvriedili gosp. Suvaljka, jer jesmo spravni ako smo na krivom putu ispraviti u buduce svaku nasu pogresku. Ali mi jesmo onaj narod, koji smo protivni svakom opakom postupanju, te na obranu naroda da svi nebudu patiti uzrokom protivnika spravni smo biti u pomoci za spas svakoga.

Mi smo onaj narod, kao isto u sudu kada se dva odvjetnika gone jednom prama drugom za obranu svoga covjeka, pak svakih nepodobnih rieci dokazuju jednom drugom. Kad se iz suda izadje opet su najvisi prijatelji kao i prije. Koliko puta u ljutini svoga izraza odvjetnik se prikazuje prama istom sudcu ? U koliko puta isti sudac zaprieti odvjetniku da ce ga u tamnicu metnuti ako se ne pokori i.t.d.

Poznajuci gosp. Suvaljka sadasnji polozaj sa skim se bavi, kako se moze opaziti po njegovom "oglasu", pak nam je bilo cudnovato kako je mogao otici pomisliti osnivati drugu novinu. Obstanak dvije novine u sadasnjem polozaju znaci propast cielog hrvatskog narod, pak stoga smo skocili na obranu za da na vrieme pokazemo put kako se hrvatski radnici imaju vladati.

Nevirujemo da je gosp. Suvaljko sam po svojoj volii pomislio osnovati drugv novinu, usuprot da imamo u rukami listova od razlicitih dopisnika koji nam dokazuju da je gosp. Suvaljko najvisi u svome srcu tajni neprijatelj ove novine, jer da misli kako moze sam sebe sto skorije obogatiti. Sujurni smo da ima drugih ponukaovaca, pak smo osobno zapitali don Jozu Zannu, da je li on stogod u ovem, koji nam je odgovorio da nije nista, nego da je on isti odvracao gosp. Suvaljka od njegove uzaludne nakane. "Ponukavca glava nigda ne boli." Evo vam u cielosti gosp. Suvaljka list.

DRAGI FERRI.

Imao sam nakanu da ti se javim ovih dana, ali nisam imao dovoljna vremena, uhvam se da si zdravo ti i ciela vasa familja. Mozda si kako i docuo kako sam govorio sa njekim dabia otvorio novinu ovdje u Dargaville koja bi za sada izhodila svako petnajest dana, ali jos neznam kako se izaci mozda i nebude nista, zato ob ovom dabih ti obsirnije pisao nemam sto. Nebih mi bilo milo da promislis da sam nakanjen otvoriti novinu i voditi je te u Opposition, toga nemoj promisliti ni najmanje, jerbo to mi ni napameti nije. Novina ako bih izasla bila bih u svem razlicna, "Napredku" i mozda bih najvise koristovala H. R. druzstvu jerbo uz to pregodu bih se najvise bavilo, dakako bilo bih i drugih novosti kako i u ostalim. Poslati cu ti predbrojbu za "Napredak" do koji dau to jest za dvojicu u ti znas koji su, sada mi je nezgodno da bih ti poslao, ali ne strasi se ni najmanje da ti je svak kao ja, bilo bih bolje po "Napredak." Onog puta kada si bio u Dargaville bio si me naljutio, govoris : da nevrsim ja moje duznosti prama tebi, pak sam te pitao stoje to da mi kazes, pak isto nisi tio. Mozes mi vjerovat da ja vazda simpativam za tebe i novinu, i gdjegod me osuju i mene i tebe, zasto ja potezem partu zate to je njihov odgovor i.t.d. netreba da ti svaku pisem. Stosi mi bio javio poradi t.j. kroz list da ti javim kako druzstvo napreduje, bio bih ti javio sa brzojavom ali nisam imao sto. Evo ti kako je druzstva polozaj. Clanovi svi koji su upismi blizu dojedan je duzan, petorica ili sestorica su platili kako i treba, a od ostalih nije nitko, ali mozda je uzrok da sada sviet nema novca jerbo je slab prec od gome, vise ih rece da ce platiti pak isto nista. Tio sam poslati svima racun koji su duzni, ali stoje korist vise putah me vide u Dargaville i znadu gdje sam mogli bih platiti, toliko ih se boje ili mozda da nemaju novca, pak zato da nece zato sam neznam sto cu, da mogu pomagao bih sto vise, ali ja stocu, opeta da im posaljem racun bih se naljutili i mozda bi tkogod rekao da mi fali novac za trgovati zato cu jos ovako pricekati.

Kako razumijem njekim bih sila bilo drago vidjeti pravila zato kako si obecao gledaj urediti pak ce mo vidjeti stoce sad biti, toje sve sto ti umijem kazati poradi druzstva. Nebih mi bilo drago ako druzstva podje naopako t.j. da podji sto da reces ili promislis da je uzrokom uprave. jerbo je nevino. Ja sada ti vise nemom sto nego pozdrav tebi i cieloj ti obitelji - prijatejj.—T. J. SUVALJKO.

Napredka Brzojavne Viesti.

Primili smo u prosli Ponedjeljak veoma zalostnu viest podpisano od gosp. Tome Jukica iz Saies, Totara North. Brzojavka ovako glasi :— "Mate Lucietich iz Podgore Dalmacija koji je kopao gumu na listu Saies kod Matauri Bay, nazad malo dana ubojo se u ruku na rosu, pak rana otidje na otrovnu krv. Bio je kod liecnika Dr Gilpin u Kaeo koji ga je odma poslao da idje u bolnicu kod Mangonui. Umro je u prosli Petak 24 tek. nakon dva dana kako je bio primljen u bolnicu. Pokojnik nije imao nikakvog druga kad je bio bolestan, niti njegovi zemljaci nisu znali od njegove opasne bolesti, jer stavno nebi ga bili zapustili i da bude nadgledan od inostranog naroda.

TOMA JUKICH.

Kada se bankanota od "Englezke banke povrate opet u banak, vise se nigda ne izdaju. Odma se na njima pomrsi podpisanog ime prvog racunovodje, pak moze se promisliti koliko trgovine ova banka radi kad u jedan dan poslovanja sakupi se 20 litara tezine bankanota. Kad se podpis pomrsi, onda se po svome broju bank nota stave na stranu, te kad dodje do reda metnu se u bokse, pad onda u sahranu podzemlju gvozdjenu jamu gdje se drze za pet godina, i nakou ovog vremena onda sa izgore u peci koja je za ovu svrhu postavljena u dvorani banke. Svakog jutra na 7 sati ova se pec uzese, te nista manje on 420,000 komada banknota otidje u pepeo na sedmnicu sve one karte od nazad pet godina ostavljene u pohranu banke, a ove bankanote je su svaka bila u vriednosti od £5 sterlina.

Bolest namjestnika Nardelli ja.—Bolestni namjestnik dalmatinski pozvac je hvarskoga liecnika dra Baylonna svog starog znanca, u Bec. Potonji je sa strucnjakom profesorom Bambergerom ustanovic, da namjestnik boluje na upalizivaca prouzrodovanjo nikotinom od pusenja. Jos od lanjske godine trpi namjestnik na toj bolestinu dakako sada je svom zestinom nastuoila. Nade je, da ce se ipak oporaviti, jer se podvrgao podpuno liecnickim odredbama.

Inostrane Brzojavne Viesti !

NASLA SE UKRADJENA SLIKA.

Bruselj 24 tek. Vanlika glasovita slika "Sv. Propece" bila je ukradjena iz stolne crkve Notre Dame, gradu Courtras Belgiji koja vriedi £20,000 sterlina. Ova slika bila je nadjena u ciganskom kampu kod Bruges.

POKUSAJ ZA SRUSITI BANAK.

New York 24 tek.— Brzojavka dokazuje da zlikovci jesu zapalili bumbu vanka vrata jednog banka koji se nalazi medju talijanskim stanovnicim u gradu New York. Zlato je padalo kao kisa iz oblaka kad se je bumba zapalila, ali strazari je su sve zlato sakupili da nije nista otislo izgubljeno.

JAPANSKI IZSELJENICI.

Tokio 27 tek. Ova brzojavka dokazuje da Japanska vlada jest postavila zakon koja strogo zabranjuje svome narodu da se izseljuje u Ameriku osim onim koji imaju rodbinu onamo. Na ovaj izjavi narod se sasvim uzbunio proti ovem zakonu. Ministar izvanjskih posala konte Hayashi dokazuje da ce vlada stati usuprot svakoj navali naroda. Ovu novost druga brzojavke iz Londona od 27 tek. dokazuje da vlada u Washingtonu u podpunom zadovoljstvo jest primila ; i da japanska vlada jest mudro uradila kad je ovaj zakon postavila. Sada ce biti mir u Amerikam kad japanci nebudu dolaziti.

KAKO SE CINI NOVAC.

Maroko (Afrika) 26 tek.—Kada Sultan (Addul Aziz) nemoze naci dostatna novca u vladinoj stedionici za svoje potrebe sada mu se prigoda pruza. Jedan brigant Raisuli stavio je u stedionicu na svoj racun £15,000 sterlina, koji je ovaj novac dobio od engleza kad je uhvatio jednog bogatog covjeka Sir Harry McLean i trazio gore svotu za pustit ga na slobodu.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Ante Milicich, Wade, vasa je predplata podmirena do 23 tek. o.g.

Gosp. Pavao Granich, Okaihau, mirno do 1/6/08.

Gosp. Petar Cikoja, Okaihau, mirno do 1/6/08.

Gosp. Ivan Mihaljevich, Otoroa, mirno do 16/4/08.

Gosp. Franjo Modrich, Otamakitai mirno do 1/6/08.

Gosp. Joze Kokich, Waipapakauri, mirno do 1/4/08.

Gosp. Mate Alac, Towai, mirno do 1/12/08.

Gosp. Mijo Lalich, Aratapu, mirno do 1/6/08.

Gosp. Stjepan Sarich, Aratapu, mirno do 1/6/o8.

Dojduci broj izlazi iz novog urednistva, te uzrokom da treba velikog rada dokle se namjestime mozda dojduce Sriede necemo moci izdati "Napredak." Od nase strane vide se dokazi da mislimo napredovati te ovog puta kao nigda prije moramo da dodjemo do zudjenog cilja t.j. na proslavu sirom svieta. U pocetku ova novina izlazila je svako petnaest dana i urednistvo sastojalo je od jedne sobe. Malo kasnje druga soba se uzela za urednistvo, i novina postala sa sedmnicnom. Opet sada uzima se vise prostora za Urednistvo, dakle hrvatski narode uradite stogod i vi od vase strane nebili mo postigli tiskarnu.

U prosli Ponedjeljak sa preporukom ovog urednistva odputovali su za staru domovinu dva nasa domorodca imenom gosp. Jakov Kuzmicich i Ante Pivac. Na putovanju bit ce zadovoljni, i zelimo im sretan dolazak u svoj rodni zavicaj.

Da je srece da imamo za jednu polovicu onoliko predplatnika koliko ima citatelja, ova novina sasvim bi dobro napredovala i nebi proslo toliko vremena kad bi mo svoju vlastitu tiskarnu imali. Predplatnici, savjetujte vase citatelje da i oni postanu sa predplatnicim, jer uzdrzanje novine je su veliki troskovi.

Hrvatski narode !—mozes li dokazati u tvome zlobnom srcu zasto si paotivnik hrvatskoj novini, i svakom napredku tvoga istog brata ? Kada tebi novina nije po cudi, pusti u miru tvoga krata, koji idje za naukom i svojoj boljoj buducnosti. Kada si protivnik novini, zaste ju citas kad pomoci ne dajes ?

Koliko citatelja, toliko bi po pravici i duznosti hrvatskoj, imalo biti i predplatnika. Sasvim malenog broja od Engleskog narodu ima koji citaju, a nisu je platili. Da se pokazemo vriedni i cestiti hrvati, slusaoci na citanju "Napredka" imali bi sto bolje poduprieti jer i njima donasa koristi. Ovo pamtite ! .

Obiteljska nesreca. Podvornik kod gradskog poglavarstva, u Zemunu, Nikola Lovrek, ubio je neki dan u jutro svoje troje djece u dobi od 1 do 10 godine sjekirom, a svoje cetvrto diete na smrt ranio, ter zatim sam sebe ustrelio iz lovacke puske. On je tvrdo vjerovao, da ima susicu i da su mu djeca bastinila ovu bolest. To ga je nagnalo na grozno nedjelo Pocinio ga je valjda u stanju dusevnog poremecenja. Prije cina udaljio je zenu pod nekom iznikom iz stana.

Pojela krmaca dijete.—Javljaju iz Bijeline, otisao je seljak Toso Kugic iz sela Marica, opcine brodacke, sa svojim sinom na vasar u Bijeljini. Kod kuce mu taj dan ostala samo zena njegovog sina sa svojim dijetetom od 8 mjeseci. Pred podne istog dana izagje zenu u bliznju njivu kukuruse, da vidi, da nema sta u njivi ? Pred kucom je ostvaila dijete u besici, ne nadajuci se ikakvom zlu. Cim se zena odmakla od kuce, krmace je dosla pred vrata od kučne ograde (avlije) te na nesrecu nekako sa svojom njuskom otvori vrata i jurne odmah djetetu, pred kucu. Majka djeteta, kad se je vratila, nadje krmacu u basci, gdje zdere zadnje ostanke njejog ceda. Sve je skorobila pozderala osim glave i nogu a i to bi unistila, da nije mati u tom momentu rupila i nesretnu krmacu odstranila. Drugi dan po dogodjenom slucaju izaslaje komisija na lice mjesta.

Nastrieljene.—Kroz selo Piskorevce prolazili su 13. O.mj. svatovi Pere Andjelica. Od veselja pucao je seljak Mato Andjelic iz pistolja, te je 9-godisnje djevojke Evu Vidakovic i Veronu Pankovic nastrielio. Srecom, te su uzliede lake. Izizgovara se, da je bio pijan.

Ubilo ga drvo. — Usumi "Lug" ilookog vlastelinstva zaposleno je vise drvodjela. Jednu lipu rusili s u Mato Gajdic iz Plavne u Ugarskoj sa Milanom Panicem, docim su 15 koraka od njih obaral drugu lipu Marin Adamcic iz Babske-Novaka. Padajuca 1 pa potonjih zahvatila je Gajdica tako, da je na glavi zadobio tezku i zivotu pogibeijnu ozliedu. Brnjakovic veli, da nije tomu slucaju kriv, docim Adamcica nemogahu izpitati jer je gluhoniem.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

PETAR KATAVICH,
Gum Broker & Commisslon Agent,
FORT STREET, AUCKLAND.

Dajem na znanje svim znancem i prijateljem da sam se priselio sa starog mjesta. Uzeo sam mjesto u zgradji, gdi se je nahodio g. A. S. Paterson, koji se je bavio istim prometom, u Fort Street, najboljem sredistu za promet. Kojigod salje smolu name, po njegovom nalogu i zahtjevu svaku izpunjam sa najboljom zadovoljnoscu istoga.

Takodjer kome je potrebito stogod za prijevod na ingleski ili hrvatski jezik, moze se obratiti na gore spomenutu Adresu. Svjedocanstvo od nauka imam od profesora Keesing kod koga sam skolu pohadjao.

NA ZNANJE !

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

Koceli mo ce jednom uputiti!

Ovcem gore naslovu za odgovor dati, predstavljamo pred oci nasem hrvatskom radniku. Ali istinito ima vec nekoliko godina, da nas narod u ovoj zemlji pokusao je toliko puta u razlicite stvari stogod zapoceti, pak zaliboze u svakoj zapocetoj nakani neznamo koracati da dodjemo do temljnog cilja. Koji je ovo uzrok da nista nemozemo imati izmedju sebeto je bilo vec raztumaceno od razlicitih dopisnika u proslim brojevim „Napredka".

Upravo nevini hrvatski radnici, koji su od nazad malo godina dosli u ovu zemlju, i koji sada dolaze nisu podniposto nista krivi. Jer da je ikakva stvar u pocetku bila utemeljena izmedju nas, svi siromasni radnici jesmo vise nego siguri da bi oni drage volje netom bi stupili na ovo kopno udruzili se u nase druzstvo i rukovali se na prvom sastanka kao prava hrvatska braca.

Kad mi nemamo kod sebe nikakvog dobrog izgleda za dati, kako u protivnom slucaju mozemo zahtjevati od nase brace novela da nam oni pomognu. Svakomu je poznato da noveli dolaza u strani sviet za pomoci sebe i one koga ostavljaju u rodnom si zavicaju. Stoga mi jesmo bili u duznosti pomagati nasim bracam uzrokom da i oni koracaju za svakim napredkom, u ne da svi skupa bezpotrebno patimo i zivemo u tamnosti.

Trebalo nam je slogo, a mi to neznamo sto te znaci, te ovo je uzrok da nas druge narodnosti u svakoj stvari nadmasuju. Ako se tkogod nadje da ima ikakvog pojma za dobrobit cielokupnog naroda, ondo u isto vriome mora da se nadje nekoji „nikogovice" koji su u protivnosti za svoju istu buducnost u svome zlobnom srcu odstrane sa dobrog puta i ostale nevine hrvatske radnike.

Kad bi mo zapoceli pisati Hrvatsku povjest, mislimo da bi bilo dostatno zapoceti samo od nazad 11 godina, pak da istinu dokazemo koliko i koliko puta jesmo pokusali stogod utemeljiti, pak svakog puta bezuspjehsno: A zasto ovi? Nekoji nasi dobrocinitelji neka upitaju sami sebe, pak njihova zlobna dusevnost hoce im odgovora dati.

Bilo je sasvim krasno vidjeti, a kamoli citati u engloskoj novini pod naslovom "Auckland Star" 16 Koloveza 1897, kada za prvi put u povjesti hrvata u Novoj Zelandi bio ja jedan clanak tiskan na englezkom jeziku, kako su hrvati bili ustanovili prvo "Dobrotvorno druzstvo." Ovaj prvi hrvatski pocetak bilo je sasvim milo Engleskom narodu, pak uzrokom zlobnih zavidnosti koliko je ovo druzstvo trajalo usuprot da tiskani oglasi bilu su poslani po cieloj Auckland okolici. Na upravi nije bio niti je zelio biti nas ureduik, ali po engleskim novinam moze se opaziti cigov je bio ovaj prvi naputak?

Necemo za sada dosadjivati, ali u buduce kada ova novina bude povecana, svaki clanak sto je bio napisan u Engleskom jeziku od god. 1897 pak do sadasnjeg vremena bit ce mo spravni prevesti na hrvatski jezik. Budite sigurni necemo nista izostaviti, jer svaki pojedini clancic jesmo dobro sahranili.

Sa ovim postupanjem odlucili smo drzat se one nasa stare poslovice "zaklela se zemlja raju, da se sve potajne znaju." Kada istina izadje na svjetlost necemo izbjeci vasoj odsudi, ali u isto vrieme poznati ce se svi hrvatski dobrocinitelji.

Sada nakon toliko godina uz veliki rad i zrtvu, kada smo temeljno ustanovili ovu sadasuju jedinu novinu "Napredak" ipak da se ima naci zlikovaca koji bi zudili da se upropasti, i to da nebudemo nigda nista imati. Za svakomu ugoditi to nam nije moguce, niti zahtjevamo da cieli narod imamo na nasa stranu; jer kako obstoju nasa poganska narav istom Isukrstu (slavu mu i hvala) kad bi drugi put dosao na zemlju nebi mogao ugoditi nasem narodu, nego dapace mi koji se nazivljemo sa krscanjim goru muku i smrt dali bi mo mu nego su mu dali zidovi na kalvariji.

Kada je svakomu istinito poznato u kakvom se nevolinom stanju nalazi ova novina od strane hrvata, mislimo da nema mjesta niti je podniposte moguce da druga novina moze obstojati. A zasto dakle voditi rat bez potrebno? Heceli biti casno pred Engleskim uarodom i u staroj domovini da ovako postupamo? Nesloga i mrznja cini kvara svakomu. Mi nismo nepravedno nikomu pisali, ali koji nas prvi trazi i nadje nas.

Vazda smo spravni u svakom slucaju sa macem u ruci stati na braniku svoga naroda, te svaki onaj koji ima u nami povjerenstva nadje, u nami da mozemo pobjedite svakog neprijatelja i biti mu pri ruci u svakoj njegovoj potrebi. Ali, vazda ratovati nije dobro, jer treba djogged i opocinuti. Zudimo biti u miru sa nasim radom, da tako budemo u snagi i kreposti da vas prmognemo u drugim vasim potrebetim svrhem.

Za bolju vasu i nasu proslavu dojduci broj "Napredka" izlazi iz drugog povecanog Urednistva. Mi gledamo zs buducnost, jer da ste kod ovog ureda opazili bi te koliko listova i novina dolazi sa svih strana. Spravljamo se za buducnost jer nebi mo zelili da nas nadju ne pripravnih u tisnu. Sada kod ovog malenog prostora od urednistva nisu se stidili visi broj od odlicnih osoba pohodit nas, ali sada kada se premjestimo bit ce povoljntje svakomu i uvidit ce se da mislimo napredovati. Kod novog urednistva bit ce soba za urednika, pripravno mjesto za suradnika, mjesto za mladu djevojka koja sluzi kod pisaceg stroga (typewriter), a jedna prostana soba za odmorit se kada se dodje do Urednistva gdje na razpolozenje bit ce vam za citanje hrvatskih knjiga i novina.

Mislima da nikakva novina nema posebnu sobu za citanja, ali uvidjajuc da hrvatski narod kad u gradu nemaju nigda gdje bi otisli za proci vtieme u nauku, evo vam daje mo citaonicu kako smo obecali. Ova citaonica bit ce otvorena svakog dana od 10 sati jutrom do 10 sati vecerom osim Sriede i Nedjelje i drugih blagdana.

Takodjer bit ce skola za nauk englezkog jezika po zelji naseg domorodca. Moze imati engleskog ucitelja jer gosp. Blagoslov Radonich mislimo da bi bio sposoban, jer se je bavio u Americi sa skolam. Opet uzrokom ove citaonice i medjusobnog sastanka mozemo doci do razgovora kako se moze okoristovati jednom drugom. Dakle mozete opaziti kakva dobrocinstva u nami ima, i kako vas vodimo po tezkom uzbrditom putu, koii ce vas dovesti putu spasa i proslave. Sve ce te ovo postignuti bez ikakvog vaseg vellkog troska, te pozivljemo bez znimke svakog naseg domorodca da nas dodju pohoditi jer opotrebujemo svacigova savjeta kako mozemo bolje napredovati.

Povise svih ovih stvari sto je ste uzrokom "Napredka" novine okoristovali, gledamo imati i hrvatska tiskarnu, sto prenda vam je tezko virovati mi se uhvamo u Boga da ce mo ovo postignuti. Na razpolozenju imamo u rukami £100 od jednog naseg dobrocinitelju, sa jedinim uvjetom u racun tiskarne.

Vami neostaje nista druge nasi dragi i vriedni domorodci nego da posaljete u visem broju godisnju predbrojbu pak uz predbrojbu po mogucnosti svaki stogod podpore pak eto smo nasem ciglu dosli. Netom bi se tiskarna ustanovika vasa podpora povise vase tekuce predplate otisla bi u racun u sliedecu vasu predbrojbu, tako da nebi ste dali niti jednog novcica za ustanoviti tiskarnu. Bili ovo bilo krasno da mozemo docekati samo ako hocemo? Ne samo dabi novina izlazila u podpunom redu, dali hrvatska tiskarna bi cinila svake druge radnje sto bi opotrebovalo nasim zemljacim. Dakle imate iskrenih hrvata da stave ruku na posao da ovo mozemo imati.

Opet takodjer smjeramo ako u nami imate povjerenstva za pokazat vam koliko mislimo za vasu korist da ce mo uciniti pokusaj poslati molbenicu dojduceg sjedista sabora u Wellingtonu da izspravi zakon od ulazka nasim domorodcim u ovu zemlju pak znali ili neznili stiti i pisati. Mislimo takodjer zaprositi veliki komad zemlje od vlade gdjegod na dobrom mjestu uz veoma lihke uvjete za sve one nase domorodci koje se misle nastaniti. Nemojte uzeti savjeta od onih koji vam misle zla, da nam nije nista moguce uraditi, jer prijatelj prijatelju brat brata vazda vrata otvaraju. Mozda kad bi se druga novina ustanovila, sve bi ste postigli svaku kozist svaku srecu, kao isto vlastnik novine mogao bi priporuciti da mozete putoviti u zeljeznicam u ime 'Glasa Istine' sa maloj cienom.

Sada na koncu ovog naseg poduljeg razgovora obecejemo kada se budemo temeljno ustanoviti i svakog vaseg neprijatelje od vas odstraniti, garantiramo da je smo sposobni prodati, za vasu korist gomu za onu istu cienu ako vam bude vrsta gume odgovarala kako naznceno u Napredku.

Dakle uz sve ove gore opisane vase koristi, mi je smo oni nevaljalci kako smo opisani od vasih dobrocinitelja A zesto ovako napadati? Jer je Ferri prepiecio nikokogovce u njihovim pogubnom djelovanju koji su digli nanj kuku i motiku, nortacili su se sa vragom i sotonom, i kusali pod svaku ruku da ga upropaste, i tim makuu s'puta onu zaprieku, koja ltoji nad njima i radnickim dzepovina. Ali uzaludom im je svaki trud, svaka vika i svako njihovo bjesomucno napadanje jer Ferri'a temeljni moralni polozaj tako je cvrst, i take solidan da se uzdrmati nemoze. Osim toga imade ima Ferri u neogranicem povjerenju svojih poslovnih veza medju Englezkog naroda kao isto i hrvatskog rednika koji se sa snjine sluze, tako dragocjeni stit, da se sve protivnicke i prezirne neprijateljske klevete o dobrom glasu Ferci a odbijaju kao bob u tvrdoj stieni.

Mrznja je na onem covjeku koji nazad godina sluzi svome narodu, i da je svatko tko je s'njim imao posla podpuno zadovoljan. Covjeka, koji je do srca cinio hrvstskom radnika dobra i priskocio mu u pomoc gdje je god mogao. Covjeka, koji misli uzdignuti hrvatsku cast i ime, sto nikakvom drugom hrvatu nije moguce uciniti. Covjeka, kojem sav sviet izkazuje postovanje, i kojeg najod cniji ljudi rado vide u svojim krugovima.

Proti tomu su ovem covjeku gnjide koji bi rado da zive na ledjima radnika. Dakle sada je jednom vriemo do se uputimo.

Smrt Petra Zrinskog i Krste Frankapana.

(Nastavak).

Napokou dodje i taj kobni dan. U jutro u 6 sati, kako to pripovijeda nas povjesnicar. Ferdo Sisic, slusahu obojica sv. misu, te ostase u poboznoj molitvi do 0 sati, dok su se jos prijasnjih dana vise puta skruseno ispovjedili. Oko 9 sati odvedose ih u oruzarnicu, gdje je bilo pripravljeno stratiste. Stupivsi Zrinski na crno podnozje sam si skine gornju haljinju, te je predade svomu komorniku Todoru; onda si podigne na vratu podulju kosu i ne rokavsi ni rijeci spusti se na koljena i prignu glavu. Kad je ura odbila deveti sat, zamahne krvnik, dok Petar progovori: „U ruke tvoje, Gospode, predajem duh svoj!"; udarac pade na vrat, ali ne odrubi glave, nego tek drugi put. Cetiri covjeka odnesose truplo nb stranu i pokrise ga crnim suknom.—Sada dovedose na stratiste Franju Krsta Frankapana. Kad mu se citala odsuda, Franjo se glasno moljase Bogu ljubeci raspelo. Iza toga sam skine odijelo i predade ga sluzi Bernaridinu, razgali si vrat te dadde da mu sluga zaveze oci. Uskliknuvsi: „Isuse i Marijo" primi udarac, ali jos nesrecnije od svoga svaka, jer ga krvnik rahvati po desnom ramenu i baci glavom na tle. Frankapan htjede da ustand, no u tom ga zaprijeci drugi udarac. koji mu odrubi glavu. Doista krvnicki!

Tako pogibose dva hrvatska velikasa samo za to, sto su mnogo ljubili svoju nesretnu Hrvatsku, sto nijesu htleji dopustiti, da tudjin gazi no ljubljenoj domovini. Oni umrijece, ali zivu u srcu svih Hrvata uz trajne poklike: Slava im! Slava do vijeka!

∴ ∴ ∴

No Petar Zrinski i Krsto Frankapan ne proslavise se samo kao junaci i mucenici hrvatski, nego i kao hrvatski knjizevnici, kao ljudi, koji su se bavili knjigom. Obojica bili su hrvatski pjesnici.

Petar Zrinski poput svoga brata Nikole pjesmom je opjevao onaj znameniti dogadjaj, kad su Turci podsjedali grad Siget, a branio ga slavni Nikola Zrinski. Velikoj pjesni je natpis: „Obsida sigetska", a posvecuje je: „virnim i pridnim junakom vse Hrvatske", zdrzi".—Na vise mjesta u toj pjesni spominje njemu toli milo hrvatsko ime. Tako ondje, gdje zatocnike sigetske zove: „obrambom hrvatskom: „Vitezi krscanski, kruno clovicanska— Glavari viteski, obrambo hrvatska—Virom mucenika, rad hize, ostanka—Proliste clovecki krvcu prez prestanka"—Pa ovet drugdje, gdje Deli-Vid Nikolu Zrinskoga zove isto: „obrambom hrvatskom", i gdje veli, da mu je plakati, sto vidi, da ce pasti „hrvatski dom". „Mili gospodine i kruno junastva, —Dobri Zrinski bane, obramo Hrvatska,—Prave su novine, kako turska vojska—Po jednoj ledini dvie vojvod raspraska.—Da me vidis plakat, ne cudi se tomu,—Ki moram virot glasu nemilom,—Tvoj sluga nemre dat sad red srcu svomn,—Jer vidim da je opast hrvatskomu domu".

(Nastavit ce se).

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 Queen Street - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,
Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.
Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Izvrstna Gostlona!
Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.
T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.
Moja adresa
MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Novi Ducan! **Sada otvoren!**
J. S. DICKSON.
Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."
Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se
Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

LIECNIK DR. STORY jest se premjestio kod ducana gdje je prije bio gosp. Jones satnik—druga vrata do gosp. Mate Maica.—Liecnik sada ondje stanuje i pripravlja svoje ljekarije. Ovo je najbolji Liecnik u Dargaville za Hrvatski narod.

NA ZNANJE!
Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. Cvitanovica poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.
JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.
Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, Newton.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 Shortland, oli 185 Queen St., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 Queen Street, Auckland.

ECCLES' INDIAN OIL.
Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.
Eccles' Phosphorton,
Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.
Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
Queen Streef - - Auckland.
Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by William Morton and William Smith Turner, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, JAN. 29, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, FEB. 5, 1908. (No. 6.) Broj 6.

Smrt Petra Zrinskog i Krste Frankapana.

(Svrsetak).

Osim toga pisao je Petar i o drugim stvarima, kao n. pr: „Uzdihanje otkupitelju na krizu raspetomu". Navesti cu i iz „Uzdihanja" dvije tri kitice, da se vidi njegovo pobozno srce: „Ki ce meni dati mojoj glavi vode,—Da morem plakati dan, noc grihe grde, — S kimi sam zbantoval Boga vsemogoga, — Ki me je mentoval ognja vekvecnoga, — Vsu si hotil zmoznost na stran otpustiti, — Slavnu Bozju jakost kratkocom zminiti, — U mali kip clovika jesi se oblika, — Da bi ti znoj kot rika iz tila protikal. — Bolje ce biti sada i za tvoju diku, — Da nas cuvas svagda u pravicnom zitku, — V koji bismo do sada, odpusti nam grisku, — Da pridemo negda u radost veliku',. — Onda je pisao o tom, kako da se uzdrzi momcad za koja u redu i poslusnosti, u latinskom jeziku. Ako itko, a to je on o tom znao pisati, on, koji se toliko puta s Turcima ogledao u ljutom kresevu.

Franjo Krsto Frankapan napisao je vise omanjih pjesmica pod naslovom „Gartlic (ili vrtic) za cas kratiti". Nema gotovo nijednoga Hrvata, koji ne bi poznao brem jedne njegove pjesme, one, koju je mozda cesto sam zapjevao, a glasi: „Na vojsku, na vojsku vitezi zibrani, — koga god majka junacka othrani! — Jur bubni, herpanke posvuda se cuju, — sipi trumbite na dalek glasuju, — dicni seregi skup se zastaju. — — Stirajte od srca vsak oblak plahosti, — vazmite na se scit batrivosti! — Drazje nam budi glas, ime postenju — neg hip, magnuce, sramotno zivljenje: —navik on zivi, ki zgine posteno. — — Ni moc izmislit hvalnije skazanje — neg na mejdanu hvalnije drzanje, — gdi gromi od pusak i sablje se viju, vnoga gospoda krv svoju proliju — za domovinu, za veru krscansku".

Neke pak od svojih pjesmica spjevao je za ono vrijeme, sto je bio u tamnici. Dakako, da su te pjesme onako tuzne, kako je i tuzne, kako je i tuzan onaj stan, u kojem je prozivio citavu jednu godinu svoga mladenackoga zivota. Ali ipak jednu je utjehu imao, koja mu je ublazivala one gorke casove, a a ta utjeha bila mu je ziva vjera u Boga. „Oh blazen dobitak na svitu vojevat, a v nebu imat uzitak!", tako klice u jednoj pjesmici, gdje opominje dusu, kako mora na tom svijetu hrabro vojevati te napustiti grijesne svjetske radosti. A mi doista mozemo zivo vjerovati, da mu dusa sada u istinu rajski uziva!

Ne smijemo zavrsiti ovih rijeci, a da ne spomenemo jos jednu krasnu dusu, milo srce, a to je dusa Katarine, zene Petrove, a sestre Krstine. Ljubila je svoju domovinu tako, kao sto joj muz i brat. Ne samo, da je znala za sve namjere Petrove, nego ga je u tom i zivo potpomagala. Sto je pak sve pretrpjela od onda, otkad joj ode Petar i Krsto u Bec i otkad tamo izgubise glave, moze si svaki zamisliti samo iz toga, sto cu na kratku reci: Zatvorise ju u tamnicu u stajerskom Gracu, gdje od zalosti poludi i umre u najvecoj bijedi po prilici dvije godine poslije smrti svojih milih.

I ona si osvjetla lice molitnenikom, sto ga izdade godine 1661. pod naslovom: „Putni tovarus iz nimskoga na hrvatski jezik istomacen".

Evo zaista dicni su ovi nas hrvatski velikani i mucenici! Neka im bude uvijek draga vspomena u srcima nasim!

Glas Naroda!

Sasvim nam je milo spomenuti u ovem broju, da jesmo dobili dobar glas od razboritih domorodaca, koji su odma uvidili netom je zadnji broj "Napredka" izasao da druga novina na danasnjem polozaju nami Hrvatim neopotrebuje. Mislimo da nas prijatelj Suvaljke bit ce primio pismo od razboriti ljudi, da bude odstupio od svoje nakane ili opozicije, jer da njegova osnova hoce stavno pomrsiti svaku bolju buducnost hrvatskog naroda u ovoj slobodnoj zemlji.

Dakle svaki iskreni hrvat imao bi vrlo dobro upamtiti ove rieci; jer zasto i za koji uzrok imamo pomrsiti svaku bolju nasu buducnost? Zasto i za koji uzrok voditi rat? Pak opet prama komu, da u nasim zlobnim srcam imamo nakanu za upropastiti sveukupni hrvatski narod. Jesmo li braca? Sto mislimo, za dati na volju opakoj naravi, pak da budemo svi jednaci? Istina je u svakoj narodnosti ima dobra i zla; ali zaliboze sto se tice ljubavi i sloge jednom prama drugome istinito jesmo najzadnji na svietu.

Takodjer je istinito da ova novina ima dusmana koji bi sve (u svojoj tajnosti) svoje imanje zrtvovali da mogu ovu novinu upropastiti. A zasto? To je najbolje citateljem "Napredka" poznato. Neznamo koliko je istinito, ali nam je dokazano da jedan nas gostionicar jest pisao list nasem prijatelju na ovaj nacin, "da bi Isukrst uzskrsnio kad bi druga novina izasla"; ali kako je to moguce ono su zidovski narod koji jos ocekuju Mesiju, i koji ce ga cekati do sudjenog dana a nece ga vidjeti.

Vise smo nego sigurni kad bi druga zlobna novina na svietlost izasla da Isukrst (slavu mu i hvala) nebi za hrvatski narod uzskrsnio; nego bi dapace od onog vremena svaka zloca i mrznja postala medju hrvatskim narodom. A zasto bi se mrznja i nesloga imala dopustiti da obstoji medju nami? Stavimo na jedan primjer da urednik englezkih dnevnih novina nije osobno dobra osoba, mislimo da narod nebi odstupio od svoje novine kad im opotrebuje i kada urednik vrsi svoje novinarske duznosti. Imamo i drugog primjera sto mozebiti da neznate, i to upravo od prvog ministra-predsjednika Sir Joseph Ward.

Ovaj danasnji ministar-predsjednik, bio je i prije ministar pod vladom i upravi pokojnog J. R. Seddona, te jedan put osnuje veliko druzstvo za farmere. Dogodi se da ovo druzstvo nije moglo napredovati nego je trebalo da otidje bankrot, tako da siromasni mistar jest sam sebe upropastio jer je bio na upravi. Kad je ovo farmersko druzstvo falilo ministar je ostao bez kuce i kucista, tako da nije imao ni svoju postelju na kojoj ce lezati. Uprava i namjera ovog propalog druzstva bila je izvrstna, ali koja je hvajda kad su bili glupani, sa kojim je trebalo poslavati. Kad je druzstvo propalo sve novine na tuznog ministra, da je lopov i.t.d. imali su njegovu sliku na poruganje u razlicitim novinam, a kad tamo koliko je tu svotu novca pokrao, kada mu je trebalo podloziti sve svoje imanje upravo da nista nije mogao zvati ovoje moje. Kao bankrot ministar po zakonu trebalo mu odstupiti od visoke casti, te nevoljnom nije bilo nista drugo nego uzeti prosjacki stap sa svojom miloj obitelji. Nije vele vremena proslo iza ovog razboriti ljudi uvidili da sadasnji prvi ministar-predsjednik nije bio zlocinac nego dobrocinitelj pak izmedju sebe sakupili dostatnu svotu novca te mu izskupili opet njegovo isto pokuctvo, da barem na svojoj postelji moze lezati.

Kao u slobodnoj zemlji prikaze gosp. Ward svoje odnosaje, te kao razboriti ljudi nakon tri godine svoga siromastva i jadikovanja, glas naroda opet ga imenuje za njihova zastupnika. Kad zastupnik pok. Seddon opet mu povrati isto ministarstvo i njegovu izgubljenu visoku cast. A sada, sto je ovaj nekad bivsi nazvat zlocinac? Nije nista drugo, nego sadasnji prvi ministar-predsjednik Sir Joseph Ward koji je po glasu naroda nastupio ovu najvisociju cast u ovoj zemlji nakon nenadane smrti pok Seddona.

Dakle hrvatski domorodci uzmite "glas naroda" od razboritih ljudi jer na izgled i primjer dajemo vam nasa djela od kada se ova novina ustanovila. Uzmite u pogled "tko vam hoce dobro, a tko zlo," nigda se nemojte prestrasiti sto vam hrdje klevecu, nego uzmite glas od razboritih ljudi sto nigda nemozete zalutati

Pismo iz Domovine.

Primili smo sliedece pismo od gosp Antica Matutinovica, iz Zavstroga, Dalmacija—Velecinjeni gosp. Urednice! Duznim se smatram obavjestiti vas od domacim odnosajima, za koje sam sigur da ce svaki citatelj "Napredka" rado citati sliedece redke. Dakle, Bozic nam evo (stono se rece) na vrata, a mi ipak uzivamo mnogo topla i suha vremena. Masline su se blizu sabrale, i to sve po liepim i ugodnim vremenima. Intrada je ovu godinu ugodno tezaku u ruke prispjela. Vina je bilo dosta, tako da nekoji kraji Dalmacije (osobito Makarsko primorje) nisu ni bacava dostatno imali. Ciena je vinu fiorina 14 i 15 po ektolitru; rakija fiorina 48 po svakom ektolitru, ulja ce bit dvie zacine uopce koja je ciena do 50 fiorina po ektolitru. Ukupno ljetina je dosta prilicna, docim zito i krumpiri radi velike suse nit najmanje iznieli nisu, stoga je kruh veoma skup. Vreca brasna od 50 kg. prije je bila fiorina 5, a danas je 8½.

Rabotnici su riedki tako da je covjek na cudu za obradit zemlju. Mladost se izselila to nam je poznato, i uzrokom izseljivanja nadnice su visoko uzrasle. Svaki nadnicar dobiva fiorina 3 na dan. Ovu godinu povisila je zemljarina (porez), komuna, i sve ostale stvari; ali zato, jer u malenoj Dalmaciji imamo mnogo cinovnika; mal da ne, koliko ima i tezaka jer gotovo na svakom kantunu vidjaju se sami klobucari. A tko ih hrani? Opet tuzni tezak . . . . .

U Dalmaciji je ovako, tko se hrani sa trudom tezackim, taj se smije i uziva, docim tezaci znoje se i cvile. A tako ce biti do svrsetka svieta, jer tko ce iz ovoga zivca kamena da izbije koru hljeba? Nasa nam blazena vlada dade toliko, ——— koliko i gospodar krmku kukuruzu i to tri dana prije no stoga ubije . . . . Toliko gosp. Urednice za ovaj put, ter vam najuljudnije cestitam uspjeh nasem "Napredku," kao i H.R.D. Druzstvu u Dargaville.

Antich Matutinovich.

Zaostrog (Dalmacija Prosinca 1907.

Ruski konzulat za Dalmaciju. Javljaju nam iz Petrodgrada: „Ruska vlada osnovati ce narociti konzulat za Dalmaciju, sa sjedistem u Zadru. Do sad nije Rusija imala ni jednog konzula u Dalmaciji. Postojao je samo konzulat u Dubrovniku, koji je bio akreditovan za Crnu Gorus Ali, odkad je Crna Gora podpuno slobodna i nezavisna drzava, ima Rusija na Cetinju svoga ministra-residenta i poslanika. Dubrovacki konzulat je zapusten, Posto trgovinski i druge interesi iziskuju, da Rusija ima i mora imati svoga konzula za Dalmaciju, to ce ona osnovati za svu Dalmaciju to ce ona osnovati za svu Dalmaciju svoj generalni konzulat u Zadru."

Bugarski konzulat u Trstu.—Bugarska vlada namjerava doskorice upriliciti u Trstu bugarski konzulat. I pravo je. Tiem ce se trgovinski i pomorski interesi Bugarske i nasih zemalja ucvrstiti.

Likvidirani racuni rusko-japanskog rata. Kako ruski listovi javljaju, nazad malo dana podpuno su likvidirani racuni i preracunavanje troskova, koje su uzajamno imale jedna drugoj da plate; Rusija i Japan. Tu su troskovi za izdrzavanje zaplienjenih vojnika. Rusija imala je za to spremljen novac, koji je bio joj prosle godine odvojen i nalazio se preveden u stranim bankama. U preracunavanju pokazale se velike razlike i Rusija imala je da plati mnogo vecu svotu, nego sto se mislilo. Jer Japanci naracunali su i u racun stavili neke troskove, koji ne bi morali u racun uci, kao na primjer za prevoz ruskih vojnika iz mjesta u mjesto.

Ratna ruska mornarica.—Ruska vlada riesila je, da ce se cetiri najvece oklopnjace graditi na ruskim zavodima, od ruskog gradiva i pribora, ali da ce se usvojiti englezki sustav, za koji ce ruska vlada platiti pristojbu za povelju (patent), koju ima jedan englezki mjernik.

Sedmicno pazariste u Sarajevu.—U sriedu svake je sedmice pazariste u Sarajevu. Dolazi poprecno svake sedmice ciele jeseni 300—400 komada goveda, 300—400 komada ovnadi te do 600 glava ostale rogate marve. Isto tako dolazi sriedom 200—300 tovara jabuka, krusaka, kestena, ljesnika, oraha. To ide vecinom u Magjarsku, docim manji dio uzimlju trgovci u Sarajevu i prodavaju na malo. Na pazaru su jabuke dobre vrsti po K 24—26 per q, kruske po K 26—30, orasi po K 30—34 per q, docim se nize vrsti daju jeftinije. Napomenuti je, da se na vazaru sve stvari prodaju na tovare (po sto oka) docim se po ducanima prodaju i na oke i na kilograme.

Grom udario u trabakulu.—Udario je grom u cozotbu ladju „Volonta koja je izvan puljske luke lovila ribe. Trojica ribara, koji bijahu u ladji ostase ne ozledjena, docim su bile ostecene nekoje ribarske sprave.

Cedomorstvo.—Milka Skaljac, 30 god. stara, iz Slavskog polja, mati mati 4 djece, kojoj se muz nalazi u Americi, osudjena je na tezku tamnicu od 5 godina, sto je svoje nezakonito djete ugusila, te je proti osudi ulozila, priziv radi prestrogo odmjerene kazne.

10 zapovjedi za citatelje.—Jedan ucenjak propisao 10 zapovjedi za citatelje. (1.) Citaj samo ono, sto te zanima. (2.) Ako ti je moguce citaj od vremena do vremena na glas. (3.) Pazi na izgovor i jasnocu. (4.) Citaj danomice bar pol sata i misli dulje na ono, sto si citao. (5.) Ne citaj, ako ti je ikako moguce sam, nego u druztvu sa kojim znancem ili znanicom i porazgovori se o procitanom. (6.) Citaj tado, da uvjek mozes poloziti racum o procitanom. To nije stvar ukusa, nego duznosti. (7.) Citaj kniju po redu, a ne sad amo sad tamo listajuci. (9.) Citaj samo, dok si svjez, a ne kad si umoran. (9,) Citaj samo, kad hoces znanje obogatiti i tvoju volju razigrati, a ne radi puke raztresenosti ili podrazivanja zivaca ili da vrieme utuces. (10.) Sve ono sto je vriedno pamcenja, zadrzi si.

Pomilovan nakon 30 godina.—Znameniti brvatski bari ton Kasman iz Malog Losinja povratio se nakon trideset godina odsutnosti svojoj kuci Za vrieme okupacije Bosne i Hercegovine umjetnik je desertirao i svi napori da mu se izhodi amnestija bijahu uzaludni. I kraljica spanjolska trazila je za njega papu od mnogo vremena zamolio je Pio X svog apostolskog nuncija u Becu, da zatrazi kod dvora amnestiju za slavnog baritona, kojega papa od mnogo vremena postuje i koji nedavno pjevase pred njim u jednom Perosijevom aratoriju. Amnestija bi odmah dozvoljena i Kasman Povratio se je vec u svije rodno mjesto Na putu ustavio se dva dana u Trstu.

U trideset sati preko oceana.—Americani hoce, da odnesu rekord i u prevazanju putnika preko Oceana. Injinieur Petar Cooper Hewitt bavi se ozbiljno namislju, da se Ocean prehodi za trideset sati. Pokusni model je mala, jedva 10 metara duga neka stvarca slicna ladjici. Ova ladjica u obliku balona, koja bi u trideset sati presla Ocean. Istina stvar je malo cudna, ali vele, da ime vec glasovitog inginieura Hewitta cini stvar vjerojatnom i izvedivom.

Najnovija oklopnjaca monarhije.—Najnovija oklopnjaca Austro-Ugarske monarhije na prvi siecnja o.g. stavljena je u sluzbu. Brodu je ime "Nadvojvoda Ferdinand Max." Dug je 118,55 metara, sirok 21,72 metra, a sreddja visina 7:48 metara Napravljen je sav iz Siemens-Martinovog celika prve vrsti. Svi oklopi na ladji su tezki 2922 tonelata.

Debljina je pojedinih oklopa srednji 210 mm., pancer so tornjevima 540 mm. Na palubi je 14 camaca. Brod moze ukrcati ugljena 1315 tona pa dostaje ovaj ugljen za 4500 milja puta. Strojevi su dvostruki okomiti sa 5 cilindra. Svaki od ovih strojeva krece vijak od 5 m. kromjera. Strojevi mogu razviti 15,000 konja snage, sto odgovara brzini od 21 milju ili 38 km. na sat. Parnih kotlava je dvanaest. Topovi su, 4 brzometna topa od 24 cm. kalibra. Svaki od njih tezi 28 tona, a tane mogu baciti 16 km. daleko. Osim ovih topova ima ih 12 od 19 cm. kalibra, 2 od 7 cm; 22 brzometna topa od 37 mm. do 7 cm. kalibra Za bacanje torpeda ima brod 2 otvora pod vodom. Za razsvjetu unutarnjega diela ladja ima 700 zarulja, za vanjski dio ima 7 kruznih svetiljaka, svaka sa 26,000 svijeca jakosti. Kod ove oblopnjace je novorst, da su kotlovi udeseni tako, da se moze kuriti i sa petrouljem.

Hrvatsko novinarsko druzstvo.—Nazad malo vremena imali su Zagrebacki novinari dogovor na kojem je zakljuceno osnovati hrvatsko novidarsko druzstvo. Clan toga druzstva moze biti svaki novinar, i Hrvat i Srb i Niemac i.t.d. I novinari iz pokrajine moci ce pristupiti kao clanovi. Svrha je druzstvu podpomaganje novinara u nevolji i potrebi. Svakako je takovo druzstvo bilo potrebno.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,

125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

HOBSON RESTAURANT.

NIZE podpisani da je na znanje svojim domorodcim i svim poznatim prijateljem, da sam otvorio gore spomenutu gostionu u Hobson-street pod br. 244 prama Wellington street. Drzim svakog jestiva mesa, frizke ribe, peradi i.t.d.; kao isto izvrsujem naredbu za privatno jestivo u svako vrieme. Kuca je otvorena od 8 sati jutrom do 12 vecerom.

Svak k' svome!

IVAN LIPANOVICH,
Vlastnik.

NA ZNANZE!

Otvoreno zemljiste vlastito za gumu kopat, kod Ohia Lake dva velika swampa od cetiri stotine ekera (400). Ciena za uplatu dozvole shillinga deset (10) na sedmnicu, kao isto svaki covjek koji hoce kopat, mora da potrosi pet dana za dren. Hozvola se dobiva u Mangonui kod podpisonog.

ARTHUR G. QUARTLEY.

"Napredak."

SRIEDA, VELJACE 5, 1908.

Odazovite se na "Napredak!"

Medju tolikim narodi, koji se naseli se u ovu zemlju nema niti jednoga, koji ne radi i ne tezi da bude sretan i da napreduje, pa ulaga i sva moguca sredstva za to postignuti. Kod svih ovdjesnih naroda, koji su tu srecu i Napredak postigli, glavni su im pomocnici bili blagoslov bozji i njihove novine. Do sada u ovoj prostranoj zemlji nije bilo (kao sada) temeljne Hrvatske novine, te nas narod spavao je dubok san.

Svaki koji je do sada boravio u ovoj zemlji poznato je vrlo dobro da, Hrvati nisu imali nikakvog dobrotvornog druzstva, tako da isto Hrvatsko ime nije se do sada poznavalo u ovoj zemlji, premda ima nas u velikom broju. "Napredak" hoce dakle otvoriti pute svakomu do casti i slave, i hoce okoristiti svome narodu u tudjini koliko nam nase sile budu dopustale. Odazove li se pako nas narod, te ce biti cast svijuh nas, i korist cielog narod, jer ce se i unapried nastojati, da se promicu nase potrebe u ovoj zemlji, i ne zaliti truda da se izkazemo dostojni povjerenja kojeg je u nas ulozio hrvatski narod u Novoj Zelandiji.

"Kako si postres, tako ces i lezati." Jest. za New Zealand hrvate ova bi poslovica morala upravo postati lozinkom. jer u ovoj nasoj novoj postojbini svaki, kojeg, nije mu bilo moguce obazdietiti u rodnom si zavicaju. Stoga i jest borba za obstanak u ovim krajevima i tezka, i puna gorcine, pa radi toga vidimo ljude jednog jezika i jedne krvi da zajednicki rade za osiguranje svoga obstanka, svoje buducnosti i napredka. Prava je to jagma, a u toj jagmi ne smiju ni Hrvati najzadnji.

Mi hrvati u Novoj Zelandiji, s' malom iznimkom, svi pripadamo radnickom stalisu t.j. onom stalisu, koji najvecma treba uplivnih zagovornika i branitelja. U naprednoj pako ovoj zemlji je na prvom mjestu, pozvano novinstvo, da zagovara i brani narod, kojeg zastupa, a ujedno da budno pazi na razvitak ostalih kolonija, te prema tomu da opozoruje nase zemljake kako se imadu vladati i u obce kako i na koji nacin imaju udesavati svoj rad.

Ako takovo novinstvo imade izdasne pomoci od svog naroda znak je to, da je taj narod napredkom ili da za napredkom tezi. Novinstvo koje ima pripomoci od svoga naroda moze daleko bolje izvrsivati preduzete si zadatke, pa stoga i vidimo kod svih ovdjesnik naroda da ne zale pomagati svoje novine. Zasto dakle ne bi i Hrvati to isto cinili?

Ako hrvatski nasi zemljaci diljem zemlje priskoce nam sada u pomoc i mi ce mo nase novine tako urediti, da ce to svakom nasem zemljiku biti na cast. Da se dakle vise uzaludno ne trosi toliko rieci, braco, u pomoc "Napredku" tim vise sto vam nepitamo za nikakovu milostinju, nego opet hoce biti za vasu korist. Neoklievajte nego pohrlite koji ste u stanju da ucinite vasu rodoljubnu duznost.

Novo Urednistvo i Narodna Citaonica.

Ovog puta nismo u stanju za opisat vam od novog urednistva, i narodnu citaonicu koja se priblizuje da temeljno bude otvorena. Ovaj broj izlazi na starom srusenom i novom nedovrsenom urednistvu. Ali kada bude sve dovrseno, onda ce te imati mnogo zanimiva stiva iz novog urednistva koje se ne stidi medju prvim uredim grada Auckland. Odlucili smo napredovati, i sada kada je nasa prigoda nemozemo se zapustiti jer nas istinito ceka bolja buducnost. Evo vam u kratko povjest kako do sada jesmo napredovali.

Najprvo samo jedna soba bila je kao urednistvo, od jedne sobe opet smo bili pribavili jednu suvise sobu. Od svako petnaest dana sto novina u pocetku jest izlazila sada izlazi redovito svake sedmnice. Drugih usluga sto jesmo uradili posebno za nase domorodce to prosli brojeve "Napredka" stoje na svjedocanstvo, a koliko ima slucajeva u privatnim svrham sto jesmo u visem broju nasim domorodcim dobrocinstva uradili.

Ovo nije Englezki jezik da mozete kazeti, da ga nerazumijete; jer od kada je ova novina utemeljena usuprot navale velikog broja protivnika ipak smjera do onog puta gdje nam se svaka bolja buducnost otvara. Da je onoliko predplatnika koliko je citatelja za "Napredak" mogli bi smo se pohvaliti da su nas hrvatski radnici doveli do ovog stepena, ali u pocetku kao isto i sada nije nisto drugo nego dobra, izvrstna uprava. Kada je uprava dobra, nigda se nemoze zalutati samo ako vriedni i razborati ljudi budu nas podpomagali.

Imamo na srcu nekoje rieci nami pisane u privatnim listovim, "da se drzimo cvrsto kao sokol sivi," pak za ugoditi razboritim ljudim, a ne dopustiti da cieli hrvatski narod bude imati slabo ime, odlucili smo tako se cvrsto drzati da nikakva sila paklena nece nam naskoditi. Sami ce mo se moci uzdrzati dok tece i jednog razboritog hrvata, a da po nesreci svaki od nas odstupi, onda se podlagamo sudbini, pak eto ti ga tute.

Novo urednistvo koje se otvara sa dojducim brojem u podpunom redu, ima vise prostora nego u ikakvom glasovitom uredu od odvjetnika ili drugim uredim. Bit ce svaka potrebita stvar, sto opotrebuje jednoj vec utemeljenoj na glasu novini. A kada nam dodje veliki oglas od Zagrebacke Banke onda se ova novina povecava. Za cudo je ne samo nasim domorodcim dali istim englezim kako se novo urednistvo napravlja, te svaki vidi da je znak od napredovanju. A sto je to narodna citaonica? Ovo je jedna suvise soba koja se drzi urednistva, na razpolezenje hrvatskog radnika kada dodje u grad da moze opocinuti i procitati i druge novine i knjige. U ovoj sobi moze se drzati sastanak te dogovorit se kao prava braca sto i kako mozemo raditi za nase buducnosti. Ovakovi sastanci vriede drugim narodnostim, pak moze i nami vriediti. U ovoj sobi moze se drzati vecernja skola za nauk englezkog jezika, a ostali domorodci kojim nije moguce doci u grad trositi bezpotrebno vrieme, mozemo uzrokom dopisnice uciti nase hrvatske radnike, tako da mogu vazda raditi i dobiviti svoj kruh; a u isto vrieme po pismu ucit se boljeg nauka za svoju buducnost. Ovo smo sposobni uraditi i priporuciti.

Sa dojducim brojem dat ce mo obznanu kada ce mo svecano proslaviti otvorenja novog Urednistva i citaonice te bez iznimke pozvati ce mo svakoga da po mogucnosti dodju na sastanak. Na ovem sastanku bit ce vriednih (vec su zabilizeni) govornika, a od strane urednistva urednik ce pozdraviti svakoga sa izvrstnim picem od nase krasne Dalmacije. Na ovem sastanku necemo zaboraviti gospodare ni slagare od nase tiskarne gdje se "Napredak" izdaje tako do budemo svi na okupu. Bili zdravi i veseli ovemu mozete se nadati, jer neka se nase hrvatsko ime glasi siroko i daleko.

Dosao nam je opet do urednistva Don Joze Zanna (dakako nemoze propustiti nikakvi broj), i vidi se na njemu veoma zanimivo da bi zelio ovu novinu pretvoriti u veliko hrvatsko druzstvo. E, da bi ovo Bog dopustio mi jesmo sasvim zadovoljni.

Ali na koji nacin jesmo zadovoljni da se nista potajna nema raditi, jer prije ce mo glavu izgubiti nego ovu sasvim dobro utemeljenu novinu dopustiti da otidje u dusmanske ruke.

Nemozemo vjerovati da ce Don Joze moci sakupiti dostatnu glavnicu novca za veliko druzstvo utemeljiti. Sada je tezko narodu dati jednu Liru, ili deset shillinga, a kamoli da dade £10 sterlina za jednu dionicu. A kad bi se glavnica sakupila, a koliko gospode bilo bi na upravi? A kad bi uprava bila slaba, sto bi onda dionicari radili?

Evo vam naseg razloga kad bi se hrvati hotili sloziti kao prava braca, onda dionice za uzdrzati pravilno ovu novinu neka otidje po cieloj okolici od Aucklanda. Veliki broj hrvata po mogucnosti neka bude sa dionicarom. Ova namjera mora da bude proglasena da svi hrvati budu se znali vladati. Mi drzimo da ima naseg naroda po svoj okolici raztrkano a ne samo u Dargaville stoga treba svakomu znati. Kad bi se druzstvo uradilo onda svaki dionicar ima pravo glasovati za one osobe koje su sposobne za upravu a ne nigda racunati po svoti novca. Ovo cielokupni narod hrvatski nije znao, kako se nas pop od nazad vremena briga za ovo druzstvo, ali je njegova namjera samo kod svojih poznanaca. Nasa je namjera da svatko znade, i da se idje po pravilima kako Bog zapovida. Dakle hrvatski narode sada odlucite jeste li zadovoljni veliko druzstvo uraditi za kupiti ovu novinu, ili ce te sa boljom predbrojbom uzdrzati kako ste i do sada, uzdrzali. Odgovorite. . . .

KRATKE VIESTI.

Dojduci broj izlazi u podpunom redu iz novog urednistva.

U Turskoj je nastao glad.

Najvise ozenjenih ljudi ima u Srbiji.

Ostavstina biskupa Strossmayera iznosi 1,385,000 Kruno.

Ostavstina patrijarka Brankovica iznasa 1,098,000 Kruna.

U Odesi umro je general namjestnik Novicki.

U Rimu izabran je nacelnikom zidov Ernesto Nathan.

U Parizu izlazi svega 3218 novina, a od toga 139 svaki dan.

Mjesto Oberdorf u Kranjskoj je sasvim izgorjelo.

Pokojna barunica Rotschild ostavlja imetak 800 milijuna sterlina.

Ovca u vrieme glada jede vunu sa druge ovce.

U sjevernim zemljem nemo tanmica ni strazara, jer ondje je narod sasvim posten.

Japan sa pucanstvom od 41 milijuna, ima ih samo 441 osobe koji prolaze u vriednosti svoga imetka od £50,000 sterlina.

Kinezki car, i namjestnik od Indija medju njima vladaju sa vise od polovice od svega ostalog pucanstva cielog svieta.

U Parizu vise od 30,000 konja ubije se na godinu za jestivo, razmjerno po konju dobiva se 369 litara mesa.

Na rudam od dragog-kamena u South Africi dokazuje se da Kaffirs ukradu svake godine u vriednosti od £250,000 sterlina.

Slon pocimlje raditi od 12 godina pak do 80. Moze sa nosom uzdignuii pol tonelate, i nositi tri tonelate bez ikakve zapricke.

Ljudi koji zivu na otvorenim ravnim zemljam imaju najbolji vid. Eskimo ljudi mogu opaziti lisicu u velikoj daljini. Arabi mogu vidjeti stvari sto drugim nije moguce vidjeti.

Iz Berlina prognano je 29 ruskih djaka. Kod jednog djaka nadjeno je bilo skladiste bomba.

Talijanski kralj pomilovao je jednoga starca, koji je 40 godina i 8 mjeseci boravio u tamnicama.

Od i Siecnja do 30 Rujna p.g. popuseno je u Austriji raznih vrsti smotaka i duhana za svotu od 90,722,808 Kruna.

U Italiji je jedan seljak umorio svoju zenu, i s nekim kobasicarom njezinu ljesinu upotrebio za kobasice. koje su na trgu prodavali.

U Ljubljani osudjena je na smrt neka radnica radi toga, sto je otrovala svoga 7 godisnjeg sincica, da se uzmegne udati.

U cieloj bivsoj Vojnickoj krajini Hrvatske imade sume 1,699,840 rali, sto vrijedi 169,984,000 fiorina.

Koza na muzkom i zenskom jest mnogo debljija od jedne do druge narodnosti, a navlistito u vrucim zemljam. Crnci u Africi imaju dvostruko debelu kozu od Europejca. A od drugih crnaca na glavi imaju debelu kozu za obranu zestokog sunca.

U Francuzkoj zena sve sto posjeduje pripada muza. Ako zena zaradi u sluzbi pet shillinga, ili stotinu sterlina sva do jednog novcica pripada muzu. Ako joj pripadne imetak pak stavi u stedionicu na svoje ime kasnje nemoze dignuti bez muza oblasti. Novac u stedionici pripoda muzu po njegovoj voiji.

Papa Pio X imenova je u svom tajnom konzistoriju, nova cetiri stozernika. Koji su ti jos se nezna, ali po narodnosti biti ce svakako talijani.

U Smoljancima u Istri silovalo je 11 ljudi u sumi neku lijepu djevojku, ubili ju i bacili u neku brasutinu, te ju pokriti trujem i kamenjem. Zlikovci su uapseni.

U Pribislavi objesio se jedan radnik, koji je imao zenu i petero djece, radi bijede. U ocaju majka nalozi pec ugljenom, da se plin razvije u sobi. Ona i troje djece umrije docim je dvoje djece ostalo zivo.

U Beckom carenvinskom vriecu doslo je do saka izmedju krscanskih socijalista i Ruthenskih poslanika.

Koreanci pocese se opet buniti proti Japanu. Navalise na zgradju japanskoga saveza "Hcnm Hoia," te usmrte se dvadeset clanova istoga druzstva.

Novi ratni stroj.—Kako "Echo de Paris" javlja, nudja tvrdka Muxim, Japanu vrst broda, kojem bi bila svrha poslie bitke prenasati malene podmarske brodove. Isti bili bi sahranjeni u tom nove vrsti brodu, na nacin tunela, pa izroniti pred neprijateljskom flotom.

Umorstvo.—Javljaju nam iz Gundinaca : Otisao je nadnicar Sima Bozidar sa svojim polubratom Ivanom Zarkovicem iz Drnisa u Dalmaciji u krcmu Josipa Pelcera, to su u odsutnosti krcmara zatrazili od njegove 14 godisnje kcera Rozalije 4 dol. rakije. Polubraca nisu ni ispila svu rakiju, vec su se poceli ljubiti i grliti. Najedom iztraze Zarkovic noz i ubode Bosidara u lievu plece, na sto je tezko ozliedjeni klonuc na stolac. Sada ga ljudska neman ubode treci put u desno plece udariv jos od sgore sakom po nozu da dublje udje Na Vrisku krcmarove kceri, rece ubojica ; "Neka prije crkne" Na to izadje na ulicu, pogleda unutra kroz prozor i rece ; "Gekaj, ne ces vise gaziti zelenu travu" na sto se je povratio u krcmu, te iz mrtvog tiela svoga polubrata izvukio noz i otisao. Ubojica imao je jos obraza kazati nekom covjeku : Netko ubode moga brata Sinu u birtiji, vele da sam ja, a nisam. Umore nom Simi bilo je 36, ubojici 61 godina. Uhicen je i predan sudu.

Gosp Nikola Bassi izkusni travar za 24 godine u staroj domovini i Novoj Zelandi poznati ljekarnik, putuje kao za prvi put u pohode za Dargaville na 13 tek. Gosp. Bassi nosi sa sobom izvrstne ljekove uradjene od njega istog, te u kojojmudrago bolesti da bude opotrebito nasim domorodcim otidjite za njegov savjet. Gosp. Bassi je rodom iz Sibenika (Dalmacija), a njegov otac bio je na glasu izvrstni liecnik. Gglas sa velikim prostorom i posebnim listom bit ce u dojducem broju.

Hukerenui 26 Siecnja Gosp Toma B. Berich—poslao nam je sliedece pismo —Molim svakog naseg zemljoka da ako bi hotio traziti rabotu na guvernovoj raobti ; evo ja ovdje radio sam pak nebi za hranu cinio, posto nema selin na uru nego na kontrat pa sto ucinis. Ako li covjek radi na kopanja gume neprikidno za devet sati moze ciniti deset shillinga. Ovim uzrokom ostavljam ovdje rabotu, pak idjem natrag na kopanju smole.

Primili smo jedno nepodpisano pismo iz Otamakitai. U ovem pismu daje nam dobar naslov, sto nista u obzir neuzimljemo nego mu iskreno zahvaljnjemo jer u svojoj nepromislenoj glavi nezna sto radi. Ovaj nas dobri djecko daje uredniku ponudu da dodje kod njega kopati smolu da mu garantira £3 na sedmnicu. Pak ovo je jedno izvrstna ponuda, i kada bi mo zadovoljili nasem zemljaka neznamo koliko bogastva nasao bi u svome srcu. Da svi kopamo ovo je "geslo" u vecini broja naseg naroda. Ali da nas domorodac do nas dodje mozemo mu za ljubav, ljubav odvratiti da gu priporucimo na bolju radnju od kopanja gumo pak da sam uvidi da nemamo pogano srce na nikoga.

Primili smo viest od jednog naseg predplatnika iz Maropiu da na postarskom uredu nahodi se od preko mesec dana "Napredak" za gosp. Lovre Chepich i Toma Barbarich. Molimo ova dva nasa domorodca da nam jave za njihovu adresu, tako da ovaj iist budu neprikidno primati.

Na promjeni kod novog urednistva nemozemo dokuciti odma postaviti sve stvari u redu, stoga nasi dopisnici neka nam oproste. Na svoje vrieme eto nas spravnih da budemo izvrsivati svaki zahtjev na zadovoljstvo nasih dopisnika.

Uzrokom promjene novog urednistva sasvim smo bili zaposleni, kako na isti nacin mozete pomisliti kada se prikampava, na jednom se mjestu srusiva, a na drugom se gradi. Nismo izgubili nadu u vecini broja razboritih domorodaca, da nece odustati iz naseg kola, sto na njihovo zadovoljstvo idjemo neprikidno sa nasim radom. Nismo se nadali da ce mo biti u mogucnosti izdati ovaj broj ; ali u buduce mozete se nadati da ce biti sve bolje i bolje. Za adresu sve jednako ostaje " Napredak " Box 643, G.P.O., Auckland.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 120 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 90 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 75.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 80.
Sitna iz plitka cista guma od 40.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 45.
Slaba srednja vrsta 38.
Srednja vrsta od swampa 16.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 15.
Dobar chips bez praha 22.
Dobar chips sa prahom 15.
Dobar chips sa prahom alislabiji 11.
Dobar prosijani prah 10.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 35.
Ostrugani sugar 24.
Sitna guma ostrugana 24.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.

Chips cist, i bistar 26.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 8.
Prah 4/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 115.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 40.

Jesmo Li mi Hrvati zakleti.—To mora upitati svaki razborit Hrvat, kada se obazre oko sebe i gleda sto se radi. Svaki i sliednji uvjeren je, da Zidov nije Hrvat, da Zidov ne moze biti ni prijatelj hrvatskog naroda svak zna, da je riedki Zidov, koji nije prevario onoga skime je posla imao—bilo na vagi, bilo na mjeri, bilo u kakvoci ali ma svagdje. Ali uzprkos toga uvjerenja vecina nasih ljudi hrli ih Zidovu da kupuje ili kod njega prodaje. Mi poznamo mnoge ljude, koji psuju ua Zidove radi gore navenih njihovih krieposti, pa ih i opet vidimo u zivodskim ducinama. Sto je to? znak da rabotnici Hrvati ili su slabe naobrazbe ili su neprijatelji hrvatski. Jer naobrazen covjek—zbilja naobrazen—zbilja naobrazen-znade dobro i nedvojbeno sto je Zidov, i takov nece u Zidova kupovati. Ljudi slabe nanjkave naobrazbe ne mogu ni shvatiti zamasaj sto pocinjaju kada tudjinca podupiru a svoje ljude, svoju krv napustaju i nedadu im posla—a bogme od posla se zivi.

Imade ljudi, koji hvale Zidove, da su okretni i jeftini trgovci, a u cemu se sastoji ta okretnost. Vele eto ja sam kod Zidova o sobitom ljubezljivoscu docekani liepopodveren. To je glavno, ljubezljivost To priznajemo, ali to bas jest onaj nacin za olaksanje prevare, Nije to ljubezljivost njegova, to je prepredeno laskanje, da kupca omami ma vremena da pazi na vagu i na mjeru, a laskanjem i brbljanjem kod izbiranja recimo platna i druge robe tako obrlati kupca, da mu zlocestu oli manje vriednu robu naprti kao dobru i jeftinu, a plati ju dvostruko. I takovi onda hvale Zidova, neznajuc jadni da su prevareni, i da se Zidov za njihovim ledjima ruga i smija jer ih je prevario. A to im uspjeva vecim dielom kod zenskih.

Dopustamo, da imade—ali riedko—ljudi koji su kod Zidova bilja dobro i jeftino podvoreni,—ali sve ove si je Zidov odabrao kae mamce koji ce drugima pripoviedati, kako je taj i taj Zidov posten. Na takav nacin sebi Zidov pravi jeft nu reklamu, da druge stotine dobro operusa i stostruko naknadi iono sto je onim nehoticnim mamcima jeftinlje dao.

Petra Anica parnica sa Antonom Martinovicim nije bila zvana na velikom sudu dokle je ova novina tiskana.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Marin Borich, Pouto—Po vasem zahtjevu dajemo vam znati, da vasa predbrojba jest podmirena do 17-6-08.

Gosp. Jure Glucina, Poroti, mirno do 1-6-08.

Gosp. Ante Matijasevich, Aponga mirno do 1-7-08.

Gosp. Jure Burmaz, Aponga kada posaljete suvisno 2/6 predbrojbe za gosp. Jure Cvitanovica pok, Mije Podaca, Dalmacija bit ce podmirena do 1-6-08.

Gosp. John Pevats, Murtakovich, Babylon, mirno do 1-4-08.

Gosp. Luka Jelicich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Kleme Dervish, Parenga. mirno do 20-7-08.

Gosp. Joze Zimich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Marko Mileni Jakich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Luka Covich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Lovre Petricevich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Ivan Pervan, Matin, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Ivan Katavich, Matin, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Braca Zlatar, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Anton Lulich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Jakov Pasalich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Mate S. Pecar, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Ivan Slako, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Luka Andrijasevich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Marian Glavas, Petrov, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Ljubo Vujcich, Parenga mirno da 20-7-08.

Gosp. Mate Krivich, Parenga mirno do Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Joze Kostanich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Mate S. Pecar, Parenga, Primljeno 12/6 na racun predplate gosp. Petra Glavasa, Jozina, Kamenmost, Slivno, Imotski, Dalmacija.

Gosp. Kleme Milich, Parenga, mirno do 1-12-08.

Gosp. Ante Antunovich, Jozin, Maropiu, mirno do 4-1-09. Hvala vam puno na izkazanim cuvstvom, sa takovim razboritim i vriednim hrvatom, da ostali jesu vaseg mnjenja sada nam je prigoda da momezo doci do velike buducnosti. Ali uzalud....!

Gosp. John Kosovich, Babylon, mirno do 7-7-08.

Gosp. Ante Milicich, Wade, saljemo vam po zahtjevu brojeve, te imate opazu na postarskom uredu, ali u isto vrieme upozorili smo mladu pomagacicu da u buduce nebi pogriesila.

Gosp. N. Pivac, Babylon, Po pismu se svaka osoba poznade. Zao nam je da si citanje naopako shvatio. Ucitelj u skoli kaze uceniku kada nije naucio svoju zadacu, da se opet natrag povrati za istu zadacu. U svakoj skoli ima iznimke od ucenika usavrsenosti.

Gosp. B. S. Krzanich, Muka, Po vasem zahtjevu sajjemo vam novinu, ali drugu stvar zao nam je nemozemo zadovoljiti, jer u onakov slucaj nemoze biti dugovanja ni najboljem osobnom prijatelju.

Gosp. Mijo Katavich, Grgin, Poroti. Vasa je predplata prosla na 10 p.m. pak vise nije nista primljeno na racun tekuce predbrojbe.

Gosp. Karl Klette, tajnik kod a.u. konzulata, Auckland, hvala vam na dvostrukoj predbrojbi, sada druga vasa predplata mirno do 1-8-08.

100,000 kruna pronevjerna. Drzavnom odvjetnictvu u Zagrebu prijavljeno je, da je u tkaenici i predionici u Dugojresi pocinjeno veliko pronevjerenje. Uslied te prijave uputio se je u Duguresu sudac i iztrazitelj g. Weinert On je tamo proboravio cetiri dana i usporedjivanjem i iztrazivanjem knjiga ustanovio, da je svega pronevjerana suota od 100,000 K. Pronevjerenge su izvela cetiri cinovnika, koji su imali voditi knjige i blagajnu. Hroz punih osam godina izkrivljivali su ti cinovnici tvornicke blagajnicke knjige, a novec uzimali sebi. Prije, no sto je to odkriveno pobjegose sva cetvorica preko granice u Austriju.

Inostrane Brzojavne Viesti !

UBOJSTVO KRALJA OD PORTUGALJSKE.

London 3 tek. Sa svih strana svieta dolaze veliki broj brzojava od ubojstva kralja i priestonasljednika od Portugaljske sto se je dogodilo u proslu Nedjelju Kralj bio je u setnji sa svojoj obitelji pak prolazeci kroz ulice grada Lisbona, jedna mlada djevojka stupi naprid i dade kraljici Ameliji kiticu cvieca na dar. Kao isto i kralj zaustavi se za progovoriti nekoliko rieci sa ministrom predsjednikom i drugim ministrim koji su bili snjime u pratnji. Kad je kraljska kocija prolazila kantun od ulice Rica da Arsenal, jedan mladi djecko potrci medju narodom dodje iza kocije pak iz revolvera zapali u kralja kojeg rani pod lievu stranu. Kraljica i kraljevic zavapise pomoc, pad se istom kiticom cvieca sto je primila od djevojke gledala je udariti ubojicu ; ali ovaj opet zapali u kralja te ovog puta smrtno. Narod odma skoci na ubojicu koji i treci put z apali, ali njega strazar ubije na mistu. U isto vrieme jedan visoki covjek sa bradom i brkovim koji je izgledao kao poglavica od ubojica izvadi sakrivenu pusku iz odjece, pak dva puta zapali i pogodi kraljevica u obraz Iza ovog jedan castnik ubije ubojicu na mistu. Nevoljna zalostna kraljica gorko je uzdisala za svojim muzem i sinom, kojih su odveli u lječnicku dvoranu kod Arsenala i postavljeni na postelju, sto nevoljnicim nitko im nije mogao pomoci, jer kralju iz usta i nosa velika je krv lievala. Kraljevic samo je zivio pet casa iza kako je bio ranjen. Kraljica Maria Pia (majka kralja) kad je dosla pohoditi principa prizor je bio veoma ganutljiv. Zadnja riec kralja bila je " Oh, kraljice "! Spravod ce biti u dojduci Ponedjeljak na 10 tek. Velika zalost i korota jest po cieloj Portugalskog zemlji.

Kralja drugi sin princep Manuel imenovan je za kralja. Novi kralj obecao je da ce vladati sto bude moguce bolje i ugoditi narodu. Da ce uzdrzati Rimo—katoli'cansku vjeru, i njegove isto ministre koji su mu sluzili prok otca.

Sveti otac Papa brzojavio je iz Rima govereci " Siromasna Amelia " sada se mozes istinito nazvati sveta kraljlca. Poglaviti ubojica dokazuje se da je bio ucitelj od skola imenom Manuel Buica, ostali su svi portugaljci.

Svi Europejski vladari postali su brzojavke na sazaljenje, i kralj Englezki naredio je da kraljski dvor bude otici za mesec dana u korotu.

Mladi kralj Manuel kod je bio na priestolju medju svojim dvorskim savjetnicim otvorio je govor na ovaj nacin " Bez znanja i ikakvog izkustva podlazem se u vase ruke, uhvajuci u vasu savjest i patriotizam." Svi ministri jesu se zavjetovali uzdrzati i podupirati mladog kralja.

Prefrigane varalice.—Zitelj Petar Prakaturovic iz Slakovaca prodao je na Leopoldovom vasaru kravu i vola za 354 K. U. 3 sata po podne posao je pjeske kuci. Na putu prema selu Negoslavcima dostigne ga nepoznati covjek rekao mu da je postolar iz Otaka, pa da mogu skupa ici. Iduc tako u razgovoru, spustila se kisa, nasto mu stranac predlosi, da se sklone pod neku kamaru slame kraj ceste, dok kisa ne stane. U to je dosao drugi stranac, koji se na njjh izdere da su njegove izgubljene novce nasli. Odmah poce tobonjeg postolara pretazivati. Ne nasav kok njega nista predadeibezazleni. Prakaturovic svoju novcarku s novcima postolaru, da je drzi, dok njega pretazi. Ne nasav ni kod njega nista, zamahne stranac batinom da ce postolara udariti, jer da kod njega ipak moraju biti novci. Postolar poce bjezati, baciv Prakaturovie novcarku na zemlju, na sto je stranac onoga proganjao i pod izlikom za njim tri hitca iz revolvera izpalio, a onda obojica netragom nestadose. Prakaturovic podize svoju novcarku, metne je u dzep i ode svojim putem. Najednom mu sune u pamet, da pregledi svoju novcarku, Kato li se je zacudio Prakaturovic kada je vidio, da je lupez pobjegao s njegovim novcima, kojih ja neopazeno iz novcarke izvadio. Za cudo da se ne ce nas aviet vec jedom opameeiti, vec se daje od kojekakvih lupeza varati. Jednom je moglo biti 35, a drugom 50 godina.

Nagli bieg nacelnika.—Novine iz otare domovine donosaju viesti da je naglo krisom odmuglio u daleku Ameriku nacelnik iz Velikog Losinja Franjo Leva. Ovoj bieg tumaci se nekom kaznenom parnicom proti njemu upucenom i raznim pasivnim trazbinama. Metez je kod opcine velik. Tako se postupa i nsrecuje nas siromasni narod u staroj domovini.

Vidajaju se dokazi da " Napredak " mora da napreduje, jer se vidi koliko je predplata stiglo kroz proslu sedmnicu. Gosp. Karl Klette tajnik kod a.u. konzulata predbrojie je sebe istog za dvostruku predbrojbu jer se vidja da " Napredak " vrsi svoje novinarske duznosti. A kad ce nam stignuti podpora za predbrojbu od Liecnika, i naseg Don Joze? Ocekujemo da vidimo njihov patriotizam !

Upravo pri zaključku ovog lista dodje nam nakoliko listova u protivnost naumljene druge novine. Narod je ostao izvanredno zacudjen, da koji je vrag, i za koji uzrok imala bi se utemeljiti druga novina. Da narod vise zeli ove nove kukuruza, nego drugo novine psenice. Zasto sada kada smo otvorili put od svakog boljeg napredka narod govori da se imamo strmoglaviti. Sada kako je odluceno da nece biti niti druzstva, niti nikakve druge stvari. Ako se misli novina jedna uzdrzati, onda neka se u dionice sakupi velika svota novca pak po sposobnosti ljudi neka se glasuje upravu. Ali ovo mora da znade cielokupza narod hrvatski,

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 17 Veljace

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Orontes ,, 19 Veljace
Ophir ,, 4 Ozujka

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje ukontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Izvrstna Gostlona !

Na obce znanje svim domorodcim, da sam kupio veliku Gostionu u Dargaville. Raznih jestiva se dobiva po narucbi i na svaku uru. Sobe za spavanje jesu u najboljem redu. Primam narucbe tko zeli imati koju stvar iz Aucklanda dobijem uz najnize ciene. Kad u bolesti ili kojoj drugoj svrhi kojem je od potrebe Englezkog govora ili pisma vazda pri raci.

T. L. SUVALJKO,
Vlastnik.

DAJEM na znanje svim mojim zemljacim da sam opet otvorio „Gum Broker", kako i prvo za prodavanje smole za nas hrvatski narod, sto vecina naroda sasvim me dobro pozna.

Moja adresa

MR MATE FRANETOVICH,
9, Beach Road,
(Gunson's Building)
AUCKLAND.

Novi Ducan ! Sada otvoren !

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave : Najbolja vrsti jest koja je naznacena " Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE !

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

Crna Gora.—Ima vec nekoliko tjedana, sto sa u nasoj junackoj Crnoj Gori sbivaju stvari, koje se ne bi smjele sbivati. Crna Gora bila je od vajkada zemlja slobode i junactva. Danasnji sjedi vladar Crne Gore, kome su ogorcani radni dani njegove starosti, pretrpio je u ovo posljednje vrieme a trpi i danas, cemerne jade u svom srcu porad svoje drage i krsne Crne Gore. Svuda na svietu ima crne nezahvalnosti. To je : nulla regula sine exceptione. Takav je sviet. Ali, i tome se hoce tvrdih granica hoce se stanovitog kraja. Od kad je svieta i vieka, odtad dogadjali su se pa se dogadjaju i danas drzavni prevrati. sbivale su se pa se sbivaju i danas narodne pobune, komjesale su se pa se komjesaju i danas vece ili manje politicke stranke po svim drzavama i kod svih naroda. Politicke evolucije na svietu nuzdne su i neizbjezive, kad to zahtjevaju i iziskuju tezki politicko-gospodarski uzroci i prieka socijalna potreba drzava i naroda. Nisu samo monarhije drmane i tresene nezadovoljstvima, nemirima, pobunama ili prevratima svojih naroda, svojih podanika. I republike prolaze cesto kroz isto igo istih neprilika. A, sto bi i kako bi i bilo, kad bi mirovalo more, kad o tvrde i kamenite obale ne bi udarili pjenjavi valovi ? Ili, kad u ljetne sparne dane ne bi zagrmila gromovna grmljavina, ne bi zablleskale svjetle munje, ne bi pala na zagrijanu i znojavu zemlju blagodatna i svjeza kisa topilicb ? Sve na svietu mice se, raztvara se, pretvara se i satvara se i satvara. To je vjecni zakon vjekovjecne naravi. Jer: sve je promjenljivo, samo materija vjecna je.

Narod crnogorski zivio je vjekove, najprije pod puskom o ramenu i s jataganom o pasu, u vjecnoj borbi proti Turcima. Najkasnje, u najnovlje vrieme, zamjenio je pusku oracim plugom, a na mjesto ljutog jatagana nastupila je motika, lopata i sjekira, Crnogorac poceo se baviti briztjivije s narodnim gospodarstvom. Prionuo je uz obrt. Trgovina probudila u njem vecu paznju i topliji interes. Crna Gora, i ako najmanja slavenska ali slobodna drzava, stala je na prosvjetno, na politicko, na gospodarsko popriste plemenitog i svojskog medjunarodnog nattjecanja. Uredilo se skolstvo, stvorili se gradjonski i kazneni zakoni, preuredila se vojska i usnazila obranbena sila, uprilicile se banke, stedionice i trgovinsko-obrtne zadruge i udruge, ozivio izvoz domacih poljodjelskih, obrtnih i ribarskih proizvoda, umnozilo se pomorsko i jezersko brodovlje, prosirilo se novinsto ; ucinilo se u najkracem razdoblju sve, sto se prema prilikama politicko-gospodarske jakosti zemlje i naroda moglo uciniti. I, dosao je drzavni ustav. Narodna skupstina stala je na celo narodu, pokraj svoga starca knjaza, da ravua i udesuje politicku i gospodarsku sudbinu Crne Gore. Iz stare patrijarhalne i primitivne Crne Gore rodila se nova mlada i moderna Crna Gora. I pjesnik pjesme, koja pjeva : „ Oro gnjezdo vrh Timora vije, jer slobode u ravnici nije ....", sanjao je, e ce i njegova Crna Gora postati zemljom u kojoj ce blago i zadovljno zivjeti crnogorski narod. I, nezaboravna vladika Petar II. Petrovic-Njegus*) pjesnikovo je u svom „Gorskom viencu" i zelio, da i njegovi nasljednici prozive mirno stare svoje dane i u svetu crnogorsku zemlju smjeste blagozivo trudne svoje kosti ...

Nu ! Nemili dogadjaji, koji u ove posljednje dneve stavise Crnu Goru na bjesomucni vulkan nemira i trzavlca, uprepastili su i razocarali sve Slavene. Baluard juznog Slavenstva zadrhtao tamo izpod Lovcena i zanjihao se. Borba, unesena i razsirena u Crnn Goru od nepromisljenih elemenata, uprla je svoje srhe proti vladaru Crne Gore. —Ali, ta je borba nejednaka, nepravedna, neumjestna i nesavremena. Jer, sloboda Crne Gore i sjegurnost i stalnost njenog sjedog vladara, nisu samo patrimonium Crnogoraca, nego su i prieka nuzda i politicko-gospodarski imperativ svih nas juznih ali i sjevernih Slavena. Jao onom slobodnom slavenskom narodu, koji bombe i taneta pripravelja za svog dobrog vladara. Tudja ruka neka je prokleta, kada gazi i rusi, sto je slavensko. Ali, ne dostao se ni srece, ni raja ni svaki onaj nas covjek, koji svoju ubojnu ruku dize proti vladaru svoje krvi i svog srca.—Crna Gora ne smije, da propadne, ko sto ne smije ni da ne stane knjaz i otac njezin Nikola I. Petrovic-Njegus.*) To zelimo svi mi juzni Slaveni. I to smijemo i to moramo zahtjevati bistr o otvoreno i posteno i od Crnogoraca i od sve nase druge srbske brace, kojoj je vjecni Bog dao srecu i blagodat, da su slobodni ljudi u slobodnoj drzavi, a sa vladarima iz vlastite krvi svoje. Jer : nama Slavenima u ovoj habsburzkoj drzavi mile su i drage obje jugoslavenske drzave : Crna Gora i Srbija. Dragi su nam l mili i crnogorski i srbijanski Srbi. Ljubimo i stujemo obje srbske vladajuce dinastije : crnogorske Petrovic-Njeguse i srbske Karagjorgjevise. Za to medju Crnogorom i Srbijom neka uz bratski slavenski mir a izmedj Petrovic-Njegusa i Karagjorgjevica neka bude i nek caruje srbski i rodbinski iskrene sklad !

U to ime : Pomoz Bog !

Ratna luka Kotor.—Becka novina "Zeit" javlja: Posto su radnje za uredjene i utvrdjenje nove ratno luke i utvrdjenog logora Tivat vec znatno napredovale napustit ce se ove tek. godine Kotorska tvrdjava, doticno ce Kotor prestati biti utvrdjeni grad. Tivatska ratna luka bit ce uredjena po najmodernijim zahtjevima vojne tehnike te u podpuno u svakom pogledu odgovarati svojoj svrsi.

Babe izdevetale Muskarca.—U Prosincu mesecu p.g. vracao se je Vasilj Macak iz Mackova sela sa sajma u Petrinji kuci. Tu se je namjerio na zenu Joze Zanije iz Taborista i njezinu sestru. Nesto se porjeckase, a moje ti babe udri po Vasilju. Razbijena nosa ostade Vasilj iza zena. Nu ne dade mu junacko srce mira nego u trk naz Majdance za zenama, da im se osveti, a ove ne budi lijene docekase Vasilja, te ga stadose devetati kisobranom tako, da je i opet morao uteci u dvoriste jedne kuce. Da nije za cas nadosao gradski strazar, bio bi Vasilj jos dobio batina od razjarenih zena.

Vasilj je odveden u zatvor a babe zadjose u krcmu, pa se jos malo okrijepe iza napornog boja. E pa da ne ima svasta na svijetu. Cuvajte se ljudi zenskih — batina !

Nasim duznicima — Umoljavamo najuljudnije ali i najodlucnije sve nase stare duznike, da nam bezodvlacno priposlju duznu STARU, a istodobno obnove novu predplatu, eda u tocnom posiljrnju ne nastane neizogibivi prekid uprava "Napredak."

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

PETAR KATAVICH,

Gum Broker & Commisslon Agent,

FORT STREET, AUCKLAND.

Dajem na znanje svim znancem i prijateljem da sam se priselio sa starog mjesta. Uzeo sam mjesto u zgradji, gdi se je nahodio g. A. S. Paterson, koji se je bavio istim prometom, u Fort Street, najboljem sredistu za promet. Kojigod salje smolu name, po njegovom nalogu i zahtjevu svaku izpunjam sa najboljom zadovoljnoscu istoga.

Takodjer kome je potrebito stogod za prijevod na ingleski ili hrvatski jezik, moze se obratiti na gore spomenutu Adresu. Svjedocanstvo od nauka imam od profesora Keesing kod koga sam skolu pohadjao.

NA ZNANJE !

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

Upitaj za !

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novoj Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zajedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„ovjek, Njegov Zivot I Zdravlje"

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na :

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka „ 3 Veljace

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Orotava „ 8 Veljace
Orontes „ 19 Veljace

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvari od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

W. G. BECKETT, L.L. B.

BARRISTER & SOLICITOR,

(ODVLETNIK)

DARGAVILLE & WHANGAREI.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.

Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason

Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,

(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.

Najbolja Kafana u ovoj zemjji

QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, FEB. 5, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, FEB. 12, 1908. (No. 7.) Broj 7.

Sto se zahtjeva od Hrvatskog Naroda? Treba se prilagoditi.

Najprxo, i najvaznija stvar u ovoj prostoj zemlji mi svi Hrvati bez iznimke imali bi smo se sloziti, te kao prava hrvatska braca u ljubavi napredovati. Bez sloge nema nista, niti je nigda nista moguce da bude. Za nasu bolju buducnost i sadasnje odnosaje moramo, i je smo usilivani da budemo slozni ; ili drugcije bit ce sasvim naopako za svih nas. Mi sada mozemo se racunati da je smo kao na novo preporodjeni, ili bolje kazati nalicimo pticim golicim, te dok nam perje nareste za poletiti u zrak treba nam velike brige i vremena.

Nije sala, eto su prosla cetrnaest meseca od kada se ova novina utemeljila. Trebalo je bilo uzeti cvrsti temelj i veliku visinu za sagraditi gnjezdo, a velika briga kao isto velika radnja danu i u noci trebalo je strazu cuvati od navale svakog neprijatelja. Kada se je gnjezdo sagradilo i pticici izlegli svejednako je trebalo je strazu danu i u noci dok pticicim krila narestu. Neprestano cuvamo, i cuvat ce mo ptice golice dok nam nase sile budu dopustale ; ali nenadano stvori se jedna druga velika ptica sa velikim nogami i krilami rek bi da ce cielo nase gnjezdo odnieti i pojesti. Nami su krila ponarasla te na svoju volju mozemo daleko letiti da se niti najmanje bojimo od velike ptice sa velikima nogami ; ali u slucaju od nase neprikidne paznje nad pticim golicim od velikog umora mogao bi se slucaj dogoditi da velika ptica napadne na ptice golice, pak grehota bi bozja bila da ovi nevini pticici imaju poginuti.

Hrvatskom narodu treba da dodju u nase druzstvo za strazu ciniti i opazu s'nami zajedno imati usuprot navalo velike inostrane ptice. Ovo je jedna ptica pod kojoj se nije stoplio zrak ove zemlje, niti ona stolica na kojoj sjedi. Njezina je jedina zadaca kako bi nase gnjezdo srusila, nebi li onda na nasim rusevinama podigla svoju kulu.

Zahtjeva se sada od hrvatskog naroda da budu sto moguce bolje uzdrzali njihovu kao najbolju utemeljenu novinu, jer sada je vrieme da dopustimo pticim golicim da im krila ponarastu. Kada jato hrvatskih sivih sokolova budu visoko po zraku letiti, onda neka cieli ovaj narod kao isto na sve strane svieta s'nami se dice. Kao izvrstna uprava odma u pocetku, i vlada ove zemlje kao i sada jest nam vazda pri ruci bila, pak na svaki nas razboriti zahtjev kada smo u potrebi kucali vazda su nam vrata bila otvorena i pitanja uslisali.

Mi nesmijemo podniposto u tudjoj zemlji podniposto po svojoj volji vladati, nego valja postovati njihove zakone, obicaje, i njihov jezik. Ima nekoliko broja cudnovatih osoba od nasih zemljaka koji upravo nemaju nikakvog izkustva od obicaja i zakona ove zemlje pa kad samo znadu jednu duzinu englezkih rieci onda u svojoj oholosti privadjaju k' sebi nevine svoje domorodce sto stavno njihovi izgledi vode ih putu propasti. Nije cudo, da nas urodjenici i stariji gradjani ove zemlje drze neprijateljima iste, ako nas nasi isti druge vodje odpucuju od stovanja prama obicajima. skolama i jeziku ove zemlje. Stobi englezi s' nami uradili kad bi istinito saznali kako je nase postupanje jednom prama drugom ? Sto bi se pako moglo dogoditi kad bi se nasi clanci u " Napredku " preveli na englezki jezik i dojavljeno vladi ? I da se tko od protivnika nadje kao na dokaz da smo mi **protiv ove zemlje** i da nas treba izkljucivati i braniti nam ulaz u ovu zemlju ? To bi se sve lahko dogodilo i nas Hrvate bi se onda jos vise moglo nazivati, da smo " nezeljena rasa " u ovoj zemlji ! A i onako smo u ovoj zemlji dosta na klimavoj nozi, i onako neuzivamo bas dobar glas, da smo kadri biti dobri gradjani. I ovo sve dolazi od strane nerazboritih ljudi, sto ovakova bijeda i nevolja dolazi **na cio narod Hrvatski** pak na nas svih navlaci se mznja gradjana ovo zemlje, vlade, u i ostalih narodnostih.

Mi niposto nezelimo, da nas covjek napusti svojeg milog materinskog jezika ili da se iznevjeri hrvatskim nacelom. Ne nikako. Valja ostati dobrim pravim celicnim Hrvatom ali kraj toga ipak valja, prigrliti i jezik ove zemlje, jer samo na taj nacin moze nas covjek doci u polozaj da si na laksi nacin stice kruh, nego lito vecina naseg naroda amo cini. Osobito treba ali, ma i nepoznavao jezika, stovati ga. Valja stovati narod med kojim zivimo, valja mu se za boravka ovdje prilagoditi i trsiti se, da ga si steknes za prijatelja, to ces ali samo na taj nacin, ako svoje budes ljubio a tudje stovao. Dakle Hrvati ljubite i cienite svoj mili materinski jezik, izkazite ali i duzno stovanje, jeziku zemlje u kojoj zivimo !

Smrt naseg domorodca — Gosp. Lujo Bakalich iz Mangonui pise nam sliedece. Na 25 p.m. umro je nas domorodac Mate Lucietich receni Kostres iz Podgore Dalmacija, od otrovne krvi kod bolnice u Mangonui. Pokojnik bolovao je od rane na ruci za nekoliko vremena, otisao je kod liecnika u Whangaroa koji mu je samo nokte izvadio pak mu naredio da idje odma u bolnicu. Liecnickog savjeta nije uzeo nego je izostavio za nekoliko dana dok mu nije otislo na gore. U bolnici liecnik mu osjece prste, ali nije mu bilo spasa zivotu, umro je naglo da od naseg naroda nije nitko znao usuprot da su mi brzojavili ali sam kasno ovu viest dobio. Po naredbi liecnika morao je biti odma ukopan sto englezki narod jesu kako treba ucinili zadnju duznost sto mi hrvati moramo ostati zahvalni. Narod od Mangonui bio je za sprovodom sa popom od englezke crkve, koji ga je pratio do ukopa. Na zadnjim riecima pokojnika nema nikakve rodbine, nego je spomenuo samo svoga prijatelja Luju Bakalica. Njegova imovina sastoji samo 14/6, i jedan satnik sa kadenom, sto ovo sve jest pridano meni po njegovoj zadnjoj zelji. Ova imovina pokojnika nije dostatno za platiti troskove bolnice i pogreba, stoga molim sve moje domorodce neka se spomene stogod milodara za pogrebne troskove i spomenik sa nadpisom i ljubavi svojih domorodaca. Uhvam da ce se odazvati njegovi miscani i ostali po mogucnosti da ostavimo usporenu za buducnost pred stranim svietom. Milodari nek se salju na Luju Bakalica, Monganui. Ovo je milodar do sada sakupljen— Lovre Sulenta 5s, Lui Bakalich 5s, Fred Swinzer 5s, Biljezim se Lui Bakalich.

Cudnovata Parnica.

PETAR ANICH OSTAO RIESEN.

U prosli cetvrtak na 6 tek. na velikom sudu u Aucklandu nas domorodac Petar Anich bio je obtuzen od drugog naseg domorodca Antona Martinovica za kradju od £47 17s i 12 vreca gume. Gosp. J. R. Reid zastupao je obtuzenika. Od strane novine bili smo na sudu za ovu parnicu od pocetku do svrsetka, te imamo svaku pojedinu riec sto tuzitelj i njegovi svjedoci jesu dokazali. Prostor ovog lista nedopusta za obsirnije opisati ovu parnicu ; ali ako gosp. Anich bi zelio na svoje troskove u buduce posebni listic sa njegovom slikom to mozemo uraditi da hrvatski narod moze opaziti mucenika. Kad je drzavni odvjetnik gosp. Tole otvorio parnicu usuprot Anicu, onda je dosao glavni tuzitelj i svjedok Anton Martinovich da dokaze naseg domorodca opaka djela. U pocetku njegovog govora nije mu trebalo tumacnika posto je sam poce da znade englezkog jezika. Ali kada ga je gosp. Reid stao preupitivati na obranu tamnicara onda se nas Martinovich iznenadi i zabuhne da nije znao odgovarati na upite gosp. Reid. Dodje mu tumacnik u pomoc, ali ovaj nije mu mogao nista pomoci. Od nase strane necemo nista dokazati od vriednom tumacniku posto na srecu bilo je u sudu drugih razboritih domorodaca koji su na svoje oci opazitli kako tuzitelj i tumacnik prolazi na upite i odgovore odvjetnika gosp. Reid. A sto je sudac govorio, odvjetnici, i porotnici ovo izostavljemo, jer to slusaoci u sudu da cuju cigovo je ime bilo spomenuto da bude za tumacnika. Ali za bolje opet uvjerit se od tumacenja moze se opaziti englezka novina " Star " od 7 tek za vidjeti sto dokazuje. Svi smo vriedni u svojim kucam nitko do nas, ali kada se na javnost izedje pred odlicnim osobam onda nase sposobnosti je su u zraku.

Izpit Martinovica trajao je podulje vremena, te u Cetvrtak nije parnicu bila dovrsena nego ostavljenu za Petka jutrom. Drugog dana parnice ostali svjedoci za obtuzbu je su bili izpitani, pak kad su ovi dovrsili svoje svjedocanstvo, onda gosp. Reid jest otvorio svoj govor porotnicim na obranu obtuzenog.

Gosp. Reid u svome govoru dokazao je da nije istinito da je Anich za Martinovica rabotao za £7 na mesec i troskove, nego da je Anich bio drug u jednaku polovicu njihove trgovine kupovanja gume, kako iste knjige dokazuju. Da on nije nista ukrao, nego da je doveo gumu u Auckland za bolju cienu imati. Da je Anich boravio u gradu za tri danu gladajuc da se guma prodade sto bolje, ali da je mislio ukrasti da je mogao odma gomu prodati pok pobjeci. Na ove sve dokaze svi porotnoci bilu su zedovoljni da je Anich pravedan, tako isto i sudac gosp. Edwards imao je istu misao. Onda vodja od porotnika zapita dopust u sudca da im dopusti otici u njihovu sobu, jer da svi ostali porotnoci nezele slusati nikakvog svjedoka na obranu Anica. Sudac dopusti prosnju porotnika koji otidju u svoju sobu na 11.30 sati p.p. : pak nakon dva casa opet se povrate dokazujuci da svi porotnoci jednoglasno nalaze podpuno pravedna. Na ovaj glas, svaki u sudu ostao je veoma zadovoljan, a nas **mucenik Petar Anich** ostane riesen svake obtuzbe i pusten na slobodu.

Sto je caratan, ili nadrilijecnik ? Nalazimo u Englezkoj novini " Herald " od 8 tek. kako na malom sudu u Aucklandu proslog Petka neki varalica i caratan imenom Max Gotch jest bio uglobljen veliku svotu novca sa troskovim za prodaju ljekarija sto mu nije zakonito prodavati, niti dopusteno da rabi ime od liecnika kada nije nista drugo nego caratan. Ovo je jedan podulji clanak u Englezkim novinam, sto sbog uzroka prostora lista nemozemo dalje tumaciti. Ali na osudi sudac mu je dokazao da se uhva da ova velika globa bude njega i svaku drugu varalicu za vazda zaustavila od caratanju i prevare za novac siromasnog naroda. Max Gotch, ovaj nadrilijecnik dokazao je da on ima radnju medju 3000 hrvata u ovoj zemlji od kojih zasluzuje u gotovu novcu £800 sterlina na godinu.

A kako je ovaj caratan saznao da nas ima u broju od tri hiljade ? Po jedinom putu od naseg gostionicara, koji je vodio nase radnike kod varalice kao tumocnik i dobivao masnu komesiju sa obe strane. A jeli grehota bozja da nadrilijecniku vadi hrvatski radnici jesu mu dali £800 sterlina na godinu ? Ovo su varalice rieci, pa kako vidimo u englezkim novinam tako mi i pisemo. Ali savjetujemo nase radnike nika se uce englezki jezik, pa tako da otidju kod pravog liecnika, a ne voditi sobom gostionicara za tumacnika, koji opet te vodi varalici da primi od tvoga truda masnu komesiju.

Ovo je onaj gostionicar kako nam je dokazano u cigovoj se kuci dogovori rade, za upropastitl " Napredak " ; jer kada bi se ovo dogodilo, onda nas narod nebi bio varam nego bi bolje napredovao.

Primili smo sliedece pismo od gosp. Marka Glamuzine iz Red Hill dne 3 tek o.g —Gosp Urednice ! Po svojoj duznosti i obecanju dolazim vas obznaniti o mojoj novoj postojbini. Ovo je misto nazvano Red Hill sa cetiri milje daleko od Te Kopuru. Ja jesam mnogo zadovoljan ovem zemljistu na kojem mislim ulozit svakih liepih stvari za buducnost mojih sinova. Mnogo sam zadovoljan na vasem savjetu i naputku, sto svaki citaoc ovog lista moze ostati podpuno uvjeren da necete nikoga zavesti na opaki put. Sada draga braco citaoci svakomu priporcujem da gledamo nasem dicnom " Napredku " utvrditi temelj kako svake druge novine u staroj domovini imaju. Neka nam " Napredak " bude na diku i uspomenu za mnogo ljeta i godina na korist svoga naroda. Zivila " Napredak " novina, a svi protivnici neka se ponize i neka nevode nevini narod sa pravog puta. Svim citaocim zelim svaku srecu—Marko Glamuzina.

Opet nam je dokazano sa istinitim dokazim, da nije samo jedan nas gostionicar vodio nase siromasne radnike kod caretana i varalice Max Gotch, nego i drugi gostionicar jest ovako radio kada su primali **deset shillinga** na glavu od svakog bolestnika. Narode ! nedajte se vise varati od vasih dobrocinitelja nego otidjete kod svjetsnog i zakonitog ljekara. Dojduceg sabora u Wellingtona proci ce stroge zakona tako da svi caratoni i varalice, bit ce za vazda ukinuti. I pravo je !

Udruzba krvatske omladine.

Veceras u sedan satim i pol, obdrzat ce se prijatoljski sastanak nase mlade krvatske udruzbe, na kome sastanku povest ce se akcija od temeljnim drustvenim uvjetima. Drustvena redakcija upozorit ce sve hrvatske rodoljube, koji se nahode na teriloriju cicle Australije, kojim ciljem smjera. Centralizacija jest jedan od najpotrebitijih nasih svrha, kojom mozemo poremetit sve bezobrazne i brutalne stvari. Na drugi nikakov nacin nemozemo se organizirati niti postici razvitak nase kulture, ako ne sa slogom. Svaki rodoljub koji ima imalo pojma o nasoj proslosti u kakvom turobnom i kukavnom turobnom i kukavnom stanju svoje danke tralismo, moza da se zane i gramkim glasom zaori : **Naprid braco! vec je i nase vrieme, ukazimo se djelom, a ne riecuju ?**

Kao sto je medju nama obicno, mislimo i ovog puta da ce biti nepovoljnih glasina i raznih prigovora. Uvidili smo vrlo dobro da se neki protivnici dan danas kaju, kad je pocela vladat polemika medju nama, bojeci se svojih opaki djela. Vece puta neki bih smatrao i proklamirao inim narodima, kako da barbarizam prevladava hrvatskim duhom, ali taj surovi pedanta sad se zaisto kaje i udvorava udvorbom prem sebi nepocudnom !

Gos. Urednik " Napredka " poklonio nam je jeduu urednu sobu, u kojoj mozemo obavljati sve drustvene interese. Mi necemo uzkratiti naseg rada ali nam treba odziva hrvatski rodoljuba. Svaki po mogucnosti pruzi svoju desnicu s mogucim prinosom i kupise pod hrvatsku zastavu, koja se moze prosto vijati u ovoj zemlji. Takodjer najuljudnje umoljavama bracu Hrvate, koji imaju kakovih poucnih knjiga, da bi ih poslali na dar ovom mladom udruzenju.

Iz Amerikanskih Novina.

Pop - Bankir — Pisu iz Clevelanda " Narodnom Listu " u New York, da u onem gradu uapsen je katolicki pop. M. Balea. Dao ga je uapsiti John Mertin stanujuci u kuci br. 2133 W. 65 ulice. U obtuzbi navadja tuzitelj, da svom popu dao 33 dolara—, da mu ih ovaj posalje kuci, jer se je vricdni zupnik bavio i posiljanjem novca svojih zemljaka. Pop mu ih ali nije poslao —vec ih upotrijebio u druge svrhe. Medju zupljanima tog zupnika se cuje mrmor i prigovaranje, a i moglo bi doci do resignacije popove.

Cudno je to ipak ! Pop, koji ima da svoje ovce poduca u kriepostima—bavi se bankarstvom, a na koncu eto i do zatvora dodje. Mora biti to ljepa zupa !

Ljubav nije sala—Pisu iz Clevelanda U onem mjestu 16 god. Bugarin Boris Minoff pocinio grozni cin u ljubavnoj strasti. Zaljubio se je u 13 godisnju Jessie Shroeder, te ju je silom htio ozeniti. Naravno da su se njegovi, a i djevojcini roditelji opirali ovom ludovanju, a mladic kada je vidio, da iz zenitbe nece nista biti, odluci uciniti kraj svome i svoje ljubeznice zivotu. Sto namisli to izvede. Kloroformom otruje sebe i djevojku, u roditelji nadju oboje mrtvih.

Zgvracali ju.—U Galickom selu vjelicevo dogodio se tu nedavno ovaj tipicni slucaj seoskih carolija i vracka. Obolila knjezeva kci llepusna Audulka Zbozeva. Otac otisao k jednom vracaru. koji mu rece da mu je kcer odcarala seljanka Josipa Zeleni, i da ce mu kci onda ozdraviti, ako pije od krvi one, koja ju je zacarala. Da knez ucini sve to, navali sa ruljom na potleusicu sirote Zelanieve, to ju ubije. Krv uhvati u flasicu i odncsu k' ceri koja ju popije i slucajno ozdravi, jer su je vec prije ostavile groznice. Selo naravno vjeruje u moc tih bezmislenih vracka.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"
22, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND."

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. MOQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 17 Veljace

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orontes ,, 19 Veljace
Ophir ,, 4 Ozujka

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,
ULICA QUEEN & DURHAM STREET,
AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

HOBSON RESTAURANT.

NIZE podpisani da je na znanje svojim domorodcim i svim poznatim prijateljem, da sam otvorio gore spomenutu gostionu u Hobson-street pod br. 244 prama Wellington street. Drzim svakog jestiva mesa, frizke ribe, peradi i.t.d.; kao isto izvrsujem naredbu za privatno jestivo u svako vrieme. Kuca je otvorena od 8 sati jutrom do 12 vecerom.

Svak k' svome!

IVAN LIPANOVICH,
Vlastnik.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duzníke pridat cu u ruke moga odvjetníka- Ovo morate da uzmete u obzir, jer níje moguce davati níkoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam níkakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

PETAR KATAVICH, & CO.,
Gum Brokers & Commisslon Agents,
9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

"Napredak."

SRIEDA, VELJACE 12, 1908.

Napredujmo!

Da upitamo svakog pojedinog naseg radnika sto zeli, nitko nebi nam odgovorio da nemisli napredovati! Ne samo u inostranoj zemlji jest nasa duznost da napredujemo; dali u svome istom rodjenom zavicaju imali bi smo bolje napredovati kada nam je u slobodnom svietu dopusteno da zastedimo stogod novca za svoje buducnosti. U ovoj zemlji kao nigdi na svietu bolje, imaji smo, i imamo prigodu da vazda napredujemo, ali uzrokom nase medjusobne nesloge mnogo i mnogo kvara sami sebi cinimo. Ne samo da sami sebe postavljamo na krivi put, dali uzrokom naseg postupanja nasa rodbina u staroj domovini stoje na nepovoljnom putu. Zasto bi ovako imalo biti? Mi nigda nemozemo se nadati da nas druga narodnosti casti i ljubi, kada mi medju sobom postavljamo veliku mrznju i nenavidost jednom prama drugom.

Najvise je nase zlo, sto nemamo nikakvog izkustva od odnosajim i jeziku ove zemlje; a opet najvise zlo jest da se pustamo na iskrenost nekojih nasih vodja, pak ovi isti koji se nazivlju nasim bracom varaju na sve nacine kako sebi boljeg zivljenja mogu imati a nesmeta nista kako je siromasnom radniku.

Istinito je, hrvatska duznost jest da svaki idje k' svome; ali koja je hvajda kod ono malo broja sto ne zivu o nikakvoj drugoj svrhi nego od hrvavog truda tezackog znoja nemoze se dokazati da imaju dovoljnog postupanja. Pak opet u isto vrieme ove vodje zele silovito imati u svoje ruke svaki trgovacki ogranak medju hrvatskim radnicim, a kad tamo da im nije za naseg radniku skim zivu stavno i siguro bi zalutali od glada da uzmu posebno drugo zivljenje.

Mi nekvarimo nicigovo zivljenje, ali smo vazda i bit ce mo protivni onem postupanju kada jedna osoba zeli sam sve u svoje ruke hrvatskog radnika poslove okrenuti. Kada znamo kako treba postupati ima za svakoga u ovoj zemlji zivljenja, te nista nije nam se trebo bojati kada imamo dobru uputu. Sto je nami briga da deset, petnaest, dvadeset, ili petdeset bobro zivu! A sto ostali radnici imaju raditi? Vazda kopati i kopati za drugoga. Nasu je briga, ako nam dopustite: da svaki zive i da nastoji za svoju bolju buducnost, nasa je brigo da budemo na casti i slavi drugih narodnostih i da nam nije nigda potreba od drugoga.

Prigodu nismo izgubili sada kad je bio u gradu Aucklandu prvi ministar predsjednik Sir Joseph Ward, pak smo otisli snjimo privatno govoriti sto se tice nabavu zemljista i ulazka u ovu zemlju sve ovo za interese hrvatskog radnika. Pohod je bio privatan, te kako smo uspjeli neznamo nista dokazati dokle nedobijemo na odgovor privatno pismo.

Protivnika ove novine neuzimljemo u obzir, jer istinito priznajemo kad bi se otislo po dusevnosti na glasovanje da bi smo imali vecinu za nasu stranu. A zasto ne, kada, imamo vecinu za nasu stranu see razborite osobe, ne ucinit im dobra kada mozemo? Protivnici moraju sa s' vremenom da omeksaju, ili drugcije moraju male po malo da svi umre od naravne smrti.

Eto ova novina danas izlazi iz novog urednistva, sto nami svima jest velika dika kada u gradu Aucklandu (jedan od najvecih gradova u Novoj Zelandiji) imamo jedno urednistvo izmedju prvih drugih ureda. Takodjer imamo suvise jednu sobu koja sluzi kao citaonica, sto od nase strane jest znak da napredujemo. Opet sada smo vas doveli do prigode da se pokazete u djelu, da vi hrvatski radnici mozete ako hocete uzvisiti hrvatsku zastavu nad ovim urednistvom koja nigda kasnje za vjeka nebi se smila srusiti. Polozaj urednistva sada stoji, da zastava moze se uzvisiti da siroko i daleko po gradu Aucklandu moze se vidjeti vijati. Ovo vi sada hrvatski radnici uradite, jer bi bio sretan onaj dan i onaj hrvatski mladi rodoljub koji bi sa svojom rukom zastavu uzvisio. Omotanu zastavu sa butiljom crvenog vina gore bi se na visoko uzdigla, pa kad konopcic bi se potegnuo zastava bi se razvila a butilja vina sa visine na zemlju prolila. U znak ove proslave i sampanjac bi se kod urednistva otvorio te nazdaavili sa prisutnim bracam hrvatom. Mladog hrvata koji bi zastavu uzvisio. sliku bi mo njegovu kroz "Napredak" tiskali, nek se vidu iskreni rodoljubi koji miele u tudjini napredovati.

Napredujmo braco! sada nam je pri goda te podniposto nemojte zaboraviti da uzrokom ovo novine nami jesu na sve strane vrata otvorena, te mislimo da ce te se jednom pokazati da mislimo napredovati, a sve ono sto nam kvara donasa daleko od sebe odbacite. Dakle braco, Napredujmo!

KRATKE VIESTI.

Je li sreca da budemo imati onoliko predbrojnika, koliko citalja ova novina ima.

Najprvi top na svietu jest izumljem god. 1330.

Zlatne rude u Australiji proizvode £16,000,000 sterlina svake godine.

Tiskarnice u Kanadi daju mjesta za radju 10,000 osoba.

Dokazuje se tko jede mnogo meda da nece imati bolest od grla.

Pokojni kralj od Portugaljske kaze se da je pusio 40 cigara svakog dana.

Racuna se da raznijerno svake godinu e Englezkoj pogine od vatre 1490 osoba.

Krv u srcu covjeka racunu se da putuje po zivotu za sedam milja na uru.

Starinski obicaj obstoji u Belgiji da kralj mora biti za kumu na krstjenju svakoj obitelji koja ima sedmog sina.

U visem broju ima kuca u Holandiji koja se vrata nigda neuporabljavaju nego samo kad je vjencanje i sprovod.

Jedan Parizki zubar zabavlja bolestnika sa glasbom kada mu vadi zubove.

Kamela moze nositi 400 litara tezine i biti bez vode za 12 ili 14 dana, putujuc 40 milja svakog dana.

U Americkim ludnicima odkriveni su strasni odnosaji, jer je oblastima doslo do znanja, da se bolestnici hotimice upropascuju. Povcdene su stroge iztrage.

U Petrogradu odkriveno je sielo buntovnika, pa je napseno mnogo osoba, stojeci u savezu sa nedavno nadjenim bombama u Berlinu.

Max Darewski glasoviti djecak na glasoviru (piano) osigurao je svoje ruke za £5000, sa isplatom od £200 na godinu.

Striela munjevina ubije razmjerno 23 osobe u Englezkoj, 92 osobe u Francazkoj, a 165 osoba u Ujemackoj svake godine.

Ruske oblasti zabranjuju katolickim misionarima da se nastanjuju i djeluju u Rusiji.

Kinezka vlada odposlala je osam princeva na naucna putovanja po Europi, ali im je zaprietila da ce ih kazniti, neupotribe li put u ozbiljne naucne svrhe.

U zapadnoj Africi pobunise se urodjenici proti Englezima. Doslo je do boja, te je bilo mrtvih i ranjenih.

Najnoviji izum za bolest, kada komu skodi more na putovanju jest jedna sjedalica u kojoj kad se sjedne bolestnik nema vise bolesti.

Najprva novina koja je izlazila redovito jest "Frankfurter Journaj" tiskane svake sedmnice pod 1615.

Nalazi se u Ruskoj 17 milijuna djece medju sest i cetrnaest godina koji nepohadjaju nikakvu skolu, pa tako jesu zapusteni u svakoj izobrazbi.

Po racununanju Professor Ridgeway, Englezki jezik govori se medju 650 milijuna osoba. Ruskog jezika medju 235 milijuna, a Njemackog medju 215 milijuua osoba.

Misevi u Englezkoj racuna se da ucine stete za deset milijuna sterlina svake godine. Da svi mladi misevi zivi, samo od jednog para kroz tri godine pomnozilo bi se 646,000 miseva.

Braca Wright, koji su izumili novi zrakaplov sa kormilom, prodali su svoj model Americkoj vladi.

U Solunu usmrceno je dvanaest osoba, sami ugledni Bugari, koji dodjose do prepirke sa pristasama ustaskih ceta.

U Drazdjanima umrla je kraljica udova Karola, mati danas vladajucega saskoga kralja. U zemlji vlada za njom velika tuga jer je bila plemenita zena.

U New York ustrielio je ujeki svratisni namjestnik gosta uzrokom kavge, koja se je porodila radi velike svote novca od 15 centi.

U Bagnoli ustrielila se je njeka mlada nevjesta, prigodom vjencanja pred oltarom.

U Ceskoj sveudilj traju nemiri radi skupoce ziveza. Nemiri su preoteli toliki mah, da oruznictvo mora posredovati.

Ljudi u Belgiji nemaju svaki jednako glasovanje. Neozenjeni ljudi preko 25 godina imaju jedan glas, ozenjcni ljudi i udovci sa obitelji imaju dva glasa, a svi popovi i drugi velipasi imaju tri glasa.

U nekojim mjestim u Ugarskoj obicaj je da mladozenja plati neku svotu novca roditeljem svoje vjerenice. Ako se stranke nemogu pogoditi onda nacelnik onog mjesta dodje medju njima koji dade svoju odsudu. U jednom slucaju kada se nisu mogli pogoditi nacelnik ovako je razsudio, da mladozenja plati roditeljem svoje vjerenice 2/6 za svaku litru njezine tezine. Ova odsuda bila je primljena, djevojka je tezila 86 litara sto mladozenji trebalo je platiti £10 15s prije nego se je vjencanje obavilo.

Pobjegali zrakoplov. Citava Francezka place za pobjeglim svojim glasovitim zrakoplovom "Patrie." Na 2 decembra p.g. u I sati 30 casaka, ne odoljivom silom istrgnuo se on dvim stotinama vojnika iz njihovih ruku, i odmaglic nebu pod oblake.

Vojnici grcevito drzali su ga, ali uzalud Vukao ih za sobom 150 metara i tad izceznuo. Iz Londona brzojavise u Pariz, da su ga vidili nad Englezkom, nu ta je vjest ne izpravna, buduc podjose za njim u potjeru mnogi ratni brodovi, koji mu ne nadjose vise traga.

Digao se je nebu pod oblake brzinom poput najbrze ptice, I jedan castnik racuna, da mu je ista bila 80 kiiometara u satu. Mnsgi drze, da ec se uzdici iznad atmosfere, puknuti, i tome svoj rekord svrsiti.

Inostrane Brzojavne Viesti!

CRNAC SUDJEN I UBISEN OD NARODA.

New York 11 tek. Brzojavka donasa viesti da jedan crnac koji je silovao jednu bielu zensku narod se je sasvim razjario u Brookhaven, kod Mississipi, i posebni zakon medju narodom jest odma uradjen. Dvadeset hiljada naroda sakupi se na okup te predobiju strazare i vojnike koji su pratili crnca do suda. Pulicija zapali dva hitca u narod i ozledi dvije osobe, ali otmu crnca kojeg odvedose i objesise za pal od brzojavne zice.

KOLERA MEDJU PUTNICIM.

Suez 10 tek.—Brzojavka dokazuje da parobrod Marriant, pun sa putnicim od Muhamedanske vjere dosao je u Suez sa bolesti od kolere na brodu, kojem mu je zabranjeno dalje putovanje. Parobrodu i putnicim naredjeno je da se opet povrate odkud su i dosli, ali su se putnici uzbunili te nedopustaju parobrodu da ih vodi nazad.

GROZOVITA TRAGEDIJA.

London 9 tek.—Gosp. F. Holmes vrlo dobro poznati vlastnik i upravitelj tvornice piva kod Henleyon, Thames ubio je iz revolvera svoju zenu, kci, i dvije djevojke na sluzbi kada su svi spavali, pak onda i sam pocini samoubojstvo. Nezna se istinitog uzroka, ali brzojavka dokazuje do bit ce iznemda poludio kad je pocinio ovo grozovite djelo.

INDUSTRIJA U UGARSKOJ.

Buda-Pesth 7 tek.— Brzojavka donasa viesti da Ugarska vlada odobrila je dati pripomoc od 27 o/o na svu uiozenu glavnicu svih novih tvornica osobito u tkanicne industrije. Previdja se da ova osnova imat ce rezultat sa poviskom od 67,000 suvise osoba da mogu imati rabotu.

CAR NIJE UMOREN.

London 7 tek.—Brzojavke donasale su viesti da glasine je su se prosule po Parizu, Becu, i Berlinu da je Ruski car potajno ubijen. Rusko poslanistvo kaze da ovo nije istinito, niti ministarstvo vanjskih posala ima ikakove informacije o tome Viesti iz Petrogradu donasaju da su glasine bezrazlozne.

U ovem listu prilaga se oglas naseg zemljaka i travara (Herbalist) gosp. N. C. Bassi ; koji je primio na zadnjoj izlozbi u Christchurch zlatnu medulju sa diplomon za njegove ljekove podpisano od drzavnog vladinog ljekarnika gosp. Montgomery i potvrdjeno od ministra gosp. Geo. Fowlds. Ove ljekarije je su vrlo dobro poznate, jer u velikom broju ima svjedocnica od bolestnika koji su podpuno ozdravili. Priporu cujemo svakom nasem zemljiku kad u bolesti u svakom slucaju nek se pismeno, ili osobno obrati za savjet na naseg vriednog domorodca gosp. N. C. Bassi, 160 Hobson-street, Auckland.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 120 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 90 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 75.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 80.
Sitna iz plitka cista guma od 40.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 45.
Slaba srednja vrsta 38.
Srednja vrsta od swampa 16.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 15.
Dobar chips bez praha 22.
Dobar chips sa prahom 15.
Dobar chips sa prahom alislabiji 11.
Dobar prosijani prah 10.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 35.
Ostrugani sugar 24.
Sitna guma ostrugana 24.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.
Chips cist, i bistar 26.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 8.
Prah 4/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 115.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 95.
Sitna guma 45.

Pismo iz Adelaide.—Primili smo list od gosp. Ivana vukovica koji je na putu za staru domovinu u druzstvu sa nekoliko ostalih domorodaca. Pisao nam je podulje usuprot gospodə gostionicara, sto mi sve izostavljamo da ne reku da dolazi iz nase glave; ali s' vremenom kada nasi radnici budu imali boljeg izkustva upoznati ce sami njihov polozaj. Ali ovo malo redaka neka bude svim nasim radnicim na uvjerenje. Na svrhi svoga pisma ovako nam nas zemljak pise—Kada sam dosao u grad za odputovati u domovinu otisao sam do naseg gostionicara u kojoj kuci bilo je mnogo naroda, te mi je bilo dokazano da ako cu ondje stati, da moram sa drugim drugom na malenoj postelji lezati. Promislio sam kako ce mi biti neugodno, po savjetu "Napredka" novine otisao sam do urednika kojeg prije nisam poznavao. Odma na prvo poznanstvo gosp. urednik zauzeo se je za mene i odveo me gdje sam u podpunom zadovoljstvu opocinio za ono malo dana imajuci za sebe svoju posebnu sobu.

Ima nas na putovanju 12, od kojih je i jedna zena naseg domorodca, ali svi je su mnogo pokajani sto nisu uzeli moga savjeta za uzeti putne karie kod gosp. Urednika. Preporuka moga tiketa zadobilo mi je da imam svoju kamaru na vaporu, a ostali domorodci za istu cienu imaju mjesto pod provom na raztvorenom mjestu gdje nema zraka, a povise njih na kuverti ima sest konja sto dnevu i u noci klapaju sa nogam da se nemoze spavati. Je li ovo liepo vidjeti b Koliko sada ima razlike !—a ja im se rugam. John Vukovich.

Nasim duznicima.—Umoljavamo najuljudnije ali i najodlucnije sve nase stəre duznike, da nam bezodvlacno priposlju duznu RTARU, a istodobno obnove novu predplatu, eda u tocnom posiljrnju ne nastane neizogibivi prekid uprava "Napredak."

Stoce tice za 12 vreca gume medju Antonom Martinori cem i Petra Anica za imati pravo komu pripada otvorena je parnica koja nije jos dovrsena.

Macedenski vodjn Boris Sarafov Umoren.

Na 12 prosinca p.g.—Bio ustrieljen na svojem kucnom pragu znameniti vodja macedonskih ustasa, Boris Sarafov. Ubojica, rodjeni Macedonac nastrijelio je Sarafov u ledja. Uz Sarafova ustrielio je ubojica jos jednog macedonskog vodju imenom Garvauov, koji se upravo oprastao od Sarafova.

Boris Sarafov bijase kroz vise godina na celu macedonskog pokreta u borbi proti turskim tlaciteljima. On bijase zapovjednikom macedonshih ceta, koje su godine 1903, zadavale Turcima toliko posla, te je sudjelovao i kod svih drugih ustanka Za njega se kaze, da je on prouzrocio otmicu amerikanske misijonerke Elene M. Stona godine 1901. u Salonicu, a to da je bilo ucinjeno lih u tu svrhu, da sa za gdjicu Stone dobije izdasna odkupnina, koja bi sluzila u pomoc ustasama.

Cetrdeset Godina bio je u Tamnici.

Pred malo dana odpusten je iz kaznione u Italiji starac, najpogibeljniji razbojnik Italije, nakon je dobio pomilovanje od samog kralja.

Ime mu je Angelo Frattarnole. Bio je po tamnicama ciele doljne Italije i u svemu je kroz svoj dosadanji zivot odsjedio tamnickog zivota punih 40 godina i 8 mjeseci.

Iz njegovog zivotopisa, koji je takav da se citacu kosa najezi kada ga uzcita, vadimo sljedece :

Ja—tako prigovieda on —potjecem iz Monte S. Angela kod Foggia. Moji su roditelji bili i mucni seljaci.

Jednoga dana, bilo mi je tada sedamnaest godina, ja sam cuvao ovce. kad spazih dolje na cesti druztvo "kneza Luigia". Tako se zvala jedna razbojnicka druzba.

Vec odavna mi je dosatio toj jednolicni pastirski zivot i ja sam ceznuo za pustolovnim promjenljivim nacinom zivota. Brzo se odlucih i pustivsi svoje ovce pojurih do kneza Luigia i predstavih mu se moleci ga. da me primi u svoju druzbu. Jedan njegov pogled i ja bijah njegov.

Mi smo se potezali uz Monte Gargano. Nase zivotne potrebe namirivali bi od novca, sto su nam ga seljaci morali placati. Tko nije placao, toga smo uztrielili i njegovu kucu i dvor upalili. Naravno, neprestano su nas tjerali vojska i karabinijeri.

Ostadoh godinu dana kod kneza Luigia, onda obolih i vratih se kuci. Moj otac proplace, kad me ugleda, ali mi obeca, a ce me obro sakriti i njegovati. Poslije mjesec dana ozdravio sam i u meni se pobudi nova teznja za prijasnjim pustolovnim zivotom. Nu moj otac i moja braca zaklinjali me, da ne podjem i opet medju bandite. Ja se dadoh nagovoriti i ostadoh kod kuce.

Naravna je posljedica bila, da me karabinjeri najose i a me sud odsudi na tri mjeseca tamnice. Kad sam navrsio kazan, vratim se i opet k svojim roditeljima. Jednoga dana posvadise se dva moja prijatelja sa jednim mladicem po imenu Espostom.

Esposto pade mrtva na zemlju. Obojica moja prijatelja umorise ga. Uapsise ih i odsudise na sedam godina tezke tamnice. I mene odsudise na jednaku kazan, ali ja sam vec odmaglio.

Mnogi je kusao da se docepa onih 2000 tira, koje su bile udarene na moja glavu kao ucjena. Ja potrazih kneza Luigia, nu saznah, da je on pao u boju za vojnicima i da mu se druzba raztepla.

Ja se vratih kuci i cvrsto odlucih, da cu se po savjetu mojih roditelja prijaviti kod oblasti. Tad nadjoh dva svoja dobra prijatelja, koja se obradovase, da me opet ugledase i odvracajuci me od moje namisli. Oni obecase, da ce me buduceg dana pod vecer posjetiti. I dodjose, ali ne sami : s njima je dosao i njihov otac. To mi je bilo sumnjivo. Najednom osjetim u svojoj ruci tane. Nastade grazna borba. Starog njihovog oca oca malo da nisam zadavio. Nu u to se pojavi neko desetak karabiniera, bace me na tle i sputase. Onda me osudise na sedam godina.

Kad sam bio na slobodi uzese me u vojnike, nu tu ostadoh tek oscamonaest mjeseci, jer obolih. I opet se vratih u San Angelo. Tu se posvadih u jednoj birtiji sa jednim tvrdicom i nalupah ga na mrtvo ime.

Kad sam drugi dan pasao svoje blago, prouzuji kraj mene tane : ja se bacih na tle kao da me je shvatilo. I gje dovuce se tvrdica do mene idigao mi ruku, da vidi, gdje me je tane shvatilo. Ja skocih i zadadoh mu dva uboda s novem da je jaukajuci pao na zemlju. Uapsise me i opet osudise na sedam godina. Od onda sam se primirio, naucio postolariju i sad se nadam i veselim, da cu u svom rodom mjestu krpati cipele za moje vriedne sugradjane.

Dopisnica Uprave.

Stovanom Don Jozi Zanni—Od 1 og. Prosinca 1906 do 1 og. Prosinca 1907. list vam je na dar kojeg ste redovito primali. Vi i svaki drugi mozete se pouzdati u nasu riec i iskrenost. A kako dolazi biti od vase strane ? Koliko imamo dokaza da ste pomagali razsiriti ovu utemeljenu novinu "Napredak," jer protivno imamo dokaza da na mjesto razsiriti ovu novinu vi je ste u tajnosti radili da se dadje do ovog polozaja da hrvatska bratska ljubav budə razdjeljena jednom prama drugom. Dobar i iskreni zupnik ako i jest mrznje medju narodom, mogao je po svojoj volji dovesti nas narod do bratske ljubavi. A sto dandanas Hrvatski narod uziva, a vi izmedju njegov stada ? U staroj domovini svi popovi po svojoj duznosti rade za vjeru, za ljubav, i za narod. Popovi su prvi koji upucuju narod na dobrocinstvo i na svaku mogucu izobrazbu. Popovi su prvi koji pomagaju novine novcano i tjelesno. Nemozete se potuziti da vam ova novina nje bila vami i crkvi od koristi. A koliko jos moze vam donieti koristi kad bi mo napredovali u ljubavi Isukrsta ? Imate u rukam vise nego jedan nas privatni list u kojemu mozete istinito opasiti polosaj ove novine, te kako bi ste se mogli uhvati da i za ovu tek. godinu dobivate list 'gratis' Novac kojeg smo sada primili vasa je predbrojba podmirena do 1-6-08. Zdravstujte !

Gosp. Jure Banovich, Papakura vase je predplata podmirena do 2-7-08.

Gosp. A. E. Polich, Aranga mirno do 1-6-08.

Gosp. Mate Puharich, Te Kao mirno do 20-1-09.

Gosp. Bozo Viskovich, Waiharara mirno do 1-3-08.

Gosp. Ivan Covich, Muka mirno do 20-6-08.

Gosp. Bassi uzrokom vaznog privatnog posla nemoze sutra jutrom odputovati za Dargaville kako je naznaceno u proslom broju ; ali putuje na mjesto sutra u dojducu Subotu na 15 tek.

Utemeljeno drustvo za potrebu hrvatskog radnika.—Doslo nam je do znanja da jedno novo druzstvo jest utemeljeno pod naslovom "New Zealand Wholesale Supply Compang"; koje ce obavljati sve poslove u svakom slucaju, za sve sadasnje i buduce potrebe naseg naroda u ovoj zemlji. Ovo je druzstvo sastavljeno od englezkog naroda, koje zeli da buda pri ruci nasem radniku u svakoj njegovoj potrebi, kao n.p. odaslanju svakih stvari u rukotvorini i hranini sa najnizim cienam jer ce primati direktno stvari od tvornica. Prodavat ce vam gomu uz najbolju cienu, sto prije niste nigda bolju cienu imali od drugih "Gum Brokera." Ovo druzstvo uputi ce vas na rabotu osim kopanja gume, pribavit ce vam zemlju za kopanja gume kao isto i zemljiste za nastanit se. Uputi ce vas sa dobrom preporukom na sve strane svieta i dati vam tikete od putovanja uz bolje uvjete nego ste do sada imali. Poslati vam novac u domovinu uz manju cienu nego sada saljete, i drzati vam novac na Banku za vasu spekulaciju kad bi se imalo stogod kupiti za vase koristi bilo u zemljistu, kucam i.t.d.

U jednu rice ove je druzstovo ustanovljeno da moze sluziti za kojemudrago vase potrebe; a da sve ove stvari budu se obavljati odredilo je posebni ured imati gdje naseg zemljaka hoce na sluzbu imati.

Drago nam je spomenuti da gosp. Jure Banovich jest imenovan kao upravitelj za hrvatsku trgovacku podruznicu ovog druzstva. U dojducem broju izlazi "Oglas" ovog druzstva; ali sada mozete upraviti vasu dopisnicu na hrvatskom jeziku za svaku vasu potrebu, kao isto jamcimo da ce vam guma biti prodana uz najbolju cienu. Dajte prvi pokusaj da vazda budete zadovoljni. Adresirate listovi na vaseg poznatog zemljaka George Banovich ili New Zealand Wholesale Supply Company, Box 687, G.P.O., Auckland.

Nikola Tesla. — Nazad nekoliko vremena poznati nas elektrotehnicar u Sjedinjenim Drzavama americkim Nikola Tesla, stupio je u pregovore sa elektricnim drustvima. Poznato je, da Nikola Tesla misli upotrebljavanjem voda vodopada Niagara Falls ustanoviti dooticaj sa planetom Marsom.

Nikola Tesla veli : ,, Buduci da su po svim izgledima Marsovci ili stanovnici Marsa puno napredniji nego mi, njihov prvi pozdrav ovoj zemlji bit ce ; ,, Mi smo Vas zvali sa proslih deset hiljada godina."

Jednom dosli u dodir, Marsovci ce postepeno nauciti nas jezik. Koliko ovo i da izgleda tezko ipak je lakse od uspjeha, koji je postignut od ucenja gluhih, mutavih i sliepili za razumjevati. Za govoriti sa Marsom samo je stvar ustrpljenja".

Moli se zamjena—Uzrokom da ova novina "Napredak" jest dala sobu na razpolozenje hrvatskim radnicim kao soba za citanje hrvatskih knjiga i novina, umoljavamo da citatelji ove novine u staroj domovini kao isto i na ostale strane svieta budu nam odaslati novina u zamjenu ove nase novine. Zamjena bit ce na korist nasim zemljacim, jer smo odlucili da sto bolje u slogi zivemo, u isto vrieme da imamo vazda na pameti majku domovinu i njezine novosti.

Odputovali u domovinu—U prosli Ponedjeljak na 10 tek. ovu su nasi zemljaci koji su dosli do urednistva kazat nam da odlaze u svoj rodni zavicaj—Dujo Rosandich Mate Nizich, Filip Polich, Ivan Bozich, Ante Katavich. Svima zelimo mirno putovanje i sretan dolazak u svoju milu domovinu.

Hungareski muzevi imaju igrokazni obicaj prodavajuc svoje zene, kad se nadju zacarani od koje druge. Gospodin i gospodja Foros zivjeli su punih dvadeset godina u ljubavi i veselju kad na jednom gospodin Foros nadje se zaocaran ljepotom mlade udovice koja je imala znanstveno bogastvo. Njegova zena odvracala ga je ali uzaludno. Videc da nista nemoze uciniti stavi se na posao. Odvazno priblizi se udovice i ponudi je da ce joj prodat muza. Udovica joj ponudi 25 lira a gospodja Foros zahtievala je 100. Napakon ugovore i pristanu na 50 lira.

Ucite Englezki Jezik.

U svakoj izobrazenoj narodnosti na svietu po vecim gradovim je su uredjene vecernje skole, tako da u ovim skolama moze svaki stranac naucite englezki jezik i pisati i citati.

Uzimajuci u obzir da u ovoj zemlji ima nasih zemljaka a i inteligentniji mladica ovo sada svakomu napominjemo. Covjek, koji nenauci jezika ove zemlje, nikada nece doci naprijed. Uvjek ce biti smatran za mutana i obavljati morati najteze i najpogibeljnije radnje. Osobito mladi ljudi, koji dodju u u ovu zemlju a neuce jezika trpe to kasnje mnogo i mnogo.

Sada imamo krasnu sobu od dostatna prostora, koja se drzi urednistva. U ovoj sobi je su postavljene svakovrstnih hrvatskih i englezkih novina. Imamo nekoliko broja hrvatskih knjiga izdana od druzstva sv. Jeronima a poslano nam od Profesura F. Bucara u Zagrebu.

Takodjer smo narucili u staroj domovini ostalih hrvatskih knjiga u vriednosti od £10 sterlina. Sve ovo dajemo na razpolozenje razboritih ljudi i inteligentniji mladica. Kada nasi zemljaci dodju u grad za malo vremena odmorit se, evo sada pruza mo prigodu svakomu da dodje uzeti boljeg nauka, jer istinito nauk je slatko pice. Svaki onaj koji bi zelio stati u gradu za vise nego jednu sedmnicu dana mogao bi za svoju korist pohadjati dnevno, ili vecernjo dva ili vise sata skole. U dogovoru jesmo sa profesurom od vise jezika sa kojim mozemo imati posebne ugovore na korist nasih zemljaka.

Takodjer mozemo ugovoriti za sve one koji zude sebi boljeg napredka, da bez dangubiti od svoje radnje, mogu se sa profesurom dopisivati, te tako uzrokom dopisivanja moze se nauciti stiti i pisati englezkog jezika. Takodjer imamo nakanu otvorenja dojduceg sabora u Wellingtonu uputiti jednu molbenicu da bez razlike nepismenim osobam bude dopusten ulazak u ovu zemlju Evo na koji nacin mislimo uspjeti.—'Kada nepismena osoba stigne u ovu zemlju, da njegova rodbina ili prijatelji budu se zauzeli za njegove troskove stati u gradu do onog vremena dokle se bude izucio stiti i pisati u svome jeziku da mugu makar podpisiti svoje ime. Kad bi se ovo naucio da onda bude prost otici na radnju'—Dakle uzrokom ovog postupanju kada bi vlada na ovo pristala nasi bi siromasni zemljaci iz tamnosti na svietlost izasli. Od ovem jesmo sigurni uspjeti jer imamo nekoliko zastupnika koji su za nasu stranu i naseg istog mnjenja.

Kada smo u proslim brojevim "Napredka napomenuli da mislimo otvoriti put nepismemim ljudim, nekoji domorodci dosli su osobno (oni koji imaju ljubavi pramu svome bratu) do urednistva pak su nam se potuzili da zasto i za koji uzrok mislimo otvoriti ulazak nepismenim osobam, jer kada su divlji kod kuce da neka ondje i stoji. Ovo su lepi izrazi od svakog dobrocinstva prama svome istom bratu. Stobi ovi ljudi hotili da je njihova ciela Nova Zelanda? Nemali svaki pojedini nas domorodac u ovoj zemlji svogu brata, rodjaka, prijatelja i.t.d. koji bi zelio da i on naprednje i da moze za svoju obitelj zastediti stogod novca bolje nego mu je dopusteno u svome zavicaju. Mi nevirujemo da pet, sest, ilidvadest samo budu napredovali, mi zelimo da cielokupni hrvatski narod bude napredovao svaki imao koristi, jer kad u svietlost od znanja i nauka nemozemu nitko gospodariti niti vodit ga puta propasti. A sto se sada dogodja? Ono malo osoba koji su naucili dvije ili tri rieci Englezkog jezika gospodare se sa istim svojim bratom na svako nezakonito varanje.

Sada draga braco zemljaci kada imati prigodu da mozete pohoditi skolu bilo u gradu, bilo na doposivanju kad ste na raboti nemojte zapustiti ovu prigodu jer sa odvise malo troska doniet ce vam velike i neizmjerne koristi. Vasa braca koji su sa s' vami zivljenja ucinili, uvidit ce to kada budete nauka imali, da oni nece moci vise lasno zivljeti, jer ce vas nauk njih svih u svacem predobiti. Evo vam dakle nasih i vasih silovitih neprijatelja.

Ucite englezki! Prilika vam se svakom pruza,—a pamtite da ste bez jezika ove zemlje, kao tegleca marva, koja nemoze nikada napred!

Listovi ne Posti.

Generalni Postarski Ured u Aucklandu nezna za sliedece nase domorodce adresu, stoga svaki neka dade znati Postarskom Ured za njihovu adresu jer drugcije da njihovi neotidju izgubljeni. Ovo su listovi —Mate Bosich, Bilic Baldo, Grgo Bulat, Nikin, Ivan Bakraum Grego, Nikola Brasich, Grgo Bulat, Andreas Botica Nola, J. W. Barbarich Petrov, Josip Blazina, Ivo Bilich c/o Nikola Pavic, Stipe Bajto, Mate Bobanac Matin, George Banovich, Mate Ban Ludovikov, Jure and Ivan Bribicevich, Juraj Curin Ivanov, Tony Dean, Ivan Divich, Marija Dragicevich, Ante Domanzic, Nikola Divich, Jovan Despot, Marko Erstic, Erceg Ivan Tonic, Jozip Erceg Andrije, Lovre Erstic, John Erceg Simunov. Mustafa Fettahagic, Nikola Grljusich, Matij Glucina, Josip Huljic, Matija Hujien pok. Stipe, Ivan Jelavich Jurin, Ante Janovic, Toni Juran, Ante Jelcich Ivanov, Mato Jurilj Antin, Giovanni Josipovich, S. Kuzmicich, Mate Kapovic pok. Simuna, Petar Katavich, Mate Krzancic, Johan Jure Katavich pok Andrije, Mate Katavic Brubic, Stanislav Mataga, Frank Martinovich, Ilija Mandich, Matutinovich, Toni Matin, Dick Nobilo, F. Nolan, F. K. Nola, Ivan Okmazic, Mr Takamuzan, Ante Perlenda Simic, Jure Pribicevich, J. M. Pecar, Luka Roglich pok. Mije, Marko Raos Ivanov, Vincenzio Rocki, Toni Rado, Ante Soljak, Niko Saltarich, Andro Segedin, Mate Sucich, Marijan Selak Matin, Jozeph Tepsich, Ivan Tomason, Mate Vukovich, Ivan Vicelich, Stive Zaninovich. Kada budete pisati na Postarski Ured za vase listove spomenite Napredak.

OBZNANA! Neka nebude nikomu zao, ako do deset dana ne plate nam ogluseni predbrojnici za cielu proslu godinu dana njihovu predbroju pridat ce mo svakoga u ruke naseg odvjetnika da se trazi putem suda, kao isto nihova imena bit ce na javnost iznesena. Takodjer da sve oglase budu podmireni kojima je izteklo vrieme, jer kako se moze zahtjevati da idjemo sa nasim radom napred. Englez nam placa unapried za oglase, stoga u buduce jesmo primoreni za svakim jednako postupati.

TRAZI SE!

Jedan dobar inteligentli mladic u ovoj zemlji koji ima cistu ruku od pisanja na hrvatskom jeziku koji bi privremeno mogao poslavati kod urednistva za odgovaranje listova i.t.d. Ovaj hrvatski mladic koji zeli sebi svoje bolje buducnosti, jamcimo naci mu u gradu po njegovoj sposobnosti dnevnu radju, gdje bi se mogao na bezu ruku nanciti Englezkog jezika. Vecerom za kratko vrieme da posluje kod urednistva kao smo gore spomenuli.

A kada Hrvatski radnici budu uvidili da im samo jedna novina opotrebuje, i budu bolje sa podporom priskocili, onda ovem nasem mladicu kad bi zadovoljstvo dao kod njegovog poslovanja bila bi mu otvorena radju na placu. Natjecaj je otvoren za 15 dana. Obratiti se pismeno ili osobn, na.

Ured "Napredka."

NA ZNANJE!

Svim mojim domorodcim dajem na znanje da sada jesam odstupio kao "Gum Broker"; i svima iskereno zahvaljujem sa kojim sam se bavio sa trgovackim odnosajim.

MATE FRANETOVICH,
Short Street, Auckland.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

Upitaj za!

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novoj Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zajedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje ukontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

W. G. BECKETT, L.L. B.
BARRISTER & SOLICITOR,
(ODVLETNIK)
DARGAVILLE & WHANGAREI.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, FEB. 12, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, FEB. 19, 1908. (No. 8.) Broj 8.

Kardinal Moran Posjetio Auckland.

Za prvi put od nazad 22 godine Kardinal Moran posjetio je ponovno Novu Zelandu, koji dolazi iz Sydney i kojemu je ondje glavno sjediste kao jedini Kardinal za cielu Australiju i Novu Zelandu od Rimo-katolicke vjere.

U proslu Nedjelju na 16 tek. sa parabrodom "Manuka," Kardinal Moran stigao je sretno u luku Aucklanda na 7 sati u vecer. Od katolickog naroda kao isto i Englezkog bio je spravljen veliki docek, jer na nesrecu parobrod dodje kasno, ali da je dosao na 3 satu p.p. kako je bilo proglaseno na hiljade naroda gledali bi sjajnu procesiju kakav je program bio spravljen. Na 2.30 sata p.p. dva "ferry-boat" jesu otisli vanka luke Aucklanda dubko puno naroda od svakog staleza gradjanstva. Na "Albatross" bio je Archbiskup Redwood od Wellington Biskup Lenihan, Auckland, Biskup Verdon, Dunedin i svi zupnici grada i okolice Aucklanda. Garrison banda bila je na brodu koja je milozvucno zabavljala narod. Sve Inglezko novinstvo zastupalo je za docek Kardinila, kao isto i "Napredak" bio je ubrojen medju ostalim velikim novinam. Upravo bijase lepi ljetni dan, mirno more, te jedna krasota bila je vidjeti na sve strane kada se niz luku mirno i tiho plovilo.

Gospodja i mladih djevojcica na brodu bilo je od svakog staleza, te u lepom ljetnom bieloj odjeci sa znakom na prsim ili na vlasim od crvene boje bilo je krasota vidjeti na mirnom tihom moru i suncanom zraku. Kada se izaslo vanka luke svi muzko i zensko oci uprli, gdje je parobrod gdje je Kardinal kada ce mo ga vidjeti. Na dalecini sinjeg mora nema nista vidjeti, i tako se zaustavili ploviti na volju tihog vjetrica, a banda je zabavljala narod koji je uzstrpljivo cekao kad ce parobrod poviriti sa Kardinalom na brodu. Cekajuci uzstrpljivo, kad eto vidi se parobrod koji svakog obeseli, ali nakon malo casova veselje obrati se u nezadovoljivo, jer na mjesto "Manuka" pojavi se drugi parobrod "Mokoia" koji dolazi sa juznih strana. Vrieme brzo odlazi, te kada parabroda sa Kardinalom na brodu nema na vidiku, onda kapetan od "Albatross" svrne svoj brod natrag u luku jer se vecer priblizuje a narod mora da kuci odlazi. Nezadovoljna lica svaki se nazad vracao ; ali opet vise je narod nezadovoljniji bio kada su ugledali na glavici od North Shore sinjal da se parobrod priblizuje. Sa 'Ferry boat' opet narod odlazi na most gdje parobrod sa uzvisenim gostom ima pristati. Nitko nije mario kuci otici na veceru svaki je zeljno ocekivao kako sto moguce prije vidjeti Kardinala. Most se brzo sakupi u velikom broju naroda, a na ulici Queen Street bilo je vidjeti na hiljade naroda od svakog staleza. Nenadano je bilo za zenski spol i druge osobe, kada je dosla naredba od vrhovne vlasti da svaki mora otici sa mosta vanka, jer da nikomu nije ondje dopustem slati osim onim osobam koji su ubilezeni za docek Kardinala. Kada je pulicija cistila narod sa mosta, onda je bilo vidjeti u licu nezadovoljstva u svim osobam a navlastito u zenskim glavam, koje su govorile cielo pol dana jesmo do sada zeljno cekali, a sada da imamo otici sa mosta gdje nemamo priliku vidjeti Kardinala. Ali uzalud pulicija mora da vrsi naredbu, trebalo otici sa mosta koji nije imao zakonita prava da stoji. Kada je pulicija ocistila narod onda se drvena fensa postavila na most uz velikog broja pulicije da strazu cuva. Iza fence pokraj mosta vidjelo se glava iza glave naroda da se je moglo brojiti na hiljade. Sest korija dodje na most, od kojih je jedna bila za Kardinala sa cetiri zauzdana bielca, sve ostale druge kocije bile su sa dva konja. Na mostu koji su zakonito imali pravo za docek narod je uzstrpljivo cekao na mostu. Bilo je mal da ne svakomu dosadilo cekati kad ce parobrod na most stignuti, te vidjalo se Biskupi popovi, i ostalo gradjanstvo sjediti na mostu kako je tko bolje mogao za ne stati cielo vrieme na nogam. Novinarim bilo je dopusteno na mostu da vide svecani docek, te ni ovoj masoj novini kao u svakom drugom slucaju nije bilo zabranjeno biti na moltu, stoga cielu svetcanost kako smo vidjeli tako i opisujemo. Prolazeci vrieme na mostu cekajuci imali smo prigodu govoriti osobno sa Presvietlim Biskupon Lenihan o razlicitim stvarim, koji nam je takodjer dao poznanstva sa drugim Biskupim. Ponovno nam je zahvalio presvietli biskup prid ostalim nad vjekovitom uspomeni sto Hrvati u Novoj Zelandi jesu dali "Sv Propece u crkvi sv. Patrika.

Ako pako nije svaki od velikog broja naroda mogao osobno vidjeti Kardinala, ipak je uzstrpljivost izcznula u narodu kada se je parobrod "Manuka" sa Kardinalom na brodu za most svezao na 7 sati vecerom. Netom su ugledali Kardinala odma je stalo burno klicenje Zivio ! dobro nam dosao, a glasba je na mostu svirala Irski komad "Wearing of the Green." Netom se je uz brod skala naslonila najprvi biskup Lenihan otidje na brod za pozdraviti Kardinala Morana, drugom vise nije bilo nikomu dopusteno otici. Samo za malo casa Biskup se uzdrzi na brodu, koji se sam povrati cekajuci pokraj skala dok Kardinal izadje, a pokraj biskupa Lenihan bili su ostali biskupi i gradjani uzporedjeni svaki u svome redu, a druzstvo sa zelenim - zlatnim ovratnicam H.A.C.B.S. bili su uzporedjeni kao strazari od casti. Novinari imali su najodlicnije mjesto za sve vidjeti, jer su bili pokraj skala i biskupa. Najprvi putnik za izaci iz broda jest bio uzviseni gost Kardinal Moran u crnoj odjeci sa crvenim plastom pokriven, koji starac izgleda sasvim dobro kojemu je sada 78 godina. Biskup Lenihan predstavi Kardinala drugim biskupim i popovim pak bude odpracen u svoju kociju.

Za ono malo koraka do kocije Kardinal je blagoslivao narod a svaki je bio gologlav. Kardinal Moran bio je dopracen iz Sydney sa biskupom Gallagher iz Goulburn, biskupom O'Connor iz Armidale, i njegovim uzvisenim privatnim tajnikom zupnikom O'Haran, sa cetiri druga popa.

U Kardinala u kociji sjeli su snjime Archbishop Redwood, biskup Lenihan i uzviseni tajnik O'Haran ; pak u druge kocije posjedali su kako je bilo propisano u programu. Ali netom je Kardinal sjednio u svoju kociju narod je nagrnio koji ce prvi doci do njega za poljubit mu ruku. Biskup Lenihan je dokazivao da neka se narod cuva jer da nebi koga konji pogazili, a kocijasem bila je sasvim tezka zadaca za uputit se u procesiju. Zenske su nasrnule pak su vikale, daj mi blizu doci da se mogu taknuti samo Kardinalova crvenog plasta.

Procesija se uputi sa preko 50 kocija a kuda je prolazila mnozstvo naroda bilo je opaziti koji su odusevljeno pozdravljali Kardinala. Kada se doslo u Biskopovu palacu i ondje kod perivoja docekalo je mnozstvo naroda i djeca sirotcadi jesu bili postavljeni kao straza od casti.

Na pragu biskupove palace biskup Lenihan u ime katolickog naroda i gradjanstva nazvao je dobrodoslicu Kardinalu. Kardinal Moran u kratko je odgovorio i svima zahvalio na dobrom njegovom doceku, ali tihi i krasni prizor bilo je vidjeti kada cieli narod klececi na poljani sa prignutim glavam cekali su Kardinala blagoslov. Iza blagoslova Kardinal je nazvao svima lahku noc, narod se razprsio svojim kucam, a Kardinal unisao u biskupovu palacu da se dobro pokriepi i svi pozvani castni gostovi.

U Prosli Ponedjeljak vecerom na 7.45. Kardinal je otvorio kod Royal Albert Hall "Dominion Fair" gdje prisustvala mnogo naroda uz veliku svetcanost. Utorak jutrom na 10 sati sa brzim vlakom otisao je za odmorit se kod Rotorua u druzstvu prvog ministra-predsjednika Sir Joseph Ward. U Petak na 21 tek. Kardinal se povraca natrag iz Rotorua. U Nedjelju na 24 tek- Kardinal ce posvetiti nadozgradju crkve sv. Patrika i dati ce propovjed i svi biskupi i veliki broj popova bit ce prisutni ovoj velikoj svecanosti. U Ponedjeljak na 24 tek. Kardinal ce odputovati natrag u Sydney u druzstvu sa biskupom Lenihan koji kasnje putuje za Rim u pohode Sv. Otcu Papi.

Buduc bili prisutni na doceku Kardinala Morana opisali smo podulje za dati znatna stiva nasim citaocim. Ali sada u svrhu priporucujemo svakom Hrvatu koji se bude nalaziti u gradu da otidje dojduce Nedjelje na veliku svecanost kad se ima posvetiti nova zgradja crkve sv. Patrika. U ovem slucaju posvetit ce se i "Sv. Propece," ona vjekovita uspomena sto uzrokom "Napredka" jest poklonjeno od Hrvatskog naroda u ovoj zemlji. Otidjite u crkvu da i Vi primiti blagoslov od Kardinala i da vam dodju suze radostnice kod ste bili vriedni udjeliti svaki svog milodar za "sv. Propece." Nemojte ovo zaboraviti nego svakako na vrieme otidjite u crkvu da mozete naci mjesto.

Mi nismo zaboravili nasu duznost te jesmo u ime "Napredka" novine i hrvatskog radnika uputili smo nase privatno pismo direktno na ruke Kardinala, da u dojducu Nedjelju na 23 tek. kad bude pogledao "sv Propece da ono dolazi od hrvatskog radnika i da se bude Bogu pomolio za pokojnu preminutu nasu hrvatsku bracu u ovoj zemlji, i za svaki hrvatski napredak doklegod se budemo nalazili u ovoj zemlji. Mi smo list pisali, pak budite uvjereni da ce mo i odgovora od Kardinala imati. U isto vrieme Urednik ce otici osobno pohoditi Kardinala i zaprositi njegov sveti blagoslov jer vise na ovem svietu mozda nigda se vise vidjeti.

Ne idite u Kanadu.—Gospodarska nevolja u Sjedinjenim Drzavama amerikim, koja je prouzrocila odpust tisuca i tisuca industrijskih radnika, pocimlje eto izvrsavati svoj zlosretni upliv i na radnicko trziste u Kanadi. U letcima, stono ih kanadski useljenicki nred vec vise godina razposilje, hvali se Kanada, kao zemlja, u kojoj da tece „med imlieko". Posljedica je tome da se mnogi i premnogi radnici selo sada iz Sjedinjenih Drzava americkih u Kanadu, eda ondje nadju zarade i kruha. Usljed toga otezcano je i pritisnuto kanadsko rad nicko trziste vrlo jako, jer su zbog skupoce novca novca mnoge i mnoge tvornice u Kanadi stegnule svoju proizvodnju i odpustile mnoga radnika. Priselba radnika osobito je ogromna u industrijskim kotarima Ontario i Quebec. Dok god dakle bude trajala ta gospodarska osjeka, opominjemo sve nase hrvatske radnike koli u Novoj Zelandiji, toll i u staroj damovini, neka ne idu u Kanadu, pa makar i imali nesto vise novca, jer ce ga ondje izjesti i utaman iztrositi.

Potonula najveca jedrenjaca.—Podmorski brzojav javlja da je amerikanska jedrenjaca "The Lawson" unistena u Broad zanalu kod Scilly otocja prigodom oluje, koja je u subotu bjesnila uz obale Englezke. Jedrenjacu—koja je najveca na svietu, na sedam jedara,—oluja je upravo okrenula naopako, te su svi—osim jednoga mornari pogunili, a sada ju onako okrenutu bacaju valovi po kanalu, te se biti taj do sada najveci kolos jedrenjarka, za uvjeke izgubljen.

Muz—zena, nitko je do smrti nije odkrio.—Katarina Vorbaugh, Francezkinja umrla je nazad nekoliko dana u Trinidadu u 83 godini. Ona se je nosila i radila kao muzkarac, a bila je od dobre obitelji i vrlo izobrazena zena. Nitko nije nigda posumnjao, da je zenskinja, jer ne samo sto se nosila po muzku, nego je imala govor i snagu muzkarca, dapace jednom se je zgodom ozenila sa jednom djevojcicom, koju je dragi prevario, a zatim je utekao od nije. Da ovo jadno djevojce ne ostane sramotno u svietu, Vorbaugh je je ozenila i tako ju spasila od zla glasa. Ona nije nikomu kazala da je zena, nego ovoj djevojci, s kojom se je ozenila i to posljednji put, kad je bila na umoru.

Pomozimo u potrebi naseg domorodca—Nas poznati domorodac Ivan Divich, dosao nam je da urednistva izkazati njegovo potrebno stanje uzrokom da dademo kroz novinu na javnost. Ovaj nas domorodac kako je u visem broju nasim zemljacim poznato, jest bolestan od nazad mnogo vremena i nesposoban za sada za ikakvu radnju nalazi se u siromasnom stanju. Uljudno se umoljava svakog hrvatskog domorodca za svaki moguci milodar, da siromasni bolestnik moze imati stogod za svoje sadasnje zivljenje, kao isto nebi li mogao stogod isplatiti od svojih ogromnih troskova za lijecenje. Lista sada je otvorena i svaki pojedini milodar bit ce pripoznat kroz "Napredak," i zahvaljeno od bolestniko.

KOLIKO ZIDOVA IMA NA SVIETU.

Po statistici netom izasloga "Jewish Year Book" imade zidova po cijelom svijetu 11,081,000. Od toga otpada na Europu 8,748,000, Ameriku 1,556,000, na Afriku 354,000, na Aziju 342,000, na Australiju i Novu Zelandu 14,000. U Europi podijeljeni su zidovi na pojedine drzave ovako : U Rusiji 5,100,000, u Austro-Ugarskoj 2,100,000, u Njemackoj 600.000, u Balkanskim zemljama 400,000, u Belgiji i Holandiji 105,000, u Franceskoj 80,000, u Italiji 40,000. Gradovi, u kojima imade najvise zidova jesu New York 900,000, Bec 130,000, Berlin 95,000, London 80,000, Jeruzolim 30,000. Kako se vidi New York je najsretniji grad na svietu gledom na zidove.

POP SE RAZPOPIO, JER MU SE PROHTJELO ZIVOTA.

Zaljubio se, hoce da ce zeni.—Iz domacih novina.—Javlja nam prijatelj iz Tovarnika : Imam da van javim novost. Nas kaplan Becker, skinuo je danas reverendu i bacio je svom zupniku. Zahvalio se je odmah preselio u postarski ured, te ce—kako se pripovijeda—uzeti nasu ekspeditorka za zenu. Prava sablazan za furtimase ! Ovaj vam je Becker bio najprije informaton djece valpovackog grofa Rudolfa Normanna, kamo je dosao na preporuku djakovackog kaptola, U prvi cas vladao se u Valpovu dobro, ali naskoro izbila je njegova furtimaska cud, cim se pojavilo "Hrvatstvo sa svojim "preporadjanjem u Hristu." Odmah je on htio "preporadjati" druge, a sebi je obratno pustio uzde. Popustio tako, da je morao brzo otici iz Valpova. Kod onog glasovitog valpovackog izbora, dosao je u kotar, kao domaci sin, da sa jos dvojicom furtimasa iz Djakova kortesiraju protiv dra. Lorkovica i zaludjuju narod. No prosli su zlo. Poslije je taj Becker bio krefekt u djecackom (Strossmayerovom) sjemenistu u Osieku, gdje vlada uzasna klerikalna disciplina,—ali samo za djake. . . Osim onih ubogih ucenika htio je "poducavati" i jednu lijepu djevojcicu i to bas onda, kad je mislio, da su roditelji u kazalistu. Ali cestit otac sakrio se i presenetio furtimasa, pa mu zdravo isaria ledja. Ovaj je gologlav izletio iz kuce i bjezao ulicom na vrat na nos. Raei ovogcina premjesten je na masnu zupu ovamo u Tovarnik. Tu se zagledao u postaricu i napokon mu dojadila popovska mantija. zkog koge se morao pretvarati i zbacio zapreku !—Evo to su poslejdice celibata da se nasi popovi ne smiju zeniti. Da je taj Becker smio odmah u pocetku i uzeti onu djevojku, koja mu se svidjela, ne bi zalazio u tudje, smirio bi se, pa ne bi ni od drugih farizejski zahtijevao, da budu angjeli. Ej hoce popo zene, al se mi cudimo da je odbacio reverendu, znamo mi popova koji se zene, pa ipak nebacaju reverende !

Stanovnictvo Francezke.—Nedavno je objelodanjena statistika pucanstva. Francezke sa Korzikom. Tog stanovnictva ima svega 39 milijuna 252.267 osoba. U zadnjih pet godinaporosa rasao je broj pucanstva za 290.320 osoba. Pariz ima 2,763,393 stanovnika. Marselja ima 517,498 Lyon 472.114. Bordeaux 251,947, a otok Korzika 291.150 stanovnika.

Anestija. — Njegovo Carsko i Kraljevsko Apostolsko Velicanstvo, Car od Austrije i Kralj od Ugarske jesu sa najvisom odlukom od 26. odnosno 12. Novembra 1907, jednu slobodnu Amnestiju (ili pomilovanje) za podajnike Austrije, Ugarske kao i Bosne i Hercegovjne izjavio, koji nisu svoju vojnicku duznost ispunili ili obratno u kojem drugom slucaju vojnicke duznosti prekrsaj ucinili. Bliznji upiti jesu kod C. i K. Austro-Ugurskog Konzulata za Novu Zelandu u Aucklandu kojem ce svak kom na opce zadovoljstvo rastumaciti.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,

125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY

OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 17 Veljace

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Orontes ,, 19 Veljace
Ophir ,, 4 Ozujka

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! **Sada otvoren!**

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

QUEEN & FORT STREETS,

AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,

40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

HOBSON RESTAURANT.

NIZE podpisani da je na znanje svojim domorodcim i svim poznatim prijateljem, da sam otvorio gore spomenutu gostionu u Hobson-street pod br. 244 prama Wellington street. Drzim svakog jestiva mesa, frizke ribe, peradi i.t.d.; kao isto izvrsujem naredbu za privatno jestivo u svako vrieme. Kuca je otvorena od 8 sati jutrom do 12 vecerom.

Svak k' svome!

IVAN LIPANOVICH,
Vlastnik.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

PETAR KATAVICH, & CO.,

Gum Brokers & Commisslon Agents,

9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

"Napredak."

SRIEDA, VELJACE 19, 1908.

Hrvatska!

Tvrdu i tezku borbu vodi hrvatski narod proti Magjarima i proti drzavnoj jedinstevenoj misli magjarskoj. Ta je borba jedina u povjesti Hrvatske i hrvatskog naroda Jedina zato, jer se radi o politicko-gospodarskoj slobodi Hrvatske. Tvrda za to, jer je parlamentarni boj narodnih hrvatskih zastupnika u ugarsko-hrvatskom saboru unicum, sto ce ga zabiljeziti i povjest hrvatska i povjest svjetska. Tezka za to? jer se evropejsko hrvatstvo bori ocajno proti azijatskom magjarstvu. Austro-ugarski dualizam rodio je u habsburzkoj drzavi takav kaos, da je izmedj obiju drzavnih polovica Austrije i Magjarske nastala divska borba za politicko i gospodarsko prvenstvo, u kojoj se borbi Magjarska napinje, da se jednog dana posve oslobodi Austrije. To je cinjenica. Racun te borbe, kako danas stvari stoje, imala bi platiti Hrvatska. Hrvatska je most, preko koga Magjari misle uci u Dalmaciju i odkinuti ju od Austrije. Bez Dalmacije, kad bi ju dobila samo ikad Magjarska, ne bi Austrija bila vise ni pomorska vlast, ni svjetska velesila. Austrija izgubila bi za svoju ratnu mornaricu najvazniji vojnicki elemenat a to su dalmatinski Hrvati. Izgubila bi i Jadran, jer Trst sa Istrom i sa svojim morem ostao bi za Austriju veliko morsko jezero. Magjari za to lukavo nastoje, da najprije uniste sva politicka prava Hrvatske i da ju ucine velikom magjarskom zupanijom. Kad bi oni to postigli i proveli, onda bi, misle oni, posao s Dalmacijom bio laglji. Austriju izigrali bi Magjari mnogo lakse, kada ne bi vise bilo politicke Hrvatske. Pocetak politicom unistenju Hrvatske zamislili su Magjari provedbom zakona o zeljeznicarskoj pragmatici i u to ime nametnuli Hrvatskoj banom covjeka, koji je njihovo automatsko orudje i kome je zadaca, da u Hrvatskoj provadja sve one naredbe i zapovledi, sto mu iz Budapeste salju Magjari proti Hrvatima i proti Hrvatskoj.

I u cas, kad se je u Zagrebu sastao bio hrvatski sabor, eda proti magjarskim veleitetima ucini jaki i snazni front i nastupi svecano i dostojanstveno proti magjarskoj teroristickoj politici, koja se u Hrvatskoj personificira u osobi danasnjeg nehrvatskog bana: Austrija i Magjarska nasle su se slozne i dogovorne, da Hrvatskoj zadadu i opet neposten udarac. Hrvatski kralj razpustio je hrvatski sabor. Tiem je i opet Austrija kapitulirala pred Magjarskom. Iz tog sliedi, da se Bec bolji Magjara. To opet pokazuje jasno, da je Austrija izrucila na milost i nemilost Hrvate Magjarima. Magjari se sada nadaju, da ce novim izborima u Hrvatskoj zadobiti sebi i svojim politicim svrkama prikladnu i usluznu vecinu. Ta vecina imala bi biti slozena iz stare unionisticko-magjaronske stranke, u koju bi mozda mogli unici i stanoviti clanovi starcevicanske stranke. To se platno prede vec odavna u budimpestanskoj politickoj predionici i u njezinoj podruznici i Zagrebu. Ali: covjek snuje, a Bog odlucuje. Moze se dogoditi bas protivno. I akoprem ce hrvatski delegati na ugarskohrvatskom saboru u Budapesti biti ondje mnogo i silno zaposleni, one ce ipak nace i vremena i sredstava, da svoju narodnu i politicku duznost izpune i dokrajce posteno i savjestno i pri novim saborskim izborima u Hrvatskoj. Bite ce i sile i pritiska. Bit ce i terrora i bajuneta. Bit ce valjda i krvoprolica. Nu, hrvatski i srbski narod osvjestio se je. On danas zna, sto Magjari s njime hoce i misle. On zna, da je od Beca uvjek zeo samo crnu nezahvalnost i najgorci prezir. On zna, da se ima pouzdati samo u se i u svoje kljuse. On zna, da mu se radi o glavi. Hrvatski i srbski narod dati ce stoga svoj glas i svoje povjerenje i opet svojim ljudima, o kojim je osvjedocen, da je njihovo blagobit i nijihova sreca: sreca i blagobit hrvatskog i srbskog naroda u Hrvatskoj. Jer, u narodnim predstavnicima i mjezincima, koji su eto do danas pokazali, da za svoj narod iskreno i sreca hrvatskog i srbskog naroda.

KRATKE VIESTI.

Zelena zemlja tako zvana "Greenland" ima 11,895 stanovnika.

Vojnictvo od ciele Europe sadrzdje 242 milijuna.

Najveca bolnica na svietu jest u Parizu.

Velika Britanija posjeduje 10 milijuna krava.

U velikoj Britaniji ima 2440 razlicitih novina.

Jedna u sedam Englezkih stanovnika jest zenska koja je posjednica od svog vlastitog imanja.

Prosle godine bilo je ukupno 1,205,742 dvokolica registrano u Francuzkoj.

U Holandiji na svaku hiljadu stanovnike 15 jesu inostranci.

Broj zviezda sto se mogu vidjeti sa okom jest manje od 6000.

U Parizu prosle godina potroseno je za jestivo 31,790 konja, 485 tovara, i 49 mazga.

Egipt jest od god. 1883 svedjer pod upravom i Englezkoj vladi.

Ergophobia jest imenovana nova bolest. Cucenje ove bolesti jest da se nemari za ikakvu radnju.

Sydney koji danas broji 538,800 stanovnika jest najvisi grad u Australiji.

Racuna se da na cielom svietu god. 1906 zlata jest se izkopalo u vriednosti od £82,292,000 sterlina.

Racuna se da sve osobe na svietu koji nisu pijanci imaju dulji zivot za 17 godina vise.

Racuna se da u Englezkoj ima preko pet milujuna osoba koji su Rimo-katolicke vjera.

U njekim drzavam sjedinjene Amerike nije zakonito niti se smije ozeniti prvu rodicu.

Bolest na zitu racuna se da svake godine na cielom svietu pocini stete za stotinu milijuna sterlina.

Dokazuje se da u Londonu za ulazinu kazalista prime blizu dva milijuna sterlina, od ove svote glumci primaju polovicu.

Na zlatnim zemljistem u Klondaiku, nadjeno je u glavi jednog slona komad zlata koji vriedi £150 sterlina.

Dokazuje se da u Englezkoj od glada i zedje umre svake godine 500 osoba.

Pod morem ima brzojavne zice za 250,800 milja u duljini, sa potroskom od vriednosti petdeset milijuna sterlina.

Na samom jednom brodu odputovalo je iz Londona za New York proslog Bozica 5022 vreca postarine.

U Englezkim zemljam racuna se da svake godine umre 4000 bogatasa koji ostave u vriednosti svoga imetka 200 milijuna lira sterlina.

Ove godine njemacko vojnistvo sastoji od 501,990 vojnika i 35,165 castnika.

Nazad malo vremena u Australiji potroseno je jedan milijun sterlina za fencu usuprot zecovim da ne dolaze u vrtle.

U Londonu stigla je vjest, da je Petrogradsko redarstvo opet odkrila jednu urotu, proti caru. Mnogo je odlicnjaka uapseno.

U Napuiju vlada velika bijeda med siromasnijim pucanstvom, 4500 porodica izbaceno je iz stanova, jer nemogose platiti stanarine.

Brazilska vlada odlucila je da u zemlji uvede obvezatnu vojnu sluzbu. Parlamanet je na to pristao.

Ruski minister Coglovitov, izdao je naredbu, koja uperena proti zidovima. Po ovoj naredbi bit ce Zidovima tezke obstati u Rusiji.

Papa Pio X odredio je dekretom, da se lurdska svecanost imade slaviti po citavom kotolickom svijetu.

U Trkutsku napsen je Becki banker Kotter, koji je kusao da preko Siberije potjegne u Ameriku, posto je u Becu pronevjerio znatnu svotu novca.

Buduc da ima u Spanjoljskoj samo 18 milijuna stanovnika, ipak u Amerikam ima 35 milijuna sto govore za njezinim jezikom.

Vlada od Kanade dala je naredbu svojim egentim u Europi da ne salju putnike u onu zemlju za ovu tek godinu.

U mnogim tvornicam u Americi imaju samo cetiri praznika u godine. Radi se devet sati svakog dana, a osam u Subotu.

Njemacki djaci u Becu, dobili su od udruzenih Slovenaca i Talijana, prigodom djackih demonstracija, paprenih batina.

Predsjednik Ruske dume izjavio je javno, da je centisemita, i da bi valjalo zidove protjerati iz Rusije.

Na svatbenom piru princa od Bourbona bila su tri vladajuca kralja i pet kraljica.

Kod urednistva "Napredka" nalazi se za citanje na hrvatskom jeziku 52 razlicitih novina.

Novinama se prosuo gllas, da je njekom Francuzu uspjeli, izumiti strojom se tocno dade oponasiti leteuje ptica.

Brzojavka iz New York od 17 tek, dokazuje da Amerikanska vlada jest jednoglasno odlucila da ima se epet povratiti onaj starinski prvi znak na svim novcim, t.j. ovako mora da bude napisano na svim komadim Amerikanskog novca "U Boga se uhvamo."

Novi List. — Pocetkom ove tek. godine poceo je izlaziti novi hrvatski list u Mostaru pod imenom "Radnicka Obrana." Vlastnik mu je i urednik gosp. Gjuro Dzamonja. Ovaj list izlazi tri puta mjesecno, kojem zelimo svaki uspjeh.

Gosp. Jure Banovich nas poznati domorodac odputovao je iz gradu za kratko vrieme za obaviti nekoji svoje privatne poslove. Na povratku u grad bit ce kasnje namjesten u ovem gradu da posluje kako smo javili u proslom broju. Jos nije sve uredjeno za ogranak ureda anog izvrstnog druzstva na korist hrvatskog naroda; ali netom se bnde urediti oglas u "Napredku" dati ce vam svakog zadovoljstva. Na adresu gozp. Banovica sto imate u proslom broju, mozete se za sada njemu obratiti u svakoj vasoj potrebi; ali sto se tice prodaje gume to i sada mozete odaslati, te za uvjerit se kakvu ce te cienu imati samo jedan pokusaj da ostanete vazda zadovoljni.

Jutros smo dobili **deset snillinga** na racun predbrojbe od gosp. G. J. Glucina, Poroti moijmo da nam javite jeli ovo sve jedna osoba Jure Glucina Poroti kako imamo zapisano u nasim knjigom. U zapisniku treba nam imati tocnu odresu za svakoga.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 130 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 90 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 75.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 33.
Sitna iz plitka cista guma od 40.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 42.
Slaba srednja vrsta 38.
Srednja vrsta od swampa 16.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 13.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 12.
Dobar chips sa prahom alislabiji 10.
Dobar prosijani prah 11.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 7.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 60.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Ostrugani sugar 24.
Sitna guma ostrugana 23.
Sitna guma bez biti ostrugana 15.
Chips cist, i bistar 24.
Chips dobar, i cist 15.
Chips slabi, i necist 9.
Prah 3/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 85.
Sitna guma 50.

Dokazano nam je da ciena gume nece biti uzvisena dokle novog Predsjednika u Amerikam stavu na vladanje. Nema nikakve sumnje da ciena gume nece biti uzvisena, jer ova tek. godina usuprot svim proslim krizam bit ce sasvim obilna Americka zemlja u njezinom blagostanju.

Prodajite gomu za vasu hranu, a ostalo drzite kod sjegurnog mjesta.

Mladi Roditelji.—Zalostan i zaista necuven slucaj dogodio se je u Budimpesti. Kod policije prijavila je jedna siromasna udovica, da je njezina dvanaest-godisnja kcer Greta vec sedam mjeseci u drugom stanju, a zavodnik nesretne djevojcice da je komptoarista Oskar Dusinski, koji je kroz tri godine dana imao sa djevojcicom odnossaj. Djevojka tuzila se u posljednje vrieme na razne bolover a ljecknicka pregledba konstatovala je, da ce djevojka poroditi. Policija pozvala je na to djevojcicu, koja je priznala, da je Dusinski vec tri godine zivio s njome izvanbracno On se je nastanio u kuci njezine majke, te je djevojcicu sa igrackama, i bombonima zaveo. Jednoga dana kada njezina majke nije bila kod kuce, izveo je na njoj silovanje. Od onoga vremena nasta stog razloga posto se je bojalaod kazne. O samnaest-godisnji Dusinski priznao je kod policije, da je imao odnosaj sa djevojkom ali da ga je ona zavela, pa da nije mogao odoljeti strastvenoj djevojcici. Zvjerki mladic predan je nakon preslusanja drzavnom odvjetnictvu.

Prekrasno drvo. — Na Ceylona raste prekrasno drvo, o komu se kaze da je nastarije na zemlji. Drze, da mu je 2200 godina. U Jednom djelu kaze jedan povjestnicar, da je to racunanje izpravno, Kojih 300 godina pr. Is. donesena je na Ceylon grana drveta pod kojom je sjedio Budha Gantama. Drvo koje se smatra najstarijim na svietu izraslo je iz one grane. Svi hodocastnici ga osobito postivaju, te mu je posvecen i jedan hram, koji je u blizini podignut, Mnogo je stoljeca sto to drvo postivaju te ga pomno goje i cuvaju.

Inostrane Brzojavne Viesti.

RAT SE PRIBLIZUJE—AUSTRIA I RUSKA.

London 17 tek. Ova zadnja brzojavna viest dokazuje da Becki dopisnik od englezke novine "Daily Telegraph" javlja da ima se dogoditi uzasni polozaj medju Austrije i Ruske i svih drugih drzava na Balkanu uzrokom gradiva zeljeznice kod "Novog Pazara." Ovaj dopisnik dokazuje da ako Barun Aerenthal (ministar izvanjskih posala) bude goniti napred svoj program bez zadovoljiti Rusku, da veliki rat za siguro mora da se dogodi. Druga brzojavka iz Petrograda, istog dana dokazuje da uzrokom sto Turska vojska jest se uputila micati, da i Ruska vojska jest se pocela sakupljati okolo svih granica Balkana. Druga brzojavka iz Berlina oznacuje Njemacke polozaj, da ona nije nigda nagovarala Austriju da pocme raditi zeljeznicu na Balkanu, ali sto se tice otvorenja zeljeznica da je ono znak od izobrazbe. Austro-Ugarska vlada obznanila je Srpsku vladu, da je ona pripravna dati svaku pomoc, za da se moze sagraditi zeljeznica od Dunava da Jadranskog mora preko Srpske zemlje.

Beograd 17 tek. Ova brzojavka dokazuje da ciela Srpska stampa u ime svega Srpskog naroda pita da bi se imala sagraditi zeljeznica preko svih drzava od Balkana od Dunava do Jadranskog mora; a cieli Srpski narod jest protivan za zeljeznicu kod "Novog Pazara," jer da je ovo lukavost i prevara Njemacke za da ona moze uvjek vojevati nad troskovim Slavjanskog naroda.

U KOJOJ SE ZEMLJI UBOJICE POSTUJU.

Londan 17 tek.—Ova brzojavka donasa viesti da jedan trgovac u Lisbonu jest dao £200 sterlina na dar, i njegovu vlastitu kucu dozivotno onoj obitelji majkom sa djecom oneg poglavitog ubojice Buica koje je usmrtio kralja od Portugaljske.

USPJEH OPERACIJE NA SRCU.

Berlin 17 tek.—Jedan glasoviti profesur imenom Sultan dokazuje kako je uspjesno uradio operaciju na srcu. Jedan bolestnik imao balu koja mu je izvadjena iz srca, rana sasivena i nakon sest meseci bolestnik sasvim ozdravio.

Ovoj gore brzojavki nemoguce da bude vjerovano.

BUGARI SE NASLI PREVARENI.

Melbourne 14 tek. — Brzojavka donasa viesti da nekoliko Bugara je su stigli u Australiju za moci naci rada, ali siromasni narod nasao se ljuto prevaren jer nije im onako kako im je bilo u domovini. U Parlamentu bilo je govora od ovem siromasnom narodu za dati im kakve zarade. Ovi su ljudi dokazali, koji dolaze iz Bulgarije da agenti u onim oemljam nutkaju svakoga da neka se seli u Australiju ili Novu Selandu, jer netom dodju u one zemlje da odma prvog dana imat ce zarade sa placom od Jedne Lire sterline svakog dana.

OZENIO STOTINU ZENA.

London 13 tek.—Jedan njemacki zidov imenom Hyne jest bio uapsen kod mjesta Aberbeen proslog meseca za prevaru od £2000 sterlina jedne zenske koju je bio ozenio. Ovaj mnogo-ozenjeni zidov bio je osudjen za sedam godina tezke tamnice, i ovu zadnju zenu koju je prevario bila je stotinka.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Mate Soljak, vasaje predplata podmirena do 22-8-08.

Gosp. Martin Bilich, Henderson mirno do 30-7-08.

Gosp. Mijo Gjikovich, Antin, Zaostrog Dalmacija mirno do 17-8-08.

14 Godina tezke tamnice. Iz Amerikanskih novina Javlja nam prijatelj iz Newport Newsa, drzave Virginije o dirljivom oprostaju naseg nesretnog zemljaka Jutija Pavlinaca—na grobu svoje zene, koju je ubio i radi toga odsudjen na kazan od 14 godine robije.

On je prosloga tjedna bio doveden na grob svoje zene a iz zatvora, prije nego je imao da podje u drzavnu tamnicu, da odsluzi 14 godine tamnice. Dozvolilo mu se to, da uzme oprestaj sa grobom pokojnice.

Dirljiv je bio to momenat, kakovih se nevidja cesto. Svuda na okolo snjeg bieli i djevicanski snjeg, koji je pokrio kal i blato ovoga svieta. Ka groblju koracuju dva strazara i medju njima nas nesretni Pavlinic. Pognuto i de, vidi se da mu je tuga i zalost shrvala dusu. Na licu mu se odrazuje ciela slika, te nesretne duse. Gaze stazom zaprasenom snjegom i eto ih pred humkom u kom lezi zrtva njegova, koju je ucio. Pavlinicu niz oci prsnu suz i pokleknu skruseno se prekrizi i pomolise Stvorcu za dusu ubijene zene. — Jecaj mu prodre iz grudiju; tezki uzdah. se vinu, a suze tugaljice provru svom silom niz bljedo mu i bolno lice.—Prisutni strazari gledici ga i sami se raztuzise,—a mladjem—kome jos srdce nije tako otvrdnulo razim prizorima iz kaznjenickog zivota—i samon se zacaklile oci i oblile, suzom.

Kad je Pavlinic izmolio skrusenu molitvu, prignu se sasma nizko nad humak. drhcucom rukom odgrnu nevini, djevicanski snjeg,- i poljubi zemlju, grob one, kojoj je smrt zadao.

I krenu povorka, tuzna povorka sa groblja u tamnicu—u drugi grob.

Novo urednistvo.—Eto smo dovrsili novo urednistvo i potrosili znatnu svotu novca i vremena da bude na izgled svemu ovdjesnjem narodu na nasu cast i hrvatskom imenu. Znakove u High Street i kroz zgradju Coombes Arcade svuda je metnuto da svaki sada znade gdje "Napredak" novina obstoji. Na ulazku vrata stoji znak "Hrvatske zastave" na kojoj je napisano "Bog i Hrvati." Ima takodjer napisano znak "Udruzenja Hrvatske Mladosti" koja soba od ovog udruzenja jest privatno od urednistva. U ovoj sobi na razpolozenje hrvatskom radniku sastoji 52 novina na ervatskom jeziku i veliki broj hrvatskih knjiga. Ocekuje se takodjer u zamjenu jos vise Hrvatskih novina, tako da ova citaonica bit ce najbolja i jedina u cieloj Australiji i Novoj Zelandi. Za nauk Englezkog jezika to nemojte zaboraviti, jer ovo mozete zadobiti. U dojducem broju dat ce mo vam na znanje za prijateljski bratski sastanak, gdje ce mo imati uspomenu otvorenja novog urednistva.

DEVET MJESECI NA JEDNOM OTOKU.

London, 22 prosinca. Iz Wellington se javlja, da je jedan englezki parobrod nasao najjednom samotuom neobitavanom otoku, zapravo morskoj hridmi, trinaest mornara, kaji su onamo dospjelili uslied brodoloma. Nesretnici su ostali na tom otoku punih devet mjeseci, izvrgnuti raznim nepogodama, hraneci se ribom i pticjim mesom, a stanujuci n jednoj pecini. Mornari su odpremljeni u domovinu. Njihov se je brod zvao "Dondoald" te je bio velika jedrenjaca. Od ostale momcadi tog breda poginulo je prigodom brodoloma dvanaest ljudi, meju njima i kapetan.

Pokop Mate Boksica. —Kako nam je poznato u nasoj katolickoj vjeri **samoubojstvo**, nemoze biti da pop prisustvuje na molitvi za pokojnika; ali u slucaju kada se u ludilu pocini samoubojstvo onda nasa vjera i svaka druga dopustuje da pop mora da bude na molitvi za pokojnika. U slucaju smrti Mate Boksica svakomu komu je bio poznat priznavao je da Boksich nije bio uvjek u svojoj zdravoj pameti jer istinito nebi bio se bio otisao objesiti.

Pokojnik radio je kad mogao, i kada mu je zdravlje dopustalo, bio je siromah pak evo uzroka da nije imao prijatelja kod nasih domorodaca a osobito uzrokom sto je prekrsio zakon prodavanja pica. Ovo nije tako veliko zlo, kako se druga djela pocinjaju, jer kada nije na svietlosti onda su krivci zatajani, a da djela izadju vanka istinito nekoji nebi smieli biti na slobodi.

U prosli Petak bilo je javljeno popu crkve sv. Patrika da hodje pomolit se Bogu za pokojnika, koji je obecao da ce doci u kucu poduzetnika pogreba. Subota jutro dolazi nam viest na telefon od poduzetnika da pop nehoce doci pomolit se pokojniku, niti da nece sa onakovoj osobom imati ikakva posla. Kad je ova viest kod urednistva dosla na srecu bila su druga cetiri domorodca, koji su odma ostali zacudjeni, jer u slucaju da pok. imao je boljeg stanja nitko nebi mu se protivio. Malo kasnje dodje nas pohoditi sargeant od pulicije Ramsey, koje mu je bilo zao da pop nehoce doci na molitvu, jer da ono nije nikakvo zlo ako je Boksich prodavao pice.

Za da nas domorodac nebude pokopan kao jedna zivotinja, jer u nami nema sale kad se pravice tice odma smo tuzili popa na biskupa da vrsi svoje duznosti prama nasem narodu. Na 1 sat p.p. u Subotu (dan od pokopa) dolazi nam viest iz sv. Patrika da ce pop otici pomolit se Bogu za pokojnika kod poduzetnika kuce na 2 sata p.p. prije nego se sprovod uputi. Na ovem ostali smo zadovoljni. Kad su domorodci otisli za pokopat svoga domorodca kod poduzetnika pogreba nema naseg popa, ali otici u sprovod bez popove molitve nije bilo dobro. Poslali smo telefon u sv. Patrika, te nam odgovor dodje da ce pop doci ako mu se posalje posebna kocija. Za ne gubiti vremena kocija se posalje (pop je mogao prije doci kada mu tram prolazi pokraj vrata) i nas pop dodje, mozda ne, sa dobrom voljom jer je pok. sircmah.

Na mrtvom liesu pop u latinskom jeziku pomoli se za pokojnika, pak na svrsetku trebalo je opet popu dati posebnu kociju za povratit ga u sv. Patrika.

Sprovod otidje za jedan sat kasnije kako smo opisali na drugom mjestu.

Za pogrebne troskove na odlazku za domovinu primili smo sliedeci obol — Ante Gjikovich 5/., Grgo Simundich 2/6.

Poznamo vrlo dobro neugodni polozaj ciene gume, da u mnogim slucajevim nasi domorodci nemogu imati novca dokle se guma ne prodade, ali u islo vrieme spomenite se svoje predbrojbe, jer mislimo napredovati usuprot svim vragovim od pakla i krivim bogovim. Nemojte misliti da ce ova novina zalutati, jer za sada o nicem necemo se baviti nego u svome radu napredovati, a istinito straza u kojoj mozete imati povjerenstva cuva neprestano nebi li se neprijatelji pojavili da vam na silu otmu vasu slobodu i svaki buduci napredad. Ovo se nesmije dogoditi!

Prorekla si smrt. Nazad malo vremena u Sibeniku preminula neka Bara udo Ercegovic-Gak u doki od zadnjeg casa bila je potpuno zdrava; sila je, radila je pace je mogla uvlaciti i konac u najfiniju iglu, i tkala je na krosnama. Osam dana prije smrti zamolila je jednu nevjestu da ce za osam dana umrieti. Kroz prvih sedam dana nije htjela nista uzimati i ako su je ulucani nudjali, osmi dan htjela se je upravo gostiti, jela je i pila. Taj dan je umrla, kako je sebi prorekla.

Otac napao sina. U selu Vugrovcu napao je seljak Tomo Fister svog sina Dragutina i njegovo diete. U hrvanju je napao Tomo, koji je sulud, na svog sina komadom drveta i ozliedio mu palac desne ruke, razbio glavu i nanio vise ozlieda, radi kojih je dosao Dragutin u bolnicu milosredne brace u Zagreb na Liecenje.

Poskupise—mise! Provedeno iz domacih novina ako radnici traze za svoj tezak posao vecu placu ili seljaci za svoje proizvode vecu kupovninu, onda najvise galame bas klerikalci. Oni zato osnivaju "Krsc. secijalne organizacije" s jednakom tendencijom, kao sto je ono uzdahnuo onaj starcevicanci, a ne socijaliste bilo bi nam bolje.

A evo, kako oni sami povisuju cijenu onoga svoga "posla, za koji vele, da se ne moze ne nicim naplatiti; a to su mise. Nije tomu davno, sto smo donijeli Stadlerovu okruznicu, kojom su poskupile zadusnice u njegovoj nadbiskupiji, a posljednji broj „Vrhbosne," donosi opet jednu Stadlerovu okruznicu, obraznicu, kojom ovaj uz "Da se koliko to liko pomogne siromastini nasega svecenstva" povisuje placu za misu od K I.20 na K 2.—"Ako davalac" veli se u okruznici, "misnog stipendija odredi vrijeme sv. misi, onda je misni stipendij (kako blagi izraz!)do 10, dalje K 7.— Dakle sedam kruna za jednu misu od kojin cetvrt sata! Dakle i one duse u cistilistu morat ce osjetiti skupocu na ovom svijetu.

Sestgodisnje Diete Preputovalo Ocean. Na Ellis Island stigla je 6 godisnja Alica Abelat, koja je daleki put iz Svicarske do New-Yorka prevalila sama, bez pratnje odrasloga. Mala je Alica bila sa majkom u posjetama u svojoj domovini. Ondje joj se majka razboli i umre, i tako se mala putnica morala dati sama na put, da opet dodje svojem otcu, koji kraj Kansas City a imade svoju farmu. Mala djevojka sretno je pravalila daleki put, a doseljenicki povjerenik zauzeo se je za nju, i odmah brzojavio otcu u Kansas City, da dodje po diete.

Ubila ga Elektrik. Prevod iz Americkih novina javljaju nam iz Sacramento, Cal., da je tamo zaglavio nas zemljak Juro. Bilac Maskovic. Ubila ga elektricna struja na mjestu gdje se nalazio. Jure Bilac je dasao pred godinu i pol ovu zemlju, da pomoze svoju staricu majku i da ju uzdrzi radeci ovdje, te je eto tako ostala starica bez svohranitelja, kukajuci za svojim cedom. Bilac Maskovic je rodom iz Blata sa otoka Korcule, a bilo mu je tek 18 godina. Kako nije pripadao nikojem druztvu, to su se tamosnji njegovi zemljaci zauzeli da ga dostojno pokopaju, a na vjecni ga pocinak sprovese mnogo brace: Hrvati Dalmatinci i Crngorci, tugujuc za njim, jer je bio mil i dobar mladic, obljubljen od svakoga.

Nagjena ljesina.—Javljaju iz Slanoga—U blizini ostrve Glipe opazise u moru covjeciju ljesinu. Kasnje se je upoznalo da je to tielo iva Ducica, iz Vitaljine u Konavlima, kojeg je nazad nekoliko dana bilo iz kuce netragom nestalo. Dosla je komesija, ali je tijelo bilo vec razkomadano. U jednom komadu odijela nagjoze u zepu svotu od 57 K. i 62 pare i jednu pozivnicu Suda Dubrovackoga.

Samoubojstvo domorodca. — U prosli Petak na 14 tek. u 7 sati jutrom kad su dva Englezka rabotnika prolazila kroz Albert Park za otici na rabotu nadju pod jednim stablom mrtvo tielo na zemlji. Ovi odma otidjose dokazati kod Pulicije, pak kad pulicija dodje upoznase da mrtvo tielo lezeci na zemlji jest naseg poznatog domorodca imenom Mate Boksich rodom iz Zaostroga Dalmacija. Vidilo se na grani stabla savezano mali kratki konopcic, a uz ovo bilo je povezano tirake od gaca koje su bile prekinute, a na zemlji pokraj mrtvog tiela bila je jedna boksa za cetiri unce visoka. Ovo je bio znak da Boksich jest sam sebe objesio za granu stabla koja je bila visoko od zemlje za 7 noga, a boksu je upotrebio sa koje se je objesio. Tezina zivota zadusi Boksica, i tirake puknu i ovo je uzrok da je bio nadjen mrtav na zemlji. Kad nadjen jutrom tielo nije bilo sasvim ohladjeno. Siromah Boksich kako je poznato nasim domorodcim nije uvjek bio iste pameti, jer se je pokazao u toliko slucajeva kao da luduje. Bio je bolestan za mnogo vremena, i nekoliko puta bio je kod Auckland Bolnice, jer kad nadjen mrtav nadjeno je kod njega tri pene u novcu, jednu bankovnu knjiznicu na kojoj je ubilizeno da pokojnik ostavlja **jedan shillin** na svome racunu, i racun od bolnice za £17 njegovog dugovanja. Po prilici nazad dva meseca pokojnik bio je kod Urednistva, koji nam je onda dokazao da je izasao iz bolnice i da je u siromasnom stanju da bi zelio otici gdjegod rabotati. Vazda spravni za u pomoc siromahu i bijedniku priporucili smo ga na rabotu, pak vise nismo zanj nista znali vec da smo ga vidjeli na radnji kod Thames Hotel, pak kasnje kod Grka u Restaurantu. Bijednik nije imao iskrena prijatelja, u istinito da dokazemo kod naseg naroda nije imao povoljna imena uzrokom sto je jednom prekrsio zakon o prodaju pica : ali ovo nije nikakvi veliki zlocin kao lupezstina i.t.d., kako isto jest nam osobno dokazeno od Sargeant Ramsey kod Urednistva. Bolestan, bez novca i prijatelja nije nam se cuditi da u stranoj zemlji Boksic otidje vanka svoje pameti i pocini samoubojstvo kako smo gore opisali.

Na iztragi smrti Dr Bull dokazao je da je lijecio Boksica u bolnici za nekoliko vremena od bolesti u trbnhu, da jedna njegova pluca jest izcezla, a druga se pluca bolesti uhvatila. Da kad je bio nadjen mrtav nije mu nasao nista u trbuhu mozda da nije nista jeo za jedan ili vise dana. Dakle iz ovoga se vidi da pokojnik volio je trpljeti glada nego otici prositi kod ikakvog naseg domorodca u gradu. Kad je iztraga smrti od svjedocanstva dovrsena giurati priznali su, da je pokojnik pocinio samoubojstvo kod nije bio u svojoj zdravoj pameti. Za nedopustiti da bude pokopan od vlade kao znak da nema prijatelja na svietu. gosp. Jure Banovich jest se zauzeo da sakupi dovoljnu svota za pokop, te ovo su domorodci koji su pruzili svoj milodar Ivan Curin 2s, Joze Blazina 2s, Jure Banovich 10s, M. A. Ferri 10s, Ivan Delich 4s, Ivan Covich 5s, Mate Franicevich 3s, Stipe Petricevich 3s, Grgo Lalich 5s, Tadija Borich 5s, Nikola Green 2s, Jozo Kraljevich 5s, Ante Pecar 3s, Mate Radonich 5s, Toma Raos 5s, Ivan Mihaljevich 3s, Stipe Seputich 5s, Ivan Rojich 2s, Ivan Trbuhovich 5s, Marin Glavas 2s, M. F. Cvitanovich 2s 6d, Mate Soljak 2s, Frank Radovanovich 5s, Ivan Matutinovich 2s, Kuzma Matijevich 2s, Dick Erceg 2s 6d, Filip Matich 5s, Bartulovich & Petricevich 10s, Pasko Cvitanovich 5s, Jure Spanje 5s, Mate Bobanac 2s, Nikola Marsich 2s 6d, Silvester Delich 3s, Frane Frankovich 2s, Martin Bilich 2s, Ukupno £6 19s 6d. Buduc da ova svota novca nije dostatna za pogrebiste, umoljavaju se ostali domorodci diljem ove zemlje da bi po mogucnosti poslali na urednistvo ili na gosp. Juru Banovica svoj obol za pokojnika da tako pogrebne troskove mogu se izplatiti, i da koji maleni spomenik od nizke ciene postavi se nad njegovom grobistu. Pokojni Boksich bio je ukopan u proslu Subotu na 3 sata p.p. kod grobista u Waikumete. Premda nekoliko broja od naseg naroda u gradu, samo cetiri domorodco jesu prisustvovali sprovodu. Ostali su se izgovarali tako, ovako, i onako, a nekojim bilo je vise milije otici na resu gledati gdje konji trce i gubiti novca. Od ovem necemo nista prigovarati, ili mislimo da je jednom doslo vrieme da sa dokazim sto sastoji u "Napredku" da udruzenje za pomoci jednog drugog kod u nevolji i bolesti imalibi mo se starati i skrbiti da postane temeljno izmedju nas sto moguce prije.

Boris Sarafov Mrtav. U proslom broju javili smo tuznu viest, da je zlocinacka ruka pocinlla crno djelo u onoj tuznoj Macedonlji. Ubio Macedonac—Macedonda, Bugar-Bugara, kukavica-junaka, Panica-Sarafova. Borisa Sarafova, toga silnog junaka i trepet Turaka. Tko je bio Sarofov ? Sarofov je bio dusa macedonskih ustasa, revolucijonarac, pred kim su Turci strepili.

Turke mrzio, kako to nitko na svietu nije —i neprijatelja tadova Turci nisu imali, niti ce ikad imati.

Kao 14 godisnjidjecak, na svoje je rodjene oci morao gledati kako Turci otcu mu rodjenom i djedu skidaju glavu i nabijaju ju na kolac. Od toga dana njegova mrznja traje i nije niti mrvu jenjali, vec sve i veca biva. On se je osvjecivao Turcima kako se riedko tko esvjecivao i kako bi opazio Turcina pojavilamu se u dusi sljka, koju je gledao u djetinjskoj dobi : kako mu nabijaju djeda i otca na kolac.

Turci su drhtali, kada su samo culi ime Sarafov ; ako je samo jeka od gore doniela glas Sarafov, oni zatrnuse. Turci vjerovahu da njega nemozenit kuglja, nit bodez raniti pa kada se gdje pojavio. Turci bjegase glavom bez obzira. Oni ga naprosto smatrahu zivim vragom.

Boris Sarafov je najromanticnija pojava na Balkanu. On je krasan muz, stasit i ljep, pred kojim je zadrhtalo svako zensko srce koje ga je jednom opazilo, te su ga mnoge zene i djevojke potajno zeljkovale ; nu on je bio hladan, nije poznavao zenske ljubavi. Njegovo je srdce biloodvise zackupljeno mrznjom protiv Turaka i ljubavju spram svojejadnei razmrcvarene, krvlju djedova njegovih natopljene domovine. Boris je bio medju pukom i Bugarskim i u Macedoniji najpopularniji, kako nije nitko bio.

Ja njega se govori, da je on zacetnik ideje, da se je zarobila amerikanka, misijonarka Miss Helena Stone i da na taj nacin dodje, dobiv za nju odkupninu od Sjed drzava, do novaca za ustanab. koga je vodio punedvie godine krvavo i ljuto, a pomanje do dana smrti.

Boris Sarafov nije obican "hajduk" ; on je vrlo naobrazen, te je do god. 1895 sluzio kae castnik u bugarskoj vojsci a onda iztupio i posvetio se dusom i tjelom tome, kako da oslobodi Macedoniju iz rukuh krvozednih Turaka. Njemu je 34 godina, te je ubijen, nu uvjeke se uzpostavilo, na uzas Turaka, da je viest bila kriva.

Boris je bio divan crnokosi mladic, crnih, zivih ociju, milena lica, a drug kakova nije lasno bas naci. Njegovi drugovi, kada zacuse tuznu viest, gdje ga ubi njegov covjek, proplakati su ljuto.

Borio se za slobodu svoje domovine, pa i ako su mu ruke omascene do lakata krvlju, koju je prolio za oslobodjenje svoga naroda "hajdukujuci," mora mu se oprostiti i kliknuti kao Slavenu, nasem juznom Slavena ; Slava ti junace Macedonski !

Mrtvo novorodjence u crkvi. Neka starica nasla je u crkvi sv. Antuna u Osieku oveci omot, pa ga je urucila crkvenom slugi Otvorivsi potongi omot, nadje u njem ljesinu novorodjenceta i pismo, u kom se vela, da je diete krsteno, te nosi ime Viktor, a novac za pogreb, da se nalaziu skrinjici za milodare, koja stoji pod zrtvenskom. Liecnici konstatovase, da je diete uguseno. Redarstvo trazi zlocinacku majku.

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakomu kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Upitaj za !

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

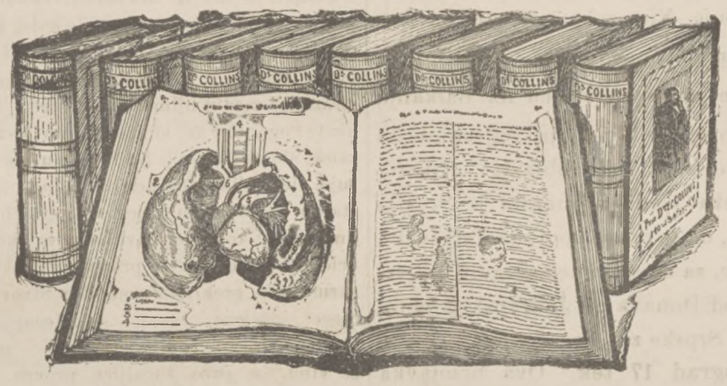

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ljudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, FEB. 19, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, FEB. 26, 1908. (No. 9.) Broj 9.

Postnpak proti gen. Stesselu.

Brzojavka iz Petrograda od 21 tek. donasa viesti da vojnicki ratni sud dovrsio je iztragu parnice proti gen. Stosselu i drugim generalim koji su nezakonito u mesecu Siecnju god 1905 predali Port Arthur u ruke neprijatelja. General Stossel usudjen je na smrt bez gubitka svoga prava i casti, te uzrokom da u njekim drugim primjerim uzdrzao se je dobro, sud ce zaprositi milost u cara, da odsuda smrti preokrene se na deset godina tezke tamnice u tvrdjavu. Sud je javno ukorio generala Fock, a druge generale Reuss i Smirnoff riesio svake obtuzbe. Istog dana druga brzojavka koja dolezi iz Londona dokazuje, da velika novina "Times" u svojim clancim kaze da general Stossel jest zaslusio odsudu od smrti koja bi se imala ziesiti, jer da general nije radio svoje duznosti, i sa njegovim neposlushom skrivio poraz Rusa. Obtuzba proti generalim Stosselu Reuss, Fock, i Snurnoff jest bila u velikom broju prekrsaja njihovih duznosti. Bilo je dokaza proti generalu Stosselu da bi slao krive objave od boja i bitke koje nisu obstojale, da bi dao cast i medulje svojim prijateljem i generalim za velike vriednosti u boju sto nitko nije nista zasluzivao, da nije izvrsio zapovjed generala Koroupatkina kada mu je naredio da prida zapovjed Port Arthura generalu Smirnoff, da u boju Kinchen objava kaze da Stossel jest prvi vodio vojsku, a kod tamo nije ni blizu bio nego se zabavljao u Port Arthuru. Takodjer dokazam je da Stossel od dneva Veljace 8 do Lipnja 14, 1904 bio u tolikim bitkam, a kod tamo nije bilo nikakve bitke osim Kinchan u kojoj on nije prisustvovao. Kao isto da svi ostali generali je su privolili da se uzdrzi Port Arthur do najzadnjeg casa, a kod tamo Stossel poslao je brzojavku caru da Japanci je su gospodari od polozaja i da se tvrdjava nemoze uzdrzati nego samo malo dana. Ovakovi i drugi slicni dokazi jesu prikazani na iztragi ratnog suda proti Stosselu, stoga odsudu smrti nije nezakonito zadobio.

Pukovnik Gurko na iztragi ratnog suda nazvao je generala Stossela sinjom kukavicom i plasljivcem, koji je uvjek bio daleko od bojnog reda, samo da uzcuva svoju glavu. Nadalje je Gurko uztvrdio i dokazao, da je vrhovni zapovjednik Kuropatkin, tri puta nalozio Stosselu, da imade predati zapovjednictvo nad tvrdjavom generalu Sinirnovu. Stossel ali nije poslusao ovih zapovjedi, pa je i dapace unistio duplikate Kuropatkinovih zapovjedi, sto nu su bile opredieljene za Smirnofa, tako da ovaj nije mogao preuzeti zapovjednictva.

Gosp. Ante Juinovich na svome odlazku za staru domovinu dokazao nam je, da je cuo govoriti od gosp. Petra Antunovich, da dva nasa mlada domorodca koji su skoro prispjeli u ovu zemlju iz domovine bili su prevareni u Dubrovniku kod brace Banac. Jedan putnik da je platie fiorina 240, a drugi fio. 205, dakle kako ovo mora da bude kad su dosli u istom parobrodu i istom razredu. Neznamo koliko je ovo istinito, ali neka se svaki uvjeri, da u svakom slucaju sto se prevare tice bit ce mo na braniku hrvatskom radniku pak nesmeta nista no kojem kraju svieta to bilo.

Koliko je doseljenika doslo u Ameriku.— Za jednu godinu dana od 1, srpnja 1906 do 30 Lipnja 1907 doslo je u Ameriku kako naznacujemo doseljenika iz pojedinih zemalja. Austro-ugarska 338,452, Bugarska, Srbija, i Crnogora 11,359, Francuzka 9,731, Njemacka 37,807, Grcka 37,907, Italija 285,761, Rusija 258,744, Turska 20,767, Vel. Britanija 91,030, Kina 961, Japan 30,220, Kanada 19,918.—Nas naravno ponajvise zanima brojka doseljenika iz Austro-Ugarske monarkije, jer su uracunani i nasi zemljaci. Nasa monarkija po ovom sluzbenom izvjescu daje najvecu brojku izseljenika, te ovaj veliki broj—338,452—najbolje svjedoci, da kod nas vladaju najgori odnosaji jer je poznato da covjek neseli iz objesti nego iz nuzde. a gdje nuzda natjera na emigraciju, tu nije sve u redu kako bi moralo biti. Po ovom broju mozemo suditi, da u nasoj blagoslovenoj monarkiji vlada vece nezadovoljstvo nego li u Rusiji, jer vidimo da se je odavlje za 80,000 ljudi manje izselilo nego li iz nase sirje domovine. Moguce je—ali injee stalno—da ce eropejski vlastodrzci po raznim zemljama, konacno ipak uviditi, da valja kod kuce poceti svirati na druge diple, da valja uvesti npravu, koja ce omoguciti urodjenom zivlju da kod kuce tece kruh i osigura si obstanak. Nuzdno je ali da to ucine za vremena, jer nepozure li se, moguce je da im skrb i posao bude uzaludan.

Moci sluge Bozjeg.—Od Nikole Biankovica biti ce brzo stalno se nada splitski "Puk", postavljene na oltar. Tako ce imati jos jenoga zastitnika. Biskup dr. Cari ucinio je sto je bilo moguce, da se rasprava sto prije sretno dokrajci, na utjehn i radost svih Makarana, primoraca i zagoraca, boji u velike stuju bozjeg slugu, radi tolikih milosti od njega postignutih.

Mogucnost sv. Klementa u Makarskoj—Vazda svake godine svecanost Klemente u Makarskoj krasno izpadne a navlastito kad je dobro vrieme onog dana. Evo vam slucaj mogucnosti ovog sveca. Makaranin Ante Venturini nastanjen odavna na Metkovicima opasno oboli. Sve su nade i po izjavi liecnika, zanj bile izgubljene. Na brzojavnu poruku sestre mu izvojstile otvor rake sv. Klementa, pred kojom se odpjevala sv. Misa. Po tom je venturini zagovorom velikog zastitnika, umah ozdravio. U zudnje doba vise je ovakovih milosti primljeno.

Dugo spavanje.— Sa brzojavnom zicom dolaze viesti iz Christchurch da jedan podvornik prvog razreda na parobrodu "Ruapehu" imenom Frederick Baker otisao je spavati pak za dugo vremena nije se mogao probuditi. Baker otisao je spavati u proslu Sriedu vecer kad je onog dana parobrod odputovao za Wellington, pak sutra dan cetvrtak jutrom podvornik nije se mogao probuditi usuprot da su ga kusali cielog dana po toliko puta da ustane. U Cetvrtak kasno u vecer ustao se u svome spavanju pak otidje na kuvertu, ali videci da se nemoze razbuditi odveli ga natrag u postelju. Njegovo srce i pipanje bila bilo je od zdrava covjeka. Kad je parobrod stigao u Petak jutrom u luku Wellingtona zdravsteni lijecknik Dr Upham nasao ga gdje spava, ovaj je kusao sva moguca sredstva za probuditi podvornika ali sve uzaludno. Uz ovakove bolestnika odnosaje Dr Upham naredi da Bekera posalju u Christchurch bolnicu koji bi primljen na 4 sata p.p. Odma ga postave u vruca kupalista, pak onda u postelju i na 5½ sati p.p. bio je probudjen. Kad se je probudio Baker je dokazo da se on nista ne spominje od kada otisao spavati u proslu Sriedu vecer. Onu vecer igrao je na karte i malo ga glava bolila ; ali drugo nista nije se cutio. Ovog podvornika zadrzat ce ga u bolnici za nekoliko dana da ga lijecnici paze, jer ovakova cudoredna bolest od dugog spavanja jest svakomu na cudo.

NAKON PETDESET GODINA.

Iz Rima se javlja : U Napulju se je prije 50 godina bogati napuljski aristrokrat markez d'Avarnos princ od Pescare dvije godine privajili su princeviod Pescare, da im se je rodio sin, te su podpisali doticni spis. Godine 1885. umro je princ d'Avarnos, ostavivsi sav svoj imetak od 14 milijuna lira tom svom sinu. Princeza udova vjencala se je po drugi put s jednim drugim drugim princom od rimske aristobracije. No rodjaci pokojnog princa d'Avarnosa poveli su kod suda parnicu proti njegovoj udaji, obtuzivsi ju radi podmetnuca djetata jer da ona nije nikad imala djece. te da je mladi princ d'Avernos pravi sin jedne seljakinje. Jedan dan su sudbeni liecnici-vjestaci aregledali staro princezu, te ce se imati izjaviti, da li je ona prije 50 godina rodila.

KATAŞTKOFA ZRAKOPLOVA.

Zrakopolov ,,Nord" budjelovao je kod zrakoplovne utakmice za najvecu nagradu aeronautskoga kluba. 29. rujna p. g. digao se u Parizu taj zrakoplov i plovio cielu noc nad oblacima. U jutro jedan od zrakoplovom, predlozi, da se spuste sa zrakoplovom, no opazi, da se zrakoplov nalazi nad morem. Buduci da se zrakoplovci nisu snabdjeli dastrtnom kolicinom balasta, morali su se spustiti prije, nego li su oni racunali i tako dospjese u vodu. Jedan od zrakoplovaca uhvatio se za uzeta izpod zrakoplova, a drugi za gondolu. Dva sata ostali su u takovom polozaju, dok ih nije opazio parobrod, poslan im u pomoc. Parobrod je unesrecene zrakoplovce uzeo na se, a na to se zrakoplov poceo sam po malo dizati. Ribari ga medjutim najose prilicno daleko od katastrofe.

RIEDKI SLUCAZ LJUBANI.

Njemacki grof Ferdinand Hochberg, prijatelj i drug njemackoga priestoljonasliednika, castnik njemacke garde, i sin stare plemicake obitelji, odrekao se je imena, casti i imetka, radi ljvbavi naprama siromasnoj gradjanskoj djevojci Ovaj cin svjedoci za posteno srdce ovog cozjeka, koji je svojim rodom mogao zauzeti odlfcni polozaj, ali je odbacio sve, samo da odrzi postenje djevojke koju je ljubio. Mladi je grof imao odnozaj sa ljepuskastom prodavacicom u jednoj trgovini u Berlinu. Uslied nagovaranja sa strane svojih roditelja zarucio se je sa jednom princesom, vec onako kako se u tim krugovima zarucuje. Kada se je oprastao od svoje prave ljubovce, povjeri mu ona suznim okom, da nosi pod srdcem plod njihove ljubavi. I sada je grof zasvjedocio da je covjek. Posto su mu sa sviju strana branili da ozeni mladu djevojku, sto je on ali smatrao svojom duznoscu, odrekne se grof imena, polozi cast, razvrgne zaruke sa princesom, ozeni svojv drugu, i dodje s njom u Ameriku. Danas je jednostavni chausseur automobila, kod njekoja bogatasa u Newportu, nepita ni za roditelje ni za svoje otmene znance u Njemackoj, pa zivi sretno i zadovoljno sa zenom i djetetom pod imenom Barnes.

SUDBINA KNEGINJE.

U siecnju ove godine ozenio se je clan ruskoga poklisarstva u Parizu, knez Mescerski, sa kcerju petrogradskoga trgova Fomenko.

Premda su se mladi ljudi velo ljubili, ipak je brak vec nakon njekoliko mjeseci bio veoma nesreton, jer su im naravi bile skroz opriecne. Mladi knez brzo se je zastito jednostavne gradjanke, a ova je ponasanjem svojega muza mnogo trpila, i naskoro postala melanholicna.

Kada vise nije mogla da izdrazi nesnosljivoga stanja, pokupi se iz Parisa, pak otidje opet u Petrograd, a pratila ju je, jedna stara vjerna sluzavka.

Vec njekoliko dana nakon dolazka u Petrograd nestalo je mlade knjeginje. U sobi nadjose list ovog sadrzaja : Umirem ! netrazite mi mrtvog tjela, jer ga necete naci. S v moj imetak ostavljam mojoj sluzavki Nadini" Izbilja nestalo je knjeginje bez traga, a i trupla joj nigdje nenadjose, premda ga redarstvo pomno trazi na sve strane. Sto stvar jos tajnovitijom cini, jeste okolnost, da svi koji poznavahu rukopis nestale mlade zene, tvrde, da oprostni list, kojega nadjose u njezinom rukom. Redarstvo i svi druztveni slojevi u Petrogradu stoje pred nerazriesvom zagonetkom.

UKINUCE SMRTNE KAZNE U FRANCEZKOJ.

U Francezkoj vodi se velika borba za ukinuce smrtne kazne. Vlada je u nacelu rijesila, da se ukine smrtna kazna, no ministar pravosudja proucava kakove da se kazne uvedu mjesto smrtne. Sadasnji predsjednik republike pomilovao je svakog, koji je bia odsudjen na smrt, a zbog toga napadaju ga prijatelji smrtne kazne Smrlne su kazne ukinute u ovim drzavama : u Rumunjskoj od 1864., u Portugalu od 1867., u Nizozemskoj od 1870 u Italiji od 1889., u Sanmarinu od 1848 u Norveskoj od 1895., u Svicarskoj od 1896. U Americi ukinuta je smrtna kazna u Miciganu, Rodizlandu, Viskonsinu, Kolumbiji, Braziliji, Nenezueli Kostariku, Guatemali, Nikaragui i Hondurasu. U Finskoj i Belgiji od 1863 godine. U Francezkoj je vec dvaput bila ukinuta smrtna kazna : 1848 godine poslie proglasenja republike i 1871. pod vladom komune. Onda je gilotina spaljena uz veliku svecanost. No kad je komuna pala, podignuta je gilotina u Verzalju. Hoce li se i ova gilotina ukloniti, pokazat ce buducnost. Predsjednik Fallieres dosliedan svom stanovistu—pomilovac je ovih dana jednog zlocinca i smrtnu kaznu pretvorio u dozivotnu prisilnu radnju u tamnici Radi toga veoma napadaju monarhiste, nacijonaliste, klerikalci i antisemiti. Ali se Fallieres ne da zbuniti, vec izjavjuje, da dok je on predsjednik, da ne ce niko biti kaznjen smrtnom kaznom.

Drago nam je spomenuti da je narod poceo uvidjati koliko mu je laksnje za obavljati sve njegove poslove kada se obrati direktno na urednistvo. Proslog Ponedjeljka 24 tek. odputovalo je za staru domovinu svi kroz poslovnog ureda ovog urednistva, koji jesu ostali zadovoljni na koji se nacin priporucuje i upucuje narod kad na njihovu putovanju. Niti nami niti putnicim nije se potreba mnogo milisti, jer kroz manje od pol sata svim petnaest domorodcim putne karte bile su ucinjene, a svejednako bi uzelo vremena da je i vise putnika odputovalo. Sada nije kako prije otici do Agencije u velikom broju pak da nam Englezi kazu da nas narod nezna ni novce brojiti, a kamoli da speluje svoja imena. Za svjedocanstva koliko sada ima razlike kad se ima putovati, primili ste dokaza i suvise mozete se nadati primiti dokaza od istih vasih zemljaka. Ovo su imena od nasih domorodaca kojih smo uputili za staru domovinu i kojim zelimo dobro vrieme i sretni dolazak u svoj rodni zavicaj. Donko Tvrdjevich, Visko Tvrdjevich, Jerko Farac, Jure Farac, Jakov Bilis, Mijo Posa, Nikola Botica, Anton Bakarich, Visko Tvrdjevich, Andro Tvrdjevich, Ivan Unkovich, Anton Cebalo, Domjan Jakich, Ante Juinovich, Jakov Bilis.

Novi zakon zenitbe.

Novi crkveni katolicki zenitbeni zakon koji dolazi skoro u krepost, jest bio procitan u svim crkvam biskupije od Wellingtona, koji zakon bit ce procitan u crkvam biskupije Aucklanda i svim mjestim diljem ove zemlje. Ovaj novi zakon sto se tice genitbe glasi ovako. Da sva mladost katolicke vjere neka im bude do znanja koji misle otici u braku zenitbe da ovaj novi zakon dolazi od svete stolice. Zato neka svaki znade da iza dojduceg Urkrsa svaka zenitba nece podniposto zakonito biti poznata, ako se parovi nebudu vjencati od poznatog zupnika prid dva svjedoka. Do sada u ovoj zemlji od Nove Zelande usuprot crkvenim zakonim bilo je zakonito katoliku kad je bio vjencan u crkvi Protestanta, ili u registry office. Ali u buduce iza dojduceg Urkrsa kada se katolik vjença u crkvi Protestanta ili u registry office, ne samo sto jest mnogo gresno, ali u isto vrieme nece biti zakonito, niti poznato niti poznato kao da je su muz i zena, i sve osobe koje se ozene protivno ovem zakonu bit ce kao i prije svejednako kao da nisu nigda bili ozenjeni. Ovaj zakon zapovida svakom katoliku i onim koji su bili prokleti od katolicke crkve ; ali Protestanti nisu ukljuceni u ovem zakonu. Svi Protestanti i druge vjere koji nepripadaju katolickoj crkvi, nasa vjera pripoznaje kada su vjencani u njihovoj crkvi ili registry office da ova zenitba jest zakonita kao pravi muz i zena.

Otvara sa Maorsko zemljiste.

Po naredbi vlade ove zemlje danas u king country kod mjesta Otorohanga bit ce sjednica od komesije za iztragu otvora zemljista od **dva milijuna** ekera kod king country sto sada pripada maorima. Ova velika prostorija zemljista okruza od Waikato River do West Coast, ili 50 cetvornih milija, a do sada nije nista izradjeno niti napuceno. Kada komesija dovrsi njezinu iztragu racuna se da vise za jednu polovicu bit ce dobra za nastanit se. Ovo zemljiste nece biti odma otvoreno, jer opotrebuje prije razdjeliti i izmiriti, takodjer otvornnja ovog zemljista zakoni treba da prodje kroz Parlamenat sto sada jest pripravno da zakon otidje u krepost dojduceg sabora. Svaki nas domorodac koji zeli uzeti zemlju za nastanit se, i za svoje zivljenje neka nam to javi osobno ili pismeno da mu budemo pri ruci za njihove interese.

Svaki razboriti covjek koji uzme, i kojeg sreca dopadne da bude imati komad svoje zemlje u Waikato kado se zemljiste otvori jamcimo da takodjer otvara sebi velike buducnosti i bogastva.

Odputovali za staru domovinu——U Ponedjeljak na 17 tek. odputovali su Ante Gjikovich, i Grgo Simundich sa svojoj suprugom svima zelimo dobro putovanje i sretan dolazak u svoj rodni zavicaj. Ovaj isti dan tri druga mlada domordca je su prispjeli u ovu zemlju da pokusaju svoju srecu na kopanju smole.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka ,, 2 Ozujka

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Asturias ,, 18 Ozujka
Ortana ,, 1 Travnja
Omrah ,, 15 Travnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

QUEEN & FORT STREETS,

AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

NA ZNANJE!

U Broju 6 ,, Napredka" od 20 Ozujka p.g. bilo je naznaceno od podpisanog dopisnika da vise nesmijem biti kao **tumacnik** u Sudu kod ove zemlje. U protivnom slucaju ovo nije istinito, jer sada kao i prije vazda na zahtjev sudaca sluzim i opotrebujem kao tumacnik ne samo u Hrvatskom jeziku, dali i druge ostale Europejske jezike.

Za stetu meni nanesenu otvorit cu parnicu iztrage, na, svjedocanstvo da ostajem i ostat cu u buduce.

NIKOLA GREEN,
Generali Interpreter.

OBZNANA!

Nemoj mo pustit iz nasi ruku obljubjeni list ,,Napredak", jer ciela narodnost Hrvatskog jezika potonula bi u najvecu morskn dubinu. Budimo slozni za nasu bolju buducnost ,, Glas Istine" pada doli.

MATE F. RADICH.

"Napredak."

SRIEDA, VELJACE 26, 1908.

Dajmo se Organizirati!

Nikakva drzava na svietu nemoze napredovati ako nema organizacije, tako isto nikakvo druzstvo, niti nikakva stvar pak bilo u kojojmudrago svrhi nemoze, niti je moguce da napreduje bez izvrstne organizacije. Nami Hrvatim, sada se pruza prigoda kao nigda prije da se organizamo. Jest! u stranom svietu treba nam organizacije, jer ako to mi sami po sebi ne uradimo, zlo i naopako po svih nas, ako se budemo u drugoga uzdati da ce nam vazda iz neba mana padati.

Necemo otvarati ponovno podulji razgovor, jer kad bi ste zavirili prosle brojeve "Napredka" mogli ste opaziti zelju i nas cilj od razlicitih dopisnika, kako nam je doslo skrajno vrieme da se sto skorije organizamo, prije nego nas uhvate bijede i nevolje od kojih nemozemo izbignuti ako budemo se ovako uzdrzali kao i do sada. Imate istinitih dokaza mal da ne u svakom broju "Napredka," kako milostinja nasem bratu domorodcu opotrebuje sad jednom, a kasnje drugom. A, da imamo medju nami ikakve organizacije nigda nam nista nebi opotrebovalo, jer bi mo vazda u boljem stanju pomagali jednog drugog; i kad bi mo zivili u slogi i bratskoj ljubavi, nikakvi neprijatelj nebi nam na ovem svietu nista naskodio. Mi valja da se vrlo dodro promislimo, i da imamo na pameti da zivemo u neodvisnoj drzavi u tudjem svietu i stranom jeziku. Nemamo nista za plecim za sakrit se, kad nas nevolja ili nesreca pohodi, te u isto vrieme, do kad smo u dobrom zdravlju, ili sa malo Lira u dzepu moramo promisliti da nam nece vazda svejednaki vitar u krmu puhati. Obazrite se kako je sada narodu tezko kada nema prodaje gume. A koliko drugih slicnih stvari moglo bi se dogoditi da nas jos gore nevolje uhvate? Treba nam imati oci otvorene, treba nam imati opazu, treba nam se organizizirati. Ako ovako budemo uradili, je smo spaseni i put za svaku nasu bolju buducnost sigurno otvara nam se.

Dobili smo jedno privatno pismo iz Wellingtona u koje nam zahtjevaju da kroz ovo glasilo budemo upitati hrvatske radnika u ovoj zemlji samo tri upita. Upiti sto hrvatskom radniku treba odgovoriti, je su za njega sasvim povoljni, te ako u vecini broja od nasih radnika budu uzeti naseg savjeta za odgovor dati, jamcimo da ova vlada, da ovaj englezki narod zeli nam sveukupno bolju buducnost. Poznamo da nekoji nasi prijatelji ovo ce za salu uzeti, ali ovdje nema sale, niti mozete kazati da nas nerazumijete kad budete citali ovaj vriedni clanak. Prije nego izadjemo sa upitim vanka na javnost, zudili bi mo znati kolikog broja hrvatskog radnika tezi za nasu stranu t.j. za onu stranku gdje vam se pripravlja svaka bolja buducnost. Sigurni smo da nema nikakvog kampa gdje ova novina nedopire, stoga u svakom kampu neka se nadje po jedan iskreni hrvat koji ce nam po svojoj cistoj dusevnoti dati pravi znak koliko radnickog hrvatskog naroda ima u svakom kampu. Jednog dana (najbolje bi bilo u Nedjelju) kad vam je razborita cista pamet bez ikakvog drugog naputka dajte na volju srcu vasem, te potajno u vasim mislim glasujte za "Napredak" ili drugcije protivno kako vas je volja. Pak onda jedna osoba neka to nami javi koliko glasovanja ima za nasu stranku a koliko protivne. Ovako napisite iz svakoga kampa, a izvanka oklopnice lista napisite na ovaj nacin "Glasovanje"; jer mi ove listove necemo odma otvarati, dokle se ne sakupi u dovoljnom broju za izbrojiti broj glasovanja. Nemojte niti najmanje imati straha, uzmite stranku kojugod hocete, jer za sada je ste ne na slobodi. Akoli u slucaju dobijemo vise glasova protiva vasem "Napredku," onda biti ce te pusteni u miru i sami ce te traziti onu sudbinu koja vam bude od Svemoguceg Boga osudjena. Ako li pako u slucaju nadjemo vise glasova za vas "Napredak," onda ce mo vam dati na javnost **tri upita** sto englezki narod od vas zahtjeva, te kasnje ako od vase strane upiti budu dobro odgovoreni uvidit ce koliko ce vam donieti koristi kad naseg uputka budete uzeli.

Za ove gore spomenute rieci neka nebude mnogo vike i govora po kampim, jer je ovo ozbiljno a nije sala, jer vam je istinito doslo skrajno vrieme da se treba organizoti, jer drugcije nije vam se nadati da u tudjoj zemlji mozete vojevati kako hocete.

Ako ste svi protivni za nasu stranku ostavljamo vas u miru i sudbini. Ako ste u vecini za nasu stranku, onda vam jamcimo da vas necemo zapustiti nego za vas jurisati do zadnje kaplje krvi niti vam se je bojati da mozemo ostati pridobijeni. A ona manjina glasova koji su proti nami, u u obzir nista neuzimljemo jer u svome neznanju neznaju sto rade. A oni, u sasvim malom broju koji su krivi bogovi, hvalislave, i koji bi zudili da sami na svietu zivu, oni su svi nami u otcenasu, Amen—, jer nije daleko do onog dana kod ce mo vidjeti na svoje oci ako se ne pokore, "da Carigradska oholost mora da pada dole.

Dosta smo da sada od krivih bogova pretrpljeli, i na koliko nacina je su **globili i varali narod,** i na tudjem zulju provode lagodni zivot, jer im posteni i fakticni rad smrdi kao vragu tamjan. Ako se ova gospoda od lazljivi bogova neostava se na zlo nagovarati siromasne radnike, budite uvjerni da od sada radit ce mo za' slomiti sve njihove ohole sile. Dosta smo pretrpljeli i podnosili njihovu viku, ali vitar njihovog opakog jezika brzo ce mo salomiti. Mi idjem napred sa nasim radom, ali uztrajeli i nadalje uzbunjivanje naroda, vjerujte nam da ce mo se naljutiti pak sa Bogom pravicom i zakonom nece ostati ni traga od krivih bogova.

Biti ce mo usilovani na nas poziv sazvati kod ovog urednistva sve one osobe, u kojim rukam zakoni i buducnost ove zemlje obstoji, te na privatnom dogovoru dokazat ce mo, tko i koji misle za vazda upropastiti hrvatski narod. Iza ovog dogovora bez poziva oticemo na vrata krivih bogova kad se gospoda nebudu nadati te u prisutnosti one gospode koje ce mo sa sobom povesti zapitat ce mo **deset upita** da nam odgovora dadu. Nece onda biti bum! bum! i drug a vika nego upiti valja da se ciste i bistro odgovore. Si nami nece biti sale, ali ako krive bogove proglasmo da oni je su uzbunitelji hrvatskog naroda onda valja bjezati iz ove zemlje glavom bez obzira, i nece ostati dostatna vremena za obazirati se na njihovo posjednictvo. **Mi ovu gospodu obtuzujemo, da su onj krvi kulturnom zaostaju naseg naroda u Novoj Zelandj.** Radnicki zulj se najkrvnije osvecuje! te moraju skoro gledati svojv propast i pad svi oni dobri govornici! Negledajmo nikoga u brk, nego za nasu bolju buducnost dajmo se organizirati!

KRATKE VIESTI.

Samo jedna osoba u 205 jest u visini preko sest noga.

Sumporne rudc u Siciliji da ju radnju za 18,000 osoba.

Francuzka ima preko tri stotine dnevnih novina.

Londonska opcina opotrebuje 40,000 osoba za razlicite radnje.

Na englezkim zeljeznicam ima preko 40 tunela koji su duljini vise od jedne milje.

Sparogi jest najstarija stablika poznata na svietu koja se upotrebuje za jestivo

U buduce svaki Francuzki vojnik primat ce pol litre vina svakog dana.

Koza moze zivljeti do deset godina i svakog dana da je razmjerno jednu litru mlika.

Planine u Svajcarskej na visini od 2000 noga je su proste od svakib nezdravib zivinica.

Englezi sada dvostruko trose vise mesa za jestivo, nego su prije trosili nazad 20 godina.

Francuzki zakon obstoji da nikakvi lijecnik nemoze nista dobiti u slucaju ako mu je stogod ostavljeno od njegovog bolestnika.

U zemlji od Brazila nema srednjeg razreda naroda, ondje je samo biti bogatas ili biti siromah·

Sadasnji nacelnih grada Rima jest englezki podanik, koji je postao nazad dvadeset godina.

Stastitsba dokazuje da u Amerikam kroz proslih dvadeset godina Jedan milijun osoba jest bilo razvjencano.

Pod kamenom jedne kuce u Washingtonu nasla se je botilja viski, sto kuca bila je sagradjena nazad 203 godine.

Sve rude na svietu racuna se da daju radnju za pet milijuna osoba, a od ovog broja jedna trecina jest u englezkim zemljam.

U jednom klobuku od druge ruke kupljeno na ulici od kocijasa Grina nadjeno je sedam komada karata od pet sterlina svaka.

U jednom stocarstvu kod Lowney Junction u Meksiku postavljeno je 45,000 koza. Ovo je najvise stocarstvo koza na svietu.

Za potrebito posudje jestiva na novom parobrodu "Muretania" zapuda £4000 sterlina, od ovog jesu 3000 komada piata i drugih posudja sa 16,000 zlica i vilica (piruna).

U Rimu odsudio je tribunal, dvije vojvode iz odlicne kuce, na kazan tamnice, jer su varali trgovce za novac.

Diljem Portugala vlada veliki orkan, koji je do sada porusio mnogo kuca, i usmrtio prilican broj ljudi.

Prosle godine veliki broj nasih zemljaka povratio se je u domovinu iz Amerika. Kroz 7 tjedana odputovalo je ne manje od 15,000 nasih zemljaka.

Bio je odlikovan poveljom na londonskoj izlozbi g. Dr. Nikola zvonimir Bjelovucic, industrijalac iz Janjine na Peljescu u Dalmaciji, sada nastanjen u Trstu.

Hrvati! Obagatite nam ovu nasu obljubjenu novinu sa dobrim dopisim, ili dobrom pjesmom u ime povecanja novine sto izlazi na 11 Ozujka.

Odlicni amerikanski gradjani uputise ruskom ceru brzojavku da oslobodi uapsenog revolucionarca Caikovskoga.

Njeki ce Francuz kroz malo vremena pokusati, da sa zrakoplovom na kormilo prevali put iz Francuzke u Englezku preko kanala.

Uprava Siberskih zeljnica, nalazi se u financijalnoj krizi, jer nemoze da nami ri 4 milijuna duga.

Mladoturske agitacije daljem turskog carstva, zabrinule se oblasti, jer zauzimaju sve to pogibeljniji obseg.

U Meksiku vlada velika uzrujanost, radi pojave jedne razbojnicke cete, koja krade djecu. Do sada je ukradeno 37 djece, a da nije poslo za rukom uloviti lopove.

U Kamburgu zaplienise jedan austrijski parobrod, jer kapetan nece da plati pristojbu, koji ga je spasio iz tezkoga polozaja.

Brzojavka od 25 tek. donasa viesti iz New York, da glasoviti na svietu izumljenik T. A. Edison jest mnogo bolestan i trebalo mu je uraditi opasnu operaciju.

Brzojavka iz Melbourne donasa viesti da David Chard englez, jest osudjen za cetiri godine tamnice za pokusaj otrova na malenom djetetu.

Jedan domaci pas koji je bio poslan koji je bio poslan u mjesto Clumbus, povratio se je opet nazad svojoj pospodarici u Chicago koji je dosao za 300 milja daleko, i u usuprot da je gospodarica prominula kucu gdje je prije stala.

Aucksand bolnici do u proslu Nedjeljn ukupno nahodi se bolestnika 214, od kojih je su 135 muzkih i 79 zenskih. Kroz proslih petnaest dana 53 operacije je su bile uradjene sa uspjehom.

U englezkom jeziku nalazi se preko 250,000 rieci, ili 70,000 rieci vise nego u Njemackom, Francuzkom, Spanjoljskom i Taljanskom sve skupa zajedno. Dakle nije se ni cuditi da je Englezki jezik sasvim trudno nauciti.

Kod Svete Klare, California nalazi se jedna crkva sagradjena sve od drva jednog stabla. Zgradja je 30 noga siroka, i 70 noga u duljini pa kad je crkva bila dovrsena dostatna drva jest preostalo.

Inostrane Brzojavne Viesti.

BALSKANSKI POLOZAJ.

Berlin 24 tek. Za pokazati iskrenost prama Austriji, i da bude na svjedocanstvo da zeljeznica od Novog Pazara nece imati nista raditi sa popravak Macedonije polozaja Njemacka opetovno zahtjeva od Sultana da izpravi polozaj u Macedoniji. Ali uzrokom da poklisari ima svaki svoje razlicito mjenje Sultan je odbio njei macki zahtjev uhvajuci se da ce ovo pitanje produljiti. Sve ostale novine dokazuju da opetovni zahtjev za polozaj Macedonije ostavlja Balkan sve to vise u nezadovoljnom polozaju.

TALIJANSKI SKANDAL.

Rim 25 tek. Signor Nasi prijasnministar kod vlade njegova parnica od iztrage jest dovrsena za kradju puckog novca, koji je on davo tajnim zlocestim druzstvim. Nasi iznadjen je sa krivcem koji je dobio kaznju za jednu godinu dana tezke tamnice sa globom od 200 lira i isplatom svih troskova. Kasnje kad izadje iz tamnice da za 50 meseci nesmije imati nikakvu pucku cast.

NOVAC SE RABI U TAMNICAM.

Berlin 25 tek. Jedan upravitelj od tamnice ova brzojavka dokazuje jest bio uapsen uzrokom sto je pomagao jednom tamnicaru u tamnici da rabi novac. Ovaj novac trgovao je iz ruku zene upravitelja tamnice i njegove punice.

POP U CRKVI UBIJEN.

New York 24 tek. Jedan talijanski anarkista klecreci prid otarom katolicke crkve u mjestu Denver za primiti sv. pricest, te kad je primio sv. tielo onda ubije popa Heinrichs koji mu podjelio sv. pricest pak pobegne. Malo kasnje bio je uapsen, i mal da ne da nije bio lincovan.

SLABI POLOZAJ U JAPANU.

Tokio 24 tek. Ova brzojavka dokazuja da u Japanu sada jest veoma slabi polozaj. Dvanaest Japanskih velikih trgovackih kuca je su otisle u propast sa dugom preko £600,000 sterlina. Takodjer jesu tri banka zatvorila vrata, a ostali banci je su tako u neugodnom polozaju da mozebiti i oni zatvore vrata.

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 120 & 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 135 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 90 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 75.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 33.
Sitna iz plitka cista guma od 38.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 42.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 16.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 13.
Dobar chips bez praha 28.
Dobar chips sa prahom 15.
Dobar chips sa prahom alislabiji 10.
Dobar prosijani prah 11.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 115
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 60.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 35.
Ostrugani sugar 24.
Sitna guma ostrugana 23.
Sitna guma bez biti ostrugana 15.

Chips cist, i bistar 28.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 9.
Prah 3/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 85.
Sitna guma 50.

NOVINA SE POVECUJE!

Naslov ovoj novini najbolje odgavara svome cilju, stoga ako iskreni razboriti hrvatski radnici uvidu li kako tezko radimo i nastojimo za njihove koristi i hrvatske ime, kroz ovo dojducih petnaest dana odlucili smo povecati novinu. Odgovorite nam ljubav za ljubav koju prama vami nosimo, pak ce te uviditi da na 11 dojduceg meseca Ozujka ova novina izlazi povecana. Hrvatska braca kada dodju na sastanak uvidit ce da ce mo se drzati naseg obecanja, te u ime povecanja novine i novog urednistva hoce mo se nazdraviti.

Umbro u crkvi u New York.—U crkvi sv. Alfonsa na East Broadwayu, doslo je jedne nedelje do potresnog prizora. 34 godisnji James Walsh sa 38 Leroy ulice, vec je njekoliko godina pjevac na koru ove crkve. Za vrieme mise pozli mu, i u sred pjevanja srusi se mrtav na zemlju. Pala mu je srdcana kap, Svecenik prekinuo je sluzbu bozju i pohitio na kor la mu podieli sv. otajstva umirucih, dosao je ali prekasno jer je vec nasao mrtvaca. Crkva je zatvorena nece se rabiti dok ju biskup na novo ne posveti.

Ucite Englezkoj jezika.—Za nauk nigda nece te biti pokajani—novce se potrose a nauk vazda ostane. Ako ste na radnji isto se mozete uciti englezkog jezika uzrokom dopisnice. Ugovorili smo sa uciteljem koji ce vam poslati samo **jednu zadacu** na sedmnicu, te u ovoj zadaci bit ce vam posla za bavit se vecerom, ili kada se ne radi za ciela vrieme ; pak tako opet vam se posalje druga zadaca i povrati nazad ono sto je ste pogriesili. Za tri meseca ovakovu skolu mozete imati za **jednu gineju**. Uzmite naseg savjeta dajte se radu i nauku, pak eto odma otvarata sebi svaku bolju buducnost

Dopisnica Uprave.

Gosp. Lujo Bakalich i Ivan Urlich, Mangonui. Evo su iztekla petnaest meseca od kada ocekujemo vasu podmiru za predbrojbu i za oglase, sto ovakovo postupanje ne dolazi od iskrenih hrvata. Ugledate se u vasa pismena obecanja, pak usuprot nasim opetovnim privatnim opomenam ipak vi svejednako je ste ogluseni. Da ovako ostali hrvatski radnici je su s'nami postupali sto necemo bi se onda dogodilo ? Vise imati uzstrpljenja, te neka vam ne bude zao ako odma neposaljete podmiru vaseg racuna kad vam ova opomena stigne buditi siguri da ce mo udariti u druge diple. Ova opomena neka bude na znanje ostalim nasim oglusenim duznicim, jer smo odlucili redomice njihova imena na javnost iznositi.

Gosp. Ivan Curin. Mirno do 19-4-08.

Gosp. Mate Kurte, Te-Kopuru mirno do 1-6-08.

Gosp. Toma Jakich, Dargaville mirno do 19-9-08.

Gosp. Petar Sarich, Whangarei Heads mirno do 19-2-09.

Gosp. Andrew Ribarovich, Marsden Point mirno do 1-6-08.

Gogp. Mate Jakich. Maropiu mirno do 3-8-07.

Gosp. Ante Juinovich, Kozica, Dalmacija mirno do 1-12-08

Gosp. Jozo Simoni, Helensville mirno do 11-4-08.

Gosp. Marin G. Glavash, Tangaihi mirno do 24-8-08.

Gospodjl Jera Tvrdevich Zrnovo Dalmacija mirno do 24-8-08.

Gosp. Anton Tvrdevich, Zrnovo Dalmacija mirno do 24-8-08.

Gosp. Ivan Brljevich, Muka mirno do 20-6-08.

Gosp. John Jelavich, Babylon mirno do 6-5-08.

Gosp. Stipe Katavich, Babylon mirno do 2-9-08.

Gosp. Roko Milina, Port Albert mirno do 1-6-08.

Gosp. B. M. Sestanovich, Port Albert mirno do 5-4-08.

Gosp. Paval Jovanovich Whenuakite, sasvim nam je milo da smo dosli znati za vasu adresu, jer toliko listova imali smo na povratak sa svahi hrvatski radnik uzimlje vaseg izgleda imalibi smo suradnika i novinu povecanu sto skorije. Vasa je predbrojba podmirena do 1-12-08.

Gosp. J. S. Nobilo, Aratapu mirno do 26-7-08.

Gosp. Marin Vodanovich, Aratapu, mirno do 1-6-08.

Gosp. T. L. Suvaljko, Dargaville primili smo podmiru vaseg racuna za oglas. Unapried po vasem zahtjevu primat ce te nasu novinu u zamjenu.

Champion svega svieta na Veslanju.

Jucer je bila resa kod Wanganui za imati ime na veslanju kao champion od svega svieta. Resa je bila medju William Webb rodjena u ovoj zemlji i Richard Tressider rodjena u Newcastle kod Australije. Cast i ime za biti champion svega svieta jest dobila Nova Zelanda, jer Webb jest dobio resu na veslanje. Webb je i prosle godine kod Paramatte u Astraliji dobio champion G. Towns, koji kad se je ovdje povratio bio je sjajno docekan i primio cestitke diljem ove zemlje. Australia nije mogla podnieti da izgubi svoga championa, pak ove godine poslala je Tressidera da on pokusa svoju srecu. Nije Australiji otislo za rukom ono sto Novoj Zelandi pripada, stoga sada William Webb jest na glasu sirom svieta. Webb u ima 29 godina u njegovo rodno mjesto je u Lyttleton. Tressider koji je rodom iz Newcastle kod Australije sada mu je 37 godina.

Parnica izmekju Petra Anica i Antona Martinovica pocela je danas za iztragu 12 vreca gume, te buduc da ima mnogo svjedoka nije dovrsena, u dojducem broju javit ce mo svrsetak.

Udruzba sjedinjenja hrvatske mladostii.

Sa oklievanja i nesuglasja mladih hrvatskih sila, koje nemogu da se sloze, kako nasa hrvatska narodnost zaiskuje, premorani smo sniziti predplatu gore naznacenog udruzenja. Prijasnja ulaznina jest bila jednu liru, takodjer liru i godisnja predplata ; a sad je snizena ulaznina na pet selina, a dva selina tromjesecno ima se placat.

Rada bismo sto moguce visi broj nasih mladih sokolova da bi stupio u ovaj krug, koji nas vodi bratskoj slozi i svakom nasem poboljsanju, te mora da pokusamo na koji nacin hoce bolje uspjeti. Puni smo nade da ce nam stignuti vise odziva od nasih hrvatskih radnika, te kad se pridruze u jedno nasi odzivi mogu odjeknuti i prodrieti u srdca nase brace u staroj domovini i Americi, na sto ce nam se radovati.

Promisli mo vrlo dobro koje nevolje snahode veci broj nasih biednih domorodaca u ovoj koloniji. Brata nema, Otca i Majke nema, bolest ga zadesi, sto da cini ? Oceli se ubiti kad nemoze da zaradi sebi hrane, na kojili nacin da se izlieci ? Liecnik nece da ga lieci ako ga neplaca i tako mora biednik da milostinju pita. Dok je imao novca u spagu, prijatelja na sve strane ; a kad u nevolji, vise ih ogluhne. Mozeli bit veceg ruga kod nas medju ingleskim narodom vec sto ga fmamo ? Umreli covjek mora da mu se liste razasilju i sakuplja novac za pogrebne troskove, razbolili se mora da mu se kupi, dogodili mu se kakova nesreca isto tako ; a kad se hoce koje drustvo da ustanovi svaki izbjegava ! Ali da imamo nasih drustava, ovakove prekoredne stvari nebi trebalo ciniti.

Ovako razluceni vidimo ocito da nam svako bojazan prieti, ipak necemo da jih se klonimo, vec to vecma bacamo se u ocajnost. Zasto napornim radom, kad smo moguci ; da nenztrajemo i uzdignemo nase ime hrvatsko ? Nismoli mladice hrvatskog ogranka i prezirat jedan drugoga ? Sjetimo se nasih neizbrojnih dusmana, koji od pocetka hrvatskog plemena pak do dana danasnjeg sisaju krv hrvatsku. Nije li dosta da se s njima odrzimo na popristu, a u suprot mi se izmedj sebe koljemo, te dok se bijemo za kost oni i kozu s nas zgule ! Ovo su nase rane, kojih tesko da se izliecimo neosvrnemoli dobru paznju.

Zdruzimo se i zagrlimo kao braca na taj nacin krenit ce mo napried. Drustvo jest nas najbolji zakrovitelj, koji ce nas stitit svakog naseg zla.

CEKHMO ODOZIV NARODA !

Sastanak Hrvatskih Radnika.

Sasvim nam je milo spomenuti da imamo prigodu oglasiti sastanak "Hrvatskih Radnika" u Sriedu vecer na 7 sati 11 Ozujka, kod prostranog novog Urednistva, i sobe od "Udruzenja Hrvatske Mladosti. Sada nam se pruza prigoda da zabilizimo nase hrvatsko ime u stranom svietu, tako da od sada budemo kao prava braca na izgled svemu svietu. Pozivljemo bez iznimke svakog hrvata koji ima u sebi cuvstva hrvatske sloge i ljubavi, pozivljemo svakoga na dogovor kako imamo slozno napredovati za nase koriste za nase buducnosti. Nemojte doci sa mlohavim srdcem nego iskreno vesela lica, za pozdravit se i dati ljubezno saku desnice ruke jednom drugom. Ulazak je bezplatan, te urednik svakoga ce ljubezno docekati, i svima one veceri dati dovoljne zabave, isto tako po svome obecanju biti ce, za nazdravit se svakovrstnog pica i to iz nase krasne Dalmacije.

Budite pripravni za doci u dnevnom redu, te tako da ovaj sastanak izpadne kao za prvi put Povjest Hrvata u Novoj Zelandiji.

Velika Svecanost.

CRKVA SV. PATRIKA POSVECENA.

Kako smo vec spomenuli u proslom broju za ovu svecanost, istinito u proslu Nedjelju na 53 tek., svecanost od posvecenja zgradje srkve sv. Patrika jest izpala sasvim krasno uz velikog broja naroda. Nigda prije u povjesti crkve su. Patrika, nema da Kardenal, i veliki broj biskupa sa ostalim svecenicim jesu prisustvovali svecanosti kao sto je bilo prosle Nedjelje. Vrieme je bilo krasno, lepi ljetni dan, tako da u crkvi nije bilo nikakvog praznog mjesta i velika je vrucina obstojala i narod uzstrpljivo podnosio da svrsetka duge svecanosti. Kako se je bilo i nadati, da veliki broj naroda od svake vjere zelio bi biti prisutan svecanosti, stoga se odlucila da samim i jedinim teketom bude prosti ulazak u crkvu. Tikete na pitanje bilo je svakom katoliku prosto imati, te jedan sat prije nego je svecanost u crkvi zapocela crkva vec je svecanost u crkvi zapocela crkva vec je bila puna naroda jer je svaki zelio da zadobije dobro mjesto u crkvi.

Za odlicne osobe koje zastupaju vladu i gradjanstvo bila su pricuvana mjesta (reserved) premda nisu bili od katolicke vjere. Prvi ministar Predsjednik Sir Joseph Ward sa njegovoj suprugom, i nekoliko zastupnika koji su od protestanske i zidovske vjere. Na vratim crkve prije ulazka Kardinal je posvetio kamen zgradje crkve, pak unisli u crkvu sa procesijom od biskupa i veliki broj svecenika pjevajuci velike Litanije. Procesiju bilo je krasno vidjeti, te kad kod velikog otara Kardinal se pomoli Bogu i otidje na svoje priestolje u pratnji ostalih Biskupa.

Drago nam je ovdje spomenuti da nekoliko broja nasih zemljaka, jest doslo da vide ovu veliku svecanost; ali izvan bolesti ako je tkogod imao, nitko u gradu od nasih domorodaca nije imao izostati, a da nije otisao na ovu povjestnu svecanost velika misa jest bila obdrzana od Archibiskupa Redwood iz Wellingtona, a svakomu jest bilo pred ocim (navlastito nasim zemljacim moralo bi biti) ono veliko sv. propece provise veltkog otara. Ona cetiri sv. kipa jest milodar od hrvatskog radnika u ovoj zemlji, sto drugog boljeg nakita za crkvu nema u crkvi sv. Patrika.

U ovaj milodar za vjekovitu uspomenu hrvatskog naroda dolazi uzrokom ove novine "Napredka." Kardinal je citao napisanu propovjed za 50 casa, ali buduc da ima slabi glas sasvim malo naroda moglo ga se slediti za sve tocno u propovjedi razumjeti. Na svrhi sv. mise biskup Lenihan citao je pismo od sv. Otca Pape u kojem se raduje da je stolna crkva dovrsena, i poslao je moci od nekoliko svetaca da se sahrane kod velikog otara. Na ovoj svecanosti u ime nove zgradje sakupljena je svota novca £571 15s 6d. Ali ukupno na vecernji za cieli dan sakupljeno je £586 sterlina Primilo se ukupno na racun nove zgradje od meseca Svibnje 1905 do 23 tek. o.g. £5236. Trosak za zgradju crkve iznosi £9975, dakle ostaje jos duga £4739.

Za vecu svotu novca koji su poklonili je su sliedeci gosp. W. J. Ralph i Dean Hackett svaki po £50. Kardinal Moran, Archbiskup Redwood, Father Lane, i gospodjica Ralph svaki po £25.—Gosp. E. Lonergan £12 Isusovci, biskup O'Connor, biskup Gallagher, i Father Patterson svaki po £10 10.—A biskup Verdon, i tajnik Karndinala svaki po £5 5s, druge svote novca od imena nisu na javnost iznesene.

Usla u stupicu. U sudbenim uzama u New Yorku sjedi vec tri tjedna njeki zlocinac koji je kloroformom onesviescivao ljude po kucama, pa ih onda robio.—Radio je zajednicki sa jednom djevojkom, koja bi u doticnoj kuci stupila u sluzbu, pa po noci pustala razbojnika u kucu.—ovu djevojku nije bilo naci. —Kad dodje u uze mlada djevojka da posjeti uapsenika, a slucajem desio se je tamo detektiv, koji je ulovic ovog tata. Posjet ove djevojke cinio mu se sumnjiv i on ju uapsi.—I imao je pravo.—Bila je to sukrivka lopova.—U stanu joj, pronadjeno je sva sila ukradenih stvari. Ona veli da se zove Ella Buhl, on ali uporno taji ime, a djevojka kaze, da znade samo, da se zove Harry. Redarstvo se napreze, da im odgonetne incognito.

Turski dug Rusiji. –Dug je zao drug. Tako govori nasa narodna poslovica. Jer, ko je duzan, pa ne moze platiti duga, on je ujedno i ruzan.

Turska je na velikim mukama zbog duga sto ga duguje Rusiji, a ne meze ni da plati ni da odgovori svojoj obvezi. Istina, je, da Rusija nije nesnosan vjerovnik. Ona je cinlla i cini Turskoj olaksice. Dozvolila je i pristala, da joj Turska odplacuje dug u godisnjim obrocima po 10 milijuna franaka. Ali ni to Turska ne moze. Izostaje i ne placa. Ako nije nista po sriedi, ako ne postoji koje vazno pitanje, ako ruska vlada nema uzroka navaljivati i ciniti pritisak na Tursku, Rusija onda ne trazi naplatu duga. Ali, ako je nesto po sriedi, ali ako Turska hoce, da nesto radi i uradi, sto Rusiji nije milo, ako na primjer hoce, da utvrdjuje Bospor, da u njem podize nova utvrdjenja, obkope i baterije, za to i opet treba novaca; onda odmah Rusija travi naplatu duga i porucuje turskoj vladi: „najprije plati mi dug i onda slobodno zidaj i gradi, sto hoces !“ Tako je Turska u vjecitoj nevolji zbog duga Rusiji, a dug je velik i za Tursku strasan.

Proracunano je, da Turska duguje Rusiji ratne odstete 41,500,0000 turskih lira, od koje je svote po sad, od g. 1882 pocensi, Turska odplatila samo 10,000,000 lira i jos duguje 31,000,000 lira, ili 775 milijuna franaka· Taj dug Turska ne ce moci nikad platiti. Jer, kako se zna, mnoge je dohode ona zalozila za ranije dugove, koje duguje englezkim vjerovnicima. I sad ima nesto po sriedi, jer Rusija trazi naplatu duga, a Turska ne mgze da plati.

Najveci chek 116,000,000 franaka. —Nazad malo vremena ruski poslanik u Londonu, uzeo od englezke banke chek na 40 milijuna rubalja ili I16 milijuna franaka, koji je urucio japanskom poslaniku u Londonu, da ga preda svojoj vladi i da se sa onim cekom poravnaju ili konacno urede troskovl za ruske zarobljenike i ranjenike, koji su za vrieme rata do zakljucka mira bili u Japanu. Ovaj racun za izdrzavanje ruskih vojnika i ranjenika bio je jos veci, ali kako je u Rusiji bilo 3400 japanskih zarobljenih vojnika a i japanskih podanika, odracunavanju imalo je velike razlike osobito u trosku. Ruska vlada naredjivala je preko francezkog poslanika u Tokiu, da se s ruskim castnicima i vojnicima postupa, kao da su u Rusiji : da im se dava sve ono i onoliko, kako su i koliko su oni imali i dobivali u Rusiji. Oni su dakle primali placu i hranu, kao da su bili u Rusiji. Ruska je vlada kod kuce zadrzavala i u proracunu odracunavala, to jest metala na stranu, koliko su iznosile one castnicke i vojnicke place. Imala je zato odvojenu zakladu, koja se mnozila, pa je sada bez ikake tegobe platila onu veliku svotu od 116 milijuna franaka, a koju je Japanu za ruski racun izplatila ili preracunala englezka banka, kod koje je ruski ministar financija imao prevedeno ili ulozeno, koliko mu je trebalo novaca.

Sad evropski financijeri i spekulanti razbijaju glavu i prave racune : kako je to mozno i od kuda ruskom ministru financija toliko novaca—160 milijuna franaka,—kad se zna, da Englezka nije Rusiji uzajmila novaca? ! Racun je cist. kad se zagleda u rusko-englezku trgovacku razmjeru i kad se uhvati racun, da Rusija za 400 milijuna franaka vise izvozi i prodara svojih proizvoda u Englezku, nego li sto kupuje i uvozi u Rusiju englezkih pro izvoda iz Englezke. Sad i ruski listovi, osobito „Novoe Vremja,‘ presudjuju rusku vladu i ruskog poslanika Bahmatijeva u Tokiu, koji je kratko odrjesito i bas gospodski, a ne nadziruc japanski racun i obracun zbog izdataka za ruske zarobljenike, sve podpisao i uputio japansku vladu, da u Londonu primi 116 milijuna franaka. „Novoe Vremja“ navodi, da Japan ima i da ce imatl, da jos mnogo kojesta plati Rusiji i ruskim podanicima u Mandzurskoj, ali vjeruje, da Japanci nisu nikad bili i ne ce nikad biti onaka gospoda, kao sto su to Rusija i ruski poslanik Bahmatijev, koji ne gledase na nekoliko milijuna rubalja ili franaka, ako se „bjednom“ Japanu onako od oka i nepravilno izplati vise, nò li mu ide. “Novoe Vremja“ ima zaista u nekoliko pravo. Jer, vec se zna i cuju se mnoge zalbe, kako Japan cini krivo ruskim i stranim podanicima u Mandzurskoj i u Koreji i steti ih ondje u njihovoj imovini i u njihovom pravu.

IZGUBILO SE GROBLJE !

U varasu se je dogodio nevjerojatan slucaj. Tamo imade naime jedna sekta zidova, koji se zovu Karaitiska kalenija broj 60—70 pistasa, a porietlo joj je na otoku Krimu. Kada umre koji clan ove druzbe, prenesu ga na otok Krim, gdje bude u groblju svojih jednovjernika ukopan. Dakako da su samo bagtiji Karaiti tako sretni, da se poslije svoje smrti sele na otok Krim, docim se siromasiji moraju zadovoljiti na svome groblju u Varsavi, koje si je ta sekta ondje od poglavarstva kupila i u gruntovnici na svoju crkvenu obcinu prenesti dala.

Zadnji Karait, koji je u Varsavi ukopan bio, umro je prije 13 godina. Ovih je dana opet jedan takav umro, te ga htjedose pokopati, ali da—izgubila se groblje ! Ni tako nezna, kamo je to groblje dospjelo i gdje je bilo. Trazili su ga u gruntovim knjigama, kod pogrebnog drustva, kod magistrata i svakuda, ali groblja nema, te nema. Salivdzije vele, da su ga banditi eksproprirali!

U Rusiji je sve moguce. Kada tamo nestaje citavih zeljeznickih vlakova—zasto se i jedno groblje izgubiti nebi moglo?

Mrtvi taj Karaita nije mogao cekati, dok se groblje, stoea su ga prinremeno na centralnom zidovskom groblju nadje, u Varsavi pokopali Potraga za izgubljenim grobljem se nastavlja, a kada se isto nadje, prenjeti ce se mrtvi ostanci onamo.

PETAR KATAVICH, & CO.,
Gum Brokers & Commisslon Agents,
9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Nezaboravljam svoju bracu u dalekom Nordu kod Parenge i drugim mjestim ako im je potreba docu ih pohoditi, truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Prije nego je imao putovati za staru domovinu nas domorodac Donke Tvrdjevich bio se je razbolio; ali ljekarija gosp Bassi ucini odma mu dobro i tako je mogao proslediti svoj put za domovinu, sto drugcije nije mu bilo moguce da otidje.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni !

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Upitaj za !
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

“Highlander” Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima “podpuni skorup”. Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za “HIGHLANDER” CONDENSED MILK.

Prodaja od “Highlander” u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit. ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE·

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu ; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, FEB. 26, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, MARCH 4, 1908. (No. 10.) Broj 10.

Sjedinjenje Hrvatske Mladosti i Hrvatsko Dobrotvorno Druzstvo.

Prosle godine a gradu Aucklandu kako vam je poznato ustanovilo se je mlado druzstvo pod naslovom "Sjedinjenje Hrvatshe Mladosti," koji naslov jest da uzplamcuje krvcu u zilah hrvatskih sinova, te srdcem i dusom da svaki hrli u krilo svome bratu Hrvatu i da se slozno ponosimo s nasim hrvatskim imenom. "Cilj," ovog mladog druztva odma u pocetku sasvim malenom broju naroda jest bio poznat, kao isto i dandanas u velikom broju ni dandanas nasi citaoci neznaju ga. Istina bilo je u kratko obznanjeno kroz ovo javno glasilo, ali ne dostatno do svim nasim citaocim bude dostatno razumljivo. Moramo priznati da nekoje pogreske je su bile ucinjene od strane uprave, sto sada jest sve zaboravljeno; ali najvisa pogreska jest bila sto pravilnik nije bio razumljiv sto se tice u dobrotvorne svrhe i vrieme bolesti. Ali istinito ovo mlado druzstvo netom se je ustanovilo odma u pocetku imao je "cilj" za svaku dobrobitnost hrvatskog narod u ovoj zemlji. Kao na pr. za dobrotvornost prama svakom nevoljniku bilo u kojekakvom pogledu, gdje mu se moze pomoci, da mu braca pokazu svoju darezljivost. Bio je uzet druztveni stan je bilo bolje svakom nasem covjeku da dodje, te zabavi se dva tri sata s knjigom ili kojom drugom zabavom, nego da se skita od hotela do hotela, pa na silu izpijajuc casu za casom, gdje novac se baca kao u vodu gledajuci mlade djevojke koji sa svojoj vjestinom izmuze nasem covjeka do najzadnje pene.

Sasvim nam je dobro poznato kako od nazad godina kusalo se medju nami ustanoviti dobrotvorno druzstvo i to vazda bez uspjeha. Ali svaki od nas pojedini pozna vrlo dobro i prividja da mu dobrotvornog druztva opotrebuje, kako ga nasi zemljaci imaju u drugim stranam svieta, te uzrokom da nasi hrvatski radnici nisu bili shvatili cilj, ovog mladog druztva onda po zelji naroda uputilo se da se ustanovi drugo dobrotvorno druzstvo u Dargaville. Urednik kao vazda pripravan da zadovolji vecini broja naroda po njihovom zahtjevu u dva puta sa gubitkom vremena i novca bez zahvale posjetio je Dargaville da udovolji kako bi mogao bolje svome narodu. Dva puta sjednica je sastojala, te zaliboze ni dandanas nemoze se dokazati da se je ista sa uspjehom dovrsilo. Kad se je sjednica u Dargaville drzala, nije bilo uzroka da svi hrvatski radnici (izvan bolesti) nisu dosli, jer je ovo bilo za njihovu korist Ali kako nam je bilo dokozano u mjestu Dargaville bilo je nekoliko broja naroda koji nisu prvi ni drugi put dosli na sjednicu. Po ovem se uvidjalo da nije bilo zadovoljstva u sveukupnom broju naroda. Oni koji su dosli bili na sjednicu svaki je imao prigodu za dati svoje mjenje, ali nitko nije o tom govorio sto bi trebalo uraditi; ali kad se izaslo vanka onda je bilo cuti svakih prigovora. Na koji nacin sa ovakovim postupanjem moramo da napredujemo? Na nesrecu nas narod nema ni u sebi istom povjerenstva, a kod tamo ima ih nekih koji su sevznalice; a da je srece da su bili u ikakvom druzstvu onda bi nam dali povoda za naputak. Mozebiti da nas narod bit ce citao koju druztvenu knjigu na hrvatskom jeziku, ali neznamo istinito da bi se mogao naci ikakov koji znade sto znaci uproviteljstvo od ikakvog druzstva. Hvalisanja moze se brojiti u velikom broju, ali za stogod temeljno ustanoviti u stranom svietu to nase djela pokazuju koliko smo vriedni, i sto do sada imamo.

Priznajemo na svoju poniznost da velika pogreska jest ucinjena, sto je uprava od H.R.D. Druzstva u Dargaville ustanovljena. Neka svima citateljem ovog lista bude na pameti, da mi nemamo niti najmanje osobnosti protiva nikomu na upravi, svi za nas je su castni i posteni hrvati. Ali tajna svakog druztva kod se ima ustanoviti jest sliedeca. Svako druztvo mora da prije postane sa clanovim, a isti clanovi u potajnosti na izborim biraju upraviteljstvo. A izbori koji su sastojali u Dargaville upravlteljstvo H.R.D. Druzstva nije glasovano u potajnosti od samih i jedinih clanova. Dakle za napredovati od onem druztvu nije moguce, niti ce se doci do ikakvog uspjeha uzrokom da uprava nije zakonita niti pravilna.

Od ovem vec smo primili veliki broj listova diljem ove zemlje koji bi bi zelili da "Hrvatsko Dobrotvorno Druztvo" uspije sa dobrom izvrstnom upravom, ali da centralizaciju mora da bude u gradu Aucklandu. Za biti na imenu i casti stavljamo svim citateljem predoci da oni sami sude gdje je bolje za temeljno druzstvo u gradu ili vanka gradu. "Sjedinjenje Hrvatske Mladosti," jest takodjer preokrenuto da ima i naslov od Dobrotvornog druztva kojemu je sjediste u gradu Aucklandu.

Nasli smo napisano pod naslovom H.R.D. Druzstvo u Dargaville, da se znade gdje je pogreska, jer da je "u vecer trista u jutro nista" ovaj prigovor uzeli smo da vidimo koliko ce zrtvovati i kako ce on sa druztvom napredovati. Svoga obecanja nismo se odrekli pak ne smeta nista koliko zrtvujemo. Ali dojdujci se broj povecava, u kojem izlazi na svjetlost Pravila od Dobrotvornog Druzstva. Svaki ce znati citati sto mu je za njegovu dobrobit, pak isti clanovi u potajnosti moraju da biraju upravu. Svaki je sada na slobodi kad vidu nasa pravila da se u jedno druztvo predbroji jer mi je smo jedna braca, jedna narodnost i jedan jezik. U isto vrieme kada budu izbori za glasovanje pokozat ce mo vam kako to u prtajnosti imate raditi. Gosp. Jure Banovich i i Petar Katavich je su za sada samo odgovorni clanovi za primati clanove Troskovi nisu nikakovi jer stan druzstva jest dobrovoljno dato od Urednika, i doklegod ova novina "Napredak" bude napredovati druztveni dom jest na dar poklonjen, te Boze dopusti da ovog putau velikom broju razboriti hrvati buda se sjetili ljubavi jednom prama drugom da iz ovog stana "Hrvatsko dobrotvorno Druztvo" bude do kratko vrieme imalo svoju vlastitu kucu. Ovo mozemo imati sama ako smo slozni, dakle Hrvati! Sada napred zivo,—"Svi za jednog, a jedan za sve!

Cudo od djeteta. Govori devet jezika Mina Weisbeiner, deset godina stara, koja je prispjela u New York luku sa ruskim parobrodom Kherson, stojala je u sried mnogobrojnih cinovnika kod doseljenicke oblasti na Ellis Islandu i odgovarala na pitanja u jezicima. Zatim, da jos bolje dokaze svoje jezicno znanje, Mina je napisala svoje odgovore u svakome jeziku, kojim je govorila i nije ucinila niti jedne gramaticne pogrieske.

Iza dovrsenog izpitivanja povjerenik Watchorn izjavio je, da je ovo najcudnovatije diete, koje je on kroz duge godine svoga sluzbovanja kada sreo. Njoj se ima zahvaliti, da su njezini roditelji, sestre i braca bili prepusteni bez svakog dalnjeg izpitivanja.

Mina je u domovini polazila dobre skole te dolazi od dobro stojece obitelji. Ona je imala tako izvrstan talenat, da je u jednu godina svrsila u Rigi, Rusku, cielu pucku skolu.

Ona govori vrlo dobro francuski, njemacki, ruski, holandski, finski, talijanski i zidovsko nariecje (yiddish). Tumaci kod doseljenicke oblasti su zapanjeni ovim tocnim poznavavjem tolikih jezika kod 10 godisnjeg dieteta.

Potukli se tezko, Battle Creek, Mich —Nazad molo dana potukli se medjusobno sve sama braca Slaveni. Srbi, Macedoni a bilo je u blizini i Hrvata. Potukli se i posvadili radi nicesa, radi zenskinje, te je doslo i do krvavog sukoba u kom je jedan od komba tanta povukao noz, te izpikao Macedonca Mihalja Ohturu, koji je klonuo na zemlju nakon je izgubio dosta krvi. Ljecnicka pomoc prizvana nakon 24 sata, jer su krili ranjenika, do nebi dosla stvar na sud, dana bi konacno Mihalju, te da nije u zadnjem casu prizvana, bio bi, po izjavi ljecnika, Mihalj podlegao ranama.

Stvar je predana sudu u ruke, te su zatvorena dvojica, na koje je pala sumnja, da su nozem izpikali Mihajla —nu i ti ce biti pusteni na slobodu, radi pomanjkanja ranili Ohturu.

Da li se u snu moze predvidjeti buducnost? Pariski publicista Henri Buisson pripovjeda i komentira vise slucajeva, koja su mu se u tom pogledu dogodili. U noci od 8 juna 1887 vidio je u snu mrtvu babu, na glavi joj svjetilo sunce, a u sredini naoisano 8, juna 1688. I zbilja kasnje godina dana umre mu baba bas onog dana sto bio tamo oznacen. Drugi slucaj bio je je taj, da mu je majka bolestna, i nakon nekoliko dana javise da mu je majka bolesna. No treci slucaj bio je najzanimiviji, koji mu se je dogodio 9 na 10 aprila. On je naime sanjao, da je gradski prefekt tuzio policiji, sto je poslije 9 sati imao razsvje tljene prozore—kad u to vrieme porodi se vatra u kuci.

BAN RAKODCZAY ODSTUPIO.

Posebna i sluzbena brzojavka iz Budimpeste donasa viest, da je nametnik Hrvatske banske stolice "ban" Rakodczay nemoguc sloziti vlade—odstupio. Sveobce je mnienje da ce na bansku stolicu zasjesti drugi krvopija barun Rauch. To je sin onog Raucha, nekadasnjeg hrvatskoga bana, koji je izmucenoj nasoj Hrvatskoj domovini zadao mnogo jada i cemera, i za cije vlade postrieljene bijahu one neduzne zrtve, koje vjecni sanak snivaju na Jurjevskom groblju u Zagrebu, i cekaju na pravdu gospodina Boga gospodara sviju nas.

NOVI BAN RAUCH.

Na 16 proslog Siecnju, stigao je u Zagreb na drzavni kolodvor novoimenovani ban Pavao Rauch sa brzim vlakom iz Peste, da zasjedne na stolici hrvatskih banova. Na kolodvoru ga docekala mnozina svieta, koja se vec dugo prije dolazka vlaka bila sakupila.

I kada se vlak pojavio sa banom te ovaj izasao, da sjedne u kociju, koja je vec bila pod jakom pratnjom zanj pripremljena,—nastalo je burno klicanje: 'Abzug Rauch,' Dolje sa madjarskim "komesarom"! "Rauch ban mars van!"

Zaglusna vika je grmila poput uzburkanog mora, a pjesmice se pocele dizati u zrak. I opet silni nebopotresne povik "**Rauch Ban—Mars Van!**" Dolje sa neustavnim banom, "Abzug izdajica!" "Drzite Khuena!" I jedva se Rauch spremio u kociju, kada poleti kamenje, gnjila jaja i gnjile jabuke put banske kocije.

Demonstracija je bila sve zesca i kocija je cio put od kolodvora do bansko palace na Markovom trgu bila pracena gromkini povici "Dolje s madjaronom!" "Na polje s banom"! "Rauch ban-mars van!"

Tisuce i tisuce gradjana zagrebackih a osobito radnika u demonstrativnoj povorci pratili su neustavnog bana Raucha, nabacajuc se na njega jajima, kamenjem i gnjilima jabukama. Isto tako, kako je godine 1883 bio docekan ban Khucu—Hedervary na juznom kolodvoru u Zagrebu—isto je tako docekan ban Rauch, sa tom razlikom, da je bila ova demonstracifa, brojnija i mnogo veca.

Policija je pozvana bila i odmah se nasla na mjestu, jer je vec sve bilo u pripravi,—posto su oblasti cule, da ce doci do demonstracija. Jedva nakon napornog uredovanja je policiji uspjelo suzdrzati demonstrante da nije doslo i do krvi.

Na mnogim stranama grada Zagreba dogodile se takodjer demonstracije: kao na sveucilistu, pred urednictvima njekih novina i na Markovom trgu. Ovo je brzojavka iz Zagreba koja je primljena od associrane stampe. Prema ovom brzojavu nije doslo do nikakovih zrtava, te ce biti da je demonstracija tekla dobro upucena kako se nebi prolila krv. Kako znamo god 1883 je na isti nacin docekan prokleti po Hrvatsku ban grof Khuen-Hedervary, koji je nakon takovog doceka ipak 20 godina u Hrvatskoj pocinjao nasilja i zulume.

Nevjerujemo, da ce to isto uspjeti i ovom "banu," jer su sada prilike u nasoj staroj domovini ipak mnogo bolje a da bi so moglo trpjeti na banskoj stolici omrznulog covjeka, koga salju madjarski velikasi i politicari, da sputa Hrvatsku.

Da je Ben Rauch zeljezna ruka i neustrasiv, koji se ne zaca nikakovih sredstava, da provede svoju zadacu,—to je poznato—nu danas vise nepomaze nikakovo nasilje da se narod sputa protiv svoga prava.

Gradi brodic za i milijun koji ce voziti na sat 40 Milja. — Priznata francuska glumica gdjica Jeane Saulier na "Teatre des Varietes" u Parisu, hoce silom da se rijesi svojeg novcanog tereta pa si je dala napravili podmorski brod, koji ce ju voziti iz Franceske u juzna Ameriku Taj podmorski brod imati ce 250 tona, a isto toliko i konjski sila, pa ce prevaliti put iz Francuske u Bueuos Aires iz II dana. Brzina iznasati ce 40 uzlova na sat. Ovo uzivanje stojati ce samo---jedan milijun frana aka. Nekoji pariski zlobnici vele, da je to samo reklama, kojn placa uprava "Teatre des Varietes."

Zadnja opomena mojim duznicima.

Ovo neka bude na znanje svima kojim sam u potrebi valja, i posudjivao novca mog krvavog truda, robe, hrane i.t.d. Svak trazi svoje!

Mislim da svaki moj duznik nebi imao biti uvriedjen, a navlastito oni od god 1904, 1905, 1906, 1907, kad bi im dao mjesec dana vremena da podmiri svoje dugovanje buduc da ne zudim nikoga naprtiti sa parnickim troskovim. Svaki moj duznik koji se neodazove ovoj opomeni do 26 tek. prosliedit cu putem zakona, te suvise za visu mu cast dati izniet cu njegovo podpuno ime i prezime kroz ovo javno glasilo, i svakomu svoje posebno dugovanje odkriti. Sada neka bude jednom momu duzniku dostatno sto samo nastavljam dva slova P.C. od god. 1903 kojimi je petdeset postenih rokova obecao, pak sve otislo u zrak. Nesretnjak imao bi se spomenuti onog moga novca od £36 15s 6d, koje su ga od tamnosti riesile, i sto opet mogao bi ga u tamnost uvaliti. Ovo ti je cisti racun od suda Maungaturoto te bilo bi dobro da podmiris svoj racun.

Ovaj moj privatni oglas nemogu zakljuciti da ne spomenem gosp. T. B. koji me lepo casti u njegovim privatnim listovim a neznali koliko sam mu bio pri ruci kad u potrebi sa novcem, hranom i robom. Ako si zaboravio evo ti tvoga racuna od dugovanja na 8-6-07 £7 5s; na 26-6-07 £4 13s 6d, na 8-7-09, £1 10s, na 13-7-07 platio sam mesarn Matthews £4 7s, dakle svega ukupno £17 4s 6d, odbijem na racun £5; ostane dakle vaseg dugovanja £12 4s 6d koje ocekujem da bude podmireno do 26 tek. o.g. Sa postovanjem.

A. E. Matutinovich.

Kinezi su izobrazeni.—Prosle godine "King-Pao" kinezki list, koji izlazi u glavnom gradu Pekinu, slavi ove godinu petstogodisujicu (500 godina) svoga obstanka. Na cielome svietu nema lita, koji bi se mogao podiciti sa ovakovim zivotom.

Vrijeme je novac. Kad bi covjek samo jednu uru svaki dan, sto ju nista protuce, upotrijebio za svoju naobrazbu, postao bi za nekoliko godina mudar, naobrazen i samostalan. To osobito vidimo na sve strane svieta, gdje ljudi mnogo vise citaju i sami se izobrazuju. Svak je naime na konju, koji s nicim ne odgadja.

Novi slovenski list. — Pocetkom ove godine zapoceo je u Stajarskoj izlaziti list "Straza." Borit ce se proti stojerske slozenske slobodoumne stranke. Izlazi tri puta na tjedan u Celju.

Brat izgorio sestru. — Na otoku Mljetu blizu Dubrovnika brat je izgorio sestru. Sestri je bilo 60 godina, pa se je brat pobojao, da ce svoja imanja ostaviti drugomu. To ga je potaklo na zlocin. Dok je sjedjela za stolom, on se priblizi i uhvati je za grlo. Starica se onesvejesti a on tada uze maramu, namocenu zestom, obavi, je je oko vrata zapali i pobjegne. U boli starica se osvijesti i poce zvati u pomoc. Ljudi culi i dosli, ali stara se bila vec tako opekla da je malo nade, da ce prezivjeti, jer je izgorjela sve do rebara.

Bilo bi nam sasvim milo da kad nam lkogod pise da mu se zaustavi novina, da ima putovati vanka ove zemlje, da u isto vrieme posalje i svoje dugovanje, a ne da nam u privatnim listovim bude naznaceno ovako—"sto vam ostajemo duzni poslat ce mo u buduce.

Priporucujemo svim prijateljim i poznancim naseg siromasnog Ivana Divica, da se sjete njegovog sadasnjeg stanja koji nije sposoban za ikakvu radnju. Kao prvi milodar primili smo od gosp. M. J. Vodanovich 3/.

Kako sliedece lepo glasi—a dugovanje neka se pomrsi, "Nesaljimi novine nisam sposobam za platiti, postomi novinu drugi dize. Fala na novini vise."

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan "MELROSE"

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER CO."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Zealandia ,, 9 Ozujka
Mokoia ,, 16 ,,

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Asturias ,, 18 Ozujka
Ortana ,, 1 Travnja
Omrah ,, 14 Travnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! **Sada otvoren!**

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

QUEEN & FORT STREETS,

AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

PHIL WALSH

Sa podpunim Dramatickim druztvone

12 prvog razreda glumaca kao gjica

EVA MARIUS-PAIGNE

koja ce zastupati veliku Amerikansku zabavu

"AMERICKI PUTNIK"

Novi prizori, nove pjesme i plesovi.

Helensville 10 i 11 tek., Te Kopuru 12, Aratapu 13 i 14, Dargaville 17 i 18.

JAMES McKENNA,
Upravitelj.

R. H. SWALES,

(Novi bieji ducan)

Nize cetiri vrata od Rew's ducana

VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

TRAZI SE!

IVAN BAKALICH (Luketina), za njegovu veliku osobnu korist. Svakom nasem domorodcu koji nam javi za njega, ili za njegovu adresu ostajemo mnogo zahvalni.

J. W. KURTA & CO.,
New Plymouth.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju za izlozbi u Aucklandu.

"Napredak."

SRIEDA, OZUJKA 4, 1908.

Sto je Opozicija.

Nadamo se? da svi nasi citatelji znadu sto znaci opozicija. Ne samo u ovim stranam, dali na sve strane svieta nigdi se opozicija, ne razlikuje pak bilo u koje kakvoj svrhi.

Opozicija je nepametno i nemoralno nepromisljena, za dati u svojim opakim srcam naslade da stetuje svome bratu izskrnjemu. Opozicija je griesni fakticni rad, sto nije milo ni Bogu ni svietu, jer stetuje sebi i ostalom drugom narodu. Uzmimo prilike kod stare domovine gdje opozicija cvate i raste, kako ondjesni narod napreduje. Sigurni smo da gdjegod opozicija obstoji ondje nema, niti nemoze biti blagoslova Bozjega, jer je protivno Bozjem zakonu.

Opozicija nije nista drugo, nego kako moze posredovati ono iste zanimanje, sa kojim se drugi bavi uz veliki tezki rad, opozicija je ovo, da moze grsbezljivo ugrabiti u svojoj oholosti tudjeg mirnog konja na kojega moze se uzjahati.

Opazili smo kada su nazad malo godina parobradi putovali za Sydney, te kad opozicija dodje od drugih parobroda, onda se za kratko vrieme moglo putovati u Sydney za **deset shillingu**; ali ovo nije moglo dugo trajati, jer opozicija bila je sebi i drugomu na steti, sto dandanas narod jest uvjeren koliko mu treba placati. Takodjer za nekoje vrieme po ovim zemljam moglo se putovati za Wade, Warkworth, Mangawai, Waipu, Matakana itd. uz sasvim malenu cienu, a pogledajte koja je sadasnja razlika. Druztvo od opozicije sebi je ucinilo i svim dionicarim velike stete dok napokon svi parobrodi je su se razprodali.

Stavimo na pr. da u jednom malom mjestu ima samo jedan Hotel, pak ako ovo mjeste napreduje sa pucanstvom i obrtim te da ima mjesta za trgovati drugom ili vise Hotela, onda nije opozicija kad bi se drugi Hoteli namistili. Ali ako ono mjesto nemoze napredovati, vec da jedva ima ili nema zivljenja jednom hotelu, te kad drugi bi se namistio, onda bi se nazvalo protivnost ili tocnije opozicija.

Eto sa ovim brojem prolazi petnaest mjeseca od kada je ova novina utemeljena, te ne samo da jest samo za pouku i za zabavu nasim zemljacima, dali u isto vrieme sluzi na obranu, posto ovakova novina u ovem gradu nami je nuzdna a po gotovo uz onakove prilike od varanja naroda u proslo doba. E da vam je moguce dokuciti vriednost jedne osobe uz kakav tezki rad danu i u noci trebalo nam je, za sve ovo vrieme voditi neprihidno ovu novinu, sto vise je smo nego siguri da nitko na cielom svietu nebi imao ovakove uzstrpljivosti. Pak zasto smo sve ovo radili? Sve za ljubav svoga izskrnjega.

Druga narodnost bi nam odvratita ljubav za ljubav, pak bilo u kojojmudrago svrhi kad se tice narodnog i puckog koristi ali to nasem radniku nije u pameti, jer uzrokom da mu opotrebuje bolje izobrazbe on u svome srcu nosi protivnosti jednom prama drugom. Ovo je nas obicaj, ovakovi mi svi je smo na sve strane svieta kad jedan od zemljaka bolje uvidja stvari i pocme zivljeti, onda mi svi dajmo ga srusiti, dajmo ga zakopati.

Neznamo uzroka, ali povjest od Hrvatskog naroda u inostranim zemljam nemoze dokazati, da ikakvi nas zemljak medju svojim narodom jest se na glasu odlikovao.

Ima nasih zemljaka u svietu koji je su na velikom glasu, ali ta uzrokom njihovog talenta je su postigli medju tudjim narodom. Svaka narodnost slavi svoga, a mi da je smo upravo najzadnji na svietu za dati svome zemljaku cast.

Za uspjeti kako smo do sada uspjeli sa ovoj novinom nije nista drugo nego nas talenat, da inostrani narod jest uvidio da mislimo napredovat pak nam da ju dovoljne pomoci. A kakve pomoci nam da je hrvatski narod? Ima ih koji bi zeliki da davno ova novina propadne. A zasto? Za dati nasladu svome opakom srdcu.

Zaliboze nemozemo se pohvaliti da je u zdravom stanju nas hrvatski narod uzdrzao ovu novinu, jer na nasim knjigam do danas stoji zabilezeno £188 9s 11d dugovanja od hrvatskog naroda. Ovo je istinito, u nije pohvalno te za uvjerit se mozete doci vidjeti. A da je srece, od vase strane mogli smo do sada dosta zadobiti. Ovako se nemoze napredovati jer ako ste istinito otvrdnutih srca da negledate za vas bolji napredak, onda sto skorije budete izplatili vase dugovanje odma vas ostavljamo u miru bozjemu. Nehajstva i uzstrpljivosti nemozemo vise trpljeti, jer kada sami sebi negledate bolji obstanak, to moramo da mi radimo i gledamo imati zivljenja kod inostranog naroda.

Opozicija je samo jedan "Bluff" od koje mi se niti najmanje neplasimo, samo kada bi ste vi izvrsivali vase duznosti. Mi nismo za osvetu, niti osvete trazimo; ali primjer od zivljenja uzimamo od Isusa od Nasareta "Ljubiti iskrujega svoga kao sebe istog." Svim griesnicim oprastamo do 77 puta, i zrtvujemo sve za narod nista nemamo nego ljubav za naputiti na svaku dobrobit naseg naroda. Ali nevjernike koji se ne dadu pokajati vjerujte nam, da ce mo im pokazati put pravice i zakona.

Uzmite naseg zadnjeg savjeta nemojte se dati voditi po krivom putu, nego ustanovite vase bolje zivljenje nego ga sada imate, jer kad ne bude na vrieme kasno se vise kajati.

KRATKE VIESTI.

Irsko more nije na nikakvom mjestu u dubljini vise od 710 noga.

U Parizu pojede se 477,000 volova mesa i 1,760,070 ovaca svake godine.

Kroz proslih 100 godina kost od kita povisila se vriednost od £30 do £3000 sterlina za svaku tonelatu.

Lira u zlatu tezi opet suvise koliko od polovice jednog shillina.

U sjed. drzavam od Amerika porodi se 11 po stotinu od svega pucanstva od inostranih narodnosti.

Muz i zena u Norvejskoj mogu zakonito putovati na zeljeznicam za "jedan i pol" vriednosti od poputbine.

Grcki mudrac Aristotle koji je umro 322 god. pr. I. upoznavao je u ono vrieme vrlo dobro da plima ili odsjeka dolazi uzrokom mjeseca.

U crnom moru nastradao je parobrod "kaplan." Ovom je prigodom 25. ljudi izgubilo zivot.

Liecnici becke srednje bolnice strajkaju radi lose hrane.

U Austrijskoj vojsci mnoze su slucajevi "Nazarena," koji uzkracuju prisegu.

Po cieloj Rusiji vladaju obci radnicki strajkovi. Imade do 200,000 radnika izvan posla.

Zakonodavno tjelo u Nizozemskoj izradjuje zakone, kako bi se osigurala starost nemocnih radnika.

Princ Leopold bavarski slomio si je, padom sa konja ruku.

Rauch novi ban izjavio je uredniku "Megyarorzsaga," da se nada dobiti trideset mandata.

Rauch kani automobilu proputovati Banovinom kortesujuci za magjarone.

Samo osam milijunasa je su umrli prosle godine, ali u isto vrieme ima 294 osoba koji su svaki pojedini ostavili preko £100,000 sterlina.

Iz Kinezke proizvodi se svake godine £72,000 sterlina vriednosti vladi. Ove vlasi je su od zlocinaca, siromaha, i mrtvih osoba.

U mjestu tako zvano Jetmore kod Kansas u Americi nema obicaja pribivati u kucam na najam. Svaki je gospodar od svoje kuce, a mjesto broji 375 stanovnika.

U englezkoj na svako 314 stanovnika jest bio jedan ludjak nazad deset godina, a sada je jedan ludjak na svako 283 pucanstva.

Grad New York dostize London sto se tice pucanstva. Danas grad New York broji 3,437,000, a London po zadnjoj stastitiki broji 4,336,541 stanovnika.

Elektricna stolica za pogubljenje zloci. naca rabi se samo u Sjed. dozavama od Amerika.

U tvornicama u Lyonu u Francezkoj uposleno je 40,000 radnika.

Prigodom duhanske izlozbe u Londonu, nekoje su zenske smotavale 120 cigareta u 30 minuta.

U Kini zenske rednice zasluzuju za dnevni rad dvije pene, a djeca jednu penu.

Grad Manila na Filipinskom otocju broji 29,745 kuca. Stanovnika ima 223,522.

U Baltimore zadusila je Kristina Neuadal Cehinja, svoje dvoje djece Mariju 2 g. staru i Jaroslava 1 godinu starog. Redarstvo je tu zivinsku majku uapsila i slavljena u tamnicu.

Njemci pojedu vise klieba nego ikakva druga europejska narodnost. Svaki od njih pojede 11½ litara tezine na sedmnicu, t.j. za jednu trecinu vise nego englezi.

U eziptskom dnevniku 3000 godina star, koji se nabazi u Britanskom muzeju, sretni dani je su zabilizeni u crnom crnilu, a nesretni dnevi u crvenom.

Uporabljenje postola "desno" i "lievo" kao i sada dokazuje se da je bilo od nazad 2000 godina. Ali Rimljani vjerovali su prije obuci desni postol nego lievi.

Austro-Ugarska ima nista manje od 15 posebnih narodnosti. Samo 11,000,000 milijuna ima njemaca, koji su u protivnost Magjarim, te nije se ni cuditi da je njezim poolzaj kritican.

Sluzbeni listovi u staroj domovini donose

imenovanje dra. Crnkovica za podbana, Miksica za odjelnoga predstojnika bogostovja i nastave, a Aranickoga za pravosudje.

Cudnovati dokaz zenitbe slusio se je nazad malo dana kod Minneapolis u Americi. Mladic i djevojka bili su obodvojica gluhi i mutavi, ali pop koji ih je vjencao trebalo mu je na pisacem stroju (typewriter) navisati zenitbene upite, koji su oni odgovarali na istom papiru.

Tri stotine ulica u Berlinu je su posadjeni sa stablim u broju od 44,000, koji dokazu ju vriednost of £38,000 sterlina. Opcinski perivoji zahtjevaju za nadgledanje 250 derivodja i 700 pomocnika zenskog i muzkog; ali ima najvise zenskih na radji.

Prosirenje Riecke luke zapoceti ce pojduceg proljeca sa gradnjom nasipa. Trosak je proracunan na 12 milijuna kruna.

Magjarski sabor promieniti ce svoj poslovnik tako, da se vise ne ce moci govoriti hrvatski vec jedino kod predloga. U buduce svaki predlog mora biti podpisan sa 40 zastupnika.

U lukama zadru, Sibeniku i spljetu stoje bezposleni svi parobrodi novonstrojene „Dalmatiae". Bit ce nesto 30 parobroda, a strajkasa do 350 osoba.

Gosp. Petar Soljak dosao nam je osobno dokazati da se vise ne bavi sa prodajom gome u Dargaville, nego sada da se namjestio u Rotorua, gdje do kratko vrieme postavit ce Restaurant i biti pri ruci u buduce nasim hrvatskim putnicim kad otidju u Rotorua.

Skandal u rimu. "Berliner Tagbi" javlja iz Rima : Ovih dana poceti ce ovdje jedna skandolozna parnica, u koju su i Nijemci upleleni. "Messagero" priopcuje vec pojedinosti da se koza mora covjeku jeziti. Radi se o medjunarodnoj agenturi za abnormalne seksualne nagone, koja je radila kao umjetnicki fotograficki zavod vec godine i godine. Vrlo veliki broj osoba iz najboljega drustva osobito Nijemaca, Engleza, Franceza i Rusa je vrlo tesko kompromomitiram. Iz zaplijenjene korespodencije proizlazi, da je ovaj zavod trgovao sa muskim prostitutkinjama po citavom svijetu. Na raspravu je pozvano do 100 svjedoka u dobi od 16 do 18 godina, cije su fotografije nadjene u agenturi kao "model." O toj cemo parnici posebno jos izvijestiti, kada nam dodju do ruka hrvatske novine.

Divljactvo talijanasa u Istri. U Berkacu obdrzavala je nazad malo vremena podruznica sv. Cirila i Metoda prvu svoju glavnu skupstinu. Tog se dana upisalo oko 140 novih clanova, a za "Druzbv" sabrano je 80 K. Kad se skupstinari na vecer vracaho, a s njima i sokolska glazba iz Buzeta, napadose ih divlji talijanasi, pa samokresima u raci htjedose zaprijerici mirnom hrvatskom narodu dalniji put. Kukavice kad nanjusise oruznicke bajunete pobjegose glavnom bez obzira. Pfuj !

Strajk postara. Posto su g. 1903 provedenim reformama austrijska postarski na mjestenici vrlo, asteceni, vec se dugo spremaju ti isti namjestenici, da svoje stanje poboljsaju. Na svim dosele odrzanim skupstinama stvoreni su zakljucci, da se to moze postici jedino pasivnom rezistencijom. Kao najzgodnije vrieme za provadjanje pasivne resistenci je odabrano je vrieme prije odrzana je u Becu skupstina postanskih nemjestenika, na kojoj je zakljuceno, da se zacpocme sa resistencijom. Resistenciji se je prikljucilo 7000 postarskih oficiantica, 4000 pokrajinskih postara i 17,000 ostalih postarskih namjestenicka, dakle svega trideset i tritisuce namjestenika. Pasivna se resistencija odnosi na doznake, posiljke i listove.

Neka vam je do znanja.—Nami je vise sram klevetati od vaseg nehajstva za podmiru vaseg dugovanja. Uvidit ce te da vam ozbiljno govorimo, jer sva do sada uzimljete kao za salu ; ali budite uvjeredi na mjesto citati novosti citat ce te vasa iste imena sa velikim slovim. Nista drugo ne zahtjevamo nego vasu predplatu sa podmirom vaseg racuna. Svak pita svoje, nemojte primati ni stiti novinu pak vam nitko nece dosadjivati.

Inostrane Brzojavne Viesti.

UZBUNA U RUSKOJ, ZLOCINCI OBJESENI.

Pelrograd 2 tek. Brzojavka donasa viesti do smrtna odsuda koja je data od porotnog suda prosla Subote, za pokusaj ubojstva velikog vojvode Nikole (zapovjednika Petrogradske tvrdjave), M. Stcheglovitoff (ministra od pravednosti) i druge velike castnike, jest se riesila proslog Ponedjeljka, jer svi je su bili objeseni. Medju ovim bio je i Calvino koji se racuna da je Poljski zidov ; a ne taljanski profesur kako se prije mislilo. Kod sebe imao je putni list, kojeg je on ukrao od jednog taljanca imenom Calvino.

NOVI IZUM ZA BOJU.

New York 2 tek. Gosp. Bargerten Svaj carski Americki masinista ponudio je Amerikanskoj vladi za £1,000, 000 sterlina za njegov izum od bez pucnjave i bez dima topova i pusaka

GENERALNI STRAJK.

London 2 tek. Dopisnik iz Berlina od novine "Daily Express" dokazuje da ce socijalisti narediti da bude generalni strajk po cieloj njemackoj drzavi na 18 tek. t.j. onog dana proslave godisnje bune koja je bila god. 1848, u znak protivnosti vlade, koja nece da popravi glasovanje naroda. Socijalisti uhvaju se da onog dana mora da bude sve mirno sto se tice trgovackog i industrijalnog zivota.

SIROMASTVO PORTUGALJSKE.

London 29 Veljace. Uzrokom siromastva ove drzave inostrane banke govore da neka se prodadu sliedece kolonije. Delagoa Bay, Englezkoj,—Angola Njemackoj,—i Macao i Timor Francuzkoj.

ZENITBA PRINCIPA.

Sofia 1 tek.—Brzojavka donasa viesti da princip Ferdinando od Bulgarije, jest se ozenio sa princesom Eleanora starijom sestrom principa Henry od Reuss-Kostritz.

Princ Ferdinando od Bulgarije rodjen je god. 1861, a otisao po glasovanju narodu na Bugarsko priestolje god. 1887. Sadasnji princ bio je udovac njegova prva zena bila je k ci. Rcberta duke od Parme koja je umrla nazad osam godina.

CIKLON U KALGOVRLIE.

Brzojavka iz Perth donasa viesti da veliki ciklon ili vihorina jest pohodio Kalgvorlie u kojem mjestu mnogo stete naneseno. Opcinska zgradja koja se sada gradi jest srusena i ostelilo za £2000 sterlina. Kod bolnice sve bolestnike je potjeralo iz postelja, a mjesto je za nekoliko sati bio u mraku.

Domorodci u potrebam. Pri zakljucku lista primili smo presne brzojave iz Sydney da nekoliko domorodaca putuju za ove strane, pak da neznaju pisait da im pomognemo. Poznajuci kako zakon obstoji zao nam je da nemozemo podpomoci ; ali ako nam dopustite kad budemo imati zgodno vrieme, bavit ce mo se za ulazak u ovu zemlju sto mislimo da nasa pitanja bit ce riesena. Da su se hrvati pokazali u svojim duznostim prama svojoj novini mozda do sada i ovo pitanje bili bi mo riesili. Ali za sada priporucujemo nasim zemljacim kada im stogod opotrebuje naka se obrate na zakutni listic od opozicije za vidjeti moguli biti pri ruci kad u potrebam i nevoljam.

Dopisnica Uprave.

Gosp Simun Mercep, Te Kopuru, vasa predplata nije nam stigla, sami uvidite gdje ste opremili novac. Nasa je adresa sasvim dobro poznata.

Gosp. M. Soljak, Papakura. Po vasem zahtjevu novina se neprikidno salje svim spomenutim domorodcim, ali gledajte cim skorije izvrsiti vase duznosti.

Gosp. N. Kriletich, Port Albert, mirno do 26-1-09.

Gosp. Blaz Lendich, Waipu, sa ovom predplatom mirno do 1, tek.

Gosp. M. J. Vodanovich, Muka mirno do 26-8-08.

Gosp. Jure Curin Ivanov, mirno do 1-6-08.

Gosp. John Orsulich, Red Hill, mirno do 18-7-08.

Gospoda J. W. Kurta & Co., New Plymouth mirno do 1-12-08.

Listovi na Posti.

Nasim domorodcim dajemo do znanja da sto skorije jave na Generalnu Postu u Aucklandu za listove, jer drugcije da neotidju izgubljeni — Ovo su imena — Ante Antunovic Markov, Niklis Brasic, Grgo Bulat, Andreas Botica Nola, Ivo Bilic cfo Nikola Pavich, Jure Pribicevich Ivanov, Geo. Bobanic, Juraj Curin Ivanov, Ivan Culjak, Ante Domanzic, Ivan Erceg Tonic, Toma Franic, Juraj Grljusich, Josip Huljic, Mick Ivicevich Antin, Dick Jurich, Ante Janovich, Mate Krzanich, Johan Katavich Jurin, Ante Markotich Ivanov, F. Mihaljevich, Ivan Marsic pok. Mate, Peter Okmasich, Ante Prlenda Simic, Vincenzio Rochi, Toni Rado, Ivan Rado, Marin Radojkovich Ivanov, Ante Soljak, Mate Sucich, Nikola Suvaljko, Mijo Vukovich.

Prosle sedmnice "Weekly News" ili "Graphic" sadrzaje krasnu sliku od posvecena zgradje crkve sv. Patrika. Na ovoj sliki opazit ce te povise velikog otara "sv. Propece," sa cetiri sveta kipa, sto kao milodar uzrokom "Napredka" jest poklonjeno od hrvatskih radnika u ovoj zemlji. Kako se na sliki "sv. Propece" nazgodnije moze opaziti, tako isto netom se stupi u crkvu odma so prikazuje hrvatski vjekoviti milodar.

Gosp. Phil Walsh glasoviti Amerikanski glumac pohadja Wairoa sa dvanaest prvog razreda predstavljaca koji ce prikazivati izvrstnu zabavu. Otverenje kazalista jest "Amerikanski Putnik." Ova prikaza sadrzaje ljubav, i srecu i nesrecu od putovanja u razlicitim mjestim. Druga prikaza jest —"Ozenjen ali neima zenu." U ovoj prikazi opazit ce se izvanrednih dogodjaja. Druzstvo ce najprvo zapoceti u Helensville 10 i 11, Tekopuru 12, Aratapu 13 i 14, Dargaville 16, 17, i 18 tek. Za proci dobro vrieme priporucujemo hrvatskom narodu ovu povoljnu zabavu.

Dojduci broj sadrzavat ce svakih novosti, kao isto i jedan clanak pod naslovom — "zasto nam opotrebuje opozicija, i kakve ce nam koristi donieti. ? Ovaj je clanak uredjen od poznatog razboritog i vriednog domorodca.

Dugotrajna civilna parnica od vise od sedmnice dana medju Petrom Anicem i Antonom Martinovicem danas je stoprv dovrsena, ali uzrokom da odsuda nije jos data izostavljamo za dojduceg broja.

Za naci radnje nasim zemljacim osim kopanja smole to je smo sposobni i mozemo priporuciti ; ali podniposto to nije moguce dokle se osoba nalazi na drugoj radnji, Svaki mora da odluci ako ce otici drugovje na radnju te u svakom slucaju mora da se obrati osobno, jer molitelja treba da gospodar ili gospodari vide. Za iskrenog radnika nije mu se treba bojati da mu nemozemo naci radnju.

Nemojte zaboraviti da dojduce Sriede 11 tek. bit ce otvoren "Bratski Sastanak" vecerom u 7½ sati, kao uspomena otvorenja "Novog urednistva" i "Sjedinjenje Hrvatske Mladosti."

Trgovina.

(COMMERCIAL.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 120 & 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 135 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 90 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 75.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 35.
Sitna iz plitka cista guma od 40.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 42.
Slaba srednja vrsta 35.
Srednja vrsta od swampa 16.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 13.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 11.
Dobar chips sa prahom alisl biji 9.
Dobar prosijani prah 10.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 110
Po drugi put ostrugana ali bistra 115.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 55.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 30.
Ostrugani sugar 24.
Sitna guma ostrugana 23.
Sitna guma bez biti ostrugana 15.
Chips cist, i bistar 20.
Chips dobar, i cist 15.
Chips slabi, i necist 11.
Prah 3/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 180
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 95.
Sitna guma 40.

Razkosna Princeza.—U Bruxellu se je vodila ponovna razprava, hoce li se dragulji pokojue kraljice belijiske, ostavljeni princesi Lujzi Koburskoj, drazbovati ili hoce li se ta javna drazba odgoditi. Zastupnik vjerovnika izjavljuje, da su dugovi princese 700,000 franaka, Medjuvjerovnicima nalazi sad vjedan trgovac parfumerija, kojemu dnguje princesa II. 450 franaka, a taj je dug ucinjen u roku od dvije godine. Prigovor, da je prine Filip Koburski duzan platiti sve dugove, koje je princesa ucinila za vrieme braca, ne stoji. Princesa je u nagodi sklopljenoj u vlastito imo sa svojim vjerovnicima, priznala, svoje dugove. Zastupnik je princesin odvratio, da nijedan dug nije ucinjen poslie razstave braka. On se cudi da je kurator princese za vrieme njezinog zatocenja radi dusevne narusenosti, sa princesom ugovarao o materijalnim stvarima. Dugovi nisu ni iz daleka tako veliki, oni dosizu od 1904. visinu od tek 205,000 franka.

Trajinstvena smrt.— Javljaju „New York Herald" Na tajnovit neki nacin poginuse u najkracem roku posljednjeg doba tri nadareno inzenijera, koji su svi radili na istom izumu, t. j. na dvosmjernoj cigri. Pred nekoliko dana nadjen je u Themsi inzenijer William Gardiner mrtav. On je izumio ovakovu turbinu. Drugi jedan inzenijer porijetlom Rus, a imenom Levantin umre je dne 23. listopada navodha uslijed jedne eksplozije u svom laboratoriju, koji se nalazio u londonskoj City. Najtanovitija je smrt prijatelja Gardinerova Georga Andersena, koji le takodjer radio na istom izumu. On se bavio istim problemom, kojemu je mislio naci riesenje. Andersen nadjen je u svibnju u New-Yorku silom utopljen. Sto se Gardinera tice, to su okolnosti njegove amrti osobito tragicne. On je izumio recenu turbinu i nasao i sindikat sa kapitanom od 200,000 dollara. Badan prije, nego li su pregovori s tim svrsili—nadjose Gardinera mrtvoga.

Novi Uspjeh Slovenaca.—Slovenacka obcina Selo kod Borovlja bila je pod Niemcima zemljskog koruskog odbora toliko zapostavljana i sikanirana u jezicnom pitanju, da su se Slovenci odlucili prizvati na drzavno sudiste u Becu. I uspjeli su. Drzavno je sudiste izjavilo, da je odbor koruski odbivsi slovenski utok obcine selo radio protuzakonito. Tako su Slovenci prakticki izrabljujuci zakonske ustanove i opet izvojstili svom jeziku pobjedu.

Iz Cavtata.—Prenasamo iz domacih novina—Pocimljuc, kud se suza vec na oko, te prva viest redovita doprigodna izvjescivanja neka bude o glasovitom nasem Bukovcu, koje je proslih Bozicnih blagdana bio u nasoj blizini genigalni umjetnik sa hladne Wiltave dohrlio je ovamo, da u krugu svojih milih sprovede Bozicne svetce. Veliki nas Bukovac ni ovu prigodu nije propustio a da Cavtat ne obdari sa jos jednom svojom radnjom, pa je za pozornicu hrvatske citaonice Zore naslikao vrlo krasan zastor, koji predstavlja Cavtat s okolicom sve tamo do Mlina i Srbrenog. Mi se Hrvati ponosimo, da nasa citaonica ima takov zastor, kakova stalni smo neima nijedno drugo druztvo u Dalmaciji, a osobito se ponosimo s toga, jer ga je Zori naslikao i darovao njezin pocastni clan.

Ulazak u Novu Zelandu—Englezka dnevna novina "Herald" dokazuje da jedan Rus, od dobrog glasa i imena i bogastva dosao je kao putnik iz Londona u Wellington. Uzrokom samo sto nije znao govoriti englezkog jezika nije mu odma bilo dopusteno da se izkrca na ovu obalu. Kada su starije oblasti uvidili od koje obitelji ovaj Rus dolazi, onda mu je bilo dozvoljeno da pohodi ovu zemlju, koji nije dosao da otidje na kopanje gume.

Sada je zakon da i Kinezi moraju znati govoriti, stiti i pisati englezkog jezika, a ne placati kao prije £100 sterlina na svaku glavu za ulazak u ovu zemlju. Sto oni je su dragovoljno placali. Sada malo ili nitko od Kineza nemogu doci u ovu zemlju ako neznaju englezkog jezika. A sto bi bilo sa s nami hrvatim kad i nami ovaj zakon postavili ? Mi ce mo mozda uzeti savjeta kad nam mozda bude prekasno.

Novi jubilarni novci.—Domala ce doci u promet jubilarni novci sa novim relief potretom kralja Franje Josipa, kako ga je izradio prof. Marschal. Na izricitu zelju vladarevu, ovaj je portret sasma jednostavan i naravan. Manjka na njem lovor vienac ha celu te nenaravno drzanje vrata. Oko glave je ovaj nadpis ; **Franc Jos I. D. G. IMP. AUSTR. REX. BOH. GAL. ILL. ETC. ET. AP. REX. HUNG.** (Franje Josip I miloscu bozjom car austrijski kralj). Ceske, Galicije, Ilirije itd. i apostolski kralj ugarski. Najljepsi ce komade biti oni od 100 kruna u zlatu, koji ce jedva doci u dnevni promet, jer ono 10,000 komada, sto ce se kovati, jedva da ce doteci raznim muzejima i sabiracima, koji bi rada imati ovu riedku jubilarnu uspomenu.

Vidili smo "oglas" jednog gostionicara u gradu "da on ima staniste za hrvatski narod," a kad mu je gosp Jure Banovich dosao na vrata da pruzi svoj milodar za pokap pok. Mate Boksicu odma mu je odgovorio nedom nista. Dakle ovo je stan gdje bi hrvati imali satnovati.

Poljski novinarski ured u Parizu. Poljaci, osobito, poljski izseljenici i velikasi iz ruske Poljske, imali su u Parizu svoje srediste, svoj glavni odbor i sve sto je trebalo za rad i pokret u prilog svoje domovine i oslobodjenja Poljske izpod ruskog gospodstva. Poljski pokreti uvjek su bili upereni izkljucivo proti ,,sizmatickoj" pravoslavnoj slavenskoj Rusiji. Ovoj su Poljaci predpostavljali Austriju i Prusiju, u kojim ima Poljaka vise, nego sto ih ima u Rusiji. Poljaci su predpostavljali i Tursku Rusij, jer su Rusiju mrzili samo zbog vjere, i ako je ruska vjera ista, kao i katolicka, cista hristova vjera, vjera i crkva narodna slavenska, dok je katolicka vjera samo krscansko-latinska, a nije ni narodna, ni slavenska.

Rim je uvjek znao i zna, da radi i unapredjuje neslogu i razdor, osobito medju slavenskim plemenima. Tako isto rade i Grci fanarioti, koji u Carigradu, u svome novom Rimu, imaju za sve pravoslavne iztocne hriscane vasionskog patrijarha ili papu. Oni su htjeli i uvjek radili, da po primjeru rimskih papa u Rimu od pravoslovne crkve nacine u Carigradu srediste, e bi svi pravoslavni narodi u svojim crkvama, mjesto na svome narodnome jeziku, sluzili i Bogu se molili na starogrckome jeziku.

Pravoslavni Slaven: Srbi, Rusi i Bugari, znali sa, ga se izbave Grka fanariota. Znali su, da im okrenu ledja. Oni nisu ni omalovazavali a ni prezirali vasionskog patrijarha i iztocnu crkvu. Htjeli se samo, da imaju svoju narodnu vjeru, svoju narodnu crkvu, svoje domace narodno svjestenstvo. Htjeli su, da izmedju vjere i narodnosti ne bude razlike: da ime bude jedinstvo u vjeri, crkvi, narodu, narodnosti i drzavi. Zato su se od cari gradske patrijarsije, od Grka fanariota odzojili i usvojili svoju narodnu crkvu i narodnu vjeru.

Katolici Poljaci u Poljskoj visu tako znali ni mogli uciniti. I, ne mogu oni to ni danas, da ucine. To je uzrokom, da su oni pokraj svoga cisto pokrajinskog poljackog naziva, kao slavensko pleme, postali i hoce da budu rimo-katolici, ili Rimljani-Poljaci. U tom im nije niko smetao. Doduse su im Njemci katolici i nekatolici sa svih strana mnogo jace, mnogo silnije i uspjesnije satirali njihovo poljacko-slavensko pleme, nego li sto su ga satirali Rusi, koji jos do sad nisu nasilno porusili ni jednog ruskog Poljaka, a jos su manje ili nista smetali Poljacima u vjeri. Poljaci su samo u Rusiji ostali Poljaci. U Rusiji su oni, sto im moraju priznati austrijski i njemacki Poljaci, daleko napredniji u svacem te svi u boljem materijalnom stanju. Sve to nije poucilo Poljake, Poljaci, osobito poljski izseljenici i poljski velikasi u Francuzkoj vojuju protiv Rusije i kvare, gdje samu mogu, slavensku uzajamnost! Rusi znaju, da ce Poljaci, pa makar i kasno, ipak progledati i da ce i kod njih vremenom nastupiti preokret. Sto se dogodilo u Francezkoj, u toj najvecoj uzdanici Poljaka? Dogodile se velike promjene. Srusio se Napoleon III. Sbacila se francezka carevina. U Rimu poceo opadati autoritet pape. Sila i centralizacija katolicke crkve umanjila se.

Dva velika, moze se reci, dva najveca neprijatelja, dva takmaca Rusija i Francezka: ruska carevina i francezka republika pomirile se, slozile se, i sklopile savez. Rim i Petrograd: sveta stolica i ruska drzava sklopile neki ugovor: dosle do sporazuma i do pogodbe zbog nekih spornih pitanja i raznoglasica, koje se odnosile na katolike i katolicku crkvu u Rusiji.

U njemackoj Prusiji poceli, da progone, stjesnjavaju i ponjemcuju Poljake, koji pocimlju, da se bude, da se priznavaju Slavenima, jer ih Prusi negone kao katolike, vec kao Slavene.

Pruski Poljaci zaceli, da bacaju svoje poglede na slavensku Rusiju. Jer, s Austrijom oni ne simpatisu. Znaju oni i vide, da je Poljacima u Austriji, gdje su ih podkucili zidovi gdje je poljski prosti narod zastao iza Poljaka u Njemackoj i Rusiji, gore. Racunaju njemacki Poljaci, da im je spas u Slavenstvu, da im moze pomoci samo slavenska Rusija i da oni mogu biti i postati slobodni, ako se zdruze i pomire sa slavenskom misli i poprime nacelo slavenske vzajamnosti.

To vec upoznavaju danas oni Poljaci, osobito poljski izseljenici u Francezkoj, koji se vise nicemu ne nadaju od Rima, koji sada pristaju uz Franceze, kao ruske saveznike. Znaju oni dobro, da ce Francezi, kada kucne za to sat, doci s Njemcima u sukob. A, onda bi se mogla riesiti i riesavati i sudbina Poljaka u Njemackoj.

Sad su ruski Poljaci, razumije se, rodoljubi, koji se ne osvrcu na poljske socijaliste i druge smetenjake rusitelje, dosli do uvjerenja, da bi oni radili protiv svojih interesa, kad bi isto rovarili protiv Rusije. Razvalili su s toga sve svoje stare nacrte, obustavili su sve agitacije protiv Rusije i osnovali su u Parizu svoj vlastiti poljski novinarski ured fli srediste za informacije, eda vojuju za Poljske u Njemackoj, a ne da se gube u ludilu, vojujuci protiv Rusije, od kuda moze doci samo spas za poljsku domovinu, za Poljake kao Slavene, koji mogu biti srecni samo u slavenskoj zajednici, a mogu biti srecni samo u slavenskoj zajednici, a mogu biti i ostati dobri katolici, u sto im niko ne ce dirati. Samo ce oni morati da porade, kako bi mogli imati svoju narodnu slavensku pa makar i kotolicku crkvu, vjerujuci u nepogresivost svetog oca pape, ako ih ovaj ne bude odradjao od Slavenstva. Jer: Poljacima je samo u Slavenstvu jedini spas.

Poljaci su ucinili veliki napredka. U buduce neka im bude u dobri cas. To im kao Slavenima zelimo i cestitamo od srca.

PETAR KATAVICH, & CO.,

Gum Brokers & Commisslon Agents,

9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,

160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Nezaboravljam svoju bracu u dalekom Nordu kod Parenge i drugim mjestim ako im je potreba docu ih pohoditi, truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Upitaj za!

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvari od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svake zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, MARCH 4, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, MARCH 11, 1908 (No. 11.) Broj. 11

Pravilnik.

SJEDINJENJE HRVATSKI MLADOSTI, I PRIPOMOCNO DOBROTVORNO DRUZTVO.

Ime druzstva:

§1. Druztvo se zove : "Sjedinjenje Hrvatske Mladosti, i Pripomocno Dobrotvorno Druzstvo.

Svrha Druztva.

§2. Druztvo nastoji :

a) da moralno i materijalno podpomaze sve siromasne Hrvate bez razlike vjeroizpovjesti i stalisa, koji se nalaze trajno ili samo na neko vrieme u Novoj Zelandiji

b) da utemelji zajednicku glavnicu kojom da pripomaze druzina re u slucajevim bolesti i njezinih posljedica, da svojim podpomozenim clanovima pruza bezplatnu njegu u bolesti, kao i bezplatno prebivaliste.

c) da siromasnim Hrvatima radnicima u Novoj Zelandi badava pribavlja posao i mjesto.

Sredstva Druztva.

§3. Da se domogne tome cilju, druztvo ce :

1. izdavati godisnji koledar,
2. izdavati razna knjizevna djela,
3. sagraditi ili kupiti druztveni dom,
4. izdavati drustvene zaduznice,
5. priredjivati druztvenu lutriju,
6. i sve ostalo ovdje navedeno, sto se ne paca u politiku, sluziti ce za dobro i korist druztva'

Sjediste Druztva.

§4. Sjediste je druztva u Auckland N.Z.

Imovina drnztva i posebne zaklade

§5. Imovina ce se druztva podici od clanarine, koja se unapred placa od milodara, zaduzbina itd isto tako od visaka od zabava i druztvenih zaduznica i knjiga.

Razne zaklade nastaju, kako odluce clanovi drustva, i to od milodara, zaduzbina itd n. pr. zaklada za pricuvu (reserve fund) itd. Takim posebnim drustvenim zakledama upravlja drustveni blagajnik.

Clanovi druztva.

§6. Drustvo se sastoji od :

1. pocasnih clanova,
2. Zakladnika,
3. utemeljitelja.
4. dozivotnih clanova,
5. dobrocinitelja,
6. podupirajucih clanova,
7. redovitih clanova.

Pocastnim clanom mogu biti osobe (gospodje, koja su osobito zasluzna po druztvo, te izabrana budu bez razpravljanja od dvije trecine clanova prisutnih u glavnoj skupstini.

Zakladnikom postaje onaj, tko dade najmanje £....., utemeljiteljem tko £.... ....., dozivotnim clanom, tko £..... uplati drustvu u jedanput ili tekom jedne godine.

Zakladnici, utemeljitelji i dozivotni clanovi ne placaju daljnje godisnje clanarine. Dobrocinatelj placa £....., a podupirajuci clan £..... na godinu,

Redovitim clanom je svaki neporocni Hrvat, koji je navrsio 16 godina i unapred uplatio godisnju clanarinu od £ .....

Prava i duznosti clanova.

§7. Mogu da stupe u ovo druztvo kao clanovi svi oni Austro-ugarski podanici, koji su slavenskog poriekla i govore hrvatski, kao i sinovi njihovi, koji ako i ne rodjeni u Austro-Ugarskog monarhiji dokazu ipak da su u njoj postigli domovno pravo. Moraju da zadovolje sliedecm uvjetima.

1. da su stariji od sestnaest godina a mladji od sestdeset ;
2. da svjedocbom druztvenog liecnika dokazu, da su podpu no zdravi ;
3. da uzivaju dobor glas i da su cudoradnog ponasanja.

Primanje Clanova.

§8. Glaoovi primaju se na pismenu prijavu. Ako bi tko bio odbijen, nije duzan odbor, da mu navede razloge.

Kao uvjet, da se prime clanovi nebrojeni jest taj, da uplate unaprvo svoju clanarinu, te stoga ne mogu se prije primiti nego sto su tome uvjetu udovoljili. Ako se tko ne bi primio u drustvo, to mu se ima svota, koju je on uplatio pri prijavi u drustvo, natrag povratiti.

Prava Clanova.

§9. Redoviti clanovi je su oni uz sliedcce uvjete.

1. da podastvu na upraviteljstvo druztva molbu, kojom zele da postanu njegovim clanom i dokazu da poznadu druztveni pravilnik, dokazujuc jos u istoj molbi : (a) ime i prezime, (b) narodnost, pokrajinu i mjesta rodjenja (c) zanimanje, godine i pribivaliste ; (d) molbenice se salju na ruke drustvenog tajnika.

2. da plate pet shillinga kao ulaznu svotu cim stupe u druztvo.

3. da placaju unapred za prva tri mjeseca svotu od dva shillinga, a poslje toga svako tri mjeseca jednaku svotu.

4. da vjerno vrse sve sto naredjuje ovaj pravilnik a isto tako zakljucke ucinjene u glavnoj sjednici.

Izkljucenje iz drustva.

§10. Drustvenim se clanom prestaje biti :

1. svojevoljnim izstupom,

2. odstranjuju se iz druztva na temelju zakljucaka upraviteljstva i odobrenja sjednice a bez ikakvog daljeg prigovora.

3. kad ne plati godisnje clanarine uzprkos dvokratnoj pismenoj opomeni druztvenog odbora.

4. drugovi, koji svojim ponasanjem nanose sramote i ponizenja druztvu i o kojom se dokaze da rade o razdoru u istom.

5. koji zasebice ne plate za tri mjeseca pristojbine nalazeci se u gradu, a za sest mjeseca van grada (u kampu),

6. oni koji provode sablazni zivot, upustajuci se u pijancenja i drugacije se izlagajuci.

Drugovi, koji uzkrate ponoserjen upraviteljstvu ili kojem da bilo clanu upraviteljnog odbora pri vrsenju svojih zvanicnih duznosti, prvi put bit ce pozvani na red, drugi put ce im se uzkratiti svaka pripomoc do roka ustranovljena od konusije, a treci ce se put pogreska smatrati tezkom i staviti na riesenje upraviteljstva, koji nalazeci shodnim da odstrani doticnog druga ili drugove, iznieti ce odluku na odobrenje u prvoj sjednici.

Pripomoci.

§11. Da uzmonje vjerno vrsiti svoju zadacu, druztvo ce drzati pogodjene liecnike. Clanovi se obskrbljuju potrebnim podvorbam, ljekarijam i propisanim ljecenjem na sliedeci nacin.

1. Nijedan drug ne prima pripomoci u novcu, ako mu bolest ne prolazi cetiri dana, a prima ju od petog pa dalje.

2. Razboljeli ce se clan javiti upravitelju obhodnje, koji ce dati doticne naredbe, da bude podvoren od druztvenog liecnika, na temelju cigovih svjedocaba, primiti ce pripomoci, koje ga idu.

3. Svaki clan moze da u slucaju nagle bolesti pozove izravno kojeg mu drago liecnika u mjestu ali mora da kroz dvadeset i cetiri sata obavjesti o tome upravitelja obhodnje e da isti uzmogne poduzeti shodne mjere.

4. Kad bi druztveni liecnik zahtjevao da se radi bolestnika savjetuje sa drugim liecnikom, druztvo je obvezano da plati troskove.

5. Uzkracuje se svaka daljna pripomoc bolestnicima, za koje se po izvjestaju druztvenoga liecnika ili upraviteljne komisije dokaze, da su svojoj bolesti dali povoda pijanstvom ili tucnjom.

6. Svaki clan, koji se poslie deset godina tocnog uplacivanja kao clan ovog druztva, nalazi po izjavi druztvenog liecnika nesposoban za rad i nema sredstava za uzdrzavanje, ima pravo na mirovinu od £2 sterline na mjesec.

7. Svaki pojedini clan ima pravo da tuzi pred glavnu skupstinu kojeg da bilo clana upraviteljne komisije kao sto i podvornike druztva, kad se ne bi odazivali prepisima ovog pravilnika. Tuzitelj mora da dokaze istinost svoje tuzbe.

Svaki clan, netom stupi u ovo druztvo, odrice se svakog prava da se pred sudom ili kod koje druge politicke oblasti tuzi proti zakljuceima upraviteljstva o podpori, ljecnikoj i ljekarnickoj podvorbi te novcanoj pripomoci, bilo to iz kojeg mu drago razloga, sto se tice njegovih prava.

9. Drugovi bolestni od venernih bolesti obskrbljuju se liecnikom i ljekarijama samo za prvi put, a kad bi se bolest produljila, nemaju prava na pripomoc.

10. Drugovi u slucaju bolesti primaju pripomoc od tri shillinga na dan, brojec od dana ljecnicke izjave, a ukida im se onda, kada ih liecnik proglasi zdravima.

11. Nijedan drug, koji nije navrsio sest mjeseca kao clan druztva, nema prava na pripomoc.

12. Ako se drugi drug odrece novcane pristojbine, koja bi ga isla, proglasit ce se darovateljem druztva za onu svotu, koja izpadne u prvoj dojducoj skupstini. Tako isto za svaku drugv vrst darovstine ili pripomoci druztvu.

Upraviteljstvo.

§13. Upraviteljstvo, imenovana od druztva, bira se izmedju druzinara a sastoji se od 11 osoba, i to :

jednog predsjednika
,, podpredsjednika
,, tajnika
,, blagajnika

i sest upravitelja obhodnje.

§13. Njihove oblasti i duznoti jesu :

1. Ravnanje i upravljanje druztva nastojec. da se tocno izpunja i vrsi ovaj pravilnik.

2. Imenovanje casti, koje ustanovljuje predjasnji paragraf, sliedi vecinom glasova, a to u prvoj glavnoj skupstnu i u tajnom izboru sa ceduljama.

3. Imenovanje podvornika i potrebnih komisija.

4. Sazivanje svakog mjeseca jedne redovite sjednice, a to po mogucnosti kroz prvu polovicu mjeseca, a izvanrednu po potrebi. Nece se moci drzati sjednica ako nije prisutna polovica clanova vise jedan ; u slucaju nedovoljnog toga broja, u drugome pozivu biti ce sjednica pravovaljana sa prisutnim clanovima.

5. Tjeranje putem suda pa bilo to koga mu drago, koji bi htjeo da osteti imovinu druztva, dok se ne postigne podpuna izplata.

6. Odlucivanje u prigodi izvanrednih i neprividjenih u ovom pravilniku slucajeva, vazda poduzimljuc mjere, koje se slozu sa naravi i duhom ovog druztva.

7. Iznasanje svake godine u glavnoj redovitoj skupstini potanko iztumacenog izvjesca o druztvenoj upravi, uz prilog glavnoga imovnika (balance sheet) cija ce istovjetnost biti pregledana od za to biranoga odbora u spomenutoj skupstini. Receno izvjesce, jednom odobreno, spremit ce se u knjigoshranu tajnictva.

8. Sazivanje 7 dana unaprid preko javne stampe redovite sjednice a i izvonredna ; ove po potrebi ili kad ih pita dva deset drugova, koji broj morada je zakonit ma bilo to u kojoj mu drago sjednici.

9. Zastupanje druztva na sudu i izvan suda i to u osobi predsjednika ili njegovog zamjenika.

Predsjednik.

§14. Predsjednik kao glava druztva, u njegovoj odsutnosti podpredsjenik posreduje u svim zgodam, gdje mora da se vrse njegove odredbe u koliko se ne protive ovom pravilniku.

§15. Njegove duznosti jesu ; 1 da prisustvuje i predsjeda sjednicam upravnog odbora i glavnim sjednicam, da drzi u njima red i upravlja razglabanjem.

2. njegov glas odlucuje u slucaju 'empote'

3. da podpisuje zapisnike, blagajnieke knjige i sva ostala priobcenja i eventualnosti u druztvenoj upravi.

4. da ne dopusti da se uvrste koje mu drago svote, koje ne bi bilo za druztvene svrhe.

Blagajnik.

§16. Njegove duznosti ; oblasti jesu :

1. da prisustvuje razpravom i sjednocem te da polaze racun svoga djelovanja.

2 da prima svaku svatu, koja mu se povjeri, kao novac u poklon za racun druztva, za koji novac je on odgovoran.

3. da nosi, drzi, vodi cisto i bistro knjige, tako zvani "blagajne." kao sto knjigu primkah tako, da budu uvjek u podpunom redu davajuc primku za primljeno, a zahtjevajuc istu za placeno.

4. da drzi u podpunoj ocevidnosti knjige tekuceg racuna i ceke, sto proizlaze iz verezijskih trgovackih tvrdkah ili gdje druztvo ima imovine. Sasvim tim nece moci udovoljiti nijednoj od ovih zadaca, bez podpisa druztvenog predsjednika.

5. da izplati sve prikazane mu racune. obskrbljene podpisom druztvenog predsjednika, pecatom i podpisom tajnictva.

6. da na banku, koju opredieli upraviteljni odbor, polozi svu ukupnu svotu koja premasuje £2.

7. da svaki mjesec izviesti druztvene liecnike o broju clanova koji su bili odstranjeni ili svojevoljno izstupili, kao i o broju novonadoslih.

Tajnik.

17. Njegova prava i duznost jesu :

1. da uredi spise prije svake sjednice po ustanovl jenom redu, pa ce radi toga drzati u tocnoj ocevidnosti sliedece knjige : a) zapisnik, u kojem se navadjaju sjednice upraviteljstva, b) knjigu za dopisivanje druztva, c) knjigu za glavne redovite sjednice, d) maticu, u kojoj se biljezi redni broj svakog druga. dan upisa, ime i prezime. doba starosti, stalis, zanimanje, zavicaj, boraviste, upis njegove odsutnosti i povratak, uz ostale opazke, t e) knjigu u koju se upisuju preminuti clanovi.

2. da pismenim pozivom sazivlje na sjednice clanove upraviteljstva.

3. da prisustvuje sjednicam, a u slucaju zapreke da javi to predsjedniku najmanje 24 sata prije. Njegova ce odsutnost biti opravdana samo u slucaju bolesti i u vanrednim neprividjenim slucajevima.

4. da preda blagajniku imenik novounislih clanova sa doticnim podatcima, e da ovaj uzmogne utjerati pristojbine, a to ce svakako izvrsiti kroz prvih 48 sati, poslie nego je obdrzana mjesecna redovita ili izvanredna sjednica.

5. da shrani i cuva sve druztvene spise.

6. da svake godine prikaze glavnoj skupstini godisnje uspomene o upravljanju druztva, o stanju clanova i o svim ostalim stvarima sto se ticu druzstva.

Liecnik.

18. Njegove duznosti jesu sliedece ·

1. do pohadja bolestne drugove bilo u laganim, bilo u tezkim i pogibeljnim bolestima, u koliko to drugovo zdravlje zahtjeva i u koliko dobije tajnikov nalog.

2. da u tajnickoj sobi prima na pregledovanje bolestne drugove i to kroz propisane ure.

3. da bolestnom drugu izda vremenito jednu svjedocbu neposobnosti bolestnom drugu, netom ozdravi, ili njegova bolest zahtjeva jos liecenja ali ipak nalazi se sposobnim za rad.

4. da bude pri ruci i spravan u svako doba da poda razjasnjenja upravljajucem odboru kad isti to bude zahtjevao glede njegovih zvanicnih duznosti napram bolestniku

5. da unaprvo petnaest dana javi, kad bi slucajno zbog kakvog razloga mora da ostavi svoju sluzbu.

Pobirac.

19. Njegove duznosti jesu sliedece :

1. da pobire i preda blagajniku utjerani novoc od clanova za pristojbine i ulozne svote, a to svake sedmnice.

2. da obavlja recena utjeravanja kod clanova na kucu.

3. duzan je da nosi drugovima primke do tri puta na kucu, da utjera pristojbinu, a kod ne bi uspjeo, taka je drug duzan da se sam osobno potrudi do blagajnickog ureda i da izplati duznu svotu i primi za nju primku.

4. da bude na razpolozenje i posluh upravljajucem odboru, u svako doba za sve sto ovaj shodnim nadje.

Glavna Skapstina.

20. Skupstina se proglasuje putem javne stampe petnaest dana prije utanacenja e da svi clanovi budu na vrieme obavjesteni, te mogu da prisustvuju i da ucine opazke. U skupstini odbor daje racun o mjeram poduzetim, pruza clanovima razvrgava glasovanju clanova poslove velike vaznosti u kojim imaju pravo da sto prigovore. Iznasaju se pred skupstinu ulazni racuni cisto i bistro sa tocnim podatcima imena i broja drugova, na koje se odnosi.

21. U ovoj se glavnoj redovitoj skupstini obavlja izbor svih clanova upraviteljnog povjerenstva i kojeg mu drago drugog osobitog odbora.

22. Izvanredna se glavna skupstina moze drzati kako upraviteljstvo to uvidi potrebitim ili na zahtjev dvadeset drugova, koji moraju da upraviteljstvu prikazu uzrok. U ovoj se skupstini ne moze da razpravlja nego o cemu je bila sazvana.

23. Nijedan drug ne moze da u glavnoj skupstini govori vise od tri (3) puta u jednoj te istoj stvari i to sa dopustom predsjednika: prvi put da izjavi svoju misao a dva ostala puta da ju razjasni.

24. Clan, koji za vrieme razpravljanja prekoraci granice reda, biti ce od predsjednika do tri puta opomenut, a kad se ni dotle ne bi popravio, odstraniti ce se iz dvorane.

25. Predsjednik nastoji da se pri skupstinam vrsi ovaj pravilnik i da drzi najbolji red cednosti u ponasanju i pristojnosti.

Izbori.

26. Pri izborim valja da se pazi na ove tocke :

1. Nijedan drug ne smije da bude clanom upraviteljstva ako ne zna citati i pistti.

2. Nijedan drug ne smije da bude, biran u upraviteljstvo, ako nema godinu dana da se je upisao kao clan druztva.

3. Godisnije se upraviteljsto povjerenstvo obnavlja da zamieni clanove, koji su navrsili godinu sluzbe, u po vecini glasova, mogli bi i unapried isti ostati.

4. Clanovi, koji bi imali da sastavljaju novo upraviteljstvo, bivaju izravno imenovani od drugova.

5. Glasovanje je tajno; presjednik, podpredsjednik, tajnik, i blagajnik biraju se jedan po jedan, a sest upravitelja obhodnje u jedan put.

6, U slucaju da se izabrani drug ne bi primio casti, za koju je biran, zamienit ce ga onaj koji ima vecinu glaseva poslie njega, u slucaju namjerice biti ce imenovan stariji clan.

7. Ostavka ili odreka casti mora da bude pismeno podnesena u tajnickoj pisarni cetrdeset i osam (48) sati poslie izbora.

8. Imenik izbora mora da je sahranjen u tajnickoj kujigoshrani.

9. Clanu, koji krseci ovaj pravilnik ne vrsi tocno opredjeljenu mu cast, ova mu biva oduzeta od upraviteljstva.

Glavni odluki.

27. Polovica glosova vise jedan prisutnih clanova dostatna je da ovlasti riesenje (odluke), koja je tada obvezatna za cielo druztvo.

28. Preinacenje ovog pravilnika dopusteno je tek u glavnoj skupstini i to u prisutnosti dvie trecine clanova za prvi put a u slucaju manjkavosti ovogu broja, skupstina ce u drugom pozivu biti pravovaljana i sa polovicu clanova.

Druztvo ne moze da nikako bude razvrgnuto, dok ima i samih deset drugova, koji zahtjevaju njegov napredak i obstanak.

30. Kad bi se druztvo razpalo, cielokupni druztveni imetak prelazi na korist drugoga druztva, iste narodnosti, istog imena i jezika, koji ima isti cilj i svrhu kao i ovo. To druztvo koje bi se utemeljilo u roku od sest (6) mjeseci brojec od dana razpada, mora da svakako nosi ime ,,Hrvatsko Pripamocno Drvztvo".

Kad se gori receno ne bi izvrsilo, onda cieli imetak prelazi na korist mjestne bolnice, a kad ta ne bi obstojala, onda valja da se odpremi u Zagreb na urednistvo kojeg hrvatskog glasila, a na odluku i razpolozenje druztva sv. Cirlla i Metoda u Istri, za podporu siromasnih ucenika hrvatskih skola.

Da se gori receno izvrsi, dolicni ce se imetak položiti kod jedne gradske banke, na razpolozenje predstavnika Austro-Ugarske monarhije u ovoj zemilji, koji ce se zauzeti, da se vjeru izvrse sve klauzole ovog clanka.

Smrtni Pobreb.

31. Drug, koji premine, ukopat ce se na racun druztva, a troskovi za to ne mogu da premase svotu od deset lira sterlina (£10). Kad bi pokojnikova obitelj zahtjevala da sama posebno izvade sprovod i ukopanje, u tom slucaju druztvo ce joj izruciti utanacenu svotu od deset sterlina (£10), uz uvjet da lies druga mora biti okriven barjakom drvztva i sproveden uz pratnju clanova.

32. Svaki clan, koji umre naravnom ili nenaravnom smreu, ima pravo na svotu od deset lira sterlina (£10), koja ce se uruciti, u slucaju izceznuca ljesine njegovoj obitelji ako ju ima, ako ne, onda najblizgoj rodbini, nalazila se ista ovdje ili na kojoj mu drago strani sviera.

Druztveno grobiste.

33. Predsjenik imenuje svakih sest (6) mjeseci tri clana upraviteljstva da ostanovi odbor druztvene grobnice

Druznosti odbora jesu :

1. da dobro cuvaju i paze oko uzdrzanja grobnice i oko toga, da liesovi budu polozeni u podpunom redu ;

2. da se sa uvraviteljem obhodnje sporozume glede svih potreba za prenos mrtvacke ljesine do grobista ;

3. da se osobno predstave u kucu zalosti gdje je drug preminuo, da izjave saucesce na nesreci i pounde pomoc, koju ovaj pravilnik u istom slucaju pruza ;

4. da sprovedu mrtve ostanke do grobista ;

5. da zapisu u knjigu za to dozanu dan, ime i prezime, godinu, narodnost, imanje i zanimanje pokojnika. isto tako broj iame u kojoj je lies polozen.

34. Odbor grobnice predlaze upraviteljstva popravke na grobistu, koje nadje od potrebe za bojju i udobniju posluzbu, kojoj je odredjeno.

35. Na svakom ce se daru, koji druztvo primi za uzdrzavanje grobnice, izraziti darovatelju vjecita harnost.

Auckland, Ozujka 11, 1908.

PUBLIC LIBRARY AUCKLAND 16 JUL 1908

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,

125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia „ 16 „

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Asturias „ 18 Ozujka
Ortana „ 1 Travnja
Omrah „ 14 Travnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od patovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

QUEEN & FORT STREETS,

AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,

40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

PHIL WALSH

Sa podpunim Dramatickim druztvone

12 prvog razreda glumaca kao gjica

EVA MARIUS-PAIGNE

koja ce zastupati veliku Amerikansku zabavu

"AMERICKI PUTNIK"

Novi prizori, nove pjesme i plesovi.

Helensville 10 i 11 tek., Te Kopuru 12, Aratapu 13 i 14, Dargaville 17 i 18.

JAMES McKENNA,
Upravitelj.

PETAR KATAVICH, & CO.,

Gum Brokers & Commission Agents,

9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,

160 Hobson Street,

AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Nezaboravljam svoju bracu u dalekom Nordu kod Parenge i drugim mjestim ako im je potreba docu ih pohoditi, truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

R. H. SWALES,

(Novi bieji ducan)

Nize cetiri vrata od Rew's ducana

VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

TRAZI SE!

IVAN BAKALICH (Luketina), za njegovu veliku osobnu korist. Svakom nasem domorodcu koji nam javi za njega, ili za njegovu adresu ostajemo mnogo zahvalni.

J. W. KURTA & CO.,
New Plymouth.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

"Napredak."

SRIEDA, OZUJKA 11, 1908.

Pripomocno Druztvo.

Eto po davnoj zelji naroda, danas mozemo dokazati da smo utemeljili „Pripomocno druztvo" za siromasne radnike diljem ove zemlje. Pokusaj, iza pokusaja za ustrojiti kakvo do danas, sve je bilo uzaludno, ali ovog puta kao nigda prije, dobrotvorno druztvo za Hrvatske radnike jest ustanovljeno, sto mislimo nigda vise nemoze doci do razpada.

Pravila od "Udruzenja Hrvatske Mladosti" jesu ukupno sastavljena da bude sluziti kao "Pripomocno druztvo", sto u danasujem broju donasamo nasim citateljem na razmatranje. Pravila su sakupljena od druztva nase brace Hrvata u Americi, jer nema uzroka da mi u ovoj zemlji kao jedna narodnost nebudemo u slogi skladovali, i bili pri ruci nasem bratu u svakom njegovoj potrebi.

Pravila od „udruzenja Hrvatske Mladosti" doslo je do razpada, jer nemoguce bilo napredovati. Ali sada u visem broju u starim clanovim jest se novi duh ozivio, te na nov o novu zgradju poceli zidjati, te ako bude iskrenosti i ljubavi doce se stavno do zudjenog cilja. Clanarina nije velika svota svaki moze postati sa clanom. Troska sada nema nikakova a Gospoda od nekojih clanova je su se dragovoljno zauzeli zrtvovati ha korist druztva bezplatno.

Na vecerasnjoj sjednici medju ubilizenim clanovim bit ce odluceno samo za sada na kojeg clana odgovornost ce pasti za primanje novca od novih clanova. Novac bit ce odma polozen n stedionicu, sto vise za dulje vremena nece se ticati, nego glavnica ce sve to vise rasti. Kad se sakupi dovoljan broj clanova odma ce se pozvati „Glavna skupstina", na kojoj ce se za prvi put birati izbori, upraviteljstvo povjerenstva.

Ovo mlado druztvo nadamo se da nigda nece doci do razpoda, jer sada kako mozete opaziti u pravilim jest na velikoj koristi svima Hrvatima u ovoj zemlji.

Uzdrzanje ovog druztva, jest na svaku korist svomu bratu hrvatu i njegovim potrebam. Osim bolesti, i pokopa ovoce se mlado druztvo brigati da nadje rada svakomu osim kopanja gume, nabovu zemljista, kao isto biti pri ruci doseljenicima, koji ce se uputiti na radnju i dati mu novcane pomoci ako mu uzpotrebuje.

Sada budimo slozni kao prava braca, te pokazimo drugim na ostale strane svieta da mi je smo uzeli njihove stope, po kojima ce mo koracati doklegod budemo se nalaziti u ovoj zemlji do velikog naseg uspjeha!

Druztvo mlade udruzbe.

Nase mlado drustvo, jest jedno od najznamenitijih, najpotrebitijih i najkoristnijih, sredstava ljudstvu izvrgnuti. Nemoguce je od jednom sva djela usavrsiti, ali nadu negubimo, da nasi domorodci nece iskreno prehotiti i pregrliti, te pomocju olahkotiti, nas uztrajni, s velikini poteskscami, rad!

Priporucamo svim citateljim i pratiocim „Napredka", da se bratski odazovu nesem bratskom pozivu, da svi slazno upremo svim napornim silama, da usavrsimo nas zudjeni cilj. Nedoskocice i velike poteskoce, hrvatskog naroda u ovaj zemlji, dobro su nam svima poznate, te mora da ganu u srdce svakog krvoljubnog Hrvata! A liek nase dusevne i tjelesne bolesti, jest samo nase mlado „dobrotvorno drustvo".

Daklen neoklievajte hrvatski sinovi! Predvidite vasu buducnost, te prosudite: Jeli na svietu kojesta boljega, do „dobrotvornog drustva", gdje brat bratu u nevolji ruku pruza i oslobodjuje ga od propasti, a sve bez svoje ostete. Smalim prinoskom izbavljamo se stradanja; a stoje najvece, uzdizemo nase **hrvatsko ime** medju inim narodom!

KRATKE VIESTI.

Englezka ima brzojavnih zica 36,282 milja.

Kolombo ima cetiri oplime svakog dana, a Malta nema nikakve.

Sedmnicna placa sluzkinjam u Londonu pocimlje od 6 shillinga do jedne Lire.

Najmanja kost u covjecnom tielu jest u uhu.

U Rieci Nilu nalazi se 9000 razlicitih vrsta riba.

Razmjerno englezke zenske glave jesu za dva palca visocije nego su Amerikanske zenske.

Prodaja cvieca u Londonu iznosi u vriednosti od £2,000,000 sterlina na godinu.

Botilje nebi se nigda imale cistiti sa balinimi od puske, zasto u olovu ima pogibelji od otrova.

Nojevo perje koje se upotrebuje po svietu najvise dolazi iz juzne Afrike.

Tezina Britanskog novca sa kojim se danomice trguje jest po prilici 4500 tonelata.

Britanska Vlada zasluzuje £23,370 sterlina svake godine na igrackam kartam.

Francuzka ima deset milijuna osoba koji su ozenjeni, a od ovih jesu jedna petina koji nemaju djece.

Racuna se da u Europi naslo bi se 24 po stotinu za sluziti u vojnictvu od cielog pucanstva.

Japanski narod do nazad cetrdeset godina imao je cudnovati obicaj. Oni su navrcali patule na nosu.

U Francuzkoj medju siromasnim narodom kad nestaje brasna, onda kostanj samelju i uporabljaju za brasno.

U Norvezko zakon obstoji da za svako stablo koje se ima posjeci, tri mlada stablica moraju se prije posaditi.

Razmjerno svaki europejski vladar samo za 19 godina. Ali Francuzki kralj Louis XIV koji je dosao na priestolje od pet godina vladao je za 72 godine.

Sada se nalazi u Europi 27 kraljevskih obitelji, 18 jesu od njemacke narodnosti.

Nazad malo vremena stotinu tonelata mackih repova jest bilo prodano u Londonu sve na jedan put za nakit i ures zenskih odjeca.

Ima u gradu Manchester jedna zenska koja ima takove oci, da stvari se na njezinom pogledu povecuju sa petdeset puta vise nego jesu. Liecnici dokazuje da je ovo cudnovato.

U Manchesteru jedan covjek je izumio elektricno zvonce za zepa. Svaki pokusaj kradje novca, satnika, ili ikakve druge vriednosti ovaj zvoncic odma izdaje lupeza.

Svaka osoba koja jede narance svakog dana cdstranuje ga zelja sa zestokim picem. Jedna naranca imala bi pojesti prije rucka, jedna na 11 sati, jedna na 3 sata, a jedna u 6 sati vecerom.

U Persiji udovica place samo za dvije sedmnice za pokojnim muzem, kasnja iza ovog vremena pocme se naresivati i gizdati kako da sto prije uhvati drugog muza.

Svi sliskari u Ruskoj nemaju sretno zanimanje jer moraju da imaju dozvolu. Ako u slucaju nadju se blizu ikakve tvrdjave, onda su uzeti za spijune i poslani odma u Siberiju.

Ako Kinezka gospodja dodje do blatnog mjesta, onda dozove djecaka za pomoc. Ovaj djecko na ruke i kolina polegne u blato pak gospodja prodje preko njega na suho mjesto. Za ovaj posluh djecak primi maleni novac.

U Parizu branio je pred ratnim sudom prvi put odvjetnik — zena. Bila je ali zle srece jer joj oba branjenika odsudise.

Njemacki podkonzul u Carigradu, sisao je s uma. Pociniv u kazalistu veliku sablazan, odveden je u ludnicu.

Jedan vojnik pocinio je grabezno umorstvo, na ministru financija Emira bugarskoga. Ugrabio je tom prilikom 18,000 rubalja. ali je uapsen.

U Berlinu vlada u radnickim krugovima velika bieda, jer je pomanjkanje posla nastalo u takovom obsegu, da preko 250,000 radnika stoji bez posla.

U Odessi zapocese opet progoniti zidove. Crne cete robe, pliene, i umoravaju zidove, na ocigled redarstva, bez da bi ovo stogod cinilo u zastitu zidova.

Najvisi zemljovid na svietu posjeduje vlada od Amerika, koja pokazuje zemlje Sjedinjenih drzava. Druztvo zemljovida uzelo je dvadeset godina za dovrsiti ovoj zemljovid, te kada se prostre zauzimlje jednu ekru prostora.

U mjestu Danosu u Ugarskoj umoren je od neke ciganske druzbe birtas, njegova zena i 17 godisnja kcerka, kao i jedan mljekar. Zlikovci su pohvatani.

Kako se opaza iz izvjesca chicaskog zdravstvenog ureda umrlo je u Chicago kroz sedam mjeseca prosle godine 12,000 muzkaraca i 8000 zena. Kako se vidi muskarci su bas ljudski pritekli zene u umiranju.

Grabezni razbojnik uhvacen,—U Chicago pao je u ruke praade vrlo pogibeljan grabezni razbojnik Horace Simon. Umorio je redara Moneja, ne dugo za tim soloonera Hermana Hansena. Osim to ga pripisuju mu se u grieh do dvadeset grabeznih otimacina u saloonima.

Kako se odabire zena.

U jednom gradu veliki ucenjak i profesur, dao je predavanje kako se odabire zena. Na ovem velikom sastanku govorio je profesor o izboru zene, kao da mu je sama ta stvar prirasla srdcu.

"Ne zenite se samo radi ljepote," govorio je; pokusajte radje dobiti onu, koju riesi prva zenska vrlina, naime blagost. Osim toga mnogo vriedi nacin, taki. Kada govorim o tom, sjetio sam se rieci jedne poznate mi dame, koja je na upit : "Kako je to, da se vi ne suadjate nikada sa svojim muzem ?" smijuc se odgovorila : Vidite, ja izkalim svoj gnjev na sluzkinjah jer njima mogu odkazati sluzbu na mjesec dana, a muzu ne mogu.

U dvorani su se svi smijali, a profesor nastavi : "Cuvajte se djevojke, koja se javno hvasta, da ne ljubi djece, jer ako istinu govori, nije dobra djevojka, u protivnom slucaju nije iskrena." "Tako zvani flirt," rece profesor obzirno, ne smije se prezirati, jer doticnica ne radi kano koketa iz zlih povoda, a njezina neduzna sklonost, da rado vidi, da joj se dive, ne skodi joj, jef ona ne goji zelju, da unistava srdca, vec da se zabavlja. Cuvajte se djevojke, koja se u svakoj prilici pozivlje na majku. Ja vam savjetujem, da odaberete simpaticnu zenu, koja ce se radovati sa vasimi prijatelji i koja ce plakati radi vasih boli.

"Dobra zena je neprocjenivi blagoslov te bi se morala odabirati sa strahom i drhtanjem, gotovo bih rekao sa molitvom i postom. Jedna stara toskanska poslovica kaze ; kada kupujes konja, i kada uzimljes zenu, zaklopi cvrsto oci i preporuci se Bogu. Sa drugim dielom ove poslovice, ja sam sporazuman. Svatko, tko bira nesto tako skupocjenoga, kao sto je zena, neka se u istinu preporuci Bogu sa prvim dielom poslovice ne slazem se. Muz, koji odabire zenu, mora dapace dobro otvoriti oci, ce se ne smije prenaglivati, nego mu valja oprezno raditi. "Est modus in rebus" prisometnu ; odabire zlatnu sredinu, ne ocekuj sveticu, a ne uzimlji griesnicu."

"Odaberite intelingentnu, a ne odvise inteligentnu zenu ; jer ovoj se mora covjek vise diviti, nego li ju moze ljubiti. Ne uzemlji bucnu zenu jer je ona strah, ne odabiri koketu, jer je ona odvratnost.

Koketa me sjeca na lovca, koji ne ide u lov radi zabave, vec da se iztice, i onda da se hvali, kolipo je zivotinje ustrielio.',

Odabire li mlad covjek tudjinku za zenu, neka bude oprezan i neka pazi, ako je primjerice Niemica na broj cipele, jer zena, koja ima veliku nogu, kadkada, je troma duha. Sto se osobno mene tice savjetujem vam, da odabirete djevojku, koja je ne samo liepa, vec cista, mila i ljubezna, koju ne samo da ljubite, vec koju mozete i stovati, djevojku, koju tako ljubite, da joj mozete oprostiti i koju mahnu, u kratko djevnjku, o kojoj se moze reci ; to je dobra zena. I napokon, prije nego zakljucim ovo kratko razlaganje, upravit c nekoliko rieci na mlade moje slueatelj : Ako ste odabrali djevojbu, ako je odabranica voljna poci za vas, mislite uviek, da zenitbom mezete stvorili ili zapricieti vasu vlastitu srecu i blazenstvo ; zato budite oprezni ne samo pri izboru, nego paziee i na to, kako cete se poslie brinuti za odabranu."

Nemilosrdni muz.—U Berlinu se je neki prodavac voca posvadio nesto sa zenom, te ju je svu polijo petrolejom. Kad je zena legla na pocinak zapalio je taj zlotvor petrolej, tako da je nesretnica doskora podlegla opeklinama.

Tragicni Dozivljaji.

Domovina hrvatska, kolievka hrabrih i ratobornih hrvatski sinova, goji u sebi i otrovnih guja, koje podkopaju isto svoje leglo. Podnosaji nasi svjedoce da su stvari nepobitne, a takodjer ima dosta liepih cinjenica sto su na uzas cjelog naroda.

Odsutni od svoje domovine, u ovom odaljenom svietu, da imamo se kupati u talogi mrznje i nenavidosti, odvec je uzasno! Sto da sude o nama ostala nasa braca van ove zemlje, kad vide u kojem ocajnom stanju nahodimose? Klevetanje, podrugivanje, preziranje i samohvalisanje, to su nasi ljubimci, i u tome se nasladjujemo i uzivamo kao u najboljen razkosju ! Ne samo sto sami sebe obasipljemo rugom i ssamotom, vec i cjelu nasu narodnost !

Neki sto se neuspjelim vrlinama, odnosno znanosti, tako visoko uzdize, probudjuje narodnu bozbu, koja obvladava duh hrvatski i zadaje mu dusevne bolesti ! Nesavrsenoscu svojom-- kad nitko drugi nece—sam sebe uzvelicaje, a omalovazuje i ignorira svoju narodnost ! Ovakov covjek zaslnzan je tantalovih muka. A stara je poslovica : tko grdi svoga brata, grdi samog sebe. Jedali je nasa nakana da pogrdjujemo hrvatsko ime pred ingleskim narodom, kao sto neki i cine ; jedali smo duzni snjime se podnositi : Samo se po sebi razumije, duznost nasa hrvatska jest : da gledamo uzdignuti, a ne pogrditi, ime slavno hrvatsko. Na zalost toga cilja neki zlodusi nedrzese, vec vrebaju kako da sve sami sebi prisvoje, neobracajuc nimalo paznju na narodnost. Tko su takovi ljudi, i kako da ih nazovemo ? Nista drugo vec odmetnici i roda izdajice, te nedolikuju hrvatskog imena ! Vecekrat pokusanoje za ucvrstiti kojekakovu stvar, sto bi bila za dobrobit hrvatskog naroda u ovaj zemlji, ali sve uzalud ! Vrazji cimbenik, prisvojen strastvenim obmaman, snuje kako da se sve razrusi. Kad je dao zlobnom srdcu nasladu blemira neduzni hrvatski narod! U svome ogorcenom gnjevu obikao kao tovar batinama ; ako mu se stogod i dobaci, pokrije se usimam.

Opozicija jest nas veliki neprijatelj koji nas vodi u propast. Ako se toga budemo drzati, slabe nam se poslejedice pisu. Ustrajmo da mozemo sloziti nase mlade sile, te slogom mozemo svaku postici. Duznost nasa, kako nas savjest uci, jest : podpomoci jedan drugog u svakom pogledu, a ne gledat ga strovalit u najvece dubine. Najbolje jest, da se svak svojim poslom bavi, a drugog pusti u miru, inace ce ostati bezposlen, da nece znat sto da cini ; jer tko macem dira od maca i gine "Sto tko trazi, ono i nadje ! "

U paragrafu od Prava Clanova pod brojem 3, pogrieseno je dva shillinga za tri mjeseca izplacivati imalo bi se citati sest pena na sedmnicu, ili sest shillinga i sest pena izplacivati unapred svakog tromjeseca.

Uzrokom opasne bolesti zene od jednog gospodara tiskarne, koje mu je trebalo zanemariti sve poslove svoga i naseg rada, nije bilo u mogucnosti da ovaj broj izadje u visem obliku kako smo zelili da bude od nase strane. Pomocnika nikakvog nemamo, sada imamo velikog tereta i punu kapu rada danu i u noci, a sasvim malo dolazi nam pomoci od onih koji jesu u duznosti da pomagaju ovo narodno poduzece. U dojducem braju otvorit ce mo vam put kako kroz tri meseca mozemo imati svoju vlastitu tiskarnu i hrvatske slagare. Napred Hrvati pokazite se u djelim.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Sam Matkovich, Wade, saljemo vam redovito novinu.

Gosp. Ante Matijasevich, Aponga, novina iz ovog urednistva idje vam redovito, te neznamo kako moze drugcije da otidje izgubljeno.

Gosp. Tony Jurasovich, Ruakaka novine vazda su vam hodile na Awhitu, te do sada nismo znali za promjenu adrese. Vasa je predbrojba sada podmirenado do 1-12-08,

Gosp. George Posinkovich, Herekino mirno do 1-12-08.

Gosp. Barisa Mihaljevich, Otoroa mirno do 4-6-08.

Gosp. H. H. Jerkovich, Otoroa, mirno do 4-6-08.

Gosp. Ivan Lovich, Muka, mirno do 5-8-08.

ODGONETKA.

Jednog dana sluci se, da se sastadose dva prosjaka na vratima jednog gospodina. Ovaj ih dragovoljno primi i ponudi, "ako sto zele jesti." Prvi rece : "daj meni samu gospodine, on je maloprije rucao." Na ovo drugi se razgnjevi, te ce gospodaru : "Ne gospodine, on je lazac, sad sam ga vidio izac iz gostione." Riec po riec dodje do tucnjave, Na sto gospodar tesko se razgnjevi, te odtjera obadva s vrata.

SAROMETA.

Milodar Miha Ivicevica—Tony J. Ivicevich £1, George Ivicevich £1, Stipe Jelas £1, Joze Divich £1, Tony Ivicevich £1, Mate Roglich 10s, Nikola Matutinovich 5s, Toma Matutinovich 5s, Ante Dragicevich 5s, M. S. Despot 5s, Marko Didovich 2s, Frank Gagich 2s, Luka Piculo 2s 6d, Jure Perdija 2s 6d, Jure Buljumbasich 5s, Jure Erceg 5s, Tony Alach 10s, John Okmasich 2s, Ante Erceg Markov 5s, Paval Lendich 5s, Andrew Vucko 5s, Andrija Erceg 2s, Petar Erceg 5s, Stipe Ozich 5s, Joze Miocevich 5s, Tony Erceg 2s 6d, Ivan Ozich 2s, Mate Knezovich 2s, Marko Ozich 2s, Simun Ozich 2s, Joze Ozich 2s, Mate Erceg 5s. Ovaj je milodar sakupljen od gosp. Ante Ivicevica, Mangawai, ukupno £10 18s 6d.

Ja nize podpisani dajem za znanje svim mojim domorodcim da sam izasao iz Bolnice idje mi na bolje, mislim da cu sasvim ozdraviti. Zahvaljujem Bogu i svim mojim domorodcim koji su me pomogli u mojoj potrebi, svim ostajem do groba zahvalan.

Mick Ivicevich,

Mangawai, Ozujka 7, 1908.

Covjek koji moze najvise trcati—To je Spljecanin Antun Ruzic. On u 24 sata trci 150 km., a moze trcati tri sata bez ikakovog umora. U trci je do sada nadmasio nekoliko konja, a u Sarajevu prestigao vlak za 2 km. u 30 i po minuta. Ovaj nas domorodac putuje svietom, ali mu u velikim gradovim nitko nije smio izaci na mejdan u trci. Pohodit ce i Novu Zelandu, te mi Hrvati u ovoj okolici imalibi smo dati mu dobar docek.

Zlocin u Zlarinu.—Jedan djecak sa malog broda " Sv. Nikole " igrao se je sa drugom - Zlarinskom djecom kod sume nekoga Klarica, u to doso neki Taljanac sa jednog usidrenog broda te poceo da sjece drva u toj sumi, na sto mu mali djecak primjeti da to nije dozvoljeno ; a Taljan skoci i cusne ga. Vidio to mornar Ercegovic s broda, pa pohitao da ga pita, za sto je udario maloga, a Talijan ni pet ni sest, izvadio noz i probodega u trbuh. Ranjenika su poveli u Trogir gdje su lijecnici pruzili prvu pomoc i odredili da podje u Spljet. Taljani pak kada su vidjeli sto se je dogodilo, odvezase cime i sa oba broda odjedrise, ne zna se kuda.

Kapitalisticko barbarstvo — U Napulju je bilo pr. mj. 4800 obitelji siromasnjih slojeva, koje nisu vec pet mjeseci placale stana. Zato odlucise stanodavci, da ih deloziraju. Prema viesti "Popolo Romano" pozvano je 10,000 karabinera, da se sprieci eventualni odpor. Stanari htjedose uskratom placanja stana protestirati protiv povisenja stanarina i isposlovati time reforme u tom pogledu. No to im nije uspjelo. Oko 50,000 osoba baceno je na ulicu.

Trgovina.

(Commercial.)

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

Biela Gume—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 135.
Ista kao gore, ali iz plitka guma od 170
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjena od 135 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 90 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 70.
Srednja vrsta 80.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 33.
Sitna iz plitka cista guma od 40.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 45.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 16.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12.
Dobar chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 11.
Dobar chips sa prahom alisl biji 9.
Dobar prosijani prah 10.
Dobar neprosilani prah od 9.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 110
Po drugi put ostrugana ali bistra 115.
U komadim bez sitne gume, i sugara 80.
Srednja vrst od 60.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 30.
Ostrugani sugar 24.
Sitna guma ostrugana 22.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 23.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 12.
Prah 3/.
Zemljusina od gume —

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 150
Dobra vrsta bez sitne gume od 115.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 40.

Nemozemo svakomu ugoditi.—Primili smo vise listova sa razlicitih mjesta ter nas mole nasi domorodci, da smolno trziste tiskamo u Englezkom jeziku, jer da bi tako mogli laksnje kupcim prikazati cienu gome. Ubuduce ce mo ugoditi ovizim, dok nam se opet drugi budu protiviti.

ZASTO SILE, GDJE JEST SLOBODA.

Ako zavlrimo u proslost, vidit ce mo kako u staro doba kad po Bosni i Hercegovini civilizanost nije imala prijatelja ni dovoljno snage da bi NASILJU mogla puta zaprieciti. Pak bi u takova vremena "Bezi" svoju raju silom natjeravali da vrsi Begovske naloge, pak kakovi oni da bili. A zasto, to da bi se ovdje imalo ciniti gdje vlada sloboda i civilzacija.

Mudre rieci.—Majke su bozice u koje cieli sviet vjeruje—Znanje je dusi sto i zdravlje tielu—Zenitba je znanost—Mlad svetac, star gjavo ; mlad gjavo star svetac —Kad ljubovnik dava, on zahtjeva, i puno vise nego dava--Nije covjek nije tako iskren, da ce reci drugome covjeku sve, sto misli o njemu—Kad bi muskarci ljubili Boga, kao sto ljube svoje zene postali bi sveci—I pod najslobodnijim ustavom narod bez prosvjete je rob—zena je nvljepsi i najslagji dar, kojega je Bog poklonio covjeku—Ljubav je ptica, koja pjeva u srce zenske—Smrt je najvjerniji prijatelj nesretnicima—Suze su snaga zenske—Krasno je uvjek opasno—Covjek je igracka u rukama zene, a zene su gjavoli—.

Nadalismo se ovog puta primiti "oglas" od druztva "N.Z. Wholesale & Supply Company," kako vec gosp. Banovich jest nam bio obecao, ali neznamo uzroka zasto nas je gosp, Banovich zaboravio.

Pucanstvo grada Chicago. — Po zadnjem popisu pucanstva bilo je u gradu Chicago 2,200,000 zitelja od kojih je bilo **37,000 Hrvata,** 136,520 Ceha, 77,296 Kadadjana, 31,694 Danca, 91,095 Engleza, 9,366 Franceza, 667,603 Njemca, 14,572 Magjara, 318,642 Irca, 52,567 Talijana, 74,872 Norvezana, 209,229 Poljaka, 77,470 Rusa, 35,661 Skota, 180,898 Sveda, 9,920 Svajcara, samo 92,539 rodjenih Amerikanaca. Prema ovoj sluzbenoj statistici vidimo, da je nasih Hrvata, a i drugih Slavena liep broj u Chicago. Kad bi svi Slaveni slozno poradili oko naseg obceg slavenskog napredka, mogli bi vrlo mnogo uciniti. Nu, Slaveni ne samo da nisu slozni, nego jos odbijaju od sebe svaku slogu u svakoj prigodi. Slaveni u Chicago ne imaju volje za svoj napredak, niti smisla za svoje potrebe. Osobito pako Hrvati kolju se medjusobno, ruze se i svadjaju, namjesto da jednodusnim, pozrtvornim radom pridonesu k procvatu hrvatske naselbine. Hrvati Chicago ! Budite pametni, slozni i radini. Jer ; **slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari**.....

Cudnovata djevojka—jedna mlada djevojka imenom Bertha Seligman od bogate i veleposjedne obitelji koja zive sa svojom majkom blizu Budapest, vise krat je zacudila svoje prijatelje i drugarice kad bih pobjegla dan prije odredjenog za vjencanje. Ova drazestna djevojcica samo je osamnaest godina stara, koja je bila vec sest puta zarucena i svakog puta obustavila vjencanje. Kao za stetu nanesenu svojem zarucniku poslala bi svakomu mjenicu od £100 sterlina na dar.

Otrag dva mjeseca se zagledao u njezinu ljepotu neki mladi ljecnik, i snjome se zarucio. Vrieme je bilo odredjeno za zenitbu, ali na dan vjencanja mlade djevojke nestane. U njezinoj sobi ostavila je napisani list svome zarucniku na ovaj nacin.—Molim oprosti mi, moja je odluka bila za ozenit te, ali u zadnjem casu odustala sam od svoje nakane jer mi je tezko pregorit moju slobod."

Vjeruje se da je djevojka uzela vlak te pobjega u Paris.

Ljubavna drama — U Rue de France u Nizzi umrla je ovih dana neka gospodjica de Raymond od susice, a 24 sata kasnije ustrielio se njezin ljubovnik Georges Hucker. Oboje bilo je rodom iz Pariza, gdje je glasoviti liecnik profesor Poiries bio uveo mladoga Huchera u obitelj Raymond. Mladic se smjesta smrtno zaljubio u liepu, ali bolesnu kcer Raymondovih. Kad je rodbina vidjela, da se oboje voli, suprotivila se njihovu nagnucu. A njih dvoje, kad osjetise tolike zapreke, uskocise u Nizzu, gdje se kroz mjesec dana citavi grad divio njihovoj strastvenoj njeznosti. Istom prije 8 dana morala je mlada bolestnica leci u postelju, da se vise ne pridigne. Izdahnula je, u posliednje joj rieci bijahu, da je neizrecivo sretna. Mladic je jedan dan i jednu noc sjedio niem i gluh, sav zamisljen. Onda se kraj mrtvog tiela svoje obozavane ustrijelio iz samokresa.

U Egiptu nije nikakova ruga biti razvjencan. Zenitba je posve jednaka u egiptu, ondje je sasvim malo ili nimalo usjedilica. Udovice ostaju samo za kratko vrieme udovice, jer brzo nadju svoga druga. Nikakvi mladic neuzimlje se u obzir da moze zastupati kakvu trgovinu ili drugcije postovan do onog vremena dokle nije ozenjen.

Zasto se diete nemoze lako da porodi? To se dade razumjeti da majka nije u dobru stanju, ili je sasvim neizkusna.

U mjesovitim sto „Glas Lazi" donasa od parnice izmedju Williams i njeki nasi domorodaca da su parnicu izgubili u Dargaville. Ali neznamo uzroka zasto bi se imali nazvati Hrvati i Turci. Ako Turcim od zakutnog listica, ipak mi mislimo da ovaj narod koji dolazi iz Bosne Hercegovine jesu. nista drugo nego istinito pravi i casni Hrvati od istog jezika i narodnosti, a druge vjere. Mi castimo svaku vjeru, jer nesmijemo se protiviti nikomu u onoj vjeri u kojoj su odgojeni, ali narodnost imalo bi se postovati, a ne kao da ovaj narod dolazi iz Azije.

Carnegie o zasluzivanju novca.

Amerikanski knjizevnik Hebert Casson pohodio je amerikanskoga bogatasa carnegiea, te je s njim razgovarao o sticanju novaco i trgovackih poslovih te priobcuje u novinah taj razgovor.

'Kada me pitate, sto znaci posao u istinu," odgovorio je gospodin Andrew Carnegie na moj upit, to moram zapoceti time, da bitnost posla mora uviek sluziti ljudskomu druztvu. Samo ono je pravi covjek od posla, koji je od koristi druztvu. Zasluzivanje novca ne mora da bude posao. Mesetar na primjer, koji sliedi tecajeve u svom uredu, igrac je a ne covjek od posla. Spekulacija jest nametnictvo, koje zivi od rada drugih. Mnogi griese, kaka osudjuju sticanje bogastva.

Da ipak covjek mora imati novaca, prije nego ih moze izdati.

Pomanjkonje novca u jednoj drzavi znaci neznanje, bolest, biedu. Pogledajte na primjer, kakve su se cudne promjene sbile poraston trgovine —nekih juznih drzavah Sjeverne Amerike, koje jos nedavno nisu imale solidne financijalne osnove. Tu nije bilo glavnice niti su se mogla unovciti naravna pomagla. Da nas vide nove zeljeznice. elegantne kuce i velike poslovne gradjevine u onih drzavah. Osnovane su bolje skole i knjiznice, u kratko podigao se citav zivot. Cemu se ima pripisati ta poboljsica? Samo trgovini, a ne politici.

Na upit: Moze li moderna korporacija po vasemu mnienju bolje voditi posao nego jedan covjek ili drzava ?" odgovorio je gospodin Carnegie. Svakako! Samo privatna korporacija moze uspjesno voditi posao. Ima i tom sustavu neprilika, nu one se izkoriene tecajem godina. Dok god ljudi misle, bit ce popravaka. Mi smo na pravomu putu i krocimo brzo napried, koliko se moze suditi po danasnjih znakovih."

"A sto je vama osobno bio posao ?" zapitah. "Bilo mi je sredstvo do svrhe i nista drugo," odvrati posjednik od 300,000,000 dolara. Kako je tuzno cesto zabavljeni poslom, da im nije moguce poslie povuci se od njega. Nu ja im nemogu spocitavati, jer tezko se je povuci od posla, komu smo posvetili najljepse godine zivota. To sam izkusio sam. Covjek od posla moze samo onda ostaviti posao, da ne bude nezadovoljan, ako se unapried zanima za kakovo novo podrucje."

"Koga drzim uzorom covjeka od posla ? Na primjer Petra Coopera. On je bio uviek zaposlen ali pri zasluzivanju novaca nije zaboravljao na boljak naroda. Sa svojim imetkom cinio je dobro, odkako je poceo sticati Drugi primjer bio je Ezra Cornell. Njegov zivotni cilj ne bijase bogatstvo, vec utemeljenje sveucilista, koje je moralo biti tako mnogostrano, da je svatko mogao nesto nauciti."

Na covjeka od posla stizu neprestano druga pitanja," nastavljao je Carnegie, "pa zato on mora imati znanja. Ako se njegovi poslovi protezu na mnoge zemlje mora poznavati tamosnje prilike. On mora poznavati sviet, nista vaznijega se ne dogodja sto ne bi uplivalo na njegove operacije On mora poznavati ljude, jer sa tisucami dolazi u doticaj; mora da bude dobor organizator; mora brzo, mudro i samostalno odlucivati.

Stara predsuda proti trgovini posvuda je izceznula, jer se je promienila sama trgovina. Ona se silno razvila. Od malih poslova prije razvila su se orijaska poduzeca. U nase doba sravnjivani su upravitelji tih poslova sa vladari. Veletrzac zabavlja danas vise ljudi, nego li podanika ima mnogi evrapejski knjez. Poslovi su sada odvise veliki, oni se popravljaju, povecavaju raznami izumi. Trgovacki posao je takovo zanimanje, koje iziskuje najbolje sile covjeka. U svakom zanimanju moze biti budala, ali jos nicko nije vidio benu, koja bi sa uspjehom vodila trgovinu. Nema li zdravoga prosudjivanja, mora propasti Ne nalazi li mlad covjek romantike u svom poslu, sam si je kriv. Treba zanji na podrucju elektriciteta se njezinimi nepoznatimi i jos mozda neslucenimi silami, pa te sile moze upotrebljivati na razne nacine u svom poslovanju.

Posao ne znaci samo novac. Novac je kumuska, jezgra je u njemu i poslie se uziva, kako se vise sposebnosti covjeka od posla bude i razvijaju. Za me je posao sredstvo do cilja. I tim sredstvom dosao je Carnegie do cilja. U njegovoj knjiznici u kojoj smo sjedili, ne sjeca nista na posao. Bila je to prije soba ucenjaka, nego ured tvornicara ocjela iz zadimljenoga Pittsburga. Ovdje ne smeta mir ni telefon, ni trka namjestenika, ni zvrndanje pisacih strojeva. Covjek bi jedva vjerovao, da je ovaj mirni i druztveni starac bio ikada u borbi za milijuni, jos manje, da je on bio jedan od glavnih boraca.

Andrew Carnegie ne stice vise novaca, pa ipak dobiva on vise milijuna nego itko drugi na svietu. Njegova mirovina iznosi gotovo 40,000 dolara na dan, pet puta toliko koliko dobiva englezki kralj. Pred petdeset godina ulozio je carnegie pet ili sest tisuca dolara u ocijelni i zeljezni posao, te je od isto doba izvukao za se i za svoje prijatelje pet sto milijuna. Pa ipak je bez sumnje uviek smatrao da je novac sredstvo do svrhe u stanu jednog od njegovih suncenika nalazi se sastavak, sto ga je Andrew Carnegie napisao u petnaestoj godini o pitanja rada i glavnicc. Vidio sam mjesto, odakle je posudjivao knjige, kada je bio raznositelj brzojava. Prvo, sto je stekao sa bogatstvom bila je naobrazba, drugo, sto si je priustio bila su putovanjo.

AUCKLANSKI

Zavod Lijecenje Vodom.

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na Upraviteljicu telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

Upitaj za!

Condensed Milk

sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 Queen Street - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

CENTRAL HOTEL,
DARGAVILLE.
H. DYER,

Vlastnik gore spomenute gostione jest dobro poznat Hrvatskom narodu kada te drzao gostionu u gradu Auckandu, stoga kada ste u Dargaville otidjite ga pohoditi gdje ce te naci najbolju cistocu podvorbu.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
Queen & Victoria Streets.

Stare slike pretvarau originalne.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, Newton.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 Shortland, oli 185 Queen St., AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,

QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

BURTON & HAMMOND
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 Queen Street, Auckland.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
Queen Streef - - Auckland.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by William Morton and William Smith Turner, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, MARCH 11, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, MARCH 18, 1908 (No. 12.) Broj. 12

Pogresivni Korak!

Pocetkom ustanove udruzenja "hrvatske omladine," osnivaci istog udruzenja imali su nakanu, da sto bolje uspiju svojim radom, te najednoc da iz toga postane pravo "pripomocno drustvo." Ali nepocudnosti i zle navike, posredovase u tome i drustvo se malko potajilo! Prem uz fiizicko podnasanje gos. Urednika naseg lista "Napredka," ostali clanovi uztrajase napornim radom, e da bi uspjeli! Sve bijase bezuspjesno sa sopisticnim nastojanjem Urednikovim

Iza neuspjelih pokusaja, g. Urednik prignut polemikom, opet je na novo potakao, e da bi se "dobrotvorno drustvo" odrzalo pod istim imenom. Pravilnik jest tiskan u zadnjem broju Napredka, u kome svaki citaoc moze razabrati dosta liepih i koristnih stvari za buducnost nasu.

Prosle sriede veceri na 11 tek. bio jest sastanak u dvorani mladog udruzenja, na kome sastanku pristvovase nekolicina hrvatskih rodoljuba. Pravilnik udruzbe iznesen je na pretresanje, kojemu svi prisutni bijahu veoma zadovoljni. Osvrcuci paznju na proslost, a predvidjajuc kakova moze biti buducnost hrvatskog naroda u ovoj zemlji, svi uzhitise za prosvjetom i poprlise u zagrljaj i upisase se u nasu mladu udruzbu. Dosta liepih primjera jest predstavljeno od g.g. govornika, koji svojim govorom nastojase sto bolje da ojace duh hrvatski, te da ujedinjenim silami grade si sebi zaklonista, koja ce ih stititi svake nezgode.

Apeliramo u interesu cjeloukupnog hrvatskog naroda u ovoj zemlji, da svaki rodoljubni Hrvat, moralno i materijalno ovem drustvu u susret dodje. Moralno: pridoniet ce te, ako nam budete posiljali, kojekokovih liepih i poucnih knjiga ili izvjestaja koji zasjecaju u zivot narodnog razvitka. Materijalno: ajacat ce te nase napore nas trud, e da u zivu krv, cielog narodnog hrvatskog radnickog zivota, ulijemo jaci pokret, zivlju inicijativu, okretniji rad, pak da nam narod uskrsne kulturno.

Novac i ostale sve stvari imaju se slati na g. Petra Katovica i Juru Banovica, koji su privremeno odabrani kao odgovornici. Novci sto se prime, imaju se posredovno staviti na stedionicku banku. Uprava ne bira se prije dovoljnog broja clanova. Kad se iskupi dovoljan broj, dati ce se na javnost kroz javno glasilo i pozvati glavna skupstina, te clanovi medjusobno birat ce koga oni htili. Koji nemogli doci na skupstinu mogu u listu poslati imena, koje oni hoce da odaberu.

Puni nade ocekujemo odgovor brace Hrvata, da sto prije mozemo se uputiti stalnim korakom. Na noge braco Hrvati! da ucvrstimo ovo za nas mnogo opotrebito zauzece!

Obracamo takodjer molbu, na hrvatske ugledne rodoljube u Austriji i Americi, da bi nam priskocili u pomoc sa doprinoskom hrvatskih dnevnika, tjednika i raznih poucnih knjiga. Na tome plemenitom daru, ostali bi smo im veoma harni. Ako li nase drustvo (sto za stavno mislimo da hoce) uspjesnim ostane, mogli bi smo im podpuno podplatiti.

Mlada Udruzba.

Sjedinimo Se!

Sve spomocu Boga velikoga,
I, glasila "Napredka" nasega,
Narod stupa boljoj buducnosti,
Jer, "Napredak" svake dare nosi.
Urednik se proti krivnji bori,
Nepomicno za pravicu zbori,
Znade proslost, i vidi sadasnjost,
Pazi revno na nasu buducnost.
Ne, bori se samoga za sebe,
Kako o tom mnogi nasi vele,
Nit, se bori za svoje Trpanjce
Pa, Primorce, ili ti Zagorce!!
Neg, se bori za ciele Slavljane
Da buducnosti svima bolja svane,
Proslost nam, je bila sasvim tamna
Pogubise do dva nasa Bana!!
Pocerase na ove svita strane,
Zadase nam mnoge ljute rane,
Dasmo imali mi bolje prosvjete,
Neb ovake podnosili biede?!
Skitamo se od nemila do nedraga
Za-buducnost stogod steci blaga,
Trazec blago, svi imamo jada
Slomljen zivot, natrpana glava.
Nasim jadim da dodjemo kraju,
Svaki od nas, bistreniju glavu,
Postigli bi bolje buducnosti,
Izasli bi iz—ove tamnosti.
Nije korist vako vojevati,
Nit, svakomu od sluge ciniti,
Mismo narod od Slavljanskog panja,
Pasmo vakog docekali jada?!
U neslogi zivemo ovako,
Zato nam, je pred ocima mraono,
To mracilo dignimo sa ociju,
Prigrlimo Slavljansku novinu
U njoj ce mo svake slasti naci,
Do bogatstva buducega doci
Ako mrznju svaku ukinemo
U kolo, se bratski uhvatimo,
Tad ce strepit svi nasi dusmani
A, nama oce svanut bolji dani

Tony Despot.

Tajna vojnistva. — Brzajavnom zicom dosle su viestli iz Berlina da jedan rabotnik kod Krupp's tvornice topova jest bio napsen za izdaju vojnickih tajna i za prodaju gradiva topova koje su namjenjene Taljanskoj vladi.

Dosla cast nepoznatom.—Iz Londona dolaze viesti da sreca jest dopala gosp. Ralph Knott nepoznatom mladon Londonskom arkiketu, koji je izabron da njegov nacrt za novu zgradju opcinskog doma bude odobren za svotu ore £850,000 sterlina. Gosp. Knott primit ce komesiju za njegovu radnju £33,260 sterlina.

Veliki ruski program.—Viesti iz Petrograda doloze da ruska vlada jest odobrila da bude potroseno kroz buducih dvanaest godina 225 milijuna sterlina za novu zgradju ratnih brodova. Akoli ova svota nebude dostatna, tade da ce vlada odobriti ponovno koliko bude uztrebovati.

Pogibeljna Kuga, — Viesti iz San Francisco dolaze da se je u onem gradu bolest od kuge pojavila. Kuzni misevi sve to vise se poveciju. Lijecnici dokazuju da u proljecu bit ce sasvim strahovito kuzno mjesto u San Francisco.

Zrakoplov za rata.—Viesti dolaze iz Amerika da gosp. W. H. Taft, ministar rata, jest u ime americke vlade odobrio tri ponude za "zrakoplove" u vrieme rata. Od ove tri ponude, jedna dolazi biti od brace Wright, koji zrakoplov mora da bude dovrsen kroz 200 dana vremena za svotu od £5000 sterlina. Izum Zrakoplova brace Wright od grada Dayton, kod Ohio, novina "New York Herald" dokazuje da je najbolji izum na svietu kao od nikoga do sadu bolje izumljen. Ovaj zrakoplov racuna se da moze ploviti po zraku kao i brod po moru i putovati 60 milja na uru.

Stari covjek ubio svoju zenu.—Iz Melbourne (Australia) dolaze viesti da kod mjesta Bendigo jedan stari covjek imenom Manning ubio je svoju zenu, pak onda ucini pokusaj na sebe istog bez uspjeha. Ludjak je drzao u pameti da mu je zena znala za sakrivenim novcem kod jedne jame, koju dovede na mjesto jame i ondje ju zakolje.

Zalostna uzrokom ljubavi.—Viesti iz Christchurch dolaze da nazad malo dana na parobrodu "Maori" na putovanju iz Wellingtona za Lyttelton jedna mlada djevojka Olive Laura Primer pokusala je dva puta samoubojstvo za bacit se u more. Ns djevojci bilo je znaka kad se ukrcala na parobrod da je zalostna, te prvog dana u veceri pokusala se utopiti. Bio je kod suda u Christchurch dovedena, te kad ju sudac zapita uzrok njezinog pokusaja samoubojstva djevojka ovako odgovori. Bila sam zarucena za jednog mladica koji je umro. Na parobrodu dosla smo u susret sa pok. bratom, pak sam ostala mnogo zalostna radi nosece velike ljubavi, ali sada u buduce imat cu drugciju misao za moju buducnost. Sudac na njezinom obecanju da nece vise misliti o samoubojstva prustiju na slobod.

Novo parobrodarsko drustvo u Gruzu.—Primamo iz pouzdanog vrela iz Beca sljedecu viest: Ministarstvo trgovine u Becu potvrdit ce uvjete koji su mu predlozeni po odboru novog parobrodarskog drustva, sto se ustraja sa temeljnom glavnicom od K 300,000 u Gruzu, u Dalmaciji. Drustvo imalo bi preuzeti paroplovni saobracaj vec dne 15. t. mj. izmedju Gruza, Dubrovnika, Orasca, Kolocepa Trstena, Lopada, Slana, sipana, Stona, i Mljeta. Drustvo saclnjavaju obcinari osmerih obcina dubrovackog kotara. Trgovacko-obrtnicka komora u Dubrovniku obecala je izdasnu pomoc novome parobrodarskom drustvu. Drustvo osnovat ce se na dionickoj podlozi a stojat ce svaka dionica K 100. Tiem nacinom moci ce biti drustvenim dionicarom i najsitniji covjek iz naroda.

Glasovita zenitba.—Iz New York dolaze viesti da ugarski konte Szecheniji ozenio je nazad malo vremena jednu sasvim bogatu americku djevojku gdjicu Gladys Vanderbilt u prisutnosti od 300 gostova. Zenitbeni darovi bili su u prozoru razredjeni od vriednosti 250,000 sterlina. Sretnom kontu donasa mu samo u novcu tri milijuna sterlina, sto odma mu jest dala jedan milijun na njegovo razpolozenje. Kao u pritivnost ove zenitbe bilo je javljeno castnicim porezr, da porez nije placen na poslatim darovim. Odma iza zenitbe otisli su vidjeti i sve darove mladih parova privrgli jeli sto prekrsaja zakona ali nisu nlgdi nasli dgje porez nije bio placen na svakoj stvari.

Kada putujete imate pameti.—Sliedece pismo primilismo iz Melbourne pisano na 9 tek., koje ovako glasi.—Gosp. Urednice!—Molim da uvrstite ovo malo redaka koje ce mozda biti od koristi nasim putnicima kada budu putovati u staru domovinu.

Da vam malo opisemo nase putovanje od Sydney do Tasmania ili mjesto Hobart, mi smo putovali lepo i zdravo, i mnogo se divili lepom mjestu Hobart. Vecerom u vecine broja otidjosmo na kraj za malo prosetati se, nesreca nanese nasa dva domorodca na tri druga putnika, koji su bili skupa s'nami na istom parobrodu, koji skupa zajedno otidju se napit. Dodju u jedan Hotel i unidju u jednu sobu gdje po dvije case svaki se napise i tako se razgovarase kad na posljedku sto se dogodi? Nasa dva domorodca morase dati onim trim lupuzim sve svoje novce sto su kod sebe imali ili izgubiti svoju glavu. Ovaj Hotel bio je malo podaleko grada, te soba u kojoj su bili od istog gospodara bila je zakljucana. U ovakovim prilikima nasim ljudim trebalo je lupezim dati £23 t.j. sve do zadnjeg novcica sto su kod sebe imali i povratili se kasno vecer na parobrod mnogo tuzni i neveseli. Odma sutra dan ranim jutrom nasi domoroeci javise redarim koji ih zapitase gdje se je to dogodilo. Po prilici stranu od gradu redari dodju na mjesto gdje su nasi bili pokradjeni, pak zapitaju gospodara od Hotela imajuli u kuci stranaca, koji odma zataja i rece da nema nikakvi. Podjose u drugi Hotel slaba sreca, pak u svim drugim Hotelim slaba sreca jer lupezi nemoguse naci, a redari dokaku se da im je uzaludan trud. U razgovoru tako hodeei po gradu nasi domoradci opazise jednog lupeza gdje idje prama njima, rekose dvama detektivim koji su bili snjima u pratnji, da je onaj koji im je odnio uovce koji ga odma uapse. Kad ga povedose do stacije od pulicije nasim domorodcim priskoci dobra srece jer im povratise £21, a dvije Lire otidju u trosak.

Lupez ostane u rukami redarstva, a nasi domorodci prosljede svoje putovanje nemoguci cekati odsudu od suda bez da izgube svoj tiket. Redarstvo je dokazajo u Tasmania nema lopova nego da dolaze iz drugih mjesta; ali ovog puta slaba im sreca dodje do rukah Braco, pazite se stranih prijatelja dok se prije dobro ne uvjerite tko je, i sto je, jer vidite do kojeg se stepena dolazi sa stranim prijateljim.

Nase putovanje iz Auckland do u Sydney imalismo ruzno vrieme, te sada putujemo sa lepim vremenom i svi jesmo zdravo. Stose tice hrane svi jesmo zadovoljni, niti se u nikakvoj drugoj stvari nemozemo potuziti ni najmanje. Takodjer svi nas petnaest jesmo zadovoljni da smo kod vas ucinili putne karte, te svaki nas domorsdac koji, uzme kod vas putne karte nece se kajati. Biljezim se uz Hrvatski pozdrav.

Jakov Bilis.

Milodari Milijunasa.—Gosp. Andro Carnegie dobrocinitelj covjecanstva dokazuje se, da za svoga zivota svoje miliijune jest razdjelio u dobrotvorne svrhe na ovaj nacin. Za hiljadu i cetiri stotine knjiznica dao je 42,000,000 dolara; za petdeset i jednu visoku skolu dao je 8,000,000 dolara; za Carnegie zavode 10,000,000 dol.; za pensiju starim profesurim 10,000,000 dol.; za Carnegie siromasne zavode 4,000,000 dol.; za Carnegie junacke zavode 5,000,000 dol.; za Skotske sveucilista 10,000,000 dol.; za Pittsburg skole 10.000,000 dol.; za Hague palacu od mira 1,500,000 dol.; za New York Enginira druztvo 1,000,000 dol.; za Pittsburg muzeo 2,000,000 dol.; za milodare obecane i ubilizene na knjigom za dati 17,000,000 dol. dakle svega ukupno 120,500,000 dolara, ili po prilici £24,100,000 sterlina. Ovo je dakle veliki dobrocinitetj naroda.

Obnovljenje ruske ratne mornarice.—Najnoviji zvanicoj izvjestaj izkazuje, da je Rusija poslije rata s Japanom do sad obnovila, sagradila i u gradnju stavila u svem 159 ratnih brodova sa 145,000 t, medju kojim ima 79 omanjih krstasa, mironosaca torpednjaca, razoritelja. kontratorpednjaca i 20 podvodnih torpednjaca.

Za sad ima Rusija bojnih brodova u velicini 161,000 t, krstarica u velicini 126,000 t, torpednjaca u velicini 54,000 t i spomocnih brodova u velicini 253,000 t.— Vojnika mornara u aktivnoj sluzbi ima 47,000.

Novo zeljeznicka pruga Rim — Jadransko more. — Comm. Gain Francesco Gamurrini, clan talijanske „Accademia dei Lincei", predlozio je talijanskoj vladi gradjevni nacrt za izgradnju nove zeljeznicke pruge, koja bi spajala glavni grad Rim sa gornjim krajem Jadranskog mora. Ta bi pruga isla onom dolinom, kroz koju su u svim vremenima sljedile tudjih vojski u Italiju. I ako bi ta pruga bila po trgovinski promet koristna, ona bi ipak u prvom redu bila samc vojnicka zeljeznica Kralj Viktor Emanuel izrazio je svoju podpunu privolu za tu prugu. Italija se pripravlja. Pripravlja se proti Austriji. Znamo, da je Italija matematicki osvjedocena o buducem ratu izmedj nje i Austrije.

Primilismo u registranom listu iz Dargaville **deset shillinga** na racun predbrojbe, ali oslm postal note nema nikakvog drugog znaka od koga nam dolazi ova svota novca da mozemo ubiliziti a nase knjige.

U prosli Cetvrtak na 12 tek. bila je data odsuda sto se tice parnice medju Petra Anica i drugova sa Antonom Martinovicem i drugova. Po svakovrstnom svjedocanstvu od obe dviie strane sudac je dao odsudu da guma pripada Martinovicu i da Anich plati sve troskove od parnice.

Imamo sada kod ovog Urednistva na ocigled pet nezakonitih stupica, adresirana za nase domorodce samo njihova imena bez neznacenog mjesta, prk postarski Ured zabilzi **"Where?"** sve stupice jesu surgale u zakonitu luku od "Napredka."

Uzasno umorstvo — Nazad malo vremena u Smoljanima kod Tinjana pocinjen uzasan zlocin, U Smoljanima zivjela je osamnaestgodisnja djevojka Ivana Otocan, koja je radi svoje ljepote bila poznata citavoj okolici Dvejojka je bila zarucena sa jednim seljackim momkom imenom Bersi. Ovaj je ovu djeiojku pred nekoliko dana dovabio u jednu samotnu sumicu, koja se zove Salambati gdje su ju docekala cetiri ortaka Berlljeva. Ponajprije se citav8 druzba zabavljala uz jelo i pilo. Poslie obilne gostbe napasne Berli djevojku i silovao jn je. Isto ucinise i dru4a desetorica. Onda ubije dru ba svoju zrtvu i baci ljesinu u jednu baru, poksivsi ju trnjem i kamenjem. Tek poslie nekoliko dana nadjose mstva Ivanu Oruznictvo u brzo udje u trag pocinitesjima i uapsi ih.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia ,, 16 ,,

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Asturias ,, 18 Ozujka
Ortana ,, 1 Travnja
Omrah ,, 14 Travnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,
ULICA QUEEN & DURHAM STREET,
AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtJevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

PHIL WALSH

Sa podpunim Dramatickim druztvone

12 prvog razreda glumaca kao gjica

EVA MARIUS-PAIGNE

koja ce zastupati veliku Amerikansku zabavu

"AMERICKI PUTNIK"

Novi prizori, nove pjesme i plesovi.

Helensville 10 i 11 tek., Te Kopuru 12, Aratapu 13 i 14, Dargaville 17 i 18.

JAMES McKENNA,
Upravitelj.

PETAR KATAVICH, & CO.,
Gum Brokers & Commission Agents,
9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Nezaboravljam svoju bracu u dalekom Nordu kod Parenge i drugim mjestim ako im je potreba docu ih pohoditi, truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik	Ranarski Lijecnik
DR. STOPFORD	DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
TAILOR
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLANF.

Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.

Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.

Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.

Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.

EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

"Napredak."

SRIEDA, OZUJKA 81, 1908.

Zivio Napredak!

Trebalo bi se nalaziti kod ovog urednistva, te razgledati veliki broj listova sto nam dolaze diljem ove zemlje i u svakome na svrsetku nalazi se ona sretna i izvrstna izreka "Zivio Napredak!"

Ne, samo da ova sasvim dobro utemeljena novina vjekovito zivila; dali mi odgovaramo nasim citateljem—Zivio napredak hrvatski, zivio hrvatski narod! Od ovom je smo se vec nadali da ce mo imati vecinu glasova od razboritih hrvatskih rodoljuba koji su uz nasu stranu. Hvala vam draga braco, na vasim dobrim izrazim, te kad malo kasnije dademo na javnost, da na svakom kampu diljem ove zemlje imamo vecinu glasova onda ce se **velike oci** otvoriti vasim neprijateljem, vasim zlotvorim, vasim desperaterim i klevetnjacim, na koji nacin sada jeste odlucili postupati i napredovati.

Doslo je vec vrieme da jednom se u ovoj zemlji hrvatski narod dobro naoruza za njegovu svaku bolju buducnost jer zivljeti u tamnosti i neslogi to neplaca nikomu a po gotovo nami Hrvatim.

Pocetak ove sadasnje novine "Napredka," jest na cvrstim klisurinama sagradjen te nije se bojati od nikakve velike oluje da njezina zgradja moze se razrusiti. Sa pomocju. Boga i zakonitih uvjeta ove zemlje, ova je novina na istom stepenu i oblasti kao i ostale drugo velike englezke novine. Nema nikakve razlike imamo podpuna prava u svakoj stvari, a kad ce nas zakutnilistic docekati podpuna prava medju inostranim narodom.

Sada ce mo koracati sve malo po malo, korak po korak te vazda napredovati, jer to mislimo raditi usuprot svim klevetnjacim. Imamo jednog naseg domorodca koji se je prijavio dobracinitelj, ali i drugim nam trebaju, jer smo namislili poslati u staru domovinu za slagare i za hrvatska slova; dakle draga braco pokazite se sada u djelim da nasa nakana bude se izvrsila. Nepitamo za nikakvu milostinju, nego budi predbrojnik i izvrsuj svoju duznost pak eto smo cetiri pet mjeseca svoj cilj dostigli. Kad bi mo slagare i slova imali, onda nebi nam dugo vremena prosla da i tiskarni stroj mogli bi smo nahaviti.

Pripomocno je druztvo takodjer ustanovljeno, koje nemoguce vise srusiti jer temeljni izvrstni pocetak jest ucinjen. Protivnici i izrodi hrvatskog imena malo kasnije jesmo sigurni, da ce se i oni ubrojiti u pripomocno druztvo ali, valja vidjeti oceli svaki biti primljen. Tko stupi u nase druztvo nije mu se vise bojati da ce imati potrebu od milodara ili zarade, jer sada jesmo u duznosti pomogati jednog drugog. Sada u svrhu kako nam, vi klicete. Zivio Napredak!—a mi odgovoram do tri puta—"Zivio hrvatski narod,' Zivila hrvatska narodnost!

KRATKE VIESTI.

U jednoj milji daljine nalazi se 2112 svela na zeljeznici.

U Londonu na svako dvadeset osoba pucanstva, jest jedna osoba koja zive o milodarim.

Kucice za listove jesu najprije bile izumljene od gosp. M. de Vallyer god. 1653.

Britanska potrosi 99 puta vise u pice, nego li potrosi u skole.

Dokazuje se da u gradu Londonu potrosi se svakog dana £1,200,000 sterlina.

U Italiji na svako 10,000 pucanstva ima ih 30 osoba, koji svake godine pogine od ubojackog noza.

Konop na kojem je Charles Blondin prekoracio veliki vodopad Niagara zapada £1000 sterlina.

Racuna da u Ruskoj vojski nema vise od 150,000 kozaka.

Petstotina i osamdeset i sedam razlicitih jezika govori se u Europi.

Zivotinje za razgledanje naroda sahranjene u perivoju u Londonu zapada za hranu preko £100 sterlina na sedmnicu.

U Parizu nazad malo vremena pri okladim koji ce vise vode popiti jedan covjek popio je 12 litara.

U samoj Englezkoj racuna se da svakog dana potrosi se £90,000 sterlina za same oglase.

U vojnickim sluzbam u svim drzavam na svietu ima vise samoubojstva, nego u ikakvam drugom zanatu.

Kod ostrva, Sandwich Islands sve udovice kao znak imaju pok. muza zabilizeno na jeziku.

Jezero Huron ima vise od 3000 ostrva. Ovo je najvise jezero na svietu od svih drugih jezera.

Racuna se po prilici da od pocetka svieta u ratovim jest poginula 6800 milijuna osoba.

Chili jest bila najprva zemlja u Juznoj Americi koja je zapocela graditi zeljeznice, sto sada ih ima tri hiljade milja.

U gradu Boston ulica Washington jest u duljini 17½ milja, kao najvisa na svietu sa jednog kraja na drugog.

Ozleda na jeziku po naravi ozdravi, prije nego na ikakvoj drugoj strani od covjecjeg zivota.

U Englezkoj ovo su mjeseci u kojima se najvise zenitba izvrsuje Prosinac, Listopad Travanj, i Lipanj; ali Svibanj jest najmanji kad se narod zeni.

U Austriji djecaci od skola uzradjivaju 8000 perivoja. Prakticni rad daje se u svim skolam u vrtlim i sadjenju stabala.

Balticko more prikazuje najvise razbijanje brodova, vise nego igdi na drugoj strani svieta. Razmjerno jest jedan brod svakog dana u godinu.

Talijanske novine opovrgavaju vijesti o nepovoljnom zdravstenom stanju Svetog Otca Pape.

Grof Lyndr, gardijski castnik u Berlinu, kojega je novinar Harden obtuzio bludom sa muzkarcima, osudjen je po ratnom sudu na 15 mjeseci tamnice.

U Berlinu umorio je jedan propali mladic staricu tetku, jer mu ova nije htjela dati svoje zadnje pristednje da ih on zakarta.

U Calabriji u Italiji, opet je bilo zestokoga zemljotresa, pa je opravdon strah, da ondasnji narod nezapadne opet u katastrofu kao sto je bila zadnja.

U Kotoru je umro princ Stanislav, sincic crnogorskog princa Mirka.

Na putu iz Metkovica u Trst, nasukao se je parobrod "Bosna," ali je spasen, bez da je itko stradao.

Gospodja Janie Brown od Atlantic City nazad malo dana jest se ozenila. Ona je bila tri puta razvjencana, 24 puta zarucena, i dva puta dobila parnicu za prevaru zaruke.

Mali tihi vjetar putuje za 5 milja na uru, cvrsti vjetar za 30 do 60 milja, a velika oluja od 80 do 100 milja.

X rays sada upotrebljava u za ribovanej perla kod Ceylona, tako da upozuaju kamenicu koja sadrzaje perlu ili ne, bez otvoriti kamenicu.

Kalebovi jesu mornarim izvrstno barometro. Ako ove ptice jutrom ranim idju sa kraja put mora onda je znak dobro vrieme : ali ako se drze kraja onda se racuna da ce biti ruzno vrieme.

Koliko ljubavi ima ptica za svoje nejake prikazuje nam ovaj slucaj. Gnjezdo upalilo se sa iskrom od komina u Svajcarskoj, pak mati od malih pticica nije ostavila gnjezdo dokle se nisu svi skupa izgorili.

Otrovnih zmija ima ih u velikom broju kod Venezuole i sasvim obicajno ujedu covjeka kao isto u Indijam. Ali u onim krajim nikakvi ne umre kad ga zmija ujede. Urodjenici iznasli su jedno stablo poznato kao "ocumillo" kad samljen u prah i stavljen na ranu odma osoba ozdravi.

U Berlinu odigrale su se u jedan dan, tri ljubavne drame, kojima je sest osoba platilo glavama.

Hrvatski banovi i ministri od nagodbe.—Od postanka nagodbe bijahu hrvatski banovi ovi : ban Rauch od 8. prosinca 1868. do 26. siecnja 1871 Kol. Bedekovic od 17. veljace 1871-1872., locumtenens Vakanovic od 17. veljace 1873., do 20. rujna 1873 ban Mazuranic od 20 rujna. 1873. do 21 veljace 1880., ban Ladislav grof Pejccevic od 21. veljace 1880. do 4. rujna 1882. potonje godine i komesar Bamberg ; of I siecnja 1883. do 17. lipnja 1903. Khuen Hedervari ; od 17 1903. do 26. lipnja 1907 ban dr. Teodor Pejacevic. Za isto vrieme bili su ovi hrv ministri : Bedekovic, Petar Pegacevic, koloman Bedekovic, Emerik Josipovic, Cseh, Tomasic, Kovacevic i sadanji ministar "proti Hrvatskoj" Gejza Josipovic !

Ubio segrata te ga objesio. Dokuzuje se da u selu "Knezci," zupe sevetacke, majstor sa svojim segrtom radio u kovacnici na njega se razljutio i udario ga cekicem, ali tako nesretno, da se siromah segrt mrtav srusio. Ne znajuc sto da pocme, objesi ga, da sa sebe savali krivnju, u nadi, da ce se misliti, da se segrt objesio. Na kad ga pocese izpitivati, zapleo se i napon priznao, da ga je nehotice ubio.

"Prosvjeta"—U Valparaisu, Indiana, u Sjedinjenim Drzavama amerikim, osnovan je dne 8. prosinca prosinca prosle god. 1907, jugoslavenski sveucilistni klub "Prosvjeta" Osnovali su ga hrvatski slusatelji na valparaiskom sveucilistu : Kosto Unkovic-Meic, Juraj Ramuscak, Fabijan Crnkovic i Mirko Severovic. Predsjednikom kluba izabran je Kosta Unkovic i Mirko Severovic. Predsjednikom bluba izabran je Kosta Unkovic-Meic a tajnikom J. Ramuscak.

Od srca se veselimo tom svjestnom i rodoljubnom radu uase hrvatske sveucilistne mladezi u Valparaisu. To je na cast i na diku hrvatskona narodu, a na ponos nasoj hrvatskoj omladini u Sjedinjenim Drzama americkim, Slobodni gradjani slobodnih Sjedinjenih Drzava americkih, u kojim zivu stotine tisuca naseg hrvatskog naroda, bit ce ziosta i oni ugodno dirnuti, videci i gledajuci, kako se nasa tamo uceca omladina sjedinjuje u prosvjetno kolo, eda ozbiljnim radom i pravom domovinskom ljubaviprodici i prosiri staroslavno patnicko ime hrvatskog naroda i u daleko Americi.

Inostrane Brzojavne Viesti.

KOLIKO VRIEDI BRZOJAV BEZ ZICE.

New York 16 tek.—Brzojavka donasa viesti da uzrokom brzojava bez zice 600 putnika, medju kojim bilo je zena i djece jesu spaseni od vatre na parobrodu kad su putovali. Blizu City Island parobrod izgori, a svi putnici prikrcaju se na drugi parobrod i spase svoj zivot uzrokom brzojava bez zice.

FRATRI UBIJENE.

Carigrad 15 tek Viesti po brzojavnoj zici dolaze da ceta Bugara jesu pobijali sve fratre kod samostana Gallopetro u Mjestu Carafiru, Macedonija. Ista ceta u susjedstvu u jednoj kucici boubijala je sest grka.

NIJE ZADOVOLJNA.

New York 14 tek. Milijunasa zena Harry Thaw, koji je uz veliki novac nazad malo vremena oslobodjen smrti radi ubojstva drugog milijunasa sada ona trazi razvjencanje, jer njezin muz jest u ludnici. Ali novine dokazuju da obitelj Thaw daje joj £10,000 sterlina na godina, i da suvise ima drugi dohodak od £3000 sterlina.

OTROANI NA PIKNIKU

Melbourne 15 tek.—Brzojavka dokazuje da sedamdeset osoba nalaze se u slabom stanju uzrokom da jesu otrovani sto su pojeli jezika od vola na jednom pikniku. Cetrnaest bolestnika jesu se poslali u bolnicu za lijecenje.

Iz New York U Pariz—Vanredan automobilisticki "raid," sto ga je potaknuo parizki "Matin" iz New Yorka u Pariz preko Berinzkog Zaljeva, uzkomesao je sve mecene automobilizma. Neki od najvecih newyorzkih listova ponudili su svoju podporu "Matinu." Posebni iztrazivaoci kao dr. Charcot, stavili su poduzecu na razpolaganje svoje geografsko znanje o predjelima, kud ce automobili prolaziti. Svjetska "Oil Standard Company' u New Yorku ponudila je svoju moralnu i materijalnu podporu. Upisalo se je vec mnogo automobilista : iz Italije markez Boschi i dr. Viviani iz San Rema, a iz Francezke do sad markez De Dion, koje je izjavio : Moj ce automobil biti sagradjen na sasvim razlicito od automobila koji su ucestvovati u "raidu" Peking-Pariz. Ja cu napraviti automobilod 40 konjskih sila, koji ce juriti brzinom od 40 km. na sat, te ce moci voziti i mocvarnim i ledenim priedjelima.

Moli se zamjena.—Sada kada ova novina "Napredak" ima svoju citaonicu za hrvatski narod, moli se zamjena sto moze se vise, te u ista vrieme nase hrvatske novine mogu imati predplatniba iz ovih strana, jer uzrokom citanja novine same sebe oglasuju.

Kako Zvecenici postupaju !

U Amerikam ima zupnika, koji ako sluze u onim stranam dusevno nasem hrvatskom narodu ipak se nemoze dokazati da u njima ima iskrenosti i ciste hrvatske krvi. U buduce stogod ce mo se baviti, sto u hrvatskim americkih novina nalazimo podulje clanke sa velikim slovim od naslova Ako je istinito sto cita mo u hrvatskim novinam nije moguce virovati na koji nacin steceni novac od hrvatskog radnika svecenici rade sa novcem pak ga nemogu povratiti. Samo priskoclce vadimo postupanje nasih svecenika u onim stranam. Dokazuje se o neurednom zivotu svecenika, tih, "dusobriznika" prosvijetitelja naroda i sljedbenika Kristovih, jer je vec obce poznata stvar, da su na zalost—bas zupni dvorovi mjesta, gdje djavo slavi svoje orgije, Nije nista nova, ako se cuje, da su u zupnim dvorovima najgorje vrsti kartasnice, mjesta nemorala i bezstidnosti, pijaca i drugih kojekakovich "dicnih" djela kojih bi se morao svatko, a kud i kamo vise, stiditi jedan svecenik.

Kada vidimo kako nasa braca u americi jesu sretna imati izvrstna duhovnika i pastira, takodjer i mi hrvati u Novoj Zelandi jesmo sretni da imamo izvrstnog taljana—Tirolca koji nam otvara svake dobre prilike i buducnost.

Na 11 tek. u proslu Sriedu kad je bio sastanak od "Udruzenja Hrvatske Mladosti i Pripomocnog druzstva," nas don Joze Zanna dodje uzeti "Napredak" koji je odma bio ponudjen od urednika da stupi unutra u sobu i da vidi sa svojim ocima sretnu hrvatsku mladost kako su odlucili napredovati, ali nas don Joze izgovorao se da nema vremena jer da ima njegdje putovati. Gosp. Petar Katavich pozdravi don Jozu sa "dobra vecer don Jozo ; u ovaj niti slovca progovori nego kao munja poleti iz urednistva netom se je nabavio novine. Zasto ovakovo postupanje od jednog svecenika ?

Veliko znanje zakutne nezakonite novine—Nismo mislili kroz nase javno glasilo oglasivati zakutni listic sto izlazi u Dargaville, niti mislimo nigda u buduce ni jednu riec spomenuti o nezakonitoj klevetnoj novini. Ali ovoga puta jesmo usilovani stogod spomenuti uzrokom da postarski ured jest nas upitao, dali koja nezakonita novina obstoji u ovoj zemlji na hrvatskom jeziku.

U divljavstvu i neznanju, samo za baciti otrov i klevetu na naseg urednika, druga se novina nezakonito utemeljila (kojoj nema duga zivota) samo da buni Hrvatski narod. Novina se bacala kroz postarski ured u Dargaville bez stampe i naznacenog mjesta gdje idje, nego samo je ime naseg domorodca zabilezeno. Postarski Ured u ovoj zemlji nepripoznaje nikakvu drugu novinu koja je registrana nego Napredak ; stoga nekoliko brojeva jesu baceni u boksu od naseg urednistva. Ove brojeve zakutnog listica kako su bile odaslane pokazalismo nekoliko broja nasim domorodcim koje smo mislili drzati za buducu uspomenu. Ali pri zackljucku ovog lista dodje nam cinovnik od glavnog postarskog ureda Auckland dokazati da mu se povrate one brojeve sto su bili postavljeni u nasu boksu ; jer da pulicija iztrazuje jeli novina registrana. Mi smo po naredbi zakutne listice povratili, te sada neznamo kakve ce se glase poslati u Wellington na glavnu postu, jer postarski zakon jest prekrsen, sto zukutna i klevetna novina nije registrana kod Supreme Court. Od ovem nismo sigurni kakav ce stepen pulicija uzeti, niti nam je do toga ; ali kako smo tiskarni zakon proucili u njemu sadrzaje globa i tamnica. Istinaje u slobodnom smo zemlji ali ponajprije opotrebuje sve zakone postovati. Ostali smo sada bez ikakvog listica od klevete, stoga umoljavamo da bi nam poslali po nekoliko brojeva od svakog broja jer mi od nase strane oglasit ce sto moguco bolje medju englezkim narodom, i poslati ministru-predsjedniku i namjestniku, sa preporukom nebi li oholom komediji dozvolio da njegovo ime ima oblasti priporuciti sebe i drugoga, na polaksicu u prvom razredu na svim zeljeznicam ove vlade kad se putuje.

Kauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 145s.
Kescraped Range 175s. & 180s.
Superior Ordinary, free of nuts 120s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 130s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 112s.
Rough Scraped 95s.
Fair Ordinary 70s.
White Nuts, weak and dirty 35s.
White Nuts, range and clean 40s.
White Nuts, bold 42s.
Poor Ordinary 30s.
Swamp Grdinary 20s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 15s.
Good Swamp Nuts, dusty 13s.
Weak Swamp, scraped 15s.
Weak Swamp, dirty 13s.
Good Chips, free of dust 25s.
Good Chips, with dust 15s.
Good Chips, weak 12s.
Good White Dust Seed 11s,
Good White Dust 10s.
Poor White Dust 8s.

BLACK.

Rescraped 110s.
Rescraped, bright 115s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 85s.
Ordinary 60s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped 21s.
Nuts, dirty 15s.
Piebald 14s.
Chips, clean and bright 22s.
Chips, good clean 16s.
Chips, poor cleap 12s.
Chips, poor and dusty 8s.
Chips, piebald and dusty 7s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 185s,
Superior 120s.
Ordinary 95s.
Nuts 50s.

Otrovane kavom.—Prenasamo iz drugih listova kako predstavise se u rieckoj bolniei dvie zene : jedna starica i jedna djevojka. Obje bijahu bliede i prestrasene.

Primarius dr. Juraj Catti, koji je bas u taj trenut prolazio hodnikom, zaustavi se se mahom pred njima, te ih poce sa zanimanjem da ispituje. Starica bijase sa sobom poniela jednu posudu sa kavinom talozinom· Ona mu isprica, kako su po sata prije bile sjele, da kao obicno ispiju svoj obrok kave, ali da odjednom osjetise neki neugodan tek i miris. Nepovredno iza toga da ih je spopala neka tupa bol u zelucima, nakon cega da bijahu primorane povraci Misleci da su otrovane, dohrlise u bolnicu. Dr. Catti uze da ih pregleda, te se uvjeri, da su one bile zaista otrovane : ispere im zeludce i oslobodi od pogibelji. Zatim ih je savjetovao, da ostanu u bolnici, nu one to ne htjedose, rekavsi, mu, da ce se one kod kuce njegovati.

Nakon svega toga odasla bolnicka uprava gradskoj policiji sliedecu izjavu.

"Mati i kcerka Sausteric, koje stanuju u Via Risarta, predstavise se u bolnici sa znakovima otrovanja, koje je uzsliedilo neposredno iza toga, kako ispise kavu. ovime su tolozine zadrzane u bofnici."

Redarstvo je namah poslalo jednog od svojih ljudi u stan obijeh Sustersickinja, sa nalogom, da se dotanje o toj sivari informorr i iztrazi stvar u koliko mu bude moguce.

Ne zna se cemu da se pripise spomenuto dvostruko otrovanje : da li kakvom mjedenom, necizelovanom recipientu, ili cijoj osveti, ili okrutnoj bezdusnosti. Medjutim iztrazivanje i dalje traje.

Stanje je obiju zena premda su izvan pogibelji, dosta tezko.

Nitko nas nemore kriviti, da nismo dali dostatna vremena za opomenu nasin duznicim, te samo za sada, dojduce sedmnice pridat ce mo u ruke naseg odvjetnika nekoje zastarane duznike od prosle godine. Takodjer vise nikomu u buduce necemo tiskati osobne stvari ako nisu predplacene. Za prostor mjesta to ce mo vas obaviestiti, te naznacenu cienu kad posaljete onda ce mo vam ugoditi, drugcije podniposto.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Andrija Katavich, Muka—Primili smo vas torbak pun neogruvana "pira," kojeg nemozemo zasuti u nas mlin, vec to ogruvajte u Sjevero istocnoj nezakonitoj stupici, a kroz to vrieme svakako gledajte pohoditi lijecnika prije nego nastradate.

Gosp. P.C. Purerua, Nismo primili nego samo **tri shillinga**, a ne pet kako dokazute u vasem privatnom pismu. Onaj oglas zapremao bi mnogo prostora sto kad bi mo za placu tiskali zapalo bi vas po svakom palcu 2/6 ; ali osobnosti nema mjesta, sto se tice sudbenih posala. Dokazite na sudu da imate pravo, te jesmo uvjereni da ce te i pravo dobiti.

Gosp. Mate Maich, Dargaville, mirno do 1-6-08.

Gosp. Silvester A. Delich, Maropiu, mirno do 4-6-08.

Gosp. Luka Sarich, Parua Bay, mirno do 8-8-08.

Gosp. J. Urlich, Kaeo, mirno do 13-6-08.

Gosp. Mate Antunovich Jrzin, Parua Bay, mirno do 10-12-08.

Gosp. Tony Mirko, Waiharara, mirno do 1-12-08.

Gosp. Petar Srhoj, Wharekawa, mirno do 1-12-08.

Gosp. Jure Stankovich, Okaihau, sada vas racun je podmiren, ugledali se i drugi u vas izgled. Zdravstujte !

Gospoda Petar Sulenta, Anton Sulenta, i Ante Glamuzina, Waipapakauri, priporucujemo da se budete drzali vaseg obecanja, jer nije casno ni posteno da otvarate put od vaseg "nazadka."

Gosp. J. W. Kurte, New Plymouth pise nam da mu je zena porodila k'cer. Cestitamo ovoj novoj postojbini, da od hrvatske krvi narod bude se mnozio i napredavao.

Gospodine Urednice ! Ova dva redka sto vam saljem neka bude na znanje nasim citateljem u Novoj Zelandi, da mi svi jesmo u podpunom zdravlju i sasvim povoljno vrieme imamo do sada na nasem putovanju Zadovoljni smo takodjer sa nasoj posebnoj kamari gdje spavamo, i na paketu uzrokom vase preporuke gledani smo od svakog kao svaka druga narodnost. Svaki nas domorodac koji uzme vaseg savjeta nece otici naopako. Saljite mi "Napredak" u staru domovinu na naznacenu adresu. Pozdravljam sve moje znance i prijatelje.

Melbourne Oxujka 7, 1908.

ANTE JUINOVICH pok. PAVLA.

Gospodine Urednice ! Evo me samovoljna, kao prosta osoba bez ikakvog poziva do vaseg urednistva, da vam dokozem manovru desperatera i klevetnicima od konspiracije proti vami gosp. Urednice. Desperater dosao je najprije u Dargaville da kupi koju hrvatsku gostionu, te kad mu je ruka drhcala za izbrojiti znatnu svotu novca, onda promjeni misao da stane sa gnjusnim maorim zivljenje ciniti. Srece kod maora nije moguce imati jer maor ko maor.vazda maor, pak tako se nas oholi komedija dade uvesti u druztvo od ostalih klevetnjaka i desperatera nebi li moralno i materijalno vami naskodili gosp. Urednice. Ja se nemjesam u nikakovu politiku, a niti mi je stalo do ikakve casti u vasem uredu,—ali mi je stalo do toga, da kada vidim nepravicu, da cu vazda stati na put onim ljudima, koji nuslj oklevetati postenog Covjeka na urednikovoj stolici od naseg obljubljenog "Napredka."

Ja sam uvjeren da je sve u Dargaville i gradu, od sasvim malenog broja desperatera dogovor i nakana za ocrniti gosp. Ferri, oklevetati i navuci mrznju nas Hrvata na njega. Takodjer sam gosp. Urednice cvrsto uvjeren da ce te se krabro drzati na polju od Kosova, pak da bi u slucaju (sto nece) carstvo propalo, onda ce ostali ziva uspomena. Zivio Napredak ! "

ISKRENI HRVAT.

Siberska zeljeznica—Iz Petrograda dolaze viesti da ministarstvo predstavilo je racun Dumi (saboru) da se ima potrositi £15,750,000 sterlina za dvostruki put od Siberske zeljeznice. Prva polovica ove radnje da bude dovrsena do god. 1911.

Buducnost crnogorske luke Bar? Poznato je da se sad izgradjuje i za primanje ili pristanjanje velikih parobroda udesava crnogorska luka Bar, koja ce, kad se dogradi i kad bude ujedno gotova i zeljeznica, sto se sada gradi od Bara da Virpazara na skadarskom jezeru, biti po crnogorskoj vladi proglasena slobodnom lukom (porto franko). To ce doprinieti, da ce ta do sad neznatna luka i mjesto dobiti i imati veliku vaznost ! buducnost. Osobito, kad se prije fli poslije izgradi zabalkanska, ili kako su ju protivnici vec u napried pokrstili, 'slavjanska" zeljeznica, koja ce se upriliciti s donjeg Dunava, spojivsi ju s mostom na Danavu sa Rumunijom. Rumunjske zeljeznice spojene su vec odprije sa ruskim zeljeznicama. Uprilicit ce se izpravna veza medju ruskim, rumunjskim, srbskim, bugarskim, iztocnim i zapadnim zeljeznicama. Provesti ce se zabalkanska zeljeznica pokraj srbske rieke Timoka do Nisa, odanle na Pristinu, Prizren i Skadar na Bojani sa izlazom u Bar, premaiItaliji, t.j. prema talijanskom Baru (Bari) i Jakinu (Ancona). postat ce onda velikim posredobnim i vaznim trgovackim mjestom za promet na jadranskom sredozemnim moru, koje ce po svom zgodnom zemljopisnom polozaju nadmasiti Solun i svaku drugu luku na egejskom moru, osobito onda, kad se i dok se Turska preuredi, ili dok balkanske zemlje, osobito Macedonija i Stara Srbija, dobiju i budu imale politicko-upravno ustrojstvo, u kome ne ce posla imati ni smetati Turska, koja obicno uvjek smeta svakomu razvitku, napredku, trgovini, prometu, saobracaju, industriji i svemu. Jer, gdje upravlja danasnja Turska, tamo ne moze biti ni govora o nekoj velikoj trgovini, prometu, industriji, ili nekoj drugoj plodnoj proizvodnji koja bi odmah svuda procvjetala i znatno se podigla. Treba dakle da prestane nistovna turska uprava i nesigurnost, koja u obce u Turskoj svuda vlada.

Turska se bez osnova i uzroka strasi svake europske kulture i napredka. Strasila se i strasi se zeljeznica, koim se ona do najnovijeg vremena protivala i jos se, u koliko samo moze, protivi. Osebito protivi se ona zeljeznickoj vezi, koja bi se imala provesti i sagraditi kroz Albaniju i Staru Srbiju, racunajuei, da bi one pokrajine odmah bile za Turska izgubljene, cim bi se onuda provela "djavolja kola" ili "seftan arabo," kako Turci prozvase zeljeznice, a koje i oni vec danas zovu po francezki :

Chemin de fer. Osobito protivili su se, i kao da se i jos protive zeljeznicama u Albaniji, Albanasi, koji su za Tursku vec odigrali svaku ulogu, jer su oni postali za Tursku izlizni, kao sto je i Turska za njih postala od prilike ono i onako, kao sto je postala Bosna, u koju su, sto je istina, izljucivo bosanski "plemici" samovlastnici doveli i dali povoda, da onamo dodje tudja okupacija i tudja uprava, kao sso je vise nego izvjestno, da ce samovlast i bezrednost nemirnih Arbanasa onamo dovesti tudji nae : europske velike drzave, koje vec u Makedoniji kroje kapu i spremaju Turskoj putnicu za sretan put u Aziju. Dogodit ce se to i Albaniji i Staroj Srbiji, gdje sultan vec odavno ne vlada, ne zapovjeda, gdje su gospodari koje kaki zulumcari, koji su kako se zna, u Mitrovici i Bitolju ubili ruske konzule, sto je, dalo povoda, da ce Makedonija biti izguljena za Tursku, a to ce se dogoditi i s Albanijom i Starom Srbijim, gdje ce "prcevi" arbanaski zalumcari onamo proci, kao sto su nekad prosle dahije u Srbiji, ili, kao sto su prosli bosanski velikasi, koji se nekad uzprotivise sultanu i koji su doprinieli, da se na balkanskom poluostrovu dogodilo g. 1877, da se razvali Turska.

Izvestno se zna, da se i sad u Albaniji radi i buci, e bi se Arbanaei, medju kojim se pravo ne zna, ko pije, a ko placa, nit se zna za gospodara– odupirali gradnji zeljezicama, kako im se dokazuje, u njihovu domovinu dosli "gjauri," a s njima bi dosli i "seftani" (vragova). Turska se nije mogla oduprieti, jer je tako bilo rieseno, da se mora izgraditi zeljeznica, koja ce vezati zapad s Carigradom, a ujedno zapad i sa Solunom, sto se moralo ostvariti. Jer, Turci nisu vise imali posla u Srbiji i Bugorskoj, gdje su odmah gradjene zeljeznice. Sad Turci vec vide i znaju, da zeljeznice, koje su sagradjene, akoprem nisu Turskoj doniele neku sreca i korist, da nisu joj doniele ni stete. Jos moze Turska postajati, jer zeljeznice, i ako su vec doniele, donose jos mnogo "gjaura," osobito pronositelja i siritelja zapadnjacke kulture ili pravije receno : dolaze ti "jauri" "trbuhom za kruhom." Dolaze gladni. Ali ih vecina i opet odlazi gladna. One bo zeljeznice ne mogu i ne ce moci napredovati, dok u Turskoj ne bude napredovala porizvodnja, umnozila se trgovina, promet i sto treba, dok god Turci budu ondje gospodovali. Turska je obvezana i primorane, da doprinosi i doplacuje, koliko treba za one zeljeznice, koje se ne mogu izplatiti, ni cije se troskova ne mogu pokriti,

Za zabalkansku, ili kako zovu : "slavjansku" zeljeznicu, naslo bi se drustvo, koje bi ovu zeljeznicu gradilo i sagradilo svojim troskom i bez Turske ili i bez ikakog drugog jamstva, kao sto vec sad na primjer, talijansko drustvo svojim sredstvima gradi barsko pristaniste, a ujedno i zeljeznicu od Bara do skadarskog jezera, za koje ce preduzece, pa ma kako ono za talijansko drustvo izpalo, crnogorska vlada doprinieti nekih 50,000 franaka godisnjeg doplatka, i to u slucaju, ako bude razlike u nedostatku. Talijansko drustvo uloziti ce u ono preduzece 6 milijuna franaka gotovine, koju ce glavnicu poslije po potriebi umnoziti. Turska vec zna, da izgrada barske luke i gradnja zeljeznice od Bara do skadarskog jezera nema nista obceg s nekom politikom i da sve ono Tursku, nego naprotiv, da izgrada barska luka, kao i barsko-virbazarska zeljeznica moze s gospodarskog i trgovinskog pogleda koristiti Albaniji. Turci znaju vrlo dobro, da sve ono, sto se u Crnoj Gori radi, a i ono, sto, rade Talijani, nema nista obceg s politikom. Znadu, da zeljeznica, koja se u Crnoj Gori gradi i koja ce se graditi i izgraditi do Skadra, nije strategicna ili politicka zeljeznicom vozili ili dovozili vojsku Talijani, s kojim plase Tursku ; kako i ona zeli i na tome radi, da, kao sto je nekad mljetacka republika vladala u Albaniji, da to opet moze uciniti i Italija, koja, budi uzgred receno sumnjici Austrijv, a ova nju, e toboze imadu one obe uzajamno, ali svaka za svoj racun planove i smjerove na Albaniju. Istina je, da Austrija zazire od Italije, koja prijateljstvuje i koja je, moze se smjelo reci, u zajednici i u srodstvu sa Crnom Gorom, sto Austrija nije, jer to niti je znala, da bude, a mogla je, da bas ona, a ne Italija, gradi crnogorsku zeljeznicu i izgradjuje barsku luku.

Austrija je kao naumice htjela, da gospodarski predobije Crnu Goru. Potiskivala ju je i zaisto jos ju potiskje u narucaj, pod okrilije i zakrilje Italije. Doduse, to tek sada u Austriji uvidjaju, il su bar poceli uvidjati. Poceli su se nesto toboljma brinuti za zanemarenu Boku kotorsku, koju su zbog Crne Gore gospodarski podpuno unistili i razorili. Izjavljuju sad u Becu, da su voljni izgraditi bokeljsku zeljeznicu od Zelenike do Spica i poslije svezati ju s crnogorskom zeljeznicom. Raumije se, da u Austriji uvjek sve racunaju s politickog gledista i onje, gdje za politiku nema mjesta. Racunaju, da bi bokeljska zeljeznica, kao sto je i Kalay racunao u Bostni, da ce ona zeljeznica od Sarajeva do srbske i novobazarske granice u duljini od 265 km, koja prolazi kroz 99 prorova, kroz kamenike, gudure i pecine, za koju je utroseno K 65,000,000 i sklopljen zajam u Njemackoj a kod koje su "omastili" brkove mnogi, biti vojna. Nu, nit je ta zeljeznica strategicna, nit je politicka, nit je gospodarska. Ona se moze uvjek u slucaju rata i revolucije porusiti i zasuti s jadnim dinamitskim nabojem, isto tako, kao sto ni bokeljska zeljeznica nije i ne moze biti ni strategicna ni politicka. Crnogorci, a sa njima i Talijani, koji grade crnogorsku zeljeznicu, radostno pristaju i dozivlju Austriji u pamet, da slobodno gradi i izgradi bokeljsku zeljeznicu da ju slobodno moze dovesti do Bara i ondje vesati s crnogorskom zeljeznicom. U austrijskom parlamentu ucinio je slovenski zastupnik Sustersic upit : kako da je Austrija mogla dozvoliti, da Talijani u Baru grade luku i izgradjuju zeljeznicu od Bara do Skadarskog jezera? Kako onda to, da Austrija, kao sto to Sausteric mozga, ima neko politicko pravo nad luku mo Baru? Ne znam, sto je ministar, sto je vlada austrijska odgovorila na upit slovenskog zastupnika Susterica, ali mu je mogla odgovoriti : da ono, sto nije mogla ili nije znala, da radi i uradi Austrija, da je to uradila Italija ! Sto se tice nekog prava Austrije u Baru, to pravo vasi samo u toliko, da Austrija ima, da vrsi neku duznost u Baru lgede morskog zakona, koji vaza za Dalmiciju ; ali se ovaj zakon ne odnosi na to, sto ce Crna Gora u Baru raditi, da li ce Bar proglasiti slobodnom lukom, da li ce ili ne ce izgraditi ondjesnju luku, ili kome ce dati i kome je dala koncesiju za izgradu zeljeznice. Jer, sve to u neposrednjoj vlasti Crne Gore. Austrija moze, ako hoce i kad joj se hoce, da nadzor nad morskim zakonom od prilike onako, kao sto u Carigradu vrse velike europske drzave. I, nista drugo. Jtjedoh reci i dokazati, kaku ce buducnost imati crnogorski Bar, kad se sagradi luka i kad se usavrse zeljeznice. Koristi ce biti i od bokeljske zeljeznice, koju ce Austrija sagraditi do Zelenike duz bokelskog Psimorja kanalom na okolo, ili ce od Kotora provesti onu zeljeznicu na Pastrovice, izvesti ju na Spic i dovesti do Bara. Ta ce zeljeznica poslije biti ce vezana zeljeznicom one zemlje sa balkanskim poluostrovom s juzne strane.

Razumije se, da se sve ovo ne ce sad odmah ostvariti, ali ce se svdkojako upriliciti nesto vrlo brzo, a nesto poslije, ali postepeno. Sad je vec izvjestno, sto nam je u glavnom poznato, da ce veliko njemacko hambursko parobrodarsko drustvo "Norddeutschor Lloyd" odmah upriliclti vezu izmedju Hamburga i Bara, kao sto ce i rusko drustvo za trgovinu i plovitbu u Odesi usvojiti novu vezu izmedju Odese, varne Burgasa, Carigrada, Pireja, Krfa, Bara, Trsta, Mljetaka i obrtano i samo zbog Bara, a to sa ili brez pomoci ruske vlade podrzavati ce onu vezu. Vec ima i jedno rusko petrolejsko drustvo, koje ce u Baru imati svoje stovoriste petroleja za Crnu Goru i Albaniju i koje ce se usloviti zbog prevoza s ruskim parobrodarskim drustvom.

Ima i bit ce jos mnogo preduzeca, koja ce se moci unaprediti u Baru, a koja ce doprinieti, da ona luka postane sto vaznija, kao sto i hoce.

SLABI LJUDI I ZENE ;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR .& SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
J.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

Upitaj za !
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk
sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.
Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„
Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti eizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje udskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).
Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

ZUBAR! ZUBAR!
KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.
Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, MARCH 18, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, MARCH 25, 1908 (No. 13.) Broj. 13

Sve za vjeru i Domovinu!

Milo i tuzno mogu pozdraviti Hrvate u ovoj zemlji, koji milodisu habri sinci nasih pradjedova, tako slava tece njihova, tako isto tece i njihovih potomaka. Nisam prorok, ali mislim dace unapried jaca slava biti, dok tece slavne krvi. Tuzno mogu pozdraviti, jer danas gine najbolji cviet mladosti u tudjem svietu, a osobito ovi mali broj u Novoj Zelandiji skitajuci se po gustim goram. Nemamo svoje kuce, svoje slobode, nego prosti zivot gore od pustinjaka. Tko da opise radost jednog malog djecaka kad mu svame Bozic, ili koji drugi blagdan, u tko da opise nasu zalost?

Necujemo zvona slaviti, necuiemo krasno pjevanje u hramu bozjemu misnika i puka, necujemo pucanje pusaka, nevidimo tako lepo okicen hram Bozji, nevidimo vijati zastave, nevidimo nasu najvisu zelju nase Hrvatice. nemamo dusevnog i tielesnog lijeka i t.d. Imamo koji put na godinu sluzbu bozju, ali komu je daleko, i nekoji nehoce da dodju stoga mali broj slusa sv. misu.

Sada nam dolazim iztaknuti zelju po odluci Don Andrije Zangel, nas Hrvata i Engleza katolika, da se ima sagraditi crkva u Waihopo. Habri sinci mile nam domovine niste nigda uzkratili zivotnu ni zepnu pomoc, stoga pomozite ovoj nasoj zelji tko sto more. Upravitelj crkve jest J. H. Sucich—nadzorni clanovi Luka Nola, Andrija Zencich, Mate Srhoj, Mate Rudez, Vlaho Segetin, Mijo Glavas, John Hutley, Harry McManus, i Miss F. Evans.

Komu nebude mogla doci "imenica" milodara nek se spomenu sami poslati na gore spomenutog upravitelja. Sakupljeni novac i imena tko je sto dao biti ce javljeno kroz nasu novinu kao isto kad radja bude dovrsena potrosak i sveukupni primljeni novac bit ce naznaceno.

Milodar kod Waihope jest sliedeci—J. H. Sucich £3, John Hutley £3, John Reoder £3, Mate Sucich £3, Jure Burazin £1 10s., Stephen Mc Kany £1, Joe Reng £1, Walter Brumung £1, Father Zangel £1, Mate Rudez £1, Vlaho Segetin £1, Mijo Glavas £1, Luka Nola £1, Mate Srhoj £1, Andrija Zencich £1, Ante Tolich £1, Stipe Anticevich £1, Stipe Balich £1, Frane Balich £1, Jure Balich £1, Marko Kapuralich £1, Jerko Kapuralich £1, Mate Buturovich £1, Braca Nejosmich £1 10s, Toma Rokich £1, Ivan Raos £1, Grgo Granich £1, Mate Vujicich £1, Lovre Juretich £1, Kleme Juretich £1, Srecko Letica 10/, Mijo Sucich £1, Gospodja Srhoj £1, Petar Grubisa 10, Mate Letica £1, Mrs A. Cochrane £1, J. W. Grath & family £1, H. W. Adams 10, Mrs M. Subritzky £1, Ante Bakalich £1, Luka Lucietich £1, Kuzma Matijevich £1.

Parenga Milodari.—Ivan Vujicich 10/., Ante Miletich 10/., Braca Kostanich £1, Braca Skorput 10/., Joze Vuicich i brat 5/., Joze Zimich 5/., Joze Culav 5., Jure Bajto 10/., Joze Mastrovich Mijin 5., James Butler £1, Luka Covich 10., Kleme Dervis 10/., Marko Jakich 5/., Marijan Vitle 5/., Ante Polich 4/., J. Lee 2/6., Barisa Sumich £1 10/., Mate Sumich Grgin 6/., Mate Puharich 10/., Joze Letica 5., Jerko Vujicich i brat 10., Ivan Bebich 5/., Stipe Bebich 2/6, Joze Polich 5. Do danas ukupna svota iznosi £58 0s 0d.

J. H. Sucich.
Upravieelj crkve.

Waihopo, Ozujka 18, 1908.

Opazka!—Za gore spomenutu svrhu iz svega srca ealimo nasim domorodcim svaki uspjeh, ali istinito ima i drugih mnogopotrebnih svrha. Mozda citatelji "Napredka" budu promisliti da smo protivni vjeri, sto u protivnom slucaju ako se crkva sagradi ovo urednistvo darovat ce vriedni milodar. Uzimajuc u pogled novinarske zakone za savjetovati svoje citaoce, nalazimo iskreno da nemozemo preporuciti da katolicka crkva za Hrvate bude sagradjena kod Waihopo.—Evo vam uzroka—

Waihopo mjesto jest sasvim odaljeno mjesto od svake druge centralizacije hrvatskog naroda. Lezi, moze se kazati u sumi na smolokopnom zemljistu sto nije za trajnog vremena. Kod Waihopo nemoze, niti je igda moguce da bude hrvatska naselbina. Uspomena bi ostala, ali komu ova uspomena da ostane kad hrvatski radnici otidju sa kopanja gume? Hrvatski milodaritelji sigurni smo iz drugih strana nebi crkvu ni vidili, a kamoli u toliku dalecinu otici slusati sv. misu.

Nami je najprvo najopotrebitnije da se sjedinemo u veliku "Bratsku Slogu" za pomagati jednog drugog, jer kada nas nevolja i bolest uhvati, komu se onda obratiti? Crkva kad budemo u nevolji nece dati jesti ni piti, jer istinito one Bozje poslovice imali bi smo se drzati sto Bog kaze—" Pomozi se sam pak cu te i ja pomoci"—Ako uzmemo prigodu koja nam se pruza, za imati koju Hrvatsku naselbinu u ovoj zemlji onda medju nami mozemo imate skolu, crkvu, ducane i.t.d. kako i druge naselbine imaju, pak sa ovakovim putem mozemo izmedju sebe rasti, napredovati i mnozit se. Dok nebudemo imati hrvatskog zupnika, pravog dusobriznika i hrvatske krvi, nami hrvatim za sada crkva neopotrebuje u ovoj zemlji a navlastito u odalecenom mjestu Waihopo.

Poslanik studno primljen—Po brzojavnoj zici, viesti dolaze iz Pariza, da uzrokom sto Francuzka vlada nije odobrila ruskog poslanika gosp. M Iswolsky pitanje za najam novca, gosp. M. Bompard Francuzki poslanik za rusku bio je sasvim studno primljen od ruskog cara. Francuzki poslanik sada pita kod svoje vlade da ga natrag povrate.

Krstjansko druztvo.— Brzojavne viesti dolaze iz Adelaide (Australia), da jedno krstjansko druztvo pocelo se privatno ustanovljati uzrokom da mogu utemeljiti jednu izvrstnu naselbinu od samo dobrih i vriednih osoba. Ovo druztvo sastoji od jedan milijun dionica, a svaka dionica zapada liru. Pravila ovog druztva jesu napravljena iz sv. pisma, te svaka osoba po pravilim moze postati dionikom. Za mjesto od naselbine nije jos odluceno, ali se racuna da ce biti gdjegod po sredini od velike prostrane Australije.

Za dobre krstjanske osobe u ovoj novoj naselbini bit ce sasvim dobro zivljenje, samo ako nebudu dopustiti, da i vragovi budu sa dionicarim. Sviet je sada otvorio oci od ovoj novoj naselbinom.

Carobna cigara. Vladamir Simic, farmaceut u Zadru sjedio je neki lan u kavani "Central" i pusio cigaru "menfis." U najljepsem njego vom uzivanju cigare—prasne i razsu se po kavani. Pregledavajuci ostatke naslo se je u duhanu papirnatih kapsula, koje su u tvornici za pravljenje cigara za stalno umetnuie. Sreca i Bog, te se ni pusacu a ni drugima nije nista dogodilo, a u tvornici ce komisija dalnje razpraviti.

U grobu 6 dana. British Medical Journal javlja o jednom skoro nevjerojatnom dogodjaju u betulskom srezu u Indiji. Jedan Indijanac, poimenu Dama, bilo je osudjen na vjecito progonstvo, sto je svoju zenu zivu sahranio. Stoka koja je pasla u jednom gustisu, plasila se i pastir je virila covjecja noga. Raskopao je grob i izvadio njegazivu zenu. Iskopana zena prenesena je u bolnicu, u koj je zivjela jos 12 dana.

Kako na ladjama Austro-Americane stradaju putnici.—Iz Trsta se javalja: kako nazad malo vremena u 7 sati u vecer prevazalo se je na remorquern "Tigre" iz doma za izseljenike u Sv. Andriji kod Trsta oko 300 izeljenika na parobrod "Gerthy" od austro-merikog parobrodarskog druztva, koji je bio usidren u trscanskoj luci. Kad se je remorquer priblizio spomenutom parobrobu, sakupilo se njesto ljudi na prednjem dielu remorquera. Drveno pokrivalo, jednog magazina bilo je tako trosno i trulo da se ljudi s rusise u dubljinu. Tom su prig dom 24 osobe pale s palube dolje u magazin. Od tih su osoba, dvie zene i jedan covjek iz Hrvatske, tezko ozledjene, dok su ostali zadobili lake ozlede. Tezko ranjeni odpremljeni su u bolnicu. Nakon sto je sudbeno povjerenstvo ustanovilo povod nesreci, odplovila je "Gerthy" u 10 sati u noci u New York. Spomenuti tezko ranjeni iz Hrvatske jesu: 35 godisnja Eva Krizman iz Bjelovara i Terevija Demijer, te Josip Peros.

Ovo je ipak cudnovato, da to druztvo drzi u prometu tako trosne stare podrtine, da putnici na istima nisu sigurni svoga zivota. Znatizeljni smo, kad ce jednom aust. vlada uciniti kraj ovim prilikama kod Austro-Americane.

Parobrodi Svieta. Englezki 'Lloyd Register' izdao je svoju zadnju statistiku (do 30 lipnja 1907). Spomenutog dana postojalo je na svietu 10.385 trgovackih ladja, koje su skupa nosile 20 milijuna tona.

Sama Englezka posjeduje preko polovice ovih ladja t. j. 5980 parobroda iz zeljeza i celika, 625 jedrenjaca iz zeljeza i 220 parobroda i jedrenjaca iz drva. Dakle svega 6675 ladja, sa ukupno 12,865,425 tona. U ove se brojke ne smiju ubrojiti bezbrojni "cutters" i sve ostale manje ladje. Ovdje je govora samo o vecim trgovackim ladjama, pa od ovih treba odbiti i sve "yachts" i osobite ladje, koje su u drzavnoj sluzbi. Po s pomenutoj statisici "Lloyd" je kvalificirao 27 parobroda na turbinu i svi pripadaju englezkoj trgovackoj mornarica. Poslije 30. lipnja sagradila je i japanska te francezka mornarica nekoliko parobroda na turbinu. "Lloyd" najavljuje i nekoliko osobitih vrsta ladja koje ce odgovarati osobitim vodenim i trgovackim prilikam pojedinih krajeva. Tako ce n. pr druztvo zeljeznica Canada-Pacific dati graditi u Skotskoj dva duga i velika parobroda koji ce u velim sjevero-amerikim jezerima prevazati putnike i robu. Ovi parobrodi nose 3800 tona, a posto ne mogu radi svoje duljine da prebrode rijeku sv. Lovrinca, oni ce kakvi jesu, stici do Quebeca, a ovdje ce se razpoloviti na dva diela i ovako ce odvuci jalje do jezera gdje ce se opet spojiti u jedan cjelinu.

Vjera i Narodnost.

Za istinitost, i na svjedocanstvo duznost nam donasa, da nasim citateljem predstavimo pred oci uzrokom kako nasa gospoda, koji misle da su vriedni sa svietom govoriti je su se nazad malo dana izrazili da vjera sacinjava narodnost. Ako je to tako onda mi nismo Hrvati nego Srci (Irish), jer jesmo iste vjere.

Kako gosp. S., govori, mi i Taljani jesmo ta ista narodnost buduc da smo rimo-katolici jedni i drugi. Lav i tigra mislimo da su iste vjere, ali ipak su razlicite krvi i plemena.

Svaka narodnost na svietu sadrzaje jednu ili vise vjera; ali jedna sama vjera nesacinjava nikakvu narodnost Ako u ikakvoj povjesti to mozete nam drugcije dokazati, bili bi smo sasvim znatizeljni.

Htio biti Tumacen.

Jednog naseg domorodca u Amerikama, njegovu ponudu za sluziti kao tumachik kod suda prevodimo iz Amerikanski novina. Sliedece pismo stiglo je iz Washingtona, da ondje u onem gradu drzavnom odvjetnictvu dosla je ponuda Naseg zemljaka V. Vejica, u kojoj se isti nudja kao tumac za sudbene razprave. Kada su otvorili list i poceli citat ponudu, bilo je dosta smjeha medju cinovnictvom drzavnog odvjetnictva. Ponuda je bila pisano sljedecom engleztinom.

—"Gentlemen it you wonde interpety Yu Court, Am Speig. English polis Slawis Litwis Rusijs thot you woned Or the soum bordy den liet my no Yours Trouly. V. Vejic, Budger, Pa., P.O."

Sasma je razumljivo, da nas zemljak nije primio odgovora na ovu engleztinu, a jos mu je manje podijeljeno mjesto tumaca.

Vazan izum.—Viesti iz Berlina dolaze da Inzinir Paulsohn izumio je telefon bez zice. Pojedinkosti nisu jos poznate. Uspjelo je vec razgovarati telefonom bez zice izmedju Berlina i Lynberga u udaljenosts od 370 kilometara.

Dvoboj dvaju srbijanskih novinara.—Iz Zemuna javljaju do jednog dana bio je dvoboj na pistolje izmedju Adamovica, glavnog urednika biogradsko "Pravde" i Tanovica urednika "Politike." Oba protivnika ostadose neozledjena, te se onda pomirise. Uzrok nvoboju bijase jedna biljeka u "Pravdi" uvriedljivo za Tanovica.

Bobjela Smrti. Stupise u propeler "Vigado" u Budimpesti jedan muzi i jedna zena. Kad je propeler bio usred Dunava, skoci, zena u nodu. Kapetan dade odmah propeler zadrzati a jedan brodar skoci za zenom u rieku te mu je espielo donesti je na brod. Kad je propeler pristao na pestanskoj strani smiestise zenu u cekaonicu za prodavanje bilieta te ju polozise na jednu klupu. Njenog suputnika postavise kraj nje da pazi na nju. Kapetan je medjutim posao u jednu kavanu da telefonira po pomoc. Kad se je vratio u cekaonicu vec je bilo nestalo i zene i muza.

Novi Lsst. U Kotoru, u Dalmaciji poceo je dne 25 proslog Siecnja, izlaziti novi list "Boka," kao glasnik za obce interese Bokelja. Izlazi svakog cetvrtka. Predplati za Austro Ugarsku, Bosnu i Hercegovinu K 12 na godinu, a za sve ostale zemlje i drzave K 16 na godinu.

Pozdravljamo novog novinarskog druga i zelimo mu drug i plodonoscu rad i obstanak.

Nasim duznicima— Umoljavamo najuljudnije ali i najodlucnije sve nase stare duznike da nam bezodvlacno priposlu duznu staru, a istodobno obnove novu predplatu, da u tocnom posiljanju lista ne nastaul neizgibivi prekid.

Uprava "Napredka."

Zenitba i ubojstvo.—Iz Melbourne dolaze viesti da u mjestu Terang (Australia) pulicija iztrazuje jedan veoma cudnovati slucaj. Jedna mlada zenska primila je list u kojoj joj naznacuje, da neka umori svoje diete pak onda da ce biti ozenjena. Sa opremom lista bilo je odaslano i otrov sa prepisom kako se ima otrov dati djetetu. Dokazuje se da je bilo toliko otrova poslano za umoriti i vise djece a kamoli jedno samo diete.

Uzasna nesrecu na moru.—Iz Brisbane (Queensland) dolaze brzojavne viesti da iza kako se je jedna ribarsku barku na moru izvratila jedan ribar drzao se je korita za tri dana i preputovao 40 milja dokle je dosao na obalu. Drugi njegov drug drzao se je dva dana, te vise nemoguce uzdrzat se utopise.

Uspjeh brzojava bez zice.—Viesti iz Sydney dolaze da englezki ratni brod "Psyche" usriden u luci Sydney primio je viesti sa brzojavom bez zice od drugog englezkog parobroda "Pioneer," kod luke u Wellingtonu. Daljina iz Wellingtona do i Sydney jest 1281 milja.

Parizki Skandali. U Parizu dogodio se je neobican skandal. Parisko je redarstvo otkrilo, da se u radnickom dielu grada zvanom Belloille, nalazi jedan fotograf, je u svoj atelier mamio silu malih djevojka, koje je onda fotografirao u najsramotnijim prizorima. Te je snimke onda prodavao uz skupe novce, pariskim pustosovima. Redarstvo ucinilo je kod toga fotografa pretragu i otkrilo citavo skladiste ovakvih bezsramnih fotografija. Tom prilikom uslo je redarstvo ali necuvenoj trgovini u trag. Ta je trgovina sastojala u tom, sto su zene iz recenoga diela grada prodavale mlade djevojke licnosti bili musterijama fotografa i tih gospodja. Redarstvo je nadalje ustanovilo, da je vise roditelja bilo sa ovim fotografom u uskoj poslovnoj svezi, pa da su tim aristokratskim progalieama i tom fotografu dovodili svoju vlastitu djecu a u dobi od osme do dvanajste godine. Konacno se ustanovlio, da su mlade djevojcice bile od svojih vlastitih otaca osramocene. Skandal taj pobudjuje u citavom Parizu veliku senzaciju.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan "MELROSE"

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa -

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka 30 Ozujka
Victoria 6 Travnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Omrah „ 14 Travnja
Oruba „ 2 Svibnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

T. KENEALY & CO.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.

Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.

Schnapps—Gold Medai 42s.

Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.

Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

"Napredak."

SRIEDA, OZUJKA 25, 1908.

Narodnosti bez Kormila!

Prosle sedmice, Urednik je imao prigodu, biti na jednom Engleskom sastanku, u kojem jedan vriedni Profesor od sveucilista, jest u drustvu citao, svoje pismo, u svojem mnienju, pod naslovom: "Narodnosti bez Kormila." U istom je dokazao kako i koje, narodnosti napreduju. Spomenuo je Rusku, Tursku, Italiju, Spanjolsku pak naj poslied i Austriju nije izostavio. Promisljajuci na ono pismo, istinito mozemo reci, da mi jesmo jedna narodnost bez kormila. Ne samo u staroj domovini, dali na zalost i ovdje. Necemo se povracati na staru proslost, ni one clanke, koji su vec bili tiskani, u Napredku, jer istinito, veci dio, sto cita, nece da razimije ili nezna ono sto cita.

U isto vrieme bih zelili da upamtite ovu nasu zadnju opomenu, da nasi clanci nisu posli u zrak, kao na pr. govor sto se govori po nekim kampima, ali nasi clanci su tiskani te se uvjek mogu naci se u podpunoj cjelosti u Puckoj knijizari u ovom gradu. Te isti mogu sluziti nasim potomcim za buducu hrvatsku povjest, da bih ova novina u slucaju prestala izlaziti.

Stoga dajemo vam u kratko da uvidite, kako nas druge narodnosti prate, kao isto sto i mi pratimo obicajc, i izglede druge, narodnosti.

Na zalost nam je predstaviti nasim citataljem pred oci ovaj primjer da smo mi kao jedan brod na tihom moru, koje je pun naroda a nema kapetana ni kormila, ljepa su vremena brod plovi, a neznase, kud, ni kamo, svak na brodu izgleda sretan i vesco, nitko gladan i zedan, te tako, od dneva, do dneva ovaj sviet cjeni da je sretan dakle, a sami neznaju kud ih brod vodi.

Sa obale ih gleda drugi narod, ali im pomoci nepruzaju uzrokom da (signal) dolazi sa broda da pomoci netrebaju od nikog.

Gledajuci na drugu ruku, kako bih bilo, da uslucaju od tihoga mora, postane, tako strasna oluja sa velikim valovima sto bih se tada dogodilo, od ovog broda? Draga braco! Ovaj primjer nam daje izgleda, da mi jesmo onaj narod bez kormila, sto lutamo od nemila, do ne draga, a sami neznamo gje imamo stici, niti znamo luku za spasiti se, stog bih se bilo naj bolje drzati one stare, bog kaze: "pomozise same, pomoci cu te, i ja."

Opotrebito je da se sjedinimo, jer ako ne tako na drugciji nacin si nemozemo jedan drugog pomoci. Mislimo da ovaj nas zadnji savjet nece naci mnogog odziva, ali smo primoreni spomenuti ovo par redaka, da nam se treba prekrcati na brod, na kojem je kormilo i dobra uprava. Nasa je zelja: da bih se narod samo prevremeno bavio kopanjem smole, te izgledom i naukom uzete od ovog naroda sa pristednjom od malo novaca, vecini od nas se nebih trebalo povratiti na kopanje smole. Nema nas nego mali broj u ovoj zemlji, ali da nas je deset putah ovoliko, kroz ovu cjclu zamlju, nebih se ni poznali, sto no se rece.

Takodjer mora da imamo na pameti, da goma nije za vazda, te jos nemomo nikakova primjera, da je goma usrecila iji dovela ikoga do dobra poboljsanja, ovdje, ili u staroj domovini, te oni koji kuci podju opet se ovamo ili u Ameriku povracaju te tako po tri cetiri puta, dok napokon ostare, pa onda gje si bio! A sto cinio?

Na ocima nam stoji kako ova zemlja napreduje, sa zgradam, tvornicam i.t.d. mi koji se nazivljemo cestita i izobrazena narodnost, u ovom nicem djela neima, ma pa da barem ikoji od nas stogod ima. Koliko putah se dogodi, da jedan prosti radnik sa prometom (nesmeta na kakov posteni nacin) dodje do viseg imena i bogastva; Nas narod sto cini! leha prekrizenih ruku, dok bih kogod povikao! Hodi! evo ti ovdje novca stoli! Ali mozda, ce mo to mi svi zadobiti, kad nam nestane novca, i gome, te kad nas budu, Engleski doseljenici nadmasiti, koji svakim parobrodom, ovamo hrle, u ovu bogatu naselbinu, i to sa potputpinom, placenom od ove vlade, te da tako uzmognu pomoci sebi i svojim obitelji kad se ovdje udome.

Kud ce mo dakle kod nestane gome! Ili da uslucaju dodje na sasvim nisku cjenu, da, da, onda ce mo biti zadovoljni kad budemo svi jednaki, od tudjinca pomoci se nadati nemozemo, a mi opet svi isti, svak siromah.

Jos nam nije prekasno, ako se cim prije od duboka sna probudimo, jer upute od ovog naroda imamo, samo ako bih uzeli njihova savjeta i izgleda. Urednik ima vlastorucno pismo od Gosp. W. F. Massey, M.P. (Leader of Opposition) na saboru u Wellington u kojem nagovara urednika, darazjasni hrvatskom narodu u ovoj zemlji, da bih ucinili molbenicu na sabor u Wellington, te u istoj naznacili, nasu zelju, a da bih on isti predao saboru, sa svojom preporukom te bez sumlje svaka nasa zelja da bih bila uzlisana. Dakle sto boljeg ocekivamo od ove vlade? Kad bih nam oni hotili sami pomoci, a mi se nedamo pomoci.

Na toliko razlicitih mjesta, vladine se zemlje, otvaraju, te i veliki prostor maurskog zemljista u Waikato, te kad bih smo hotili od 50 do 100 osoba slozitise za da upravimo molbu, siguro mislimo, da bih nam vlada odejepila komad zemljista, sto bih se sa vremenom mogla zvati hrvatska naselbina. U svim Englskim zemljam kao isto i Americi ima naselbinah raznih narodnostih. Mozemo uzeti primjera ovdje u Puhoi, od Ceskog naroda, kako oni napreduju Gosp. Schiska, je dosao u ovu zemlju, kao djecko, od jedanaest godina, a od 17 godina je poceo trgovati ito sa glavnicom od samih £5 a danas vec zna svatko za Schiska ime i sto isti posjeduje. Dokle po ovakim slicnim primjerim nije nista drugo vec imati tvrdu volju za rad, i nastojeci za poboljsanje. Nemojmo dakle vazda stati na jednom mjestu, vec se jednom probudimo, te napredujmo, kad nam se, prigoda pruza, nastojmo iz putnih zila sto no se kaze; da nas nebude pitati "starost gje nam je bila mladost."

Sto se ima odluciti?

Nase neko vrieme, imali smo ponudu, od nekih nasih domorodaca, da dodjemo na kopanje smole. To je dakle njihova zelja! A sada imamo drugu ponudu primili smo pismo iz Wellington, da urednik dodje u oni grad za bolje dogovoriti se kako, i na koji nacin, ima ju se dati vladina zemljista, za Hrvatsku naselbinu.

Dakle ponuda se tice sve ukupne nase koristi. Uvjete i zakone, za ovu stvar urednik, ce donieti sa sobom na povratku, te ce se dakako, javiti tocno, na vrieme kroz ovo. Glasilo, kako i gje, treba upraviti molbenicu. Urednik ce se pobrinuti sto moguce, da nadje zamjenika koji bih ga zamjenio, ali u slucaju da ga nebih mogao naci, nemojte cijeniti da je novina prestala izlaziti. Nemojte cieniti da ce mo mi ovu novinu zapustiti. Od nase strane, nastojimo sto moguce za vasu korist, u svakom pogledu, sto i sami mozete uviditi, stoga se nemojte zaboraviti vase duznosti te posaljite nam vasu duznu predbrojbu.

Kako smo vam vise puta javili stanje ove novine, te vam mozemo opetovno kazati da je ova novina do danas u dugu £217 17s 3d ovoje dakle zalostan primjer od vase strane, istinito da je gomi slab prec za sada, ali vam mozemo reci i ovo: Da imamo veliki broj stari okornih predbrojnika koji nisu platili svoju predbrojbu, od kad je god ova novina pocela izlaziti, pa kako da napredujemo na ovaj nacin!

Istodobno ovo nemojte uzeti za salu, vec poplatite svoje dugovanje, a istodbno obnovite i novu predbrojbu, da tako uzmognemo napried sa radom.

Dokle na povratku se nadamo da se mo naci bolje stanje ove novine, da se svatko spomene svoje duznosti, ako ne onda ce mo biti premoreni ostaviti ovaj rad, a oglasiti sva imena duznika kroz ovaj list te predati u ruke naseg odvjetnika, sada se promislite sto imate odluciti?

KRATKE VIESTI.

Kao po obicaju od nazad vremena ovaj list sadrzaje svakovrstnih novosti.

Jedan dobar krojac rukavica zasluzuje za svoju radnju £50 sterlina na sedmnicu.

U Danskoj djevojke osiguravaju svoj zivot u protivnom slucaju oko nebudu ozenjene.

U Siciliji (Italiji) moze se kupiti 100 lemuna za jedan skilin.

Najprva tvornica papira u Europi jest zapocetu u gradu Jakinu (Italija) god. 1340.

Striela (munjevina) u cesto uhvati crkve, vise nego ikakvu drugu zgradju.

Obicaj po ciesom svietu mjesec Lipanj jest izabran u kojem se najvise obavlja vjencanje.

U vrieme kraljice Elizabete (Englezkoj) zapadalo je svaku osobu 3s i 4 pene za dopust, koji su nosili bradu.

Zmije od svih ostalih zivotinja zivu najvise bez hrane.

Nikakva trgovacka roba nemoze se primiti u Turske zemlje a da ima znak od polumjeseca.

Italija prama svome pucanstvu ima vise kazalista nego ikakva druga drzava na svietu.

Njemacka proizvodi vise meda, nego ikakva druga Europejska drzava. Preizvodi 20,000 tonelata svake godiue.

Dokazuje se da jodan slon u sumi ima takav dobar njuh, da moze za milju dalecine privonjati svoga neprijatelja.

U njekim mjestim u Svajcarskoj svi pokopi jesu uzdrzani od vlade, tako da nema razlike bilo od bogatih ili siromisnih osoba.

Prah za topove u svakoj vojnickoj drzavi na svietu jest napravljen sa razlicittim sredstvim. Ova sredstva je su dobro sahranjena od svake pojedine drzave.

Bavarska kraljska obitelj posjeduje svoga imanja vise od jedne petine od ciele drzave. Jakodjer Bavarska prama svoj velicini jest najbogatija zemlja na svietu.

Ima tri vrsti pasa koji nigda ne laju t.j. pas od Australije, Egipski pastirski pas, i lavski pas od Tibeta.

Covjecka pamet ne sazrije nikomu prije od 25 godina, a najbolje je razvijena i usavrsena od 30 do 45 godina.

U Teknickoj skoli u Wellingtonu ima nista manje od 250 mladih djevojaka, koje se uce za drzati trgovacke knjige i pisati na typewriter. Ovo je znak da sada po svim gradovim djevojke nadju radju u svakom uredu bolje nego muzkarci.

Prosle godine iz Englezkid drzava potjerano je iz zemlje inostranaca u broju od 1295 sa troskovim na racun englezke vlade £13,000 sterlina.

Viesti iz Adelaide dolaze, da u mjestu Paynham (Australia) zlata je pokradjeno u vriednosti od £900 sterlina.

Iz Melbourne dolaze viesti da jedan mladic imenom Mackley jest bio osudjen za sedam godina tezke tamnice uzrokom sto je pokusao za srusiti brzi-vlak kod mjesta Horskom.

Vojnik od Somali uzdrzi sam sebe u dobrom stanju sa jestivom od samih oraha. On pojede samo 20 na dan, ali ima vrsti oraha koji su sasvim krepostni.

Gosp. James McGrath, kod Lawson's Creck Australia, primio je, na prosli Badnji dan list pisano od njegove matere u Irskoj i odaslano god. 1856.

Carica ruska osnovala je skolu za poducavanje "pjevanje" ruskog naroda. Ona osobno pohadja ovu skolu tri puta na sed mnicu i razvidja je li sve u redu.

Jedna velika obitelj prosla je kroz Kansas na putovanje od Iowa do Oklohama. Ova obitelj sastoji od jednog Michael Streckendorfer, sa 16 sinova, i dvije k'ceri ; ali je bilo toliko unucadi za napuniti cieli vagun.

Zivot pok kralja Portugaljskog Caslos, jest bio osiguran za svotu od £75,000 sterlina, a njego sin sadasnji kralj Manuel primit ce ovu svotu novca.

U Amerikam sada giedaju ustanoviti zakon za potjeratl sve Azijate iz zemlje, da neka idju u njihovu staru postojbinu.

U Kinezkoj mjesta za pranja robe nisu poznata, usuprot da svako devet kineza od deset, kad se doseli u Ameriku, Australiju i Novu Zelandu imaju svoji mjesta (Laundry) za pranje robe. U cieloj Kinezkoj drzavi nepotrosi se mozda ni deset litara skroba.

Norvedzki seljaci jesu sasvim pametni, jer sa prvom prigodom gledaju imati svoje posjednictvo, a ne rabotati za drugoga. Od 120,000 farma sto u Norvedzkoj ima, od toga jesu 109,000 koji posjeduju svoju vlastitu imovinu.

Svaki nas domorodac u ovoj zemlji kada mu se prigoda pruza imao bi sebi za svoje buducnosti nabaviti stogod zemljista. " Kada covjek posjeduje svoju kucu i svoje zemljiste, on je onda najsretniji—on je onda svoj u svome. Nije koristi od toga, da se covjek putuca od nemila do nedraga kade moze posjedovati svoju vlastitu kucu.

Inostrane Brzojavne Viesti.

STRAHOVITE OLUJE.

New York 23 tek. Brzojavka iz New York donasa viesti, da siloviti vjetar, kisa, i oluja jest ucinilo veliku stetu u okolicam od Lousitanije, Mississippi, i Alabama Toliko mjesta jesu razruseni sa velikog broja izgubljenog zivota

NESRECA NA MORU.

Tokio 23 tek. Japanski parobrod Matsa Maru udario je u drugog parobrodo Hideyosha blizu Hakodate. Kapeton, mornari i vise od 260 putniki je su poginuli, kod je brod udrio u jednog drugog. Imali jos vise nesreca to brzojazka ne dokazuje, jer u sredini oceana nemogu se sve potaukosti doznati.

UPRAVITELJ DRUZTVA KRADILAC.

London 24 tek. Ovo brzojavka donasa viosti da upravitelj M. Henry Rochette jednog velikog druztva jest bio napsen u Parizu za kradnju druztvenog novca u svoti od tri milijuna sterlina. Rochette imao je na svojoj sluzbi 400 pisara.

AMERICA I JAPANSKA.

London 23 tek. Veliko veselje sada traje po svim Americkim drzavam kada je Japanska ponudila da Americko ratno-brodovlje posjeti kojumudrago Japansku luku. Japan je sasvim zahvalan predsjednika Roosevelta kod se je dovrsio rusko-japanski rat. Invaticija je primljena i kod Australije, tako mozda da Amerikoratni — brodovi bude posjetiti i Novu Zelandu.

STOSSEL U TAMNICI.

Petrograd 22 tek. Prijasnj General Stossel dosao je do svoga konca i pridao se oblastima, sada je postaovljen u gvozdjenu tamnicu u tvrdjavi sv. Petra i sv. Pavla. Prostor gdje sada Stossel pribiva nije nije vise od 19 cetvornih noga, a nalazi se odma do njega Admiral Niebogatoff koji je takodjer utamnicen. Za deset punih godina Stossel mora kukati u tamnici.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Joze Kraljevich, Wyndham-street, Auckland mirno do 1-12-08.

Gosp. Nikola Rubin, Otamakitai mirno do 1-6-08.

Gosp. Ante Glamuzina, Aranga mirno do 1-6-08.

Gosp. Ivan Tolich, Aranga, mirno do 1-6-08.

Gosp. Sime Barbarich, Otamakitai mirno do 22-7-08.

Gosp. Tony Bosnich, Aratapu, Na Bili smo vec javili za primljenih DESET SHILLINGA sto neznamo od koga nam dolazi, sada vas uljudno umoljavamo da nam dokazete iz kojeg mjesta i kojeg dana jeste novce poslali, jer su se i drugi odazvali za istu svrhu.

Gosp. T. J. Antunovich, Waipu mirno do 1-6-08.

Gosp. M. J. Antunovich, Waipu mirno do 26-6-08.

Umorstvo za novac—Viesti iz Petrograda dolaze od velikog zlocina umorstva od jedne obitelji od dvanaest osoba. Upravitelj od Chabarovsk u ruskoj Aziji i njegova rodbina svi skupa zajedno pet muzkaraca i sedam zenskih glava jest bilo umoreno Zlocinac umorstva za uciniti ovo grozno djelio primio je 18,600 rubalja u ruskom novcu.

Vidili smo u zadnjem broju " Trscanskog Lloyda " kojeg smo primili imena nasih domorodaca koji su poslali novac u Aleksandriju za osnovanje pucke hrvatske skole u onem grada. Nas vriedni gosp. Franjo Modrich iz Otamakitri, poslao je sakupljeni novac, kao isto i Gosp Jure Burmaz iz Poroti.

Gosp. Franjo Modrich u druztvu od druga dva domorodca putuje za staru domovinu dojduceg Ponedjeljki na 30 tek. Svima zelimo sretno putovanje.

Kauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 150s.
Kescraped Range 175s.
Superior Ordinary, free of nuts 120s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 125s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 110s.
Rough Scraped 90s.
Fair Ordinary 65s.
White Nuts, weak and dirty 35s.
White Nuts, range and clean 40s.
White Nuts, bold 45s.
Poor Ordinary 33s.
Swamp Grdinary 16s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 13s.
Good Swamp Nuts, dusty 13s.
Weak Swamp, scraped 15s.
Weak Swamp, dirty 13s.
Good Chips, free of dust 25s.
Good Chips, with dust 16s.
Good Chips, weak 14s.
Good White Dust Seed 13s,
Good White Dust 10s.
Poor White Dust 8s.

BLACK.

Rescraped 105s.
Rescraped, bright 115s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 68s.
Ordinary 56s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped 20s 22s.
Nuts, dirty 16s.
Piebald 15s.
Chips, clean and bright 23s.
Chips, good clean 16s.
Chips, poor cleap 10s.
Chips, poor and dusty 9s.
Chips, piebald and dusty 8s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 180s,
Superior 120s.
Ordinary 95s.
Nuts 40s.

Povratak izseljenika preko Bremena. — Sa parobrodima druztva "Norddeutscher Lloyd" vratilo se u prosincu prosle godine 1907. 14,588 osoba kao medju njima bilo 9200 Hrvata i Magjara i 1930 Poljaka. Saznajemo, da je pocam od polovice siecnja ove godine nastao zastoj povratnag seljenja. Te se opet vidi ne samo u maloj brojci doplovljenih parobroda, nego i u obcem slabom zaposjednucu istih. Ono 6 parobroda, koji su do 20, siecnja iz sjev. Amerike stigli, bilo je slabo posjednuto i dopremilo je samo 1700 medjupalubnih putnika. Izseljivanje preko Bremena u presincu iznosilo je 6186 osoba, medju njima 1811 iz Austrije i 1248 iz Hrvatske i Magjarske. Ocekuje se, da ce povratno izseljivanje jos jace popustiti.

Luka za Bosnu i Hercegovina. — Becka ,,Reichspost" primila je iz Sarajeva viest, da se pokrajinska vlada za Bosnu i Hercegovinu ozbiljno bavi nacrtom, prema kojemu bi se imala luka Neum-Klek, koja pripada Hercegovini, urediti kao trgovacka luka za zaposjednute zemlje. Na taj bi se nacin htjelo, da se izbjegne suparnictvu izmedju Trsta i Rieke. Neum-Klek bi imao da bude sasma samostalua trgovacka luka, koja se nalazi u veoma zgodnome polozaju, sto moze u velike da pogoduje uvozu i izvozu okupiranih zemalja, a osobito izvozu bosanskog drva. Luka se nalazi na jugu usca rieke Neretve, u zatonu, sto ga zatvara poluotok Peljesao. Saobracaj se sa zeljeznicom Mostar-Gruz-Zelenika mcze sasma lako da uzpostavi, jer je postaja Zratanica od Neum-Kleka udaljena za samih sest kilometara.

Razvoj ove luke imao bi i veliku vojnicku vaznost, jer je njen polozaj, koji je sa svih strana zasticen, veoma podesan za izvrstnu radinu polugu ratnoj mornarici-Naravno, do bi ona mngla da bude jos i od znatnije vaznosti, kad bi se uzpostavila sveza sa unutrasnjom zeljeznicom.

Naslo se Zlato u Rusell-u.

Jucerasnja brzojavka, donasa viest, da je neki covjek nasao prilicno dobar kamen izmjesan sa rudum od zlata, na povrsini zemlje, udaljeno samo nekoliko stotina koraka od spomenutog mjesta. Mjesto gje je nasasto zlato, jest maursko vlastnistvo. Neki Gospodin, koji je bio, prija upravitelj, kod neke (minere) kaze : da je jedno od naj boljeg (rifa) sto ga je ikad vidio u New Zealand. Takodjer da "rif" pocimlje sa one povrsine do u more dakle prilicno dosta duga dalecina. Sada se kupi drustvo, da bih kupili, ovo maursko zemljiste.

Tragedija o Pokladim. — Viesti preko Lodona dolaze kako se je nesreca u Portugaljskoj dogodila. U mjestu Braganz na poklade bilo je prikazivanje ubojstvo kralja Portugaljskog i njegovog sina. Jedan seljak zastupao je kralja, a seljaka najstariji sin zastupao je kraljeva sina, a drugi sin zastopao je ubojicu Buca. Sin neznajuci da je revolver bio pun, te u svome prikazivanju ubije svoga istog otca. Na nenadanu nesrecu sin je tako bio raztuzen da je trebalo upotrebiti velike sile za razstavit ga od samoubojstva.

Kako je bilo u ovom listu javljeno Njegovo Carsko i Kraljevsko Apostolsko Velicanstvo jesu odobrili amnestiju ili pomilovanje. Svaki koji stoji u svezi sa ovim pomilovanjem, mora se osobne ili licno kod nadlezne oblasti u domovini prijaviti. Svi oni koji se misle javiti pri c. i k. austrougarskim Konzulatu da imaju namjeru povratitse u domovinu za licnu prijavu bitce im od strane c. i k. Konzulata bezplatno propustica urucena. Ova propustnica imade svrhu, oni koji se u domovinu povracaju i koji su podlozeni pomilovanju sluzice svakom kao odbrana za svaki slucaj daga nebi koja vlast pri dolasku zaustavila.

Hrvatski zupnik—Pri zakljucku ovog lista primili smo pismo od jednog Dalmatinskog Biskupa, u kojem nam zahtjeva, da mu razjasni mo polozaj hrvatskog naroda u slucaju da dodje u ove strane jedan vriedni od hrvatske krvi zupnik. Za ovu svrhu nasa je dopisnica sada otvorena sto u buduce bolje ce mo razjasnit. Takodjer na zadnjem casu na parobrodu, kad je odputovao za Rim Presvietli Biskup od Aucklanda jesmo se sa snjime pozdravili i dali mu znati, da imamo potrebu od hrvatskog zupnika, tako da bude dosao na suret kojem zupniku kad na svome putovanju.

Dobar Blagajnik.— U Columbusu, Ohio,—na 1930 Parsona Ave., imao je Nikola Matijevic "bordinghaus," a u stanu i obskrbi bili su kod njega, sami Hrvati. Njegovi 'borderi" imali su veliko povjerenje u njega, te mu kod svake "pede" dali svoj novac da ga on kod sebe pohrani, e im novac bude "siguran."

Matijevic je bio na oko najposteniji od svih, ali u podloj svojoj dusi snovao je uvjeke, kako da "okrpa" svoje bordingase za njihov novac—a krpanju je bio kao starokrajski bivsi opancar naucen Ljepa se je vec svotica kod njega u pohrani nasla, njesto oko $700.

To bi bilo za sada dosta, mislio si bivsi opancar, pa jednoga ljepoga dana—nisu bordingase svoga " bordingbosa " kod kuce nasli. Nije to nikome u oci palo, jer su svi drzali, da je Nikola posao za kakovim svojim poslom. No dosla i vecer a Nikole nema, te nema. Sada su ljudi ipak posumnjali, da posao nebi sasma "cist" biti mogao stoga podjose u njegovu sobu da vide kako u njegovome kovcegu "akcije" stoje, gdje je Nikola pod kljucem spremio njihov novac. Ostali su svi bez rijeci, kad opazise, da su njihove akcije pale t.j. da je kovceg otvoren a u nutri niti centa bilo nije.

Osteceni su najvise Juraj Manekic, Ivan Vrban, Ante Perusic, i Mate Vrban.

Matijevic si je znao svagdje i u svakoga, kao i drugi hochstaplere, steci sa svojim elegantnim ponasasjem i ukusnim odjevanjem, mnogo povjersnja, te mu je bila sasma lahka stvar, da svoje posteneti cestite ljude okrade. Lopova nije lahko moci okrasti ili prevariti, vec samo postenoga covjeka, cije si povjerenje samo steci treba.

On je covjek crne kose sa crnim prilicno dugom brkom, osrednje je visine, od prilike pet i pol stopa visok. Nosi tamno-plavo odjelo i crni rudasti zimski kaput. Elegantnoga je stasa i ponasanja, te govori i njemacki, a i prilicno dobro englezki.

Osteceni njegovi borderi, traze svoga "bordingbosa"—ali do sada im je sve uzaludno bilo.

Otisao on valjda pod krivim imenom u drugu koju drzavu, da trazi zgodu, kako ce opet lahkovjerne zemljake "okrpati."

Sto je novinar.—Novinarom biti nije bas najugodnija zadaca zivota. Gorko je vise puta i zuhke pilule mora da precesto guta. Uvjek je na nisanu,—i u njega gadja svatko, komu se samo to prohtije.

Da je tako, to su vec mnogi i najglasovitiji novinari i pisci pisali a i dokazivali, da nije bas lahko i ugodno sluziti u novinarskom stalezu. Pokojni Cehov je o tom takodjer pisao prije svoje smrti, a sada to objelodanjuju u jednom ruskom listu. Evo sto pise o novinaru Cehov :

" Ja sam se sa jos jednim reporterom nalazio u jednom samostanu us kapelicu, dok je svecenstvo sa blagoslovljenom vodom islo iz sobe u sobu. Nenadano prodje Pobjedonoscev pracen sa nadzorn kom. Kad je vidio dami neimamo niti uniforme niti svecenickog odijela cudio se je nasoj prisutnosti te zapitao, tko smo. Nadzornik se je smeo, jer ni sam nije znao. Mi smo novinari, recem ja, da ga izvucem iz neprilike. Ah ! Ah ! odvrati Pobjedonoscev, to su gospoda koja jedno vide, a drugo pisu, koja pisu ono, sto ne bi morala !—Onda se okrene, i bez da se udostojao i jednog pozdrava, izadje.

Na svu srecu ne misle svi smrtnici tako lose o novinarima. Jedna druga uvazena licnost kaze za novinare. Novinar mora biti bice plemenito kao kakovi potpuni plemic no ujedno mora imati tvrdu neosjetljivu kozu, poput kakovog egipatskog magarca.

Novinar mora nadalje imati zivce kao zeljezo. Mora da je sve ucio a mora tako raditi, kao da nista ne zna ili mora nista ne znati, a praviti se kao da sve zna. On treba znati braniti list za koji radi, sa pravom vjerom i za to dobije prave—biti zaboravljen osam dana iza smrti."

Eto to je nagrada novinara.

Dvie ubojice objesene. — Prosli mjesec objeseni su u Bihacu ubojice bogatog muhamedanca Hasana bega Cekic iz Sanskoga mosta, dva Srba imenom Sava Miljesa i Jovo Majkic. Dan prije po podne hodao je mjestom Bihac bubnjar, koji je stanovnistvu oglasio vjesanje. Srbi su se tvrdo nadali, da ce biti ubojice pomilovani - Sabirali su podpise na molbu za pomilovanje, nu jer bi bila bezupjezna. Posto je krvanik Seyfried sa svojim pomocni cima dosao, vjerovali su Srbi da ce se cin ovrsiti. K vjesanju je dosao sin umorenoga. U sedam sati u jutro doveli su pod vjesala Savu Miljesu. Branio se je tako, da su ga pomocni morali vuci. Kada je krvnik primio osudu, srusio se na zemlju, tresuc se cielimielom. Na obrazu, kao da su mu se opazali smrtni potezi. Po tome je krvenik obavio vjesanje i za tri minute javio je cin svrsenim. Petresljivije je bilo sa Jovom Majkicem. To je bio velik, Krepak i snazan covjek. Kada je ugledao druga mrtva, uz uzasan krik stopostao se na zemlju i onesjestio. Zazocni sudbeni lijecnik mnogo se trsio da go priveo k sviesti. Majkic je neprestano vikao, da je nevin. Po tom je uz silan napor krvnika i pomocnika objeseu Citavih osam minuta proslo je, dok je krvnik mogao cin objaviti ovrsenim. Posto je sve bilo dovrseno, mjestni bubnjar objavio je, da je kazna dovrsena.

CUDNOVATA LJUBAVNA TRAGEDIJA NA ZELU.

Ostoja Begovic Zivio je u zadruzi sa roditeljima i bratom Gjurom Pred 5 godina doveo je Ostaja k sebi djevojku Joku Baic bez privole njezinih roditelja, te s njom zivi nevjencano. Rodili su cetvero djece, ali su sva pomrla. Pred godinu dana vjencao se Otrojin brat Gjuro sa djevojkom Stanom Novakovic i doveo ju u zadrugu svojih roditelja.

Vec nakon mjesec dana zametnuo je Ostoja sa tom bratovom zenom Stanom ljubavni odnosaj i o tome je cijelo selo govorilo. Svadje radi toga u kuci ipak nije bilo niti medju bracom, a niti medju njihovim zenama.

Na 21. svibnja p.g. dodje u kucu Begovica Stana Baic, maceha Ostojine nevjencane zene Joke i stade pripovijedati, da je Ostoju zatekla sa niegovom snahom. Stanom u trnjaku u ljubavnom zagrljaju, te je svoju pastraku, Joku, Ostojinu nevjencanu zenu pozvala, da se vrati u roditeljsku kucu i pitala Ostoju, da li on dozvoljava, da Joka svoje stvari ponese. Ostoja odvrati, da dozvaljova, ali da on Joku iz kuce ne goni. Joka ne htjede otici, nego ostade uz Ostoju

Dojmilo ga se.

Ova se je otkrice Ostojc tako dojmilo, da odlucio ubiti se. On to priopci svojoj materi i zeni Joki, uzme svoju dvocjevku i ode. Ipak se jos isti dan povrati i rece materi, da se radi nje nije ubio, te ju zamoli, neka ona sve umiri.

Preljubnica Stana htjede od sramote otici od svoga muza Gjure i vratiti se u kucu oca svoga, ali je materi Gjurinoj uspjelo primiriti ju, a Gjuru nagovoriti, da Stanu ne pusti.

Tako je mati uzrujane duhove primirila i nasupio mir.--Dne 27 soibnja p.g. bio je Ostoja cijeli dan nekako uzrujan nije dosao na rad i tuzio se svojoj materi, da njegov brat Gjuro ne ce, da se s njim miri i da mu je rekao : " do sv. Gjurgja si mi brat, ali vise ne."

Iste veceri rece Ostoje svojoj zeni Joki, da njega vise ne se biti, da ce se ubiti. Joka ga stade miriti. neka ne toga okani, da ce se sve to zaboraviti i da ce zivjeti kao i prije te Ostojinu nakanu saopci njegovoj materi. Mati pristupi k Ostoji, koji je na dvoristu sjedio, te ga stade cjelivati i zaklinjati da se primiri.

Ubija svoju ljubovcu.

U taj tren stupi na dvoriste Gjurina zena Stana vodeci konja, a Ostoja skoci, trzi se iz ruku matere, poleti do Stane i ispali u nju hitac iz kubure iz daljine od 1-2 koraka prije, nego li Stana dospjela sakriti se iza konja.

Stana se srusi mrtva, a Ostoje nestade.

Trcuci putem sretne Ostoja "Amerikanku" Mariju Maljkovic (muz joj je u Americi) za koju je dokazano, da ju je Ostoja napastovao i nastojao zadobiti i njezino srce doista i zadobiti i njezino srce doiste i zadobio.

Ostoja povice Mariji "stoj," a Marija udri u bijeg. Ostoja ispali na nju dva hica iz svoje dvocjevke, pa prvim pogodi Marijinu je trvu Rusicu, koja je u blizini stojala drzeci dijete na rukama, a drugim Mariju. Marija se srusi tesko ranjena, docim je Ruzica zadobla samo lake ozlede na nozi i ruci.

Ostoja pobjeze. Uzalud su ga trazili oruznici.

Marija i Ruzica su ozdravile.

Griznja savjesti.

Dne 2. lipnja p.g. stize brzojav od okruznoga sudista u Spljetu, da se je Ostoja Begovic tamo sam prijavio.

Obavljen je izrucbeni postupak i Ostoja bude dne 23. srpnja p.g. dopracen u Petrinju.

Kad se je Ostoja Begovic u Spljetu prijavio, izjavio je, da je ubio snahu Stanu, a kad mu je tamosnji istrazni sudac kasnije predbacio, da ga je prevario, jer da iz Petrinje pisu, da je jos u dvije zene iz puske ranio, odgovori mu ovaj, da on za to ze zna.

Ostaja Begovic se brani, da od svoje 17 godine " nije zdrav u glavi " i da ne zna, sto je ucinio.

Veli, da se dne 27 svibnja u noci (kad je ono iza ubojstva pobjegao) u sumi probudio od sna, da mu je iz ustiju smrdila rakija i da je bljuvao, kraj sebe opazio je dvocjevku pusku ispaljenu, a kubure, koju je uvijke za pojasom imao, nije bilo, pa mu je doslo na pamet, da je sjegurno na nekoga pucao i zlo pocinio. Ode svojoj kuci, opazi kroz prozor u druzinskoj sobi svjetlo i sakupljene zadrugare, gdje placu nad mrtvacem, a snahe Stane medju njima nema, pa je sada uvidio, da je on pucao na Stanai i ustrijelio ju.

Neopazen ode u svoju zgradicu uzme kaput i hlace i pobjeze opet u sumu. Tu se je hotio ubiti, no nije imao naboja, pa odluci pobjeci u Crnu Goru.

Pusku stavi u jednu bukvu i ode prema Bos. Novom, kamo je stigao u zoru. Nikada nije putovao, pa se je tu prikljucio nekoj grupi Licana, koji su mu i voznu kartu izvadili. Tako je nesto zeljeznicom, nesto kolima, a nesto pjeske dosao do Spljeta, a tamo se predomislio i javio sudu.

Je li lud ?

U istrazi preslusani svjedoci iznesli su, da je Ostoja godine 1900 bulaznio i lutao gonjen nekom utvarom, a i kasnije da bi ga spopadali bolovi u zelucu i glavi, te da onda ne bi bio pri svijesti, a cijelo selo da ga zove bena i luda.

Uslijed to toga je Ostoja Begovic poslan na motrenje u Stenjevac.

Psihiatri su ustanovili, da Ostoja boluje na prolaznom ludilu i da je svakako covjek manje dusevne vrijednosti, po iz pruzenoga im istraznoga gradiva nisu mogli ustanoviti, da bi Ostoja i kriticnoga dana bio u neubrojivom stanju.

Zato je na glavnu raspravu pozvan ravnatelj zavoda za umobolne dr. Zirovcic, no posto se i na glavnoj raspravi nije dokazalo, da su se na Ostojic kriticnoga dana pokazali znakovi njegovoga profaznoga ludovanja, to je vjestak dr. Zirovcic ustvrdio, da Ostoja Begovic kriticnoga dana nije bio neubrojiv.

Osuda.

Sud je Ostoju Begovica vecinom glasova proglasio krivim zlocinstva izvedenoga i pokusanoga umorstva, te ga osudio na kazan teske tamnice od 12 godina, s kojom osudom se je prz. odvjetnik zadovoljio, sudjenik je izjavio, da ce ocitovati za tri dana.

Ovo je jedna zalosna posljedica uzivanja spire, kojemu je uzivanju narod u krajini tako jako podan.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
I.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

PETAR KATAVICH, & CO.,
Gum Brokers & Commission Agents,
9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)
Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.
Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.
Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.
KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.
Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.
Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.
Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.
Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni !

Hrvatim na Znanje!
DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.
1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3 .Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.
Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.
A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.
Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Upitaj za !
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa
"Highlander"

Condensed Milk
sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.
Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„
Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenje i ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).
Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

ZUBAR! ZUBAR!
KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.
Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, MARCH 25, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, APRIL 1, 1908 (No. 14.) Broj. 14

Trazimo boljeg uspjeha !

Usuprot da smo okruzani sa svih strana od protivnih okolnostima, ipak trazimo da budemo imati boljeg uspjeha. Ne, naseg osobnog uspjeha, dali uspjeha cielokupnog hrvatskog naroda u ovoj zemlji.

Nije opotrebito opomenuti nasim citaocim, kako odma u pocetku jesmo imali neugodni polozaj netom se je ova novina utemeljila, kakve okolnosti jesmo imali kad smo napredovali sa nasim radom izdavajuci neprikidno ovu mnogopotrebnu novinu. Za traziti svakog boljeg uspjeha nasem narodu, trebalo nam se vazda vitezki proti neprijateljem, i to ne proti inostranim neprijateljim, nego opet proti svojoj istoj krvnoj braci. A zasto nam se trebalo boriti da dodjemo do ovog uspjeha to je najbolje citateljem " Napredka " poznato. Sada opet u svrhu, kad bi nam hrvatska duznost bila da za vazda jednu samu novinu postavimo na put od vjekovitog stanista, a mi sto radimo ? Daje mo se zavesti, i nagovarati od onih koji nam nigda dobra ne misle, na onaj put sto stranputice vodi do propasti.

Vise je vrieme da bi mo se imali promisliti, sto nam je za dobro, a sto za zlo, jer svaki pojedini nas hrvat ako ne trazi sebi boljeg uspjeha onda ce mo biti svi jednaci. A zasto ovo kad nije opotrebito ?

Odma u pocetku netom smo ustanovili ovu novinu, trazili smo sebi i vaseg boljeg uspjeha, sto do danas od vase strane ostalo je sve uzaludno. Eto ste opazili u kakvom ste nas polozalu ostavili, pok usuprot svemu ovem trazimo vam boljeg usapha.

Da je drugi narod, koji ima ljubavi jednom prama drugom, vec od nazad vremena bili bi smo sebe i (cieli narod) postavili na mnogo bolji temelj od zivljenje nego ga sada imamo. Obazrimo se na danasnji polzaj kad je ciena gume na nizkom stepenu kako je svima naopako, te ako ovako bude za dalje vremena kad se zima priblizuje onda po gotovu mora da bude svima naopako.

Da Hrvatski narod jest imao bolju zelju, mogli smo mnogo bolje napredovati, jer milostinje nismo u nikoga pitali. A kad tamo za imati, " da se Hrvatsko ime glasi," a mi ostali u dugovanju. Ali usuprot svemu ovemu Urednik koji ima na scrca dobrocinstvo svoga naroda, eto sada uzimlje prigodu da hrvatski narod bude imao boljeg uspjeha.

Urednik putuje u Wellington, da u onom gradu i kod vlade, bude otvorio boljed zivljenja za svoj narod. Istodobno da pokaze Engleskom i svom narodu sto moze vriedna osoba, uraditi, kad se razborito kuca, na ona vrata, koja se uvjek svakom neotvaraju. Neznamo kakova ce mo uspjeha imati, ali je urednik ulozio sve sile moguce za pobolsanje i napredak svog naroda. Te se ni naj manje nestrasimo, da ce nam ikakovo mjesto ili vrata, od vrhovnih ureda, u onom gradu biti zatvorena. Na povratku urednika, biti ce sve tocno rahasnjeno ali, ako vas nadjemo, nepomicnih i tvrdokornih, onda nam za stalno nece biti milo na vasu tvrdokornost i neharnost.

Napredak ce izlaziti redovito, pod prevremenoj upravi Gosp. Mate F. Cvitanovica. Istodobno budeli komu stogod vazna potrebito od urednika adresa biti ce naznacena u ovom broju Napredka.

Urednik kad dodje u Wellington to ce naj bolje Engleske novine moci dokazati o njegovom usjehu i radu. Sad se drzite svi svojeg napredka, te na urednika povratku, gledaj te mu srdce obveseliti, jer kako je on posao da ucini stogod za sve ukupnu nas hrvata korist u ovoj zemlji, stoga nas duznost steze, te da svatko ocekiva milo za drago.

Zasto su Rusi pobiedjeni od Japanaca u zadnjem ratu ?

SENZACIOLALNA ODKRICA GENERALA KUROPATKINA.

Njegova knjiga o vojni pobudila je silno ogorcenje proti vladi.

U francezkoj je stampana Kuropatkinova knjiga o rusko-japanskog ratu. Knjiga je vrlo obsirna i zanimljiva. Kuropatkin je opisao sve ono, sto je predhodilo ratu, a i same dogadjaje u ratu, narocito je pak obsirno opisao tri velike bitke : kod Liaojanga, Saho i Mukdena. On nije nikoga postedio. Iznio je, kakav je nered vladao u ruskoj vojsci i nesposobnost onih generala, koji su bili zapovjednici. Najostrije napada gener. Grippenberga i Kaulbarsa. Ruska je vlada zabranila, da se knjiga stampa u Rusiji, ali znacajno je po sadasnje ruske prilike, kako primjecuje New York " Narodni List " iz kojeg prenosimo ovaj izvjestaj, da je car procitao ovu knjigu, pa ipak Kuropatkin nije odpusten iz vojske, niti je pozvat na odgovor.

Prvi plan ruske komande napravljen je u uvjerenju, da Japanci ne ce moci pobiediti rusku flotu. Zato je u Portartur poslato samo 16 bataljuna pjesaka. Cim je Kuropatkin primio glavnu komandu, poslao je u Porartur pojacanja, no tome se protivio admiral Aleksejev, jer po njegovom misljenju tako jaki grad nije se mogao zauzeti jurisem a dugotrajna obsada ne bi se izplatila Japancima.

Aleksejev je dakle kriv, sto su Japanci zauzeli Portartur a vojska generala Nogija dosla je da pomogue Japancima u bitci Mukdena.

Uzroke porazu ruske vojske pronosao je u moralnim prilikama. Za japance je koreansko pitanje i prevlast na Tihom oceanu pitanje obstanka ; s toga je za japanski narod ovaj rat bio naslada i japanska zena i mati je slala svoje sinove, da pobjede ili poginu, mnogi su oficiri odrzali dace prije nego sto su krenuli u rat, a ako je koji ranjenik zarobljen bio, sam je sebi oduzeo zivot. Vojnici su se borili odusevljeno i bez primjernim junactvom. Vise se puta puta dogadjalo, da su Rusi zauzeli koje selo, masa japanske vojske povukla se, ali u gdjekojoj kuci zaostala je mala cetica Japanaca. Ona se branila odvazno. Svaki je radije poginuo samo da ne bude zarobljen.

Ruski je narod nevoljno usao u rat Ruska se vojska lagano skupljala u Mandzuriji, a nalazila se medju Kinezima, koji su prema Rusima neprijateljski razpolozeni. Sada se moze pobiediti samo uz velike zrtve u krvi, ali na tome mora da radi ne samo vojska, nego i vaskoliki narod. Narod onda pomaze vojsku, kad ne zali svoje najbolje sinove. Ovi praceni blagoslovom cielog naroda odusevljavaju se da uztraju u borbi, ako jos pri tome znaju, da narod vjeruje u konacnu pobjedu. A Rusi ? Jesu li sinovi plemica, naucenjaka i trgovaca hitali u boj jesu li u bojne redove stali slusaoci velikih skola,— je li itko svojevoljno dosao u rat ? Jedva nekolicina, ma da su sve velike skole zbog strajka bile zatvorene. U mjesto toga je revolucionarna stranka rasturivala u vojsci proklamacije, u kojima je napadana vlada a hvaljena je neposlusnost i revolucija. Te su proklamacije dospjele u Mandzuriju, pa su ih japanski agenti razdavali ruskim vojnicima. Svake novine, svako pismo iz Rusije bilo je puno viesti o nemirima u Rusiji, u njima je napadana vlada, vojnicka komanda i na gadan nacin kritizovane su naredbe zapovjednika ruske vojske.

Sve to citali su oficiri i vojnici u ratu. Tako je ruska vojska izgubila povjerenje, malaksali su oficiri i vojnici ; ta ravnodusnost izazvala je kukavicluk i poraz. Pored togo nitko nije znao, zasto se upravo vodi taj rat ; jesu li takve prilike mogle koga da oduseve ! Da bi vojska mogla da pobiedi, drzava mora drugcije da postupa s njom. — drugciji duh i odusevljenje iste se za to. I protiv Napoleona je Rusija vodila ocajnicki rat, bila je u velikom izkusenju, pa ipak je pobiedila. Ali onda je sav ruski narod bio uz cara, bio je spreman na svaku zrtvu, da svoju vojsku ojaca ljubavlju svojom. Zato je i pobiedila Rusija. Drugcije se ne moze pobiediti. Jedini je put k pobjedi, kad su car i narod slozni. Treba odusevljenja za pravednu stvar, povjerenja i ljubavi prema vladaru i vojsci. I bas toga nije bilo u narodu i u vojsci.

No ima i drugih uzroka ruskom porazu. Na pocetku ovog rata sibirska zeljeznica nije jos bila udesena za prenos vojske. Na jednom paru sinje tezko je prenieti toliku vojsku i municiju. Japanci sn pak brzo popravili sve, sto nije bilo u redu. Njihove su kumpanije uviek bile u punom broju. Ruske kumpanije u mjesto 200 imale su jedva 100—150 vojnika. Kod Liaojanga bilo je za 400 oficira i 15,000 vojnika manje, nego sto je po propisu moralo biti. Tek u sredini novembra imala je Rusija na bojnom polju 200,000 vojnika, a za napadaj je i to malo bilo.

Ruska vojska nije imala potrebnu spremu. Rezerviste bjehu vecinom stari ljudi i loseg tjelesnog sastava, kretanje im je bilo sporo, slabo su znali komandu, pored toga bili su nezadovoljni, jer je kod kuce ostalo mnogo reservista, koji su bili mladiji od njih. Nedostojalo je povjerenje izmedju oficira i vojnka. Zapovjednici nisu bili sposobni. Vecina bjehu dvorski ljudi, a pritom postavljeni su za zapovjednike tek u pocetku rata. Vojnici nisu bili pouzdani. Ako su dospjeli u t. zv. Kaulijanusev, koji visoko raste, bjegali su u najvecem strahu. Visi ruski oficiri u pocetku omalovazali su japansku vojsku, a poslije prve bitke pali su u drugu krajnost—bojali su se Japanaca i precjenjivali su ih.

Ruska vojska dobivala je netocne izvjestaje o kretanju Japanaca. Mandzurci su drzali s Japancima, s toga je japanska komanda sve znala, dok su ruski zapovjednici redovno bili neobaviestini. Kod Mukdena su Rusi najbolje izvjestaje dobivali od njemackih i talijanskih izvjestaca u japanskoj vojsci, ali ti su izvjestaji kasno stizali. Dolazak Nogijeve vojske bio je za Ruse veliko iznenadjenje. Kuropattkin je jos 15. februara zapovjedio Kaulbarsu, da izvidi polozaj neprijateljev, 18. i 20. februara ponovio je tu naredbu, ali Kaulbarsa ni brige za to. Kuropatkin nije dobio nikakav izvjestaj, zato njegove naredbe nisu mogle uspjeti. Mape su bile rdjave, riedko su gdje bili oznaceni drumovi. Izvidjaj ruske vojske redovno je bio bez uspjeha. Tako je 25, septembra general kastalinski na osnovu licnog izvidjaja javio, da je primietio vece kretanje japanske vojske kod Branzijanpuca, a general je Stakelberg isti dan u podne prosao sa svojim stabom pored tog sela i nije nasao nijednog japanskog vojnika. Generalu Kastalinskom ucinilo se, kad je vidio Stakelberga sa cetom, da su to Japanci i da ih ima 5 do 6 hiljada. Bilo je ovakih slucajeva dosta, jer ruska izvidnica, bojeci se, nije smjela da se priblizi selu.

Kod Sandepu Rusi nisu prije bitke obisli utvrdjenja. Zato su rieski topovi cio dan pucali na selo Bojtadze, gdje nije bilo Japanaca. Cetrnaesta ruska divizija zauzela je pak Bojtadze, a javila je Kuropatkinu, da je zauzela Sandepu. Na taj glas iskao je Grippenberg dozvolu, da svojoj vojsci da odmor, jer tri noci nije spavala. Za odmor je izabrao varos Hegaotaj, ne znajuci, da su tamo Japanci. Kad je poslije podne stigao tamo, u mjesto odmora morao je da udje u boj, koji je po rusku vojsku bio sudbonosan. Tek sutradan u jutro primietili su Rusi, da je Sandepu u japanskim rukama.

Generali su bez izusetka neposlusni, nisu radili po zapoviesti, nego su cesce bas protivno uradili. Porazu kod Sandepu kriv je Grippenberg. On je u najkritcnijem treddiku propustio da se sporazumije sa glavnim zapovjednikom, a pored toga bio je gluh kao top. Poslije ovog poraza izjavio je Grippenberg, da se ruska vojska mora povuci u Karbin i da su Rusi pobiedjeni konacno. Ta njegova izjava poplasila je vojsku i pocinila vise stete, nego da je cielo njegovo odjelenje bilo potuceno. Dva dana poslije toga prijavio je Grippenberg, da je bolestan i po dozvoli carevoj vratio se u Petrograd. Njegov kukavicluk jako je utjecao na vojsku.

U bitci kod Mukdena general Kaulbars u odsudnom trenutku nije ucinio po naredbi, nego je mirovao. U mjesto da je po Kuropatkinovoj naredbi konjicu poslao prema Nogija, on je udario na slabu konjicu generala Oku. Kuropatkin je 15. februara zapovjedio Kaulbarsu, da napadne Nogija, koji zailazi ruskoj vojsci za ledja, no on, ma da je imao 120 bataljona, nije nista ucinio, jer ni on a ui njegov generalstab nisu znali, gdje im je vojska. Kaulbars je cvrstvo vjerovao, da opasnost prieti samo za zapadne strane, a sa iztoka ne moze nitko doci ; — od toga uvjerenja nitko ga hije mogao odvratiti. Sutradan je Kuropatkin ponovno zapovjedio Kaulbarsu, da su svom vojskom podje na iztok protiv Nogija, na desnu obalu rieke Kunke, a on na to i onu vojsku, koja je bila na desnoj obali, doveo na lievu obalu, Sa 35 bataljuma stojao je taj dan mirno, a dotle ga je Nogi odkolio. Tako je Nogi takorekuci bez bitke dosao na put, kojim se ruska vojska morala povlaciti. Kaulbars u obce nije mogao da shvati polozaj nije slusao a izvodio je sve naopako.

Medju ruskim cetama nije bilo veze. Na jednoj poziciji Rusi su pucali na rusku pjesadiju, da je ova morala u najvecem strahu da pobjegne. Jedno odjeljenje nije drugom pomagalo, svako je radilo samostalno, bez poredka, ne pazeci na obci polozaj i ne slusajuci naredbe glavnog zapovjednika. Cesto su ruske cete vazne tocke ostavljale neprijatelju i povlacile se kukavicki. Mnogo puta su se visi oficiri bez ikakvog opravdanog uzroka povlacili iz bojnog reda u zakion, a tu su radili i vojnici pod izgovorom, da su bolestni. Ponasanje generala tako je razljutilo Kuropatkina, da im je poslije bitke kod Sandepu izjavio, da ce ih sve staviti pred ratni sud. Ali ovu pretnju nije mogao izvrsiti, jer je dvor te generale zasticivao.

Zanimljiv je izvjesta. koji je poslat ruskom caru poslije bitke kod Mukdena. Kuropatkin je iznio uzroke tom porazu. Opisao je uzasno bjeganje ruske vojske, koje je izazvato nepodesnim razmjestajem ceta Nastala je guzva, jedna je ceta drugoj presiecala put, a druga sibirska divizija je propustila neprijatelja i mirno trpjela, da Japanci bez ikakvih tezkoca prodru u ruske pozicije. No Kuropatkin priznaje, da je on glavni krivac porazu kod Mukdena, jer prije pocetka bitke nije spremio dovoljnu rezervu a u odsudnom casu povjerovao je netocnom izvjestaju, pa od rezerve, koja je i tako bila slaba, odvojio jednu pjesacku brigadu i kozacku diviziju. Da to nije ucinio i da je odlucno zahtievao, da prvi sibirski kor dodje u rezervu, mogao je dva ciela kora poslati da obkole Nogija.

Dosla da se ozeni sa dragim ali nije vise ga nasla.—Pred pol godine dosla je u Cleveland, a iz ubavog mjestanca Divace Rezika Livitan, nasa zemljakinja, da nadje ondje srecu, muza.

Ona je imala svoga dragana u Clevelandu sa kojim si je dopisivala i snovala ruzicaste snove o buducem bracnom im zivotu, kako ce gukati jedno uz drugo ko golub i golubica.

I ona se spremi na put Dodje u Cleveland i potrazi svoga milka. Nu njega je vec nestalo iz Clevelanda. Iznniknuo netragom nasav si valjda drugu, koja mu srdcem zavrtila.

Rezikino srdce da pukne na "tri pole" od tuge i tezkog udarca. Ali nesmiljena sudba nepozna tuge i boli, zeludac taj stari tiran trazi svoje—i ona se, smiriv, poce baviti sivanjem, posteno sluzeci za svoj obstanak. No kada se nesrece pocmu svaljivati na jednoga covjeka, onda udaraju slozno i tezko. Iduci pred par tjedana iz svoga stana, iz prvoga bata kuce, na radnju, spotakne joj se noga na gornoj stepenici i onda pade kakoje duga iz prvog sprata kroz sve stube u vezu i slomi desnu nogu. Nakon ju odvezla ambulanca u bolnica,—uzpostavila se jos jedna nesreca. Noga se je morala iznad koljena odrezati, jer je upala nadosla, te bi u slucaju da se noga neampujira, morala umrieti od otrovanja krvi. I nogu joj odpilise.—Nakon je ozdravila, stavise ju pred bolnicka vrata, neka ide bijelim svietom.

Kako je to strasno !—Slomljena, a razorenim o bracnom zivotu uz ljubljena muza, bez desne noge, hroma, za rad nesposobno, bez novca—stoji ona u tudjem bijelom svietu ;—bijelom—al ledenom. I kamen bi plosuzio.

Dosla je i prijavila se doselje nickoj oblasti. Izpripovjedila svoje tuge i nesrece i oni ju odpremise natrag u domovinu.

Otisla je skoro sa parobrodom "Statendam" otisla survana, unistena slomljena, bez nade u zivot.—Kripel !—I kada dodje u svoj ljepi govoriti zavicaj—vrsnut ce joj vrele suze, videc da se nemoze niti na brdo popeti do potleusice svojih roditelja, a tek nedavno je skakutala kao srno niz dol i brieg oko kuca i vinograda svojih susjeda. Bas je grka sudba njekih ljudi, ali—valja je i snasati.

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B
BARRISTER & SOLICITOR,
DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.
Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Victoria 6 Travnja
Mokoia 13 Travnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Omrah „ 14 Travnja
Oruba „ 2 Svibnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

NA ZNANJE!

Danjem na znanje svim mojim prijateljem i znamcim da sam kupio kucu od P. CVITANOVICA poznatu kao „Sydney Boarding House". Kuca je skroz popravljena, i najboljem redu. Hrana je takodjer u svakom potpunnom zadovoljstvu.

JOSEPH KRALJEVICH,
40 Wyndham Street, Auckland.

British Hotel,
ULICA QUEEN & DURHAM STREET,
AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

T. KENEALY & CO.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medai 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

"Napredak."

SRIEDA, TRAVNJA 1, 1908.

Stranke.

IMA neka broj nasih domorodaca koji bih zelili, i nastoje na svaku ruku da ovdjanji nas narod diele na nekoje stranke, sto nijedna od ovakovih stranake mislimo nebih bila nuzdna, niti ista ima korena, dali samo oni uzivaju, kod vide narod da se buni. Kad je pocela izhoditi ova novina, odma u pocetku su se mogle opaziti nekakove slranke, ali stranke bez temelja i ikakovog cilja, dali samo iskazujuci osobnu mrznju jedan pram drugome, to jest ako se je jedan bio posvadio sa drugim, ili sto slicna, onda bih dali ovakovu stvar na javnost, dakako da su dopisnici znali i polozaj novine, te da nije bila pravo utemeljena, onda bih isti prietili u svojem privatnom pismu; Ako mi necete tiskati dopis, onda cu prestati biti predplatnikom i takodjer cjelo moje drustvo mozda od kakovih 10 do 15 predplatnika, jeli dakle ovo opotrebito? Mislimo ni naj manje, samo za osobne zadirke i pregovore nije nuzno voditi strake ni naj manje, a pogotovu ovakova sto. tiskati u javna glasila. Novina nije, za drugo, vec da saobci svom narodu, polozaj istih, razjasniti istim, sto drugi onami misli i cjeni, za kakove nas ciene tudje novina i narod, koristne novosti ili sto slicna. Dakle mislimo, da je ovakova sto nuzdna, treba dakle da se sakupimo svi u jedno kolo da se dogovaramo i vecamo svi skupa za nasu korist, a boriti se protiv neprijatelju. Kao na primjer, sada u ovom casu, kad je smoli pala ciena, cuces na vise mjesta govoriti: Kad ce se povisiti opet cjena smoli? Na ovaj nacin kasno, posto evo raztoga, smola se svi udilj kopa i ista ce neprodaje, na veliko, istinito nemaju ovdjesnji trgovci velike narucbe, iz Amerike i Londona, ali ono sto imaju, dakako da nece dati veliku cjenu za istu kad na drugom mjestu mogu imati cjenije, to jest od nas istih. Mozda sada jedan covjek gospodari jednu tone, ladu smole, isti mozda ima na bank, zastedjednih novaca te on nece da proda smolu, vec ceka bolju cienu njegov drugima, mozda istu kolicinu smole, i on ce svoju prodati, uz nizku cienu, postomu opotrebuje novac, jer isti neima ustedjenih na banki, a mora da plati racune sto duguje Ovome svemi bih se moglo doskociti, mi znademo da smola sluzi, u svakovrstne svrhe, a ponaj vise za (varnish) te se jos dosad nije naslo pravo sredstvo vriedno kao (kauri gum). Stog svi kopaci smole imali bih se sloziti skupa, uciniti zajednicu te staviti svu smolu, na jedno mjesto, svakojim mjestu, gje se ista kopa; naznaciti vriednost iste, te da se ista nesmije prodati ispod naznacene cjene. Ovo nista nebih skodilo, ovdjesnjim trgovcem posto u ovakom slucaju oni bih to saobcili svojim (Merchantim) te im tocno kazali da se (goma) nemoze kupiti nego sa visom cjenom nego sto prija, trgovci bih tada morali kupiti sa visom cjenom, kad svi slozno drze i nebih prodavali, sa nizkom. U tom slucaju bih poskupila (varniza) i to je sve. To dakle nebih nista skodilo kopacim, njimam (varniza) nepotrebuje nego novac, onaj koji bih u slncaju trebao novca, uviek bih mogao naci na racun smole. Na ovako slican nacin bih se trebale da bave nase novine da dokazemo jedan drugom sto nam je opotrebito, a ne se baviti sa prepirkama, sto nije nam, ni malo za korist, niti cjepati narod na stranke, vec nastojati iz petnih zila za ukupnu korist, u svakom pogledu, te da tako jednom postanemo na korist sebi i svojim. Sto se pak tice novina, one su nam potrebite za vladanje i dogovor, kao i svagdanji kruh, te bez novine bih tesko ikoda dosli ka pravom cilju. Stog je nadaslo vrieme da se jednom uputimo, te da se pokazemo pred drugim narodim, da smo i mi hrvati jedna narodnost kulturna izobrazena, te da u isto doba pomognemo sami sebi, jer ako se mi sami nepomozemo zaista nas tudjinac nece pomoci, nego samo bih mogao onda, kad bih to bilo u njegovom vlastitom interesu. Stog je vrieme, da se probudimo, i pocmemo koracati napried! Za svoj vlastiti interes Svi za jednog, a jedan za sve.

Domace Viesti.

NEDJELJNO TRGOVISTE.

(FOREIGNER) OGLOBLJEN.

Pod ovim naslovom donasa (Herald) od 26 pr. mjeseca clanak, kakoje nas domorodac G. Jaksich, bio obtuzen i oglobljen stoje prodao jednu botulicu lahkog pica, tako zvanog. Kops "Ale" nad Inspector Gorden je zastuao u ime Policije, a Gosp. Singer je zastupao, obtuzenog. Sviedok je bio redar koji je vidio kad je Jaksich posluzio svojeg "kostumera" sa spomenutim picem. Gosp. Singer u ime obtuzenog govori. Da je Jaksich (restaurant keeper) dakaka da je udobljen sa Sopom" od sprieda te je posluzio svog "kostumera," sa picem, neznajuci, da bih mu itko zapriecio prodaviti sto ima u svam (shopu) onda bih bilo ovakovo postupanje veoma protiono, i skodno, za mnoge gradjane kad bih ovakova mjesta kao "restourante" zatvarali nedicljom, onda bih mnogi sviet morao trpiti glad, i zedju, uvick u nedielju.'

Gosp. Sudac Kettle: Ali za piti ovakova pica u nedielju nije nuzdno.

Gosp. Singer: Pice je nuzno kao i hrana; onda svaki restaurant i svaki "kiosk" imao bih se dakle zatvoriti nedieljom, zasto onda veliki broj svieta idje nedjeljom osobito u "kiosk" sa namierom za uzeti casicu (tea).

Gosp. Kettle: Jest ja znam to, ima mnogo svieta koji idju i u crkvu jutrom i vecerom, te se iza podne svrate u takova mjesta za imati popodneono "tea" ali istodobno za takovo imati nuz da ih neprivlaci.

Onda ce Inspektor Gorden: Jest, ali je obtuzenik jedna vrsta "foreigners" sto dolaze ovdje pa otvaraju shope.

Sudac: Well; pa sto zar da nesmiju.

Gosp. Gorden: Ali se isti nerazume u zakon, ni trgovacke "kondicijone," Lakodjer obtuzcnik neima mjesta za jice, dali sami shop.

Gosp. Sudac, dajuci odsudu veli da on mnogo simpatira sa Gosp. Singer-om, sto se tice ovdjesnjeg nekog naroda, sto su mrimorani, pohadjati ovakovu vrstu mjesta, za dobiti hranu i pica u nedielju, ali nadalje govori: Ja moram uzeti zakon kako ga nalazim, samo da bih on zelio da bih parlament promienio ovakov zakon, koji sada neglasi da je meko pica, voce i.t.d. nuznozst. Takodjer neima dvojbe, da mnogi, i mnogi, ne pogriese ovakov zakon, ali riedka kad, ovakov obtuzeni dodje predanj.

Obtuzeni je oglobljen £1 i troskove.

Sudac je tada dozvlio Gosp. Singer-u da mu je slobodno "apelirati" govorici: da se on nimalo neslaga sa govorom sub-Inspector-a Gorden, sto se tice izreke "foreigners" Posto isti imaju pravo da prodaju i trguju, te kad nasi isti krse ovakov zakon, sto da boljeg ocekivamo od njih?

Sub. Inspector Gorden: Ovo je vrsta parnica sto sami foreigner-i nase navlace, sto da su pravi "restaurante" nebih pulicija ni mislili uzeti ovakov postukak.

Dakle nam ljepo ime daje Gosp. Gorden zar da ne?

Htio se utopite.

U prosli Ponedjeljak, upravo kad je htio odputovati Parobrod Manuka, za Sydney. Neki covjek, po zanatu vatrolozac, jest pokusao, samoubojstvo. On je skocio u more iz jedne male male brodice, bio je u vodi, neko vrieme, ali ga je narod opazio, i to javili policiji, ovi su na mah preskocili, iz vadili ga iz mora, i stavili ga u brodicu. Voda je bila niska te ga sa onog mjesta nisu mogli, staviti na (wharf) nego ga vezali konopom, te istegli kao, pasa

on sve udiz vicuci : Pustiteme ! Da umrem ?

Pulicija ga je na mah odvela u zatvor da bude sudjen radi pijanstva.

KRATKE VIESTI.

Gosp. M. A. Ferri urednik ove novine, jest odputovao Za Wellington, u proslu subotu na 28 proslog Mjeseca.

Gosp. M. A. Ferri se nalazi sada u Wellington njegova je prevremena adresa. Zealandia Hotel, Cambridge Terrace, Wellington.

U prosli Ponedjeljah, je stiglo ovdje 6 nasih domorodaca, iz stare domovine, ovi svi mladi, od 14 od 19 godina svi su posli na razlicita mjesea kapanja smole. Isti dan je poslo, osam, nasih domorodaca. Za staru domovinu, od kojih nepoznamo imena nego samo dvojice, Gosp. Ivan Jelicich, i Frano Modrich.

Hungarski banak u Buda Pect je skoro prominio mjenicu (Cheque) od 5,000,000, dolora poslani su (Konte-i-Kontesi) Lazlo Szeckeniji.

Naj vise poznatl brodolom jest se dogodio onaj od H. M. S. Victory 5 studenog god. 1774, u istom je Zaglavilo hiljaduisto, osoba

Za postaviti brzojav kao ovaj obicni na (pale) zapada od £30 do £36 po jednoj milji docim Kroz zemlju, zapada sedam puta toliko.

Prosle godine, vlada u Japanu je potrosila £24,000,000. Za gradju zeljeznickih pruga, to se moze dakle suduti, da Japan veoma napreduje.

General Booth, jest do danas naj vise govornik, on je predikao, na sto i cetrdeset i pet razlicitih mjesta. Kroz pet sedmica Za opatovati njegovov bih uzelo, tri dana i tri sata napiekidno.

Prvi Atlanticki brzojav bio je postavljan god. 1858.

Racunase da pogine, jedan rudokopac, na svako, milijun tonelada Kameno uglja, sto izadje, na povrsinu.

Englez u (United States America) gospodari, 20 milijuna hektara zemlje.

Tri puta vise se pojede (herrings) nego druge ikoje ribe.

Sunce, prekoraci (Liniju) dva put godisno to jest, Ozujka 22 i Rujna 22.

Ulice od Londona, da se stavu u jednu prugu, dotakle bih do Petrograda.

Sultan u Moroco, jest prisiljen, da pribavi cetiri glavne zene, njegovih, rodjaka.

Toliko se robe ucini u Engleskom tvornicam; da bih poprilici mogas opasati, cjelu zemlju sedan putah.

Samo sedan razlicitih ruda, se je poznavalo, otrag cetiristo godina, sada su 53 razlicite rude poznaju u prometu.

Neki zastupnici traze, da se njihove ure pokrate, kad su na sluzbi u parlamentu to jest 8 satlh na dan.

Za Kradju Kamenogugljena vriednosti od tri pene neki je covick bio osudjen, na tri mjeseca tamnice, kod mjesta Sunderland.

Pet hiljada hektara, ljepo obradjene zemlje u Njemackoj. bude pod vodom, kao jedno veliko jezero, svako triedeset godina, uzrok ovoga jos uvjek ostaje nepoznat.

Racunase, da nema u cjeloj Engleskoj, preko 3000 Spanjola.

Naj stariji redarstveni sluzbenik jest Gosp. Richard Jervis, u Engleskoj, koji je stoprov odstupio iz sluzbe. Ustupio je od 18 godina a bio je u sluzbi za 57 godina.

Riba (Whale) moze ostati na povrsini mora. za 20 casa svaki put, u isto vrieme udise, zrak, od pedeset do sesdest puta.

Hauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 150s.
Kescraped Range 175s.
Superior Ordinary, free of nuts 118s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 125s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 112s.
Rough Scraped 95s.
Fair Ordinary 70s.
White Nuts, weak and dirty 35s.
White Nuts, range and clean 42s.
White Nuts, bold 45s & 48s.
Poor Ordinary 33s.
Swamp Grdinary 20s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 15s.
Good Swamp Nuts, dusty 13s.
Weak Swamp, scraped 15s.
Weak Swamp, dirty 13s.
Good Chips, free of dust 25s.
Good Chips, with dust 13s.
Good Chips, weak 13s.
Good White Dust Seed 12s,
Good White Dust 10s.
Poor White Dust 8s.

BLACK.

Rescraped 110s.
Rescraped, bright 115s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 80s.
Ordinary 56s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped g0s 22s.
Nuts, dirty 16s.
Piebald 15s.
Chips, clean and bright 22s.
Chips, good clean 15s.
Chips, poor cleap 12s.
Chips, poor and dusty 9s.
Chips, piebald and dusty 8s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 185s,
Superior 130s.
Ordinary 105s.
Nuts 45s.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Stipe Katavich, Mangawhare, od sad cemo vam listove od pravljati tute zivili.

Gosp. Toney Jurilj Takodjer.

Gosp. Jure Marticich, Tangaihi, vasa predplata podmirena do 26-8-08 hvala.

Gosp. M. P. Ban, Otamakitai, primill smo 10/ adresu vam nepromjenjujemo kao sto to sami zahtjevate zivili !

Gosp. P. Covich, Purerua, prije izvidite tocno pak onda recite mi vam sad nemozemo u dovoljiti dokse urednik ne povrati, zivili.

100 godina u braku-712 potomaka

U nekojim novinama zadnjih dana moglo se citati, kako je onomadne u nekom malenom ugarskom selu proslavljena stogodistjica jednog braka. Suprug imade sada 120 godina, docim je supruga stara 116 godina ; oni broje ne manje od 712 potomaka u selu i okolisu. Pred dvadeset godina proslavila se stogodisnjica supruga sa velikom pomnoznoscu, i tom prilikim podielila je ugarska vlada starcu dozivotnu mirovinu. Citiri godine iza tog dobila je istu mirovinu i njegova supruga. I jedno i drugo zivi u jednoj malenoj kucici, obasipani, svijem brigama, kojima se moze da izkaze sinovska ljubav. Oni su gotovo sliepi, te prolaze gotovo citavo svoje vrieme udriemezu ; suprug jos ipak nije prestao da pusi svoju lulu, a znade da uzme dragovoljno i po koju casicu vina. Danju ne ostaje nikada u krevetu. Oboje nije jos za cielog svog zivota ostavilio svog rodnog sela, te nijesu jos nikada vidjeli zeljeznice, kao i nista od svega onoga, sto se je dogadjalo i dogadja izvan njihovog malenog seoskog kruga.

Inostrane Brzojavne Viesti.

NOVI IZUM ZA BUDUCE BITKE.

Jucerasnja viest iz Londona glasi sliedece : Gosp. Simpson (Scotsman) izumio je novu vrst taneta, koje ce pucati, sa Electricnom snagom, u poeetnoj brzini, od 30,000 stopa, na jedan second, ista ce teziti do 2000 litara, te u slucaju, rata, bih se lasno moglo pucati na Paris, iz Londona.

SAMOUBOJSTVO U TAMNICI.

Brzojavka iz Sydney od jucer donasa viest : Albert Kirk, dok je cekao, osudu, radi umorstva svoje zene, i stoje isti pucao u John Hocking sam se je objesio u tamnici nocas, sa uzetom od (blankete) Kirk je ostavio upisano u sobi, da je trajao sam sebi iztoclti krv, nu ovo mu nije poslo za rukom, kasnje su mu nasli ranu na misici.

Kirk, i njegova Zena su zivjeli veoma nezadovoljni. Na 18 February John Hocking je dosao u Kucu Gospodje Kirk, dok je to njezin muz opazio, onda je pucao na Hking-a kroz prozor, te ga je ranio Kirk je onda uzeo sjekiru i razbio vrata, te veomo mirnim glasom pozvao zenu, da izidje u dvoriste, dok se je ista skrila pod postelju. Ona nije htila izaci van, a on je onda Kleknuo, i pucao, do dva puta, obasu mu naboja bila uspjesna, a on onda podje. Zena dakako nije vise progovorila.

POVRACAJU SE U RUSIJU.

London, March 30—Sto hiljada Ruski starovjeraca koji su, bili izselili, u razlicita mjesta Romanije, Austrije, i Balkana, odriedili su se, povratit u Rusiju, uvjereni, da mnogo visa sloboba sad ondje vlada.

EKSPLODIRANJE U RUDNIKU.

Javlja ju iz New York-a. Jucer je (gas(plien, eksplodirao u rudniku, ugljena, u Hanna, Wyoming, dvojica su zaglavila, docim malo kasnje, se je dogodila druga slicna prvoj, u ovoj je zaglavilo 70 osoba, ovi su nastojali da iznesu mrtva tilesa na povrsinu, te su sami platili glavom.

Primli smo od Urednika ove sliedece Brzojavke.

NAPIER, March 30.

Ministar imao nakanu, odputovati iz ovog mjesta Zeljeznicom. Zadovoljan hrvatskom napredku odlucio produljiti putovanje parobrodom. Za bolje razgovarati se. Stalni uspjeh ceka u Wellington, Gilborne i Napier novine su pisale podulje clanke ob ovoj nakani. Podulje novosti saljem iz Wellington.

FERRI.

WELLINGTON Srieda 1 April.

Imam sutra, cetvrtak privatni sastanak su tri vladina Ministra, Za dobrocinstvo Hrvatskog naroda. Po obecanju Ministra presjednika, prividjase svaka stvar uspjesna. Sto po mojem naputku otvarase stalna rabota, za preko 300 osoba, sa dobrom placom, sto dojduce zime, nije se bojati nikakove nevolje, da i nebude bolja cjena (gomi) :Wellington novine, pune su pohvale Hrvatskog naroda. Ovdje ima nekoliko nasih domorodaca prija nam nepoznati, ovi su u sasvim dobru stanju, sto bih mogli drugi po vrieme kad se drugi obicaji uzmu a ne vazda svi Kopati. Putovanje Urednika biti ce u Napredku opisano, na urednika povratku. Citanje ce biti zanimljivo, i interesatno, jer nisam za salu proputovao, nego za veliku buducu korist. Ako ovoga puta, kao vise, nikada hrvatski narod, neuzme savjeta ove novine, za njihovo dobro, neka se nebudu nitko nadao bolje buducnosti, jer sada smo Kroz cielu ovu zemlju proglaseni, stog ako ostanemo tvrdokorni, sasvim naopako kasnje.

Bratski Hrvatski pozdrav

FERRI.

ZADNJE.

WELLINGTON Srieda 1 Aprila.

Dosad se nije mogla imati dozvola, za vino, danas sam otvorio put, sto uzrokom ove same novine, moze se dobiti. Sutra cu ugovarati, za da bude nepismenim, osobam, prost ulazak u ovu zemju. Vlada, do sad uzimlje sve razlozite, stvari u obzir.

FERRI.

Ne Da Sultan Zajma Mnogi jugoslavenski i strani listovi donijeli su vijest, da je crnogorski poslanik iz Carigrada, Dusan Gregovic, naglo opozvan. Ta je vijest podpuno tacna, a evo u cemu je stvar :

Prije sest mjeseci—tako prica sam Gregovic—trazio je knjaz Nikola od sultana privatnu pozajmicu od 50,000 turskih lira (22. 77. K. Sultan je obecao, ali nije obecanje odrzao ; jer i sam nema novaca, vec se sad radi na novom zajmu od tri milijuna francka. Sultan je na posletku kategoricno odbio Gregovica, a knjaz Nikola, da ipak ostane bar pred sultanom na visini, opozvao je depesom Gregovica.

Opazka.

Citateljem "Napredka" je, jur poznato da se nas urednik nahodi, u Wellidgtonu ja osobno, buduci da imam svojih privatni posala, mozda mi nebude moguce izdati drugi broj napredka, kao sto sam to osobno kazao Gosp. Uredniku, na njegovom polazku. Uhvam da mi citatelji Napredka nece zamjeriti, na nekim pogreskama od stampe. M. F. Cvitanovich.

OB AMERIKANSKIM ZENAMA.

Pisanje same Amerikanke.

Amerikanac ponosi se svojom zemljom, ponosi se svojim velikim dimenzijama u svemu : sto ljudska ruka samo izdjelati moze, najvise ponosi se svojim zenama. Pozicija amerikanske zene liepa je ; nju postiva druztvo, drzava joj podaje sva prava, a mjestimice ju u pjesmici velicaju. Jer samo dvoje obozava Amerikanac : dolar i zene. Pa uza sve to je Amerika klasicna zemlja bracnih razstava. Svake se godine povecaje broj bracnih razstava i to u kud i kamo vecem broju, nego sto se pucanstvo povecaje. Vazno je izpitati razloge, s kojih se bracni supruzi razilaze u zenlji dolara i zenske ljepote. U prvom redu brakovi se americki kud i kamo laglje sklapaju nego preko, a prema tome je i shvacanje braka, kao socijalne ustanove, kud i kamo povrsnije i plitce, nego ondje. Sto se bez dubine zdruzilo, to se laho i razvrgne. Osim toga drzava voljici zaljubljenog para "ozeniti se i razstaviti" se ne stavlja nikakovih zapreka. U Americi imade 2625 sudbenih stolova, koji su ovlasteni, da izricu pravoriek o razstavi braka, dok u Englezkoj imade tek jedno sudiste, u Francezkoj 79 sudova, koji imadu tu kompetenciju. No ako su to letimicnom posmatraocu razlozi tolikim razstavama braka, to moraju ipak da su razlozi puno dublji kad civati narod boluje od te progresivne socijalne boljetice. Statistiko razvgutih i razstavljenih brakova u Americi dokazuje, da je socijalni organizam negdje **bolestan, i da to** bolestno mjesto americkog druztva pripravlja **desorganizaciju americke drzave.** Kad covjek procita silnu knjizevnost americku, koja radi a braku i o razstavi braka, koju knjizevost osobitom voljom i ponajvecim brojem zastupaju zene, onda bi prosudjujuci taj socijalni momenat po toj lektiri bili prinudjani misliti, da je krivnja na muzkarcima u Americi. sto se tamo sklapa toliko nesretnih brakova.

No objektivni i zenski i muzki t pisci pripisuju tu okolnost bas krivnji zenskinja u Americi. Miss Anna Rogers; pise o tom pitanju, te veli, da tko pozna americke zene da se taj ne ce zacuditi kad vidi, da suprug u braku ne nadje zudjene srece i domaje, te uzevsi sesir, ode iz kuce za drugom zabavom.

Spisateljica pise o Amerikanki vrlo instruktivno. Ona veli, da Amerikankinji nije ni na kraj pameti da drzi brak svanjem zenskoga zivota, Amerikanska zena na najboljem je putu, da se sa priestolja ljubavi i casti, koje joj je brak jribavio, sama zbaci. Jos ni jedna zena nije ni u umjetnosti ni u znanosti dosegla muzkaracku netu, a ipak ju obozavaju upravo bogobojazno, na sto je amerikanski narod tako ponosan. Bas iz toga obozavanja rezultira nesnosljivost i egoizam amerikanske zene. A ovi su elementi ljudske cudi vazda najvecom zapriekom trajne bracne zajednice. Ni jedan ni kulturni ni socijalni uspjeh amerikanske zene ne moze da izprica njezinu tiraniju nad muzkarcem, koji si svojim tezkim radom pribavlja sredstva za zenu. I tako nije Amerikanka naucna, da u braku ozivotvori ideal, sto si ga je muz o svojoj zeni stvorio. Najveca litica, na kojoj se manje vise razbijaju sve bracne ladje, jest zlatni dolar. Zahtjevi zene u braku, koje stavlja na svojega supruga, upravo su bezmjerni. Ona zahtjeva od svoga muza vise zlata, vise udivljenja i vise vremena, nego sto joj on moze da dade. Sto ona od njega trazi, kud i kamo je vise, nego sto mu ona uzvraca. Amerinkanka je razmazeno djevojce, elegantno, razpusteno i pustopasno, koja zeli, da mu se svaka zelja izpuni—ali nema nikakvog ili vrlo malo osjecaja. Muz mora da je liep, bogat i izobrazen, mora imati sve moguce osjecaja, kojima treba da bude udovolji njenoj zelji za obozananjem. On pako mora da bude zadovoljan, ako ona s njim dobro postupa, ako ga ne uznemiruje i ako moze naci mjesto gdje moze neopazeno pusiti. Sve su to razlozi, a opet resultati jedne i brzo razvijene civilizacije.

Francuzkinja nije uzor kreposti ni uzor ljubavi, ali ona je i radinija od Amerikankinje. Jer dok u Francezkoj privredjuje svojim radom 34.7 po sto zena, dotle privredjuje tek 17 po sto od americkih zena. Nijedna Amerikanka nece stvoriti jednu Manon Lecsut, jednu Margeritu Gautier, jedna Mimi, nijedna ne ljubi gospodarstva i doma, ona slici tek talijanskim zenama najnizih slojeva pucanstva. Ona ne radi, ona ne izgradjuje sa muzem, a ne dieli ni s njim kao izobrazena Englezkinja. U jutro, kad su preko zene kod kuce, u americkim se gradovima nalaze stotine i stotine nakicenih zena na ulicama, da se kazu muzkarackom svijetu. Silna razkos u toaletama nadilazi zaradu suprugovu. Jos jednu goru slabost imade amerikauska zena. Ona je polutanka, pol zene pol muza. Ona ide zivotom kao i ulicama, zaziruci od svake staromodne galanterije, proglasujuci svako duhlje custvo nesmislom. Riedko se udaje iz ljubavi a prema tome je vec u pocetku braka bracna trajnost ugrozena i nemoguca Iznimka u tom pogledu potvrdjuju samo pravila. Prema tome nisu tako pozeljni amerikanski brakovi ma bili oni i mnogo puta bolje pozlaceli nego li u Europi. Svakako se u Americi kao i preko polahko emancipiranje pocima u druztvu vrlo lose odrazivati. Zena gubi svojom emancipirancijom, koja je skrojena po muzkarackom nacinu zivota, posve one care, koji su svojstvo samo njenog spola. Emancipacijom gubi se u zeni ono, o cem senja muz ljubovnik, suprug, otac—sto je sve sadrzano u jednoj jedinoj rieci, u pojmu zena.

Krivotvoren Novac.—Vec od dulje vremena opazalo se, da je cijeli Trst poplavio krivi novac. Novac je pravljen od olova, te je izdavan za srebrni. Policija imala je pune ruke posla, da otkrije tvornicu novaca. Mislilo se u redarstvenim krugovima, da ovako kovani novac potjece iz Italije. Medjutim otkrilo se sasma protivno. Vjesto oko agenta Titza naslo je patvarace novca. Bez ikakve buke dobjose redarstveni cinovnici u stan tvornica. Pokucase na vrata, unidjose u sobu, kraj peci tri muskarca i jedna zena u najboljem poslu kuju novac. Policija ih je otpremila u zatvor, a imena im u interesu istrage ne saopcuje.

Izgorjela mu brada.—U Fhiladelfiji Pa.—70 godisnji Abraham Bender bio je posjednik do koljena duge brade, te je bio jako ponosan na ovaj krasni znak svoje muzkaracke ljepote. Objest dvajuh ulicnih neotesenjaka riesila ga je otrag malo vremena njegovog ponosa. Hodec ulicom pristupe mu dva derana od 14 i 15 godina pa ga zamole za jednu zigicu. Starac, nesluteci nista zla, dade im zigicu, a nevaljanci mu sa vlastitom zigicom zapale bradu. U jedan hip planula je dlaka zivim plamenom i siromak izgubi svoj najljepsi ures.—Djecaci su uapseni i stavljeni pod obtuzbu radi neurednoga postupanja te, budu sudjeni radi paleza.

Obtuzuje se sama Cleveland, Ohio.—U maloj jednoj sobici kavane Stein u Clevelandu, nadjen je njeki Frank Westover mrtav. Redarstvenim izvidim je ustanovljeno, da je pokojnik u sobi probavio sa djevojkom Florence Anjel, pa je pala sumnja na nju, da ga je umorila. Naknadno se je prijavio redarstvu Henry A. McDonald pa je szkazao, da je na svoje oci vidio, kako se je Westover sam usmrtio. Sada je djevojka—koja je do sad tajila—pobila ovu tvrdnju, te priznala da je zaista umorila pokojnika. McDonald, ali i nadalje tvrdi, da je bio prisutan, kad je onaj pocinio samoubojstvo, pa se redarstvo nemoze nikako snaci na kojoj strani lezi istina. Da podje sasvim sigurno, uapsilo je i djevojku i McDonalda.

Rakosna Princeza. U Bruxellu se je vodila ponovna razprava. hoce li se dragulji pokojne kraljice belgjiske ostavljeni princesi Lujzi Kobnrskoj, drazbovati ili hoce li se ta javna drazba odgoditi. Zastupnik vjerovnika izjavljuje, da su dugovi princese 700,000 franaka. Medjujvjerovnicima nalazi se jedan trgovac parfumerija, kojemu duguje princesa II. 450 franaka, a taj je dug ucinjen u roku od dvije godine. Prigovor, da je princ Filip Koburski duzan platiti sve dugove, koje je princesa ucinila za vrieme braca, ne stoji. Princesa je u nagodbi sklopljenoj u vlastito ime sa svojim vjerovnicima, priznala, svoje dugove. Zastupnik je princesin odvratio, da nijedam dug nije ucinjen poslie razstave braka. On se cudi da je kurator princese za vrieme njezinog zatocenja radi dusevne narusenosti sa princesom ugovarao o materijalnim stvarima. Dugovi nisu ni iz daleka tako veliki, oni dosizu od 1904. visinu od tek 205,000 franaka.

Ostala bez novca.—Primamo sljedecu dirljivu viest iz Clevelanda: Prosloga mjeseca odkrita je prevara, sa koje i danas jos place nasa zemljakinja Mare Kovacic. Sirotica djevojka pristedila si od svoje place—koja je bila $5—na tjedan—kroz vise od godinu dana $183.

Prek koja dva mjeseca se upoznala sa zemljakom si, i zavolela ga. On joj hinia ljubav, jer je znao da ima njesto ustedjena novca. "Ljubav" se sve dalje razvijala, dok nije "dragi" jednog dana njoj rekao, da neka si ona novce izvadi iz banke u kojoj ih je imala, i da si prenese u sigurniju, gdje su i njegovi novci Poslusa jadnica svoga "dragana," i odose oni u banku i podignu novce,—a on joj odnese u drugu banku. Proslo je tako 8 dana, a on joj dade knjizicu i nece da ju sam cuva jer da bi ju on mogao izgubiti.—Te su s veceri jos sladko milovali, a onda kroz par dana nije bilo "dragog" da ju posjeti Cekala ona i 14 dana,—a njoj to sumnjivo i pogleda a knjizicu svoju. Vidi da je $183, ali joj se ona 03 sumnjivo cinila i ode ona u banku pitati za svoj novac. Tu se je tada uzpostavilo, da je njezin "dragi" ulozio samo $1.—a 88 otraga pripasio, a u zep turio $182.

Kada je Mare saznala gorku prevaru proplakala je.—Ali koja korist? On, "dragi" njezin, odputio se u domovinu i blagdane veselo sprovadja za njen tezko ustedjeni novac.

Najskuplja oprava na svietu.—Koge silne novce gutaju zenske toalete to dokazuju statisticki podatci koje je u tu svrhusakupila jedna englezka revija. Na prvom mjestu stoji kraljica Sijamska sa svojom krunitbenom odorom, koju ona godimice jedanput oblaci kod stanovite svecane zgode. To je ruho od svile, a upravo obasuto diamantima, rubinima, smaragdima i safirima. Vriednost toga ruha iznosi preko dvadeset milijun maraka. Jedna od obiju sestara ruskoga cara Nikolaja II., supruga velikoga kneza Aleksandra Mihajlovica odma je na drugom mjestu spomenuta. Ona imade opravu u stilu ruske narodne nosnje, koja je takodjer ob suta draguljima. Pojas i kapa sastoje se od samih dragulja, te su tako tezki, da se mogu vrlo riedko nositi. Odora se cieni na 12 milijuna rubalja. Americke miljunsice nemaju tako skupocjena odjela. Jedna oprava Mrs Mackie na primjer stoji tek 250,000 kruna. Njezin muz prosti je trgovac sa svinjama, koji jedna umije pisati, ali supruga hoda u bruseljskim cipkama i sa uvezenim biserjem. Dva bruseljska sala, koje je upotrebila kao fichuje na opravi vriede sami 120,000 kruna Jedna ruska milikunasica imade jedan krdnom oblozeni kaput od t. sv. srebrenaste lisicine, kojemu se ne da opredieliti vriednost. Sama ogrlica vriedi 12,000 maraka Takodjer jedan unikum u krznenom odjelu posjeduju udovu za kinezavnikom Li-Hung-Cangom. Ona imade garderobu 500 dragocjenih krznenih odora, koje reprezentiraju upravo cudesni imetak. Za milijunasicama stoje odma velike i znamenite glumice. Glumica Longtry nosi toalete sa dragocjenim cipkama i draguljima, koje stoje oko 200,000 maraka. I takove toalete znade ona u jedno veceamienjati do sest puta. I pjevacica Melba nosi slicne toalete izkicene s priljatima, koje ciene poznavaoci na milijun franaka. Francezke glumice nemaju tako skupocjene toalete, ali su zato ukusne.

SLABI LJUDI I ZENE;—Koji bio da bio naravski trebul moze biti izliecen. Pijanstvo i opojni obicaj, absolutno bit ce izlsecen bez uporabe ljekarija. REV. M. WALKER, corner Wellington-Howe Street, Auckland.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
I.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

PETAR KATAVICH, & CO.,
Gum Brokers & Commission Agents,
9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)
Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.
Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.
Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.
KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.
Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.
Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.
Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.
Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!
DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.
1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.
Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.
A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE.
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

THE TIFFIN.
Najbolja Kafana u ovoj zemjji
QUEEN STREEF - - AUCKLAND.
Prvi razred objed od 12 do 2 sata p.p. od 1s. ukupna sa zelenim, caja, kavo, ili cocoa.
Poslje objeda kava, caja, sa sladkim hljebom za sest pena od 2.30 sata do 5 sata p.p.
Velika vecera od 5 sati do 7 sati od 1s., ukupno sa zelenim caja, kave, ili cocoa.
Privatni objed ili vecera oprema po pogodbi kroz kratko vrieme.
EMIL CHIBOUST - Upravitelj.

Upitaj za!
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa
"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.
Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).
Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, ILI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

ZUBAR! ZUBAR!
KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.
Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, APRIL 1, 1908.

NAPREDAK.

(PROGRESS.)

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, APRIL 15, 1908 (No. 15.) Broj. 15

I, Englezke Novine Govore Svoju

—————:o:—————

DAJU POHVALU ONOM TKO ZASLUZUJE. NASI RAZBORITI LJUDI SADA VEC UVIDJAJU DOKAZ ISTINE. DESPERANCI I NARODA IZILICE UVJEK KLEVECU. A PROTI KOMU SU? VEC USUPROT BRANITELJU SVOJEG NARODA. TKO POD DRUGOM JAMU KOPA SAMI U NJU UPADAJU!

—————:o:—————

Na nasem povratku iz Wellingtona iza uspjehsnog buduceg dobrocinstva, sto jesmo bili vriedni uraditi za svoj narod, nismo se nadali da ce mo biti usilovani napisati ovaj clanak na dokaz istine. Nismo se ni povratili, sa naseg putovanja da mozemo dokazati nasim citateljem kakvog uspjeha jesmo imali kad u Wellingtonu ; a kad tamo sto klevetnjaci jesu kadri uraditi?

Sramotnim djelim iza pleca, desperanci osnovali su protivnu cetu kako mogu naseg urednika u zlo baciti, i ovu mnogopotrebnu novinu za vazda ukinuti : Ali pametnim tovarim nije im otislo za rukom, jer sve ono sto jesu pljuskali sve im je opet na njihov obraz padalo. Ne samo sto svi jesu se nasli prevareni, ali do kratko vrieme ako gospoda nebudu imati opazn svi ce se uloviti n skripac.

Nekoja gospoda dali su razumiti u pocetku nasim citateljem da nikakva novina kad se zasluzuje ne napada na nikoga, te sada sasvim nam je za cudo bako su iznasli jednu englezku novinu pod naslovom "Saturday Night" koja napada na svakoga, a gdjegod u toliko svrha i bez istinitih dokaza.

Nasim klevetnjacim nije otislo za rukom, niti je moguce (usuprot da su vise puta kusali) da nadju koju drugu odlicnu novinu, u kojoj mogu napasti na naseg urednika. Urednik je u glavu poznat sa kojim odlicnim krugovim vidja se u druzstvu, te svaki napadaj kroz englezke novine ostaje i ostat ce vazda uzaludan.

Sada otidjimo vidjeti kakve stete englezka novina "Saturday Night" jest naniela nasem uredniku? Nemojte zaboraviti imati u rukam englezku novinu od 11 tek. jer kasnje, da nebi ste dokazili da smo vam naopako raztumacili, za one koji nepoznaju dobro englezkog jezika. U Nedjelju na 5 tek. odma jutrom deputacija od dvanaest klevetnjaka jesu otisli do urednistva od "Saturday Night" uzrokom da sa njihovim velikim lazim budu u zlo bacili naseg urednika.

Na celu ove deputacije (kako nam je dokazano), bio je gosp. Elija Mandich, nas po imenu covjek, ali na zalost propalica kojeg ce mo bolje opisati na drugom mjestu. Ovo je onaj covjek koji se je vec skitao od nemila do nedraga i prolazio sa tudjim imenom ; kao lsto u pocetku slagao se vrlo dobro sa ovoj novinom nebi li mogao sto kod nas zafukati. Ovo je onaj, u kojemu se nemoze imati povjerenstva, i koji nigda nije bio niti je moguce da bude prijatelj hrvatskog naroda. Ovo je onaj koji gleda sabupiti posebnu stranku, da sa njegovim uplivom odstrani hrvatske radnike od njihove bolje buducnosti. Ovo je onaj, koji je jednom bio tobozni doposnik "Napredka," i koji je po redu iznosio na javnost odnosaje nasih "Bordbasa" i ostro napadao na gospodu Franica. Segetina, P. Cvitanovica i.t.d. ; kao isto imamo njegovog vlastoruc-nog pisma, sto po njegovoj osveti thio je napasti na postene radnike. Ovo je onaj koji je otisao bio u veliko dugovanje za bordovanje gosp. Jozu Franicu pa sada kod njega rabota u shedu, da take dodje do izplate.

Kada je deputacija od dvanaest klevetnjaka dosla do urednika "Saturday Night" sto jesu uradili? Svi govornici u svojoj srditoj naravi napali su ljutito na naseg urednika. A, jeli im za rukom otislo da njihov opaki jezik jest im bio tiskan kroz englezku novinu? Ne, nije niti su mogli svome srcu zadovljstva naci kad je u prosli Petak englezka novina izasla. Naravno da su klevetnjaci bili dokazali svega i svasta usuprot osobnosti nasem uredniku kako nije dobar, kako vara narod kako je pojeo novce od bolnice, a Bog zna koliko vreca svakih izmisljotina i lazljivi stvari. Istina je "Saturday Night" je zadovoljio dvanaest klevetnjacim metnuti dopis u svoju novinu od njihovog velecanstvenog posjeta. Ali kako je to metnuto? Naslov ovako glasi "The Austrians at Loggerheads, Let Brotherly Love Conuinue." Ovo znaci—Austriaci glupani u svodji, neka bratska ljubav sliedi.—Dakle dragi citatelji sada vami ostavljamo ovaj clanak pod gore naslovom da ga sami pod svoje oko procitate, i tkogod drugi od boljeg znanja da vam iz englezkog jezika razumljivo raztumaci, i kad bi mo mi to uradili odvise bi mo na dugo otisli sa prostorom ovog lista.

Kada su se ovokova uzaludna sramotna djela za plecim naseg urednika radila, on je bio na svome putovanju, za korist svome narodu, pak od ovem nije ni sanjao, da njegova ista krvnja braca jesu potajno odlucili bacit ga u najvise zlo. Na urednika povratku nasao se je iskreni domorodac koji nije mogao neprovicu u svome srcu podnieti, dokazao je i obaviestic naseg urednika kako se je sastala ceta klevetnjaka za upropastit ga. Na ovo nas urednik nije ostao nista zacudjen, jer istinito ima u nasem stadu propalica koji su Bog zna sta kadri uraditi. Nije mario sto "Saturday Night," ili ikakva druga novina jesu o njemu pisale, jer sve njegove poslove od hrvatskog radnika ima tocno na svojim knjigam zabilizeno, kao isto nije zaniekao svotu novca od bolnice. Ali gospoda deputacija u njihovoj gluposti nisu prije promislili, da urednik u svome privatnom listu jest vec obaviestio upravlteljstvo bolnice, i da na njihovom upraviteljnom odboru sastanku ovaj nas list jest bio citan i kasnje dato na javnost kroz englezke novine "Herald" i "Star." Dakle klevetnjacim nije se bilo opotrebito brigati za ovaj novac, a navlastito kada nitko od njih mozda nije dao niti jednu penu.

Englezka novina tiskala je nekoliko rieci na zadovoljstvo nepametnoj deputaciji, ali sto im je tiskano svaki nas citatelj moze viditi kad bi dobavio "Saturday Night" od 11 tek. Ali na odgovor klevetnjacim, dajemo vam samo u kratko sto i kakvu opazku isti urednik jest tiskao. Ovako glasi—"Jedna stranka dobra je, ali kad se pokrivac od druge odkrije onda izgleda sve drugcije,—kako smo sami iztrazili dosli smo do zakljucka da vise u ovaj posao necemo se dirati ni sa stapom sa kojim se roba objesiva. Zima se vec priblizuje pak se strasimo otici ponovno u tamnicu sada u studno vrieme, ali da je proljece mozda bi nam bilo ugodno, mi se moramo oprostiti i pustiti Austriake da izmedju sebe bore se za njihovu protivstinu. Ima vec protivna Austrianska novina, koja ako vriedi soli neka gaca svoju duznost i.t.d.

Dakle nasi citatelji sada mogu opaziti kako klevetujaci jesu bili nadareni od Englezke novine. Znamo samo po prilici koja su gospoda sacinjavala deputaciju, ali kada istinito budemo doznati njihove osobnosti, mozda da nam nebude trudno dobaviti i njihove slike te skupa zajedno sa njihovim imenim na javnost u englezke novine iznieti i dokazati svietu ovo je "Slavna Hrvatska Deputacija." Ne, samo od dvanaest osoba, deputacija" kad bi se opet sastala, nego na stotine ni najmanje nebi smo imali straha kad uz onakove nerazlozne svrhe otisli bi proti nami govoriti. Kako nami neopotrebuje pomoci od deputacije, nego kada za razloznim stvarim na kucanje vrata za korist hrvatskog radnika, kod vlade i na svakom mjestu nami se vrata otvaraju.

U istoj onoj englezkoj novini u istom stupcu, gdje su gospoda dokazali svoje zlocinstvo proti nami, ima jedan posebni clanak sa velikim slovim pod ovakovim naslovom, —"**Crowded Boardinghouses, a disgraccful state of affairs, a case for the Health officers**, ovo znaci—"**Stisnute gostionice, sramotni polozaj od poslova, zdravsteni upravitelji imali bi razviditi.**

Ovaj clanak sa dojducim vremenom prevesti ce mo u cjelosti, pak sami mozete suditi koga se ovo tice jer to mi neznamo. Ali pri svrsetku ovog clanka dostatno nam je dokazati da "tko sto trazi ono i nadje," ili "tko pod drugim jamu kopa i sam u nju upadne."

Urednika Putovanje.

Bilo je dokazano do nismo nikada, niti da nam je moguce ikomu ikakva dobrocinstva uraditi, sto ovakova govoreuja dolazi iz onih usta od hrvatskih izroda pod kojim ista zemlja vapije zasto me ovakove nesrece gaze. Od nase strane nije opotrebito da zavirimo u nase knjige u proslost i sadasnjost sto i kakva dobrocinstva jesmo uradili nasem narodu, jer svi nisu zakopani od kojih nije vise moguce dobiti nikakva glasa ; ali na srecu ima u zivotu nasih domorodaca kojim smo bili pri ruci u svakoj njihovoj potrebi kad su dosli do nasih vrata. Kod nas nema hvale, sto i kakve usluge jesmo uradili nasim domorodcim jer ovakove stvari stavljamo na dusevnost nasim zemljacim da oni isti dokazu kako smo bili vriedni uslugu uraditi kad u potrebi i to bez ikakve zahvale. Opetujemo kod nas nema hvale, jer u nikakvom slucaju nedopustamo da lieva ruka znade zto desnica radi, a nasi protivnici neka misle sto ih je volja. Kako su nasi citaoci razumili u proslim brojevim imali smo nakanu za odputovati u Wellington uzrokom da mnogo bolju buducnost otvorimo za hrvatski narod kad se prigoda pruza. Svaka narodnost na svietu vapije za svoj napredak, pak ipak i mi Hrvati nesmeta nista ako smo u inostranoj zemlji jesmo u duznosti traziti svoga napredka, a ne vazda stajati na jednom mjestu.

Ministar-predsjednik Sir Joseph Ward proputovao je nazad malo vremena po cielog Auckland okolici i obasao razna mjesta gdje kopanje gume sastoji. Uzimajuc u pogled sadasnju nizku cienu gume, te ovako ako dulje vremena potraje pripravlja se crna zima u vecini broja nasim domorodcim jer nemaju druge zarade osim kopanja gume. Za biti pri ruci svome narodu Urednik je odredio da otidje do glavnog grada Wellington tako da u onem gradu kao sjediste vlade bude otvorio rabote za dojduce vrieme u slucaju kad ciena gume nebi bolje napredovala. U pocetku urednika namjera bila je da otidje po kopnu do Wellingtona, ali kad je ministar-predsjednik Sir Joseph Ward odlucio putovati po moru tako i urednik uzme svoje putnu kartu do Wellingtona, uzrokom da po tihom moru bude imao boljeg vremena za privatno razgovarat se, sa prvim covjekom kod vlade u Novoj Zelandiji.

Sada ce mo vam opisati istinito i tocno nase putovanje.

Subota Ozujka 28. Parobrod "Monowai" od U.S.S. Co. Ltd, krasni parobrod koji je jedno vrieme putovao za Ameriku odputuje na 1 sat. p.d. za Gisborne, Napier, i Wellington, i.t.d. Na mostu od Hobson Street kao obicajno kad parobrod putuje, doslo je znanaca za pozdraviti putnike, kao isto mnozina naroda dosla vidjeti i pozdraviti prvog ministra-predsjednika Sir Joseph Ward. Kad je svaki putnik nasao svoje mjesto od spavanje i za metnuti prtlagu, parobrod odputuje uz sasvim krasni dan i lepo vrieme.

Drugi dorucak (Luncheon) na parobrodu bio je pripravljen za putnike pak gospoda kako je tkogod hodio za koje mjesto jesu posjedala za stolovim. U prvom razredu sasvim je krasno, i vise broj stolova jesu izvrstno nakiceni sa velikog broja mladih od stola sluzbovnika.

Urednika zapalo da ima cast, na istom stolu blagovati na kojem je i ministar zasjeo a predsjedano od kapetana. Od jelu nije nam opotrebito nista spomenuti, nego samo mozemo dokazati da hrana i sluzba jest mnogo bolje nego u prvim razredim Hotelim Iza drugog dorucka (Luncheon) gospoda izasla na kuvertu zabavljajuci se svak sa svojim poslom razmatratjuci gledajuc obale ove zemlje. Ministar otidje u svoju kabinu na pocinak (siesta), a njegova dva privatna tajnika imali su punu kapu posla dokle postave vladina pisma u red. Na parobrodu neprodje nigda vele vremena dokle se nedodje do osobnog poznaustva sa jednom drugim od putnika. Prolazili smo vrieme razgovarajuci sa sad je lnim gospodinom ili gospodicnoj, kao isto dosli smo upoznati naseg poznanca gosp. W. J. Napier, odvjetnika koji je putovao na obranu jedne parnice kod vrhovnog suda u Wellingtonu.

Na 5 sati p.p. ministar iza svogu opocinka izadje na kuvertu da propusi svoju cigaru, ugleda i prodje mimo urednika kojem rece kako krasno vrieme imamo za putovanje. Urednik nije inostran ministru, jer u vise prigoda poznat je osobno ministru (a ne kao drugi kad dokazu dasu vidili pak je ono poznanstvo), te u razgovor sa snjime otidje. Znatizeljan za dalje razgovarat se, na dvije sjedalice u zakloniste od vitra i putu drugih putnika, ministar i urednik imali su podulji privatni razgovor od razlicitim stvarim.

Objed je na parobrodu u 6½ sati vecerom, Ovog prvog dana na 8 suti u krasnoj dvoraui (social room) bio je koncerat. Kao putnici za druga mjesta bili su Amerikanski glumci. pak ova prva vecernja zabava prosla je u podpunom redu. Ministar je prisustvovao koncertu i dao svoj kratki govor.

Nedjelja Ozujka 29. Na 11 sati jutrom dodjemo u mjesto Gisborne, ali buduc da ovdje nema pristanista kao dobra luka prrobrod se usidri malo podaleko od obale. Iz mjesta dodju drugi mali parobrodi za voznju putnika i tovarine. Ovog puta dodje nacelnik sa upraviteljstvom opcine u posjet ministru za dogovor potrebocam mjesta Gisborne razgovarali sa ministrom na kuverti, druge male brodice pune naroda obigravale su ekolo parobroda "Monowai," i kad bi ugledali ministra onda su puskarali i pjevali dobrodoslicu pjesmu. Ministar je pozvan da idje pohoditi Gisborne, jer da ondje i druge deputacije ocekivaju ga. Kroz ono malo casa i nas urednik upoznao se je sa nekojom gospodom Gisborna, i dali mu ponudu da dodje pohoditi njlhovo mjesto, koju ponudu primi i otidje pohoditi mjesto u druztvu Gisborne pospode i prvog ministra-predsjednika.

Na malom parobrodu putujuc do obale urednik zapita Hon. Captain Tucker, poznajeli naseg domorodca Marina Segedina koji se nalazi u njihovom mjestu. Ovaj nam odgovori, dakako da ga poznajem ne samo ja, dali ciele mjesto u Gisborne, jer je mladic od izvrstnog ponasanja, on se bavi sa uzdrzanjem trpeza od Biljarda. Gosp. Tucker zastupa prvo mjesto u Gisborne i posjeduje malda ne polovicu mjesta pak nam je bilo sasvim milo da na nasem putovanju u inostranom mjestu jesmo culi pohvale o nasem domorodcu' te da je srece da i viseg broja od nasih domorodaca odluce bavit se sa drugim obrtim a ne vazda na kopanju gume.

Lepi dan, kao isto na prvom pogledu mjesto Gisborne izgleda dobro, a opet se uvidja svake buducnosti jer nove zgradje uvidjaju se po svemu mjestu, kao isto dojduceg ljeta ima se potrositi £300,000 sterlina za uapraviti luku od Gisborne.

Trazili smo naseg domorodca gosp. Segedina, jer to nije nam bilo tezko tko ga smo upitali za njega svatko ga pozna. Nedjelja po englezkim mjestim svuda je mirno, te ne mozemo suditi koliko obrta ima kod je sve zatvoreno, ali na pogledu trgovackih kuca ima dosta prilicno, a nove zgradje uvidjaju se na sve strane koji znak jest da ovo mjesto sasvim dobro napreduje. Nasli smo naseg domorodca, koji se nije nadao nasem dolazku, pa skupa jesmo otisli na objed u jedan izvrstni Hotel. Za nikakvi osobni interes nedajemo pohvalu nasem domorodcu, ali ondje gdje se pohvale zasluzuje u duznosti jesmo svakomu dati. Iza objeda otislo smo za kratko vrieme u naseg domorodca Biljardu. Ovdje smo imali sto i vidjeti, te istinito mazemo dakazati da bolje dvorane u kojoj jesu pet trpeza od biljarda bolje nismo u ovoj zemlji vidjeli.

Vidili smo takodjei knjige naseg domorodca, te nam je sasvim drago spomenuti da nas domorodac skupa sa njegovim drugom Ostojom koji uzdrzi drugu dvoranu od Biljarde u gradu Aucklandu sasvim dobro napreduju sto od nase strane zelimo im svaku srecu. Vidili smo i Gisborne novine, pak naseg domorodca ime M. Segedin jest spomenuto i toliko svrha od mjestnih zabava. Prosetali smo po mjestu Gisborne sa nasim domorodcem na toliko strana, pak smo dosli do naseg zakljucka da ovo mjesto u svakoj prilici ima velike buducnosti. Nas domorodac imao je zelju vidjeti Boga od Nove Zelande, kako ga on nazivlje t.j. ministra-predsjednika Sir Joseph Ward, pak ovu prigodu imao je vidjeti kod je ministar izasao iz Masonic Hotel za jednom drugom osobom govoreci, da mu je odnio klobuk u pogreski za svoga, a da novinari neka metnu i ovo u svoju novinu. Vidili smo urednistvo i tiskarnu od novine "Herald" sto izlazi dnevno u Gisborne pak u svakom pogledu jest u najnovijem izumu. Ima i druga dnevna novina sta izlazi u Gisborne, ali u kratko vrieme nismo mogli sve pohoditi. Dakle ovo malo mjesto Gisborne ima svoje dvije dnevne novine. Na 5 sati vecerom ostavismo Gisborne za dalje putovanje i nas domorodac dosao s'nami do zadnjeg casa za pozdravit se. Ostavili smo ga da dalje nopreduje, jor sigurni smo da je sliedio vazda na kopanju gume nigda do sadasnje izobrazbe nebi bio dosao. Nasao je natrag malo vremena svoga druga Ostoju koji je u Segedina imao povjercustva, te sa malo ulozenog novca dosli su dandanas do velike glavnice u svojoj trgovini.

U Gisborne ukrcalo se vdliki broj putnika za Napier i ostala mjesta. Ukrcao se je jedan stari covjek i jedna mlada zenska o kojim ce mo kasnje stogod dokazati iza kako smo sutradan dosli do boljeg poznanstva. Jedan mladic od Belgije ukrcao se je za Wellington da trazi rabotu. Sa ovim mladicem dosli smo u poznanstvo i kao inostrancu bili smo pri ruci za naci mu rabotu, kako ce te kasnje opaziti od istinitog dokaza. Ovaj mladic kad smo odputovali iz Gisborne istu vecer doveden je bio od urednika na koncerat, pak u svome jeziku (Francuzki) nije se sramio pjevati uz glasovir. Nitko ga nije razumio sto pjeva, ali njegov milozvucni glas svakcga je zadivio, te isti ministar mu pljeskao. Ove veceri na zadovoljstvo svih putnika ministar je pjevao dva puta, tako da vrieme prolnzilo je sasvim brzo.

Ponedjeljak Ozujka 30. Na 7 sati jutrom stigii smo u Napier. Ovo je jedne mjesto kao najljepse i najcistije mjesto u Novoj Zelandiji ali sasvim slabu luku za pristanista brodova ima usuprot da su veliku uzaludnu svotu novca potrosili.

Ovdje su takodjer dvije dnevne novine, i svakojakih obrta od bogatstva. Nitko se ne tuzi da slabo napreduje, dali i ovo mjesto ima veliku buducnost i spojen je sa zeljeznicom do Wellingtona. Kusali smo pitati za radnju nasim domorodcim, pak su nam dokazali dabl rado dali nasem covjeku radnju, ali da su oni mislili da nasi ljudi nisu dosli u ovu zemlju nego za kopanje gume. Urednik je pohvalio vriednost naseg radnika pa kad bi komu u buduce trebavalo otici na radnju mozemo ga priporuciti. Isto tako koji ima stogod svoga novca neka dodje do naseg savjeta i naputka nebi se pokajao da otidje u kakvu trgovinu u mjestu Napier.

Sliedi na strani 3.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj!

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka 27 Travnja
Mokoia 11 Svibnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Oruba ,, 2 Svibnja
Omrah ,, 16 ,,

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

PETAR KATAVICH, & CO.,

Gum Brokers & Commission Agents,

9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

T. KENEALY & CO.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.

Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.

Schnapps—Gold Medai 42s.

Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.

Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI

Zavod Lijecenje Vodom.

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare elecktricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik	Ranarski Lijecnik
DR. STOPFORD	DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —

DARGAVILLE

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Rev. M. Walker,

ADRESA OSTAJE

Corner
Wellington & Howe Streets,
AUCKLAND.

"Napredak."

SRIEDA, TRAVNJA 14, 1908.

Proslost, Sadanjost, i Buducnost!

Na Hrvatsku proslost necomo se sada baviti, jer to komu manje a komu vise jest svakom nasem citatelju poznato. Stose tice "sadasnjosti," to sbog prostora lista necemo veome duljiti jer svakomu je poznato da nasa "sadasnjost" jest sasvim mraena, te istinito moze se dokazati da jesmo kao jedan "izgubljeni narod." Grehota je velika da ovako koracamo, jer medju nami da je sloge i bratske ljubavi mogli li smo istinito doci do onog stepena da bi smo zacudili ne samo ovdjesnji narod. dali na sve ostale strane svieta. Srce namo place kad vidimo hrvatsku radnicku mladost, kakve prigode imaju za doci do bolje buducnosti, pak uzrokom njihovog nehajanja ili bolje kazati sto nisu gospodari od svoje kazati sto nisu tamnosti. A zasto bi ovako moralo vazda biti? Uzmimo izgleda od drugih narodnosti pak ce te odma uviditi da sa nasim sadasnjim postupanjem jesmo na krivom putu. Najvisa je krivnja sto se dajemo zavesti od protivnih govornika, cigov cilj jest da zavede u svoje svrhe nase siromasne radnike. Ovakovoj gospodi za njihove posebne svrhe, jest sve protivno da ista medju nami obstoji uzrokom da nasem radniku stoje oci vazda zatvorene. A nase su misli da svak oci ima otvorene za svoju vlastitu korist i buducnost. Dakle dragi zemljaci ovo je razlika medju nami i vasim protivnicim.

Nemislimo da imo itko u ovoj zemlji stogod osobno protivno nami, niti sa moze naci hrvatske matere sin da smo u ikakvoj svrhi ista komu na zao ueinili. A zasto ovakova protivstina to mozete sami dokuciti. Zasto od kada je ova mnogopotrebna novina pocela izlaziti saznala je istinite dokaze da nasim radnicim nebude vise skodovati nego im se puti otvaraju za bolju buducnost. A koliko ovih protivnika imamo? Nema ih u vecini, a gdje je protivnika tu imamo i prijatelja. Ali isti protivnici uvidjaju u svome opakom srcu, da jesmo na putu za poboljsanje cielokupni hrvatski narod, stoga im je u zloci i u krvi zaceto da nista medju nami nebude obstojati. Kada sam ja nesretnjak, neka bude svaki, to smo culi od nekojih govoriti.

Tako isto gospoda uvidjaju kad ova novina napreduje, da im se pripravljaju crni dani, pak treba ovu novinu unistiti za sebe spasiti i da hrvatski radnici ostanu u tamnosti kako su i do sada stajali. I prije su svi bili na kopanju gume, pak je tezko opet pomisliti za opet povratit se, sto stavno nema im drugog lieka ako svoju opaku cud i narav nepovrate na bratsku ljubav da svi u slogi zivemo.

A mi zelimo da je moguca da svaki se proslavi i nitko da nekopa. Da je moguce nam naci iskrenog hrvatskog radnika, koji je stogod zastedio te kad dodje u grad ne potrositi novce u ludost, nego neka pogleda ostro svoju palu pak reci. Oh! moja palo dosta si mi muke i nevolje dala idjem kusati otici do urednistva „Napredka" pak nije mi vise za nigda opotrebito povratit se na kopanje gume. Jest! jesmo vriedi ne samo jednog radnika priporuciti i savjetovati dali da ih ima na stotine sve bi nam bilo jednako. Stoga ovo su uzroci gdje se radnici nagovaraju nehodite blizu urednistva „Napredka" nacete se prevareni, nego stanite za vazda na kopanju gume, jer te nami okoristuje da nas dodjete pohoditi u nase tisne kuce.

Sada na „buducnost," ali ovog puta samo u kratko jer je sve ostalo za dojduceg broja. Kako ste vec bili obaviesteni vlada je odlucila otvoriti veliko zemljiste za naselbinu.

Netom se zemlje budn otvoriti sigurni smo da kroz trenutak oka ove zemlje bit ce pograbljene, a zasto nebi moglo biti tkogod i od hrvatskog radnika da se naseli za svoju buducnost. Mi mozemo imati nasu posebnu naselbinu i nazvati ju sa Hrvatskim imenom. Uzmimo izgleda u druge naselbine kako lepo napreduju pak tako i mi mozemo imati u nasoj naselbini medju nami svakih razlicitih obrta. Mozemo uzdignuti skolu, crkvu, ducane i.t.d. tako da nasi potomci budu nas za vazda blagosljivljati, a sebi po sirom svietu stoci neumrle slave. Mi poznajemo da ovo nemoze biti, niti je moguce da bude svakom po cudi; ali od toliko hiljada sto ovdje u ovoj se zemlji nalazimo sigurni smo da ce se naci 50 ili vise iskrenih hrvatskih radnika koji teze za svoju bolju buducnost.

Vlada nam je dokazala da ucinimo molbenicu sa podpisim, te svaku nasu zelju sto budemo zahtjevati bit ca dato na razpolozenje Parlamentu ili Saboru kod se sastane dajduceg Lipuja. Dakle zasto i za koji uzrok imamo izgubiti ovakovu prigodu. Stalne rabote bit ce za svakoga, ozenjeni ljudi sa svojim zenam uzivat ce raj zemaljski, a mladost moze ovdje ili iz stare domovine dobaviti svoju vjerenicu. Hajmo napred braco! nemoj mo izostati nazad od druge narodnosti jer mi takodjer svake mislimo biti s' vami u druztvu za usaditi barjak nad nasoj novoj naselbinom.

Ovo je sada Vilika Nedjelja, ili muka Gospodinova, sto svaki od nas pojedini jesmo na ovem svietu u u mukam; a mi za najvise jesmo okruzeni u velikim mukama sa jedinin uzrokom sto vam otvaramo bolje buducnosti. Okruzeni smo sa svih strana od neprijateljske nase krvnje brace, koji gledaju svaku malu dlaku kako nas mogu u zlo baciti.

Mi ce mo se osloboditi od nasih neprijatelja, ali bi nam bilo zao da vi ostanete medju njima sto sigurno sa njihovim napredkom nemozete dostignuti nikakvu buducnost. Vi se svi mozete osloboditi, kad zavapite u Gospodina Boga da sa njegovim sinom Isukrstom budemo svi skupa uz krsnuti dojduce Nedjelje sa nasoj pameti na zivot vjecni i svako zemaljsko uzivanje.

KRATKE VIESTI.

U zemljam Guernsey stavljaju porez na ulazninu svakog inostranca.

Preko 80,000 siromaha nalazi se u gradu Pekinu (Kinezkoj).

Mjesine za puhati vatru jesu se upotrobovljale od nazad 2500 godina.

U Parizu najprvi Postarski Ured jest otvoren god. 1492.

Jedna sama ptica iastovica moze progutati 6000 muha svakog dana.

Brzojavka iz New York od 13 tek. donasa viesti da inostranci koji su prosle godine ostavili zemlju od Amerika jesu sa sobom odnieli £60,000,000 sterlina.

Brzojavka donasa viesti da u Catauzaru u Italiji dogodio se je grozan slucaj. Neki Papallo bio je otisao u Ameriku za zaradom ostavivsi kod kuce mladu i lijepu zenu. Za njegovog odsutstva zena, kojoj su mnogi ulagivali radi ujene ljepote, dodje u ljubavni odnosaj sa jednim mladicem. To bi dojavljeno muzu, koji nenadano bane kuci i zatece zenu sa ljubavnikom. Tad uhvati zenu, sveze ju, dohvati britvu, te joj obsjece oba uha i i reza citavo lice.

Americko ratno-brodovlje na invitaciju ove vlade pohodit ce luku Auckland dojduceg Kolovoza. Ima ukupno 52 broda, te veliki se docek spravlja od vlade ove zemlje i svega naroda Nove Zelande.

Brzojavka donasa viesti da u Canadi jest ustanovljen zakon za zabranju svim doseljenicim u onu zemlju od inostranih zemalja.

Jedna djevojka imenom Selmes u Sydney brzojavka dokazuje nasla je smrt na cudnovati nacin. Imali je u rukam nozica padne na tko i ubode se i na mistu ostane mrtva.

Brzojavka iz Melbourne od 13 tek. donasa viesti da jedan covjek imenom Deutschman ubio je svoju zenu, i zapalio u tasta kod mjesta Ararat, u Victoriji (Australia). Muz i zena zivili su nesretno, pak tast gledao je da bude mir medju njima. Ovaj zapali u tasta ali ga neubije, pak onda zapali u zenu koja odma padne mrtva. Ubojiea je ujamcen.

Europejci mogu otici u Kanadu samo oni koji dolaze direktno iz svoje rodne postojbine drugcije svakomu je zabranjen ulazak u onu zemlju.

Brzojavke iz Beca od 14 tek. donasa viesti da jedan covjek imenom Siczijnski djak u visim skolem iz Erdeljske ubio je konta Potrcki, Namjestnika od Galicije kod Lemberga, kad mu je dao molbenicu. Ovog su ubojicu odma ujanicili.

Trideset tvrdkah sto jesu imali nagodbu sa ratnim-uredom u Francuzkoj jesu izbrisani sa knjiga zasto su davali u tinam slabo meso Francuzkoj vojski.

Brzojavke iz New York od 13 tek. dokazuje da grad Boston u Americi jest u vatri. Za vise nego jednu cetvornu milju zgradje jesu u vatri, 18 crkova, bolnice, dvanaest tvornica, i 600 kuca sve je do sada izgoreno. Velika steta i mnogo ih je ranjeno ostalo.

Auckland Hospital.

Za milodar za gore spomenutu svrhu, nismo se u svakom pojedinom broju bavili jer to je svakom nasem citatelju poznato da smo se dostatno bavili u proslim brojevim. Opet s'druge strane imamo u rukami listova od razlicitih dopisnika u kojim nam kazu, da netom se uzdinje bolja ciena gumi ili kad se guma bude prodati,, da ce se oni zauzeti i ponovno sakupiti visu svotu novca za pokloniti bolnici, jer da bi bilo sasvim sramotno dati malu svotu navca medju tolikim brojem hrvata koji se nalaze u ovoj zemlji, a navlastito kada opet mi isti hrvati dugujemo na stotine Lira bolnici. Necemo nista danas govoriti od zanemarnosti ili nehajanju, jer to obstoji u vise svrha medju nasim narodom ; ali kada bi smo hotili svi stogod slozno odluciti uraditi, mi pripoznajemo da isti bi se vragovi zacudili sto vriedni hrvati mogu i bili bi vriedni uraditi, kad bi jedna sveukupna pamet dala savjeta za dobar naputak. Ali koja je korist kad svak svakoga, i jedan drugog navraca na svoju posebnu volju. A ljudska naravna pamet od naseg naroda u mnogo svrha dado se laksnje zavarati na slabost, nego na one stvari gdje mu okoristuje svoga slavnog hrvatskog imena i svoje bolje buducnosti.

Ova je novina (Napredak) otvorila put za milodar bolnice i tocno u njezinim clancim obaviestila kako i za koju svrhu ovaj se novac daje Svaki milodaritelj jest pripoznat, i njegovo ime na nasim kujigam zabilezeno. Ali protivna gospoda i ovoga puta jesu se nasli prevareni, na isti nacin kad su bili usadili u glavu nekojim nasim radnicim da ce mo milodar crkvi sv. Patrika pojesti. Ali ovoga puta mozda da gospoda jesu zavidni sto oni nisu na celu od ove i svake druge stvari, pak su se poturili do englezke novine dasmo novce pojeli. Jest! Nasli se prevareni, jer kako i zasto bi mo to uradili, kad vec jesmo bili u dopisivanju sa upraviteljstvom bolnice.

U pocetku ni mala svotica nije se mogla sakupiti za put kriza, pak kod smo u toliko puta kroz novinu nagovarali narod, da se bolje oposteni te tako jesmo dosli do naseg zudjenog cilja da vjekovita uspomena jest ostavljena u crkvi sv. Patrika. Tako isto i sada mislimo da ce se nasi radnici opetovno proslaviti kad se jos visa svota sakupi za bolnicu kao u mnogopotrebnitiju svrhu nego u ikakvu drugu. Akoli pako milodaritelji uvide, da nikakvog novcica nemoze se vise sakupiti niti moguce da bude (sto nevirujemo), onda neka nam jave u svome privatnom podpisanom pismu ; pak kad uvidimo da ima vecina za ovu svrhu onda smo pripravni dati sav onaj novac do sada sakukljeni na odgovornost cielokupnog hrvstskog naroda da se vise nije moglo sakupiti. A gospoda koji su sacinjavali deputaciju, i koji mozda nisu dali niti jednu penu naci ce se prevareni kako ovu svotu novca nismo pojeli.

Imamo mnogo istinitih dokaza za bavit se od bolnice u buduce vrieme, ali ovo nemozemo propustiti buduc dasno opetovno uoblasceni od gosp. Petra Franiskovica da na dokaz istine dademo na javnost. Nema tome vele vremena kad je gosp. Franciskovich bolovao i bio kod Auckland bolnice, i snjime se nasao drugi bolestni nas domorodac kojeg imo izostavljamo. Neznamo istinito, ali dam je dokazano da je ovaj dugovao bolnici £35. Siromasni domorodac kazao je Franciskovicu da ima £18, kojeg ga je savjetovao da dade bolnici na racun £15, a tri, da za seba ostavi kad je ostao zdrav ; ali nam gosp. Petar Franciskovich kaze da je cuo govoriti gosp. Josipa Franiea gdje savjetuje i nagovara naseg domorodca da neka bolnici ne daje ni jednu penu da neka ga trazu i da mu nemoge nista naskoditi. Ovo nepisemo iz nase glave, nego kako smo istinito doznali. A koliko ju mozda bilo nasih domorodaca, prije nego su otisli u bolnicu bolovati ostavili bi kod gostionicara sve svoje novce, pak kad bi ozdravili onda ni pomisliti za isplatiti dug bojnice.

Sada je vrieme da osvietlamo nase hrvatsko ime, te po cieloj ovoj drzavi neka nam uspomemo ostane, jer nevirujemo da od mozda samih deset osoba, da oni budu zapoviedati sa radnickoj hrvatskoj pameti. A sada u svrhu ako mu bude stogod vrieditі nas Brunner alias Mandich neka prevede ovaj clanak pak dade tiskati u inglezke novine, sto jetmo sigurni da ce mu ovo beti primljeno.

Hauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 140s.
Kescraped Range 175s.
Superior Ordinary, free of nuts 115s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 120s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 105s.
Rough Scraped 80s.
Fair Ordinary 60s.
White Nuts, weak and dirty 32s.
White Nuts, range and clean 40s.
White Nuts, bold 45s & 48s.
Poor Ordinary 30s.
Swamp Grdinary 20s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 15s.
Good Swamp Nuts, dusty 12s.
Weak Swamp, scraped 15s.
Weak Swamp, dirty 12s.
Good Chips, free of dust 22s.
Good Chips, with dust 11s.
Good Chips, weak 9s.
Good White Dust Seed 10s,
Good White Dust 8s.
Poor White Dust 7s.

BLACK.

Rescraped 115s.
Rescraped, bright 110s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 70s.
Ordinary 56s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped 18s.
Nuts, dirty 12s.
Piebald 12s.
Chips, clean and bright 22s.
Chips, good clean 15s.
Chips, poor cleap 11s.
Chips, poor and dusty 8s.
Chips, piebald and dusty 7s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 185s,
Superior 135s.
Ordinary 100s.
Nuts 4s0.

Ovog puta smo primoreni poslati uklopljeno u listu "obznanu" nasim duznicim, da budu sto skorije izvrsili svoje duznosti prama svojoj novine. Samim duznicim ova se "obznana." salje te ako u pogreski nasa mlada poslovacica, bude komu obznanu uklopila onim koji nam nista neduguje neka oproste ; ali je vise vrieme da se narod tegne u srce pak pokaze svoju ljubav prama onem putu gdje mu je za korist i za njegovu bolju buducnost.

Samo jedan gostionicar daje dobrog izgleda.—Bez ikakvog osobnog interesa, ili da nam je od gostionicara dokazano nalazimo po iztrazivanju istinitih dokaza, da gosp. Joseph Kraljevich jest jedini gostionicar u gradu Aucklandu koji daje dobrog izgleda hrvatskom radniku. Ovaj stoji mirno u svakoga, nije u druztvu od nikakve bezrazlozne deputacije, bavi se sa svojim poslovim, stoga zasluzuje u svakoj svrni da mu nasi radnici cast nose, a mi iz naseg srca zelimo nasem Kraljevicu svaki uspjeh i svaku bolju buducnost za njegov napredak.

Usuprot marljivom nastojanju urednika, koji je neprestano danu i noci radio bilo je odluceno da ovaj list izadje sa sest stranica, nije uz nikakvu mogucnost bilo moguce da se nasa zelja izvrsi. Slagari su bili slozili vazne vriedne novosti ali nemoguce da je otislo kroj tiskarni stroj, stoga na nase nezadovoljstvo nemozemo ugoditi nasim citateljem dati im poduljeg stiva kojeg smo usilovani ostaviti za dojduce vrieme.

Nas bolestni domorodac gosp. Stipe Brajkovich koji se jos nalazi u Mount Eden Bolnici, dosao nas je pohoditi. Boluje od nazad dugo vremena, te i sada izgleda da ce bolest produljiti dokle se sasvim oporavi. Bilo nam je u srcu zao da nismo kod sebe imali niti jednog novcica za dati mu, makar da ga tram povrati do bolnice, sto za ovu svrhu jesmo nasli kad smo posudili u drugog naseg domorodca. Prijatelji i poznanci imali bi se sjetiti nased domorodca, a nasi svi citaoci mogu sada kao i prije uvidit koliko vriedi "Dobrotvorno Pripomocno Druztvo."

Urednika Putovanje.

(Nastavak)

Kroz ovo vrieme upoznali smo se sa jednim starcem i jednoj mladoj djevojkom, te u razgovoru dosli smo znati njihove poslove. Starac je blizne 80 godina nego 70, a djevojka okolo 25—26 god. Starac je toliko velik da u njemu ima tezine do 18 i vise stona, a u djevojci samo 4½ noge u visini. Obodvojica su putnici iz Gisborne za Wellington gdje su se namislili ozeniti. Starac je udovac i gostionicar u Gisborne za 5 milja dalje, sa devetero sinova koji su svi ozenjeni a jedan od sinova ima devet djece. Djevojka je bila sluzbovnica kod gostionicara, pak nas starac zaljubio se u nju i hoce da ju ozeni. Sva njegova djeca su protivna zenitbe, kao isto cielo mjesto i okolica, te katolicki zupnik niti nikakvi drugi nije ih hotio sdruziti, pak ovo je uzrok da su tajno odputovali za Wellington da se mogu ozeniti kod Registry Office. Storac izgleda kao da ima prilicno bogatstva, te nije se ni cuditi da siromasna djevojka jest odlucila starca ozeniti. Takodjer ovaj gostionicar kazao je nasem nredniku damu bude pri ruci za dovrsiti njegov sretan dan od vjencanja, ali on se je zahvalio kao drugi bolje da prisustvuje.

Na 3 sata p.p. ovog dana parobrod ostavi Napier za daljnje putovanje, te vecerom iza objeda drugi privatni razgovor nastane izmedju ministra i urednika. Krasno vrieme i tiho more tako da svim putnicim jest bilo do velikog zadovoljstva.

Utorak, Ozujka 31—Na 9 sati jutrom parobrod "Monowai" stigne u luku Wellington, te svakom strancu na prvom pogledu Wellington nije povoljno mjesto. Sa sakom desnice ruke pozdravismo se sa ministrom kojeg vladina kocija doceka, a naseg urednika gosp. Geo. Robertson prvi nadzornik vladinog zivotnog osjeguraceg zavoda. Najprvo pohodili smo ured gosp. Robertsona gdje smo se za malo casa porazgovorili, pak snjime u druzstvu pohodili smo opcinsko upraviteljstvo (Town Hall), sa kojoj zgradjom gradjani od Wellingtona veoma se dive. Istinito zgradja opcinskog upraviteljstva, njezine velike dvorane (halls), i organ jest najbolje u Novoj Zelandi. Kasnje otisli smo u Club, tako zvani trgovacki club (Commercial Club) gdje smo se malko pokriepili i za naseg boravka u Wellingtonu bili smo kao pocastni clan od ovog visokog zavoda. Kasnje dosli smo upoznati druge nase domorodce ali buduc da ovi zastupaju visoka odlicna mjesta u velikim obrtim obecali smo ne iznieti njihova imena na javnost.

Srieda, 1 tek.—Ovog dana prije podne imali smo posebni privatni sastanak sa ministrom zemalja, sa kojim smo se podujje razgovarali, kao isto od vina i licensija od vina. Ovdje mozemo spomenuti da sve engleske novine u svakom mjestu od urednika putovanju imali su posebne clanke, kao isto sve novine u Wellingtonu imale su podulje clanke od pohvale hrvatskog naroda sto urednik jest dokazao, a ne drugcije kako drugi nesretnjaci mogu pomisliti. Wellington kao sjediste vlade, jest najpoglavitije trgovacko mjesto u Novoj Zelandi sa 63,807 pucanstva od kojih jesu 32,731 muzkih, i 31,076 zenskih. Grad lezi na razbijenim glavicam, te sasvim malo prostora od zemljista ima za zgradju stanujucih kuca. Izvan vladinih zgradja i trgovockih drugih nema od nikakve lepote. U gradu je sasvim malo vidjeti bezposlenih, a sasvim je slabo za radnika doci traziti rabotu ako nema novea, jer svaka stvar sasvim je skupo u navlastito staniste u gostionam. Radnici koji su na stalnoj raboti imaju dobru placu, kao isto oni koji rabotaju na mostovim dobivaju £4 i vise novca na sedmnicu. Svaki obrt, ili ikakva druga mala trgovina prolazu dobro, te kad bi tkogod od nasih domorodaca poznavao englezkog jezika nebi za siguro pogriesio kad bi otvorio kakav obrt. Kineza ima u velikom broju, te na kupovanju u marketam nitko drugi nisu trgovci nego samo kinezi.

Ovog dana govorili smo sa prvim vladinim upraviteljem od rabota, te tako ugovorili da mozemo priporuciti i nase radnike na razlicita mjesta. Bili smo pri ruci mladom Belginskom Francuza kojeg smo predstavili da dobije radnju, i od kojeg smo vec dobili privatno pismo daje zadovoljan uz prilicnu placu od devet shillina na dan. Gosp. Tregear nam je kazao, da on nije mislio dabi hrvatski narod zelio se izobrazit se na razlicite druge rabote osim na skitanju krpajuc gomu. A drugi opet u odlicnom polozaju jesu nam dokazali da hrvatski narod jest kao jedno "tisto" od hljeba se pojim se moze valjati na svoju volju. Ovakova govorenja mi jesmo podbili te dokazali da kad bi se otvorio dobar put hrvatskom narodu, da oni jesu sposobni nadmasiti svaku drago narodnost.

Cetvrtak, 2 tek.—Danas smo imali opet privatni sastanak sa ministrim stose tice zemljista za hrvatsku naselbinu, te se razboritim razloznim stvarim jesmo uvjerili ministre da bi hrvatski narod bio bi najbolji za naselbinu samo kod bi se pocetak ucinio od 50 ili vise osoba. Svi ministri jesu uvjereni za hrvatski Napredak, pak su nam dokazali da sto moguce prije bude se podpisana molbenica postala za vidjeti sto zelimo imati. Urednik je svima zahvalio, i dokazao da ce kroz svoju novinu poducavati narod tako da sto skorije dodje se da zudjenog cilja za nasu bolju buducnost i napredak.

Petak 3 tek, Kada smo sve potrebite poslove metnuli u red, jutrom na 7.50 sa zeljeznicom ostavili smo Wellington na povratak. Kad se prodje za jedno 20 milja, onda se prolazi medju bogata zemljista i mjesta. Nigdi nema opaziti siromastva, nego zensko i muzko ima novca i krasno odjeveno. Nema vidjeti siromasnog zemljista od gume, nego puste poljane i livade sa ovcam, kravam, i konjim.

Medju englezkim naselbenicim ima ih, koji imaju svoju posebnu naselbinu kao stosu Svajcari, Danci, i Norvenci. Svaki od ovih narodnosti prolazi sasvim dobro, i u toliko slucajeva jesu u boljem stanju nego isti euglezi. Nisko od ovih naroda nije kopao gumu, niti mu je opotrebito od ovom pomisliti. A tko u Novoj Zelandi najvise kopa gomu ? Nitko vise nego sami Hrvati ! A pogledajte koliko opet ima razlike stati u dobrim kucam i kucam od vricetina ? U Africi ima najvise kineza na radnji sa kojim se useljenici najvise bune, u Queenslandu najvise kanakas, u Fiji najvise indijana A na kopanju gume koga ima najvise u Novoj Zelandi ? Nas Hrvata ! A zasto ovo ? jerbo mislimo da za nas u ovoj zemlji nema vise nikakvog drugog rada osim kopanja gume, te opet mislimo ako svi nekopomo da nismo vriedni za nista drugo. A koliko svakojakih druge narodnosti ima u ovoj zemlji, pak svak bolje prolazi nego mi, kao isto i kinezi bave se sa razlicitim obrtim pak prolaze mnogo bolje nego mi isti koji sa nazivljemo hrvati.

Na 8 sati vecerom dosli smo u mjesto New Plymouth, za dvanaest sati u zeljeznici. Nas domorodac gosp. J. W. Kurta dosao je na kolodvor na docek, te dokrovoljno pozvao nas da mu budemo kao gost za vrieme naseg boravka u onem mjestu. Pristali smo sa zahvalom, ali se nismo nadali naseg domorodca ponude. Najprvo otisli smo u ducan gosp. Kurte gdje smo nasli i njegovog druga gosp. Bakalica. Ducan je u prvom redu i cistoci tako da svaku pohvalu nasi domorodci zasluzuju sa njihovim obrtom izmedju englezkog narode.

Iza pocastnog jela onda smo otisli kod privatnug stanista gosp. Kurte t.j. Cameron i Leech streets. Ovdje smo bili predstavljeni sa njegovom mladom suprugom (taljankom) koja ima prvo malo diete k'cerku od tri meseca. Opet smo bili pocasceni sa koko, pak pokazani u dobro udobljenu sobu na spavanje jer smo zelili otici na pocinak nakon dugog putovanja za jedan dan.

Subota 4 tek. New Plymouth ako maleno ipak je krasno mjesto, u njemu ima tri novine, dvije dvevne a jedna sedmnicna. Pukakura Park, jest jedan od najboljih u Novoj Zelandi a mozda i u svietu. Takodjer otici na "Marsland Hill" jest jedna krasota za progledati kroz cielu okolicu. Sa gosp. C. Sexton pohodili smo druga razliiita mjesta, te sa kojim smo dosli u poznanje sa odlicnim osobam u New Plymouth svaki nam dao dobro ime od izvrstnog ponasanja naseg domorodca Gosp. Kurte. Ovo je jedan poznati nasim citateljem u ovoj zemlji, te nitko mu nebi imao u nicemu zaviditi kad je dosao do boljeg stepena, nego kada je bio na kopanju gume, a mi od nase strane zelimo njemu i njegovom drugu svaki bolji buduci uspjeh i napredak.

Nasli smo i druga dva nasa domorodca u New Plymouth pod imenom Sanko i Pivac, koji se isto bave u istom obrtu kao gospoda Kurte i Bakalich, kojim takodjer zelino svaki bolji uspjeh. Opet ima tri druga domorodca u mjestu Stafford, koji se bave sa obrtom, ali od ovim nije nam nista poznato. Takodjer smo nasli u New Plymouth tri nasa domorodca koji su dosli u potragi za radom, te kako sn nam oni isti dokazali da su imali ponudu za otici raditi £2 na sedmnicu i hranu, te da ovem nisu zadovoljni nego da gledaju i oni otici u kakvu trgovinu.

Sada pri svrsetku naseg putovanja, ponovno pricorucujemo nemojte imati zlobu i zavidnost jednom prama drugom, a navlastito kada tkogod od vas bolje napreduje. Stavite se svi na rad i u pamet, pak ce te uviditi da za svakog ima sirokog polja za trazili srecu od svoje bolje buducnosti.

Utorak 7 tek. jutrom na 9 sati Urednik je dosao sa parobrod "Rarawa" u Oneounga sa njegovog kratkog ali koristnog putovanja.

I BRUNNER JE NAS COVJEK.

DOKAZ ZASTO JE PROTI UREDNIKU !

Najuljudnije molimo sve nase citatelje, da nebudu podniposto promisliti, da mi jesmo prvi koji na svakoga napadamo. Ovo nije istinito, jer kada tkogod posebno na nas bez razloga napada, onda jesmo u duznosti branit se, te u nikakvoj svrhi necemo nevaljamcim dopustiti da nas, i ovu mnogopotrebnu novinu tare bez razloga na stetu hrvatskog naroda. Mi jesmo za stranu hrvatskog radnika i mislimo vazda ostati, ali ako se tkogod u njihovom stadu nadje od gubavi ovaca, mi nismo u nicemu podniposto krivi kada se iznadju njihova pogrdna djela. Sada neka citatelji sude imamo li prava dati ovo na javnost ili ne, kada se nas vriedni domorodac gosp. Brunner poceo prvi voditi protivnu stranku sa jedinim uzrokom da ova novina propadne.

Svaki nas domorodac u ovoj zemlji znao je, dasmo prije poslovali kao agenti zemalja kuca, rendita. dugovanja i svake obrtnicke komesije. Bilo je naseg naroda koji su jednom drugom dugovali i zanemarili izplatiti pak su dosli do naseg ureda za pomocit im njihov zastarani dug pribaviti. Tako isto bilo je i engleza koju su vise puta dosli do naseg ureda, kad bi im tkogod od naseg naroda dugovao. Za ovo mislimo nitko nam nemoze zaviditi, jer sa ovakovim poslovim jesmo se na posteni nacin bavili, sto ovakovih ureda ima u visem broju na svakom mjestu.

U proslom Studenom mjesecu gosp. Cave (od tvrdke Cave & West), dodje nas pohoditi sa opisanim od svake uzete stvari racuna od gosp. Emil Brunner. Racun pocimlje od mjeseca Lipnja god. 1904, uzeto u svoti od £11 6s 3d. Gosp. Cave nam dokaze daje ovo racuu jednog naseg domorodca, na kojem smo mu odgovorili da nije moguce da bude, jer da ime Emil Brunner nije hrvatsko ime. Nismo engleza mogli uvjeriti, jer nam je dokazao kad u Waiuku, da ovaj Brunner jest radio skupa zajedno sa nasim zemljacim i dolazio snjima zajedno za toliko mjeseca na stor ili ducan. Gosp. Cave otidje i rece nam, dace nas uvjeriti da Brunner jest nas covjek, sto tako i uradi. Povrati se sa brzojavom (kojeg imamo) poslano od njegovog druga West koji ovako glasi—"Brunner, drugcije ime I. Kozovich adresa Hohoura ili Parenga"—Istog dana nosi nam drugi brzojav takodjer poslano od njegovog druga iz Waiuku (i ovog brzojava imamo) koji ovako glasi—"Ono je Elia Mandich stanuje kod J. Franich, Hobson street, Auckland."

Citaoci moraju da upamte da ovakovi brzojavi jesu prolazili medju gospodom Cave & West trgovcem u Waiuku ; pak nas je sasvim iznenadilo do od Brunner pretvori se drugcije ime koji se nazivlje sa nasim covjekom. Bilo nam je zao, te na privatni dogovor jesmo dozvali naseg domorodca kojemu smo pokazali sto imamo u rukami. Ovaj se nije nista protivio, nego nas on isti zamolio da napisemo list gospodi Cave and West moleci ih da se uzstrpe, da se odma platiti £2 na racun, a ostalo isplacivati 5 shillinga na sedmnicu i kako bude mogao. Ovo smo zadovoljili nasem domorodcu i dobar list za njega zapisali (prepis imamo) pak na odgovor ovo smo pismo dobili Waiuku 9-12-87. Stose tice Mandica primamo njegovu ponudu samo ako bude isplacivao redovito, jer drugcije nemozemo cekati, jer njegovo dugovanje jest sasvim zastarano,—Cave & West. Opet smo drugo pismo dobili koje ovako glasi—Waiuku 1-1-08. Stose tice Mandica njegov smo racun drzali na stranu buduc da nam je priobcio govoreci da ce nam platiti dug jos prosle sedmnice. Buduc da nije drzao svoju besidu, stoga vas molimo da ga potraziti na kojimudrago nacin, jer vise nemamo vremeno za onakovu varalicu i.t.d. Cave & West.

Ovo smo pismo prikazali nasim domorodcu, koji nam je odgovorio—"ja nemam novca nekē me sumencaju"—ovo su njegov rieci. U ovaj gnjurni posao nismo se niti najmanje dirali dego smo tajno drzali (kao i druga poslove kad opotrebuje) i savjetovali naseg covjeka kako je za bolje njegovo da dodje sto skorije na put od postenja. Evo sada dragi citaoci mozete uviditi dokaz istine, za koji uzrok gosp. Brunner vodi zlocu prama nami bez ikakvog njegovog razloga, a to jerbo smo doznali njegovo griesno postupanje.

Gosp. Tony Bosnich, Aratapu, nasli smo pogresku sluzbovnica je, bila zabacila pismo. Zivili !

Amnestija.

Njegovo Carsko i Kraljevsko Apostolsko Velicanstvo jest sa najvisom odlukom od 26. odnosno 12. Novembra 1007 sliedece milosti na razpolozenje stavilo.

1. Svi koji pripadaju stalnom kadru i ratnoj mornarici, koji se nisu odazvali vojnickoj pozivnoj zapovjedi odnosno zbog prvog bjegunstva, kroz neposlusnost ovakovih zapovjedi u kazni nalazece, od 2 Decembra, 1907, god. ovakove se kazne oprastaju.

2. Svi koji pripadaju stalnom kadru i ratnoj mornarici koji zbog opomene prije 2 Decembra, !1907, god. jesu podlozeni kazni i istragi ili kaznenim sudom trazeni, ili pod sudskokaznenom istragom, ili strogoj kazni podlozeni bili, svake se kazne istrage oprastaju, i to pod uvjetom da se svi izmedju vremena od 2 Decembra, 1907, do najdalje 1 Decembra, 1909, kod u unutrasnjosti domovine politicke ili vojnicke oblasti kod povlacenja u amnestiju licno prijave.

3. Svi koji pripadaju stalnom kadru i ratnoj mornarici koji su ucinili prekrsaj bjegunstva ili koji su podlozeni osudi u smislu produljenja, obaveza za na dosluzenje i cjelokupne obaveze produljenja sluzbe od 2 Decembra, 1907, opratase.

4. Predvidjena istraga i kasna jest neke sa kojim se prekrsaj ili pocinjenost po § 6 zakonom od 28. Juna 1890 odnosno zakonskog clanka XXI za Bosnu i Hercegovinu broj 116 zemaljskog lista od 1904 (ova zakonska mjesta upravljaju se za zavadjanje za neposlusnost pozivne zapovjedi) koji su skrivili neima upotrebe.

5. Oni koji blagovremeno predloze molbenicu za povuci se u amnestiju kao bjegunci, koji su propisano u kadru izbrisani podlezni su na gubitak svoje casti koji su je posjedovali.

6. Odnosno tocke 1 i 2 u amnestiju kao bjegunacko vrijeme u sluzbu uracunano, zadocnjeno stalno sluzbovanje kao i osmonedeljno vojnicko obrazovanje mora se kroz vrijeme cjelokupne sluzbe nadosluziti, zadocnjene vojnicke vjezbe nisu za nadosluzivati.

7. Sa dodirom u amnestiji predvidjenih sa drugim kaznjenim odlukama doklen jos osuda nije izrecena ne odnosi se na doticne osobe u amnestiji spomenute.

Za zadnje kasnjipe odluke stoje jos odgovorni protivno u pogledu amnestije izuzimlju se od kazni oni koji su ujedno zbog jedne u amnestiji uvrstena predmeta i drugih kaznjivih odluka, istodobno osudjeni ; za ove iz stalnog kadra ili izvanrednim slucajem redovnog sluzbovanja kod prvog puta utekli jest u podrucju sa obzirom na okolnosti predlog za pomilovanje podnijeti.

II.

1. Svi pripadajuci u carevini i zastupani od kraljevskih zemalja, koji zbog zdrebanja (§44, 2 do 4 odsjeka i §45 vojnickog zakona) do 2 Decembra, 1908, osudjeni ili u ovom vremenu pod istragom se nahode, ili sa uzrokom svoje zdrebanje ili sluzbenu duznost za izvrsiti imali, hoce se kazna dok se jos nije ispunila odnosno svake daljne iztrazivanje kazne, kao i jedna odredjeno ili produljenje sluzbovne obaveze oprasta se.

One osobe koje su trazene zbog zdrebanja prije 2 Decembra, 1907, ter kojima je redovno sluzbovanje produljeno, oprastaju se svake kasne i istrage u svezi stojece produljenje oprosteno ili u obzir primljeno ako se svaka osoba podlozi svojim duznostima i povuce se natrag u domovinu najdalje do 2 Decembra, 1909, i prijavi se kod politicke kotarske oblasti ili kod svoje obcine licno prijave.

Oni koji se povrate u domovinu, koji su pasali trecegodisnje zdrebanje, podlozeni su jednostavnoj vojnickoj duznosti no ipak liedi pri povratku odnosno zdrebanju poslije istupa iz trecegodisnjeg zdrebanja, jesu isto do 31 Decembra izvjestne godine vojnickoj duznosti obavezni dok ne navrse svoju 33 godinu starosti.

Izmedju ovog vremena imaju se zakaznjene stalne vojnicke duznosti i jos u pripadajucem vremenu, vojne vjezbe izvrsiti odnosno nadosluziti.

2. Svi pripadajuci domobranstvu, koji se nisu vojnickoj zapovjesti odazvali odnosno zbog prvog bjegunstva kroz neposlusnost ovakovih zapovjedi odazvali od 2 Decembra, 1907, god. kazne se oprastaju.

Svi pripadajuci domobranstvu koji se zbog gore raznacenog prije 2 Decembra, 1907, god. pocinjena kaznena djela, koja su pod istragom ili od kasnenog suda praceni ili disciplinarskoj kazni podlozeni bili, svaka se daljna istraga i kasna oprosta ter oni koji se jos ne nalaze pod istragom, pod tim uvjetima da se izmedju vremena od 2 Decembra, 1907, do najdolje 1 Decembra 1909 pri povratku u amnestiju kod unutrasnje politicke ili vojnicke oblasti licno prijave.

U pogledu iztrage i kazne koji su u smislu prekrsaja i prestupa po § 6 zakona od 28 Juna 1890 D. Z. L. broj 137 ucinjeni neima upotrebe.

Oni koji su u vrijeme podnijeli molbu za povratak u amnestiju kao bjegunci po pravilama iz kadra izbrisani, podlezni su za gubitak vojnicke casti.

U amnestiji povucene osobe, jest bjegunacko vrijeme u sluzbu uracunano ter zakasnjeno stalno sluzbovanje kao i osamnedeljno vojnicko obrazovanje imade se kroz vrijeme cjelokupne sluzbe nadosluziti, zakasnjene vojnicke vjezbe nisu za nadosluziti.

U susretu u amnestiji s' obzirom na delikte sa drugim kaznjenim odlukama zakljucuje se, kad jos osude nisu izrecene. Povratak onih osoba u amnestiju za zadnje kasnjive odluke ostaju isto odgovorni.

Naprotiv jesu od amnestije izuzete one osobe koji blagovremano zbog u amnestiji povucenih delikta i drugi kaznjenih djela skoro osudjeni za ove, kao i iz stalne sluzbe ili izvanredne aktivne sluzbe kao za prvi put pobjegli mogu se predhodno u obzir uzeti ili izvanrednom pomilovanju predloziti.

(Najvisa odluka od 26 Novembra, 1907.)

Svi Bosansko-Hercegovacki urodjenici, koji su zbog zdrebanja (§19. 1-4 privremenog vojnickog zakona za Bosnu i Hercegovinu) do 2 Decembra, 1907, osudjeni ili u istom vremenu pod istragom bili ili iz kakovog drugog uzroka produljenje sluzbe imali, sve kazne dok jos nisu izvrsene, odnosno sva daljna iztrazivanja i kazne, kao vec koje su izreosne ili produljene sluzbene duznosti, oprasta se.

One osobe koje su trazene zbog zdrebanja prije 2 Decembra, 1907, ili zbog produljenja sluzbene obaveze, svaka se daljna istraga i kazna, kao i u svezi stojece poduljenje sluzbene obaveze oprosteno, ako se svi oni koji su obvezani vojnickoj duznosti povuku rajdalje do 1 Decembra, 1909, i kod kotarske oblasti u Magistratu u Sarajevu licno prijave.

Doseljenici (koji se vracaju u domovinu) koji prije istupa IV reda starosti primljeni bvdu podleze redovnoj sluzbenoj obavezi, slijedi pak njihov povratak odnosno novacenje poslie istupa iz IV reda, onda su do 31 Decembra izvjesne godine sluzbeno obavezni dok 33 godine zivota namire.

Izmedju toga vremena moraja se zadocnjene stalne sluzbe kao i ostatak sluzbe i pripadajne vjezbe izvrsiti odnosno nadosluziti.

Sa dodirom u amnestiji previdjenih predmeta sa drugim kaznjenim odlukama, doklen jos osuda nije izrecena ne odnosise na doticne osobe u amnestiju spomenute. Za zadnje kaznjeve odluke stoje jos odgovorni. Protivno u pogledu amestije izuzimlju se od kazne oni koji su ujedno zbog jedne u amnestiju uvrstena predmeta i drugih kasnjivih odluka istodobno osudjeni, za ove iz stalnog kadra ili izvanrednim slucajem redovnog sluzbovanja kod prvog puta utekli jest utekli jest u podrucju s' obzirom na okolnosti predlog za pomilovanje podnijeti.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca! Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
I.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.
Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Upitaj za!
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa
"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).
Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

ZUBAR! ZUBAR!
KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.
Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, APRIL 15, 1908.

NAPREDAK.

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

GOD. 3. (YEAR 3RD.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, APRIL 22, 1908 (No. 16.) BROJ. 16

Bogati Goravi Domorodac.

Sasvim slucjno dosli smo do osobnog poznanstva u Wellingtonu sa jednim nasim domorodcem imenom Jero Bakotich. Kad nam je gospodja Bakotich pokazivalu sobu od spavanja u njezinom Hotelu, u razgovoru dokaze nam, da njezin muz jest inostranac rodom iz Dalmacije i da je sasvim corav. Znatizeljni za poznanstvo odma upita smo zenu da gdje joj je muz, koja ga dovede iz sobe od sjedista. Nas domorodac starac po prilici 65 godina sa sjedom bradom dobro odjeven sa zlatnom kadinelom i dragi-kamenom prstenom na ruci dodje nam u susret. Netom smo upitali naseg domorodca da znade li hrvatski govoriti, ostane zacudjen i iznenadjen i suza mu niz lice protece. Dade nam desnicu ruku, te progovori cisto i bistro na hrvatskom jeziku. Sasvim mi je milo daste nas dosli pohoditi ; ima godina i godina da nisam cuo hrvatskog jezika govoriti sada mi dolazi na pamet kao da sam u svome rodjenom mjestu, ali moje je sasvim tuzno i nevoljno stanje jer sam izgubio vid u oba oka.

Na nevoljnog domorodca imamo nase sazaljenje, jer oci jesu sve na ovem svietu, ali gledajuci u glavu naseg domorodca nitko nebi pomislio da je corav, jer tako njegove oci izgledaju kao da ima vid, ali na zalost nas domorodac jest sasvim corav. Buduc da jesmo u njegovom prvog razreda Hotelu za tri dana pribivali, evo vam njegove povjesti od njega istog dokazano.

Moje je ime Jero Bakotich rodjen sam u Nerezisce blizu Supetra otoka Braca u Dalmaciji. Od kuce sam otisao god. 1874 kad mi je bilo 18 godina. Najprvo dosao sam u Auckland, stiti ni pisati nisam znao, a samo tri shillina i sest pena imao sam kod sebe kad sam se na obalu izkrcao. Onda naseg naroda nije bilo u Aucklandu niti sam ikoga poznavao. Najprva moja rabota bila je u Coromandel na swampu gdje sam zasluzivao 30/ na sedmnicu. Bio sam zastedio nesto novca, pak sa rabote na rabotu proputovao sam nekoliko mjesta. Bilo mi je govoreno od kopanja gume, ali o tom nisam nigda ni pomislio.

Otisao sam u Wellington, Nelson i druga mjest i svuda sam nasao zarade. Kod mjesta Hokitika na kopanju zlata imao sam srecu, kao isto kasnje kod Hawera kopanja zlata. Ali najvise novca sam ucinio na rednjam od pogodbe (kontrati) sto posebno jesam uzimao. Skole nisam imao, ali po naravi jesam se izucio, uvidjajuci da drugi napreduje pak zasto nebi mogao i ja. Mjere na noge i jarde nisam poznavao, ali evo kako sam doznao. Posao sam do jednog engleza dje je imao dosta drva, kojeg upitam da ima koliko ondje ima noga mjere, koji mi odgovori da ima toliko i toliko. A, ja odgovorim da nije istinito za oklad od deset shillina, na sto englez odma prestane. Ja sam poznavao da cu moj oklad izgubiti, ali sam hotio nauciti kako se drva mjere. Tako sam otisao do drugog engleza koji je imao gomilu kamena, pak i snjime se okladim za deset shillina koliko jarada ima, jer na ovaj nacin upamtio sam sve potrebne mjere za moje buduce znanje. Kasnje uzeo sam pogodbu za 22 milijuna noga drva, pak iza ovog drugu pogodbu uzeo sam za napraviti puteve u duljini od 40 milja. Imao sam gdjegod do 100 osoba koji su za imene rabotali, i tako sam dosao da sam ustedio bio do £17,000 sterlina. Sagradio sam tri Hotela b Wellingtonu pak opet prodao, sagradio sam Hotel u Masterton u kojem sudac gosp Ketttle jest kod mene vazda pribivao.

Nesreca mi se dogodila god. 1891, neznam nzroka jer bolesti nisam nikakve cutio, ali u ovo vrieme izgubio sam lievo oko, opet god. 1893 izgubio sam vid od desnog oka, sto sada jesam sasvim corav. Potrosio sam do sada do £10,000 sterlina i proputovao u pratnji jednog mladica po cielom svietu i 24 glasovita profesura pohodio, sto Bogu zahvaljivam na njegovom daru dokazano mi je da me nemogu izljeciti jer da imam bolest "Optic nerve disease." Prodat cu ovaj Hotel pak moje dane sa mojoj staricom docu dovrsiti moje dane gdjegod blizu Aucklanda jer ml ostaje stogod novca.

Nepromisljen Rad.

Videci nakanu, nekih ovamosnjih rodoljuba, da bih rado isti, potrosili jednu ljepu svotu novaca, za zgradju jedne R. K. Crkve u ovoj okolici, u tako zvanom mjestu. Waihopo. Nemogu izostaviti, ovom prigodom a da ne recem, nekoliko rieci ob ovoj nakani. Braco Hrvati! Nemojte cjeniti da sam isti odmetnik od crkve i sluzbe bozije, to uhvam u Boga da niesam, istodobno bih mi bilo veoma milo da se sagradi, crkva nas hrvata, u ovoj zemlji. Crkva koja se je odredila sagraditi, u Waihopo, ista je odredjena da bude duga 40 noga, a siroka dvadeset. Za podignuce ove crkve ce zapasti naj manje £500 dakle, ovoje prilicna svota novca, sto bih ova svota nadmasila, ikakovu prijasnju, sakopljeno kao dobrocinstvo, ili uspomenu od hrvatskog naroda u ovoj zemlji. Ovu istu crkvu, bih moglo pohadjati, mozda, 20 hrvata. Sto onda nebih ulozili ovakovu svotu, u koju drugu svrhu, kao naprimjer, u nase ustanovljeno mlado H. R. Pripomocno Drustvo. Koje bih se na vrieme pobrinulo, da bih sagradili, crkvu, ali ne nikada u mjestu kao isto je Waihopo. U ovom mjestu je samo nekoliko nasih domorodaca na kopanju smole, kad se ista iskopa, onda nece biti nikoga, u Waihopo, posto zemlja za naselbinu, nevriedi jer je posve slaba. Dakle ako zelimo sebi dobra imena, i nase osobne koristi, ovakovu svotu novca bih imali uloziti u onu svrhu, gje bi nami ostala. Za vazda uspomena, istodobno, i nasa korist. Sada se ufam da ce hrvatski rodoljubi uviditi ovakovu stvar, te nastajati sto bolje da se zivo utvrdi nase mlado. Pripocno, Dobrotvoro, Drustvo, u Auckland—u koje je jur ustanovljeno, te isto biti na veliku korist svojih clanova. Sa bratskim pozdravom

A. E. MATUTINOVICH.

Parengarenga, Travnja 10, 1908.

Izgled Samouka. Gosp. Price, prvi ministar, on South Australije, koje se sada nahodi, u Londonu, koji je posao da prikaze zanimanje svoje drzave na (Anglo-French Exhibition) od kojeg je on sada Presjednik. Gosp. Price jest poznat kao covjek od svieta te kad gje govori, njegov govor veoma zaniema slusatelje, koji mu se takodjer dive. On je rodjen u Denbinghshire, god : 1852 a odgojen je u Liverpool. Nauke je dobio, u tako zvanom zavodu (Penny School) pohadjajuci vecerom i Presbyterian Church, u Show Street, Liverpool. Kad mi je bilo 12 godina govori Gosp. Price ; Netko mi rece: da bih mi bilo dobro, kad bih pohadjao nedjeljnu skolu. Istodobno, niesam imao, (jakete) da obucem, ali sam usto nastajao te bih sacuvao 6 pena, svake sedmice, dok sam uzmogao kupiti jednu polovnu u Pawnshop-u. Rukavi od iste su mi bili odvec dugi. Sada sam posao, u skolu te bio umjesten sa drugim odraslim mladicem sinovim imucnih, veleposjednika. Jedan od njih mi se je poceo jedan dan izsmjehivati mojim dugim rukavim. Kad je bila svrsila skola, tako sam ga udario u bradu, i u oko, da je namah pao niz stepenice. Drugi dan su doveli drugog, jaceg, koji da ce mene izlupati, docim mi je poslo za rukom da sam i ovoga izdevetao. Napried sam hodio u skolu dok sam napokom postao, Uciteljem, te Nadzornik, u kom sam sluzio tri godine, te napokom sam ozenio naj ljepsu djevojku u skoli, koja je moja sadasnja zena. Bio sam, Tom Price, kad sam polazio skolu, Tom Price, kao nadzornik, te napokom sada Tom Price, kao prvi ministar.

Trgovinski odnosi izmedju Crne Gore i Francuzke.—Crnogorski ministar vanjskih poslova izmjenio je sa francezkim poslanikom na Cetinju nekoliko biljezki, na temelju kojih produljio se „modus vivendi" za trgovinu izmedj Francezke i Crne Gore za godinu dana.

Jedna oluja u arabskoj pustinji (po pripovjedanju jednoga Hrvata).—Stize u Zagreb tuzna viest, da je u njemackoj iztocnoj Africi umro Lovro Pavic c, rudarski inzinir iz Like, koji je najveci dio svog zivota proveo u rudokopima Male Azije. Prije cetir godine boravio je u Zagrebu u posjetima kod svog roda i svoje otacbine, koju je vruce ljubio te je tom sgodom radi svog patriotizma i svoje poslovne okretnosti stekao u Zagrebu mnoge simpatije. Nastala medjutim rudarska kriza u Maloj Aziji, a on je, financijalno upropascen, okrenuo u Afriku, da potrazi tamo bolju srecu.

Sto je taj vriedni domoljub pretrpio usljed krize i kako je fizicno stradao u potrazi za novom srecom, ne da se opisati. Javljao mi se cesce s puta, a sva njegova pisma govorahu o neizvjestnoj buducnosti i neopisivoj tuzi, sto nije ostao u Hrvatskoj, da njoj u postenom radu posveti sve svoje sile.

Posljednje mu pismo bijase iz mjesta Mudever u arabskoj pustinji, gdje ga zatece strasna oluja, koju mi je po prilici ovako opisao:

„Sjedim pod satorom sa svojim tumacem i cetir Arapa. Sunce naginje k zapadu, nebo se neobicno tamno zacrvenilo, zrak je cudnovato uzbiban i cuje se zestok sum. S juga se primice velika oluja. Digne se na jednoc silan vjetar, a ja cu svom tumacu, neka stvari spravi pod sator, jer da eto kise. On se nasmije te mi rece : „Sidi (gospodine) ! nebojte se za stvari, nego cuvajte oci ; nije to kisa, vec pjesak". Ubrzo mu moradoh povjerovati, jer u tili cas nastane strasna oluja. Vjetar poce duvati silnom jakosti i brzinom, sve htjede da podigne u zrak, a uz vjetar padase debela, gusta kisa od pjeska—suha kisa. Oko sebe nisi nista vidio. Sve bijase obavito gustim, crnim oblacima, koji su se kao strasne aveti motali izpred nasih ociju. Sator bijase duboko u zemlju pricvrscen, ali da ga svaki od nas svom snagom ne bude drzao, odnese nas oluja kao slamku. Oluja potraja tri i pol sata te me je dusevno neizrecivo potistila, a fizicno do obnemoglosti oslabila. Bijahu to prave Tantalove muke . . . "

„U dojucem pismu opisati cu Vam karavanu od 4,000 deva, koju sam putem susreo te je isla sa hadzijama u Meku . . ."

Ali tuzni nas zemljak ne dospje vise, da odrzi obecanje. Javio mi se samo jos jednom razglednicom iz njemacke iztocne Afrike. Smrt prekide burne i mukotrpni mu zivot u tudjoj zemlji, daleko od ljubljene mu otacbine ! . . .

Oluja, koja je gore opisana, obicajna je i dosta cesta pojava u arabskoj pustinji.—To je Samum, naime veoma vruci i suhi vjetar, koji je radi silne mnozine finoga pjeska, sto ga uzvitlava, do skrajnih granica neugadan. Predtece i tecaj oluje izpravno je moj tuzni prijatelj opisao. Samum ne puse tik zemlje, nego iz visega, zato se Beduini legnu na zemlju i pokriju, da se od njega po mogucnosti obrane. Pjesak se dise visoko u zrak, koji po boji praha zadobije ervenkasti, plavcasti ili zutkasti izgled. Samum puse po nekoliko sati, ali oni pravi pogibeljni vrtlozi traju samo nekoliko casaka, te se onda toplina zraka dize na 40. Usljed toga osnsi covjeku grlo, nastane neopisiva zedja i mucnoca. Samum se cesto javlja po dva tri dana zasebice, a onda lieze na odulji pocinak.

Peroslav Paskievic.

Trazi se drug, sa kapitalom od £100: na namjestaj jedne nove trgovine, sa stalnim uspjehom. Isti mora da znade, pisati i barem stogod govoriti Engleski, te da izgleda za "business." Za poblize potankosti adresa : "Business" c/o Napredak.

Prosuo se je glas da u East Coast jesu zatvorena zemljista za kopanje gume, usuprot da nekoji nasi domorodci zude onamo otici ; ali ovo nije istlnito nego je svakomu prosto kad ima Licensiju. Oni koji kopaju u Kaueranga prolaze dobro, bolje nego na drugom mjestu, a gosp. J. M. Curin placa svakomu za gotov novac ovakovu cienu,—dobri skrep od 140 pak gore, sitnu gumu (nuts) od 50 pak gore.

Ljubovna Tragedija.

Odbio se ge uzasan cin nase neko vrieme, u Londonu poradi ljubovnih odnosaja. Djevocica od 20 godina Edit Scott je zapalila u se iz samokrua posto je uvidila da je njezin ljubovnik, Arthur Marshal, prestao ju ljubiti. Dajuci svedocanstvo Gosp. Marshal jest dokazao da isti je poznavao gjicu : Scott kao prijateljicu vec 10 mjesecih, koja je bila uposlena, u jednom gradskom ducanu od robe, u kojem je isti bio, a Gjica : Scott je ostavila mjesto poradi nestasice posla. Odredili smo se sastati na 20 Februara, govori Gosp. Marshal, da se oprostimo, te recemo jedno drugom s' Bogom! Oprastajuci se tako, vidio sam da ima u ruci revolver, kojeg je tada upravila sama sebi u celo, onda sam joj ga otrgao iz ruke, te predao njezinom bratu. U petak, poslied ovog dogodjaju, primio sam od nje pismo, koje glasi ovako: Ja hocu da umrem, ti ces me mozda suditi "kukavicom" kad ti kazem sto sam odredila uciniti. Ali to nesmeta, sto ces misliti. Kad umrem necu nista cutiti.

Kad sam ovo procitao, namah sam brzojavio njezinom bratu : Ustavi sestru, dolazim sa "motor car" Marshal. Bilo je okolo 7 satih vecerom, kad se je brzogjav primio, kojeg je procitala njezina tetka, te podje u djevojke u sobu te ju upita : Sto brzogjav znaci. Ova joj nije dala nikakov odgovor, u taj cas netko pokuca na vrata, Marshal je dosao, Gjica: Scott, povice : dali je to on ! Neka dodje gore, Zelim snjim govoriti pak cu se onda ubiti. Njezina tetka u prisutnosti nje brata Gosp. Scott-a jesu ovu joj zelju odbili, nasto Gjica : Scott recc : Vi ste bedasti : Sad se zazuje glas puske, na ovo skoci Gosp. Caine njihov gost u sobu djevojke, te ju upita, Zasto je ova uzbuna. Nasto ova odvrati, to je nista ali ces viditi sad, onda se zacuje drugi puscani glas, koji je bio ubojstvo. Kad je njezin otac skocio u sobu nasao je kcer vec mrtvu, sa revolverom u ruci. Prvi hitat iz revolvera je posao kroz pod, docim drugog je upravila sama sebi u celo. List kojeg je pisala otcu glasi ovako. Dragi Otce ; Oprostimi, sto sam ti navela ovakov "trebul" ali ja nemarim vise ziviti, moj mi zivot nevriedi bez njega to jest dragog moga. Porotnici su iznasli, da je ista ucinala samoubojstvo, dok je bila u ustrasenoj pameti.

Elektricni tramway u Dalmacija.—Pisu iz Makarske : Vlastnici radnja, koje se imadu izvesti na Gubavici bave se ozbiljno, da uvedu elektricni tramway, koji bi isao iz Makarske na Gubavicu. Tramway ce se uvesti jedino i izkljucivo za prevoz ogromnogo materijala i za ljude dodieljene radnji. Uprava je dokazala da ce se poslie elektricni tramway staviti i na razpolaganje obcinstvu. I tako Makarska ce prva dobiti elektricni tramway, koji ce se jos kroz ovu godinu staviti u promet.

Princesa Lujza Opet Pred Sudom. Becko sudiste imalo je opet posla sa jednim dugom princese Lujze. Tuzio ju je svojedobno sudjelovao kad spasavanja princesinog iz ludnice, te posudio za to i novaca. Weiser je trazio u svemu 131,000 K. Princesa je taj dug priznala, i odplatila sve do 500,000 K, koje je obecala platiti, kad dobije od oca bastinu. Wieser je tvrdio, da princesa mora vec sada platiti taj iznos. Posto su svjedoci iskazali u prilog princesi, to je tuziteli tuzbu povukao, te odlucio sa trazbinom cekati.

Hrvati odlucili napredovati. — Saevim nam je drago spomenuti da nekoji nasi domorodci jesu izabrali bolji put za svoju buducnost. Nazad malo dana dosli su nekoji do naseg uputka kako bi nabavili zemljiste za nastanit se, jer da misle otici u braku zenitbe. Opet drugim nasim zemljacim, jesmo u podpunom njihovom zadovoljstvu dovrsili posao za buduce njihove sretne dane. Opremili smo predplacene putne karte za tri mlade Hrvatice u staru domovinu, koje ce skoro stignuti u ovu zemlju u narucj svojih mladih i milih ljubovnika. U nekojim slucajevim trebalo nam je posebni dopust imati uzrokom ako mlade hrvatice budu nepismene, sto bez ikakve brige njihovih zarucnika mismo zaklucili sve poslove u redu. Ovo je dokaz da nami hrvatim treba imati u gradu Auckland jedan ured, koji moze obavljati izvan izdavanja novine i sve ostale poslove sto opotrebuje hrvatskom radniku za njegovu korist i uputak. A gdje se, i kod koje druge kuce uzdrzano od naseg zemljaka moze sve moguce poslove dovrsiti, akoli ne kod urednistva od "Napredka."

Citaonica stoji na razpolozenje, uputak na radnju, na obrtnistvo ili trgovinu, nabavu zemljista, poznanstvo za imati ljubovnu uzrokom iskrenog obecanja zenitbe, nabavu zarucnice iz stare domovine pak znale ili neznale pisati, pak sve ostale privatne poslove jesmo sposobni uraditi za naseg radnika, sto u svakom slucaju drzimo tajno sve poslove nami povjerene kad iskrenosti sastoji od nasih radnika i njihovog postupanja prama nami.

100 godina u braku — 712 Potomaka.—U nekojim novinama iz stare domovine cita se, kako je u nekom malenom ugarskom selu proslavljena stogodistjica jednog braka.

Suprug imade sada 120 godina, docim je supruga stara 116 godina ; oni broje ne manje od 712 potomaku u selu i okolisu. Pren dvadeset godina proslavila se stogodisnjica supruga sa velikom pompoznoscu, i tom prilikom podielila je ugarska vlada starcu dozivotnu mirovinu. Cetiri godine iza tog dobila je istu mirovinu i njegova supruga. I jedno i drugo zivi u jednoj malenoj kucici, obasipani svijem brigama, kojima se moze da iskaze sinovska ljubav. Oni su gotovo sliepi, te prolaze gotovo citavo svoje vrieme i driemezu ; suprug jos ipak nije prestao da pusi svoju lulu, a znade da uzme dragovoljno i po koju casicu vina. Danju ne ostaje nikada u krevetu. Oboje nije jos za cielog svog zivota ostavilio svog rodnog sela, te nijesu jos nikada vidjeli zeljeznice, kao i nista od svega onoga, sto se je dogadjalo i dogadja izvan njihovog malenog seoskog kruga.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj|

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIELD, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,

125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka 27 Travnja
Mokoia 11 Svibnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Oruba „ 2 Svibnja
Omrah „ 16 „

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

QUEEN & FORT STREETS,

AUCKLAND.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

PETAR KATAVICH, & CO.,

Gum Brokers & Commission Agents,

9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,

160 Hobson Street,

AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

OGLAS.

Za dokaz istine, a ne lazi nasim hrvatskim radnicim, dajemo na opce znanje, da smo pripravni dati za dobrotvorne svrhe, da prevod iz englezkog jezika na hrvatski sto se tice "Saturday Night" od 11 tek., a tiskano u "G.I." br. 5 od 16 tek. akoje istinito prevedeno a navlastito naslov od englezke novine. Gore spomenutu svotu novca jesmo odma pripravni dati na odsudi tri druga nasa hrvatska tumacnika, tako istu svotu novca od £10, "G.I." neka date u odredjenu dobrotvornu svrhu ako prevod nije istinit, jer sto se tice prevoda imalo biti u onoj novini kako joji naslov dokazuje.

Uprava "Napredka."

"Napredak."

SRIEDA, TRAVNJA 22, 1908.

Zko ce biti kriv kad nastradamo? Daj mo se bolje razumjeti!

Neznamo sa koje strane imali bi mo uputiti jedan kratki razgovor sa ilustracijam od istinitih dokaza, uzrokom da sa bolje budemo u buduce razumjeti se nasim hrvatskim radnicim i svim citaocim ovog lista u ovoj inostranoj zemlji.

Za otici u Nedjelju na sluzbu Bozju treba da zvona zvone do tri puta, kao poziv svih vjernika da dodju slusati sv. misu. Dakle iskreni bogoljubnik neco zaboravati svoje duznosti i da nema poziva od zvona, samo da znade vrieme kod se sluzba Bozja obvrsuje. Gdjegod se dogodi da vjerni otidju u crkvu prije prvog poziva zvona, a gdjegod nakon prvog i drugog, a koliko se puta dogodi da se otidje nakon treceg poziva i to mozda u toliko slucajeva kad je blizu sv. misa dovrsena.

A ste ovo znaci? Nista drugo nego vjernika nehajanje, jer da je tocan u svojim duznostim i da ima ljubavi nebi nigda zakasnio doci na sluzbu Bozju. Stoga u ovakovim slucajevim bolje je da je stao i kod kuce nego zakasniti otici u crkvu. A nami, ne samo treba kucati do tri puta, vec da zvonimo do trideset i tri puta sve jednako nasli bi mo nohajstva u nekojim nasim zemljacim.

Cudnovato je, ali odvise istinito da medju nami nemozemo nista postignuti, jer nesmeta koja stvar da se pocme, jedan ce kazati to nece biti nista, pak tako da drugi isto kaze to onda, po gotovo nemoze da bude nista. Ali samo da jedan stogod zapocme, te drugi treci sliedi, onda sigurno mora da se dodje da svakog uspjeha. Zalostno je prouciti i povratit se na citanje od proslih brojeva ovog lista, gdje se moze opaziti clanaka kako nekoji dopisnici oni isti jesu nagovarali svoju bracu kako moramo u ljubavi napredovati. A sada sto se moze opaziti oni isti okrenuli ledja na izdajstvo svoje brace. Ovo nije se cuditi jer kad se cita Hrvatsku povjest uvjek je bilo izdajica medju istoj krvnoj braci.

Dajmo se bolje razumljeti, mi jesmo kao u jednoj tvrdjavi okruzeni od neprijatelja, nadamo se pomoci ali nam stoji daleko na vidiku, pak ne samo mi koji smo u pogibelji, dali veliki broj nasih radnika jest jos u visaim pogibeljim. Mi ce mo se spasiti i dati da sudbina s'nami vlada, ali podniposto necemo dopustiti da budemo u rukami neprijatelja. Ali najvise sto nam na srcu lezi kad siromasni hrvatski radnik bude nastradati u ruke neprijateljske cete, a mi pomoci nemozemo dati jer ce biti prekasno. Uzmite polozaj na razmatranje, pak jednom odlucite u boj, krenite zivo preko neprijiteljske granice i medju njezinim silami prodrenite dok dodjete u nas susret da s'vami mozemo ratovoti i svakog neprijatelja za vazda predobiti.

Sada je cas Hrvatski Sopolovi, da budete na okupu ne u boj gdje se krvca prolije, vec u boj mira, u boj sloge, u boj bratske ljubavi, u boj sa novcanom pomoci pak eto smo sve predobili. Dajte se razglogu, i nemojte zaboraviti nas posjet u Wellington sto sada vlade od vas ocekiva danomice sto imate odluciti. Sastanak Sabora eto se priblizuje, gdje vasa molbenica za vasu bolju buducnost bit ce uslisana, a nemojte dopustiti da drugcije bude se o vami govoriti.

Mi nezalitjevamo vaseg milodara, nego vase duznosti sto istinito jeste prekoracili od vase nemarnosti. Nije jedna Lira, vec ima preko £200 sto se ocekuje od naroda, pak stoga kako mozete pomisliti da na ovaj nacin mozemo napredavati.

Sve smo za vas zrtvovali i doveli ovu novinu, do onog stespena kao prije nikakva druga; stoga nemislimo da ce te se ovog puta oglusiti. Mi ce mo se pridati sudbini, sto nikomu nije se o nami potriba misliti, ali je sasaim tezko pomisliti, da vi sirmasni narode imarte nastradati skupa sa vasim neprijateljen.

Gladat ce te spas, kod sve nestane pak onda komu se obratiti? Nego sada napred! Napred zivo u boj! U Boj sloge i mira prama svakom vasem neprijatelju. Nade smo puni da ce mo se sretnuti na sirokom polju- i dati desnicu sake ruke, a ne ostavit nas u ovoj opruzenoj tvrdjavi da mislimo sto imamo raditi!

KRATKE VIESTI.

Slikanje najprvo je zapoceto god. 1802.

Za upravljati gradom Londona zapada £13,146,000 sterlina na godinu.

Samo 900 u jedan milijun pucanstva umiraju od velike starosti.

Santa Fe, jest najstariji grad u Americi.

Amerikanske djevojke potrose £50,000,000 svake godine u slastice.

Englezka potrosi £1,900,000 na godinu za nabavu inostranih rukavica.

Covjek imao bi teziti 26 litara za svaku nogu njegove visine.

Pucanstvo od Amerike povecava se 7000 svakog dana.

Suma tako zvana "Spping Forrest" za zabavu jest najvise mjesto na svietu.

Deset milijuna svjetiljka uporabe se svake veceri u Englezkoj.

Mjesnice su najprvo bile izumljene u Grckoj 200 pr. Is.

Na svako 20 osoba pucanstva u Englezkoj ima po jedan konj.

U Kinezkoj svako diete koje se rodi nakazuo, odma ga usmrte.

Ima po prilici 20,000,g00 vojske u Evropi vazda spravno za otici u boj.

Rjecknici bili su od Kineza uporabljeni preko 3000 godina.

Englezki jezik sastoji sa cetiri puta vise rieci nego Francuzki.

Tiskarni stroj na parn izumljen je od Richard Hoe god. 1842.

Ocale su bile najprvo napravljene od jednog taljanca god. 1299.

Blizu jedan milijun zemljista u Kanavli ostaje jos neodkriveno.

Rackna se da 3000 zenitbah prodje svakog dana po cielom svietu.

Jedna trecina pucanstva na svietu govori Kinezki.

Za procitati sve poznate knjige uzelo bi covjeku 3000 godina.

Atlanski ocean jest 6½ noga visocije nego Pacificko.

Krv putuje kroz covjeded ticlo 12 noga u jednom casu.

Preko stotinu milijuna lira sterlina potrosi se za brzojave na godinu.

Preko milijun milja brzojavnih zica nalazise na zemlji po cielom svietu.

Semo cetiri po stotinu od englezkih vojnika ozene se.

U nekojim stranam od India, ovce se uporabljavaju za nositi tovarinu.

Kratke gace u Grckoj znaci robstvo; ali slobodan covjek nigda ih he nosi.

Za pozudu zestokog pica dokazuje se, da se moze izljecite sa jestivom mnogo jabuka.

Na nozu od giljotime ima 150 litara olova tezina, koji pada sa visine od devet noga.

Sada je posve obicajno da cari i kralji mogu soljubiti jednog drugog na sastouku.

Kad za dva dana magla biva, racuna se da 25,000 osoba bude bolestnik u Londonu.

Konji se nalaze u tolikoj mnozini u Bueonos Ayres, da i najsiromasniji moze imati jednog.

Krupp's velika tvornica topova kod Essen-a potrosi 2000 tonelata conog-ugljena svakog dana.

Dokazuje da ljudi nose ovratnika od kosulje koji su od papira 15 milijuna svake godine. Jedna tvrlka izdaje 15,000 komada ovratnika svakog dana.

Nemoze se dokuciti uzroka, ali istinito sve rieke u Ruskoj dolaze u manjoj dubini svake godine.

Na sjevernim ledenim zemljam nema nikakve nepismene osobe usuprot da ondje ima pucanstva 80,000 osoba.

Starinski obicaj jos se uzdrzi u Italiji kad radnik otidje prositi radju onda gospodaru poljubi ruku.

Druztvo zeljeznica u South Australiji potrosi svake godine £16,000 sterlina za cistiti travu koja ponaraste pokraj zeljenickog puta.

U gradu Auckjandu ima registiranih nista manje od 172 odvjetnika, kao isto 62 Liecnika, koji imaju prava za ljecenje.

U cetrnaestom stoljecu vojnici su bili dosli do grbavosti, uzrokom sto po prepisu jesu nosili tezku prtljagu na sebi.

U Norveskoj cjepljenje boginja nije utemeljeno zakonito, ali istodobno nijedna osoba nemoze glasovati ako uije imao cjepljenje.

Prosti indijanski seljak nije nikakvi bogatas, on kad zasluzi dvije sterline na godinu jest podpuno zadovoljan.

Zadnjeg izuma bale od biljarde jesu od acala, te svejednako tezu kao one od solnove kosti, a svaka zapada 8 shillinga.

U Dunskoj, osim tamnicari, svaka osoba ima zakonito pravoi mati pensiju za spoju starost kad dodje u dobi od 60 godina.

Broj smrti na cielom svietu racuna se da ima 67 u svakom casu, a porodi se po prilici od 69 do 70 svakog casa.

U Indijam goruci "sveti oganj," koji naprestano ima gori od nazad dvanaest stoljeca. Pet puta svakog dana treba nadgledati ovaj oganj da se nebi utrnio.

U znak posluha svojim roditeljem, obicaaj je u kinezkoj netom se diete porodi povezu mu trak na rucnom zglobu.

Dokazuje se da u nekim mjestim od Indija, sunce je tako zestoko da friska jaja, kad bi so postavila na sunce odma se izlezu mali piplici.

Konj pastuh tako zvani "Cyllene" jest bio prodan od Lorda Marcus Beresford u republiku od Argentine za svotu od £25,000 sterlina.

U Njemackoj svaki radnik i pisari kod ureda, koji su prosli 16 godina a dobivaju manje od £100 sterlina na godinu, jesu zakonito usilovani da sebe osiguraju za stare dane.

U Svajcarskoj ima jedno jezero tako zvano "Lake Morat," koje se pretvori u crvenilo svako deset godina, uzrokom sto se nalazi jedan mali stablic koji se samo moze vidjeti sa sitnozorom.

Zenske u gradu Liverpoolu zapocele su upisivat se dobrovoljuo u vjezbu vojnicku. Onaj koji bude nagovoriti visi broj zenzkih da se udruze dobit ce dara £5 sterlina.

Spanjoljska flota pod kraljem Filipom, koja je pokusala osvojiti englezku, sastojala je od 132 broda, 3165 topova, 8776 mornara, 2080 robova, 21,855 vojnika, 1355 dobrovoljaca, i 150 fratara.

Jahac konja od trka W. Evans, koji je dobio resu od "Melbourne Cup" sa konjem "Apologue" idje kusati svoju srecu u Austriju. Odputovao je sa parobrodom "Himalaya" na 10 tek.

Jedan siromah imenom Martin u mjestu blizu Clermont Ferrand, koji je zivio za toliko godine samo o milostinji, iza njegove smrti pulicija nasla je u njegovom stranicu i ispod postelje sakriveno £160 sterlina, cieli novac od bakra 60,000 komada.

Godinn u Zeljeznici.

Iz Salzburg—a u Austriji, dolazi viest, neki trgovac iz spomenutog mjesta, je putavao, po Americi, te se je dosao spoznati sa nekim (Sportman-om) u New Yorku u tom slucaju su se dosli razgovarati koliko dugo covjek moze putovati na zeljeznici a da ne odpocine. Salzburg-ski trgovac rece da on moze putovati na vlaku cjelu godinu, bez prekidno istom duljinom tamo i ovamo. Nasto Amerikanac rece da ce se okladiti 40,000 kruna ako je on to vriedan uciniti.

Trgovacki putnik se zauzme rada te je poceo putovati, od pol noci 31 prosinca 1906 izmedju Beca, Linz Salzburg, i Insbruck te tako uvjek napried i nase. Oklada od 40,000 kruna je bila postavljena u ruke jednog odvjetnika u Becu, putnik je putuvao dakle sa expresnim vlakom cjelu godinu 1907 te je cjelo vrieme spavao, svlacio se oblacio, i jio u vlaku. Ali bih se samo kad bih trebalo prekrcao iz vlaka na drugog. U Salzburgu bih ga obicno docekala njegova zena, te bih se porazgovorili samo koji cas, te bih on sljedio dalje. Pri svrsetku njegovog putovanja tako ga je uhvatila bolest Enfluenza da je htio ostaviti polozaj, nu opet se je promislio na 40,000 kruna, te je tako odurao cjelo vrieme i nase malo doba dobiji novac zasluzeni. Njegovo zdravlje je posve dobro sada, osim sto je malko uzrujan.

Sada kada smo nasim radnicim raztumacili nas polozaj, cekamo njihov brzi odgovor da nam savjetuju sto imamo raditi !

Obecali smo nasim citateljem prevesti jedan clanak iz englezke novine (one iste novine kad je deputacije hodila proti nama govoriti) : ali sbog drugih razloga mi izostavljamo, te onaj naslov koji ovako glavi—"Stisnuto gostionice, sramotni polozaj od polova, zdravsteni upravitelji imali bi razviditi"—ovo drugi tumacnici neka pretvore i dadu stogod citanja u, "G.I."

Na znanje narodu! Ako vazda nasi zemljaci ovako misle sa s' nami postupati, te za ugoditi zednoj zelji nasih protivnika, zadovoljni jesmo odpustili ovu upravu, na koju drugu mogucniju i vriedniju. Oni koji se misle odazvati neka nas osobno dodju pohaditi, da ugovoramo za preokremuti ovu upravu na drugu bolju. Mi ce mo vas ostaviti u miru, da napredujete kad smo vam otvorili dobar pocotak ; ali podniposto nemojte dopustiti da ova novina propadne nego "Zivio Napredak" ! za vazda.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Urednice ! Sasvim me je iznenadilo, kad sam opazio u zadnjem broju "Napredka," kako su nasi zemljaci tako napali na vas. To je jedna cudnovata stvar,—kako vi dobivate cast i pohvalu od tudje narodnosti, a nasi ljudi hoce da okajaju Vas pred odlicnim osobam, stobi njihova duznost morala biti, da vam svi Hrvati zahvale na vasem poduzecu i cilju za dovesti nase ljude do bolje buducnosti. Oh ! prava ti je stara riec—"Komu ti dajes dobro on ti odvraca zlo." Cuj, gosp. urednice, nigda se nisam nadao da ce Vas tako slabo tratati ja sam bio kod ovdjesnje pucke citaonice (Reading Room) prosle sedmnice, te nisam vidio jednu novinu, a da nije sadrzavala od vaseg poduzeca kako ste se zauzeli za uciniti dobra hrvatskom radniku. Nije sreca da neke novine dodju do ruku nasem radniku, ter da se osvjedoce jesteli za korist nasem narodu ili ne ! "Evening Post" izlazi u Wellingtonu citao sam podulji clanak kako da se zauzimlju Hrvati biti dobri naselbenici ove zemlje ; ali kako vi opisujete u "Napredku," odma sam kazao nije pravo da Vas neuljudno tlace kad im gledate otvoriti put dobre nade. Tako su i Isukrsta propeli na krizu, a on je zavapio Otca Nebeskog da im oprosti jer neznaju sto cinu.

Suvise mogu vas obznaniti da sam prodao Restaurant zo £500, gospodi Ivanu Cvitanovicu i Ivanu Urlicu, kojim zelim svaki uspjeh i mogu dokazati da imaju najljepsi Restaurant u New Zealand. Ja i moj drug gosp. Bakalich idjemo proputovati kroz King Country za podhvatise kakve druge obrtnosti. Nebojte se zlobe koja ce propasti, a vi ce te uspjeti—Sa stovanjem.

J. W. Kurta.

New Plymouth, 20-4-08.

———

Gosp. Mark Rose, Babylon.—Primili smo 10s sto sada priznajemo, ali u isto vrieme molimo da nam dokazete istinito jeli vase ime prije bilo Marko Raos, Muka, kako nalazimo zabilizeno na knjigam pod br. 169:

Gosp. Ante Martinac, Papakura. Vi nami dugujete za novinu od 29 Studenog p.g. Kako to mozete neistinito dokazati da niste primile vec zadnji broj od Bozica. Novina iz ovog urednistva hodtla je neprikidno sto na nasim knjigam moze se dokazati kao ubilizeni pod br. 279. Posaljite nam duznu predbrojbu, jer ce mo drugcije postupati sa svakim onim koji neistinost hoce pretvoriti u istinu.

Gosp. Mijo Katavich, Grgin, Poroti. Nasli smo pogresku i raztumacili postarskom uredu. Saljemo vam namirnicu, ali kako ce te opaziti vasa je predbrojba vec iztekla.

Gosp. J. A. Juretich, Muka, mirno do 5-8-08.

Gosp. Ivan Letica, Nikin, Muka, Vase je predkrojba podmirena do 1-3-08.

Gosp. Lovre Gluscina, Drasnice, Dalmacija mirno do 13-10-08.

Gosp. Tony Cikoja, Okahukura mirno do 1-7-08.

Gosp. Misko A. Matutinovich, Mangawai, mirno do 1-6-08.

Gosp. Mijo Nola, Dargaville, mirno do 15-4-08.

Gosp. Simun Mercep, Te Kopuru, mirno do 1-7-08.

Gosp. Andrija Zencich, Auckland, mirno do 1-6-08.

Gosp. Joze Simoni, Helensville, mirno do 11-10-08.

Gosp. Toma Jerkovich, Helensville, mirno 9-7-08.

Gosp. Nikola Suvaljko, Parua Bay, mirno do 15-4-08.

Gosp. George Erceg, Wellsford, mirno do 1-6-08.

Gosp. Frank Markovina, Port Albert, mirno do 9-2-09.

Gosp. Mate Maich, Babylon, mirno do 1-12-08.

Gosp. Simun Dean, Dargaville, sada smo na cistu od vase pogreske, i vasa je predbrojba podmirena do 1-6-08.

Gosp. Ante Jelavich Jrzin, Auckland, mirno do 10-8-08.

Hauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 140s.
Kescraped Range 175s.
Superior Ordinary, free of nuts 120s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 125s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 105s.
Rough Scraped 80s.
Fair Ordinary 60s.
White Nuts, weak and dirty 30s.
White Nuts, range and clean 40s.
White Nuts, bold 45s.
Poor Ordinary 30s.
Swamp Grdinary 15s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 12s.
Good Swamp Nuts, dusty 10s.
Weak Swamp, scraped 12s.
Weak Swamp, dirty 12s.
Good Chips, free of dust 22s.
Good Chips, with dust 12s.
Good Chips, weak 11s.
Good White Dust Seed 10s,
Good White Dust 10s.
Poor White Dust 9s.

BLACK.

Rescraped 95s.
Rescraped, bright 110s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 80s.
Ordinary 60s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped 18s.
Nuts, dirty 14s.
Piebald 13s.
Chips, clean and bright 22s.
Chips, good clean 15s.
Chips, poor cleap 11s.
Chips, poor and dusty 9s.
Chips, piebald and dusty 8s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 185s,
Superior 115s.
Ordinary 90s.
Nuts 40s.

Nova tvornica cementa u Dalmaciji.—Osnovana je nova tvornica cementa sa glavnicom od K 500,000 pod imenom ‚Cement', tvornica Portland-Cementa drustvo s o. j. — Tvornica biti ce u Omisu. Sielo uprave u Splitu. U upravu izabrani su gg. : Dr Melko Cingrija, odvjetnik, Dr Ivo De Giulli, posjednik u Dubrovniku, Matija Herceg, bankovni ravnatelj, Ing. Gjuro Linardovic i Dr Vjekoslav Skarica, odvjetnik u Splitu. Tvornica je u manjem stilu. Nacrti i izgradnja tako su udeseni, da se svaki cas moze po volji prosiriti. To je i namjera utemeljitelja. Tvornica osnovana je izkljucivo domacim novcem. Veselimo se, sto ovaj obrt proizvadjanja cementa u Dalmaciji napreduje i da se podizu nova poduzeca. Ovaj industrijalni pokret donieti ce Dalmaciji znatne koristi, tim vise, sto se loksera neprestano siri.

Gosp. Ivan Tomason jedan od nasih domorodaca i zaljubnjenik u hrvatski napredak, dosao je osobno do urednistva prikazati svoja cuvstva prama ovoj novini. U zelji da ova novina postigne svoga slagara i hrvatska slova dao nam je u zajam prilicnu svotu novca za gore spomenutu svrhu. Nade nismo izgubili da da necemo postignuti nasu zeiju da hrvatska slava u ovoj zemlji (ane sramota), ostane vjekovito. Mozda jos koja dva ili tri domorodcu nadju se, koji ce se priduziti ne kao milodar, vec kao za nasu visu slavu i ime a svima jamcimo da se im novac opet natrag biti povracen sa velikom zahvalnoscu.

Uzrokom Uzskrsnjih svetkovina, i bolesti jednog slagara, ovog puta smo zakasnili.

Hrvatski junaci, jeste u polozaju iste vase brace koji vas zude strmoglaviti, nemojte se pridati gledajte za svoju vlastitu korist sto sami upoznajete da ce mo vam biti pri ruci u svakoj vasoj potrebi ili prije ili poslje. Nedajte se nagovoriti, od onih istih da zalutate snjima zajedno, dajte se razlogu pak ce te uviditi da vam se bolje buducnost otvara.

CUDNOVATI IZRAZI.

Koliko je neprijateljska ceta u malenom zakutnom broju svoje sve sile ulozila, doznajemo da nasim nevinim radnicim jest zabranjeno da nas dodju pohoditi do ovog urednistva. Takodjer cudnovati izrazi cuju se da bi se imali dobro polupati svi oni koji ovdje dolaze. Promislite u kojem stoljecu zivemo, te upravo sada u slobodnim zemljam da bi smo se imali od ikoga bojati. Progovori siromasni radnice ! Mi vam stojimo na braniku, jer sami upoznajete koliko vam vriedimo za vase privatne svrhe i potrebe kad dodjete do nasih vrata. Izbavi se radnice iz robstva, te u danasnje vrieme nedopustaj se od nikoga zavarati, jer ako ne sada ipak ce doci vrieme da ce te nas se sjecati, a mozda kad bude kasno !

HRVATSKA KRSTENJA U AUCKLANDU.

Nasi domorodci Gospoda Joseph Kraljevich i Toma Jerkovich krstili su svaki po svojeg sincica na 23 tek. Otac J. Zanna obavi krstenja. Mladom Kraljevicu su dali ime Ivan Jure, istom su kumovali Gospoda J. Banovich i M. Major. Docim mladom Jerkovicu jest ime : Stipan Toma istom su kumovali Gosp. Joze Simoni, i Gja I Silich. Veselje se je obavilo, u kuci Gosp. Kraljevica gje se nije zalilo, vina ni slastica. Zabava je prosla u najboljem zadovoljstvu. Mi od nase strane cestitamo, nasim domorodcim, i takodjer zelimo im srecu, u uzgoju svojih sinova.

Dvie sestre.—Dvije sestre Ana, i Marija, Eike, u Potsdamu, bile su mlade siromasne djevojke. Naucile su sivati i time su sluzile svoj kruh. Medjutin su one imale zelju, dase dobro udadu. Nu tko ce uzeti siromasne svelje ! Ozobito ne ce, da ih uzmu podcastnici, koje su one volile. Odlucise dakle, da si potom stvore ugledne kariere. Zato im nije moglo donieti kroja cenje. Gospodjice su dakle odlucile, da novaca priskrbe—krudjom. Kao svelje imale su pristup u najotmenije kuce, gdje su krale sve, do cesa su dosle. Dragocienosti i druge stvari, koje su ukrale, zalozible bi ili prodale, a novac spremile u stedionu. Tako su polako nakupile liepu svoticu, i doskora se nadju zenici. Bila su to dva podcastnika. Sve je dakle islo kao po loju. One se udadose za podcastnike. Time postigose zeljene svoje kariere. Nu pred nekoliko dana dodju na vidjelo njihove kradje. Okradene gospodje predadose ih sudu. Kad su za to doznali njihovi muzevi, ostavise svoje zene. Obje sestre, uvidjevsi, da im je sudbina okrenula ledja, objesise se. Nu, prije nego li su umrle, prerezali su susjedi konope i obje su sestre odvezene u bolnicu.

Inostrane Brzojavne Viesti.

ZIDOVI KOD PAPINE MISE.

Rim 21 tek. Jedan profesor kod sveucilista u Becu sa zanom i jednim svojim prijateljem imao je dopust sa pomocu Austrijskog poslanika, da prisustvuje kod Papine privatne sv. mise. Sv. Otac u prisustvu drugih 200 vjernika ostade iznenadjen videci da inostrani putnici jesu izbljuvali sv. Ostiju nakon sv. pricesti. Svi trojica jesu odma bili iztjerani iz crkve, koji su dokazali da su zidovske vjere, te da su samo ocekivali da poljube Papinu ruku, jer da nisu znali sto da cine sa ostijom. Takodjer su dokazali da nisu imali nakanu da pokazu ikakva nepostovanja napram sv. otcu papi.

STRAJK U AMERICI.

New York 18 tek. Strajkod 2000 radnika kod ruda crnog-ugljena u Ohio jest napredovao za mnogo vremena. Svi su se radnici sada opet povratili na radnju za istu obicajnu staru placu. Druga brzojavka od istog dana donasa viesti da uzrokom slabog prometa 1200 radnika kod druzstva sivaceg stroja "Singer" kod mjesta Kilbowie u Glasgow jesu odpusteni.

RUSKO VELIKO PODUZECE.

Petrograd 16 tek. Ruska vlada odredila je, da sagradi Amursku zeljeznicu, iz Knjenga do Khabarmosk koja ce zapasti 21 milijuna sterlina. Sabor il Duma, odlucili su da ova zeljeznica mora da bude sagradjena od samog i jedinog ruskog proizvoda, kao isto od samih ruskih radnika.

POKUSAJ ZA UBITI CARSKU OBITELJ.

Petrograd 19 tek. Pulicija jest doznala za veliko tajno druztvo koji su mislili za ubili cilu carsku obitelj i to prigodom kod se vjencanje obdrzavalo nadvojvodkinje Marije Pavlovne (kcere nadvojvode Pavla) sa principom William drugog sina kralja od Svedske.

VELIKE NESRECE NA ZOLJEZNICI.

Melbourne 21 tek. Najvise zeljeznicka nasreca u povjjsti od Australije jest se dogodila kod mjesta Braybrook Junction, samo malo milja daleko grada Melbourne, kod jedno zeljeznica putujuci iz Bendigo a druga iz Ballarat jesu se srele i luqile jednu u drugu. Trideset i sedam putnika odma je ubijeno, a preko 100 kruto ranjeni. Velika zalost obstoji po cieloj Australiji, kao isto i Nova Zelanda poslala je svoje sazaljenje. Barjaci na pol stiega vidjaju se vijati.

Kad se je englezka kraljica postarala, naredila je da sva ogledala iz njezina palace budu sakriveni uzrokom, da znakove njezinog starog lica nebude vidjeti.

Iz Ljubomornosti.—U Isett, Pa., au Blair County medju nasima tamo zemljacima obitava i ugledni i postovani Hrvat Mate Pavlic sa svojem obitelji, sluzeci i radeci, da si obitelj svoju sa djecom, obskrbi.—On radi meumorno u kamenolomu i stice svoju koru kruka, a medju nasim zemljacima je poznat kao postenjak te je i predsjednik odsjeka N.H.Z. 20 sa sjedistem u Cove Forge, pa.

U toga Mate Pavlica medju ostalom djecom ima krasno djevojce, kcerka njegova Micika. Punana kao jabuka rumena ko ruza, krasna plava oka, — te za njom pogledavahu nasi momci, sa treptecim srdcem u grudima, a u nocnog samoci kad im san nece na oci, vec im uvjek ona lebdila pred njima, uzdihavahu mnogi, da me hoce zavoliti Mica.

Riedko koji momak, koji ju je poznavao, a da joj nije bio ljubezan. Svaki se talio pod njezinim pogledom, kao vosak pod vrucima tracima kolovozkog sunca.

Na stanu i obskrbi kod njenog otca bilo je vise nasih momaka. Da su ju ovi tamo zeljkovali, e bi ju pred oltar cim prije poveli, — to nije bilo nikome tajnom.—Ali svima nije ona uzvratiti ljubav mogla.—Birala je—i srce joj njezino podrhtavalo, — **kada je vidjela medju drugima — i krsnog,** ljepusastog, ozbiljnog i mrnog Matu Krajacica. A kada je tekar progovorio ?—Krsan,—al golubinja dusa, pametan s stidjiv, pristojno govoreci zanio je mlado djevojce i svakom bi jasno, da se Micika i Mate vole, da se ljube i da je jedno drugom sudjeno.

To je zabolilo druge momke,—a ponajvise Stjepana Cara.—Njega je tezka ljubomora izjedala i grizla, morila i palila,—a i na zlu misao potakla.—on odmah i zapoce.

Svojim drugovom Stjepanu Santeku, Josipu Stokanu i jos jednom saobci, da bi bilo dobro da Matu nalupaju, a i na mrtvo ime, ako je od potrebe.—Ovi i sami sa zalcem ljubomore u srdcu, brzo se u to dali uputiti i u nedelju ugovorili dan. da se osvete sretno Mati Krajacicu.

Mate je bio u jednoj sobi sa gazdon Pavlicem razgovarajuci, a oni su bili u drednjoj, pijuc pivu i cekajvc kada ce Krajacic iz sobe gazdine izaci. I on je izasao nesluteci nista zla u sobu njihovu, a ovi navalise na nj' sakama On, jak i srcan obranio se hrvanjem, —ali tada ovi ndarise flasama, te je doslo do tucnjave, u koju se se nije mogao gazda umjesati i pustio je gledajuci da se umire. Nakon kratkog casa se smirise, a na obim je stranama bilo razlupani glava, te je u toliko u toj svoj nesreci bilo srece, da nije koji zivotom nastradao.

U svemu je pako sramota za koloniju, jer pada crna ljaga na nase zemljake pred drugimi narodi, da smo razbijaci i tezke kavkadzije !—Tako nam dokazuju Amerikanske novine, —a mi se nadamo, dvoje zaljubljeni zato ipak nije manje sretno, nego li su i prije bili,—pa da ih nece razdvojiti nitko.

Morao se zeniti.—U Exportu, Pa., gdje ima ljepa kolonija nasih zemljaka—dogodi njesto, sto je zacudilo cielu kolonju.—Ima se naime zeniti Marko Vukmanovic sa svasti S. Bizica.—Nije se zacudila kolonija toj zenitbi,—vec tome, sto je on mora sve proti volji da zeni.

Bilo je to tako : Mlada 19 godisnja svast Stjepana Bizica, djevojka jedra i punana, dosla pred 4 mjeseca u onu zemlju, te dosla k svome svaku. Tu se u malo vremena upoznala sa Markom Vukmanicem i—zavojeli se.—Sa—stajali se vise puta,—a da bome i cjelivali, gukali si kojesta. Da je Marko u tim sladkim casovima obecao njojzi zenitbu,—to je sasma vjerojatajno. I tako su prosla cetiri mjeseca za njih sladka i ugodna,—dok se pod zadnje njekako Marko drzao postrance, jer kao da mu vec draga nije mila. Opazila to ona i valjda u u sporazumu sa svojimi rodjaci—napela drugu zicu na liru ljubavi. Zapitala ona Marka sto misli sa zenitbom ?—On se izmotavao, htjeo da se izmakne obecanjima,—a ona ni pet ni sest vec skokne do "squire-a" (mirovnog sudca) u Export.

Dosav k sudcu Berlin-u podize tuzbu, da joj je Marko obecao zenitbu, i da je ona vec s njime u to ime bila ljubezna, te se cjelivala i milovala,—a sada da je Marko ostavso, prem ona osjeca da vise nije sama, i da je plod ljubavi vec pao na dobro zemljiste.

Sve je to tumac mirovnom sudcu razlozio, koji nepromislajuc dugo posalje konstablera u Greensburg zajedno s njom i tumacem i tamo bi dopremljen Marko Vukmanic, gdje mu se raztumacilo o cem se radi, te ga odsudili na platez troskova od $25.—i da u roku od 14 dana ozeni tuziteljicu, ili ce morati u tamnicu.—On je pristao na zenitbu, te se vratio kuci i sprema se na svecani cin u zivotu ljudskomu,—na zenitbu.

Govori se, da mu nije sudjena mila i da bi htio uteci.—ali se boji, da ga neuhvate, pa mirno ceka dan svoje poruke.

Narodnosti u Macedoniji. — Po podatcima, sto su ih predlozili generalnomu guverneru Hilmi-pasi Bugar Gocev, Srbin Gopcevic, Grk Nikoliadec i Niemac Oestereich, stanuje u Macedoniji 720,000 Bugara, 670,000 Turaka i Arbanasa, 510,000 Srba, 350,000 Grka, 70,000 Kuco-Vlaha i i 120,000 raznih drugih narodnosti. U svemu broji Macedonija, koja obuhvaca skopljanski, solunski bitoljski vilajet 2,470,000 stanovnika.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.
Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)
Slobodna Kuca ! Slobodna Kuca !
Slobodna Kuca !
Mogu se imati pica uz sliedece ciene.
BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
I.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d
Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.
PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i postionicar.

T. KENEALY & CO.
Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnei 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medai 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.
N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.
Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.
KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.
Sjedenje u vruci zrak od pare eleckticna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.
Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.
Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.
Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni !

Hrvatim na Znanje !
DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.
1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3 .Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.
Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.
A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE
Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Rev. M. Walker,
ADRESA OSTAJE
Corner
Wellington & Howe Streets,
AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.
Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se, i doma se posilja. Svaka radnja jest garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.
Stare slike pretvarau originalne.

Upitaj za !
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa

"Highlander" Condensed Milk
sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.
Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu
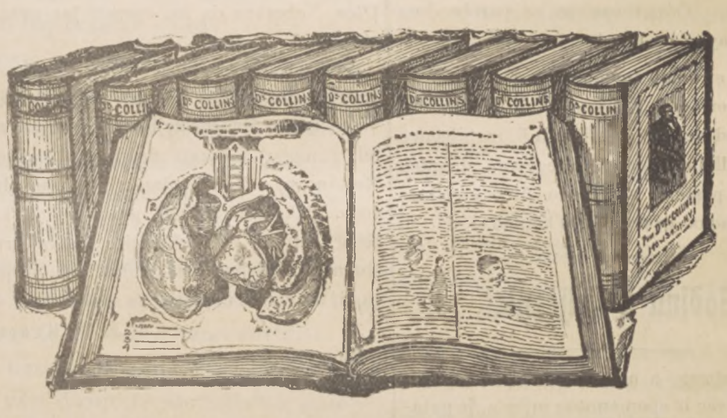
„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„
Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.
Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.
U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.
CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.
Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—
Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma adresirajte tocno na:
Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.
Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.
Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).
Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,
Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, ILI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

ZUBAR! ZUBAR!
KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.
Prodajomo sve stvari od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, APRIL 22, 1908.

NAPREDAK.

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, APRIL 29, 1908 (No. 17.) Broj. 17

Pismo iz Makarskog Primorja u Dalmaciji.

Dragi moji Domorodci!

Kad sam se od vas rastao u tom dalekom svitu, rekli ste mi da vam stogod javim o stvarima, o kojima smo se na rastanku razgovarali, pa cu bas nastojati da vam o svemu sto mogu samu istinu kazem. Nasi hvala Bogu ne lose zivu. Godina uije lose iznila, jer je bilo lipa vina i ulja. Vinu je nekud zukrkla ciena, a ulja se prodalo dobro. Zeleni kao obicno tako i ove godine. Malo kunjavice, a druge bolesti fala Bogu nema. O skladu i ljubavi primorskoj nemogu vam se pokvaliti, jer nije kao sto je nekada bilo. Tu vam je po sridi drugi, koji zavadja primorsku bracu, u svoju svrhu, jer kazo poslovica; "kad se dva kolju, treci godi." Tudjin ima pravo, kad nasi nece da upamte onu poslovicu: "Tko nece brata za brata, taj ce tudjina za gospodara." U onim mistima di su se vladali po ovoj, tu je sklada, ljubavi i bratskoga rada, a ondje, gdje su na ovu poslovicu zaboravili, tu su naopako posli. To sam razumio kad su mi pripovidali o lanjskim izborima, jer su neka sela bila slozna, jer su slozno medju sobom ugovarali, a neke je zavadjao pop ili fratar, pa se sad kaju sto su za njima hodili glavom u torbi, pa je izasao zastupnik onaj proti komu su popi radili, a mi danas nemamo srca tome zastupniku obratit se, pa da nam je stotinu potriba. Vidili su nasi, da ovim vodjama nije do koristi, nego do casti da mogu reci: "zamnom je doslo vise marve." Pa kad oni i ove govore nas narod neobija ga rumenilo, nego i opet srce za njim kao ovca na sol.

Virujtemi da me sram popada gledajuci kako nam se svit ruga, da nemamo nimalo ruzuma da sami sobom upravimo i da sami o svojim potreba ma dogovaramo se, nego nam uvik sluzi pop ili fratar. Cast mu kad se svojim poslim bavi, ali kad nas zavodi i zavadja onda sam mu krvni dusmanin. Spominjete se kad smo govorili kako oni potezu biljac nase, onom prigodom kad smo primili foj "Dan." Sve se zaboravlja i nikoga se nespominje, nego sama popa, a mi koji smo krvavim zuljim i svojim trudim kupili i dali o nama ni slova. Njegova je to zasluga a nama od sake do lakta. Tako je u svemu.

Podgorska blagajna pripada popu i on njom radi kao kapitalista, a svi clanovi njegovi su suznji, sluge pokorne i bas kao robovi. Protiva popovoj rici nema prigovora, pa kad rece magare leti svi ce za njim ponoviti magare leti. To je sramota za jednu Podgoru, koja je uvik bila i vladala se po svome razumu, a danas je puno drugcije i gore, sto nije kod drugih sela, jer u Igranim imadu blagajnu, pa tu se radi slozno i skladno, bez popa i fratra pa jos bolje napreduje i visc koristi narodu jer je svak gospodar a njezine staresine paze na korist i stednju svojih clanova. Popi i fratri siplju novce i daju na pregrsc jer znadu, da tko se vise zaduzi bit ce veci rob njegov, a upravo to njima se hoce.

Kad smo tamo bili uvik smo kupili novce za crkovne stvari, a sad u primorju imamo citaonice i pucke knjiznice, pa se zanje nismo nikad starali, a to nam je bila veca potreba, nego kupovanje kandela kriza, organa i otara. Mi bi Bogu vise ugodili, da smo kupili za citavnice i knjiznice, jer bi se tim narod prosvitlio i podigao a onamo nevac leti i lezi bez ikakve koristi, sto nece biti ni Bogu drago, jer mi tako ludo dajemo i razasipljemo kad nam migne koji pop ili fratar.

Sad izlazi u Splitu jedan foj, a zove se "Pucka Sloboda," pa vam mogu kazati da je to jedan list uprav stvoren za narod. Odkada sam dosao vidio sam cetiri, broja, pa vam se nemogu nahvaliti s'njime, jer pise lipo, uprav za prosvitlit tezaka, pa bas za to nedadu mu popi i fratri mira vec proti njemu svega govore i siluju svit da ga neprima. Jma nasih dosta koji ih poslusaju pa ga vrate, a nepromisljaju da to oni govore samo zato da svit nista necita, pa da i unaprid ostane u neznanju kao i do sada, da oni mogu nad njim bolje zapovidati i voditi ga u uzdi. Ja vam kazem da nisam citao razumnijega i poucnijega lista, pa i vama priporucujem da ga primate, jer ce te tako cesce citati novinu od ovamo, posto "Pucka Sloboda" izlazi svake nedjelje. U nas ima neki slipaca sto je nisu ni vidili a proti njoj govore, jer da je to foj protiva viri; a kod tamo nije nego proti svakomu tko nije pravi covik na svome mistu, pa kad koji svecenik pospalanga onda ga okrpi i to njima nije drago, pa onda udri proti 'Puckoj Slobodi," a narod slip pa viruje, a nepromislja da to oni govore za svoju trbusinu.

Za danas nemogu dalje jer sam i tako otegao, te ako mi se stogod javite preko "Napredka," ju cu vam i opet odgovoriti. Pozdrav svima u tim stranama.

Druzina.

———

Nasi citatelji neka vrlo dobro upamte nekoje rieci, koje sadrzavaju u ovem gore dopisu iz stare domovine. Promislimo nas sadasnji polozaj, pak je grehota dokazati da svuda jesmo jednaci. Uzmimo prigodu te otvorimo oci, da nam se pamet bolje raztvori za bolju buducnost.

Tvornica cementa a Majdanu.—Zemalj odbor u Zadru odbio je utok, ulozen proti zakljuccima mravinackog obcinskoga vieca u pitanju ustupa seoskih prostorija za podignuce tvornice cementa, te je odobrio u cjelini sve odnosne pogodbe. Obrazlozenje vrlo liepo je i jezgrovito. Kako je poznato, zakljucci obcinskoga vieca u Splitu bili su jednoglasni. Ova tvornica cementa osnovat ce se na sirokoj pudlozi. Imat ce osam dimnjaka. Biti ce najveca u cieloj Dalmaciji. Od Majdana izpod Mravinaca pa do mora u Vranjicu bit ce spojena elektricnom zeljeznicom.

Novi dok na Rieci.—Tvornica torpeda Whitehead na Rieci narucila je u Englezkoj veliki plivaći dok, koji ce se postaviti na dolicno mjosto jos u mjesecu lipnja ove godine. Novoj toj brodarnici osjegurane su vec svekolike radnje za racun ugar-hrvatskog pomorskog parobrodarskog drustva na Rieci.

Parobrodarsko drustvo N. Mihanovica u Buenos-Ayresu uvelo je pod konac prosle godine novu svezu sa brzim parobrodima izmedj Buenos-Ayresa i Asunciona. Svaki tjedan plove dva brza parobroda, te ticu uz put 28 luka Put uz vodu rieke traje c tiri, niz vodu tri dana. Osim toga obavljaju teretnu sluzbu na toj pruzi jos dva Mihanoviceva parobroda. U Asuncionu ustrojila se podporom argentinske vlade i drzavna banka sa 20 milijuna pesosa.

Srbsko meso u Becu.—Ravnatelj beckog magistrata i predsjednik austrijske zastupnicke kuce Dr Weisskirchner, priobcio je na jednom izbornom sastanku u Becu, da je s obzirom na zakljuceni trgovinski ugovor sa Srbijom sklopia sa klanicnim drustvom u Beogradu ugovor, da se od kontingenta trgovinskog ugovora opredjeli godimice 20,000 zaklanih volova i 30,000 zaklanih svinja za Bec.

Zalostno. — Bio je zalostni primjer vidjeti kad su se izkrcavali sa parobroda. Bilo ih je sviju 1343! Od tih: 800 sve nasih ljudi, koji se vratili parobrodom "Alice" austro-amerikanske izseljenicke pruge, kapetan R. Stuparic, iz New-Yorka u Trst. Velika novcana i gospodarska kriza u Sjedinjenim Drzavama americkim lisila ih zasluzbe i kruha. Idu sada natrag u Hrvatsku. Jadni ljudi! Zalostan povratak.

Bosanci i Hercegovci u Americi. Vec je bilo govora o tome, kako je jadno stanje Bosanaca i Hercegovaco, koji su otisli u Ameriku, a kako njima tako je i svim pripadnicima drugih zemalja, koji su nasjeli agitacijama raznih osoba, te iz licnih interesa nagovaraju neupuceni sviet, da ide u Ameriku. Kako je nasoj braci u Americi, najbolje se vidi po tomu, sto se je u siecnju t.g. neki stotinjak Bosanaca i Hercegovaca prijavio kod c. i kr. glavnog konzulata u Pittsburgu (Pa), moleci pomoc, jer da su najvecoj biedi i oskudici. Bos-herceg vlada je na konzulat u New York poslala K5000, a na konzulat Pittsburgu K 2000, da se nevoljnicima pruzi pomoc i olahkoti povratak u otacbinu. Kako je nasim zemljacima u Pittsburgu i New Yorku, tako je i po drugim mjestima i krajevima Amerike, i stoga neka ovo bude opomena svakome, da ne ide na liepak bezdusnim spekulantima, koji lahkoumne ljude zavode i odpremaju u Ameriku. Svaki prijatelj naroda duzan je, da svakom zgodom odvraca sviet od putovanja u Ameriku.

Stanovnictvo Trsta.—Na temelju statistickih podataka, sto ih dobismo sa zvanicne strane, ima danas Trst 210,000 zitelja. God. 1810 imao je Trst samo 30,000 zitelja. Cinjenica je, da se je izteljstvo u zadnjih 50 godina podvostrusilo.

Sto sam rad ne imas - - -

- - - - drugom ne cini!

Te bi se poslovice morao sjetiti svaki nas duznik i poslati nam odmah predplatu. Cienimo, da nas je svaki dobro razumio.

Uprava "Napredak."

Lincovanje u Sjed Drzavama.—Godine 1907. bilo je lincovano u Americi 75 osoba prema 35 u godini 1906. Od ovih 75 lincovanih bilo je 50 crnaca, 21 crnica i 4 bielca. Devetnaest ovih groznih izvrstba bje pocinjeno po bielome danu, a redarstvo nije bilo u stanju, da spasi zrtve iz ruku biesnog mnostva naroda. Od gornjeg broja bilo ih je 32 objeseno, 17 ustrieljene a 2 osobe bijahu spaljene. Na njekojim crncima bijase pucka smrtna osuda izvrsena na grozan nacin: objesili ih na stablo i njihovo tielo bilo je tako dugo nisanom hitaca iz samokresa, dok im sve tielo izprebijano i rastrgano olovom.

A uzroci? Bas ovi bacaju slabo svjetlo na "ljudsku pravednost." Jedan crnac bio je lincovan, jer je njegov sin silovao jednu bielu zenu i onda sretno umakao. Drugi crnac ubio je bielca, jer mu ovaj nije htjeo povratiti dug od $3. Jedan crnac bio je lincovan, jer je bielcu ukrao 75 centsa. Ne ima dvojbe, da ovo pucko izvrsivanje zakona je velika pljuska za ovaj prosvjetljeni viek, te bi se proti ovome barbarizmu morali poduzeti najstrozi koraci.

Tko se smije zeniti? A Tko Udavati.—Chicaski evangelicki zupnik Rev. S. F. Jordan drzao je prosle nedjelje zanimivu prodiku. Thema njegove propovjedi biiase: "Tko se smije zeniti, tko udavati?" U svome govoru napomenuo je prodikac najprije medjusobne bracne duznosti i duznosti bracnog para prema vanjskome svietu. Sto se pako tice muskarca, on se nebi smjeo zeniti, ako ne dokaze, da je na dan vjencanja u stanju uzdrzavati dvie osobe. Ako on to nije u stanju uciniti, ne samo da on sam srce u propast, nego sobom vuse i drugo bice, koje bi njemu moralo biti milo. Prijanac takodjer ralo biti milo Pijanac takodjer pako tice zene, ona se nebi smjela udavati, ako se ne razumije u kucni posao inako ne zna dobro kuhati.

Ovo obicno prouzrokuje svadje i pravde, koje u najvise slusajeva srsavaju zlo. Niti ona zena nije sposobna za udaju, kojoj su ideali klair i citanje romana; ovakva zena nece nikada biti dobra kucanka niti valjana majka Ovo konacno vodi do bracnog razdora. U ovoj prodici imade vrlo mnogo naravne i prakticne filozofije.

Kaka da ze omaguci povratak nasim iseljenicima.—Pod ovim naslovom donio je zadarski "N.Z." clanak poznatog vriednog pisca Iva F. Lupisa, koji med inim veli o tom vaznom pitanju i ovo. Hiljade naroda bez posla, bez novaca, bez ruha i kruha—to je grozno!—Bez dvojbe, ovi bi se svi rado povratili u domovinu, ali nemaju sredstava za to.—Nijesam potanje upucen a stvar, ali mi se cini, da preko atlanticka druztva, subvencijonirana od vlade dazna su svakim parobrodom prevesti u domovinu stanoviti broj oskudnih austrijskih podanika u Americi.—Slucajno te ovo nije poznato nasim zastupnicima, neka se popitaju kod ministarstva u Becu i upute iseljenike preko novina, kako ce se ovom pogodnosti okoristiti.

Ako je vladi stalo za hiljade i desetke hiljade najradnije mladosti, mogla bi edredati jednu izvanrednu potporu pa i od kojeg milijuna, a da se omoguci povratak svima, koji zele, a tim bi sama najbolje rijesila problem necuvene skupoce, koja je nastala uslijed prevelike nestasice radnistva u svim granama industrije.

Ovako vrijedni gosp. Lupis pise. Znamo, da su se nasi zastupnici iz Dalmacije jos prosle godine u Becu zauzeli za to, da vlade preko svojih konsulata pritece u pomoc nim iseljenicima, koji se zele povratili u omovimu. Ali znamo i to, da je njihov las ostao glas zapijuceg u pustinji, svejedno kao sto ce ostati i glas gosp. Lupisa, da vlada izvanrednom potporom pomogne. Ta nije li to ona stara gresnica kojr krvatskom narodu toliko duguje.

Zasto se narod daje varati!—Bilo nam je dokazano da u prosli Ponedjeljak na 27 tek. imali su nasi domorodci nakanu za odputovati u staru domovinu, tako da bi mogli uhvatiti parobrod "Oruba" putujuc iz Sydney na 2 Svibnja, pak im je bilo kazano da na onem parobrodu nema mista. Ovo se razumi za koji uzrok, neka siromasni radnik odnese manje novca sa sobom, a mozda da u svome cekanju da promjeni svoju misao kao iste da se prigoda sluti izgubiti sve svoje novce uzrokom da u grada Aucklandu ima velike napasti za naseg siromasnog radnika. U zadnji cas istog dana od svoga putovanja tri nasa domorodca dosli su zapitati nas za istinu. Odma smo se potrudili za korist svojih zemljaka te kroz malo casa iznasli smo da ima mjesta na parobrodu koji putnje iz Sydney na 2 Svibnja. Ovo su imena koji su odputovali u prosli Ponedjeljak na 27 tek., i koji ce sretno odputovati iz Sydney na 2 Svibuja. Gospoda,—Jure Antunovich, Vicko Borcich i Ivan Borcich. Na njihovo potpuno zadovoljstvo putuc karte su uradjene od ovog urednistva, kojim zelimo sretni dolazak u svoj rodni zavicaj. Ostali domorodci koji su se dali zavarati borave svoje dane o dangubi kod gostiona, sto mozda lasno se moze dogoditi da odstupe od svoje prve nakane te kasno ili nigda vise vidjeti svoju domovinu. U buduce molimo nase radnike kod misle putovati za domovinu da nam makar jednu sedmnicu vremena prije prijave, tako da budemo imati sve spravno a ne u zadnjem casu sve napresno raditi. Ali isto kod je goruca potreba na svakom mjestu, i u svakom casu vazda nam se vrata otvaraju.

Tvornica leda u Kotoru. — Gosp. Marko Karaman na svoje troskove podignuo je u Kotoru tvornicu leda. Zatrazio je od vlade novcanu pripomoc, koja mu je uskracena. Zivila Austrija!

Sibenik se nece utvrditi. — Pisalo se od neko doba, da ce Sibenik postati ratna luka. Sada se javlja, da je zajednicko ministarstvo napustilo tu namisao.

Varalica iz tudjine.—Jedan trgovac u Rogoznici, Dalmacija, dobio je pismo iz Madrida. U pismu se javlja, da je umro jedan veliki bogatas, te da nema nikoga od rodbine, vec jedino njega i da mu je ostavio jedan milijun i dvije stotine kruna, pada ih dodje sto prije podignuti u Madrid. Radi se o prostoj prevati.

Osudjen urednik. — Urednik Dubrovacke, "Crvene Hrvatske," bio je proslog meseca osudjen pred porotnim sudom u Dubrovniku na sest mjeseci strogog zatvora ili 900 kr. globe radi kleveta, iznesenih u "crv. Hrv." proti veresijskoj Hrvatskoj banci.

Kao svaka poznata novina ima, u buduce druzstvo parobroda u Aucklandu dati ce nam cielu imenicu od putnika kad putuju za staru domovinu. Zao nam je bilo vidjeti imenicu od preko 30 hrvatskih putnika kad su odputovali na 13 tek. medju kojim nasli smo tri nasa duznika za novinu. Sretno im bilo! Opet nam je dokazano da jedan nas predbrojnik dolazio je do tri puta do urednistva za platiti svoje dugovanje, sto u odsutnosti urednika nije svoju zelju mogao izvrsiti. Ovaj nas zemljak u kuci gosp. Greena platio je drugom nasem domorodcu da nami dade, ali do danas neznamo nista za to. Stoga umoljavamo onog koji tudji novac ima za predbrojbu da vrsi svoju duznost tako da skinemo sa nasih knjiga dugovanje naseg domorodca koji je odputovao za staru domovinu.

Gosp. Nikola Green, opet je otvorio Restaurant u Aucklandu br. 98 Albert Street. Svakog jestiva moze se naci svakog dana od 8 sati jutrom do polnoci. Takodjer pripavlja jelo po naredbi. Kad u gradu pohodite svoga domorodca, jer vam moze poslu ziti i u drugim botrebam.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

Champion

Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj!

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

[A CARD.]

E. THURLOW FIEID, M.A., L.L.B

BARRISTER & SOLICITOR,

DARGAVILLE, NORTHERN WAIROA.

Poznati odvjetnik od Hrvatskog Naroda.

KAURSKA SMOLA!

Dajemo na znanje da kupujemo za gotov novac svaku vrstu smole, i na povratku poste opremamo racun sa novcem. Svaku drugu uslugu po naredbi opremamo za Hrvatski narod. Dajte nam pokusaj za biti dobro posluzeni. — LICHTENTEIN, ARNOLDSON & CO., Kauri Gum Merchants, Quay-street (opp. Main Wharf), Auckland.

PEKAR!

T. McQUILLEN,

125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Krub se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia 11 Svibnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Omrah „ 16 „

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickion jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner

QUEEN & FORT STREETS,

AUCKLAND.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

NA ZNANJE!

F. KENNEDY, crebljar u Victoria St., Dargaville. Jesam vrlo dobro poznat Hrvatskom narodu, te svake usluge radim po zahtjevu od postola i cizama.

Priporucujem mojim poznamcim koji mi ntsu isplatili svoje dugovanje, da to budu uraditi do 15 Veljace 1908' jer kasnju ovop vremena sve hrvatske duznike pridat cu u ruke moga odvjetnika- Ovo morate da uzmete u obzir, jer nije moguce davati nikoma u dug, kada ja moram skupo placati za radnju.

U buduce ne primam nikakvu naredbu bez novca. Sa postovanjem.

F. KENNEDY,
Postolar, Dargaville.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

PETAR KATAVICH, & CO.,

Gum Brokers & Commission Agents,

9, BEACH ROAD, AUCKLAND,
(Gunson's Building.)

Kupujemo i na komisiju prodajemo smolu hrvatskoga radnika uz najmogucnije zadovoljstvo. Bez trajanja nista nema, a kad nas oprovate onda ce te se osvjedociti. Takodjer za koje druge opotrebite svrhe mozete se isto na nas obratiti u kojim ce te biti podpunoma zadovoljni.

N. C. Bassi,

160 Hobson Street,

AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Na znanje Hrvatim! Kok urednistva nalazi se dvije male farme za prodaju uz pogodne uvjete. Jedna kod Henderson a druga kod Hobsonville obe blizu grada. Oni koji bi uzeli kod Hobsonville farmu, mogli bi smo priporuciti za stalnu rabotu kod tvornica opeka, kupa, i.t.d. Tokodjer imamo u Pokeno jedan prodrenuti swanap u kojemu sastoji dobra vrst biele gume, i gdje se moze raditi kroz cielu zimu. Dobro bi bilo otici obaci gore spomenuta mjesta, a za dalje potankosti kod.

Ured. NAPREDKA.

"Napredak."

SRIEDA, TRAVNJA 29, 1908.

U Boj! u Boj za Prosvjetu!

E da bi nam bilo moguce usaditi u s:ca nasim hrvatskim sinovim ovaj gore naslov, jer kad bi mo slozno odlucili da trazimo prosvjete onda stavno za nas svih ima bolje buducnosti. Dakle kao prava braca radimo, borimo se, borbom ce mo doci do pobjede i prosvjete, a u borbi lezi nas spas. Nemoj te uzeti ove rieci kao vitar, jer ovo nije medjusobno goverenje kad u viki i buci razgovor nastane medju vami pak sve opet otidje u zrak. Dajte se promisliti da je ovo novina, koja se cita sirom svieta i sva ova nasa utiskana slova ostanu vazda na istom mjestu sto od ruka do ruka prolaze siroko i daleko. Opet promislite, da kad smo do ovog stepena dosli ostavili smo vjekovitu uspomenu koja nigda vise nemoze biti zaboravljena. Vasi ce potomci imati prigodu citati "Napredak" u svezku jedne knjige, a tko takodjer moze suditi, da od znatizeljnosti tkogod drugi od druge narodnosti zeli imati prevod clanaka hrvatskog lista za vidjeti kako su se Hrvati pónasali u tudjim zemljam.

Ovo je nas sada medjusobni razgovor, kojeg vam dajemo kroz novinu sto nebi smo zudili du bude posljednji jer kasnje kad nebudemo imati ovakovu prigodu uzaludno ce biti traziti ljekarija. Kad bi mo uzeli na promatranje sve izasle brojeve "Napredka," nemoze mo se pohvaliti, da smo ista do sada postigli od strane hrvatskog naroda. Otvarati povjest, i duljiti nas razgovor to nam neopotrebuje, jer istinito sami medju sobom priznajete, da nista se za bolju buducnost nemoze postignuti medju hrvatskim narodom Kako se koljemo u staroj domovini, takovi smo i u stranom svietu. Mi nepoznajemo brata za brata, nego drzimo tudjina za gospodara.

Kako sada obstoji izopacena, krv medju nami hrvatim, mislimo da isti Isukrst (slava mu i hvala) dodje u nase stado, da nebi mogao postaviti mir, sklad, i bratsku ljubav medju nami. Kad je sin Bozji boravio na zemlji medju hiljade zidova, ili bolje dokazati milijune naroda; pak uz sva mnogobrojna ocevidna cudesa za toliko godina nije mogao vise obratiti od trinaest osoba, i to uz onog malenog broja vjernika, jedan je odstupio iz druztva i nazvao se sa izdajicom. Propeli su ga, i umro je na krizu, pak isto za Isukrstova zivota, nije mogao povecati broj od dvanaest vjernika ili ucenika.

Kad ga je nestalo, onda su dosli pripoznati tko je bio sin Bozji, pak od dvanaest ucenika nastane vjera Isukrstova po cielom svietu.

Nemojte takodjer zaboraviti da samo jedinim uputkom od novine sve narodnosti od svietu je su dosle do boljeg napredovanja i izobrazbe. A mi da smo vazda od svakoga zadnji to je grozno! U velike nam je zao, da odma u pocetku netom smo poceli izdavati ovu mnogopotrebnu novinu, bilo je toliko slipaca da neznaju ili nehoce razumiti sto znaci novina, pak onda sa svih strana udri proti "Napredku," Bilo je govora (kao jest i sada) da smo mi protiva svakomu, ali za razumiti sto znaci neodvisni nas polozaj, mi nismo protiva nikomu, nego protiva svakom onim—"tko nije pravi covik i koji nepostupaju kako treba." —Ako tkogod stogod sakrivi sto nije uljudno, eva neodvisna novina u prostim zemljam, nije gledala niti ce gledati nikoga u brk pak bio i njihovo velicanstvo.

Zasto, i za koju svrhu imamo se bojati od itkoga, a navlastito od onih koji gledaju odvratiti nase siromasne radnike u njihove posebne svrhe kako da bolje napune njihove trbusine.

Sada u svrhu razmatrajte sliedece. Vazda prvi kad se ima stogod zapoceti, evo nakon toliko godina po drugi put osnovali smo novinu za hrvatske radnike. Prvog puta kad je "Bratska Sloga" obstojala imali smo protivnika vazda se sami borili, kao isto kad smo dosli do suda vazda smo sposobni bili neprijatelja pobjediti, ali koja je hvajde kod je narod hodio glavom u torbu za onim koji im zla misle. U svome privatnom zivotu bez obstanka novine imali smo neprijateljskih napadaja, te zaliboze narod u svojoj nepromisljenoj pameti nisu nas tkogod nigda ni vidili osobnog poznanstva a protiva su govoriti. A svi oni koji jesu u osobnom poznanstvu s'nami, nema opet ponavljamo toga hrvatskog matcrinog sina koji ce dokazati da smo mu bez uzroka ista na zao uradili. Ako je tkogod upitan a sto je tebi "Ferri" ucinio, onda odgovori meni nije nista ali svaki govori da je takov, ovakov, onakov. A tko je to svaki? To su oni u sasvim malenom broju, kojima smo stali na na kraj da malo manje varaju tezacki narod, i koji sada uvidjaju svoj polozaj, da kada ova novina obstoji nemogu se hvalisati neka je sve njima, a nista za radnika. Opet mislimo da nasi koji se predstavljaju kao najvisi neprijatelji, ni oni isti nemogu dokazati da smo im osobno stogod na zao ucinili. Bilo bi svejednako za svakog drugog, koji bi uzeo nase mjesto, da bi imao neprijatelja onih, kojima prije ili poslje moraju se puti zatvoriti od njihovog opakog postupanja.

Kad smo sadasnju novinu ustanovili, nismo imali niti jednog predplatnika, kao isto od nikaga milodara pitali. A sto se sada mozemo pohvaliti? Ostavili ste nas u dugovanju iza tezko rada, sa 230 starih predbrojnika od kojih se ocekuje predplata, negovorec nista od onog znatnog broja koji duguju od kada je ova novina ustanovljena. Za dati vam boljeg imena odma nakon sest meseca preokrenili smo na sedmicno izdavanje. Ovdje smo pogriesili, jer smo troskove dvostrucili a narod iste ostao oglusen kao i u pocetku. Za imati viseg prostora za naseg zemljaka, kad nas dodje pohoditi drugo novo urednistvo sa vise prostora i troskova uzeli smo. A za koga ovo smo radili, ako ne opet za hrvatske sinove u inostranoj zemlji da im se visa cast, slava, i ime siri.

Opet kao najpoglavitije uzeli smo suvise prostanu sobu kod urednistva na nase troskove isplacivati najam iste, da tako ova soba bude sluziti kao bezplatna citaonica. U ovoj se citaonici nalazi veliki broj razlicitih hrvatskih novinu i knjiga sto jesmo dali na razpolozenje hrvatskom radniku. Kao isto za starat se kad smo u bolesti i nevolji ustanovili smo "Hrvatsko Pripomocno Dobrotvorno Druztvo," pak sve ovo da ima biti uzaludno medju nami. Sto ce kazati o nami druge narodnosti, kod budu saznali kakvi smo?

Eto na svoje oci mozete opaziti, da nemozemo biti pobjedjeni u nikakvoj stvari, kako vam je to poznato; ali koja je korist kod ste nas ostavili samih. Jest, ostavili samih na sirokom polju, a sa svih strana okruzeni od protivnika. Ako padnemo sa slavom i "Napredkom" u ruci, to nije neprijateljska pobjeda; kao isto i Napoleonu nemoze se dokazati da je pobjedjen, kad su se svi slozili i na izdajstvo uhvatili ga.

Rek bi, da i mi sada jesmo odaleceni od svakoga, jer kako doznajemo da prietu batinam svakom onom koji nas dodje pohoditi. A duznosti od predbrojbe to stoje daleko u pameti nasim zemljacim. Neznamo u sto se mozete uhvati, jer dobro je sada dokle ste zdravi i novcem u zepu; ali kada dodju potezkoce onda ce se misli otvoriti, za one bez potrebne dane dangubeci u gostionam i skitajuc se vecerom po ulicam. Sada u Amerikam velika je kriza, ima preko tri milijuna radnika bez posla i sasvim je grozno ondjesnje stanje.

Ova je zemlja najbolja za naseg radnika, stoga mozda kao posljednji put molimo, da dodjete do prosvjete, do bolje buducnost, i svakog drugog napredka.

Mi necemo odpustiti ovu novinu, ali ako nas svi odpustili onda uzimljete svoju odgovornost jer ovako nemoze se napredovati. Ne u riecju, vec u djelu pokazite se, jer smo odlucili cekati sto mislite uraditi.

Nadji te se makar deset iskrenih hrvatskih sokolova pak za vase koristi dodjete nam u pomoc, da se mozemo izbaviti iz okruga za otvoriti bolje pute sto mislimo zadobiti uzrokom same novine. Mi nismo propali usuprot da smo sve zrtvovali, ali kako ce vami kasnje biti vrieme ce suditi, a vi ce te se naci pokajani kod vam nebude vise na vrieme. Stoga sada hrvatska braco svi slozno u boj, u boj za prosvjetu! Radimo slozno, borimo se, borbom ce mo doci do pobjede, a u borbi lezi nas spas.

KRATKE VIESTI.

Sok od banana moze se uraditi neizbrisvo crnilo.

Zidovim nije dopusteno da mogu kupiti zemljista u Ruskoj.

Za imati jednu litru caja treba sakupiti od dvanaest stabala.

Dokazuje se da crnci posjeduju £70,000,000 vriednosti zemljista u Americi.

Kralj Phidon od Argosa napravio je naprvi srebreni novac god. 869 pr. Is.

Razmjerno svakog parobroda zapada £860 sterlina za proci kroz kanal od Sueca.

Farmer u Japanu koji posjeduje deset ekera zemljista racuna se da je veleposjednik.

Razmjerno muzke osobe nu svietu jesu u visini 5 noga i 6 palca, a zenske 5 noga i 2 palca.

Liecnici dokazuju da maslo jest najkerpostnie od jestiva, pak onda da dolazi biti slanina.

Nikakva vrsta zita sada nemoze se naci da nalici onem zitu nadjeno u liesovim starih egiptigana..

Namjestnik Irske ima placu £20,000 sterlina na godinu, pak i ova svota uemoze dokuciti njegove troskove.

Nazad mnogo godina gosp. Joze Gillott koji je izumio acalna pera, bio je prosti radnik kod zlatarije u Birmingham.

U Mexico zenitba postane od ranih godina, muzkarci se zene od 16 a zenske od 14 godina.

Jedna zenska u St. Louis imala je od suda nagradu £125 sterlina, za tuzbu jednog covjoka, koju je on nazvao "stara kokos."

Jedna aenska kod Stenbenville, Ohio porodila je petero djece. Tvojica nisu dugo zivljeti, a dvojica jesu zivi i zdravi.

Austro-Ugarski minisjar rata dao je naredbu komesiji, da iztrazuje koliko castnici jesu u dugovanju. Sveukupni dug do sada izlazi u svoti od £1,2000,000 sterlina.

Dr. Disburg u Parizu jest izumio kako djeca nebudu grizti nokte. Jest jedna malo sprava sa kojoj se nemoze zatvoriti usta, pak ovako moze sluziti i odraslim osobam koji su navikli nokte grizti.

Gosp. Merle dobio je parnicu od £4000 sterlina kao nagradu od Parizkog suda za tazbu proti druztvu Trama u Parizu uzrokom smrti njegove zene kad je pala na tlo imajuc sa izkrcati a tram se uputi. Muz je bio u obtuzbi trazio £12,000 sterlina.

Jedan djecko od dvanaest godina imenom Cedris Houghton kojeg roditelji zivu u gradu Bostonu, jest prosao sve izpite da moze uci u prvi razred od Harward sveucilista. Ovakovi izpiti jesu za odraslu mladez od pet i sest godina stariji od njega, te ovakov primjer zacudilo je svakog od malog djecka sposobnosti, jer u povjesti od sveucilista nema ovakovog dokaza.

Iz domovinskih novina cita se ovaj brzojav. Zagreb 17 Ozujka—Ovdje povodom zadnjih dogodjaja u saboru i na ulici vlada najveca uzbudjenost, te se ocekuju daljnje demonstracije. Oblasti hoce strogim mjerama, da ih produsretnu. Kako se pouzdiz anog vrela doznaje, odlucila je vlada ukinuti ustavna prava; slobodu stampe i pravo sastajanja.

Zadnje viesti sto vadimo iz damovinskih novina pokazu je nam judno stanje radnih prilika u domovini. Diljem ciele Europe nije bolje. Na tisuce radnika u starom kraju gladuju i demonstriraju. Pod ovom strasnom radnickom krizom najvise trpe oni radnici Hrvati, koji se iz Amerike povratise domu svojem. Ovi ljudi, velikim dielom bud na put bud kroz njekoliko bezposlenih mjeseci u domovini, potrosise svoj novac pa sada stoje bez svake pomoci i bez posla, te neznaju kud i kamo.

Sada kao i vazda jesmo spravni nasim zemljacim biti pri ruci u svakoj njihovoj potrebi, jer sa istinitim dokazim osvjedocilo se na stotine nasih zemljaka koliko jesmo im vriedili kod u potezkocam. Nezaboraviti da uzrokom naseg savjeta i uputka, nema niti jednog da se moze potuziti samo kad se dodje sa iskrenosti, a ne sa prevarom.

Kauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 140s.
Kescraped Range 175s.
Superior Ordinary, free of nuts 115s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 120s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 108s.
Rough Scraped 75s.
Fair Ordinary 55s.
White Nuts, weak and dirty 30s, 32s.
White Nuts, range and clean 40s.
White Nuts, bold 45s.
Poor Ordinary 22s.
Swamp Ordinary 18s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 12s.
Good Swamp Nuts, dusty 10s.
Weak Swamp, scraped 13s.
Weak Swamp, dirty 10s.
Good Chips, free of dust 25s.
Good Chips, with dust 16s.
Good Chips, weak 10s.
Good White Dust Seed 10s,
Good White Dust 9s.
Poor White Dust 8s.

BLACK.

Rescraped 100s.
Rescraped, bright 105s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 65s 70s.
Ordinary 55s 60s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped 18s.
Nuts, dirty 14s.
Piebald 12s.
Chips, clean and bright 22s.
Chips, good clean 14s.
Chips, poor cleap 9s.
Chips, poor and dusty 9s.
Chips, piebald and dusty 8s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 185s,
Superior 110s.
Ordinary 85s.
Nuts 40s.

Silovali Hrvaticu.—Iz Americanskih novina prenasamo, kako su proslog meseca u Oaklandu, Cal., silovali 14 godisnju Hrvaticu Klaru Banovich. Susretnuvsi ju na ulici, ponudise joj se kao pratioci. Medjutim odvedose ju u jednu kucu, te ju tu obojica silovase. Obojica su uapseni, a jadna zrtva penensena je u bolnicu.

Odgrizao mu uho.—U jednoj krcmi u zadarskomu Varosu jedan pecarski naucnik u kavgi uhvatio zubima uho jednome pecaru, te mu odorizao komad.

Udavila svoje diete.—Na rijeci je neka sluzavka imenom Franjica Marusic, udavila svoje vlastito dijete. Proti materi—nemateri poveo se je strog kazneni postupak.

Ta to smo znali!—Ministar rata Schoenaich izjavio je u delegacijama, da unutar vojske ne ce nitko dobiti madgarskog zapovjednog jezika ali niti hrvatskoga, jer da njemacki ostaje zapovjedni jezik.

Poginule od zime.—U Imotskoj krajini vladalo je proslog mjeseca silna oluja i vijavica sniega. Jednome seljaku crknulo je preko 80 oveca. Povrh Vriccia zaglavila je jedna mlada djevojka, koja bijase dosla u Imotski, da kupi sebi robu za vjencanje. Nasli su je ukocenu, a robu je sirota drzala u ustima.

Nema nista.—Domovinski novine donose vijest, da se nece graditi zeljeznica do Kleka - Neuma, kako su to prije neke novine javljale.

Danas ovako smo pismo dobili—Babylon 24-4-08.—Molinvas eovam pisen pami pisete jeste primi registranu imuniti orden Pisite jetili primili jercu ja traziti Odman Bog—"Sada zudimo znati od tkoga nam dolazi ovo pismo, a sto se tice novca, kad je poslano nemoze otici izgubljeno.

Najnesretniji i najsiromasniji englez nadje novac za novinu, a mi sto radimo? nadjemo u mnogo slucajeva za nepotrebitne svrhe, a sto se tice za nasu prosvjetu od onog smo mnogo daleko.

Strajkas Uapsen.

BILI OVAKO HRVATI URADILI JEDAN ZA DRUGOG.

Brzojavka od Greymouth od 28 tek. donasa viesti da selo Blackball, jest postalo u velikom uzrujanosti kad strajkar Hickey jest bio uapsen uzrokom sto nije platio osudjenu globu dato mu od sudca prosle veljace za obtuzbu sto nije poslusao upravitelja rude da se povrati na radju kroz 15 casaka. Globa je samo bila za platiti £1 13s U Ponedjeljak vecerom u selu znalo se da ce strajkara uapsiti, pak su ugovorili da jutrom (Utorok) banda bude na doceku. Jutrom prije 8 sati banda se postavilu na put kraj mjesta, pak se Hickey pokaze, kojeg netom su ga ugledali svoja braca radnici odma su ga stavili na ramena i nosili kroz ulice cielog mjesta. Kad mu je pulicman pridao warrant od uapsenja, onda iz svega grla narod je vikao, "Zivio nas dobri Hickey! Pnblicman i Hickey otisli su u kociju za uhvatiti zeljeznicu kod Greymouth, ali banda takodjer imala je svoju posebnu kocija za odpratiti svoga brata radniku do vrata od tamnice. Kod su se kocije uputile ulice su bilo pune naroda muzskih, zenskih i djece koji su neprestano burno vikali Zivio! Zivio! u banda je neprestano udarala dokle su dosli do mjesta Ngahere. Ovdje je trebalo pocekati zeljeznicu. i mnogo je naroda docekalo, u banda udarala vesele komade.

Na kolodvoru nije bilo mjesta od silnog naroda koji su bacali klobuk i burno pozdravljali kod je zeljeznica odputovala. Na 11 sati jutrom zeljeznica dodje u Greymouth i strajkasa odma odvedu do stacije od pulicije gdje su ga mislili uzdrzati do pol podne za odvest ga u tamnicu kod Hokitika. Ali se ovo nije dogodilo jer jedan nepoznati dobrocinitelj platio je globu za Hickey. Novinari bili su otisli zapitati koje platio globu, ali im je bilo dokazano da je tajno da dolazi od jednog koji ima dobro cucenje prama radniku.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Lovre Roscich, Babylon.—Tvoaj nedokuciva savjest jest tvoj neprijatelj, a svaka osoba na ovem svietu koja u izobrazbi zive ima prijatelja i neprijatelja.

Gosp. Luka Nikoiich, Tahekeroa.—Zao nam je daste nas neopako shvatili, jer vas list odgovara nasim knjigam; ali predplata znaci "unapred placati" kako to mozete opaziti da i drugi radi. Tiskarna i ostali troskovi nedopustaju nam toliko meseca dugovanja. Zdravstujte!

Gosp. Mate Matlch, Kaikohe, mirno do 1-12-08.

Gosp. John Sarich, Dargaville, mirno do 29-4-08.

Gosp. Ante Vujicich, Auckland, mirno do 22-4-08.

Gosp. Marko Glamuzina, Red Hill. Nemojte imati nikakve brige vi jeste na istinitom putu, a komu su 'zrabi neka se ceslje.'

Gosp. Ilija Lendich, Maropiu—Vami su hodili redovito listovi iz ovog ureda, stavno su vam drugi dizali, zasto niste imali bolju opazu nasa nije krivnja.

Gosp. Nikola Tolj, Maropiu, mirno do 1-6-08.

Gosp. J. K. Radojkovich, Muka, mirno do 11-6-08.

Gosp. Stipe Krzanich, Muka, mirno do 1-6-08.

Gosp. M. D. Redly, Waipu.—Bilo bi nam drago da nam posaljete stogod vaznijeg dopisa, zao nam je vazda se nemoze ugoditi.

Ovaj broj proucite vrlo, jer ako imate iskre hrvatske ljubavi, mislimo (ako ne svakoga) da ce vas koga ganuti na razmatranje vaseg napredka.

Nas domorodac gosp. Marin Bercich iz Zrnova, sa otoka Korcule, uz svrhu simpatije ovog lista pruzio nam je na dar da se ova novina uzdrzi i napreduje. Hajmo napred hrvatski sokolovi, nedopustimo da nas dusmani vazda taru. Za hrvatska slova smo ugovorili, ali gdje su dobrocinitelji za dobaviti slagare. Napred braco! nepita se milodar nego dobrovoljni zajam kojeg jamcimo da nece otici izgubljeno. Gdje je dobrocinitelj, trazimo ga?

Inostrane Brzojavne Viesti.

NAROD BEZ RABOTE.

GROZNI POLORAJ U AMERICI

London 27 tek. Dopisnik iz New Yorka za novinu Londonsku "Daily Telegraph" dokazuje da u Sjedinjenim Drzavam u Americi ima sada tri milijuna koji su bez radnje, Ali poglavice Socialista kazu da ih ima i cetiri milijuna. Ovo je sadasnji grozni polozaj u Americi usuprot da 600,000 izseljenika jest odputovalo kroz vrieme proslog Listopada.

GLAD U RUSKOJ.

Petrograd 27 tek. Ova brzojavka donasa vriesti da u kotarim Kazan i Smolensk u Ruzkoj, sada veliki glad vlada. Radnickom narodu veoma je slabo, ali vise je grazno sto na hiljade male nevine djece jesu goli bez odjece.

PRIJASNI TALJANSKI MINISTAR.

Rim 27 tek. Signor Nasi prijasni ministar kod taljanske vlade koji je prosle veljace bio osudjen zatvora tomnice i globe uzrokom sto je pokrao pucki novrc, sada opet ponovno su ga glasovali i sa vecini glasova ostane zastupnik.

Ovaj nedostojnik bio je nadjen krivac za kradju puckog novca osadjen za 350 dana tezke tamnice sa globom i svim troskovim. Jmao je milost od kralja za slobodu, pak kako gore moze se opaziti sto covjek vise u nepostenju zive to njemu narod visu slavu daje.

Mi uzmeno sva moguca sredstva za popraviti pogreske, ali sto nisu hrvatski slagari, ili mozda tiskarna vise puta neuzimlje u obzir nase popravke stoga je uzrok da u svakom broju manje ili vise ima pogresaka.

Srce na desnoj strani.—U New Yorka umro je neki Johnson od 58 god. Kada su ljecnici rastvorili ljesinu, nadjose na svoje najvise cudo srce na desnoj strani, a jetra na lijevoj. I zeludac i crijeva bila su pomaknuta. Johnson je ipak bio uvjek zdrav.

Rodila i poludila.—Na Rijeci proslog meseca dogodi se grozna nesreca. Neka Marija Justir od 23 goidne iz Krka dosla na Rijeku. Netom je porodila, obuze ju ludilc, te je pokusala da ugusi svoje novorodjence. Bjednica se bezrazlozno smije i place, a ludilo ju spopada u nastupima.

Jezicno pitanje—Austrija kao da kani vec jednom rijesiti jezicno pitanje u Dalmaciji. U tu svrhu, kazu domovinske novine, ministar predsjednik Beck pozvao je u Bec upravitelja namjesnistva, gosp. J. Toncica. Idemo da vidimo, kako ce to stara gresnica da uredi.

Evala im. Citamo u domovinskim novinam, da Dubrovcani imadu puno svojih lijepih i velikih parobroda, u kojima imadu ulozena vlastitog kapitala 14 milijuna kruna. Sretno im bilo, i evala im!

Budite Posteni.

O dugovanju nemislimo nisla spomenuti, jer svaki je dug posten samo kod se ima misli kad u moguc-nosti povratiti. Ali kada se dug nemisli isplatili onda nije posteno, ni svietu ni Bogu milo. Nami je dobro poznato odnosaje dugovanja naseg radnika; ali zaliboze kako nasi citaoc priznaju ima naseg naroda koji su zaostali u dugovanju, pak isto misle kako bi se kod svakog mogli okoristiti A koliko se puta dogodi da onaj isti dobrocinitelj postavi se u neugnodno stanje kad svoje natrag nemoze imati? A koliko se puta dogodi da uzrokom nepostenog, drugi ostali posteni radnici imaju slabo ime, ali mozda kad u potrebi nemogu nista naci.

Ima opet naseg naroda, (zao nam je dokazati) koji slabo mari za posteni rad, pa kad mu je pala omrznula, onda se dade da o prevaram moze zivljeti te ako nemoze svoga brata preporiti, onda ce engleza i svakog drugog. Nazad malo dana dosli su nam cinovnici od suda pitati za nekoje nase domorodce, koji se drze u tajnosti uzrokom prevare od dugovanja. Nemojte se kriti, jer kasnje naopako za onog i opet slobo ime daje se svima nami. Warrant od uapsenja jest uradjen, stoga imate opazu i budite na putu od postenja. Do sada je hrvatski narod imao izvrstno ime, te nemojtega pokvarati, nego kod nemate zarade dodjite do nas da vas mezemo naputiti za radnju.

Novinarstvo.—U San Francisco Cal. poceo je izlaziti novi list pod naslovom "Jadran." Izlazi sedmnicno, urednik mu je Ljubo Bogicevic, a svega ukupno ima pet vlastnika. Zelimo ovem listu svaki uspjeh i napredak.

Mi nismo odpustili novinu, ali smo usilovani pocekati, sto hrvatski radnici imaju odluciti ovog puta i na koju stranu imaju okrenuti. Ako budete ogluseni, onda morate uzeti cielu odgovornost na sami sebe, jer nemozete dokazati da nismo do skrajnosti sve za vas zrtvovali. Medju tolikim brojem hrvatskog naroda koji se na hiljade u ovoj zemlji nalaze sramotno je da osim novine nemozemo imati jedan ured za poslovati od privatnih potrebocam za hrvatskog radnika. Osim citanja novine svake radnik manje ili vise ima privatnih potreba pak komu se kasnje obratiti za biti posteno i vriedno posluzen?

Za dovrsiti zeljeznicu Auckland-Wellington jos ostaje samo devet milja, sto najdalje moze uzeti dokle se dovrsi 4 do 5 meseca.

Mi smo se naucili da sami sa sobom necemo ili neznemo upraviti, a po prilici nije ni jedno ni drugo, nego nehajemo za uciniti sebi dobra nego se pustamo da nas drugi vode po krivom putu.

Svaki sedam casaka dva djeteta. Zdravsteni ured u New Yorku obljelodanio je svoje izvjesce za kroslu goninu. Iz njega vadimo da se u New Yorku svako tri i pol casaka radja jedno dijete, dok svakih pet casaka umre jedan covjek. Prema tome pucanstvo se New Yorka znatno umnozava.

17,000 rapljenih ptica.—U Jersey City zapljenili su proslog mjeseca 17,000 postreljenih ptica, koje su lovci ubili u zabranjeno vrieme. Sada ce morati platiti za svaku posebice 20 dolara, sto ce drzavi od Amerika donijete koristi 340,000 dolara.

Imali smo v djeti jedan cudnovati primjor. Jedan nas domorodac otidje u odvjetnika za tuziti drugog svoga domorodca, a drugi takodjer otidje u istog odvjetnika za tuziti prvog domorodca. Pak sto se dgodi? Prvi je bio tuzen od dougog, te prvomu trebalo otici da trazi drugog odvjetnika vrata. Parnica je uputjena, te kako bo dokazim doznajemo drugi tuzatelj kod posjeta odvjetnika ima pravo da tuzi prvog. Vidit ce mo kako ce biti na sudu.

Nove balkanske zeljeznice.— Cudan udes ! Siroti Turskoj svi su prijatelji. Svi oko nje tetose, kao oko stare tetke, ciji su zivotni dani odbrojeni. Svi joj udvaraju, svi ju miluju, samo da sto vise od nje koristi izbiju. Pak ipak, koliko li je vec vremena u nezaborav odhujilo, sto oko stare tetke Turske ebilaze i skilje zvani i nezvani znanci i prijatelji, cekajuci njenu skoru smrt. Ali tetka Turska jost je uvjek zilava, jos se uvjek otimlje onome pokopu, sto joj ga pripravljaju evropejske vlasti i velesile. — I, cini se, kanda joj zeljice evropejskih drzava, eda bi ju politicka smrt sto prije pokosila, uljevaju u krv novu volju za dulji zivot. Dakako, da kronicka politicko-gospodarska bolest Turske moze jednog dana pasti iznenada u zestoku recidivu. Moze to prouzrociti i sama Turska nehotice, ali moze se to sbiti i s drugih i jacih izvanjskih razloga. Medju tiem, kako bilo da bilo, Turska je zadovoljna i sa dosadasnjim uspjesima evropejskog nplitanja u nutarnje makedonske odnosaje i sa utakmicom Rusije, Austro-Ugarske i Italije, koja li ce od njih sagraditi vise zeljeznica na Balkanu. Turska zna vrlo dobro, da i Englezka ima velikih interesa svojih na poluotoku balkanskom. A bas diplomaciju englezku Turska pozna u dusna u dusu, jer je od nje mnogo dosad naucila, kako i na koji nacin mora nadmudrivati diplomatske mudrolije evropejskih vlada i drzava, naperene proti cjelokupnosti turskog carstva u Evropi i Aziji.

Namjera Austro-Ugarske, da preko novopazarskog sandzaka sagradi zeljeznicu i posredstvom te nove zeljeznicke pruge spoji Bosnu preko Mitrovice i Skoplja sa Solunom nije Tursku niposto iznenadila. Ona je dobro znala, da ce se to iza zauzeca Bosne i Hercegovine prije ili kasnje zaista dogoditi. Turska nije zelila od srca tu novopazarsku prugu. Ali danas ju ona zeli. Zeli ju tiem vise, sto ce i Srbija pomocu Rusije graditi svoju dunavsko-jadransku zeljeznicu, koja ce presjecati novopazarsku prugu. Usljed toga ne zna se, ko je koga nadmudrio. Ne zna se, da li je nadmudrila Austro-Ugarska Rusiju i Srbiju, ili su Rusija i Srbija nadmudrile Austro-Ugarsku. — Cini se ali, da je Turska nadmudrila sve te tri drzave zajedno. Italija, koja ima takodjer velike politicko-gospodarske interese na Balkanu izjavila se posve sporazumnom : i da Austro Ugarska gradi svoju novopazarsku prugu i da Srbija — uz Rusijn — gradi svoju dunavskojadransku zeljeznicu. Englezka opet tare si ruke, sto ce Balkan biti prerezan zeljeznickim prugama, kao sto se prerezuje nozem silijanska naranca. Ko se ali najvise smije u svojoj dusi tim zeljeznickim politikama evropejskih velesila, to je Turska. Jer, i ako je izprvice izgledalo, da ce zbog novopazarske zeljeznice doci izmedj Austro-Ugarske i Rusije do krupnih stvari, a ipak nije doslo, to jos ne znaci, da ne ce doci malo kasnje, kad budu vec izgradjene obje zeljeznicke pruge novopazarska i dunavsko-jadranska. Na to Turska i ceka. To je i njezin spas, da sto dulje ostane na Bosporu. — Turska dobro zna, da se platez mjenice moze produziti jedan ili i dva puta, ali je i osvjedocena, da se mjenica ipak mora jednog dana platiti. Tekuci racun Turske sa evropejskim velesilama nije dakle jos zakljucen konacno. Nu, on ce se zakljuciti onda, kad se najveci politicko-gospodarski antagonisti na Balkanu ; Austro-Ugarska i Italija budu uhvatili zbog Albanije i Makedonije u krvavi kostac. Rusija i Italija, ne ima dvojbe, lakse se mogu medjusebice sporazumjeti glede svojih zivotnih interesa na Balkanu, nego li sto je to slucaj sa Austro-Ugarskom, iza cijih ledja stoji Njemacka sa svojim „Drang nach Osten". Carigrad, u ciji ce posjed neminovno doci danas sutra Rusija, Itoliji ne moze trebati, niti ona z njim tezi. Italija sa Turskom nigdje ne granici, ni morem, ni kopnom. U Carigrad ona ne bi mogla sa nikoje strane uci. Drugcije je s Rusijom. Rusija je evopejska i azijatspa drzava. Rusija ima Crno more. A iz Crnog mora silom moze ona uci u Bospor i doci pred Carigrad uz istodobno sudjelovanje svoje kopnene vojske preko iztocne Rumelije i crnomorsko-bosporske Male Azije. — Rusija u tom slucoju moze imati proti Austro-Ugarskoj jaku pomorsko-ratnu i kopnenovojnu pomoc Italije. A za ovu posljednju najizvrstnije ce se iztaknuti nova dunavsko-jadranska zeljeznicka pru0a, koja ce valjda po svoj prilici imati svoj siljak u crnogorskom Baru, ko sto ce imati svoju glavu na srbskom Podunavlju. Ocito je, da ce ta pruga biti vise strategicka, nego li trgovinska. Ona ce oslabiti svu vaznost i ivu snagu novopazarske zeljeznice dvojako : ponajvise u vrieme mira u trgovinskom, a ponajvise u vrieme rata u vojnickom pogledu, jer i novopazarsku zeljeznicu gradit ce Austro-Ugarska kao strategicku pod izlisnim plastem trgovinom pruge sbog trgovine sa Solunom i zbog prometnog kopnenog spoja sa pomorskom trgovinom na egejskom moru.

Bec, Petrograd, Rim i Londom zadovoljni su danas sa izlazkom zeljeznickog diplematskog boja na Balkanu- A, zadovoljan je i Carigrad. Nu, kako dugo potrajati ce to farizejsko zadovosjstvo njih sviju ? To ce pokazati nedaleka buducnost, koja ce biti natopljena kzvlju neizmjernih ljudskih zrtava i posijana kostima po gorama i dolinama Balkana....

Milodar za crkvu u Waihopo.— Sakupljeno kod Waiharara Nikola Lupis £1., Jure Pribicevich £1 : 2 : 6., Zoze Erceg £1., Ante Matutinovicn 10s., Mate Alfirovich £1., Braca Jurisich £1., Marko Erstich 5s., Braca Erstich 10s., Ivan Pausina 5s., Kleme Milicich 10s., Ivan Garca 5s., Ante Kosovich pok Simuna 10s., Mijo Matutinovich, Paskin 10s., Luka Devcich, Mijin 10s., Bozo Viskovich 5s., Mate Viskovich 5s., Henry Thompson 2/6., T. Releta 10s., Thomas Vyerong 10s., Hoama Thomas 5s., Tamiora Taniera 4s., Tomali Hemi 4s., Kahn Ngorogi 5s., Pere Ngaragi 10s., Reina Ngoragi 5s., Tata Ngaragi 1s., Ranti Ngaragi 1s., Werapiko Pereeme 2s., Verepeti Ritete 1s., Mijo Roglich 2s., Mate Jurisich 5s., Ukupno £13 : 5 : 0.

Svijest se budi. — U rodoljubnom Staromgradu na otoku Hvaru, Dalmacija, osniva se hrvatsko sokolsko drustvo. Opet novi bojovnik za narodnu hrvatsku vojsku. Braci hrvatski pozdrav iz daleke Nove Zelande. Zdravo !

Zaklana zena. — Nedaleko Donje Tuzle nadjose u snijegu kraj glavnoga puta seljanku Pavich iz sola Krizana, zaklana ispod vrata kao janje. Zlocinac nije jos pronadjen.

Przi od konja. — Mladi Splicanjse Ante Ruzic trcao je proslog mjeseca sa najbrzim konjem u Splitu 40 casa. Nakon toga konj se je umorio i sustao, a on je mogao jos dalje da trci.

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.

Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Thistle Hotel,
QUEEN STREET,
(Free House)

Slobodna Kuca! Slobodna Kuca!
Slobodna Kuca!

Mogu se imati pica uz sliedece ciene.

BRANDY:
Hennessy *** 7s 6d. Hennessy * 5s 9d.
Boomerang, 4s 6d.
SCHNAPPS:
Wolfe's, 4s 6d & 2s 6d. Beukers, 4s & 2s.
WHISKY Od, 5s, 4s 9d, i 4s 6d.
GINS:
I.D.R.L., 4s. Dry Gin, 3s 9d. Old Tom, 4s.
WINES:
Port, 4s 6d i 3s 6d. Claret, 3s 6d. Sherry, 3s 6d

Kad se primi naredba iz kontri sa novcem odasilje se.

PAT QUINLAN,
Slobodan vlastnik i gostionicar.

T. KENEALY & CO.

Whisky in bulk :—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medai 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni !

Hrvatim na Znanje !

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Rev. M. Walker,
ADRESA OSTAJE
Corner
Wellington & Howe Streets,
AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se,s doma se posilja. Svaka radnja jeit garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvarau originalne.

Upitaj za !
Condensed Milk
sa ovoj ovratnicom pak ces biti zadovoljan sa
"Highlander" Condensed Milk

sto jest uradjen od cistog Nove Zelande mlika i garantirano da ima "podpuni skorup". Vrsta nemoguca bolja, u nizka ciena jest zasto se neplaca tovarina i poreznina sto vami jest koristno ; stoga za imati ovu dobru vrstu vazda zapitaj za "HIGHLANDER" CONDENSED MILK.

Prodaja od "Highlander" u Novo Zelandi jest tolika kao sve ostale vrste mlika skupa zaedno.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

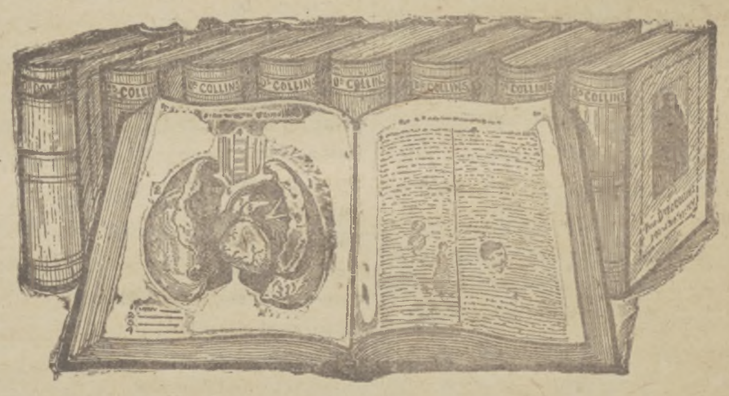

„ovjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje judskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma d resirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, ILI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

ZUBAR! ZUBAR!

KAD vas budu boliti zubovi otidjite kod BEAVER zubara u Dargaville. Ciena je umjerena, a svaka radnja izvrstna.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvari od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, APRIL 29, 1908.

NAPREDAK.

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, MAY 27, 1908 (No. 18.) Broj. 18

Vriednim Citateljem predplatnikom i prijateljem "Napredka."

Ovog puta saljemo list svakom upisanom na nasim knjigam, ali bez ikakve buduce opomene nemojte ostati uvriedjeni kad unapried nebudete primati novinu, jer smo stavno odlucili nedavati nikomu dugovanja pak to bilo i najboljem nasem prijatelju. Odlucili smo da nas list budu primati samo oni koji su unapred predplaceni. Istinito priznajemo da za citanje naseg lista, vise ga zele oni vidjeti koji nisu predplatnici nego oni koji imaju zakonito pravo, stoga imate, opazu na Postarskom uredu da dizanje listova jednom drugomu nebude u buduce obstojati. Opet smo bili usilovani tuzit se na Glavni Postarski ured, da ostali postarski uredi u Auckland kotaru budu opozereni ; ali nasim *predplatnicim* najvise priporucujem da oni od njihove strane budu upozoriti njihone postarske adrese. U nikakvoj drugoj narodnosti nema obicaja dizanja listova, stoga je sramotno da to medju nami obstoji. Prekrsaj ovog zakona dajte nam to znati, da barem od jednog uradimo primjer za kaznju na druggoga vladanje. Sada vas u svrhu svih najuljudnije umoljavamo da nam sto prije izvolite podmiriti svoje dugovine ! Posaljite predplatu za na novo ! Nastojte sto vise sakupljati oglase za Napredak, koji ce vam se na svemu oduziti svojim stivom. Neuzmelite sada ovu sadasnju nasu zadnju opomenu u obzir onda nemozemo sa radom napred, nego bez uvrede iznieti ce mo istinito sva imena na javnost od oglusenih predbrojnika, tako da se vide koji su prijatelji ovog lista koji nam nedopustaju da mozemo redovito poslovati. *Kolekture* vijestih i pouzdanih trazimo. Zivila sloga Hrvata !

Uprava "Napredka."

Bolestnik Ozdravio.

Zadnji broj ovog obljubnjenog lista, nije jos bio ni odaslan nasim predbrojnicim iz urednistva, kad eto nam dolazi zalostna viest da je nas otac uzasno bolestan (t.j. tiskara u nepovoljnom polozaju. Iznenadjeni otidjosmo u trenutak oka vidjeti koja je pogibeljna bolest, kad imalismo sto vidjeti i odma opaziti okrutni polozaj koji prieti nami i tiskarni.

Sa dva gospodara od tiskarne bili smo zatvoreni u sobi za privatni dogovor kako se ima bolestniku pomoci. Ono malo casaka u razgovoru sa gospodarim od tiskarne dosli smo upoznati, da jednom gospodaru njegova ljubezna zena jest u bolnici na smrtnoj postelji od pogibeljne operacije, a na stolu lezeci pokazali su nam nekoliko modrih karata sto znaci izvanska prictnja za propast njihove stranke, pak kasnje i nase. Ostadosmo odma zacudjeni na nenadanoj pogibeljnog bolesti naseg otca. Kao ljubezna majka i vjerna supruga odlucili smo njegovati bolestnika danu i i noci, jer u slucaju da ostanemo udovica do vjeka, promislili smo na mnogobrojne raztrkane hrvatske sinove da imaju zalutati.

Smuceni i zalostni dodjo smo do naseg urednistva, da promisljemo kako i na koji nacin imamo paziti bolestnika od opasne bolesti. A opet jesmo u svetoj duznosti nadgledati interese naseg otca koji nam je mnogo vriedio sa njegovoj dobrotom daaajuci nam svakog dobrog nauka uzrokom njegovog tiskarnog stroja, sto mi nismo mogli redovito vrsiti nase duznosti uzrokom pomankanja oglusenih obecanja hrvatskih sinova. Nismo se za dugo uzdrzili kod urednistva opremajuci zadnji broj ovog lista, kod eto nam dolazi druga obznana da bolestnik jest na umoru. Skocimo se na noge junacke, je dokle u bolestniku ima duha necemo dopustiti bez dati mu zdravstenu ljekariju. U slucaju smrti bolestnika, nas isti polozaj bio bi uzasan, a opet odaleceni od hrvatskih sinova zao nam je bilo da im nemozemo tako na brzu ruku nista saobciti.

Do dva, do tri puta sazvali smo neke dobre ali siromasne hrvatske sinove na privatni dogovor, nebi li nam oni mogli naci zdravstenu ljekeriju. Ali uzaludno, jer oni koji mogu i koji jesu u duznosti za pomoci ostali su od nazad vremena ogluseni, pak sto smo se mogli nadati od dobrih hrvatskih sinova kad u svome siromastvu nemozemo nista od njih ocekivati vec simpatiju. Pri umoru plakanje i simpatija nista nevriedi, jer zdravstenu ljekariju treba traziti za, spasiti bolestniku zivot. Covjek, koji ljubi ovaj nas narod, koji mu zrtvuje, sto no se kaze i dusu i tielo, morao bi plakati nad onom sto se je zbivalo oko njegu sa svih strana e da bi smo mogli umrieti.

Tuzna i brizljiva majka, odpusti sve na stranu. pak otidje kod tudjinca traziti zdravstenu ljekariju, jer dokle je u bolestniku duha da moze ozdraviti. Uhvanje u Boga, i pametne ljubezne majke ljekarija se nadje, tako da bolestnik jest sada spasen i na putu od zdravlja. Sada dragi citaoci mozete razumiti tajnu naseg srca, da smo spasili bolestnika i imali vremena za svakog pojedinog ubilizenog na nasim knjigam obaviestiti.

Nedopusti Boze da nikomu od vas dodje opasna bolest ili ikakva druga nesreca, jer onda i nigda prije uvidili bi ste sto znaci iskreni prijatelj ili zdravstena ljekarija ! Iza spasa zivota sada opotrebuje kreposti bolestniku, jer lasno bi se moglo dogoditi da iza opasne bolesti bolestnik mogao bi ponovno oboliti kad nije u kreposti, pak kasnje nigda vise oporaviti. Hrvatski sinovi ! sada kada ste obaviesteni, nemojte zaboraviti vase duznosti, jer sada je vreme da se pokazate na junackom polju, da ste odlucili stititi i straziti vaseg bolestnika dok temeljno ozdravi. Poznajemo da a visem broju nalazi te se vi isti u potezkocam, ali kad je opotrebito spasiti bolestnika od umora, onda svi na noge junacke pak se dobavite zdrvstane ljekarije. A sada u svrhu iskreno zahvaljujemo, svi onim koji su se spravno odazvali nasem pozivu, bilo u djelu ili riecju, jer im od nase strane zelimo svaki napredak, i da ih Svemoguci Bog bude stititi od svake pogibeljne bolesti.

Listovi na Posti.

Nasim domorodcim dajemo do znanja da sto skorije jave na Generalnu Postu u Aucklandu za listove, jer drugcije da neotidju izgubljeni.—Antunovich Ivan, Antunovich Ante Markov, Andich Mark, Barbarich Toma, Bobanac Mate, Borcich Jure, Boskovich J., Borich Mate, Bojanich N., Cepich Lovre, Cikoja Petar, Cihovich Ante, Franetovich Marin, Ivicevich Tony Ivanov, Jelcic I., Jelicich Ante, Jelsic J. M., Jelavich Ivan Jurin, Krivic Marko, Kosovich Joze Barisin, Kunac Ivan Petrov, Klaric Filip, Klinach Jack, Maich Ante Matin, Maras Mate, Mialjevich Lovre, Nobilo Jure, Nikolic V., Petroff Ason, Pivach Toni, Pervan Ante Dumin, Puharic Marin Nikolin, Pivach Stipan Jozin, Pivach Ivan, Raos Jure Antin, Radich Ivan, Rose Ivan Matin, Radich Mate Franin, Rakich Jakov, Rakich Gregory, Raos Jure M., Radalj Mijo Matin, Scirkovich Geo., Silich J., Skorput Ivan, Tomich Antun, Unkovich Cvitan Peso, Unkovich Cvitan pok A., Vukusic Mate, Vlavich Ante, Vujicich Ante Matin, Vukovich Simun p. Mate, Zaninovich Stipan, Zidic Mijo.

Primilismo detet shillinga iz Dargaville pod markom 16 tek., bez ikakvog znaka od koga nam dolazi i za koju svrhu. Onaj koji se javi mora da nam posalje broj od Postal note na dokaz istine, jer broj mi drzimo sahranjeno.

Strajk Auckland Trama.

U prosli Cetvrtak na 21 tek, 1 netom je kuenulo 12 sati u pol dneva, svi rabotnici Auckland trama po sveukupnog dogovoru jesu ucinili strajk. Od nazad kratkog vremena rabotnici su uvidjali, da druztvo trama snjima nepostupa kako treba, i da su poslali iz sluzbe bez naznacenog uzroka jednog njihovog druga imenom Herdson. Kao svi ostali rabotnici od svakog drugog zanata imaju svoja posebna druztva ili tako zvano po englezki "unions," tako isto i radnici od trama imaju svoj union.

Union znaci, upisani clanovi za biti u jednom druztvu i svaki clan isplacivati od svoje nadnice za troskove uzdrzanja svoga druztva. Svako druztvo ima svoga Predsjednika i tajnika, koji ljudi jesu u sposobnosti nadgledati u svakom interesu svoje clanove t.j., da ondje gdje rabotaju gospodari moraju sa radnicim dobro a ne zlo postupati.

Dogodi se da rabotnik Herdson bio je odpusten iz sluzbe od glavnog upravitelja J. J. Walklate, bez da je i sam znao uzroka zasto je poslan iz sluzbe. Ovaj se potuzi svome druztvu, te na prvom sastanku, sva njegova braca jesu bili tako uzrujani proti nepravednom postupanju da su od strane njihovog predsjednika i tajnika zadnju "riec," poslali glavnom upravitelju trama. "Da ako do cetvrtka 21 tek. pol dana nebude upravitelj trama uzeo nazad u sluzbu radniku Herdson, ili dao dostatna razloga zasto je Herdson odpusten iz pluzbe ; da ce svi radnici uciniti strajk."

Tajnik gosp. Rosser hodio je osobno pohoditi upravitelja trama, kojeg upitao zasto je Herdson odpusten iz sluzbe. A ovaj mu odgovori da on ne daje uzroka na javnost, jer kada je primio svoju podpunu placu da bi Herdson imao biti zadovoljan. Ovo nije bilo dostatno drustvu trama, pak su se drzali svoje zadnje odluke Narod je mislio da radnici nisu uzeli za cvrsto, jer da njima opotrebuje gledati svoje interese, a ne obazirat se na malenkost njihovog jednog druga. U Cetvrtak prije podne narod se jer poceo sakupljati na ulici od Queen strita, za vidjeti sto se ima dogoditi. Od velikog gavana i pametnjaka upravitelja trama, nema nikakvog odgovora na zadnjem zahtjevu, njegovih radnika te upravo kod je kucnulo 12 sati crvena zastava izadje vanka u znak strajka. Trami koji su dolazili sa raznih puta. netom stigose u Queen Street svi jedan za drugim se izredise gdje su ih rabotnici ostavili, da kasnje upravitelj i njegovi nadgledatelji budu ih vodili za pucke potrebe.

Kako bi koji tram dolazio, tako bi ga rabotnik odpustio, a mnozstvo naroda koje se vec na hiljade sakupilo klicalo Zivio ! drz pravicu. nedaj se, neboj se i.t.d.

Na ulici bilo je vidjeti na hiljade dusa od svakog stalisa, od najviseg do najmaujeg, te nitko nije mogao prosloviti usuprot radnicim nego su dapaco imali veliku simpatiju od naroda. A to "svi za jednog, a jedan za sve." Pucanstvu bilo je naopako, jer vecerom trebalo je na noge hoditi za toliko milja po varosim, ili placati visoku cienu kocijam.

Iza strajka radnici su otisli na sastanak za medjusobni dogovor, te sada gradska gospoda skupa zajedno sa glavnim uprdviteljem trama jesu uvidili, sto znaci kad je radnicka sloga skupa zajedno. Bilo je onog dana, kao isto i sutradan razlicitih sastanaka medju pucanstvom i odlicnim osobam, jer su uvidjali da ako strajk podulji za dugo vrieme, da je naopako za svakoga. Radnicim od trama doslo je sa svih strana Nove Zelande i Australije simpatije i cestitaka od druge brace i da ce ima novaca posiljati ako im je opotrebito. Ovakova ljubav i sloga medju englezkim radnicim imala bi potaknuti nas hrvatske radnike kad citamo ovakove redke sto se dogodja medju drugoj narodnosti. Kod nas, siromasnog radnika nema nigda pravice, nego vazda suzanj do groba. A ovoga nebi smilo biti nigdi u izobrazenom svietu. Petak i Subota, nista sa nije moglo dovrsiti od strajka, pak iz Wellingtona dodje gosp. E. Tregear koji zastupa vladu od radnickog odjela, nije se doslo do konca. U pocetku u svojoj visosti upravitelj trama hotio je, da povjerenici od strane rabotnika dodju do njega za ugovarati mir strajka, ali rabotnici nisu hotili nego je trebalo upravitelju sa gradskon gospodom doci do sastanka gdje su radnici imali sjednicu. Na sastanku dokazali su radnici upravitelju trama toliko stvari sto nije prije znao, i da ce mu sluziti za svoga zivota. Gospoda i ostali hotili su da neka sve razmirice idju na sud ; ali radnici ovem nisu bili zadovoljni, jer su dokazali da su oni sve i sud zajedno, a uzrokom suda da oni nemogu imati pravicu.

U prosti Ponedjeljak na 25 tek. poslje podne dosli su do zakljucka na ovaj nacin da bude specialni posebni sud t.j.—da od strane radnika budu zastupati dvije osobe, kao isto dvije osobe od strane druztva trama, da ova cetvorica u svome dogovoru budu izabrati petog kao predsjednika koji ce suditi ; ali ako u slucaju cetvorica nemogu izabrati predsjednika, da onda vlada neka stupi koja ce za obu stranku imenovati petu osobu. Na ovem sudu, da bude svrha svih posljedica bez daljeg postupanja. Na ovakovim razlozim obe stranke ostanu zadovoljne, a rabotnici povratise se na svoja mjesta uz veliko zadovoljstvo svega pucanstva.

Dajmo se i mi slogi, pak mozemo sve zadobiti, treba da imamo hladnokrvnu narav za uzivati spas nase buducnosti. Nezaboravimo ovaj primjer.

Na 25 tek kroz poslovnog ureda ovog urednistva odputovali su dva nasa domorodca za staru domovinu t.j. Toma Jukich i Ivan Tomas kojim zelimo sretni dolazak u svoj rodni zavicaj. Sa svojoj stednjom i marljivoscu Jukich je odnio dovoljinu svotu novca sto kod stare domovine nebi bio nigda sahranio. Bozo daj i drugim !

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude
bolji.

Champion
Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

" Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

British Hotel,
ULICA QUEEN & DURHAM STREET,
AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

UNION S. S. COMPANY
OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia 8 Lipnja
Moana 22 ,,

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Orontes ,, 13 Lipnja
Orient ,, 27 ,,

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,
APOTEKA I LJEKARNA
DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu. ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

BANK OF NEW ZEALAND

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEC, AUSSIG, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PKAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

" Napredak."

SRIEDA, SVIBNJA 27, 1908.

Hrvatski Napredak Nemoze Propasti.

KAKO smo mogli opaziti kroz kratko vrieme u velikom broja primljenih listova, osudjujemo se dokazati da Hrvatski Napredak u ovoj dalekoj zemlji nemoze niti je moguce da propadne. Ovo se ne tice novine, nego medjusobnog hrvatskog napredka sto mislimo razpoloziti u ovem clanku. Vrieme je vise doslo, da uzmeno primjere i postupanje od drugih narodnosti, jer zasto ne, kad nam se prigoda pruza u ovoj slobodnoj zemlji nehocemo doci do boljeg stepena? Primjer i zadaca, svima nami imala bi stajati pred ocima od dva starca nasih domorodaca t.j. Pava Lupisa, i Mate Saica take zvana kapetana Smita. Ova dva starca u neko vrieme imali su takovih prigoda za steci bogatslva, da dandanas slobodno mogli su nazvati milijunasi—a kad tamo nisu sebi ni svojim potomcim ostavili otvoreni put za njihov bolji napredak. A koliko drugih primjera mogli bi smo uavesti od nase izgubljene buducnosti samo da nam prostor lista donasa? Slabo je radniku u domovinu, a jos slabije ovamo kada se dajemo zavesti naopako po tudjem nagovoru, ali s'druge strane da hocemo obljubiti izobrazbu ova nam slobodna zemlja daje toliko prigoda da mozemo doci do velikog imanja kao nigdi bolje na svietu. Istina je svaki nemoze uspjeti, ali dajmo pokusati barem u kojoj stvari da budemo slozni, pak ce te odma uviditi koja ce velika razlika medju nami biti. Imali smo nakanu ovog puta dokazat vam toliko primjera od nasih poznanaca, kako su od nizkog stepena postali sa bogatasem i na imenu, ali toliko smo zaposleni da sami nemozemo sve doprieti po nasoj zelji. Netom se malo okriepimo uvidit ce te da povjest Hrvata u Novoj Zelandi bit ce govoreno sirom svieta.

Vidite kako nas drugi u staroj domovini prate od naseg napredovanja, i bilo bi sasvim sramotno od nase strane kad se nebi smo pokazali poput druge narodnosti. Sada smo u dopisivanju sa upraviteljskom naseg slavnog drustva parobroda Lloyda, pak smo vec primili odgovor da uprava misli poslati jednog svog cinovnika da razgleda stvari kako sastoje u Novoj Zelandi. Vrieme ce donieti da uzrokom naseg naputka budemo vidjeti nase parobrode u ovem dalekom svietu. A opet kad hrvatska naselbina nastane, imat ce mo u nasem druztvu odlicnih osoba iz stare domovine od onih sto u proslo vrieme nebi smo na ujih ni promislili.

Eto nas opet idje pohoditi jedna vriedna osoba koja zastupa najugledniju trgovacku kucu u Becu. Eto vec imamo otvorene pute za svaki nas bolji napredak, pak imali i jednog od nas koji ne zeli da u svietu ostavimo vjekovitu uspomenu? Imamo novinu koja je vec poznata po cielom hrvatskom svietu. Imamo urednistvo sto u zgradji Coombes Arcade ima odvjetnika, zastupnika, i drugih obrtnika, nitko bolji ured do nas nema. Imamo citaonicu sto nikakva druga novina nema, a kad budemo primiti raznih knjiga onda se mozemo nazvati sa sretnim. Pak ove prigode, slavu cast i vjekovitu uspomenu koja nam se sada pruza (kao nigda prije) mozemo za sigurno klicati, Zivila Bratska Sloga! Hrvatski Napredak nemoze nigda propasti!

Zadnja Brzojavka — Na zakljucku ovog lista primili smo sliedecu brzojavku iz Mangawai—"Sretno i cestito Hrvatski sine zelimo najvisi uspjeh 'Napredku."—MJSKO MATUTINOVICH.

Kratko veselje.—Neki John Jung bio je pune trideset i tri godine sliep. Tada uspije da mu se pomocu operacije povrati vid na jedno oko te je tako John ugledao lice svoje zene i svoje djece. Ali kad su mu donijeli i unucice radost ga savladala. Pukao mu je jedan krvni sud u mozgu, on se samo zavalio i odmah umro.—Uzrok smrti jednoga cinovnika u pomorskom arsenalu u Toulnu izgleda smijesan. Norg je mnogo godina radio za svojim pisacim stolom mirno i kao masina, a jednog dana god. 1901. dobi sluzbenu obavijest, da ce mu biti podijeljen krst pocastne legije. Jedan njegov drug, sto je radio u istoj sobi, zacu nejedanput dubok uzdah, okrene se i vidi, kako se Norg zavali u svoju stolicu. On pritrci, da mu pomogne, ali je vec bilo kasno—odlikovani je bio mrtav.—Slican slucaj dogodio se u Svicarskoj god. 1900. Jedan covjek po imenu Kerbeli, vec se duze vremena nalazio u zatvoru u Vicvilu. Vlasti doznadu, da se zena i djeca zatvorenikova nalaze u velikoj bijedi i nevolji i da skoro umiru od gladi. Kerbeli pak ponasao se u zatvoru primjerno, te se odluci, da mu oproste ostatak kazne. Kad Kerbeli cu, da je slobodan, skoro pomahnita od radosti. Sve je skakao po svojoj celiji brzo se obukao u svoje civilno odijelo pa onda izadje iz celije pracen jednim cinovnikom. Taman je bio dospio na kaznionicka vrata, kad se najedanput srusi mrtav kao munjom osinut. S. V. Valker bio je jedan americki pronalazac, cije ce ime mozda poslije vise godina postati poznatije. Prije nekih trideset i sedam godina on je bio dosao na misao, da pukusa, ne bi li se moglo iz zlatne rude suhim putem dobivati zlato. Takav pronalazak vodom, kao sto su Arizona i zavdom, kao sto su Arizona i zapadna Australija, donijeti milijune. Valker je godinama radio na svome pronalazku. Najzad i uspije, da ga ucini, pa se uputi u New York, da svoj pronalazak patentira. Ali mu je bilo nemoguce, da za svoj pronalazak zainteresuje ma koju licnost od velikog upliva. Mnogo mjeseci proveo je u besplodnom cekanju. Najzad cuje za taj stroj poznati jedan milijunas, koji je imao velike rudnike u americkom zapadu. On posjeti pronalazaca, razmotri model nove masine, pa onda rece: "Dati cu vam 26,000 dolara i odredjeni dio u cistoj dobiti." Valker prekomjerno odradovan primi tu ponudu. Odmah odu zajedno javnom biljezniku, da zakljuce ugovor. Ali kad je potpisao ugovor, Valker se srusi mrtav. Razocaranja za toliki niz godina podnosio je s velikim strpljenjem, radost zbog uspjeha ubila ga je.

Zadnja Viesti.

Za buduce vladanje nasih domorodaca pri zakljucku ovoga lista primili smo sliedece zadnje viesti, da mozete sada i za vazda ostati uvjereni, koliko i sto mozete zadobiti uzrokom ove poznate novine "Napredka." Prvo—list primljen iz Wellingtoua od glavnog vladinog radnickog ureda, koji glasi ovako—

"Imam naredbu op gosp. Tregear da odgovorim na vas list od 18 tek. sto se tice da Hrvati budu postavljeni na razlicite radnje—Odluceno je da vlada jest pripravna dati rabotu Hrvatima na isti nacin kao i drugim. Od narodnosti nema nikakve razlike, ali za tebe otvoren je put da mozes poslati na radnju svaku osobu koju bi thio."—Ovaj list pisan je na 23 tek. a podpisani od vladinog cinovnika za gosp. Tregear.

—Drugu viest smo dobili od gospodara ruda, da kroz cetiri sedmnice imat ce potrebu od 30 radnika, dakle svaki koji se neboji pod zemljom u rudam rabotati, neka se osobno prijavi do nas, da ga mozemo priporuciti na rude raditi, jer ce biti prilicno dobra placa, a ove zime netreba se bojati da se nemoze goma prodati. Treca zadnja viest jest iz Vrgorca pisano od gosp. Ivana Vukovica koji je ovamo prije bio i ovako nam pise-Ovamo kod nas sasvim slaba godina, nema nista osim mnogo vina, ali koja je hvajda kad je nevoljnom tezaku vazda naopako. Bio sam u Splitu nazad malo dana pak me je dopalo u vojnictvo. Sasvim mi je zao da sam igda ovamo dosao, jer nalazim daje Nova Zelanda najbolja zemlja na svietu. Priporucujem svakom bratu Hrvatu da se budu drzati slavnog i dicnog lista "Napredka" ako mislite okrenuti na pravi pnt i.t.d.

Priporucujemo nasim radnicim 'Seljacku Banku" u Zagrebu, kako mozete opaziti po oglasu u ovem broju. Takodjer isto i "Bank of New Zealand" po kojem mozete u domovinu novce poslati, a ne nositi na svome zivotu novce kao prije. kad niste mogli mirno spavati.

Ovakova sliedeca cuvstva nalazimo od nasih vriednih domorodaca u visen broju—"Nade nismo izgubili da ce list "Napredak' strovalit se dok bude vjernih hrvatskih sokolova, vazda ce mo klicati, "Zivio Napredak! nasa temeljna i vjekovita uspomena. Rad bi mo primati "Napredak," pak da bi bila polovica manjine, ili da bi izlazio jedan godisnji broj uvjek ce mo ostati vjerni prijatelji "Napredka." A mi od nase strane zahvaljujemo svim iskrenim radnicim, jer mozete sami opaziti da se neborimo za pojedine osobe vec za cielo Slavljane da buducnost svima bolja svane. ,'Zivila sloga Hrvata!"

Kauri Gum Market.

WHITE.

Rescraped Swamp 140s.
Kescraped Range 160s.
Superior Ordinary, free of nuts 112s.
Superior Ordinary, bold, well cleand 120s.
Superior Ordinary, good, bold, clean, with nuts 108s.
Rough Scraped 80s.
Fair Ordinary 50s.
White Nuts, weak and dirty 30s.
White Nuts, range and clean 40s.
White Nuts, bold 44s.
Poor Ordinary 30s.
Swamp Ordinary 30s.
Good Swamp Nuts, free of Dust 13s.
Good Swamp Nuts, dusty 11s.
Weak Swamp, scraped 13s.
Weak Swamp, dirty 11s.
Good Chips, free of dust 25s.
Good Chips, with dust 14s.
Good Chips, weak 14s.
Good White Dust Seed 12s.
Good White Dust 10s.
Poor White Dust 8s.

BLACK.

Rescraped 105s.
Rescraped, bright 110s.
Bold, free of Nuts and Sugar, well cleaned 75s, 80s.
Ordinary 60s 65s.
Half and half 30s.
Sugar, Scraped 24s.
Nuts, scraped 21s.
Nuts, dirty 15s.
Piebald 13s.
Chips, clean and bright 25s.
Chips, good clean 14s.
Chips, poor cleap 12s.
Chips, poor and dusty 10s.
Chips, piebald and dusty 9s.
Dust 3s.

EAST COAST.

Rescraped 185s.
Superior 115s.
Ordinary 90s.
Nuts 40s.

Marketa Gume! Hajmo na pravi put za nasu bolju korist.

Nitko nemoze sumnjiti, koliko mislimo i koliko se staramo za dobrobit hrvatskog radnika. Pak uz sve ovo i ostalo nase nastojanje, ipak nadje se protivnika koji dokazuju da uzrokom ove prve i jedine mnogopotrebne novine nista im neokoristuje. Istinito nasu simpatiju imaju svi hrvatski radnici, uzrokom sadasnje nizke ciene i slabog prodavanja gume, jer od nase strane da je moguce zudili bi smo da ciena gumi stoji vazda visoko. Sada je vec zima nastala, pak nam je za cudo, da ciena gumi bolje neobstoji, ali kako istinito priznajemo kroz cielu zimu a mozda i nadalje nije se nadati nikakvoj boljoj cieni. Istina je, da novcana kriza obstoji u Americi i po cieloj Europi, ali sve do temelja nije virovati, jer vise krivnju dajemo nekojima u dogovoru trgovcim i Gum brokerim nego ista drugog. Da je moguce, da nasi radnici uzmu naseg savjeta, ne samo sada dali vazda unapred mogla bi bolja ciena gumi obstojati. Sloga treba u svakoj stvari, a sada imate izvrstnog primjera sto se tice strajke od Auckland Trama, kad je narod slozan, da kapitaliste, vlada i nitko drugi nemoze proti njima. Cienu gumi koju donasamo u nasem listu, zao nam je da vam dokaznju da za onu cienu guma se nemoze prodati, sto protivno da je medju nami sloge i ljubavi mi jamcimo, da ne samo ciena moze se imati sto " Napredak " donasa vec i bolja za buduce vrieme.

Zao nam je da nekoji nasi radnici nemogu na gomi sada dobrog zivljenja imati ; ali opet sasvim nam je drago premda vrieme zime, ipak jesmo u sposobnosti za priporuciti svakog iskrenog radnika na radnju osim kopanja gume. Nami nije potrebito dokazati koliko smo bili vriedni priporuciti da radnju, imaju te isto sada kroz ovo kratko vrieme sto novina nije izlazila poslali smo toliko nasih domorodaca na razlicita mjesta. Mozemo takodjer i u buduce priporuciti svakoga znao ili neznao govoriti englezki pak biio od kojemudrago narodnosti. U svakom slucaju priporucuje se na radnju po sposobnosti radnika, a opet ako tkogod ima ikakvog zanata u kojem je izkusan neka slobodno dodje do nas radja mu se nahodi. Sada u svrhu svi koji misle slieditи sa kopanjem gume uzmite naseg savjeta slozite se u jedno druztvo za vasu bolju korist i za imati bolju cienu gume. Ovaj naputak nevriedi za trgovce, a navlastito za sve "gum brokere," pak ce vam kazati "Napredak" nevalja nemojte ga uzimati i.t.d. Ali ako se budete drzati vase novine i budete skupa slozni vjerujte nam da osim Svemoguceg Boga na ovem svietu nemoze vam nitko nista naskoditi.

Mi neuzimljemo nikoga u osobnosti ali gredajuci postupanje trgovaca i gum brokera kako postupaju stose tice gume sa nevoljnim radnikom, to nemozemo podniposto podnieti, pak vam jesmo na obranu. Nase hrvatske, tako zvani trgovci i gum brokeri necemo ni jednog slovca progovoriti, jer ih sami u glavu poznajete. Ali stose tice englezkih gum brokera po nasem izkustvu sto priznajemo nema ga, niti ga je igda bilo, niti je moguce da bude, da on moze posteno poslovati sa njegovih sest pena komesije po svakoj Liri, zrtvujemo svoj zivot ako nam ovo mogu drugcije dokazati. A sto se tice nasih trgovaca, to su vasi poslovi sto ako neznate morali bi ste znati.

U Americi svaka osobu od kojemudrago narodnosti netom dodje u zemlju zlo i naopako za njega za naci rabotu, ako nebi pripadao kojem druztvu od 'union,' pak zasto nebi moglo i ovamo obstojati medju kopacim gume ? Zalostno je da mi sa sanim sobom nehocemo upravljati, niti se dajemo spustati na povjerenje iskrenog domorodca, dakle savjetujemo da se budete udruziti sa englezkim kopacim gume, jer u radnji od istog zivljenja mozete im slobodno dati saku desnice ruke za svaku vasu bolju buducu korist.—Evo vam sada donasamo prepis lista kojeg smo uputili tajniku englezkog smolokopackog druztva u Waipa. Ovaj nas list pisan je na 19 tek. koji ovako glasi.

" Kako vam je mozda poznata da odkad god obstoji guma u Novoj Zelandi, kopaci nisu nigda imali podpunu vriednost njihove gume. A ovo uazalost sve obstoji zasto kopaci nisu u slogi da mogu uzdrzati marketu kako treba. Zelim dati vam naputak, kojeg ce te prikazati na vasem sastanku dojduce sjednice t.j., da hrvatski i englezki podanici budu se zajedno slozili i otvorili jedno centralno mjesto u Aucklandu gdje bi se ciela guma poslala za prikaz trgovcem, to jest da isti kopaci budu gume brokeri za prodovanje. Ovo je moguce da bude, jer svaki smolokopac moze uzeti dionice koliko ga volja, svrhom da se nadje velika zgradja u najam i dvije vriedne osobe postavili, jedan za hrvatsku a drugi za englezku stranu, koji ce gledati i sastupati interese brace radnika. Uprava ce sastojati od imenovanih dionicara, ali ove dvije osobe moraju biti na placi, a u buduce i vise ako je potrebito. Svaki kopac platit ce istu komesiju kao i drugim gum brokerim, a dobitak idje razmjerno po dionicam.

Ako se ovaj naputak uzme u obzio, onda bez ikakve sumnje bit ce velike koristi svim kopacim i mnogo bolja ciena na marketi obstojati. Takodjer vam je poznato da svi gum brokeri u Aucklandu nisu podpuno posteni u njihovim poslovim, pak komu je opet steta ako ne jadnom i nevoljnom kopacu. Sto nam bude moguce gledat ce mo udruziti sto vise hrvatskih smolokopaca uzrokom ove novine, ali ako ne svi, jesmo sigurni da ipak jedan mali broj udruzit ce se sa ovoj nasoj misli."

M. A. Ferri.

Brzojavka iz Pekina od 22 tek. donasa diesti da u onem gradu jest ustanovljena novina pod naslovom "Kinezka Pucka Misao" tiskano na englezkom jeziku pod upravom od samih kineza- Iz ovoga se vidi da kinezi gledaju sebi bolje buducnosti za imati izbrazbu kad otidju u inostrane zemlje. Racuna se takodjer da kinezi jest najprvi narod na svietu po kojim je izasla tiskarna i novine.

Gospoda Segedin i Ostoja prodali su svoj Billard Saloon od tri trpeze u Wellesley Street, Auckland, uzrokom da drugi obrt kojeg imaju u Gisborne budu ga povecati i skupa zajedno bolje napredovati nego kao prije razdjeljeni jednog od drugog. Prodaja sliedila je u prosli Ponedjeljak jednom Englezu sa dobrim dobitkom nasim domorodcim.

Zalosni Pojavi.

Od postanka plemena hrvatskoga, kako nam ista povjest dokaziva, Hrvati su pretrpili mnogo i mnogo neizmjernih zlokobnih poteskoca, koje tistu i tistati ce potomstvo hrvatsko. Ove pako peteskoce nanesene jesu od nasih obliznjih susjeda, koji nas tako vjestacki briju s desna i slieva, da nam dlaka pomoliti se nece ; ali najveci uzrok tome jest nasa medjusobna mrznja i nesloga ! Kroz vrieme sto se mi medjusobno preziremo, dusman sa strane vreba i podziga da se sto vecma zavadjamo, kako da nas lasnje lisi nasih prava.

Kako od doseljenja hrvatskog plemena iza krsnih Karpata, tako sveudilj dan danas, ona otrovna klica nesloge medju nama se razvija takim mahom, da je vec zemlju zatrovala, u kojoj nemoze uroditi obilati plod bratske ljubavi. Taj otrovni i neugodni pojav upropascuje nase milo hrvatstvo, podojuc ga tudjoj sudbini. Dajemo se u ruke tudjinu, kome se nece srdce zgroziti na jad i tegobe nase. Mjesto za poznati brata za brata mi poznajemo tudjina za gospodara. A tudjin gospodar, koje svoje sluge uz krilo imade, nece se na nas smilovati, vec gleda i kozu s nas da zguli, a da zaogrne svoga.

Darovi, s kojima obasiplje Austria i Madjarska hrvatski narod, vrlo dobro su nam poznati, ipak necemo da se sjetimo, da nasom neslogom njima pute raztvaramo. Tudjinci znaju za ovu nasu slabost, stog im nije tesko izrabljivati nas narod u svoje svrhe. Izrabljuju nas vec stoljeca i mi to jos niti danas uecemo da vidimo, premda bi lahko viditi mogli, kad bi pazili njihove cine. Oni svojom spoljasnoscu, docim unutrasnjost im je radizajucih vukova, koji zievaju na nevine zrtve hrvatske.

Sa sve cetri strane, hrvatski je narod zaokruzen i progonjen na brutalni nacin u zagrljaju svoje mile majke otacbine. Sjedne strane lukavi Njemac poteze na svoju stranu i vreba da pogermanizira hrvatsku mladost. Sdruge strane Madjar kao gladni vuk oblizknje svoje neugladjene brke i on bi rada nametnuti svoj barbarski jezik, a da dotlaci nas milozvucni hrvatski. Talijan gleda uru i cas kad imamo u njegove sake dopasti.

U jednu riec, porazeni smo sa svih strana, te covjek, koji ima i malo cuvstva spram svome rodu, mora da ga groze za srdce hrvataju. Velike strasti obuhvacaju i uznemirivaju savjest hrvatskog radnika, tako da si nemoze naci pokoja u svojoj vlastitoj kuci. Nasi djedi i pradjedovi borise se macem u ruci proti divlji i ostalih naroda, te krvcu svoju prolivase, da obrane svoj mili zavicaj. A mi, potisteni terorizmom nase macuke Austrie, mora da ga ostavljamo. te Bog zna vise ga vidit i nevidit.

Podjosmo po svietu, da bi smo zasluzili sebi srakdanji kruh marljivoscu i naporom svojih krepkih misica. Vidilismo i upoznali dobro nasta nas je nesloga nagnala u staroj domovini, ali kad se dobavismo rada i slobodnog zivota, zaboravismo svaku, opet prihvatismo stope koje su nas dovele propasti. Zaboravismo rane zadane od naseg zlotvora, podosmo se borbi medjusobnoj. Ovaj strastveni pojav, nase borbe, nanosi velikih oskudica hrvatskom radniku u ovoj zemlji. Sto vise koljemo se izmedju sebe i preziremo jedan drugog to smo gore gledani od ingleskog naroda, i stime izkazujemo glupost.

Nije li dosta onih nagrda i nepristojnih ikakovom listu utisaka, sto su svietlo ugledali od ustanovljenja nasih novina u ovoj zemlji, pa smo poceli izkazivat se i kroz ingleske novine. Neki Herostrati svojim skandaloznim naputkom zbog svoga interese cine da se narod bune, te svojim indiskretnow umnoscu narod bacaju u ocaj.

Svaki covjek ima kakovih nedoskocica, onome fali jedno drugome drugo, pak zasto da se imamo bavit tudjim poslima, a svoje zaboravljat ? Bud nemamo respekta jedan spram dyugome izmedju sebe, obratimo malo obzir na nasu ostalu bracu van ove zemlje. Sto oni imaju suditi o nama videci onolike prepirke ?

Umolio bi svakog onog umovnika, kojemu su drage kojekakove zadjevice, da ukaze svoje umoslovlje u kakovim narodu koristnim svrhama, mjesto protresati i ocrnjivat drugoga. Mislim da za te svrhe nismo posli po svietu vec da gledamo svaki sebi zivljenje.

Zeleci bratski sklad

Petar Katavich.

Naselbina.

Mozda da svaki nas citatelj nezna, da mal da ne sa svakim parobrodom koji dolazi iz Londona dovodi veliki broj putnika kojim ova vlada priponmaze za poputbinu. Sada se moze brojite na hiljade osoba koji su raztrkani diljem ove zemlje po raznim rabotam. Sada opet englezkim podanicim vlada je dopustila da svaki svoga prijatelja ili prijateljicu moze pribaviti u ovu zemlju. Dakle pucanstvo i naselbina ove dobre zemlje raste i mnozi se. Mi Hrvati koji imamo prigodu za imati hrvatsku naselbinu, imalibi smo se sada ili vise nikada promisliti za nasu buducnost, jer kada zemlje budu otvorene pak od suma kada budu mjesta i gradovi onda ce nas upitali " starost gdje nam je bila mladost." Imamo nekoliko voljnih domorodaca koji misle nastanit se, ali treba medjusobni dogovor za upraviti molbenicu i to da se nebude zakasniti jer dojduceg meseca Lipnja otvara se sabor u Wellingtonu.

Bosna i Hercogovina dobit ce samostalni postarski—stedionicki ured sa sredisnjicom u Sarajevu.

Sada i u buduce nemojte dopustiti da budemo imati mnogo vise citatelja i slusaoca, nego imamo predplatnika.

Domajemo da cetiri nasa domorodca kao zadnji, koje smo uputili na rabotu jesu sasvim zadovoljni jer rade na pogodbu. Ovo su nasi priporucenici—gospoda, Mate Soljak, Lujo Covich, Ante Vela, i Ante Matutinovich. Ovim svim zelimo da u buduce budu slieditи put od naprednih domorodaca.

Hrvati u Novoj Zelandiji.

(Prevod iz domovinskih novina.)

Malo se kod nas u javnosti cuje o Hrvatima u Novoj Zelandiji, a ipak oni spadaju medju najsolidnije hrvatske izseljenike. Kopanjem takozvane kaurske smole sluze oni u znoju lica svoga krvavi svoj kruh, te gotovo svu svoju privredu, - koja iznosi oko pet milijuna kruna godisnjih - salju u domovinu. Skoro izkljucivo su iz Dalmacije, te se svi nakon stalnog vremena povracaju natrag.

Druztvene organizacije nije u pravom smislu rieci medju njima nikad bilo. Razstrkani po otoku tamo amo, najvise ih je ipak oko Aucklanda, a nesto zivotne prilike, nesto pak obvezatna nesloga onemogucuje im stvaranje druztava. Ima ih u svemu oko 3000, sve sami inteligentniji radnici, ponesto i obrtnici i trgovci, pa kad bi medju njima bilo naobrazenog i energicnog vodje, nema sumnje, da bi se dala provesti posve dobra organizacija hrvatske kolonije.

Sblizenju Hrvata u Novoj Zelandiji mogla bi najvise doprinieti hrvatska novina, no pokusaji u tom pravcu dosad su redovito ostali bez trajnog uspjeha. Godine 1899 izlazila je neko vrieme "Bratska Sloga," no mjesto da taj dobro uredjivani list okupi oko sebe sve nase zemljake, riesi se nekolicina na izdavanje drugog lista "Danice." Posljedica pako toga bijase, da su oba lista nakon kratkog vremena prestala izlaziti. God. 1903. poce opet izlaziti "Hrvatsko Glasilo," ali i ovo za kratko vrieme, jer mu je urednik umro. Koncem 1906. odvazi se opet urednik nekadanje "Bratske Sloge," M. A. Ferri, da izdaje "Napredak," koji i sada redovito izlazi kao tjednik, a vec je na vidiku konkurencijski list "Glas Istine," sto ga neki T. L. Suvaljko kani pokrenuti u Dargavillu. Bilo bi zalostno i sramotno po novozelandske Hrvate, da ova novinarska utakmica svrsi kao i prijasnja. Mi sa sazaljenjem pratimo sve bratske razmirice te podsjecamo nase zemljake, da bar u tudjini ne zaboravljaju onu narodnu : "Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari."

Urednik "Napredka" revno nastoji, da koristi svojim listom i radom nasim zemljacima : On je u svojem stanu stavio na razpolaganje hrvatskim radnicima jednu sobu, u kojoj je uredio citaonicu, snabdjevenu raznim hrvatskim novinama i casopisima te svokojakim knjigama. Da tu citaonicu sto vise upodpuni, moli Ferri na sve strane, da mu se poslju hrvatske knjige, a i novine u zamjenu. Ovo je nastojanje svake hvale vriedno, te ga i mi tako djer preporucujemo na uvazenje svim onima, koji imadu razpolozivin knjiga. Nasi zemljaci citaju najradje pripovjesti iz domaceg zivota, zatim povjest te politicke spise i razprave, a dobro im dolaze i koledari, kako su mi cesto pisali. Komu je neprilicno, da knjige izravno salje (Adresa: The Croatian Newspaper Co. "Napredak," 22 Coombes Arcade, Queen Street, Auckland, New Zealand), neka ih poslje meni na daljnju odpremu. Osim toga podrzava urednistvo tog lista i posebni ured za posredovanje kod namjestenja hrvatskih radnika, a tako i za kupnju i prodaju. Uslied moje preporuke posjetiti ce dojduceg mjeseca jedan sluzbeni zastupnik magjarskih i austrijskih izvozaca. koji ima svoje sjediste u Melbourne, urednika "Napredka," da mu omoguci nabavu robe od najsposobnijih tvornica iz habsburzke monarkije. U ostalom imadu nasi Hrvati i kod austro-ugarskog konzulata u Aucklandu prijatelja u jednom cinovniku, doduse Niemcu, koji nase zemljake voli te je iz ljubavi prama njima naucio i nas jezik i koji ja vazda pripravan, da im bude pri ruci uputom i savjetom.

Moram primjetiti jos i to, da su sluzbene osobe kod spomenutog konzulata dobro obavjestene o narodno-politickom misljenju nasih zemljaka, - koji slove kao odrjesiti i sviestni Hrvati, - pa s toga ne zaziru od hrvatskog jezika. Trgovacko - obrtnicka komora u Zagrebu dopisuje sa onim konzulatom uobce samo hrvatski, a sluzbena prepiska ne trpi uslied toga nimalo.

"Napredak" sluzi takodjer u velike i materijalnim interesima nasih zemljaka, zakupnjka, trgovaca i kopaca kaurske smole, jer redovito donosi podrobne trzne ciene te robe u svim vrstama, sto je za njih zivotno pitanje Tako ih stiti od zavaravanja i prikracivanja po urodjenim izvozacima, kojima su nasi zemljaci, kao omrazeni tudjinci - jos uviek trn u oku.

Nedavno osnovali su nasi zemljaci Hrvatsko radnicko druztvo u Aucklandu, a sad kane urediti tamo narocitu hrvatsku tiskaru, za koju su od jednog neimenovanog dobrocinitelja primili ponudu od K 2400.

Sa najzivljim zanimanjem prate novozelandski Hrvati politicke dogodjaje u domovini. Sva njihova pisma, dopisi i viesti, prozeti su uviek zarkim domaljubljem. Onomadne odrzali su kako javlja "Nar. List," narociti sastanak, na kojem su slavili neustrasivo drzanje narodnih zastupnika na zajednickom magjarsko-hrvatskom saboru, te su tom zgodom sabrali preko K 300—, koje su opriedielili za istarsku druzbu, za siromasne hrv. ucenike u Zadru i Hrvate u Medjumurju. Ta namjenu milodara svjedoci najbolje, kako su nasi zemljaci u Novoj Zelandiji dobro obavjesteni o potrebama i politickim prilikama naseg naroda. Cast im i slava !

P. Paskievic-Cikara.

Na 2 Prosinca 1908 proslavice se sesdesetogodisnjica, kao dan nastupanja na prijastol Njegovog Carskog i Kraljevskog Apostolskog Velicanstva Cara i Kralja Franje Josipa I Viteski.

Sav stalez nase mile Domovine smatra za duznost izraziti svoje osjecaje i ljubav svom vladaocu i svojoj otacbini. Narod cijele Austrije i Ugarske uvidijo je mudro i vitezko vlandanje naseg Cara i Kralja, kojem se imade sve zahvaliti, sva drzavna sloboda i mir za punih 30 godina doprinio je neogranicene koristi, kulturi, poljoprivriedi, industriji i prosveti nase Monarhije. Drustvo Austro-Ugarskih kolonija u Becu, VII., Mariahilferstrasse No. 48 smatra sebi za duznost, za izraziti u svojoj poslanici nasem obljubljenom vladaru ljubav i osjecaje u ime hiljada Austro-Ugarskih podajnika koji se u inostranstvu nahode, prilikom njegovog Jubileuma (ili proslave).

Podpisani ured jest spravan u svakom slucaju na raspolozenje staviti svim Austro-Ugarskim podajnicima koji su nastanjeni u Novoj Zelandi priposlani arak za potpise od ovih nastanjeni u ovoj zemlji kako bih se dala prilika svakom za izraziti svoje osjecaje na spram svoga vladaoca.

Po primitko arka za potpise svaki se umoljava da po mogucnosti nastoji da se sto vise potpisa sakupi izmedju nasih zemljaka Za one osobe koji neraspolazu u citanju i pisanju u svom materiskom jeziku mogu takodjer i od drugih osoba biti potpisani samo valja da njihov kriz bude po vise potpisa, takodjer svaka osoba valja da oznaci u posebnoj rubriki ime, prebivaliste i zanat, no ipak svaki se domorodac umoljava da svoje ime i prezime na priposlanom arku samo jedan put potpise.

Potpisani ured umoljava slobodoumne i zivahnu pomoc gore recenog predmeta kako bih se nasa ljubav i simpatija u inostranstvu omoguciti mogla.

Postotse otposlani arak popuni sa potpisima umoljava se da isti odma na adresu c.i.k Konzula poslati izvolite, na sto ce vam se prema potrebi sa obratnom postom drugi arak otposlati.

C.i.k. Konzulat u Aucklandu skupljace pojedine arke sa potpisom i koje ce u svoje vreme na Drustvo Austro-Ugarskih Kolonialaca u Becu otposlati, koji ce se uvrstiti u odanoj adresi od Austro-Ugarskih podajnika naseljeni u Novoj Zealandi.

Daljna i razna poduzeca u adresi bice naznacena kao potporna zaklada za osnivanje i potpomaganje Austro-Ugarskih podajnika crkvena i skolska pitanja u inostranstvu, kako bih se svojim podajnicima dala mogucnost za postici svoje skole i crkve (odnosno u svom materinskom jeziku) za sirenje u budjenje vjerske i nacionalne osjecaje. Ova podporna zaklada prestavljace glavnu ulogu u unutrasnosnjosti (stare Domovine) otacbine, takodjer i mi u inostranstvu treba da pokazema svoj patriotizam i bratske osjecaje na spram plemenite ustanove pak po mogucnosti da priskocimo u pomoc sa dobrovoljnim prilozima ; koje valja uputiti na C.i.k. Austro-Ugarskog Konzula u Aucklandu, a uz svaku primljenu svotu od strane darovatelje bice dostavljena priznanica darovatelju, koji ce milodari u svoje vreme od strane C.i.k Austro Ugarskog Konzulata na Austro-Ugarsko Kolonialno druztvo u Becu uruciti.

Ujedno umoljavaju se svi podajnici Austrije i Ugarske po mogucnosti ovo poduzuce podupriieti kao imena i prilog darovatelje bice u svoje vrijeme kroz ovdasnja hrvatska glasila na javnost pustena.

U nadi da ce svi domorodci nastanjeni u ovoj zemlji za pocast nase Monarhije i prosirenje nase dobrobiti i korist svih nasih domorodaca koji se u inostranstvu nehode, sa primjernom pripomoci odziva dati.

C.i.K. Austro-Ugarski Konzulat.

Amerika se utvrdjuje.—Kongresni odio zr mornaricke poslove odobrio je Vatesov predlog glede utvrdjenja na Pacifiku. Pearl Harbor, pristaniste na hawajskom otocju, postat ce vojnicka postaja i pomorska tvrdjava, koju ce sada moderno urediti. Za izgradnju nove tvrdjave odobreno je $3,000,000. Ujedno se javlja, da je odobreno drugih tri milijona dollara za razne utvrde na Kubi.

Vec im dosadilo.—Javljaju iz Chicaga, III., da su oni automobiliste, koji su se iz New Yorka uputili preko Amerike i Siberije do Pariza, vec siti svoje mahnite setnje. U Indijani je visok snijeg, a sto ce tekar biti u Alaski i Siberiji ! Odlucili su stoga otploviti parobrodom iz San Franciska do Japana, a anda u Vladivostok, te onda tekar u automobilima do Pariza. Putnici su Nijemci, Francuzi, Talijani i Amerikanci, koji su do sada uvijek bili prvi.

Industrija u dalmaciji.—Javljaju iz Kotora, da se je osnovalo u Tivtu druztvo sa ogranicenim jamstvom za glinenu industriju, osnovanom glavnicom od 20,000 kruna. Vrsta gline veoma dobra, te ce se proizvadjati ne samo opeke, nego i drugi glineni predmeti. Radnje su vec zapocele te ce se do par mjeseci moci napravljati dnevno 20,000 komada opeka i cigala. U upravu su izabrani ljudi na svom mjestu, te se nadamo, da ce uspieti. Nek ovo bude samo pocetak drugim radnjama i poduzecima. Preporod Boke biti ce najkoristniji, kad ga provedu njezina djeca.

Balkansko pitanje.—Bojazan, koja je u Austriji bila zavladala zbog balkanskoga pitanja, donekle je minula, pa se stvar sada pretresa mirnijim tonom, tako da se ugodi ruskim zahtjevima i zeljama. Austrijska vlada ne ce da pristane na engleski predlog, da se za Macedoniju imenuje guverno koji bi bio posvema neodvisan od sultana. Austrija naime tvrdi, da se to ne moce poluciti, jer toboz sultan ne bi na to nikako pristao.

Iz Portugalske.—U toj bogatoj zemlji kao da se ne ce tako lako duhovi umiriti. Sva je prilika, da se brzim koracima bliza sudbonosni dan koji ce imati da odluci, da li ce Portugalska i na dalje ostati monarhija, odnosno kraljevstvo ili republika. Upuceni tvrde, da se sprema ljut, krvav boj. Nije se dobru nadati od prividnog mira, koji je zavladao nakon umorstva kralja Carlosa i njegov mladjahna sina, prijestoljonasljednika Louisa. Monarhiste se skrivaju i potajno se spremaju na udarac. Glavno popriste bit ce po svoj prilici glavni grad Lizabon. Nizi narod u zemlji je dosta nesvijestan i nemaran, pa za politiku malo mari. Glavni grad je u politickom pogledu predstavnik zemlji, te ce njezino u ogromnoj vecini republikansko stanovnistvo zadati posljednji udarac toli omrazenoj monarhiji.

Zaljubljena opatica.—Obcinstvo u Celldomolku je vanredno uzrujamo. U gradskoj bolnici u kojoj dvore bolestnike sestre sv. Vincenca, odigrao se je ljubavni roman. U bolnicu prispio je nedavno mlad zeljeznicki zavirnc O. Forgacs. Bolovao je od vratobolje, te je neko tri tjedna bio u bolnici. Bolestnici su opazili, da se mlada liepa opatica sestra Ana Toth osobito zanima za mladoga zaviraca, i da neobicno mnogo s njime razgovara i sapce. Nasli su u vrtu bolnice zaprljano crno odielo jedne opatica pocinila samoubojstvo. Odmah su sabrali sve sestre i opazili, da je nestalo sestre Ane. Nu za malo donesose viest, da je nestalo i mladoga bolestnika Forgacsa. Nakon kratke iztrage saznalo se je, da su oboje, sestra Ana i Forgacs pobjegli. Ona se je presvukla u civilno odielo, te su onda posli oboje na kolodvor i odanle u sest sati odputovali. Kamo, to se ne zna. U bolnici su sestre uslied toga izmienjene i glavaricom je postavljena druga opatica. Sestra Ana bila je godinu dana posvecena.

Bagdad zeljeznica. Iz Carigrada brzojavka 22 tek. donasa viesti da uzrokom pitanja njemacke vlade Sultan je odobrio petstotina milja vise dalecine gradiva zeljeznice od Bagdada uzimljuc Taurus sve do Mardina.

Franja Josipa Djamanske Jubilej.—Brzojavka iz Beca od 22 tek. dokaquje da u onem gradu Osamdeset i dvihiljade skolskih djecaka jesu u procesiji marsirali do cara Franja Josipa palace kod Schoenbrinn na uspomenu svecanosti njegov Velicanstva djamanskog jubileja. Car je bio odusevljeno i burno pozdravljen od djecaka kad je izasao za zahvalit im i dati im kratki govor.

Ruska prodala zeljeznicu.—Brzojavka iz Londona od 22 tek. dokazuje, da ruska vlada jest prodala svoju zeljeznicu Kwang Nangtse—Harbin Japanskoj drzavi.

Englezki kralj pohadja ruskog cara.—Ima tome davno vremena da englezki kralj, jest bio u pohodam ruskog cara. Brzojavka iz Londona od 22 tek. dokazuje da englezki kralj Euduardo jest se vec uputio u pohode ruskog cara, ali da nece staviti nogu na rusku zemlju, nego da ce se vladari sastati i pozdraviti na englezkom kraljskom brodu. Dva ratna broda prate englezkog kralja, i sluzbene viesti javljaju da ce i kraljica englezka biti u pratnji kralja do luke Reval kod Finland. Ruske novine u njezinim clancim raduju se posjetu kralja englezkog, jer da ce prijateljstvo medju Ruske i Englezke biti bolje utvrdjeno.

Pravendo je da bude objesen.—Brzojavka iz Melbourne (Australia) od 13 tek· dokazuje da smrtna odsuda na jednog starog covieka imenom Manning za ubojstvo svoje zene, prijatelji sada nastoje da starac bude riesen smrti za dozivotnu tamnicu uzkrom da nije kio u svojoj pameti kad je pocinio grozno djelo. Ali njegova k'ci dokazuje da njezin otac nije lud, jer da mu sada placa biti ludjakom. Da je on bio lud kci kaze, nebi joj otac poveo mater u samocu gdje bogatstva ima sakriveno i ondje ju smrtio nego bi ju bio ubio kod svoje kuce.—"Ja mislim pravedno bi bilo da moj otac bude objesen, niti mi se mari sto se od njega dogodi samo da vise nigda neizadje na slobodu. On je sada stavio u prosuce cielu nasu obitelj, odnio zivot ljubezne matere, i dobre zene."

Htjeli ubiti persijskoga saha.—Iz Teherana, Persija, stize vijest, da su urotnici bacili na saha dvije bombe. Sah je sretno izbjegao smrti, dok su trojica od njegove pratnje poginula. Porotnici su bacili bomqe na automobil, za koji su mislili, da se u njemu sah vozi. Nego ovaj se vozio u posljednoj obicnoj kociji svoje pratnje i tako umakao sigurnoj smrti. Ocekuje se, da ce buknuti ozbiljni nemiri.

Dopisnica Uprave.

Primili smo sliedece pismo od Brace Buljan iz Sinja.

Hvajen Isus Sing 6-4-08.

Uglednom Napredku.

Citajuci u "Hrv Rijeci" nasli smo da potrebujete nasih kujiga, koje ovdasnje druztvo rado daje nasim u dalekoj zemlji. Toga rado ako hocete mozete nam javiti i kakove bi knjige htjeli, te bi vam onda sta poslali ; ako bi koja trazba da je nebi posjedovali, to bi je lako mogli naci !

Klicuc Zivili ! Zivila sloga Hrvata Pozdravljam.

Braca Buljan.

Najsrdcnije zahvaljujemo na dobrovoljnoj ponudi, primit ce te nase privatno pismo. Bratski hrvatski pozdrav iz dalekih strana.

Ured "Napredak."

New Plymouth, 11-5-08.

Postovani Urednice.

Stiglo mi je vase pismo, u kom sam svaku razumio sto mi pisete, stose tice novine ja sam vam davno reko, da za neke nase ljude nevriedi izobrazenost a da vi imate razbiati glave za njihove "bukve glave," kad se je narod oglusio sto se tice njegove vlastite koristi. Ja zalim vaseg truda kojeg ste se do sad zauzeli a nisu vas poznali za pomocnog. Dok bude naseg covjeka nece nikakva Hrvatska novina uspjeti kad nemoze vasa.

J. W. Kruta.

Tairua 18-5-08.

Stovani Gospodine.

Vas list jesam primio, uvjeren sam nemogu pomoci, jer novina nije da ja uzdrzi dobri, vec "sloga" i mnogi i.t.d. Na vasu opomenu saljem unapred predplatu £1, a i drugi mogu biti bolji od mene.

Zivio upravitelj ! Zivio Napredak !

Paval Jovanovidh.

Vi jeste jedini na nasim knjigam koji ste se neustrasivo pokazali kao iskreni rodoljub. Imate pravo da sasvim malo ima dobrih nasih zemljaka, stoga opotrebuje nista drugo nego sloga. Netom je novina izasla niste se bojali predplatiti usuprot da imate podmirenu predbrojbu za cielu tek. godinu ipak sfe se predbrogili za ciela godinu 1909. Vas primjer jest hvale vriedno, sto da ostali sama da vrse njihove duznosti gdje bi smo do sada bili i na kojem stepenu. Imamo tvrdu nadu da braca hrvati nece zapustiti ovo mnogopotrebno narodno poduzece.

Gosp. Joze Kokich, Waiharara. Primili smo na racun vase predbrojbe 2s, te sasvim nam je zao da niste razumili nase pismo sto svejednako i drugomu sastoji. Mozda da vam brat Stjepan raztumaci bolje. Gosp. James Klinac, Purerua, mirno do 16-4-09, te mnogo zahvaljujemo na vasine cuostvim, i spravni smo se vazda boriti dok bude i jednog iskrenog Hrvati. Zivili ! Gosp. Mate Sumich, Dargaville. Hvala na brzojavnoj cestitki, Bura koja tamo duva doce se do cistog zraka. Zdravstujte! Gosk. Anton Sulenta, Awanui. Sa onakovim interesatnim poslovim nemozemo se baviti pismem, jerbo za doci do zakljucka treba da dadjete osobno ili posaljete povjeranika. A sdruge strane prvo bi zudili podmiru vaseg racuna a lukavstinu na stranu metnite. Gosp. Peter Sulanta, Waipapakauri— Drzite se po obecanju svoga pisma, pak eto ste racun odma podmirili, mi zelimo ostavit se svakih razmirica medju nami, samo kad vi odstranite od sebe lukavstinu. Budite Hrvatski prijatelj to je nasa zelja. Gosp. Lujo Bakalich, Ohia Lake, Mongonui. Nismo na nikoga vec vrsimo nase duznosti, stobi tebi trebalo da si ih od davna uradio. Nismo nagovarani od gosp. Cvitanovica, jer se vladamo po svojim savjetim, a bilo bi nam zao da dalje idje na javnost. Gosp. Mate Antunovich, Drury. Pisali smo vam privatno pismo. Zdravstujte.

Gosp. Srecko Pobrica, Waipapakauri. Za Bugarske drvodjeljco i radnike mozemo priporuciti na rabotu bez razlike narodnosti. Zivili !

Gosp. John Lipanovich, Auckland, mirno do 1-7-08.

Gosp. Juraj Jaksich, Auckland, mirno de 1-6 08.

Gosp. Jure Vukovich, Towai, mirno do 1-9-08.

Gosp. Charley Hillich, Waiuku mirno do 1-6-08.

Gosp. Stipan Kraljevich, Waiuku mirno do 29-4-09.

Gosp. Mate Vrsaljko mirno do 27-6-08.

Gosp. Jure Sumich, Muka, Muka, mirno do 1-6-08,

Gosp. Jure Vranjos, Muka, mirno do 1-6-08.

Gosp. Toni Nobilo, Port Albert mirno do 29-10-08.

Gosp. Andrija Djugum, Papakura mirno do 1-6-08.

Gosp. Ante Salinovich, Towai, mirno do 1-6-08.

Gosp. Ivan Barbir, Towai, uknjizili smo kako ste zahtjevali, Hvala vam.

Gosp. Filip Ercec, Maropiu mirno do 1-3-08.

Gosp. Petar Jerkusich, Muka. mirno do 1-6-08.

Gosp. Paval Jovanovich, Tairua, mirno do 1-12-09.

Gosp. Ivan Milicich, Muka, mirno do 5-8-08.

Gosp. John M. Pivach, Auckland, mirno do 21-11-08.

Gosp. Ilija Lendich, Maropiu, mirno do 1-6-08.

Gosp. Joze Ozich, Kawakawa mirno do 22-11-08.

Gosp. Ante Ivicevich, Mangawai mirno do 29-8-08.

Gosp. Ivan Sumich, Lukin, Auckland, mirno do 9-10-08.

Gosp. Ivan A. Nobilo, Port Albert, mirno do 26-7-08.

Gosp. Andrija Sinkovich, Keri Keri, mirno do 31-1-99.

Gosp. James Klinach, Purerua, mirno do 16-4-09.

Gosp. J. K. Tolj, Kaimaumau, mirno do 20-7-08.

Gosp. Tony Despot, Waiharara, mirno do 1-6-08.

Gosp. Toma Jukich, Drasnice, Dalmacija mirno do 1-11-08.

Gosp. Josip Huljich, Hikuai, mirno do 22-7-08.

Gosp. Ivan Unkovich Peso, Maropiu, mirno da 1-12-07.

Gosp. S. Lipanovich, Port Albert, mirno do 14-11-08.

Gosp. Mate Vukosov, Towai, mirno do 1-6-08.

Gosp. Mark Rose, Babylon, mirno do 1-7-08.

Ovaj broj izlazi sa sest stranica, da nasi predplatnici mogu uviditi da nisu zaboravljeni, da nezalimo troska ni truda samo kod smo na koristi svojim domorodcim. Ali nadu ovog puta nismo izgubili da sada svaki nece zaliti postati sa predbrojnikom, jer ova novina donasa svakom koristi tko znade i nezna stiti i pisati. Cujuci svoga brata stiti dobre naputke sto ova novina donasa okoristuje svakoma Nemojte zaliti za nauk potrositi kojeg kasnje nemozete nigda izgubiti. Stavimo se jednom na dobar put, do nam ostame vjekovita uspomena u svietu. Imali koga od velikog broja Hrvata, da se nadje da nam posudi za dobaviti hrvatska slova i slagara ? Njegovu sliku iznieli bi mo na javnost kroz siroki sviet da pokazemo prijatelja i velikog dobrocinitelja hrvatskog napredka. Napred, zivo ! nedajmo se, nebojmo se !

Princesa Pobgleda.

Brzojavko iz Londona od 26th tek. dokazuje da Austrijska princesa jest pobjegla su jednim muzkim viesti iz Beca potvrdjuju. Princesa Amelia Fuerstenberg Koenigshoff nazad malo dana tajno je pobjeglu sa jednim prijasnim castnikom imenom Gustavus Koozian, sto u Becu sada obstoji velika uzrujanost. Veliki broj detectiva na sve strane traze princesu, ali se vjeruje da mozda sada boravi na ostrvi tako zvano Isle of Wight u ljubavnim odnosajim sa svojim zaljubnjenikom.

Spravlja se Rat.

Viesti iz Pekina koje dolaze sa brzojavom od 26 tek. dokazuju da Kinezka jest poslala 5000 vojnika na granicu od Koreje. Ovo je uzrok da Japanska trazi pravo da moze metnuti porez na mjesta od Chientao da pripadaju Moreji, ali Kinezka kaze da ova mjesta pripadaju njezinoj drzavi.

Kralj Portugaljski placa Otceve dugove.—Brzojavka iz Lisbona od 25 tek. donasa viesti da kralj Manuel jest dao tri kraljska palace svome narodu za dugovanje njegovog pok. Otca, koji je vise trosio nego je dobivao place. Takodjer ovoj mladi kralj isplacivat ce u godisnje obroke znatnu svotu novca do onog vremena dokle bude dugovanje njegovog otca podmoreno.

Brzojavka iz Londona od 22 tek. donasa nam viesti da sest zenskih glava u onem gradu jesu odlucili otici u tamnicu, a ne platiti sudbenn globu uzrokom sto jesu uradili demonstraciju pred dvoranom Ministra predsjepnika za imati pravo od glasovanja. Ima vec nekoliko vremena da agitacija vlada u Englezkoj da zenske zude imati pravo za glasovanje i za ovu agitaciju vise od jednog puta bile su zatvorene za ne platiti globu-Pravo ce zadobiti prije ili poslje.

Brzojavka iz New York od 22 tek. dokazuje da dobro poznati Amerikanski milijunas Alfred Vanderbilt, jest od suda zadobio zakonito razvjencanje uzrokom molbenice ucinjene od njegove zene. Milijunas sada se nalazi u Engleskoj na putovanju.

Od 456 posebnih listova sto jesmo poslali nasim predbrojnicim, nalazimo samo sest listova povracenih od postarskog ureda sto neznamo za adresu nasih domorodaca, a to su gospoda Ante Klinac, Nikola Pervan, i Mate Roglich, Matakana. Kao isto gospoda John Katavich, Ivan Bulog, i Marko Rakich, Papakura. Ove povracene listove opet bi mo uputili na sadasnju adresu kad bi me doznali gdje nasi domorodci borave. Zao nam je. da nekoji su nase listove naopako shvatili jer od strane svakomu je bez uvrede opomena data za dokazati istiniti nas polozaj. Usilovani smo iza ovog broja hoditi po zakonitom pravcu od novinarstva, jer ne samo sto novina bit ce obustavljena dali na javnost imena od oglusenih predbrojnika iznesena Sigurni smo da kod stora mozete naci novca za podmiru prebrojbe na isti nacin kako vam se daje hrana Kazite *staru* da vam treba za novinu, nece vam uzkratiti sto treba svakomu za nauk i za naputak od bolje buducnost.

Novi Ban. Po najzadnjim viestima sto nalazimo u domovinskim novinama razabire se, da ce preko glave zaduzeni burun Pavao Rauch do kratkog vremena prtljati sa banske stolice. Dao Boze !

Na Oprezu Narode.—Uzmite izgleda u ovem listu sto jesmo doprinieli iz domovinskih novina dopis gosp. Paskievica u Zagrebu. Tudjin, niti nikakva druga narodnost nisu tako zestoki neprijatelji kao sto je su ista nasa krvna braca. Nami u ovoj odalecenoj zemlji neopotrebuje stranaka, stoga priporucujemo nemojte doci u sukob sa zakonom budi u kojem pravcu. *Miran, triezan* i dostojanstven odpor naroda odnieti ce sve vase neprijatelje i sve njihove javne i tajne pomagace kao sto vjetar odnosi dim.

Turske financije.—Turska vlada u Carigradu u velikoj je stisci. Ne moze da placa redovito ni cinovnike, ni vojsku. To ju je prislilo, da zapita i zatrazi kod Banque Imperiale Ottomane, Banque d'Athenes i Credit Lyonnais zajmove. Ali, odgovor tih banka bio je los. Vlada ne zna sada, sto bi ucinila. Govori se, da ce uciniti drzavni zajam. To bi jos bilo najbolje i najlakse. Kad se, da ministarstvo financija u Stambulu izradjuje nacrt i nacin, kako bi se sto prije takav drzavni zajam provco.

Brodogradnja u Dalmaciji god. 1908.—God. 1907. radilo se na ovim dalmatimskim brodogradilistima i skverima : 1. U Zadru, Betini i Zdrace ; 2. Splitu, Trogiru, Starom gradu, Milni, Vrboski i Postirama ; 3. U Korculi, Grazu i Stonu. U prvom okruzju sagradile su se lanjske godine 23 nove ladje (barke) sa ukupnim objemom od 102 *t*, u vriednosti od K 10,250.

U splitskom okruzju sagradila se 3 broda sa 470 *t* i K 34.000 ukupne vriednosti, te 47 ladji sa 109 *t* u vriednosti od K 19,825. U dobrovackom okruzju sagradila se 3 broda sa 400 *t* u vriednosti od ukupnih K 35,000, te 125 novih ladji sa ukupno 1298, *t*, u ukupnoj vriednosti od K 49,000. Najprometnija bila su brodogradilista u Splitu i Korculi.

Mrtvo tielo marije obrenovic.—Iz Jassi-a javljaju, da je prigodom ekshumiranja mrtvih tjelesa u crkvi sv. Spiridiona nadjen trostruki lies, na kom je bila urezana srbska kruna i ime "Marija Obrenovic bila mati kralja Milana. Ona je pred 30 godina umrla u Parizu, bila tamo balzamovana i dovezena u Jassy.

Jezicno Pitanje u Dalmaciji. Dalmacija je danas po svom pucanstvu od svih ostalih hrvatskih zemlja najhrvatskija. U njoj stanuje preko 90 po sto stanovnika kojima je materinski jezik-hrvatski.

Pa ipak sacica talijanasa uziva ne same ravnopravni polozoj s Hatrvima, nego ima i stanovitu vlast nad njima. Uz to se uvukla i njemstina, koja ima pred sobom dalekosezne namjere.

Kad se je borbom Pavlinovic-Klaicevom hrvatski elemenat maknuo te trazio prava, koja ga idu i po naravi i po historijskom pravu, izgledalo je, da ce se Dalmacija kao hrvatska zemlja iztaknuti i nad samu Hrvatsku i Slavoniju. To jo spriecila svojom politikom Austrija kao avantgarda njemackih teznja na iztok, pomazuci uzdrzanje statusa quo kako na citavom Balkanu tako su u Dalmaciji zadrzali talijanasi neke povlastice politicke, a osobito u pitanju jezika.

Naravno da je hrvatski elemenat nastavio borbu i protiv talijanasa i protiv njemackih pretenzija, i vodit ce je tako dugo, dok mu ne uspije ovo dvoje : uvesti jedino hrvatski jezik u sve dalmatinske urede i sjediniti Dalmaciju sa Hrvatskom.

Ovo dvoje te temeljem sviju hrvatskih stranaka u Dalmaciji, u cem ih naravno pomazu i nase u Banovini stranke, te je i sam barun Rauch bio prisiljen o tom reci koju riec.

Uz sve to radi orilika, u kojima zivimo, jos ce proteci vremena, dok se oba pitanja riese na zadovoljstvo svih Hrvata.

No svakako bit ce najprije rieseno pitanje hrvatskoga jezika u Dalamaciji.

Historijat je toga pitanja zanimiv i velik, mi ga ne mozemo izniet u jednom clanku, te cemo se asvrnuti samo na najvovije.

Poslie g. 1884. to je pitanje postalo akutno, a poslie prisiljenog odstupa Handlovog i fuzije narodne stranke i stranke prava u Hrvatsku stranku, ono upravo eruptivnom snagom trazi riesenje.

Poslie kratke vakancije na nanjestnicku stolicu se sjeda prvi put "sin Dalmacije" Nardelli i jos mi je u zivoj uspomeni, kako je bas o jezicnom pitanju dao takovih izjava u Dalmatinskom saboru, da se je obcenito komentiralo, da ce se to pitanje doista riesiti. Pripoviedalo se dapace, da on u svojoj ladici pod kljucem ima gotovu osnovu i da ce js skorom predloziti saboru. Cekalo se, ali se nije docekalo, te se govoailo, da se s konacnim riesenjem oteze radi toga, sto su se dalmatinski zastupnici previse esofirali za rezoluciju.

Medjutim ipak se vjerovalo njegovim riecima, da ce se to pitanje riesiti, vrlo brzo na sveobce zadovoljstvo" osobito kad je "vrlo brzo" zamienio "koncem g. 1907."

Medjutim obolio namjestnik, prosla i g. 1607, a u Dalmaciji se i dalje uredjnje talijanski, te se pokazuju simptomi kao onaj Hocevarov i Denarov, koji je uredovanje talijanskim jezikom izpricao, da to od njega trazi c.k. ministarstve. Ta je tvrdnja zvucila nekako cudno poslie onih obecanja i poslie kako se je Austrija pokazala spremnom mnoge milijune zrtvovati na gospodarsko-trgvovacko podignuce dalmatinsko. U stvari ipak nema nista cudna, kad se sjetimo, da Austrija s t. zv. koncesijama pazari. Ona se natme nasla pritisnuta od Magjara rezolucijom i austrougarskom nagodbom, te je stavila na dalmatinsku vagu obecanja, ne bi li za se pridrzala glasove dalmatinskih zastupnika.

To se je najbolje pokazalo prigodom interpelacije Vukoviceve u delegacijama o jeznicom pitanju. Ministar se je izpricao, sto to pitanje nije rieseno koncem g. 1907 jer je bolestan bio namjestnik, ali je okecao da ce to pitanje biti riesono kad ozdravi namjestnik, ake mu budu osigurani glasovi dalmatinski, koje mu je Vukovic ponudio.

Mi bismo bili zadovoljni, kad bi i na taj nacin Hrvati dobili svoje pravo, ali tko je kriv, da se u te ne vjeruje ?

Mi znamo, daje i sam kralj jednom rakao dalmatinskoj deputaciji, da su interesi Dalmacije vezani na interese kraljevine Hrvatske a u nagodbi je to jasno izreceno pa ipak se i tim pitanjem oteze. Napredak Hrvata nije u korist Austrije. Tako misle njeni politicari.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i sliediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

Na Znanje Hrvatim!

Kod urednistva nalazi se dvije male farme za prodaju uz pogodne uvjete. Jedna kod Henderson a druga kod Hobsonville obe blizu grada. Oni koji bi uzeli kod Hobsonville farmu, mogli bi smo priporuciti za stalnu rabotu kod tvornice opeka, kupa i.t.d. Imamo blizu Pokeno jedan prodrenuti swanap u kojemu sastoji dobra vrst biele gume, i gdje se moze raditi kroz cielu zimu. Na ocigled nasim domorodcim imamo gomu od ovog swampa poslato nam.

Takodjer nam je doslo ponovno da mozemo prodati tri farme kod Henderson, a tri kod Waikumete, a jedna kod Onehunga. Suvise 74 ekera zemljista pokraj mora kod Parua Bay blizu Russella, kao isto 236 ekera u kotaru Keri Keri sve pokraj mora. Na ovim zadnjim zemljistim moze se stalna buducnost uraditi jer je dobra vrst zemljista gdje vrucina vlada a lepota je druga u luci pokraj tihog mora. Zemljiste moze se kupiti uz povoljne pogodbe. Opet imamo zemljista na sve strane okolice Auckland gdje se moze uzeti u najam isplacivati toliko na sedmnicu za toliko godina. Ovo je dobar primjer za one koji nemaju dostatna svoga novca, a isto se moze bolje zivljenje ciniti nego na kopanju gume. U svrhu preko svega gore spomenutog jesmo u sposobnosti preporuciti nase domorodce na radnju bilo na nadnicu ili na pogodbu, sto u ovem pogledu jesmo vec nekoliko nasih domorodaca preporucili koji nam sada zahvaljuju za dobar naputak. Za sve gore spomenute svrhe obratite se na

Ured "Napredka."

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nego vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci postajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota, i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Da u slucaju gdjegod nebi se nalazilo mjesta kod ove kuce, onda se daje poznanstvo u drugu privatnu kucu gdje istog zadovoljstva nalazi se kao i kod ove. Ciena *Liru jednu* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad, mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GDJA FERRI, Upraviteljica.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemljista kod Northern Wairoa. Zemljiste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekera izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podreniti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

T. KENEALY & CO.

SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medai 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,

(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI Zavod Lijecenje Vodom.

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —
DARGAVILLE

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Rev. M. Walker,

ADRESA OSTAJE
Corner
Wellington & Howe Streets,
AUCKLAND.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se,s doma se posilja. Svaka radnja jeit garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, Glavnica K. 1,500,000
CENTRALA: ZAGREB. Ulosci K. 8,641,442.
Ispostava: Hreljin Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATSKE POLJODJELSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4½ per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

N. C. Bassi,

160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

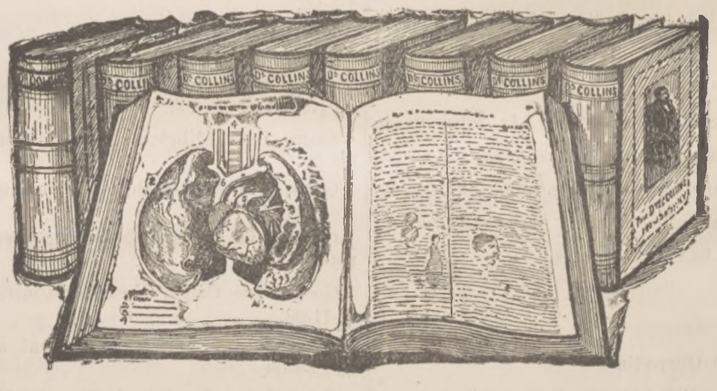

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ud skoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim naciniima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITANSKA HRVATSKA AGENCIJA

Generalni Agenti i Tumacnici

TELEFON BR. 1575. 27 COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND

Posluje u svakim stvarim sa cienam od uprave Trgovacke Komore. Prodaja, kupovina, i najam za zemlje kopanja smole. Nahadjenje zemljista za otic kopati smolu. Posudjuje gotov novac uz svako vlastito imanje. Nalazi rabotu za svakog iskrenog Hrvata. Posluje sa svakim trgovackim stvarim izmedju Hrvatskih i Britanskih podanika, Zastupa u najpodpunije zadovoljstvo Hrvatski narod kao najbolji tumacnici (Interpreter) na Velikom i Malom Sudu po cieloj ovoj zemlji

Za posteno biti posluzeni u kojoj mudrago svrhi kad u potrebi bilo u zdravlju ili bolesti obratite se na gore spomenutu adresu.

M. A. FERRI, Upravitelj.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, MAY 27, 1908.

NAPREDAK.

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JUNE 10, 1908 (No. 19.) Broj. 19

Cast i pohvala nasem domorodcu.

Kako smo vec spomenuli u proslom broju da gospoda Segedin i Ostoja jesu se riesili svojeg obrta u Wellesley Street, Auckland, tako da sa istim podhvatom budu boljeg uspjeha imati kod mjesta Gisborne. Za ono vrieme dok nasi domorodci jesu boravili u gradu Aucklandu, sa njihovim izvrstnim postupanjem mozemo istinito dokazati da jesu stekli prilicno dostatna poznanstva medju odlicnim osobam od englezkog naroda. Prije njihovog polazka iz ovog grada, za cast i pohvalu dati nasim domorodcim nekoliko englezke gradjanske gospode jesu se privatno dogovorili da ucine jednu gostbu u znak izvrstnog poznanstva i postupanja kod u obrtnictvu u gradu Aucklanda. Nismo se nadali, niti smo ista znali od ovo gostbe do zadnjeg dana kod smo imali pozivnicu da prisustvujemo.

U Petak vecer na 29 Svibnja u 6 sati bio je sjajan objed kod sasvim dobro poznate dvorane Strand Arcade. Sasvim bi mo u dugo otisli kad bi mo redovito sve opisaţi, ali istinito mozemo dokazati da soba i stol za gostove jest bilo u podpunom redu i sjajno sa cviecem nakiceno. Malo casa prije 6 sati gospoda su dolazila, pak prije nego su za stol otisli poznanstva jednom se drugom dalo Ostali smo zacudjeni videci englezku gospodu spravnu za dati cast nasim domorodcim, sto ovdje sada priznajemo kako smo i vise puta dokazali, da samo ako mi znamo kako treba postupati u stranom svietu nece nas nitko zapitati od koje smo narodnosti i koliko novca imamo u zepu. Culi smo toliko puta govoriti da nas Englez nehoce, ali u protivnom slucaju mi nezelimo njihovog druztva, obicaja, i postupanja.

Za spomenuti ime pojedine osobe koji su dosli za dati cast i zahvalu nasim domorodcim trebalo bi vise prostora, ali mozemo istinito dokazati da su bili odlicni gradjani zastupajuc svaki stepen u obrtnictvu, kao isto bili su dva urednika od englezke novina, a treci vami dobro poznati. Predsjednicku stolicu zastupao je Rev. M. Walker, na desnu predsjedniku nas domorodac Marin Segedin, a na lievu stranu nas urednik, pak onda usporedili se svi na dokazano mjesto. Jestiva svake vrsti bilo je izobilju sa zadovoljstvom. Kad se je sampanjac otvorio onda predsjednik stola otvori govor i dade izvrstnu pohvalu nasim domorodcim, ali na svrsetku pozove naseg urednika da i on dade svoj govor. Bivsi ostalih dobrih govornika medju odlicnom gospodom nenadajuci se bila je tezka zadaca nasem uredniku odma prvom iza predsjednika da dade svoj govor Netom je predsjednik izustio ime naseg uredniku od prisutne gospode nastalo klicanje, te neostade drugo vec treba se prikazati sto mozemo i sto vriedimo, samo kad hocemo.

Nas urednik u svome nepogriesenom englezkom jeziku dada podalji svoj govor, jer onu vecer srce mu je bilo puno radosti gdje englezka gospoda cast i pohvalu daju nasim domorodcim. Spomenuo je da nece otici dugo vremena kad ce nas svi englezi u ovoj zemlji drzati za izobrozene osobe, i protivstina ako je igda obstojala medju nepametnim osobam da ce sve proci i imati primjera u buduce za biti mozda na boljoj skupstini nego onu vecer. Iza naseg urednika govora nastane burno klicanje, pak onda ostali urednici od edglezkih novina i druga gospoda dade svaki svoj posebni govor, te svaki dade dobro izvrstno ime nasim domorodcim Segedinu i Ostoji. Kad je svaki dovrsio svoj govor onda nas Marin Segedin u ime sebe i svoga druga zahvali svima prisutnim, i svaki se divio sa njegovim postupanjem dakle u Aucklandu zeleci mu svak uspjeh gdje bio da bio, onda ovaj privatni sastanak iza crne kave i dobrog cigara svaki otidje svojoj kuci drzeci nezaboravljeno ovaj prijateljski sastanak.

Vazna zadnja opomena—Vise nego jednog puta, drzalismo privatni sastanak sa vriednim nekojim brojem nasih domorodaca uzrokom da uzmemo i njihovog savjeta kako da se postavi vjekoviti temelj ovoj prvoj i jednoj mnogopotrebnoj novini. Kako su nasi vriedni domorodci opazili, kao isto i nasi citaoci mogu uviditi da ova novina nije u slabom stanju jer ima prilican broj predbrojnika. Ali uzrok zanemarenja i oglusenosti u visem broju nasih citatelja nalazimo da sebi, nami, i drugom sastavlja ju nas u kriticni polozaj. Da samo onaj broj, koji se nalazi upisan na nasim knjigam budu vrsiti redovito svoje duznosti, eto nikakve zaprieke nebi smo imali vec ova bi novina izlazila redovito sve bolje i bolje na nasu to bolju cast i hrvatsko ime. Mi od nase strane premda vazda u misli kako sto bolje imamo ugoditi hrvatskom radniku za njegovu bolju buducnost, ipak nemozemo se sjetiti pravilnog pravca sa kojim imamo postupati. Uzrok ovem jest, sto jesmo medju nami razdjeljeni sa pameti na toliko stranaka, pak je sasvim tezka zadaca da mozemo svakomu ugoditi. A opet mislim da ga nema na ovem svietu koji moze sveukupnom Hrvatskom narodu ugoditi. Samo za jedan pokusaj, eto idjemo uzeti dosjetljiva savjeta od nekoji nasih vriednih domorodaca, kojim duboko na srcu lezi uspjeh ove novine. Ovog puta salje se novina samo onim koji imaju zakonito novinarsko pravo, a svi oni koji su bili do sada ogluseni nadamo se i virujemo da ce se odazvati sa njihovom duznom predplatom e da tako budu se njihova imena pomrsiti od svakog dugovanja. Svaki rado zeli citati i slusati novosti sto sastoje u "Napredku," a odvise malo spravni su isplacevati sto se zahtjeva za predplatu. Svaki citatelj bez uvrede neka oprosti ako mal dokazemo da predplata za novinu nije velika stoga podniposto nemozemo napred kad se je dokucilo na stotine Lira dugovine od strane oglusenih predbrojnika. Usilovani smo uzeti savjeta nekojih nasih domorodaca, da vise nikome novina neselje se na dugovanje, jer da sa ovakovim postupanjem neradimo nase duznosti prama onim predplatnicim koji imaju zakonito novinarsko pravo. Samo privremeno izdavat ce mo novinu svaku drugu sedmnicu kao pokusaj da svaki duznik (sto uhvamo da hoce) bude podmirio za proslu predplatu. Dakle prije nego izadje na javnost svacigova oglusena imena, nadamo se primiti podmiru od svakoga, jer sada je ovo znak da se pokazu gdje su iskreni Hrvati. Onaj koji nebude primio ovog broja, molimo neka nam nekasni sto prije javiti, tako, da nebude izostao nazad od ostale svoje brace a navlastito kad mu je bilo milo citati ovaj list podulje proslog vremena. Sada u svrhu priporucujemo od strane nasih savjetnika svim citateljem ovog lista, da nastoje prosiriti ovu potrebnu novinu na sve strane koliko medju poznatih i nepoznatih domorodaca. Dopustite da ne samo budemo neprikidno sedmnicno novinu izdavali, dali da mozemo docekati onog dana kod budemo imati ovu novinu da izlazi dva i vise puta na sedmnicnu sa nasim slagarom i hrvatskim slovim. Ovu nadu nismo izgubili, jer sve malo po malo hrvatski radnici doce uviditi sto im opotrebuje da dodju do svake bolje buducnosti. Sada svi na noge zivo, nemojte imati straha da ce te viditi sprovod ovoj prvoj i jedinoj novini, jer kad bi se to dogodilo vi bi ste sami bili uzrocni. Nemojte zaliti upisat se u one stvari sto vam vriedi najviseg blaga, nemojte zaliti potrositi za izobrazbu sto kasnje nece te se kajete novac se, potrosi a izobrazba vazda ostaje do vaseg groba. Sada malo i veliko, prijatelji i neprijatelji otvorimo sebi bolje pute, nemojmo biti tvrdokorni, dajte se razlogu i savjetu od vasih istih boljih zemljaka sto nikako nemozete zalutati. Sada i u buduce kad budemo hodili po zakonitom novinarskom pravcu, mislimo da je ovo zadnja nasa opomena sto se tice posebnih duznosti i da nasi predplatnici nigda vise u buduce budu ovakovu ili slicnu opomenu opazili kroz nas list, nego vazda i vazda novosti sto im opotrebuje znati a klevete i osobnosti stavljamo na stranu. Svaki sada neka vrsi svoju duznost, a mi smo vazda spravni vrsiti nasu. Zivila sloga Hrvata !

Listovi na Posti.

Vise nego jedanput smo spomenli kako se imate vladati za adrese od vasih listova. Uzrokom ove novine "Napredka" idjemo sve to bolje da listovi nasih domorodaca neidju izgubljeni ; ali istinito mozemo vam dokazati da prije obstanka ove mnogopotrebne novine **na stotine** listova nasih domorodaca jest otislo izgubljeno. Prije nego ostavit staru adresu vazda se prijavite do postarskog ureda za novu adresu. Sliedeci listovi nalaze se sada na Glavnom Postarskom Uredu, Auckland—Alach Niko, Antunovich Ante (Markov), Andrijasevich Joze pok. Jure, Antunovich Ivan, Borich Mate, Borich Jure pok. Marijana, Borcich Jure, Bulog Toma, Bobanac Marin, Barbarich Toma, Bojanich N., Bakalich Grgo pok Stipe, Borich Ivan, Cikoja Petar, Dikovich Ante, Dragicevich George, Erceg Tony (Ivanov), Franetovich Marin, Grljusich Ante (Ivanov), Granich Jure, Glamuzima Marko (Ivanov), Jelcich J.M., Gan Janovich—Raso, Klinach Ante, Klinach James, Matutinovich Ante (puzlov), Nobilo Jone, Nikolich P., Nola John, Okmasich Peter, Ostarich Toni, Petroff Ason, Pervan Ante (Danim), Puharich Mariu (Nikolin), Pivach Stipan (Jozin), Pervan Daniel (Matin), Puarich Anton Raos Jure M., Raos Jure (Antin), Roich Ivan, Irzich Michrel, Sesto Petar, Unkovich Cvitan p. U., Vujcich Jakov, Vujcich Tony, Vujcich Ante (Matin), Vuleta Mick, Vujcich Mijo (Antin), Zidich Mijo, Zaninovich Stipan.

Neznamo uzroka zasto imamo nekoliko nasih prijatelja koji neljube ovu novinu, a kad tamo oni su prvi koji ju rado zele procitati, a u svome srcu stoje daleko za predplatu. Ovakovih prijatelja zeiimo imati upisanih na nasim knjigam ili neka drze oci zatvorene kad novina izadje.

Za nasu Djecu.

(Priposlano iz Zagreba).

Od nekuda, kao iz podzemlja dopire do vas plac deteta, a vi nehotice sustajete i slusate. Tako su rjeciti ovi bespomocni zvuci, takva su optuzba . . .

Dijete je samo u mracnoj, vlaznoj sobi. Dijete je gladno ! Mati je otisla da zaraduje, jer zaradivati mora, ostavila je dijete samo, jer ga ostaviti mora. Ne mislite, da joj nije do svog ceda, da ga ne ljubi isto tako kako ljubi svoje cedo ona majka koja ga ne mora ostavljati. Ona sretna majka, koja od jutra do podneva, pa opet od podneva do mraka ne vidi i ne moze njegovati svoje dijete.

Jeste li vidjeli radnicu majku, kad se od brige za djetetom hvata i najtezeg posla, ako joj je time omoguceno, da bude blizu svoga djeteta. Jeste li vidjeli, gdje razbija kamen a nedaleko od sebe smjestila je dijete i zaklonila ga kisobranom. Njeno izmuceno lice, one tvrde, zuljave ruke—optuzba su . .

Stanite pred koju skolu u sumorno zimsko jutro i pogledajte one malise, sto se zure da zamaknu u skolsku zgradu. Pokusajte brojiti, koliko ih dolazi u tankim ljetnim haljinicama, u poderanim cipelama—sustavite ih, da dignu k vama svoja lica mrsava od stradanja, modra od zime. Ne misle, da vam pruze svoje gole, ozeble ruke za milostinjom, a mozda i za to, jer ne znaju, da ima milosti na svijetu . . .

Prodjite se malko ulicama, ne gospodskim prodjite se predgradima, gdje zivu mucenici zivota i nabasat cete pri svakom koraku na djecu starackih lica,, kojim pogledi govore strasne, ne djecije misli, a usta sipaju prostote i surovosti, s kojih cete se crveniti i stiditi.

Ne dignite na njih ruke ! Prostotom i surovoscu napunila ih je ulica, jer oni nemaju doma. Prostota i surovost njihova, optuzba je . . .

A tu i tamo stislo se pred kucom dijete, da ga tu ogrije sunce, koje nikad ne zaviri u njegov dom. Nijedna se misica ne mice na ovom sitnom blijedom licu, na koje je ona strasna bolest sirotinje bacila svoje prve sjene. Pa da se i sagnete do njega srcem punim smilovanja, pa da mu i pricate, da ima zlatnih suncauih krajeva na hrvatskom moru, gdje takva uboga prsa laglje disu — — one bi mutne oci dalje nehajno i tupo zurile preda se.

I to, sto se oci maloga mucenika ne mogu zaiskriti nadom, sto on ne moze ni pomisliti da bi se i on mogao suncati na svome, hrvatskom moru — optuzba je . . .

Mozda ste kadgod vidjeli dijete, koje po licu i tijelu nosi tragove teskih udaracu. To su tragovi roditeljskih ruku, strasnih, necovjecnih, koje ne misle, da je dijete zedno milovanja i dobre rijeci, kadgod mozda vise nego hrane i tople sobe !

Ili ste vidjeli dijete, koje posegnulo za tudjim, pa ga vode na sud . . . Ne gledajte ga prezirom, dijete. — Dijete, koje mozda nije imalo dobrih ruku, da ga pridrze. Ne okrecite se od njega, kad mu se opet otvore vrata, sto vode u svijet, da ne bude optuzba dvostruka.

Svi ovi i toliki drugi mali patnici djeca su koje je Bog povjerio nasoj ljubavi.

Sva su ta djeca dragocjeni nas kapital, buducnost nasa. Njihove boli, njihova stradanja, njihovo je propadanje glasna optuzba protiv nasega srca i savjesti.

U ime ove djece kucamo po vasim srcima.

Ne recite : sirota djeca ! Osjetite da su to djeca naroda nasega, nasa djeca, kojim treba ljubavi.

U ime nase djece kucamo po savjesti vasoj.

Recite s nama : Ako doista ljubimo svoju domovinu i svoj narod, ne smijemo dati, da materijalno i moralno strada i propada buducnost nasa.

Cajte, otvorite nam srce, pruzite nam ruke ,,za nasu djecu".

Ne trazimo mnogo, ne molimo velikih darova, ne kucamo na vrata pojedinaca — mi molimo citavi narod, jer je dobrobit djece dobrobit citavoga naroda i jer je briga za nasu djecu duznost sviju nas.

Ne kanimo vas cesto sjecati ove duznost Jedan u godini dajte da posvetimo djelotvornoj ljubavi za nas narod, jedan dan u godini neka se sloze sva srca i sve misli u plemenitoj brigi za nasu djecu i tada nek svatko, bio u gospodskoj palaci ili u priprostoj kolibici, ispunjen svetom duznosti za svoj narod, daruje sto ece i koliko moze.

Neka taj dan ljubavi bude svaka prva subota u mjesecu lipnju i neka se zove ,,djecji dan".

Tada ce obredati po citavoj domovini nase povjerenice i povjerenici, koje ce od vas primati darak za nasu djecu. Molit ce vas za jedan filir, dajte ga draga srca i ne mislite, da je sramota ne dati vise, ako vise nemate. Dajte ga s ljubavlju i bit ce blagoslovjen tako kao da je dukat.

Taj cemo dan zamoliti sve one, koji se bave bilo kakvom trgovinom ili obrtom, da nam daruju jedan procenat od utrska, odnosno prometa onoga dana, a ujedno cemo zamoliti opcinstvo, da bas toga dana nastoji najvise kupovati odnosno trositi, i to kod onih, koji ce izjaviti, da ce taj dan jedan % svoga utrska darovati ,,za nasu djecu".

Nasi povjerenici bit ce u prvom redu vrijedni hrvatski ucitelji i uciteljice, koji su vazda prvi na djelu za svoj narod i njegov boljak. Poznavajuci njihov plemeniti i pozrtvovni rad, znademo, da ce po gradovima i selima sabirati prinose za nasu djecu i da ce svoje ucenike upoznavati sa znacenjem djecjeg dana, da time u podmlatku nasem probude smisao za socijalnu duznost.

Molit cemo sva zenska drustva u Hrvatskoj i Slavoniji, gdje takva opstoje, da sabiru prinose, a gdje ih imade vise, da se udruze, to slozno i zajednicki udese sabiranje.

Nadalje molit cemo sav hrvatski narod, da sljedeci dan, t. j. svaku prvu nedjelju u lipnju, proglasi djecijim blagdanom, a sva drustva, zenska i muska molimo, da na taj dan prireduju zabave, od kojih ce prihod namijeniti ,,za nasu djecu".

Sve sabrane darove i prihode zabava, primat ce Udruga uciteljina, sekcija za nasu djecu.

Darove namijenje ne nama za nasud jecu izvan djecijeg dana, dasto da ne cemo otklanjati ; takve darovatelje biljezit cemo kao ,,dobrotvore nase djece".

Unislu svotu ovih dvaju djecijih dana, upotrebit cemo za pomoc one djece, koja pomoci trebaju a kako bit cemo sabirati po citavoj Hrvatskoj i Slavoniji, tako cemo u svoju brigu prigrliti bijednu djecu citave Hrvatske i Slavonije.

Mi znamo, da ne cemo moci utaijeti svaku djeciju suzu, doskociti svakoj potrebi, al sto vise smognemo uciniti, da nam ne stradaju i ne propadaju vec sitna djeca, to ce veca biti nasa sreca, to mirnija narodna savjest.

Za dobrobit nase djece treba nam institucija sirom domovine ; mi se gotovo i ne usudujemo nabrajati ih, da nas ne zastrasi veliki broj takih institucija i ogromne svote, koje bi nam trebale. No mi stavljamo u nas program nahodiste, sirotiste, popraviliste i zavod za slaboumne, cvrsto se nadajuci, da ce nam razbudena socijalna savjest u dogledno doba pomoci, da ih podignemo. Tim vise, sto znamo, da je hrvatski narod tOliko toga sebi sam stvorio.

Za ove velike institucije ulagat cemo svake godine u zaklade jednu polovinu od svih svota unislih na djecji dan i djecji blagdan, dok cemo drugom polovinom izvoditi prve zadatke nasega programa :

a) Kolijevke,
b) ferijalne kolonije.

Kolijevke su zavodi, u kojima se obdan prima, cuva i njeguje dojencad i sitna djeca. Matere donesu ujutro svoju djecu, koja tu imadu najuzorniju njegu, hranu i lijecniku pomoc ako trebaju, a pod vecer, kad se majke radnice vracaju s posla, odnose ih kuci. U 'kolijevke' se primaju djevojke, koje hoce da izuce njegovati i postupati s djecom, tako da su te kolijevke izvrsna skola za pjestinje.

Takovih kolijevka treba narocito u tvornickim sredistima i dasto sto je veci grad, sto vise radnistva to vise treba i kolijevka.

Dao Bog, te mogli zapoceti osnivanjem tih zavoda vec koncem lipnja, a bile one ne tek skolom za pjestinje nego skolom i za buduce uzorne majke !

Ferijalne se kolonije osnivaju na moru i u kupeljima kamo se salju bolozljiva djeca, koja bi boravak na moru ili u kupelji uz valjanu njegu i hranu spasio zivotu, kad bi im roditelji imali sredstva za to.

Na nasem hrvatskom moru, u nasem hrvatskom Lipiku imadu tuda djeca svoje kolonije . . .

Neka ova cinjenica govori vasem srcu i vasoj savjesti !

Pomozite nam do ovih prvih nasih ciljeva, poradite s nama na svetom djelu ljubavi i duznosti !

U Zagrebu, 24. veljace, 1908.

Milka Pogacic predsjednica. *Hermina Kurschner* tajnica.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan

"MELROSE"

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa--

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

PEKAR!

T. McQUILLEN,
125 Victoria Street Bakery.

Peznat nasim domorodcem kao najbolji pekar. Kruh se rabi od izvrstnog brasna "Champion Flour."

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Moana 22 Lipnja
Moana 8 Srpnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Orient „ 27 Lipnja
Orozu „ 11 Srpnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

John Drummond,

APOTEKA I LJEKARNA

DARGAVILLE.

Preporucuje svoje dobro uredjeno ljekarsko stovaristc svake Patentirane Medicine u svako doba na razpolozenju imade. Obratite se na gore spomenutu adresu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu. ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

BANK OF NEW ZEALAND

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEC, AUSSIG, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

"Napredak."

SRIEDA, LIPNJA 10, 1908.

Otvoreno Pismo.

Velecienjeni Gospodine!

Uzrokom da vas cienjeni list, dodje nam sada u ruke, upravo u vrieme kad se hrvatska radnicka misao u ovoj zemlji preporodjuje, primorani smo proti vasoj zelji, bez spomenuti vaseg stovanog imena dati na javnost sliedece opazke. Opetujemo da smo primorani dati na javnost, samo sadrzaj vaseg cienjenog lista, uzrokom da citatelji ove prve ustanovljene novine, budu se istini uvjeriti, kako nas vi tamo u staroj domovini pratite sve nase postupanje. Bili smo, vec ovog puta spravni napisati jedno "otvoreno pismo", svim Hrvatskim i Slavljanskim zastupnicim da tako nase zudjene radnicke potrebe budete protresati kad na carevinskom viecu u Becu, kad eto nam dolazi od vas cienjeni list. Otvorili smo ga, procitali, te nemoguce virovati, da ste nami udostajali napisati vase privatne misli sto jeste odlucili uraditi

Srce nam je od radosti kucalo, citajuc vasu nakanu, za ovamo doci pohodit nas, nenadajuci se da ova siromasna novina "Napredak," jest tako siroko i daleko proglasena po cielom Hrvatskom svietu. Suze radostnice oborise nas, kad smo procitali vase mnjenje, i kako nas vrlo dobro pratite u svim nasim odnosajim. Odma u pocetku nismo znali, niti virovali od koga nam list dolazi. Ali dostatno je (buduc da vase zelja ostatce za sada tajna) spomenuti nasim citateljem u ovoj zemlji, dolazi od strane najuljudnije, glasovite, i vriedne osobe koja zastupa Hrvate na carevinskom viecu u Becu. Dostatno je spomenuti, kada dodje onaj sretni dan da budete u nasem druztvu, svi Hrvati u Novoj Zelandi uvidit ce istinito. da uzrokom "Napredka" imat ce u pohode jednog od najglasovitijih i nojodlicnijh osoba koja vjerno zastupa Hrvatski narod u Austro-Ugarskoj monarkiji.

Nedopusti Boze, da vasa nakana za pohoditi Novu Zelandu, nebude se izvrsila, nego skupa s'vami pridruziti koju drugu hrvatsku odlicnu osobu da dodje uzeti daleko putovenje sto ne samo biti ce vam koristno sa zdravstvenog gledista, dali u svakoj drugoj stvari na vasem povratku. Kako razumimo Vi ce te se i na dalje s'nami dopisivati, i malo kasnje, kad odlucite uputit se, dati na javnost vase odlicno ime, a Boze dopusti da bude sto skorije. Od svih strana svieta, u velikom broju visoki putnici putuju po inostranim zemljan, tako da na svome povratku prikazu u domovini sto jesu vidjeli po svietu. Za sada drzimo se vaseg zahtjeva, ali ipak je mnogo hvale vriedno za korak sto jeste odluciti.

Saljemo vam sve sto od nas zahtjevate, pak ce te se sami uvjeriti kad proresetate sve odnosaje hrvatskog naroda u ovoj zemlji.

Mozete takodjer opaziti da uzrokom naseg prvog naputka, otvorili smo sve puteve sto vodi naseg radnika do njegove bolje buducnosti, ali koja je opet hvajda, kad imamo u nasem stadu nerazboritih ljudi koji nam nedopustaju da idjemo do boljeg temelja. Nasa je zelja, da vasa odlucena nakana bude sto skorije izvrsena, jer sa vasim pohodom cielo Hrvatstvo bilo bi u neopisivom veselju. Kad stavno doznamo, da ste se uputiti budite sigurni da svetcani docek od strane Hrvata, kao isto i od gradjanstva bio bi u velikom zadovoljstvu. Sa svih strana ove ostrve nasih zemljaka, dosli bi vam u susret, te mislimo da nikakva dvorana u gradu Aucklandu nebi bila dostatna za vasu dobrodosli cu i Hrvatski sastanak.

Imamo potrebu od vas, i od drugih hrvatskih odlicnih osoba, da nas osobno dodjete pohoditi, da uzmemo vaseg savjeta kako se imamo ljubiti i napredovati. Uvidit ce to da nemamo nikoga koji se stara za nasu bolju buducnost, a oni koji jesu u duznosti za dati nam dobrog savjeta, odvracaju nas sa dobrog puta. Konsula, Liecnika, Zupnika, Trgovaca i t.d. imamo samo na imenu, a sami ce te se osvjedociti koliko nam ova gospoda okoristuju.

Odlucite sto skorije ovamo doci, a mi svi Hrvati u ovoj zemlji prosimo u Boga milost, da se vasa nakana izvrsila, tako da sa vasom osobom bude te nas veoma razveselili, a vami ovo daleko putovanje doprinilo velikekoristi. Boze vas zivi, i da srca hrvatska ostanu radostna videci vasu odlicnu osobu. Iskreni srcani Hrvatski pozdrav saljemo, nek se Bozja volja vrsi.

KRATKE VIESTI.

U aktivnoj sluzbi u Indijam ima 75,000 vojnika od englezke narodnost.

Englezku vladu zapade £56,000 na godinu za uzdrzati poslovni ured od vojnictva

Racuna se du jedan i pol milijuna radnika rade ko onda crnog-uglena na svietu.

U svakom godisnjem vremenu 5 sati u jutro jest najstudenije vrieme od svega dana.

Sedam hiljada komada pusaka izlaze svake sedmnice iz tvornice od Birmingham.

Ancomarca, mjesto u Peru jest 16,000 noga u visini od mora, kao najvisocije na cielom svietu.

Zgradje Sultanove u Seralju Carigradu imaju prostora za primiti prek 20,000 osoba.

Slonu je dostatno sa pet sati svakog dana spavanja.

Racuna se da svake godine izgubi se brodova po prilici 2200.

Preko cetiri stotine ducana sada ima u Parizu koji prodaju konjsko meso.

Ruska sada otvara nove stedionice po cieloj zemlji t.j, sest stotina na godinu.

Racuna se da sada ima u trgovackom prometu dvadeset milijuna vriednosti u komadim od pol Lire sterline u zlatu.

Kazalista u Londonu daju svake sedmnice 5000 bezplatnjh ulaznina, tako da gube &1500 sterlina.

Englezka mornarica zapada za uzdrzat se koliko sveukupno tri druge narodnosti t.j. Francuzka, Njemacku, i Italija.

Zakon obstoji da ako diete se rodi u Englezkoj zemlji od inostranih roditelja pripoda podanictvu od Englezke.

Dvije svinje gosp. Setterington od Farnsfield jesu okotile cetrdeset mali svinja kao najvisi broj do sada poznati.

Racuna se da po svim englezkim zemljam potrosi se za Nedjeljno pice petnaest milijuna sterlina.

Kad citaoci "Napredka" u ovem broju uvide da glasoviti Hrvatski zastupnik namjerava pohodit nas, mislimo da ima nekoliko pjesnika medju nami, koji ce izvesti dobru pjesmu nasem zastupniku, da razplamti srce, ne samo njemu vec i drugim odlicnim osobum u staroj domovini.

Na 2 Prosinca o.g. proslavit ce se velika svetcanost u Becu kao uspomena 60 godisnjica vladanja na priestolju naseg vladara cara i kralja Franja Josipa. Velike sprave uredjuju se po cieloj drzavi, ali najvisa centralna svetcanost bit ce u Becu, a odbor za proslavu sastoji od prvih osoba od odlicnosti. Racuna se da ce putnika stignuti u Bec sa svih strana svietu, kao isto i Austro-Ugarskih podanika koji se nalaze u inostranim zemljam, Boze prozivi naseg cara za mnogo ljeta i godina kao simbol od temelja Europejskog mira, jer iza smrti naseg vladara prorokujemo da ce biti velike promjene po cieloj Evropi, a navlastito medju Hrvatskim-Slavenskim narodom.

Hrabri cin nadaren nakon 34 godine. Petar Anderson rabotni seljak od White Bluffs, Washington, zabastinio je svotu od 72,500 lira, po najromanticnijim okolnostima.

Anderson, koji je bio odvise siromah, nije mogao kupiti karte za postaviti po zidu od kuce, vec ih je pokrio listovima od novina. U jednoj od ovih novina opazi jedan "Oglas," gdi pitaju infarmaciju od njegovog prebivalista. On odgovori na ovaj Oglas i kad je sve dokazao sto su ga pitali obavjestili su ga da mu pripada spomenuta svota. Primio je odma mjenicu za 1000 lira tako da moze poci u New York potegnuti ostalo.

Anderson je posao iz Denimarka za Ameriku god. 1873 na brodu W. J. Gottry, koji se razbi kod Newfoundland. On je bio strasni plivac i uhvatio je Petra Knudsen, putnika koji je bio za utopit se, i plivao je s njim dok ga je doveo do jednog komada od razbijenog broda, koga su se prihvatili i stime na kraj skapulali. Iza mnogo nevolje podnesene, oba stigose u New York, gdi se i rastadose.

Knudsen je ucinio veliku srecu u New Jersey, koju je ostavio svome osloboditelju, koji ga je bio spasio.

Ovog puta uzimljemo savjeta od nekoliko vriednih domorodaca, da oglusenim predbrojnicim bude se novina zausta vila. Primorani smo ovako sa svakim postupati, jer podulje vremena nemoze se novina u dugovanje posiljati. Nemozemo se vadite s timeda se nemoze potrositi za izobrazbu i za svoje osobne koristi. kad uzimljemo u primjer koliko i koliko svote novca nasi domorodci potrose u bezpotrebne svrhe Nemislimo da ce se naci okorna srca, od onih koji su prije primali i citali ovu novinu a zaostali u dugavanju sa predbrojbom da nam nece podmriti svoje duznosti. Kroz dojducih petnaest dana svi ogluseni u nehajstvu predbrojnici podmirite dugovine, jer vami ni nami nije milo da se do javnosti dodje. Sada i vazda ce biti ova novina u dobrom stanju, jer od iskrenih Hrvata nemoze biti zaboravljena.

Ima toliko puta da nam se potuze nasi predplatnici da neprimaju novinu, ali to opet sastoji krivnja od njihove strane ako nam ne dadu cistu adresu. Sigurni smo da drugi (kao po starom obicaju) listove i novine jedan drugom dize, jer ako se nami novina natrag nepovrati od postorskog ureda, onda je novina primljena bilo od predplatnika ili koga drugog. Sliedecim predbrojnicim neznamo za novu adresu, jer smo u smotku primili novine natrag od postarskog ureda t.j. stara adresa—Luka Sarich, Whangarei; J. Cvitanovich, Helensville, Joseph Cebalo, Herekino; Mate F. Radich, Aranga; Ante Nizich, Aranga; Mate E. Bobanac, Aranga; A. E. Polich, Aranga. Sa la i u napred odasiljat ce mo listove svakom predbrojniku sa novinarskim postupanjem, da tako sasvim ukinemo daljnu svaku tuzbu od strane predplatnika, sa novinarskim postupanjem, da tako sasvim ukinemo daljnu svaku tuzbu od strane predplatnika, a od nase strane da bude redovito odasiljanje listova izlazilo.

Suvise casti i pohvale, sto englezi jesu dali nasem domorodcu Marinu Segedinu, jest primio na dar jednu izvrstnu palicu od biljara, jednu izvrstnu lulu, i jedan dobar stap za setnju. Ovi darovi dolaze od onih trgovaca sa kojim je nas domorodac bio u poznanstvu u svome obrtnictvu. A opet drznajemo da do kratkog vremena englezi se spravljaju uciniti veliku pocast nekojim nasim domorodcem u Port Albert. Ovako nam je milo da se nasi glasu, te u nikakvom slucaju nemojmo gubiti prigode kad mozemo se sa dobrim postupanjem vozda glasiti.

Doznajemo da gosp. Kurte i drug jesu u New Plymouth otvorili sjajnu dvoranu od biljarde. Kako smo opazili u englezkim novinam njihova dvorana od tri trpeze biljarde jest najbolja u cielom kotaru od New Plymouth. Nasi domorodci nisu zalili potrositi svoga truda i novca kako da sto bolje i dostojnije urese svoju dvoranu, gdje sada dolaze i sakuplja se na zabavno vrieme odlicna gospoda mjesta i okolice New Plymouth. U dvorani nalazi so jedna trpeza tako zvama "arc-oval" kad jedina u kotaru, a druga u cieloj zemlji od Nove Zelande. Kako razumimo po opisanju englezkih novina biljardu jest dobro prostrana gdje moze prisustvovati mnogo gledaoca, u dnevu ima mnogo svjetlosti, a vecerom razsvetljena sa elektricnim svjetiljkam. Zelimo nasim domorodcim svaki dobar uspjeh, kao isto i mnogi drugi da se jednom postave medju obrtnickim poslovim, a ne vozda jedan drugog mrziti i jamu kopati.

Doslo nam je do ruka 16 razlicitih izvrstnih farma u velicini razdjeljeno od 50 do 250 ekera. Ova glasovita dobra vrst zemlje bila je prije u jednom komadu od 7227 ekera tako zvana "Okauia Estate" za 5 milja daleko od Matamata stacije. Sasvim su lagodne pogodbe sa 10% od vriednosti zemlje kad se dade novac na racun moze se odma otici uzeti posjednictvo. Ovo je krasna spekulaciju za bracu ili rodbinu koji se skupa zajedno ljube. Na ovim zemljem moze se odma postaviti govoda gdje trave od dobre vrsti ima u obilnosti. Spekulaciju od morve jest najbolji i sigurniji temelj za uciniti novca.

Gosp. George Pribicevich, Waipapakauri, Zacudno nam je od vas primiti onakovog zahtjeva, sto sigurni smo nedolazi od vase strane dali on drugog nagovaranja. Sami ste obecali podmiriti duznu predbrojbu od nazad vremena kao isto i za 'oglas' 8/9 jos u Kolovozu p.g. Vasa je duznost prvo vrsiti svoje duznosti, pak kasnje ako imate tuzbe proti nami vazda smo spravni izvrsiti vas zahtjev.

Inostrane Brzojavne Viesti.

CARSKI I KRALJSKI SASTANAK.

Berlin 8 tek.—Brzojavka donasa viesti da engləzki kralj Edward odputovao je za Reval u pohode ruskog cara. U onem mjestu vec je doslo veliki broj detektiva za nadgledati paznju cara i kralja. Englezki i ruski ratni brodovi okruzit ce brodove vladare, tako da nitko nemozo blizu broda za 1200 noga. Samo novinari i tri parobroda kao tajna putujuca straza bit ce im slobodno morsko putovanje, a nikakvom drugom brodu nije dopusteno iza zapada sunca. Odlazak cara i carice ruske njihovo putovanje odgodjeno je za prosli Ponedjeljak vecerom. Druga brzojavka od 9 tek. dokazuje da car carica sa njihovim k'ceram jesu tajno odputovali za Reval u susret Englezkog kralja. Nitko u ruskoj nije znao za cara putovanje, kao isto ni Duma. Englezki i ostali novinari moraju da budu uslikani za privatno znanje pulicije, a svi Hotel; u Reval moraju da dokazu kroz jedan sat sve gostove, ili platiti globu od 3000 rubalja.

IZGORENI NA SMRT.

Bec 7 tek.—Eksplozija kotlace u jednoj tvornici u Becu ucinila vatru po cieloj zgradji gdje je bilo mnogo radnika. Vatra je tako bila zestoka da u malo casa sve otidje u pepeo i nemogucnost da svi radnici izadju vanka. Kad je vatra prestala nasli su u rusevinam sedamnaest mrtvih ljesina.

ZLATARSKI DUCAN POKRADJEN

London 7 tek.—Lupezi su otvorili sa dinamitom zeljeznu blagajnu gosp. McMenimin zlatara u Glasgow, i pokrali £3000 sterlini vriednosti u dragim—kamenjem i satnicim. Otislo im za rukom pobjegnuti i lupezi nisu jos ujamceni.

LJUBAVNA TRAGEDIJA.

Jucersnja brzojavka iz Gisborne donasa viesti da kod mjesta Pakarae 18 milja daleko od Gisborne jedna mlada djevojka od 20 godina imenom Minnie Petersen bilo je zanjena iz samokresa od svoga zarucnika Welter Symons. Obadvojica bili su sluzbovnici kod Pakarae Hotel i bili su zaruceni od nazad vremena. Na dva sata p.p. jucer je zvao svoju djevojku u jardu, te nakon dvije tri rieci govora Symons zapali dva hitca iz revolvera u svoje djevojku. Djevojka se sada nalazi u oparnom stanju, mozda da nebude ozdravljena—Mladic iza kako je zapalio u djevojku, obrne revolver prama sebi, ali ga zaustavise prije nego je mogao sebe usmrtiti Symons odma su ga ujamcili i pridali u ruke suda.

Ubojstvo u Berlinu. Brzojavka iz Berlina od 8 tek. donasa viesti, da August Heider, Berlinski ubojica jest bio osudjen za deset godina tezke tamnice za ubojstvo 15-godisnjeg djecaka.

Dobro zvonimo, ali zvuk nevalja.

Prava je poslovica "tko u zrak pljuca, na obraz mu pada," tako se i ovdje medju nama zbiva. Dodjesli Petru, ruzi Pavla, a sebe u zvjezde kuje, kad Pavlu, tko bolji od njega, a Petra grdi da nemoze gore. Dodjes na jedan kantun, protresa se sve kao na re seto : Ovaj je taki, onaj onaki, nitko dobar vec koji se prigodi ondje. Dodjes na drugi kantun, ondje druge gusle udaraju, ovi opet protresaju one druge, a oni dobri. A tko i koga protresa ? Hrvat. Hrvata !

Na priliku, u gradu Aucklandu vrlo mali broj naseg naroda zivi, ali mrznje nemanjka, isto kao da jedan drugom rucak nosi. Jedan drugog mrko gleda, kao da mu je otca ubio, a sve u nerazboritosti, i ovo cini da medju nama nikakva stvar uspjeti nemoze. Dosta ih misli kad ocrni prid narodom svoga protivnika, da je on onda veliki, i da ce ga narod ljubiti Ali nek se nevara, jer s onim neruzi nikog vec opet samog sebe.

Evo na zdravlje imamo dvi hrvatske tobozne novine u ovoj zemlji, odma jedna drugu gleda izkorenuti. "Napredak" kaze—kao sto bi imalo i biti—"Glas Istine" da je zasnovan u protivnost njemu, te gleda ga blofati, a "Glas Istine" oborio se svom snagom na "Napredak," gleda ga iskorenut iz temelja. Nahode nesavisivanja, jedan drugom sto bi se imali zalostiti nad zalosnim prili kama po njima istaknutim.

"Trskanski Lloyd," koje mu su ove nase novine "Napredak", i "Glas Istine" u ruke dopali, preporucuje nasim urednicima, da se provide sto prije s hrvatskim slovima, jer da vrlo ruzni utisak njihove tiskare cine, bez nasih suglasnika s roscicima. A onda neka posvete i jeziku vecu paznju i izbace iz njeg neke rieci, koje u knjizevni i novinarski jezik nespadaju.

Po ovome vidimo da hrvatski rodoljubi u staroj domovini nase odnosaje prate. Osobno nas malo koga poznaju vec nas sude po djelima. A u cem smo se iztaknuli ? U nicem, vec ruzeci jedan drugog. Oni koji ovamo nisu bili neznaju kako mi zivemo, vec kako im dokazemo. A do sada smo im se liepo izkazali. Nedaj Boze ovako unaprid !

ISKRENI HRVAT.

Naprasitost i Silovitost.

Dole naznacena tri slova dokazuju tri posebna imena imena od nas tri domorodca koji boravimo u Dargaville, dolazimo na javnost dati svim nasim zemljacim u ovoj zemlji protivni i bezrazlozni napadaj Ilije Mandica u "Glas Istine" prama uredniku "Napredka". Hvaljeni gospodine velika je grehota da se gubite u ovoj zemlji sa takovom rabotom. Neki vas hvale, a uztose vidi vasa cudoredna pametnost, koliko ste dali poduke nasem narodu. Kad vam je taka cist jezik, najmanje sto vam mozemo uzesti u obzir pa toliko je zar pametan i urednik "Glas Istine" koji kiti svoju novinu takovim liepim dopisim, koje mu vi saljete. Zar Ilija nemate boljeg pica u svojoj bacvi ? Dobri bih ste i vi bili da prisustvujete, na zensko prepiranje. Zar bi vas koja pobiedila ? I vi ste stali pokraj puta, pak se s' drugim rugate. Znademo da znate—sada su obe ruke kopajte, dok vam ispada, kada napunite piko (ili vreeu) prebrojite se u svastice.

V.S.K.

Dargaville, Lipnja 6, 1908.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Marin Segedin, Gisborne, mirno do 1-12-08.

Gosp. Toma Blaskovich, Otamakitai, mirno do 1-6-08.

Gosp. John M. Sumich, Muka, mirno do 1-6-08.

Gosp. Ivan Cutuk, Aranga, mirno do 22-7-08.

Gosp. Marin Pasalich, Muka, mirno do 20-6-08.

Gosp. Mate Babich, Auckland priznajema kako obstoji u nesoj namirnci.

Gosp. Ante Jelas, Babylon, mirno do 20-7-08.

Gosp. B. M. Sestanovich, Port Albert, mirno do 5-10-08.

Gosp. Frank Jurjevich Port Albert, mirno do 8-12-08.

Gosp. Marin Pivac, Makatote, mirno do 1-12-08.

Gosp. Dragutin Pericich, Maropiu, mirno do 16-10-08.

Gosp. Ivan Scirkovich, Dargaville, mirno do 29-11-08.

Gosp. Mate Pivac, pok. Marina, Babylon, mirno do 1-6-08.

Gosp. Andrija Marelich, Kaikohe, mirno do 27-11-08.

Gosp. Frank Nolan, Raurimu, mirno do 1-12-08.

Gosp. Marin Grubisha, Papakura, mirno do 1-6-08.

Gosp. Mijo Martinac, Papakura, mirno do 1-6-08.

Gosp. Ante Martinac, Papakura, mirno do 1-6-08.

Gosp. John Baletich, Babylon, mirno do 2-9-08.

Gosp. John P. Antunocich, Maropiu mirno do 1-6-08.

Gosp. B. J. Krzanich, Muka, mirno do 27-12-08.

Gosp. Jure Grbich, Poroti, mirno do 1-12-08.

Gosp. Tony Jurilj, Dargaville, mirno do 26-7-08.

Gosp. Tony Radich, Dargaville, mirno do 16-8-08.

Marketa Kaurske smole. — Ove prosle sedmnice nema nikakve promjene u cienam smole. Marketa sastoji kako je naznacem u proslcm broju, a nema nista na vidiku da za koji dan ciena gume poskocit ce gore. Dobro bi bilo da nekojii razumljivi domorodci, budu imali medjusobni dogovor, te stogod uradili za sveje buduce koristi.

Cudo od nieme zene : Jedna zena imenom Carlotta Tani, zivuce u selu Castellina Torre blizu Florence, postigla je moc govora nakon 44 godine sto je bila niema. Dopisnik koji ju je vidio kaze da je slucaj absolutli cist. Zapanjila je svu svoju obitelj s nenadnim progovorom i sad ima podpunu moc svoga glasa.

U svojoj seljackoj kuci, koja se zove Belle Ragazze, pripovjedala je novinaru, kad je bila od sedan godina, jedna stara prosjakinja zvana "vjestica," dala joj je jednu dunju. Odma iza kako je izila ovu dunju postala je niemom i u 44 godine, sto su od onda prosle, bila je samo sposobna izraziti svoje najpresnije potrebe sa glasom koga su samo njezina braca i roditelji razumiti mogli. Bila je vazda za sluh dobra.

Prije smrti "vjestica" pozvala je djevojku i obecala da ce ju ozdraviti, ali Carlotta nije prispjela na vrieme k. njezinom stanu. Ova je ipak prorokovala, da ce Carlotta ozdraviti kad uhvati "vjesticine" godine : te seljaci kazu da se je i dogodilo kako je i receno. Svakako Carlothni roditelji potrosli su polovicu svog imanja trazeci lieka od znanaca.

Carlottine prve rieci bijahu njezinoj snahi, koja ju je u jutru probudila : "Dodji dodji obucime.j' Ova cudna novost razsirila se je i seljaci odma se stadose izkupljati k njezinoj kuci, na sto ih Carlotta stane psovati i rece im da idju nazad. Ona je vesela i zdrava zena, ali sasvim zazorljiva.

Sasvim se malo opominje svoje proslosti, osim nekosiko siucajeva, koji su joj prouzrokovali zestokih uzrujanostih. Jedan od tih slucaja jest ponuPjena joj zenitba od jednog grbavog. Kaziva kakoje trajala pokazat svoju gnjevnost s kretnjama.

Pazite svoje Poslove.

Da svaki od nas pojedini, moguce da se uzdrzi ovog gore naslova, onda stavno nebi smo svoje posleve zaboravljali. Ali ovem nije se ni cuditi nasim nekojim prijateljem, koji se sada nalaze u velikim mislim, kako bi sto prije prisustvovali sprovodu ovem listu. Jest istimito, svoje se poslove zaboravlja samo da je moguce obratiti cielu mogucu pazuju za upropastiti cieloukupnu hrvatsku bnducnost. Ona velika slova "Pozor" zacarala su istog pisca, jer uzaludno tudje poslove trazit kad on isti siromah toliko svojih da nezna kamo i kud ih raztovarti. Mi se drzimo one narodne poslovice da "tko pod drugim jamu kopu i sam u nju upadne."

Stose tice milodara za Bolnicu svim citateljem ovog lista dobro je poznato da vise puta jesmo od ovom pisali, a u svakom pojedinom broju nije se opotrebito baviti kad smo od nase strane sve potanko raztumicili.

Citateljem ovog lista poznato je da smo nastojali da dodjemo do odredjene svate od £300, sto to nije nam moguce doci. Ali zahtjev hrvatskog radnika da bude na razpolezenje dvi do tri postelje kod u bolesti, nasu molbu upravitaljstvo Bolnice jest odbilo, sto sa ovim jedinim uzrokom milodar se slao na ovo urednistvo Citateljem ovog lista takodjer je poznato koji su pratili sve prosle brojeve, koliko hitaca je izpaljeno na nas da nas mogu sa zemljom razstaviti. Uzaludno pucanje, uzaludno buka i vika, jer uz vjernih hrvatskih sokolova sta da nam dozlogrdi ? Kod je "Napredak" pao, eto mu funerala, sad je vrieme, ovo su bile misle naseg prijatelja da izpali svoj smrtni hitac. Ali ovog puta kao i svakog ostalog nadje se ljuto prevaren.

Neki zastupnik na carevienskom viesu u Dargaville od svoje strane pisao je i brzojavio upraviteljstvu od Bolnice, da gdje su novci od milodara, Erazilismo njegevo ime na listi pak smo nasli da je on dao 000, a oni koji su imali zakonite pravo nas upitati od toga niti jednog slovca imamo.

Mislimo da smo dostatno dokazali u broju 15 od 15 Travnja o.g. sto se tice Auckland Bolnice, pak nismo od onog vremena niti jednog zahtjeva imali. Nije dostatno da sada kad imamo svoju novinu za medjusobno razgovarat se, vec da neki T. L. Suvaljko izadje sa svojim imenom kroz englezku novinu uzrokom da prije nego smo mi sami svoje poslove redovito obavili, da sada nam doznaju tudjinci sve nase poslove koji nisu dovrseni. Ovakovo napadonje nas osobno niti najmanjenestrasi, ali namje zao da prije dovrsenog milodara za bolnicu. sada cielo pucanstva od Nove Zelande znade kakvi smo. Mislimo da milodaritelje imali su zakonito pravo prvo nas upitili sto smo uradili od novaca, kao iste i sam po sebi nazvati narodni zastupnik, imao nas je prvo upitati gdje su novci, prije nego je izdajnicke misli stavio u glavu i napisao listove ondje gdje svoga posla nije, podnipos to imao.

Kad "Napredak" nije izasao za dva tri puta, sad je vrieme, nas prijatelj pomislio je da ga smrtno udarimo idjemo tuziti, idjemo pucati je da li ovog puta nasa ga bala sa zemljom razstavi. Necemo vise duljiti jer razboriti citaoci razume nas polozaj, ali mozda da ouakove mrznje nije obstojalo sigurno bili smo dotegli do £300 kako je u pocetku bilo odredjeno. Od nase strane mi nismo novce pojeli, nego smo odlucili uzeti zakoniti pravac od milodaritelja, a pri zaklucku nasem prijatelju Suvaljku neka ovo bude dostatno. "Da prije on je od nas imao potrebu, i mozda da neprodje dugo vremena da opet dodje da nasih vrata. Sa kopanja gume pakazili smo mu put do izobrazbe, uzeli smo ga u svoju privatnu kucu na jelo i spavanje, uzeli smo ga da za nas posluje i podplatili u novcu vise nego je zasluzivao, dali smo mu naputak da otidje u Dargaville u kojem mjestu je kupio gostionu, pak i za ovu svrhs na njegov zahtjev bili smo dobri i posudit mu novaca jer svoga dostatna nije imao.

Ovo nam se sada odvraca zahvala, sto citatelji ovog lista neka upamte one istinite dokaze sto sa zalnim srcem iznosimo na javnost, jer kada neprestano pucanje prama nami obstoji, treba nam se brai ti ali vise nigda necemo o Suvaljku spominjati puslit ce ma ga u miru da gleda i pazi svoje poslove ako mu bude moguce. Za svaki racun sada i unapred snjime dovrsiti umoljamo da nam posalje 12s 6d za duznu predplatu odasiljanja ovog lista u stari domovinu. Mi ce mo paziti svoga posla, ulj nemojte zaboraviti da "tko pod drugim jamu kopa i sam u nju upadne."

Milodar sakupljen za crkvu sv. Mihovila, Gradac u Dalmaciji.—Ovaj sliedeci milodar sakupljeno je od gosp. Andrije Sinkovica i Stepana Bilasa. Uzrokom da je dokazano u poganstvu hrvatskih srca, da novac jest pojeden od Sinkovica, daje se na javnost sto je tkogod dao, da u protivnom slucaju dokazu neistinost. Novac je odaslan Fra. Jozi Vuksa u Gradac; a neimenovami milodaritely neka se jave.—Andro i Barbara Sinkovich £1., George Gojak 10s., Ivan Tolish 5s., Ivan Mialjevich sa bratom 5s., Ivan Katavich 5s., Ivan Bartlovich 15s., Mate Katavich 3s., Stipe Roglich 2s., Jure Rakusich 3s., Petar Cikoja 5s., Mate Granich 3s., Pava Granich 3s., Ivan Rakich 5s., Ante Salinovich 5s., Ivan Salinovich 5s., Stipan Bilas £1., Andro Ferri 3s., Ante Ivicevich 5s., Dominko Tvrdevich 2s., Mate Delich 2s., Ivan Antunovich 2s., Jure Farach 2s., Ante Antunovich 2/6., Jure Tomich 2/6, Nikola Jakas 2/6., Ante Djikovich 5s, Silvestar Delich 5s., Nikola Tolj 3s., Ante Djikovich Nikolin 3s., Mate Lipanovich 2s., Rudolph Czar 1s., Ivan Urlich 1s.—Svega ukupno £7 13s 6d.

Koji nebude primio ovaj broj neka to nami odma dokaze zeljni smo ispuniti svaki zahtjev. Poduprite sto mozete belje, jer i slusaocim okoristuje ova novina za njegove potrebe. Imate opazu na postarskom uredu, neka svaki prima sto njemu zakonito pripada a tudje poslove neka nitko ne tice ; a nemojte u buduce dopustiti da imamo vazda vise citatelja nego predplatnika.

Na znanje nasim zemljacim.—Mi dole nize podpisani dajemo na znanje, da od svoje posebne odluke kod smo odputovali iz Port Albert, dosli smo do vrata od privatnog stanista naseg vriednog zemljaka i urednika. Iskreno smo bili primljem, da nam je u svakom zadovoljstva, a za ostati uvjereni dostatno je samo jedan pokusaj. Netrosimo bezkoristno vrieme, jer kao u danu tako isto i vecerom prolazimo zabavno poucno vrieme. Odma prve veceri sa naputkom naseg urednika imali smo poznanstva za otici u druztveni englezki ples, gdje smo bili dobro primljeni i casceni. A za najvise sto nam je milo vise nam nije opotrebite povratit se na kapanje gume.—B. M. Sestanovich i Frank Jurjevich.

Odputovali za staru domovinu—U prosli Ponedjeljak na 8 tek. odputovali su za svoj rodni zavicaj sliedeci domorodci—Mate Katavich, Jakov Boksich, Mate Pivac, Joze Antunovich, Ivan Antunovich, Vid Franich, Joze Majstrovich, Ivan Bebich, Ivan Kavalinovich, Grgo Macuket, Mate Major, Nikola Frankovich—Svima zelimo sretni dolazak i dobro putovanje, da kod svoje domovine nadju svakog zadovoljstva.

Hrvatska naselbina—Primili smo nekoliko podpisanih imena od nasih domorodaca koji zele nastanii se i da budu imati vladinog zemljista. Sasvim nam je milo na odluci nasih zemljaka koji sebi i za svoje potomke otvaraju bolju buducnost. Sada savjetujemo da nasi domorodci budu u drgovoru te skorije dodju u grad za uputiti molbenicu na vladu u Wellington. Molbenica treba da bude napisonu od odvjetnika, i od svakog vlastorucno podpisana. Mi bi smo od nase strane dali naredbu odvjetniku da napise molbenicu, ali za ovu svrhu nemamo od nikoga jamcevine da uputimo radju, stoga kako smo gore dokazali opotrebuje da nasi domorodci budu u medjusobnom dozovore i dodju u grad da ovu koristnu nakanu postavimo u red. Dao Bog, da od ove prve nasebine, postane velika Hrvatska naselbina od velikog mjesta sa svakim razlicitim obrtim, skolam, crkve, i.t.d.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i slediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nego vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci postajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Da u slucaju gdjegod nebi se nalazilo mjesta kod ove kuce, onda se daje poznanstvo u drugu privatnu kucu gdje istog zadovoljstva nalazi se kao i kod ove. Ciena *Liru jednu* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad, mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GDJA FERRI, Upraviteljica.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemljista kod Northern Wairoa. Zemljiste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekera izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podreniti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

MILODAR BOLNICE!

Vecehrat smo nase domorodce nutkovali da doprinesu svoj milodar za bolnicu u Auckland. Takodjer smo im obecali da cemo uciniti molbu na upraviteljstvo bolnice da pridrze dvi do tri postelje za hrvatskog radnika za milodar kod se sakupi. Odredjena svota od £300 nije niti je moguce sakupiti, a nasa je molba odbijena za primanje na bezplatnu postelju hrvatskog bolestnika, stoga smo u duznosti dati na javnost da do sada sakupljeni milodar pripoznat kroz ovo glazilo spravni smo povratiti svakom svoj obol, kad se osobno obrati na ovo urednistvo. Moze se po vecini glasova, da bude odredjeni dan za sastanak milodaritelja gdje ce se vjecati kako i za koje druge potrebne svrhe ovaj milodar bude se razpoloziti.

Od stranaca od nikakvog interesa neuzimlje se u obzir.

Uprava "Napredka."

T. KENEALY & CO.

SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.

Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.

Schnapps—Gold Medai 42s.

Wines Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.

Ales—Dodson's qts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Pepperminnt 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na uredrictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena s mo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,
(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nu opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
TAILOR
DARGAVILLE

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizom mogucom cienom.

Rev. M. Walker,
ADRESA OSTAJE
Corner
Wellington & Howe Streets,
AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se,s doma se posilja. Svaka radnja jeit garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, Glavnica K. 1,500,000
CENTRALA: ZAGREB. Uloszi K. 8,641,442.
Ispostava: Hreljin Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATSKE POLJODJELSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4½ per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po težini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, ILI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

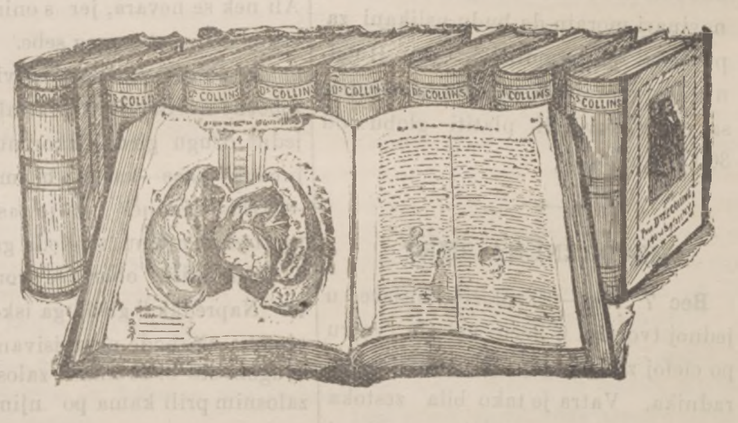

„ovjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ud skoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja proziví dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITISH & CROATIAN AGENCY.
Generalni Agenti i Tumacnici
23 COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND

Posluje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trgovacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumon zadovoljstvu hrvatski narod koa tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemlji. Posluzuje novac uz svako vlastito imanje. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zdraulju ili bolesti odratite se na gere naznacenu adresu gdje ce te biti podpunim zadovoljstvom sluzeni.

PETAR KATAVICH, upravitelj.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JUNE 10, 1908.

NAPREDAK.

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JUNE 24, 1908 (No. 20.) Broj. 20

Novinarstvo.

Dokazano nam je, i culi smo za sjevernu oluju koja se pripravlja, i zvuk velike grmljavine sto sa sjevera dolazi, tako smo se poplasili da od velikog straha nismo od nase strane imali nakanu ni slovca opisati od sjeverne velike oluje. Ali i nami dodje do ruku jedan oglas, tiskano na modrom papiru 6 x 7 palca, u kojem se oglasuje da neki sa sjevera Anton M. Sulenta, ima nakanu, ako se skupi dovoljan broj predplatnika izdavati dojduceg meseca Srpnja novinu pod naslovom "Hrvatska Trublja." Zelimo svaki uspjeh nasem domorodcu u svojoj nakani ; ali zvuk njegove trubije nemislimo da ce poplasiti razborite hrvatske radnike, jer iza oluje i velike grmljavine nebo se brzo ocisti od svakog oblaka, stoga hrvatskim radnicim zelimo svakog uspjeha nad vedrim nebom kad se nisu poplasili velike sjeverne oluje.

Kada smo otvorili na modrom papiru "oglas," dali smo ga procitati jednom nasem vriednom domorodcu koji se je slutio biti kod urednistva. Ovaj je odma ostao iznenadjen i zacudjen, dok nije sasvim dobro opazio podpisano ime na oglazu. Istinito ovaj se nas domorodac tri puta prekrstio, kad je dobro upamtio ime onog koji misli izdavati drugu konkurencijalnu novinu. Tko i sto ? misli izdavati novinu sam sebi nije mogao virovati, jer ako bi hrvatski radnici dali koju stotinu Lira sterlina Paski, ili Franku Ganzelji nas domorodac kaze, dabi i oni mogli bolju novinu izdavati nego li sjeverni zvuk.

Od nase strane bit ce dostatno dokazati, da sada uzrokom ovog clanka nasa gospoda u staroj domovini, opazit ce da sada opet imamo na vidiku drugu konkurencijalnu novinu' te mislimo da ce nas, sa sazaljenjem pratiti sve nase razmirice kako u neslogi zivemo. Gosp. Peroslav Paskievich, i ostala casna gospoda u Zagrebu i Dalmcciji imat ce prigodu pisati o nami kako postupamo sa novinarskom utakmicom.

Jeli ovo zalostno i sramotno da ovakovi primjeri imaju medju nami obstojati ?

Nema uzroka, niti dokaza da stranke medju nami obstoje, i da nekoji "leaderi" odvracaju hrvatske radnike sa puta od bolje buducnosti Zasto bi se imalo bezpotrebno i uzaludno trositi novac hrvatskog radnickog znoja u englezke tiskarne i drugo troskove ? Ako ovi sami po sebi nazvati "leaderi" nahode da kod novinasstva ima bogatstva, onda ponovno pozivljemo svakoga da dodje do nas, te ce mo mu dragovoljno odstupiti mjesto, ako imaju dostatno pameti i novca da moze upravljati sa boljom buducnosti za sveukupne hrvatske radnike. Nije samo o citanju novina da hrvatskom radniku opotrebuje, jer svaki pojedini ima potrebu za jednu ili drugu svrhu. A gdje ima dokaza od sposobnosti, da se moze biti na uslugu hrvatskom radniku ? Ali svaki nas radnik, nas zemljak pozna vrlo dobro svoga dobrog genija —i smije se svakom klevetnikom.

Mnogome se je moguce vec nametnulo pitanje ; kako je to bas neki "leaderi" Hrvata u Novoj Zelandi digose se protiv M. A. Ferri-a ? Mnogome se je nametnulo pitanje ; kako to, da bas na njega, na M. A. Ferri, i na njega sama siju tolike klevete ? Mnogome se jos i sada namece pitanje ; gdje je uzrok, da i danss jos, ali potajno sijn razni kukavelji klevete i lazi protiv M. A. Ferri —i odkuda to potice ? Mi cemo odgovoriti u kratko sa par rieci : Uzrok je tomu svemu ; jer je nas urednik vazda u sposobnosti biti na uslugu hrvatskog radnika, bolje nego itko drugi u ovoj zemlji od Nove Zelande.

Pak nije vec sada, vec ima vremena da hajka od zadirkivanja obstoji protiv nasem uredniku, i to sa klevetam od najnize i najgadnije vrsti. Udruzili su se u potajni savez sva gladna piskarala i ljencine, koje zude da zivu na ledjim radnika zemljaka. Sasvim nam je sada milo spomenuti da svi razboriti radnici jest ih prozreo—hrvatski im radnik, nevjeruje vise nista,—ali gospoda i dalje klevecu ! Potegnuli se svi u svoja dupla, kao kukavice, pa potajno klevecu. Izmisljaju i slazu se sa neprijateljima samo, da mogu nasem uredniku skoditi u narodu. Svi su poceli zamirati, ali jos im nizka dusa neda mira i u smrtnoj trzavici sikcu, potajno sikcu i siju otrov klevete gdje **godar mogu**. I ako nigdje izreka velikog englezkog politicara "Swifta" nepristaje, to pristaje bas u ovome slucaju. Swift naime veli, **"hocete li opoznati genijalno covjeka, to cete viditi odmah kad se nanj glupaci dizu."** Jsst, proti njemu se dizu glupaci. Nu u ovom sluciju i drugo je po sriedi. Dizu se naime ti jadnici, jer hoce da na ledjima hrvatskog radnika zivu—u to im nas urednik sada nedozvoljava Danas bi mu njegovi klevetnici sve oprostili, **sve oprostili**,—ali mu nemogu oprotiti toga, da je uz hrvatskog radnika. Nemogu mu oprostiti, da je nas radnik, nas zemljak uz njega, s njim i sto ga postuju. Da, sve bi mu oprostili, ali to mu oprostiti nemogu. To ih boli, to ih davi, to ih ubija,—i zato kusaju na sve nacine da ga oklevecu. Nas zemljak, nas radnik ga pozna, on u njega vjeruje kao u svog dobrog genija i posprdno se smije njegovim klevetnikom.

Na Znanje ! Mi svi ubilzeni u ovim redcima izlazimo bez ikakvog straha na javnost, sa nasim postenim imenim, na odgovor gosp. Ilije Mandica i njevove brzojavke u 'G.I." sto zahtjeva nasa imena naznacena sa tri slova pod naslovom "Naprasitost i Silovitost" koje je bilo javljenu u proslom broju "Napredku." Nasa imena jesu sliedeca—Vranjos Jure, Sumich Jure, Krzanich Bartul. Mi se ne sramimo, niti sakrivamo nasih imena, jer nitko nas nece pokazat prstom eno ih. A gosp. Mandicu nije se bilo daleko potrudit do urednistva pa bih ste nasli sto trazite ? Kako ste javili da dojduceg puta, bit ce obsirnije sto to vec znamo da je to vas jedini posao, zeljni smo stogod daljeg cuti, jer smo sigurni da ce to svakoga zanimati. V.S.K.

Dargaville, Lipnja 17, 1908.

Dogodjaji u Hrvatskoj.

Nasim citateljem neocekivanu vijest iz nasega bijeloga zagreba prenosimo iz drugih novina. Uzbudjenost u narodu sve to vecma raste, pa bi se veoma lako i stogod krupnijega dogoditi moglo. Doduse, prave hrvatske novine pozivlju narod na mir, ali i narodna ustrpljivost imade granicu, pa jaoh, kada se ta granica prevali. Evo sto se brzojavno javlja iz Zagreba —Ovdje su izgredi proti nametnutome banu, magjaronu Rauchu, svejednako na dnevnom redu. Sva srdzba Hrvata naparena je u prvome redu proti novome "banu" kao zastupniku Magjara, odnosno njihove "vlade" u Budimpesti, koja Hrvatima za banove salje sve samo propalice i lopove. Polozaj se je u Zagrebu tako zaostrio, da Rauch vec nije siguran na ulicu izaci.

Netom je narod opazio Raucha na ulici, kad je isao u ured u pratuji dvojice drugih magjarona, odnosno svojih podrepina. Narod ga je odma opkolio i stao da ga grdi. Ljudi su se vec spremali da ga tvorno napadu. Rauch je se svojim pratiocima moado umaknuti u jedan ducan, koji su hitro zatvorili i zabarikadili, dok redarstvo nije stiglo lopovu u pomoc i spasilo magjaronsku trojku od zasluzenih batina. Kada je na lice mjesto stiglo dovoljno redara, primorani su bili sluziti se proti narodu sabljama, jer im inace nije bilo moguce rastjerati sve jace i jace mnostvo. Redarstvo je uprav bezobzirno postupalo proti naroda i u tucujavi, koji je tada nastala, bilo je nekoliko ljudi ranjenih, u dakako vise uapsenih. Nakon toga je redarstvo otpratilo Raucha do stana, u koji se je skrio, te se vise ne usudjuje pokazati se na ulici Zagreba.

Nezeljeni doseljenici morat ce selite —U Americi prosle godine usao je u krepost novi doseljenicki zakon Amerika moze natrag poslati svakog doseljenika tekom tri godine njegovog prebivanja u Americi, ako mu je poslo za rukom iskrcati se putem laznih odgovora i dokaza ; dalje moze se otpremiti nazad svakoga doseljenika, ako je ili ako mu se moze dokazati, da u staroj domovini spada medju zlocince.

I ovaj se eto zakon poceo strogo provadjati diljem ciele Amerike, i oblast stala strogo ispitovati, koji su od mhogobrojnih stranaca dosli u Ameriku, i koji za svoga boravka tako su se ponasali, da ih se pravom moze ubrojiti medju 'nezeljene doseljenike.' Javlja se istodobno, da ce se usljed toga iztrazivanja moci na tisuce takovih stranaca poslati natrag onamo odakle su dosli.

U cieloj Americi se dakle otpocelo, i taj ce se za sigurno provesti u velikoj mjeri. Do sada bilo je to skroz nepoznato.

Imade sva sila ljudi, koji odlucno tvrde, da je sto takova u Americi vopce nemoguce. Ali to je doista smijesna i lakomisljena tvrduja ! Tako se je nazad malo vremena tvrdilo, da je nemoguce povratiti one koji su se jednom sretno iskrcali, jer da bi to bilo previse evropejsko. U Evropi naime naprosto protjeraju one, koji su im na teret. Pa ipak i u Americi je do toga doslo. A bili smo se zakleti da i u ovoj neodvisnoj drzovakovi ili slicni zakoni postane ? Danas nam je nesto sveto, a sutra vec to isto osudjujemo Jucer smo se o tome rugali i smijali, a danas vec usvajamo za dobro i pravilno sto obstoji u Amerikem.

Nesretna Banska Vlada.

Samo u kratko prevodimo iz domovinskih novina, sto govore i pisu od nesretne vlade bana Raucha. Ovako pisu :—Imali smo vec svakojakih vlada, nu vlade, kakova je sadasnja, jos ipak nije bilo. Sudec po onom, sto je ta vlada dosele ucinila, o njoj se nece reci, da je bila nasilna, okrutna, lukava i himbena, o njoj ce morat svatko nepristan reci ; vladanje baruna Pavla Raucha bilo je divljacko. Cielo vrieme, sto barun Pavao Rauch vlada, on se bavi ganjanjem cinovnictva. Onako, kako njegov biros naganja blago tako on naganja cinovnictvo. Za boruna Pavla Raucha moglo bi se reci, da je poslan u Hrvatsku ne za bana nego za birosa, on da nije ban vec Wekerlov biros.

Neznamo sto sudbina nosi, nu sudec po radu, moglo bi se ustvrditi, da ce barun Paval Rauch svrsiti, kako mu je svrsio i otac. Kada se u stranom svietu dozna, kako postupa hrvatska vlada, sto ce onda taj svie dozna, kako postupa hrvatska vlada, sto ce onda taj sviet o nama, sto o nasoj vladi kazati. Reci ce, to su barbari - divljaci. Istina, Paval Rauch i njegova vlada, stoje na usluzi stranoj vladi, vladi madjarskoj, nu to je poznato nama, to se u svietu nezna i svakako pada ljaga na cio narod, jer se kaze, da svaki narod ima onakovu vladu, kakovu zasluzuje. Postupak sadanje vlade u Hrvatskoj ne samo da je na stetu naroda vcc i na sramotu i mi se nadamo, da ce to narod uviditi, a onda i ucipiti da se Paval Rauch otici onako, kako mu je otisao i otac sa banske stolice. Cujte pa sudite ! Proti jasnom zakonu o slobodi stampe, koji je pod narodnom vladom napravljen i od kralja Franja Josipa Prvoga potvrdjen zabranio je Wekerlov biros Paval Rauch slobodno prodavanje novina po ulicama i po trgovima. Proti zdravom razumu izabrao si je za doglavnike i postovio na najodlicnija mjesta hrvatske samouprave ljude—neznalice, pijanice, gulikoze, osvetnike, cankolize, i probisviete u. pr. Crukovica, Vacetica, Mixica, Aranickoga, Jelacica, Gavranico — osobito Gavranica, koji je zasluzio jednom svojoj knjigom, sto ju je pred desetak godina napisao o hrvatskom narodu—o hrvatskoj povjesti, da ga sav narod kamenuje.

I prije je bio sav narod proti baronu Pavelu Ranchu. Vidjelo se to onda, kada je Pavel Rauch prvi puta dolazio u zagreb toboze kao ban. Nu sada je po gotovo sve proti njemu—i nije samo proti njemu, nego su svi i ogorceni proti njemu. I zato da barun Pavel Rauch kojom nesrecom dodje onako medju nas narod—borme nebi smo zelili biti u njegovoj kozi. A cemu dalje ? Tko je jedan puta kukavica, taj je uviek kukavica, svogdje kukavica, pred svakim kukavica, zalostno je samo, da ta prosta kukavica sjedi na banskoj stolici ! Sramota ! A ti narode, ne boj se Rauchu kukavice ! Jer tko se boji kukavice jadniji je od te kukavice !

List iz Kolomba, sa putovanja—Gosp. Urednice. Dolazim vam obznaniti nase putovanje, Bogu hvala svi smo u dobrom stanju i zdravo, usuprot da smo imali slabo vrieme kroz svu Australiju; ali kad smo prosli Australiju sve do danas imali smo sasvim lepo vrieme. Sve nase druztvo ostaje vam mnogo zahvalni na vasem dobrom i izrostnom naputku, kad ste nam u redu ucinili putne karte. Nekoji od nasih domorodaca imali su putne karte za sedmnicu dana prije nas od drugoga ucinjene za isto druztvo parobroda, pak isto nisu mogli imati s'nam mjesta za putovati zajedno, tako svi oni koji nisu imali vase preporuke trebalo im je ostali u Sydney za petnoest dana. Gosp. Urednice mogu vas takodjer obznaniti da smo na 19 Svibuja potezali konop sa englezim, kao isto sa cetiri talijana, pak su nasa dva Dalmatinca sasvim lako svih predobili. Evo vam imena koji su od nasih domorodaca cast dobili—Milan Cetkovich iz Kotara i Jure Antunovich iz Drvenika usuprot Bartulo Fanalaro, Joseph Fontana, Agostino Pecaria, Pietro Gocali. Svi Hrvati u Novoj Zelandi nik prime srdacni pozdrav od svega naseg druztva na putovanju. Za druzstva biljezim se.—Jure Antunovich, Colombo, 21/5/08.

Ovo nije prvi put da nasim citateljim donasimo na javnost, kako svi nasi domorodci jesu zadovoljni sa nasoj preporukom kad uzmu putne karte. Opet cast nasim domorodcim kad na svome putovanju za proci zabavno vrieme, jesu se prkazali junaci od hrvatske krvi te pobjedili taljane i Engleze.

Zupnik u Staromgradu, zloglasni Skarpa, ne ce ni du cuje za hrvatski jezik u crkvi dok talijanski silomice proturava. Izmedju 3700 dusa nema nego cigli jedan Talijanac. A ipak on nekaznjeno tjera svoju !

Bespoleni radnici kradu jer nemaju kruha. Nazad malo vremena dosao je, u banku C. B. Richard Co. u New Yorku neki starac. Na blijedoma licu vidjelo se, da je covjek trpio i stradao. I drhtavim glasom zamoli malen darak, da bi mogao kupiti kruha. Iz banke su ga jeduostavno otjerali. Kad je izasao pred vrata banke, stao je da tnznim okom motri zlatise, izlozene za staklom na prozoru. I nije promisljao dugo ; prigne se k' zemlje, pograbi kamen i svom snagom udari o staklo. koje sa razleti na stotinu komadica. Gladni starcic pristupi ponovno k razbijenom prozoru, uze dvije francuska stotmjarke i dade se u bijeg. Nije dakako dugo bjezao dva cinovnika iz banke poletise za njim, uhvatise ga i predadose redaru, koji ga sa svojim svamogucim stapicem kucne nekoliko puta, obori na zemlju, a onda ga povede na policajsku postaju. Tuj je nesretnik izjavio, da sa zove John Kennedy, da je bio mornar, da mu je 70 godina i na nema stana. Kazao je jos, da **vec 48 ura nije nista jeo** i da je obasao vas grad. Redarima se bijednik smilovao, ali mu pomogli nijesu. Odvedose ga na glavnu postaju, gdje su ga fotografirali za galeriju —zlocinaca !

Jezicno pjtanje u Dalmaciji kao da se primice kraju. Tako je bar izjavio dvorski savjetnik Toncic na povratku iz Beca. Kad je tome tako onda mozemo slobodno kazati da od Austrije tog kraja doziviti necemo !

Dogadjajj u Hrvatskoj. Frank, i njegova ceta stali na sred sabornice. Elegovic je sjeo na predsjednicko mjesto i lomatao nogama kao lud. I potraje te preko deset minuta, dok su galerije neprikidno vikale Fuj Frank ! Fuj bagaza ! Na Frank je skrstenim rukama stajao na sred sabornice podmuklo se cereci prema galerijama.

Dolje nedostojni ! — Starina Barcic, dobni predsjednik hrvatskoga sabora, pozdravljajuc narodne zastupnike pri otvorenju sabora, rekao je med inim : "Danasnja je vlada protiv narodu, pa zato klicem : Doli ne dostojni." Na ovu su svi burno pozdravili, samo je cifutin Jozna sutio.

Izmecari. Kad je u saboru zastupnik D. Popovich kliknuo : Zivio hrvatski i srpski narod ! "Frankov izmecar, lucksasti Elegovic pobjesni i stade se derati. Hulje ! Placenici Biograda ! Vlaske svinje, plui !"

U Kriminama kot. Banjaluke dogodilo se dvostruko ubojstvo. Neki Ilija Kovacevic a svadji probode bracu Gjuru i Sima Bozica. Simo ostade na mjestu mrtav, a Gjuro kasnije izdahnu. Kovacevice je osudjen na deset godina tezke tamnice.

Na Rijeci je neki 19—godisnji mladic Gdjetan Car nakon zestoke tninjave sa svojim drugovima ubo nozem strazara, koji gu je hotio uapsiti.

Osudjen Svecenik—U Milanu dovrsena je parnica proti sveceniku Rivi, koji je bio obtuzen radi zlostavljanja djece u zavodu Consolata. Riva je osudjen na 16 godina tamnice.

Najveca Svijeca. Najveca svijeca na svijetu napravljena je nadavno u New Yorku za jednu talijansku crkvu. Ona je dugacka nesto vise od tri metra, u promjeru mjeri 20 centimetara, teska je 59 kila i stoji 300 dollara. Izvana su je nakitili poznati slikari ovijacem u sjajnim bojama.

Svaki Hrvat, koji je neodvisan u dusi svojoj, neka se predplati na "Napredak." Neka ovu prvu novinu svaki pomogne sa dopisima o radu i zivotu svoga mjesta. Mnogi mogu mnogo !

Hrvstski Prijatelj
Jest
Duhan
"MELROSE"
Koji drugi
Nemoguce da bude bolji.

Champion Flour.
(NAJ BOLJE BRASNO).
Jest Hrvstski Prijatelj
Jer nadize misnice
A misnice su sto trebaju
Kopacu!

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"
27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET
AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemljista kod Northern Wairoa. Zemljiste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekera izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podreniti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

British Hotel,
ULICA QUEEN & DURHAM STREET,
AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Moana 22 Lipnja
Moana 8 Srpnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orient „ 27 Lipnja
Orozu „ 11 Srpnja

Za potpune potankosti obratite se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

KNJIGE!

DAJEM na znanje hrvatskom opcinstvu da imam na prodaju zanimivih romana i pripoviesti, sa 10% nize nego se moze imati kod tiskarne u staroj domovini uzrokom da zatvaram trgovinu. Za popust i cienu obratite se.

B. TOMIC,
Aratapu,

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu. ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

BANK OF NEW ZEALAND

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEC, AUSSIG, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

"Napredak."

SRIEDA, LIPNJA 24, 1908.

Stranke u Staroj Domovini.

(Tuzne i zalostne prilike, nista manje vec trinaest ima ih u zivotu.

Nasi citatelji biti ce vec doznali, da se opet nova stranka formirala u staroj nam domaji. Razkol u Starcevicanskoj stranci prava porodio je novu stranku sa na celu si Mile Starcevicem.

Sada je u staroj domovini 13 ima (nesretni broj) stranaka.

Evo ih po imenima:

1. Narodna stranka:
2. Ustavna stranka.
3. Hrvatska stranka prava.
4. Starceviceva stranka prava.
5. II. Starceviceva stranka prava (Milina).
6. Napredna stranka.
7. Radikalna srpska stranka.
8. Samostalna srpska stranka.
9. Socijalna demokratska stranka.
10. Krscanska socijalna stranka.
11. Stranka hrvatskog radnictva.
12. Katolicka stranka.
13. Seljacka stranka.

Nije moguce zamisliti, da je iz hrvatskog naroda proizasla trinaest raznih politickih mislih, na kojima se osnovase trinaest politickih stranaka.

Mi znademo dobro, da je samo ona politicka stranka zdrava, koja je nastala usljed misli zasnovane **u narodu**, a koju je u narodu izasvala politicka nuzda.

Hrvatski narod u domovini nepoznaje potrebu druge politicke stranke do li one, ciji je program obradio pok. Ante Starcevic, a koji sadrzaje sve ono, sta posten Hrvat svojoj domovini zeliti moze.

Ozivotvorenje stare kraljevine Hrvatske, — pripojenje Hrvatskoj svih hrvatskih zemalja, koja njoj na temelju njezinog historickog prava pripadaju.

Samostalna velika i slobodna Hrvatska, to je ideal hrvatskog naroda, za koji se je on voljan boriti i svoju zadnju kap krvi dati.

Stranka ovog programa zastupa sve teznje hrvatskog naroda; misao ovog programa nikla je iz duse hrvatskog naroda; i takova stranka je dovoljna u borbi za hrvatska prava proti svakoj stranci u domovini, koje danasnji vladajuci sistem podrzava.

Sve ostale oporbene stranke suvisne su, one su zalostna pojava u hrvatskom politickom zivotu, one su dokazom druztvenog razsula, one sprecavaju pravo razvijanje narodne sviesti i ubijaju narodnu snagu. Narodna snaga sastoji se u cvrstoj narodnoj sviesti, a kakova da bude ta sviest ako ju svakim danom, svakim casom pomucuje ovaj ili onaj politicki pustolov, koji si utvara, da je najuzvisenje mjesto za stvaranje politickih programa kavanarski stol na Jelacicevom ili Zrinjskom trgu u Zagrebu.

Ovakovi politikasi uciniti ce najvecu uslugu hrvatskom narodu, ako sami kapituliraju pred programom Dra. Ante Starcevica, kane se jalova posla narodnu sviest mutiti i ako puste ovu razviti se do podpune narodne snage; jer ako ikomu, to je hrvatskom narodu potrebno, da njegova narodna snaga bude cvrstva i jedinstvena. Hrvatski narod nije brojevno ogroman, a obkoljen je samimi narodnimi neprijateljima on je izvrsen uslied toga velikoj kusnji, pa stoga mu treba velike odporne snage. Odpornu pako snagu unistuje ciepkanje, a dize ju jedinstvena cvrsta volja naroda, koja je danas najveci faktor u politickom zivotu svih naroda.

Dokle ce domovinski politicari da ovako dalje ustrajaju svaki svoju stranku?

Dokle ce biti zasljepljenici i sebicnjaci, koji rad svojih interesa zavaravaju narod?

Valjda dotle, dok im voda navrie do ustiju,—a tada bi moglo i prekasno biti.

KRATKE VIESTI.

Bez predhodne novcane doznake ovaj list "Napredak," sada i u buduce ne nemoze se zahtjevati odasiljanje.

Kralj Franjo Josip tako se je oporavio da prima u Schonbrunu opet redovne audijencije.

U Britanskom vojnictvu ima 40,000 vojnika, koji nepiju nikakvog opojnog pica.

U Indijam sto pripeda Britanskoj ima vise od 485 razlicitih jezika sto se govore.

Zeljaznicki most' sto spojuje grad Mletke jest u duljini od 12,050 noga.

Nihilisti u Petogradu kao najnoviji njihov izum, jesu bombe koje slicu narancama.

U englezkim zemljam ima sedamdesest gradova u kojima se sadrzavaju druztva da kuce siromaka budu na boljem stepenu.

Po izkustvu dokazuje se, da sa crnilom od danasnjeg vremena pisanja nakon 27 godina sasvim poplavi da se vise nemoze citati.

U Los Angels California jedna zena spava neprikidno vec 58 dana. Lijecnici tvrde da ce umrijeti.

Neki Ritger u Baltimoru ispalio je hitac iz revolvera u nogu, na kojoj je trpio od reumatizma, misleci da ce tako ozdraviti. Lijecnici su mnijenja da ce mu morati posjeci nogu.

U Washingtonu ce se grasiti velicanstvena mormorna palaca za ured americkih republika. U tu svrhu da je Carnagie 75,000 dolara.

Po svim americkim gradovima zapocela je hajka na anarhiste. Oblasti su nakanile svih ih protjerati iz Sjedinjenih Drzava.

Izgleda, da ce telegrafisti opet strajkovati Strajk bi imao kako se dokazuje zapoceti u Americi na prvi dojduceg meseca Srpnja.

Socijaliste u New Yorku na prvi proslog Svibnja poceli su izdavati svoj dnevnik "The Evening Call". Upravitelj izjavio je novinarima da u Sjed. Drzavama ima 450,000 socijalista, koji ce svi biti gospodari novoga dnevnika.

Sud u Zadru odsudio je Jojoku Bajla od 60 god. na tri nedjelje tezke tamnice i 500 K. odstete radi kradje. Ta ga odsuda zabolila tako, da se je bacio u more, otkud ga izvadise mrtva.

Na Berlinskom sveucilistu promovirana je na cast doktora sveukupne medicine Hrvatica, k cerka g. Nikole Kolara, Savka Kolar.

U Velojluci, otok Korcula umro je tamosnji vrijedni lijecnik, dr. Ante Brasic. Bilo mu je teka 45 godina.

Neki Martin Bacic rodom iz Gospica, radio kod Susaka oko jedne velike pecine, koja se survala na nesretnika, zgnjecivsi mu noge da bedara i ranivsiga na glavi.

Magjaronske novine silno se srde na bivseg bana, grofa Pejacevica, sto je potpisao proglas hrv. srpske koalicije Nijhova srdzba, dobar po nas znak.

U Zagrebu je sramotni Rauch zabranio prodavanje novina po ulicama. I to je eto najnovinja stecevina nove vlade.

Magjari se Hrvatskoj grubo groze. Jedan je njihov list ovako pisao. "Treba, te divlje Hrvate silom ukrotiti, treba da Wekerle svoju groznju i izvrsi." Pa da niesu bas "vitezki" ti nasi lijepi i pitomi susjedi!

Sramotni dar sramotne vlade! Ovako se upravo imade nazvati dar od 5000 kruna, sto ih je ona podijelila onim selima opcine Drnis u Dalmaciji, koja su prosle godine prfrpile elementarne stete. Kad bi se dijelilo, na svakog siromaha odpalo bi 50 para. Sramota!

Oni u Becu, koji vedre i oblace, obecali su prosusiti mocvaro u Neretvi. Ovako govore i obecavaju, a drugo je pitanje, da li ce i uciniti.

Ali je zato sigurno, da ce se povecati broj vojnika i podcastnika. Austrijske domokranstvo porasti ce za 4500 ljudi, magjarsko i hrvatsko domobranstvo za 3000 ljudi. Zato ce se i trosak povecati za 70 milijuna kruna na godinu. Zivila, sretna Austrijo!

Splitsko gradsko vijece poprimilo je predlog J. Kapica, da se Raucha ozigosa i osudi. Isto tako primljen je predlog starine Milica, da se sve to izrazi i nacelniku Zagreba.

Zloglasni Rauch poceo vec i djake proganjati. Petorici sveucilisnih djaka oduzeo je uzivanje stipendija. Sramotni Rauch!

Prva Hrv. Stedionica u Zagrebu podigla je dionicku glavnicu na K 5,400,000. U dobrotvorne i prosvjetne svrhe glasovala je 25,000. Cast najvecom hrv. novcanom zavodu!

Starina Barcic izjavio je o palozaju u Hrvatskoj ovo! Za Hrvatsku se spremaju tuzni dani, ali na koncu ce pobjeda morati biti nasa!

Kroz veoma kratko vrieme uzrokom preporuke ovog urednistva otislo je na radju nekoliko nasih domorouaca po raznim mjestim. Hrvatska Agencija jest u moguc-nosti priporuciti i ostale domorodce, stoga neka se sto prije zapisu na radnicku knjigu.

Novo slavensko spedicijsko-komisionalno drustvo u Trstu.— Nazad malo vremena pokazali su Slaveni Trsta, da su zivi i da svjestno rade na gospodarskom polju za buducnost Slavenstva u Trstu i na obalama naseg Jadra. U velikoj dvorani "Jadranske Banka" udaren je temelj novom velikom slavenskom poduzecu, koje ce se baviti spedicuskim i komisionalnim poslovima. To drustvo pocivat ce na zadruznim temeljima i zvati ce se Balkan. Osnavo glavnica iznose K 100,000, koja ce se kasnje prema potrebama poslovnog djelokruga povisiti Drustvo "Balkan" nalazi se u cisto slavenskim rukama Vecinu zudrugara sacinjavaju Hrvati, sve trgovci u Trstu i u Dalmaciji.

Dosad morali su u prvom redu jugoslavenski a i drugom svi ostali slavenski trgovci nase drzave, sluziti se tudjim spedicijsko-komisionalnim tvrdkama. Imperativna dakle nuzda zahtjevala je, da se slavenski trgovinski zivalj sjedini i oslobodi tudjeg nenarodnog posredovanga. Ideja niknula je, jos prosle jeseni. Danas eto ona je matematickom cinjenico svoje djelovanje zaprjeke i uredi svoje prostorije tako da ce zapocete ove I srpnja oko godine.

Balkan—politicki hrvatski dnevnik koji je poceo prosle jesni izlaziti u Trstu izdao je na privi proslog Svibnja svoj posljednji ovogodisnji broj. Tako Trst ne ima danas vise svog politickog hrvatskog dnevnika.—Skoda. Moglo bi se ipsak sada upriliciti izdavanje hrv polit tjednika.

Sada i u buduce novina se salje samo onim predbrojnlcim koji su predplaceni, jer poznajemo da ovako jesmo odma u pocetku radili, nebi bilo nikakva izgovaranja da list nije primljen, a nase bi knjige bile ciste od svakog dugovanja. Ostali koji su ostali u nemarnosti ako imaju na srcu i na dusi dobrobit ove novine, jesu u duznosti ne samo pomrsiti njihova imena od dugovine dali unapred sebe i drugoga predplatiti. Ako zanemarenje bude dalje potrajati, onda ce svi citatelji ovog lista na sve strane hrvatskog svieta opaziti imena onih koji su neharni dobrocinitelji.

Iz ljubomora.—Neka Petar Croci iz Borgonova u Italiji napao je seljak inju Mariju Rava, negdasnju svoju ljubavnicu i zadao joj nozem 25 udaraca. Rava je drzala u narucaju svoje maieno diete od jedne godine dana, koje je ubojica takodjer smrtno ranio, ozledivsi mu ostracom srce. Rava je prensena odmah u bolnicu, nu nema nade da ce preboljeti, docim je diete nakon nekoliko casaka izdahnulo. Croci se je nakom napadaja dao u bieg, to oblastima jos nije uspjelo da ga nadju. Po pripoviedanju susjeda i ukucana Croci je to ucinio iz ljubomora.

Oni koji neznaju citati, a slusaju "Napredak svakomu okoristuje, dakle mnogi mogu mnogo!

Proslog meseca Svibnja preminuo je u Risnu neki Luka Katuric. Dozivio je dugu staroat, 106 godina. A najzanimivije je to da ne bijase nikada bolestan i sve do smrti sacuvao je bistrinu uma.

Razlicite Inostrane Brzojavne Viesti.

RATNA MODERNA SPRAVA.

PARIS 20 tek. Ova brzojavka donasa viesti da Francuzka vlada sada cini pokusaje od zadnjeg modernog izuma jednog inginiera imenom Putease kod Dijon sto se tice ratne sprave od brzo pucanje topova. Dokazuje se da ovi topovi bit ce na elektriku i da mogu za jedan cas ispaliti 1200 puta bez potrebe od praha. Ovaj izum kao najzadnji zacudilo je cieli sviet, jer se nezna sto buducnost moze drugog izuma iznaci.

UZBUNJENE ZENSKE.

PETROGRAD 23 tek. Uzrokom da u ruskoj zemlji sada i zenske jesu uzbunjene, vlada je potjerala sve zenske koje su pohadjale sveucilista. Sa ovakovim postupinjem od ruske vlade nista manje od 2500 zenskih sa skola jest potjerano. Kad ce doci blazeno vrieme kad u ruskoj bude mira ?

LJUDOZDERI KAZNJENI.

LONDON 22 tek. Jedna Belgijska ceta vojnika uhvatili su i pogubili poglavice ljudozdera koji su bili pojeli cetiri europejca kod su priplivali na obalu sa izgubljenog parobroda Ville de Bruges kod mjesta Congo. Sada kada su poglovice pogubljeni drugi ljudozderi imat ce izgleda kako imaju postupati.

Brzojavka iz Christchurch dokazuje da u proslu Subotu 20 tek. jedna covjek imenom W. Wilson na 2 sati p.p. odputovao da obadje cieli sviet na noge i to bez ikakvog novcica u zepu. Gosp. Wilson kaze da ce mu uzeti najmanje tri godine dokle proputuje cieli sviet pak opet da bude na povratku.

U proslom mesecu Svibnja 402 molbe jesu uslisane od ove vlade, za pripasti podanictvu ove zemlje.

Svim nasim domorodcim koji su odputovati proslog Ponedjeljka na 22 tek. zelimo sretni dolazak u svoj rodni zavicaj. Ovo su imena nasih zemljaka—Ante Majstrovich, Ivan Jovich, Ivan Katich, Petar Marusich, Jozo Rumac, Marko Odzich.

Nigda prije kroz isto vrieme, od kada je pecelu ova novina izlaziti, kao sto kroz proslih petnaest dana jesmo toliko listova primili od nasih zemljaka. Stose tice za privatne i potrebne svrhe, treba u svakom slucaju uloziti marku za odgovor. A sto se tice predplate za ovu novinu, koju ste tako obljubili, molimo vas da budete razlozni i iskreni, jer podniposto nemozemo niti mozete zahtjevati odasiljanje lista bez predhodne novcane doznake. Nemoze takodjer obstojati izgovaranje da nema se novca, jer ako imate na srcu i na dusi dobrobit ovog lista, nebi ste dopustili da niti jednog novcica jeste u dugovanjv, a kad tamo mozemo brojiti na stotine Lira sterlina. Takodjer nebi ste imali podniposta dopustiti da imamo kod vas vise citatelja nego predplatnika. Svaki iskren Hrvat, jest u duznoti predbrojiti sebe i drugoga, jer da smo do sada imali sloge medju nami, mogli sma sada imati dva puta na sedmnicu izdavanje," kao isto hrvatska sloga i nase slagare. "U slogi je Jakost," stoga sada kod sa nalazimo u stranom svietu drzimo se one narodne poslavice—"Slogom raste male stvari, a nosloga sve pokvari."

Zidovi kupili Katolicki Samostan —Chicaski zidovi kupili su zemljiste sa somostanom koji je pripadao redu srca Isusova, a lezi medju ulicama Taylor, Sibley. Polk i Little, za svotu od 110,000 dolara. Zidovi su kupili ovo zemljiste sa zgradjama, da to upotriebe u vjerske i druztvene svrhe. Da se vidi, kako su zidovi solidarni, napomenuti ce mo, da je za ovu kupnju Julius Rosenwald posudio svotu od 75,000 dolara na 10 godina bez komate i ujedno je u tu svrhu darovao 5000 dolara.

Sakupljeni milodar za Grga Macuketa—Nas bolestni domorodac, vec je odputovao za staru domovinu, a sliedeci milodar sakupljen je od gosp. Josipa Kraljevica. — Stipan Kraljevich £1, Andrija Kraljevich £1, Andrija P. A. Kraljevich £1, Ante Jelcich £1, Mate Vujevich 5s, Ivan Prodan 4s, Luka Babich 3s 6d, Marko Vukosov 2s 6d, Ilija Gojak 2s 6d, Baldo Giljevich 5s, Braca Bulogi 5s, Mijo Raos 2s 6d, Peter Mataga £1, Stipan Jelavich 10s, Lovre Duganzich 10s, Mate Matich 15s, Joseph Medak £1, Jure Jelcich 10s, Braca Radovanovich 6s, Mate Ciprijan 3s, Ivan Stanisich 3s, Mate Posa 1s 6d, Mate Posa 1s 6d, Andro Erceg 3s, Jakov Vlasich 1s 6d, Petar Farac 3s, Jure Posa 2s, Ivan Tvrdeich 3s, Paval Farac 2s 6d, Marko Farac 2s 6d, Andrija Marelich 4s, Marko Veasich 2s, Jure Farac Nikolin 4s, Marin Neasich 2s, Ivan Farac Topich 2s, Petar Sain Markov 2s, Marko Perjanik 3s, Marko Sain 5s, Mate Belich 4s, Petar Laus 4s, Ivan Botica 4s, Mate Botica 5s, Mate Sunjich 5s, Joseph Druskovich 5s, Ivan Brljevich 5s, Joseph Brljevich 2s, Andrija Bilich 2s, Ante Markotich 4s, Andrija Katavich 5s, Mate Katavich Brukich 2s 6d, Vid Franich 2s, Ivan Radich 2s, Stipe Katavich 3s, Marko Frane Katavich 4s, Joseph Urlich 2s, Ante Radich Matin 3s, Joseph Polich 2s, Ivan Polich Braca 2s, Ivan A. Cvitanovich 2s, Joseph Majstorovich 2s, A. W. Radich Tomin 2s 6d, Mate Maich 2s 6d, Ivan Jelavich Jurin 2s 6d, Ivan G. Katavich 2s, Nikola Boksich 2s, Ivan Lulich 2s, Mate Vukusich 2s 6d, Marko Frane Raos 4s, Mate Vidovich 2s, Mijo Vidovich 2s, Braca Milicich 10s, Braca Nikolich 10s, Luka Nikolich i Braca 10s, Ivan Milicich Jozin 5s, Mate Jukich 5s, Andrija Plecas 5s, Toma Musan 5s, Marko Simich 5s, Frank Jurakovich 10s, Jakov Kavalinovich 5s, Ivan Kavalinovich 5s, Luka Tamburovich 10s, Mate Major £2, Mr Muir £2, Andrija Bilis 10s, Petar Katavich 10s, Jure Banovich 5s, George Jovanovich 1s, Ivan Despot 5s, John Mushich 1s, Ivan Draganich 5s, Andrija Zarnich 2s 6d, Mate Babich 5s, Joseph Majstrovich 3s, Ivan Bebich 5s, Kleme Vidak 10s, Frane Mihaljevich 5s, T. M. Pecar 2s 6d, Mate Bobanac 2s 6d, Stipan Mihaljevich 5s, Elija Mandich 10s, Tomo Vujcich 3s, Frane Frankovich 3s, Mate Pivac 3s, Ante Dropulich 4s, Joseph Antunovich 3s, Ivan Strkovich 2s, Ante Cezarja 2s, Rado Kumanich 2s, Ivan Segetin 5s 6d, John Petricevich 2s 6d, Joseph Kraljevich 10s. Svega uknpno £32 4s 6d.

Kod Hrvatske Agencije nalazi se zemljista po raznim mjestim od svake velicine uz veoma pogodne uvjete. Preporuca se Hrvatim da spekulaju u zemljiste, jer kasnje da nebudu pokajeni kod druge narodnosti budu uzeti njihova mjesta.

Najstariji Svecenik — U Chicagu zivi svecenik, koji je preko 100 godina star, a to kanonik precastni gosp. J. C. Moyniham. Rev. Moyniham je potpunoma zdrav svjezog razuma te se nada zivjeti barem jos nekoliko godina. Njegov je vid izvrstan te svoje vrieme prolazi citanjem novina i raznih smotra. Sa svecenickim zvanjem ne bavi se vec godinu dana. Rev. Mojniham kaze, da svatko moze postici starost od 100 godina. Njegov recept je ; redovitost u jelu i spavanju, rano ici u krevet i rano ustati, ne pusiti i umjereno rabiti opojna pica.

Galantni nadbiskup—Vec u skolu ucili smo u bibliji, da je Juda Iskariot prodao spasitelja svieta za 30 srebrnjaka. U spomen toga Judinog izdajstva obicaj je u katolickom svietu, da biskupi na veliki tjedan pred uzkrs, dvanaestorici siromasnih staraca, operu noge—kao sto je Isus pred smrt to ucinio apostolima. Nakon ove ceremonije pocaste biskupi siromasne starce, i obdare ih sa kesicom u kojoj ima 30 srebrujaka. Obicno sadrzava takova kesica 30 srebrnih forinta, 30 srebrnih kruna, ili dok je bilo ¼ forintaca 30 takovih. U kratko 30 komada srebrenoga novca. Zagrebackom ali nadbiskupu siromaku koji bere godisnjo samo 200,000 kruna dohodka, prevec je da u spomen spasitelje daruje siromacima 30 kruna, pa je u svojoj skrtosti isao tako daleko, da ove siromake obdari sa 30 komada nikela po 10 filira, to je svega tri krune ili 60 centi.

Zar to nije sramota ?

Nas uci da se drzimo uzvisene zadace Hristove, ali on se nedrzi ono Hristove "podieli s' bratom" njegova skrtost i gramzljivost za novcem ide tako daleko, da hrvatskom katolickom svietu sluzi na ruglo.

Prst Bozji.—Novine iz domovine donasaju sliedece—Na veliku proslu Sriedu dogodio se je u Siklosu (Ugarska) ovaj potresljivi slucaj : Dragutin Redaj, ravnatelj gradjanske skole u istom mjestu—inace katolik nalazio se u veselom prijateljskom druztvu u vinskom podrumu, gdje je bez ikakvog obzira na veliki tjedan poceo meso i slaninu jesti. (U ugarskoj je na veliku Srijedu post). Savjestni drugovi poceli su mu spocitavati, upozorivsi ga na veliku Sriedu. Ovaj na to stane drzovito psovati post i ostale svetinje, da su se drugovi sami zgrazali zbog nevaljala riganja, ali je odmah i kazna bozja uslijedila. Jos se nije ni s mjesta bio udaljio, a vec je bio poceo untarnju muku trpjeti. I tako inace sasvim zdrav covjek morao je jos iste veceri naglom smrcu preminuti. Imao je 55 godina, bio je otac visebrojne obitelji. Cijeli grad je zato cuo i priznaje u tom prst bozji.

Misevi izjeli zivu zenu.—U jednom predgradju Bruselja odkrila se grozna stvar. Od vise dana se nije vidjela jedna starica od 70 godina, koja je obitavala u podkrovlju. Susjedi uznemireni tim, obaviestise redarstvo, koje je odmah otislo u onu kucu i razvalili vrata staricine sobe. Pred ocima im se je prikazao grozan prizor; starica je lezala na zemlji otvorenih ociju, ali njeno tielo je bilo sve u ranama. Mnoztvo miseva, koji su biednicu izjedali, razbjezalo se je dolazkom redarstva. Prosjakinja je jos zivljela, ali joj je sve meso bilo izjedeno. Smjesta je prenesena u bolnicu, ali za nju neima nade vise. Pod postelom starice najeno je vise hiljada franaka.

Gosp. Ante Simich, kod ste za toliko dugo vremena bili ogluseni, po svome istom obecanju za isplatu £6, za grobiste tvoga pok. brata, nalazimo se u duznosti i primoreni na zadovoljstvo nasih zemljaka pozvat te aajuljudnije da dodjes do ovog urednistva sto skorije, tako da vise prestane svaka odgovornost.

Brzojavne zadnje viesti dolaze da stotinu osoba od englezka narodnosti, jesu iznadjeni kao nezeljeni doseljenici u Americi. Stoya po kreposti ovog zakona ovaj ce narod morati natrag onamo odake je dosao. A koliko ce se broja naci medju ostalim narodnosti u Americi kao nezeljeni doseljenici to se za sada nezna?

Mi nismo nadu izgubili, da nece malo po malo hrvatski radnici doci uviditi sto im opolrebuje da dodju do svake bolje buducnosti. Sada svi na noge zivo, nemojte imati straha da ce te viditi sprovod ovoj prvoj i jedinoj novini, jer kad bi se to dogodilo vi bi ste sami bili uzrocni. U slogi je Jakost ! Mnogi mogu mnogo!

Odnosaji u Amerikam. Nasim citateljem donasamo, kako slabo stanje jest kod Sjedinjenih Drzava n Americi, jer kake prevodimo iz Amerikanskih novina racuna se, da sada ima preko jedan milijun i 200 hiljada besposlenih radnika. U samom gradu New Yorku imade ih 250,000. U velikim gradovima ima ih preko a u roznim drzavama izan velikih gradova isto tako do 600.000. Po gradovima ovako se vrstaju — Birmingham 14,000, Little Roke 1,200, San Francisco 27,000, Denver 10,000, Bridgekort 5,500, Wilmington 900, Chicago 90,000, Indianapolis 7,700, Des Moines 500, Lewiston 1,200, Boston 40,000, Detroit 15,000, St. Louis 30,000, Butte 4,500, Omaha 4,000, Goldfierd 200, Concord 1,500, Newark 5,000, New York 250,000, Philadelphia 100,000, Providence 8,677, Kuovville 4,500, Montpellier 5,000, Wheeling 6,000.—U razim pak drzavama izvan velikih gradova besposleni radnici dijele se ovako.—Alabama 20,000, California 74,000, Colorado 18,000, Connecticut 30,000, Delaware 11,000, Illinois 200,000, Java 200, Kansas 10,000, Maine 12,000, Massachusetts 25,000, Missouri 45,000, Montana 8,500, Nebraska 9,000, New Hampshire 18,292, Tennessee 25,000, Texas 3,000, Utah 10,000 Vermont 5,500, Verginija 60,000, West Wirginija 60,000.

Zanimivo. Na dan odgode sabora u Zagrebu bilo je na Markovom trgu 1720 vojnika, 100 zandara i 80 policaja. Svega 1900 ljudi. Pa da nije Rauch junacina!

Zapalili Raucha. U roduljubnim Vodicama sastao se citav varos i uzjasili Raucha na magaricu, pa ga svecano spalili uz poklik. Doli nagodba ! Zivila slobodna i ujedinjena Hrvatska !

Jos i to. Prigodom sestdesete obletnice vladanja austrijskog cara kovat ce se zlatni krizic, koji ce se u svim zemljama krune sv. Stjepana nositi na magjarskoj trobojnici. Zivio ustav !

Cast im. U Barceloni, prigodom dolaska austrijskog ratnog brodovlja, bila ja priredjena u cast gostima regata. Hrvatski mornari iz Dalmacije ondnijese pobjedu.

Ribolov u Dalmaciji. U tri godine proizvelo se u okruzju luckog poglavarstva u Splitu ribe za K I 500,000. U tvornici u Komizi priredilo se srdjela 3,199,400, skusa I, 319,500 komada. Za prve primilo se K 44,791, a za druge K 34,254, svega K 79,085. Sav proizvod cielog okruzja iznosi : za ribu, priredjenu u tvornicama K 79,085, ukupno K I, 484,991.

Izseljivanje iz Bosne i Hercegovine. U izvjestaju o upravi, sto ga je izdalo zajednicko ministarstvo za god. 1907. nalaze se sljedeci sluzbeni podatci.

Ukupno bilo je 829 izseljenika, od kojih 565 muslimaua i 264 srbskopravoslovna, a izselilo ih se : u Tursku 510, u Ameriku 158 u Srbiju 155, u Crna Goru 3. Izseljivanje u Ameriku bilo je izkljucivo iz juzne Hercegovine pod nesumnjivim uplivom izseljenicke groznice, sto vazda vlada u susjednoj Dalmaciji. Medju onim, sto se pravilno odselise, bilo je samo 100 samostalnih osoba, medju kojim 57 slobodnih tezaka, 25 kmetova, 5 propalih zemljoposjednika, 2 zanatlije, 6 sluga i 5 nepoznatnog zanimanja. Najjace izseljivanja bilo je iz kotara Gacko (186), seoskog kotara Mostara (137), te Trebinja (121). Gotovo svi izseljenici tih kotara vojni su bjegunci. Nije ih dakle na izselenje natjerala nevolja ni glad, nego, kao cesto i po ostalom svietu, strah pred vojnickom stegom. Iz pretezne polovice svih kotara, iz 28 od 54, nije se nitko izselio iz pet kotara izselile se tek po jedna ili dvie osobe, iz odnosno najvise kotara izselilo se manje od 30 osoba. God. 1906, na koju se odnose gornji podatci, povratilo se u domovinu 170 izseljenika, cime se broj onih sto napustise domovinu, smanjuje za preko 20%.

Dva i pol miijuna za jednu sliku. Iz Rima javljaju, da je poznati amerikanski milijunas Pierpont Morgan kupio znamenitu Raffaelovu sliku ; "Blazena djevica sv. Antun Padnanskoga" za dva i pol milijuna franaka. Slika ce biti smjestena u Palazzo Aldebrandni sto ju je nedavno milijunas Morgan kupio.

Odgovori Uprave, i Urednistva

Gosp. Luka Lendich, Pollok, Po zahtjevu gosp. Ivana Tomason vaseg druga, sada ste uknjizeni sa predplatom i podmireno do 1-6-09. Odvracamo vas uzklik, da obodvo. jica Zivili. I da ostali domorodci uzeli vaseg primjera,

Gosp. Marko Soljak, Papakura, vase gusle dobro pjevaju da vami i vasoj druzini nesaljemo novinu dok ne javite za novu adresu. A sto je od duzne predplate o tomu ni slovca? Dobar bi ste izgled dali nasim predplatnicim, kad sto skorije pomrsite dugovine. U buduce nam opotrebuje, ne u velikom broju predbrojnika samo na imenu. Ovaj odgovor neka sluzi i ostalim citateljem, jer privatne ponovne opomene jesu vise dovrsene.

Gosp. M. Jurisich, Waihara. Vasem zahtjevu jesmo zadovoljni, kao isto i vasa opomena vriedi samo onda kad pomrsite vase ime od dugovanja.

Gosp. Mate Jakich, Dargaville. Novu adresu po zahtjevu ubilizili smo, Sretno !

Gosp. Jure Sumich, Muka. Dragovoljno pristajemo, uli nemojte zakasnitl. Dajte i drugomu, povoda sa dobrim korakom. Zivili!

Gosp. Geo. S. Urlich, Glorit. Zudimo po vasem obecanju znati sto je od vas ?

Gosp. Ivan Jaksich, Box 36, Dargaville. Mozda da bude pogreska u slicnim imenim, ali kad je Petar Katavich putovae sve ono priznajemo. A sto od onog vremena?

Gosp. Toma Mushan, Tahekeroa. Rado priznajemo vasa visoka cuvstva prama ovoj novini, sto mi se nista neplasimo samo kad bi ste sto skorije izvrili vase duznosti. Zao nam je da nemozemo pristati uzrokom da od vas nemamo ubilizeno ni jednog novcica primljeno. Da mi kazemo svakomu posteni smo, neplasite se neznamo da bi nam ovo ista vriedilo kad nebi smo izvrsili ono sto nam treba. Pozdrav.

Don Jozo Zanna, Kaihu. Uzrokom da dokazujete da ste siromasni odobravamo vas zahtjev. Ali nigda prije u hrvatskoj misnickoi povjesti nema dokaza da zupnik nema novca za platiti za novinu. Obratno oni su prvi koji poducavaju narod kako se ima citatl i podupirati novina. Vase izvanredo siromastvno medju ovdjesnjim hrvatskim narodom, ne daje dobrog imana nasim zemljacim. Ali po istinitim dakaznim dokazi mislimo da je sve drugcije.

Gosp. Stephen Matijasevich, Dargaville mirno do 1-6-08.

Gosp. Andrija Belich, Dargaville, mirno do 1-12-08.

Oosp. Ante Dropulich, Auckland, mirno do 16-2-09.

Gosp. Marko Sain, Kaikohe, mirno, da 1-6-08.

Gosp. Joze Zurach, Maropiu, mirno, do 1-6-09.

Gosp. Jure Franich, Dargaville, mirno, do 1-6-08.

Gosp. Roglich, Kaikohe, mirno do 1-6-08.

Gosp. Toni Simoni, Muka, mirno do 10-12-08.

Gosp. Antom Rosandich, Muka mirno do 1-6-08.

Gosp. Mate Maich, Dargaville, mirno do 1-12-08.

Gosp. John Dominkovich, Tikinus, mirno do 1-6-08.

Gosp. Jakov Mateljan, Kaueranga. Po vasem zahtjevu saljemo vam ponovno brojeve, ali sigurno listovi su dignuti od drugoga. Sa takovim rodoljubnim cuvstvam cvrsti se dobar temelj ovoj neodvisnoj novini. Zivili !

Gosp. Ivan Mialjevich, Whangarei Heads. Primili smo 5s na racun predbrojbe, a jos ostaje tri meseca. Listovi su vazda hodili na staru adresu Okaihau. Pozdrav!

Gosp. Ivan Vukoevich Josipov, Auckland. Takove izraze ako nebudete promjenuti otvarate sebi i drugome bolje buducnosti, nedajte se, nebojte se. Zivili !

Za docek Amerikanske Flote ratnih brodova u luku Auckland, spravlja se za onu sedmnicu boravka velika svetcanost. Racuna se da ce doci na stotine hiljada u pohode sa svih strana ove zemlje, te za biti sigurni za mjesto od spavanja vec na tri meseca unapred jesu ubilizili sobe. Sjajni program od velike sveconosti donasam u dojducem broju.

MNOGO A U KRATKO.

Tko dobre ljude ljubi, taj ne moze biti zao—covjek, koji sve svoje zalosti mece u trbuh, stradat ce kao zivince,—Poboljsati se ! To neka bude cilj tvome zivotu.—Tko se zla neboji taj nema pameti.—Kako tko radi, onako i prolazi.—Tko zaima da gradi, gradi da proda—Odlucuj sporo, ali izvrsuj hitro—Najveca je krepost znati ici za onim koji vodi dobru. Bez kreposti i valjanosti slobodi ni traga ni glasa. Nesretan je covjek, koji se kasno kaje. Savjest neba zuba, ipak grize.—Priroda nije hram, nego radionica, a covjek u njoj radnik. Potreba je plod bespostice, a nevolja lijenosti. Covjek je sakriven pod uvojkom svoga jezika. Od skrtosti srce otvrdne, a um osakati. Izgubio stid, izgubi vid. Bolje je u postelju gladan, nego iz postelje duzan. — Prva i zadnja zelja svakogu bica mora da je ova ; ziviti pravo a umrijeti vedro. Pred vinom i pivom razum bjezi. I voda ima zube. Sto brzo dodje, brzo i prodje.—Zivot, bolest svijet, bolnica. smrt, lijecnik.

Pojedeni od Ljudozderaca.

Viesti sto brzojavno dolaze iz Londona od 16 tek., dokazuju da parobrod Willede Bruges jest se razbio kod rieke tako zvane Congo River, i sedamdeset osoba potonula. Cetiri nesretna europejca, koji su spasili zivot, netom su dosli na obalu bili su docekani od ljudozderaca, koji su ih pobili pak kasnje i pojeli.

Srpski Razbojnici.

Iz Beograda brzojavno dolaze viesti od 15 tek., da jedna ceta hajduka jesu uhvatili pet odlicnih osoba kod mjesta. Sekirtzi u kotaru od Prilipa. Hajduci poveli su ljude sa sobom u mjesto vicinia, gdje su svih pobijali i njihove ljesine u toliko komada posjekli.

Djecko Ubejica.

Brzojavka iz Laucenston (Tasmania) od 17 tek. donasa jedno sasvim cudnovato ubojstvo od jednog malog djeteta od osam godina, koji je usmrtio istoga brata kojem mu je stoprv tri i pol godine. Stariji brat lupio je u glavu mladijega dokle ga je usmrtio, pa kad je ovaj umro, onda je njegovu ljesinu zakopao u jednu rupu pokraj puta.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i slediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET. AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nego vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci postajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota, i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Da u slucaju gdjegod nebi se nalazilo mjesta kod ove kuce, onda se daje poznanstvo u drugu privatnu kucu gdje istog zadovoljstva nalazi se kao i kod ove. Ciena *Liru jednu* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad, mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GDJA FERRI, Upraviteljica.

MILODAR BOLNICE !

Vecehrat smo nase domorodce nutkovali da doprinesu svoj milodar za bolnicu u Auckland. Takodjer smo im obecali da ce mo uciniti molbu na upraviteljstvo bolnice da pridrze dvi do tri postelje za hrvatskog radnika za milodar kod se sakupi. Odredjena svotu od £300 nije niti je moguce sakupiti, a nasa je molba odbijena za primanje na bezplatnu postelju hrvatskog bolestnika, stoga smo u duznosti dati na javnost da do sada sakupljeni milodar pripoznat kroz ovo glazilo spravni smo povratiti svakom svoj obol, kad se osobno obrati na ovo urednistvo. Moze se po vecini glasova, da bude odredjeni dan za sastanak milodaritelja gdje ce se vjecati kako i za koje druge potrebne svrhe ovaj milodar bude se razpoloziti.

Od stranaca od nikakvog interesa neuzimlje se u obzir.

Uprava " Napredka."

T. KENEALY & CO.

SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medai 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,
(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI
Zavod Lijecenje Vodom.
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni !

Hrvatim na Znanje !

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,
— TAILOR —
DARGAVILLE

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

Rev. M. Walker,
ADRESA OSTAJE
Corner
Wellington & Howe Streets,
AUCKLAND.

J. BOUSKILL,
Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se,s doma se posilja. Svaka radnja jeit garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE = Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, Glavnica K. 1,500,000 — CENTRALA: ZAGREB. Ulosci K. 8,641,442. — Ispostava: Hreljin Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.
Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.
Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATSKE POLJODJELSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4½ per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke !

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

H. KNEEBONE,
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, ILI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

N. C. Bassi,
160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje ud skoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

Dr. Collins N.Y. Medical Institute
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u ljecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITISH & CROATIAN AGENCY.
Generalni Agenti i Tumacnici
23 COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND

Posluje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trgovacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumon zadovoljstvu hrvatski narod koa tumacnici na velikom i malom sudistu vo svoj ovoj zemlji. Posluzuje novac uz svako vlastito imanje. Cini putne karte za hrvatski narod.
Kad u potrebi bilo u zdraulju ili bolesti odratite se na gere naznacenu adresu gdje ce te biti podpunim zadovoljstvom sluzeni.

PETAR KATAVICH, upravitelj.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JUNE 24, 1908.

NAPREDAK.

NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, JULY 8, 1908 (No. 21.) Broj. 21

Klevetnici na Smrtnoj Postelji. Bolest na srcu, sve su izrigali. Ali kad Tovar reve, Bogu slave ne daje!

Sasvim smo bili ukinuli sa pameti onaj zakutni listic, sto izlazi u Dargaville pod naslovom "G.T."' ali to istinito nije nista drugo, nego "Glas Lazi," kako su to nasi svi citatelji opazili. Nismo se nadali primiti kukavni Br. 10 od 25 p.m. od strane zakutne uprave onog lista ; ali nas je veoma zacudilo osobni posjet gosp. J. Gallagher, prijasni slagar kod "North Auckland Times" u Dargaville, koji je samo privremeno slagao i "Glas Lazi." Ovaj mladi slagar donio nam je takodjer i zadnji br. 10, od zakutnog listica. Opazili smo da u onem kukavnom listu sastoji jedna ciela prva stranica, ne nikakvih zanimivih novosti, dali sve nista drugo nego od osobnosti naseg urednika. A zasto ovo ? To je nasim citateljem poznato bez da ista od nase strane dokazemo. Mozda da jos ima stogod zuci na srcu prama nasem uredniku, ali kako istinito doznajemo tovari koji revu Bogu slave ne daju, jesu sve izrigali, i sada od velike slabosti nalaze se na bolestnoj smrtuoj postelji. Nikakvi broj "Napredka" nije sadrzavao cielu stranicu od osobnosti, stoga ni sada necemo se podulje baviti, ali samo u kratko donasamo istinite dokaze, da naslov zakutnog listica nebi mogao drugcije obstojati nego upravo "Glas Lazi".

Najprvu opazku svi nasi citatelji opazit ce prostu laz i izmisljotinu, stose tice odasiljanje bezplatno naseg lista u staru domovinu. A komu to ? Nitkom drugom nego zarucnici urednika"Glas Lazi." A zasto to, (cast (gospodjici), ali ona nije nami ni poznata, najmanje ali uzrokom trgovista svakomu po naredbi spravni smo odasiljati nas list na sve strane svieta, ali ne nikomu bezplatno osim hrvatskim novinam u zamjenu.

Nas list koji je tiskan, svaki citatelj moze opaziti da ondje nema poziva da "pametnjak" dodje poslovati kod ovog urednistva, jer sam znade kada je dosao do urednika bolestne postelje sa gosp. M F.C., da smo njesto drugo bili razpolozili, a ni slovca progovorili od ovog lista poslovanja. Pametnjace kreni se u tvoju veoma gresna i lazljivu dusu, pak nam dokazi drugcije? Po nasem obecanju morali smo krenuti u Dargaville, za dati prvi naputak H.R.D. Druztva, ali prije nego je 'Castohljepljivca' dopala cast do ovdje za malo dana za nas posluje, tri druga nasa domorodca koji su bolje usavrseni imali su ponudu, ali uzrokom njihovog privatnog poslovanja nisu se mogli zauzeti. Kada u druztvu se M.F.C. nije se nista ustanovilo onda se je dala ponuda nasem Iskariotu, da ovdje za malo dana posluje. Duznost nam je donasala da ga pohvalimo na nasem povratku iz Dargaville ; ali sada istinito i iskreno dokazujemo da gosp. T. L. Suvaljko nije niti jedan broj "Napredka" u cielosti izdao. Prije nego smo odputovali za Dargaville ostavili smo u rukopisu toliko novosti za prvi broj, a drugi broj na povratku mi smo ga dovrsili. Dokazi, jeli ovo istina, ako ti je moguce ? A mozeli se takodjer ukrasti sliedece bankovne mjenice podpisano od gosp. Suvaljka, ova su dnevi Listopoda 3, 16, i 25 p.g. sa br. A. 324661—65—68. Sada dokazi u ovim tri mjenicam imali vise od 50 shillinga primljeno i podpisano.

Za uvjeriti nase citatelje podniposto nismo mogli propustiti ovo u kratko malo dokaza, sto za ovog puta neka nam oproste, jer stavno vise necemo dosadjivati pak bilo i koje kakvih drugih "lazi" o nami napisano. Treba da od sada, u buduce dajemo poucnog stiva, a navlastito kada imamo istu vladu kao predplatnicu, koju zudi imati svezanj ovih novina. Ali uhvamo se u Boga imati skoro svoju tiskarnu sa hrvatskim slovim, pak smo onda nakaniti prosto od novine, dati sloziti u jednu malu knjiznicu nista manje od 30 vlastorucnih listova i 15 Brzojava gosp. T. L. Suvaljka, pak onda ce Hrvatski radnici opaziti gdje je "Glas Lazi" i na koju stranu spada. Svrsetak "Glas Lazi" savrsuje sa onim riecima s kun te vide s onim te i pisu ! A jeli moguce da pisuc onih rieci bude se ubrojio ondje gdje mi mozemo prisustvovati. Ali pri nasem zakljucku dajemo pravo gospodjicam u Dargaville koje su ga nazvali da oholi i castohlepljivac nije nista drugo nego "Bull dog."

Stose tice njegovog prijatelja P. K. da mu je o nami protivna kazivao, to nije istinito, buduc da taj prijatelj nemoze se osuditi dokazati da smo snjime u ikakvoj stvari trgovali, te ako nas pozna mislimo do niti jedan slucaj moze u protivnost dokazati. Za danas, i za vazda u buduce ovo neka je dostatno na osvjedzcenje zakutne novine " Glas Lazi."

Hans Anderson, poznati veliki Danski pisao, jest odvise imao nervoznu strasivu narav, i vazda se je bojao da nebude ziv pokopan. Koliko se je plasio, svaki put vecerom prije spavanja pokraj postelje postavio bi komad papiru, na kojem bilo je ovako napisano. "Ju nisam podpuno mrtay !

Nacelnik grada Pariza nazad malo vremena dovrsio je jedno vjencanje sa ovim riecima. "Vi jeste sjedinjeni." Netom su vjencani parovi izasli iz Opcinske dvorane nacelniku dodje na pamet da je zaboravio zakonite rieci na vjencanju kako treba govoriti po prepisu, odma hitro skoci na prozor pak zavice vjencanim parovim na ovoj nacin—" Cujte, vi jeste u ime zakona vjencani i sjedinjeni."

Dokazuje se da u nikakvoj drugoj drzavi ljudi ne ziven tako dugo kao u turskoj—t.j. najgjusnija zemlja na svietu. Sada se nalazi u zivotu kod mjesta Keni u Baghteha jedan vladini knjigoveza koji je 134 star, a vec ima osamdeset godina da se nalazi u sluzbi kod Turske vlade. Niegov otac takodjer je bio u sluzbi kod vlade, a kod je umro bilo mu je 142 godina.

Pismo iz stare domovine.—Primili smo jedno privatno pismo, u kojem nam dokaznju jedan istiniti slucaj, sto se je slutilo u selu Podgori u Dalmaciji jednom nasem poznatom domorodcu Petru Noli sada u sluzbi vojnictva kao korporal 22 Pjesacke Pukovnije u Spljetu. Pismo nam dokazuje kako pop u Podgori jest hotio (da mu je otislo za rukom) upropostiti naseg domorodca za koju godinu tezke tamnice. Iz pisma vadimo sliedeci slucaj.—Nas poznati Petar Nola iz Podgore, bio se je zarucio za jednom djevojkom iz istog mjesta, te uzrokom da je morao ciniti vojnik za trigodine vjencanje nije mogao obaviti. Nola je ljubio djevojku iz svega srca, a djevojka je ljubila mladog vojnika da opisat se nemoze, stoga je tajno trpila velike muke od ljubavi prama svome zarucniku i sa svojim ukucanim nije se mogla podnositi. Ljubav i mrznja, ovo dvoje nije moglo obstojati, stoga djevojka svojevoljno otidje iz svoje kuce, u kucu roditelja svoga zarucnika koji su je rado primili kao sinovljevu svoju mladu nevjestu.

Kroz ono vrieme dokle je zaljubljena djevojka boravila u kuci roditelja svoga zarucnika, mladi se vojnik razboli, te od vojnicke vlasti bio je odpusten kuci za tri mjeseca. Nakon malo dana iza povratka kuci, vojnik Petar Nola bio je tuzen od Podgorskog zupnika preko biskupa, da je Nola pocinio veliko zlocinstvo. A ovu tuzbu regimentkomand odma dalo naredbu preko zandamarije, da vidu i ispitaju jeli popova tuzba istinita. Na srecu naseg domorodca kad su stvari bile tocno ispitane, nasli su da popovska tuzba jest bila lazljiva od pocetka do svrhe. Ista Nole zarucnica svjedocila je i iskreno izjavila da je ona svojevoljne dosla u kucu roditelja mladog zarucnika. Da bude zandamaria izjavila po volji popa, nas domorodac bio bi uhvatio koju godine tamnice ; ali uzrokom da je proti mladom vojniku bilo sve lazno dokazano, ovaj je od vojne zapovjedi dobio dozvolu vjencaja prije nego je dovrsio aktivno vojnicku sluzbu. Sa dozvolom vjencanja, nakon malo dana dodje siromasnom vojniku zahtjev od Makarskog Biskupa da mora da plati 60 Kruna, crkvi, ili da nemoze biti vjencan. Petar Nola koji je prije po svietu za tojiko godina proputovao videci nezakoniti zahtjev biskupov, on se je protivio ista platiti. Biskup pozove Nolu do sebe, koji mu kaze da mora platiti K. 60, ili da nece biti vjencan. A nas mladi vojnik odgovori biskupu. Presvietli od kuda da platim ! A biskup mu na ovo odgovori,—kad nemas novca ucini pismo da dugujes, ili kupi sviece u crkvu. Opet mladi vojnik odgovori da nemoze platiti ni jedne pare, buduc da mu nije moguce nista zastediti od 15 novcica dneve vojnicke place. Na ovaj odgovor, pismo nam dokazuje kojeg smo primili, Biskup je nazvao mladog vojnika sa bezobraznim lopovom i svakih drugih rieci da je bilo grdno slusati sto dolazi iz usta jednog biskupa. U svrha kada nas domorodac nije hotio odobriti biskupov zahtjev, na razstanku ovaj mu rece prokleti cu te ! Jest ! upravo lepi izraz ako je istinito od jednog biskupa, i to od svecenika Isukrstova, da ovakovi strah ima se davati slobodnom narodu a osobito onim koji su stogod drugcije po svietu stvari pomatrali. Pismo nam dokazuje, da i sada ima stari otaca u Dokazuje, da i kad vidu popa odma umru od straha.

Kako citamo u primljenom pismu, cielo selo u Podgori i po Primorju cestita mladom Petru Noli na njegovom ponasanju sto nije nista platio za svoje vjencanje, nego na 26 Travnja o.g. bi vjencan sa drazestnom i lepom Nediljkom Mrkusich iz Podgore kod Makarske. Sretno im bilo, a opet kako nam je dokazano mladi parovi misle biti u ovoj zemlji dojduceg Listopada. U svrhu nam pismo moli, da sve ove istinite stvari spustimo na javnost, jer da ce ovo zanimati sve Podgorane koji se nalaze u ovoj zemlji, a navlastito onim koji su bili dobri poslati crkvi na stotine Lira sterlina. Pa uz sva ova dobra djela od svih Podgorana pismo nam dokazuje, da pop na sv. Jurja nije htio dati da se svira u organ niti da se zastava vije.

Sah od Persije (njihov vladar) jest izvanredno stavio veliku pomnju za cuvanje njegovu veliku zbirku od zlatarije, koja zbirka racuna se da jest u vriednosti od sedamnaest milijuna Lira sterlina. Nekoji putnici razgovarali su se javno koliko bogastva Shah ima sahranjeno. Ovaj razgovor bude dokazano Shahu, koji se prestrasi da lupezi nebi li ga pokrali. Odma dao je iskopati dublje pecine i bolje utvrditi sve sprave. Gvozdjena vrata od blagajnistva jesu na elektricnu spravu, sto kad se dodje blizu dade odma znak strazi u palaci, kao isto dogodila bi se esplozija da moze usmrtiti cielu cetu lupeza. Nocu i danu velika straza cuva blagajnu, i to od onih izabranih krvolocnih ljudi koji stoje na naredbi—ubij!

Gospodja Toselli, prijasna kraljico od Sasonije, koja je pobjegla od kralja sa taljencem Toselli, i kad je kralj dobio razvjencanje, ona se ozenila na 25 proslog Rujna, proslog meseca porodila je taljancu sina kod Florencije. Ona je sada 37 godina stara, a majka od tri sasonskoga principa i tri princese.

Zakoniti prepisi ratne mornarice, ako se neizvrsuju u tocnosti, gdjegod se dodje do cudnorednih neprilika. Nazad malo vremena jedan Amerikanski ratni-brod dodje u luku kod Haition. gdje se znalo da tvrdjava sa topovim obstoji. Ratni-brod pozdravi grad, ali uzaludno je cekao za odgovor. Malo kasnje jedan castnik sa broda bude poslan da izpita od gradjanstva koji je uzrok, koje mu je bilo dokazano da oproste na hiljadu puta jer da nemoju praha u tvrdjavi za odgovor na pozdravu dati, ali da su poslali u bliznje mjesto za prah pok kad se dobave praha, da ce odma odgovor ratnom—brodu dati. Na ovom zapovjednik ratnog-broda nije zadovoljen, nego opet je poslao gradjenstvu poruku, da ako prije zapada sunca neprimi odgovor, da ce smatrati pucanstvo kao uvredu Sjedinjenoj Drzavi od Amerika. Na ovu poruku jedan Haitian castnik hitro se domisli, te podje na Amerikanski ratni-brod vesela lica zapita milost u kapetana da bili mu mogao posuditi dostatno praha, tako da im se moze odgovor dati na njihovom pozdravu. Kapetan Amerikanskog ratnog-broda odobri ovaj zahtjev, te nakon malo casa culo se pucnjava od 21 topa na odgovor grada amerikanskom brodu.

Lincovanje zakona u crkvi—Na poboznost mjeseca Svibnja, dogodilo se u crkvi sv. Mihovila u Becu grozni slucaj, sto svakog jest izvanredno iznenadilo. Zupnik koji je propovjedao Bozju riec, dokazujuc " da jest Bog, usuprot svih dokaza nevjernika." Odma iza ovog jedan postariji covjek digne se na noge pak zavice iza svega glasa, "Laz, nema Boga." Na ovo se odma bogoljubni rasrdise, te nastane nemir u svemu narodu. Ovaj koji se je ovako izrazio upoznali su ga za jednog Heimana, pak prije nego je mogao pobjeci iz crkve, bogaljubni su ga uhvatili te nemilo sodno sa snjime postupali usuprot da isti zupnik molio je i vapio da bude mir. Presnja poruka bude odaslana puliciji, koja kod dodje u pomoc nadju Heimana na pola mrtva od velikih batina i svega u krvi ogreznuta. Njega su ujamcili.

Obukla se za samoubojstvo.—Jedna mlada djevojka imenom Savka Givitch obukla se u najljepse i najnovije ruho, pak setajuci hodila je pokraj rieke Save blizu Biograda u Srpskoj, kad jedan njezin prijatelj sretne je u putu i cestita joj na njezinom lepom odjelu. Djevojka mu odgovori da je potrosila do zadnjeg novcica za njezino odjelo u slavu i spomena jednog vaznog slucaja. Malo casa kasnije nesretnica skoci u rieku gdje brzina tekuce vode odnese ju sa pogleda. Uzrok ovog samoubojstva nije dokazano.

Svrha putovanja preko svega svieta.—Na oklad jedan Becanin imenom Anton Hanslian proputovao je cieli sviet kao nitko drugi ali u putovanju izgubio je svoja zenu, stoga veliku nagradu nemoze imati, kako bi bio zasluzio da je mogao sa zenom u zivotu dovrsiti svoje putovanje. Uzrokom oklada ovaj nas zemljak odputovao iz Beca na Rujna 12, 1900, da proputuje cieli sviet na noge, tiskajuci sa sobom zenu i diete, sada se je povratio u Bec u Sriedu 13 proslog meseca Svibnja sa svoga dovrsenog putovanja. Kroz sedam godina njegovog velikog putovanje Hanslian je prevalio 31,250 milja, tako da je razmjerno putovao svakog dana po dvanaest milja. Njegova tovarina sadrzavala je od jedne tende sa potrebitim stvarim od kuhanja u tezini od 400 litara. Dokle je dovrsio putovanje razdrao je nista manje od 104 para postola, i sa sobom donio 10,000 slika uzeto na putovanju od njega istog uslikano. Proputovao je Europu, Ameriku, Kinu, Australiju, te u vrieme Rusko-Japanskog rata jedva je iznio zivu glavu, jer su unj pucali misleci da je kakav spijun. Ovaj slucaj tezki udarac zadade njegovoj zeni, koja se je bila tako ustrasila, tako da prosle godine od bolesti umre na putu. Najpogibeljnije putovanje jest bilo preko Arizona, gdje za sest dana Hanslian nije vidio nikakve kuce niti za cetiri dana nije mogao naci vode. On se je povratio u podpunom zdravlju, uzrokom smrti njegove zene dobio je samo nagradu od £1000 sterlina.

Tamnica za ruske osudjene zastupnike. Globe javlja iz Petrograda di su vlasti ovih dana pocele ispitivati pitanje, gdje bi smjestili ono 197 zastupnika prosle dume, koji su skoro bili osudjeni radi skupstine u Wiborgu i proglasa. Sad se naime priblizava vrieme, kad ce oni morati nastupiti kaznu od tri mjeseca. U stvari je cudno to, sto u tvrdjavi Petropavlovsk nema za njih mjesta, pak ni u drugoj kakvoj tamnici. Srecom je vlastima predlozen predlog, koji ce dozvoliti, da se pitanje riesi. Blizu Petrogaada ima jedan pusti otocic, na kojem je nedavno bila sadradjena jedna sgrada od jednog arhitekta, koji je tu htio utemeljiti koloniju intelektualaca, no ova ideji je bila zapustena. Sad zgrada koja broji dviesto prostranih soba ponudjena je vladi bezplatno. Odbor, koji ima zadacu da pregleda zgradu, dosao do zakljucka kao najbolje mjesto jer je zgrada sasma obokoljena biti prihvacena tim vise, sto ne ce biti tesko nadziaati zgradi sa nene strane jest ta, da je zgrada kao tamnica prevec udobna i na taj nacin da ce kazna zastupnicima biti sasma iluzorna.

Hrvstski Prijatelj

Jest

Duhan "MELROSE"

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

LIST HRVATA NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper)

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE IN WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager."

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu ciena stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za pred'rojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

"THE BRITISH & CROATIAN NEWSPAPER Co."
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET,

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu. ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6, 6/6. Kod istoga se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac saljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

BANK OF NEW ZEALAND

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEC, AUSSIG, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

Novi Ducan! Sada otvoren!

J. S. DICKSON.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izvrtni broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia 25 Srpnja

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putuju izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney
Orozu „ 11 Srpnja
Ortona „ 25 Srpnja

Za potpune potankosti obratite se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvstski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

"Napredak."

SRIEDA, SRPNJA 8, 1908.

Zivio Napredak?

Usuprot, da samo za sada privremeno nevrsimo, kako bi smo zelili nase duznosti prama nasim citateljem ipak nam sa svih strana od hrvatskog radnika dolazi iskrena cuvstva, da vazda i za vazda zivio Napredak!

Ratovanje sa krvnjom bracom, ne zelimo vec mir, slogu. i ljubav; ali za na obranu naseg radnika biti, trebalo nam se vazda boriti sa onim u malenom broju osobam, koji su zudili (i sada zude), da ova novina padne. Nemoze otici za rukom, da ova prva novina propadne, jer malo po malo hrvatski radnici dolaze uvidjati koliko im ova novina okoristuje, a koliko u buduce moze koristi donieti, kad se samo cvrsti i vjekoviti temelj postavi od strane hrvatskog radnika u ovoj zemlji?

Uzrokom da u velikom broju listova dolazi nam, da nista se neplasimo, jer da ce hrvatski radnici vazda uz nasu stranku ostati vjerni, a opet ista vlada odlucila dati nam stogod pomoci, bili smo u misli kako sto bolje odvratimo zahvalu nasem vjernim, jer smo sigurni da sve malo po malo i ostali koji se privremeno drze daleko nas, da ce i oni udruzit se s nami. Nismo dugo mislili za podici Hrvatsko ime, na visu cast i slavu, otisli smo do vrata jednog tajnog dobrocinitelja, nebi li nam pomagao, da Hrvatsko ime uzdignemo u povjest svega inostranog svieta. Bili smo primljeni i saslusani, te srce nam od radosti kuca dokazati vam, da nam je dobrocinitelj obecao postaviti tiskarnu sa hrvatskim slovim. Cudnovato! ali istinito tiskarnu sa hrvatskim slovim. Dakle kod smo ovo docekali, ovo je prigoda, sto nigda prije u povjesti Hrvata Nove Zelande nije se docekalo.

Mi nismo otisli sa lazim ili blofiranjem nego samo istinitipolozaj raztumacili nasem dobrocinitelju, koji nam je kazao, da sto skorije budemo prikazati petdeset godisnjih predbrojnika da tiskarna bit ce odma namjestena. A za hrvatska slova, da ce biti brzojavno naredjena u staru domovinu. Dakle ovaj dar i prigodu od vise stotina sterlina, nebi smo imali izgubiti, jer stavno prije deset dana sigurni smo primiti i vise nego petdeset godisnjih predplatnika, tako da ovaj list bude zadnji tiskan kroz englezku tiskarnu.

Uzimujuc u obzir, samo koliko predbrojnici ovog lista jesu u dugovanju, toliko od nase strane imamo nadu, da nas nece hrvatski radnici zapustiti, vec smo se poceli spravljeti za tiskarnu dobaviti. Prostor mjesta pripravljamo, i odvjetniku smo kozeli da pripravi registar. Sada ne samo da "Napredak" u buduce bit ce u boljem redu, ali mozda da bude povecan sa koristnim stivom ili da bude izlaziti dva puta na sedmnicu. Ovo nije sala jest Hrvati, imat ce svoju tiskarnu sa slovim, kao isto do kratko vrieme mozemo dobaviti i svoga slagara. Sada u buduce nasim radnicim i svim koji se bave sa ikakvim obrtom hrvatska tiskarna moze poslovati za svakoga. Napunite sa izvrstnim dopisim prvi broj, koji izadje kroz hrvatsku tiskarnu, a sretan ce biti onaj nas zemljak koji ce utiskati prvi broj, jer u prisustvu pozvate odlicne englezke gospode, bit ce nadaren sa izvrstnom i koristnon knjigom.

Nasu spravu sto sada za vas radimo nemojte dopustiti da se od vase strane nadjemo privareni, nego sada je cas da se pokazete u djelu. Napred Hrvati! Snami zajedno zavapite, Zivio Hrvatski narodni napredak!

KRATKE VIESTI.

U Indijam nalazi se ses engleza na svaku jednu englezicu.

Dokazuje se da kunelji mogu viditi odstrag kao i odspred.

Dokazuje se da Hiljadu djece porodi se svake godine u Londonu, kod kuca od siromaka.

Dokazuje se da njemacko vojnictvo u pogled zdravstenog gledista, jest najbolje u cielom svitu.

U vrieme kralja englezkog "Henry VI." njegovi stanovnici nisu nego samo dva puta na dan jeli.

U mjestu Bergen (Norvezka) ima crkva napravljena od papira, u kojoj ima prostora za 1000 bogoljubnika.

Putnici za Cape Colony (Africi) nesmaju se izkrcati, ako kod sebe ne posjeduju vise od £20 sterlina.

Dragi-kamen tako zvani Cullinon diamond, sada se sjece u komade kod Amsterdam, koji kamen jest osiguran nista manje od £250,000 sterlina.

U konobi vina Grand Duke od Luxembourg nalazi se toliko vrsti vina jos od god. 1706.

Da sve gostionice u gradu Londonu uzporedo se jednu uz drugu, bile bi u duljini od 75 milja.

U Becu nikakvoj ozenjenoj osobi nije dopusteno otici u zrakoplov ako nema dopust od njegove zene i djece.

U Japanu netom se zenska vjenca, sve njezine igracke stvari jesu izgoren u znak uspomene da je vise ostavila djetinstvo.

Jedan seljak imenom Bewart kod Aiseau (Belgija) osudjen je u tamnicu uzrokom sto je postavio na stablu kruske igala, uzrokom da djecaci iz susjedstva ne dodje krasti.

Jedan ljecnik u New Yorku, bio je pozvat za pomoc jedne gospodje koja je pala u nesviest na ulici. Liecnik odma povrati duh gospodji, netom je porezao trakove koji su bili stisnuti o pasu.

Sir Thomas Dewar, dokazuje da sada u cielom svietu ima dostatno viski, da moze trajati za cetiri i pol godine bez da se vise ni jedne kapi kroz ovo vrieme uradi.

Usuprot velike pogibeljne vatre koja se je slutila u bolnici kod Washingtona, kod su operaciju radili, ipak su liecnici dovrsili sa uspjehom njihovu radju.

Jedna djevojka u Hrvatskoj koja je pobjegla sa svojim zarucnikom, kroz prozor se spustila, da dodje svome vjernom i za sobom morala je ostaviti uzkrsni klobuk zasto nije mogla kroz prozor sa klobukom izaci vanka. Iza ovakovog dokaza nitko nemaze dokazati da djevojka nije istinito goruce ljubila svoga zarucnika.

Za pobjeci ustanovljenom zakonu u Californiji, sto zabranjuje zenitbu, jedan japanski djak imenom Katow, ozenio se je sa jednoj amerikanskoj djevojkom na jednom brodu u kanalu Svete Katarine preko tri milje daleko obale. Dokazuje se kad je japanac bio u putu za otici na brod, gdje ga veselje ceka da je kazao. "Netom u brodu djevojka je moja za vazda."

Jedan ruski castnik imenom Budnikoff kojemu je sada 128 godina prosao je kroz Petrograd u pohode ruskog cara. Ovaj starac koji je podpuno zdrav prima sensiju od £120 sterlina na godina, ima devedeset godina da je ozenjen a osamdeset godina u vojnickoj sluzbi.

Hrvatska tiskarna sa slovim koja se ima namjestiti, daje cast i slavu svim Hrvatim u ovoj zemlji, stoga se vruce priporucuje da svi sto mogu bolje podupre ovo narodno poduzece. Sada u buduce ne samo da Tiskarna moze davati sve opotrebite radje nasim zemljacim, dali ce mo izdavati knjige i koledare za prosirenje "Napredka." Vlada, englezi jesu nam u pomoci, a sada vi slozno pak oto smo postigli nasu slavu Napred hrvatski radnici! Napred.

Odgovori Uprave, i Urednistva

Gosp. John A. Sumich, Muka—Vasa prebrojba od deset shilinga primljena je na 29 Svibnja i uknjizena pod br. 309, kako isto poslana vam namirnica i pripoznate u br. 19 ovog lista 10 p.m, gdje ovako glasi gosp. John M. Sumich, Muka mirno do 16-08 dakle samo za jednom slagarskom pogreskom M. na mjesto da bude A. Mislimo da smo vas zadovoljili. Zivili!

Gosp. I. Kokich, Swanson—Vasa podulje dopise drzimo sahranjeno do onog vremena kad sretni dan dodje za imati Hrvatsku tiskaru. Zdravstvujte!

Gosp. Marko Glamuzina, Red Hill—Primili smo, razumili smo. Sretno!

Gosp. Vladimir Popoff, Waipapakauri—Vazde smo spravni tiskati poucne dopise, ali na osobnostim zahvaljujemo. Postupanje nepostenja vaseg zemljaka, ako je istinito nemoze dugo trajati. Zdravstvujte!

Gosp. Risto Marich, Muka. Primit ce te privatno pismo. Hrvatski pozdrav!

Gosp. G. J. Gluscina, Poroti. Zahvaljujemo na vasim iskrenim cuvstvim, nista se ueplasimo da Hrvatski radnici nece ostati kod svoga obljubljenog "Napredka". Malo po malo otvara se bolja buducnost. Vasa je predbrojba podmirena do 1-4-09. Zivili!

Gosp. Nikola Sain Markov, Kaikohe, mirno do 14-12-08.

Gosp. Jure Gluscina, Poroti, mirno do 19-2-09.

Gosp. J. Radojkovich Mazor, Poroti. Po vasem zahtjevu ubrojili smo gosp. Antu Radojkovica Podgora D. A. kao podmirenu polugodisnju predplatu.

Gosp. Mate Klarcich, Poroti, mirno do 1-12-08.

Gosp. S. D. Antunovich, Poroti, mirno do 1-1-09.

Gosp. Barisa Antunovich, Maropiu, mirno do 1-6-08.

Gosp. Nikola Tolj, Maropiu, mirno do 1-12-08.

Gosp. Ante Jakich, Waihapakauri mirno do 20-7-08.

Gosp. Stipe Prgomet, Awanui, mirno do 20-7-08.

Gosp. Marinko Pasalich, Awanui, mirno do 20-7-08.

Gosp. Barisa Covich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Nikola Covich, Awanui, mirno do 20-7-08.

Gosp. J. M. Curin, Kauaeranga, mirno do 1-12-08.

Gosp, Jakov Mateljan, Kauaeranga, mirno do 13-12-08.

Umoljavamo upravu "G.I.", do nam izvoli poslati sliedece brojeve njezinog lista. Br. 1. 7, 8, 9, Ako ih uprava nije svojevoljna odaslati, onda molimo ostale nase domorodce, da nam ovu ljubav urade.

Jedan nas dopisnik iz Dargaville dokazuje nam, da veliko hvalisanje obstoji od urednika "Glasa Lazi," "da nema deset nasih zemljaka u ovoj zemlji, koji su bolji govornici tumacnici nu Sudu (Court) kao sto je on."—Takodjer da za casu piva radabi svakoga da se predbroji u njegov gnjusni list.

Svaki citatelj "Napredka," bez iznimke imao bi postati sa predplatnikom, jer "mnogi mogu mnogo."

Vlada u Wellingtonu odlucila je pomagati ovaj list sa "oglasim" kad bude opotrebito. Pa zar, da sada Hrvatski radnici zapuste ovu jedinu Havatsku novinu koja je tako proglasena da joj je mjesto sahranjeno medju ostalim velikih poznatih englezkih novina. Napred Hrvatski radnici!

Sa ovim brojem iztekla je predplata u vecini broja predbrojnika, ocekuje se ponovna predplata kao isto duzna predbrojba.

STRAHOVLADA U HRVATSKOJ

(Prevod iz domovinskih novina).

U Hrvatskoj se sada vlada jos gore nego u Turskoj. Svuda i na sve strane nasilje i bezakonje. Grubim bezakonjem i nesmiljenim nasiljem hoce neprijatelji Hrvatske, da Hrvatsku umire, upokore i predobiju.

Martijanecki vlastelin Pavel Rauh trckara iz Zagreba u Pestu, iz Peste u Bec, iz Beca u Pestu i onda u Zagreb. Putuje u Crnkovic ,, po nalogu Rauhovu " u Pestu —i ne dalje. A predstojnici Miksic i Aranicki obilaze—prvi po skolama, a drugi po sudovima. Konac svemu jesu namjestavanja nesposobnih ljudi na vazna mjesta, proteziranja, a na drugu stranu siljanje nepocudnih cinovnika na imanje—to jest u penziju, dizanje sa sluzbe, stavljanje pod iztragu i nalik.

I dousivanje cvate, a dousnici bivaju nagradjivani ; a denuncijacije su na dnevnom redu.

Pavel Rauh vlada bez sabora, vlada bez vecine i bez manjine, jer on nema nikoga uza sebe, trosi narodne novce bez narodne dozvole, krsi i gazi zakone na sve strane, svaki dan. I to one zakone, krsi i gazi, kojima je sam kralj Franjo Josip Prvi dao i svoje odobrenje i svoju potvrdu. A to se sve dogadja bas ove godine, kada nas kralj slavi svoju sestdesetgodisnjicu vladanja austro-ugarskim zemljama. Drugdje vlade u ovakovim zgodama nastoje, da stranom svietu pokazu sjajne i sretne uspjehe vladarevog marljivoga i dugotrajnoga rada i u to ime idu za tim da sve pukotine ovoga vladanja, ako ih imade i u koliko ih imade, zacepe i zamazu—a u Hrvatskoj nakon zestdesetgodisnjega sretnoga vladanja Franje Josipa Prvoga slavlje slavi—strahovlada! Druguda se u ovakovim zgodama grade Potemkinova sela a u nas se otvaraju dani francezke revolucionarne strahovlade; druguda se prigodom ovakovih riedkih svecanosti podieljuju mnogobrojne i obce amnestije (to jest : oprostaji kazna, globa i zatvora u obce), a u nas se otvaraju dani progona, suspenzija, odsuda—u riec : kod nas zavladjuje strah — dakle strahovlada ; druguda cio narod slavi slavlja i sudionictvuje u radosti i veselju svojih kraljeva i careva, a u nos od svega naroda uzivaju Pavel Rauh, Crnkovic, Miksic, Aranicki, Gavranic, Vucetic i Jelacic—u vinu, docim sav drugi narod vodi najzescu borbu proti nemetnutom banu i proti nevriednoj vladi. —I tako Hrvatska ne podaje ni tudjincima ni nasima sliku sretnog vladanja Habsburgovica u Hrvatskoj — a jubilejski dar vjernim Hrvatima i nepredobivom bedemu priestolja—je Pavel Rauh na banskoj stolici s absolutistickim u ruci i sa zastarjelim patentima u dzepu. I zato ce drugi narodi siroke i sarene austro-ugarske monarkije moci biti veseli, nu hrvatski narod ne ima razloga za veselje, jer su prosla vremena. kada smo morali jos i ruku ljubiti onima, koji su nas bicevima milovali. Spomene li se jos, da je gotovo hiljada i dvie stotine mladih hrvatskih sokolica—to jest nasih sveucilistaraca u tudjem svietu i da oni niti u vrieme sestdesetgodisnjice vladara svojega ne mogu da kod kuce svoje uce—onda je slika Hrvatske pod vladom Njegove Preuzvisenosti Pavla baruna Rauha zaista crna i tuzna, a sesdesetgodisnjica vladareva u zalostno doba po Hrvatsku pala. Radovati se nedade nam nasilje i bezakonje koje dolazi odonuda, odakle ne bi smjelo dolaziti. Mi nismo nicije provincija, mi nismo nikome na milost i nemilost predani, nas nitko nije predobio ni pokorio—ali nas se zato vec kroz stoljeca vara. Starodrevna kraljevina Hrvatska je krava muzara cas Becu cas Pesti, cas obadvjema. A djeca nasa sele u Ameriku, da prezivu i sama i da ne pomiru njihovi na nomu. Eto i to je jedna malena slika prigodom sestdesetgodisnjice Franje Josipa Prvoga.

Sto kazu iza Kulisa!

Primoranismo jos za ovaj put spomenuti njekoliko redaka, da oznacimo svakom nasem citatelju u ovoj zemlji, da od kada su sadasnje novine pocele izhoditi mislimo da u nikakvom broju nisu vidili nasih imena bilo u dopisim ili drugim svrham. Najprvo mozemo dokazati dasmo predbrojnici jedne i druge novine, pak bi nam bilo drago da mogu obe obstojati i uzdrzati se, ali sto se dogodi u zadnje vrieme, nemoguc jedna drugu podnieti tako da nekoji podulji dopisi izlaze na javnest sto ni najmanje nespada za novinarski rad, jer svaki koji je citao one dopise morao je takovo mrziti. Mi nismo nikoga uzeli u obranu, vec smo samo spemunili g. Mandica, buduci smo culi daje on jedini koji moze, eno onako prepirati se. Spomenuti misli da su utvare (oli duhovi) ona tri slova, ili mozda misli daje kakova izmisljotina, mozemo reci g. Mandicu da nije, jer nase pismo nije nerazmisljeno kako ga vi sudite, da ste vi mislili nato nebi tada od nikoga bili upozoreni. Po vasem mnienju izkazali ste svakoga (kao i sebe samoga) da sada drzite da smo zatvorenih ociju, da nas je on zavedio. Pitamo vas, jeste li prije znali kakav je Ferri? Sto ste se njega drzali, kad je takav? Zasto se to nije prije govorile, nego ga hvaliti u dopisim i pjesmam. Sada se tako govori da niste znali, jer nemozete drugo sto reci, to vam je jedina vasa obrana. Odnosno nasa bacva, nije otvorena jer nemamo kupca, pak pice nemozemo prodavati, a vi ste vase dosad prodavali, ali vise necete buduci da vam se je pokvarilo, tako koji bi ga se napio nebi poznavao dobro pice. Vec gledajte prominuti kroz svu novu bacvu, i take neke vam se cini novi i svjezi stris, i uzmite malo jutrenog zraka, tada nece vam nitko protestirati.

Ni od vase strane ne napada mo na urednika " G.I.", kako vi mislite vec mu donasamo pred oci (ako nezna) da novina idje sirom svieta, dolazi u svacije ruke pak bise se promisliti da one stvari neidju stavljati u novinu, jer moze znati da ce mu se svaki ismjehavati. Zasto je ustanovljena novina? Jeli za napadanje, ili za dobrobit naroda? Zar je zaboravio svoj program.

Mi savjeta i zdruzenja zelimo od svakoga, ali nigda onakove kako vi pruzate, jer nam nemoze biti od koristi. A odvise zalimo (priobceno skracenog) vaseg dopisa, jer smo se nadali cuti jos stogod scime se bavite.

Ovo je kako smo dokazali zadnji put, jer nezudimo da se vise siri, jes ss s nikim nezudimo titrati kroz novinu, a svakog umovnika molimo da pokaze svoju naklonost u boljim svrham, ste zelu da te bude.

V.S.K.

Dargaville, Lipnja 29, 1908.

Jo je pravi Peh.

(Izgubio Suprugu i dobio Batina).

Matija Mujatin nastanjen na 799 Allport ul., Chicago izgubio je nazad malo vremena svoju suprugu a on je k tome joster dobio batina, tako da mu i danas sumi u glavi. Kod Mujatina bio je na stanu njeki Pavao Sekavec. Mujatin je konacno opazio, da njegova supruga ocijuka sa stanarom te da bolje dvori nego li svojeg bracnog druga. Na to je Mujatin Sekavcu odkazao stan, ali je nasao otpor kod vlastite supruge, koja je izjavila, da ako otidje stanar da on da ide i ona, Stanar se ipak odselio, a par dana iza toga izjavila Mujatinu supruga, da i ona ide te da ce pobrati svoje stvari. Mujatin ipak nije dozvolio, da njegova supruga uzme sobom preostednjak te je radi toga doslo do rieckanja. Najednom skoci iz tajnog skrovista Sekavec i sa sjekirom navali proti Mujatinu, koga je tesko ranio na desnoj ruci i glavi. Sekavac je uapsen i predan sudu za cuti svoju sudbinu.

Gosp. Lovre Mihaljevich iz Dusine pise nam iz mjesta Kaiwaka sliedece. Da se kod njega nalazi jedno preporuceno pismo od velike vriednosti za gosp. Lovru Mihaljevica iz Sucurja na Hvaru, koji je on isti digao misleci da je za njega. Da pismo bude priposlano, spomenuti neka se obrati kao gore dokazano.

MARKETA OD GUME.

Ako sada razboriti hrvatski radnici budu uvidili, koliko im vriedi ova novina za njihove koristi, i ako nam dopuste da budemo imati svoju vlastitu tiskarnu sa hrvatskim slovim, onda u buduce bavit ce mo se u posebnom listicu sadrzaj sve u tocnosti kako sastoji ciena marketa od gume. Ovo je najvaznije znati za hrvatskog radnika za njegovu korist, jer bez iznimke svi nasi zemljaci dobivaju svoj svakdasnji kruh uzrokom kopanja gume. Ovaj listic od ciena gume, na vladanje naseg radnika tiskat ce mo u dva jezika t,j. Hrvatski i Engleski, tako da svi mogu razumiti, i da nebude nikakve prevare od kupovaoca kako je prije bilo. Listic bit ce uklopljen svakog puta u " Napredku," tako da novina imat ce vise prostora za druge novosti. Vise nije opotrebito priporucivati, jer nasu nakanu mislimo da ce sada u velikom broju poduprieti svi hrvatski radnici uzrokom da nas naputak daje vam sveukupnu buducu korist. Danasnja ciena markete gume sastoji kako sliedi—**Biela Guma**—Guma od swampa po drugi put ostrugana od 145. Ista, ali iz plitka guma od 170 do 175. Dobra vrsta bez sitne gume od 120. Ista, malo bolja vrsta sa sitnom gumom od 115. Dobra vrsta ali ne dobro ocistjena od 90. Srednja vrsta od 65 do 70. Sitna guma (nuts) od 36. Sitna iz plitka i dobro ocistjena od 40 do 42. Sitna u visim komadicim od 45 do 48. Slaba srednja vrsta od 28. Srednja vrsta od swampa od 20. Dobra swampa izmisana bez praha od 15. Dobra swampa sa prahom 12. Slaba swampa ostrugana od 15. Slaba swampa bez dobro ostrugana od 12. Dobar chips bez praha od 22. Dobar chips sa prahom od 16. Slabiji chips od 15. Dobar prosijani prah od 13. Neprosijani prah od 10. Slab prah od 9.

Crna Guma. Po drugi put ostrugana od 100. Po drugi put ostrugana i bistra od 105. U komadim bez sitne gume i sugara od 90. Srednja vrsta od 56 do 60. Pola i pola od 30. Ostugani sugar od 26 do 28. Sitna Ostrugana guma od 20. Sitna bez biti ostrugana od 14 do 16. Chip, cist i bistar od 20. Chips, dobar i cist od 14.

Slabi chips ali cist od 12. Slabi chips ali necist od 10. Prah 3. **East Coast.** Guma po drugi put ostrugana od 185. Dobra vrsta bez sitne gume od 125. Srednja vrsta od 90. Sitna guma od 40.

Mislimo da naci domorodci koji misle putovati za staru domovinu, da bi se jednom svi bez iznimke imali osvjedociti, gdje jesu iskreno posluzeni za imati putne karte. U prosli Ponedjeljak na 6 tek. Ivan Perkusich i Joze Antunovich dodju do urednistva da im uradimo putne karte do u Port Said sa druztvom od njemackih parobroda, i da ima jos dvojica, koji su polozili novce u jednog poznatog gostionicara £14 6s., i da im je od njega istog dokazano da nesmeta nista sa kojim parobrodim budu putovati da je svejednaka ciena £14 6s. Ovo nas je malko zacudilo posto poznajemo da za £13, do u Port Said moze se dobiti putna karta sa englezkim parobrodim. Za biti bolje uvjereni na dokaz istine nasim zemljacim poslali smo sluzbenicu do parobrodarskog englezkog druztva, da izpita nije li u slucaju povisena poputbina. Na povratku sluzbenice kako smo vec bili siguri dokazano je da je ista ciena. Domorodci koji su sve vrieme cekali kod urednistva, uvidili su istinu, pak su otisli tuzit se gostionicaru, a kako smo kasnje razumili imali su snjime i rieci. Dvojici gore spomenutim mi, je smo uradili putne karte, pak kad su ih u ruke primili uzdahli su, i ovako kazali—" Boze moj ova jedna Lira i sest shillina kao da smo na putu nasli "—Dakle mi nismo za odnemagati naseg radnika, nego za biti mu na koristi u svakoj njegovoj potrebi.

Jedan nas dopisnik zudi znati komu se je urednik "G.I." obratio za nabavu iz Evrope "istorije" za poduka novinarstva? Ovaj nas dopisnik takodjer dokazuje da treba dosta debilih gaca poderati od stolcu i bistru glavu imati za postici sposobnost urednika jednog lista. Da onaki ima u Dargaville pa i boljih u vecem broju!

Hrvatska Naselbina.

Sada je Sabor otvoren u Wellingtonu, kao zadnji dok bude generalno glasovanje, stoga je sasvim vazno da prije svrhe ovog Sabora, da vlada u Wellingtonu bude odlucila dati komad zemljista za Hrvatsku naselbinu, kako smo vec od ovom raztumacili u proslim brojevim ovog lista. Mi smo od nase strane dali naredbu odvjetniku, da napise molbenicu gotovo za podpisanje svih onih koji misle imati zemljiste za svoje buducnosti. Ovu sadasnju prigodu nemojte izgubiti, jer kasnije kada drugi budu uzeti vasa mjesta, mozda da budete u veliko pokajani.

Amerikanska-ratna Flota. Dojduceg mjeseca na 9 Kolovoza Amerikanska-ratna Flota ocekujese u posjet ovog grada. Program tocan nezna se jer sve obstoji u Admiralu Amerikanske mornarice, koji mora da idje po zakonitom prepisu od Amerikanske vlade. Ali kako englezke novine svakog dana dojavljaju, spravlja se za sedmnicu dana velika svecanost, jer Amerikanci premda imaju naslov od druge narodnosti ipak su sa englezim po jeziku krvna braca. Ukupno velikih ratnih-brodu dolazi 16 sa 222,927 tona i 972 topova. Svega ima 6I5 oficira sa 13,504 mornara. Dakle za docek ovolikog broja naroda i svakoga zadovoljno pogostiti Auckland i vlada od Nove Zelande potrosit ce dovoljno mnogo novca.

Kraljaca Jelina. " Corriere " donosi, da je u Rimu jedna sirotna zena dosla sa svojim malim djetetom u dom drustva za spazavnaje i zamolila jednog lijecnika, da joj pregleda dijete Lijecnik odmah uze dijete preda se i poce ga pregledati. U to naidje jedna prosto obucena zena i zapita lijecnika sto je sa djetetom. Za tim pristupi materi i rece : " Ja cu se starati za Vase dijete, ali volila bi znati, zasto ga ne povedete u bolnicu." Mati odgovara, da je ona mati dijetetu i da ga ona zeli sama njegovati. Ovaj odgovor vrlo je dirnuo nepoznatu zenu, koja izmijeni par rijeci sa lijecnikom ovaj se okrene onoj sirotnoj zeni i rece : " Odajte hvalu kraljici Jeleni, i u njeno ime uvjeravam Vas, da oe vam dijete imati najbolju njegu.' Sirota zena izmuca nekoliko rijeci, zahvaljujuc se kraljici, a niz lice joj potekose krupne suze. Kraljica rece: " Sto se meni zahvaljujes ? I ja sam mati kao i ti, i tvoje dijete ima pravo na zivot kao i moje. Ja cu se vec starati za tvoje dijete." Kasnije posalje kraljicu jos sto lira sirotnoj zeni.

Sretni Siromasni Supruzi. Grofica Nillanov u Petrogradu uzela si je za lakaja nekog 20 godisnjeg, vrlo liepog istasitog momka, na kog se nije dugo vremena obazirala. Medjutim se je lakaj silno zaljubio u svoju gospodaricu, te u salonu znao vise sati pred njezinom slikom postajati i od ceznuca za njom uzdisati. Kad ga je jednog dana grofica nasla, kako cjeliva njezinu fotografiju, zaljubila se u njega odbjegla iz Petrograda i s njim se u Bernu, u Svicarskoj vjencala. Tvrde ljudi, da su oboje sretni. Nenadano je iz Petrograda nestalo sa lakajem a ostavila svoga muza. Grofica je poniela sobom veliku svotu novaca, pa dok bude novaca bit ce valjda i ljubavi.

Razlicite Inostrane Brzo javne Viesti.

DVOBOJ DO MRTVE GLAVE.

PETROGRAD 6 tek. Ova brzojavka donasa viesti da grof Mantenfel clan ruske tjelesne konjanicke traze, koji zive u Petrogradu jest ubio grofa Nikolu Sumarkoff, otca principa Jusupkoff Potonjega racunaju da je najbogatiji covjek u Rusiji. Ova dva ista bili su se u Berlinu proslog Svibnja. Bitka se je podigla zbog grosice Mantefel svojte Sumarkoffove.

CETIRI STOTINE ZGRADSA IZGORENO.

NEW YORK, 6 tek. Dolaze viesti, da vatra se je dogodila u Port au Prince glavnom gradu od Hayti koja je srusila 400 zgradja. Od ovih ukljuceno je Sudiste, tamnica, i Arsenal. Uzrok vatre jest povodom prsnuca od Amunicije.

ESPLOZIJA KOD RUDE.

PETROGRAD 6 tek. Ova brzojavka dokazuje da prosle sedmnice kod " Kathleen mine " kod mjesta Jusooka u ruskoj dogodi se nesreca od esplozije i 228 radnika ubijeno.

Ovo je Nesretnik! (iz Amerikanskih novina). Nas zemljak Tripo Vasiljevic najnesretniji je covjek od svih nasih zemjaka na Pacificu. Prije II godina bio je on zaposlen u jednoj mini u Jacksonu, te mu je tom prigodom pao veliki kamen na pleca i ranio ga na nekoliko mjesta. Nekoje rane tesko su zarasle, a kao uzrok tome pokazalo se je, da su otrovan kamenom sto je na njeg pao, posto je isti imao u sebi nekih otrovnih sastojina. Kratko vrijeme zatim pojavila se na njem—ovim otrovom prouzrokovana bolest zvana gangrene. Za bolest zaranila je ponajprije noge nesretnog Vasiljevica, te je on morao, dapodje u bolnicu. Posto je bolest napredovala, to nije lijecnicima preostalo ino, no da mu odrezu obe moge. Bolest ostala je ali u tjelu i on se je za kratko morao podvrci ponovnoj operaciji, te su mu lijecnici odrezali jedan prst desne ruke. Kad nije bolest htjsla stati, odrezase mu doktori sve prste desne ruke. Niti ovo nije bilo dosta, nego su mu za kratko vrijeme morali da odrezu desnu ruku do lakta. U poslijednje vrijeme protezla se je bolest i na lijevu ruku, tu mu je prije nekoliko dana odrezan treci prst ljeve ruke. Bolest traje vec II godina, a siroma Tripo morao se je dosada podvrci 13 puta operaciji.

Pitanje je kakov ce daljnji tecaj bolest uzeti i na koji dio tjela ce se protegnuti.

Viseci o nadi! Hladna tisina biva, nigdi nikog nema—Neprodje nekoliko casaka, nadviju se mutni i crni oblaci nad gradom Aucklandom. Iz njih siva i siplje ostra munjevina. Iz njih se cuje tezko kricanje urlicanje crnih gavrana. Savijaju se, nadziruju se nad gradske ulice. Da cuju ili vide svoje prilike e da stogod saznaju za onu ranu koja je tako teska. Kao daje prahom i olovom pocinjena, tako njihovo zversko kricanje. Rek bi dace oni mutni krvavi oblaci zemlju pritisnuti. Ali ce zvjeri pocrknut od glada kad nema trule lesine na ledini, sto nesmi biti po zakonu. A zar to mora da bude dugo i dugo? Prodje vremena i godine, a ono mrko vazda biva da nema nimalo vjetarca da potjera pticine dalje od grada Aucklanda. Nek se povraie na prvasnju hranu, a ne vazda da ocekuju ljudske lesine. A cije su to lesine, ako li ne Hrvatskog naroda? A zasto to? Ilije nasa krv sladja od druge krvi, oli mora biti tako glupa da necujemo kad je drugi sisa.

J. TRBUHOVICH.

Kauearanga, 29/6/08.

SABLJE IZ GOD. 1848.

(Proslava veterana).

Dvorana, u kojoj su se ove godine sastali u Becu zivuci veterani iz godine 1848, da proslave spomen na 13 ozujka bila jeo ve godine ukrasena sabljama iz one godine. Te su sablje donieli ratnici sobom u Bec, ali ih je zaplienila policija, od ove ih je kupio jedan sakupljac starina, a iza njegove smrti su presle u vlastnistvo beckog tvornicara Koniga. Veseli pobjednici dali su na sablje napisati razne recenice i embleme sa lakonickim naslovim, pa medju inim mogu se citati ove rieci. "Slobodan ili mrtav." "Moja zarucnica — sloboda, moj prijatelj—narod" "Sloboda i pravo narodna je snaga." "Umri za narod, ali nikada za kneza." Spomen na prve barikade."

JAVNA ZAHVALA!

Ja nize podpisani imam cast javiti veleucenom Dr. Karlu Theimeru, sa najvecom zahvalnoscu da sam od njegove ruke podpuno ozdravio. Ja vam nemogu u nicem podplatiti vase neprocijenje ljekove, nego vas mogu priporuciti svim mojim domorodcim, da ste vi najizkusniji lijecnik i pomocnik svakom bolestnom covjeku.

JOZE F. SUMICH,
Dargaville.

TRAZI SE!

Najtoplie molim svoje domorodce u inozemstvu, osobite one u Juznoj Africi ako tkogod znade za adresu i boraviste moga brata Nikolu Ivicevica, Ivanova rodom iz Drvenika Dalmacija. Moj brat pred 5 god. boravio je u Transvaal, te onaj rodoljub koji mi izvoli poslati njegovu adresu ostao bi mnogo zahvalan.

TONY IVICEVICH,
P.O. Waipu, New Zealand.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i slieditiu naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET. AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nego vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci postajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota, i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Da u slucaju gdjegod nebi se nalazilo mjesta kod ove kuce, onda se daje poznanstvo u drugu privatnu kucu gdje istog zadovoljstva nalazi se kao i kod ove. Ciena *Liru jednu* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad, mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GDJA FERRI, Upraviteljica.

T. KENEALY & CO.

SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.

Brandies—Mac Rogers 3 star, 52s and others 42s.

Schnapps—Gold Medai 42s.

Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.

Ales—Dodson's qrts 8s, pints 4s 6d; Swans qrts 8s, pints 4s 6d; Paul's qrts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom. Za blagdane i zimsko vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. SWALES,

(Novi bieji ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzke i zenske objece. Najbolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

AUCKLANSKI Zavod Lijecenje Vodom.

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od pare elecktricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Ranarski Lijecnik DR. STEWART.

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatizmu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje!

DAJEM nn opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi samo 15 % ima placati, a od mene istog hranu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

JAMES CURRIE,

— TAILOR —
DARGAVILLE

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu krojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizorn mogucom cienom.

J. BOUSKILL,

Statuary, Monumental & General Mason
Symond Street, Auckland.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se,s doma se posilja. Svaka radnja jeit garantirana.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemljista kod Northern Wairoa. Zemljiste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekera izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podreniti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, Glavnica K. 1,500,000 — **CENTRALA: ZAGREB. Uloszi K. 8,641,442.** — **Ispostava: Hreljin Pricuva K. 327,000.**

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATSKE POLJODJELSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4½ per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

T. J. McIVOR & SONS.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.

Adresa—
KARANGAHAPE ROAD, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemlja daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Trgovac po visoj naredbi svakog gvozdja, i svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

H. KNEEBONE,

Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND
(druga vrata ulazka Coombe's Arcade).

Najizvrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

L. Ludski & Co.,

Duhangjia i uradjenih cigareta trgovac Najbolju vrstu duhana upotrebuje za cigarete koje se sa rukom uradjene, i prodaje se po tezini od 9 pena po unci. Skatulica od 100 cigareta za 2/6. Svaku naredbu odma tocno izvrsuje. Jedan sami pokusaj uvjek ce ostati zadovoljstvo. Adresa: 7 SHORTLAND, OLI 185 QUEEN ST., AUCKLAND.

N. C. Bassi,

160 Hobson Street,
AUCKLAND.

Prakticni licnicki travar, dvadeset i dvije godine izkusan u lijecenju kod stare domovine i Nove Zelande. Ljekarnik za svaku tjelesnu bolest, i svi ljekovi je su osobno uradjeni od mene. Svaku zastaranu i privatnu bolest nemojte tajno drzati, jer kada se zauzmem u lijecenju jamcim svakoga ozdraviti. Pohadjam Dargaville svakoga drugog Cetvrtka u mesecu. Takodjer pohadjam Waiharara, Waihopo i druga mjesta svakog Zadnjeg Ponedjeljka u mesecu jer truda i troskova nezalim samo kad sam im na koristi. Svi Hrvati koji su daleko obratite se pismeno na gore spomenutu adresu.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom, na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima—okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnje ustroje rudskoga tjela.

U knjizi tocno i opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnja prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MUZA I ZENE konacno pako podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC ZDRAVLJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI I CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odposlana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins N.Y. Medical Institute

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju—tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali—to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnije.

BRITISH & CROATIAN AGENCY.

Generalni Agenti i Tumacnici

23 COOMBES' ARCADE, QUEEN ST., AUCKLAND

Posluje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trgovacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumon zadovoljstvu hrvatski narod koa tumacnici na velikom i malom sudistu vo svoj ovoj zemlji. Posluzuje novac uz svako vlastito imanje. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zdraulju ili bolesti odratite se na gere naznacenu adresu gdje ce te biti podpunim zadovoljstvom sluzeni.

PETAR KATAVICH, upravitelj.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajomo sve stvarf od robe. koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna cieua svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Lirn (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Office, Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, JULY 8, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, OCT. 14, 1908. (No. 35.) Bro. 35.

Brod se je Spasio?

Prije svoje smrti glasoviti Napoleon je dokazao, "da uu je imati Slavljane za vojnike, a francuzke officire, da bi svladao cieli sviet." Dakle ovo znaci, da jesmo najbolji narod, habri, i snazni kao nikakva druga narodnost, osim sto nismo izuceni. Opet je dokazao da mi slavljani necemo postignuti slobodu i posebno vladanje uzrokom, da velika mrznja i nenavidost obstoji medju slavljanskim narodom.

Svakom nasem citatelju, jest medju manje ili vise poznata hrvatska povjest, koliko smo samo pred 400 godina pretrpili od turskog zuluma i navale. Ali mnogo vise jesmo pretrpili od anstrijanske vlade i njezine njemacke uprave, nego li igda pod turskim zulumom. U ono vrieme za dugo vremena vriedilo je, "koji jaci—taj kvaci." Ali u danasnje vrieme od izobrazenosti njemacka uprava nami kaze, "sila vise vriedi nego li pravo." Za ove ricci Bismark je slavljen i obozovan kod niemaca, a kod slavenskih naroda omrazen i proklinjen. Ne smeta nista sto sada nismo ni svoji ni slobodni, nasa velika sviest i jos veca nasa trajna odpornost spasiti ce narod nas od sviju noprijatelja njegovih. U nasoj neslozi i svadji uzivaju izdajice hrvatskog roda, a oni opet sada rade, da ucine svadju medju nama, jer u nasoj slozi vide pogibelj za svoje gospodstvo. Mogli bi smo svi bolje zivljati, i sa ocim otvorenim i sa macem u ruci povratit se u svoju domovinu pitati svoju slobodu. Ali koja je korist kod smo svi neuki, niti se nauci dademo privesti.

Bila je velika sreca za hrvatski narod, kad je mogao otici u bogatu Ameriku za pristediti sebi boljeg zivljenja, tako isto kasnje i u Novu Zelandu jest vriedilo hrvatskom radniku i na milijune sterlina doplovilo u Dalmaciju. Ali koja hvada ij koristi svemu ovemu? U Austriji kod njemacke uprave nikakve slobode, a neuki narod vazda niemcu rob, te uz krvavog trudan tudjem svietu siromah radnik nista mu bolje u domovini, nego opet treba u sviet trbuhom za kruhom, tako da u svietu i kod kuce jesmo vazda nista.

Barem u ovim slobodnim zemljam mogli bi smo medju sobom stogod imati za nasu bolju korist i buducnost. Ali koja je hvajda kad mrznja i neuavidost medju nami obstoji, a opet jesmo svi u potpunom znanju pa tko bolji do nas.

Za nositi novosti hrvatskom radniku u ovoj zemlji brod se je sagradio pod imenom "Napredak," koji je sretno plovio po uzburkanom moru i valovim. Brod nije potonuo, nego uz sretnu upravu eto vam ga opet u rukami da postanete dionicari. Prostor lista i veliki rad za postaviti brod na more, nedopusta nam dalje bavit se, jer danu i u noci strazu cuvati za sada nam je malo tezko. Sada smo na tihom moru, ali se uhvamo da nasi hrvatski dionicari nece nas zapustiti i da vazda na jedra budemo hoditi. Dobavili smo tiskarni stroj za u brod metnuti, stoga sada svizivo na noge da nam puhne malo vitra za dovesti brod u luku gdje ce se popraviti i povecati.

Sada nam opotrebuje da se pokazemo hrvatski junaci, i u ovim prigodam da pokazemo nasoj braci u staroj domonini da smo spravni za njihovu slobodu u pomoc svaku skociti. Brod smo spasili, pak mozemo pucati iz topova ali ne sa uspjehom ako budemo imati slabih vojnika kao prije. Prije smo imali do 539 uknjizenih vojnika, od kojih samo je su bili 237 u kojim smo nasli redovitog pouzdanja. Slabih 302 putnika jesu nam u dugovanju skupa sa oglasim preko £250. Ovo nije da se moze na prste brojiti, jer cielu imenicu imali su u rukami dostatni broj od nasih domorodaca.

Sada oglasite na sve strane da se je Brod spasio, i spomenite se da mu treba sto skorije stroj postaviti, jer nevjerujemo naci se prevareni. Svi Hrvati malo i veliko skocite na noge, jer nam je ovo slava plemenita, u Zelanni da ostane vjekovita.

Nauk, u kojeg virujemo.

Bogu bozje, caru carevo—a narodu sto je njegovo.—Ljudi su rodjeni za slobodu, a ne za robovanje.—Svi su ljudi pred zakonom jednaki—Zakonu se klanjamo, a ako ne valja radimo da ga promijenimo. Ne poznajemo nad sobom gospodara nego vladara i upravitelje. Upravitelje hoecmo da sami stavljamo; ne trpimo nametnika. Upravitelje, koji se drze zakona slusamo; one, koji gaze zakon, rusimo. Ljude castimo po postenju, radu, i znanju—ne po bogatstvu ni po gospodstvu. Nabaska vjeru, a nabaska politika. Ne krecemo u niciju vjeru i ne damo da niko u nasu dira. Ne rusimo vjeru, nego vjersku trgovinu. Pop u crkvi zapovijeda; vanka crkve nema mu zapovijedi. Za fratre je manastir, a ne pasovanje. Ne damo da tudji jezik gospoduje u nasoj zemlji. Selom neka zapovijedaju seljaci. Opcina nije gospodska podvornica, nego bastina svega puka. Kad gradjani ne placaju redovinu, ne ce je placati ni seljaci. Zemlja treba da bude onoga koji je radi. Slozan puk je najjaca snaga; neslozna ga svak gazi i prezire. Nauk je potrebit covjeku kao kruh. Prosvjeta vodi k slobodi. Jedan je samo gospodar, a to Bog na nebu. Slobeda je najvece blago na ovom svijetu. Svi ljudi slobodni, svi pred zakonom jednaki. Sloga daje puku snagu, a prosvjeta slobodu. Puk su najprije zavadili pa su ga zarobili. Slozau puk je jaci od svih nametnika, jer ga ima hiljadu na jednoga. Uzdaj se i u svoje kluse. Nevjeruj nicijim rijecima; cekaj uvijek djela. Zivine se daju voditi u ularu, a ne ljudi! Pitaj svoje, a u tudje ne diraj. Ali svoje ne prestani pitati, dok ti god ne dadu. Brat je mio, koje vjere bio. Svoju vjeru cuvaj, a svaciju postuj· Popovi u crkvu, a fratri u manastir. Tko u crkvu uvodi stranke, taj rusi i crkvu i vjeru. Gradom neku upravljaju gradjani, a selom seljaci. Svakomu covjeku jedan glas, ni vise ni manje. Za zastupnika ne cemo nametnika. Pucki odmetnik gori je od staroga zulumcara; poturica gori od turcina. Zemlja je bila tezakova, i valja da bude opet njegova. Doli redovina! Doli lugarina!

Cudnovato, ali istinito! Ovaj clancic prevodimo iz "Trscanskog Lloyda" uzrokom da nasi citatelji budu opaziti, da mi jesmo odlucili na isti nacin postupati kako sadrzaje u ovem clanku. Ovako kaze 'Trscanski Lloyd.' 'Mnoge nase novine tuze se neprestance na filokseru, koja je zarazila njihove pretplatnike: *ne ce da placaju svojih predplata, a primaju i citaju onako—mukte—novine i—cute ko riba u vodi*, kad ih se opominje na njihovu duznost. Zalostna cinjenica, sto mnogi predplatnici ne placaju redovito svojih predplata, ne sluzi nipposto na cast i diku njihovog znacaja. Novine nisu nikakav dobrotvorni zavod, da ih ljudi bezblatno cita. Ko hoce drzati novine, taj ih *mora unapried i redovito placati.* Mi imamo silesiju starih okorjelih predplatnika, a i takovih, koji su primali nas list od njegovog postanka jednu, dvie pa cak i tri godine, a nisu nigda ni novcica ni poslali, ni platili, te smo im—nakon mnogobrojnih bezuspjesnih opomena napokon list posve obustavili. Posto vidimo, da do naseg novca ne mozemo doci liepim nacinom, udarit cemo u druge diple. Ne cemo tuzit nikoga. Al cemo otvoriti u nasem listu posebni stupac, u kom cemo ovjekovjeciti njihova imena: nek se zna kayovih plemenitih duznika imamo u nasim knjigama. To vriedi i za mnoge, koji nam vec par godina duguju i za oglase. Bilo bi dobro, kad bi se sve uprave hrvatskih listova odlucile, da to isto ucine, ali istodobno da ne salju nikoma svoga lista, koji nije unapried predplatu poslao."

Uprava "Trscanskog Lloyda."

Pripovjednika sramota.—Izvanredni cin dogodio se u Chicagu na jednoj velikoj poboznoj skupstini. Za pet godina jedan poznati pop imao je dobro ime za ljubav vjere, siromaha i dusobriznosti. Jedne veceri proslog Kolovoza kad je dvorana bila prepuna naroda, pop je pozivao poboznike, da neka dodju do njega 'baciti brime grieha" uzrokom da im bude oprosteno. Medju griesnicima bila je i jedna mlada zenska. Pop ovu nije odma opazio, dok nije cuo govor "evo ti brime grieha." Zenska kad je ovo progovorila bacila je jednak smotak prid popove noge. Pop ju pogleda u velikoj strahosti, a od omotka izadje malo diete. "Evo vam vaseg djetata," ti ga nisi hotio uzdrzati, a ja ga vec nemogu hraniti govorila je zenska. Neopisiva pobuna odma nastane u skupstini. Druge zenske uzeli su diete i nasli su sliedece pismo na njemu. "Otac ovog djeteta jest vas poglaviti pop. Ja ga ljubim vise nego sebe istog, kusala sam uzdrzat ga ali nemogu vise. Otac nehoce ga pomoci. Sto ja imam uraditi. pak onda sliedi podpis zene.

Dokle se pismo citalo majka djeteta pobjegne. Pop onda obrati se uzbunjenom narodu govoreci; "Zena me je naspatovala, pak sam u grib pao. Bio sam griesnik ali sada sam pokajen." Ali narod izlazio je vanka gledajuc sa zlobnino okom svoga popa, koji je malo prije tako dusobrizno i bozanstveno propovjedao.

Duznicima "Napredka"—stavljamo na srdce, da se sjete podmiriti zaostalu predplatu. Uprava je duzna tiskari vecu svotu za tiskanje lista, ona nas dobrovoljno vec duze ceka, pa ne bi bilo liepo, da nas tiskar mozda gubi radi nehaja ili nemarnosti nasih duznika. Tiskar platio je davno vec svoje radnike, papir itd. a mora cekati na svoju trazbinu. Stoga duznici podmirujte dug svoj jer inace inace imat ce te svoje ime na javnost.

Bogati zarucnik sluzio kao sluga.—Cudnovata zenitba dogodila se medju bogatim razucnikom i 16 godisnjoj sluzbovnicom kod Broadway restauranta u New York. Obodvojica bili sao dovedeni u sud od policije, gdje le bio otae djeojke, koji je tuzio mladog zarucnika gosp. Reginald Granville Lathan da mu je na silu odnio k'cer. Gosp. Lathan jest rodom iz Sussex od bogatih roditelja, koji je imao zavadu sa svojim otcem uzrokom da su mu roditelji hotili da bude pop, a ovaj nije htio. Nazad sest sest meseca mladic je ostavio svoje rodno mjesto i dosao u New York, gdje slucajno kod Broadway otidje na oqjed i odma bude zaljubljen u jednu mnogo lepu djevojku imenom May Cunningham. Mladic imao je dostatno svoga novca nadje sobu za spavanje od prvog razreda ali za biti na pogledu mlade djevojke drugog nacina nije bilo nego da on nadje sluzbu kod restauranta. Za odvise malenu placu otidje sluziti, i kod prostog vremena bio je u ljubavi sa djevojkom. Djevojka bila je opsovana od otca zasto je primila ponudu zenitbe od jednog sluzbovnika. Mladi parovi otidju u New Jersey dje se vjencase. Tuzba otca dodje na sud, ali mladi parovi dokaza se, da je sada kasno "nemozemo biti razvjencani"; a sudac na ovo odgovori "vidim da nije moguce." Ljubav je velika stvar na ovim vietu.

'Pucka Sloboda" od 26 Kolovoza o.g. donasa podulji dopis od nasih domorodaca u ovoj zemlji bodpisano od 21 podgorana. Dopis ima naslov "Glas slobodnih Podgorana iz Nove Zelande.

Zlato u ovicijoj glavi.—U razna vremena bilo je primjera da bi se zlato nalazilo na cudne nacine. Na pri pripovjede se da jedan od najbogatijih rudnika u Australiji jest nasast, po covjeku pod kojim je konj posrnio i bacio ga na takovo mjesto, gdi je nasao bogatu zicu od rude. Takodjer u razna vremena, kuglice zlata bile bi nasaste u guscijim voljama, i to bi podijelo veliku uzrujanost u okruzjima gdi bi se pernati trazilci zlata pojavili. Obicaj perad. jest kljuvati svake svietle stvari i to ih cini prve vrsti prospetkatora. U jednom dielu Kine na hiljade gusaka drze za tu nakana, da dobiju zlato sto oni sabiraju. Nazad nekoliko godina, u jednom okruzju van grada Aucklanda, zlato je bilo nasasto u guscijoj volji i vlasnik zemljista posao je naokolo za dan ili dva s utjecajem da mu je namjengeno da ima postati milijunas, ali zatim se je iznaslo, kroz vrieme sto su guske mogle nakoditi dobre prospekte u njihove volje, gospodar nije mogao dobiti dovaljno dragcjenog metala za platiti rabotu od zemlje, prem je bilo zlata na zemljistu. Jedan od cudnih slucajsva dogodia se je sada. Mesar, sto se bavi poslom u gradu Aucklandu, bio je mnogo zacudjen neki dan, kad se je povratila jedna gospodja u njegovu mesarnu s ovcijom glavom, koju je malo prije ondje kupila. Kad su raztvorili ovciju gubicu jedan takni red od naplovljenog zlato nasli sn izmedju zubova. Ovo je znak da je ovca posla na zlatom naplovljenam polju, djegod u Aucklandskome okruzju. Druga gospoja koja je bilo kroz to vrieme u mesarni takodjer vidila je ovciju gubicu i bila iznenadjena jednako sa mesarom. Mesar je iznasao da je Ovca jedna od 93 koje su prodane u tri posebna puta sa ovom nedavnom prodajom, ali kako je glava bila zkroz ociscena prije neg je u njegove ruke dosla nije mogao naci nikakove biljeske. Mesar marljivo izpitiva i upotrebljuje njegovo najskrajnje nastojanje za iznaci tocno mjesto odklen je Ovca dosla.

Zena, koja vidja Djevica Mariju.—U Trst od dulje vremena dosle su iz Pruske dvie zene. Justina Dargel i Katarina Alfinger, te se nastanile u predgradju Sv. Ivan. Odmah je palo u oko, da su svaki dan isle u crkvu, vrlo cesto se izpovjedale i pricescivale, a uz to se doznalo, du u stanu imaju mali zrtvenik pun svetih slika i kipova Jedan reporter "Il Piccolo" doznao je za stvar te se je lukavo usuljao kod tih dviju zenskih, od kojih je nakon dugog natezanja doznao cudne potankosti. Justina Dargel jos kad je imala pet godina umisljala si je, da vidi Djevicu Mariju. Roditelji su nietili to njeno vjerovanje tako da je ona ponarasla u fiksnoj ideji, da se njoj prikazuje Djevica Marija. U jednom selu u Pruskoj, gdje su te dvije zenske nalazile, razsirio se je glas o svetosti Dargelove, a to je izazvalo aferu izmedju zupnika, koji nije u prikazivanja vjerovao, i pomocnika koji je vjerovao. Usried toga je pomocnik bio obustavljen "a divinis," a onda su se one ne hoteci imati neprilike, preselile u Trst. No prije svog odlazka Dargelova je prorokovala, da ce za malo vremena buknuti rat izmedju Njemacke i Rusije, a to je suvjerne seljake tako preplasilo, da su prodali sve svoje imanje i otisli za Dargelovima u Trst. No vrieme je prollazilo, a rata nije bilo, a biedni seljaci, koji nisu mogli naci zarade, napokon su se razocarali. I onda biesni na Dargelovu, tuzili su ju sudu, da je ona svojim prorocanstvima od njih izmomila novac. No sudbena je iztraga dokazala, da je Dargelova primala samo dobrovoljne darove vrlo malene vriednosti, koje je kasnije dielila siromasima. Stoga ju je sud odriesio, a seljaci njemacki preselili su se u Franjsku. Dargelova jos i sada zivi u fikaoj ideji, da joj se svakog Cetvrtka prikazuje Djevica Marija.

Faotri izdadose tezake.—Ni turske zaptije ne bi ucinile, sto nam ucinise fratri zaostroskog manastira.—Prodadose potajno sve samostanske zemlje u vrgorskoj opcini Nikoli Jovicu, a nas svoje kmete ni ne ponudise. Ne bijase im pak sila zemlje prodavati, jer je samostan bogat i prebogat. Da su barem zadanu besjedu odrzali. Gvardijan Alac, kunuci se Bogom, redom i postenjem svojim, bijase nam obecao, da nikome ne ce prodati zemlje nego samo nama. Na racun toga i darova je od pojedinih tezaka primio. Nu fra Ante Alac pogazi besjedu i izda nas ko Juda Gospodina. Je li to posteno i dostojno bozjeg redovnika? Posto kupoprodsja sa Jovicem nije jos postala pravomocnom, red bi bilo, da je fratarske staresine zabace, a ni starije vlasti ne bi je smjele odobriti, jer nije pravo, da nas se lisava zemlje, koju su i pradjedovi nasi znojem svojim natapali.——kmeti.

Dajte povecati svoju svotu novca. Poznajemo da u toliko broja naseg radniku imaju po prilicnu svotu ulozeno na Postarskoj sledionici za koju maleni dobitak imaju. Za sigurno povecati svoju svotu novca, imamo na toliko mjesta blizu grada Aucklanda zemljista (sections) na prodaju. Vriednost zemljista idje vazda na visoko, te oni koji bi hotili spekulati nece se pokajati, jer je mnogo bolje ovako ulozit novac nego u koje druge trgovine kad se iskustva nema. Zemljiste nece pobjeci, a kad bi dosao dan za putovati kuci moze se u svako vrieme zemljista prodati sa boljim dobitkom nego kad je u stedionici ulozen. Opet kad bi ste zemljiste kupili mozemo vam naci novca za sagraditi kucu od svake velicine. Ove spekulacije je su za svakog sigurne, a da je srece bilo u neko vrieme nasi domorodci mogli su biti bogati ljudi sa ovakovim spekulacijam. A, dajmi Boze pameti!

Neposten napadaj.—Neki dan se zaustavila gospogjica B. u Kastel-Sucurcu radi kupanja. Zato je obaznao onamosnji zupnik Don Frane Jerkunica, koji je istog, dana sa oltara objavio to narodu, govoreci, kako je u njihovo pobozno mjesto dosla ta i ta gospogjica, sestra pravnika B. koji je demokrat i radi proti bogu i vjeri. Mozete si pomisliti, kako je ta objava, izrecena u uckajucem tonu djelovala na neuki narod. Gospogjica je nakon toga bila insultirana i zlostavljena Tako se eto "zjena Isusova" sveti svom politickom protivniku, klevecu ci sa oltara neduzne djevojcice. Cujemo da ce za svoje junastvo odgovarati sudu.——Naprednjak.

Navala na Dra. Smodlaku—Ipak je sasvim cudnovato da i u ovim dalekim stranem nadje se jedan zakutni listic pod naslovom "Glas Lazi," pak nerazumne navaljuje na odlicnu osobu dra. Smodlaka i "Puckoj Slobodi." Urednik mislimo nebi bio dostojan biti u sluzbi za postole cistiti dru. Smodlaki, a kamoli kriticati njegov list. Mi primamo u zamjenu nekoliko hrvatskih listova, ali nalazimo za pouku seljaka u Dalmaciji da "Pucka Sloboda" jest najbolja novina. Eda je srece, da onakova novina jest obstojala od nazad 20 godina. Citateljem "Napredka" priporucujemo da budu sto vise citati "Pucku Slobodu."

Primili smo iz Sydney od upraviteljstva ludnica, da nas domorodac Mate Marticich koji se sada nalazi u ludnici Callan Park, Sydney, bit ce premjisten na drugo mjesto tako zvano Rydalmere, via Parramatta. Ovo neka bude na znanje njegovoj rodbini i poznancim. Za bolestnika vidjeti ovo jesu dani dopusteni Ponedjeljak, Utorak i Srieda od 10 do 12 sati jutrom i od 2 do 4 poslje podne.

Hrvatski Prijatelj

Jest

Duhan

'MELROSE'

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

LIST HRVAT NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

Registered as a News paper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. Ali communications to be addressed to 'The Manager.'

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLESE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRISISH & CROATION NEWSPAPER CO.
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprove br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

British Hotel.

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

Kraljevich & Simich

Gumbrokers,

40 WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½ %. Takodjer imamo najbolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Victoria, 19 Listopada.
Mokoia 26 Listopada.
Manuka, 9 Studenog.

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putu izmedju
AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney
Oroya, 28 Listopada.
Ortona, 14 Studenog.

Za potpune potankosti obratiti se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6. 6/6. Kod istog se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

E. B. DUFAUR,

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES– The choicest brands case and bulk, including Watsons, Pedeitor Malkin. The same as supplied to the Roval Family.
BRANDYS—Hennessy, Jules, Clamait, Ruyer Guillet and all other leading brands.
GINS & Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS — The purest direct from Holland.
CHAMPAGNES—All leading brands & finest vintages.
ALES & STOUTS—The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' & Bass.
TEAS—A special leading line - best value in market packed in ½lb, 1lb, 2, 6, & 10lb tins, chests, ½ chests £
WINES from vineyards of Australia and Continent of Enrope, cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me—this will ensure continuance.

"Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 14, 1908.

Balkanski Polosaj.

Nije sada, vec ima godina da Balkanski polozaj jest u oko europejskim velevlastim. Nije sada da Slavenski narod trpi velike muke i vapi za svoju slobodu; ali koju je hvajda kada niemci nemogu zaboraviti Bismarkove rieci, "sila vise vriedi nego pravo." A opet uzrokom sto smo bili vazda nazad u nauci, ista nasa krvna braca je su nam najvise dusmani, a zasto? Jednostavno za to, jer smo podcienjenici vec kroz stoljeca i Svabi i Madjaru.

Imamo opet primjera kad smo zadobili za Hrvatsku dobrog bana, i tajna se doznala da ga je nas car Franjo Josip osobno potvrdio za pet godina, uzrokom da moze vojevati sa macem u ruci proti svim Hrvatim. Skoro se mlada ceta turske vojske sastala i bez prolica krvi bezdusni Sultan dao slobodu svome narodu. Ovo je razveselilo cieli izobrazeni sviet, jer turci i krscani sada mogu skupa zivljeti. Svim europejskim drzavam turski ustav i novi zivot bilo je milo, osim samog niemca. A zasto? Jer niemcu nije drago da turcin dodje do izbrazenosti i da dodje do znanja kao i ostale narodnosti.

Njemacka nece u boj, jer se boji rata premda ocekiva da druge narodnosti otidju u rat. Ali prije ili poslje, stavno se za njemacku ecekivaju crni dani, kada, bude okusati svoju srecu sa onim zmajem, kada ce je mozda osakatiti za nazadak najmanje od 50 godina. Vatrakoja sada na Balkanu gori, nije nista drugo vec njemacka politika. U dojduce brojeve bavit ce mo se obsirnije, jer prostor lista nedopusta nam za opisati sve kolikoi koliko novosti jest proslo kroz englezke novine. Cekat ce mo iz domovine novine, ali koja korist gdje je pusta sloboda od stampe?

Rat medju slavljanskim narodom nezudimo, jer bi bila grehota da nasa braca ginu. Ali za otici na silu u rat, i ubiti nasu bracu za opet podjarmit se pod njemacku vladu, bila bi velika ludorija. Mi od nase strane zalimo nasu bracu u njihovim velikim mukam za svoju slobodu, stoga mi u ovim dalekim stranam svieta imalibi smo se dogovoriti i u nasoj skupstini odma odrediti zu pomoci nasu bracu, ne u riecim vec u djelim—evo nas prvih.

Poglavite brzojavke od pocetka pa do danas prevodimo na drugoj stranici, ali osim sto brzojavke dokazuju sigurni smo da ima mnogo vatre u narodu. Ima misli i nesapvanja svakomu, jer ako bukne rat nema vise mira. Ocekuje se da iza smrti Franja Josipa promjena mora da bude u europi; a mozda je sada dosla prigoda da pod njegove stare dane na svoje oci nas car bude uvidio razpast svoga kraljevstva, u slacaju kad bi se svi slavanski narodi u jedno kolo slozili. Mislimo ovo se sada nece dogoditi, jer slavljanskom narodu treba nauke i sloge i da nstane dusmana medju istim nasim slavenskim narodom. Ali prije ili poslje nema tomu dugo vremena kod sve europejske vlasti i narodnosti mora da nas pripoznaju da mi jesmo najbolja narodnost na svietu i da svoje pravo moramo zadobiti kao zajednicku najvisu Slavljansku republiku na ovem svietu. Zivili Hrvati! Zivila Slavljanska narodnost!

Kratke Viesti.

Uzskrnno je "Napredak." A sada opet kada uzskrsnu hrvatski junaci, eto nam slave kad svoju tiskarnu budemo imati. Takodjer imat ce mo na radnji jednog naseg vriednog domorodca, jer nam to opotrebuje u slucaju urednika bolesti.

Nemojte nas ni najmanje kriviti ako izadjemo sa imenim na javnost oni koji nam dugujce. Ovo je zadnja nasa opomena.

Ima nasih zemljaka koji znadu pametno i posteno rabotati, na vladinim knjigam od Bankruptcy Court ima dostatni broj ubilizeno. Malo prvo Juraj Jaksich, a sada posljednji Mariu Glavash.

Frank Cvitanovich je u zatvoru kao obtuznik za kradju £500 Marinu Kumricu, nista za sada nemozemo dokazati dokoju sud sv ne izrece.

Dokazuje se da u gradu. Bostonu Americi, tamnice je su tako prepune, da nacelnik jest naredio da 500 tamnicara od manjeg zlocina budu pusteni na slobodu.

Jedan siromasni radnik u New York lmenom Godfried Probst, nazad malo vremena primio je dobru viest, da on i njegova sestra je su dosli do srece od £4,000,000 sterlina ostavljeno njima od njihovog strica u Bombay, Indijam.

U mjestu Whitborn kroz jednu sedmnicu obstojale su dvije zanitbe, prvo—starac 87 sa staricom 84 god., drugo—starac 78 sa staricom od 80 godina.

Imajte opazu na tocnu adresu za primati "Napredak" i nemojte dopustiti da vam ga drugi dize ili cita kad g a nije pretplatio. Svaki je sada u duznosti poduprieti ovo radnicko poduzece, jer sada kada nece biti rata ciena gume bit cne uzvisena, a mi ce mo vam pokazati naputak kako svi mozete prodavati gomu uz bolju cienu nego je naznaceno na marketi.

Redoviti pretplatnici dobivat ce "Napredak" za sve ono vrieme sto jesmo zaostali. Ali sada svaki treba da podupre za namistiti tiskarnu radnike i slagare moramo uzeti, u bez vase pomoci nemozemo otici u velike troskove.

Svaki ce zeljno sada citati 'Napredak,' stoga nemojte ga propustiti kada sami priznajete da je ova novina obtjubljena od hrvatskog radnika.

Kralj Noverdezki i knjez Nikola Crnogorski jesu jedina dva vladara u Europi, koji su visociji od svojih zena.

Najstarija novina na svietu jest u Kinezoj tako zvana "Official Journal," sto ove godine posvecuje hiljadu godina od svoga ustanovljenja.

Drzavni Japanski dug. dokazuje se da sada jest od £270,000,000 sterlina, tako da dandanas u cieloj povjesti drzave, Japanci jesu u kriticnom polozaju da neznaju kako se imaju poboljsati.

Vlastnik jednog perivoja kod Villabella u Tarragona, bilo mu je vise dodijalo da djecaci kradu mu voce pak sa puskom cuvao je perivoj. Jednog dana u granama na stablu kruske vidi kako jedan djecak mirno bere kruske, zapali pusku a djecak se prevali na tlo mrtav. Kad je dosao do mrtve lesine opazi da je ubio svoga vlastitog sina.

U Americi je neki bogatas naredio, da mu za ljeto sagrade kucu od papira (hartije). Radja ima biti brzo gotova. Sviet znatizeljno ceka, da didi tu cudnu novost.

Kao champion za veliku daljinu na noge hoditi Mark All, uputio se je na 6 Kolovoza 1910. Do danas Mark All, proputovao je 79,575 milja, koji ce ovog mjeseca dovrsiti osamdeset godina.

Sudac kod mjesta Acton savjetovao je jednog covika, da neka se opet ponovno dobro promisli prije nego bude tuzio svoju zenu. "Nema koristi" ovaj odgovori. Je sam vec od ovom mislio ima preko 21 godina.

U jednoj velikog dvorani koja se drzi kod crkke Isusove u Chicago, jesu napravili toliko krasno uresenih kutova za imati "ljubavne izraze" medju mladim zarucnicim. Mjesta su prigradjena so ogradom mreze, tako da jednog drugoga nemogu se vidjeti kad se nalaze u ljubavnom zagrljaju.

Iskreno zahvaljujemo svim nasim domorodcim, koji su naseg urednika na svakom mjestu ljubezno docekali kad je skoro proputovao kroz Northern Wairoa. U buduce bavit ce mo se obsirnije "kako je na kopanju gume."

Gosp. Hoffman p Becu odbio je svoju zaruku uzrokom kad je iznasao da njegova zarucinca ima false vlasi. Ona opet kasnje iznadje da on ima falso oko koji se bojao da ne izadje na javnost, sada vjencanje ima ima se obaviti.

Kada se ugovaralo sa Sultanom da dopusti ustav svome narodu, dokazuje se da je pao u nesviest u prisutnosti svojih ministra. Kad je Sultan oporavio, onda su mu dokazali Vase Velicanstvo! jeli ovo dokaz i od vase strane, da imati dati novi ustav svome narodu. Na ovakov govor Sultan je primio zahtjev i podpisao potrebite spise.

Hrvatskom radniku! Do sada smo u velikom broju slali ovaj list za kojeg predplate nismo primili; sada kada smo opet na novi zivot uzskrsnuli od sada vise toga biti nece. Ko hoce biti predplatnikom ovog lista neka odmah posalje pretplatu za cijelu godinu, jer kad je svima na koristi svota je neznatna. List se moze prosiriti kad od svakog budete zahtjevati da budu pretplatnici. Zeli li krscanski radnici, da list ovaj opstane, treba se svojski zauzeti, a ne kao do sad, jer ako neprijatelji laju to im nece za dugo biti. Misle, ako nas utamane, da ce propasti nasa ideja—ali se ljuto varaju Hrvatski radnice, ne spavaj progledaj. slozno na posao: A sada u svrhu molimo sve nase duznike, da se odmah oduze jer nas posao treba da nadje dostojnog odziva, a ne kao do sad. Sve se moze kad se hoce, svakom svoje.

12. Bozjih istina.—1. Car vlada sirom svijeta.---2. Papa blagosilja obadva.---3. Vojnik sluzi za sva tri.---4. Odvjetnik globi sve cetiri.---5. Pop pjeva za skih pet.-6. Ljekarnik truje svih sedam.--8, Lijecnik dere svih sedam.--9. Grobar kopa svih devet.---10. Tezak hrani svih deset.---11. difut vara svih jedanaest.---12. Smrt mori svih dvanaest.

Sila gora nego turska.---Sliedece pismo je pisao seljak Boze Mestrovich Pensa Ivanov iz Drvenika trogirskoga. "Saljem sto sam duzan za list i molim da mi obustavite daluje siljanje "Pucke Slobode," posto ja nesmim primati od popa, koji me psuje i kune, bilo sa oltara bilo na putu, mene i svakoga koji prima i cita "Pucku Slobodu." Pa ovo nije gora sila nego u tursko dcba. Onaj dan kad je ovo pismo stigle prijavilo se 17 novih pretplatnika za "Pucku Slobodu,' koji se ne boje ni psovaka ni kleveta. A takodjer mislimo da iz daleke Nove Zelande primit ce dostatnog broja pretplatnika.

Treba nam dobrih dopisnika, ali ne nigda od nikakovih osobnosti ili prepiraka. Na staru adresu kako imamo uknjizeno saljemo svakomu "Napredak"; ali promjenu adresa neka nam to odma jave. Drugi broj iza ovog nesalje se nikomu osim redovitim pretplatnicim. Nemajte se sada zanemariti, jer uhvamo ovog puta postignuti, da sa brodom mozemo putovati po svemu svietu.

Jedan nas domorodac koji je vec ustanovljen u obrtu od prodovanja ribe i voca vanka po varosim, trazi jednog druga od £20 do £30, za povecati obrt jer se moze dobro zivljenje ciniti. Obratite se na urednistvo.

Doculi smo da u gradu Aucklandu ima se osnovati Austro-Ugarski Club, neznamo kakav ce cilj imati; ali kako razumimo bit ce na njemackoj upravi a clanovi da budu Hrvati. Neka nasi, ovakovi smo i u domovini nemozemo nista bez tudjinca imati.

Svoj svome. Uborbi je zivot u radu je spas. Citaj i zahtjevaj svuda list "Napredak."

Mir ili Rat.

VELIKA VATRA MEDJU EROPEJSKIM DRZAVAM.

SOFIA 5 tek. Brzojavka donasa viesti da Bulgarija ovog dana jest proglasila svoju slobod u starinskom gradu Ternovi, u prisustvu principa Ferdinanda i njegovih ministora. Vojska u broju od 150,000, jest pripravna za rat u jednom casu. Druga brzojavka iz Londona dokazuje da ce Austria proglasiti da Bosna Ercegovina bude pripasti pod njezinu drzavu. Dokazuje se takodjer da je Franjo Josip pisao list Francuzkom Predsjednika, do je on zadovoljen dati ustav i posebno vladanje Bosni i Ercegovini, ali da to prije nemoze uraditi dok za koje vrieme ono pokrajina nebude pripasti njezinoj drzavi, i da Ruska, Njemacka i Italija je su mu potvrdili. Njemacko je savjetovala Tursku neka ne idje u rat proti Bulgariji kada nije spravna za rata. Francuzka i Englezka je su protestali na postupanju Austrije kad je prekinula Berlinski ugovor god 1878 ; i da ce Ruska gledat Dardanele.

PARIS 6 tek. Ova brzojavka dokazuje da Bulgarska vojska idje na granicu, i da turska vojska idje joj u susret. Brzojavka iz Londona istog dana dokazuje da Austria spravlja vojsku u slucaju da odma buknne rat, jer se u Becu govori da rat nece biti za nista drugo vec sto je uzela Bosnu i Ercegovinu. Srpska se spravlja za rat i pozvala je rezervu od 120, 000 dusa da se udruze za vojskom. U Beogradu velika je uzbuna naroda, i ulice se pune gradjana koji neprestano vicu "Doli sa Austrijom."

Veliko mnoztvo naroda sakupilo se okolo englezkih, taljanskih turskih, i Ruskih poslanika ureda, izkajuci dobra cuvstva prama ovim vlastim. Velika radost naroda bila je pokraj kipa ruskog cara, kojeg su opisali kao osloboditelja Srpskog naroda. Druga Brzojavku iz Berlina dokazuje da njemacka nece se nista ticati u Bulgarsko postupanje. Austria se obratila na Sultana u razlog da na mirni nacin dodje se do zakljucka sto se tice Bosne i Ercegovine. Ruska je dokazala da ona nije zadovcljna na Bulgarije postupanju. Takodjer neka bude skupstina u Petrogadu od velevlasti za dogovor Balkanskog polozaja, jer da ce ona pitati za stetu sto je Austrija pribavila Bosnu i Ercegovinu.

BEOGRAD 7 tek. Sve novine u Srpskoj sa velikim naslovim dokazuju "rat sa Austrijom." Velika skupstina od deset hiljada naroda imali su sastanak u Beogradu dokazujuc vladi imanje i svoje zivote u protivnost Austrije. Jedna ceta navalili su na ured Austrijskog poslanika i sve prozore porazbijali. Opet procesija od Sveulicistara hodila je do Turskog Poslanistva i burno klicali Sultanu, bila im je nadarena turska zastava koju su nosili kroz sve ulice Beograda. Englezke novine dokazuju da je na sramotni nacin zakon prekrsen. Brzojavke lz Carigrada dokazuju da veiika procesiju naroda od svakog stalisa bila je u onem gradu kao nigda prije u povjesti. Procesija je burno klicala Engleskom, Francuzkom i Ruskom Poslanistvu. Brzojavke iz Berlina dolaze da ce Njemacka biti Austriji u pomoci. Iz Beca dolaze viesti da Austria nehoce pristati na dogovor sastanka velevlasti.

BEOGRAD 8 tek. Novine srprke kazu da kralj Petar idje glavom u rat usuprot Austriji, jer da je bolje izgubiti cielu drzavu nego dopustiti da Bosnjaci njihova braca budu podjarmljeni. Brzojavi iz cetinje dolaze da principu Nikoli jest mnogo zao sto se je dogodilo njegovim susjedam Bosni i Ercegovini, veliki je sastanak bio od crnogoraca dokazajuc vladi, da neka se proslost zaboravi i sdruzu su sa Srpskoj za braniti svoju bracu Srbe. Iz Beca dolaze viesti da je bilo opotrebito za priloziti Bosnu i Ercegovinu k' Austriji.

BEOGRAD 9 tek. Srpska je pozvala unutra cielu rezervu, ali Austria odgovara da neka se ne igra sa vatrom, jer da ce joj biti naopako.

BEOGRAD 11 tek. Veliko mnostvo naroda koji zele rat sakupilo se okolo palace Srpskog priestonasljednika, pitajuc da bude rat sa Austrijom. Princep Jure, izazao je na prozor i ovako kazao "Ja jesam dionik vaseg cuvstva. Uhvam da do malo dana dati ce mo nase zivote kralju i za domovinu." Profesur Johanovich poglavica rata usuprot Austrije, bio je imenovan Predsjednikom od sabora. Kasnje Skupstina (sabor) imali su tajni sastanak i na dogovoru bilo je odluceno 93 glasova da ne bude rata usuprot 66 glasa. Sabor je bio veoma uzburkan, ministar Milanovich dokazao je da je za sada odma nemoguce otici u rat, buduc da prah i olobo nalazi se u Austrije gdje je sadrzan. E, da je prah mogao prije doci u Srpsku zemlju.

Zadnje Brzojavke. — Viesti iz Carigrada od 14 tek. dolaze da jedna ceta izgorila je Austrinsku zastavu trgovackog broda. Jedna skupstina od 20,000 Turaka, zlostavljali su Austriju i Bugarsku, a zahvalili su Englezkoj, Francuzkoj, Ruskoj, i Italiji, na njihovom prijateljskom postupanju.

Citinje 13 tek. Princ Nikola primio je deputociju od parlamenta (skupstina), i dokazao je da je Austria uradila jedno veliko zlo. Ako se na mirni nacin ne popravi zlo pocinjeno, da ce Crnagora proliti zadnju kaplju krv za njezinu pravicu.

Knjez Nikola Crnogorski odlucio je prigodom izgradnje luke u Baru sagraditi novu priestolnu placu. Cim se izgradi luka, podignuti ce se na obali nove zgrade i pristupiti ce se graditi priestolne palace.

Brzojavka iz Beca dokaznje da u zudinskoj erkvi kod mjesta Sziget Ugarskoj mislili su da gori vatra upravo kad je singagoga bila puna u broju od tri hiljade dusa. Narod se tako poplasio da u istoj uzbuni za izaci vanka kroz jednu vrata 48 osobaje su ostali mrtvi, a u visem broju ostalo kruto ranjeni.

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME -

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 40.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 175.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 132 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gummom od 116 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 100.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 14.
Dobra swampa sa prahom 11.
Slaba swampa ostrugana od 13.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 10.
Dobar chips bez praha 26.
Dobar chips sa prahom 16.
Dobar chips sa prahom alislabiji 10.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosilani prah od 11.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 105.
Po drugi put ostrugana ali bistra 110.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 30.
Gstrugani sugar 26.
Sitna guma bez biti ostrugana 18.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 3.
Zemljusina od gume ---

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 115.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 40.

List "Putnik" koji izlazi u zagrebu jest mnogo u protivnost svima zidovim. Urednik gosp. Milan Obradovic napisao jedan clanak proti braci Schwartzima. U vecer istog dana u 7 sati pred cifutskom velikom kafanom napao je iznenada na urednika Leopold Schwartz prodavac acetilina, spirita i ulja za podove i udario ga stapom po glavi nekoliko, u to skoci na njega urednik "Putnika," te ga udari kisobranom posred glave, da ga je cifuta oblila krv.

Gosp. Ivan Petricevich koji je bio otisao u Sydney na docek svoje zaruc-nice mlade hrvatice, kako razumimo u onem gradu bijase vjencan. U Nedjelu 11 tek. mladi parovi je su sretno povraceni svoju u novu postojbinc. Zelimo im svaku srecu da im sretno bilo.

H. R. D. Drustvo u Dargaville kako smo razumili imalo je svoju zadnju sjodnicu na 30 p.m. Istog dana primili smo zliedecu brojavku "Brod se je razbio." Zao nam je bilo ovakovu brzojavku primiti buduc da po nasem naputku i od nase strane brod je bio sagrrdjen. Drugi put malo kasnje kad se drugi brodovi budu graditi, imat ce mo opazu da izuceni kapetani budu na upravi.

Gosp Marin Segedin iz Gisborne dosao je u Auckland za nekoliko dana uzrokom Catholic Hibernian Soclety. Nas domarodac u Gisborne koliko se je upoznao sa ondjesnjim narodom, da su ga metnuli za tajnika od Catholic Hibernian Society; i da budu knjige druztva metnute u red dosao je ovdje do glavnog ureda. Malo po malo svaki se moze stogod nauciti. Cestitamo nasem domoradcu na njegovom uspjehu.

Odgovori upravei Urednistvo.

Gosp. Srecko Pobrica, Waipapakauri. Sto nam zahtjevate racun kad sami znate da dugujete za proslo polugodiste od 1-12-07 do 1-6-08. Sretno !

Gosp. Marko Raos, Muka, mirno do 1-6-08.

Gosp. Mijo Vukovich, Babylon, mirno do 24-9-08.

Gosp. Jakov Brajkovich, Poroti, mirno do 4-10-08.

Gosp. Mate Kurte, Te Kopuru, mirno do 1-12-08.

Gosp. Mate Erceg, Maropiu, mirno do 1-12-08.

Gosp. Andrija Erceg, Josipov, Maropiu mirno do 14-4-09.

Gosp. Marko Lendich, Maropiu, primljeno na racun 5s za polngodisuju predplatu.

Gosp. Simun Mercep, Te Kopuru, mirno do 31-12-08.

Gosp. Lovre Mihaljevich, Gumtown, mirno do 1-6-08.

Gosp. Nikola Divich, Poroti, mirno do 2-7-08.

Gosp. Ante Miletich, Parenga, mirno do 20-7-08.

Gosp. Cvitan Mustepich, Papakura, mirno do 1-6-08.

Gosp. Ivan Jakich, Antin, Muka, mirno do 1-6-08.

Gosp. Mate Franich, Dargaville, mirno do 1-6-08.

Gosp. J. S. Vodanovich, Muka, mirno do 1-8-08.

Gosp. John Ujdur, Rehia, mirno do 1-6-08.

Gosp. Stephen Kokich, Swanson, mirno do 5-2-09.

Primili smo iz Wellingtona prosti ulazak u ovu zemlju, za dvije mlade hrvatice koje ovamo dolaze za sdruzit se u braku zenitbe. Kako vidimo pocela je naselbina od mladih hrvatica ovamo dolaziti ; ali ponovno priporucujemo nasim zemljacim, da kad misle privesti ovamo mlade hrvatice u slucaju one koje su nepismene, neka se unapred obrate za prosti ulazak u ovu zemlju. Imali smo prigodu u proslu nedjelju 11 tek. vidjeti kao isto i prije, zaustavljenu nepismenu hrvaticu, pak ovo nije podniposto dobro za putnicu od dalekog putovanja.

Hrvatska - Britanska Agencija sada e pod upravom ovog urednistva, koja posluje za hrvatske i englezke podanike u medjusobnim odnosajima trgovacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmivanja svakovrstnih zemlja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i inglezkom jeziku. Zastupa u podpunom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemlji. Cine putne karte za hrvatski narod gdje nikomu nema prevare.

Prodaje se jednog druga diel kod najbolje gostione u New Plymouth. Garantiramo dobar uspjeh nasem domorodcu koji zeli otici u spekulaciju. Za dalje potankosti obratite se na urednistvo.

Zahvaljujemo svim domovinskim i Americkim novinam koji su nam neprikidno i redovito slali njihove novine. Oglasujte sada "Napredak" na sve strane i zadovoljni smo primati svaku ostalu hrvatsku novinu u zamjenu. Imat ce mo i hrvatsku tiskarnu, jer sada nasi hrvatsku radnici u ovoj zemlji dosli su uviditi da im opotrebuje jepna neodvisna hrvatska novina.

Pamtite ! cim vise predplatnika jedna novina ima tim ce bolje izgledati, a tim vam vise i koristi.

Imamo potrebu da se nadje pouzdane i dobre zastupnike, koji ce se brinuti oko prosirenja nasega lista. U dobri cas da se nadje iskrenih Hrvata, za ovo mnogopotrebno poduzece.

Socialista pobuna u Austrija.-- Brzojavka iz Beca donasa viesti, da na ulicam Buda-Peste bila je velika uzbuna socialista uzrokom da bude dopusteno generalno glasovanje sa tajnim postupanjem kad su izbori. Pulicija je raztrkala uzbunitelje sa vatrom iz puske ranivsi nekoliko. Kasnje bude mir postavljen.

Novinarstvo. --- "Domovina," --- Tako se zove novi hrvatski list, koji je u mjesecu srpnju ove godine poceo izlaziti u Punta Arenas (Magadlanes) u repubulici chile (juzna Amerika). Objelodanjuje se sedmnicno jedan put. Uredjuje ga g. Petar Gasic.

Kako razni stalisi sude o zivotu Vojnik: Zivot je telecak, koji se jako tesko nosi.---Bankir : Zivot je mjenica, koja se nemoze produljiti.---Nedjeljni lovac: Zivot je lov, u kom covjek rijetko sto pogodi.---Matematicar : Zivot nije nista, jer se nemoze viditi.---Lijecnik : Zivot je smrtni boj, u kom svi bolestnici prebrzo umiru.---Glumac : Zivot je komedija, kojoj se samo rijetki ljudi smiju.---Pjesnik: Zivot je pjesma sa jako losim srokovima.---Djak; Zivot je vjecno lumpanje sve do svrti.---Pa da nema svaki pravo ?

Visina ljudi. Uvijek se cita, da su sadanji ljudi manji, nego sto bili u prijasna vremena. Ali odkrica su pokazala drugi rezultat. Pri mjerenju eglpatskih munija vidi se, da su stari Egipcani bili isto tako veliki, kao danasnji ljudi. Grobovi grckih i trojanskih junaka pred Trojom daju nam zanimivu sliku, da su ti junaci bili manji nego danasnji jaci ljudi. Kod rimskih gardista zahtjevala se visina 1,725 m. i to ih nije bilo mnogo Kada su htjeli Tirolci priediti svecanost sredovjecnih tarnira pred kraljicsm Jelisavom, bile su haljine starih vitezova premalene. Covjecanski rod nije spao, nego je u tome pogledu napredovao.

Zena muskarac. Kod gospodje Mary Paulson 763 ¾ Washington Boulevard, Chicago, bila je namjestena sobarica, koja se zvala "Hanna" Sobarica je sluzila u kuci kroz tri mjeseca na potpuno zadovoljstvo gospodarice. Kad je hajeenom nestalo njesto zlatnine i srebernine, sumnja je spala na "Hannu" te je ona bila uapsena. Kada eto ti belaja, kod redarstva se dokazalo da je "Hanha" muskarac, poznat pod imenom John Robinson, koji je za dulje vrement poslan u hladovanje.

Radi prodovanja ljudskoj mesa. Frank Carr, 23 godine star bio je optuzen, da je odmamio 19 godisnju djevojku Gertraudu Forrest u jednu zloglasnu kucu na juznoj strani grada Chicago. Cim je djevojka prispjela u ovu kucu bila je svucena, njezino je odjelo bilo joj oduzeto. a njoj dadose lagano i prozirno "poslovno odjelo." Uzalud moljakanje, ali nakon jedak dana njoj podje za rukom poslati u javnost malu ceduljicu. Sudac je odsudio Carra na jednu godinu tezkog zatvora.

Danas se proslavio godisnji "Radnicki Dan" (Labour) u proslovu kod su radnici zadobili pravo za 8 sati rabotati na dan. Svako godine bude procesiju od svih radnickih zanata i obrta po svim gradovim gdjegod su radnici zadobili njihovo pravo. Hoceli se hrvatski radnici u cem sada pokazati?

Kod Auckland Bolnice umro je mladic od 19 god. Nikola Piskulic iz Pijavicina opcina Kuna Dalmacija. Ovu zalostnu viest primilismo na zaklucak lista. Vjecni mu pokoj dusi !

Sto nam vriedi novina ?—Odlucili smo kad bude potreba otvoriti dostatno prostora u nasem listu, za dati pouke i savjeta na odgovor, svakog upita naseg predplatnika bilo u svakoj njegovom privatnom ili drugim potrebam. Nami je opotrebito znati tocno opisanje sa imenom onog koje imao bude zelju za znati zakonite i druge stvari prije neg bi otisao u bezpotrebne troskove. Kad odgovor na upite kroz novinu budemo dati ne cemo na javnost ime dati nego sa dva slova kao A.B. i.t.d. Pouka i savjet kojeg ce mo bezplatno dati vriedit ce mnogo nasim predplatnicim, jer istinito poznajemo da svaki ima po stogod svogu privatnog poslao, sto viseput u naglosti srzbi, i krivog naputku potrosi se novac na veliku stetu. Mi ce mo na svako pitanje iskreni odgovor dati, te sve ako sami nemozemo dokuciti posluzit ce mo se sa nasim odvjetnikom, sto u svakom slucaju jest bezplatno nasim predplatnicim.

Brzojavka iz Petrograda donasu viesti da iz ruske carske palace jest ukradeno jedno starodavdo rukopis koje je vriedilo £30,000 sterlina.

Svuda i na svakom mjestu zauzoni se i trazi da se predplate na "Napredak."

Listovi na Posti—Mnogo smo puta opomenuli nase zemljake da drze tocno svoju adresu, sada uzrokom ove novine kao i prije na stotine listova nisu otisli izgubljeni. Sliedeci listovi nalaze se na General Post Office Auckland, za—Ancich Nikola, Antunovich Mato, Antunovich Mato (Matov), Alfirovich Mate, Buljubasich Jure, Barbarich Steve (Jurjev), Barbalich Nikola, Bojanich N., Borich Mate, Brasich Niklis, Barbarich Ante (Antin), Bilis Antonio (fu Marino), Bakalic Grgo (Stipe), Beros Ilija (pok. Luke), Bobanich Mate (Matin), Boksich Mate (Petrov), Borich Mate, Borcich George, Boksich Ivan (Matin), Culjak Luka, Dragicevich George, Despot Ivan (Antin), Delich Ivan, Dropich Luka, Granich Petar, Granich Mate (Lukin), Garmaz Jure, Erstich Frane (Simunov), Juran Zore, Jujinovich Mate (Ivanov), Jerkovich Steve, Jessich J. M., Jelas Toni (Ivanov) Hujich Mate (pok. Stipana), Huljich Ivan (Petrov), Jakich Mijo, Jelas Mijo, Jelavich Mijo (Tome), Jakich Ivan (Antin), Klinac Ante (Petrov), Krzanich Ivan, Kuzmanich R., Kraljevich Josip, Lupis Luka, Lusich Ferdinand (Nikolin), Luis George, Macuket Grgo, Musich Ivan, Mateljan Jakov, Maich Ante (Lukin), Maich Joze, Maich Ivan, Mihaljevich John, Modrich Juraj, Marsich Ivan, Prlach Ivan, Pivac Ivan M., Pivach John, Plecas Andrija. Pribicevich Ivan, Pervan Mijo (Ivanov), Pivac Ante (Markov), Prdac Ivan (pok. Ante), Pavich Mate, Raos Ante, Raos Toma, Rakich Mate (pok. Jure), Rado Anton, Rakich Jakov (Antin), Roglich Marko (Josipov), Rakich M. V., Radalj Mate (Andrin), Sulenta Lovre, Selak Marin, Sain Geo. (Markov), Silich Visko, Suvaljko Ivan, Suvaljko Ante, Tolich Ivan (pok. Jure), Tolich Ivan (pok Danijela), Tolich Josip (Tadije) Tolj Nikola (Ivanov), Urlich Grgo (Tomin), Vukovich Toma, Vela Toni (Grgin), Vujcich Josip (Franin), Vodanovich Marin.

Novi Duncan! Sada otvoren!

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i sliediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nega vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci dostajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Ciena *Liru jedun* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GEJA FERRI, Upraviteljica.

T. Kenealy & Co
SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Ro4ers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medal 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qaaris 8s, pints 4s 6d; Swans quarts, 8s, pints 4s 6d; Paul's qarts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quarts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. Swales,
(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece.

Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

Aucklandski
Zavod Lijeceje Vodom,
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik — Ranarski Lijecnik
DR. STOPFORD — DR. STEWART,

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatiemu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

Hrvatim na Znanje.

DAJEM nu opce znanje svim Hrvatskim kopacim, da imam dobro smolano zemljiste u Waipapakauri kod Awanui Prosto je svakomu kopacu doci i kopati gomu na tri sliedeca uvjeta.

1. Svakom u kopacu koji bi htio rabotat pridame dajem Lira 8 cistih na mjesec i £3 za hranu, kopati isto kao da radi za sebe.
2. Prosto je svakom koji ce za sebe raditi ssmo 15% ima placati, a od mene istog hrauu uzimati za istu cienu kao i kod drugih.
3. Svaki koji plati £10 na godinu prost je kopati i sluziti se prodajom smole skim hoce, samo samnom ima se sluzit sa hranom pod umjerenom cienom.

Zemlja je otvorena, te u svako doba covjek moze doci na nju i kampati.

A. E. MATUTINOVICH,
Waiharara ili Parenga.

James Currie,
TAILOR,
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizosn mogucom cienom.

J. Bouskill,
Statuary, Monumental w. General Mason.
SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemsjista kod Nosthern Wairoa. Zemiliste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekere izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podreniti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Ispostava: Hreljin
Glavnica K. 1,580,000 Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.
Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.
Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE.
BRACA HOPE,
ZUBARA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suplje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju!

ZEMLJISTE sadrzaje 8 ekera pod lozom od pet godina nasadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se
J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

T. J. McIvor & Sons,

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemsja daje daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

H. KNEEBONE.
Brijac i Duhandzija,
130 QUEEN STREET - AUCKLAND.
(druga vrata ulazka Coombe,s Arcade).

Najizrstnija Brijacnica u gradu. Sest brijaca vazda na radnji. Zdravstveni prah—sapuna uporablja. Narucbe svake vrsti duhana salje u kontri.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.
SWEET OR DRY.

20s per case of 1 dozen quarts or in the Cask.
Send for Sample—
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO!

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na
N. MAY, HUPARA, KAWAKAWA,
BAY OF ISLANDS.

CUMMINS & CO.,
COOMBES' ARCADE, AUCKLAND.
Krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljstvo se garantira. Ciene se umjerene.

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pjse nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez bolj i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

PRITCHARDS' POSTOLI!

Najbolje skladiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEAN'S BUILDINGS,
QUEEN-STREET WHARF,
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Works, 19 Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, OCTOBER 14, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, OCT. 21, 1908. (No. 36.) Bro. 36.

Novina je izobrazba!

Svaka dobra knjiga jest izobrazba za svakoga, te ako citatelj nemoze upamtiti cielu knjigu na pamet, ipak ce naci koji clanak ili nekoliko rieci sto mu moze mnogo okoristovati i ostat mu nezaboravno do svoje smrti. Netom diete pocme hoditi u skolu dade mu se knjiga za nauk, pa tako dalje knjiga iza knjige dok prodje sve razrede sto mu opotrebuje. Ali za odraslu mladez i ljude od svakog stalisa, nema nikakve stvari na ovem svietu sto vodi do izobrazbe kao sto jest jedna novina.

U svakoj narodnosti u svakom jeziku ima novina, jer iz novine crpi se svaka potrebita stvar za citatelja. Nikakva narodnost na ovim svietu nebi bila dosla do izobrazbe a da nije uzrokom njihovih novina. Malo i veliko, staro i nejako, muzko i zensko svaki cita novinu, jer mu okoristuje stogod znati, pa to bilo i najmanje vriednosti. A gdje je najvise novina? U svakim slobodnim zemljam kao u Americi, Britanskim kolonijan i.t.d. A gdje najmanje novina ima? U Austriji po Slavljanskim zemljam. A zasto? jerbo slobodu od stampe svome narodu ne da.

Nemozemo se podulje baviti, ali istinito mogli bi smo napisati veliku knjigu kad bi smo nacrtili koliko je Hrvatski narod nazadovao, sto u svojoj zemlji nemoze imati slobodnu stampu. A zasto to jer njemacka i magjarska uprava koja vlada u Austriji nedopusta Slavljanskom narodu da progleda. Eto ima godina i godina da se nasi pradjedovi bore za svoju slobod i za svoj jezik; ali koja hvajda kad smo uvjek kod stola kao pas, koji gleda da mu se baci oglojana kost.

Plakati je Bogu do nebesa od velike neharnosti sto se radi Hrvatskom narodu. I to onem narodu koji istinito jest pripoznat od cielog izobrazenog svieta, da mi Slavljani jesmo nojbolji narod na svietu u svakoj stvari. Nitko se s'nami nemoze predpostaviti u nikakvoj stvari, samo da slobodu imamo. Sto cini Engleza i Amerikanca izobrazenim, nista drugo nego sloboda. A da ovi narodi nemaju slobode, stotinu puta bili bi gore u nazadku nego mi Hrvati. Sada u toliko slucajeva premda nekoji englezi imaju slobod, ipak mi Hrvati bez slobode nadmasujemo ih, da jesmo bolji od njih u svakoj stvari.

Njemacko palitika jest vazda bila, da je postovila iste nase Hrvate da oni ratuju proti svojoj krvnoj braci. Onim koji su u boljoj nauci, dali im kakvo dobro zivljenje, tako da oni nesretni u svojoj oholosti postavili su mrznju na istu svoju bracu. Sa ovakovim postupanjem od strane Austrije, nas Hrvatski narod imao je u svojoj kuci, izmedju svoje iste brace u domovini najgorih neprijatelja. A da je sloboda u nasim stranam, onda svak bi imao bolje izobrazbe, te od najmanjeg do najviseg stalisa svak bi stogod znao.

Istinito sada n domovini ima dostatni broj novina, i vazda se povecava; ali koja je korist kad su sve stranke a nikakve sloge. A dok ovako medju nami traje onda se niemac ispod brka smije, govorce, malo po malo vi Hrvati upast ce te u moju narodnost i pod moj jaram.

Ali sada je dosla prigoda kad u slogi svi Slavljani mogu bez puske i praha jurisati na neprijatelja, jer kad se tice, izgubiti svoju narodnost, svoj jezik onda nitko ne mari otici u sveti rat. Mozemo se sa sretnim nazvati kad imamo slobodnu neodvisnu novinu, koja ce nam vazda donasati novosti kako nasa braca u domovini prolaze. A vi Hrvatski radnici uzdrzite ovo narodno poduzece, jer mi jesmo od vase stranke za pokazat vam put da vazda budete na slobodi. Ako se sada zanemerite, onda ce te se povratiti na gori stepen, gdje u zagrljaju vase iste brace naci ce te se na gubitku vase slobode. Nitko nam nemore ovu novinu zaplieniti, osim sami Hrvatski radnici u Novoj Zelandi, te ako se to dogodi onda smo s'vami tudjincu podjarmljeni. Ali s'vam vojevati proti svakom dusmaninu vazda smo spravni, te hrvatski radnice slozno ruke na posao da ostanemo pobjeditelji na vasu veliku cast i ime sirom svega izobrazenog svieta.

Junacka djevojka.—Nazad malo vremena dodje Franjica Salamun sa svojom prijateljicom na Rijeku da si pohodi brata, koji je dosao sa englezkim parobrodom "Slavonia." Iza posjeta sjede na trgu s prijateljicom, kadno im se priblizi neki neznanac i sjede uz njih. U razgovoru rece Franjica, da bi rado ostala na Rijeci u kakvoj sluzbi. Neznanac pljesnu rukama i povika; bas moj prijatelj treba sluzavku. I povede obe djevojke. Kad ih je izveo van grada, obori se na Franjicu i htjede je silovati. Nu Franjica se habro opirala, docim joj je neznanac vidio, da je oboriti ne moze, otrze joj sa vrata zlatni nakit. Nu Franjica navali sad na njega, te zahvativ mu junacki ruku, ote mu svoje dobro i pohita za prijateljicom. Slucaj prijavise policiji, koja je uhvatila tog deliju, a zove se Gjuro Szokaes star 30 godina, rodom iz Ugarske.

U svojoj kuci.—Na kolodvoru u Dugomselu otpusteno je 15 hrvatskih radnika jer nijesu htjeli priseci u madjarskom jeziku, kako to trazi novi zakon, radi kojega je i doslo do novog sukoba izmedju Hrvata i Madjara.

Zaljubljeni kralj.—U Lisaboun se u mladom kralju portugalskom Manuela javno govori, da je zaljubljen. Jos dok mu je otac zivio opazio je i on i suppuga mu kraljica Amalija, da im sin rado gleda i rado se zabavlja sa nekom mladom damom, koja je bila pocastna kraljicina dvorkinja, a pripadala je najotmenijoj plemickoj obitelji. Nu mislili su, da ce to asikovanje proci. Manuel je i kao novi kralj nastavio svoje udvaranje toj dami, pa jos napadnije i srdacnije neki dan se je kraljica udova razgovarala sa vojvodom od Oporta, kraljevim prvim savjetnikom i dogovorise se da za kralja Manuela izprose jednu englezku princezu. Taj razgovor cuo je kralj i svojoj mojci otvoreno izjavio, da ce on samu tu svoju odabranicu ozeniti ili nijednu drugu. Dobra se mati trudila, da ga od tog nauma odgovori, kralj se dopace jos odlucnije izjavio, da ce i odstupiti ako ne uzmogne svoje drage ozeniti. Kraljica mati nagovori zatim tu damu i njezinu mater, da odu na daleki put, u cime ju ove doista i poslusase. Mati se dosjetila, da ukloni predmet ljubavi kraljeve, pa ce mu se i zelja zanjom utisati. Samo da se ne prevari.

Deset narodnih zapoviedi.—

1. Branimo svaku cesticu nase grude zubima i nobtima, jer je narod bez svoje vlastite zemlje robski narod.

2. Zemljista i posjede, koje su nasi djedovi sa krvlju izvo stili, izradjujmo i obdjelavajmo marljivo, da ih se podvostruce: da onoj vriednoscu mozemo svojima ostaviti.

3. Zivimo jednostavno bez nadutosti i na stojmo se gospodarski unaprediti. Uspjesi polucuju se samo stednjom. Uvazujmo, da ako svaki Hrvat ili Srbin pristedi dnevno 20 stotinki, da to na godinu iznasa mnogo stotina tisuca narodnoga imetka.

4. Ucite svoju djecu stediti jos u nejakoj mladosti, da se odreknu nepotrebnih izdataka.—Nauc ili se diete, da ne mora sve imati, sto hoce, a uciti ce se kasnje odreci i nepotrebnih izdataka

5. Nastojmo, da nam nas narastaj odraste u dobrom drustvu, te se iz dobrih knjiga uzgoji, da nam i dusevno i tjelesno ne propadne.

6. Ostavimo se slaboca strasti kartanja pijancevanja i pustolovno zivota, jer je posljedica ovih strasti bieda i nevolja, koja na koncu citavu rodbinu upropascuje.

7. Nastojmo liepo i u slozi paziti se sa susjedima, cuvajmo se kavgi i prepirki, jer su ove posljedicom propasti cita a roda, mjesta i obcine.

8. Rodbina je temelj naroda. Za to postuj svaki svetost domaceg ognjista—kao zjenicu svog oka. Za nas narod je postena rodbina dvostruko vazna.

9. Poduprimo svagdje svoje zemljake u potrebi i nevolji, podajmo zasluzbe hrvatskom i slovenskom radniku, obrtniku, trgovcu i seljaku; ojacanjem ovih slojeva jaca se narod.

10. Ne propustimo svoje duznosti prama domovini, jeziku i narodnosti. Najkrasnija je i najplemenitija znacajka covjecnosti i prosvjete: *mudra i razumno izrazena ljubav za narod i domovinu!*

Sveti Rat. Brzojavka od 15 tek. dokazuje iz Cetinje da crnogorski sabor na odgovor Srpske skupstine (sabora) za dobra cuvstva proti Austriji, svi crnogorci da je su zadovoljni za sdruzit se Srpskoj i otici u "sveti rat" prot Austriji. Druga brzojavka iz Carigrada dokazuje da uzrokom sto je Austria pribavila Bosnu Hercegovinu osnovali su po cieloj Turskoj da Austrija bude imala veliki gubitak u njezinoj trgovini. Svi radnici je su se odrekli rabotati na parobrodim od Lloyda, koja plovitba jest sada na velikoj steti. Parobrod "Galicia" od Lloyda odputovao je iz Carigrada prazan bez ikakvog putnika ili ikakve tovarine. Brzojavka iz Beca dokazuje da Austria nece pristati na dogovor sastanka ostalih velevlasti, ako nebudu pristati bez ikakvog govora da sada njome zakonito i i pravedno pripada Bosna i Hercegovina.

Upropastili Austrinsku trgovinu.---Viesti sa brzojavom iz Carigrada dolaze od 16 tek., da Turska upropascuje Austrinsku trgovinu. Trideset parobroda od Lloyda stoje bezposleno u turskim lukam tako da nemogu krcati niti izkrcavsti tovarine. Turci, Albanezi Grci, i cigani je su svi neumorno proti Austriji. Viesti iz Pariza kazu da Britanska, Ruska, i Francuzka je su u medjusobnog dogovoru kao nigda prije.

Citateljem Napredka. — Kako smo vec javili u proslom broju ovog lista, da dojduce brojeve nece nitko primati osim ako nije sa redovitim predplatnikom. Poznajemo da "Napredak" svaki ljubi citati, ali treba se spomenuti od predplate. Nestrasimo se, da ce "Napredak" biti povracen u velikom broju od hrvatskih citatelja kao sto je "Grmljavini" bilo uradjeno; ali bezplatno bez predhodne predplate nemozemo odasiljati list nikomu. Potrebu imamo da se duznici spomene svojih duznosti prije nego na javnosti budu njihova imena. Tako isto potrebu imamo da se duznici spomene svojih duznosti prije nego na javnosti budu njihova imena. Tako isto potrebu imamo od novih predbrojnika u velikom broju, jer pamtite! cim vise predplatnika jedna novina ima tim ce bolje izgledati, a tim vam vise i koristi.

Hrvatska - Britanska Agencija sada je pod upravom ovog urednistva, koja posluje za hrvatske i englezke podanike u medjusobnim odnosajima trgovacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmivanja svakovrstnlh zemlja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i inglezkom jeziku. Zastupa u podpunom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemlji. Cine putne karte za hrvatski narod gdje nikomu nema prevare.

Imamo potrebu da se nadje pouzdane i dobre zastupuike, koji ce se brinuti oko prosirenja nasega lista. U dobri cas da se nadje iskrenih Hrvata, za ovo mnogopotrebno poduzece.

Sto nam vriedi novina?—Odlucili smo kad bude potreba otvoriti dostatno prostora u nasem listu, za dati pouke i savjeta na odgovor, svakog upita naseg predplatnika bilo u svakoj njegovom privatnom ili drugim potrebam. Nami je opotrebito znati tocno opisanje za imenom cnog koje imao bude zelju za znati zakonite i druge stvari prije neg bi otisao u bezpotrebne troskove. Kad odgovor na upite kroz novinu budemo dati ne cemo na javnost ime dati nego sa dva slova kao A.B. i.t.d. Pouka i savjet kojeg ce mo bezplatno dati vriedit ce mnogo nasim predplatnicim, jer istinito poznajemo da svaki ima po stogod svogu privatnog posla, sto viseput u naglosti srzbi, i krivog naputka potrosl se novac na veliku stetu. Mi ce mo na ovako pitanje iskreni odgovor dati, te sve ako sami nemozemo dokuciti posluzit ce mo se sa nasim odvjetnikom, sto u svakom slucaju jest bezplatno nasim predplatnicim.

Kakva je ova Politika?

U zadnjem broju "Napredka" spomenili smo, kako 1mo doculi da se ima u gradu Aucklandu osnovati jedno drustvo pod naslovum "Austro-Hungarian Club" pak ipak za ovu svrhu kako opet doznajemo bio je privatni sastanak od malenog bovja u jednoj kuci u Swanson street. Neznamo od koje strane ovaj naputak dolazi, ali kako nam je dokazano dolazi biti od strane njemacke u madjarske politike. Za jednu veleucena osobu do sad nas hrvatski narod nije znao, ali kada tkogod iz torbake izpadne u pocetku nasem se narodu cini da je to "angjer spasitelj," a kasnje kada "augjeli" malo tjesni zarobe naseg hrvatskog radnika, onda kada je kasno upoznadu koji su to "Angjeli spasitelji." Nije ovo kao prvi put da nekoje vriedne osobe u svakoj stvari, u svakom zanatu izspadaju iz torkaka nasem narodu na njihovu veliku stetu, stoga smo u duznosti savjetovati naseg hrvatskog radnika, da se prodje od svake njemacke i madjarske politike.

U prosli Petak vecerok 16 tek. od malo osoba bijase sastanak za ustanoviti "Austro-Ugarski Club." Na njemacki naputak nekoliko nasih hrvata stidju, te se zatvorise u kucu a istodobno neznajuci, gdje je propast. U gradu bilo je ostalog hrvatskog naroda, pak u vecini nisu znali za ovaj tajni dogovor, a svakoga nisu ni zelili da prisustvuje. Kad se ustanavlja ikakvo dobrocinstvo za hrvatski narod zasto se ima drzati tajno!

Ta barem sada ima hrvatskih novina, pak moglo se oglasiti da hrvatski radnici znadu "cilj" od svake stvari sto se ima ustansviti za njegovo dobro. A zasto opet dati Naslov "Austro-Ugarski club? Sto nam opotrebuje ovakov naslov? Citajmo novine iz domovine pak ce te uviditi sto pisu o niencu i magjaru. A tko nas je iz domovine poslao da otidjeno po svietu nego opet niemac i magjar?

Trazili smo i nasli smo svo u redu sahranjeno nekoje spise kako god. 1902, na 27 Prosinco mislilo se ustanovito ova kovo slidno druztvo, pak sto se je dogodilo na onem sastanku u dvorani Symond street, mislimo da je vecini poznato. Mozemo zahvaliti Bogu da imamo neodvisno glasila, koje sada moze prikazati nasem radniku kako onda i u ovoj slobodnoj zemlji hotili su nas podjarmiti pod njemacku uprovu. Imamo originalne listove od istih clanova koji su onda bili protivni, a suda su kako doznajemo upisani u ovo mracno "Austro-Ugarski Club."

Nemojte misliti da smo protivni u ikakvoj stvari sto se tice za dobrobit hrvatskog radnika, nego dapace ulozit ce mo sve sile kako da mu bududemo na koristi, ali kada se ocekiva da hrvatskog radnika novac bude upotrebljen, onda smo u duznosti zapitati, da mu se raztunaci za koju svrhu. Zasto niemac i magjar ne ucini svoje posebne clubove, zasto ima isvtrebu da hrvati postanu njegovi clanovi?

Proslog Petka kad u privatnom zatvoru, ono malo osoba koji su prisustvovali sami sebe je su izabroli za upravu. A glasovanje zapitati od ostalog vriednog hrvatskog radnika o tu mu smo na daleko. Mi smo se zapiseli, mi smo platili to ce vam dokazati njemacka uprava sada placoj i ti. Ali bre pobro dajmi raztumaciti zasto se imam upisati i platiti. Tkogod mozda da nam dokaze da mi napadamo svakoga; ali to nije istinito, jer mi jesmo za stranku hrvatskog radnika, a protivni jesmo za svako izvanredno postupanje. Ovoga puta mislimo da ce radnici hrvatski osvietlati svoje lice, te stajati uz nasu stranku i ovo neodvisno glasilo do mozemo sibati bez straha svakoga koji nastoje da tjelesno i dusevno zarobi naseg siromasnog radnika. U dojduce vrieme bavit ce mo se "stanje hrvata u Novoj Zelandi" i donieti cielu dopisnicu na javnost jos od god. 1902. kada smo prekrcili put niemcu u svakoj njegovoj namjeri. A, sada smo jos bolje obretniji, jer dokazi u staroj domovini da ju nam izgleda sto od nas slavljana rade. Ma oprezu hrvatski radnice! neboj se, mi jesmo za vasu stranku te ako zelis sebi bolje buducnosti nemojte nas zapustiti u ovoj borbi, jer u borbi je zivot, a u radu lezi nas i vas spas.

Hrvatski Prijatelj

Jest

Duhan

'MELROSE'

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

LIST HRVAT NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. Ali communications to be addressed to 'The Manager.'

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	2	6
ZA POL GODINE		12	6

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLESE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporuceom listu na sliedecu adresu

THE BRISISH & CROATION NEWSPAPER CO. Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprove br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

British Hotel.

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia 26 Listopada.
Manuka, 9 Studenog.

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE koji putu izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney
Oroya, 28 Listopada.
Ortona, 14 Studenog.

Za potpune potankosti obratiti se Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., iji na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

E. B. DUFAUR,

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES– The choicest brands case and bulk, including Watsons, Pedeitor Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS—Hennessy, Jules, Clamait, Ruyer Guillet and all other leading brands.
GINS & Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS — The purest direct from Holland.
CHAMPAGNES—All leading brands & finest vintages.
ALES & STOUTS—The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' & Bass.
TEAS—A special leading line - best value in market packed in ½lb, 1lb, 2, 6, & 10lb tins, chests, ½ chests £
WINES from vineyards of Australia and Continent of Enrope, cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me—this will ensure continuance.

"Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 21, 1908.

Hrvatska i Magjarska.

Zalostno politicko-gospodarsko stanje, u kom se danas nalazi kraljevina Hrvatska, ne moze vise za podulje vremena potrajati. Tanke strune na izsviranom politickom gudalu tako su vec nategnute i iztrosene, da mogu popucati od casa do casa. I taj cas mora zaista ubrzo kucnuti. Jer ako narod u Hrvatskoj place, ne smiju se ni narodi, ili bolje receno, narodnosti u samoj Magjarskoj. Politicki i gospodarski trulez zarazio je i u ovoj posljednoj sve drustvene slojeve. Silna juzina i zapara vije Magjarskom na sve strane. I sa sjevera, i sa juga, i sa iztoka, i sa zapada skupljaju se crne oblacine po magjarskom nebu. Vihar se dize. Iznenada mogu da se prolome tmasti oblaci i da sasiplju elementarnom snagom svoju sadrzinu nad zemljom i narodom, koji je objestan i silovit, koji hoce, da sve oko sebe podkuci svije pod naprasni magjarski jaram. Jer, ko sije vjetar, zanje buru. Politicki griesi Magjara nisu pisani samo u poviesti austro-ugarskog dualizma. Oni su zasarani krvlju i kletvom i u poviesti hrvatskog i srbskog naroda. A ta kletva cuje se do nebesa. Ta kletva zove za sobom osvetu. Nigdje na zemaljskoj kruglji ne ima naroda, koji bi bio pocinio vise zala, vise opacina, vise nepravdi, no li sto ih pocinise Magjari u najprvljem redu nad Hrvatima i Srbima u Hrvatskoj, a u drugom redu nad Slovacima, Srbima, Hrvatima i Rumunijima u Magjarskoj. Magjarsko je mongolstvo nezasitno, bjesomucno pogano, silnicko. A silnici mogu da pasuju za vrieme. I njib stize neizbjezivi: *rende rationem.* To je sviju silnika i bezdusnika na ovom svietu. Njih ceka ona sudbina. koju su u punoj mjeri zasluzili. Ceka ih propast. Ceka ih i prezir svega izobrazenog svieta. Coka ih veledusno sazaljenje onih, koje su oni gazili i mrcvarili.

Velebna borba hrvatskog i srbskog naroda u Hrvatskoj proti magjarskom nasilju primice se svome kraju. Jos malo, pa ce se truli magjarski kumir stropostati sa svog podnozka i razbiti u svoja pocela. Izborna reforma stupa na dnevni red pred magjarsko-hrvatski parlament. Ona se mora riesiti prije svih drugih drzavnih pitanja. Bankovno pitanje i vojnicke reforme u Magjarskoj i Hrvatskoj doci ce na red tek iza riesenja izborne reforme. Izborna reforma kulminira svojom eminentnom vaznoscu, svojom imperativnom nuzdom nad svim inim politickim i gospodarsnim pitanjima Magjarske i Hrvatske. U izbornoj reformi personificiran je *to be or not to be* Magjarstva. Riesenje te izborne reforme ne ce moci niko zaprieciti. Ona je zreo postulat sadasnjih uzroka, koji stvorise i koji podrzaju anarhicnu nesredjenost politickih prilika u Hrvatskcj i Magjarskoj. *Hic Rhodus, hic salta!*

Ne ce koristiti vise nijedan ekspedient Magjarskoj vladi, da podrzi bilo u svojoj Magjarskoj, bilo u nasoj Hrvatskoj, dosadasniu svoju supremaciju nepravednog terorizma i nasilja proti nemagjarskim narodima i narodnostima. *Cio che fu, fu!* I najtvrdji zubi izglodju se i skrse na tvrdoj kosti. Doslo je vrieme, da se urede stari racuni *del dare e dell' avere.* Nije stalo Hrvatima i Srbima, kako li ce se Magjari izcupati ili izgrliti sa Austrijom. Te je posao njih dvojice. Al je stalo Hrvatima i Srbima, da Hrvatska postane i bude ono, sto jest i sto mora biti. Stalo im je, da Hrvatska bude pravom Hrvatskom, a ne satrapijom ili *„varmedjom"* magjarskom. To ce osjetiti i to ce uvidjeti i oni, koji vedre i oblace u Budapesti, to ce dozivjeti i oni, cija jedra plove u Hrvatskoj onako, kako im duva vjetar iz Magjarske. Neka se magjarska koalicija ne ljulja u sladkome narkoticnom snu, da je svemoguca. Pak, uzmimo, da bi se i zbilja dogodila stopitba neodvisne ustavnjacke i pucke stranke u Magjarskoj, zar bi zbilja sadasnjoj magjarskoj vladi poslo za rukom, da proturi onakovu izbornu reformu, kakovu si to ona u svojim optimistickim nadama rise i predstavlja. Magjarski socijalisti i nemagjarske narodnesti u Magjarskoj cinbenik su, o kom treba, hoces ne ces. drzati ozbiljna racuna. Ali i vulkan, koji gori u Hrvatskoj, moze da prasne i da svojom gorucom lavom poplavi i podrije magjarsku trulez i magjarsko naduvanje. Skori dogodjaji pokazati ce, da i mali narodi, koji imaju u rukama bozja i prirodna prava, mogu skrsiti silnicke i nepravedne zakone, pa makar oni nosili ciji mu drago podpis. Cekamo, pa da vidimo. *Siamo in attesa....**)

Adriaticus.

(*Kako vidimo sada su sttuje popucale*).

Kratke Viesti.

Generalni izbori za Parlamenat odredjen je dan za glasovanje Utorak 17 Studenog, tako isto onog dana glasovat ce se dali ce Hoteli biti skinuti ili uzdrzani za prodavanje pica.

Nazad malo vremena Hrvatska citaonica proslavila je cetrdesetu godisnjicu obstanka na Jelsi kod otoka Hvara u Dalmaciji. Nase cestitke.

U Darmstadtu obolila su 43 vojnika od otrovanih kobasica.

Otvorenje svecanosti zeljeznice (main trunk railway) medju Wellington i Auckland bit ce na 3 dojduceg mjeseca Studenog. Ovo je sada najpoglavitija zeljeznica u Zelandi.

Kad u gradu pohodite vase domorodce Mate Bobanac i Ante Pecar u Victoria street koji imaju restaurant, i gdje u svako vrieme dana do kasne vaceri mozete imati svakog jela po vasem zadovoljstvu.

Neki covjek docuo je u tamnici u Bari, da mu zena ljubaka sa drugim, bobjegao je iz tamnice, te umorio zenu i bacio ujezino mrtvo tielo u prazni seoski zdenac

Madjarska vlada kani u Novoj Kapeli podignuti madjarsku skolu. A ipak u tome mjestu nema niti jedno madjarsko dijete!

Na Rijeci su neku mladu sluzavku Franjicu Marusic, osudili na sest mjeseci zatvora zbog cedomorstva.

Uupsena je nazad malo vremena u Zadru neka ana Matesic Cizim iz Molata koja je ondje sluzila. Ustanovilo se je, da je ona izmetla diete od cetiri mjesecu i pol i bacila ga u zdenac. Prijavljena je sudu.

U malom nekom gradicu kod Mletaka u nekom cirkusu ubio je muz iz ljubomornosti svoju zenu i njenog ljubovnika.

U proslu Subotu 17 tek. Frank Cvitanovich bio je doveden do suda na obtuzbu Marina Kumrica za kradju od £500. Dr. Bamford kao branitelj Cvitanovica zapitao je, da se parnica odgodi buduc da nije imao vremena pregledati pisma od obtuzbe. Obtuzenika parnica bila je odgodjena za dojduci Petak 23 tek. uz jamcevinu u dvije svote od £100 sterlina svaka, ili jedna svota od £200 sterlina.

Marina Glavasa iztraga njegova racuna od dugovanja danas se (Srieda) obdrzala ali zaklucak ovog lista nedopusta nam znati svrhu.

Dokazuje se da u New Plymouth bit ce uspjeha, da bude kod ruda nadjeno mnogo Petroulja. Ako ova sreca bude bit ce dobro za mjesto i okolicu, i svim onim dionicarim koji sn ulozili novuc u rude od petroulja.

U Petrogradu je policija odkrila klub u Slobodne ljubavi. Uapseno je 40 u cenika i ucenica iz gimnazije i realke, koji su u tom klubu sprovadjali dane i noci, slaveci prave orgije.

U Sofiji udala se je vrlo lijepu Ana Rektorik, rodjena u Austriji, za viseg zeljeznickog cinovnika u Sofiji Nikolova. Brak je bio uzdrman, jer je Ana svog muza ubila iz samokresa, a onda se otrovala sa solnom kiselinom.

Predsjednik Roosevelt od Amerike kad ostavi predsjednicku stolicu putuje u lov kroz Afriku, te kad dovrsi ovo putovanje pohodit ce englezku god. 1910, a njegova supruga doci ce mu u susret kod Khartoum na njegovom povratku.

Jedan Parizki zubar iznasao je da mu je bolestnik koji je dosao do njego pokrao zbirku od starinskih novaca, za osvetu izvadio je lupezu tri zuba dokle je pozvana policija da dodje.

Nejaki smo sami i maleni, te se bojimo da nas velika riba ne izjede; ali koliko imamo srca junackoga kad bi mo hrvatske radnike uzase imali mislimo, da nitko na ovem svietu i u ovim prostim i slobodnim zemljam nebi nam granicu presao. Magjar ili niemac, ne, nigda ne.

Uzrokom trgovackog predmeta svaka novina uzimlje koje mudrago oglase, ali nikad nije odgovorna na oglasim kako su sastavljeni i napisani. Ako imate ikakve sumnje od ikakvom oglasu, onda se mozete privatno na upravu obratiti.

Za nadrijecnike i varalice prosao je zakon proslog sabora i skoro dolazi u krepost. Sada se svi varalice, mogu imati opazu kako ce lieciti i mamiti novac kad nemaju iskustva. Strogi je zakon za u tamnicu. Ima mnogo nadrilijecnika kojim ce stetovati.

U Bueouos Ayres (Argetini) upraviteljstvo opcine odobrilo je, da zenske nemaju vise nositi klobuke kod kazalista, ili na drugim velikim skupstinam. Nikakvi glas za ovu svrhu nije bio protivan, stoga u onim stranam gospodje nece se vise vidjeti nositi klobuke.

Hrvatski ban Rauh sada zadnjeg pu a kad se desio biti u Budimpesti, bio je upravo u kriticnom polozaju, i bio bi nastradao, da ga oruznici ne obranise. Rauh se bio uputio u muzej s namjerom da ga progleda, tu ga doceka sila Hrvata i Srba, te ga pocese nemi losrdno lupati (pravo mu i budi). Nakan sto je dobio nekoliko cusaku dodjose oruznici, te rastjerase svjetinu.

Ima ih koji zeljno cekaju, kad ce izaci "Napredak" jer ga ljube citati, a kako bi bilo da bi se svaki prvo spomenuo svoje duznosti za pretplatu, tako da u buduce idjemo bolje sa radom napred.

Priporucujemo svim nasim domorodcim, da neprikidno nastoje dokle u ovim slobodnim zemljam dati se uciti nauku i obicajim od ovog prostog i slobodnog naroda. Sa naukom dodje se do slobode vriedi vam u domovini i na sve strane svieta. Da se privedemo sa obicajim i ponasanjem ovog prostog naroda, nece nas nitko zapitati od kud dolazimo, te da nas ima i troskuko broja nego jesmo, nebi smo se ni znali gdje se nalazimo. Jucer je otisa jedan nas nomorodac sa mjeracem zemalja (Surveyor) put Gisborne na radnju kao pomagac uz dobru placu. U svakim privatnim potrebam za naseg domorodca je su vrata otvorena te svaki poznaje kada dodje do nas kakvo zadovoljstvo nadje pak nesmeta u kojem slucaju. Ocevidni dokazi doce vam do ruka sto jesmo vriedni uraditi za svoga domorodca.

Kroz ovo malo vremena pogiavite novine na englezkom jeziku donasaju obsirnije opisanje Balkanskog polozaja. U poglavitim clancim donasaju u protivnost kako Austria bi hotila germanizarati sve slavljanske pokrajine. Mislimo da se ovoga nece dogoditi, jer je sasvim tezko promisliti da nas imaju razsjeci na toliko diela, izgubitl zemlju, izgubiti jezik, pak najkasnje i svoju slobodu. U Savljanina krvca vrije za svoju slobodu, te kako su vec odredili bolje je i otici u "sveti rat" nego se dati germanizirati. A mi sada na ovim prigodam i u slobodnim zemljam, da imamo ustanoviti "Austro Hungary Club." Imali ovog u amerikam ili igdi drugde na svietu? U pamet hrvatski radnice, upoznaj sto su ti djedovi podnosili uzrokom niemca i magjara. Takodjer se cuvaj izdajica svoje brace.

U Abesiniji je zabranjeno pusenje tako da se Evropejci moraju sakrivati, kada puse. Ova je zabrana izdana, jer se nekada tamo strasno pusilo, dapace pusili su svecenici u samim crkvama. Na to je vlada zabranila pusenje, ta danas u ubesiniji nitko ne pusi.

Svoj svome. Uborbi je zivot u radu je spas. Citaj i zahtjevaj svuda list "Napredak."

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME -

Guma od swampa po drugi put ›strugana (rescraped) od 145.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 125 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 115 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 85.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 45.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 13.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 11.
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 11.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 10.
Dobar chips bez praha 30.
Dobar chips sa prahom 14.
Dobar chips sa prahom alislabiji 10.
Dobar prosijani prah 11.
Dobar neprosilani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugama od 105.
Po drugi put ostrugana ali bistra 110.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Gstrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 23.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 12.
Prah 3.
Zemljusina od gume ---

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 195.
Dobra vrsta bez sitne gume od 115.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 85.
Sitna guma 35.

Jednom kad smo zapoceli, vidit ce mo spjev " Requiem eterna " nekome drugom, a nasem dzepu kako bude ! Ove gore rieci sadrzaje zadnji broj " Grmljavine " od 16 tek. Dakle nasladu i zadovoljstvo svome srcu mora se dati, a nesmeta nista koliko dzep bude stetovati. Hrvatski ce radnici odsuditi komu ce spjev dati, jer moze se lahko dogoditi da iza lagodnog i bezkoristnog kratkog zivota opet se otidje traziti svoju starinu, i to ako ju se budenaci !

Pecetkom nove godine biti ce uvedeni u nasoj drzavi osobiti sudovi za mladost, koja nije jos navrsila 18 godinu, a stogod je pregrijesila. Ove mlade prekrsitelje suditi ce uvijek isti sudac, po svoj prilici sudac od sirota. U procesima, gdje budu stari i mladi zajedno upleteni, napose ce se suditi stare, a nepose opet mlade.

Vise smo nego siguri, da iz Amerike gdje na hiljade slavljana ima, oni ce uputiti svoju simpatiju ili kakve pomoci svojoj braci u staroj domovini u njihovim kriticnim polozajim. Nas polozaj u ovoj zemlji nedopusta, da dademo ikakve pomoci nasoj braci u domovine, ali barem hajmo se spomenuti da imaju nasu simpatiju. Slavljani na sve strane svieta oni ce uciniti svoje simpatije, ali to mi nemojmo ocekivati za uzeti njihovog izgleda, nego budimo pryi, da iz ove daleko zemlje posaljemo nasu simpatiju. Spravni smo dati nas obol, i poslati brzojavke gdje treba, za simpatiju nase brace slavena. Nemojte oklievati, nego ako u vami ima ciste slavljanske krvi dodjite u nase kolo jer vas ovdje nece nitko zarobiti.

Makarsko Primorje O Petrovdanu.

Nadao sam se da cu Vam u cesce moci slati po koju vist iz nasega kraja, pa da tako nasi zemljaci koji su tamo znadu sto se ovamo zbiva, ali mi nije bilo moguce. Dan za dan prolazi, a da ga i neocutis. Radje uvik na pretek, pa pravom tezaku neostaje vrimena ni za naspavat se. Dobra nista dase pohvalimo, a rdje i nevolje koliko hoces, pa koja korist da o njoj pricamo kad nikoga nemoze utjesiti. Susa nas najgore bije, jer osim vodeni vrtala nema lista zeleni. Maslini se neveselimo, jer nije nista ni iznila, a ako nepadne kisa, do koji dan bit ce slabo i za lozu. Po cilom primorju vino se je slabo prodalo. Ovi zadnji dana dosao je trgovac i placao ga po II fiorina, pa da nije bogu plakati. Zafalec bogu, imamo sta piti, kad bi imali stajesti.

Dosao nam je onaj " Napredak " u komu je onaj dopis, pa je upeka neke ter neke, a da mu znadu za ime gospodara digli bi mu pensiju. Bog zna koliko ce ih pravedni potvoriti, a ne znadu da i Zelandezi znadu drzati pere u ruci. Nami slobodnim ljudima nije za njima stalo, jer ko se rebaca boji neka proso ne sije. Radimo slobodno, zivemo sami o sebi, pa necemo dati da nas nitko u uzic i vodi, jer svak ima mrvu soli u glavi. Nasi domaci ljudi kojim nosima uvik cast i falu, brigali su se za nas, s nami zajedno, a ovi dopuzi, kad ugledose da im se drma stolac, onda su se prenili i digli vikom i bukom micemo raditi za narod, a kad tamo sve sto rade sami zase. Oni nas vode za sobom a u zadnju nas na cidilu ostave, sto se je vidilclvani kad su bili izbori. Radili su i narod vodili za zastupnika Prodana, a ispod kaputa radili za zastupnika Vukovica. Varali su narod da ce Prodan imati vecinu, a kad tamo nije ni trecinu glasova, pa tako primorci na niki nacin ostali bez zastupnika. U Zastrogu su bili skitili pismu zivio nam Prodan, nas zastupnika vrli, Dalmacije cile, otac neumrli, a skoru se Vukovic iskrcao u Manastir Zaostroski, i tute su mu oni prikazali svoje pravasko nacelo a to je da im sluzi pred manastirom porat, da im se uredi potek, jer da dere manastirske zemlje, i da im istuce stogod za manastir.

To je njima nacelo' Daj jesti, piti i lipo ziviti, a narod varati i zapustati. Dobro je jednom govorio Ante A. kad smo se tamo se razgovarali, a kad dodje kuci' valaj ce i jos bolje viditi. Da vam je samo znati kako su zapojarmili blagajnu i zakvocili cilo seosko imanje u svoje ruke srce bi vam pucale. Nesmi im nitko obilit zuba, pa sto je pametnijega i slobodnijega bjezi i ostavlja blagajnu. A sto bi vam vise o tomu, obratite se Toni A. ili kome drugome da vam potanje pise, pa ce te viditi sto se radi i kako se radi. Oni su se uhvatili blagajne da snjome sticu prijatelja i pristasu, pa su se uhvatili s trgovcem Klaricem pod ruku i kod njega nabavljaju brasno i zito, neka on bolje zive a da narod dobije cinije nije im stalo. Tako radi blagajna u Tucepi i u Podgori. Uvik su oni mudri i pametni, a neznadu pisat dopisnicu u Trst ili Rieku i pogodit zito. Znadu, znadu ali bi to bilo zao Klaricu, a njima je do njegova prijateljstva, a ne do narodne koristi.

To sve narod vidi, pozna, ali se odputa nemoze otresti njihova jarma i osloboditi suzanjstva, ali ce i tome doci cas, kad se jos bolje prosvitli i podigne primorac. Virujte mi da me sram obliva kad promislim da mi dajemo u ruke njima sve nase stanje i imanje, da njim raspolagaju kako hoce, a ti ljudi nikad nam se nisu pokazali kao prijatelji i prosvitelji. Sramota je i zato, sto mi nismo kadri da se sami zauzmemo, a ne da nas drugi sputi, pa kad dodju lzbori onda ce nam opet staviti ular na glavu, ma i vjera i Bog ja se nepridajem dok imam dva zrna soli u glavi. Radit cu i ziviti sonim slobodnim ljudima, koji gledaju korist i dobro naroda. List " Pucka Sloboda " otvara narodu oci i kamo srica da je nazad dvadeset godina doslo k nami, drucije bi smo gledali. Oni su soltara oborili na nju svoje ubojite strile, ali slabo pogadjaju. Potvaraju je da je list proti viri, a lazu, i evo ja glavu na kolac ako u njo nadju samo jednu riec protiva viri. Pa zasto onda poti njoj ? ' Pucka Slobopa,' stuje svaciju viru i drzi viru potrebitu u narodu ; ona cuva viru da je nitko ne rusi, pa radi toga gdjegod napada i svecenike, kad stogod urade protiva njezinu ugledu, protiva ugledu vire. Ali kazu da se to nesmi, jer su oni zenice Isukrstove, a ja kazem da bi mi srecni bili kad bi oni bili, ali danas nije tako, jer su pri politici i zemljskom uzivanju zaboravili na oltar i viru, ona im danas sluzi samo za to da napadaju svakoga, tko je za prosvitu i napredak naroda. Kad stogod govore proti " Puckoj Slobodi " uvik sotara, gdji im nike nesmi odgovoriti, a nece da vanka progovore, jer onda cuju lipi i ter kakvi. Protiva " Puc. Slobodi " osnovali su list " Prava Puc. Sloboda," a kako laze i izvrce vrag nebi znao onako.

Potestat Klaric kusat ce pomocu popova i fratara izac za zastupnika, pa i od osnova list " Primorski Glas," ali mu je zamukao glas, jer Klaric moze biti dobar trgovacke kukoruza i od koza Naci se primorci pametne i slobodne ljude za zastupnika, koje ce narod prosvitli i slobodi privesti, tako mislimo a prama tomu cemo se i vladati, pa za ovaj put da ste sdravo i veselo nasi mili prijatelji i drugovi u tom dalekom svitu. Pozdrav vam od

Primorca.

Hrvatske radnike u velikom broju sasvim je obradovalo, kada opet ' Napredak ' imaju u rukami. Osobno i pismeno dolazi nam cestitke kroz ovo kratko vrieme. Ali sada valja se spomenuti u djelim, te nitko neka bude ocekivati u dugovinu jer to nemozemo raditi ni sa radom hoditi napred. Komu je drago citati " Napredak," taj bi ga imao i platiti. Nasi radnici, neka uzkrate samo jednom otiei do Hotela ili stora, pak eto su pretplatili predbrojbu za godinu dana, Osim citanja " Napredka " je smo pri ruci nasem radniku u svakoj njegovoj potrebi. A kad kusate koje druge oblasti sto za vas urade ? Otidjite opet, pak kusajte sto ce za vas uraditi ? Otidjite ondje, dje je su u duznosti svaku potrebu za vas vraditi, pak se te odma uviditi veliku razliku.

Jedan nas domorodac docno je, da englezi cine dobro zivljenje kod cistjenja postola na ulicam. Kaze da ce i on otici to kusuti, kada se novca moze ciniti samo da nezna kad kasnje bude se drznalo kako dobro zivljenje cini, bili itko drugi od nasih domorodaca dosao onaj zanat raditi. Obicaj kod naseg covjeka jest, da svaki se trasi prvi stogod zapoceti poslovati ; ali netom tkogod drugi kakov zanat uputi, eto ti opet drugih u velikim broju, dodju se sa istim zanatom baviti.

Iskrenog Hrvata List.—Sliedece pismo dobili smo iz New Plymouth pisano dne 19 tek. Ovako glasi. Gosp. Urednice ! Srce mi od radosti podigrava da " Napredak " nije propao, niti je moguce da moze propasti, jer je Napredak najljepsi glas na cielom svietu jer danas sve napreduje u slogi naroda ; stoga i mi Hrvati koji se nahodimo na ovoj slobodnoj ostrvi moramo da napredujemo i uvjek misliti za poticanje i uzdrzanje Napredka, a to je vasa vele stovana i neodvisna novina ' Napredak ' Ovo je jedino ime, koje se siri po cielom svietu, te zelim uspjeh svim nasim Hrvatim, da budu vriedni uzdrzati " Napredak " bez ikakvog prekidivanja njegovog izlaska. Nadalje cast mi je izvjestiti da sam razsirio i povecao " Billiard Saloon " sa 5 trpeza, Povecanje sliedi dojduce sedmnice, te cu vam poslati dopise sto bude u amosnjim novinom, kao isto i jedan mali darak za pripomoc " Napredka," sto se uhvam da ce se naci i visi broj hrvatskih naprednjaka i priskociti sto skorije u pomoc " Napredku." Zivili svi Hrvati !

J. W. KURTA.

Primili smo od Don Marka Ivanisevica zupnika od Podgore kod Makarske podulje pismo, na odgovor dopisa u Br. 17 i 21 " Napredka.' Don Marka Ivanisevica dopis bit ce na javnosti u dojducem broju.

Balkanske Viesti.

Berlin 17 tek.—Brzavka donasa viesti da njemacki car, jest se radovao Franju Josipu caru Austrinskom na njegovom uspjehu kad je nadoknadio pokrajine Bosnu i Hrcegovinu, i obecao mu pamoci dati od tri bataljuna vojnika za Manastir. Druga brzojavka od istog dana dokazuje da ce njemacka studeno iz daleka gledati dogovor velevlasti sto se tice Turske i Austrije programa. Becke i njemacke novine podrugivaju se, da Srpska i Crnagora imaju dobiti nagradu na Austrije stetu, i da Austria neidje na dogovor od velevlasti ako ne budu staviti na stranu da ima platiti za stetu sto je pribavila Bosnu i Hercegovinu. Austria sada marsira sa trupom kod zapadne granice od crnegore. Francazki predsjednik i ministar izvanskih posola imali su privatni medjusobni dogovor sa ruskim ministrom izvanskih posala M. Isvolsky, sto se tice Balkanskog polozaja.

BUGARSKA I TURSKA.

London 19tek. Dopisnik iz Beograda dokaznje, da premda velika uzrujanost obstoji medju narodom, da nemisli da ce biti rata. M. Paprikoff Bugarski izvanski ministar dokazuje, da rezerve koje su bile pozvate, bit ce povracene kuci na 4 dojduceg mjaseca Studenog, osim ako Turska ne bude se spravljati za rata. Jedna Taljanska ceta u Beogradu navalili su na Austrijske ducane i plijenili su. Strazari koji su gledali nisu smetali nista taljancim nego su ih pustili neka rade sto ih je volja. Oblasti u Beogradu poslali su castnike da razvide kollko stete je su ducanim nanieli. Druga brzejavka od 20 tek. dokazuje, da Carigradski dopisnik misli da Turska gleda ne biti na sastanku od velevlasti, jer da se je ona direktno obratila na Austriju i Bnlgariju. Takodjer i Bugarska kaze da se je ona direktno obratila na Tursku sto se tice Orientalske zeljeznice. Opet druga brzojavke iz Pariza dokazuje da Princip Ferdinand brzojavio je Francuzkom predsjedniku da Bugarska ima namjeru mira i da ce uzeti put za platiti stetu od nagrade.

SRPSKI PRAH I OLOVO.

Bec 19 tek. Ova brzojavka dokazuje da Austrinski castnici kod mjesta Neustaz na Dunavu, je su ustavili parobrod pun praha i olova za Srpsku drzavu. Takodjer tri batarije od brzi—topova je su zaustavljeni u Subotici, koji su hodili u Srpsku za ratne sprave. Opet se dokazuje da velevlasti uradit ce da bude mir po sveme Balkanu, samo jedina svrha bit ce kako ce zadovoljiti Tursku. Becke novine opet vicu da nebude sastanak na dogovor od velevlasti.

PRIJALELJTSVO ZA TERSKU

Berliv 19 tek. Dokazuje se da njemacki car, jest veiecanstveno doceka u Berlinu novog Turskog poslanika, izkajuci da njegovo prijateljstvo nije nigda promjenuto prama Turskoj.

Citatelji ' Napredka znadu sada Balkanske uzbune. Niemcu se moze virovati kao i zimskom suncu.

AMERIKANSKA FLOTA.

TOKIO 18 tek. Amerikanska doplovila je u Japan u luku Yokohama sa velicanstvenim docekom. Japansko ratno brodovlje otisli su u susret, i dopratilo u luku. Neopisiva je svecanost u Japanu za docek Amerikanaca, i ondje su bolje primljeni nego igdi na drugim mjestam,

ZELJEZNICA U VATRI.

New York 17 tek. Velika vatra od buska ostetila zeljeznicki put od Michigan, i sa puta dignula zeljeznicu koja je bila puna bjegunaca hodeci iz Metz, odkle je vatra takodjer hodila. Zeljeznica i zeljeznicki put upali se tako da se ljudi zestoko poplase i pobjegli ostavivsi zene i djecu da neka gledaju za sami sebe. Mnogi su poginuli, jer kasnje izgorene lesine je su nasli. Jedan koji je pobjegao u tanku od vode, nasli su ga skuhana.

Kinezima zubranjen ulakak.—Usuprot da svaki Kinez, koji dodje u ovu zemlju od Nove Zelande ima na svoju glavu platiti poreza £100 sterlina prije nego mu bude prosti ulazak, isto to oni nisu marili isplacivati buduc kad jednom ovamo svi cinu dobrog zivljenja i pristede znatnu svotu novca. Ali englezki podanici ne zude imati u njihovom stadu veliki broj kineza naseljenika stoga su postavili zakon, kako sada manji broj bit ce primljen. Zakon koji idje u krepost dojduceg Petka na 23 tek. kaze da svaki Kinez mora da znade stiti i pisati englezkog jezika, prije nego mu bude slobodni ulazak. Buduc da su Kinezi saznali za ovaj zakon, te prije nego bude u kreposti njihovo se pucanstvo umnozilo. Kroz mjesec Kolovoz doslo ih je 12, kroz mjesec Rujna 33, a kroz ovi tekuci mjesec 27, ukupno 72 Kineza vise.

Ispravak.—Nije moduce da ne bude pogresaka u svakomu broju, kad po tudjim slagarim radimo pak nesmeta kakvu paznju metnemo. Stoga se priporucuje svim nasim radnicim da sto skorije priskoce sa predhodnom predplatom jer smo odlucili dobaviti nase ljude za slagare. Kada nas pomagate opet to radite za sami sebe, jer u novini netrazimo bogatstva nego casti i imena. Na prvoj stranici pod naslovom "Kakva je ovo Politika" onaj clanak nije popravljen uzrokom pogreske tiskarne.

Nas trgovinski odjel.—Kod uprave naseg lista uredjen je odjel za trgovinske informacije, za prodaje i za dobave svakovrstne robe. Svako dakle ko ima potrebu, da dobije informacije o bud cemu, ili ko ima, da sto proda, neka se obrati na. Upravu "Napredka," prilozivse povratnu postarspu biljegu za od govor.

Gosp. Josip Kraljevich, primio je zalostnu viest iz stare domovine, da nas domorodac Grgo Macuket jest preminuo. Ovaj je za nekoliko godina bio u ovoj zemlji, kako je poznato nasim zemljacim Bog mu dusu pomilovao !

Svuda i na svakom mjestu zauzmi se i trazi da se predplate na "Napredak."

Novi stroj za letenje.—"Trscanski Lloyd" primio je od samog izumitelja, g. Josipa Kirasica, kr. hrvatskog financijalnog strazara u Miljani kod Podcetrtka (Hrvatska) ove redke: "Ne imam jos certifikat patentnog ureda u Budapesti. Ali stoji, da ce moj izum nadmasiti sve do sada izumljene strojeve letenja. S njim ce jedan a i dva covjeka moci po volji ploviti bez svake opasnosti po zraku. Stroj ce bit napravljen od zeljeza, angin-platna i drva. Stajati ce do K 2000. Stroj nacinjen od svile, pamuka i aluminja kostati ce do K 5000. U ovom posljednjem bit ce jedna sastavina, koja ce se moci po staviti i na zrokoplov te ce ga po voliji plovac moci ravnati, kretati i upravljati kuda mu drago."

Nauk za Obrtnicki zivot.—Oni koji se boje, u njima, nema pouzdanja. Danas, vriedi koliko sutra dva. Samoziv, nemoze imati zadovoljstva. Treba imati cisto srce, za uzdrzati bistru glavu. Oni koji neuzimlju savjeta, nemogu se ni pomoci. Najvece imanje u zivotu, zadobije se kad se izgubi pohlepa. Velicanstvenost nije se nigda kupila, sa prodajom dobrote. Tjera napred svaki tvoj obrt, ako li ne obrt ce tjerati tebe. Nemoj podnositi necistocu u zivotu, u odjeci, ili u tvome zivljenju. Svaki enaj koji ima zanimanje, ima ured od dobitka i casti. — Nigda nemoze biti prave uprave, ako nema pravog cilja. Onaj koji nema vremena za biti na skoku, nije nigda na skoku. Covjek ima onoliko imanja koliko daje svietu, a ne nigda koliko uzme od svieta. Rano u postelju, rano se ustati, cini covjeka zdravim, bogatim, i pametnim. Imaj sasvim dobro oci otvorene prije zenitbe, a kasnje na polovicu.—Mrznja je obicaj za izgubiti istu svoju srecu, kad se otidje za drugom. Propovjedi koje na ovem svietu urade najvisu uslugu, je su one na dvije noge.

Novi Duncan! Sada otvoren!

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i slediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nega vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci dostajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Ciena *Liru jedun* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GEJA FERRI, Upraviteljica.

T. Kenealy & Co

SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Ro4ers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medal 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qaaris 8s, pints 4s 6d; Swans quarts, 8s, pints 4s 6d; Paul's qarts 8s, pints 4s 6d. Stout — Dodson's quarts 8s, pints 4s 6d. Cordials — Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoj Zelandi.

R. H. Swales,

(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece. Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

Aucklandski Zavod Lijeceje Vodom,

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik DR. STOPFORD — Rana.ski Lijecnik DR. STEWART,

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatiemu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

J. Bouskill,

Statuary, Monumental & General Mason.

SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemsjista kod Nosthern Wairoa. Zemiliste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekere izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podre niti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6. 6/6. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese ne.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Kraljevich & Simich

Gumbrokers,

40 WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½ %. Takodjer imamo najbolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Ispostava: Hreljin
Glavnica K. 1,580,000 Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.
Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.
Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE.

BRACA HOPE,

ZUBARA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suplje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju!

ZEMLJISTE sadrzaje 8 ekera pod lozom od pet godina nasadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se
J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

T. J. McIvor & Sons,

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemsja daje daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s per case of 1 dozen quarts or in the Cask.
Send for Sample—
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO!

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na
N. MAY, HUPARA, KAWAKAWA,
BAY OF ISLANDS.

CUMMINS & CO.,

COOMBES' ARCADE, AUCKLAND.
Krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljstvo se garantira. Ciene se umjerene.

James Currie,

TAILOR,
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizosn mogucom cienom.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

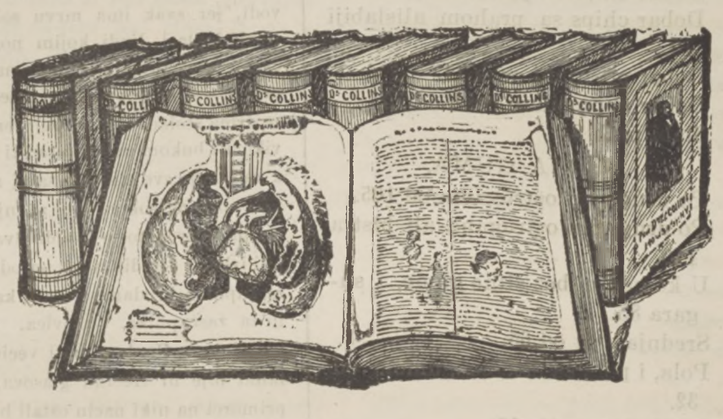

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pjse nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez bolj i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim naciniima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u k9jem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

PRITCHARDS' POSTOLI!

Najbolje skladiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEAN'S BUILDINGS,
QUEEN-STREET WHARF,
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobre izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Works, 19 Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, OCTOBER 21, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, OCT. 28, 1908. (No. 37.) Bro. 37.

Novinarski Stalez.

Odavna su vec prosla vremena, kad no se novinar ubrajao u druzstvena parija Polahko i postepeno dotjeralo je novinstvo do takove savrsenosti i upliva, da mjerodavni faktori, drzavnici, politicari i cinbenici javnog zivota raznih naroda uviditi moradose, da je stampa mocno tielo i institucija, koja se gledom na javni interes, podniposto ignorirati nemeze i nesmije. Danas vec nije nista novoga, da vidimo u javnom zivotu svijuh kulturnih naroda, kako novinari razllcitih struja, zauzimaju odlicna mjesta u svjetskim parlamentima, vidimo mnogo ministara, i inih drzavnika, koji ili su jos aktivni novinari, i vidimo da su bas novinari oni ljudi, koji vode i upravljaju narodne pokrete. Stalez je novinara vremenom, sirom svieta postao jednim od najuplivnijih i najuglednijih staleza.

Nastaje sada pitanje. Tko se smije smatrati novinaronm? Jeli novar svaki tko pise u novine? Jeli se svako crckalo i svaki u drugom gradjanskom stalezu neuspjeli covjek smije smatrati novinarom? Institucija ljudskoga druztva zahtjeva od svakoga obrtnika dolicnu naobrazbu. Neima zanata koji nebi trazio, od svakoga tko se zanatim zanimati zeli, odgovarujuci osposobljenje, pa zar nije opravdano da se takovo osposobljenje trazi i od novinara?

Pogledajmo si malo s'bliza hrvatsku stampu u Novoj Zelandi. Nije li smiesno i zolostno gledati, tko i sve sto rekrutira nase novinarske redove?

Posto sva razmatranja treba da bude stvarna, a ne osobna kritika,—a nasi *ozbiljini* novinarski drugovi priznati ce nam, da je kritika na mistu—nenavadjamo imena; "nomina sunt odiosa," moramo se ozbiljno upitati mogu i smiju li, ove okolnosti i nadalje ostati kakove sada jesu? *"Stampa je javno mienje"* to treka da jest, i uvjek bude najuzvisenitiji princip, ozbiljne, objektivne stampe. Pita se sada mogu li i smiju ljudi,—"nomina sunt odiosa"---koji nisu bili u stanju da svrse srednju skolu te koji i inace nerazpolazu niti svletskim niti inim kojim jakultativnim znanjem, zastupati javno mnienje. Nenijecemo nikomu *dobru volju*, pitamo ali za spremu i sposobnost! Dopustamo lojalno, da svaki prema svojim silama hoce i tezi patrioticnim nacinom da sluzi narodu svom, moze li ali da to i ucini, kad neima za to znanja, spreme i sposobnosti Niesmo licumjerci, te smo uvjek kazivali popu---pop, a bolu---bob, pa moramo, metnuvsi ruku na srce priznati, da nasa ---hrvatska stampa, ovdje u zemlji uziva na zalost veoma slabi ugled. Zasto? Nije li ovo nedolicno rekrutiranje hrvatskoga novinarskoga staleza u Novoj Zelandi, doprinielo ponizenju novinarstva i umalovazavanju njegovog rada? Nije li time i zadatak novinarstva trpio, te nije li nas novinarstvo u formi i sadrzaju duboko palo?

Neprisvajamo si absolutni sud, nego apeliramo na nase *ozbiljne* drugove, neka reknu po dusi i srdcu, jeli pretjerano sto ovdje rekosmo? Neka u duhu prodju redove nasih novinara, njihovu spremu, sposobnost i nauke---a i osobne vrline,--pa nek reknu, koliko je postotaka nasega novinstva zvano, da u istinu vodi riec u ime hrvatskoga naroda. Kraj toga je jos zadatak hrvatskoga novinara u Zelandi, kad i kamo uzviseniji, nego li onaj nasih drugova u domovini!

Nasa je zadaca raditi i ozbiljno nastojati, da nam se zamljak, ovdje, u ovom moru tudjinstva neotudji. Nasa je zadaca objektivno ga izvjescivati o svim dogodjajima staroj kraja, a ponaj paca i najglavnija nam je zadaca, djelovati oplemenjujucim nacinom na um i srdce mu. Otvarati naputak za bolje zivljenje i buducnost. Biti mu pri ruci u svakoj njegovoj potrebi bilo savjetom ili ikakvim drugim sredstvima.

Jeli nenaobrazeni, nesposobni i nekvalificirani novinar kojeg vodi malu fides u stanju, da udovolji ovim uzvisenim zadatcima? Ne i sto puta ne! Svaki ce nam laik dati pravo, ako uztvrdimo, da stupci raznih hrvatskih novina ovkraj oceana, sadrzaju materijal, kojega svjestan, patriotican i sposoban novinar, nebi smio pruzati svojim citateljima.

Stanovita struja ovdasnjega naseg novinstva, vrvi invektima, pisanih nacinom, formom i tonom koji nespada u izobrazeno druztvo. Ne samo da tim hrani *svoje* citaoce losim i pogubnim stivom, nego uprava *moralno sili i oslale novine* na ciju adresu redovito upucuju svoje napadaje, da upotriebi svoje stupce u vlastitu obranu, pa su tako mnogi i mnogi brojevi izpunjeni praznom, bezvriednom polemikom, mjesto da vrse svoju duznost naprama svojem citatelju i zemljaku.

Sve je to posliedica nesposobnih i nekvalificirauih novinara, jer ovi neimaju sposobnosti da pruze svojoj citateljskoj publici interesantnih i poucnih clanaka, pa se onda hvataju gnjusih osobnih i neopradanih *"seuzacija,"* da tako pobude zanimanje svojih predplatnika. Napisasmo ovo podpuno objektivno, neuavadjajuc niti jednoga imena. Nasi novinorski drugovi na ostale strane svieta, koji su si svjestui svoje vriednoste, spreme i zadace znati ce na ciju adresu ciljaju ovi redci.

Sto rekosmo, iztakosmo pa svojoj zurnalistickoj duznosti, "sine ira et studio," u jednastavnoj namjeri, da dignemo ugled hrvatskom novinarskom stalezu u Zelandi, te da taj stalez i u ocima naseg naroda ovdje, bude ona prava vojska, koja uvjek nepokolebivo brani njegove svetosti, kao sto je isti stalez drugih narodnosti ovdje. Stupiv si svaki od nas, na put ozbiljnog i pristojnog domoljubnog rada, steci ce mo u narodu opet onaj ugled, koji nasem stalezu i pripadu, opetujemo ali, da bi tu svrhu prije trebalo izpljeviti raznog kukolja, koji niti po naukama, niti po sposobnostima, niti po znanju a niti po dobroj volji, u nase novinarske redove nespada. *Dixit!*

Pismo iz Domovine.

Velecienjeni gosp. Urednice! Molim Vas, da biste mi ustupili malo prostora u Vasem cienjenom listu, da odgovorim na neke dopise od lazi dopisnika iz Podgore. Slucajno mi je dopao u ruke br. 17 i 21 vaseg lista u kome se nalaze oni dopisi. Smutljivci videci da nitko amo za njih nemari stadose tamo poticati nase Podgorane, te neki zaliboze i nasjedose. Dopisnik najprije oborio se ja na ovu blagajnu kao da pripada meni. Sliepac, kaze se nemoze suditi o bojama pak tako mislim, da i dopisnik nema pojma o blagajnama pak stoga, onako pise. Istinu je rekao da meni pripada blagajna ali samo u pogled truda i odgovornosti: u pogledu koristi znadu sami clanovi blagajne kome pripada.

Primio sam se kao ravnatelj blagajne proti mojoj volji; pa i danas bi haran bio onom koji bi skinno s mene to breme. Svakako zadovoljen sam sto blagajna kroz ovo vriemu nije nazadovala nego orijaski napredovala. Pocetkom god 1807 stupio sam na upravu kao ravnatelj blagajne. Tada blagajna brojila je samih 40 clanova, a danas ih vec ima 180. Te dok god. 1804, 1805, 1806, ne samo nije imala koristi nego stete, u kroz god. 1807 imala je blagajna cista dobitka do 700 K. Proti blagajni a po tom i na mene vicu najvise kametnici i trgovci jer im je oteto oruzje iz ruku kojim su ubijali siromasni narod. Ova blagajna prosle godine imala je prometa da 200 hiljada. Cieli taj promet obavio sam i to bezplatno. Sa negodovanjem svaki Podgoranim procitao je oni rieci "kad pop rece leti magare svi ce reci leti," jer je stime htio reci da su Podgorani neznalice, koji nemaju nista. Tu uvridu mogao je dopisnik prisiti sebi, jer to se Podgoranima tko ih i malo pozna nemoze predbaciti. Dotaknuo se i langjskih izbora za kojih nije bio ni prisutan, a da je bio kod kuce bio bi zaisto i on sa zupnikom uz kojega je bila sva Podgora; koja je onako velicanstvo manifestirala svoju slogu i pravastvo dok okolisnja sela niesu se mogla time podiciti. Nije se zadovoljio sto se je nabacio na popa nego hotio je jos i na crkvu. Vrag bjezi od tamnjana, pak tako i njemu crkva mirise tamnjanom. Da pokrije svoju golotinju hotio bi i druge zavesti nu u tom slaba ga je sreca posluzila jer svaki Primorac drzi se gesla "sve za vjeru i za domovinu.'j Da bolje dopisnik pokaze da mu nije stalo do vjere i morala eto ga sa drugim dopisom u br. 21 u kome brani suloznistvo sto se protivi i bozjem i naravnom zakonu. Evo sto je bilo na stvari. Petar Nola jedne veceri bez ikakvog uzroka ugrabio je svoju zarucnicu i poveo ju svojoj kuci. To je prouzkovalo u selu sablazan; jer nitko u selu ne spominje se, da se je ikada takov cin zbio u ovom selu. Posto je to cin koji se protivi bozjem i naravnom zakonu ja kao zupnik nisam mogao ostati indiferentan na to. Posto moj prijateljski razgovor ostao je bezuspjesam, duznost mi je nalagala da prijavim slucaj mome staresini na ime Presvietlom Biskupu. Sto sam i ucinio. Laz je da sam ja tuzio Nolu vojnickoj vlasti. Posto u takovim slucajevima po obstojecim zakonskim propisima imamo pravo samo sudu prijaviti. Da niesam zelio upropastiti Petra Nolu, to najbolje on sam moze posvjedoclti znajuci koliko sam za njega u tom slucaju ucinio. Sve spise za njegovo vjencanje bezplatno sam mu ucinio. Ne jedunput nega vise puta zagovarao sam kod vlasti povoljno riesenje njegove molbe. To ce reci zeljeti dobro a ne zlo. Ako sam nastojao da ne zive sa svojam zarucnicom u u nezakonitom braku, to sam mu opet zelio dobro. Niesano navican zeliti drugom zlo. Drzim se one "ucini dobra a ne kaj se." Da zavrsim. Za vrieme blagopokojnog Don Mije Pavlinovica u ovom Primorju vodila se je zestoka dorba. Jdeja za koju se je Primorac borio bila je uzvisena i sveta. Bila je oslobodjenje domovine od tudjinskog jezika. U toj borbi Primorac je izasao slavodobitun. Prestadose one borbe, ali u krvi ostade jos sklonost za borbu. Nego da ta sklonost tazi za visom idejom. Pretvorila se je kod nekih u mrznju i osobnu zavit. U oeljadetu kad se pokvari krv u zilama opaza se da ta krv pokvarena probija kroz kozu i cisti se kroz cire i rane. Tako isto kada ljubav za domovinom u srcu pokvari se, tada se ona prvasnja sklonost pretvara u mrznju i osobnost. Takova bolest spopala je i dopisnika onih dopisa, a posto je ta bolest gadna nije htio ni podpisati svoga imena, Ovo sam napisao ne toliko da odgovorim dopisniku, jer on to ne zasluzseje nego da stavim pred oci tamosnjim Primorcima a osobito mojim Podgoranima, da se ne pustaju zavadjati i zaravavati od onih do kojih malo se amo drzi. Tokovim osobama na ime smutljivcima u krvi je sijati razdor i mrznju u tu mu se obicno pokazu vriedni, jer laksi je biti vriedan u zlu nego u dobru; lakse je rusiti nego graditi. Uvjeran sam, da ce svaki Primorac koji je prozet sa cuvstvima morala i rodoljublja slicnim smutljivcima doviknuti "kod nas vam nije mjesta."

Na Malu Gospu Podgora 8/9/08.

Don Marko Ivanisevich,
zupnik.

—

Poznajuci novinarski stalez je smo u duznosti dati na javnost ispravak Don. Marku Ivanisevicu; ali istodobno bilo bi nam zao da gosp. zupnik pomisti na pravednu osobu, koja je nami prvasnje dopise pisao. Citatelji "Napredka," u osobito Podgorani a ovoj zemlji sada imaju javnog svjedocanstva pak neka sude; ali od ovom istom predmetu nasa je dopisnica zakljucena. Ured.

Zvjerska mati.—Martin Fabac otisao je u Ameriku, ostaviv svoju supr ugu Magu Fabac kod njezinih roditelja Stefe i Mare Dvornekovic u Glinskoj poljani. Nakon odlazka muzeva upistila se je Maga Fabac u ljubavni odnosaj s Markom Uzelcem, te s njime i zaniela. Njezino trudno stanje odazili su seljani, pa je taj glas dosao do usiju i starjesini Miki Dobrinicu. Starjesina se uputi do Mage Fabac, te joj priobci, sto se po selu govori pa joj narocito rece, da ce on kao selski glavar paziti na nju, da ne bi djetetu sta zla ucinila. Maga je pred njim tajila svoje stanje. Poslije je opet cuo starjesina u selu, da je Maga govorila, da, ako i rodi, diete ne ce hraniti. Dodje k starjesini Magin otac Stefo Dvornekovic, te mu priobci, da je Maga rodila mrtvo diete, te je zahtievao od starjesino kao mrtvezorca razglednicu i dozvolu za prokop. Miko Dobrinic posumnjao je odmah, da tu nije cist posao, pa je uzkratio pokop i stvar prijavio oruznicima. Radi toga tuzilo ju je kr. drzavno odvjetnictvo u Petrinji radi zlocinstva cedomorstva. Nakon provedene glavne razprave pred kr. sudbenim stolom u Petrinji osudjena je Maga Fabac po predlogu obtuzbe na kazan teske tamnice od pet godina.

Trazi se! Jednom dobrom i iskrenom Hrvatu dajemo naputak, da dodje u drustvo kao jedan drug, za otvoriti trgovinski odjel, za prodaje i za dobavu svakovrstne trgovine iz ovih i inostranih zemalja. Takodjer otvorenje jedne izvrstne (up to date) gostione, za hrvatski englezki narod. Gostiona bit ce od prvog ravreda malo podalje od poznatih ulica, gdje u svakom poboljsanju hrvatski radnik naci se zadovoljstva. Cistoca i sobe od spavanja bit ce u prvom pogledu. Soba za jelo u svako vrieme dana, soba za posjet i za pusenje. Soba za citanja i prolazak koristnog vremena. Soba od biljarde za same gostove i.t.d. Ovaj naputak i za izvrstnu spekulaciju mozemo dati jednom drugu kad bi imao glavnicu od £100 sterlina. Ovdje se nitko ne bi pokajao, jer neizgibiva trgovina cinila bi se medju hrvatskim i engleskim narodom.

Predbrojnicim u Domovinu.—Uzimajuc u pogled, da ova prva neodvisna novina 'Napredak' koja je vec davno utemeljena kao po pravom novinarskom stalezu, jest na siroko i daleko upoznata na sve krajeve od stare domovine, dajemo polaksicu za pretplatu. Poznajuci da u staroj demovini ima veliki broj koji zele imati "Napredak" iz ovog dalekog svieta, ali uzrokom velike ciene nije im do sada bilo moguce imati novosti o nasim zemljacim koji su ovamo nastanjeni. Sada smo postavili cienu da "Napredak" moze se dobaviti za 16 Kruna za godinu, i za 8 K. za pol godine predplate. Stoga sada priporucujte "Napredak" svakomu, tako da svaka kafana, i citaonice nebi imale biti bez ove mnogo interesantne novine "Napredak" Eto u dobar cas!

Jednom Prestanite! Doslo je vec vrieme da protivnici imali bi jednom prestali sa svojoj srzbom, jer nije dan ni mjesec dana vec ima koja godinica, da se protivnici o nami vazda zabavljaju. Bilo vanka ili unutra na svakom mjestu maleni broj nametnika imaju svedjer kojesta o nami razgovarat se. Gospodo! mislimo da vam je jednom doslo vrieme da prestanete! Zasto se ne bavite sa svojim poslovim, jer kad tudjeg gledajte svojeg nemozete nadzirati: Zasto se jednom neostavite pisanija i privatnih mitinga od razgovora najcrnijih lazi i kleveta. Istinito poznajemo da bi ste nam i vjesala dali samo zato sto radimo za napredak i prosvjetu naroda. Poznajemo du imate zelju, da nas nestane uzrokom da nas nared bude razprsen i du bude bez sloge i ljubavi zivljeti.

Mi u buduce necemo mariti ni za hvale ni za napadaje, vec ce mo ici napred sa svojim putem, ne obziruc se ni desno ni lijevo. Ako protivnici nisu jos izrigali zlocestu krv i zlobu vanka, prosto im bilo to uraditi sto prije; ali u isto vrieme neka nas opomene kad ce to prestati. Kad to oni prestanu, onda smo spravni izaci vanka sa istimtim clancim od nasa povjesti sve od kada nom je bilo pet godina. I englezke novine rado su pristale da im opisemo nas rad, kroz nase boravljenje u stranom svietu, ali prije nego te njima udovoljimo bavit ce mo se kroz nas list.

Jedna ceta od razunmog radnika imala bi se sastati, te dati pomesti (clean sweep(sve one nametnike koji su proti interesu hrvatskog radnika.

Oni koji nas nisu prije osobno poznali sada sa svi uvjereni, da je velika razlika od onem sto je su culi o nami govoriti. Neprijatelji mogu nas pogubiti, ali nasu ideju nikada, jer uspomenu ostavljamo. Protivnici ne ce da razumiju nasu pjesmu, jer im ne ide u racun, pa su se radi toga---Boze nas oslobodi--pomamili.

Hrvatski Prijatelj

Jest

Duhan

'MELROSE'

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

LIST HRVAT NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OE ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. Ali communications to be addressed to 'The Manager.'

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	9	0
ZA POL GODINE		12	6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINA	16	K.
ZA POL GODINE	8	K.

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLESE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporuceom listu na sliedecu adresu

THE BRISISH & CROATION NEWSPAPER CO.
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprove br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

British Hotel.

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda, Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka, 9 Studenog.

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE koji putu izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney

Ortona, 14 Studenog.

Za potpune potankosti obratiti se Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

E. B. DUFAUR,

43 Queen Street, Auckland.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES– The choicest brands case and bulk, including Watsons, Pedeitor Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS—Hennessy, Jules, Clamait, Ruyer Guillet and all other leading brands.
GINS & Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS — The purest direct from Holland.
CHAMPAGNES—All leading brands & finest vintages.
ALES & STOUTS—The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' & Bass.
TEAS—A special leading line - best value in market packed in ½lb, 1lb, 2, 6, & 10lb tins, chests, ½ chests £
WINES from vineyards of Australia and Continent of Enrope, cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me—this will ensure continuance.

"Napredak."

SRIEDA, LISTOPADA 28, 1908.

Bosna i Hercegovina.

Do godine 1878. bile su Bosna i Hercegovina turske pokrajine, kojim je izravno vladao turski sultan. I ako je te godine Austro-Ugarska usla s vojskom u Bosnu i Hercegovinu, pa u njima jos i danas viada, ipak su Bosna i Hercegovina *de iure* jos uvjek turski posjed. Promjenom politickog sustava u Turskoj, koja je danas ustavnom drzavom, nastalo je pitanje dokle li ce i hoce li uobce Austro-Ugarska Bosnom i Hercegovinom vladati. Danasnje politicko stanje u tima dvama zemljama nepodnosivo je. Za to danasnja vladavina Austro-Ugarske ne moze ondje vise nadugo potrajati. To je jasno, kao sunce.—Ili ce Bosna i Hercegovina morati biti povracene svojoj zakonitoj gospodarici Turskoj, ili ce Austro-Ugarska prisvojiti si Bosnu i Hercegovinu konacno i stalno. Nu, moze li to ona uciniti? *That is the question!* Po pravu ona to ne bi mogla uciniti. Berlinski traktat, podpisan po glavnijim evropejsklm velesilama dao je Austro-Ugarskoj nalog i dozvolu, da samo Bosnu i Horcegovinu zaposjedne i u njima red ucini. I nista drugo. Je li Austro-Ugarska u njima red ucinila, ili nije, to je drugo pitanje. To znadu najbolje stanovnici Bosne i Hercegovine. —Valjao bi dati im priliku i zgodn, da obcom narodnom izjave, jesu li sa tridesetgodisnjom austrijskom upravom zadovoljni i hoce li, da pod njom i sa kakovim vladavnim sustavom i nadalje ostanu? Svakako, sjegurno je, pa Austro-Ugarska ne bi niposto dozvolila, da Bosnjaci i Hercegovci svoje jade i nevolje pred cielim svietom javno i odkritosrcno izjave.

Kako bilo da bilo, doso je cas da se sudbina Bosne i Hercegovine odluci. Razni znaci u Turskoj, osobito u Novom Pazaru, Staroj Srbiji Makedoniji proricu buru i mecavu. Moglo bi se od casa da casa dogoditi, da preko i uzduz granica Bosne i Hercegovine bukne plamen ustanka Sto bi se u tom slucaju dogodilo u Bosni i Hercegovini, to nije tezko pogoditi. Austro-Ugarska, vidi se, dobro je izvjestena, da se ondje dolje na Balkanu nesto iza brda valja. Zato je ona vec poduzela sve nuzdne mjere, eda bude za svaki slucaj pripravna. Ona pojacava, svoju vojsku u Bosni i Hercegovini. Ona radi oprezno i tiho i u Novom Pazaru. Ratno ministarstvo u Becu ne miruje ni casa. Ono ima pripravno svoj tacan nacrt za slucaj nemira u u Srbiji, Staroj Srbiji, Makedoniji i Novom Pazaru. Prvi hitac iz puske na bosansko-hercegovackoj granici bio bi znakom prodiranja austro-ugarske vojske na tursko zemljiste.

Mi tvrdimo s najvecom odlucnoscu, jer smo dosli do dobrih dokaza, da ce za malo vremena Austro-Ugarska proglasiti prisvojenje ili aneksiju Bosne i Hercegovine. Diplomaticki pregovori izmedj austro-ugovora dokrajceni su. Glede toga izkljucena je svaka dvojba. Ceka se jos samo, da se u Austriji urede neke stvari, odnosece se na obiteljske prilike Habsburgovaca. Osim toga imadu se jos i izmedj Austriji i Magjarske ustanoviti glavne tacke onnosno izmjeninih njihovih politicko-gsspodarskih interesa u Bosni i Hercegovini.—Hoce li u tom poslu nadmudriti Austrija Magjarsku, ili ova Austriju, to ce pokazati skora buducnost. Nase je mnienje, da ce Austrija zajasiti na ledja Magjarskoj. U tom posla ima ona dobra pomagaca u danasniim politickim prilikama u Hrvatskoj. Igra je zacela. Vojnicko-generalska stranka u Becu gleda bistro na igraci stol i "kibicuje", kako se mjesaju karte na igracnici austro-ugarskog dualizma. Troskove platit ce Bosna i Hercegovina, al ce ih kasnje osjetit i austrougarski dualizam Jer, iza aneksije Bosne i Hercegovine stupiti ce na poliiicku pozornicu habsburzke drzave nivi jedan politicku-upravni cinbenik, koji ce izmedj Njemaca Austrije i izmedj Magjara u Ugarskoj udariti svoj jaki klin i dati habsburzkoj drzavi drugo lice i drugi pravac. *Hrvati i Srbi, pozor!*

Adriaticus.

Poiozaj Balkana kako sada imate pred ocima gornjeg clanka dopisnik jest istinu prorokovao. Sada je vrieme da se slavljani sloze, jer krvca vrije za dati prije ili poslje tezki udarac nasim neprijateljem za nasu slobodu. A mi Hrvati kakovu propagandu u ovoj zemlji pocelismo ustavnovljati? Nemojmo zakopavati nasu narodnost i dopustiti da se zgroze nasa braca u domovini na nasem postupanju!

Kratke Viesti.

Ovaj broj odasiije se samo onim kojim mi jesmo u duznosti, ostali nasi predbrojnici koji zele biti ponovno uknjizeni neka to odma urade sa predhodnom pretplatom. Sve brojeve koje nisu primljeni po zahtjevu odaslat ce mo. Ovo neka ne bude nikomu zao jer po novinarskom stalezu drugcije nemoze da bude.

U prosli Cetvrtak 22 tek. nas domorodac Petar Soljak od Rotorua bio je tuzen za nekoliko komada odjela dugovanja gosp. W. J. Young. Soljak je bio osudjen da plati svotu dugovanja za odjela, jer je bio odgovaran, ali kako nama Soljak dokazuje on je opet dao odjela nasim zemljacim za koje place nije primio, stoga nije pravedno da Soljak ima platiti a njemu osmerica duguju.

Nova "Gostiona," koju vlada ima sagraditi kod planine Mount Cook, zapastit ce £10,000 sterlina.

Vlada od ove zemlje odredila je dati mukte sve knjige svim djecacim bez razlike u puckim skolam od prvog do sestog razreda. Racuna se da za ovu svrhu bit ce potroseno do £9000 sterlina svake godine.

Od kada je "Napredak" utemeljen pak do sada sve brojeve jesu svezane u jednu knjigu. Za vjekovitu uspomenu ovakovu knjigu nasi zemljaci po naredbi mogli bi imati za cienu od jedne Lire. Jednu knjigu mislime pokloniti vladi u Wellington, a drugu Puckoj knjiznici (Public Library) u Auckland.

Iz Rima se javlja, da ce papa mjeseca prosinca odrzati konzistorij, u kojem ce imenovati deset novih kardinala, a medju njima da ce biti zagrebacki nadbiskup Dr. Juraj Posilovich.

Vlada od Nove Zelande dala je naredbu za dobaviti iz Londona strojeve od jedne pene telefona. Telefoni bit ce postavljeni po ulicam u poglavitim gradovim da pucanstvo moze govoriti kroz telefon za jednu penu vriednosti.

Druztvo parobroda "White Star Line" suda gradi dva parobroda "Olympic" i "Titanic," koji ce biti u duljini svaki od 1000 noga, a 80 noga siroki. Ovi ce parobrodi bit ce najvisi na svietu, jer ce nositi tovarine preko 60,000 tona, ili dvostruko nego "Mauretania" i "Lusitania." Ovi parobrodi nece biti sagradjeni za veliku brzinu, ali ce imati snagu za 21 milju na uru.

Imamo dvije ostrve (skolja) listano za 10 godine, pak koji nas domorodac sa zenom i sa nasim naputkom moze dobrog zivljenja ciniti. Prigodu dajemo prije nasim zemljacim, nego imati tudjincu dati, stoga kasnje nemojte ostati pokajani.

Na juznoj obali Kinezke francuzki vojnici opkolise cetu kineskih gusara (razbojnika), te naksn zestokog boja u kojem su 39 ubita, 250 ih uhitise. U cijelom tom okrsaju Francezi izgubili su samo dva vojnika.

U tokio Japan je dosla vijest da je englezki sarobrod "Suncaru" potonuo kod otoba Rimsin zahvacen tajfunom. Od 135 momaka spasili su se samo dvojica.

Medju hodosasnicima u Lurd nalazio se i krsni dalmatinski Hrvat. Taj je za cijelo ga puta upadao u oci, a osobito u Milanu Marsilji, i Lurdu. Odjeven je u krasno narodno odijelo pobudjivao je svuda opcu pozornost. Jedan franceski list pise o njem medju ostalim. "Covjeku se cini, kad gleda tog gorostasa, da vidi jednoga od one strasne hrvatske vojske, kojom je Jelacic potukao Magjare i spasio krunu Habsburgovaca."

Koliko naseg naroda dade se zavesti sa gubitkom bezkoristnog vremena gubeci u zdravlju svoje dane, dok lutajuc tamo i amo potrose vrijeme i novac. A oni koji imaju stogod novca mogli bi kupiti farmu tako da mogu svoje staro zvanje nasto viti.

U Francuzkoj neki Konzin Komoz zaklao je cielu obitelj svog brata Atanasija Komoza, koja se sastoji od majke, dva sina i dvije kcerke. Za tim je isjekao sa njihovih tjelesa najmesnatije dielove, pa ih je potom zderao, da ne pogine od gladi. Nasla se i ljesina Konzinovog sina, ali je ona bila netaknuta.

Ministarstvo zemaljske obrane izdalo je nove propise za postupanje pri pitanjima casti u c.k. domobsanstvu i zaudarmarije. Pravila su tako vjesto i pametno udesena, da ce od sada biti mal ne izkljucena ludost dvoboja.

Oblasti u Galiciji vrlo zabrinute, jerbo prieti sigurua pogibelj da ce se biesneca azijatska kolera u Rusiji, razsiriti i u Galiciji. U pogranicnom mjestu Ostrovo dosla je vec do mngih smrtnih slucajeva. Poprimaju se sve mjere opreznosti.

Neka siromasnu djevojka u Berlinu izgubila je nesrecom obadvije noge. Ured za siromake dao joj je napraviti dvije umjetne noge, te je djevojka mogla opet za poslom ici. Jednoga dana docekase ju dva lopova na putu, oborise siroticu pa joj otese obadve noge. Djevojka lezala je vise sati pokraj puta dok ju napokom ne nadjose ljudi te ju kuci otpravise, Policija je u potjeri za lopovima.

Ako tko hoce, da postane nas zastupnik neka se javi na upravu "Napredka."

Parobrodarsko drustvo Jadran

To novo hrvatsko parobrodarsko drustvo u Splitu u Dalmaciji narucilo je u Englezkoj dva parobroda, od kojih prvi nosi 405 t, a zvati ce se „Jadran", a drugi 405 t, a zvati ce se „Split". Drustvo je vec u pregovorima i za treci parobrod. Sva tri parobroda namjenjena su osobnom i trgovackom prevozu: „Split" za prugu Trst-Metkovic i nuzgrednd luke, „Jadran" za prugu Rieka-Metkovie i medjutomne luke. Oba parobrodu solidno su gradjena. Stara su tek pet godina. Plove brzinom 10—11 milja. Imadu na sebi drustveni znak; tri narodne boje na trouglastom platnu, a na bielom je polju slovo J.

Hrvatska - Britanska Agencija sada je pod upravom ovog urednistva, koja posluje za hrvatske i englezke podanike u medjusobnim odnosajima trgovacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmivanja svakovrstnih zemlja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog rrdnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i inglezkom jeziku. Zastupa u podpunom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemlji. Cine putne karte za hrvatski gdje nikomu nema prevare.

Imamo potrebu da se nadje pouzdane i dobre zastupnike, koji ce se brinuti oko prosirenja nasega lista. U dobri cas da se uadje iskrenih Hrvata, za ovo mnogopotrebno boduzece.

Svuda i na svakom mjestu zauzmi se i trazi da se predplate na "Napredak."

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME -

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 132 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 114 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 85.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 42.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 46.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 14.
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 14.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12.
Dobar chips bez praha 29.
Dobar chips sa prahom 14.
Dobar chips sa prahom alislabiji 11.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosilani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugama od 110.
Po drugi put ostrugana ali bistra 115.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Cstrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 3.
Zemljusina od gume ---

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 110.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 36.

Placa Zeladenske Pulicije. - Svaki nas zemljak, ako je podanik ove zemlje i ako odgovora pa zakonitim prepisim mogao imati sluzbu od pulicije. Netom je molba uslisana idje se u Wellington za dva meseca na skolu prije sluzbe. Netom se stupi u sluzbu placa pocimlje sa nadnicom od 7/6, dok ce povecava do 9/6. Ozenjenim ljudi koji nemaju bezplatnog stanista, dobivaju jedan shillin suvisak svakog dana za staniste. Srzenti dobivaju nadnicu od 10s 6d do 12s shillinga, i suvisak od 10s 6d za staniste ; stacije - srzente dobivaju nadnicu od 12s 6d do 13s 6d sa suviskom od £45 do £50 sterlina na godinu za staniste. Sub-inspector prima placu od £260 do £310 sterlina na godinu i £50 do £60 za staniste ; inspector vanka grada prima placu od £330 do £410 na godinu i £50 za staniste ; gradjenski inspector prima placu od £420 do £460 i £80 za staniste. Odjeca i drugi troskovi nisu uracunjani.

U proslu Sriedu 21 tek. upravo kad smo zakljucili zadnji broja, bila je iztraga dugovine kod Bankruptcy Court Marinu Glavasu. Dokazana je da Glavash duguju £161 drugome, a da drugi njemu duguju £59 sto mu lezi na knjgam, i da ima novca samo 14s. Glavai je takodjer kazao da ako bude imats kakvo dobro mjesto od zarade, da ce svakoga potpuno platiti. Ali ovakovo uhvanje za sada je daleko u pogledu.

Inostrane Brzojavke.

BALSKANSKI POLOZAJ.

CARIGRAD 26 tek. Sultan je pristao na Englezki, Francuzki, i Ruske zahtjev, da ce biti na dogovoru sastanka velevlasti, te da ce dati svoj odgovor na upite predstavljene iza turske svetkovine Bairam. Turska zahtjeva da sest prvog razreda vlasti bude na njezinu obranu od svakog buduceg napadaja ; ali sto se tice Srpske i Crnogore zahtjeva za isplatu stete njima naneseno da to njezini poslovi nisu nego Austrije koja hoce da ugrabi slavljanske zemlje. Kaimit Pasha, veliki vezir turske javio je Njemackoj, da neka ona savjetuje Austriu da pristane na velevlasti dogovor za svrsiti sve zaprieke balkanskog polozaju. Viesti iz Berlina dolozo da ce njemacka pristati na svaki zahtjev sto Austria bude odlucila i nista se nece njome protiviti.

AUSTRIA I SRPSKA.

PETROGRAD 26 tek. Priestoljnasljednik Srpske otisao je u pohode Ruskom caru, sto ga je on isti osobno pozvao ali uzrok ovog putovanja tajna nije dokazana. Iz Beograda dolaze viesti da su Austrinski vojnici zaposjednuli Srpsku ostrvu Bressina, kod rieke Drina, gdje najvise medjasi medju Bosne i Srpske.

BULGARSKA I TURSKA.

LONDON 21 tek. Dopisnik iz Atene dokazuje, da Bugarske i Turska vojska je su se sastati kod Djourmava, i da 70 Bugara i 10 Turaka je su poginuli, kao isto jedna ceta Bugara hotili su proci granicu pak su bili zaustavljeni.

CRNOGORSKI POSLANIK ZAUSTAVLJEN.

BEC. 21 tek. Vlasti u Zagrebu po naredbi Austrije, je su silovito zaustavili i obasli M. Vukolica crnogorskog vaznog poslanika koji je putovao po naredbi da idje u pohode kralju Srpske. Nakon sedam sati zenstavljenja, ministar izvanskih posala u Becu dao je brzojavnu narodbu, da poslanika puste na slobodu Kad je poslanik dosao u Beograd M. Vukolich primio dostojanstveni docek od srpskog naroda.

SRPSKI PRIESTOLJNASLJEDNIK.

LONDON, 21 tek. Viesti iz Beograda dolaze, da kralf Petar jest pokarao svoga sinu zasto je odvise uzbunjen proti Austriji. Na ovo sin je hotio udariti otca sakom u glavu, ali izapje vanka iz palace i otidje gdje jc bilo sastanku, da Srpski narod nebi imao u obzir kralju uzeti kad se tice slobode Srpske.

TURSKA I AUSTRIA.

LONDON, 22 tek. Carigradski dopisnik dokazuje da Turska jest ukimila sva daljne ugovore, kuko Austria nehoce pripoznati da je ona nezakonito pribavila Bosna i Hercegovinu, Druga brzojavka iz Cetinje dolazi, da princip Nikola Crnogorski u svome vrucom govoru dokazao je svome narodu, da neka svi budu pripravni za proliti zadnju kaplju krv za svoju Srpsku bracu. Princip je poslao velevlastini Crnogorski zahtjev, da Austria ima platiti sve troskove za nesenu stetu.

RUSKA SE SPRAVLJA.

Petrograd 22 tek. Ova brzojavka dokazuje da ministar rata pata od Dume (sabora) za drugih devet miliona sterlina za ratne sprave, suvise od ono prvih devet milijuna sto je odobreno netom je buknuo Balkanski nemir.

OZBILJNOST SE PRIPRAVLJA.

London 22 tek. Azijatska Turska rezerva u broju od 20, 000, ocekuje se u Carigrad gdje ce odma biti postavljena na Bugarsku granicu. Opet Beogradski dopisnik dokazuje da Srpska nece nigda odusliti od svoga zahtjeva, ako ne primi nagradu od Austrije za stetu nanesenu. Viesti iz Beca dolaze, da je Austria pitala oprost, sto je bila zaustavila Crnogorskog poslanika M. Vukolica kad je putovao za Srbiju.

NEPODOBNI NAPADAJ.

Petrograd 23 tek. Sve ruske novine izdale su na javnost vrucu molbu odbora Srpskih gospodja, zahtjevajuc njihove ruske sestre, da neka one uzdignu glas usuprot nepodobnom Austrije napadaja. A opet iz Cetinje dolaze glasovi, da princesa Zenia i Vera, je su bile na glavi velike procesije u Cetinje pjevajuci ratne pjesme.

Na sastanku Austro-Ugarskog Cluba" svi clanovi od nasih zemljaka, koji su prisustvovali je su se u ne znanju zapisali, osim jedinog naseg razumnog zemljaka gosp. Jure Banovich. Zivio Banovich, kad je odustao od njemacke i megjarske uprave !

Hrvatska banza G A. Skrivanic u Allegheny-ju, drzava Pennsvlvanija u Sjedinjenim Drza vama americkim, pala je pod stecaj. Bilo bi zalostno, kad bi povodom tog stecaja propao i hrvatski list ,,Napredak", koga izdaje mnogo godina vlastnik recene banke, gosp. G. A. Skrivanic.

Nas trgovinski odjeli.—Kod uprave naseg lista uredjen je odjel za trgovinske informacije, za prodaje i za dobave svakovrstne robe. Svako dakle ko ima potrebu, da dobije informacije o bud cemu, ili ko ima, da sto proda, neka se obrati na. Upravu "Napredka," prilozivsi povratnu postarsku biljegu za od govor.

U STO SE UZDAMO ? Evo redovito izlazimo sa tiskanjem " Napredka" ali do danas neznamo u sto se uzdamo. Mozda da nas nasi predbrojnici ostave na zadnjem casu, kad se zdravstenu ljekoriju nemoze naci. Proti nama su svi oni, koji radi svoga interesa nije im ugodno da nasi zemljaci dize glavu. Ako se ne probudite iz nehajstva idjete na ruku protivnicima za svaku polaksicu, i stavno ce te dopustiti da nasim zemljacim bude svaka nepravda. Mislili smo ovog puta iznieti na javnost nekoja imena od nasih plemenitih duznika, ali za sada obustavili smo jer vjerujemo u prosvjetljenje naroda i njegovog postenja. Ali ako upravo nek nehoce, neka se ne budu nadati da njihovo imena nece izaci na javnost. Neznamo sto mozete vise od nas zahtjevati, jer sada je svaki dosao uviditi da ovaj list, jest za korist, uci, i otvara bolje pute, stoga ne bi ste imali dopustiti da s' vami zapovijeda mali broj nametnika. Mali broj nase neuke brace, koji su danas po tudjem nagovoru proti nama, bit ce sutra kad otvore oci, najbolji i najsrcaniji vojnici za nasu borbu Nu iz ruku necemo pustiti berjak. stoga neprijiteljem skacu na usta pjene bijele i krvave, a ni pjevamo koliko nas grlo nosi :

Jeli vuka kad plasila grana
Il sokola cijelo jato vrana ?

URENDNISTVA ZAHVALA.—Citajuci mnogobrojne listove koje nam stigose kroz ovo malo dana, na cestitanju od primanja obljubljene novine " Napredak." srce nam je toliko radostno videci cuvstva izrazena prama ovoj novini. Takodjer osobno koji dodjose do urednistva cestitat nam svima iskreno zahvaljujemo, jer sa ovakovim cuvstvim imamo nadu da vecina broja radnika nece nas zapustiti. Ali draga braco, mozete se spomenuti, da ovaj stepen kojeg smo uzeli na vasu korist treba da se ovoga puta pokazete u djelim, pak eto nas spravnih sve za vas zrtvovati. Kad vam malo kasnje bude raztumaceno kakovu smu brigu uzeli za doci do uspjeha za vase slavno ime, mislimo da nikakva druga osoba na svietu nebi se zauzela za zrtvovali sve ono sto mi za vas zrtvujemo.

Promislite da prije nego imamo svakog dana uzeti dvije dnevne novine " Herald " i " Star " prvo moramo vidjeti imali se pena dati za svaka novinu. Pak kad smo vidili i izerpili sve novosti, onda stari brojevi idju u kos ili u druge potrebe. A vi od nas zahtjevate novinu u dugovanje i jos prama tomu treba nam potrositi za postarinu za da vam u ruke novina dodje. Svaki zeljno ceka " Nadredak " kad ce stignuti, pak kad se je za badava procitao onda s njime u kos, pak sve tako dokle drugi dodje, jer kada sam primio toliko brojeva muktice neka mi salje i nadalje, a spomenit cu se od place nikada ili kad me bude volja. Ovakovo postupanje nebi smilo obstojati prama nikakvoj novini.

Da samo za jednu sedmnicu dana " Herald " ili " Star " daju narodu citati muktice, vjerujte nam da bi prestali izlaziti ; ili da bi za mjesec dana tako uradili sjegurno gospodari novina otisli b kroz [illegible] Court. Opet vam ponavljamo da vam nije moguce raditi kako u proslo vrieme, jer lezeca svota novca dugovanju daje nam straha kako imamo uspjeti. Raditi danu i u noci za badava, sluzit se sa tudjim novcem i tudjoj tiskarnoj, to je vec prevec da se moze od vas ocekivati bez da se pokazete da jeste hrvatski junaci na djelu. Opet vam svim zahvaljujemo na izrazim dobrog cuvstva, ali ako djela ne izadju na vidjelo, onda se nemozete potuziti da nismo sve do skrojnosti za vas zrtvovali.

Austro-Ugarski Club.

(Od naseg reportara).

U prosli Petak 23 tek. vecerom bio je obdrzan drugi sastanak od ovog gore naslovnog Cluba, ili bodje dokazati Lega. Sa ovakim stvarim i postupanjem od onog naroda koji se nazivlju Hrvati, vise nece mo se baviti. U proslom broju dostatno smo opisali, ali sada kad u kratko raztumacimo Madjarsku i njmacku upravu, nasi citaoci i iskreni Hrvati stavno ce doci upoznati da ova propaganda nije za nikakve koristi. Uprava ove Lege sastoji kako sliedi ali ako smo naopako izvjesceni spravni smo popraviti—za predsjednika, gosp Rosigera (ungarez(za podpredsjedniku gosp. Josip Franich,—za tajnika gosp. John Petricevich,—za blagajnika gosp. Mate Modrich—nadzorni clanov gosp Langguth i Karl Klettle—odbornici gospoda, Ilija Mandich, Pasko Cvitanovich, Stjepan Roglich, Anton Sulenta. Ivan Bakalich.

Sto i kakove predmete od razgovora bilo je na sastanku o tomu nemamo prostora; ali ce sada nasi iskreni hrvati doci upoznati, gdje i kako sastoji ova politika? Osobno svakom gore spomenutom clanu na upravi dajemo cast, sto se tice znanja i posebue vrline svakog clana. Ali nase vazno pitanje jest. Zasto i za koji uzrok mi neodvisni i slobodni Hrvati imati spasti pod njecmaku i magjarsku politiku? Zasto nasa gospoda koji su se prije nazivali sa Hrvatim, imaju otici u ono kalo gdje nije im mjesto za biti? Zasto sada nasa gospoda imala bi se uhvati ciniti njihovo zivljenje sa hrvatskim radnicim? Gdje su prije nasa gospoda bili i sa s' kime su zivljenje cinili? Bili bilo pravo da od sada nasa gospoda otidja medju najemcem i magjarom zivljeti? Ovo su pitanja sto ce sada nasi raznmni radnici pomatrati i prosuditi u koša se imamo uzdati. Upravo sada otislo bi nam pero na daleko, za opisati sve one nepodobne stvari sto nasi hrvati jesu pretrpili u staroj domovini, ali imaju novina iz staroj kraja, pak neka sude kako nam je pod njemackoj upravom. Politika je ova da su izabrali nekoju nasu gospodu na upravu uzrokom, da epet oni mogu k'sebi pridruziti veliki broj clanoea hrvatskog radniko u goro spomenuto druzvto. A za koju svrhu? To je njemackoj i nagjarskoj politici poznato. Hrvatski narode! daj se prosvjeti, koja razgoni tmnine do svjetlosti, tako da malo po malo svi ce te se od sna probuditi i uviditi u kakvom se polozaju nalazite. Neznamo koliko je do istine, ali nam je dokazana iz pouzdanog vrela, da se je jedan nas gostioni car izrazio da su njemci stotinu puta bolje od hrvata. Opet da je gosp. Sulenti dokazano, da ako se nebude drzati njihove stranke da mn je novina propala. Braco radni! mi nismo od nikakve stranke gdje se steta i propast prid vami pokazuje. Puk, samo kad znate ima u sebi veliku snagu, te nemajte se dati zavarati od male og so dati zavarati od malenog broja nametnika. Nas, nikakvi novac nemoze kupati, vec smo odlucili uz Bozju i vasu pomoc iznieti bargak proti svim silovitim protivnicim. Nemoj te nas zapustiti, jer uz deset iskrenih Hrvata u ovoj slobodnoj zemlji mozemo na svu silu vojevati. Aez novine nemozete nista znati, a ovo je jedino glasilo koji vas vodi do istine. Nevjerujemo da ce protivnici sa njihovim laznem obecanjima moci dobiti hrvatskog radnika u svrhu uzdignute glave i radostna srca klice o Zivili Hrvati ! Zivili !, a doli njemac i magjar. Zora puca, bit ce dana !

Svoj svome. Uborbi je zivot u radu je spas. Citaj i zahtjevaj svuda list " Napredak."

Trazi se! Vjeran i dobar drug koji znade stogod na moru i na zemlji rabotati. Listali smo jednu ostrvu (skolj) za 10 godina, blizu luke Aucklanda i na prolazku velikog broja parobroda. Na ovoj ostrvi moze se otvoriti sasvim dobra buducnost. Dobar je polozaj za ribovanje kroz cielu godinu, kao isto u vrieme ostriga rabotati za vladu sest meseca moze se ciniti od 12 do 18 shillinga svakog dana. Zemlja na ostrvi dobra je, moze dati svakog ploda, zivotinje kao isto u velikom brolu kokosiju moze se razploditi i sa jajim dobar proizvod cinit. Garantiramo marketu jaju za iednaku cienu kroz cielu godinu, kao isto i marketu za ribu. Dobar drug sa malo novca u ovem gore opisanom obrtu nemoze podniposto pogriesiti. Obratite se na urednistvo "Napredka."

Tast ubio zeta.—Pisu iz Virovutice Vrlo zalostan slucaj dogodio se kod nas' U pripitam stanju vratio se kuci licitar Srlic i poceo zlostavljati svoju zenu. Nije on to prvi put ucinio nego ju je vec dulje vremena zlostavljao, Kad je Srlic uzeo sjekiru, da ce s njom udariti zenu, skoci njegov tast, cestiti obrtnik Subert i otme mu sjekiru. Sada je nastala tucnjava u kojoj je Subert udario Srlica sjekirom, a ovaj se je onesvjesten srusio. Prevezen je u bolnicu a oko pol noci je umro. Pokojni Srlic bio je vrlo omraven covjek, pijanica i razbijac te nije samo svoju zenu zlostavljao nego je cesto i samog tata do krvi izlupao. Cestiti starac se je odmah sam prijavio, te je rekao, da voli i u zatvor nego da on, njegova kcerka i unucad uviek glavu u torbi nose, jer niesu nikad bili sigurni svoga zivota. Ovdje se svatko nada, da ce Subert biti sasvim riesen, jer ce za njega, ako ustreba, ici svjedociti velik broj Viroviticana.

Novi Duncan! Sada otvoren!

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i slieditі naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nega vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci dostajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Ciena *Liru jedan* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GEJA FERRI, Upraviteljica.

T. Kenealy & Co
SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Ro4ers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medal 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qaaris 8s, pints 4s 6d; Swans quarts, 8s, pints 4s 6d; Paul's qarts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quarts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

R. H. Swales,
(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

DYER & CO.
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece. Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

Aucklandski Zavod Lijeceje Vodom,
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik — Ranaski Lijecnik
DR. STOPFORD — DR. STEWART,

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatiemu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

J. Bouskill,
Statuary, Monumental & General Mason.
SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemsjista kod Nosthern Wairoa. Zemiliste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekere izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podre niti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6. 6/6. Kod istog se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese ne.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Kraljevich & Simich
Gumbrokers,
40 WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½ %. Takodjer imamo najbolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Ispostava: Hreljin
Glavnica K. 1,580,000 Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.
Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.
Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE.
BRACA HOPE,
ZUBARA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suplje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju!

ZEMLJISTE sadrzaje 8 ekera pod lozom od pet godina nasadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se
J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

T. J. McIvor & Sons,

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemsja daje daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.
SWEET OR DRY.

20s per case of 1 dozen quarts or in the Cask.
Send for Sample—
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO!

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na
N. MAY, HUPARA, KAWAKAWA,
BAY OF ISLANDS.

CUMMINS & CO.,
COOMBES' ARCADE, AUCKLAND.
Krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljstvo se garantira. Ciene se umjerene.

James Currie,
TAILOR,
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizosn mogucom cienom

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

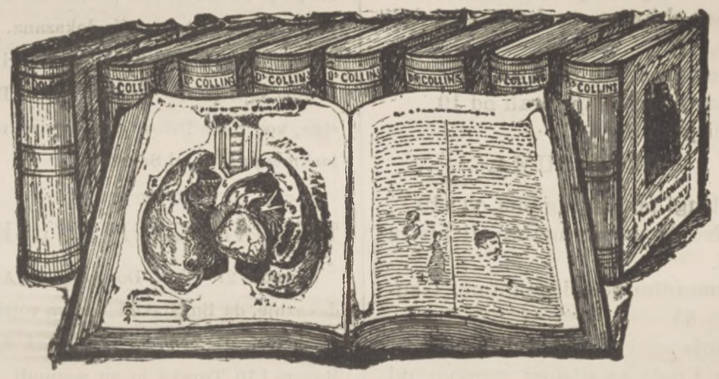

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pjse nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizi tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez bolj i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

PRITCHARDS' POSTOLI!

Najbolje skladiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEAN'S BUILDINGS,
QUEEN-STREET WHARF,
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Works, 19 Vulcan Lane, Auckland.
WEDNESDAY, OCTOBER 28, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 4, 1908. (No. 38.) Bro. 38.

Austro-Hungarsko Hrvatska Liga.

Na mjesto da bude "Austro-Ungarski Club," kako je u pocetku bilo od niemca i magjara odluceno, sada su uzrokom nekakve druge politike, ovem druztvu postavili naslov kako je gore naznaceno. U proslom broju dostatno smo raztumacili nasim citateljem kako se misli u gradu Aucklandu osnovati jedno druztvo ili liga, pod niemca i magjara uprave. Upravu iste, i druge potankosti bilo nam je dokazano od naseg specialnog dopisnika (reporter), te ako smo bili u kojoj stvari naopako izvjesceni vazda smo spravni popraviti ; ali istodobne mislimo da u nasem clanku nema uvriede za nikoga, jer osobnosti po novinarskom stalezu ne diramo u nikoga, ali sto se tice svakog nepravednog i nepodobnog postupanja vjerujte nam da ce mo bez razlike sibati svakoga. Ako se u malenom broju tkogod od klevetnika s' nami ne slaze, to ipak nije daleko kad ce oni isti pripoznati da nismo na krivom putu sto se tice naseg hrvatskog radnika, da jesmo na njegovu obranu. To nesretnjaci i dandanas pripoznaju, ali uz same njihove vlastite svrhe nedopustaju nam, da djelujemo oplemenjucim nacinom na um i srdce naseg radnika. Ali nam je milo spomenuti, da nas radnik sada je dosao upoznati gdje mu je vise do koristi, te bez da su nas prije osobno poznavali imamo u povecanju broju za nasu stranku.

Uzrokom da su nas svi razumni radnici siroko i daleko po cieloj okolici Aucklanda dobro shvatili sto se tice Madjarske i Njemacke politike, sto nikakav nece privoliti biti clanom njihovog druzstva, ovog puta nismo se nista hotili baviti. Ali kako smo opazili, da nekakav "Trubilo" sto u "Trublju" trubi, nasao se bez promisljeno mnogo uvreden. Trubilo, trubi u br 12 sa dva svoja clanka od gore spomenute Ligo, ali Trubilo u svojoj zreloj pameti, ne donasa svojim citateljem kako "Liga" sastoji na razmatranje hrvatskog radnika, vec u oba dva clanka bavi se nista drugo nego osobne napadaje na naseg urednika. Sada u kratko nasem Trubilu, dajemo ukupni odgovor, jer mislimo da je vec doslo vrieme, da mrznja i nenavidost jednom prestani i svaki bude se baviti svoga posla. U proslom broju "Napredka" opisali smo bez ikakve uvrede "Novinarski Stalez" te svaki nas citatelj u ovoj zemlji koji je pomnjivo procitao redke onog clanka, pak neka reknu po dusi i srdcu jesmo li pretjerali sto smo u onem clanku dokazali. A nasi novinarski drugovi na ostale strane svietu sada ce doci opoznati kakvu spremu, sposobnost nauke, i osobne vrline imaju tako nazvati novinari u ovoj zemlji od daleke Zelande.

Trubilo, se je nasao uvridjen uzrokom da smo mu spomenuli ime kao clan odbora od gore spomenute Lige, ali to nam je bilo dokazano od naseg dopisnika. Pak ako onda nije jos bio upisan, ipak imao je cast da pripada kad se je izrazio da ako nije onda bio upisan da sada hoce, a to kako je sam prid svjedocim dokazao, da je usilovan postati clanom Lige pod pritnom da mu zakutni listic ne propadne.

Opet Trubilo dokazuje da stotina nasih ljudi nahodeci se u gradu nisu postali clanom jer Hrvatsko ime nije bilo uvrstene. Ali mi od nase strane prorokujemo, da dokle bude obstajati "Austro-Ugarski" naslov Liga nece nigda postignuti (jer ce u zrak otici) stotinu clanova, a kamoli da ce doci do broja dvije hiljade prije godinu danu kako Trubilo dokazuje. Opet Trubilo nezna se drzati svoga predmeta za odgovarati od onom sto se tice, jer mu je "Napredak" tru u oku, pak nas smatra da neznamo razliku ni cilj Kluba ni Lige. Obi bas, ako u ovem nista neznamo, ipak jesmo sada i vazda sposobni prekrciti put niemcu i magjaru u svakoj njegovoj mudroj namjeri kad im opotrebuje sluzit se sa Hrvatim. Ako Trubilo znade sto znaci cilj Kluba ili Lige buduc da je bio clanom u staroj domovini, kao isto clanom od Lige u Nordu medju maorskim djevojkama zasto to ne raztumaci svojim citateljem ?

Prosto je laz, kako se trubi u zadnjem broju "Trublje," da sa placim glasom je smo Trubila zamolili da o nami nista ne tiska, kao isto bila je prosta laz u prvom njegovom broju da smo mu dokazali, da "Napredak" nece vise izlaziti. Trubilo imao je u rukom zadnji broj "Napredka" t.j. dva dana prije nego je "Trublja" izasla, gdje je mogao opaziti da smo dokazali," da necemo mariti za napadaje, jer ako protivnici nisu jos izrigali svoju zlocestu krv i zlobu vanka prosto im bilo to uraditi sto prije, ali neka nas opomene kad ce prestati."

Ligu, koju su gospoda osnovali, dali su razumjeti nasim Hrvatim, da ovakovo udruzenje od razni narodnosti koji stanuju u "Austro-Hungarskoj" bit ce za njihovo dobro i obranu proti napadijim naseg narod u ovoj zemlji. Kakvo dobro ovakovo udruzenje sastoji, i koji su napadaju nasem narodu u ovoj zemlji ? Odgovorite ! Neka se nadje bud jedan razumni i iskreni Hrvat, da bi se mogao potuziti na ovaj englezki narod ? Ako gdjegod u novine o nami pisu, to su opet oni ljudi koji nikakvog glasa nemaju ali u toliko svrha nase postupanje i prekrsaj zakona opisuju nas kad smo u krivini. Ima li gdjegod bolje zemlje na svietu za naseg radnika kao sto je Nova Zelanda ? Mi sa nasim postupanjem nehocemo engleza za nisto pripoznati, ali da smo se dali nauku i njihovim obicajem uvidili bi ste da bi nas englez uzeo u njihovo druzstvo kao svoga rodjenog brata. Kusajte proputovati kroz ovu zemlju, pak se znate uljudno podnasati, pak ce te uviditi da vas nitko nece upitati od koje ste narodnosti. Kazite istinu je li u ovoj zemlji za naseg radnika svakog dara bozjega ? Do nazad vremena nas narod jest bio na putu od razvitka svoje pameti, onda kao isto i dandanas nebi nitko smio biti bez dostatnog svoga novca ! Kazite pravo koliko dandanas siromasnog naseg narodu u ovoj zemlji ? Je li istinito da mnogi je su siromosni uzrokom naputka i prevare svoje iste brace ? Je li istinito da i dandanas ima nametnika kojima je drago uzivati lagodni zivot ? Je li istinito da ima veliki broj koji su na radnji od kopanja gume, a mnogo su bolji u svojim sposobnostim i nauku nego li oni koji se sada predstavljaju kao politicari ?

Pak uz sve ove nepobitne istine, sada mi Hrvati moramo spasti pod nekakvu politiku za osnovati Ligu, od nase samouprave, i te u ovoj tudjoj zemlji gdje nam podimposto neopotrebuje i gdje bi smo bili dobro vidjeni samo kod bi smo okremili sa drugim putem od naseg poboljsanja. Ovakova Liga nami opotrebuje u domovini, te tako udruzeni budemo vojevati proti niemcu i Magjaru. Jedna narodna Liga udruzenja hrvatskog naroda bez ikakvih drugih stranaka opotrebuje nam u domovini za nasu slobodu, a podinposto neopotrebuje nam u ovoj zemlji gdje smo dobro vi ljeni samo ako uzmemo pravi pravac. A u svrhu opet ponavljamo, da uzdignute glave i radostna srca klicemo Zivili Hrvati ! Zivili ! a doli njemac i magjar. Zora puca, bit ce dana !

Austro-Hungary Club.

Stovani gosp. Urednice ! Dodje nam do ruke broj 35 nasega cienjenog lista "Napredka," kojem se nismo nadali da ce mu vise zarko sunce sinuti. Takodjer smo primili broj 36, sto sada vec za siguro znamo, da je sunce nad "Napredkom" opet sinulo i svi mu zelimo da mu Bog dade da ga za dugo vremena nagrije.

U oba gore spomenuta broja, opaziti smo zanimive svastice pod naslovom "Austro-Hungary Club," te ako im je od pomanjkanja clanova neka se obrate po koloniji a osobito u Northern Wairoa gdje ce dobiti clanova koliko im bude dostatno. Dakako svi bi smo zelili biti clanom od gore spomenutog naslova, jer znamo dobrocinstvo Magdjara sve od onog vremena god. 1102, kad stupi kralj Koloman na tlo Hrvatske i za vlada Hrvatskim kraljevstvom. Po isti nacin ostala je uspomena u srcu hrvatskom dobrocinstva Svabe, ipak jos vecu uspomenu Svabo nam ostavi, nami i potomcim nasim. A ova se uspomena ucinila dne 30 Travnja 1671 u Beckom novom mjestu. Dakle stovani urednice za dobrocinstva i liepu uspomenu zasto bi smo mrzili takovo druztvo i naslov "Austro-Ugarski Club" ?

To je ipak sve liepo ; nego su teske rane na srcu nasem sto nismo povratili nazad onakova dobrocinstva Svabi i Magjaru kako su oni nami zajmili. Ali ipak negubimo nade da ce se sto skorije Hrvat sjeti onih rieci sto izusti Krsto Frankopan banu Petru Zrimskom ovako —"Sjeti ce se nas narod zasto su pale nase glave" ! Nasto Zrinski odgovori. —"Blago onome tkoce nacim tlaciteljem platiti za djelo koje su nama ucinili ! .....Dakle nam je nemoguce vjerovati, da bi Hrvati u gnjezdo slobode u Novoj Zelandi osnovali ikakvo druztvo pod naslovom "Austro-Ungaro," jer nisu hrvatim Nove Zelande vrane mozak izpile !....Sa stovanjem

Matokitska Vila
U Vrgorskoj krajini.

Kao za prvi put otislo smo pohoditi restaurant nasih zemljaka Mata Bobanac i Ante Pecara u Victoria Street te istinito ova dva nasa zemljaka drze svoju kucu u prvom redu od cistoce i svakog dobrog izgleda. Bez osobnog interesa preporuciti smo nasim radnicim, da kad u gradu da otidju pohoditi svoje zemljake, jer za jestivo u svako vrieme dana i veceri bit ce im po zadovoljstvu. Ucinili smo nista drugo nego svoju duznost priporuciti svoga kad preporuke vriedi, ali nam je sasvim zao da nasi zemljaci bili su napadnuti od nekoje gospode, da zasto su nam dali njihov "oglas." Dakle iz ovoga se vidi divljastvo i velika srzba. Da smo mozda preporucili ter neke druge kuce, gdje nikakvu pohvalu ne zasluzuju onda bi smo bili prijatelju za njihovu stranu.

U prosli Petak na 3o p.m. nakon tri puta odgodjena stoprv onog dana zapoceta je parnica kod Police Court medju Frank Cvitanovich i Marin Kumrich, koji je obtuzen za kradju od £500, Pulicija se riesila ove parnice, pak tuzitelj Kumrich uzeo je parnicu na svoju odgovornost za koju svrhu uzevsi dva odvjetnika gosp. McVeagh i Ziman da progone Cvitanovica. Obtuzenik imao je Dra. Bamford za obranu, Tuzitelj imao je gosp. John Petricevich za tumacnika. Odvjetnik gosp. McVeagh otvorio je parnicu i dokazao sudcu gosp. Dyer, na koji nacin obtuzenik jest odnio novac tuzitelju u svoti od £500 sterlina. Na glavni izspit tuzitelj otidje u boksu i bijase upitan da dade svjedocanstvo od svoga odvjetnika gosp. Ziman. Za izvrstno tumacenje koliko se ima iskustva to mi necemo suditi, jer to je vec poznato sudcu, odvjetnicima i nekojim nasim domorodcim koji su bili na slusanju parnice. Do 5 sati vecerom ispit tuziteija svjedocanstvo nije dovrseno, pak ponovno parnica bi odgodjena za sedmnicu dana i to za 6 tek. i to za polovicu svote jamcevine nego prije za £100 sterlina.

Sada je obtuzenik na slobodi, ali kako prividjamo na koji je nacin tuzen mozemo prorokovati, da obtuzenik bude riesen od svake kriminalne obtuzbe. Kad parnica bude dovrsena citateljem ovog listu opisat ce mo istinito kako ova parnica sastoji, jer smo na pocetku i svrhi. Mi neznamo drugcije dokazati nego onako kako jest, a ne kao "Trubilo" u broju 12 trubi, da je razprava zapoceta na 23 proslog mjeseca (sto onog dana nije nista zapoceto), i da je konacno proslog Petka 30 p.m. pravda odmaknuta za dojduce zasjedanje porotnog Suda, koji ce se do malo obdrzati. Dakle sa ovakovim dokazim u zakutnom listicu nas domorodac vec je osudjen za porotnog Suda, a kad tamo ni glavni ispit svjedocanstva tuzitelja nije dovrsen.

Mi nezastupamo nikakvu stranku, ali sve ono sto obstoji istinito jesmo u duznosti na javnost iznasati. Zakon je postavljen za svakoga pak treba prije po zakonu razviditi, te svaki koji se nadje krivac zakonu se u ovoj zemlji nemoze pobjeci. Ali mi nebi smo imali nikoga sami po sebi suditi prije nego dodje se, da zakon i sud svaku razvidi.

Popovi proti novinam. Sasvim je cudnovato ipak istinito ako se sve hrvatske novine ne slazu sa popovskom politikom, onda oni napadaju sa oltara preko sluzbe bozje na mjesto da oni isti odgovore kroz novinu ako je stogod neistinito opisano. U "Radnickim Novinam" koje izlaze u Americi od 17 proslog Rujna meseca nalazimo sliedece otvoreno pismo i to upravo Velecastnom gosp. Dr. E. Kajicu u Johnstown—Stovani gospodine ! Posto ste vec dva puta prigodom sluzbe bozje kazali sa oltara vasim zupljanima da ne citaju "Radnicke Novine" i da ih se sasvim mane, to vas ovim putem javno pitamo: *Koji je tome uzrok ?* "Radnicke Novine" nikoga ne napadaju osobno ; a nasemu covjeku pomazemo savjetom i poukom, pak je ista u nasem listu, sto *nije istina* ili sto bi bilo na *kvar* nasemu narodu, to vam mi druge volje stavljamo nase stupce na raspolaganje, da nam to *dokazete*.—Urednistvo, "Rad. Novina."

Nema iznimke ni u Novoj Zelandi, te i nas Don Joze Zanna, kako nam je poznato po nekoliko broja listova primljeno da nas Don. Joze idje po kampim i nagovara narod da ne primaju "Napredak." Ako je istinito koliko nam je dokazano, javno porucujemo nasem Don Jozi, da se drzi vjere i crkve, a podniposto ne bude se baviti od ovom narodnom poduzecu kad mozemo pomagati savjetom i poukom naseg radnika. Kad nam pope nemozes biti na koristi, pusti nas u miru, nemoj nam biti na stetu. Od svakog nepodobnog postupanja nemamo mjesta za nikoga te ako su istiniti dokazi koliko smo izvjesceni pero nam nece biti tupo, jer po nasem samom i jedinom naputku Dod Joze dosao je ovamo iz Taljanskog Tirola u hrvatsko stado. Dragi Don Joze dajte hrvatskom radniku blagoslov da budu jednog drugog ljubiti a ne mrziti. Drzite se zapovjedih bozjih kako vam sveta mati crkva naredjuje !

Molimo sve nase hrvatske novine u staroj domovini i u Americi koje neprikidno primamo kad smo snizili cienu za pretplatu, da u svakom druztvu citaonici ova neodvisna novina bude se citati.

Redarstvo u Becu razpisalo je nagradu od 1000 kruna onomu, koji ce prijaviti lupeza Van Dyk-ove slike "Glaxa jednog djeteta." Slika je 31 centimetra siroka a 26 centimetra dugucka, a doli na desnoj strani nalazi se signatura "W. F. 220." Bojadisana uljenom bojom na platnu. Tr je vrlo velika umjetnina, te je od neprocienive vriednosti. Oblasti drze, da je lupez otisao s njome u Ameriku da ju ondje proda. Sve moguce cini se, da ta slika opet dodje u Bec u galeriju slika. Konzulati obavjesteni su posvuda, da cine izvide za njom.

Umoljavamo sve nase redovite pretplatnike, na nastoje odma uknjiziti njihove zamljake za primanja "Napredka," jer u dugovanje nemozemo raditi.

Hrvatska - Britanska Agencija sada je pod upravom ovog urednistva, koja posluje za hrvatske i englezke podanike u medjusobnim odnosajima trgovecke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmivanja svakovrstnih zemlja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadja svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podanika. Prevadja i cini pisma na hrvatskom i inglezkom jeziku. Zastupa u podpunom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemlji. Oine putne karte za hrvatski naroa gdje nikomu nema prevare.

Imamo potrebu da se nadje pozdane i dobre zastupnike, koji ce se brinuti oko prosirenja nasega lista. U dobri cas da se nadje iskrenih Hrvata, za ovo mnogopotrebno boduzece.

Pao Mrtav u Crkvi. U proslu Nedjelju na 1 tek. jedan sasvim dobro poznati starac od 79 god. imenom D. G. McDonnell pao je mrtav u crkvi Srca Isusova na sluzbi Bozjoj u Ponsonby. Starac je rodjen u Irskoj, god. 1865 dodje u Novu Zelandu i otidje na zlatne rude. Sreca mu otidje za rukom, te stavi obrt kao sharebroker od zlatnih ruda sto do zadnjeg dana svoje smrti bavio se sa takovim zanimanjem. Bio je pobozan drug katolicke vjere, u proslu Nedjelju bio je na izpovjedi te kasnje cekao sv. nisu za imati sv. pricest. Bolest od srdca dodje mu preko sluzbe Bozje, pak prije nego je iznesen iz crkve bio je mrtav. Bolest od srca imao je pokojnik za mnogo vremena tako dokazuje Dr Darby, koji ga je pazio kao lijecnik.

Hrvatski Prijatelj

Jest

Duhan

'MELROSE'

Koji drugi

Nemoguce da bude bolji.

LIST HRVAT NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OE ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. Ali communications to be addressed to 'The Manager.'

Izlazi Sedmnicna Novina svaku Sriedu cina stoji.

Za New Zealand :

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta :

ZA CIELU GODINU	£1	5	0
ZA POL GODINE		12	6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINA	16 K.
ZA POL GODINE	8 K.

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLESE ; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporuceom listu na sliedecu adresu

THE BRISISH & CROATION NEWSPAPER CO
Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprove br, 1575.

Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

British Hotel.

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.

VLASTNIK.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu !

UNION S. S. COMPANY OFN.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Manuka, 9 Studenog.

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putu izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney

Ortona, 14 Studenog.

Za potpune potankosti obratiti se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

E. B. DUFAUR,

43 Queen Street, Auckland.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES– The choicest brands case and bulk, including Watsons, Pedeitor Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS—Hennessy, Jules, Clamait, Ruyer Guillet and all other leading brands.
GINS & Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS — The purest direct from Holland.
CHAMPAGNES—All leading brands & finest vintages.
ALES & STOUTS—The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' & Bass.
TEAS—A special leading line - best value in market packed in ½lb, 1lb, 2, 6, & 10lb tins, chests, ½ chests £
WINES from vineyards of Australia and Continent of Enrope, cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me—this will ensure continuance.

R. H. Swales,

(Novi bieli ducan)

Nize cetiri vrata od Rew's ducana

VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

GOSP. ALBERT EDWARD GLOVER.

RADNICIM OD AUCKLANDA CENTRAL.

Dajem do znanja da se predstavljam kao zastupnik glasovanja. Moje izkustvo od dugo vremena kod opcinskog upraviteljstva i drugim puckim zavodim, imam nadu kod svih radnika, da ce me glasovati kao njihovog zastupnika. Vazda sam radio cieli moj zivot za dobrocinstvo svih radnika, i u uhvam i u buduce da cu im vazda biti na koristi. Ostajem

Vas vjerni

ALBERT EDWARD GLOVER.

Glasujte za gore spomenutog, jer ako ovaj ostane za zastupnika radnici nece ostati pokajani !

AUCKLAND EAST ELECTORATE.

GOSP. F. E. BAUME

odvjetnik i prijasni zastupnik idje ponovno na glasovanje.

Izmedju svih ostalih ovo je vriedna osoba glasujte za njega.

"Napredak."

SRIEDA, STUDENOG 4, 1908.

Balkan.

Kako stvari danas stoje na Balkanu, moramo da se ozbiljno zapitamo : ciji je Balkan ?—Odgovor je lak i jednostavan : niciji ! A zasto niciji ? Zato, jer nije jos onako nas, nas slavenski, kakav bi biti morao. A i zato jer smo ne samo mi juzni Slaveni razdeljeni politicki nego smo jos. gospodarski nazadni. Bugarska zivi svojvlastiti bugarski zivot i rada bi, da poda se stvari cielu Macedoniju. Srbija bi takodjer rada svoj dio Macedonije. Crna Gora malena je i slaba gospodarskl, nu i ona hoce da se poveca dielovima Albanije Stare Srbije, mozda i drugih blizih joj krajeva. Bosna i i Hercegovina, turske zemlje, nit su austrijske, nit magjarske a nisu ni svoje slavenske, kake bi biti morale.—Drlmacija je odkinuta od Hrvatske i ne moze da se gospodarski digne, jer ju tisti Austrija, Hrvatska sa Slavonijom u ljutom je boju sa Magjarskom. To je eto danasnja zalostna politicko-gospodarska slika nas juznih Slavena. Glodjemo se izmjenice politicki. Svaki za se zidjemo velike zracne drzavne kule. Trsimo se svi skupa bucnim i fantasticnim megalomanijama, a ne imamo ni pravog naseg obrta, ni velike nas industrije, a ni narodne sviesti, da se bar gospodarski oslonimo na svejernu bracu Slavene, koji su od nas jaci, sviestniji, pokroceniji i u industriji, i u obrtu, i u novcarstvu, i u trgovini. To dokazuju jasno rukopipateljne cinjenice, sto bas mi Hrvati, Srbi i Bugari. mi tri glavna i vazna slavenska plemena na poluotoku balkanskom, odvisimo i industrijski, i obrtno, i trgovinski od Njemaca, Talijana i Magjara. Danas su balkanske zemlje prava Kalifornija za svakog drugog, samo ne za Slavena. A takom stanju treba iztraziti prave uzroke. Zalostno je, sto slobodnih balkanskih drzava Srbije, Bugarske i Crne Gore ne pomnjaju, da ce njihovo gospodarsko robstvo na Balkanu trajati sve dotle, dok se ne budu sve skupa organizovali i slozile u jednu svjestnu jaku i jedinstvenu gospodarsku cjelinu. kojoj mora biti jedini cilj taj, eda na medjusobno utanacenoj podlozi, a u savezu sa sjevernim Slavenima. stvaraju i uprilicuju po svojim gradovima i trznim sredistima sve one moderne industrije cijim proizvodima ih danas poplavjuju Njemci. Talijani i Magjari. odnoseci svojim kucama liepe zlatne novce slavenske. Tuzno je. sto slobodne vlade jugoslavenskih slobodnih drzava Srbije Bugarske i Crne Gore ne poticu i ne stvaraju izravno industrijski pokret, kojemu bi one, svaka u svojoj zemlji, morale stajati na celu kao poticateljice stvaralice, novcarice i poduzetnice u svim velikim poduzec ima modern industrije. Nije pravo ni zdravo, ako se ovdje ondje digne po koja industrija, uprilicena i podrazavana njemackim ili talijanskim ili inim tudjinskim novcem. To moze prividno imati neku vriednost za drzavu i za narod; ali u svojoj jezgri to je stetno i sa gospodarskog i politickog stanovista. Sa gospodarskog stanovista stetno je zato, sto drzava i narod gube onu pravu i veliku zaslnzbu, koja ne ostaje u zemlji, vec ide na polje i izvan zemlje a u tudje i neslovenske ruke.—Sa politickog gledista stetno je opet za to sto sa svakom novom i velikom industrijom uvlaci se medju narod tudji elemenat izvana, elemenat njemackih ili talijanskih ili magjarskih industrijskih cinovnika i radnika koji onda postaju parasitima i na politickim i na gospodarskom tielu naroda, medju kojim zivu, zaradjuju i zasluzuju. Taki elementi uvjek su politickim orudjem svojih vlada i svojih vlada i svojin konzulata, kojim oni donese i daju izkljucivo i samo onakova ivjesca, koja moraju da kudu na citavu stetu naroda u Bugargkoj, Srbiji, Crnoj Gori a i u drugim nasim zemljama. Dosljedno svemu tome i politick je rob onaj nas narod, koji u industriji, u trgovini i u obrtu i u noverastvu odvisi od tudjinaca Neslavena.

Ne budimo sliepi. Velicanstnvea parlamentarna borba hrvatskihi srbskih delegata na zajednickom saboru hrvatsko-magjarskom u Budapesti odkrila nam je tajne nacrete magjarskog politicko-gospodarskog imperijalizma Tome imperijalizmu i molohu velike buduce magjarske drzave imali bi pasti prvom zrtvom starodrievna kraljevina Hrvatska. Nju bi Magjari htjeli, da rasieku u proste magjarske zupanije. Iza toga imala bi se raztopiti u magjarskoj drzavi krsna Dalmacija sa liepim nasim jadranskim morem. Bosnu i Hercegovinu uzeli bi Magjari, kako to magjarskom ministru predsjedniku Weckerlu izpade iz duse, pod magjarske pazuhe i ucinili bi iz tih nasih zemlja nekoliko magjarskih zupanija.—Srbija, Bugarska i ostale slavenske zemlje na Balkanu imale bi se privuci politicko-trgovinskim ugovorima ili lukavim diplomatskim sredstvima u magjarske politicko gospodarske pandze. Carigrad sa Rumelijom, Epirom Macedonijom i Albanijom. tako snivaju Magjari u svom politickom morfinizmu---upodpunio bi Magjarsko-turskim savezom veliki organizam magjarsko-balkanske drzave, iz koje bi Magjari u svojoj alkimicnoj peci izpekli s vremenom svoj jaki, svoj nera zrusivi i nepredobivi politicko-gospodarski Magyar-kiralysag.

Iz tog vidi se, kakav liep kolac hoce Magjari, da umjese i izpeku nama Hrvatima, Srbima i Bugarima na Balkanu. Nu, nisu tuj samo Magjari, koji,, hoce, da nas nasite s takim kolacem. Tuj je i Austrija, koja opet nesto malo drugcije hoce da nas obdari sa svojim blagoslovom za koji joj pripravlja blagsslovnu vodicu njena draga kuma Njemacka. . . . . I, konacno, tuj su jos i Talijani, koji preko obala naseg jadranskog mora vrebaju na nas Balkan . . Sve liepi, dragi, mili i srdacni prijatelji, kojih ocuvao nas gospod Bog ! Jer svi su proti nama. Svi.

Mi Hrvati, Srbi i Bugari moramo da gledamo, sto radimo. Moramo da otvorimo oci. Moramo, da se malko porazgovorimo onako iskreno bratski, ali posteno i oprezno. O nasoj se kozi radi. Iz nasih narodnih redova mora zato da se cim prije digne jaki covjek sa ostrim politickim duhom i s gvozdenom organizatornom voljom. I taj covjek mora da bude savrsenim politicko gospodarskom prizvodom ovog sudbonosnog i velevaznog dvadesetog stojeca, u kom se ima odluciti, ciji ce biti Balkan i hoce li mu biti u buducnosti gospodarima i vlastnicim balskanski Slaveni ? To pitanje obracamo i na sjevernu nasu bracu, jer samo politicko-gospodarski zivot i obstanak jugo-slavenski i jedino i nezavisnost nas osjegurat ce i njihov obstanak i njihovu nezavisnost. Ne vjerujmoza to nikome, nego radimo samo za se. Ali radimo odmah, radimo odlucno, skromno, svi za jednog, jedan za zve !

Izum jednog Hrvata. — Zeljeznicki strojovodja u Doboju u Bosni Vinko Mosnaric pronasao je izum, na koji je ovih dana dobio patent od beckog patent od beckog patentnog zavoda. Vinko Mosnaric bavi se vec citav niz godina sa raznim izumima u njegovoj zeljeznickoj struci. Tako je prije vise dana dovrsio jedan aparat, s kojim bi se petrgnuta tracnica imala — a da se nista ne izmjeni i ne prouzroci zakasnjenje vlaka — po jednom strazaru pruge povratiti, te na taj nacin pastati upotrebljiva poput svake zdrave tracnice. Mosnaric je prijavio ovaj posao u Bec, kamo je bio i pozvan, ter nakon sastavljene komisije bude mu priznat na isti posao patent. U tu svrhu je kao troskove ove komisije polozio svotu od K 600, dok je dobio certifikat, da ga moze svakoj tvornici u Austriji, Njemackoj, Francezkoj i Italiji kao patent preprodati.

Kratke Viesti.

Kod promjene adrese napisite tocno novu adresu sa imenom i prezime, ne zaboravec spomenuti staru adresu.

Umoljavamo najuljudnije ali i najodlucnije sve nase stare duznike, da nam bezodvlasno priposlju duznu staru, a istodobno obnove novu predplatu, jer da u tocnom posiljanju lista ne nastane neizgibivi prekid.

Viesti iz Praga dolaze, da radnik Meneik u Turnavi nalazeci se u velikoj nuzdi, bacio je svoje dvoje djece od 6 i 9 godina u mjestni ribnjak, a na to je i sam skocio unutra. Sve troje izvadjeno je mrtvo.

U Turskoj nikakva zenska od bogatog stanja nemoze imati oblast od svoga imetka, vec kad je ozenjena.

Jedan siromah u Pragu starac od 70 godina zivio je od nazad 10 godina sa milodarim od dobrih ljudi, pak jednog dana nasao se je toliko zabrinut kad je primio viest da je dobio £100 sterlinu na lotarji, otisao je i objesio se je o jednom stablu.

Brzojavka iz Pariza od 1 tek. donasa viesti da petdeset mornara na ratnom brodu "Brennus" jesu odvedeni u bolnicu Tonlona uzrokom da je su otrovani. Vlasti su dale naredbu da se razvidi hrana.

Neka pjevacica je arestana u Londonu radi pijanstva. Doznalo se je pako, da nije pijana od zestokog pica, nego od prevelikog mirisa cvijeca. Poznato je da miris odrezanog cvieca moze covjeka i usmrtiti.

U New Yorku ima 18 zgrada preko 20 katova visokih a preko stotinu koje su vise od 10 katova.

Francezi imaju sada neku novu vrst gojenja povrca po kojoj jedan ral zemlje proizvadja godisnjo 2920 dolara. Pod ovakovim uvjetima bolje bi bilo biti farmerom nego ista drugo.

Susa i nerodica vladala je i u jednom dielu Dalmacije. U opcini Lesevici imade do 7000 ljudi bez kruha i bez ikakovih sredstava. Vlada je dala 22 hiljada kruno pripomoci, ali to je jos uvieke premalo.

Otvorenje spojenja zeljeznice medju gradovim Wellington i Auckland bit ce uz veliku svecanost u dojduci Pelak na 6 tek. Takodjer i "Napredak" medju ostalim velikih englezkih novina nije u nazadku da nemoze prisustvovati.

Nasi hrvatski i srpski djaci, koji se iselise iz zagreba, objelodainse resoluciju proti onim svojim drugovima, koji misle i dalje pohadjati osramoceno hrv. sveuciliste.

U Dezanovcu usli su u trag pronevjerenju opcinskog novca. Fali vise hiljada krnna.

Kako citamo u domovinskim novinama, neosnovane su glasine, da ce se za Hrvatsku imenovati komisar.

Braca Cesi bas se bratski zauze se za nase djake. Nazad malo vremena ustrojen je u Pragu fond; kojim ce se uzdrzavati do 40 nasih ljudi, sto objedom, sto vecerom, stoji prof. Taborskis koji neumorno radi, da sto vise nasih ljudi bude u Pragu obezbijedjeno.

Njemacke novine javlja ju, da ce se u Hrvatskoj obustaviti ustav, a uvesti komisarijat sve je moguce!

U Rajevom selu oruznici su napsili opcinskog blagajnika, savu svircevica, jer da je pronevjerio opcinskog novca do 5000 kruna.

Zena vrtlara slanmika u Novom Marofu porodila je nazad malo vremena trojke. Dosada je rodila 10 djece—ima ih dakle sada 13. Nekako je taj broj u braku sretan.

Jucer je bilo glasovanje za Predsjednika od Amerika, ali prije zakljucka ovog lista nezna se na koma je ostalo. Jeli za onog koji ce gledati interese radnickog narona, ili za onog koji ce gledati bogatase!

Svuda i na svakom mjestu zauzmi se i trazi da se predplate na "Napredak."

Dopisnica Uprave.

Gosp X. Muka. Po novinarskom stalezu tajne urednistva kao isto ime dopisnika nemozemo dokazati. Slobodno pisite, te ako bbde vrieditі udovoljit ce mo. Zdravstujte !

Gosp. Toma Mushan, Helensville Primili smo po gosp. Kraljevicu vase dugovanje. Ugledali se i ostali u velikom broju od vaseg dobrog primjera. Zivili !

Gosp. Tony. Babarich, Omahu, mirno do 24/4/06.

Gosp. Frank Raos, Jukin, Babylon, mirno do 14/4/09.

Gosp. John P. Antunovich, Maropiu, mirno pa 14-4-90.

Gosp. Misko A. Matutinovich, Mangawai mirno do 14-4-09.

Gosp. Ivan Anticich, Hukerenui, mirno do 1-4-09.

Gosp. Martin Lalich, Muka, mirno do 14-4-o9.

Gosp. Luka Lendich, Pollok mirno do 1-12-09.

Gosp. Ivan Nuich, Josipov, Maropiu mirno do 14-4-09.

Gosp. Barisa Antunovich, Maropiu mirno do 1/3/009.

Gosp. Marin Anelich, Maropiu mirno do 14/4/09.

Gosp. Jure Banovich, Auckland mirno dh 14/1/09.

Siromasni oprostjeni placati redovinu. Ima tome preko 34 godine, da zakon obstoji u domovini, da siromasi jesu oprostjeni placati redovinu. A koliko naseg siromasnog naroda u staroj domovini je su znali za ovaj zakon koji se nalazi u kreposti ? Ima novina u visem broju u domovini, ali se nespominjemo da smo vidjeli u ikakvoj novini da ovaj obstojeci zakon jest bio raztumacen nasem siromasnom radniku. Spominjemo se da smo vidjeli na svoje oci kako su poreznici u domovini dizali siromasim i pokrivace sa postelja kad nebi imali za platiti redovinu. Mnogo su biedni siromasi pretrpili, jer nije bilo milosrdja prama nikomu. Nami nije poznat osobno gosp. Dr Smodlaka, te da u slucaju u svome privatnom zivotu ima osobnih pogresaka, ipak svi hrvatski radnici u Dalmaciji imali bi vjekovito ostati harni kada "Pucka Sloboda" daje svakog dobrog nauka. Stavno nebi nitko dosao do poznanstva, a da nije za iskrenu i pravu novinu. Opazili smo u "Puc. Slobodi" od 16 proslog Rujna kako je jednom Vici Sarajcevu pok. Mate doslo riesenje redovine, tako moze doci svakom drugom kad su siromasi i kad ucine utok. Kljuc je najprije od opinskog posvjedocenja, pak onda utok na Poglvarstvo. Zakon riesenje redovine sastoji pod stavkom 23 7 Svibnja 1874. L.D.Z. br. 50.

Rataborne zene. Pisu iz V Nadrdja : Vlastelinski lugar Trivun Lazic ljubakao je duze vremena sa Ankom Opacic. Jedne veceri bila je kod Anke ; njena susjeda Evo Milosavljevic, kad li najednom pokuca Trivun svojoj dragani na prozor da ga pusti unutra, sto ona nije htjela da ucini, radi cega se Triva vrati kuci. Medjutim je Eva Milosavljevic odtrcal kuci i doniela ostro nabitu pusku. Nepotraje dugo, pokuca Triva i opet na prozor svoje ljubeznice, vicuci u jedno: "Ili me unutra pustaj." U taj tren opali Eva jedan hitac iz puske kroz prozor i rani Lazica po glavi. Na glas pucnjave dotrease susjedi i odvedose u nesviesti lezeceg covjeka kuci. Opacicka veli, da se je htjela riesiti dosadnog ljubavnika pa je nagovorila svoju susjedu da za njim puca ake joj dodje do kuce.

Inostrane Brzojavke.

SAMOSTALNOST BUGARSKE.

Carigrad, 27 Listopada. Turska hoce da Bugarska plati jedan milijun turskog duga, suvise Rumunsku porezninu od dva meseca sto je proslo vrieme. Ako ovo Bugarska uradi, onda da ce turska pripoznati njezinu samostalnost. Druga brzojavka iz Beograda od 28 Listopada donasa viesti da Srpska vlada potuzila se na Austriju zasto je zaustavila 80,000 pusaka naredjeno kod tvornice Steyr nazad meseca, pak je zaprietila da ce u buduce obustaviti sve narucbe od Austrije.

POLOZAJ SE UMIRUJE.

London, 28 Listopada. Viesti iz Sofie dolaze da Bugarska ovog dana jest riesila od sluzbe 75,000 starih i rezerve vojnika. Ministar izvanjskih posala u Becu opet je ponovio da Austria nece ni malo odobriti Srpskoj i Crnojgori povecanje zemljista. Njemacki car idje u pohode Austrijskom priestoljnasljedniku Franju Ferdinandu za tri dana, te ovog puta mozda da pohodi i Franja Josipa. Bugarska je zadovoljna na riesenju sve ono sto velevlasti odluce. Austria je ostavila Novipazar Policija na granici Semlina je su brutatno napadali Ruskog ministra kod Beograda i svu njegovu prtljagu je su mu obasli Velika svecanost za docek Srpkog principa ceka u Ruskoj, koji je pozvat u ime cara.

Nestala 300 kruna. Putnik Arnold Sobietti koji je proslog ponedjeljka prispio na Rieku iz Venecije, i uzec stam u jednoj gostioni, bijase legavsi u krevet, phstavic pod glavu hlace, i kojim se nalazila listnica sa 300 kruna. Kada se je u utorak produbio, nije na svoje veliko zacudjenje novaca mogao da nadje. Sobietti je istog dana nastavio svoj put u Zagreb, a da taj slucaj nije prijavio redarstvu.

Ponasanje Trubila.—Jedan koji sam sebe nazivlje sa urednikom "Trublje," ima upravo dobro pouasanje kad se vidj na ulicam grada Auckland setati u bielim od robe postolcim kao da je sluzbenik kod stola na parobradu, i to nesmeta njemu dali je kisovito vrieme. Klobu drzi iza zada glave, da mu se vidi "Kika," tako da gu mogu bolje upoznati englezi da Trubilo zastudai "Trublju." Ali nije mu se ni cuditi kad dolazi iz maorsdog druztva. Prokleti leti North, Bog ga ubio svega li u sebi drzi ?....M. S. W.

Ozenio vlastitu kcer. U njemackoj je uapsen T. Molland, jer je ozenio svoju vlastitu kcer. Molland se je pred kratko vrijeme povratio iz Amerike. On se je bio iselio pred vise od 30 godina u Ameriku i ostavio kod kuce mladu zenu i djecu. Kroz dvadeset godina nije o njemu bilo ni traga ni glasa, te je nakon toga proglasen mrtvim. Njegova se ia „udovica" po drugi put udala. Njegova kcer, koja je medjutim bila 21 godinu stara, odluci se, da potrazi svoga oca, te ode u Ameriku. Kad je onamo dosla nadje ondje jednog covjeka, koji ju je isprosio i oni se uzmu. U braku je rodjeno 3 djece. Sad se on sa svojom obitelji povrati u domovinu, nu tu se ispostavilo, da je njegova kci. Povedena ce istraga imati da razjasni, da li je on pri sklapanju braka znao, da je ovo njegova kcer.

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME -

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 132 pak gore.
Dobra vrsta skupa sa sitnom gumom od 114 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 85.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 42.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 46.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobra swampa izmisana, i bez praha od 14.
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 14.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12.
Dobar chips bez praha 29.
Dobar chips sa prahom 14.
Dobar chips sa prahom alislabiji 11.
Dobar prosijani prah 13.
Dobar neprosilani prah od 10.
Slabi prah 8.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugama od 110.
Po drugi put ostrugana ali bistra 115.
U komadim bez sitne gume, i sugara 85.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Cstrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 3.
Zemljusina od gume ---

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 110.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 36.

Grom ubio troje djece otac poludio.—Nazad malo vremena u blizini Messine pjesnila strasna oluja. Grom udario sa zaglusnim treskom u kolibu seljaka Gaetana Farande, bas u trenut, kada je njegova zena sa svoje troje dijece sjedila za stolom i rucala. Grom je ubio na mjestu sve troje djece, a jednu je majku oborio na pod i obezviestio je. Ali niti zena nije dobro prosla, jer je od groma zadobila vrlo teskih opeklina. Promislite si razpolozenje nesretnog otca obitelji, kada se je on malo zatim povratio svojoj kuci. Njegovo iznenadjenje i bol bijahu toli silni, da je ostao kao zapanjen. Jos istog su ga dana odveli u ludnicu.

Uhodr Uhicen.—Nazad malo dana uhitile su franceske oblasti jednoga Njemca koji je htio nagovoriti za izem jednog franceskog topa —Uhoda je priznao pred vojnickim sudom u Orleansu da je vec vise gopina uhodario za Njemacku, napose pako za njemacke vojnicke oblasti u Alzaciji Dotarinzkoj. (Ova je pokrajina bila pred francuzko—njemackim ratom 1870—71 francusko vlastnistvo).

Upravo na zakljucku ovog lista dosli su nam dokazati, da nasa njemacka i magjarska gospoda je su se cvrsto zavjetovala da ' Napredak ' propadne kad nismo za njihovu stranku. Sramota ce pasti njima na obraz, a mi se borimo uvijek pravedno i posteno za naseg hrvatskog radnika i za nasu pravicu pak nitko nece se pokajati.

Sto novec sve poluci!—Imenovanje Zidova Ernesta Nathana za nacelnika grada Rima izazvalo je u klerikalnim krugovima ogorcenje. Rimski su se klerikalci pokazali pritom klerikalniji nego li isti pape a osobito nego je danasnji papa. Medju papama je, kako razlaze "Secolo," i Zidovima bilo i dobrih odnosa. Treba se sjetiti upravo kraljevskog doceka baruna Rotschilda za pape Grgura XVI. Rotschild je naime tada spasio crkvenu drzavu od bankrota davsi joj zajam. Rim je bio u nuzdi, drzavna blagajna prazna. Blagajnik Monsgn Matlei i njegov nasljednik Tosti pronevjerise drzavnih novaca. Sad se pojavi Rotschild, kad je propast bila vec tu, i dade novaca. Papa je bio tako sretan da je priredio zahvalnice i nalozio da se u svim crkvama izlozi sakrament Jos je jedanput pocascen Rotschild kao kakovi suveren—kad je pomogao i po drugi put.—Drugi jedan Zidov, koji je s Papom prijateljevao, je jos zivuci Saumele Alatri. Kad je njegov mandat gradskog zastupnika u Rimu istekao, zauzeo se je papa pio Pio IX. osobno za to, da bude biran ponovno, izjaviv da je Alatri od svih otstupajucih vijecnika najkrscanskiji. Lav VIII. osobito je postivao finamcijere Bischofsheima i Oppenheima. A sad na Pija X. Dok je on jos bio zupnik u Salzanubio je jedan od najboljih njegovih prijatelja zastuknik Romanin-Jacur Zidov. Papa je sam jedanputa pripovjedao, da je on, kad je postao biskup u Mantovi, molio Romanina-Jacura da mu posudi 10,000 lira Ovaj je novac odmah poslao izjaviv, da mu od veselja radi imenovanja 5000 lira poklanja, a ostalih 5000 neka mu vrati kad moze. Papa je sam rekao da je i ovih drugih 5000 lira bilo kao poklon, jer nije nikad imao u zivotu 5000 lira. Kad su Piju X. javili, da je izbor Natha za nacelnika siguran rekao je on : "Ja poznam Nathana jos iz Venecije. Da nije slobodni zidar bio bi bolji od svih. . . . "No on je Zidov, sveti oce," dometne jedan od prisutnih —"Da" odgovori papa "ali" postenjak.

U Sibeniku sole more.—Nedavno tko je prolazio kraj luckozdravstvenog ureda, mogao je opaziti cudo nevidjeno i necuveno. Financijske organi po zapovjedi financijske starije vlasti sapali sol u more sve u sest-naest. Iztresli tako nekoliko punih vreca. Mnogi se pitali cemu to. Odkad se to pocelo soliti more. Kasnije su nekako doznali, da je to bila malo satrvena sol, koja se imal prodati uz cienu od K 4 po kvintalu, a ako se ta ciena ne postigne na drazbi da se sol mora baciti u more. Bilo ih je, koji su nudjali do K 3 80 za kvintal. Zaludu za razliku od 50-60 nove. ode sol u more za koj se moglo primiti do 24 kruna.

Uzeo svoju prijasnju zenu. U Newport, Ky., neki F. Hassan zalubio se u jednu djevojku—udovicu—sto li je bila, i ljubakao on s njom nekih 6 mjeseci, te ju onda upitao, ne bi li posla za nj. Ona pristane, na sto odose skvajeru. Tamo je priznala, da je bila udata za nekog Edwardsa ali da je on umro a ona da si je zadrzala njegovo ime. Ali nije htjela reci, da je vec jednom bila zena Hassanova.

Poslije vjencanja ona prizna svome muzu, da mu je ona ista zena, s kojom se je pred 10 godina rastavio. On se zacudi, nu ostavi sve kako i jest a oni odose u Kirkville, Ky., u isto mjesto gdje su proveli dane prvog svog braka.

Strasna Tamnica.—Njekom ruskom revolucionarcu uspjelo je da umakne iz varsavskog zatvora za politicke zlocince. Ovaj je zatvor poznat pod imenom "Deseti paviljon." Ovaj bjegunac pripovijeda upravo uzasne stvari o postupku sa uznicima. NAJMANJI PREKRSA.' n. pr. gledanje na prozor ili kuckanje po stijenama celije kaznjiva se udarcima ili sabljom ili oduljim zatvorom u tamnici izbi. Ako koji uznik ne di odmah skocio i poklonic se kad bi tamnicki upravitelj stupio u zatvor, dobio be batina. Tako zvane "smrtne celije." br. 44 do 49 su vlazne i tamne. Tamo cekaju osudjeni na smrti cesto po cijave mjesece, dok ih smaknu. Za nekoje od njihikazu, da su i od gladi skapaii. Jedina je hrana sest zlica rijetke, slabe juhe i pol kilograma suhoga crnoga kruha na dan. Kad bi se potuzili obvratio bi guverner: "Meni je svejedno skapaj od gladi ako ti je to milije od vjesala!" Suci su, tvrdi bjegunac, isto tako brutalni. Jedan na smrt osudjeni smijao se je pred sudom. Kasnije se ispostavilo, da je bio nevin no da je sudac ostao pri zahtjevu, da se smakne jer nije pokazao dovoljan "respekt" pred sudom. Smaknuca je bilo dnevice. Jedan od osudjenika je senuo umom od silnog stradanja. Kad ga htjedose odvesti, branio se je, a cuvari se nalegose na njega i rupcicima ga zadavise. Zapovjednik tvrdje sa svojim casnicima prisustvuje svakome smaknucu. Pri tome sklayajn oklade, kako ce dugo objeseni trzati nogama prije li pogine."

Daje mi primjer. Milos Milinkovic rado je malo koga zadirkivao, a najradije je naseg starog popa Paju zadirkivati voleo—jednom sjedeli oni onako u birenzu pri casi rumeniki u razgovoru, te izmedju ostalog ce Milinkovic popu onako zapitali. Jel te gosp. precastni jel grieh i sramota biti pijan, —E moj sinko i jos kako rece pop Paja —a zasto Vi onda tako cesto opijate? E dajeno ljudima primjera, da vide kako je to gadno—ponosno ce pop Paju.

Ukrala za pomoci bolestnog prijatelja. May Pointing jedna sluzbenica od 18 godina bila je dovedena u sud u Sydney na 23 p.m. za istragu lupeztine od dva pokrivaca od postelja u vsiednosti od 25 shillinga, koje pripadaju jednon William Dawhurst vlastnika Coffee Palace Riley street. Vlastnik je dokazao da obtuzenica spavala je jednu noc u njegovoj kuci pak u jutro da je nestala pokrivaca sa postelje. Opet drugi put povratili se djevojka na spavanje kod Dawhursta, te opet i ovog puta nestalo pokrivaca sa postelje. Constable Rankin koji je uapsio djevojku, dokazao je da je djevojka ocitovala kradju pokrivaca, ali da je to uradila sa jednim uzrokom da joj je najbolji prijatelj lezao na smrtnoj postelji koji u svome siromastvu nije imao nikakvog pokrivaca na postelji. Ukrala je pokrivace uzrokom da je mislila uraditi dobro djelo za siromaha na smrtnoj postelji. Kasnje eu nasli po iztragi da je djevojka istinuu dokazala, ali istodobno bila je osudjena, da plati £2 globe ili zatvora za jedan mjesec dana.

Uplasila se od zmije pa umrla. —Dokazuju iz Dolnje Tuzle (Bosna) da se je uprilicilo nekoliko istamskih pojodica teferic (izlet) u Solinu. Poslije podne oko 5 sati, kad je bio tefeic u najboljem teku i djevojke uz svirku harmonika kolo igrale, a starice zene u debeloj hladovini kavu izpijale, iznenada skoci s'drveta zmija jednoj bjevojci u krilo, kad je ona u harmeniku svirala. Jadnica se tako uplasila da je odma pala u nesvijest i sutra dan Bogu dusu dala u cvijetu mladosti—u 18 godini. Do toga casa bila je uvijek podpuno zdrava.

Svoj svome. Uborbi je zivot u radu je spas. Citaj i zahtjevaj svuda list "Napredak."

HOW TO VOTE.

Pismo za glasovanje primit ce te napisano kako sliedi.

I vote that the number of licenees existing in the district continue

I vote that the number of licenses existing in the district be reduced

I vote that no licenses be granted in the district.

ZA GLASOVATI DA DOZVOLA PICA BUDE SLIEDITE izbrizite DVA ZADNJA REDKA kako doli vam pokazuje.

I vote that the number of licenses existing in the districts continue
(U ovu gore crtu nediraj)!

I vote that the number of licenses existing in the district be reduced
(Ovu srednju crtu izbrise)!

I vote that no license be granted in the district.
(Ovu zadnju crtu takodjer izbrisi)!

Novi Duncan! Sada otvoren!

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

T. Kenealy & Co

SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Ro4ers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medal 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qaaris 8s, pints 4s 6d; Swans quarts, 8s, pints 4s 6d; Paul's qarts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quarts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jeziku. Nema kartanja i psovanja Boga, nega vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci dostajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Ciena *Liru jedun* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice. Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GEJA FERRI, Upraviteljica.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i sliediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

DYER & CO.

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece.

Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

Aucklandski Zavod Lijeceje Vodom,

KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od od pare eleckticna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik Rana.ski Lijecnik
DR. STOPFORD DR. STEWART,

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatiemu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

J. Bouskill,

Statuary, Monumental & General Mason.

SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemsjista kod Nosthern Wairoa. Zemiliste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekerº izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podre niti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6. 6/6. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese nº.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Kraljevich & Simich

Gumbrokers,

40 WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½ %. Takodjer imamo najbolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Ispostava: Hreljin
Glavnica K. 1,580,000 Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.
Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.
Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE.

BRACA HOPE,

ZUBARA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suplje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju!

ZEMLJISTE sadrzaje 8 ekera pod lozom od pet godina nasadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se
J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

T. J. McIvor & Sons,

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,

ODVJETNICI.

Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemsja daje daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s per case of 1 dozen quarts or in the Cask.

Send for Sample—
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO!

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na

N. MAY, HUPARA, KAWAKAWA,
BAY OF ISLANDS.

CUMMINS & CO.,

COOMBES' ARCADE, AUCKLAND.

Krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljstvo se garantira. Ciene se umjerene.

James Currie,

TAILOR,

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radniu, uz svako zadovoljstvo sa najnizosn mogucom cienom

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

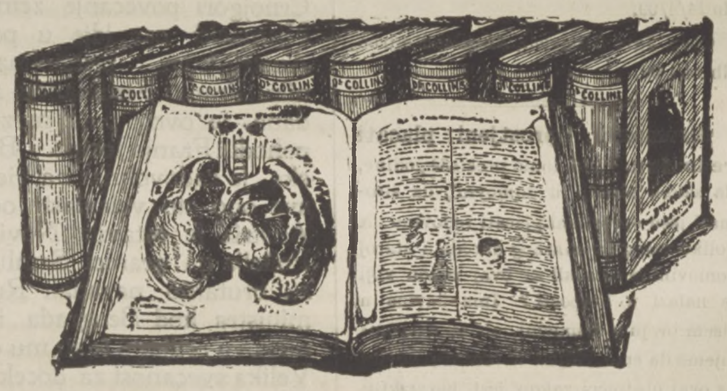

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto ie covjeku potrebno znati da bez bolj i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u k9jem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasoji.

PRITCHARDS' POSTOLI!

Najbolje skladiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEAN'S BUILDINGS,
QUEEN-STREET WHARF,
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Works, 19 Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, NOVEMBER 4, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 11, 1908. (No. 39.) Bro. 39.

Albanasi i Hrvati.

Hrvatska stampa bavi se gotovo svim gospodarskim, kulturnim i politickim pitanjima balkanskih naroda, ali vrlo riedko se govori i pise o jednom balkanskom narodu u nasem najblizem susjedstvu. Hrvati i Srbi su susjedi vitezkog naroda aebanaskog. Arbanasi, ti potomci slavnih bivsih prasjedioca nase domovine Ilira, danas su potlaceni bez ikakve slobode, gotovo bez kulture i ikakvog napredka i blagostanja u suzanjstvu osmanlijskog carstva.

Tri milijuna Arbanasa sviju triju vjera nalazecih s u svima cetiri oblastima Albanije (Iliriji, Macedoniji, Epiru i Tesaliji) teze za slobodom svoje potlacene domoeine, te---crez svoju inteligenciju i prvake---u Albaniji i na strani, putem listova, udrzenja i memoranduma, trude se na svaki nacin : da probude narodu sviest i zelju za zelju za jedinstvo i slobodu i da pokazu stranom svietu zauzimljivost i zelju za samostalan zivot i svaki savremeni napredak.

Nasa im je drzava otvorilo pod svojom zastitom (jer drugcije nebi moglo biti) mnoge narodne osnovne skole, jedine, na arbanaskom jeziku, sto je vrlo pohvalnr i opravdano, docim u onim otvorenim (takodjes po Albaniji) od Italije predavanja su na talijanskom !

Zemlja je arbanaska vrlo bogata, puna ranim i bogatim rudama, sumama i mineralima, a priroda ju je ukrasila neizmjernim ljopotama. To je zemlja buducnosti.

Nade je, da ce iz ovog plemenitog i i vitezkog naroda opet izkrsnuti kakav novi Skenderbeg, pa ce opet i Arbanasima zaruditi zora slobode, jer je ocito, da se i kod njih razvija nacijonalna sviest i da napreduje gigantskim koracima pitanje njihove slobode.

U obrani svoje narodnost, drzavopravnosti, zivota i imanja vrlo su cesto u ljutoj prepirci a gdje god i krvavoj svadji s nasom bracom Srbima i Bugarima, a na jugu s Grcima.---Mi, Hrvati, za sada, imademo jedan mali dio tog naroda u Arbanasima kod Zadra : a prekomorska se trgovina sve vecma razvija medju Dalmacijom, Hrvatskom i Albanijom ; no u nadelekoj buducaosti, kao balkanska drzava, mogu Arbanasi imati velikih zajednickih i gospodarskih interesa sa nama Hrvatima. Toga radi mi moramo steci simpatiju ovog vitezkog i prirodom bogatog naroda i, jer nasi interesi s arbanaskim nigje i ni u cemu ne sukobljavju, nastojati, koliko mozemo, da im pomognemo doci sto lakse i prije do svoje slobode i kulturnog i ekonomskog napredka.

Pogrdno Djelo.

U prosli Petak na 6 tek. jedan starac ne-covjok, bio je doveden do suda za obtuzbu pogrdnog necistog djela sto je pokusao uraditi na malenu djecu, dvije male djevojcice od 6 i 4 godina. Ne-covjek ime nosi John William Adamson koji zive u Parnell, a pogrdno djelo ucinio je u proslu Sriedu 4 tek. Po novinarskim zakonim nesmijemo na javnost iznositi sve potankosti od iztrage na sudu od pogrdnog djela. Uzrokom da smo hotili biti ovog dana na parnici Kumrich v. Cvitanovich sto nije bio dosao red od poziva, onda smo ostali u sudu na saslusanje iztragestarog Adamson za njegovo pogrno djelo. Kad je Adamsona parnica bila zvata. onda pucanstvo po naredbi trebalo je da idje vanka iz suda.

U sudu nije smio nitko biti osim novinara i oni koji su bili za iztragu. Starom ne-covjeku ima po prilici preko 6o god., a majku sa djetetom od 5 god. kod smo opazili ostali smo zacudjeni, a navlastito kad je malo diete kazalo sve tocno kako ju je starac napastovao. Opet smo bili jos vise zacudjeni kod smo opazili drugu majku sa djeteton od 4 god. Na svakoj potankasti od pogrdnog djela bili smo na saslusanje sto citaocim nemozemo na javnost iznieti. Sud je nasao starog ne-covjeka krivca, pak ga je postavio za Supreme Court gdje gu velika kazan ceka za njegovo pogrdno djelo.

Kumricn V. Cvitanovich.

Parnica medju Marin Kumrich kao tuzitelj Franka Cvitanovich za kradju od £500 u proslu Sobotu 7 tek. jest konacno dovrsena t.j. Frank Cvitanovich jest riesen od svake krimmalne obtuzbe. Za prosli Petak 6 tek. bila je parnica odgodjena, jer kako smo javili u proslom broju zapoceta a nije bila dovrsena. Proslog Petka jest bilo odredjeno za onaj dan Kumrica parnica nemoguce da dodje red stoga bi ostavljena va dojduceg dana u proslu Subotu za 9.30 sati jutrom. Kako smo vec dokoali u zadnjem broju, jos dok je Cvitanovich boravio u zatvoru da ce ostati riesen od svake kriminalne obtuzbe u tom se nismo nasli prevareni jer smo poznavali zakon na koji je nacin bio obtuzen. Kako smo prorokovali tako se i dogodilo, jer u proslu Subotu jutrom na mjesto da tuzitelja Kumrica parnica idje sa istragom napred, njegov je odvjetnik dokazao, da nemaju dostatnog dokaza sa hoditi napred od kriminalnog postupanja stoga da obtuzenik bude riesen. Sudac gosp. Dyer, koji je bio spravan sa dalnje saslusanje ove parnice koja je toliko bila na javnosti kroz sve englezke novine jest mnogo ostao zacudjen, ali kada je opetovno gosp. Ziman dokaza da nema nikakvih kriminalnih dokazao, onda sudcu nije preostalo nista vise vec riesiti Cvitanovica koji se zahvalio kad je sudac izustio zadnje rieci, sada si slobodan.

Sada nasi citatelji mogu opaziti na koji je nacin ova parnica dovrsena, mi smo sve istinito opisali sto vise dalje nesmijemo dokazivati. Ali citajuci trubila "Trublju" u br. 12 mogli ste opaziti veliku pogresku, gdje je Cvitanovich postavljen za velikog suda (Supreme Court) ; pak usuprot sto trubilo ne pazi na novinarski red opet sa ponovno prevario i u svome zadnjem br. 13 cita se da je parnica odgodjena za sedmnicu dana. Zao nam je naseg zemljaka Kumrica, da povise svoga izgubljenog novca, druga svotu novca sa gubitkom vremena jest potrosio. Kazite nam pravo vriedili u svakom slucaju vise pamet ili novac ? U svrhu zao nam je kad se ima krava, da se daje odvjetnicim muzati kada vlastiti gospodaai neznaju to raditi !

Listovi na Posti.

Prije smo u toliko puta javili, da imate pomnju za vase listove jer u toliko slucaja mozda da listovi je su vam od vriednosti. Od vase strane pisite na Chief Post Office Auckland i spomenite "Napredak" za sliedeca imena.---Ancich Nikola Zanin---Antunovich Stipan---Ancich Mate Stipanov---Boksich Nikola p. Andrije---Borcich Mate---Brakic Mate ---Brukic Mate A.---Borcich George---Barbir Ivan---Batistic Petar---Beros L. M.---Bobanac Mate Matin---Bilas Anton p. Marina---Babich Marijan---Culjak Luka---Cozich Petar---Cutuk Ivan---Chardic Luka---Cebalo Marin---Devcich Luka---Granich Pavo (Ivanov)---Glavas Mijo---Grljusich Mate---Huljic Ivan, Petrov.--Hrstich Frane---Hrstic Frane (Simunov)---Ivancevich N.---Jelavich Stipan p. Ivana---Juran Mijo---Jelash Mijo---Serkovich Stjepan---Jelavich Mijo Tome.--Kosovich Nikola---Kunac Miho---Katavich M. J.---Klinac Mate (Ivanov)---Katavich Nikola---Katavich Petar --- Klinac Ante --- Lipanovich Marko---Matuainovich Nikola---Mihaljevlch Ivan pod. Mate---Markotic Andrija---Mateljan Juraj---Matich Mate---Ozic Ivan---Pecar Mate (Stipana)---Pivac Ivan (or Ante)---Pribicevich Ivan ---Petricevich Stepan---Fivac John---Raos Frane (Luka)---Roglich Marko---Rakich M. V.---Roglich Nikola---Raos Mijo Jurin---Resetar Ivan (Matin)---Rado Anton---Radich Marko---Roglich Marko (Josipov)---Sain Geo. (Markov) ---Stanisich Ivan---Sumich Jure Mijin---Sanko Frane---Silic Visko---Tolj Nikola (Ivanov)---Urlich Joseph (Lovrin)---Vukovich Toma---Vidovich Mate (Markov)---Vukojevich Ivan Murin---Vujcich Ivan p. Mate---Vujicich Mijo (Antin)---Vukojevich Johan (Jurin)---Vujicich Marko.

Na promisljanje nasoj braci u Zelandi.---Primismo clanak od naseg dosadanjeg protivnika. Clanku je naslov : "Pazimo, da nesluzimo tudjincima i izrodima!" Taj clanak jest iskrenog riec **Hrvata.** On nam u pismu, sa kojim je priposlao clanak naglasuje i sam, da je bio nasim ljutim protivnikom osobno naseg urednika. U tom clanku upravo govori Hrvat, puna srdca i postene duse. I mi prema njegovoj molbi ime neiznosimo, jer i sam naglasuje, da se ovdje ne radi **tko** pise, vec **sto** pise, da se ne radi o **osobi**, vec o svim nama i nasim sadanjim prilikama. Necemo da govorimo o tom clanku, neg iznosimo na promisljanje nasoj braci u Zelandi, a i sam clanak jasno i krasno, iz duse i srdca govori. Citajte: **"Hrvati a Zelandi dozivljuju sadu njesta, sto se jos nije nikada dogadjalo. Bili smo uvjek pozoriste borbe i svadje,---ali nikada u ovoj slici, koju danas vidimo. Danas naime neborimo se medjusobno ---vec je to borba tudjinaca i hrvatskih izroda** gladnih i zeljnih naseg novca, u protiv jedinom nasem urednika. Ima dvije stranke, dva puta. **Ili biti uz tudjinca i izrode protiv uredniku, ili uz urednika.** Da li smije Hrvat biti uz tudjinca i izrodama a protiv naseg poznatog zemljaka ---necu niti da pitam. Nama je svima Hrvatima biti duznost uz naseg urednika, mi dapace moramo biti u pomoc naseg vriednog urednika ili da nas sam hrvatski radnik preze. Svuda gdjegod sam prolazio svuda je vecina za jedini list "Napredak" i za njezinog urednika. I sto cuh ? "Pa zar ce naseg covjeka, naseg najvriednijeg zemljaka tudjinci da uniste !" Daleko im kuca bila"---A kada upitan jednoga od njih sto misli o novini "Napredku," rekao je priprosto i iskreno **"Naseg urednika su stisnuli, ali mi sada jos vise budimo snjime neg smo do sada bili, vec ce on njima pokazati sto i koji su Hrvati."** Zato, prem nisam istomisljenik urednika, prem sam bio u borbi uvjek protiv njega, a upucen sam po **samom** radniku, slusajuci glas hrvatskog naroda,---opominjem svakog Hrvata u Zelandi da bude oprezan. da nesazi tudjincima proti nasem Hrvatu, nasem zemljaku. jer ce se narod hrvatski koji uvjek najpostenije misli tezko osvetiti slugam i roblju tudjinaca. Zar da mi Hrvati budemo najgori Slaveni i da mi jos tudjincima pomazemo da nam propadne "Napredak" nasa prva obljubljena novina. Bili bi bas proklet narod bio kada bi to ucinili ?

Tko ovo sve nece uvaziti,---to je tud jinski placenik, to je izrod kome ce se sam narod danas sutra osvjetiti.

Hrvat.

Pismo iz Flax Mill. Od jednog naseg dopisnika primili smo sliedece pismo, te buduc da ima cuvstva da nasi radnici nebudu prevareni, a mi koji se ne nalazimo na istinitim dokazim sa obe strane neuzimamo nikakve odgovornostii Vazda smo spravni udovoljiti i zapriecit put gdje prevara sastoji. Ovako nam pismo dokazuje---Ako tkogod bude na prigodi da mu se nudi da kupi diel od Bremin kampu na mangstori swamp koji se tice Long camp sa iste strane a sdruge strane island camp, neka ne budu uzeti za nikakvu cienu jer ce istinito svaki ostati prevaren. Moglo bi se opisati sve potankosti onog kampa ali prostor novine necemo zauzeti. Gospoda koji zele prodati svoje dielove od swampa to oni samo rade da mogu imati za troskove sto su bezpotrebno drenuli za jedan i pol mesec dana. Ono drustvo nisu mogli kopati tri meseca dana nego su se svi razsisli kao ovce kad vuk medju njima udje. Nekoji podju prvi mjesec sa zemlje gledati koje drugo mjesto za raditi, nekoji podju a nezna se kamo, nekoji podju niz rivieru kao da su opareni sa vrelim uglenom. A neko ji su ovako govorili, nedaj Boze da nas nevolja iznadje da vise nikad ne budemo se na ovu zemlju povratiti, Bog je prokleo kad smo na nju dosli. Eh! da je opisati prijasni govor od ove gospode kad su drenali kakve su se pjesme pjevale a Boga nisu spominjali. A sad ? Jaoh nama, svi smo propali na ovoj zemlji. Za ovaj put nemozemo na dalje, ali mozda drugog puta da vam opisemo kako obstoji agreement sa gospodarim zemlje i od onoj kukavici sto stoji u storu koji naopako postupa sa nasim narodom.

Zvierski suprug. Dorota Arnel, 18 godina stara bilo je nadjena u jednoj zloglasnoj kuci na 428 madison ulici Chicago i ostobodjena po dvama redarima. Ovi rodari isli su naokolo i culi iz ove kuce zenski plac, oni zadjose u kucu i nadjose Dorotu, gdje place upitase za uzrok te im bje kazano da ju je njezin suprug izlemao, jer da mu nije mogla dati novaca, posto toga dana nije joste nista " zasluzila." Suprug Frank Arnel bio je uapsen. Mjesec dana iza njihovog vjeucanja nagovarao ju ovaj uzoran suprug, da ide u ovu zloglasnu kucu, gdje ce na lagan nacin sluziti mnogo novca. Ona nije htjela na to pristati, pa ju je on poceo tuci dan na dan dok nije konacno popustila. Njezin plemeniti suprug dolazio je svakog dana i odnjeo joj sav " zasluzeni " novac, koga bi on onda prokartao ne obaziruci se na to, da je njegova supruga izlozena najvecoj sramoti i pomizenju. Ona bi bila pobigla, ali u " poslovnom " odjelu nije mogla na ulicu, a njezino odjelo bilo joj oteto.

Kako se hvali djevojacka ljepota. Na 18 stoljecu zivjela je u Becu djevojka vanredne ljepote. Becki anali pisu o njoj ovako : Bila je neopisivo lijepa i mila. Pred njom klecase staro i mlado bogato i ubogo. Kad je setala kroz sumu, jeleni se i srne sustuvise i zabezeknuti promatrahu tu divotu. Ptice prestadose crkutati svoje navadne pjesnme, nego opievahu samo veliku joj ljepotu i umiljatost. Iz ribnjaka su ribe porivale glavama i hvalile mjemo Stvorca, sto je takvo cudo ljepote stvorio. Bila je kci gradskoga vijecnika a zvala se Ana Brandstaetter.

Divlji covjek.

Dosao Licanin putujuci za poslom u Bec i nasao se usred carskog Beca bez zarade i bez kruha. Kad vec grgolji u trbuhu, idem da bar stogogj vidin—pomisli on i stigne tako razgledajuci u Prater. Kako je stao pred jednu panoramu razdrljenih, dlakavih prsiju i s kozuhom naopako, opazi ga gazda te panorame, i snagje ga zgodna misao.—

—Hoces li ti stupiti k meni u poso ?

—Hocu, kako da necu ! A sto cu radit ?

—Nista ! Sjedit ces cijeli dan u jednoj zeljeznoj krletci ?

A sta cu raditi u krletci ?

—Bit ces divlji covjek ! Kad ja prigjem k Tebi pa te malko bocnem motkom, a ti se samo na mene izbekeljis i zamumljas.

—Dobro—hoeu !

Sutradan veliki plakati po svem Becu, da u toj panorami ima divlji covjek. Nagrnuo svijet, a gazda samo stoji braj krletke s motkom pa casom Licanina malo pribode. On se samo malo prene, ispruzi dugacke ruke i zamumlja ko iz podruma, a babe zavriste i bjez na sve strane. Posao isao sjajno. U nedjelju popodne izasli u Prater i soldati bosanske regimente, koji su vec u kasarni culi za divljeg covjeka, pa ajde, da ga i oni vide.

Jedan kapral stao pred krletku i zagledao se u divljeg covjeka pa se sve smijeska i obilazi oko krletke. Najednom cucne pred krletkom ko daje nesto nasao i povice iz sveg glasa :

—Ma Mile, Boga ti jesi ti to ?

—Suti Boga ti, ubila te pusha bosanska. Pet vorinti na dan—a nista posla !

Iz ljubavi za djecom.—U Trst je pred cetiri godini dosla neka Albina M. 20 god. stara rodom, iz Litije. Bila je neudata sa dvoje nezakonite djece. Da ih prehrani stupila je kao rannica kod zidarskih radnja te posto je malo dobivala i nije mogla hraniti sebe i djecu, majcina njoj ljubav prisapnula jednu smionu misao, koju je sretno proizvela. Obukla je naime kao muskarac, ostrila je kose i prikozala se drugome gospodaru zidarskih radna, koji ju je uzeo na radnju i placao kao muskarac. Cetiri je godine ta zena krila tajnu i zrtvovala se za svoju djecu. Spavala je s drugim radnicim i tako se vesto krila, da ju nitko nije prepoznao. Pred malo dana za njezinu je nesrecu dosla u Trst jedna njezina neprijateljica iz domacih strana te prepoznavsi ju izdala ju je, da je zenskog spola. Usljed toga njoj je policija zabranila nositi musko odijelo, te je ona morala odputovati kuci.

Hrvatski Prijatelj

Jest

Duhan

'MELROSE'

Koji drugi Nemoguce da bude bolji.

LIST HRV T NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application.

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL OF ADVERTISEMENTS in the "NAPREDAK" (Progress) MUST BE WRITING. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. Ali communications to be addressed to 'The Manager.

Izlazi Sedmnicna Novina svakn Sriedu cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU	£1	0	0
NA POL GODINE		10	0

Za ostale strane vieta:

ZA CIELU GODINU	£1	5	0
ZA POL GODINE		12	6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINA	16 K.
ZA POL GODINE	8 K.

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLESE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezaustavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrstenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporuceom listu na sliedecu adresu

THE BRISISH & CROATION NEWSPAPER CO
Box 643, G.P.O., Auckland.
Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

"NAPREDAK,"

27, COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprove br, 1575.
Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

British Hotel.

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

AUCKLAND.

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedini Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI.
VLASTNIK.

Champion Flour.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

UNION S. S. COMPANY

OFN.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda,

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

Mokoia, 23 Studenog.

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putu izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Pntuju parobrodi iz Sydney

Ophir, 28 Studenog.

Za potpune potankosti obratiti se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

E. B. DUFAUR,

43 Queen Street, Auckland.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES– The choicest brands case and bulk, including Watsons, Pedeitor Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS—Hennessy, Jules, Clamait, Ruyer Guillet and all other leading brands.
GINS & Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS — The purest direct from Holland.
CHAMPAGNES—All leading brands & finest vintages.
ALES & STOUTS—The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' & Bass.
TEAS—A special leading line - best value in market packed in ½lb, 1lb, 2, 6, & 10lb tins, chests, ½ chests £
WINES from vineyards of Australia and Continent of Enrope, cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me—this will ensure continuance.

R. H. Swales,

(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjene od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

GOSP. ALBERT EDWARD GLOVER.

RADNICIM OD AUCKLANDA CENTRAL.

Dajem do znanja da se predstavljam kao zastupnik glasovanja. Moje izkustvo od dugo vremena kod opcinskog upraviteljstva i drugim puckim zavodim, imam nadu kod svih radnika, da ce me glasovati kao njihovog zastupnika. Vazda sam radio cieli moj zivot za dobrocinstvo svih radnika, i u uhvam i u buduce da cu im vazda biti na koristi. Ostajem

Vas vjerni
ALBERT EDWARD GLOVER.

Glasujte za gore spomenutog, jer ako ovaj ostane za zastupnika radnici nece ostati pokajani!

AUCKLAND EAST ELECTORATE.

GOSP. F. E. BAUME

odvjetnik i prijasni zastupnik idje ponovno na glasovanje.

Izmedju svih ostalih ovo je vriedna osoba glasujte za njega.

HRVATSKIM IZBORNICIM OD MARSDEN.

GOSP. JAMES HARRISON postavlja se na izbore kao zastupnik na vladinu stranku, koji jamci da ce uciniti sve sto bude moguce bolje za poboljsanje hrvatskog naroda u Novoj Zelandi. Sadasnja vlada kako znate vazda radi za pomoci radnika t.j. nastoji da radnik ima dobru placu za kratko vrieme rabotanja. Proslost dokazuje da stranka od opozicije nema nikakvo dobro hotinje za radnicku stranku, oni su za stranku od bogatasa - veleposjednicku. Uzmite sebe u obranu i dajte vase glasovanje za vladinog radnickog covjeka kandidate HARRISON.

John Stallworthy,

KANDIDAT ZA KAIPARA.

Dajemo do znanja svim izbornicim od KAIPARA, da se ponovno ponudjam za izbor kao vladiu kandidat. Vlada ove zemlje jest vazda bila za radnicku stranku koja u svakom slucaju podupire svakog stalisa od svake naodnosti. Opozicijalna stranka nece dobiti vise zastupnika za upravu ove vlade. Bit ce kao u proslim izborim vecina za vladinu stranku, jer pucanstvo ove zemlje pripoznaje da ova vlada nije nicija nego narodna.

Dokle na upravi ova vlada otvorila je svako bolje poboljsanje za radnika, stoga glasujte za onog koji se drzi vladine stranke i radnickog naroda.

Nemoj te u obzir uzeti bogatase, koji nigda ne maru za koristi radnika. Uzmite u pogled koliko dobrocinstva ova je vlada ucinila svakom radnickom stalisu, stoga ako se sada opet povratim na zastupnicku stolicu nastojat cu u svakom interesu za radnika, da mu pomozem u njegovom poboljsanju i svakom interesu za radnika, da mu pomozem u njegovom poboljsanju i svakom napredku. Nije istinito do jesam protivan hrvatim na koprnju gume, vee usuprot zudio bi da imaju bolju cienu za njihovu gomu, a ne odvise visoku cienu za hranu kako sada placaju po storim. Uvjek sam se prepirao se vladom do narodu dade dostatne pomoci, stogu na izborim gledajte za koga ce te glasovati!

Vazda za—JOHN STALLWORTHY.

"Napredak."

SRIEDA, STUDENOG 11, 1908.

Zivio! Zivio Napredak!

NEMOZE NIGDA PROPASTI!

Treba se nalaziti kod urednistva pak razviditi koliko sa svih strana od iskrenih Hrvata dolazi nam klicanje, Zivio Napredak. U mnogo i mnogo prigoda dosli smo bili za zahljuciti ovaj nas tezki pozrtvovni rad. Ali dok je u nami imalo preostavalo duha nismo hotili zapustiti naseg radnika i pustit se u dusmanske ruke. Tezka borba i zrtva bila je na nasu odgovornost, ali ziveci u uhvanju da ce nam jednom bolja buducnost osvanuti nismo marili koliko smo pretrpili. Vazda smo bili iskreni, pak dok i jednog iskrenog Hrvata jesmo imali na nasu stranke nismo hotili odpustiti ovo narodno poduzece. Nasi isti prijasni protivnici sada su dosli uviditi koliko vriedi ova novina i koliko moze koristi "Napredak" donieti nasim radnicim. Odma u pocetku trebalo se vazda boriti, nigda nismo bili u miru, ali sada kada su nasi neprijatelji oslabili i i oni isti uviditi da uzaludno sve njihovo ratovanje sada barem mozemo malo odahnuti da zapocmemo novi rad.

Nikakvi razumni citatelj nemoze zaniekati, da mu novina neopotrebuje u ovoj zemlji, kao isto sasvim je istinito da nikakva narodnost na svietu nebi bila dosla do danasnje izobrazbe a da nije bilo uzrokom njihovih novina. Dakle nasim zemljacim od jedne istinite i po novinarskam stalezu uredjene novine opotrebujemu kao svakdasnji kruh. Sto se moze od jedne dobro poznate novine izcrpiti, to predstavljamo nasim citateljem? Na ovem svietu nema nista najdragocinijega kao ste jest pamt, a u svakom slucaju pamet vise vriedi nego novac. Dajte se jednom razumiti koliko gdjegod koja narodnost potrosi za samo malu pogresku? A koliko gdjegod nas radnik potrosi od svoga krvavog zastedjenog novca kad ucini pogresku ili ako otidje naopaka po krivom naputku?

Do sada je svaki nas razumni radnik dosao uviditi sto mu opotrebuje za njegovu buducnost, i koliko mu mogu vriediti ostali zakutni listici.

"Napredak" ima vrata svuda otvorena i moze se predpostaviti na svaka najodlicnija mjesta medju ostalih velikih na glasu novina. Svaka novina koja je poznata kao novina ima moc i oblasti prid carskim dvorom prvo mjesto. Negledaju se osobnosti u privatnom zivotu nikakvog novinara dali njegove spreme, sposobnosti, i vrline. U ime "Napredka" novine mozemo zastupati na svako mjesto kao ostale druge velike englezke prosti novine. Svuda nam je ulazak pak nesmeta gdje se zahtjeva pucki sastanak.

Nemojte vise imati sumiju da nemozemo napred, jer nam dolet iznenada pomoci i pokienili su nam leteci stroj upravo kad smo bili zaposleni.

Nasa se zelja izvrsila eto se ima namjestiti tiskarna naredili smo u staru domovinu za hrvatska slova. Vjesta slagara nasli smo kao isto i suradnika naseg zemljaka gosp. Juru Ercega koji ce pomigati slagaru i tako da s vremenom i nas zemljak postane sa slagoram. Imat ce mo mjesta za pisara kod urednistva, tako da ovo sve sto radima jest na vasu veliku cast i slavu. Ovo je za prvi put u povjesti Nove Zelande da se ustanovljuje hrvatska tiskarna. Ovo je sve bez vase pomoci, usuprot da spavate u nehajstvu i da nam dugujete na stotine sterlina Iskreni hrvati probudite se i cinite vase duznosti jer sada vam drjemo prigodu da se proslavite u ovoj tudjoj zemlji. Imali smo privatni govor sa ministrom predsjednikom i svaka vam se bolja buducnost otvara samo ako se date nauci. Sada i vazda nasa vrata je su vam otvorena, nemojte tajiti nikakvu vasu potrebu jer uz "Napredka," novinu naci ce te odziva. Eto su prosla polnoci, te prije nego otidjemo na kratki pociuak klicenio Zivili Hrvati! Zivili! Zora puca bit ce dana.

Kratke Viesti.

Na noge Hrvatski radnice. "Napredak" ima duboks zile zakopane, nema sumnje da ce propasti, jer sadu imamo stroj za letenje.

Zelju uaseg srca izpunili smo, kad nam se priblizuje vrieme kada ce mo hrvatsku povjest u Zelandi kroz "Napredak" izdati Imsmo sve sahranjeno ostavit ce mo vjekovitu uspomenu.

A prosli Ponedjeljak 6 tek bjo je kralja Eduarda rodjeni dan, koji je sada navrsio 67 godinu Turska je odredila urekinuti svaku trgovina sa Austrijoms i te sa uzrokam sto je nezakonito spojila Bosnoi Hereegovinu.

Dokazuje so iz Carigrava da mladi novi turski ustav nije zadovoljan sa vladom, stoga da je jedna ceta vojske iz anatolije dosla iz carigrada za skinuti sa preestolja sadasnjeg sultana misli se posta viti na vladanje sultanova brata, koji je nazada malo vremeua oslobodjen iz suzanjstva od 30 zadina

Ako do sada niste dosti uviditi sto vam opotrebuje za bolju buduenost, vjerujte uan do kasnje a smo na krivom putu necemo moci uaci koja nim Zdravsteua ljekorija vpotrebuje.

U Parizu izdaje se godimice za mirisave vodice tri sto milijuna franaka.

U dunavu provhata se svake godine oko dva milijuna krapova i stuka.

Javljaju iz Pulja, da ondje nazad malo vremeua ribari su ulovili 70,000 kilograma lokarda u Pulja stajao je kilogram te slatne ribe 32 filira.

Po najzadnjem popisu broji grad chicago 2,140,000 stanovnika. Ovaj grad napreduje kao nikakvi drugi grad na svietu.

Koliko pucanstvo grada Aueklanda i njegovih varosa napreduje, racuna se da na koncu ove godina dokut ci ce do 100,000 stauovnika.

U prosli cetvrtak 5 tek nadjen je jedna lesina u luci Aucklanda. Osoba po iztragi poznata vec ima sedmnica dana da je utopljena i da covjek izgleda 35 god. Mozda u pijanstvu utopi se.

Nazad malo vremena krenula je iz Beca posebna komesija austrijske duhanske rezije, da ispita, gdje je zgodno mjesto da se podigne duhansko skladiste za Dalmaciju.

Kako smo vec nekojim privatno spomenuli, sada kad imamo stroj ad letenja opotrebuje nam samo "deset iskrenih hrvata" za udruzit se i ueiniti "clean sweep" na svakom mjestu gdje naopakcg postupanja obstoji za naseg radnika.

Za skolj kojeg smo listali za deset dojducih godina i gdje ima buduceg zivljenja primili smo vec nekoliko ponuda koji zele onamo otici. Ali uzrokom da i drugom dademo prigodu od naseg poznanstva, ovag natjecaj jest otvoren za 15 dana.

Imamo u rukami nekoliko farma blizu grada ad razlicite velicine koje su mogu lisati. Ovdje za nase radnike zemljake moze biti dobrog zivljenja ako po nasem naputku budete u nami imati pouzdanja.

Sa jujinovicem i Bassi sutra je parnica na sudu u Aucklandu, kad bude dovrsena o tom ce mo obaviestiti nase citatelje.

Uzaludno vam je pisanje novinu nemozemo dati u dugovanje, svaki iskreni hrvat moze naci godisnju preplatu kad to uradi da jednom neotidje u hotel. Ostalim kojim smo slali novinu neka svoje duznosti ste skorije vrse. A stari okorjeli duznici neka se nebudu nadati da ce izbjegnuti svoga imena od javnosti. Posebnu listu spravljamo.

Eto Boze uputi, dojduci broj izlazi kroz nasu vlastitu tiskarnu, te sada radostna srca zahvalju-

Svuda i na svakom mjestu zauzmi se i trazi da se predplate na "Napredak."

jemo svim nasim domorodcim koji su dosli osobno na cestitanje i koji takodjer radostno i dobrovoljno jesu nam pomogli dati ruku za prinositi TEZKE KOMADE od tiskarne u onu sobu gdje smo prije drzali druztveni stan i citaonicu za nase domorodce. Iza kako se komadi tiskarne (a ima ih od hundredveita) jesu preneseni, urednik je dao svima napit se crvenika vina. A kada dojduci "Napredak" izadje spravlja se bolja svecanost. Svi iskreni Hrvati koji se sada nalaze u gradu klicu zivio "Napredak !¡' Zivio urednik !

IZSELJIVANJE I AUSTRIJA.— Kako dokazuje 'Trskanski Lloyd' javala si iz Beca, da Austrijska vlada pripravlja izseljenicki zakon, kojim se ima preurediti i utvrditi ne samo prekomorsko izseljivanje, nego u obce i ono kopneno. Vladin zakonski nacrt daje ministarstvu poljodjelstva vlast, da moze poduzeti sve one korake, koji su nuzdni za zastitu izieljenika, a istodobno, da se s njima zaprieci izseljivanje u stanovite zemlje u Europi. Tiem se zakenom uredjuje takodjer i trgovina djevojaka, proti kojoj poduzet ce se najstroze mjere. Nadalje bit ce u tom zakonu sadrzane i pravila, u kojim ce biti ustanovljeno, kao i sto mogu ciniti i djelovati parobrodarska druztva gledom na izsetjenicku sluzbu.

IZUMIO NOVI STROJ ZA LETENJE. Kr. hrvat financigalin strazar Josip Kirasic u Miljani kod Podcetrtka (Hrvatska), izumio je novi stroj za tetenje. Taj je stroj napravljen u malem obsegu. Patentni ured u Budimpesti dao ga iztraziti pak ga je pronasao sposobium i dobrim.

Cuvstva za Rat u Ruskoj. Kako se dokazuje po brzojavnim viestim iz Petrogada cielo pucanstvo u Ruskoj ima cuvstva za u otici u boj na obranu svemu slavljanskom narodu na Balkanu. U Francuzkoj se narod budi usuprot Njemackoj, jer da bi ona imala gledati svoje poslove. Opet druge viesti dolaze da narod u ruskoj sasvim je uzbunjen imajuci na pameti posljedice od god. 1887. Srpski princip (sin kraljo) bio je svetcano i dostojanstveno docekan od ruskog naroda. Imao je sastanak sa ruskim carem, kojem ja donio list od kralja Petra sa zahtjevom da ne bude potvrditi ona sto je Austria nezakonito uradila.

Nasi dobri predpatnici mozda du ce pomisliti da je "Napredak" opet zaspao uzrokom kada ovaj broj nije izasao na svoje vrieme. Tiskarua je zakasnila od velikog posla sadapri izborim, ali nasi domorodei koje su nas opazli i na svoje oni vidili sto radimo mogu se uvjeriti da nastojimo ij svih sila ze ostaviti vjekovitu uspomena i te da "Napredak" nece nigda viste propasti. Ziviti Hrvati !

Inostrane Brzojavke.

SRPSKI KRALJ I SRPSKO PITANJE,

BEC 11 tep. Ova brzojavka donasa viesti, da 280 castnika u aktivnoj sluzbi i 100 castnika vanka sluzbe poslali su molbenicu kralju Petru da neka se odrece svoga priestolja i pokloni kruna svomu sinu principu Juri, da ako ovako uradi da onda ce biti nir u srpskom rodu i nikakve bune u vojnictvu.

RATNE SPRAVE:

LONDON 11 tek. Dokazuje se po dopisniku iz Carigrada da Turska vlada jest naredila jednoj njemackoj tvrdki tri stotine milijuna Nauser naboja (fiseka) i to da bude dovrseno i pridano do god 1810. Opet druga brzojavka dokazuje iz Beograda, da 30,000 gradjanstva jest burno docekalo principa Juru na njegovom povratku sa posjeta ruskog cara. Ovaj je dokazao, da car i cielo rusko pucstvano pokazali su velika cuvstva prama srpskom narodu za njihovu pravicu. Ova objava u veliko je zadovoljila narod te od velikog veselja ucinili su veliku demostraciju vanka ruskog i englezkog poslanistva.

NJEMACKI CAR U AUSTRIJI.

Dec. 7 tek fran'o imao je kao gosta njemackog cara na objedu. Nadvojvoda Franz Ferdinand nasljednik krune, Njemacki poslrnik u Becu, Barun Ochrenthal minister izvanskih posala bili su prisutni kao gastovi. Kasnje Franjo Josip imao 'e pol sata privatnog govora sa njemackim carem i sa kojim s je Gubezno razstao.

AUSTRJSKI ARSENAL U VATRI.

Bec. 7 tek. Ova brzojavka dokazuje da velika pogibeljna vatra iznasla se kad Arsenala u Korneubeurg. Vatra je unistila sve sprave ad vojnickog brzojavnog ureda. Vjeruje se da je vatra pocinjena od sprskih uhoda.

Zivili Hrvatski radnici svi za jednog, a jedan za sve. Nema vise sumnie da vjekoviti temelj nije postavljeu nad ovoj mnogo obljubtjenoj novini "Napredak," stoga nasi citatelji neka so budu nadati rovecanje ove novine sa izvrstnim i poucnim stivom. Sada napred! Napred!!

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME -

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 140.

Ista kao gore ali iz plitka guma od 185 do 190.

Dobra vrsta bez sitne gume od 130.

Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 135 pak gore.

Dobra vrsta skupa sa sitnom gummom od 115 pak gore.

Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.

Srednja vrsta 70.

Sitna slaba guma a ne dobro ocistjena od 35.

Sitna iz plitka cista guma od 45..

Sitna guma ali ne veoma mali komadici od 50.

Slaba srednja vrsta 30.

Srednja vrsta od swampa 20.

Dobra swampa izmisana, i bez praha od 15.

Dobra swampa sa prahom 13.

Slaba swampa ostrugana od 12.

Slaba swampa ne dobro ostrugana od 12.

Dobar chips bez praha 25..

Dobar chips sa prahom 16

Dobar chips sa prahom alislabiji 12.

Dobar prosijani prah 11.

Doba neprosijani prah od 10.

Slabi prah 8.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugana od 105.

Po drugi put ostrugana ali bistra 110.

U komadim bez sitne gume, i sugara 85.

Srednja vrst od 65.

Pola, i pola sa sitnom gumom od 30.

Ostrugani sugar 26.

Sitna guma bez biti ostrugana 16.

Chips cist, i bistar 28.

Chips dobar, i cist 20.

Chips slabi, i necist 15.

Prah 3.

Zemljusina od gume ---

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugana 185.

Dobra vrsta bez sitne gume od 110.

Dobra vrsta sa sitnom gumom 95.

Sitna guma 32.

Dopisnica Uprave.

Gosp Marko Begovich, Tererenga mirno do 14/4/09.

Gosp Mijo vukovich, Babylon mirno do 1/4/09

Gosp Tony Garelja, Wade mirno do 11/2/09.

Gosp M. Sarich, Aratapu mirno do 14/4/o9.

Gosp Mijo Lalich, Aratapu mirno do 14/4/09.

Gosp Silvester A. Dclich, Babylon mirno do 14/4/o9.

Gosp Ivan Antunovich, Nikolin Babylon mirno do 14/4/09.

Gosp Mate P. Delich, Babylon mirno do 14/4/09.

Gosp. Mate Zivkovich, Papakura, mirno do 14/4/09.

Gosp. Joseph Grgich, Babylon, mirno do 14/4/09.

Preporucujemo svim nasino zemljacim koji se bave u obrtnistvu, da soda mogn imati sva papirna tiskanja kod Hevatske tiskarne Ivaku radnju jesmo pripravni uraditi, stoga nemojte zabora viti da jeste docekali kao za prvi put u povjesti Nove Zelande, da Hrvatis imaju svoju tiskarnu.

TRAGEDIJA IZ LJUBOMORA MEDJU POPOVIMA.—Iz Oftagna u Gtaliji javljaju tragediju izmedju dvaju ljubomornils popova, koja nalici u onoj Reggio, gdje je jedan kanonik svome kolegi sasuo otrova u mistni kalez, te tako njega i meznara otrovao. Medjutim u Offagni se je zbio slijedeci slncaj. Trideset i pet godina star kapelan Angeloni bio je radi jedne lijepe seoske kuharice vrolo ljubomoran na svoga zupnika. On je napao na zupineka s revolverom te je dva puta na njega odopeo i tesko ga ranio. Pucao je na sve, koji su mu se prizali, a onda je ispalio sebi hitac u glavu, te je u velikim mukama umro u bolnici. I eto opet dvige zrtve klerikalnog sistema i dva primera klerikalnog morala.

AMERIKANSKI PREDSJEDNIK. -- Velika uzrujanost koja je obstojala u narodu nazad vremena za izabrati amerikanskog predsjednika dolaze brzojavne viesti da gosp. Taft jest izabran kao predsjednik od sjedinjeni drzava amerike za dojduce cetiri godine. Gosp Taft kao izabrani od radnickog naroda imao je vecinu glasova ad 1,091,000 od gosp. Bryen. Pada veliko zadovoljstvo od strane radnika vlada u Americi, jer. Taft ce voditi politiku za rudnicku stranku i mnogo ce se rabote otvorili na sve straue. Boze takoljer dapusti da i nasi hovati nebudu ovdje zaboravljeni za bolju cienu gume koja se davno ocekujr a najvise proizvodi u Ameriku.

BRUTALNI KONTE.—Viesti iz Spljeta dolaze da neki konte Ceconi iz Pirana u Istri nazad malo vremena poduzeo voznju jedrenjacom, te je najmio jednog mladog dalmatinskog mornara da ga prati. Najednom je konte Ceconi pocoe mladica tuci i zlostavljati. Da izbjegne batinama, skocio je ovaj u more, a konto ga je jos u vodi htio veslom udariti, nu nije ga dohvatio. To je gledajo sa obale mnoztvo okcinstva, koje je poslalo mladicu barku u pomoc, a protiv surovog konta podnielo prijavu, te je ovaj kod izkrcanja uapsen. Da ga nije oruznistvo zastitilo, bio bi lincovan. Sada je izrucen okruznem sudu, te se nalazi u iztraznom zatvoru.

Nekoji nasi dopisnici iz Northern Wairoa dokazuju nam da stori sa cienam hrane i kupovanju gome sasvim slabo postupaju prama nasem radniku. Mi nemozemo otvorili naputak za bolju buducnost za jednog ili dvojicu ; ali ako bi se nasi radnici u visem hroju sjozili otvorjt ce mo put i naputak gdje ce mo bez iznimke sibati svakoga koji su usuprot interesu naseg radnlka.

POKUAS UBOJSTVA — Brzojavna viest dolazi iz Taihapo da kod Mangaweka jedan radnik F. A. Krebs 36 god. star jese pokusio ubiti svoju zanu pak kasnje pocinio samoukojstvo kad se bacio niz hridnin od 500 noga visoko. Drebs koji je bio poznot kao nisom covjek. na se u pijenstvo nazad malo vremena. U prosli cotvrtak 5 tek. dasa je kuci pijeu, otidje zagrliti svoju zenu pod joj so brtvom pojece grlo. Dokazuje sa da ce zcni obrliri, ali moz nasao se je u tolika kemeda kod se nis hrasim baeio da go se nije moglo poznati.

Tromjesecni veliki sud (Supreme Court je zapoceto. Nijda prije kao sada jest dovedno do suda toliko broja obtuzenika, ali najvise zlo obstoji sto se nalazi osam obtuzenika za silovanje na malenu djecu. Grozna su ova djela, pak sasvim ck biti tezka kazno svim obtuzenicim ako se nadju krivci.. Jedau euglez Elijat Frask osudjea je za pet godima tezke tamnice za dvostruku zeuitbu kad New Plymouth.

U proslu Jubotu na 7 tek ministar-predsjeduic Jir Josep Ward u kazalistu ovem gradu dao je politicki prid izborim pucki govor. Kazaliste bilo je dubko suno, te sa racuna da je vise bilo naroda vanka uego li unutra koji su zelili biti na ssaslusanju. Na pozornici bila su druga tri ministra uz velikog broja specialuog pozvatog grodjau stva. Naccluik gosp. A. M. Myers preesjedao je. Na poznornici ovog velikag packog sastanko bilo je nijesto odredjeno i i za uaseg urednika. Kad budete glasovati glasujte a za vlidinu strauku nece te se pokajati.

Mrtva lesina u Boksi. Kad je parobrod "Cordillere" na 21 proslog Rujna dosa u luku Bordeaux (Francuzka) iz Santos kapetan je dokazao vlastim jedno grozno i pogodno djelo od ubojstva U Santos jedan Sirian imenom Trade ukrcao se na parobrod sa velikom tezkoj boksom imajuc putru kartu za Rio. Ovaj dokle na brodu imao je veliku opazu na boksu, tako da mu je uvijek bila pred ocima. Jednu noc na putovanju opazili su da putnik kusa baciti boksu zaustavi ga, i kasnje kapetan dade naredbu da se boksa ima otvoriti. Unutra u boksi nadju mrtvu lesinu od jednog covjeka na toliko komada. Liriana odma su na brodu stavili u gvozdja i na dolazku parodroda u Rio bi pridan puliciji. Po iztragi dokazujo se da ubijeni covjek jest bio upravitely jedne trgovacke kuce kod St. Paul, Sirian bio je u ljubavi sa njegovoj zenom, pak skupa odlucise da muz bude ubijen. Kad je grozno djelo bilo pocinjeno, onda je lesinu posjekan u toliko komada i stavio u boksu misleci kad na pufovanju budu imao prigodu u nocno vrieme za baciti boksu u more.

Sada nakon malo vremona kada se postavimo u red, nasi citatelji neka se budu nadati svakog zabavnog i poucnog stiva. Ali opetovno ponavljamo i savjetnjemo one u malenom broju nasih **dobrih prijatelja**, da budu u buduce gledati svoje poslove, jer iskreui hrvatski radnici dosli su sada upoznati, koja su to njihoyu braca kojim je sa prevarom drago zivljeti sa lagodnim zivotom na njihovu stetu. Ako nasu **prijatelji** ne budu u buducu gledati njihove poslove javno im sada dokaznjemo dy smo se dobavili njihovin slika, te uz vjestog slagara kojeg smo nabavili on ce nam narisati nase prijatelje i kroz "Napredak" njihove slika, iznesene, tako da se dudu npoznati za zazda na sve strane Hrvatskog svieta koji su vriedni dobrocinitelji svojoj istoj braci hrvatim na kopanju gome u Novoj Zelandi. Ove Pamtite !

HOW TO VOTE.

Pismo za glasovanje primit ce te napisano kako sliedi.

I vote that the number of licenees existing in the district continue

I vote that the number of licenses existing in the district be reduced

I vote that no licenses be granted in the district.

ZA GLASOVATI DA DOZVOLA PICA BUDE SLIEDITE izbrizite DVA ZADNJA REDKA kako doli vam pokazuje.

I vote that the number of licenses existing in the districts continue
(U ovu gore crtu nediraj)!

I vote that the number of licenses existing in the district be reduced
(Ovu srednju crtu izbrise)!

I vote that no license be granted in the district.
(Ovu zadnju crtu takodjer izbrisi)!

Novi Duncan! Sada otvoren!

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
QUEEN & FORT STREETS,
AUCKLAND.

T. Kenealy & Co
SWANSON ST., AUCKLAND.

Whisky in bulk:—Glen Ray 7 O.P. 30s per gal. Whisky, cased—Red Funnel 47s, and Grant Fraser 46s.
Brandies—Mac Ro4ers 3 star, 52s and others 42s.
Schnapps—Gold Medal 42s.
Wines—Hardy's Special 32s, Hardy's Medium 28s. Claret—Hardip 32s.
Ales—Dodson's qaarts 8s, pints 4s 6d; Swans quarts, 8s, pints 4s 6d; Paul's qarts 8s, pints 4s 6d. Stout—Dodson's quarts 8s, pints 4s 6d. Cordials—Peppermint 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B—Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pak vazda zadovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

NAJBOLJA PRIVATNA GOSTIONA.

BROJ 9 SHORT STREET, AUCKLAND.

Kod ove privatne gostione ima vazda mjesta za iskrene hrvatske rodoljube, gdje svakog dobrog izgleda i mira Bozjega nalazi se. Cistoca i postelje najbolje mjesto za hrvatske radnike. Osim svakog zadovoljstva, kod ove gostione nalazi se svakovrstnih novina i knjiga na hrvatskom jezikn. Nema kartanja i psovanja Boga, nega vecer prolazi se u koristne zabave. Kad se u slucaju odluci dostajati za dalje vrieme onda se daje naputak da se prolazi vecernja skola, kao isto hrvatskoj mladosti daje se poznanstva da mogu otici na plesove, druztva, i druge zabave koje vode do izobrazenosti i svake bolje buducnosti. U svrhu daje se naputak kako se moze zadobiti rabota i sve druge stvari sto okoristuje nasem radniku. Ciena *Liru jedun* na sedmnicu sa pranjem robe osim bielih, kosulja, ili *tri shillinga* za svaki dan kad se stanuje manje od sedmnice Za samo spavanje svaki *pet shillinga* na sedmnicu.

Kad dolazite u grad bilo zeljeznicom ili parobrodom nezaboravite Br. 9 Short Street. Ali svaki onaj koji neljubi sklad mir, cistocu, i dobro ponasanje vrata gore spomenute kuce nisu otvorena.

GEJA FERRI, Upraviteljica.

Waitemata Electorate.

GOSP. W. J. NAPIER daje na znanje da ce biti za kandidata kao zastupnik od kotara Waitemata dojduceg glasovanja. On ce podupirati Liberalnu Vladu i sliediti naprednu politiku za dobrobit stanja naroda, i svaku bolju buducnost za Novu Zelandu. On ce predlagati jednak zakon, jednaku prigodu, jednako pravo, i naselbinu naroda da budu vlastnici u zemlji. Gosp. Napier uhva se primiti glasovanje od svakog vjernog puckog prijatelja.

DYER & CO.
No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece.

Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlatnu medulju na izlozbi u Aucklandu.

Aucklandski Zavod Lijeceje Vodom,
KHYBER PASS.

Sjedenje u vruci zrak od od pare electricna kupalista, trvenje, mazanje i.t.d.

Tjelesni Lijecnik Ranaski Lijecnik
DR. STOPFORD DR. STEWART,

Za pogodbu place obratite se na UPRAVITELJICU telefon br. 1017.

Ovo je zavod za Reumatiemu i svaku drugu bolest dajte pokusaj za ostati uvjereni!

J. Bouskill,
Statuary, Monumental & General Mason.
SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

NA PRODAJU!

192 ekera vlastitog smolokopnog zemsjista kod Nosthern Wairoa. Zemiliste je fensano sa novoj kucom od 4 sobe i drugih zgradja. Deset ekere izorano pod travom i dobro je za lozu i svaku vrst vocarstva. 30 ekera swampa nigda prije kopano, moze se podre niti. Ciena £400. Obratite se.

CHAS. E. SMITH,
Storekeeper, Te Kopuru, N.W.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest dobra medicina za lieciti reumatizmu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja zapada 2/6.

Eccles' Phosphorton,

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glavi, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svaka botelja 2/6, 4/6. 6/6. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese ne.

Gosp. A. ECCLES, Chemist,
171 Queen Street, Auckland.

Kraljevich & Simich
Gumbrokers,
40 WYNDHAM ST., AUCKLAND.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½ %. Takodjer imamo najbolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu!

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Ispostava: Hreljin
Glavnica K. 1,580,000 Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000.

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 hrvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova—hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.
Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzete zajmove od banke.
Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE.
BRACA HOPE,
ZUBARA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suplje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju!

ZEMLJISTE sadrzaje 8 ekera pod lozom od pet godina nasadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se
J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

T. J. McIvor & Sons,

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokopanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa—
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND,
ODVJETNICI.
Posluju kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa—
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,
DARGAVILLE.

Kupuje za gotov novac svakog ploda sto zemsja daje daje zita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobar covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi
LOVE - Photographer
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.
SWEET OR DRY.
20s per case of 1 dozen quarts or in the Cask.
Send for Sample—
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO!

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na
N. MAY, HUPARA, KAWAKAWA,
BAY OF ISLANDS.

CUMMINS & CO.,
COOMBES' ARCADE, AUCKLAND.
Krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljstvo se garantira. Ciene se umjerene.

James Currie,
TAILOR,
DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa najnizosn mogucom cienom

Citajte i Narucite si
Veliku novo izaslu knjigu

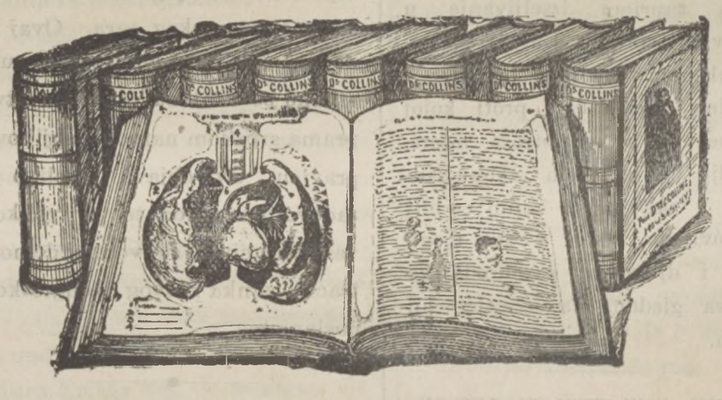

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez bolf i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam kniiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,
140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

PRITCHARDS' POSTOLI!

Najbolje skladiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEAN'S BUILDINGS,
QUEEN-STREET WHARF,
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,
Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Printed for the British and Croatian Newspaper Company by WILLIAM MORTON and WILLIAM SMITH TURNER, both of Onehunga, at their Registered Printing Works, 19 Vulcan Lane, Auckland.

WEDNESDAY, NOVEMBER 11, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (Year 3rd.) AUCKLAND, N.Z., WEDNESDAY, NOV. 25, 1908. (No. 40.) Bro. 40.

Povjest se Otvara.

Nazad malo dana kada su nasi vriedni domorodci bili pozvati da nam dodju dati ruku za nositi teske komade od tiskarne, oni su isti ostali zacudjeni, pak su rekli, "gledajmo braco sto su Hrvati pocelj raditi"; a takodjer na prolazku bilo je i engležog naroda koji su gledali habrost i snagu hrvatskog naroda. Pocetak ustanovljenja hrvatske tiskare u ovaj zemlji, možemo istinito dokazati, da upravo sada pocela se otvarati hrvatska povjest, jer do sada za namistiti vlastitu hrvatsku tiskarnu to nigda prije nije nitko pomislio, i ovo je prvi pocetak u hrvatskoj povjesti ne samo u Novoj Zelandi dali u cieloj Australasiji da hrvati je su ustanovili svoju tiskarnu.

Neznamo koliko ce ove novosti razigrati od veselja nase zemljake stanujuce u ovoj zemlji; ali istinito priznajemo da srca iskrenih Hrvata bit ce sasvim radostna i vesela kada su docekali du u ovo dolekoj tudjini mogu kroz svoju tiskarnu na hrvatskom ježiku jednog za drugog znati. Ali, ne samo sto u novoj Zelandi hrvati bit ce radostni, dali na sve ostale strane hrvatskog svieta svima ce biti u zadovoljstvu kada docuju kako nijihova braca u dalekoj inostranoj zemlji napreduju.

Ovaj Stepen kojeg smo sada uzeli jest na diku i slavu svima nami, te sada engležki narod nemože nas podniposto smatratati u nazadku, opet priblizujenam se vrieme kad ce mo pokazati svemu svietu sto mogu hrvati uraditi kada su u ljubavi slozni." Ali od nase strane nemamo niti najmanje straha da necemo doci do uspjeha, jer sada ce nasi radnici doci upoznati ocevidnost, da radimo za njihovu budncnost i nijihovu slavu. Odgovornost nasa, za sada je tezka; ali ziveci u uhvanju nebojimo se da ce mo ostati zaboravljeni od naseg radnika, jer usuprot da nekoji izmecari koji smetaju svaki nas rad u nasoj napornoj borbi nece mo se dati smesti u nasoj postenoj nakani.

Od kada ova novima obstoji, to sami nasi radnici mogu opaziti koliko smo im na koristi, jer sada malo po malo svi ce doci uviditi (i nasi najvisi protivnici), da prijasnje nase zivljenje nije nam bilo na izobrazbu. Uputka nismo nikakvog imali, a toliko nase brace koji su se postavili da budu na koristi radnicim, sto jesu radili? A koliko prevara na sve strane jest obstojalo, dok zraka, bolje pameti nije usla u glavo nasem radniku. Ova zrtva i ovaj nas rad nije od prevare, a za malo novca svaki je sada u prigodi u toliko svrha izcrpiti neopisive vriednosti od znanja. Ovaj rad nadmasuje svaku drugu trgovinu i obrtnost, jer sa ovim radom ne donosi mo vam da uzmete mjeru od odjeca i drugih stvari sa visokom cienom, vec usuprot za malenu cienu daje mo vam da kupite pamet sto vam je od velike vriednosti.

Bilo je, i vazda ce biti protivnika medju nami hrvatim, koji zele da njihova braca stoje u tamnosti, ali hvala Bogu i slabodnom duhu koji u ovoj zemlji dise, mi hrvati moremo progledati i postavit se do onog stepena medju ostalin izobrozenin narodom. Mi u naseg hrvatrskog radnika imamo svakog povjerenstva, da ce od sebo odbaciti sve ono sto mu je na stetu i nepustit se od nikakvog izmecara omesti i zasljepiti.

Sada u buduce neka se svaki bude baviti sa svojim radom, a mi ce mo sto bolje nastojati za udovoljiti nasem radniku i biti mu na braniku u svakoj njegovoj potrebi.

Zao nam je da sada odma u pocetku nemožemo po nasem zadovolystvu izdavati novinu, jer nemožemo svaku daprieti kako bi tjeli. Ali netom nam stignu hrvatska slova, i bude mo malo po malo stvari u red postavili, uvidit ce te da ova novina Napdak, bit ce razglasena po svemu svietu. Takodjer imate oprostiti ako vam za sada nemoze novina redovito dolaziti, jer istinito jesmo sasvim zaposleni gdje i kako imamo namistiti tiskarnu. Najprvo bilo je odredjeno da tiskarna bude namjestena u onu sobu gdje smo drzali kao citaonicu pokraj urednistva, te na nasu stetu usuprot da nekoliko komada jest bilo uneseno u sobu ipak trebalo je radju ostaviti kada tezki komad po tezini nije nam bilo dopusteno da u sobu uvede se. A sad kamo? Negubeci vremena nasli smo za nasa stetu drugo mjesto. Uzeli smoi platili renditu u jedno mjesto u Durham Street, ali kasnje dosli smo do zakljucka da premda za sada uzeto mjesto moglo bi sluziti ali ondje nije se vidila temeljna buducnost. Drugo bolje mjesto uzeli smo kod Excelsior Buildings, Custom Street East, i ondje sa troskovim tiskarnu namistili uz visoku cienu od rendite. U misli za bolje uspjeti dodje nam pod ruku a High Street izvrstno mjesto za tiskarnu, i tako opet sa gubitkom vremena i troskovim odlucili smo ovo mjesto uzeti.

Biti ce mo na pogledu prolazka naroda, blizu suda, Poste i trgovackih kuca, ali dokle se malo ne smirimo nije nam po zadovoljstvu moguce novinu izdavati. Eto sada se pridajemo u Bozie ruke, te sa slogom nasih vriednih i iskrenih hrvata vjerujte nam da ni od pakla nemamo straha.

Od nikoga se nista vise ne zahtjeva nego njegove duznosti da bude redovitim pretplatnikom, jer samo jedanput da se neotidje na Hotel cto je odma svoju novinu pretplatio za godinu dana. Eto smo sada na vidiku svega engleskog naroda, kao isto pokraj suda gdje danomice na izmjenu velikog broja naroda prolazi. Imali sada da se nadje koji rodoljnbni iskreni Hrvat koji ce nam na dar pokloniti hrvatsku zastavu da se bude vijati povise hrvatsketiskarne na ocigled svega naroda, i da se vise nebude nigda skinuti? Gdje su rodoljnbni iskreni Hrvati, koji ce s nami zivo koracati, u boj, u vatru, za otvoriti i ustanoviti temeljno hrvatsku povjest u ovoj dalekoj inostranoj zemlji? Napred braco! napred zivo! evo vam donosimo prvog broja kroz nasu tiskarnu, a u buduce sa pomocu milog Boga bit ce nam svima bolje zivila hrvatska povjest! Zivila!

Demostracija za ukinuce Pica.

U proslu Subotu na 14 tek. velika demostracija od svih sjedinjenih druztva koji su protivni prodavanju zestokog pica ucinili su izvrstnu procesiju kroz sve poglavite ulice grada Aucklanda. Na dva sata i pol poslje podne veliko mnoztvo naroda u broju od 4000 do 5000 dusa, sakupilo se kod Grey spomenika za viditi okup svih druztva koji su protivni prodavanju pica, prije nego je procesija zapocela. Nigda prije u povjesti Aucklanda ovakove demostracije nije bilo, i jedna izvaredna ljepota bilo je opaziti kako malena djeca posjedana u velikim kolim bila su izvrstno odjeveni i sa cviencim nakiceni. Tri razlicite glazbe pratili su procesiju, a prekostotinurazlicitih kola bilo je vidjeti u procesiju sa znakovim, da prodavanje pica bude ukinuto. Svaka kola imala su razlicite nadpise i okite od djece, ovakovi nadpisi i oglase bilo je vidjeti "Matere glasujte na nasu obranu." Opet druga kola puna djece nadpis je ovako glasio "Roditelji, uzrokom da nas ljubite spasite nas" opet jedna kola u kojem su bile djevojcice medju njima jedna kao kraljica sa krunom na glavi okruzena podvornicima sa nadpisom "Krvnici tresi te se, idjemo u narastaj," pak tako svaka kola imala su svoja posebna nakite i nadpise, da upravo svaki onaj koji je imao prigodu vidjeti ovu izvanrednu demostraciju je su se divili od krasnom pogledu procesije. Demostracija dovrsila je procesiju kod Western Park gdje su razisli zadovoljni u svomo srcu i u nadi, da glasovonje za ukinuce prodavanje zestokog pica bude pobjedilo.

Novo Zelandski Izbori.

U prosli Utorak na 17 tek. obstojali su izbori za glasovanje zastupnike, kao isto istog dana bilo je glasovanje dali ce prodavanje pica u Hotelim sliediti ili biti ukinuto. Kako smo vec u proslom broju dokazali, da vladina stranka imat ce vise zastupnika o tom se nismo nasli prevareni, jer istimito po cieloj ovoi zemlji svuda se glasovalo za one zastupnike koji su bili od vladine liberalne stranke. Pok. Seddon on je koji je ostavio neurmrlu uspomenu kad je utemeljio liberalnu vladu, tako da svi radnici muzko i zensko je su mnogo okoristili i imaju svejednaka prava kao i bogatasi. Dakle svaki onaj koji je na upravi od liberalne vlade, ili bolje reci od "Slobode," i koji uzme temelj pok. Seddona nie se vise bojati da ikakva druga vlada bude predobiti osim sama i jedina liberalna stranka.

Svuda po cieloj ovoj zemlji dise duh od slobode, tako da muzko i zensko nitko nezive u suzanjstvu, svaki je prost i slobodan. Ako mi Hrvati u buduce budemo uzeti primjera od postupanja ovog slobodnog naroda, nije nam se ni najmanje bojati da bi itko bio proti nami. Mi jesmo u duzno sti neotvariti svakomo vjetru jedra ni dati se zavesti na toliko stranaka, ali ako se svi budemo slozno drzali slobodne i liberalne stranke vjerujte nam da ce biti svima nami bolje. Zastupnike da iznesemo sa imenom Vanka koji su izabreni na izborim u svakom kotaru uzelo bi mnogo prostora, ali medju manje ili vise nasim radnicim poznato je koji je zastupnik ostao u njegovom kotaru. Mi nastojmo raditi i slozno liubiti jednog drugoga pak, nesmeta koji je zastupnik izabran nami je svak pravo samo kad smo mi Hrvati medjusobno slozni. Ako budemo voditi stranke i mrziti jednog drugoga, onda stavno mora da nam svaki zavidi i prezre.

Stose tice glasovanja za ukinuce Hotelim prodavanja pica usuprot da tvornice piva je su potrosili na hiljade sterlina, ipak kad je narod bio slozan nasla se velika snaga, te svakoga je zacudilo koliko vecina glasova jest otislo proti Hotelim. Sasvim ukinuce po Hotelim prodavanja pica jest se glasovolo u sliedecim kotarim Geraldine, Eden, Ohinemuri, Masterton, Hutt, Oamuru, Clutha, Ashburton, Grey Lynn, Invercargill, Mataura, i Bruce. Za pokratiti manji broj Hotela za prodavanje pica glasovolo se u sliedecim mjestim. Auckland Dunedin, Parnell, Marsden, Port Chalmers, i Manukau. Dakle iz ovoga se vidi, kad je narod slozan sto bi smo mi Hrvati mogli uraditi kad bi smo bili slozni?

U gradu Aucklandu nezna se kolikog broja Hotela mora da bude pokraceno, stavno se za sada nemoze znati, ali dojduceg Lipnja biti ce osudjeno kolikog broja Hotela mora da budu zatvoreni.

Bacili su niz Hridinu.—Brzojavno dolazi iz Londona od 17 tek, da gospodja Lloyd zena jednog sluzbenika kod Postarskog Ureda u Dublinu i njezina unuka setale su pokraj visokih hridina blizu Lowth kad dva covjeka dodju im u susret i zapitase da im se dade novca. Kad im se nije novca dalo, onda ovi razbojnici bacili su dvije siromasne zenske niz hridinu tako da gja Lloyd ostane odma mrtva, a njezina unuka zadobije smrtnih ozleda od kojik nece preboljeti.

Balkanski Kritican Polozaj.—Brzojavka iz Londona od 16 tek donasa viesti iz Beograda, da u Srbskoj narod se sasvim buni za otici u rat s Austrijom uzrokom Bosna i Hercezovine, te u mnogim mjestim narod je spravan za ratovanje. Vlasti su dale naredbu nekojim visokim gradjanim da stoje zatvoreni u svojim kucam sa strazom od gendarmariie, Srpska se naoruzava povise nego moze podnieti u novcanom zavodu stoga Austrija povecala je vojsku na granici u slucaju da se nebi nasla iznenadjena. Opet uzrokom sto Srbi i Crnogorci krecu svoju vojsku prama sandjaku kod Novog Pazara, Turska je odlucila poslati svoju vojsku na one medjase. Privatna bozojavka od 17 tek dolazi iz Beograda da nekoliko ceta crnogoraca usli su u Hercegovinu, te sada dok zima traje nije se nadati velikog i zestokog rata.

Nasim Citateljem.—Uzrokom da nam je bile sasvim tezko za uputit se sa tiskarom nije nam moguce za sada redovito izdavati novinu, jer zgodno mjesto od dobrog polozaja nije lasno naci u gradu Aucklandu. Zelimo imati urednistvo i tiskarnu pod jednim krovom sto do danas nije to moguce imati. Na tri mjesta jesmo platili renditu i prenosili sa velikim troskovim tiskarnu pak nigdi zadovoljstva nismo mogli imati. Sada smo zadovoljni jer zgodno mjesto za tiskarnu jesmo nasli i to odma pokraj suda od Police Court u High Street. Urednistvo ostaje na istom mjestu kod 27 Coombe's Arcade, stoga nasi domorodci mogu nas ondje kao obicno doci u svako vrieme za svaku potrebu pohoditi. Kad s malo smirimo otice mo redovito sa nasim radom, dakle drago braco sada skociie na noge i poduprite ovo narodno poduzece koje vam stoji na vasu veliku cast i slavu.

Prevod iz Domovinskih Novina.—U zagrebu je mladi pravnik jurisa dao tri zausnice prvom doglavniku Rauhbana, zloglasnom crnkovicu, pa je posao mirno u kafanu i porucio policiji neka ga dodje uhapsiti. To se i dogodilo, a novine u isti cas javile dogadjaj. Ali Rauhova vlada nije htjela dati da se razglasi ta sramota crnoga Mikule (tako zovu Crnkovica) pa je zaplijenila novine. Narod se na to uznemirio, te radnici djaci i gradjani stali obilaziti gradom klicuci: Zivio Jurisa, dolje Rauh i njegova banda! Sto ce na to ona kukavna vlada? Nahuckala policiju na goloruki narod te mnoge zatvorili i jos visi ih ranili, a jednomu radniku oko iskopali. Gori zulum nego u Perziji.

Pop Odrekao se Misnictva.—Pop Antun Segel u Hrvatskoj svukao je sa sebe svecenicku haljinu. Koji ga poznaju, kazu da je pravi postenjak i da se uvijek vladao kao uzorni svecenik. On pise da ostavlja sveceni stelez zbog velike pokvarenosti i nepravde koja vlada u crkvenoj upravi. Videc kako se uzdizu i nagradjuju najgori politikasi, i kako se progone dobri i posteni svecinici, nije mu vise srce dalo —veli—da ostane u tom kolu pa kad vec ne moze raditi kao dobar svecenik, da ce raditi barem kao dobar covjek.

Jednom nasem domorodcu udovoljili smo njegov zahtjev koji sliedece pise—"Nemojte mi imena na javnost iznositi, ali sve drugo sto sliedi dajem vam oblasti da slobodno možete kroz "NAPREDAK" iznieti, jer mnogo sam zadovoljan za dobri naputak kojeg ste mi dali, da do groba mogu vam ostati zahvalan racunajuci u kakvom sam se polozaju nalazio prije nego sam do vas dosao. Ja gdje sada radim imadem jedanaest shilinga dnevno, radnja mi nije teska a od englezkog naroda sam posve dobro gledan. "NAPREDAK" sada primamo redovito, pak neka ga Bog pozive za mnogo ljeta i godina. Ako posaljete kojeg drugog domorodca, posaljite kojeg vriednog Hrvata. Zivili!

Kinezki car umro.—Viesti od 14 tek dolaze iz Pekina da kinezki car je umro. Za privremeno vladanje imenovan je brat cara, dok njegov sin Pu-iji stupi na priestolje. Kinezka kraljica takodjer se nalazi na smrtnoj postelji. Privatne brzojavke dokazuju da kinezki car bio je ubijen od jednog buntovnika od koga je dobio smrtnih ozleda.

Grozno djelo jednog Maora.—Jedan mladi ozenjeni maor Hirini Ngatimo Hohepa skupa sa njegovoj zenom bili su nadjeni krivci za grozno djelo sto oni svoje rodjeno diete od 18 mjeseca je su bacili zivo u vatru kod mjesta Otarao bliju Whangarei. Otac djeteta kao u visem broju maora u ovoj zemlji viruju u svake carolije i upiti su da necisti duhovi idju po zemlji. Ovaj ludjak dokazao je da mu je data naredba od njegovog krivog boga da baci svoje diete u vatru zivo dao te svoje zenu da ona za njega pocini grozno djelo. Od straha muza zena je to uradila. Na porotnom sudu (Supreme Court), Otac djeteta osudjen je deset godina, a mati pet godina tezke tamnice.

Koliko za narod zrtvujemo sada je doslo do ocevidnih dokaza koliko smo vriedni sve za naseg radnika uraditi. Eto smo do sada priporucili 52 nasa zemljaka na razlicita mjesta po cieloj ovoj zemlji. A koliko smo u privatnim potrebam posluzili nasim radnicim i u toliko svrha od velikih nevolja izbavili? Pak opet one koje smo naputili na zemljista svi su sasvim zadovoljni. A svakom ostalom dajemo prigodu ako zeli sebi bolje buducnosti neka dodje direktno do nasih vrata pak bilo do privatne adrese ili do urednistva. Eto smo namjestili tiskarnu, uzeli smo naseg zemljaka gosp. Juru Ercega kao suradnika kod tiskarne, da bude se naucio kod vjestog engleza slagara. Uzeti ce mo jos jednog vriednog naseg zemljaka pisara da bude sluziti kod urednistva, jer svakoma ima posla. Ova sve radimo za prosvjetu Hrvatskog naroda u tudjini. Ovo sve radimo do budo sve Hrvatsko, i na vasu cast i slavu. Kad se gosp. Erceg bude izucio za slagara, onda ce mo engleza odpustiti pak tako kod ovog urednistva mora da bude sve hrvatsko osim nase mlade poslovacice (typiste) koja sluzi za englezku dopisnicu. A mozeli ovo uraditi ostali nepotrebni zakutni listici? Ne, i po sto puta ne! Sada se pokaz ite u djelim, skocite na noge za vaseg urednika koji vam zeli svaku buducnost i koji ce prije izgnbiti svoje glave nego vas zapustiti kad imate u njemu ponzdanja.

Dokazuje se da ruski car buduc da u strahu zive uzrokom pogibelji svoga zivota kod svoje palace u Carskom Selu, sada je kupio jedan maleni skolj Kavo, i naredio je da mu se sagradi velecanstvena palaca na onem mjestu. Nepobitne tvrdjave takodjer da se ima sagraditi tako da nitko nemoze pristupiti blizu za dignuti caru zivot. Gradnju palace da se ima sagradite sto skorije, tako da car sa njegovoj obitelji moze otici pribivati na skolj.

Kako popovi postupaju.—U talijanskom gradu Noli, zbio se ovaj sablaznjive dogagjaj: Dok je neki mladi svecenik vjencavao dvoje mladenaca, uturio je u njedra nevjesti jedno pismo. Mladozenja to opazio, ali je mirovao, dok nijesu iz crkve izasli. Tad je prisilio Zenu, da izvadi ono pismo iz njedara. Ona isprva nije hljela, ali joj ga on na silu oteo. Kad ga je otvorio, to u njemu Zupnik pozivlje njegovu Zenu, da dogje k njemu kao sutradan na sastanak. Videci takovu nevjeru, mlodozenja je nemilo izlupao sramotnicu i oljerao od sebe, a Zupnika tuzio duhovnoj vlasti, koja mu je radi toga digla misu.

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

" Napredak, "

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application).

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL of ADVERTISEMENTS in the NAPREDAK (Progress) MUST BE IN WRITING. Advrtisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager,"

Izlazi Sedmicna Novina svake Subote cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CEILU GODINU £1 5 0
ZA POL GODINE 12 6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINU .....16 K
ZA POL GODINE ..... 8 K

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primlieno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezautavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrdtenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRITISH & CROTIAN NEWSPAPER CO.,

Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

27 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br. 1575. Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

Na Znanje!

Imamo urukami jedno veliko mjesto koje moze sluziti kao shed za gomu. Gospoda Lichtenstein, Arnoldson & Co., jesu prvo ovo mjesto imali i ucinili srecu kako am je poznato, da tkogod od nasih domoradaca pokusa uzeti ovo mjesto za gomu ili koje druge svrhe od obrtnistva mozda se nebi pokaja mozemo vam listati za nekoliko godina ne uz veliku cienu ili jedno malo drustvo od tri i cetiri druga mogli bi se udruziti i uzeti o o mjesto za uzdrzanje njihove gome, bilo bi bolje nego drzati gomu, u kampu, jer kad bi ovdje bila na vidiku u gradu onda bi se nasao trgovac za kupiti ovo mozemo uraditi za nsse radnike i bez komesije prodati ujihovu gomu uz bolju cienu nego drugi mogu uraditi nemote izgubiti ovakovu prigodu.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

MANUKA - - Prosinca 7

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE

koji putu izmedju

AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney

ORUBA - - Prosince 12
OMRAH - - „ 26

Za potpune potankosti obratiti se

Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

R. H. SWALES,

(Novi bieli ducan)

Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjeoe od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

HRVATSKI PRIJATELJ

JEST

DUHAN

" MELROSE "

Koji Drugi

Nemoguce da bude bolji.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedin Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI,

VLASTNIK.

CHAMPION FLOUR.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj
Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

PrivatnaGostiona

(Nalazi se za iskrene hrvatske rodoljube.

Br. 9 Short St., AUCKLAND.

Za dobar naputak, i ako sebi zelite bolje koristi kad dodjete u grad dajte pokusaj za Vidjeti kako ce te biti posluzeni.

GDJA. FERRI, UPRAVITELJICA

A. KOHN,

178 Queen St., AUCKLAND.

[USTANOVLJEN OD 1868.]

VLADINI I NAMJESTNICKI ZLATAR.

Najbolji satnici za drzati vrieme, i skladiste svokovrstne zlatarije uz najnizu cienu Izradjuje se i popravlja svaka radnja. Dajte pokusij za ostati zedovoljini!

E. B. DUFAUR,

43 Queen St., AUCKLAND.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES, STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES: The choicest brands, case and bulk, including Watson's, Pedeitor, Malkin. The same as supplied to the Royal Family.

BRANDYS: Henessy, Jules, Clamait, Ruyer, Guillet, and all other leading brands.

GINS and Geneva Schnapps a specialty.

SCHNAPPS: The purest, direct from Holland.

CHAMPAGNES: All leading brands and finest vintages.

ALES and STOUTS: The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' and Bass.

TEAS: A speacial leading line; best Value in market, packed in half-pound, 1lb., 2lb., 6lb., and 10lb tine, and half-chests.

WINES from vineyards of Australia and Continent of Europe; cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me; this will ensure continuance.

" NAPREDAK."

SRIEDA, STUDENOG 25, 1908.

Opet, Prvi Drugi Pocetak!

ETO u ime Boga uzimamo opet, drugi prvi pocetak. Uzimamo pocetak od povjesti, kao za prvi put da "NAPREDAK" izlazi kroz svoju vlastitu tiskarnu. Ono sto nas vodi do casti, slave, i naseg slavnog imena vazda smo bili prvi za stogod utemeljiti, pak dandanas eto smo Bogu slava, opet prvi kada smo utemeljili tiskarnu u ovoj dalecini tudjeg naroda, sto istinito moze se dokazati prva tiskarnu, ne samo u Novoj Zelandi dali prva u cieloj Australasiji.

Nema sumnje svaki je prvi pocetak, odvise tezak, pa isto ova nasa druga zrtva vjerujte nam sasvim je teska. Ali uhvajuci se u Boga i u nase iskrene radnike sigurni smo, da ce nam nase muke polaksati, jer sada je ocevidno vrieme da svaki iskreni hrvatski radnik moze opaziti da mu jesmo na koristi. Hajmo se samo u kratko povratiti ne hrvatsku novinarsku povjest u Novoj Zelandi. Tko je prvi zapoceo hrvatsku novinu pod naslovom "Bratska Sloga" na 1 Svibnja, god. 1899? Koliko vremena iza prvog ustanovljenja druga novina pod naslovom "Danica" jest izasla? Sto se je kasnje dogodilo i sto jesmo izgubili? Opet kad je "Hrvatsko Glasilo" izlazilo od urednistva pok. Lusica, nije onda kao sada nitko pomislio utemeljiti drugu konkurecijalnu novinu. Kasnje nakon toliko godina iza kako su hrvatske novine prestale izlaziti, tko je prvi utemeljio i zapoceo povno novinu pod naslovom "NAPREDAK."

A pocetak izlazeceg "NAPREDAK" svakom citatelju je poznato kako nam je tesko bilo. Grehota je! Ali su stranke obstojale od onik istih nasih domorodoca koji nisu dopustili svome bratu da progleda. Nekoja gospoda koji su u svakom pogledu mnogo vise u nazadku od svoje brace radnika, htili bi da njihov brat radnik vazda stoji a tamnosti. Htili bi da svaki se pojedini vazda bavi sa kopanjem gume i nista drugo. A kad tkogod od hrvatskik radnika pokusa svoju srecu u kakvoj obrtnsti; eto su svi od gospode protivna njemu, vazda spravni za poplatsit ga, da zasto je zapoces tu i tu trgovinu, da mu je bolje opet otici kopati i.t.d. Dakle u nase gospode ovakovo vjerovanje sastoji—"mi koji smo stari dobro poznati, stojmo vazda u gradu na lagodno zivljenje, a noveli koji su stoprv zapoceli kakvu obrtnost nemojmo dati im nikakvog zivljenja." Ovo je istinita politika od nekoje nase stare gospode. A koja je nasa politika? Nasa je politika da hrvatski radnici progledaju, da nezivu vazda u tamnosti i da ne buda za posebne svrhe zavarani od svoje iste brace niti od nikoga drugoga. Nasa je politika, da nasem radniku otvara se bolja buducnost, svako znanje za ciene gume, i da moze naci druge zarade, i da smo mu na braniku u svakoj njegovoj potrebi. Nami neji zao kad se tkogod od nasih pocme baviti sa kakvom obrtnosti, nego dapace vazda nam je milo dati svakomu dobri naputak kada su nasi radnici vriedni zaotici bavit se sa kakvim drugiam radom izvan kopoja gume. Nalazimo, i opet po na vljamo da na kopanju smole ima mnogo vise vriednih hrvatskih radnika nego oni koji se u lagodnom zivotu nalaze u gradu Aucklandu. Zasto bi smo imali mraziti svoga brata radnika, kad bi dosao u grad i pokusao svoju srecu u kakvom obrtnictvu? Mi dapace nastojali bi smo kad bi dosao do nasih vrata za posluzit ga (kako smo i drugom trebovali) u svakoj ujegovoj potrebi. Ali za ciniti ikakve stranke ili ikakvu drugu konkurenciju od toga smo na stotine milja daleko. A citajuci ove nase izlazece novine sto se moze opaziti? Jeste li opazali veliku zlocu u druge zakutne novine, i jeli jedno velika sramota kada nasi pametniji zemljaci u staroj domovini doznaju nase postupanje? Od sada ako smo gospodari od svoje pameti nebi smijelo biti medju nami nista drugo nego bratska sloga i bratska ljubav. Sve izmecare treba od sebe daleko potjerati i svakomu pokazati siroko polje.

Nami je sada prigoda da mozemo otvoriti pute, i pokazati svemu svietu sto mogu Hrvati uraditi semo kad su slozni. Dakle zusto ne sada to uraditi, i te bez naseg velikog troska. Pokazimo tudjincu da mi jesmo hrvatska braca, i da ce mo skladno napredovati.

Ako nas neki mali broj provivnika pusti u miru, imamo namjeru za sve to i vise napredovati. Imamo sahranjena svakog dobrog stiva, mislimo povecati novinu, hrvatska slova bit ce nam u rukami do kratkog vremena, tako da kod ove novine bude nista drugo nego Hrvst zo Hrvata. Ne trazimo bogatstva, nego samo zivljenje a to opet na vasu cast i slavu. Sada vam neostaje nista drugo nego u djelim pokazite se junaci na bojnom polju, mista se drugo od vas neocekuje nego takupite se u nase kolo sa godisnjom pretplatom, pak ce te uviditi da necete ostati pokajani. Uzdignite hrvatsku zastavu, uzdignite sebi casti i imena, a to tve mozete postignuti uzrokom "NAPREDKA" novine. Zivili Hrvati!

Kratke Vieste

Prvi broj "NAPREDAK" kroz nasu vlastitu tiskarnu sada izlazi, u buduce bit ce bolje. Napred hrvatski junaci!

Sada ce mo ocekivati vriedni dopis od kojeg naseg dopisnika ili, kakvu dobru sloznu pjesmu. Napred!

Kad ste u gradu trebali te se odmoriti i otici za kratko vrieme pisati privatne listove dodjite u onu sobu pokraj urednistva bit ce vam na koristi.

Hrvatski junaci! Opostenite se ovog puta, svi slozno jer vam mislimo povecati novinu i pripravno imamo svakog dobrag stiva, nedopustimo da nam drugi zapovjedaju, bacimo tudji jaram posvetimo se nauci a ostobito u ovoj tudjni gdje smo bez znanja izgubljeni.

Ako se ovog puta pokazete u djelim za "NAPREDAK," mislimo vam od nase strane napisati jednu malu knjigu za vasu vjezbu! "Razgovor englezkog-hrvatskog jezika" ova knjiga bit ce vam od mnogo vriednosti. Napred Hrvati!

Brzojavne viesti iz Sydney dolaze, da u onem gradu lupezi jes pokrati ducan gosp. Comber i hitjadu sterlima vriednosti zlatarije odneseno.

Viesti dolaze do sestra namjestnika ove zemlje Lord Plunket, jest se zarucila za jednog castisika Kapetana Lyon u sluzb Lorda Plunketa. Vjencanje do kratko vrieme obavit ce se u Englezkoj.

Brzojavno se dokazuje iz Pariza, da sada kao zadnji izum moze se govoriti kroz telefon bez zice. Ucinien je pokusaj sa uspjehom na dalecini od 30 milja.

Rodjak cara ruskog Ciril povretjen je opet u ljubav cara nazad na istu sluzbu kao i prije. Ovaj princip poznat je u japanskom ratu za njevove ludovstine. A opet ozenio je jednu gju, koja nija bila po volji cara ruskog.

Austrija odlucno zahtjeva, da na kojem mudrago sastanka od Balkanskog ugovora nikakva ric nesmije se spomenuti od nježinog spojenja Bosne i Hercegovine.

Turska zahtjeva da bude imela nagradu od Austrije za sponjeje Balkanskih dazova, i da se ju imaju sacuvati od svakog drugog napadaja.

Brzojavka iz Pariza od 19 tek dokazuje, da Francuzka utemeljilja je, da privatni listovi mogu se pisati po brzojavu. Ovakove bozojavne listove mogu se postali vecerom sa cienom od jedne pene za deset rieci, pak u jutvo sa ostalim listovim budu razdjeljene onom komu pripada.

U Indijam uslijed velika poplave, koja je vladala u Hyderabda i u cielog bliznoj pokrajini zivotom je platilo oko 50 hiljeda ljudi. Do sada izvuceno je iz mulja samo 600 ljesina, a materijalna stela iznosi oko 200,000 rupija.

U Punta Arenas poceo je izlaziti novi hrvatski list pod naslovom "Domovina," koja izlazi svake nedjelje pod urednistvom gosp. Petra Gasica.

Nasi citatelji sigurni smo, da ce nam oprostiti ako smo zakasnili izdavanjem "NAPREDKA," jer svako mu je sada poznato koliko smo se sada pozrtvovali za imati visu hrvatsku slavu. A opet niji sala kroz jednu sedmnicu dana biti premestjeni do tri puta, dakle kakov smo pocinak uzeli, kako to vec naglasuje urednik G.I. Mi ce mo se oduziti svojim pretplatnicim, jer istinito od nase strane ne drzimo hrvatski narod za ludjake kako nas sam gosp. urednik G.I. u svojoj oholosti mozda da drzi. A imamo dapisnika koji su nam dokazali da gosp. Suvallko cieni nekoje od naseg naroda za ludjake. Zasto je "Trublja" zakasnila to neznamo, moz d "Pokoj vjecni!"

Novina se u dugovanje zahtjevati nemoze niti ce mo to nikomu udovoljiti. Ali ako budemo imati dovoljan broj od nasih mladih radnika (novela) i po njihovom zahtjevu u svakom broju "NAPREDKA" iznieti ce mo po jedan stupac englezko—hrvatske rieci i razgovor po nasem izgovoru, tako da nasa mladjarija za njihove potrebe budu se naucila englezkog jezika. Ovo vriedi svakomu, jer se priblizanje vrieme kada ce mladjarija uzeti mjesto od stare gospode u svakoj boljoj usavrenost, a stari moraju se povratiti na njihovo staro zanimanje. Ovo ce se dogoditi, ovo ce mo dozivljeti! Napred mladjarijo dajte se izobrazbi, ne dajte sa zavarati od nikoga!

Iz Rima bozojavka od 16 tek, donaza viesti, da Papa jest reko jubilejsku misu u prisutnosti od 70,000 vjernika.

Velevlasti su dokazili Srpskoj da neka prestane spravljat se za rat, i da neka odstupi vojnictvo sa Austrijske granice. Srpska je odgovorida da Austrija nju napada i da je ona uzrocna svemu ovem, stoga da srpska samo trazi obranu.

Zemaljska vlada za Bosnu i Hercegovin oduzelo je listu "Bosansko Pravo" (odnosno "borba" da sada Nasa Riec), sto u Zagrebu izlazi, postanski debit za Bosnu i Hercegovinu i zabranila rasprostiranje toga lista u zemlji.

U Novoj Zelandiji svega Hotela ima 1162, a druge gostione sa licensijom bez pica ima 293, dakle svega ukupno 1365.

U Chicago 15,000 skoiske djece idu svako jutro gladni u skolu. Gradsko poglavarstvo misti sabrate 30,000 dollora s kojim ce nahraaviti gladnn dleca.

Tako sluzbene novine objelodanjulu, zabranio je bo na ternelju ustanove par 3 c. zakona od 14 Svibnja, 1907, o promjeni tiskovnih zakona razsirivanje u Beogradu cirilicom izlazec ga casopisa "Beograski glasnik."

Brzojavno se dokazuje iz Berlina, da u onem gradu sada se nalazi preko 40,000 osoba bez ikakve zarade. U drugim injestim po cieloj njemackoj za radnika je sasvim slabo zivljenje.

U jednoj kuci u New Yorku izgorjelo je ljudi, sve sami Talijani. Misli sé da su clanovi "crne ruke" zapaliti tu kucu.

Zadnje Brzojavne Viesti.

BOJKOT TURSKE PROTI AUSTRIJI.

BEC., 26 tek.

Brzojavno dolazi iz beca, da austria pod prietnjom da ce pozvati natr svoga poslanika u Carigradu ako turska ne bude sasvim prestala bojkotiti njezine parobrode i trgovinu.

KRITICAN POLOZAJ NEMIRA.

CARIGRAD, 27 tek.

Ova brzojavka dokazuje da na Balkanu sastoji veoma kritican polozj od nemira proti austriji u Bosni i Hercegovini narod je uzbunjen i sa-ovim uzrokom neka mala ceta turaka poceli su bjezati iz zemlje, opet niemacke novine u nijuhovim poglavitim clancim krive englezku da zasto je ona uzela u obranu tursku od bojkota Austriske trgovine, pak prietu mladom turskom ustavu da neka imju opazu prije nego budu unisteni.

RUSKI CAR NA SLOBODI.

PETROGRAD, 23 tek.

Ruski car kao prvi put za mnogo godlna vidio se hoditi na ulicam u Petrogradu, otisao je za sprovodom svoga strica pok duke Alexis, car je izgledao sasvim dobro unaibolmje zdravlju hodeci za liesom od nikole stacie do tvrdeave svo Petra i Pavla, ali isto bila je velika opreznost za cuvanje i nagledanje zivota cara da mu se nebi stogod dogodilo.

GROZNO DJELO U LUDOSTI.

LONDON, 23 tek.

Jedan cavjek imenom Nadin (mornar) od Canningtown brzojavka dokauje ubio jetrojesvojediece a mal da nije ubio idrugo dvoje, ranio je svoju zenu koja se je hrvala snjime na obranu svoje djece, Nadin je kasnje sam pocinio samoubojstvo, i racuna se da ovakovo grozno djelo jest pocinjeno u svojoj ludosti.

Krvave Demonstracije u Zagrebu.—Na 5 proslog mjeseca demonstrirali su zagrebacki socjaliste proti priznatom magjaronu (podlomu) nikoli czenkowiczu po starom svom obicaju odmah poeli su uredovati gradski organ uslijed cega je doslo da ostroy sukoba izmedju policije i naroda, pri komu je mnogo osoba ranjeno -a najvece uzrok tomu je taj, sto su policiste "uredjevali" sa golim sabljama (sram neka ih bude!) istom prigodom zatvoreno je mnogo osoba.

Zora Puca bitce Dana.

Ako su nasi citatelji pomljivo razmatrali prosle brojeve "Napredak," sada mogu doci uviditi da smo istinito prorokovali, da ne nami, vec jednom drugom zakutnom listicu t.j. "Trublji" dosao je sudjeni dan. Od nazad vremena imali smo u rukami toliko dokaza, da nikako nismo se mogli naci prevareni; ali od nase strane prvi nismo htjeli dati odsudu, jer mnogo je bolje da razumni hrvatski radnici iznadju novinarski stalez u Novoj Zelandi. U zatnjem broju "Glas Istine," br. 29, nalazimo glavni clanak pod naslovom "Tiskaju se narodu, a narod ihs nece," u kojem clanku moze sa sve istinito opaziti na kojim temelju sastoji "Trublja" i njezin urednik gosp. Anton M. Sulenta.

Mi smo vec bili dokazali odma u pocetka netom je objava dosla da gosp. Sulenta misli izdavati novinu, kako se je jedan nas domorodac u nasem urednistvu vise puta prekrstio kad ja opazi o ime, tko, i koji ljudi imaju izdavati novinu. A sada opet mozemo opaziti u "G.I." da narod po kampima netom je docuo da Sulenta ima izdavati novinu, da su se krstili i kampoovenima i drugim stvarim cesa su sa mogli dobaviti.

Istina je, da nije sa jednog razloga da "Trublja" nemoze uspjeti, a za najvise treba izkustva, jer na silu i proti volji Boga i naroda nemo ze se u zraku palace graditi. Prosle su one godine kada jednom a Nordu, nije nista drugo bilo nego Sulenta ime, ali hvala Bogu sada je sve drugcije jer hrvatski radnici dosli su do mnogo boleg razuma, nego je to igdu "Sulenti moguce dokuciti.

U pocetku se mislilo da od velike "Grmljavine" ima se sa strielami cieli hrvatski narod u Novoj Zelandi razrusiti, ali sada je sve vedro, zora je puhla, a hrvatski radnik nije nikakov sa mjesta otisao, Novinarski stalez odvise je tezak, te prvo treba malo oraha kroz vrecu pregristi. Ali nesmeta nista nas vriedni urednik sada ima barem izkustva za nositi o vratu tezki kamen od dugovanja za tiskarnu, ne racunajuci njegov osobni dug. A za podmiriti znatnu svotu od dugovanja, sanjao je u svojoj pam ti, da prigodom, ako se skupa zajedno udruzi sa gosp. Suvaljkom mozda njegove tezke ozlede budu zaresle. "Kakav pocetak tako mora da bude i svrsetak."

Zadnje viesti koje nam stlgose dokazuje nam da don joze zanna sada je ostavio hrvatski narod i otisao Hokianga medju maure Otisao je ucit se maorskag jezika, te mozda da mu onje bolje srca posluzi nego kod hrvatskog nrroda, ako za sada ostajemo bez duhovnog pastira, ipak tomu nece dugo vremena proc kad cemo imati on hrvatske krvi jednag iskrenog i vriednog svecenika, sa onim kojim jesmo u dopisivanju mislimo dace inti bez ikakvog osobnog interesa bego ce nastojati uvzati ljubav biozju, i ljnbav prama jenom drug om da bratski u ljubavi zivemo Ovaj vriedni svecenik, ne ne pripada nikakvog reda, a takav se nami i hoce.

Sretan Covjek.—Bilo je slucajeva da od siromaha covjeka postane bogat covjek, ali to je vecinom uslied ostavka od nekog svog blizeg rodjaka, ali da se covjek obogati od bube, to jos nije bilo slucajeva. Pa ipak u stvari je istina, da se covjek obogatio od jedne brazilijanske bube, koja je bila tako liepa i raznobojna, da su mu dali za bubu 10,000 dolara. Taj sretni covjek, koji je tu bubu nasao, bio je putnik odnosno imao je da ode iz jedne mjesta u drugo, pa kako nije imao novaca, a duze vremena bio bez posla, te je morao da ide u to mjesto pjesice. Tridni sam o toj bubi ovako prica, na 15 Prosloga koloza krenujo sam pjeske iz bojnos aires u namjeri da gdje god uz put nadjen rada, te poslije da produzim put dalje. Kad zasao u planine, koje su me zadivljavale jer javeoma uzivam u romatici vidim jedan brezuljak, koji bjese veoma pogodan za spavanje, dodjem na brezuljku i legnem da posmatram carobne okolice, koje se nedaleko od mene nalazile. I mislio sam o ljepoti i krasoti prirodnih cari, kjd od jednom cuh cvrkut jedne pticice, obazrem se na onu stranu kad ali pred pticicom stoji jedna buba (kukc) kakovu jos nikada u momu zivotu vidio nijesam, prisuljam se polagno i uhvatim je kada sam se povratio u buenos ares i senor kavalotos dade mi za tu bubu 10 tisuca dolara.

Dajemo doznanja, da sada nekolim brojea predbrojnicim saljemo novinu, kojim je vec pretplata iz tekla, umoljavae se svakoga, da sto skorie posalju predplatu, tako da odasiljanje novine ostane napridno.

"Austro-Hungarska Liga" koja se je imala ustanoviti hrvatske radnike za clanove sasvim nam je drago spomenuti daje sve otislo u zrak, clanova nemogu vise pribaviti, jer nasi svjetsni radnici odma u pocetku dosli su upoznati zu kakovu svrhu ova bi "liga' bila ustanovljena, mozda da ne bijase "NApredka" novine kogod od nasi domorodaca otisao bi pod njemacko - magjarsku upravu, ali dok u nami bute duha necemo nigda dopustiti da uas raduik bude zavaran, jer vazda smo sposobni zapriciti pute onakovim slicnim udrugam.

Osamdeset i Jedan sat pod Vodom.—Podmorski ratni brod "Emerande" stigao je u cherbourg nakon stoje u 18 satu provalio pod morem 693 milja, poprilici daleka brzina je bila u satu 9 milja, momcad podniela jest za vrimena plovidbe silne napore.

Sa ovim brojem dovrsujo se dvie godine od kado je "Napredak" utemeljen, eto smo dosli do onog vremena sto nikakva druga novinu u nvoj zelandi nije dosla, asada opet imamo ocevidnih dokaza da "Napredak" uz iskrene svoje hrvatske junake nemoze nigda propasti. sada namje teko sve u pocetku, ali uetom se priblizimo za imati svaku potrebitu stvar, nas ce se rad oblaksati i po nasem zadovoljstvu na vasu korist novina ce neprikidno izlaziti drago namje opet ovdje u kratko pohvaliti naseg domorodca gosp juru ercega, koji je uzeo sasvim dobar pocetak od slagarskog zanuta, i u ovem broju "Napredka" nalazi se dva ciela stupca slozena od njegove ruke,

J. BOUSKILL,

Statutary, Monumental & General Mason,

SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

JAMES CURRIE,

TAILOR,

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa a najniZosn mogucom cienom.

HRVATSKA TISKARNA !

Nemojte zaboraviti da mi sada izradjujemo svake ine tiskarske radnje. U svakom slucaju biti ce te posluzeni tocno, liepo, i brzo.

Priporucujemo nasim zemljacim da sebe i drugoga budu dovisti Hrvatske tiskarne, koja ce u najboljem redu sve tiskarske radnje izvrsiti. Ovo pamtite !

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 135 pak gore.
Dobro vrsta skupa sa sitnom gumom od 116 pak gore.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 42.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 18.
Dobro swampa izmisana, i bez praha od 14.
Dobra swampa sa prahom 11.
Slaba swampa ostrugana od 14.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 12.
Dobor chips bez praha 28.
Dobar chips sa prahom 16.
Dobor chips sa prahom alislabiji 11.
Dobor prosijani prah 14.
Dobor neprosilani prah od 13.
Slabi prah 12.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugami od 110.
Po drugi put ostrugana .ali bistra 112.
U komadim bez sitne gume, i sugare 90.
Srednja vrst od 65.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Cstrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 20.
Chips slabi, i necist 10.
Prah 3.
Zemljusina od gume—

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugani 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 80.
Sitna guma 36.

KRALJEVICH & SIMICH,

GUMBROKERS,

40 Wyndham Street. Auckland.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½%. Takodjer imamo nabolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

PRITCHARD'S POSTOLI !

Najbolje skadiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEANS' BUILDINGS,
QUEEN STREET WHARF.
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Novi Duncan ! Sada otvoren !

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
Queen and Fort Streets,
AUCKLAND.

T. KENEALY & CO.,

Swanson S., AUCKLAND.

Whisky in bulk:---Glen Ray 7 O.P. 30s. per gal. Whisky, cased--Red Funnel, 47s. and Grant Fraser, 40s.

Brandies---Mac Rogers 3 star, 52s. and others 42s.

Schnapps---Gold Medal 42s.

Wines---Hardy's Special, 32s., Hardy's Medium, 28s. Claret---Hardip, 32s.

Ales Dodson's qaarts 3s., pints, 4s. 6d.; Swans qaarts, 8s., pints, 4s. 6d.; Paul's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Stout---Dodson's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Cordials---Pepperment, 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.---Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pah vazda radovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece. Na kol i kro aci u gradu. Za kro acku robu imali su zlarnu meduju na izlozbi u Aucklandu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest Dobro medicina za lieciti reumatizumu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja rapada, 2s 6d.

Eccles' Phosphorton.

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glva, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svake botelja 2s. 6d., 4s. 6d., 6s. 6d. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

GOSP. A. ECCLES, Chemist,
Queen Street, - AUCKLAND.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Impostava: Hreljin

Glavnica K. 1,580,000. Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 krvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova---hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzeta zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa.

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulagenja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE
BRACA HOPE.
ZURABA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suqlje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju !

ZEMLJISTE sadraje 8 ekera pod lozom od pet godina nazadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se

J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

J. T. McIvor & Sons.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokoqanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa---
Karangahape Road. NEWTON.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posulja kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.
Adresa---
93 QUEEN STREET. AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gutov novac svakog ploda sto zemsja daje daje rita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja. I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobor covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer,
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s. per case of 1 dozen quarts or in the Cask.

Send for Sample---
W. MAY. Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO !

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na

N. MAY, Kupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

CUMMINS & CO.,

Coombes' Arcade, Auckland.

krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljvsto se garantira. Ciene se umjerene.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

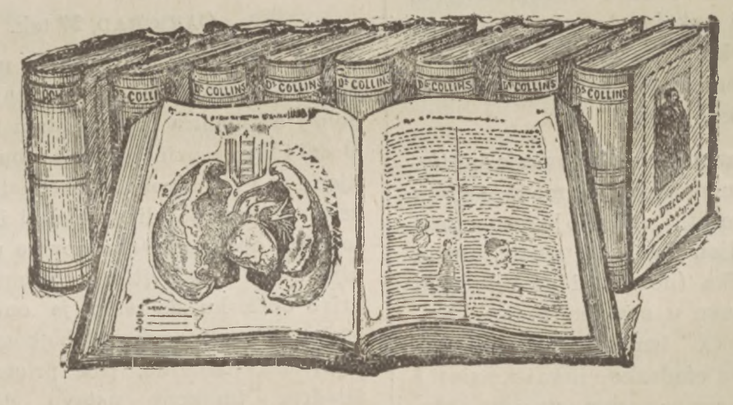

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJ TE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u k9jem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

Britanska Hrvatska Agencija.

Generalni Agenti i Tumacnici.

27 Coombes' Arcade, Queen Street, AUCKLAND.

Posulje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trvacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovrsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadje svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podinaka. Prevadia i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemljit. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zadravlju ili bolesti obratite se na gove naznacenu adresu gdje ce te bili podpunim zadovoljstvom sluzeni.

Telefon br. 1575. M. A. FERRI, upravitelj.

Pokusate ovu Tiskarnu !

Tiska se svaka radnja u najboljem redu sa umjerenim crenam. Obratite se na

TISKARNU NAPREDKA
27 Coombes' Arcade, Auckland.

Printed by the British and Crotian Newspaper Company at their Registered Printing Works, 38 High Street, Auckland.

WEDNESDAY, NOV. 25, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (3rd. Year) AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, DEC. 5, 1908. (No. 41.) Broj. 41.

Vase, i Nase Duznosti!

Eto sada kada smo po volji bozjoj zapoceli koracati, ovdje u kratko spomenit ce mo koje su vase, i nase duznosti. Eto smo navrsili dvie pune godine od kad smo utemeljili ovu obljubjenu novinu "NAPREDAK," pak sada kada smo nastupili u trecu godinu, nami i vami opotrebuje znati, koje su nam duznosti za u buduce izvrsivati. Najprvo vam opotrebuje da imate Svemoguceg Boga vazda u svakoj stvari na pameti. Uzdrzite svoju cast i hrvatskim jezikom svuda se dicite. U tudjini gledajte se proslaviti, i zapocmite cvrsti temelj za svaku vasu buducnost. Zivite u slogi i ljubite svoga brata iskrnjega kao sebeistog. Nemojte prezirati i biti na nikoga. Pomozite svoga brata u svakoj njegovoj potrebi, a svakog ljenca i u lagodnom zivotu bez radnje od sebe odbacite. Nedajte se varati od nikoga, a navlastito od zestokog pica sto vam skodi zdravlju. Drzite se daleko bezposlenosti, kartanja i drugih zabava sto vam stetuje dzepu. Drzite se daleko od svakog opakog druztva. Pohadjate kad vam je moguce i kad u zdravlju nedjeljno svetu misu. Zahvalite Bogu na svim onim darovim kojih ste zadobili u ovoj dobroj zemlji. Dajte se uciti englez kog jezika i svim obicajim ove zendje. Dajte se nauci i postujte svakoga. Sa svojim bratom nemojte u pravdu hoditi, niti avokatim kesu napunjati. Nemojte a nikakvoj stvari naglo i u srcbi raditi, nego dajte se na prosvjetu i razum. Uzmite iskustva u svakoj stvari prije nego sto zapocmete raditi. Cuvajte novac za crne dane, i nek vam je mila domovina vazda na pameti. Poduprite svakoga koji je na koristi, a dusmaninu vazda pokazite siroko polje. Poduprite svoju novinu i tiskarnu, i gledajte drugog svoga brata na to navesti. U obrtnistvu pohadjate svoga koji vas posteno posluzuje, a svakog onog u kojem nemozete naci povjerenstva od sebe odbaciti. Kako vas tko posluzi onako mu i odvratite. Koracate sa pravom stazom, pak nigda se nemojte bojati. Svaku oholost od sebe odstranite i uzmite dobrog izgleda od ostalog izobrazenog naroda. A u svrhu ako svi skupa ovako budemo raditi signuri smo da Hrvatska slava nemoze nigda propasti. Mi smo stoprv sada u tudjem svietu proporodjeni, pak ako budemo razumno postupati stavno mozemo doci do visokog stepena. Sada netom se pokazete da ste slozni, i u bratskoj ljubavi zivljeti spravni smo za povecat vam novinu uzrokom da budete imati svakog poucnog stiva. Spravni smo za biti vam na braniku u svakoj potrebi. Spravni smo preporucit vas na razlicite radnje osim kopanja gume. Spravni smo dati vam naputak za nabaviti zemlju i scbi boljeg zivljenja. Spravni smo otvarit vam pute sto vas vodi do bolje buducnosti. Spravni smo dati vam po nasem izgovoru hrvatsko-englezku vjezbu od razgovora. Spravni smo odstranit vas od svakog napadaja i prevare. Spravni smo pokazat vam naputak kako mozete vazda dobru cienu za gomu imati. Spravni smo sa vasim pouzdanjem i iskrenosti jurisati na svakog vaseg neprijatelja.

U svrhu spravni smo i jesmo sposobni uzrokom "NAPREDAK" novine doci do onog cilja za postignati neumrlu hrvatska slavu. Gledajmo skupa zajedno, sto meguce bolje izvrsivati nase i vase duznosti, tako da u nasem radu budemo postignuti svakog obilnog blagoslova. Zivili Hrvati!

Odgovor Rimo-Katoliku.

Primio sam pismo iz stare domovine od nepoznatog mi dopisnika, koji se je izjavijo sa naj najneuljudnije i najbezobrazenijim napodajem na ovamosje hrvate, a za najvise "Pucku Slobodu" zasticuje onog koji ga je ovom stazom nerazmisljenom upravio, onog kojem je celo crnije od haljine, onog kojem je neprogledani divlji jelen dao u ruke svoje visoko kormilo te da upravlja s njegovim najmilijim brodom t. j. kojeg mu je njegova majka devet mjeseca u svojoj utrobi nosila, te za obranu kom se je zauzeo, tako se je pustio pod njegovu vozmju, te mora da cini svaku uslugu a osobito se je dao u prikopivanje njegovih pisama koje mu nedokucivajuc pravi, pak ih onda on sa cudnavatim podpisima razasilje u ave strane na razne lude, od kojih sam i ja dobijo cast za primiti jedno takovo pismo. ali stoces nije kamo priznajem da je oruzje, stoga gospodar moze kud god hoce buduci da zvijerce ne priznaje ni najmanje. Molim mog korespondenta da se ostavi bijesnog bika koji ga na to potice, jer ce kasnje i sam uviditi da ce ga "bijesni bik" strovaliti u najdublje podoline pak onda kuku! ali ni njemu lijepo, nijega ni zasluzio ne, ne, stoga zemljace molim te daj se otresi i sa svojim imenom na sunce izadji, nemoj se kriti uza hridinah kao kakovo divlje stvorenje, sa imenom vanka ako si covjek razumne pameti i vedra cela da se znademo ravnati stobom i tvojim nesposobnim kapetanom, ali stoces ljepoje zasluziti par poderanih cipela svakim prepisom kojeg obavijes i turis morem trgujuci.

IVAN KRZANICH,
Iz Nove Zelande.

Muka, 23, 11, '08.

Dobar Izgled.

GOSP. UREDNICE, — Netom sam doznao, da tiskarna za hrvatsku novinu ima se utemeljiti obuzelo me je jedno nenpisivo veselje, jer sada uz vase nastojanje uz tesku zrtvu sto stese zauzeli bit ce uvjek iskrenih hrvatske matere sinova u Novj Zelandi, koji nece dopustiti da vriedna, obljubljena i koristna novina "NAPREDAK" propadne. Molim posaljite mi odma prvi broj "NAPREDAK," koji izadje kro vasu tiskarnu, te netom ga primim evo me odma spravna sa godisnjom pretplatom i to sa postarskom naputnicom a mozda i brzojavno. Cestitam vami i "NAPREDAK" svaku srecu, jer temelj vaseg cilja dolazi biti na slavu svega hrvatskog naroda u ovoj tudjini. Ne klonite duhom, jer imate za vasu stranu iskrenih hrvatskih sokolova, koji ce ostati vami za vazda vjerni jer vi kao jedini u ovoj zemlji je ste sposobni nemilom zmaju satrti glavu. Stari su obicaji od velikog varanja prosli, a nasa hrvatska mladjarija nece tomu vele vremena proci kad ce uzrokom "NAPREDAK" svi progledati i biti na boljem stepenu od zivljenja. Cuvajmo se braco od nekojih nasih izroda, koji danomice jedva cekaju kako ce sa lukavstinom, prevarom, i vikom pozobati nase krvave trude. Drzimo se "NAPREDAK" novine, ondje nema nikakve prevare, svaki pojedini od nas moze postati sa godisnjim pretplatnikom za vidjeti kako ce nas vricdni urednik silovitom zmaju glavu satrti. Hajmo svi na okup! Hajmo pomatrati bojno polje! Nasa je neznatna briga a nasem uredniku teska zadaca; ali uz Bozju volju i hrvatskih simova on ce svakog naseg neprijatelja pobjediti. Opet zelim svaku srecu i dug zivot "NAPREDAK."

ANTON SMUNDIN.

Babylon, 28 Studenog, 1908.

Vratu su Zatvorena.

U svako vrime svim nasim iskrenim hrvatskim radnicim nasa vrata jesu otvorena za svaku njihovu razloznu potrebu. Ali opet sdruge strane usilovani smo na javnost iznieti, da zatvara mo nasa vrata svakom onom koji ima debelu kozu na svome obrazu. Vrime je vec doslo da svaki se bavi sa svojim osobnim poslovim, jer mi imamo mnogo naseg rada za bavit se, a tudje poslove nemamo vremena za gledati. Nami nije briga sto ova novina "NAPREDAK" jest trn u oku nekojim izmecarim, koji samo gledaju da lagodni zivot probavljaju u dangubi i bezkoristnog vremena uhvajuci se u "svogu brata radnika, da ga muktice hrani. U danasnje vrieme vise nema junactva, jer svacigova djelja izadju na kujezevnom polju. A kad je komu stogod krivo u "NAPREDAK" onda da nesmije mo mirno prolaziti ulicom grada Aucklanda ko nismo zaustavljeni, kao isto gospoda da nas dodju pohoditi kod urednistva. Ovakovo bezrazlozno postupanje treba ukinuti i nasu vrata od sada biti zatvorena svim onim koji nemaju izobrazstva. Ako je kamo stogod krivo uhvati se jadan brate pera i knjizevnog polja, ili ako ti to nije po zadovoljstvu onda uzmi put od zakona komu je svako mu otvoren. Ako je "NAPREDAK" trn u oku, sada je, i tiskarna, pak gospodi doslo je do zadnjeg casa treba se kakogod mscati, jer za ciniti lagodni zivot dosla je svrha.

Mi u nasoj kuci necemo tudjeg gospodara, niti u nasem brodu tudjeg kapetana. Ako nam dopuste razumni nasi mornari da dovedemo sretno brod u luku, to jesmo sposobni uraditi, ali kada drugi bez iskustva kapetani zavode nase mornare, tada stavno nemozemo dospjeti sretno u luku. Dosta i dosta je bili protivozgovora za novac sto mi uzdrzimo kao skrbnici i to od one gospode od koje ne mamo niti jednog novcica.

Sada vam opet javno ponsavjamo da novac nije izjeden kako su kukavci pomislili, i jesmo vazda u svako vrieme do jednog novcica sposobni odgovarati. Mi ce mo se drzati nase zadace, a kukavcim kojjm je doslo do skrajnog zivljenja neka se jednom ostavo kad se njih nista ne tice. Mi nismo pogriesili nasu zadacu, ali ovih Bozicnih svetkovina kako je to vecina odlucila biti ce sastanak u nasoj prostranoj sobi od onih iskrenih hrvata za odluciti sto imamo odluciti sa onom svotom novca koja se nelazi u nasim rukam.

Negubite Uzaludno Bezpotrebno Vrieme.

Kako vam je poznato imali smo sve do sada jednu veliku prostanu sobu pokraj urednstva koja je sluzila kao drustveni stan i citaonica, za biti na koristi nasim zemljacim placali smo najam za ovu koristnu sobu, sto nikakva druga novina za svoje pretplatnike nema, nemozemo se pohvaliti da su u velikom broju nasi domorodci pohadjali ovu sobu usuprot da je bila bezplatno svakomu, a koliko na druga mjesta nasi radnici na njihovu veliku stetu je su potrosili uzaludnog vremena? mislili smo i dali smo pokusaj za namistiti tiskarnu pokraj urednistva, ali uzrokom velike tezine nije nam bilo moguce to uraditi, sada opet misli mo za biti na koristi svojim zemljacim, odlucj lismo u najboljem redu udobiti sobu sa svakovrstnim hrvatskim knjigam i novinam, i sa dostatno pisaceg papira sa crnilom i. t. d. kada nas radnik dodje u grad za praznike ili drugcije u poslovim za odmorit se i moze doci do vrata nase sobe gdje ce mozda stogod naci sto ce mu u buduce koristovati a za dangubiti uzaludno vrime to svakomu stetuje a opet ima prigoda na grieh, na stetu, a mozda gdjegod u propast, vridi barem doci svakomu za od moritise za malo casa u nasu sobu, pak uzmi i citaj knjige bit ce ti od koristi, uzmi kojumu drago novinu bit ce ti od koristi, uzmi i zabavi se sa igrackim stvarim koje neskode nikomu bit ce ti od koristi, uzmi i sjedni pisati list tvojim roditeljim znancim i prijateljim bit ce ti od koristi, dakle dragi brate daj se nauci, jer mozete opazitit da ovakove slicne zabavne sobe ima na sve strane svita za da se narod bolje izobrazuje, i cuvajte se od onih miesta od onih soba gdje je grieh, steta, i propast. za uzdrzati u troskovim ovu korstnu sobu odredili smo postaviti za ulazninu jednu neznatnu svotu od tri pene kad se u sobu otidje. Na vasu korist ima troskova za uzdrzati sobu na isplacivanju rendite i gasa, papira, i. t d. stoga sto budete platiti tri pene za ulazninu nikakvi nas domorodac nebi se imao potuziti, a to opet ako bude ovako uraditi nece vam skoditi, nego cete biti u drustvu gdje vam se bolja izobrazba pokazuje.

Zagreb za Slovence.

U ljubljani je krv protekla, slovanci koji ne moz hladno podnijeti uvrede i barbarske napadaje njemaca na slavence, demonstrirase u ljubljani proti nijemcima, na demonstrante je vojska pucala i pet slovena ca je zaglavilo, a mnogi bijahu tesko ranjeni, bol slovenaca prosla je i u nasu hrvatsku zemlju zahvatila duse naseg naroda, kao najblizeg i najsrodnijog sloven vanjskog izrazaja, i u tome se je prvi Zagreb oglasio zast, stjepan Radic sazvao bijase Zagrebacko gradjanstvo na dogovor kako dase izrazi saucesce braci slovencima, mnostvo se je naroda tom pozivu odazvalo i odlucilo se povesti bojkot proti njemackoj robi, jeziku i zahtjevati skinuce njemackih nadpisa, nacelniku ljubljane Ivinu Hribaru poslano je brzojavno saucesce, trebalo bi da se i drugi gradovi i sela povedu za ovim primjerom samo slozno!

Zmija sa Dvie Glave.—Stanovinci ostrve sumatre- pise "Corriere di Sicilia" uhvatili su nedavno jednu veliku zmijerinu sa dvie glave? Neki urodjenici na zapadnoj strani ostrve u blizini Amarsa loveci divljaci ugledaju veliku zmiju koja se bila savila oko jednog stabla i spazivsi dvie glave mislili su na prvi mah da su dve zmije te kad su je stali striljati, odjednom se uprepastise od cuda, videci jedan trup sa dvie glave. Odmah su pobjegli najblizem pristanistu, gdje se slucajno nalazila jedna talijanska ladja na svom putu za Liverpoole. Izpricavsi kapetanu ovaj podje sa svojim ljudima i urodjenicima i posto su nasli zmiju na istom mjestu, obkole je sa svih strana i jedva savladaju Zmija je dugacka 4 metra, a debela kao ruka u nor malog covjeka koza joj je bila bjela sa crnim pjegama a glave s vratom odvajaju se po metra o l gorjeg trupa a podpuno jednake; po dva liepa crna i ostra oka i crvenkasto-zuckasta ogrlica krase glave te zaista cudne zmije. "Cim smo joj raznuskali jednu glavu. pricase kapetan, ona druga odmah je sama klonula i pametna oka tako su nas mudro posmatrala da ce mi za dugo ostati u pameti, zavrsio je kapetan svoje pricanje, sicilijanskom novinaru u Palermu gje je i zmiju predao gradskomu muzeju.

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application).

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL of ADVERTISEMENTS in the NAPREDAK (Progress) MUST BE IN WRITING. Advrtisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager,"

Izlazi Sedmicna Novina svake Subote cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CEILU GODINU £1 5 0
ZA POL GODINE 12 6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINU .....16 K
ZA POL GODINE ..... 8 K

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primlieno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezautavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrdtenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRITISH & CROTIAN NEWSPAPER CO.,

Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

27 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br. 1575. Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

E. B. DUFAUR,

43 Queen St., AUCKLAND.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES, STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES: The choicest brands, case and bulk, including Watson's, Pedeitor, Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS: Henessy, Jules, Clamait, Ruyer, Guillet, and all other leading brands.
GINS and Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS: The purest, direct from Holland.
CHAMPAGNES: All leading brands and finest vintages.
ALES and STOUTS: The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' and Bass.
TEAS: A speacial leading line; best value in market, packed in half-pound, 1lb., 2lb., 5lb., and 10lb tins, and half-chests.
WINES from vineyards of Australia and Continent of Europe; cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me; this will ensure continuance.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda
Plovitba izmedju poglavitih luka Od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

MANUKA - - Prosinca 7

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putu izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Putuju parobrodi iz Sydney

ORUBA - - Prosince 12
OMRAH - - „ 26

Za potpune potankosti obratiti se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH, BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

R. H. SWALES,

(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjeoe od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

HRVATSKI PRIJATELJ

JEST
DUHAN
"MELROSE"
Koji Drugi

Nemoguce da bude bolji.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedin Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI,

VLASTNIK.

CHAMPION FLOUR.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj
Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju
Kopacu!

PrivatnaGostiona

(Nalazi se za iskrene hrvatske rodoljube.

Br. 9 Short St., AUCKLAND.

Za dobar naputak, i ako sebi zelite bolje koristi kad dodjete u grad dajte pokusaj za Vidjeti kako ce te biti posluzeni.

GDJA. FERRI, UPRAVITELJICA

A. KOHN,

178 Queen St., AUCKLAND.
[USTANOVLJEN OD 1868.]

VLADINI I NAMJESTNICKI ZLATAR.

Najbolji satnici za drzati vrieme, i skladiste svokovrstne zlatarije uz najnizu cienu Izradjuje se i popravlja svaka radnja. Dajte pokusij za ostati zadovolini!

"NAPREDAK."

SUBOTA, PROSINCA 5, 1908.

Europejski Beden!

IMA tome vec dugo vremena da Mongoli, Tartari, i Svabi rade, kako bi srusili i unistili Europejski Beden. A koji je to Europejski Beden? To je ono zeljezo od Slavljanskog Hrvatskog porietla, cvrsti beden Hrvatskog naroda, sto sve sile od svega svieta nije moguce da uniste. A koji je to narod koji dandanas je su se stavili na put za pogaziti i unistiti slavno Slavljansko pleme? Nitko drugi nego Niemci i Magjari.

Za sada ne ce mo se podulje baviti jer pero otislo bi nam sasvim na dugo, kad bi mo opisali grozne muke i nevolje sto nas hrvatski narod sada trpi pod upravom niemca i magjara. Svaki znade citati hrvatske novine koje su sada pocele dolaziti, te sasvim je grozno citati a kamoli promisliti koje muke i nevolje trpe nasa slavljanska braca. Blazena Austro-Hungarija kako vec znate po brzojavnim viestima jest sa klimavim svojim nacelima spolila Bosnu i Hercegovinu; ali kako doznajemo po zadnjim viestima Rusija nikad ne ce dozvoliti, da ista Austriji ili Mazjarskoj pripojena bude. To je cinjenica svjedokom, da se je Austro-Hungarija umjesala u balkansko pitanje preodvise jer joj se hoce muzti ono, sto nije niti moze biti njezino.

Nas vladar Franjo Josip pod njegove stare dane zudi imati mira u narodu usuprot savjeta njegovih njemackih ministara, koji zude usijati otrovno sime medju svim slavljenim. Ali sada je nakon toliko vremena doslo vrieme, da se slavljeni ostave za vazda njemackog jarma. Sprave su velike, samo sloga i ljubav medju slavljanim pak eto su osvojili svakog njihovog neprijatelja. Nas milostivi car i vladar osobno jest istinito izvrstan i dobar covjek; ali koja je hvajda kada glas vapijuceg tuznog i nevolinog slavljanina nemoze doci pred usi i oci nasega vladara. U Becu za svakog naseg brata slavljena, zvozdjena njemacka vrata je su zatvorena. Ali tome nemo dugo vremena, kada ce se svi slavljani slozno na okup sakupiti i salomiti iz temelja gvozdjena njemacka vrata. Nema sumnje da Mongoli i Svabe moraju da se tresu i drhcu, kadu ugjedaju slavljansku bracu slozno na okup pod ujihovom hrvatskoj zastavom. A opet Rusija ne moze gledati mirna oka kako se parasiti, kao sto je Austrija i Magjarska hoce da napajaju tudjom krvi—krvlju naroda—slavljanskog porietla—mukom naroda Hrvatskoga.

Vec dugo vremena zadaje balkansko pitanje citavoj Europi mnogo briga—zadaje brige okrunjenim glavama—jer svaki od njih zelio bi da bar njesto otskrne, nu svaki pojedini od njih koji se prihvati za dno jer je isto blizu vatre—a to pece—i boli. Kaosto zeljezo, previse usijano puca—tako ce jednoc inace miroljubivi narodi Balkana od prevelikog tlaka poceti pucati, a tad jao si ga Mongolima i Svabama, koji hoces ne ces, zele i htjeli bi, da budu gospodari slavenskog elementa, nu pitati ce ih se tada kojim pravom?! . . . .

Kratke Vieste

Sada i vazda u buduce "Napredak" ce izlazit u Subotu, tako da svim nasim pret-platnicim bit ce pravedno, oni koji se nalaze u dalekom Nordtu, primat ce redovito bez gubitka vremena, a ne kao prije sedmicu dana kasnje,

Prosli Utorak na 1 tek. kraljici Engleskoj navrsilo je 64 godine, Kako ste vec opazili u prosle brojeve "Napredka," kako su nasi domorodci bili posluzeni, stoga u svakoj potrebi dodjite do urednistva tako istokad putujete za domovinu putne karte na brzu ruku i podpunom redu bit ce vam uredjeno.

Vatra je na Balkanu pocela gorit, te uhvamo da ce nasoj braci Slavenim dobra sreca posluziti, Posaljimo brzojavno nasa custva da Svemoguci Bog oslobodi nasu bracu od suzanistva. Rimo Katolicki biskup Dr. Lenihan, od Aucklanda prisustvovao je na papinskoj jubilejskoj sv misi.

Zenske pisu one stvari sto nigda nebi smijele ustmeno izustiti. A ljudi progovore zenskam one stvari sto nigda nebi smijeli napisati.

Prosle sednmice u Dunedin kod Police Court jedan nesretnjak bio je osudjen tri meseca zatvora uzrokom, da je varao narod za milostinju da je posve gluh.

Jedan lupez kod jedne gostione na drugoj ostrvi (South) obasao je dzepove spavajucim gostovim i odnio vriednosti u novcu £20 sterlina. Jedan drugi gost imao je u novcarski mnogo zlatnih komada, ali lupezu nije ondie sreca priskocila.

Jedna zena imenom Maria Bolleyen, sada je na iztragi kod suda u Chicago kao obtuzenica sto je vjencala 14 muzeva. Zena je vec ispovjedila da je vjencala pet od onih cetrnaest.

Jedan nas poznati domorodac koji je ne davno dosao sa svoga putovanja iz Norda, dokazao nam je da je vidio mjesto na kopanju gume "ostavliene kosti" naseg urednika od jednog zakutnog i nesretnog listica, a da je ovaj "meso" u kozi donio u grad Auckland. Buduc da se meso ne moze drzati boz kosti, prorokujemo, da nasem veleucenom uredniku bit ce mu opotrebito otici nazed traziti svoje kosti.

Upitajte urednika "Grmljavine" kako mu je za rukom otsilo, kad nam je iz nase tiskarne ugrabio slagara. Tuzni i kukavni brate, neznas li, sada kada smo vlastiti gospodari da mozemo u svako vrieme imati sluzbenika. Stoj mirno! pokrij se po glavi.

Kinezki car prije svoje smrti i u svojoj zadnjoj odluci ostavie je odobrenie da njegov narod moze ustav imati.

Petnaest godisnji sin farmera Collensa u Henderson nazad malo dana uvuko se u jednu rupu u potjeru za zecom, siromasni djecko nije se mogao natrag izvuci jer u rupi zemlja ga zadusi.

Nemojte zaboraviti imati na pameti, da imamo u rukami prostrano mjesto za drzati gomu, mozemo listati kojem nasem domorodcu i ponasem naputku nemozese pogriesiti, uzmite prigodu sto skorije, prije nego ju Englez uzme.

Sveti otac Papa, sada je veoma bolestan od nahlade brzojavka iz Rima dokazuje, Liecnici su mu naredili da idje na pocinak za sedmnicu dana.

Oglas Tuzne Domovine!

Oceli vise prestati tuzne viesti sto nam donose novine iz nase mile stare domovine sto cine Madjari i Niemci od tuzne nase brace u ljubljani, i to kao da smo u nazadku od tri stotine godina pod. Turcinom nebi se gore prolivala krv Slavljanska. Nasa slavna zemlja koja je dosta puta dobivena sa krvavim macem jest beden Eropejski, a Slavljanski narod nije nigda zalio proliti svoju krv za svoju miln domovinu. Za metnuti alem kamen na krunu nasem vladaru Franiu Josipu, ni su se Hrvati strasili god 1866 pod Visom proliti svoju krvcu i dusmanina slavodobitno poraziti i spomen roda hrvatskog da za vazda ostane. Opet na toliko drugih mjesta Hrvati su skakali mrtvi priko svoje brace braneci svoju zemlju prama silovitim dusmanim. A sto nam sada odvraca njemacka i magjarska vloda? Cieli sviet slavi hrvatski Europejski i hrvatski beden, a ti divlji Tataru sto ti je malena uzda ka bedeviji, Ti u ovom 20 viku mislis slavljanski i hrvatski narod metnuti pod svoje tabane, jer znamo da ti jos zulja 1848 god, pak mislis unistiti narod slavljanski. Puno se varas moj Tataru, jer su ti vreoma slabi manovali za prokopati Europejski Beden. Prija ce Alpanske vrhun ce jadransko more pokriti, nego ces izkorenuti Hrvatski i Slavljanski narod. Poznamo da smo sada okoleni sa tri strane od neprijatelja Taljanca, Njemca i Madjara. Ali uz sve muke sto sada trpimo oprostit ce mo se tudjeg jarma pak opet na nas sinuti sunce zarko za mnogo vikova. Sada smo usilovani prodavati nasa imanja uz malenu cienu i seli mo se u slobodne zemilje, ali tesko svakom onom na komu se prvom okusa sreca junackih hrvata. Nije daleko ono vrieme kada ce hrvatska zastava vijati pod cielokupnom narodnosti Slavljana. Neopotrebuje nam nas divlji Tartaru tvoga

saveza u ovoj slobodnoj domovini. I u dalekom svietu nas krvnice gledas da sa tvojoj divljoj politiki sijes sime medju dami Hrvatim Gledas nas zavaditi nas Tartaru, ali tvoje sime netom pocme ncati gledat ce mo za sazgati da ne dade otrovni plod, a u ovu svrhu svi ce mo se uhvatiti srdacno ovog rada.

Sto rade niemci i magjari nasoj braci u domovini, svaki onaj koji ima srce od kamena mora da protrne, stoga svaki Slavljan nece uzmaknuti a da ne otidje u obranu svoje brace. Hrvatski zastupnici! Nemojte sada uzmaknuti svoga obecanja kada vas je narod izabrao ze svoje branitelje, evo vam sada casa, evo vam sada prigode kad se mozete pokazati na bojnom polju Kesovu. Drzite se onog obeconja sto ste n·rodu obecali, nemojte za zapustiti, jer narod je u nevolji trudan i gladan hodio za vas na zlasovanje. Nemojte vi sada zaliti vase truda, nego tuznom narodu budite na obranu. Narodu nevriedi vase bogatstvo nego vasa neumrla uspomena. Poznamo da ima naroda na sve strane koji se nazivlju Hrvati, a tamo zivu pod tudjom zastavom. Niedan pravi, iskreni Hrvatski sin nebi se imao prozvati so magjarskim ili niemackim imenom, iztriebit ce mo ljulj iz psenice, i adalet ci mo se za vazda od svakog niemackog magjarskog saveza jer nam je vise dodijalo sto se radi, i kako miluju nasu bracu u domovini. Hrvati na oprez!

DALMATINAC.

Dopisnica Uprave.

Nekojim nasim dopisnicim dajemo do znanja, da nemamo prosta vremena za odgovarati na njihove privatne listove ali u svoje vrieme doce mo svaku kraju. Prigledat ce mo i njihove dopise, te ako nadjemo da u sebi imaju vriednosti za tiskanje, onda ce mo svakomu udovoljuti.

Gosp. T. J., Dargaville: Po novinarskom stalezu osobne prepirke i svadje izmedju tebe i drugog naseg domorodca nespada za javnosti. Nami bi bilo sasvim milo, da svi nasi radnici zivu medjusobno u slogi i u ljubavi, jer nam je kratak zivot na ovem svietu. Novina sasvim skupo zapada, a kad bi smo prepirke tiskali, kolika bi onda zapadala? Gledajte opet jednom drugom desnicu pruziti i zivite u miru i skladu, a to vam mi od srca zelimo. Zivili!

Gosp. Ivan Grljusich, Towai: Mirno do 31, 1, '09.

Gosp. Toma Jerkovich, Helensville: Mirno do 14, 4, '09.

Gosp. Stipan Illich, Dargaville: Mirno do 14, 4, '09.

Gosp. Ivan Antunovich Jozin, Te Kopuru: Mirno do 31, 12, '08.

Gosp. Ivan Jaksich, Dargaville: Primili smo na racun £1 za ciela godinu pretplatu vaseg prijatelja u staroj domovini, kojeg smo uknjizili. Ali ste pozriesili opaziti u "Napredku" kako sastoji ciena novine. Uzrokom siromasnog stanja u staroj domovi ciena jest snizena na 16 K. i to onim pretplatnicim iz domovine; ali pretplatnici u ovoj zemlji koji su u boljim odnosajim pretplata sastoji izvan Nove Zelande £1 5s. Toliko do znanja, Hrvatski poztrav!

Gosp. Mate Rosandich, Mangawai: Mirno do 3, 6, 09.

Neka svakom nasem dopisniku bude do znanja, da osobnosti ne tiskamo, nasim citateljim opotrebje vriednih i korisnih novosti a cim prije nasi razumni hrvatski radnici dodju uviditi koja im novina opotrebuje unda smo spravni i boljim pravcem postupati.

Zadnje Brzojavne Viesti.

AUSTRIJSKA VOJSKA IDJE NA BOSNU.

LONDON, 2 tek.

Viesti iz Beograda dolaze, da Austrija poedla je marsirati sto hiljada i vise vojnika na Bosnu na one zemlje koje je ona nedavno spojila. iz Buda Peste brzojavka dolazi, da Ausria sakuplja na okup kod Dubrovnika osam hiljada vojnika da idju na granicu za ratovanje.

AUSTRIJSKA ZASTAVA POGRDJENA.

BEC., 1 tek.

Na hiljade osoba Srba i ceha na okupu ucinili su demostraciju u Pragu i pogrdili su Austrijsku zastavu. Ovi su takodjer burno klicali englezkim igracim footballers koji su se nalazali u prisustvu. Ponovno se narod bunio i demostrirao i gendarmariji trebalo je ocistiti ulice se bajonetam.

OBJAVA RATOBORNOG SUDA.

BEC., 2 tek.

Uzrokom bune od njemackog i ceskog naroda, sada u Pragu iesu vlasti objavile ratoborni sud. opet druga brzojaka iz Rima dokazuje, da Gosp. Barzilai govor jest svakog iznenadio kad je rekao da gosp. Rocillant kad je bio Talijanski ministar izvnjskih posala jest primio ponudu od Austrije da ce ona pustiti Talianskoj Trentino (Tirol) u slucaju kada Austria bude spojiti Bosnu i Hercegovinu.

AUSTRIA UZIMLSE DRUGI POGLED.

BEC., 3 tek.

Uvidivsi da drugcije nemoze biti uzrokom velike stete na nesene od bojkota turskog, i proti volji svega slavljanskog naroda Austrija je sada odobrila, da ce pristati na dogovor sastanka velevlasti sto se tice spojenja Bosne i Hercegovine i za isplatiti nagradu za stetu od pitanja turske, srpske i crngore.

FRANJO JOSIP ZUDI MIR.

LONDON, 2 tek.

Dokazuje se iz Beca, da Franjo Josip jest se veoma ustrasio od pogibelji Balkanskog polozaja uzrokom politike Baruna von Aehrenthal ministra izvanskih posala koju je uzeo po nagovoru nadvojvode Franja Ferdinanda Austrijskog priestoljna sljednika, i car svakako zahtjeva, da bude se na dobri i mirni nacin odobriti pitanje Turske, Srpske i Ruske.

U prosli Cetvrtak 3 tek. parnica je dovrsena na sudu u Aucklandu medju Petra Juinovica od Babylon proti poznatom nasem travaru N. C. Bassi, od Auckland. Juinovich trazi £22 od Bassi za povratak novca sto je Bassi dao za ljecenje svoga 14 godisnjeg njecaka prosle Veljace, kojem ljekarija Bassi nije nista koristovala. Pogodba je bila za £30 od koje svote Bassi je primio £10 na racun Bassi na svoju obranu dokazao je sudu, da on nije otisao u nikakvu pogodbu od jamcevine ljecenja sa Juinovicem vec samo da je primio £10 na racun ljekarija. Izspit iztrage parnice dovrseno je sa obe strane, a sudac je odredio, da ce dati odsudu malo kasnje.

Sramotni podban Crnkovich podijelio je svo mu sinu, dobrovolcu, stipe diju od godisnjih 16 00 kruna. Eto tako se u Hrvatskoj trosi narodni novac.

Napoleon Stan Na Sv. Heleni.

Malo godina iza smrti Napoleonove, kako pripovieda Wilks 'Exploring expediton", iz ledao je LongWood, boraviste napoleonovo kao podrtani. prozori su skoro svi bili razbijeni o vanjstina zgrade skroz defektna, vrata kroz koja se ulazilo u unutranjstzgrade razbijena su iz letava i voda u sobu, koja se zvala "billardna," premda je ta soba dosta malena za biljardnu sobu, zidovi su joj isarani ugljenom, a cio izgled zamazan i zapusten, druga soba, 15 do 17 cetvornih stopa velika upotrebavljala se za jestionu u ovoj je stajala jedna masina za sjeca, a oko ne bila razasuta slama i sieno, soba uz ovu, koja je nekad sluzila velikom korikancu za biblioteku, bilaje upravo odvratna. bilo je to nja i smocnicas onim neugodnim zadahom koji imaju takove sobe, ako sadrzaju stvari, koje se lako kvare. Kupaona, spaonica i oblaciona Napoleonova uprebljena je zastaje Dvorana, u kojoj je Napoleon lezao na odru, razddiljena je bila u osam staja, od kojih je u pet bila marva, a u tri konji. Tek kad su francezi izhodili, da im jebio dozvoljen prenoskosti Napleonovi. Englezi su od srama pred njima i pred svitom popravili malo LongWood. Pokucstvo i predmete Napoleonove skupili su i porazdili ih po cisto objeljenim prostorijama, koje su opet koko tako preuredili za ljudski stan. Perinu, na kojoj je Napoleon obicavao da sjedi ili da se naslanja na nju, pa da po sata gleda u daljinu preko pucine onim pravcem, gdje je slava njegova uskrsnnula i bila satrta, isjekli su, pa nacinili kamenu klupu. No sve je to bilo tako jadno, da se nekoliko clanova franceske komisije, koja je dosla po njegove ostanke, nije moglo oteti suzama, gledajuci, kako bahat Englezi u nepomirljivoj svojoj mrznji, koja je dolazila od straha prema tom velikanu ne znadu ni mrtvoga stovati, ni uspomenu njegovu cieniti. jedan sav zaplakan rekao je; "Hodi, hodi ti u svoju francuzku ona ti je priredila stan tebe dostojan-ovi ovdje ne mogu zaboraviti svojega straka od tebe, pa hoce da i zadnji prasak tvoj raspu," i zbilja francuzka mu je dala pocivaliste u domu invalida, jednoj od najljepsih gradjevina svieta. Danas su one prostorije koje je Napoleon nekoc nastavao preure djene za vojnicku posadu. U tim prostorijama bio je zatocen burski General Cronje.

Evo smo prvi spravni u ime "Napredka" novine poslati podulju brzojvku u Zagreb ili koje drugo mjesto u nasu milu domovinu, nase sazaljenje u ime hrvatske brace, sto oni sada podnose napadaje od njemaca i magjara

Koliko ima nasih citatelja, da budu dionikom za vriednost nase brzojavke? Pokazimo se makar u cuvstvim iz ove dalecine kad nemozemo u djelim! te tako nasa braca u staroj domovini neka opaze da mi jesmo krv od njihove krvi.

Ako se nadje dionicara za poslati podulju brzojavku! onda ce mo u cielosti brzojavku tiskati kroz "Napredak"ko ju smo odaslali. Napred!

Doslo nam je do znanja da iza bozicnih svetkovina im se otvoriti jedna velika trajna radnja buduc dasmo u poznastvu sa gospodarim mozemo priporuciti lepi broj nasih hrvatskih radnika, drzi te se "NAPREDKA" novine svega ce mo postignuti.

I Vojvoda ima svoj Trobul. —Eto ti na! Koliko se je pisalo i govorilo o zenitbi vojvode od Abruzza, brata talijanskog kralja, sa milijunasicom Miss Elkins, od Amerika—a sad izgleda, kano da opet nece nista iz cijele stvari biti. Senator Elkins, otac djevojke ne misli dati kcer za vojvodu, jer kako koze talijanska kraljevska obitelj mnogo ne mari za jednu djevojku, koja nije iz kraljevske porodice, i osim toga jos protestantkinja. Biti ce tu jos i komedije?

Sila Zmija Otrovnica. — U Bosni Hercegovini sada obstoji vladina naredba, radi utamanjivanja zmija, od tada se silne kolicine otrovnica donose iz okolnik sela u Glamoc. Ne prodje ni jedna subota, pazarni dan, a da ih se ne isplati na hiljade i hiljade komada. U dvije subote donesene ih je u Glamoc ako 30,000 komada. Kao sto se vidi, to je ogroman broj. koju nas upravo zacudjava. Jedne subote isplaceno je na kotaru za zmije preko 4,000 kruna. Naroda je to naravno lijepa korist, radi toga se nedjeljom, praznikom i narodnim danom dizu citave "hajke" na ove otrovnice.

Ruskog cara stric umro.— Brzojavka iZ PariZa od 15 tek donasa viesti, da u onem gradu stric cara ruskog Najvojvode Alexsis jest umro od nahlade koja bolest otidje na pluca. Pokojnik bio je 58 god. star i prvi admiral ruskog ratnog brodovlja.

Iz dana u dan se pojavljuju sve brze ladje. pasto je masa broda jos uvijek glavna zapreka kod povecanja brzine. sasma je naravski, da mali torpedo - camci jos uviek rekord, jer snaga njihovih strojeva daleko prekoracuje omjer sa velicinom. u najnovije su se vrijeme stali sve vise uporebaljavati strojevi na turbine. u tom se je napredovalo vec toliko e je polucena sa englekim tropedo-razaracem "GWika" brzina od 33 uzla t. j. nesto preko 50 kilometara. lozi mu se stroj sa petruljem i razvija 14. 000 konjski sila snage. no ovaj brod ne ce ostati dugo najbrzi. u Engleskoj se vec naime prave novi torpedorazaraci, koji ce imati 30. 000 konjskih sila snage, a juriti ce brzinom od 36 uzala t. j. 61kilo metar i pol na sat.

Javljajn iz Washingtona; netom izasli godisnji izvistaji pomorskog tajnistva naglasuje, da savezne drzave megju pomorskim silama zauzimlju drugo mjesto, posto je u pesljednje vrijeme dovrseno vise linijeskihbrodova i oklopljnih krizara. Ovose mjesto ali samo onda moze nzdrzati, ako kongres dozvoli gradnju dalnjih novih brodova. Od velike je vaznosti, da su stari brodovi iz minjeni novima. Osnova trazi gradnju novih 28 brodova sa ukupnim troskom od 292 milijuna maraka, i to; 4 linijsko broda, 4 krizara, 10 tropedih razoraca, 4 podvodnsh camaca, i rod za municju, i brod za radionice i 4 parobrod za ugljen.

Hrvatsko je svenciliste cisto pusto. Upisala su se samo tri djaka, i to jedan pokrsteni zidov, jedan osijecki svabo i jedan srpski radikal. Rauch je u stotinu neprilika.

Nalalazimo dobrocinitelje za "Pucku sabodu" a i pravo je, jer tazaku treba u Dalmaciji oslobodit sa od suzanjnstva. Svakom koji dodje do nas pri porucuemo "Pucku Slobodu" A koliko dobrocinitelja imat ce mo za "Napredak" i za Hrvatsku tiskarnu? Opotrebaje nam jos mnogo stvari za nasu slavu, dakle napred za "Napredak."

Djecaci nasli ljudsku Glavu. —Pred crkvom svetog Vida na Rieci igrazse se djecaci i najednom opazi jedan od njih zamotak na vratima. Kad ga otvorise nadjose u njemu glavu covieka, kad joj vec poispadose vlasi. Neki su ljudi mislili, da se radi o zlocinu, ali je ondje bio liecnik neki, koji je rekao da je taj coviek preminuo barem pred 20-30 god. Kako se ondje kopaju konali za kabel to je valida netko od radnika nasao tu glavu i donio je onamo da prestrasi diecu, koja se obicno ondje igraju.

Prije nego je zakutna novina "Grmljavina" iz tiska izasla prijatelji velencenog u bielim postolim njezinog urednika, dosli su nam dokazati da su vidili njegov rukopis za tiskanja njegove nesretne novine. Srcba njegova sto tiska osobnosti mislimo da ce biti ugasena od istih njegovih citatelja, jer pri smrti u gorucoj vatri nema druge ljekarije osim polivanjem sa studenom vodom. Ako li se srcba nemoze ugasiti, moze se lasno dogoditi da zakutni urednik bude zalutao od velikog mudroznanstva i nadje se u drustvo svoje brace kod velike kuce ne daleko grada Ancklanda, Mi ce mo se drzat novinarskog staleza, i sto mogli bolje ugoditi nasim citateljem pak se nebojimo da ne cemo uspjeti.

Uzrokom da nasi duznici nemare jos podmiriti svoj dug obustavljamo list nekojim ovog puta kao obustavit ce mo je svakomu ako ovih dana ne podmire dug. Nemojte se postaviti na onaj stepen sto vam nece biti milo da budete na javnosti. Dosli smo do skrajne uztrpljivosti!

Pisunam iz dargaville da nasem domorocu gos, Mate Sumicu injegovim drugovim koji se skupa pribivali dogodi se nesrica vatre izgorila im kucica sa stetom od deset sterlina vriednosti, zalimo nase radnike na njihovoj nesreci ali istodobno treba imati veliku opazu vatre a navlastito sada n ljetno vrieme,

Cudo Jednog Djecaka.—Viesti iz Bostona dolaze u Ameriki, da desetgodisnji J. Sidis, iz Brooklyva, polozio je prijamni izpit za "Massachusetts Institute of Technology." Popriecna godina u kojoj se primaju mladici u taj zavod jest dvadesetprva. Taj djecak zuao je vec, kad je bio tek dvije godine star, citati i pisati. Tri godine kasnije vladao je vec sa cetiri jezika. Roditelji njegovi rodjeni su Rusi.

Prosle sedmnice brzojavka iz Petrograda dokazuje, da Austria je postala Ruskoj svoj zahtjev, da ona nece pristati na govorn spojenja Bosne i Hercegovine kod Balkanskog dogovora. Ruska je na ovo pismo odgovorila, da usuprot Austrije zahtjeva mora da bude podulji govor od spojenja Bosne i Hercegovine, kao isto za dati nagradu Turskoj na njeznoj steti skupa zajedno sa Srpskoj i Crnojgori.

J. BOUSKILL,

Statutary, Monumental & General Mason,

SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

JAMES CURRIE,

TAILOR,

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa a najniZosn mogucom cienom.

HRVATSKA TISKARNA !

Nemojte zaboraviti da mi sada izradjujemo svake ine tiskarske radnje. U svakom slucaju biti ce te posluzeni tocno, liepo, i brzo.

Priporucujemo nasim zemljacim da sebe i drugoga budu dovisti Hrvatske tiskarne, koja ce u najboljem redu sve tiskarske radnje izvrsiti. Ovo pamtite !

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 150.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 135 pak gore.
Dobro vrsta skupa sa sitnom gumom od 115.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 38.
Sitna iz plitka cista guma od 48.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 18.
Dobro swampa izmisana, i bez praha od 15.
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 13.
Dobor chips bez praha 22.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobor chips sa prahom alislabiji 11.
Dobor prosijani prah 14.
Dobor neprosilani prah od 13.
Slabi prah 10.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugami od 106.
Po drugi put ostrugana ali bistra 110.
U komadim bez sitne gume, i sugare 90.
Srednja vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Cstrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 22.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 10.
Prah 3.
Zemljusina od gume—

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugani 180.
Dobra vrsta bez sitne gume od 110.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 80.
Sitna guma 38.

KRALJEVICH & SIMICH,

GUMBROKERS,

40 Wyndham Street, Auckland.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½%. Takodjer imamo nabolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

PRITCHARD'S POSTOLI !

Najbolje skadiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEANS' BUILDINGS,
QUEEN STREET WHARF.
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Novi Duncan ! Sada otvoren !

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
Queen and Fort Streets,
AUCKLAND.

T. KENEALY & CO.,

Swanson S., AUCKLAND.

Whisky in bulk :---Glen Ray 7 O.P. 30s. per gal. Whisky, cased--Red Funnel, 47s. and Grant Fraser, 46s.

Brandies---Mac Rogers 3 star, 52s. and others 42s.

Schnapps---Gold Medal 42s.

Wines---Hardy's Special, 32s., Hardy's Medium, 28s. Claret---Hardip, 32s.

Ales Dodson's qaarts 3s., pints, 4s. 6d.; Swans qaarts, 8s., pints, 4s. 6d.; Paul's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Stout---Dodson's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Cordials---Pepperment, 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.---Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pah vazda radovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece. Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlarnu meduju na izlozbi u Aucklandu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest Dobro medicina za lieciti reumatizumu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja rapada, 2s 6d.

Eccles' Phosphorton.

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glva, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svake botelja 2s. 6d., 4s. 6d., 6s. 6d. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

GOSP. A. ECCLES, Chemist,
Queen Street, - AUCKLAND.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica : Rieka, CENTRALA : ZAGREB, Impostava : Hreljin

Glavnica K. 1,580,000. Uloszi K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 krvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova---hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzeta zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa.

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulaganja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke !

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE
BRACA HOPE.
ZURABA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suqlje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju !

ZEMLJISTE sadraje 8 ekera pod lozom od pet godina nazadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se

J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

J. T. McIvor & Sons.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokoqanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa---
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posulja kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa---
93 QUEEN STREET. AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gutov novac svakog ploda sto zemsja daje daje rita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobor covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE = Photographer,
QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s. per case of 1 dozen quarts or in the Cask.

Send for Sample---
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO !

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na

N. MAY, Kupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

CUMMINS & CO.,

Coombes' Arcade, Auckland.

krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljvsto se garantira. Ciene se umjerene.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti : „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na :

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u k9jem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

Britanska Hrvatska Agencija.

Generalni Agenti i Tumacnici.

27 Coombes' Arcade, Queen Street, AUCKLAND.

Posulje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trvacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovrsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadje svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podinaka. Prevadia i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemljit. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zadravlju ili bolesti obratite se na gove naznacenu adresu gdje ce te bili podpunim zadovoljstvom sluzeni.

Telefon br. 1575. M. A. FERRI, upravitelj.

Pokusate ovu Tiskarnu !

Tiska se svaka radnja u najboljem redu sa umjerenim crenam. Obratite se na

TISKARNU NAPREDKA
27 Coombes' Arcade, Auckland.

Printed by the British and Crotian Newspaper Company at their Registered Printing Works, 38 High Street, Auckland.

SATURDAY, DEC. 5, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (3rd. Year) AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, DEC. 12, 1908. (No. 42.) Broj. 42.

Citajte ! Vasa je Korist.

"Tko ne cita, nista nezna—a tko nista nezna, nece nikad niti sto imati." Radi nesretne uprave u nasoj domovini mnogo je naseg naroda ostalo, da nije naucilo citati ni pisati da ovamo dolaze malo ne svi STARIJI TAKOVI, a mladici dolaze, koji su sve ili barem njeke razrede osnovne skole svrsili, al ih je mnogo, koji susvrsivsi osnovnuskolu—zanemarili citanje, a njeki nisu imali stredstva, da si priskrbe koju knjigu ili novinu, pak su se svakoga zanimanja u citanju ostavili. Kad Englez vidi koga, koji nezna citati i pisati, tomu se on nemoze nacuditi; sad si mozete misliti, sto englez drzi do Europejske prosvjete, i do takova, covjeka, koji ne zna citati. Buduc da o tomu sada nismo naumili govoriti, povracamo se na samu stvar, o kojoj odlucismo nesto reci.

Tko je mlad, a nezna citati, moze si pomoci sam sebi, ako si dadne truda svaki dan po nekoliko vremena. Koji ne znaju neka si kupe pocetnice i neka zamole onoga koji zna, da ih svaku vecer poducava po jednu uru i ovakovi ce kroz pol godinac nauciti citati. Nasa poslovica veli Bolje je znati, nego imati; tko vise znade vise valjade; bez muke neima nauke! Svakomu je ugodnije ako sam zna pismo procitati, kad mu pismo od kuce dodje, nego li traziti drugoga da mu ga cita. Mi Hrvati ako sami sebe ne pomognemo, drugi ce nam slabo pomoci, a izkusili smo, o tom mnogo.

Koji ne znadu citati od njih nemozemo zahtjevati, da se s citanjem bave, al na zalost ima ih, koji znadu, pa i u tomu nikakovu zabavu ne nalaze. Hvalo Bogu i radnickoj desnici nasega radnickoga naroda, svaki danas prilicno zasluzuje, te nitko nebi se smio potuziti da nemoze za godisnju pretplatu za "Napredak" podmiriti. Zato svaki, koji zna citati, neka si barem tu nasu krvatsku novinu naruci i s njom neka se zabavi kada je dosao s djela kad je malo odpocinuo. Ima mnogo naseg naroda koji nemaju niti jedne hrvatske novine. Naravna stvar, da takovi ljudi ne znadu nista, kako ce se oduseviti ovdje u valovima tudjinstva za se, za svoju obitelj, za svoju domovinu!

Englez—makar da je radnik—kad ide na djelo i kad se kuci vraca, novinu u rukama ima i cita ju. Nas narod od citanja odvraca uehajstvo na prvomu mjestu, a ne to, da bi on zalio na godinu JEDNU LIRU zrtvovati za novinu i za poucne knjige. Koliku god ulogu igra nemarnost medju nasim narodom za citanjem, toliku isto igra i lienost. Nemarnim i lienima se preporucuje marljivost i kojom ce jos vise koristiti; nepismen covjek—gotova svoja nesreca, veli mudrac.

Najvece zlo koje nas narod odvraca od citanja jest nesretno i prekomjerno pice. Nas narod niti je bogat niti posve siromasan, a kolikogod ima toliko bi jos imao, da se prodje nesretnog pica. Koliko nam stetu nanosi prekomjerno pice, o tome ce se posebno govoriti, al ovo prekomjerno pice nanosi veliku stetu svakomu u obce i pojedinomu. Radnik je dosao s tezkn radnje i cim je u kucu unisao, poceo je piti i tako traje sve dok nije na postelju pao.

Umaran od rada, ugrijan od pica, nije ni zasto sposoban—dali za uvriedu i psovku—ako je koja novina i dosla ostaje neprocitana i zabacena. Tako dan po dan, dok so posve ne zabaci citanje.

To se zlo—na zalost—opaza i kod mladjih, koji kad bi pratili novinstvo i s njim se bavili, kad su prosti od rada, uvjezbali bi se bolje u citanju, manje bi zalazili u zla druztva manje bi za pice trosili i nebi im preostajalo vremena za kartanje.

Riecju; citanjem bi se moralno i materijalno prodigli iz mrtvila, u komu smo do sada bili. Svima nam treba nauke, a ako ne mozemo svi imati veliku, kao sto ju posjeduju neki pojednici, to ju nastojmo barem imati svi prema nasemu stalisu.

Svatko treba da prione uz citanje, da postane covjek, da zna sto se u svejetu dogadja, da stece znanja — jer covjek koji nista nema. Nista neimati nije sramota—ali nista neznati jest najveca sramota. Citajte kad i samo malo vremena imate a mi vam eto smo spravni pruzati redovito sedmnicnu novinu "Napredak."

Musliman, dzamija u Zagrebu.

(Prevod iz 'Trscanski Lloyd.')

Nakon prepojenja Bosne i Hercegovine k Austro-Ugarskoj porodila se u Zagrabu misao, da se u hrvatskoj prjestolnici sagradi muslimanska dzamija za nasu jednokrvnu bracu Muslimane iz Bosne i Hercegovine. Mi tu namisao odobravamo iz dna duse. Odobravamo ju iz najvisih politickih a i iz vaznih gospodarskih razloga. Dapace zelimo, da se ta na misao sto prije provede i postane gotovim cinom. Nova i znamenita politicko-gospodarska vremena to najnuzdnije zahtjevaju. Zagreb je danas glavnim sredistem prosvjete, industrije, obrta, trgovine i obceg prometa za nas slavenski jug. O tom bit ce uvjereni i Hrvati, Srbi, Slovenci pa i svi drugi misaoni Slaveni. Hrvatsko sveuciliste, visa trgovacka skola a i drugi ucevni zavodi u Zagrebu pohadjani su znatnim brojem mladog muslimanskog naraztaja iz Ercegbosne. U Zagreb dolaze i prolaze kroza nj mnogi trgovci muslimani iz nasih posostrima Bosne i Hercegovine. Svremenom dobit ce Zagreb po svoj prilici i jednu bosansko-hercegovaku pukovniju u posudu. Dakle, sve skupa uzeto, ocito je, da u Zagrebu treba nuzdno dzamija-bogomolja za nase muslimane. Znamo, da to mnogim nasim "dobrim" prijateljima ne ce biti po volji. A zasto? To oni—ti "dobri" nasi prijatelji odvec dobro znadu! Nu: Sto moze da bude, mora da bude. Na djelo dakle oni, koji su za to prvi zvani.

Zasto se Novina Zapljenila ?

Gospodine Urednice! Samo od nazad malo dana nalazim se u gradu, te netom sam dosao medju hrvate cuo sem govor, gdje se razgovaraju, da jedna nasa hrvatska novina jest bila zapljenjena. Znatizeljan sve potankosti doznati nisam sam sebi mogao vjerovati, kako to da u ovoj slobodnoj zemlji moze ikakva novina biti zapljenjena? Upitah, koja je to novina zapljenjena, pak su mi odgovorili, da se je to dogodilo "Grmljavini" pod upravom naseg velikog mudroznanca. A zaste to? Jerbo se je doznala velika srcba njezinog urednika, koji je thio u svojoj gluposti svega i svasta iznieti lazno u protivnost 'Glas Istine' i "NAPREDKA," pak gospodar od tiskarne vidivsi pogibelj na njegovu veliku stetu, nije hotio da nista izadje na javnost sto nije zakonito, i sa ovim uzrokom oni nezakoniti clanci je su bili zapljenjeni. Takodjer cuo sam na svoje usi u velikoj srcbi i gluposti govoriti, da dokle god "NAPREDAK," i njegov urednik ne bude satrven, da visokoskolac nece se ostaviti. U prisutnosti nasih vriednih domorodaca, odgovorio sam uredniku "Grmljevine," da skim ce satrai "Napredak" jer da se je njemu bolje ostaviti, od onog rada za kojeg nije vriedan i da idje traziti svoje staro zanimanje. Dragzi i vriedni urednice, vami se sada nije niti najmanje bojati, jer kad imate Boga i hrvatskog radnika uz vasu stranku a sto da vam tko uradi? Poznajemo da je vasa desnica na knjizevnom polju mnogo cvrsta, te u svako vrieme bez tjelesne snage mozete Irudu sa macem osjeci glavu. Nista se nebojte nikakve prietnje, jer sigur sam da hrvatski radnik ima svakog pouzdanja u vami. Dosao sam iz daleka i obasao sam mnogo mjesta, te stavno mogu vam dokazati, da za "Napredak" ima vazda vecina glasova. Po kanpin uvjek je razgovor od hrvatskim novinam, ali da "Grmljevina" vise nigda ne izadje na svjetlo nitko sa nebi zaplakao niti ozalostio; vi ne gubitc duha, nego trajno nastojte u svome radu, nemojte primati za tiskanje nikakve osobnosti, pak ce uviditi da skoro svi hrvatski radnici hoce se zaljubiti u svoju novinu "Napredak," jer nije vam oepotrebito misliti imate na sve strane dobrih i vjernih hrvatskih vodja.

A. F. M.

Auckland, Prosinca 7, 1908.

Na Znanje !—Ja nize podpisani nikola Bassi, dajem do znanja svim onim mojim domorodcim kod Parenge i Waiharara, da njihov zahtjev jesam izvrsilo. Pohodio sam gosp. urednika "Napredka" i na moje podpuno zadovoljstvo bez ikakve zaprike dobijo sam podpuni zahtjev mojim gore spomenutim domorodcim. —Nikola C. Bassi

Nesreca naseg Domorodca.—Sasvim nam je zao spomuti nesrecu naseg domorodca, sto uzrokom vatre donielo mu stete od £170 sterlina. Nesreca kojom se dogodila jest nas poznati domorodac Paval Jovanovich iz Tairua, koji nam on isti ovako pise.—"Daje vam do znanja moju veliku nesrecu, koja mi se dogodilanazad malo dana t. j. izgorio mije kanap i izgubio sam sve sto sam imao. Samo u gomi imao sam u vridnosti preko £130 strlina, Uzrok vatre je su bushmani, koji su zapalili gdje su radili u sumi, ali strahoviti vjetar donio je vatru do moga kampa, te nikako nije se moglo nista spasit. Ja sam se nalazijo daleko od kampa, a u istom kampu nema nikoga od nasih hrvata!!

Fratar Gnjnec Zatvoren. — "Pucka Sloboda" dokzuje, da onaj fratar sto je bio zatvoren pa pusten iz tamnice bio je opet uhapsen i lezi vec u splitskim tamnicam pod sumnjom da je bio pri ruci onoj nesretnoj curi sto je zadavila svoje diete i zivo ga bacila u jamu. "Sloboda "dokazuje da se ona ne nasladjuje tudjoj nesreci niti da oni iznose na poruganje fratra, vec da hoce da narod dozna istinu, posto su imotski fratri bili lazno proglasili po selima, da je fratar Gnjec ostao cist i pravedan kod zakona i jos su povrh toga bili izmislili da su Dr Smodlaka i Dr Vukovic bili toboze mhapseni kao da su pravedna fratra potvorili. Sudite po ovomu svi, a osobito imotski krajisnici kako crnci varaju narod ali viera i Bog ne ce za dugo.

Dugovi balkanskih drzava Francuzkoj.—Svakako, u ovo danasje burno politicko doba na Balkanu, zanimat ce nase citaoce, ako im predocimo novcani polozaj balkanskih drzava prama Francuskoj. Bugarska duguje Francezkoj 236 miljunaleva, Srbija 415,000,000 dinara, Rumunjska 485,000.000 lei. Veci dio turskog duga sastoji skoro posve iz fracezkih glavnica. dobar opet dio duguje Turska Austro-Ugarskoj. Ako dakle balkanske drzave imaju da stite i brane svoje pulitcke interese i zemlje, isto tako mora u iztocnom pitaju da brani i Francezka javnu stednju. Francezka vlada odluna je, da kao europejski bankir gleda prav i izpuni duznosti. Stoga i hoce Francezka vlada, da se novi diplomatski zbor, koji ima riesitj iztocnu krizu, drzi u Parizu.

Zvjer u Ljudskoj Spodobi.—A. P. zena tesara u Sarajevu imade dvije kerke blizanke u dobi oko 6 godina koje su aji upale u oci nekome mutvome i na po gluhome 40. Godisnjemu covjeku J. E., koji je pod skrbnistvom svoje brace. Jedno poslije podne, kad sa djeca isla igrati se preko u susjedstvo doceka on malu Zoricu, zadrzi je, te davsi joj cokoladu, posadi ju na, svoje krilo te htjede zvjerskoj pohoti da udovolji, ali plac i krika djeteta zaprijeci ga u ovoj namjeri i pusti djete, koje otrca sa svojom uplasenom sestricom kuci, kazavsi svojoj majci, sto se zbilo majka je odmah stvar prijavila oblasti istraga je u toku.

Tragedija Ljubavi.—Charles Weidman, stanujuci na 950 Clark ul., Chicago bio je sasvim zaljubljen u53godina staru udovu Minnie Heis, stanujucu na 367 Division ul., Chicago, nu ova nije odvracala njegove ljubavi. Stoga odluci Weidman osvetiti se. On podje u stan udovice i zatrazi od nje joste jednom, hoce li poci za njega i to u prisutnosti njezine djece 15 godisnje Esteri i 20 godisnjeg Samuela; kada mu je udovica ponovno kazala, da ne mari za njega, povuce Weidman samokres i ispali tri hitca u udovicu. Cim je vidio, da se njegova zrtva u vlastitoj krvi po podu valja, okrene oruzje proti sebi i jednim dobro mjerenim hitcem oduze si zivot. Tesko ranjena Heisova prenesena je u bolnicu te se ne zna, dali ce ostati na zivotu.

Novac sv Petra. — Brzojavno se dokazuje iz Londona, da Arcibiskup Carr, od Melbourne (Australia) jest bio primljen na audenciju od sv. otca Pape, koji se je iskreno sa zahvalnoscu izrazio na primljcuoj svoti novca od £2,000 sterlina sekupljeno od vjernika od jedne pene. Takodjer se je Papa zahvilio biskupu od Ballarat na daru od £1,000 sterlina, kao isto i Arcibiskupu od Hobarta (Tasmania) na velikom daru od svojih vjernika iz Australije.

Cudna Udruga.—U New Yorku osnovalo se nedavno drustvo "proti bolesti." Prema pravilima svaki se clan formalno obvezuje, da ne ce nikad biti bolestan. One, koji su tako slabe volje, da obole, kazne globom. "Svaki clan druztva koji oboli te bude lezao vise od tri dana, bit ce za prvi put kanzjen globom od I do deset dolara; za drugi put bit ce privremeno iz druztva iskljucen; ako li treci put opet oboli, bit ce za uviek brisan iz imenika clanova." Ako koji u svom neubrezu tako dudoko pane, te umre, bit ce brisan s lica zemlje!

Mateor je Zlato.—Sesnestogodisnja kcerka imenom Edith u Gravesend Avenue i 68' ulice bas kad je htela leci, bila je iznadjena nekakvom svjetlecon kuglom, koja je prodrla kroz prozor na pod sobe. Kcerka donielazovnu upropascena roditelje, koji su takodjer culi neku tutnjavu i polete da vide sto je. I nadju sbilja meteor pomprilici sedam palaca dug, a 4 palca sirok. Gosp. Daniel ponio je taj komad sa sobom na iztrazivanje u skulu broj 100 u West u 3 coj ulici, Coney Island, gdje mu tamo nji ucitelji rekose, da je kamen, koji vaze 4 funta neobicni meteorit, dok g Daniel drzi, da je suho zlato, sto je palo s neba, te ga je dao strucnjacima na ixtrazivanje.

Kao zadnji put salje se i ovog puta opomena za duznu predplatu, Gledajte pomrsiti vasa imena sa nase liste, koja ima otici u tisak i na javnot. Ne ce mo stediti nikoga, pak to bio i najveci nas osobni prijatelj, stoga nemojte dopustiti da za vase zanemarene duznosti od dugovanja bude na javnost otislo. List ce mo oglusenim pretplatnicim ustaviti bez iznimke, dakle nemojte nas kasnje kriviti, da nismo vam dali dostatna vremena da podmirte vasracun.

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE
"Napredak,"
(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application).

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL of ADVERTISEMENTS in the NAPREDAK (Progress) MUST BE IN WRITING. Advrtisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager,"

Izlazi Sedmicna Novina svake Subote cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CEILU GODINU £1 5 0
ZA POL GODINE 12 6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINU .....16 K
ZA POL GODINE ..... 8 K

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primlieno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezautavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrdtenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRITISH & CROTIAN NEWSPAPER CO.,

Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

27 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br. 1575. Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

E. B. DUFAUR,

43 Queen St., AUCKLAND.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES, STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES: The choicest brands, case and bulk, including Watson's, Pedeitor, Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS: Henessy, Jules, Clamait, Ruyer, Guillet, and all other leading brands.
GINS and Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS: The purest, direct from Holland.
CHAMPAGNES: All leading brands and finest vintages.
ALES and STOUTS: The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' and Bass.
TEAS: A speacial leading line; best value in market, packed in half-pound, 1lb., 2lb., 6lb., and 10lb tine, and half-chests.
WINES from vineyards of Australia and Continent of Europe; cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me; this will ensure continuance.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda
Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

MANUKA - - Prosinca 7

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE
koji putu izmedju
AUSTRALIU i EUROPU
Putuju parobrodi iz Sydney

ORUBA - - Prosince 12
OMRAH - - „ 26

Za potpune potankosti obratiti se
Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

R. H. SWALES,

(Novi bieli ducan)
Nize cetiri vrata od Rew's ducana
VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjeoe od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

HRVATSKI PRIJATELJ

JEST
DUHAN
"MELROSE"
Koji Drugi

Nemoguce da bude bolji.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedin Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI,
VLASTNIK.

CHAMPION FLOUR.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj
Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju
Kopacu!

PrivatnaGostiona

(Nalazi se za iskrene hrvatske rodoljube.

Br. 9 Short St., AUCKLAND.

Za dobar naputak, i ako sebi zelite bolje koristi kad dodjete u grad dajte pokusaj za vidjeti kako ce te biti posluzeni.

GDJA. FERRI, UPRAVITELJICA

OGLAS.

DAJEM na znanje svim domorodcim, da prodajem smolu uz komisiju, na najvece zadovoljstvo posiljavca. Izasiljavam hranu i sve druge potrebne stvari, u najbrzjem vriemenu i najtacnije.

Biljezim se S'postovanjem
STEPHEN ROGLICH,
No. 9. Beach Rd., AUCKLAND

A. KOHN,

178 Queen St., AUCKLAND.
[USTANOVLJEN OD 1868.]

VLADINI I NAMJESTNICKI ZLATAR.

Najbolji satnici za drzati vrieme, i skladiste svokovrstne zlatarije uz najnizu cienu Izradjuje se i popravlja svaka radnja. Dajte pokusiti za ostati zadovoljni!

"NAPREDAK."

SUBOTA, PROSINCA 12, 1908.

Bosna i Hercegovina.

BOSNA je pripojena Austro-Ugarskoj monarkiji i ostaje za sebe, kako je i dosele bila, nije pripojena niti Madjarskoj niti Austriji, dakako niti Hrvatskoj. Naravno svaki sada pita cija ce biti Bosna. Madjari i Niemci ne govore o volji naroda. Kako se narod nije pitao glede pripojenja monarkiji tako se nece pitati niti zato, kojoj poli monarkije ce se pripojiti u buduce. Da Niemci nemare i ne pitaju za volju naroda, to je naravno. Niemac ne ponza, osim sebe, nikog drugog, nu Madjari hoce da su ustavan narod i ne samo to, oni hoce da ih sviet smatra uciteljem svakog ustavnog vladanja. Ustavnost izkljucuje svaku samovolju, po ustavnih nacelih u svemu ima odlucivati volja naroda, dakle narod po svojih zastupnicim. Po mnienju Madjara osim njih i Engleza u Europi, neima naroda, koj bi kadar bio razumjeti sto je ustavnost. I gle ti ucitelji ustava zahtievaju, da se Bosna i Hercegovina pripoji Madjarskoj, a za volju naroda u Bosnoj oni niti nepitaju.

Zahtievajuc da se Bosna pripoji Madjarskoj, oni taj svoj zahtiev temelje na tvrdnji, da je Bosna u proslosti pripadala Ugarskoj i da su nad Bosnom vladali njihovi kraljevi. Mnogo je toga bilo u proslosti, nu danas malo se zato pita, i mi se nadamo, da ce tako biti i kod riesavanja bosanskog pitanja. U ostalom nije istina da su madjarski kraljevi ikada vladali nad Bosnom, a jos manje nad Hercegovinom. Kad je madjarski kralj bio na vrhuncu svoje moci, postala je Bosna samostalnom kraljevinom. Kakova je bila ta moc, ta vlast madjarskog najmocnijeg vladara, kad je postala Bosna samostalnom kraljevinom? Nikakova, jer bi inace bila zapriecila, da se Bosna proglasi samostalnom kraljevinom. Kad su Turci navalili na Bosnu i srusili Bosansko kraljestvo, nije bili niti blizu vlasti i sile madjarskog kralja. I govorec ob ostalih povjestnickih cinjenica, dovoljne su samo ove dvie, da se dokaze, kako su netemeljite tvrdnje madjarskih povjestnicara i drzavnika.

Habsburgovei vladali su u Spanjolskoj, Italiji, i Njemackoj, a danas vise ne vladaju, ne vladaju, jer se danas ne stvaraju drzave, kako su se stvarale u proslosti. Danas se one stvaraju po narodnostnih nacelih. Narodi jednog jezika, jednih osjecaja, dakle jedne narodnosti, nastoje, da se ujedine u jedno drzavno tielo onako, kako su se ujedinili Talijani, Niemci, evo sada Bugari itd. Ne hasni Madjarom pozivati se na proslost i na vlast njihovih kraljeva.

Sto ce biti sa Bosnom to je ono, sto pita danas svaki Hrvat. U ovaj monarkiji razdielili su Svabe i Madjari gospodstvo nad ostalimi narodi i oni odlucuju u svemu, za druge niti mare niti pitaju, kad bi na njihovo bilo glede Bosne, bilo bi snjom zlo i naopako. Zlo po Bosnu, a jos vise po nas. Medjutim oni, narocito Madjari bili su g. 1878, proti osvojenju Bosne, oni bili su i sada proti njenom spojenju sa Monarkijom, pa se mi nadamo, da ce i ono dalje i ono trece biti proti volji Madjara, a biti ce sigurno, ako bunemo i mi i oni u Bosni i Hercegovini pametni.

Bili mocni Madjari i Svabe ma kako, buduci polozaj Bosne, zavisit ce o nama, zavisit ce zato, jer Madjari nisu kadri odoljeti nasoj sviesti, sloznoj volji cielog naroda u Bosni i Hrvatskoj I sami priznaju, da nisu kadri doci na kraj s nama u Hrvatskoj.

Istina u Bosni imade Hrvata manjina, imade ih oko 300,000, docim imade Srba 700,000 i 800,000 Muhamedanaca, pa je uz te razlike tesko dovesti sve na jedan zahtjev, na jedinstvo s nama u **Hrvatskoj, a ipak** valja, da svi slozno zahtievamo pripojenje Bosne Hrvatskoj. Nikad nije bilo nuzdnije nego je bas sada, slozziti se sa Srbima. Bez sloge sa Srbima o pripojenju Bosne niti govora. Muhamedanci, kada uvide, da smo slozni mi i Srbi pristati ce rado uz nas, pa makar ne mare i nepitaju za drugo nego za vjeru. Pristati ce za to, jer ce vidjeti, da posto nam ne smeta vjera pravoslavna, da nam ne ce smetati niti vjera muhamedanska.

Srbi nisu odusevljeni za aneksiju, nu oni, kao pametni ljudi znadu, da je to gotov cin, koj se ne ce promijenti i njima ne preostaje ino nego zahtievati zdruzenje sa Hrvatskom. Oni ce to i zahtievati, o tom smo uvjereni, ali dakako onda ako se ostane kod politike koja je zapocela i koju vodi hrvatsko-srbska koalicija. Raditi proti hrvatsko-srbskoj koaliciji, znaci sada preprieciti i osujetiti zdruzenje Bosne sa Hrvatskom. Buducnost Bosne a time i buducnost Hrvatske, zavisi od sloge hrvatskog i srbskog naroda. Nasa nesloga bilo je zlo, koje nas je tistilo, sada bila bi ona propast i nasa i naseg naroda u Bosni.

Vieti iz Cetinja dolaze, da Crnogorska vlada zahtieva od Austrije da joj se ima platiti mjesto Specija kao isto i druge nagrade.

Kratke Vieste

Budite iskreni jednom prama drugom, nije lepo ni posteno dizati sa postarskog ureda tudje listove i novine.

Gosp. marin Pivac, koji se oglasuje kao novi gombroker u "Trublji", taj oglas nas domorodac nam dokazuje stoji uvrsten usuprot naredbe da bude obustavljen, Gosp. Pivac sada se ne bavi sa primanjem gome nego misli otici u drugu obrtnost sto kad zapocme bit ce oglaseno u "Napredku."

Jedna zenska, koja je bila dovedena do suda za dugovanje dokazala je sudcu kod Yasmourh, daje majka od 11 djece, deset od kojih je su svaki manji od 12 godina stari, pet djece da su umrli a da njezin muz dobiva placu samo od 15 shilinga na sedmicu.

Prigodom naseg vladara jubileja zamolio je Luccheni (ubojica carica) kralja Franju Josipa, da mu oprosti njegov zlocin i da se zauzme kod svicarskih oblasti da bude pomilovan.

Dokazu je se, da proizvod i prodaja kaurske smole ove tek. godine bit ce najmanje nego sto je bilo kroz mnogo proslih godina.

Iz Petrograda se dokazuje da u slucaju rata dest hiljada vojnika i castnika je su odlucili dragovljno otici u rat na pomoc Srpskoj a u protvinost Austrije.

Nazad malo vremena upalila je — 22 godisnja Ruskinja vera Cakin iz revolvera hitac u svog ljubovnika 30—godisnjeg trgovca Steina u Becu, koju je htio ostaviti. Trgovac je skocio iz kola i stao zvati u pomoc. Utaj cas prosvir ase Ruskinja zrnom u glavu. Oboje je lahko ranjeno te su odpusteni iz kako su im povezane rane.

U Novigradu u Dalmaciji ulovi, li su u tunari ogromnu ribu od preko 400 kg. tezine. Sama jetra tezila su 60 kg. Riba bila je duga preko 3½ metra. Riba je znanstveno ime "Hexanchus grisens," Spada u vrst morskih pasa. Ribu su odveli u Trst.

U Martinscici, otok Cres (Istra), uloviti su tanosnji hrvatski ribari preko 80,000 komada srdela. Izgleda, da ce ribolov srdela biti i nadalje vrlo izdasan.

Jedna ceta lupeza naskocili su na postarski vlak od Siberske zeljeznice kod Trinbsikolia velikog bogastva bilo je u zeljeznici te lupezi odnili su sa sobom cetvrtinu od jednog milijuna rubalja ili u vriednosti od £25,000 sterlina. U tucnjavi sa strazarim tri su bila ubijena.

"Napredak" ne ce nigda pristati na zahtiev "Trublje" za naci hrvatske clanove za "Austro—Hugarsku Ligu." A koliko ce clanova naci "Glas Istine?" Da vidimo!

Dogodila se je velka nesreca od esplozije kod rude crnog ugljena u mariama. Brzojavka prosle sedmice iz New—Yorka dokazuje da dvije stotine i sedamdeset ipet rudnika je su se utamnicili, te bojati se da svi nesretnici je su u rudi uguseni.

Talijanski kral Viktor Emanuel dozvolio je, da mu se brat vojvoda od Abruzzi ozeni sa Amerikankinjom Miss Elkins iz Baltimore. Zenitba je dovrsena preslog meseca u Baltimore, pak kasnje mlade parove otpratili su talijanski ratni brodovi u Italiju.

U ovem broju opazit ce se Gosp. Stjepana Roglica oglas, kojeg priporucujemo nasim citateljim, kao isto i sve druge koje sastoje u " Napredku "

" Radnicke Novine " koje izlaze u Johnstown u Americi, donose zalostnu viest da Bozo Gojsovic jednom vlastnik one novine jest umro od srcane kapi na 20 Listopade. Pok. Gojsovich bio je na suda kod Pittsburg, te na iztragi kao svjedok pane u naramak odvjetnika Leahya. Vjecnaja mu pamjat!

Neki je covjek unisao u nedjelju u Corpus Christi r. k. crkvu u Chicago te je ispalio dva hitca na svecenika Rev. J. K. Fielding i lahko ga ranio na ruci. Napadac pobjeze. Izgledao je kao Talijan ili Grk.

U Becu se nazad malo dana svrsio kontest interna medjunarodni kontest za krsotu. I sudci su prorekli, da je Ana, Tiller, Becanka, najljepsa zena na svijetu, bolje rekue od onih koje su sudjelovale na toj borbi.

Po najnovijoj statistici bilo je pocetkom god. 1908 u Austriji 4683 odvjetnika. Najstariji odvjetnik vrsi praksu vec od god. 1841.

Nazad dva tri dana primili smo nekoliko listova, da im novinu u dugovanje saljemo; ali draga braco radnici budite razumni i promislite da to nije nam moguce raditi za nikoga jer tiskarna ima ogromnih troskova. Mislimo da ne bi ste zudili da otidjemo kroz Bankruptcy Court, a vami je pojedinom svota novca za predbrojbu neznatna samo kad je volje. Budite iskreni i sto skorije sebe i drugoga predbrojite.

Na veliku i visoku planinu "Luke" Crnagora je postavila velke topove, koje gledaju prama utvrdjenom mjestu Kotoru na jadranskom moru. Ove viesti dolaze brzojavno iz Beca prosle sedmice.

Viesti dolaze iz Sydney, da tragedija ubojstva i samoubojstva slutila se kod jedne obitelji u Sydney varosu Paddington. Dvoje mladozenjenih imenom Mather sama jedanaest mjeseca ozenjeni bili su cielo vrieme u nesretnoj zlo ljubavi, muz je iz samokresa ubio svoju zenu,pak kasnje pocinio samoubojstvo. Njihovo maleno diete bi nadjeno u sobi medju mrtvim roditeljim.

Gosp. Nikola Green nas poznati gostionicar dokazao nam je, da je uzco jednog naseg domorodca po imenu Grga Tomica kao druga u jednu polovicu od svoje gostione kod Victoria Street West. br. 133. Priporucujemo ovu hrvatska gostionu jer na spavanje i jelo moze se imati u svako vriem dana do kasnje veceri.

Bec proti Hrvatu. — Rodjeni Samoborac porucnik u Austrijskoj vojsci, Korvin, izumio je izvrstan " motorni camac," s kojim je dosao u Bec, gdje se htio takmiti se Becanima, Medjutim su mu utakmicki krngovi cinili razne zaprieke, a osobito su ga htjeli oglobiti na carini, pa je zato odustao od pokusa. Kad se je obratio na Franceze, ne samo da su mu ponudu primili, nego mu obecali potporu za izvedbu njegovog izuma. U vlastitoj monarkiji ne moze se Hrvat pomoci. A da je njemac ili magjar stogod izumio sto bi onda bilo?

Zemaljski Smrad!

U ljudskoj naravi nema nitko da nalici zivinici jednom mravu; ali u ljudskoj naravi ima " smrada" sto nadmasuje svaku Azijatsku kugu. Medju manje ili vise na sve strane svieta ima ljudskoj smrada, ali sto se nalazi u ljudskoj prilici jednog veleucenog i izobrazenog urednika " Grmljavine " Franica Ganzelje to pako nigdi vise na svietu nema.

Onaj, koji sam sebi zalostno stvara put za otici u veliku kucu u Avondale, treba nam u nasem sazaljenju pustit ga u miru, tako da u svojoj svjeltosti od pameti kad se bude nalazio u prostranoj dvorani bude se zabavljao sa onoj ostrovnoj zmijom koja ce izpasti iz njegovih niedara. Nisa citatelji moglu su opaziti, da u osobno i privatno zanimanje nismo se u nikoga dirali; ali po novinarskom stalezu kad se ticalo na stetu naseg hrvatskog radnika, to nismo nigda izostavili niti ce mo izostavati nikoga u buduce. Samo od sada za uvjek vise ostavit ce mo se ljudskog smrada, novog Mesije, Kolomba, i od onog koji cvrsto nastoji da se utemelji "Austro-Hungarska Liga," i to da na njegovu volju budu sa clanovim hrvatski radnici. Ovog puta samo u kratko odgovorit ce mo onom Kolumbu, koji je odkrio daleki North, i koji bi hotio po svoju " Grmljavinu " pokriti cieli hrvatski radnicki narod u ovoj zemlji. Br. 16 novine Ganzelje nemozemo propustiti, a u buduce bavit ce mo se stegod smjesna za nase citatelje, jer smo dobavili nekoliko slika a jos nam nekoliko slika opotrebuje za dovrsiti kartun od velikog smjeha i zabave. A sada ce mo zavrsiti sa malo redaka. Kada hrvatski razumni citatelji budu pomnjivo procitali br. 16 " Grmljavine " uvidit ce da je Ganzelja sam sebe odsudio i za vazda odstranio od iskrenih razumnih radnika. Srzba i pocetak svadje mora da ima razlozna prava. A koji razlog moze " Trubilo " dati kad onako bez razlozno i lazno napada na pojedine osobnosti i to kroz javno glasilo? To je izobrazenost! Savjetuje da mora se opet utemeljiti (nasem radniku sasvim milo) " Austro-Hungaraska Liga." Dokazuje da njegovo ime jest odkrilo Nort, kao sto je Kolombo odkrio Ameriku. Dokaznje da svi ljudi koji su od nase stranke jesu oni ljudi, koji su bankrotirali i oni ljudi kojima moze se reci da im neima mjesta u taboru medju naseg postenog radnika.

Moj Trubilo kad procitas ove, redke, udri opet po tvome obicaju u tvojoj gluposti, srcbi, i izobrazenosti sakom po stolu, to nemoj nikoga kriviti kada si ovog puta zalutao. Pokri se po glavi, i uzmi duboki sanak, jer ti pocinka opotrebuje. Mnogo i mnogo uvridio si cielli hrvatski narod,, kad ga opetovno nagovaras udruzenju njemca i magjara. Uvridio si narod, sve one postene i mnogo vriednije ljude nego je tebi " Trubilo " moguce biti koji su od nase stranke. Nami nije opotrebito podulje se baviti, jer znamo sa kojom stazom koracamo, a tebe " Grmljavino " hrvatski radnik vrlo dobro pozna tvoje vriednosti, sto prije ili posljie nije dalek put, onaj put kojeg si uzeo gdje vise nema povratka. Zao nam je, ali hvala Bogu!

Dopisnica Uprave.

Gosp. Urednice!—Vec smo vam cestitali nazad vremena, na preotvaranju vase novine, tako smo vam obecali preposlati jedan mali darak za podupiru vaseg lista " Napredka." Zao nam je, da nismo mogli prije ispuniti nase obecanje, sbog da smo veoma bili zaposleni obsirivanju naseg saloona sto vam je vec poznato. Mi hocemo na ocigled svim hrvatskim sinovim ispuniti nasu duznost saljeci vam mjenicu od " jedne ginije," u pomoc Hrvatskoj novini " Napredak," i suvisno ubroite nas za predbrojnike za cielu godinu, sto mislimo da ce i nasi hrvatski radnici svaki pojedini skociti u pomoc po mogucnosti. Jos vam jednom suvisno cestitamo na osncvanju vase vlastite tiskarne, sto mislimo da ce povecati vecu izobrazenost izmedju hrvatskog naroda u ovoj slobodnoj zemlji Bog i Hrvati u pomoc " Napredku." Ostajemo sa stovanjem i rodom hrvatski sinovi.

Kurta and Bakalich.

New Plymouth, Prosinca 1, 1908.

Gosp. J. F. S., Muka.—Vas podulji dopis od " Austro-Hungarska Liga " to ovoga puta nemozemo udovolyiti, jer ona nesretna zapoceta udruga otisla je u zrak. Od " Trubila " vise ne zelimo bavit se, jer svaki svjestni hrvat dosao je upoznati da u ovoj slobodnoj zemlji neopotrebujemu nikakve udruge ni saveza sa niemcom i magjarom. Ako li ponovno ozive ta Bogu nemila " Liga," spravni smo kroz " Napredak " jurisati na obranu hrvatskog naroda. Od ovoj stvari mozete mirno spavati, a opet nikakvi iskreni Hrvat nece se upisati niti postati clanom medju njemcom i magjarom. Zivili!

Gosp. Joseph Grgich, Babylon.—Sasvim nam je zao ako nam se tkogod potuzi uzrokom neprimanja novine, ali od nase strane istinito mozemo vam dokazati, da imamo veliku opazu na odasiljanje lista svim nasim pretplatnicim. Novine kad otidju iz ovog urednistva vise nemamo odgovornosti. Imate opazu na postarskom uredu, jer sigurni smo da vam drugi dizu novine. Tudje listove i novine za dizati nebi smijelo obstojali, ali zalostno toga ima kod naseg naroda. Vasa predbrojba spomenuta je u broju 39 od 11 proslog mesoca. Pozdrav!

Gospoda Petrie and Curin, Bank Street, Auckland.—Mirno do 14, 10, '09.

Gospoda Kurta and Bakalich. — Mirno do I, I2, '09.

Inostrane Brzojavke.

NOVO UDRUZENJE.

Berlin, 8 tek.

Novina pod naslovom " Lokalanzeiger " izniela je na javnost interasatni govor sa M. Isvolsky (ruskog ministra izvanskih posala) koji je skoro proputovao Englezsku, Francuzku, i Njemacku uzrokom balkanskog polozaja. Ruski je ministar dokazao, da savez udruzenja medju Francuzkoj, Ruske, i Englezke bit ce gotov, jerbo je opotrebito ovako uraditi za odaleciti Njemacku od njezinog osobnog nasilja na balkanu, sto znaci mnogo visi nemir nego politika Austrije na Balkanu. Tako isto ako velevlasti budu propustile Austriji njezine pripojene pokrajine, da ce Ruska svejednako zahtjevati od strane drugih drzava na Balkanu, da im se ima platiti nagjada za stetu njima naneseno.

KCI, NJEMACKOG CARA.

Berlin, 9 tek.

Kci, njemackog cara nasljednica priestolja potajno je prodala svoju kolajnu od dragog-kamena za £9,000 sterlina, koju svotu novca dalo je na dar udovicam i sirorcadim rudnika, koji su izgubili svoj zivot u rudi crnog-uglena tako zvano " Great Radlod coal-mine," u Westphalia nazad malo sedmnica.

SPRAVE U BOSNOJ.

London, 8 tek.

Brzojavna Biogradska agencija dokauje, da jedna nova divizija od infantarije i jedna konjanicka brigada spravlja se u Bosni za rata.

MOGUCE DA BUDE RAT.

London, 6 tek.

Becki dopisnik od Londonske novine " Times " dokazuje, da u Austriji sve malo po malo raste cuvstvo u narodu za otic u rat. Markez Pellavicini Austrijski poslanik u Carigradu ima naredbu da ostavi ono mjesto od sada do malo dana.

MANJAK DOZAVNE BLAGAJNE.

Berlin, 7 tek.

Herr Sydow, tajnik njemacke drzavne blagajne, dokazao je u Saboru (Reichstag) manjak drzavne blagajne od £6,900,000 sterlina god. 1907. Ovo se racuna, da izdatci i potroski za ovu tekucu godinu bit ce manjak od £5,360,000 sterlina.

RAT NEIZBJEZIV.

Beograb, 9 tek.

Sin Srpskog kralja princip Jure u svome govoru kod skupstine od stotinu castnika tuzio se na kralja i na vladu od njihove politike. Otvoreno je dokazao, da prije zudi otici u rat proti svome otcu, negu zapusiti Srpski narod. Viesti iz Rima dolaze da cuvstva proti Austriji obstoje u toliko mjesta u Italiji kao isto i bojkot od trgovine. Iz Carigrada dolaze viesti da sve male barke pune putnika i njihove prtljage koji su dosli sa Austrijskim parobrodom je su bile potonute od odbora bojkota u Carigradu. Turska pita od Austrije £6,000,000 nagrade, a nasa je vlada odgovorila, da ne moze vise dati od £240,000 sterlina.

U prosli Cetvrtak 10 tek. sudac kod magjistret Court, dao je odsudu od parnice Petra Juinovica i Bassi za pogodbu ljecenja, odsuda je ostala proti Bassi da povrati novac i plati troskove od parnice. A za stetu nanesenu Juinovicu nije nista osudjeno sa nikakvim troskovim.

Marin Pivac u prosli cetvrtak na 10 tek imao je parnicu sa john Pivac od Durham street Biljarda salona za £5 dugovanja, Sudac je pokarao Ivana Pivca na njegovoj krivoj zakletvi i dokazao je sudac da ce ga pridati Puliciji u ruke da iztrazuje njegovo krivo svedocanstvo. Marinu Pivcu data je odsuda za cielu svotu novca i troskovim.

Ostao bez Zene.—Josip Pasaric podvornik u Zagrebu, stanujuci na Zrinjskom trgu br. 1, imao je krasnu zenu imenom Anku. On ju je obozavao, ali ona njega ne. Iz do sada nepoznatih razdoga, otisla je Anka, bez da je rekla posliedni " s bogom " svome muzu, te se nije povratila svom raztuzenom muzu, a on nezna za njezino boraviste.

Ban Prodanac. — Nesretni Pavao Rauch dao je nazad malo vremena ocstovaoje u svojim slzbenim novinama, da vlasti Hrvatskoj moraju se dopisivati magjarski sa vlastima u Ungarskaj docsm po zakonu je priznat samo hrvatski za sluzbeni jezik u Hrvatskoj i Slavoniji.

Hrvat Izumitelj—Brijacki obrtnik Vinko Selak u Bjelovaru izumio je zrakoplov na upravljenje i dao ga patentirati u " Engleskog patentnog ureda " Sada se obraca na svoje sunarodnjake daga meterijalno bodupu, ne bili mogao svoj izum realizovati.

Sto Narod Zudi Znati? — Zasto se " Trublja " ponovno briga za utemeljiti " Austro-Hungarasku Ligu " koja neopotrebuje hrvatskom radniku u ovoj zemlji, a navlastito kada se pomotri sto njemci i magjari nami nasoj braci slavenim rade u staroj domovini? Koji je onoj brod i kapetan koji je Sulenta nasem hrvatskom narodu odkrio North, kao Kristofer Kolombo Ameriku? Da moze li Sulenta kroz ono vrieme sto jesu vojevali i vladali u Nordu, pokazati svoje ciste knjige od obrtnistva a da nisu bili na veliku stetu Hrvatskog naroda?

Cuvstva Hrvatskog Naroda! —Primilismo brzojavku iz Dargaville od gosp. Ivana Ujdura, u kojoj nam salje adresu, gdje bi smo uputili podulju brzojavku od strane svega hrvatskog naroda u ovoj zemlji, da izrazimo nasa iskrena cuvstva prama nasoj braci slavenim u staroj domovini, a u usuprot njemcu i magjaru. Do sada imamo dionicare sliedecih za proslati bozojavku — gospoda Stjepan Roglich, Marin Pivac, John Ujdur, George Erceg, Petar Katavich, Anton E. Matutinovich. A sada ocekujemo i drugih iskrenih Hrvatu da sto skorije postanu dionicari za vriednost brzojavke koju mislimo odaslati. Hajmo napred!

Nenaravno Dijete.—vise je novina donijelo visti, kako je diete jednog tvornicara u Pruskoj ne naravno debelo. Ima mu tek. 5 godina, a vec je tezko 110 stari funti, Kretnje su mu tezke, izgovor mrtav a pogled sanen. Vise puta su ga predavali liecnicima na motrenje i liecenje, vec su provali snjim svasta. Nisu mu davali jesti, a pojili su ga svakakovom vodom, pane pomaze nista, ono sve deblja. To mu je roditelje zalostilo, pa se otac dao sve u vecu brigu. Napokn odlucio se setati sa svojim djetetom. Prolazec neki dan ukraj nekog seljaka, ozedni malic, a otac naruci kod seljackog gazde kiselog mlieka koje mu je vrlo prijalo i djecaka osvjezilo. Za par dana kako je poceo pit kiselo mlieko, poceo se lakse gibati, lice mu se razvedrilo, a oci oziljele. I sad se otac nada dace i omrsaviti.

Rat Neizbjeziv.— Od Balkanskog polozaja toliko novina izdali su posebna izdanja u kojima javljaju, da je rat na Balkanu neizbjeziv. Ova viest pronzrocila je kod svih Europejskih burza veliku trzavicu. U Boci Kotorskoj su tvrdjave napunjeni sa sfrijeljivom, a jos ce novih iopova onamo stici, sto Crnagora sa priekim okom gleda.

Projzvod Kaurske Smole—Na upit poglavitih trgovackih kuca od kaurske smole, dokazuje se da ove tekuce godne proizvod je bio u manjini od 1883 tonelata od porsle godine 1907. Takodjer jedan racunovodja od jedne dobro poznate tvrdke, dokazuje da kopaci je su primili ove godine u manjini sa £100,000 sterlina od prosle godine, kao isto i trgovci uzrokom slabog pitanja od amerike za smolu proizvod se umanjio u vriednosti od £160,000 sterlina. Sada u gradu nalazi se na marketi samo po prilici 550 tona. Dojduce godine ne bude li europejskoga rata bit ce bolja trgovina za smolu u svakom pogledu sa boljim cienam Boze pomozi nasega radnika.

J. BOUSKILL,

Statutary, Monumental & General Mason,

SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

JAMES CURRIE,

TAILOR,

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa a najniZosn mogucom cienom.

HRVATSKA TISKARNA !

Nemojte zaboraviti da mi sada izradjujemo svake ine tiskarske radnje. U svakom slucaju biti ce te posluzeni tocno, liepo, i brzo.

Priporucujemo nasim zemljacim da sebe i drugoga budu dovisti Hrvatske tiskarne, koja ce u najboljem redu sve tiskarske radnje izvrsiti. Ovo pamtite !

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 140.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 135 pak gore.
Dobro vrsta skupa sa sitnom gumom od 125.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 95.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 35.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 48.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobro swampa izmisana, i bez praha od 15.
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 13.
Dobor chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 15.
Dobor chips sa prahom alislabiji 13.
Dobor prosijani prah 12.
Dobor neprosilani prah od 11.
Slabi prah 10.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugami od 110.
Po drugi put ostrugana ali bistra 105.
U komadim bez sitne gume, i sugare 90.
Srednja vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Ostrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 22.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 3s 6d.
Zemljusina od gume—

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugani 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 145.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 85.
Sitna guma 42.

KRALJEVICH & SIMICH,

GUMBROKERS,

40 Wyndham Street, Auckland.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½%. Takodjer imamo nabolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

PRITCHARD'S POSTOLI !

Najbolje skadiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEANS' BUILDINGS,
QUEEN STREET WHARF.
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Novi Duncan ! Sada otvoren !

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
Queen and Fort Streets,
AUCKLAND.

T. KENEALY & CO.,

Swanson S., AUCKLAND.

Whisky in bulk :---Glen Ray 7 O.P. 30s. per gal. Whisky, cased--Red Funnel, 47s. and Grant Fraser, 46s.

Brandies---Mac Rogers 3 star, 52s. and others 42s.

Schnapps---Gold Medal 42s.

Wines---Hardy's Special, 32s., Hardy's Medium, 28s. Claret---Hardip, 32s.

Ales Dodson's qaarts 3s., pints, 4s. 6d.; Swans qaarts, 8s., pints, 4s. 6d.; Paul's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Stout---Dodson's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Cordials---Pepperment, 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.---Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pah vazda radovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KROJACI za muzk i zenske objece. Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlarnu meduju na izlozbi u Aucklandu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest Dobro medicina za lieciti reumatizumu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja rapada, 2s 6d.

Eccles' Phosphorton.

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glva, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svake botelja 2s. 6d., 4s. 6d., 6s. 6d. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

GOSP. A. ECCLES, Chemist,
Queen Street, - AUCKLAND.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica : Rieka, CENTRALA : ZAGREB, Impostava : Hreljin

Glavnica K. 1,580,000. Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 krvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova---hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzeta zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa.

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulagenja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke !

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE

BRACA HOPE.

ZURABA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suqlje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju !

ZEMLJISTE sadraje 8 ekera pod lozom od pet godina nazadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se

J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

J. T. McIvor & Sons.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokoqanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.

Adresa---
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posulja kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa---
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gutov novac svakog ploda sto zemsja daje daje rita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobor covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer,

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s. per case of 1 dozen quarts or in the Cask.

Send for Sample---
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO !

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na

N. MAY, Kupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

CUMMINS & CO.,

Coombes' Arcade, Auckland.

krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljvsto se garantira. Ciene se umjerene.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

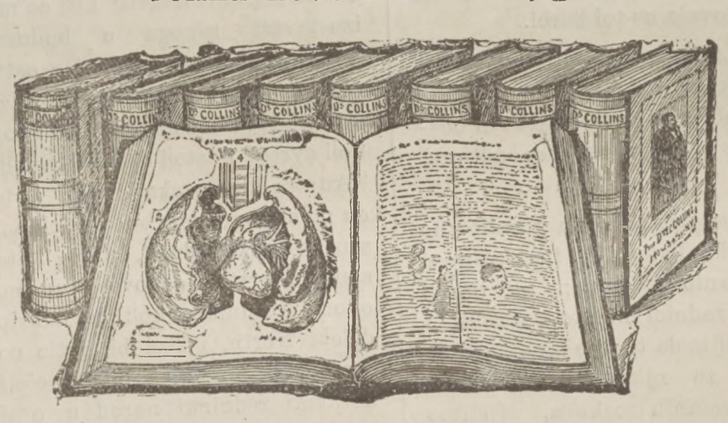

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti : „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na :

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u k9jem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

Britanska Hrvatska Agencija.

Generalni Agenti i Tumacnici.

27 Coombes' Arcade, Queen Street, AUCKLAND.

Posulje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trvacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovrsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadje svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podinaka. Prevadia i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemljit. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zadravlju ili bolesti obratite se na gove naznacenu adresu gdje ce te bili podpunim zadovoljstvom sluzeni.

Telefon br. 1575. M. A. FERRI, upravitelj.

Pokusate ovu Tiskarnu !

Tiska se svaka radnja u najboljem redu sa umjerenim crenam. Obratite se na

TISKARNU NAPREDKA
27 Coombes' Arcade, Auckland.

Printed by the British and Crotian Newspaper Company at their Registered Printing Works, 38 High Street, Auckland.

SATURDAY, DEC. 12, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (3rd. Year) AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, DEC. 19, 1908. (No. 43.) Broj. 43.

Madjarsko Nasilje.

Madjarske zanesenjake kao da nije opametila ni god. 1848, kad su dobili takovih batina, da je izgledalo, da se nikad vise oporaviti ne ce. Njihova misao a velikom magjarorszagu ne da im mira, oni upravo luduju, oni bi, kad bi im bilo moguce sav svijet strpali pod svoju madjarsku kapu, zaboravljanjuci, da je ista previse malena.

Da mogu izgraditi veliku madjariju oprobali su sve ono, sto samo madjarski pakleni duh stvoriti moze, da narode Ugarske makar na koji nacin ucine Madjarima. Ali to im nikad nije poslo za rukom, a i nema nade da ce im poci. Sta sve nisu pretrpjela nasa slovacka braca od tih azijatskih divljaka, koji se koce u sredini Europe? Koliko je proliveno mucenicke slovacke krvi samo zato, sto brane svoj materinski jezik i sto ne ce, da budu Madjari? Koliko jos i danas odvaznih slovackih sinova cami u tamnicama, gdje ih muce na naj gori nacin, samo zato, sto ljube svoj narod i svoju domovinu, one visoke i puste Tatre? Tesko bi bilo na brojiti sve njihove patnje.

Madjari isto tako tlace i junacki rumunjski narod, koli ce im jamacno jednog dana zakrenuti sijom, jer rumunjski narod nezna za salu a i zato, jer u susjedstvu ima slobodne brace u kraljevini Rumunjskoj.

Madjari su u opce svojim nasiljem malo doprinjeli velikoj Madjariji, sta vise stvorili su joj vise neprijatelja. Medju Slovacima i Rumunjima osvojili su nesto pokvarene inteligencije, kojoj je geslo: ubi bene, ibi patria. Ali sva sreca je za jedan i drugi narod, sto se inteligencija u glavnom rekrutira iz istih rodova tako, da nemoral ne prelazi i u sire narodne slojeve.

Kad su Madjari vidjeli, da im rad oko pomadjarivanja ne napreduje u vlastitoj kuci, bacise svoj pogled na izmucenu Hrvatsku u nadi, da ce ovdje naci plijena. U tu svrhu upotriebili su sva sredstva, koja im samo na razpolaganje stoje. Slali su nam a i salju u zemlju razne narodne izrode, koji su spremni sve za novac prodati, da samo sto bolje napune svoje gladne gospodske zeluce. Na sve moguce nacine pokusali su, da nas po tim nasim "usrediteljima" privedu u krilo Ungarije, ali ljuto se prevarise. Svi njihovi eksponenti nestadose bez traga a hrvatski narod i danas zivi, ceka samo zgodu, da se osveti tim svojim tlaciteljima.

Hrvatski se narod nada, da ce ipak jednom doci doba, kad cemo se morati obracunati s osamstogodisnjom bracom i saveznicima, kojima ce onda jamacno pokazati, da nije voljan biti s njima u savezu, koji mu nanosi vrlo velike stete Onda ce obracunati s tlaciteljima, koje nam salju Madzari i pokazat ce im, da su izrodi najveci skotovi.

Madzari ce nas jos muciti, jos ce nas bacati u tamnice, jos ce slati na nas bujunete, jos ce nam slati razne eksponente, jos ce izigravati nase pravo na zeljeznici, jos ce vikati, da nemamo svoje drzave ali to ce ih jamacno skupo stati.

Hrvatski narod dozivjeti ce valjda jos jednom godinu, kad ce mu biti sveta duznost u zajednici s narodima Ugarske za uvijek onemoguciti madjersku bijesnu hidru, koja bi htjela, da nas spravi u svoj gladni, nezastini zeludac. Taj cas nije daleko! Dotle daj Boze, da se nadju na okupu svi sinovi naroda hrvatskog, da nam bude vece slavlje nad propascu nasih saveznika, koji su imali samo jednu svrhu, da nam ispiju krv, da nas uniste, da nas zbrisu s lica zemlje, da stvore veliki majarorszag. Ali ljuto ce se prevariti. Madjarima mora presjesti!

Kako ce Propasti Svijet?

Jedan je englski list upitao vise znamenitih ucenjaka, neka mu odgovore, sto oni misle: kako (ne kada) ce propasti svijet t. j. nasa zemlja? Sad je donio odgovore. Jedan od njih izjavljuje kratko i jezgrovito, da on toga ne zna. Lord Avenberi upucuje ga na zvjezdoznance; ma da se u njih ne broji, drzi, dace zemlja pasti u sunce. Profesor E. I. Garvud drzi, da je moguca velika poplava i opisuje ju ovako: Razvoj zemaljske kore ovisi op dva faktora; jedno o potresu, koji zemlju uzruja i pravi na njoj uzvisine, a drugo zemaljska se kora trosi. Sad se, kako je poznato zemlja neprestano ohladjuje. Kad jedanput ohladjne, ukocene naslage zemlje ne bude voda mogla probiti, ne ce vise biti ni stvaranja brda, ni potresa. Naprotiv ce se zemaljska kora nslijed neprestanog trosenja sve vise priblizivati razni morskoj uslijed neprstanog trosenja past ce povrsina zemlje do dubine od neko 30 metara—po racunanju profesora Garvuda—izpod povrsine vode. Vrlo zanimivo misljenje fizicara Ramsaja. On ne trazi uzroka propasti zemlje u prirodnoj kakvoj pojavi, vec se boji, da ce ljudi uslied prevelike napucenosti morati od glada pogibati. Hugins, glasoviti zvjezdoznanac zastupa mnijenje, da zemlja moze isto tako uslied velike vrucine propasti, kao i uslied zime. Osobito mu se vjerojatnim cini sukob sunca s kojim drugim zviezdlem.

Sva su ova mnienja zanimiva samo po tom, da se vidi, koliko danas znanost moze znati. Inace, da upitate kojeg tog ucenjaka, a kada on misli, da ce na njegov nacin zemlja propasti, slegnuo bi ramenima: za 50, 100 ili nekoliko stotina milijuna godina! A to je za covjeka i narod gotova vjecnost. Zato radimo i mucimo se, kao da ce ovaj svijet vjecno postojati jer ce iza nas biti jos mnogo potomstva, koje ce suditi nasim djelima.

Austro-Hungarska Liga.

Temelj ove gore udruge, mora da bude razrusen na isti nacin kako je i bezrazlozno zapoceto. Nismo se mislili vise od ovoj udrugi baviti, posto vrlo debro priznajemo, da hrvatski radnici nece nigda za nigda pristati, da postanu sa clanovim od one "Lige," koji njezin temelj sadrzjaje u zraku. Doslo nam je do usiju iz poznatih vrela, da opet se namjerava od strane uprave njemca i magjara sazvati drugi tajni sastanak, tako da od onog malenog broja koji nisu hrvati bude se "Liga" ponovno probudila. Ovo stavljamo do znanja nasim iskrenim hrvatim i braci radnicim, da budu na oprezu a navlastito kad se bude pitati clanarina.

Gosp. Stjepan Roglich on nam je osobno stogod dokazao, kad se je magjar i njemac u pocetku potrudio za nami Hrvatim utemeljiti "Austro-Hungarsku Ligu." Roglich nije znao misli od osnove njemca i magjara, jer on sada jest, i kao je vazda bio zivi kremen u svakoj stvari proti njemcu i magjaru. Ali na osobni poziv od drugih domorodaca otisao je znatizeljno vidjeti kakav ce taj sastanak zapoceti i dovrsiti. Naravno naseg vriednog magjarona, njegova osnova na usi onog malenog broja prisutnih bilo je sasvim slatsno i povoljno. Prisutni onda kao i sada, bez da su razumili cilj osnove njemca i magjara upisali su svoja imena i nekoji dali po jednu Liru sterlinu kao ulazninu. Za ne biti od zadnjih i gosp. Roglich dao je (sada se vrlo kaje) svoju Liru. Ali kada je gosp. Josip Franich upitao magjarona, da i on kao nazvati predsjednik, dade svoju ulazninu Liru, kao na izgled drugim clanovim, ali to ovaj nije uradio nego uzmakao. Tako iste, kad je red dosao na njemca da i on dade Liru kao i drugi za ulazninu; ali ovaj takodjer okrene pleca na isti nacin kao i magjar.

Dakle sada draga braco radnici vise ne cemo duljiti, jer sada mozete sami pripoznati zasto nam treba da otidjemo pod njemacku i magjarsku zastavu? Nema tome vele godina, nasi se citatelji spominju, kad u sobi od posjeta kod Shakespeare hotel, Albert street, njemacka uprava htjela nami hrvatim osnovati jedno dobrotvorno druztvo, pak iste veceri u istoj sobi nekoliko Lira sterlina bilo je sakupljeno, pak jeli se dosla do zudjenog cilja? Kao isto mozeli se dokazati da svaki nas domorodac jest primio svoj novac nazad? Opazimo sto nami Slavenim rade magjari i njemci u staroj domovini, pak sada u ovoj slobodnoj zemlji da mi moramo otici pod njihovu upravu i zastitu. U pamet!

Pozar Sume.—U vise krajeva Sjedinjenih Drzava u Americi pojavio se pozar u sumama. Tako gore sume u kalifornijskoj dolini i na sjeveru drzave New Yorka. Vjetar je pozar potpomaguo i ovaj se rasprostro na sto i pedest kvadratnih milja. Postradalo je uslijed toga i mnogo nasih ljudi.

Sto je Najvece na Svijetu!—Najveci je ocean: Tlhi ocean; najvece more: Sredozemno; najveci zaljev: Meksikanski; najobilnija rijeka: Amazonka; najprostranije jezero: Gornje u Sjev, Americi; najveci otok: Australija; najveci grad London; najveca zgraad: crkva sv. Petra u Rimu; najveca pustara: Sahara; najprostranija suma: Feniz u Dublinu; nalvelicanstveniji most: Calgaote u Brooklynu u New Yorku; najvise brdo: Mt. Everest u Aziji.

Izigravanje Djeteta.—U drzavi Kentuki, bila je neka udovica tako siromasna, da nije mogla hraniti svoga djeteta, te odlucila nekomu ga dati. Kako se je ponudilo vise ljudi, da su voljni uzeti dijete, to mati, kao svaka bistra Amerikanka, odluci prirediti lutriju. U varosi prodala je 2,000 lozova po 10 centi i tako je sirota mati zasluzila 200 dolara. Isto dijete dobie je neki odvjetnik. Premda mladic, ipak je dijete zadrzao i zakonom ga posini, a to sve zato, sto mu se je dijete dopalo, jer za cijelo vrieme "vucenja" nije zapliakalo.

Vjera na Svietu.—Rimokatolika ima na svijetu 264 miljuna, protestanta 185, grka-iztocnjaka 110, muhamedovaca 187, zidova 11, pogana 125, budhista 438, Indijanski vjera 210, milijona. Vjerske, koji vjeruju u jednoga boga ima 757, a onih koji vjeruju u vise bogova 773, milijuna.

Vjencanje Kroz Reseto.—Gos. John Arthur u Kasasu zaljubio se usvoju ucenicu, a ona mu je isto ljubav uzvracala. Dugovorise se da ce se uzeti, otac djevojke nije thio ni da cuje o toj svezi, i da zaprijci dalje ljubakanje proglasi profesura ludim, na sta ga strpase u zatvor. Djevojka kako ga je ljubila niagje jednog svacenika, te podje u zatvor—tamo ali ju ne htjedose unutra pustiti! Ona vikne kroz prozor prfesuru neku joj pruzi ruku kroz resetku pa dok su se oni tako drzali svecenik ih je svezao vjncanim vezom i tako su ipak postali muz i zena.

13 Godisnji Ubojica.—U dvoristu seljakinije Bojane Rogulic doslo do prepirke izmedju brace Nikole, Vase i Laze Praskica. Zgodilo se to u 6 sati pred vecer. Brat Nikola razjaren na odlazku dovikne bratu Vasi: "Da mi se nisi pokazao u mome dvoristu, a jos manje u kuci: Ja sam svoj dio prodao." Na te se rieci Vaso silno razljuti, ode po kolac, kojim je udarao po vratima Nikoline kuce. Na viku i lupu iztrcase ukucani, a med njima i Nikola. 13 godisnji sin Vase imemon Simon obori se na strica. Baci ga na tle, te po nagovoru ocevom iztrgne kolac stricu iz ruke, pa ga njime udarao po glavi tako dugo, dok se isti nije onesviestio. Otac i sin pobiegose, a onesviestenog prenesose u kucu. Kad se je povratio k sviesti, podje prema kuci Bojane Rogulic, ali bas na pragu ispusti dusu. Simon Praskic predan je sudu. Obtuzeni se brani podpunim pijanstvom, ali svjedoci tvrde protivno. Daljnji su izvidi u tecaju. Rano je poceo, a kako ce svrsiti, to se ne zna.

Sto je Jedna Miljarda?—Jedna miljarda u zlatu predstavlja tezinu od 322. 580 kilograma. zicu izvucena ta mnozina zlata tako je dugo da bi mogli uviti njome citavu zemlju. Jedna miljarda srebra tezi 5 milijuna kilograma.—Za transport jedne miljarde u zlatu bilo bi potrebno 64 vagona, koji bi zauzimali mjesta na tracnicama u daljini od kakovih 400 metara. Za srebrenu miljardu bilo bi nuzno 1000 vagona, svaki po 5 tona (jedna tona ima 1000 kila) na 6 kilometara tracnica. Komad zlata od jedne milijarde moglo bi dignuti tek. 6000 ljudi, a 32. 000 osoba bilo bi potrebno, da se milijarde odnese kad bi svaki ponio sa sobom samo 10 kila, 500.000 osoba, kad bi miljarda od srebra bila. Zlatni novac komad do komada u vrijednosti miljarde cinio bi duljinu od 1050 kilometara, a naslagan jedan nadrugoga, pravijobi stup visok od 33. 000 metara.

Nasim Citateljem,— Svaka narodnost i svaki covjek, koji ima i malo smisla za ovaj svjet, cita i mora citati novinu, da zna sto se zgadja i da mnoga nauci, koju nebi nikada naucio, da necita. Svaki ovaj koji cita, taj i pleca svoju novinu, jer ona mu je kruh svagdanji, jer ako ne cita, onda mu njesto manjka. Ali kod nas to nekako neidje, jer—priznajemo pravo—narod se je naucio na molakanje. Znamo predobro, da ima takvih, koji tocno znaju, da mu je predplata minula i po toliko mjeseca vec, al on veli kada dodjem u grad ili neka me ceka pak cumu platiti. A kako to malo muke stoji metnuti "Liru" u pismo ili kupiti money order i poslati ga urednistvu. Kako je to neznatna brig a ipak mnogi imnogi nece tako da ucine. Pa zasto da se mora bas moliti od vas novac za predplatu i vazda vam kucati na vrata? Ta taj novac sto ga dajete sa novinu je vas novac i vi ga primate natrag u novinama. A kada posaljate tu predplatu, tada cete dobiti vecu novinu, jacu, zanimiviju, poucniju i ljepsu. Novina bo nije nicija,—onaje vasa. Njezin pravi vlastnik ste vi—njezini citatelji. I budete li joj vi i is li vise na ruku, biti cete vlasnici bolje, vece i ljepse novine, biti ce ta—vasa novina—bogatija stivom i vise ce vamt moci znanja davati. Svaki neka salje stoga svoju predplatu necekajuc daljneg vremena.

Proslog meseca Listopada odkriven je u Pesti na svecani nacin spomenik kraljevicu Rudolfu. Prisutni su bili svi ugarski ministri, zatim mnogo clanova zastupnicke i velikaske kuce. Otkricu spomenika je prisustvovao i sam kralj.

Nema Novca, Nema Pameti.—Kada se nema ove dvije najnuznije stvari onda stavno nitko nemoze otici sa radom napred! Nazad malo vremena jednom nasem poznatom uredniku, usuprot da mu treba pameti, otisao je i posudio svotu novaca u svog domorodca za da namiri tiskarne dugovanje. Onaj koji mu je tu uslugu u velikoj potrebi u cinio, sada se nalazi u neprilikama posto sudu treba da odgovara kada je tudji novac posudio, a od urednika nemoze se nadati da novac bude povracen.

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application).

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL of ADVERTISEMENTS in the NAPREDAK (Progress) MUST BE IN WRITING. Advrtisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager,"

Izlazi Sedmicna Novina svake Subote cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CEILU GODINU £1 5 0
ZA POL GODINE 12 6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINU .....16 K
ZA POL GODINE ..... 8 K

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primlieno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezautavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrdtenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRITISH & CROTIAN NEWSPAPER CO.,

Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

27 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br. 1575. Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

E. B. DUFAUR,

43 Queen St., AUCKLAND.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES, STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES: The choicest brands, case and bulk, including Watson's, Pedeitor, Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS: Henessy, Jules, Clamait, Ruyer, Guillet, and all other leading brands.
GINS and Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS: The purest, direct from Holland.
CHAMPAGNES: All leading brands and finest vintages.
ALES and STOUTS: The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' and Bass.
TEAS: A speacial leading line; best Value in market, packed in half-pound, 1lb., 2lb., 6lb., and 10lb tine, and half-chests.
WINES from vineyards of Australia and Continent of Europe; cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me; this will ensure continuance.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

MOKOIA - - Prosinca 21

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE koji putu izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney

OMRAH - - Prosinca 26
OROTAVA - - Siecnja 9

Za potpune potankosti obratiti se Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujizicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA.

R. H. SWALES,

(Novi bieli ducan)

Nize cetiri vrata od Rew's ducana VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjeoe od muzkih krojaca. Garantira izvrstnu krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

HRVATSKI PRIJATELJ

JEST

DUHAN

"MELROSE"

Koji Drugi

Nemoguce da bude bolji.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedin Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI,

VLASTNIK.

CHAMPION FLOUR.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

PrivatnaGostiona

(Nalazi se za iskrene hrvatske rodoljube.

Br. 9 Short St., AUCKLAND.

Za dobar naputak, i ako sebi zelite bolje koristi kad dodjete u grad dajte pokusaj za Vidjeti kako ce te biti posluzeni.

GDJA. FERRI, UPRAVITELJICA

OGLAS.

DAJEM na znanje svim domorodcim, da prodajem smolu uz komisiju, na najvece zadovoljstvo posiljavca. Izasiljavam hranu i sve druge potrebne stvari, u najbrzjem vriemenu i najtacnije.

Biljezim se S'postovanjem

STEPHEN ROGLICH,
No. 9, Beach Rd., AUCKLAND

A. KOHN,

178 Queen St., AUCKLAND.

[USTANOVLJEN OD 1868.]

VLADINI I NAMJESTNICKI ZLATAR.

Najbolji satnici za drzati vrieme, i skladiste svokovrstne zlatarije uz najnizu cienu Izradjuje se i popravlja svaka radnja. Dajte pokusij za ostati zadovoljni!

Pravila "Napredka."

1. Dopisi glede nepravednog postupanja na stetu hrvatskog naroda u ovoj zemlji, i svi dopisi koji su za korist naroda uvrscujemo bezplatao.
2. Dopisi osobnog sadrzaja, spadaju pod "Priposlano" te se placa za prostor mjesta po pogodbi. Krstitke, zenitbe, i ostale viesti kao ako trazite koga i.t.d. dva shillina i sest pena po svakoj unci.
3. Za oglase od viseg prostora jesu posebne ciene te ce mo ih na zahtjev priposlati, ali po pogodbi moraju da budu predplaceni.
4. Naredbe za tiskanje oglase, i za zaustaviti iste more da bude u pismu. Oglasi primljeno osobno primaju se za tiskanje ali dokle ne bude pismeno zaustavljeno isto se racuna za izplatu.
5. Dopisi moraju biti potpisani; ako necete da se vase ime iznese na javnost, pisite to nama, pa cemo uvrstiti bez vaseg imena.
6. Za posebni (privatni) odgovor izvolite priioziti marku. Urednictvo si ustavlja pravo da izostavi ono sto bi vodilo kavgi ili svadji, ali ne u placenim dopisima.
7. Dopisi nepristojnog sadrzaja se u opce ne nvrscuje pa makar i platili Zanj.
8. Za sve podpisane dopise u nikakvom slucaju Urednictvo neuZima nikakve odgovornosti.

Ured "Napredka."

"NAPREDAK."

SUBOTA, PROSINCA 19, 1908.

Nezaboravite Svojih!

TESKA srca i bolne duse citamo zalostne vijesti u domovinskim novinama, da nekoji nasi ljudi, zalosna im majka, kad dodju ovamo u Novu Zelandu, izgube srce i otvrdne im dusa, te zaborave svoju kukajucu sirotinju, koju su ostavili kod kuce, zaborave svoju zenu i sitnu djecicu. Ljndi, sramota je i Bogu je plakati, da to moze biti, da srce okameni, da dusa zaboravi i zapusti one mile i drage, radi kojih ste se otisnuli u daleki i tudji svijet, da svojim radom i razborom olaksate zivot i osladite onu koru hljeba svojoj ostavljenoj obitelji i spremite bolju buducnost svojoj nejacadi. Srce zaboli pravog i postenog covjeka kad cita, da novine sakupljaju u domovini milodare za gladujucu sirotinju, koju je muz i otac zapustio, te niti joj sto salje, niti joj se javlja.

Ljudi i braco! Pomislimo samo, sto nas je odagnalo u daleki i tudji sviet? Odgnala nas gola bijeda i nevolja, koja nas je proganjala, te gorcila zivot nama i nasim najmilijima, sto su nam uz srce prirasli i nad cijim zivotom i srecom smo drhtali. Odagnala nas kako znate, teska nevolja sa rodjene grude i iz kruga onih, koji su krv nase krvi, a povela nas nada, da cemo se odhrvati toj bijedi te postenim, ako i teskim radom, pristediti toliko novaca, da se sretni povratimo kuci i zakrpimo onih sto rupa, kroz koje nas bijeda zapuhavala, pa da pocmemo sretniji novi zivot. Ali neki nasi ljudi, opametili se da Bog da, kad se ovdje malo udome i priuce novom zivotu izgube svoju zdravu pamet, te zaborave kukavci sto su bili i kako im je bilo kod kuce, pa krenu stranputicom. Zaborave, da su kod kuce bili puka sirotinja, zeljna kruha za zivot i krajcare, da podmiri razliene potrebe—na puna zeludca i siti bacaju novac, koji krvavo zasluzuju, na nepotrebna i zloceste stvari, a doma njihovi gladuju. Zadju u zla drustva zlih ljudi i kojekakve zenskadije, koje izjedaju njihove novce, ispijaju pamet, dusu i krv. . . . Traze prijatelje, srecu i nasladu medju ovakovim stvorovima, koji te vuku od Hotela do Hotela i rastiplju s tobom u pijanstvu i razkalasenom zivotu tvoj novac, a nemaju ni mrve srca za tebe, jer im je to sramotni zanat, pa od svoje sramote i tvoje gluposti zivu. Pa sto si docekao? Propao si dusevno i tjelesno i slzuis na prezir i porugu svakom postenom covjeku; otvrdnio si u srcu, pa zaboravio svoju zenu i porod svoj. Ovako i ovdje ti trazis zadovoljstvo, nasladu i srecu? Ne brate moj, tu je ne ces naci; tu mozes i moras propasti ti i tvoji, koje si zapustio.

A pitam te zemljace moj, ima li vecega zadovoljstva, naslade i srecc od pomisli, da postenim radom, cestitim zivotom i stednjom pripravljas bolji zivot i bolju buducnost svojoj zeni i djeci, koja te kroz dan sto puta zazovu i o tebi misle. Zamisli se i pitaj se, mozes li u svijetu naci bolje prijatelje, nego su ti tvoja zena i djeca. Postena dusa odgovoriti ce ti, da je u nijma tvoje zadovoljstvo tvoja naslada i sreca.

Zamisli sebi, moze li te cije srce onako veselo i iskreno docekati, kao srce tvoje zene i djecice? Radovat ce ti se, plakat ce od srce i blazenstva, a i tebi ce srce tada veselo zakucati, a dusa uzdrhtali; plakat ces s njima od velike srece. . . . Vidis, brate, ovu srecu za uvijek gubis, ako zivis neposteno i razkalaseno, te rastipas novac. Ne daj se zavesti casovitimi nasladama, i lijepim rijecima i hinjenim smijeskom. Prevarit ces se, jer ces primiti patvoreno zlato, patvorenu ljubav i himbu, a izgubit ces pravo zlato i pravu ljubav, izgubit ces srecu svoju za uvijek.

Za to zemljace dragi pamet u glavu, a dusu u se. Posteno radi i stedi. Trosi samo toliko koliko bas moras, podupiri svoje kod kuce, a ostatak spremi u stedionu, do pristedjenim novcem postignes ono, radi cega si se otisnuo a daleki svijet na zaradu. Najljepsa zabava neka ti bude misaa na tvoju zenu i djecu, jer ce ti ta misao dusu plemeniti i cuvati te od grieha i stramputice; pa onda uzimaj cesto u ruke knjige ili novine, sto ce te jacati i cvrstiti tvoju pamet, naucit ces mnogo, a znas nasu poslovicu—"Tko umije, tome dvije." Stisni se, pregaraj, stedi, plemeni dusu i srce, uci i jacaj pamet, pa kad prosudis da si svoje postigao, vrati se, kao posten i potpun covjek, u svoju lijepu hrvatsku domovinu, gdje ce te iskreno veselo i sa ljubavlju u srcu docekati tvoji mili i dragi, tvoja zena i djecica. . Ovo je prava sreca, pa radi ovako, kako te evo putim i ne ces pozaliti svoj rad i svoj zivot. Ova je sreca vrijedna, da za nju tako radis jer vece nema, slusaj i znaj, dragi brate i zemljace moj!

Neodvisna Novina!

Mi nismo podniposto krivi, ako tkogod od nasih citatelja nezna sto znaci neodvisna novina? Svaka novina, koja ima svoj stalez od neodvisnosti, ta novina nesmije imati cilj za nikakvu stranku, nego dapace mora da postupa pravedno i posteno sa najsiromasnjlm kao i sa bogatim, sa tezakom kao i carom u Becu ili papom u Rimu, kad se tice na stetu ili na korist u opce naroda. Mi smo uzeli neodvisni stalez, pak dok je u nami duha za pravicu na nasu odgovornost ne cemo nikoga u brk gledati, pak ona osoba bila od najmanjeg ili najviseg stalisa. Ovdje u kratko spomenit, ce mo sliedeca dva redka bez dati na javnost koga se tice, ali onim koji su nam postali brzojavnu viest neka im bude do znanja da u obzir neuzimljemo nikakvu prietuju sto se tice novinarskog staleza. A sada da vam dokazemo na ce mu smo. Primili smo jednu podsulju brzojavku potpisano od jednog naseg domorodca u ime njegovog druztva, iz koje prenosimo sliedicih malo riece. "Molimo ostavise dopisnika—nije vriedan, cuvaj so posljedica snjime zajedno." Na odgovor, mi dajenu da nemamo do sada nikakvog dopisa za tiskanje primljeno; ali da imamo naravno da imamo prigledati, te ako sastoji ikakve osobnosti idje sve u kos, pak nesmeta koga se tice i od koga dolazi. Ako je dopis u interesu hrvatskog radnika iti ikakve druge vaznosti onda se prima za tiskanje pak ne smeta od koga dolazi. Ali ako tkogod misli, da ce nas zaustaviti sa brzojavnom ili ikakvom drugom svrhom, prije nego smo odlucili sto imamo raditi sa primljenim dopisim, neka vam bude do znanja, da nasu odgovornost nitko nam nece pod prietnjom pute zaprieciti.

Mi ne sudimo naseg hrvatskog radnika iz kojeg mjesta dolazi, nego sudima njegove osobne vrline i vriednosti, stoga, kada primimo kakvo pismo za tiskanja, prvo ga dobro proucimo, pak ako je vriedno ima mjesta u "Napredku;" ako li ne, onda idje u kos.

Kratke Vieste

Uzrokom Bozicnih svetkovina dojduci broj "Napredka" izlazi na Badnji dan. 24 tek. t.j. da nasim citateljem bude redovito novina izlaziti.

Na 31 tek. t.j. na svrhu stare godine kad "Napredak" vecerom bude izasao, pozivljemo sve iskre ne hrvate, koji se budu nalaziti u gradu Aucklandu na praznicim, da nas dodju pohoditi kod ovog urednistva, tako da na svrhu stare godine budemo se bratski pozdraviti. Bez iznimke dodji te, da se pozdravimo i nazdravimo sa casom crvenika "vina," tako da zapocmemo sa novim korakom pocetkom Nove Godine.

Gosp. Marko Glamnzina sa Red Hill, Northern Wairoa, moli sve svoje domorodce, koji su zapisani na listi milodara, Gospe od zdravlja u selu Stilja, da mu posalju svoj obol sto skorije.

Racuna se, da u Carigradu ima najmanje 235,000 pasa.

Za jednu cetvrtinu od milijuna pucanstva u Australiji ima vise zenskog spola nego muzkog.

Na svim zeljeznicam od svega svieta racuna se po prilici do putnici putuju u broju od 4 bilijuna i 500 milijuna.

Obicaj u niekim mjestim u Japanu sastoji, da kad na vjencanju sve igracke sto ih je u zivotu dobila budu izgorene.

Ukupno broja radnika kod prokopa Panamanskog kanala ima ih sada 21 hiljada.

U dobi zivota od 70 godina ako covjek neposjece nokte sa prsta racuna se da bi uzrasli u duljini od 7 noga i 9 palaca.

Jedna protestanska crkva u Santa Rosa Kalifornija bila je sagradiena od drva dobiveno sve od jednog crvenog drva stabla.

Ukupno s sada se nalazi 15 milijuna vjezbane vojnika u Europi za skociti na grlo jednom drugom u slucaju rata.

Na svim Ruskim zelieznicam kod kolodvora nalazi se knjiga osobio za putnike ako imaju kakvu tuzbu napisati.

U Becu svakom covjeku opotrebito je imati prvo dopust od svoje zene, nego ima otici u zrakoplov.

U Wellingtonu na sudu cetiri prodavaoca mlika bili su ogloblieni svaki po £2 sterlina so troskovim, uzrokom sto jesu prodavali mliko sa vodom.

Kad budete u gradu ovih svetkovina Bozicnih, dodjite nas pohoditi, jer priznajemo da u tolikom broju zelja nasih domorodaca vuce sa kakvim drušim zanimanjem, dakle mozda da vam budemo sa preporukom zelju ispuniti.

Proslog Ponedleljka, kad je sluzbenik ko drustva Trama u Wellingtonu otisao u pisarnu na 8½ sati jutrom nasao je blagajnu otvorenu. Iznaslo se da je pokradjeno u novcu £170 sterlina.

Jedan mladic od 20 god. u Wellingtonu imenom Peter Colin Hume kod svoje kuce igrao se je sa revolverom, kod na njegovu nesrecu revolver zapali i bala mu otidje u glavu. Bio odveden u bolnicu gdie sada se nalazi na smrtnoj postelji.

Kada se koja nesreca dogodi, ili ako ima stogod vazno novosti za tiskanja nemojte zaboraviti da mozete poslati brzojavno kao "press telegram," i to 150 rieci za "jedan shilin." Ovo smo vam i prije u pocetku dokazali.

Brzojavno dolazi iz Carigrada, da jedan turski parobrod hodeci iz Carigrada za Sebastopol jest potunuo u Sredozemnog moru Svi mornari na brodu sa 50 putnika jesu utopljeni.

Muslimani u Sarajevu odlncili su izdavati novi list "Turcin," koji bi zastupao gospodorsko—ekomoniske interese Muslimana.

Citamo u novinama da je vlada zabranila ove godine sokolski slet, koji je imao biti u Zadru. Zivila sloboda u Austriji.

U Sucurju na otoku Hvaru u Dalmaciji ulovili su ondjesnji hrvatski ribari u noci dne 21 proslog meseca Listopada, oko 15,000 kg. ribe. Ulovljenie srdjele duge su svaka 19 cm, a siroka 4 cm. Po svoj prilici nastavit ce se ribolov i dati dosta liepih srdjela za solenje i za pricuvu.

Radnja za prokop Suez kog Kanala zapada troska 25 milijuna Lira sterlina.

Racuna se da po prilici zenske vlasi na glavi jesu u duljini od 50 milja.

Covjece srdce po prilici tezi od 9 do 11 unaca.

Prosle godine Australija postala je Velikoj Britaniji nista manje od 23 hiljade tona zecova.

Dokazuje se da jos obstoji obicaj dvoboja u Francuzkoj, i blizu cetiri hiljade dvoboja bude u godinu dana.

U Ruskim tvornicam napravi se trideset milijuna drvenih zlica svake godine.

Kako statistika dokazuje sve malo po malo u Europi podneblje dolazi biti sve to vise studenije.

Najvisociji oblaci uzdizu se za deset milja, a najnizokiji jesu od 3½ milje.

Bosna i Hercegovina bila je spojena sa Turskom jos od god. 1643.

U Brazilu svaki od 21 da 44 godine mora da idje u vojnicku sluzbu. Oni koji se otimlju uzrokom vjerozakona odpusteni su, ali gube ime u politickom zivotu.

Nana, tako imenovana jedna Francuzka kucka pripada kao gospodar gosp. Edward Ellsworth, koji stanuje kod Plaza Hotel, New York, ima za zivinu privatnu sobu, kupaliste, ucitelja, sluzbenicu, i specialnu hranu od jestiva svakog dana.

Pucanstvo svega svieta jest razdleljeno na sliedeci nacim—Azija, 850 milijuna; Evropa, 380 milijuna; Afrika, 127 milijuna; Sjeverna Amerika, 100 milijuna; Južna Amerika, 36 milijuna; Australija, 5 mjlijuna; Na Sjevernim zemljum, 300 hiljade.

Proslog Utorka 15 tek brzojavka iz Wanganui donasa viesti da boja, Tom Long, jest bio ubijen od posjecenog stabla kod mjesa Kauangaroa. Ovaj boja, imao je sasvim slabo ime i mnogo vremena on isti boravio je u tamnici, te nista manje od 200 tuzba ovaj boja imao je odgovoriti na sudu. Od nazad 20 godina vazda je zivio medju Maorima, a ima tome vise od 15 godina, da njegova sluba nije potrebna bila kao boja u Aucklandu.

Ribolov u Osoru i Nerezinama.—Lov srdla u Osoru i Nerezinama (otok Cres) u Istri ove je godine obilat. U prvoj tmini! mjeseca svibnja ulovilo se oko 320. 000 srdela, od kojih se prodalo u Osoru i Cresu 15. 000 komada, a ostalo prodalo se tvornici konzervi riba u Cresu. U prvoj tmini mjeseca lipnja ulovilo se oko 798 000 srdela, od kojih se prodala narodu samo jedna tisuca, ostalo kupila je tvornica srdela u Cresu.

Dopisnica Uprave.

Gosp. Karl Klette, tajnik kod C. K., Konsulata, Auckland: Mirno do 14, 4, '09.

Gosp. Andrija Djugum, Waiharara: Mirno do 14, 4, '09.

Gosp. Ivan Vukoevich, Josipov: Mirno do 1, 6, '09.

Gosp. John Jelavich, Aranga: Mirno do 6, 3, '09.

Gosp. John Kosovich, Auckland: Mirno do 14, 4, '09.

Gosp. Anton Smundin, Babylon: Mirno do 14, 10, '09.

Gosp. Tony Jurisich, Dargaville: Kada nam jos posaljete 7s 6d, onda ce vasa pretplata biti podmirena do 30, 1, '09. Zdravstujte!

Gosp. Lui Katavich, Matakana: Mirno do 14, 10, '09.

Inostrane Brzojavke.

CRNOGORSKI POREZ.

LONDON, 14 tek.

Vlada crnogorska postavila je najvisi moguci porez na sve uvozne trgovacke stvari koje polaze u zemlju sa svim inostranim drzavam skim se nema trgovackih ugovora. Ovo postupanje stetuje mnogo Austriju uzrokom njezinog spojenja Bosne i Hercgovine, Ali Englezkoj i Italiji crnagora je postavila najmanji moguci porez za trgovinu.

VELIKI RUSKI ZAJAM.

PETROGRAD, 7 tek.

Ruska Duma (sabor) odobrila je da kod inostranke banke bude se zajmiti 45 milijuna sterlina. Od ove svote novca, da se ima namiriti drzavno dugovanje od 30 milijuna sa pet po sto interesa uzeto kroz vrieme Japanskog rata.

KUGA U RUSKOJ.

LONDON, 14 tek.

Bolest od kuge sto nazad dva mjeseca velikog broja ruskog naroda jest poginulo, ova se kužna bolest opet povratila i u glavnom gradu Petrogradu mnogo smrti vec je dokazano. Parobrod "Ashton," hodeci iz Antwerp otisao je u kvarantinu kod Grimsby. Na brodu bilo je nekoliko putnika ruskog naroda, pak pet od njih umrli su od kuge kroz deset casa jedan iza drugog.

Sprovod Domorodca.—Primili smo brzojavno iz Kanearanga, da u proslu Sriedu 16 tek. pok. Jakov Mateljan imao je sasvim svecani sprovod u Thames. U dodjucem broju bit ce poduljc opisano dokaz njegove smrti od naseg dopisnika.

Nesreca Na Moru.—Nazad malo dana bilo je sasvim nepovoljno vrieme od silovitog vjetra i žestoke kise. U proslu sriedn 16 tek. jedna ladja "Kia Ora" kod Kawau Island dodje na kraj i razbije se. Na brodu bila su cetiri od vojske, pak na veliku nesrecu Kapetan sa sinom t kuhar utobe se a samo jedan mornar imenom Gossop spasi se. Utopljenika imena je su sliedeca, kapetan Edward Piercy 54 god. star, JamesPiercy 30 god. star i kuhar (Cook) Thomas Young. Sin kapetana bio je jedini sin, ozenjen ali nema nikakovog poroda.

Resa Na Veslanje—Uprosli Utorak 15 tek. bila je resa kod mjesta Wanganui, za dobiti vjenac kao champion svega svjeta medju W. Webb i Richard Arnst. Webb je prije bio champion svieta na veslanju, jer toliko resa sto je imao sa drugim vazda je svakoga predobio. Ovoga puta Webbu nije otislo za rukom jer Arnst sasvim lahko ga je predobio. Viesti iznadilo je svakoga u Novoj Zelandi, da Webb je izgubio resu, jer 80 po stotinu bilo je naroda koji su oklad metnuli da Webb ce resu dobiti i da mu vazda ostaje ime kao champion svega svieta. Webb i Arnst obodvojica jesu urodjenici Nove Zelande, ali to je razrlika sto Webb jest nastanjen u Wanganui a Arnst zive u Australiji. Po cieloj Australiji obradovalo je narod kad je Arnst dbio vienac champion svega sieta. Arnst na srvrsetku rese dokazaoje, da se je veslao za novac, te u kojem mu drago mjestu ako bi drugi hotili pokusati srecu, da ce se veslati za novac i gdje bude bolja prigoda.

Naseg Domorodca Obrtnictvo.—Iz Englezkih novina prevodimo sliedece redke od obrtnictvu nasega domorodca J. W. Kurta kod New Plymouth—Dominion Billiard saloon kod Devon street nadoknadilo se je vise prostora uzevsi mjesto od brace Webster. Postavljene su tri izvrstne trpeze suvise od tvrdke Wright, Ranish and Co., a vlasnika gosp. J. W. Kurta, koje mjesto jest izvrsno udobljen, Jedna nova trpeza je postavljea tako zvata "french cannon teble" na kojoj nema nikakvog dzepa, jer igra na ovoj trpezi sastoji od same kane. Ovo je prva trpeza od ovog razreda postavljena u Novoj Zelandi, pak igraci imaju znatnog interesa. Izvrstna svjetlost obstoji danu i u noci. Dakle ovaj saloon jest najprostraniji i najbolji u svakom pogledu na ovoj sjevernoj ostrvi od Nove Zelande.

Sramotna Djela!—Primill smo nekoliko tuzba glede dizanja sa poste listova i novina. Ovakovo postupanje neobstoji u uikakvoj izobrazenoj narodnosti. Prije smo imali prigodu potuziti se na glavni postarski ured, pak za kratko vrijeme postarski cinovnici u (kontri) okolici izvrsivali su svoje duznosti, dok opet kako vidimo povratili se na stare obicaje. Osobuo i u pismenu potuzito se svim postarskim cinovnicim da vrse svoje sluzbene duznosti, jer sto skorije opet ce mo zasviriti u druge diple sramotna diela moraju da pristanu!

Nesreca Naseg Domoroca.—Sasvim zalostna viest dolazi brzojavno iz Thames, da jednog naseg domorodca imenom Jakov Mateljan rodom sa otoka Hvara u Dalmaciji, jest ga zadesila teska nesreca. Mateljan bio je na radnji u sumi sjekuc drva kod Kauaeranga Valley blizu Thames u proslu subotu 12 tek. Sjekuci stablo ostavili su ga na pola posjecena kad su otisli na objed. Malo kasnje Jakova Mateljana brat nastavi sjeci stablo, koje padne na zemlju pokraj Mateljana, i grana stabla udarise nevoljnika po glavi davsi mu velku ozledu. Mateljana odveli su ga u Thames bolnicu, koji ondje ispusti svoju dusu. Pokojnik bio je neozenjen 29 god. star, bavio se je sa kopanjem smole i sa svojom marljivoscu zastedijo znatnu svotu novaca. Vjecnji mu pokoj!, i nase duboko sazaljenje njegovoj ucviljenoj rodbini.

Odlikovou Hrvat u junoj Americi—U Limi glavnom gradu juznoamerikanske republike Pern, uprilicenaje izlozba ucenickih radnja na uspomenu proglasena, neodvisnosti peruanske republike. Bozo Tortunic hrvatski djecko iz Sibenika u Dalmaciji koji se onamo doselijo sa svojima roditeljima izlozio je na toj izlozbi svoje ucenicke radnje to je od peruanskog ministra prosvjete dobio zlatni kriz sa kolajnom, kao nagradu, jer su njegove radnje bile od svih drugih radnja njegovih urodjenickih peruomskih suncenika najljepse i najkrasnije. Cestitamo nasem dalmatincu na njegovon uspjehu! Nastojmo i u Novoj Zelandi u kojoj se stvari odlikovati, jer ima prostog i sirokog polja, a Hrvat nije nigda zadniji bio kad mu se prigoda pruza

Trazi se Drug!—Da podje kmeni kao drug u jednaku polovieu moga zemljista gdje se moze svake srece uciniti, jer samu covjeku na farmi nije sasvim povoljuo zivljenje. Neopotrebujemi setaoca vec mirna i postena mladica koji zeli sebi dobra. Moze svaki doci me osobno vidjeti ili neka upravi privatno pismo ua adresu Marko Glamuzina, Red Hill Northern Wairoa.

Prva Sila po Prijestolju.—Amerikanski dopisnik donasa vijest iz Beca, da je pravi uzrok svima nemirima na Balkanu nitko drugi nego li nadvojvoda Franjo Ferdinand. Starina Franjo Josip nije nista drugo nego figura koja ono radi, sto mu taj nadvojvoda kaziva. Franjo Ferdinand se rijetko kada pokaze u javnosti, njemu je sav taj javni zivot kao i odusevljenje naroda do skrajnosti mrsko—ali zato on u potajnosti radi i upravlja. Kao veliki prijatelj Vatikana, nece da posleti talijanskog kralja, premda je vise puta bio u Rimu. Premda smo vec u 20 vijeku, ipak on jos vjeruje, da je carstvo dano od "milosti bozje," a mrzi na sve sto je demokratsko i napredniacko. Ako dodje do prijestolja, onda ce za sigurno doci do sveopceg rata, a on sam je uzrok tome.

"Pucka Stedionica" u Makarskoj.—U Makarskoj u Dalmaciji osnovala se koncem lipnja ove godine "Pucka Stedionica". Na ustanovnu skupstinu dosli iz Splita gg. Dr. Smolaka i Dr. Tartaglia. Odaziv iz Makarske i iz blizege sela Tucepi bio brojan. Upisalo se blizu 200 udila.—Seljaci iz drugih sela nisu bili pozvani na sastanak. Oni ce biti pismeno ponudjeni od ravnateljstva stedionice, da se upisu. Sigurno se racuna, dace novo ustrojena stedionica skupiti kroz mjesec srpanj vise od 300 udjela to je prvi pocetak vrlo dostatno. U upravu nove makarske "Pucke Stedionice" izabrani su gg.: Miho Rismndo, kao upravnik, Spiro Klaric, kao nadglednik; Dujam Zanchi, kao blagajnik; Andrija Babic i Toma Matic, kao zamjenici.

Na Obranu svoje Domovine.—Odma u pocetku kada se je buna probudila u Srpskoj za rata, Amerikanski-srpski podanici zapoceli su sakupljati cetu vojnika za otici na obranu svoje domovine. Sa kapetanom Leskovac, Srzente Sharko Radrojevitch, i drugih domorodaca, jedan patriot Mihovil Zuanovitch proslog meseca poceo je sakupljati cetu svojih domorodaca za otici u sluzbu Balkanskog rata u slucaju ako Srpska otidje u rat sa Austro-Ugarskom. Oni koji su se upisati je su od 18 do 35 godina. Zuonovitch dokazuje, da netom kralj Petar pozove vojsku za rata, da oni su spravni, sa prvim parobrodom odputovati iz New Yorka, za koju mudrago Teljansku luku. U slucaju rata kapetan Leskovac dokazuje, da ce odputovati za Italiju, pak izkrcati se u Napoli ili u Genou. Iz onih mjesta uzet ce mo put, za koju Tursku luku, pak kopnom stignuti u Biograd, gdje ce mo se ubrojiti ua obranu svoje domovine. Svaki od nas idje dobrovoljno i platit ce mo do Italije svaki svoju poputbinu, a ostate put bit ce nam potplaceno od Srpske vlade. Svi mi dobrovoljici je smo obznanili naseg vladara, i spravni smo u trenutak oka odletiti za ratovati na obranu svoje domovine.

J. BOUSKILL,

Statutary, Monumental & General Mason,

SYMOND ST., AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

JAMES CURRIE,

TAILOR,

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa a najnižosn mogucom cienom.

HRVATSKA TISKARNA !

Nemojte zaboraviti da mi sada izradjujemo svake ine tiskarske radnje. U svakom slucaju biti ce te posluzeni tocno, liepo, i brzo.

Priporucujemo nasim zemljacim da sebe i drugoga budu dovisti Hrvatske tiskarne, koja ce u najboljem redu sve tiskarske radnje izvrsiti. Ovo pamtite !

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 125.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 135 pak gore.
Dobro vrsta skupa sa sitnom gumom od 125.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 80.
Srednja vrsta 70.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobro swampa izmisana, i bez praha od 15.
Dobra swampa sa prahom 13.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 14.
Dobor chips bez praha 28.
Dobar chips sa prahom 18.
Dobor chips sa prahom alislabiji 14.
Dobor prosijani prah 12.
Dobor neprosilani prah od 11.
Slabi prah 9.

CRNA CUMA.

Po drugi put ostrugami od 105.
Po drugi put ostrugana ali bistra 110.
U komadim bez sitne gume, i sugare 95.
Srednja vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 35.
Ostrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 25.
Chips dobar, i cist 18.
Chips slabi, i necist 14.
Prah 3s.
Zemljusina od gume—

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugani 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 120.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 100.
Sitna guma 45.

KRALJEVICH & SIMICH,

GUMBROKERS,

40 Wyndham Street, Auckland.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½%. Takodjer imamo nabolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

PRITCHARD'S POSTOLI !

Najbolje skadiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEANS' BUILDINGS,
QUEEN STREET WHARF.
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Novi Duncan ! Sada otvoren !

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
Queen and Fort Streets,
AUCKLAND.

T. KENEALY & CO.,

Swanson S., AUCKLAND.

Whisky in bulk:---Glen Ray 7 O.P. 30s. per gal. Whisky, cased--Red Funnel, 47s. and Grant Fraser, 46s.

Brandies---Mac Rogers 3 star, 52s. and others 42s.

Schnapps---Gold Medal 42s.

Wines---Hardy's Special, 32s., Hardy's Medium, 28s. Claret---Hardip, 32s.

Ales Dodson's qaarts 3s., pints, 4s. 6d.; Swans qaarts, 8s., pints, 4s. 6d.; Paul's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Stout---Dodson's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Cordials---Pepperment, 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.---Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pah vazda radovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KOJACI za muzk i zenske objece. Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlarnu meduju na izlozbi u Aucklandu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest Dobro medicina za lieciti reumatizumu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja rapada, 2s 6d.

Eccles' Phosphorton.

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glva, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svake botelja 2s. 6d., 4s. 6d., 6s. 6d. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

GOSP. A. ECCLES, Chemist,
Queen Street, - AUCKLAND.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica: Rieka, CENTRALA: ZAGREB, Impostava: Hreljin

Glavnica K. 1,580,000. Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 krvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova---hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzeta zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa.

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulagnja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke!

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE

BRACA HOPE.

ZURABA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suqlje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju !

ZEMLJISTE sadraje 8 ekera pod lozom od pet godina nazadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se

J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

J. T. McIvor & Sons.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokoqanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa---
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posulja kod Velikog, i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa---
93 QUEEN STREET, AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gutov novac svakog ploda sto zemsja daje daje rita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobor covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer,

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s. per case of 1 dozen quarts or in the Cask.

Send for Sample---
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO !

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na

N. MAY, Kupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

CUMMINS & CO.,

Coombes' Arcade, Auckland.

krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljvsto se garantira. Ciene se umjerene.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

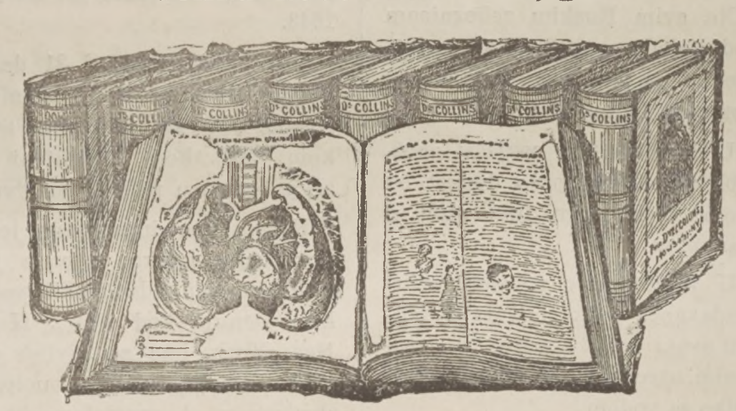

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPOLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaje mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti: „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knjijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na:

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u k9jem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

Britanska Hrvatska Agencija.

Generalni Agenti i Tumacnici.

27 Coombes' Arcade, Queen Street, AUCKLAND.

Posulje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trvacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovrsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadje svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podinaka. Prevadia i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemljit. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zadravlju ili bolesti obratite se na gove naznacenu adresu gdje ce te bili podpunim zadovoljstvom sluzeni.

Telefon br. 1575. M. A. FERRI, upravitelj.

Pokusate ovu Tiskarnu !

Tiska se svaka radnja u najboljem redu sa umjerenim crenam. Obratite se na

TISKARNU NAPREDKA
27 Coombes' Arcade, Auckland.

Printed by the British and Crotian Newspaper Company at their Registered Printing Works, 38 High Street, Auckland.

SATURDAY, DEC. 19, 1908.

NAPREDAK.

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO I RADNICKO GLASILO ZA HRVATE U NOVOJ ZELANDI.

God. 3. (3rd. Year) AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, DEC. 26, 1908. (No. 44.) Broj. 44.

Mi Uvjek Napredujemo.

U ovo zadnje doba su na nas sa sviju strana bili zaurtali, nekoji sarlatani i stari parasiti, koji se hrane i love na ledjima siromasnog hrvatskog radnika. Bili su nas sa sviuh strana proglasili vec mrtvim, da smo bili propali, da nam je list na umrcu, i dace mo izceznuti sa lica zemlje. Zucljivo disanje, potajne klevete, bojoviti lazi sirili su svi ti protivnici hrvatskog naroda a protivnici na da si mi zlo stojimo. Sarlatani kliktali pobjedonsno lazno bezstidno, kako samo cekali su nas razpad. Mi smo im pustali to veselje, tu zlobnu pobjedonosnu viku i gledali ih kako se sami razocaravaju, i sve vise pocimlju da strepe, jer se njihove lazi klevete nemogose obistiniti.

Bili su nasi prijatelji nazad malo vremena turili laznu viest, da "Napredak" je mrtav. Ali sada svatko se je uvjerio a navlastito sarlatani koji navjesti se nasu smrt, da mi stojimo i dalje sve tvrdji, sve jaci, sve sigurniji svoje buducnosti. Nomoze se opisati koliko smo podnesli mirno i hladno, nismo nikoga molili za pomoc. To znadu svi nasi prijatelji, svi nasi citatelji, to nam priznati moraju i nasi protivnici. Oni to i priznavaju—ali u dusi drhcu jer su konacno uvidili, da se nas ne rusi, da mi sve dalje napredujemo, da bivamo sve jaci i jaci. A zasto mi ipak napredujemo? Jer smo **uz istinu uvjek**, pa bila ona i gorka i bolna po nas same. Jer nas list je **radnicki list** i uvjek brani radnika neobazirec se na "gospodu" koja zivu na ledji radnika. To su eto uzroci, kojih svaki citatelj naseg lista poznaje vec dobro i za bjesan lavez klike malo haje. Mi smo si svjetsni naseg rada i odustati nebudemo od naseg cilja, a kliku cemo i dalje razkrinkavati i korupciju ljeciti—a to netrazimo nista—jer nas narod sam naplacuje svojim povjerenjem i svojom ljubavi, koja danomice u narodu spram nas raste. Pa kada bi narod i bio kratkovidan i za cas se dao zaglusiti drekom bjesomucnika i brodolomaca—sto u ostalom nije moguce, jer je toliko jos bistar i ostrouman—mi cemo opet ostati uz istinu i pravicu—jer one su nam bile uvjek vodilje i putokaz, te s njima uvjek, i pobjedujemo i pobjedili budemo!

Uz istinu i pravicu, boreci se proti cielom svjetu **ostajemo uvjek isti!**

Crnogoreski i Srpski Principi.

U politickim krugovima drzi se, da je Srbiji obecala moralnu pripomoc Englezka i Francuzka, ako naime ista bude mirna, te da ce joj moguce biti dozvoljeno da pod svoju vlast skuci Novipazarski sandzak, koji za sada formalno pripada Turskoj.

Princ Petar najmladji sin crnogorskog kneza brzojavio je srbskom prestonasljedinku Jurji sliedece: "Vrlo me veseli, sto s onako odusevljeno i prakticno govorio sakupljenom tvom ljubljenom narodu. Saljem ti zagrljaj, dragi rodjace, te se molim Bogu, da se na skoro sastanemo u krvavoj bitci." Princ Juraj odgovorio mu je ovako. "Tvoje prijateljeske rici, duboko se me potresle. Uvjek vieram idealom ljubljenog srbskog naroda, vrlo se radujem, sto mi se je pruzila prilika, da sam mogao biti barem donekle dio nikom patrioticnog cuvstva milih nasih naroda."

Po stiglim brzojavkama u Bec iz Srbije, vlada tamo u sluzbenim krugovima bojazan, da bi moglo doci do promijene na priestolju. Princ Juraj omiilo je narodu jer je za rat, docim njegov otac kralj Petar nije. Toga se vise boje mjerodavni krugovi nego li rata. Srbski ministar predsjednik uzalad je pokusao, da priestonasljednika sklone da miruje. Bojati se je da bi mogao dobrovoljne ustase odvesti u Bosnu, ili pociniti drugo kakovu nepromisljenu stvar.

Melioracije u Neretvanskoj Krajini.

Izaslala je austrijska vlada posebnu komisiju, koja je imala u prvom redu izraditi osnovu za presusenje blatija na uscu Neretve, a onda za reguliranje vrgorskog i bacinskog jezera. Poslano povjerenotvo ucinilo je osnavu, da se presusi bara Luke kod Opuzena u mjerilu od 1.5 km. od prilike. Presusenje bi se izvelo ogradiv odnosni prostor n obali zidam, na ne bi unj mogla dolaziti voda. Isto se ucinilo sa izvorima i bonorima. Kad budu gotove ove preparatorne radnje, onda bi se imalo poceti izsisavanjem vode sisaljkama. Dali cese ovim nacinom doci do uspjeha, ne cemo ovdje rzpravljati, tim vise, sto ova osnova, koja je zadnjih dana proslog mjeseca poslana iz Zadra na ministarsvo poljodjelstva a dotle ce vec doci novo povjerenstvo i uciniti druge predloge. Osim Neretve abasla je komisija vrgorsko i bacinsko jezero. Vrgorsko jezero je periodicko polje, zimi i u vecem dielu jeseni i proljeca pod vodom. Za velikih jesenskih i proljetnjih kisa u okolici se znatno podigne rad vode podzemnice (Grundwasser) te kroz ponor i izvore na stranama jezera uapuni cielo polje. Mulj i pruce zatrpaju ponore i tako voda ostaje u jezeru preko ciele zime. Voda iz vrgorskog jezera ide najvecim dielom podzemno prama Neretvi (kod Desana) i u Bacinsko jezero. Da se jezero regulira i seljaci vise ne trepe za svoiu lietinu "oni naime od Male Gospe unapried uviek zebnjom ocekuju, da ce podjarit" ucinjena je osnova za prosjeku izmedju vrgorskog i bacinskog jezera prosjeka bi zapala oko 10 trili milijuna kruna. Da se pak spoji bacinsko jezero sa morem, treba samo 90,000 kruna. korist od ove osnove bila bi skoro neprocjeniva, ali se je bojati da ce i ona, kao i presusenje Neretve, ostati na vrbi svirala.

Cuvstva Rata!

(Prevod iz 'Trscanskog Lloyd.')

Vrlo ozbiljan je danas polozaj Balkana. Sve je uznemireno. Srbija pripravlja se na rat. Isto tako i Crna Gora, Bugarska je vec pripravna. Rumunjska potajno oruza. Turska sabire na vrat i na nos vojsku i dovodi ju iz Male Azije i Sirije u Carigrad i u evropejske svoje pokrajine. U Rumunjskoj nastao je korenit politicki preokret, koji bi mogao srusiti danasjnu rumunjsku vladu i staviti na drzavno kormilo ljude, koji su odlucno protivni dosadasnjoj austrofilskoj politici. I Grcka nesto snuje. Politicko obzorje na Balkanu zastrto je gustim crnim oblacima, punim ratnih munja i tresova. Pa, zaista, uvedenje ustavne vladavine u Turskoj bacilo je u burno vrzino kolo brige i nemira sve balkanske zemlje i narode, al je i Evropi zadalo nebroj skrbi i nevolja, odkad je Bugarska proglasila se nezavisnom kraljevinom, a Austro-Ugarske prisvojila si Bosnu i Hercegovinu.

Balkansko pitanje bilo je uvjek zapleteno i pogibeljno. Jer, nisu na Balkanu u igri samo i jedino narodno-gospodarski i politicki interesi pojedinih balkanskih naroda. Na Balkanu zanimane su, koja vise, koja manje, i Rusija, Englezka, Italija, Austro-Ugarska, Njemacka i Francezka. Svaka od tih drzava ima ondje svoje zelle i svojh ciljeva. Nu, tako su oprecni interesi na Balkanu izmedi tih drzava, da je tezko dogledat im kraja, a nit se danas zna, kako bi se sve postojece oprjeke izgladile i izravnale. Jedno ipak znadu svi balkanski i srednjoevropejski narodi, da se cjeo politicki gordicki cvor balkanskog ili iztocnog pitanja mora riesiti na racun Turske. Kako ce se to sbiti i dogoditi, pokazati ce nedaleka buducnost.

Svakako, kako danas stvari stoje, u najnezgodnijem se polozaju bas zbog Bosne i Hercegovine nalazi Austro-Ugarska. Tvrd su orah te dvie zemlje, sto ce ga jos morati grizti Austro-Ugarska. Tvrdina tog oraha jos veca postaje porad politicke nesredjenosti u samoj Austro-U5arskoj drzavi. Posvud u njoj najvece nezadovoljstvo. Svi njeni narodi nezadovoljui i nemirni. Izpod politickog pepela tinja i u Austrija i u Ugarskoj opasna zeravica, koji bi mogla zaplamtiti i zapaliti krov Austro-Ugarskog dualizma, tog najveceg i najglavnijeg krivca svih politicko-gospodarskih nevolja u habsburzkoj drzavi. Austro-Ugarska vlada ne vidi pred sobom onu strasnu bezdan, koja bi mogla prosutati cielu drzavnu zgradu, na kojoj danas pociva Austro-Ugarska. Zapletena u rat sa Srbijom, Crnomgorom, Turskom, a mozda i Rumunjskom moglo bi joj se dogoditi, da bi uzduz i usir njezinih granica pojavili se nagli ustanci i nemiri izmedj pojedinih narodnosti, tako te bi potlacencj dizali se proti tlacencima. Da bi ratno stanje, u kom bi se u takom slucaju nalazila Austro-Ugarska, moglo probuditi u susjednoj Italiji, Rumunlskoj, a mozda i istoj Njemackoj stare njihove zelje, na kojim se osniva talijanski iredentizom, rumunjski panromanizam i niemacki pangermanizam i zavesti ih na vojnicka poduzeca uzduz Austro-Ugarskih granica, eda svoje suplemenike privuku k sebi blize na srce, o tom ne bi se smjelo dvojiti, a to znadu mozda i predobro i sami gospodujuci drzavnici u Becu i u Budimpesti, ko sto je o tom izvan svake dvojbe uvjeren i sam Austro-Ugarski vladar, koji je ujedno i hrvatski kralj.

Habsburzka dinastija mora biti uvjerna i tvrdo osvjedocena, da su nastali i za nju i za habsburzku drzavu tezki dnevi. A povjest nam jasno prikazuje sudbinu mnogih dinastija i mnogih drzava, koje nisu htjele ili nisu znale razumjeti duh vremena, shvatiti vaznost politickih i gospodarskih pravica svojih zemalja i svojih naroda, dati svojim narodima ono sto je njihovo, a zadrzati za se, sto njima po pravu i pravici spada i patri. Za to mudro cini onaj, koji odlucno raztvara ono, sto je trulo i pogibelino, a stvara, sto je zdravo, cvrsto i trajno. Vierni su svakom vladaru i svakoj vladi samo oni narodi, koji uzivaju podpunu politicku moc svake drzave i u onom slucaju, kad se na nju obore tezke ratne prilike. A take tezke ratne prilike mogle bi se survati i na habsburzku drzavu. Hoce li to pojmiti oni, kojih se u prvom redu tice? Bit ce sreca njihova, ako pobrzaju, jer bi moglo biti jednog dana prekasno.

Osudjena Na Vjesala.—U Sidu je bila Darinka Tubic, zivila je sama, dok joj je muz vec nekoliko godina u Americi. Nu onako samoj nije se mililo zivjeti, vec njezino srce odabra Marka Blasica, krojaca, ozenjena covieka. Ljubakali oni, ali im Markova zena Mileva smetala. Darinka nagovarala Marka, da makne svoju zenu sa ovoga svieta, nu on to nije htio uciniti, vec je rekao Darinki, nekaju ona makne. Sto ce ljubav je jaca od svega i Darinka se spremila na posao. Oboruzala se sa culom, na kojoj je bilo olovo, prlcekala Markovu zenu, kad se je oko 3 sata poslije podne vracala kuci od gospodje respicientice, i udari ju dva puta olovom po glavi. Mileva srusila se na zemlju i u mukama se prevrcala, nasto ju Darinka jos onako lezecu udari culom nekoliko puta po glavi u nakani, da ju dotuce. I dotukla ju, a snjom i diete od 7 mjeseci, koje je u utrobi nesretne majke bilo. Priskocli ljudi, dosli redari i oruznici, alije bilo prekasno. Mileva umre s djetetom, koje se je imalo roditi, ostavlja dvoje nejake diecice i nevjernoga muza. Radi toga nedjela osudjena je Darinka Tubic pred mitrovackim sudbenim stolom na vjesala, a MarkoBlesic kao sukrivac, na 12 godina tamnice.

Djecak od 9 Godina izumio Zrakoplov.—Milton Smith; djeccaa od jedao 9 godina gledao je bred nekoje vrieme kako se je Orville Wright digao u svom zrakoplovu. Dosavsi kuci, namjeri da ce i on takovu masinu napraviti te zaista napravi stoj, koji je na dlaku slican onome, kojeg je Otto Lilienthal pred 15 godina izumio, samo sto je od drva napravljen.

Tko? A Tko Drugi Nego Zena!—Zene bi zdvajale, da ih je narav stvorila onakovim se one grade da ugode modi:—Sin tudje milovanje kci tudja vecera.—Zena lijepa a bez razuma, zlatna je brnjica u gubici svinji.—Kod mnogih zena sve je lazno osim ociju, koje varaju.—Zene se medjusobno ne caste jer se dobro poznadu. Muz nije stvoren radi zene, nego zena radi muza.—Pitali kneza kakovu tajnu zene kriju. Onu, koju ne znadu.—Zena vidi duboko, muz daleko.—Muskarcu je svijet srce a zeni je srce svijet.—Lijepe zene kolo vode ruzne kucu teku.—Ozeniti se za imati liepu zenu, znaci prodati ocinstvo za tanjir socivice.—Zene imadu vecih boli od onih, poradi kojih placu.—Lijepa zena i sladko vino, dva slatka otrova.—Krasne zene obicno su vrlo nesrecne.—Zenske nagoni sporazumijeva se i dogvaraju se brze od nasega razuma. Drugovanje dviju zena nije nista drugo, nego ogovaranja trece. Suza je zeni olaksica, a covieku muka.—Zeni ne treba proucavati covieka, jer ga pogadja.

Ljubovna Trgedija.—U ludilu od ljubomorstva i nezadovoljstva jedna gospodja imenom Girard, pokusala je ubiti svoga muza na spavanju na 28 proslog mjeseca Listopada u Parizu kad je imao krenuti na svoje putovanje. Gos. Girard jest jedan ingenir u dobromu polozaju, pak svake godine obicajno odlazio bi u Argentinu (Juzna Amerika) za poslove, a njegova ljubomorna zena koja ga je strasno ljubila ostala bi u Europi cekajuc njegov dugi povratak. Ove godine zena ga je iskreno molila da ju sa sobom u Ameriku povede, a muz nije joj htio molbu uslisati. Prije Girarda odlazka oducili si zadnju noc spavat kod Hotela Terminus kod stacije sv. Lazara u Parizu vecer obodvoje prosli su zabavno vrieme mnogo veselo, kao isto bili su n kazalistu. Vracajuci se u Hotel na spavanje opet ga zena zamoli sa placnim glasom, da ju sa sobom povede, ali ovaj opet joj molbu odbije. Girard otidje u postelju zena ostane u sobi placuci, ali na 1 sat jutrom, zena se ustane uzme njegov revolver pak na spavanju ispali cetiri hitca u svoga muza, kojega je kruto ranila, pak kasnje sama sebi zapali hitac u prsa. "Uzrok sto ga neizmirno ljubim je sam zapalila u svoga muza" zena je kasnje dokazala. Moga muza odsutnot svakog puta zlo se cutim. Vise volim snjime um rieti, nego mu dopustiti da idje na daleki put bez mene. Nemoguce mi je bez njega zivjeti. Neimamo poroda. Sasvim mi je zao sto jesam uradila. Kada se je posta zatvorila za daljne viesti gja Girard bila je uhapsena, a njezin muz ostao je u bolnici na smrtnoj postelji.

LIST HRVATA
NOVE ZELANDIJE

"Napredak,"

(Weekly Paper).

(Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington. Advertising rates sent on application).

INSTRUCTIONS as to the INSERTION or WITHDRAWAL of ADVERTISEMENTS in the NAPREDAK (Progress) MUST BE IN WRITING. Advrtisements received without written orders will be inserted until countermanded and charged accordingly. Country advertisers can remit payment by Money Orders or Postal Notes.

Orders to WITHDRAW advertisements must be sent in WRITING. All communications to be addressed to "The Manager,"

Izlazi Sedmicna Novina svake Subote cina stoji.

Za New Zealand:

NA CIELU GODINU £1 0 0
NA POL GODINE 10 0

Za ostale strane vieta:

ZA CEILU GODINU £1 5 0
ZA POL GODINE 12 6

PRETPLATNICIM IZ DOMONINE.

ZA CIELU GODINU .....16 K
ZA POL GODINE ..... 8 K

Oglasi po pogodbi moraju da budu predplaceni. Mali viestnik za jedan put 3 shillina.

Naredbe za tiskanja OGLASE; i za zaustaviti iste MORA da bude u PISMU. Oglasi primlieno osobno primaju se za tiskanje, ali dokle nebude pismeno nezautavljeno isto se racuna za izsplatu.

Neplaceni listovi neprimaju se, a rukopisi se nevracaju. Dopisi i ini sastavci koji stignu bez podpisa ne tiskaju se. Urednistvo ne suglasi uvjek sa uvrdtenim dopisima. Novce, za predbrojbu, ili ikoju drugu svrhu salju se u preporucenom listu na sliedecu adresu

THE BRITISH & CROTIAN NEWSPAPER CO.,

Box 643, G.P.O., Auckland.

Za Dopise, ili privatne svrhe adresa—

27 COOMBES ARCADE, QUEEN STREET, AUCKLAND.

Telefon Urednistva i uprave br. 1575. Odgovorni Urednik M. A. FERRI.

E. B. DUFAUR,

43 Queen St., AUCKLAND.

IMPORTER CHOICEST BRANDS OF WINES, SPIRITS, LIQUERS, ALES, STOUTS, CIGARS & TEAS.

WHISKIES: The choicest brands, case and bulk, including Watson's, Pedeitor, Malkin. The same as supplied to the Royal Family.
BRANDYS: Henessy, Jules, Clamait, Ruyer, Guillet, and all other leading brands.
GINS and Geneva Schnapps a specialty.
SCHNAPPS: The purest, direct from Holland.
CHAMPAGNES: All leading brands and finest vintages.
ALES and STOUTS: The best procurable in Local, Dunedin, Guinness' and Bass.
TEAS: A speacial leading line; best value in market, packed in half-pound, 1lb., 2lb., 6lb., and 10lb tine, and half-chests.
WINES from vineyards of Australia and Continent of Europe; cannot be equalled elsewhere.

Place a trial order for any of above with me; this will ensure continuance.

UNION S. S. COMPANY OF N.Z., LTD.

Sadrzaje izmedju broj Parobroda

Plovitba izmedju poglavitih luka od Nove Zelande. Putuje iz Auckland za Sydney jest.

MANUKA - - - Siecnja 4

Druzstvo zastupa ORIENT ROYAL MAIL LINE koji putu izmedju AUSTRALIU i EUROPU

Putuju parobrodi iz Sydney

OMRAH - - Prosinca 26
OROTAVA - - Siecnja 9

Za potpune potankosti obratiti se Na Union S.S. Company of N.Z., Ltd., ili na Urednictvo za kujižicu od putovanja.

BANK OF NEW ZEALAND.

Banka od Nove Zelande salje novce po mjenici sa tekucim cienam kod sliedecih mjesta u Austro-Ugarskoj.

BEG, AUSSIR, BODENBACH. BRUNN, BUDA PESTH, PRAG, TEPLITZ, TRAUTENAU TRST, RIEKA,

R. H. SWALES,

(Novi bieli ducan)

Nize cetiri vrata od Rew's ducana VICTORIA STREET.

Sva nase odjece je su po mjeri uradjeoe od muzkih krojaca. Garantira izvrstau krojacku radnju uz svako zadovoljstvo sa najnizom cienom.

HRVATSKI PRIJATELJ

JEST
DUHAN
"MELROSE"
Koji Drugi

Nemoguce da bude bolji.

British Hotel,

ULICA QUEEN & DURHAM STREET

VAZDA prvi za svake vrsti pica i, likera, kao isto najbolja vrst piva i stauta od brande Lion XXXX. Jedin Hotel u Aucklandu koji drzi svakog Europejskog vina i likera. Dajte pokusaj.

J. H. PAGNI,

VLASTNIK.

CHAMPION FLOUR.

(NAJ BOLJE BRASNO).

Jest Hrvatski Prijatelj
Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Kopacu!

PrivatnaGostiona

(Nalazi se za iskrene hrvatske rodoljube.

Br. 9 Short St., AUCKLAND.

Za dobar naputak, i ako sebi zelite bolje koristi kad dodjete u grad dajte pokusaj za Vidjeti kako ce te biti posluzeni.

GDJA. FERRI, UPRAVITELJICA

Queen's Ferry Hotel,

VULCAN LANE, AUCKLAND.

THOS. MARKWICK, Vlastnik.

DAJE do zuanja svim Hrvatskim prijateljem, da ova gostiona sadrzaje kao u sredini grada najbolje mjesto za gostove, kao isto nojbolja vrsta od razlicita pica.

OGLAS.

DAJEM na znanje svim domorodcim, da prodajem smolu uz komisiju, na najvece zadovoljstvo posiljavca. Izasiljavam hranu i sve druge potrebne stvari, u najbrzjem vriemenu i najtacnije.

Biljezim se S'postovanjem

STEPHEN ROGLICH,
No. 9, Beach Rd., AUCKLAND

A. KOHN,

178 Queen St., AUCKLAND.

[USTANOVLJEN OD 1868.]

VLADINI I NAMJESTNICKI ZLATAR.

Najbolji satnici za drzati vrieme, i skladiste svokovrstne zlatarije uz najnizu cienu Izradjuje se i popravlja svaka radnja. Dajte pokusiti za ostati zadovoljni!

"NAPREDAK."

SUBOTA, PROSINCA 26, 1908.

SLAVA BOGU!

Narodio se je Kralj Nebeski!

"Cestit Bozic i Sretna Nova Godina."

CIELI krscanski svijet slavi Bozic osobitim zanosom, ta slavi ljubav Bozju, koja bijase tako samopriegorna, da nam posla sina, e bi bio spasom covjecanstva i donio med ljude ljubav, slogu i prijateljstva! Slavenski narodi osobitom poboznoscu svetkuju Bozicne praznike, a i u nasoj hrvatskoj domovini zasjati ce u svakoj krscanskoj kolibici sviecina na bozicnom boru. Nasi ce se mili u porodicnom krugu okupiti oko izkicenoga bora, a glasici nase mile djecice zapjevat ce milozvucno: Narodio se je kralj nebeski!

Narodio se je Spasitelj svieta; Sin Bozji dosao u liku cavjeka med nas, da nam zivim primjerom pokaze kako da zivimo, da budemo slozni, i zajednickim da radom poradimo, oko oplemenanja ljudskoga roda. Zivi li danasnji sviet po primjeru kojega nam date spasitelj? Nalazimo li danas u svim slojevima druztva medjusobno ljubav, snosljivost, strpljivost i plemenito covjekoljubje? Jeli covjek covjeku brat i prijatelj u onom smislu, kako je to spasitelj naucao? Netlace li narod jedan drugoga, nevode li pojedinci ocajne osobne borba, i negleda li vecina, da na ustrb bliznjega poluci osobne koristi za sebe. Na zalost, prosla su idealna vremena, kada je sviet zivio po primjeru i naukama Spasitelja, pa danas svaki vuce sebi, neimajuc pri tom niti najmanjega obzira na bliznjega svoga.

Na kanimo se tuznih razmatranja, pa pogledajmo vedra oka u buducnost; Spasitelj kojega nam posla svemogoci stvorac svijeta, neobraca svojega oka s' nas, on ce u pravi cas opleminiti ljudski um i privesti ljudsko pokolenje opet na stazu sloge i ljubavi. Neka su nam puna srca radosti i zahvale, da nam se je rodio Spasitelj svieta, ali i nauka njegova. "Ljubi bliznjega kao sama sebe" budi nam geslom, budi nam zviezdom, provodnicom, te je se drzimo!

Slavimo cista srdca, dan narodjenja Isusova, i slavec ga ocekujmo, da ce se i Hrvatskom narodu roditi Spasitelj, te nas riesiti i osloboditi neprijatelja, koji nas vec stoljeca davi i porazuje. Nadajmo se, da ce nem se cim prije roditi i donieti spas. Tebi ali veliki odkupitelju i idealni ljubitelju roda covjecanskoga obracamo svoje vruce molitve ulij i nasim neprijateljima u srdce ljubav blizujemu, nauci i njih tvoju svetu nauku: "Ljubi bliznjega" i nedopusti da nam rod propadne, nego da se i s' Hrvatom postupa poput ravnopravnog covjeka tvoje slike i prilike. Nedaj da budemo unisteni, izgubljeni, propali. . . .

Dan je slave sada! Pjesma jeci po hramovima Božjim: "Slava Bogu na visini a mir ljudem na zemlji!" Vjerujmo nauci Isusa Krista. Ona nas uci cistu bratsku ljubav, a brani nam crnu mrznju.

Ljubimo bliznjega, ljubimo rod i narod, slavimo Boga Svemogucega i posljimo mu pred svietli prestol skrusenu molbu, da nam spasi milu domovinu, a nami svima udieli zdravlje, srecu opet ju vidcti, slobodnu, veliku, ujedinjenu.

"Slava Bogu na visini,
A mir ljudem na zemlji!"
"CESTIT BOZIC I
SRETNA VAM NOVA GODINA!"

Kratke Vieste

Svim nasim citateljem nazivljemo Cestit Bozic i sretnu Novu Godinu, za mnogo lieta i godina.

Dojdnci broj izlazi na svrha ove stare godine 31 tek.

Nemojte zaboraviti na svrhu stare godine doci nas pohoditi i budemo se bolje upoznati za nastavak ove godine.

Nemojte zaboraviti u svakom slucaju dati nam tocnu adresu, kao isto ostavite pismenu naredbu "postmasteru" kada idjete iz jednog na druga mjesto.

Ocekuje se sto mogue vise pretplatnika od nase mladjarije (novela), tako da po njihovoj zelji otvorimo prostor za vjezbu Hrvatskog-englezkog jezika. A cim prije budemo imati dovoljan broj pretplatnika ova se novina povecaje, na korist i slavu hrvatskog radnika u ovoj zemlji.

Bugarska sada ima 1000 milja zelzeinickog puta otvoreno za vlaka.

Za svako petnaest tona srebra u prometu, ima jedna tonelata zlata.

Jedan stari prosjak koji zive u Dunkirk obogatio je sa £16,000 sterlina ostavljeno od bogatog strica.

Prigoda casovite smrti ima vise za osam puta kod muskaraca nego kod zenskih.

Francuzka na razmjer svoga pucanstva ima vise novaca u prometu nego ikakva druga zemlja.

Kinezka sada otvara svake godine po 2000 novih skola.

U Spanjoljskoj djecacim ispod sestnaest godina zabranjeno je podignuti ili nositi vise od 16 litara tezine, ili turati teske predmete.

Triznost u zidovskoj narodnosti cine ih najzdraviji narod na svietu. Zidovi razmjerno zive do cetrdeset i devet godina, a kristjani samo do trideset i sedam godina.

Jedna zenska kod Budim Peste trazi razvjecanje na sudu uzrokom, da njezin muz idje uzeti savjet od ljecnika svakog puta prije nego on ima uzeti jestivo, koje ga ona pripravlja.

Poznati trkac Ante Ruzic stigao je nazad malo vremena na noge trcuc u Klis, prije vlaka 15 casaka. zeljeznicka stacija mu je izdala potvrdu, a tako isto i nacelnik Klisa.

Novine iz stare domavine donasaju viesti, da u Trstu gradi se pet novih parobroda za drustvo Lloyda, koji ce biti samo za slauzbu Dalmacije. Ovi ce parobrodi zapasti tri milijuna kruna.

Zemaljska vlada u Austriji razrijesila je namjestnu uciteljicu djevojacke nar osnovne skole u Banjaluci Slavku Kautoci od daljeg sluzbovanja.

Priporucujemo nasim domorodcim, da kad u gradu za Bozicne svetkovine kao isto kroz cielo vrieme godine budu posjetiti Queen's Ferry Hotel" u Vulcan Lane, gdje svakog zadovoljstva moze se imati.

Nas domorodac gosp. Jure Borich iz Podgore, Dalmacija do malo dana putuje za San Francisco. Sretno mu putovanje i nasla ga sreca u novoj postojbini.

Jedan mladic u Becu bezpromisljeno obecao je svojoj staroj tetki, da nece nigda ostaviti sve one stvari koje mu bude ostavila iza ujezine smrti. Sada kad je tetka umrla, mladic nalazi da mu je ostavila 56 macaka da se skrbi.

Na mrtvi dan cieli grad Pariz otisao je pohoditi razlicita grobista. Pitome zivotinje grobiste kod Asmieres gdje 20,000 domacih zivotinja stoji zakopano bilo je pohodjeno od nekoliko hiljada naroda i na grebistu oviece postavili.

Predsjevnik ruske Dume, M. Homiakoffe, prigodom bune u saboru jest pitao odpust riesenja od predsjednicke stolice, ali zastupnici opet su ga nagovorili da baci takovu misao na stranu.

Jedna ceta seljana u Bugarskoj ubili su ubojicu Punetza, koji je bio ubio hajduka Boris Sarafoff's kojeg su se svi Turci tresli u Macedoniji.

Uproslu Nedilju 20 tek. sa parobrodom "Manuka" iz Sydney doslo je iz stare domovine u broju 25 nasih domorodaca od ovogbroja nekoliko su i prije ovamo bili, pak su opet zdravo na povratku, ali u vecini je su mladjarija upravo mali djecaci. Uzrokom da u parobrodu nije bilo mjesta za vise putnika kako razumijemo ostalo je jos u Sydney nasih domorodaca u broju 28, koji ce ovamo stignuti na 27 tek. Ima takodjer doci i mladih hrvatica, kao isto za jednu hrvaticu imamo specialni dopust iz Wellingtona za ulazak u ovu zemlju, koja dolazi siedniti se sa jednim nasim domorodcom u braku zenitbe. Sretno im bilo!

Odvjetnik T. W. Stringer, K.C., u Christchurch za uvredu postenju otvorie je parnicu za £2,000 terlina stete proti vlastniku novine u Wellingtonu "Truth," John Norton.

Jedna djevojcica od 12 godina, Alice Gibson, prosle Subote nadje casovitu smrt od kapi srca na ulici hodeci iz kuee od pohoda na povratku svojoj kuci.

Ruski car obecao je platiti na gradu za stetu nanesenu uzrokom nepravednog zatvora jednom engleskom podaniku Gosp. Nikoli Luxemburg.

Nevjerovatne glasine dolaze da neki Sulenta u Nordu pocinio je silovanje, citatelji "Napredka" zude znati za istinite dokaze.

Cuvajtr se Prevare!

Gosp. Urednice zelio bi, da budete tako ljubezni za naseg radnika te ovo malo redaka bude te mi dati prostora u nasoj obljubjenoj novini "Napredak," koja je na koristi svim hrvatskim radnicim. Neka nitko ne bude uzeti u obzir lazni oglas u "Glas Istine" a podpisano od Mark Jurakovich, Marsden Point. Onaj gumfield nije na Marsden Point nego u Mangapai, koji je sasvim dobro poznat nasim domorodcim. Takodjer jedan nas zemljak M. Pavlovich gledao je taj gumfield i dva dana na njemu potrosio sa palom, kao isto gospodar zemljista nudjao je taj gumfield za £120 sterlina, ali nas domorodac nije htio prestati na cienu posto zemljiste sasvim je slabo za smolu. Iz pouzdanog vrela doznao sam da gosp. Jurakovich uzeo je taj gumfield za £100, a metnio je oglas da za isto zemljiste zahtjeva £400 sterlina. Dakle braco radnici sada promisliste jeli ovo bezdusevno ili ne? Ovakovih od naseg naroda ima u visem broju sto bi htjeli namah obogatiti i to nepravedno sa istim svojim bratom radnikom.

Mislim da nasa novina "Napredak" nece sakriti ovakove nepodobne trgovce, i na moju odgovornost biljezim se L. Sarich.—Whangarei Heads, 17/12/'08.

Opazka! Mnogo i mnogo nasih domorodaca u toliko svrha nasli su se prevareni na kupovanju smolovnog zemljista. Toliko radnici jesu osiromaseni uzrokom slabog naputka od iste svoje brace. U buduce bavit ce mo se posebno od kupovanja gumfilova, ali za sada svaki u pamet, te istodobno nemoze se kriviti nikakva novina za "privatne oglase."

Tko Laze?

U zadnjem broju "Trublje" od 17 tek. dokaznje se jedan posebni clanak, da nije istinito od parnice medju Marina Pivac i Ivana Pivac sto se tice krive zakletve: Buduc da je parnice otisla na javnost kroz Englezke novine takodjer smo i mi iznieti na javnost kako sastoji u "Herald" od 11 tek. Mi nismo na stetu nikoga, ali kad se tice slabog postupanja po novinarskom stalezu nije moguce pokriti nikoga. Ali buduc da mi nismo znali prevesti iz Eenlezkog jezika, evo vam dole do jedne rieci kako sastoji u "Herald" od 11 tek. pak gosp. "Trubilo" neka ponovno prevede svojim citateljem. Sada citajte!

COUSINS' DISAGREEMENTS.

Marino Pivac, gum-broker, Auckland, claimed from John Pivac, of Durham st. West, billiard-saloon keeper, the sum of £5, alleged to be due as money lent. Plaintiff stated that he lent the sum to defendant, his cousin, on October 5, and had not received it back. On the other hand, defendant denied having received the money. Mr Alan Brown appeared for plaintiff, and Mr Singer for defendant. At the conclusion of the evidence, Mr Kettle strengly commented on the evidence of defendant, and expressed the opinion that he had committed perjury. He further intimated his intention of directing the police to inquire into the matter. Mr Kettle then gave a verdict for the amount claimed, with costs.

Smrt Jakova Mateljana.

(Od J. M. Curin.)

Jutrom na 12 tek. pok Mateljan otidje sa svojim bratom Jurjom kopati gomu. Prolazec kroz goru, na jednom suhom stablu od kaura vide da ima nesto gume. Kao po obicaju svaki nas domorodac u East Coast nosi sa sobom sjekiru, te braca recu hajmo ga sjeci. Uzmu se rada, te sjekuci do podne stablo nije bilo dovrseno, nego ga ostave i otidju braca jesti. Po obicalu kako nasi domorodci uzmu komad kruha, pak kad su braca jelo dovrsiti pokojnik rece bratu Jurgu, otidji i posieci stablo sto jos treba.

Juraj uzme sjekiru i pocme sjeci stablo uhvajuci se, da ce pasti na onu stranu kud je i sikao. Eto velike nesrecc! Kad je stablo imalo pasti, vjetar zapuha i odvrati kaur na ono isto mjesto gdje su krnh blagovali. Juraj povice bratu, cuvajse, a pokojnik odgovori "All right." Ovo je pokojnika bila zadnja riec. Nesretnik u brzini nije imao vremena da utece daleko, te pokraj jednog starog stupa stane mislec da je ondje sigur, ali kaur udari na drugo stablo od kojeg se grane polome i dodju povrh glave nesretnom Mateljanu. Otvori se teska rana na lievu strane glave, koja je bila od 5 do 6 unaca i kost mu puce. Brat Jure poveza mu krvavu glavu sa svojom fanelom sto je na koži imao. Vidi da mu bolje pomoci sam ne moze dati, placuci trci sto su ga noge bolje nosili do kampa, pak trubi u botilju dok ostali domorodci dodju vidieti sto se je dogodilo. Kad se doznalo svi bez gubitka vremena dodju u pomoc pokojniku. Odma posieku dva kolca i nataknu vrece, pak nesretnika, ala da ga se nosi kroz goru, brda, i vodu za punih **sedam sati hoda,** bez da su ovog dana nasi domorodci imali ista jesti. Za dovesti pokojnika sto brze do liecnika nasi vriedni i dobri domorodci ulozili su sve njihove sile nebi li spasili pokojuika dok je jos u zivotu. Vojska koji su ga nosili, posalju jednog napred da brzo idje i posalje telefon za liecnika. Liecnik je ucinio 6 milja njima u susret do u Kauearanga Hotel, gdje ga prigleda i ucini mu jednu puntu, i naredi, da ga se brzo nosi do bolnice. Na brzu ruku pokojnika stave u kociju i dovedu ga kod Thames bolnice u Subotu vecer na 10 sati. Sutra dan Nedjelja nas domorodac ispusti svoju dobru dusu na 4½ sata jutrom. Sprovod je odredjen za Sriedu 16 tek. 9 sati jutrom.

SPROVOD:

Thames, Srieda 16 Prosinca, 1908, danas je ukopan u ovem gradu nas vriedni zemljak Jakov Mateljan. Sprovod je bio u podnom redu u prisutnosti od 22 nasa domorodca (drugi nisu mogli prispjeti), kao isto bio je i lepi broj engleza, koji su takodjer ozalosceni bili nad gubitkom naseg domorodca. Svaki koji poznaje pokojnika nije lahko zaboraviti njegovu dobrotu. Kao vriedan rabotnik, bio je viran i posten u svakom djelu, kao isto kroz 6 godina ujegovog boravka u Novoj Zelandi zastedio je bio lepu svotu novca. U radnickom stalisu ipak je pokojnika ponasanje bilo kao jednog ncenog covjeka. Pokojnika zabave bile su najvise citanje novina i dobrih knjiga. Boga nije nigda psovao, a ima pet godina da je dosao u Kauaeranga i vazda se cielo vrieme sa jednim storekeeperom posluzivao, sto to nije nitko drugi jos ncinio. Pokojnik je svakog navadjao na dobar put i ucio ga kako se moze novac ustediti. S Bogom nezaboravni kume bila ti lahka crna zemlja i Bog te raja nadario.

Opazka! Kad budemo imati klice, sliku pokojnika izniet ce mo u "Napredku."

Inostrane Brzojavke.

AUSTRIA ZATVORILA GRANICU.

Bec., 21 tek.

Ova Brzojavka donasa viesti da Austrija sve to vise sakuplja vojsku u Bosnoj Hercegovini, tako da je sada zatvorila sve granice cornojgori. Druga brzojavka iz Beco dokazuje da u saboru (Reichsrath) u Becu nekoji poglaviti zastupnici je su ocitovali svoja cuvstva, da nasa monarkija imali bi se razdjeliti u tri djela, i to: da bude sjedinjeno Hrvatska, Slavonija, Bosna Hercegovina sa namjerom da u svrhu bude se takodjer udruziti cieli srpski narod. Baron von Bienerth, ministar unutarnjih posala dokazao je, da Srpska i Crnogora je su od davna vremena imali ludosti po glavi za posjednuti Bosnu i Hercegovinu, stoga da je Austrija bila usilovana pripojiti one pokrajine, da one misli otidju im iz pameti i da srpske agitacije prestane.

RUSKO-ENGLEZKI PROTIVNICI.

London, 21 tek.

Professor Arminus Vambery, sada stavno pripoznaje mjenje Austrije, da Ruska i Englezka je su bili u dogovoru kao ljuti protivnici balkanskog polozaja. Takojer se dokazuje, da za platiti Turskoj nagradu mozda da ce se doci do svrhe od strane Austrije.

RATNI BRODOVI.

London, 21 tek.

Amerikanski Admiral, Robley Evans, koji je sada vanka sluzbe, dokazao je da zadnji ratni Americki brodovi koji se sada grade bit ce mnogo bolji za bitke nego li su englezki brodovi Dreadnoughts.

Utisivanje Morskih Valova.—Novine pisu, da je sada napokon pronadjen nacin, kako se mogu utisiti i najveci morski valovi, i na taj nacin sprijeciti one velike nesrece, kalim su uzrok bas ti ogromni valovi. Neki inzinjer Bresber spazia je prigodom radnje jednoga tunela, da se valovi komprimiranim zrakom posve utisuju Na taj nacin mogli bi se utisati najveci morski valovi. Brod, koga zatece bura, morati ce kroz podpodne civi pustati komprimirani zrak—i valovi ce biti posve ostabljeni: Znati zeljno se ocekuju pokusi.

Bandit Castro.—U Siciliji, a u pokrajini Motta Counastra zadaje pucanstvu strah i trepet bandit Castro. Talijanska vlada razpisala je nagradu od 3,000 lira onomu, koji ga preda oblastima ziva ili mrtva. Radi lopovstine, umorstva i grabeza osudjen je bio na 30 godina tamnice, iz koje je umakao, pa sad zadaje tako rekuc citavoj Siciliji strah i trepet.

Bankir Osudjen na Smrt.—Wu Li Yang, neki bankir u gradu Tsi-Nanu pronevjerio je svotu od neki 25,000 taela, te je po kinezkom zakonu osudjen na smrt. Due 2 Listopada su mu odrubili glavu. Ovo je tim znamenitost sto je ovo prvi slucaj pronevjerenja u zadnjih 100 godina, sirom ciele Kinezke? Taj zakon se cini previse strog, ali dobre je posljedice imao—ta za 400 godina njednog pronevjerenja?

Turske Princese Oslobodjene—Do sada je bio obicaj da su Princese vladajuce kuce u Turskoj ostale u haremu. Sada i njima se daje slobodu. Idu po Stambulu po miloj volji koje u kocijama, koje u automobilima a opet koje pjeske. Posjecuju dzamije, muzeje i druga znaminita mjesta koja su do sada samo na slikama viditi! Narod se mnogo ne obazire na njih.

Umro u 118stoj Godini. Viesti od 3 proslog mjeseca Studenog dolaze iz Moskve, da u onom gradu umro je u zavodu od sirotinja 118 godisnji starac Petar Bakotin koji je vojevao proti Napoleonu Velikomu. Taj covjek, koji je bio vojnikom god. 1810. za cielo je jedini na ovome svietu. On je bio jedini svjedok iz doba Napeleona Velikoga. On je bio jedini koji je gledao kako Moskva gori od sada zivuci ljudi. Mnogo toga znao je govoiti o Napoleonu, cije samo ime bilo je strah citavoj Europi. Po privjedanju Bokatinovu bio je dan, kad se je Napoleon povuci morao najveci blagdan u Rusiji. Njesto pred smrt svoju ostavilo ga pancenje.

Novi Alarm. Brzojavka iz Biograda javlja novini "Daily Mail" da je brzuljak glavnog grada Beograda zaposjednut od 16.000 srbskih vojnika, a zaliha zlata prenesenaje iz Narodne Banke u Kragujevac, gdje se sada nalazi generalni sop i sva ratna zaliha, hrane, odiela, oruzja i.t.d. Iz Pariza dolaze opet viesti, da se situacija na Balkanu sve vise zamrsuje, ali ovim viestima ne smije se v,erovati, ier su iste francuzkoj pocudne. Ona bi od srca zelila da do rata dodje, jer misli, da bi takov bio od velike koristi po nju.

Ucite Englezki!—Netom budemo imati dovoljan broj novih pretplatnika odlucili smo sa nasim perom i kroz nasu tiskarnu izdati jednu malu vjezbu na hrvatskom englezkom jeziku. Ova vjezba opotrebuje svakomu a navlastito mladjariji od nejakih godina, jer kroz kratko doba kako mislimo knjiznicu napisati jam cimo, da ce se svaki nauciti govoriti. U tudjini treba svakomu poznati englezkog jezika, a mi eto vam dajemo prigodu, da mozete nauciti englezki jezik bez imati potrebu od drugog tumacnika. A kad znate jezika onda i sebi otvarate bolje buducnosti.

Novi Yacht Kr. Pomorske vlade na Rieci.—Pomorska vlada na Rieci nabavila je za svotu od K 300. 000 novi Yacht za riecku gubernalnu i pomorsku oblast. Pavjerenstvo pod vodstvom rieckog gubernera grofa Sandora nako uputilo se u Englezku, gdje ce u Grenocku nabaviti sagradjeni Yacht "Zarefah" ovaj je iz ocieli sa elektricnom razsvjetom i podpunim komfortom. Duzina iznasa 129.5 stopa. sirine 22.1, a visina 2 stope, sroj imade 515 konjkih sila. Moze prvaliti 12 milja u 1 uri.

Ulica 20 Rujna.—Javljaju iz Ljubljane, da gradsko poglavarstvo namjerava jednu ulicu prozvati "ulicom 20 rujna" na uspomenu palim zrtvama, ko je su toga dana usmrcene tanetima iz vojnickih pusaka prigodom demostracija.

Hrvatska Citaonica.—Na dan Svih Sveti, otvorila se je hrvatska citaonica u Zaostrogu na sred sela kod seoske skole pod imenom "Viterska Vila," te braca Zaostrozani daju svojoj braci na znanje u Novoj Zelandi u nadi, da ce svi pruzit ruku ovoj obcoj (za nase selo) prosvjeti, i da ce oni nasu "Vilu" prebrojit za godinu dana u nasu novinu "Napredak," ter na skoro da ce mo istu Hrvatsku novinu citat u nasoj "Vili," Sviju vas milo pozdravljamo.—Antich Matutinovich. Zaostrog 4. 11. 08

Stari griesi.—Neki bankir po imenu Reagen prevario je pred jedno 5 godina neku djevojku. Ona mu rodi sina, nu on se ni za nju ni za djete nije mnogo brinuo. Na 26 proslog meseca Listopada Reagan je bio vjencan sa jednom djevojkom od jedne od najodlicnijih obitelji. U fall River, Mos, Americi. Kad je obred bio dovrsen a svatovi se vratili od oltara velike katredale crkve, jedna zena istupi iz kruga gledaoca i ustavi Reagana: "Evo ti sina tvoga"! Cetri godine sam ga cuvala. sad ti i tvoja zena ga uzmite!—i nestade je. Mlada Mrs Reagan pane u nesvjest, a Reagan uzme diete i nestade i njega. Ima takovih bezdusnika i medju bogatasima i crkvenjacima!

Domonstracija u Splitu.—Nazad malo vremena cielokupna je djacka omladina demonstrirala i zvizdala na ravnatelja trgovacke skole Gelchicha. A u jutro su djaci na trzovackoj skoli onemogucili predavanje. Prieti strajk djaka. Uzrok je demonstracijama upraviteljstva nesposobnost, neznanje i pomanjkanje ugleda. Gelcich je demonstrantima zapriefio revolverom. Omladina je upravila zastupnicima posebni memorandum.

Sretan Kovac.—Kovac Elmer Lusky iz Enda, Pittsburg (Americi) jako rado jede ostrige. Tu neki dan ode u East Liberty Market i kupi si tucet tizih morskih zivotinja. Pojede jednu pojede drugu, nisto neobicnoga, a kad trecu otvori, nadie u njoj veliki biser, koji vriedi svojih 1000 dolora. Ostavi Lusky ono ostalo 9 ostriga i poleti draguljaru da procjeni biser, ali ovaj uvidi (biznes) te mu ponudi 500 dolora nu kovac ne tjede ju uz tu cijenu prodati. Ponese biser kuci, nu uz put si uzme jos tri tuceta ostriga ali vise bisera nenadje. Eh, da ima bisera u svakoj ostrigi nebi bili tako skupi.

J. BOUSKILL,

Statutary, Monumental & General Mason,

SYMOND ST.. AUCKLAND.

Spomenici za grobove, svakovrstne od mramora i razlicitog kamena. Tako isto ograde od gvozdja okolo grobova svake vrsti. Naredbe izvan grada primaju se's doma se bosilja. Svaka radnja jest garantirana.

JAMES CURRIE,

TAILOR,

DARGAVILLE.

Sasvim dobro poznati krojac od Hrvatskog naroda. Izvrstnu ksojacku radnju, uz svako zadovoljstvo sa a najniZosn mogucom cienom.

HRVATSKA TISKARNA !

Nemojte zaboraviti da mi sada izradjujemo svake ine tiskarske radnje. U svakom slucaju biti ce te posluzeni tocno, liepo, i brzo.

Priporucujemo nasim zemljacim da sebe i drugoga budu dovisti Hrvatske tiskarne, koja ce u najboljem redu sve tiskarske radnje izvrsiti. Ovo pamtite !

Trgovina.

KAKO SASTOJI MARKETA OD GUME.

BIELA GUME—

Guma od swampa po drugi put ostrugana (rescraped) od 145.
Ista kao gnre, ali iz plitka guma od 185.
Dobra vrsta bez sitne gume od 130.
Malo bolja vrsta dobro ocistjeno od 135 pak gore.
Dobro vrsta skupa sa sitnom gumom od 118.
Dobra vrsta, ali slabo ocistjena 90.
Srednja vrsta 75.
Sitna slaba guma, a ne dobro ocistjena od 40.
Sitna iz plitka cista guma od 45.
Sitna guma, ali ne veoma mali komadici od 50.
Slaba srednja vrsta 30.
Srednja vrsta od swampa 20.
Dobro swampa izmisana, i bez praha od 15.
Dobra swampa sa prahom 12.
Slaba swampa ostrugana od 15.
Slaba swampa, ne dobro ostrugana od 14.
Dobor chips bez praha 25.
Dobar chips sa prahom 19.
Dobor chips sa prahom alislabiji ·13.
Dobor prosijani prah 12.
Dobor neprosilani prah od 11.
Slabi prah 9.

CRNA GUMA.

Po drugi put ostrugami od 115.
Po drugi put ostrugana ali bistra 120.
U komadim bez sitne gume, i sugare 95.
Srednja vrst od 70.
Pola, i pola sa sitnom gumom od 32.
Ostrugani sugar 28.
Sitna guma bez biti ostrugana 16.
Chips cist, i bistar 22.
Chips dobar, i cist 16.
Chips slabi, i necist 12.
Prah 3s.
Zemljusina od gume—

EAST COAST.

Guma po drugi put ostrugani 195.
Dobra vrsta bez sitne gume od 110.
Dobra vrsta sa sitnom gumom 90.
Sitna guma 36.

KRALJEVICH & SIMICH,

GUMBROKERS,

40 Wyndham Street, Auckland.

Svim nasim domorodcim dajemo na znanje da primamo gomu za prodaju, sto u svakom slucaju bit ce najbolje posluzeni. Racun prodaje gume saljemo (trgovacki bill), a sebi samo zaustavljamo komesiju od 2½%. Takodjer imamo nabolju gostionu i svaku naredbu opremamo svojim prijateljem.

PRITCHARD'S POSTOLI !

Najbolje skadiste svake vrsti postola u gradu Aucklandu. Lagana nosnja, dugo trajanje postola.

ENDEANS' BUILDINGS,
QUEEN STREET WHARF.
AUCKLAND.

ALFRED GREGORY,

Trgovac Rukotvorine, Dargaville.

Prodajemo sve stvari od rebe, koje mozemo priporuciti. Sve je dobro izvrstno i cieno. Jedna ciena svakoj pojedinoj stvari. Dajemo jedan shillin na svaku Liru (5%) bez vaseg upita.

Novi Duncan ! Sada otvoren !

J. S. Dickson.

Nalazi se sve potrebe za muzke Oprave: Najbolja vrsti jest koja je naznacena "Dominion Brand."

Gosp. Dickson jest jest poznat Hrvatskom narodu, njegov ducan nalazi se

Corner
Queen and Fort Streets,
AUCKLAND.

T. KENEALY & CO.,

Swanson S., AUCKLAND.

Whisky in bulk :---Glen Ray 7 O.P. 30s. per gal. Whisky, cased--Red Funnel, 47s. and Grant Fraser, 46s.

Brandies---Mac Rogers 3 star, 52s. and others 42s.

Schnapps---Gold Medal 42s.

Wines---Hardy's Special, 32s., Hardy's Medium, 28s. Claret---Hardip, 32s.

Ales Dodson's qaarts 3s., pints, 4s. 6d.; Swans qaarts, 8s., pints, 4s. 6d.; Paul's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Stout---Dodson's qaarts, 8s., pints, 4s. 6d. Cordials---Pepperment, 9s. Sarsaparilla, 15s.

N.B.---Sve narucbe od gore spomenutih pica salju se direktnno na urednictvo "Napredka" sa postarskim naznacicom, Za blagdane i u svako vrieme dobro je da Hrvatski narod ima za pokriepit se. Vrsta i ciena samo jedan pokusal, pah vazda radovoljni. Vrsta piva jest najbolja u Novoi Zelandi.

DYER & CO.,

No. 9 Strand Arcade, Auckland.

KOJACI za muzk i zenske objece. Najkolji krojaci u gradu. Za krojacku robu imali su zlarnu meduju na izlozbi u Aucklandu.

ECCLES' INDIAN OIL.

Jest Dobro medicina za lieciti reumatizumu, ukocenosti, boli bubrega, siatike i boli ruku i nogu; svaka botelja rapada, 2s 6d.

Eccles' Phosphorton.

Najbolja ljekarija za slabocu zivaca, boli u glva, slaba teka, slabe probave i slaboce od krvi. Svake botelja 2s. 6d., 4s. 6d., 6s. 6d. Kod istog9 se nalazi svaki potrebni ljekarija. Narucbe i novac seljese na.

GOSP. A. ECCLES, Chemist,
Queen Street, - AUCKLAND.

Seljacki novac neka sluzi seljactvu !

Hrvatska Poljodjelska Banka

Podruznica : Rleka, CENTRALA : ZAGREB, Impostava : Hreljin

Glavnica K. 1,580,000. Ulosci K. 8,641,432. Pricuva K. 327,000

Hrvatska poljodjelska banka snaznom rukom promice napredak i interes hrvatskog seljaka. U 230 krvatskih seljackih zadruga okupila je ona kao jednu veliku obitelj preko 33 tisuce clanova---hrvatskih seljaka, kojima daje jeftin zajam i nabavlja gospodarske potrebe.

Imetak tih zadruga vrijedi preko K 100 milijuna, koji jamci za uzeta zajmove od banke.

Svakog rodoljuba narocito brace izvan domovine duznost je dakle ulagati svoje pristednje kod HRVATJKI POLJODJETSKE BANKE u ZAGREBU (Croatia, Europe), koja ih ukamacuje sada sa.

CISTIH 4 per cent.

Sve upute glede ulagenja, pohrane uloznica, zaporaka, lozinka i otpreme novca salju se na zahtjev odma i badava.

Poljodjelac ulaze kod poljodjelske banke !

JOHN HOPE] [ROBERT HOPE
BRACA HOPE.
ZURABA - - ARATAPU.

VADU zubove bez cutititi bolesti. Suqlje zubove napunjaju se sa zlatom. Radi se svaka radnja od zubarstva. Ciene umjerene.

Vinograd na Prodaju !

ZEMLJISTE sadraje 8 ekera pod lozom od pet godina nazadjeno sa svakoj vrsti europejskih loza. Grozdje ili vino prodaje se uz dobru cienu. Prodajem za malenu svotu. Obratite se

J. A. M. TABUTEAU,
Pakaraka.

J. T. McIvor & Sons.

Drvodjelci, i radnici za liesove. Pokoqanje u najboljem redu, sa najnizom cienom u gradu.
Adresa---
Karangahape Road, NEWTON.

BURTON & HAMMOND

ODVJETNICI.

Posulja kod Velikog. i Malog Suda Posudju ju novac uz vlastito imanje.

Adresa—
93 QUEEN STREET. AUCKLAND.

FRED. F. DAY,

DARGAVILLE.

Kupuje za gutov novac svakog ploda sto zemsja daje daje rita, kukuruza masla jaja i.t.d. Tzgovac po visoj nasedbi svakog gvozdja, I svake hrane. Poznat nasem narodu kao dobor covjek.

Kad u gradu otidji pohoditi

LOVE - Photographer,

QUEEN & VICTORIA STREETS.

Stare slike pretvara u originalne.

HUPARA WINE.

SWEET OR DRY.

20s. per case of 1 dozen quarts or in the Cask.

Send for Sample---
W. MAY, Hupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

HUPARA VINO !

Ima no prodaju slatkog i bez cukra vina za cienu od jedne Lire u boksi od 12 botilja ili u barilu. Za vrstu vina pokusati salje se badava kad se obratite na

N. MAY, Kupara, Kawakawa,
Bay of Islands.

CUMMINS & CO.,

Coombes' Arcade, Auckland.

krojaci za muzke i zenske odjela.

Gosp. J. Cummins bio je nadaren za zlatnom meduljom kod izlozbe u Christchurch god 1907, kao jedini i najbolji krojac u Novoj Zelandi. Zadovnljvsto se garantira. Ciene se umjerene.

Citajte i Narucite si

Veliku novo izaslu knjigu

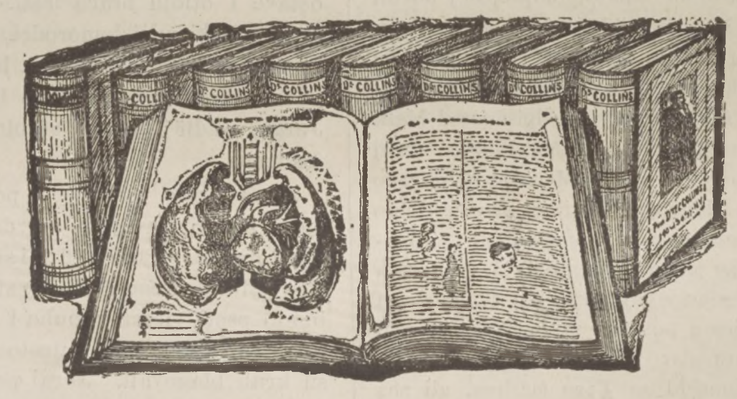

„Covjek, Njegov Zivot I Zdravlje„

Koju je napisao slavni PROFESSOR DR. COLLINS. Ova knjiga pise nasim jezikom na skroz razumljiv nacin otakovim stvarima - okakovim jos do sada nikada niste nista culi ni citali, pa kada, ovu znamenitu knjigu procitate vidjet ce te, da ce Vam biti neizmjerno koristna kroz sav zivot.

Knjiga imade preko 300 stranica a ukrasena je sa 200 slika u crnilu i bojama, osim toga pridodana je jedna velika slika u bojama, koja se dade raztaviti, a prikazuje sve unutarnie ustroje rudskoga tjela.

U knjizl tocno t opsirno opisano je sve sto je covjeku potrebno znati da bez boli i patnjo prozivi dugi zinot. Nadalje knjiga pise O SVIM MOGUCIM BOLESTIMA LJUDSKOGA TJELA—zatim O SPCLNOM ZIVOTU MURA I ZENE konacno paka podaie mnoge upute i savjete o raznim nacinima, skojim mozemo kroz sav zivot biti ZDRAVI I SRETNI. Jednom recju ova ce Vam knjiga biti : „VODIC EDRAVSJU, SRECI I ZADOVOLJSTVU pa stoga OVU BI KNJIGU SVAKI NAS COVJEK MORAO NARUCITI i CITATI.

CIJENA KNJIZI JEST 2 SILINGA—a ista knjiga sjajno vezana u tvrdim koricama **SA ZLATOREZOM KOSTA 5 SILINGA.**

Kada knjigu narucite—napisite u pismu tocno vasu adresu I POSALJITE ODMA UNAPRED ODGOVARAJUCU SVOTA NOVACA—pa ce Vam knjiga biti odma na vasu adresu odpossana.—

Bili zdravi ili bolesni narucite si ovu knijigu. Sve narucbe i sva pisma dresirajte tocno na :

The Collins Medical Institute,

140 West 34 Street New York, N.Y.

Ako Vas drugi ljecnici nisu mogli izljeciti ili ako bolujete na kojoj kronicnoj—zastareloj ili spolnoj bolesti—tada se obratite po daljne upute i savjete na ovaj veliki New Yorski ljecnicki zavod u kojem Vam prvi svjetski profesori i ljecnici GARANTIRAJU ZA POTPUNO IZLECENJE cijelu vasu bolest tocno opisite i pismo posaljite na gornju adresu.

Ako pako zelite da budete odma primljen u liecenjei ako zelite da Vam se potrebna sredstva i ljekovi odma posalju - tada u tom slucaju posaljite odma unapred sa opisom Vase bolesti JEDNU LIRU i ljekovi bit ce Vam odma poslani. Budu li pako potrebna Vam sredstva i ljekovi vise kostali - to ce te tada ostatak nadoplatiti kasnji.

Britanska Hrvatska Agencija.

Generalni Agenti i Tumacnici.

27 Coombes' Arcade, Queen Street, AUCKLAND.

Posulje za hrvatske i ingleske podanike u medjusobnim odnosajima trvacke komore. Nahadja kupovina prodavanja i unajmjivanja svakovrsnih zemalja. Zemlje za kopanja gome i za naselbine. Nahadje svake vrsti rabote za hrvatskog radnika. Bavi se svim obrtnickim poslima izmedju hrvatskog i ingleskog podinaka. Prevadia i cini pisma na hrvatskom i ingleskom jeziku Zastupa u podpumom zadovoljstvu hrvatski narod kao najbolji tumacnici na velikom i malom sudistu po svoj ovoj zemljit. Cini putne karte za hrvatski narod.

Kad u potrebi bilo u zadravlju ili bolesti obratite se na gove naznacenu adresu gdje ce te bili podpunim zadovoljstvom sluzeni.

Telefon br. 1575. M. A. FERRI, upravitelj.

Pokusate ovu Tiskarnu !

Tiska se svaka radnja u najboljem redu sa umjerenim crenam. Obratite se na

TISKARNU NAPREDKA
27 Coombes' Arcade, Auckland.

Printed by the British and Crotian Newspaper Company at their Registered Printing Works, 38 High Street, Auckland.

SATURDAY, DEC. 26, 1908.